ALEGATA

do

Sprawozdań stenograficznych

z drugiej sesyi trzeciego peryodu

SEJMU GALICYJSKIEGO

z r. 1871.

z indexem tych alegatów.

Przytem:

I. Index osób.

II. Index przedmiotów.

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

LWÓW.
Z drukarni J. Dobrzańskiego & K. Gromana.
1871.

418422
III 1871, 1-66

BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

7479
III

~~100.228/III~~

I.

SPIS ALEGATÓW.

Index alegatów.

(Liczba rzymska z lewej strony oznacza numer porządkowy alegatu, z prawej zaś numer posiedzenia, a liczba arabska stronnicę jego).

Treść alegatów.

Nr. alegatu.		Nr. posiedz.	Stron.
I. a.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1871	II.	3
I. b.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1872	II.	3
I. c.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1869	II.	3
I. d.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1870	II.	3
II.	Sprawozdanie Wydziału krajowego i projekt ustawy o sądach pokoju	II.	3
III.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o księgach gruntowych, tabulach miejskich i tabuli krajowej	II.	4
IV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o omyceniu wszystkich dróg krajowych	II.	5
V.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie gminie miasta Kołomyi prawa do poboru „kopytkowego“ . .	II.	6
VI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o nadzorach szkolnych .	II.	7
VII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wykupna mesznego, proskurnego, skópczyny i innych tej natury danin kościelnych .	III.	4
VIII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o ustawie, zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: a) ptaków użytecznych w gospodarstwie krajowem, b) nietoperzy i jeżów .	III.	4
IX.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o wniosku etatu osób i płac służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalu powszechnym lwowskim i przy krakowskich szpitalach Śgo Łazarza i Śgo Ducha . .	III.	4
X.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży i obciążania nieruchomości, należących do funduszów szpitalnych Śgo Łazarza i Śgo Ducha w Krakowie .	III.	5
XI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem przyzwolenia z funduszu szpitalu Śgo		

Nr. alegatu.		Nr. posiedz.	Stron.
	Ducha w Krakowie: a) sumy 10.000 złr. w. a. na zupełne zaspokojenie pretensyi gminy miasta Krakowa z tytułu czynszu z realności pod l. 407 Dz. I. w Krakowie za czas przed 1. kwietnia 1870 r., tudzież b) sumy 9.000 złr. w. a. za ugodzony czynsz dalszy za czas trzech lat od 1. kwietnia 1870 do tegoż 1873 r.	III.	5
XII.	Sprawozdanie Wydzialu krajowego o potrzebie powiększenia i pokrycia nowym dachem gmachu szpitalu powszechnego we Lwowie	III.	5
XIII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu krajowego . .	III.	5
XIV.	Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od sierpnia 1870, po koniec lipca 1871 r.	III.	6
XV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży realności w Winnikach, należących do funduszu stypendyjnego Głowińskiego .	III.	7
XVI.	Ustawa dla Królestwa Galicyi i t. d. o ponoszeniu kosztów pertraktacyi, przedsięwziętych w skutek spóźnionego zgłoszenia się z poborami podlegającemi z urzędu wykupowi lub regulacyi . . .	III.	7
XVII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem zmiany artykułu 11. ustawy wyborczej z dnia 20. września 1866., stanowiącej o zastępstwie niewiasty przy wyborze posłów	IV.	4
XVIII.	Wniosek p. Smolki względem adresu	IV.	4
XIX.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wywłaszczenia i uregulowania prawa propinacyi .	IV.	7
(XX. XXI. XXII. nie istnieją).			
XXIII.	Wniosek p. Sawczyńskiego o wyznaczenie z funduszu krajowego 10.000 złr. w. a. na stypendya dla uczniów i uczennic Seminaryów nauczycielskich	VI.	5
XXIV.	Wniosek p. Chrzanowskiego względem rozsyłania przedłożeń Wydziału krajowego posłom	VI.	6
XXIV. a.	Wniosek p. Kirchmajera względem odpowiednych zmian w ustawie drogowej.	VI.	7
XXV.	Wniosek p. Emila Torosiewicza względem utrzymania i budowy dróg powiatowych	VI.	7
XXVI.	Wniosek p. Krzeczunowicza względem sposobu uchwalania zmian w sejmowej ordynacyi wyborczej .	VI.	9
XXVII.	Wniosek p. Koziebrodzkiego względem ściągania i wypłacania dotacyi nauczycieli szkół ludowych	VI.	9
XXVIII.	Wniosek p. ks. Króla względem kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych	VI.	9
XXIX.	Wniosek p. bar. Bauma względem zmian w ustawie o podatku pośmiertnym .	VI.	12
XXX. a.	Wniosek p. Chrzanowskiego względem przymusu szkolnego	VI.	12
XXX. b.	Wniosek p. Chrzanowskiego względem zakładania szkół ludowych po wszystkich gminach	VI.	12
XXX. c.	Wniosek p. Chrzanowskiego względem reformy szkół ludowych	VI.	12
XXXI.	Wniosek p. hr. Zamojskiego względem rozszerzenia kolei u wozów do szerokości półtoracznej . . , .	VI.	15

Nr. alegatu.		Nr. posiedz.	Stron.
XXXII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie nowego gmachu szpitalnego w Krakowie	VII.	19.
XXXIII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie zarządu zakładem chorych w głównym szpitalu lwowskim	VII.	19
(XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. nie istnieją).			
XXXVIII.	Sumaryczny preliminarz funduszu indemnizacyjnego na rok słoneczny 1871. .	VIII.	5
XXXIX.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych	IX.	5
XL.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia inspektora szpitali	IX.	5
XLI	(mylnie XII.) Sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. Czerkawskiego o zaprowadzenie języka polskiego jako wykładowego w akademii technicznej lwowskiej	IX.	15
XLII.	Sumaryczny preliminarz funduszu indemnizacyjnego dla Galicyi wschodniej na rok słoneczny 1872. . .	X.	5
XLIII.	Sprawozdanie komisyi drogowej na wniosek Wydziału krajowego do ustawy o udzielenie funduszowi krajowemu prawa poboru myta na wszystkich drogach krajowych	X.	7
XLIV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie	XI.	6
XLV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem budowy mostu na rzece Dunajcu na granicy galicyjsko-węgierskiej pod Niedzicą .	XII.	2
XLVI.	Sprawozdanie komisyi adresowej	XII.	3
XLVII.	Sprawozdanie komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie zarządu zakładu chorych w głównym szpitalu lwowskim	XIV.	6
XLVIII.	Sprawozdanie komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego względem przyzwolenia z funduszu św. Ducha w Krakowie sum potrzebnych na opłatę czynszu	XIV.	9
XLIX.	Sprawozdanie komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego co do potrzeby powiększenia i pokrycia nowym dachem gmachu powszechnego szpitalu we Lwowie	XIV.	10
L.	Sprawozdanie komisyi administracyjnej o projekcie ustawy, zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: a) ptaków dziko żyjących, użytecznych w gospodarstwie; b) nietoperzy i jeżów	XV.	4
LI.	Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku p. bar. Bauma względem zmiany prawa o należytości pośmiertnej	XV.	8
(LII. nie istnieje).			
LIII.	Sprawozdanie komisyi budżetowej z przeglądu zamknięcia rachunkowego funduszów krajowych za rok 1869. i 1870.	XVII.	3
LIV.	Sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. Hallera o wprowadzenie języka polskiego jako wykładowego do II. gimnazyum we Lwowie i do niższego gimnazyum realnego w Brodach, oraz z wniosków wicemar-		

Nr. alegatu.		Nr. posiedz.	Stron.
	szałka Ławrowskiego i p. ks. Pawlikowa o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego do czterech wyższych klas gimnazym akademickiego we Lwowie .	XVII.	5
LV.	Sprawozdanie komisyi budżetowej o budżetach funduszów krajowych na rok 1871.	XIX.	3
LVI.	Sprawozdanie komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia inspektora szpitali	XIX.	12
LVII.	Sprawozdanie komisyi szpitalnej w przedmiocie budowy nowego szpitalu w Krakowie	XIX.	14
LVIII.	Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzach indemnizacyjnych na lata 1871. i 1872. . , . .	XX.	2
LIX.	Sprawozdanie komisyi prawniczej o wniosku p. Krzeczunowicza względem uchwalenia dodatku do krajowej ordynacyi wyborczej	XX.	13
LX.	Sprawozdanie komisyi podatkowej o wniosku Wydziału krajowego względem zmiany dotychczasowego trybu postępowania przy rozkładzie dodatków do podatków	XX.	15
LXI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie pokrycia nowym dachem szpitalu powszechnego lwowskiego i podniesienia w nim drugiego piętra	XXI.	7
LXII.	Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wnioskach Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu krajowego . . .	XXI.	13
LXIII.	Sprawozdanie komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego, wnioskach i petycyach w przedmiocie sieci dróg krajowych . . . . . , .	XXI.	24
LXIV.	Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu funduszów krajowych na rok 1872.	XXIII.	10
LXV.	(mylnie LXIV.) Sprawozdanie komisyi budżetowej w sprawie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie	XXIV.	4
LXVI.	(mylnie LXV.) Sprawozdanie komisyi hipotecznej w sprawie zaprowadzenia ksiąg gruntowych . . . . , .	XXIV.	39

II.

INDEX OSÓB.

II.

Index Osób.

(*Liczba rzymska oznacza numer posiedzenia, a liczba arabska stronnicę jego.*)

J. O. Książę **Sapieha Leon**, **Marszałek krajowy.**

W. **Lawrowski Julian**, c. k. Radca wyższego Sądu krajowego. **Zastępca Marszałka.**

Jego Exc. J. W. hr. **Gołuchowski Agenor**, c. k. Namiestnik.

W. **Bartmański Oswald**, c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa, c. k. komisarz rządowy.

A.

Nr. posiedz. Stron.

Agopsowicz de **Hasso Kajetan**, właściciel dóbr.
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa . . . . . XVI. 8

B.

Badeni Władysław, hrabia, właściciel dóbr.
Wybrany: Do komisyi drogowej (zastępca przewodniczącego) II. 6
— Do komisyi propinacyjnej (zastęp. przewodn). . . . V. 4
— Delegatem do Rady Państwa XVI. 9
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi drogowej, o wniosku względem sieci dróg krajow. XXI. 23. 36
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem jako sprawozdawca komisyi drogowej . . . . . XXII. 7. 11. 19. 23. 25. 28. 29. 33. 34. 38. 42. 46. 50. 51 XXIII. 5—9

Bartoszewski Karol, c. k. Notaryusz.
Sprawdzenie wyboru . . . . . VII. 21—23
Przyrzeczenie . . . . . VII. 24
Powołany: na tymcz. Sekretarza I. 1
Wybrany: Sekretarzem Izby . I. 5
— Do Rady Państwa delegatem XVIII. 33

Baum Józef, baron, właściciel dóbr.
Wybrany: Do komisyi budżetowej (zastępca przewodn.) . II. 4
— Do komis. propin. (sekretarz) V. 4
— Do komisyi gminnej . . . VIII. 5
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej . . . . . XXIV. 57
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku względem budowy mostu pod Niedzicą . XII. 2
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do budżetu na rok 1872. . . . . XXIII. 10—11
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku o podatku pośmiertnym . . . . . VI. 12

	Nr. posiedz.	Stron.
— Na poparcie własnego wniosku względem drogi z Suchej do Zatora	X.	16
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawką)	XXIII.	8
Wniosek: Względem zmiany ustawy o podatku pośmiertnym	III.	2
— O uznanie drogi z Suchej do Zatora za krajową	VIII.	2
— O wybranie komisyi hipotecz.	II.	4
Baworowski Włodzimierz, hrabia, właściciel dóbr.		
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XIX.	23
Urlop otrzymał	XVI.	3
Beust Fryderyk, hrabia, c. k. Kanclerz Państwa i c. k. tajny Radca.		
Biłous Teodor, c. k. Dyrektor gimnazyalny.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	21
Przyrzeczenie	VII.	24
Bodnar Iwan, włościanin.		
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XIX.	24
Bogdanowicz Krzysztof, właściciel dóbr.		
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XVI.	9
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem „kopytkowego“ dla miasta Kołomyi	XV.	11
Bojczuk Mikołaj, włościanin.		
Borkowski Aleksander, hrabia, właściciel dóbr.		
Głos: Co do głosowania nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila . . .	XV.	24
Przemowa: Przy rozprawie nad adresem (przeciw)	XII.	12
— Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem względem języka wykładowego w szkołach średnich (przeciw—z poprawką)	XVII.	15—16
Wniosek: O dodatek w regulaminie względem czytania interpelacyj	XXI.	6. 7
Breuer Józef, Prezes Izby handlowej i właściciel dóbr.		

C.

	Nr. posiedz.	Stron.
Całkowski Wasyl, włościanin.		
Sprawdzenie wyboru	III.	10
Przyrzeczenie	III.	11
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków . . .	XX.	26
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntow. (przeciw)	XXIV.	47
Chrapek Franciszek, młynarz.		
Chrzanowski Leon, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi gminnej (sekretarz)	VIII.	5
Głos: Względem odczytania petycyi miasta Krakowa przeciw fortyfikacyi i formalnego jej traktowania	XXI.	2. 3
— Z wnioskiem co do wotowania ostatnich rubryk budżetu	XXIII.	49
— Z prośbą o zmianę porządku dziennego ostatn. posiedzenia	XXIII.	59
Interpelacya: Do Marszałka, o przedłużenie sesyi sejmowej i odpowiedź	XVII.	30—31
— Do komisyi edukacyjnej, o swoje wnioski względem szkół ludowych i odpowiedź p. Majera	XXII.	30—31
Przemowa: Na poparcie swego wniosku względem przedłożeń Wydziału krajowego . . .	VI.	6—7
— Na poparcie swoich trzech wniosków w sprawie szkół ludowych	VI.	12—15
— Na poparcie swego wniosku o zmianę statutu krajowego	XIV.	4
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich (z poprawką) .	XVIII.	23. 25
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków	XX.	27
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajow. (z poprawkami)	XXII.	45. 48. 49
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu X. C. (z wnioskami)	XXIII.	43
— Z dodatkiem do uchwały finansowej na r. 1872. . .	XXIII.	55. 56
Uwaga: Z powodu postawienia wyborów do Rady Państwa na		

	Nr. posiedz.	Stron.
porządku dziennym 16. posiedzenia	XV.	32
— Co do sumarycznych preliminarzów budżetu na r. 1872.	XXIII.	53
Wniosek: Względem przymusu szkolnego	IV.	6
— Względem zakładania szkół ludowych	IV.	6
— Względem reformy szkół ludowych	IV.	7
— Względem rozsyłania przedłożeń Wydziału krajowego	II.	2
— Względem zmiany statutu krajowego	XI.	26—27
Czajkowski Jan, Dr. praw, adwokat i właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi prawniczej (zastępca przewodnicz.)	II.	4
— Do komisyi petycyjnej (przewodniczący)	III.	12
— Delegatem do Rady Państwa	XVI.	8
Głos: Jako przewodniczący komisyi petycyjnej z oznajmieniem o oddaniu kilku petycyj właściwym komisyom X. 18.	XIV. 3. XX.	2
— Jako sprawozdawca komisyi prawniczej o wniosku p. Krzeczunowicza względem dodatku do sejmowej ordynacyi wyborczej	XX.	13—15
Czartoryski Jerzy, książę, właściciel dóbr.		
Czerkawski Euzebiusz, Dr. filozofii i c. k. profesor.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej	III.	5
— Do kom. adresowej (sekret.)	IV.	6
— Delegatem do Rady Państwa	XVI.	9
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi Tow. pedagog. o subwencyą dla gimnazyum żeńskiego w Rzeszowie	X.	2
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach	XXIII.	49
— Jako sprawozdawca komisyi edukacyjnej o wniosku względem sposobu wypłacania dotacyi nauczycielom szkół ludowych	XXIV.	50—52
Przemowa: Ku uzasadnieniu własnego wniosku o języku wykładowym w akademii technicznej we Lwowie	V.	5
— Przy rozprawie nad tymże wnioskiem	IX.	16. 19
— Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem względem języka wykładowego w szkołach średnich (za)	XVII.	16—21
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawkami)	XXII.	34. 44. 49
— Przy rozprawie nad petycyami w sprawie gimnazyów żeńskich	XXIII.	15
— Przy rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich	XXIII.	17
Wniosek: Względem języka wykładowego w akademii technicznej we Lwowie	I.	3—4

D.

Dąbrowski Wacław, właściciel realności.		
Wybrany: Do komisyi szpitalnej.	III.	5
Głos: Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej do wniosku względem czynszu za najem szpitalu św. Ducha w Krakowie	XIV.	9—10
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o powiększenie gmachu szpitaln. we Lwowie	XIV.	16
— Przy pozycyi budżetu o teatrze polskim we Lwowie	XXIII.	27
Drozd Józef, włościanin.		
Dunajewski Julian, Dr. praw i c. k. profesor.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej (zastęp. przewodniczącego)	III.	5
— Do komisyi szpitalnej	III.	5
— Do komisyi administracyjnej	III.	6
— Do komisyi gminnej	VIII.	6
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi Rady powiatowej Nowego Sącza o podwyższenie dodatków gminnych	X.	4
— Przy rozprawie nad adresem z poparciem wniosku o przyjęcie en bloc	XII.	28

	Nr. posiedz.	Stron.
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie	XXIV.	29
— Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej o wniosku względem sprzedaży dóbr szpitalnych krakowskich	XXIV.	31—32
— Jako sprawozdawca komisyi edukacyjnej o wniosku względem stypendyów dla uczniów seminaryów nauczycielskich .	XXIV.	48—49
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	10
— Przy rozprawie nad wnioskiem o umyceniu dróg krajowych (z poprawką) . . .	X. 7. 10. 11.	12
— Na poparcie swego wniosku względem dróg z Nowego-Sącza do Węgier	X.	17
— Przy rozprawie nad wnioskiem o etacie służby lekarskiej przy szpitalach . . .	XI.	22
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem . .	XIII.	15
— Przy rozprawie nad wnioskiem o powiększenie szpitalu lwowskiego	XIV.	14
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitala w Krakowie	XIX.	16. 19
— Jako sprawozdawca komisyi administr. o wniosku względem gmachu krajowego . .	XXI.	13. 21
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych (z wnioskiem odraczającym)	XXI.	29
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawką)	XXIII.	46
Wniosek: Względem uznania dróg z Nowego Sącza do Murzynki i ze Starego Sącza do granicy węgierskiej za krajowe	VIII.	19
Dzwonkowski Edward, właściciel dóbr.		
Sprawdzenie wyboru	V.	20
Przyrzeczenie	V.	21
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XVI.	8
Przemowa: Przy rozprawie szczegółowej nad wnioskami o sieci dróg krajowych . .	XXII.	12. 14
Wniosek: O wybranie komisyi petycyjnej	III.	11

F.

Fecak Eliasz, włościanin.		
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg krajowych	XXII.	27
Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (za)	XXIV.	47
Firlej Szczęsny, c. k. rotmistrz.		
Wybrany: Do komisyi petycyjnej	III.	12
— Delegatem do Rady Państwa	XIX.	24
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku względem żandarmeryi	IX.	14
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych	XXI.	28
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem (z poprawkami)	XXII.	20. 37
Wniosek: Względem wzmocnienia posterunków żandarmeryi	VII.	3
— Względem uznania dróg z Łańcuta do Leżajska i ze Szklar do Sieniawy za krajowe, i co do formalnego jego traktowania	XVI.	2
Fortuna Bazyli, ks. gr. kat. pleban.		
Przyrzeczenie poselskie . .	III.	11
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi administracyjnej	III.	6
Urlop otrzymał	VII.	4
Fränkel Herman, Dr. praw i adwokat.		
Urlop otrzymał	II.	2

Nr. posiedz. Stron.

G.

Galecki Antoni Junosza, Dr. św. teologii, ks. Biskup rz. kat.

Urlop otrzymał . . . . . I. 3

Garbaczyński Piotr, właściciel dóbr.

Wybrany: Delegatem do Rady Państwa . . . . . XIX. 24

Gawronek Tomasz, włościanin.

Gniewosz Edward, c. k. Radca Namiestnictwa i właściciel dóbr.

Wybrany: Do komisyi administracyjnej . . . . . III. 6
— Do komisyi hipotecznej . . IV. 3
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej . . . . . XXIV. 57

Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych . . . . . II. 5
— Co do formalnego traktowania wniosku względem „kopytkowego“ w Kołomyi . . II. 6
— Co do formalnego traktowawania wniosku o ochronie ptactwa . . . . . III. 4
— Względem odroczenia rozprawy nad wnioskiem Wydziału kraj. z powodu nieformalności przy wyborach . . V. 19
— Jako sprawozdawca komisyi administr. do wniosku o kosztach pertraktacyi spraw serwitutowych . . . . . VII. 4—5
— Przy rozprawie nad petycyą Wojciecha Madejskiego . . X. 19
— Przy rozprawie nad petycyą gminy Romanówki o przydzielenie do sądu w Tarnopolu . . . . . X. 22
— Co do formalnego traktowania wniosku względem budowy domu obłąkanych . . . XI. 6
— Jako sprawozdawca komisyi admin. do wniosku o podatku pośmiertnym . . . . . XV. 8—9

Nr. posiedz. Stron.

— Względem petycyi odnoszących się do ochrony ptactwa XV. 9
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila . . . . XV. 23
— Przy rozprawie nad petycyą Balcera (z poprawkami) . . XV. 27. 28
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z wnioskiem) . . . . . XXIII. 49
— O przyjęcie „en bloc“ wniosku względem sprzedaży dóbr szpitalów krakowskich . . XXIV. 32
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych . . XXIV. 47

Przemowa: Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem o etacie służby lekarskiej przy szpitalach (z wnioskiem odraczającym) . . . . . XI. 13. 20
— Przy rozprawie nad tym samym wnioskiem z poprawkami . . . . . XIII. 7. 9. 10. 13
— Jako sprawozdawca komisyi admin. do wniosku o ochronie ptactwa . . . . . XV. 4. 8
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie, (z wnioskiem odraczającym) . . . XIX. 19—20
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o szpitalach (z poprawką) . . . . . XXIII. 50

Golejewski Antoni, hrabia, właściciel dóbr.

Wybrany: Do nieustającej komisyi propinacyjnej . . . XXIV. 57

Głos: Co do formalnego traktowania wniosku Wydziału kraj. względem propinacyi . . . IV. 7
— Przy rozprawie nad adresem, z wnioskiem o dyskusyą specyalną nad ustępami, do których zapowiedziano poprawki XII. 28
— O przyjęcie „en bloc“ ustawy względem sposobu wypłacania dotacyi nauczycielom szkół ludowych . . . . . XXIV. 52
— O przyjęcie “en bloc“ rezolucyi względem wzmocnie-

	Nr. posiedz.	Stron.
nia posterunków żandarmeryi w kraju	XXIV.	52
— Do wniosku komisyi propinacyjnej z przedłożeniem przeszłorocznego wniosku p. Wężyka względem wykupna prawa propinacyi	XXIV.	56
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia wszystkich dróg krajowych	X.	10. 12
— Przy rozprawie szczegółowej nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich (z poprawką)	XVIII.	8. 12. 16
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie	XIX.	18
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawkami)	XXII.	32. 34. 38
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach . . .	XXIII.	33. 37. 39
Wniosek: O wybranie komisyi propinacyjnej	IV.	7
Gołuchoski Agenor, J. E. hrabia, c. k. Namiestnik.		
Przemowa: Przy otwarciu Sejmu, jako c. k. Namiestnika	I.	1
— Przy przedstawieniu komisarza rządowego	I.	5
— Przy rozprawie szczegółowej nad wnioskami o sieci dróg krajowych	XXII.	13
Grocholski Kazimierz, J. E. c. k. Minister i właściciel dóbr.		
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XVI.	8
Gross Piotr, Dr. filozofii i właściciel dóbr. (Członek Wydziału krajowego).		
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych	II.	5
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego do wniosków względem udzielenia prawa do poboru myta	VIII.	6—19.
	XV.	13.
	XXIV.	32—36
— Przy rozprawie nad etatem służby lekarskiej przy szpitalach (z poprawką) . . .	XIII.	13. 15
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego do wniosku względem „kopytkowego“ dla miasta Kołomyi	XV.	9. 11. 12. 13
— Co do formalnego traktowania petycyi miasta Tarnowa o „kopytkowe“	XXIII.	2
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wniosku względem budowli wodnych kosztem państwa	XXIV.	53
Odpowiedź: Imieniem Wydziału krajowego na interpelacyą pos. hr. J. Tarnowskiego o dalszą budowę drogi Dębicko-Nadbrzeskiej	XVI.	3—6
— Imieniem Wydziału krajowego na interpelacyą p. Jauki względem nieporozumienia z wydziałem krakowskiej rady powiatowej	XXIII.	30
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia dróg krajowych (z projektem rezolucyi)	X.	7. 9. 12
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	20
— Przy rozprawie nad petycyą Rudnickiego	XV.	29. 30
— Przy rozprawie nad budżetem z r. 1871 (z poprawką) . .	XIX.	4. 5
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków	XX.	22
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych . .	XXI	31. 33
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym wnioskiem (z poprawkami)	XXII.	4. 7. 19.
	24. 27. 33. 41. 43 XXIII.	6
— Przy rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich (z poprawką)	XXIII.	17
— Przy rozprawie nad rubryką		

Nr. posiedz. Stron.

budżetu o drogach (z poprawką) . . . . . XXIII. 33. 34. 36. 37. 38. 40. 41. 43. 45. 47. 49

H.

Hajdamacha Fedor, włościanin.

Halka, Ignacy, ksiądz gr. kat., pleban.

Wybrany: Do komisyi podatkowej . . . . . VI. 4

Interpelacya: Do komisarza rządowego w sprawie wynagrodzenia niektórych gromad za nadobowiązkowe roboty przy drogach. . . . . VII. 2

Odpowiedź komisarza rządowego . . . . . IX. 4

— Do komisarza rządowego względem używania języka ruskiego w urzędach. . . XXI. 4—6

Oświadczenie komisarza rządowego . . . . . XXI 6

Haller Cezar, właściciel dóbr, (Członek Wydziału krajowego).

Głos: Co do formalnego traktowania wniosków w sprawach szpitalnych . . . . III. 5. IX. 5

— Co do formalnego traktowania swego wniosku o języku wykładowym w gimnazyach. . VII. 19

— Co do formalnego traktowania wniosku względem budowy domu obłąkanych . . . . XI. 6

— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wniosku względem powiększenia szpitalu lwowskiego . . . . . XXI. 7—12

— Przy petycyi Winnik względem kupna realności funduszu stypendyalnego . . . . . XXIV. 20

— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitala w Krakowie . . . . . XXIV. 30

Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o etacie służby lekarskiej przy szpitalach. . XI. 17. 21

— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem (z poprawką). . . . . XIII. 8. 11. 13. 15. 20. 21. 22

Nr. posiedz. Stron.

— Przy rozprawie nad wnioskiem o powiększenie szpitalu we Lwowie . . . . . XIV. 14. 16

— Przy rozprawie nad budżetem z r. 1871. co do podrzutków. XIX. 9

— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie . . . . . XIX .15 .16. 20

— Przy rozprawie nad petycyą lekarzy o ulepszeniu w szpitalu lwowskim . . . . . XXI. 11

— Przy rozprawie nad budową domu obłąkanych . . . . XXIV. 5

— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego do wniosku względem powiększenia gmachu szpitalnego we Lwowie . . XXIV. 6. 9

Wniosek: O wybranie komisyi szpitalnej . . . . . III. 4

— O języku wykładowym w brodzkiem i II. lwowskiem gimnazyum . . . . . V. 4

Hirschler, Dr. św. teologii, ks. Biskup rz. kat.

Głos: Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich . . . . . XVIII. 21

Przemowa: Przy rozprawie szczegółowej nad etatem służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach (z poprawkami) . . . . . XIII. 9. 12. 17. 21

Hoppen Apolinary, właściciel dóbr.

Wybrany: Do komisyi drogowej. II. 6

— Do komisyi propinacyjnej . V. 4

— Delegatem do Rady państwa. XVIII. 34

Horodyski Tomasz, właściciel dóbr.

— Przyrzeczenie poselskie . . III. 11

Wybrany: Do komisyi szpitalnej (przewodniczący) . . . . III. 5

— Do komisyi propinacyjnej . V. 4

— Delegatem do Rady państwa. XVI. 8

Hoszard Franciszek, Dr. medycyny.

Wybrany: Do komisyi szpitalnej (zastęp. przewodniczącego) . III. 5

	Nr. posiedz.	Stron.
Głos: Co do formalnego traktowania wniosków względem budowy gmachu szpitalnego w Krakowie i zarządu zakładu chorych we Lwowie . . .	VII.	19
— Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej o wniosku względem inspektora szpitalów i o petycyi Anny Bortnikowej . .	XIX.	12—14
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej do wniosku o etacie służby lekarskiej przy szpitalach	XI.	7—24
	XIII.	6—22.
— Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej o petycyi lekarzów względem ulepszeń w szpitalu lwowskim	XXI	8. 11
— Przy rozprawie nad wnioskiem o powiększeniu gmachu szpitalnego we Lwowie . . .	XXIV.	9
Hubar Kiryło, włościanin.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	20
Przyrzeczenie	VII.	24
Przemowa: Na poparcie swojego wniosku o drogę buczacko-monastyrzyską, z wnioskiem co do formalnego traktowania jego	XVI.	10
Wniosek: Względem połączenia drogi buczacko-monastyrzyskiej ze stanisławowską . .	XVI.	9

I.

Iwaniszów Danilo, włościanin.		
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem względem „kopytkowego“ dla miasta Kolomyi (z poprawką)	XV.	12

J.

Jabłonowski Antoni, właściciel dóbr.		
Urlop utrzymał	I.	3
Złożył mandat poselski	XII.	2
Janko Henryk, właściciel dóbr.		
Interpelacya: Do Wydziału krajowego względem nieporozumienia między Wydziałem krajowym a wydziałem rady powiatowej w Krakowie . .	XXII.	29
Odpowiedź p. Grosa	XXIII.	30
Janowski Ambroży, Dr. filozofii, c. k. Radca szkolny.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej	III.	5
— Delegatem do Rady państwa.	XIX	24
Przemowa: Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem względem języka wykładowego w szkołach średnich (przeciw) . .	XVII.	21—23
Jasiński Józef, c. k. Radca sądowy.		
Powołany przez Ks. Marszałka na tymczasowego Sekretarza.	I.	1
Wybrany: sekretarzem Izby. .	I.	5
— Do komisy hipotecznej (sekretarz)	IV.	3
— Delegatem do Rady państwa.	XVIII.	33
Przemowa: Przy rozprawie szczegółowej nad siecią dróg krajowych.	XXII.	21
Jaworski Apolinary, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi drogowej (sekretarz)	II.	6
— Do komisyi gminnej . . .	VIII.	6
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	8
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi złoczowskiego wydziału powiatowego w sprawie Myszkowskiej	IX.	3
— Jako sprawozdawca komisyi drogowej o petycyach względem subwencyi na drogi lub myta, i o petycyi rady powiatowej złoczowskiej w sprawie Myszkowskiej.	XXIV.	20—25
— Jako sprawozdawca komisyi drogowej o wniosku względem budowy mostu na Dunajcu pod Niedzicą.	XXIV.	36—39
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi drogowej do wniosku względem omycenia dróg krajowych.	X. 7. 10. 13. 14	
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych . .	XXI.	28

	Nr. posiedz.	Stron.
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym wnioskiem . . .	XXII.	32
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawkami)	XXIII.	33. 47
Wniosek: O uznanie drogi z Załoziec do Zborowa za krajową.	X.	5
Jaworski Paweł, ksiądz gr. kat. pleban.		
Sprawdzenie wyboru	V.	20
Przyrzeczenie	V.	21

K.

Kabat Maurycy, Dr. praw i adwokat		
Wybrany: Do komisyi prawniczej (przewodniczący) . . .	II.	4
— Do komisyi propinacyjnej. .	V.	4
Przemowa: Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem względem wykładowego języka w szkołach średnich (za) . . .	XVII.	14—15
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem gmachu krajowego.	XXI.	20
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (przeciw).	XXIV.	40
Wniosek: Względem zmian statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej.	XI.	26 - 27
Kaczała Stefan, ksiądz gr. kat. pleban.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej	II.	4
— Do komisyi gminnej . . .	VIII.	6
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem o kosztach pertraktacyi spraw serwitutowych . . .	VII.	5
Przemowa: Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich . . .	XVIII.	16
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawką) . .	XXII.	34. 35
Kalir Natan de, bankier.		
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku względem sprzedaży realności, należących do fundacyi Głowińskiego . . .	III.	7
— Co do formalnego traktowania petycyi miasta Brodów w sprawie okręgu wolnego od ceł	VIII.	2
Urlop otrzymał	IX.	4
Kamiński Ignacy, Dr. praw, burmistrz miasta Stanisławowa.		
Wybrany: Do komisyi petycyjnej.	III.	12
— Do komisyi podatkowej . .	VI.	4
Głos: Przy czytaniu protokołu 13-go posiedzenia	XIV.	1
Interpelacya: Do komisarza rządowego względem przedłożenia projektu Rady szkolnej o szkołach ludowych . . .	II.	2
Odpowiedź komisarza rządowego	III.	2
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem co do etatu służby lekarskiej przy szpitalach.	XI. 14. 26. XIII.	17
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców miasta Dobromila (z poprawką.)	XV.	20
— Jako sprawozdawca komisyi podatkowej o wniosku względem rozkładu dodatków do podatków	XX.	15. 30
— Przy rozprawie nad petycyami w sprawie gimnazyów żeńskich.	XXIII.	15
— Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej do petycyj: Księgarzy, rady powiatowej krakowskiej przeciw fortyfikacyi. Winnik i gminy Źródła . .	XXIV.	18—20
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (z wnioskiem przyjęcia en bloc). .	XXIV.	40
Kaszewko Maciej, c. k. adjunkt sądowy.		
Wybrany: Do komisyi szpitalnej (sekretarz)	III.	5
— Do komisyi petycyjnej . .	III.	12
— Delegatem do Rady państwa.	XVIII.	33
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku względem drogi do Żabiego . .	IX.	4
— Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej	X.	21. 22

	Nr. posiedz.	Stron.
— Przy rozprawie nad adresem z wnioskiem przyjęcia go en bloc	XII.	26
Przemowa: Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawką)	XXIII.	46
Wniosek: Względem zapomogi na budowę drogi z Kutt i z Kossowa do Żabiego . . .	IX.	4
Kerepin Iwan, włościanin.		
Głos: Co do formalnego traktowania swego wnioskn o uwolnienie zwierząt domowych ssących od myta	XVII.	3
Wniosek: O uwolnienie zwierząt domowych ssących od myta na drogach z Liska i Ustrzyk do granicy węgierskiej . .	XVII.	2
Kirchmajer Julian, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi drogowej.	II.	6
— Do komisyi propinacyjnej .	V.	4
— Do komisyi gminnej . . .	VIII.	5
— Delegatem do Rady Państwa	XIX.	24
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku względem zmian w ustawie drogowej	VI.	7
Przemowa: Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawką)	XXII.	45
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawką)	XXIII.	44
Uwaga: Do protokołu 13go posiedzenia z powodu zajścia między pp. ks. Szaszkiewiczem i dr. Zyblikiewiczem .	XIV.	2
Wniosek: Względem odpowiednich zmian w ustawie drogowej	III.	3
Klaczko Julian, c. k. radca dworu.		
Sprawdzenie wyboru	V.	20
Przyrzeczenie	V.	21
Wybrany: Do komisyi adresowej.	IV.	6
— Delegatem do Rady państwa	XVI.	8
Głos: Przy rozprawie nad adresem, z poparciem wniosku o przyjęcie jego en bloc .	XII.	28
Kobylarz Jędrzej, włościanin.		
Głos: Przy rozprawie nad petycyą gminy Dzikowca i kilku innych gmin o przydzielenie do sądu powiatowego w Kolbuszowej	X.	21
Kocko Bazyli, c. k. sekretarz powiatowy.		
Kocyłowski Piotr, włościanin.		
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi miasta Sanoka w sprawie kosztów kuracyi ubogich	IV.	3
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	15
Konopka Henryk, baron, właściciel dóbr.		
Sprawdzenie wyboru	III.	10
Przyrzeczenie	III.	11
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XIX.	24
Kotter, dr. praw, rektor uniwersytetu we Lwowie.		
Kowalski Bazyli, c. k. Radca sądowy. (Zastępca członka Wydziału krajowego.)		
Wybrany: Do komisyi prawniczej	II.	4
— Do komisyi hipotecznej (zastępca przewodn.)	IV.	3
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	57
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem Wydziału kraj. z powodu nieformalności przy wyborach	V.	18
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	16
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia wszystkich dróg krajowych (z poprawką)	X.	15
— Co do tłumaczenia budżetów na język ruski	XVIII.	26
Przemowa: Przy rozprawie ogól-		

	Nr. posiedz.	Stron.
nej nad wnioskiem względem języka wykładowego w szkołach średnich (przeciw) . .	XVII.	8. 25
— Przy rozprawie nad pozycyą budżetu względem czasopisma „Uczytel“ (z poprawką) . .	XXIII.	23
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (za).	XXIV.	43
Urlop otrzymał	XII.	2
Kozanowicz Michał, ks. gr. kat. pleban.		
Sprawdzenie wyboru	XVIII.	31—32
Przyrzeczenie poselskie	XIX.	23
Koziebrodzki Szczęsny, hrabia, właściciel realności.		
Wybrany: Do komisyi administracyjnej	III.	6
Głos: Co do formalnego traktowania własnego wniosku względem sposobu wypłacania pensyi nauczycielom szkół ludowych	VI.	9
— Przy rozprawie nad petycyą gminy Romanówki o przydzielenie do sądu w Tarnopolu	X.	22
Wniosek: Względem sposobu wypłacania pensyi nauczycielom szkół ludowych	III.	6
Kraiński Maurycy, właściciel dóbr. (Członek Wydziału krajowego.)		
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o rozkładzie dodatków do podatków . .	VI.	3
— Jako sprawozdawca Wydziału kraj. o wyborach poselskich	XVIII.	31—32
Przemowa: Przy rozprawie nad petycyą Balcera	XV.	26
— Przy rozprawie nad budżetem z r. 1871	XIX.	3—4
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem gmachu krajowego	XXI.	14. 17
— Przy rozprawie szczegółowej nad siecią dróg krajowych (z poprawką)	XXII.	7. 49
— Przy petycyi w sprawie wdowy Myszkowskiej	XXIV.	24
Wniosek: O wybranie komisyi podatkowej	VI.	3
Krasicki Józef, ks. gr. kat. pleban.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	24
Przyrzeczenie	XIX.	23
Wybrany: Do komisyi drogowej	II.	6
Król Michał, ks. kanonik kapituły rz. kat. w Tarnowie.		
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku względem kosztów leczenia ubogich chorych	VI.	9—12
Wniosek: O przeniesienie na cały kraj kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych	III.	2
Krzeczunowicz Kornel, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi prawniczej	II.	4
— Do komisyi adresowej . .	IV.	6
— Do komisyi propinacyjnej .	IV.	7
— Do komisyi podatkowej . .	VI.	4
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	57
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku p. Smolki względem adresu	IV.	5
— Przy rozprawie nad wnioskiem Wydziału kraj. z powodu nieformalności przy wyborach	V.	19
— Co do głosowania nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila . . .	XV.	24
— Przy rozprawie nad petycyą rady powiat. kolbuszowskiej względem soli :	XV.	26
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach	XXIII.	41
— Przy rozprawie nad budową domu obłąkanych	XXIV.	5
— Przy petycyi Winnik o pierwszeństwo co do kupna realności funduszu stypendyalnego	XXIV.	19
— Przy petycyi Wołkowa o administracyą majątku kościelnego i szpitalnego	XXIV.	26
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych . .	XXIV.	47

*

	Nr. posiedz.	Stron.
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej . .	VI.	9
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa (z wnioskiem względem odroczenia rozprawy) . . .	VII.	5. 9. 14. 16. 17
— Przy rozprawie nad ustawą względem ochrony ptactwa .	XV.	7
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia dróg krajowych	X.	11
— Przy rozprawie nad adresem (za)	XII.	6. 20
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	21
— Przy rozprawie nad petycyą Balcera	XV.	27
— Przy rozprawie nad petycyą Rudnickiego	XV.	30
— Przy rozprawie ogólnej nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich . . .	XVII.	23—24
— Przy rozprawie szczegółowej nad tą ustawą (z poprawką)	XVIII.	14. 20
— Przy rozprawie nad budżetem z r. 1871.	XIX.	5
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków	XX.	23
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych (z poprawką)	XXI.	35
— Przy rozprawie szczegółowej na tym wnioskiem (z poprawkami)	XXII.	2. 5. 22 25. 42. 50
Uwaga: Z powodu postawienia wyborów do Rady państwa na porządku dziennym 16go posiedzenia	XV.	32
Wniosek: Co do sposobu uchwalania zmian w sejmowej ordynacyi wyborczej	II.	6
Krzyżanowski Gabryel, ks. dr. ś. teologii, prefekt gr. kat. seminaryum.		
Sprawdzenie wyboru	III.	7
Przyrzeczenie	III.	11
Zaproszony przez Marszałka na zastępcę sekretarza	XXI.	1
Interpelacya: Do komisarza rządowego względem posady katechety przy gimnazyum Franc. Józefa	VII.	3
Odpowiedź komisarza rządowego	VIII.	3
— Do komisarza rządowego względem nauki języka ruskiego w seminaryach nauczycielskich we Lwowie . .	XIII.	2—3
Odpowiedź komisarza rządowego	XVI.	8
— Do komisarza rządowego względem wykładu języka ruskiego w szkołach średnich	XIV.	3
Odpowiedź komisarza rządowego	XIX.	3
— Do komisarza rządowego względem języka ruskiego w żeńskiem seminaryum nauczycielskiem we Lwowie .	XV.	2—3
Odpowiedź komisarza rządowego	XVI.	8
Kuiczycki Józef, ks. kanonik kapituły gr. kat.		
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem p. Czerkawskiego względem języka wykładowego w akademii technicznej (z poprawką)	IX.	15. 19
Kuzara Jędrzej, włościanin.		

L.

Laskosz Jakub, włościanin.		
Głos: Co do wyboru komisyi gminnej	VIII.	5
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia wszystkich dróg krajowych	X.	12
— Przy rozprawie nad wnioskiem co do etatu służby lekarskiej przy szpitalach .	XI.	22
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony		

	Nr. posiedz.	Stron.
ptactwa	XV.	7
— Przy rozprawie nad wnioskiem o podatku pośmiertnym . .	XV.	9
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich	XVIII.	15
— Przy rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich .	XXIII.	17
— Przy rozprawie nad wnioskiem o stypendya dla uczniów seminaryów nauczycielskich	XXIV.	49
Lewicki Jan, ks. gr. kat. pleban.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi budżetowej . .	II.	4
Urlop otrzymał	VII.	4
Lisiniecki Paweł, c. k. adjunkt sądowy.		
Sprawdzenie wyboru	XVIII.	29—31
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5

Ł.

Ławrowski Julian, c. k. Radca wyższego sądu krajowego.		
(Wicemarszałek Sejmu krajowego.)		
(Członek Wydziału krajowego.)		
Wybrany: Do komisyi adresowej	IV.	6
Głos: Jako sprawozdawca Wydziału kraj. o wnioskach względem dodatków gminnych	V.	12—16
	IX.	7—13
	XI.	3—6
	XIX.	11—12
	XXIV.	11—16
— Jako sprawozdawca Wydziału kraj. do wniosku o rozkładzie dodatków do podatków . .	VI.	2—3
— Co do formalnego traktowania swoich wniosków o języku wykładowym w szkołach	VII.	20
— Przy rozprawie nad siecią dróg z poparciem wniosku p. Firleja	XXII.	23
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wniosku względem rad górniczych . . .	XXIV.	11
Przemowa: Jako sprawozdawca Wydziału krajowego do wniosku o ochronie ptactwa . .	VII.	11—19
— Przy rozprawie nad adresem (za)	XII.	10
— Przy rozprawie ogólnej nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich, z zapowiedzeniem poprawek . .	XVII.	11—13
— Przy rozprawie szczegółowej nad tą ustawą (z poprawkami)	XVIII.	11. 19. 22
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków, z podniesieniem wniosku Wydziału krajowego	XX.	20. 27
Wniosek: Względem języka wykładowego w gimnazyum akademickiem	V.	2
— Względem języka wykładowego w szkole wzorowej we Lwowie	V.	3
Łoś August, hrabia, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi petycyjnej.	III.	12
— Delegatem do Rady państwa	XVI.	8
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej przy rozprawach nad petycyami Balcera i Rudnickiego . . .	XV.	28. 31
Łoś Włodzimierz, hrabia, właściciel dóbr.		

M.

Majer Józef, Dr. praw, prezes krakowskiego Towarzystwa naukowego.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej (przewodniczący) . . .	III.	5
Głos: Co do formalnego traktowania ustaw względem dodatków gminnych	IX.	7
— O przedłożenie sprawozdania komisyi edukacyjnej o wnioskach szkolnych p. Chrzanowskiego bez drukowania .	XXIII.	2
Odpowiedź: Na interpelacyą p. Chrzanowskiego do komisyi edukacyjnej o swoje wnioski szkolne	XXII.	30—31

	Nr. posiedz.	Stron.
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o ochronie ptactwa	VII. 5. 7. 12. 18	
	XV.	6
— Na poparcie swego wniosku co do sprawozdań Rady szkolnej	IX.	13
— Przy rozprawie nad etatem służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach .	XI.	16
	XIII.	21
— Przy rozprawie nad petycyą Rudnickiego	XV.	30
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich	XVIII.	21
— Jako sprawozdawca komisyi edukacyjnej o petycyi miasta Krakowa o reorganizacyą techniki i szkoły realnej . .	XXIV.	26—27
— Przy zamknięciu Sejmu krajowego z podziękowaniem Marszałkowi imieniem Izby	XXIV.	58
Wniosek: O przedkładanie Wydziałowi krajow. sprawozdań krajow. Rady szkolnej . .	VII.	3
— O wybranie komisyi edukacyjnej	II.	7
Mandyczewski Kornel, ks. gr. kat., pleban.		
Powołany przez Marszałka na tymczasowego Sekretarza . . .	I.	2
Wybrany: Sekretarzem Izby .	I.	5
— Do komisyi petycyjnej . .	III.	12
Głos. Co do formalnego traktowania swego wniosku względem surowicy	XXIV.	2
Przemowa: Na poparcie swego wniosku o uznanie drogi z Ottynii do Nadwórny, a ztamtąd do granicy węgierskiej za krajową	XXIV.	2—3
Wniosek: Względem wolnego użytkowania włościan z surowicy w niektórych powiatach	XXIV.	2
— O uznanie drogi z Ottynii do Nadwórny, a ztamtąd do granicy węgierskiej za krajową .	XXIV.	2
Michalski Antoni, właściciel gruntów.		
Wybrany: Do komisyi gminnej	VIII.	6

O.

	Nr. posiedz.	Stron.
Oskard Jan, włościanin.		
Ozarkiewicz Jan, ksiądz gr. kat., pleban i dziekan.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	22
Przyrzeczenie	VII.	24
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi gminy Zabłotowa o konsens na myto przewozowe	XV.	2

P.

Paszkowski Franciszek, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi administracyjnej (Przewodniczący) .	III.	6
Głos: Imieniem komisyi administracyjnej, w sprawie wniosku rządowego względem kosztów pertraktacyi serwitut.	VI.	4
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	19
Pawlikow Teofil, ksiądz gr. kat. pleban		
Sprawdzenie wyboru	III.	10
Przyrzeczenie	V.	21
Interpelacya: Do komisarza rządowego względem używania języka ruskiego w urzędach	VIII.	3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	VIII.	4
Odpowiedź komisarza rządow.	XXIV.	3
— Do komisarza rządow. względem zmiany sejmowej ordynacyi wyborczej i ustawy narodowościowej dla Rusinów .	X.	2
Odpowiedź komisarza rząd.	XXIII.	4
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku p. Smolki względem adresu	IV.	5
— Co do formalnego traktowania swego wniosku o języku wykładowym w gimnazyum lwowskiem akademickiem .	VII.	20
— Co do formalnego traktowania trzech petycyj gminy Telacze	XXII.	2
— O imienne głosowanie nad petycyą w sprawie wdowy Myszkowskiej	XXIV.	25

	Nr. posiedz.	Stron.
Oświadczenie: Względem adresu	IV.	5
Przemowa: Przy rozprawie nad etatem służby lekarskiej przy szpitalach	XI.	14
— Przy rorprawie szczegółowej nad tym etatem (z poprawkami)	XIII.	7. 9. 17
Uwaga: Do protokółu trzeciego posiedzenia	IV.	1
— Do protokółu czwartego posiedzenia	V.	1
Wniosek: Względem języka wykładowego w gimnazyum akademickiem we Lwowie . .	V.	3
Pelech Jan, ks. gr. kat. pleban.		
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia wszystkich dróg krajowych (z poprawką)	X.	13. 14. 15
— Co do formalnego traktowania petycyi gminy Soposzyna względem szupaśników . .	XIII.	2
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem „kopytkowego“ dla miasta Kołomyi (z poprakwą)	XV.	13
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	21
— Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg (z poprawką)	XXII.	25
Pfeifer Emil, Dr. praw i adwokat. (Zastępca członka Wydziału krajowego.		
Wybrany: Do komis. prawniczej	II.	4
— Delegatem do Rady Państwa	XVIII.	33
Pietruski Oktaw, c. k. Radca wyższego Sądu krajowego. (Członek Wydziału krajow.)		
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych	II.	5
— Co do formalnego traktowania wniosku rządowego o kosztach pertraktacyi spraw serwitutowych	III.	1
— Co do formalnego traktowania preliminarza budżetu indemnizacyjnego	VIII.	5. X. 5
— Przy rozprawie nad petycyami Madejskiego i Tarczyńskiego	X.	19. 20
— Przy rozprawie nad budżetem r. 1872. II. rubr. wydatków	XXIII.	11
— Przy rozprawie nad petycyą Schmitta	XXIII.	13
— Przy rozprawie nad petycyą komisyi fizyograficznej . .	XXIII.	21
— Z dodatkiem do wniosku względem rozsyłania przedłożeń Wydziału krajowego . .	XXIII.	58
Odpowiedź: Na interpelacyą hr. St. Tarnowskiego o fundacyą hr. Skarba . . .	XVII. 31. XVIII.	3—5
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem języka wykładowego w akademii technicznej we Lwowie (z poprawką)	IX.	18
— Przy rozprawie szczegółowej nad etatem służby lekarskiej przy szpitalach	XIII.	7. 16
— Przy rozprawie szczegółowej nad wnioskiem o powiększenie gmachu szpitalnego we Lwowie . . . , . . .	XV.	3
— Przy rozprawie nad petycyą Balcera	XV.	26
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy gmachu krajowego, z wnioskiem przejścia do porządku dziennego	XXI.	13
— Przy pozycyi budżetu o teatrze polskim we Lwowie .	XXIII.	25
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o szpitalach . . .	XXIII.	50
Uwaga: Do protokółu trzeciego posiedzenia	IV.	1
— Do protokółu siedmnastego posiedzenia . . , . . .	XVIII.	1
Wniosek: O wybranie komisyi administracyjnej	III.	5
Pietruszewicz Antoni, ks. gr. kat. kanonik.		
Piotrowski Gustaw, Dr. filozofii i c. k. profesor.		
Sprawdzenie wyboru	V.	20
Przyrzeczenie	V.	21

	Nr. posiedz.	Stron.
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi szpitalnej . .	III.	5
— Delegatem do Rady Państwa	XVI.	8
Głos: Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej o wniosku względem budowy szpitalu w Krakowie	XXIV.	27—31
Przemowa. Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej, o wniosku względem budowy nowego szpitalu w Krakowie . . .	XIX.	14. 21
Podlewski Waleryan, właściciel dóbr. (Zastępca członka Wydziału krajowego).		
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi Towarzystwa „Opieki narodowej“ o subwencyą	IX.	4
— Co do formalnego traktowania wniosku o sieci dróg krajowych	IX.	5
— Co do formalnego traktowania petycyi Towarzystwa gospodarskiego o zniesienie wolno-cłowego okręgu Brodów .	XX.	2
Pohorecki Feliks, właściciel dóbr.		
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych	XXI.	30
Polanowski Stanisław, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi drogowej.	II.	6
Przemowa: Na poparcie swoich wniosków względem drogi z Lubyczy do Sokala, i względem drogi od Krystynopola do granicy rosyjskiej	X.	17
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych . .	XXII.	6
— Na poparcie swego wniosku względem użycia sum wotowanych na drogi	XXIII.	3
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawką)	XXIII.	35. 40. 42
Wniosek: O uznanie drogi z Lubyczy do Sokala za krajową.	VIII.	19
— O uznanie drogi od Krystynopola do Dołhobyczowa za państwową , ...	VIII.	20
— Naglący względem użycia sum wotowanych na budowę dróg	XXIII.	3
Popiel Michał, obyw. miejski.		
Sprawdzenie wyboru	XVIII.	27—29
Przyprzeczenie poselskie . . .	XIX.	23
Potocki Alfred, J. E. hrabia, Ordynat na Łańcucie.		
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych	XXI.	32
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym wnioskiem (z poprawkami)	XXII.	26. 37. 46
Urlop otrzymał	I.	3
Pukalski Alojzy, baron, ks. Biskup rz. kat. dyecezyi tarnowskiej.		

R.

Rutowski Klemens, Dr. praw i właściciel dóbr.		
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi tarnowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego o subwencyą dla żeńskiego gimnazyum	IV.	2
— Co do formalnego traktowania petycyi gminy żydowskiej w Tarnowie względem szpitalu	VII.	2
— Co do formalnego traktowania petycyi miasta Tarnowa o „kopytkowe“	XVII.	2
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	11
— Przy rozprawie szczegółowej nad wnioskami o sieci dróg krajowych, jako mowca jeneralny.	XXII.	17
— Przy rozprawie nad petycyami w sprawie gimnazyów żeńskich (z poprawką) . . .	XXIII.	15
Rydzowski Andrzej, Dr. praw i adwokat.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	21
Przyrzeczenie	VII.	24

	Nr. posiedz.	Stron.
Wybrany: Do komisyi prawniczej	II.	4
— Do komisyi hipotecznej	IV.	3
— Delegatem do Rady Państwa	XIX.	24
Zrzekł się tego wyboru	XXIII.	4
Został powtórnie wybrany	XXIV.	39
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi księdza Winnickiego	IX.	4
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem omycenia wszystkich dróg krajowych (z poprawką stylistyczną)	X.	14
— Co do formalnego traktowania petycyi ks. Jaszczóra	XVII.	2
Oznajmienie: Zrzeczenia się wyboru swego do Rady Państwa	XXIII.	4
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi prawniczej do wniosku o księgach gruntowych	XXIV.	39. 48
Urlop otrzymał	II.	2

Rylski Eustachy, właściciel dóbr.

Wybrany: Do komisyi hipotecznej (przewodniczący)	IV.	3
— Delegatem do Rady Państwa	XVI.	8
Odpowiedź: Jako przewodniczący komisyi hipotecznej na zapytanie p. E. Wolańskiego w sprawie ksiąg gruntowych	XIII.	22

S.

Sapieha Adam, książę, właściciel dóbr.

Wybrany: Do komisyi petycyjnej	III.	12
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	XV.	7
Przemowa: Przy rozprawie nad adresem (przeciw)	XII.	19. 23
— Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg krajowych, jako mowca jeneralny	XXII.	4. 14. 17

Sapieha Leon, książę, właściciel dóbr. (Marszałek Sejmu krajowego).

Odpowiedź: Na uwagi pp. Krzeczunowicza i Chrzanowskiego z powodu postawienia wyborów do Rady Państwa na porządek dzienny 16. posiedzenia	XV.	32
— Na interpelacyą p. Chrzanowskiego o przedłużenie sesyi Sejmu	XVII.	31
— Na prośbę pp. E. Wolańskiego i Chrzanowskiego o zmianę porządku dziennego ostatniego posiedzenia	XXIII.	59
Oświadczenie: Z powodu wniosku p. Spławińskiego o przedłużenie sesyi Sejmu	XVII.	30
Przemowa: Przy otwarciu Sejmu krajowego	I.	1
— Przy zamknięciu Sejmu krajowego	XXIV.	58
Uwaga: Do protokołu 17. posiedzenia	XVIII.	1—2
Wezwanie: p. ks. Szaszkiewicza do porządku dziennego	XIII.	5
Wyjaśnienie: Zajścia osobistego między pp. ks. Szaszkiewiczem i Zyblikiewiczem.	XIII.	6
— Z powodu uwagi p. Kirchmajera w tej sprawie przy czytaniu protokołu 13. posiedzenia	XIV.	2
Zawiadomienie: Izby o uroczystości Imienin Najjaśniejszego Pana	XIII.	2

Sawczyński Zygmunt, Dyrektor seminaryum nauczycielskiego.

Wybrany: Do komisyi edukacyjnej	III.	5
— Delegatem do Rady Państwa	XVI.	9—10
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku o stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich	VI.	5
— Przy rozprawie nad wnioskiem komisyi edukacyjnej względem tych stypendyów (z poprawką)	XXIV.	49
Wniosek: Względem stypendyów dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich	II.	6

	Nr. posiedz.	Stron.
Sembratowicz Józef, Dr. św. teologii, gr. kat. ks. Arcybiskup lwowski, Metropolita halicki.		
Przyrzeczenie poselskie	III.	11
Siemieński Wilhelm, hrabia, właściciel dóbr.		
Sprawdzenie wyboru	VII.	21
Przyrzeczenie	VII.	24
Urlop otrzymał	XII.	2
Siwiec Antoni. włościanin.		
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku w sprawie dróg	XI.	2
Wniosek: O uznanie dróg międzybrodzkiej i półhorskiej za krajowe	XI.	2
Skrzyński Ludwik, właściciel dóbr.		
Przyrzeczenie poselskie	III.	11
Wybrany: Do komisyi budżetowej	II.	4
— Do komisyi propinacyjnej .	V.	4
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych	II.	5
— Co do głosowania nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila . . .	XV.	24
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych . .	XXIV.	46
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	10
— Na poparcie własnego wniosku względem Rady górniczej	X.	18
— Przy rozprawie nad adresem (przeciw)	XII.	8. 22. 27
— Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	22
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich	XVIII.	12
— Przy rozprawie nad budżetem z roku 1871.	XIX.	4
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem gmachu krajowego	XXI.	18
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych . .	XXI.	31
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym wnioskiem (z poprawkami)	XXII.	3. 6. 12. 22. 26. 28. 29. 40. 42. 51. 52
	XXIII.	5. 6. 8
— Na poparcie swego wniosku naglącego o budowlach wodnych	XXIII.	3
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do rubryki bud. etu o drogach	XXIII.	32. 34. 35. 38. 40. 45. 48.
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy domu obłąkanych (z poprawką)	XXIV.	4
Wniosek: Względem utworzenia stałej Rady górniczej . . .	VIII.	5
— Naglący w sprawie budowli wodnych kosztem Państwa .	XXIII.	2
Skwarczyński Paweł, Dr. praw i adwokat. (Zastępca członka Wydziału krajowego).		
Wybrany: Do komisyi szpitalnej	III.	5
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	58
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych	II.	5
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wyborach poselskich	III.	7—11
	V.	16—21
	VII.	20—24
	XVIII.	27—31
— Co do formalnego traktowania wniosku Wydziału krajowego względem zmiany §§. 11 i 15 sejmowej ordynacyi wyborczej	IV.	4
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wnioskach względem myta	V.	7—12
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego o wniosku względem dyspensy od nauk prawniczych dla p. Kalickiego .	V.	12
— Jako sprawozdawca komisyi		

	Nr. posiedz.	Stron.
szpitalnej do wniosku o nadzorze zakładu chorych w szpitalu lwowskim	XIV.	6—9
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach . . .	XXIII.	41
— Jako sprawozdawca Wydziału krajowego do wniosku względem szupaśnictwa	XXIII.	56
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem etatu służby lekarskiej przy szpitalach	XI.	11. 20
— Jako sprawozdawca komisyi szpitalnej do wniosku względem powiększenia gmachu szpitalnego we Lwowie . .	XIV.	10. 17
	XV.	4
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich	XVIII.	24
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie	XIX.	15. 17
— Przy powtórnej rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie . . .	XXIV.	29. 30
Słonecki Zenon, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi administracyjnej (sekretarz) . . .	III.	6
Głos: Jako sprawozdawca komisyi administracyjnej o wniosku względem wzmocnienia posterunków żandarmeryi w kraju	XXIV.	52
Urlop otrzymał	V.	5
Smarzewski Seweryn, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi drogowej (przewodniczący)	II.	6
— Do komisyi adresowej . .	IV.	6
— Do komisyi propinacyjnej (przewodniczący)	V.	4
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	57
Głos: Co do odsyłania petycyj w sprawach drogowych wprost do komisyi drogowej . . .	IV.	3
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach	XXIII.	49
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg krajowych	XXII.	23. 38
— Jako sprawozdawca komisyi propinacyjnej o wniosku względem wykupna prawa propinacyi i petycyach w tej sprawie	XXIV.	53—57
Protest: Przeciw krytykowaniu czynności komisyi drogowej przez p. Fr. Torosiewicza .	X.	17
Smolka Franciszek, Dr. praw, adwokat i właściciel dóbr. (Członek Wydziału krajowego.		
Wybrany: Do komisyi adresowej.	IV.	6
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	8
Przemowa: Ku uzasadnieniu wniosku swego względem adresu do Najjaś. Pana . .	IV.	4
Wniosek: Względem uchwalenia adresu do Najjaś. Pana , .	I.	4
— O wybranie komisyi drogowej	IV.	5
Urlop otrzymał	XVII.	2
Spławiński Jan, ć. k. Radca sądowy.		
Sprawdzenie wyboru	III.	7
Przyrzeczenie	III.	11
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o księgach gruntowych	II.	5
— Przy rozprawie nad petycyami gmin Dzikowca i Romanówki o przydzielenie do innego sądu	X.	21. 22.
— Co do formalnego traktowania petycyi rady powiatowej chrzanowskiej o myto . .	XXIII.	2
— Przy rozprawie nad petycyą komisyi fizyograficznej . .	XXIII.	21
— Przy pozycyi budżetu względem nagród dla nauczycieli ludowych (z poprawką) . .	XXIII.	24
— O przyjęcie en bloc wniosku o stypendya dla uczniów seminaryów nauczycielskich .	XXIV	49
Przemowa: Na poparcie swego wniosku o sposobie wypłaty pensyi nauczycielom ludowym	X.	18

	Nr. posiedz.	Stron.
— Przy rozprawie nad etatem służby lekarskiej przy szpitalach	XI.	21
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym etatem (z poprawkami) . , ...	XIII. 17. 18.	20
— Przy rozprawie nad petycyą Balcera, z wnioskiem, przejścia do porządku dziennego.	XV.	27
— Przy rozprawie nad petycyą Rudnickiego	XV.	31
— Przy rozprawie nad petycyą gminy Leżajska o zasiłek na budowę szkoły (z poprawką)	XXIII.	20
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (za)	XXIV.	41
Wniosek: Względem dodatków do płacy dla nauczycieli szkół ludowych	VIII.	19
— Względem przedłużenia sesyi sejmowej	XVII.	30
Starowiejski Stanisław, właściciel dóbr.		
Urlop otrzymał	XII.	2
Strzygowski Franciszek, właściciel fabryki.		
Wybrany: Do komisyi petycyjnej.	III.	12
Interpelacya: Do komisarza rządowego względem utworzenia sądu dla przemysłu i handlu w Białej	XVIII.	6
Odpowiedź komisarza rządowego	XXI.	6
Szaszkiewicz Grzegorz, ks. kanonik kapituły gr. kat.		
Przyrzeczenie poselskie	III.	11
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila (z poprawką)	XV.	21
— Przy rozprawie nad petycyą Balcera, (z poprawką) . .	XV.	28
Oświadczenie: Z powodu przemowy p. Zyblikiewicza przy rozprawie nad adresem . .	XIII.	4—5
Przemowa: Przy rozprawie nad adresem (przeciw)	XII.	3—6
— Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem względem języka wykładowego w szkołach średnich (przeciw)	XVII.	13—14
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem (z poprawkami)	XVIII. 7. 13.	19
Szczepański Mieczysław, c. k. Starosta powiatowy.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi petycyjnej (sekretarz)	III.	12
— Delegatem do Rady państwa.	XVIII.	33
Szemelowski Julian, c. k. Notaryusz. (Zastępca członka Wydziału krajowego.)		
Wybrany: Do komisyi petycyjnej (zastęp. przewodniczącego)	III.	12
Głos: Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej przy rozprawie nad petycyą Wojciecha Madejskiego	X.	20
Szeptycki Jan, hrabia, właściciel dóbr.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Delegatem do Rady państwa.	XVIII.	33
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi miasta Jaworowa w sprawie drogi z Rawy do Sądowej Wiszni . . .	XIII.	2
Szott Władysław, włościanin.		
Sprawdzenie wyboru	III.	7
Przyrzeczenie	III.	11
Głos: O wybieranie włościan do Rady państwa	XVIII.	32
Przemowa: Przy rozprawie nad adresem (przeciw)	XII.	23
Szujski Józef, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej (sekretarz)	III.	5
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku względem drogi z Nowego Sącza do Tarnowa	IX.	14
— Co do formalnego traktowania petycyi lekarzy szpitalu lwowskiego	XVIII.	2
— Przy rozprawie nad petycyą Nowickiego	XXIII.	12
— Przy rozprawie nad petycyą nowosądeckiej rady powiatowej o zmianę kierunku drogi sądecko-brzeskiej (z poprawką)	XXIV.	20

	Nr. posiedz.	Stron.
Przemowa: Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich . . .	XVIII.	9
— Przy rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich .	XXIII.	18
Wniosek: Względem budowy drogi z Nowego Sącza do Tarnowa	VII.	24
— O wyznaczeniu w budżecie 500 złr. rocznie na utrzymanie zabytków historycznych i archeologicznych	XXI.	23—24
Szumańczowski Ludwik, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi administracyjnej (zastęp. przewodniczącego)	III.	6
— Do komisyi podatkowej . .	IV.	4
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	57
Głos: Jako sprawozdawca komisyi administracyjnej do wniosków względem sprzedaży realności należących do fundacyi Głowińskiego	X.	5—7
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg (z poprawką)	XXII.	32
Szurlej Stanisław, włościanin.		
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	22
Szymonowicz Grzegorz, ks. Arcybiskup lwowski obrz. ormian.		
Urlop otrzymał	III.	2

T.

	Nr. posiedz.	Stron.
Tarnowski Jan, hr. właściciel dóbr.		
Interpelacya: Do Wydziału krajowego względem dalszej budowy drogi dębicko-nadbrzezińskiej	XIII.	22
Odpowiedź p. Grossa imieniem Wydziału krajowego .	XVI.	3—6
Wniosek: Względem uznania drogi ze Szczucina do Tarnowa za krajową	XIII.	23
Tarnowski Stanisław, hr. Dr. filozofii i właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi edukacyjnej.	III.	5
Interpelacya: Do Wydziału krajowego w sprawie zwolnienia fundacyi hr. Skarbka z przywileju teatralnego, i tymczasowe oświadczenie p. Pietruskiego	XVII.	31
Odpowiedź p. Pietruskiego .	XVIII.	3—5
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi edukacyjnej o wniosku p. Czerkawskiego względem języka wykładowego w akademii technicznej we Lwowie . , ...	IX. 15. 17. 19	
— Jako sprawozdawca komisyi edukacyjnej do wniosku o języku wykładowym w szkołach średnich	XVII. 5. 28 XVIII 6. 17. 23. 24	
Teliga, ksiądz, Dr. św. teologii, rektor uniwersytetu Jagiellońskiego.		
Przyrzeczenie poselskie . .	XI.	3
Tettmajer Adolf, właściciel dóbr.		
Urlop otrzymał	II.	2
Torosiewicz Emil, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi gminnej.	VIII.	6
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	8
Głos: Co do formalnego traktowania swego wniosku względem certyfikatów dla koni. .	XI.	3
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku względem utrzymania i budowy dróg powiatowych	VI.	7—8
Wniosek: Z projektem ustawy względem utrzymania i budowy dróg powiatowych . .	III.	3
— Względem certyfikatów dla koni prowadzonych na targi . .	XI.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
Torosiewicz Franciszek, właściciel dóbr.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi petycyjnej . .	III.	12
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi Towarzystwa wyrobu cegieł i banku hipotecznego w sprawie gmachu krajowego	IX.	3
— Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej	XV.	24—25
— W kwestyi osobistej . . .	XXI.	39
Przemowa: Przy czytaniu swego wniosku względem drogi z Brzeżan do Chodorowa. . .	X.	16
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych (z wnioskiem odraczającym) . . .	XXI	26. 33
— Przy rozprawie szczegółowej nad tym wnioskim	XXII.	27
Wniosek: O uznanie drogi z Brzeżan do Chodorowa za krajową.	VIII.	2
Trzecieski Franciszek, właściciel dóbr.		
Głos: Przy rozprawie nad petycyą ks. Winnickiego (z poprawką).	XXIII.	13
— Przy petycyi nowo-sądeckiej rady powiatowej względem drogi sądecko-brzeskiej . .	XXIV.	21
Przemowa: Na poparcie petycyi grybowskiej rady powiatowej o subwencyą na drogę powiatową, z wnioskiem co do formalnego jej traktowania . .	XVI.	2
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawką).	XXII.	39
Turczyn Jan, naczelnik gminy.		
Tyszkowski Józef, właściciel dóbr.		
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku o zapomogę dla pogorzelców Dobromila . . .	VI.	5
— Przy rozprawie nad tym wnioskiem (z poprawką) . . .	XV.	19. 21
Wniosek: O zapomogę dla pogorzelców Dobromila	I.	3

W.

	Nr. posiedz.	Stron.
Weigel Ferdynand, Dr. praw, sekretarz Izby handlowej w Krakowie.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej	II.	4
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	9
Głos: Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do zamknięcia rachunków z funduszu krajowego za lata 1869. i 1870. .	XVII.	3—4
— Przy rozprawie nad petycyą Schmitta	XXIII.	13
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem o ochronie ptactwa.	VII.	17
— Przy rozprawie szczegółowej nad etatem służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach (z poprawką) . . .	XIII.	19
— Przy rozprawie nad petycyą Rudnickiego	XV.	29. 31
— Przy rozprawie ogólnej nad wnioskiem o języku wykładowym w szkołach średnich (za).	XVII.	26—28
— Przy rozprawie szczegółowej nad siecią dróg (z poprawkami).	XXII.	9. 47. 50
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do budżetu na r. 1872.	XXIII.	11. 50
— Jako sprawozdawca budżetowy do rubryki o szpitalach. . .	XXIII.	51
Weissmann Edward, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej (sekretarz)	II.	4
— Do komisyi podatkowej . .	VI.	4
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi Konstantynowicza	VI.	2
Urlop otrzymał	XVI.	2
Wereszczyński Józef, Dr. praw. adwokat i właściciel dóbr.		
Powołany przez Ks. Marszałka na tymczasowego Sekretarza. .	I.	1
Wybrany: Sekretarzem Izby. .	I.	5
— Do komisyi petycyjnej . .	III.	12
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	8
Głos: Z powodu uwagi p. Kirchmajera przy czytaniu proto-		

	Nr. posiedz.	Stron.
kołu 13-go posiedzenia w sprawie zajścia między pp. ks. Szaszkiewiczem i Dr. Zyblikiewiczem.	XIV.	2
— Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej o petycyach w sprawie wychodźtwa polskiego i petycyi Wołkowa . . .	XXIV.	25—26
Przemowa: Jako sprawozdawca komisyi petycyjnej o petycyach Karatnickiej i rady powiatowej rohatyńskiej . . .	XXIV.	16—18
Wesołowski Józef, Dr. praw i adwokat. (Zastępca członka Wydziału krajowego.)		
Sprawdzenie wyboru	III.	11
Przyrzeczenie	III.	11
Wybrany: Rewidentem. . . .	I.	5
— Do komisyi prawniczej . .	II.	4
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	12
Interpelacya: Do Marszałka o postawienie na porządku dziennym projektu ustawy względem ksiąg hipotecznych, i odpowiedź Marszałka . . .	XIX.	2—3
Przemowa: Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych . .	XXII	32
— Przy petycyi w sprawie wdowy Myszkowskiej	XXIV.	24
— Przy rozprawie nad ustawą o księgach gruntowych (za).	XXIV.	42
Wierzchlejski Franciszek, J. E. ks. Arcybiskup, rz. kat. Metropolita lwowski		
Wiśniewski Jan, włościanin.		
Włodek Maciej, włościanin.		
Wybrany: Delegatem do Rady Państwa	XX.	2
Wodzicki Henryk, hrabia, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej (przewodniczący)	II.	4
Głos: Co do formalnego traktowania sprawozdania z czynności Wydziału krajowego .	III.	6
— Przy rozprawie nad wnioskiem Wydziału krajowego z powodu nieformalności przy wyborach	V.	18
— Jako przewodniczący komisyi budżetowej, względem petycyj odnoszących się do budżetu .	IX.	5
— Jako przewodniczący komisyi budżetowej. względem sprawozdania o wniosku p. Tyszkowskiego co do subwencyi dla pogorzelców Dobromila .	XIII.	4
— Przy rozprawie nad budżetem z r. 1871.	XIX.	5
— Przy rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich o formalne traktowanie . . .	XXIII.	19
— Przy petycyi w sprawie wdowy Myszkowskiej	XXIV.	24
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa	VII.	7. 12. 14
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy gmachu krajowego, z wnioskiem odraczającym	XXI.	16. 21
— Przy rozprawie nad siecią dróg krajowych (z poprawką)	XXII.	48. 52
Wodzicki Ludwik, hrabia, właściciel dóbr.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej.	II.	4
— Do komisyi adresowej (zastęp. przewodn). . . .	IV.	6
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	8
Głos: Co do formalnego traktowania petycyi gminy Gwoźnicy górnej	XIX.	2
— Z wyjaśnieniem przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie	XIX.	15
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o preliminarzach funduszów samoistnych . .	XXIII.	54
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa, z wnioskiem odroczenia rozpraw	VII.	18
— Na poparcie swego wniosku regulaminowego	IX.	14

	Nr. posiedz.	Stron.
— Jako sprawozdawca komisyi adresowej	XII.	3. 24
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy gmachu krajowego, z wnioskiem odraczającym	XXI.	19
— Przy rozprawie szczegółowej nad siecią dróg krajowych (z poprawką)	XXII.	21. 23. 51
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do wniosku względem budowy domu obłąkanych w Kuiparkowie . . .	XXIV.	4. 5. 6
Wniosek: O dodatek w regulaminie obrad sejmowych co do stawiania poprawek . . .	VII.	24
Wolański Erazm, właściciel dóbr.		
Interpelacya: Do komisarza rządowego względem przestrzegania regulaminu dla sług	V.	4
Odpowiedź komisarza rządowego	V.	4
Głos: Względem wyboru rozmaitych komisyi	II.	3
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa o przyjęcie en bloc	VII.	12
— Z zapytaniem do przewodniczącego komisyi hipotecznej o projekt ustawy względem ksiąg gruntowych	XIII.	22
— Z prośbą do Marszałka o posiedzenie w niedzielę wieczorem	XXII.	53
— Z wnioskiem o postawienie na pierwszem miejscu porządku dziennego ustawy o księgach hipotecznych . .	XXIII.	58
— Przy rozprawie nad budową domu obłąkanych, o przyjęcie uchwały en bloc	XXIV.	6
Przemowa: Przed rozpoczęciem wyborów delegacyi do Rady Państwa	XVI.	6—7
Wniosek: O uznanie drogi z Husiatyna do drogi skalsko-czortkowskiej za krajową, lub o subwencyą na budowę jej.	X.	23
Wolański Mikołaj, właściciel dóbr.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Delegatem do Rady państwa.	XVIII.	33
Wolski Ludwik, Dr. praw i adwokat.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5
— Do komisyi prawniczej (sekret.)	II.	4
Głos: Przy rozprawie nad petycyą Konstantynowicza (z poprawką)	XXIII.	12
— Przy petycyi Winnik o pierwszeństwo co do kupna realności stypendyalnych (z poprawką)	XXIV.	20
Przemowa: Przy rozprawie nad wnioskiem co do etatu służby lekarskiej przy szpitalach .	XI.	19
— Przy rozprawie szczegółowej nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich (z poprawkami)	XVIII.	11. 18. 25
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie, z wnioskiem przejścia do porządku dziennego	XIX.	18
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków	XX.	26
— Przy rozprawie nad wnioskami o sieci dróg (z poprawkami)	XXII.	27. 28. 34 47. 50. 51
— Przy powtórnej rozprawie nad petycyami pensyonatów żeńskich	XXIII.	18
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie (z wnioskiem odraczającym)	XXIV.	28. 29. 30
Urlop otrzymał	XIII.	2

Z.

Zakliński Alexy, ks. gr. kat. pleban.		
Wybrany: Rewidentem . . .	I.	5

	Nr. posiedz.	Stron.
Zaproszony przez Marszałka na zastępcę sekretarza	VIII.	1
Interpelacya: Do komisarza rządowego o wypadek z tablicami z ruskim napisem w Wyczułkach	VIII.	4
Odpowiedź komisarza rządowego	XIII.	3—4
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem względem ochrony ptactwa .	VII.	19
Przemowa: Przy rozprawie szczegółowej nad etatem służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach (z poprawką).	XIII.	12
Zamojski Stefan, hrabia, właściciel dóbr.		
Przemowa: Na poparcie własnego wniosku względem kolei półtoracznych.	VI.	15
Wniosek: Względem rozszerzenia kolei u wozów do szerokości półtoracznej	IV.	8
Zawadowski Józef, ks. pleban gr. kat.		
Wybrany: Delegatem do Rady państwa	XVIII.	34
Ziemiałkowski Floryan, Dr. praw, prezydent miasta Lwowa.		
Wybrany: Do komisyi prawniczej.	II.	6
— Do komisyi adresowej . . .	IV.	6
— Do komisyi gminnej (przewodniczący)	VIII.	5
— Do nieustającej komisyi propinacyjnej	XXIV.	57
Głos: Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych.	XXI.	30
— Z wnioskiem co do wotowania ostatnich rubryk budżetu	XXIII.	49
Oświadczenie: Z powodu usunięcia jego wniosku o zmianę statutu krajowego z porządku dziennego ostatniego posiedzenia dla braku kompletu Izby	XXIV.	58
Przemowa: Na poparcie swego wniosku o policyi miejscowej.	VII.	20
— Przy rozprawie nad wnioskiem o etacie służby lekarskiej przy szpitalach (z wnioskiem odroczenia)	XI.	10. 15
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem (z poprawką)	XIII.	14. 15
— Przy rozprawie nad wnioskiem o powiększeniu gmachu szpitalnego we Lwowie, z wnioskiem przejścia do porządku dziennego	XIV.	12. 16
— Przy rozprawie szczegółowej nad tymże wnioskiem . . .	XV.	3
— Przy rozprawie nad zapomogą dla miasta Dobromila . . .	XV.	21
— Przy rozprawie nad wnioskiem o rozkładzie dodatków do podatków	XX.	21
— Przy rozprawie nad petycyą lekarzy i wnioskiem komisyi szpitalnej względem ulepszeń w szpitalu lwowskim (z wnioskiem odraczającym) . . .	XXI.	10
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach (z poprawką)	XXIII.	38. 41
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o szpitalach . . .	XXIII.	50. 51
— Przy powtórnej rozprawie nad wnioskiem o powiększenie gmachu szpitalnego we Lwowie (z poprawką)	XXIV.	9
Uwaga: Z powodu interpelacyi p. ks. Halki względem języka ruskiego w urzędach . . .	XXI.	5
Wniosek: Względem policyi miejscowej i poruczonego gminie zakresu działania	V.	21
— O wybranie komisyi gminnej.	VII.	20
O zmianę statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej.	XI.	26—27
Zyblikiewicz Mikołaj, Dr. praw i adwokat.		
Wybrany: Do komisyi budżetowej	II.	4
— Do komisyi adresowej (przewodniczący)	IV.	6
— Delegatem do Rady państwa.	XVI.	9

	Nr. posiedz.	Stron.
Głos: Co do formalnego traktowania wniosku o „mesznem“.	III.	4
— Co do formalnego traktowania wniosku o rozkładzie dodatków do podatków . . .	VI.	3
— O przedłożenie Izbie budżetów bez tłumaczenia na język ruski	XVIII.	26
— Z powodu wniosku p. Polanowskiego względem użycia sum wotowanych na drogi.	XXIII.	4
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego	XXIII.	57
— Przeciw zajmowaniu się małoznaczącemi petycyami . .	XXIV.	26
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem budowy szpitalu w Krakowie	XXIV.	30
— Z usprawiedliwieniem usunięcia z porządku dziennego ostatniego posiedzenia wniosku względem policyi miejscowej	XXIV	58
Odpowiedź: Na oświadczenie p. ks. Szaszkiewicza w sprawie osobistej.	XIII.	5
Przemowa: Przy rozprawie nad adresem (za)	XII.	15
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do wniosku o zapomogę dla pogorzelców Dobromila	XV.	22
— Przy rozprawie nad ustawą o języku wykładowym w szkołach średnich.	XVIII.	12. 24
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o budżecie na r. 1871.	XIX.	3—11
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o preliminarzach funduszu indemnizacyjnego .	XX.	2. 4. 8
— Przy rozprawie nad wnioskiem względem gmachu krajowego.	XXI.	21
— Przy rozprawie nad wnioskiem o sieci dróg krajowych (z poprawkami).	XXII.	6. 15. 43. 45
	XXIII.	6
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o budżecie na r. 1872.	XXIII.	10. 23—29 53. 55
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o rozmaitych petycyach	XXIII.	17—23
a mianowicie: Przy petycyi Konstantynowicza	XXIII.	12
„ Przy petycyi profesora Nowickiego	XXIII.	12
„ Przy petycyi Schmitta . .	XXIII.	13
„ Przy petycyi w sprawie gimnazyów żeńskich	XXIII.	14. 16
„ Przy petycyach pensyonatów żeńskich	XXIII.	16. 18
„ Przy petycyi Towarzystwo Opieki Narodowej	XXIII.	19
„ Przy petycyi komisyi fizyograficznej	XXIII.	21
„ Przy petycyi względem Encyklopedyi krajoznawstwa . .	XXIII.	21—22
— Jako sprawozdawca budżetowy przy pozycyi nagród dla nauczycieli ludowych . . .	XXIII.	24
— Jako sprawozdawca budżetowy przy pozycyi o teatrze polskim we Lwowie . . .	XXIII.	25. 28
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o wniosku p. Spławińskiego względem dodatku do placy dla nauczycieli szkół ludowych	XXIII.	29
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej do wniosku p. Szujskiego o fundusz na zachowanie zabytków historycznych lub archeologicznych .	XXIII.	29
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o drogach	XXIII.	42
— Przy rozprawie nad rubryką budżetu o szpitalach . . .	XXIII.	51
— Jako sprawozdawca budżetowy przy rozprawie nad dodatkiem p. Chrzanowskiego do uchwały finansowej na r. 1872.	XXIII.	56

	Nr. posiedz.	Stron.
— Jako sprawozdawca komisyi budżetowej o wniosku p. Chrzanowskiego względem rozsyłania przedłożeń Wydziału krajowego	XXIII.	57. 58
Wniosek: O odsyłanie wniosków Wydziału krajowego bez czytania do przynależnych komisyi	II.	3
— O wybranie komisyi budżetowej i prawniczej	II.	3

Ż.

Żołądź Szczepan, włościanin.

Sprawdzenie wyboru	V.	16
Przyrzeczenie	V.	55

INDEX PRZEDMIOTÓW.

INDEX PRAEDIORUM

III.

Index przedmiotów.

(*Liczba rzymska oznacza numer posiedzenia, a liczba arabska stronnicę jego.*)

Nr. posiedz. Stron.

A.

Administracja (kraju). (Obacz petycye w sprawach administracyjnych: Brody. — Dzikowiec. — Kolbuszowa. — Łęg. — Nowy Sącz. Przemyślany. — Przyłęk. — Rohatyn. — Romanówka. — Ropczyce. Rychcice. — Staremiasto. — Tarnawa. — Telacze. — Touste.)

Adres: Wniosek p. Smolki względem uchwalenia adresu do Najjaśniejszego Pana . . . I. 4
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy, i odesłanie wniosku do mającej się wybrać komisyi adresowej . IV. 4—5
Oświadczenie pp. ks. Pawlikowa i Krzeczunowicza IV. 5
Sprawozdanie komisyi adresowej i projekt adresu . . XII. 3
Rozprawa ogólna nad nim XII. 3—27
Wniosek p. Kaszewki o przyjęcie projektu adresu en bloc . . . . . XII. 27
Wniosek p. hr. Golejewskiego, o prowadzenie dyskusyi szczegółowej nad ustępami, do których zapowiedziano poprawki . . . . . XII. 28
Przyjęcie adresu en bloc i uchwalenie w trzeciem czytaniu bez czytania . . . . XII. 28
Oświadczenie p. ks. Szaszkiewicza z powodu przemowy p. Zyblikiewicza przy rozprawie ogólnej nad adresem. XIII. 4
Odpowiedź p. Zyblikiewicza na to . . . . . XIII. 5
Wyjaśnienie tej sprawy przez Marszałka . . . . XIII. 6
Uwaga posła Kirchmajera z tego powodu przy czytaniu protokołu 13tego posiedzenia. XIV. 2
Odpowiedź na to sekretarza p. Wereszczyńskiego, i wyjaśnienie sprawy przez Marszałka . . . . . XIV. 2

Akademia leśnictwa. (Obacz: Mariabrunn.)

Akademia techniczna. (Obacz: Kraków. — Szkoła.)

Asekuracya. (Obacz petycye: Bóbrka. — Sokołówka. Staremiasto.)

	Nr. posiedz.	Stron.
B.		
Balzer Franciszek, dyurnista przy Wydziale krajowym. Petycya przez p. Franciszka Torosiewicza o dodatek do dyurnum	VI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej i wniosek . . .	XV.	26
Rozprawa nad nim . . .	XV.	26—28
Poprawki p. Gniewosza .	XV.	27. 28
Wniosek p. Spławińskiego o przejście do porządku dziennego	XV.	27
Poprawka p. ks. Szaszkiewicza	XV.	28
Uchwalenie wniosku p. Spławińskiego	XV.	28
Bałahorówka: (Obacz: Podatek).		
Bania. (Obacz: Podatek).		
Bank galicyjski. Petycya przez p. Skrzyńskiego przeciw wnioskowi Wydziału krajowego o rozkładzie dodatków do podatków	IX.	3
Załatwioną uchwała Izby nad tymże wnioskiem . .	XX.	31
Bank hipoteczny. Petycya przez p. Fr. Torosiewicza z ofertą na budowę gmachu krajowego — odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi budżetowej	IX.	3
Załatwiona uchwałą Izby nad wnioskiem komisyi administracyjnej względem budowy tego gmachu	XXI.	13. 23
— Petycya tegoż banku przez p. Skrzyńskiego, przeciw wnioskowi Wydziału krajowego o rozkładzie dodatków do podatków	IX.	3
Załatwiona uchwałą Izby nad tymże wnioskiem . .	XX.	31
— Petycya tegoż banku przez p. E. Torosiewicza, z ofertą co do pożyczki na wykończenie sieci dróg krajowych .	XVIII.	2
Baranów: Petycya miasta przez posła hr. Jana Tarnowskiego przeciw zmienionemu kierunkowi budującej się drogi „Dębica-Nadbrzezie“	III.	2
— Petycya pogorzelców przez p. Sawczyńskiego o zapomogę	VI.	2
Baranowski Teofil, asystent inżynieryi przy Wydziale krajowym. Petycya przez p. Grossa o dodatek do płacy na pomieszkanie	III.	2
Bäuerleinowa Rozalia, była dozorczyni chorych w szpitalu. Petycya przez p. Dąbrowskiego o dodatek z łaski .	XVIII.	2
Bełz. (Obacz: Sokal).		
Bereźnica królewska. (Obacz: Drogi).		
Biała. Petycya stowarzyszenia przemysłowego, przez p. Strzygowskiego o subwencyą na szkołę tkacką	XIX.	2
— (Obacz: Podatek).		
„Biblioteka pedagogiczna.“ (Obacz: Sobieski).		
Biertowice: (Obacz: Podatek).		
Bińkowski Walenty. Petycya przez p. Rutowskiego o wynagrodzenie za dozorowanie szpitalów 1831. r. podczas cholery	XVII.	2
Przekazana komisyi budżetowej	XX.	2
Bircza: Petycya Wydziału powiatowego przez p. Tyszkowskiego o subwencyą na drogi gminne	XVII.	1
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Tyszkowskiego w sprawie siedziby lekarza rządowego	XX.	2
Boberka. Petycya gminy przez p. Szemelowskiego, przeciw zarządzeniom starostwa względem budynków parafialnych	XIII.	1

	Nr. posiedz.	Stron.
Bóbrka. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Szczepańskiego o zmianę ustawy drogowej	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Szczepańskiego w sprawie asekuracyi od ognia budynków plebańskich i względem policyi miejscowej . .	XIX.	2
Bochnia. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Hoszarda o opuszczenie podatków z powodu zniszczenia zboża przez robactwo . . .	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Hoszarda w sprawie budowli wodnych — do komisyi drogowej	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Hoszarda o zmianę dotychczasowego asenterowania Izraelitów	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Hoszarda o ustawę dla sądów pokoju, ograniczenia prawa wystawiania wekslów i osobnego kontyngensu dla Izraelitów	IX.	2
— Petycya magistratu przez p. Hoszarda o ułatwienie emigrantom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	IX.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Hoszarda, o zmianę ustawy szpitalnej	IX.	2
— Petycya rękodzielników Bochni i Wiśnicza przez p. Hoszarda z zażaleniem na upadek ich dochodu z powodu dostarczania podobnych wyrobów przez więźniów w domu karnym w Wiśniczu . . .	XX.	2
— (Obacz: Drogi).		
Bohorodczany. Petycya Wydziału powiatowego przez p. ks. Zaklińskiego, względem ściągania kar pieniężnych do kas powiatowych	IX.	2
Bolechów: Petycya gminy przez p. Hoppena o pobór opału z lasów kameralnych . . .	XIX.	2
Bolestraszyce: Petycya gminy przez p. ks. Szaszkiewicza o uwolnienie od naprawy dróg dominikalnych i wynagrodzenie za dostawę szutru — do komisyi drogowej	V.	2
Borszczów: Petycya gminy przez p. hr. Borkowskiego o przyspieszenie budowy drogi przez Krzywcze, Borszczów i Jezierzany	XX.	1
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. E. Wolańskiego o zmianę ustawy gminnej .	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Wolańskiego o ustawę do utworzenia funduszów na drogi	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. E. Wolańskiego o zaprowadzenie sądów pokoju . .	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. E. Wolańskiego względem mianowania i placy pisarzów gminnych	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Erazm. Wolańskiego o zaprowadzenie policyi krajowej	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. E. Wolańskiego względem wniesionego w roku 1868. projektu do zmiany ustawy gminnej i reprezentacyi powiatowej	XIX.	2
Bortnikowa Anna, była praczka szpitalna. Petycya przez p. Smolkę o datek z laski .	II.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej wniosek i uchwała .	X.	20
Sprawozdanie komisyi szpisalnej. wniosek i uchwała .	XIX.	13—14
Brody: Petycya wolnego od ceł okręgu przez p. Breuera o zniesienie tego okręgu . .	IV.	2
— Petycya miasta przez p. Kallira o nieuwzględnienie powyższej petycyi	VIII.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
Odesłana na wniosek p. Kallira do komisyi petycyjnej .	VIII.	2
— Petycya miasta przez p. Ziemiałkowskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa .	XXI.	2
— (Obacz: Podatek.— Towarzystwo gospodarskie.)		
Brzesko: Petycya Wydziału powiatowego przez Wydział krajowy o fundusz krajowy na szkoły ludowe	XII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Hoszarda o pozwolenie poboru myta na drodze od Zakliczyna do kolei	XXI.	2
Brzeszcze: Petycya gminy przez p. Chrapka o przeniesienie myta z Bud do Rzeszowa — do komisyi drogowej . . .	VI.	2
Brzeżany: Petycya miasta przez p. Krzeczunowicza o prawo wybierania własnego posła na Sejm	IV.	2
Odesłana do komisyi prawniczej	X.	18
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Fr. Torosiewicza względem budowy drogi do Chodorowa	XV.	2
Brzozów: Petycya właścicieli prawa propinacyjnego w tym powiecie przez p. Hoppena w sprawie wykupna prawa propinacyi	XII.	2
Załatwiona	XXIV.	57
— Petycya rady gminnej przez p. Dąbrowskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obytelstwa . . .	XXII.	2
— (Obacz: Drogi.)		
Brzuchowice: Petycya przez p. Em. Torosiewicza o zwrot niesłusznie zapłaconej kwoty na budowę drogi Rohatyn-Dawidów	XVIII.	2
Buczacz: Petycya Wydziału powiatowego przez p. Skwarczyńskiego o zmianę w przepisach asenterunkowych . .	IV.	2
-- Petycya tegoż Wydziału przez p. Skwarczyńskiego względem kierunku budowy drogi krajowej Manasterzyska-Halicz	IV.	2
Odesłana na wniosek p. Smarzewskiego wprost do komisyi drogowej	IV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Skwarczyńskiego o płacenie kar pieniężnych do kasy powiatowej	IV.	2
Przekazana komisyi gminnej	XIV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Skwarczyńskiego w sprawie szkół ludowych . . .	IV.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Skwarczyńskiego o zmianę ustawy gminnej	XIX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Skwarczyńskiego o uznanie drogi z Buczacza do Kołomyi za krajową	XIX.	2
Budżet: Przedłożenie rządowe. Preliminarze funduszu indemnizacyjnego za lata 1871 i 1872	I.	3
Pierwsze czytanie preliminarza na r. 1871 i odesłanie na wniosek p. Pietruskiego do komisyi budżetowej . .	VIII.	5
Pierwsze czytanie preliminarza na r. 1872 i odesłanie na wniosek p. Pietruskiego do komisyi budżetowej . .	X.	5
Sprawozdanie komisyi budżetowej o tych preliminarzach	XX.	2—3
Przyjęcie preliminarza funduszu indemnizacyjnego na rok słoneczny 1871 bez rozprawy	XX.	3—5
Rozprawa nad preliminarzem funduszu indemnizacyjnego na rok słoneczny 1872	XX.	5—11
Uwagi komisarza rządowego	XX.	7—10
Przyjęcie tego preliminarza bez zmiany podług wnio-		

	Nr. pdsiedz.	Stron.
sków komisyi	XX.	11—12
Uchwały finansowe względem dodatków do podatków na pokrycie funduszów indemnizacyjnych Galicyi i W. K. Krakowskiego	XX.	12
Wniosek komisyi względem odebrania funduszów indemnizacyjnych pod zarząd kraju (uchwalony)	XX.	12
Budżet (krajowy): Pierwsze czytanie wniosków Wydziału krajowego z preliminarzami budżetu krajowego na lata 1871 i 1872, tudzież co do zamknięcia rachunków za lata 1869 i 1870	II.	3
Wniosek p. Zyblikiewicza o odesłanie tych preliminarzów bez czytania do mającej się wybrać komisyi budżetowej, złożonej z 9 członków (uchwalony)	II.	3
Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunku z funduszu krajowego za lata 1869 i 1870	XVII.	3
Uchwalenie wniosków komisyi bez dyskusyi . . .	XVII.	4
Wniosek p. Zyblikiewicza o przedłożenie Izbie budżetów bez tłumaczenia ich na język ruski	XVIII.	26
Wniosek p. Kowalskiego względem poźniejszego rozdania budżetów w ruskim języku (przyjęty)	XVIII.	26—27
Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1871	XIX.	3—4
Rozprawa nad nim . . .	XIX.	4—6
Poprawka p. Grossa co do 3 pozycyi dochodu	XIX.	5
Odrzucenie tej poprawki, a przyjęcie działu dochodów podług wniosku komisyi . .	XIX.	6
Przyjęcie wszystkich rubryk kosztów i wniosku komisyi co do szupaśnictwa bez zmiany	XIX.	6—10
Przyjęcie preliminarzów sumarycznych i uchwała finansowa na pokrycie niedoborów funduszu krajowego w r. 1871	XIX.	10
Uchwalenie działu funduszów samoistnych bez zmiany.	XIX.	11
Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzach budżetu krajowego na rok 1872.	XXIII.	10
Rozprawa szczegółowa nad nimi	XXIII.	10—56
Uchwalenie wszystkich rubryk dochodów i pięciu rubryk wydatków bez rozprawy.	XXIII.	10—11
Przyjęcie VI. rubryki wydatków i VII. A. B. bez rozprawy	XXIII.	23
Poprawki pp. Kowalskiego Spławińskiego i hr. Potockiego do VII. C. i przyjęcie tej rubryki z poprawką hr. Potockiego	XXIII.	23—25
Dodatkowe wnioski komisyi do rubryki VII. względem kontrolowania zakładów subwencyonowanych z funduszu krajowego i względem kontroli nad teatrem polskim .	XXIII.	25
Rozprawa nad nimi i uchwalenie wniosków komisyi . .	XXIII.	25—29
Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku p. Spławińskiego względem dodatku do płacy dla nauczycieli szkół ludowych — wniosek komisyi i uchwała	XXIII.	29
Przyjęcie rubryki VIII. i IX. wydatków bez rozprawy.	XXIII.	29
Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku naglącym p. Szujskiego co do zachowania zabytków historycznych lub archeologicznych — wniosek komisyi i uchwała . .	XXIII.	29
Rozprawa nad rubryką X. A., poprawka p. A. Jaworskiego i uchwalenie wniosku komisyi z poprawką p. A. Jaworskiego	XXIII.	32—35

	Nr. posiedz.	Stron.
Rozprawa nad rubryką X. B. (Budowy nowe dróg), poprawka p. Polanowskiego do drogi Żółkiew-Krystynopol i uchwalenie wniosku komisyi.	XXIII.	35—39
Rozprawa nad rubryką X. C. (Przebudowanie dróg) .	XXIII.	39—44
Dodatek p. Ziemiałkowskiego, do tej rubryki . .	XXIII.	38—39
Uchwalenie wniosku komisyi.	XXIII.	41
Rozprawa nad dodatkiem p. Ziemiałkowskiego, poprawka p. Skwarczyńskiego i odrzucenie dodatku	XXIII.	41—44
Rozprawa nad rubryką X. D. (Utrzymanie dróg) . .	XXIII.	44—46
Dodatek p. Kirchmajera .	XXIII.	45
Odrzucenie tego dodatku i uchwalenie wniosku komisyi	XXIII.	46
Rozprawa nad pozycyą: Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	XXIII.	46—49
Poprawki pp. Dunajewskiego, Kaszewki, A. Jaworskiego i Grossa, i uchwalenie zasiłków dla dróg powiatowych z poprawkami pp. Dunajewskiego, A. Jaworskiego i Grossa	XXIII.	46—48
Uchwalenie zasiłków dla dróg gminnych z odrzuceniem poprawki p. Grossa . . .	XXIII.	49
Odłożenie uchwały nad ogólnemi sumami tej rubryki do trzeciego czytania	XXIII.	49
Dyskusya nad formalnem traktowaniem dalszych rubryk budżetu i uchwała	XXIII.	49
Rozprawa nad rubryką XI.	XXIII.	50—52
Poprawka p. Ziemiałkowskiego	XXIII.	50
Uchwalenie wniosku komisyi	XXIII.	52
Uchwalenie specyalnych preliminarzów szpitalnych . .	XXIII.	52
Uchwalenie rubryki XII. bez rozprawy	XXIII.	53
Cofnięcie preliminarzów sumarycznych z powodu pomylki.	XXIII.	53
Uchwalenie preliminarzów funduszów samoistnych . .	XXIII.	54
Uchwalenie preliminarzów sumarycznych i uchwały finansowej na pokrycie niedoborów funduszu krajowego na rok 1872	XXIII.	54—55
Rezolucya dodatkowa posła Chrzanowskiego i uchwalenie jej	XXIII.	55—56
Uchwalenie całego budżetu w trzeciem czytaniu . . .	XXIII.	56

Budżet: (Obacz petycye odnoszące się do budżetu:
Balcer. — Baranów. — Bäuerleinowa. — Biała. Bińkowski. — Bircza. — Bortnikowa. — Brzuchowice. — Dobromil. — Dreherowa. — Dyurniści. — Encyklopedya. — Gromnicka. — Grybów. — Horoszkiewiczowa. — Jaszczór. — Jordan. — Karatnicka. — Karmelita. — Kisielewski. — Komorowska. — Konstantynowicz. — Kossów. — Köstlich. — Krzyżanowska. — Kuźniar. — Leśniewicz. — Leżajsk. — Lipica. — Madejski. — Mariabrunn. — Nadyby. — Nowicki. — Nowy-Sącz. — Pawulski. — Piechocki. — Pietraszewska. — Rogalski. — Rudnicki. — Sidorowicz. — Siostry Miłosierdzia. — Sobieski. — Staremiasto — Stroka. — Swobodowa. — Szymczyszyn. — Śliwińska. — Śniatyn. — Tarczyński. — Tomaszewski — Towarzystwa. — Wasilewska. — Winnicki. — Wojciechowski. — Wychodźtwo. — Zakład głuchoniemych. — Zarański. — Złoczów. — Żydaczów. — Żywiec.

	Nr. posiedz.	Stron.
Bukowice: Petycya gminy przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle	XI.	2
Bulowice: (Obacz Podatek.)		

C.

Chlebek Małgorzata. (Obacz: Krzeczów.		
Chocin. (Obacz: Podatek.)		
Chrzanów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Spławińskiego o użycie funduszów, na nagrody dla nauczycieli przeznaczonych, jako kapitału żelaznego na fundusz emerytury dla nauczycieli szkół ludowych	IV.	2
— Petycya miasta przez posła Spławińskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej	IV.	2
Odesłana do komisyi prawniczej	X.	18
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Spławińskiego, w sprawie budowli wodnych i lądowych, przez rząd przedsiębranych	IV.	2
Odesłano na wniosek posła Smarzewskiego do komisyi drogowej	IV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Spławińskiego o zaprowadzenie sądów pokoju .	IV.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Spławińskiego w sprawie urządzenia szkół ludowych i polepszenia bytu materyalnego nauczycieli . .	IV.	2
— Petycya nauczycieli szkół ludowych w powiecie o reformę szkół i polepszenie ich bytu	X.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Spławińskiego o pozwolenie na pobór myta na drodze z Chrzanowa do Oświęcima	XXIII.	1
Odesłana na wniosek tegoż posła do Wydziału krajowego z poleceniem zdania sprawy o niej na najbliższem posiedzeniu	XXIII.	2
Cieszanów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. ks. Jaworskiego, o drogę z Oleszyc do Rawy	XVI.	1
Cło. (Obacz: Brody. — Księgarze. — Towarzystwo gospodarskie.)		
Cyganie. (Obacz: Monasterz.)		
Czchów. Petycya dwóch gmin przez p. Trzecieskiego o zmianę kierunku drogi sądecko-brzeskiej	XII.	2
Czelatycze. Petycya gminy przez p. hr. Zamojskiego o ulgę w opłacie podatków . . .	VI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała .	XV.	24
Czerchawa. (Obacz: Drogi.)		
Czeremcha. (Obacz; Podatek.)		
Czernelica. (Obacz: Drogi. — Podatek.)		
Czernelów mazowiecki. Petycya gminy przez p. Emila Torosiewicza o resztę należytości za robociznę przy drodze z Brzeżan do Podwołoczysk	XVI.	2
Czortków. Petycya miasta przez p. M. Wolańskiego, względem wyboru osobnego posła . .	VII.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. M. Wolańskiego, w sprawie funduszów, na budowle wodne i drogowe przez Radę państwa wyznaczanych.	XIV.	2
Przekazana komisyi drogowej	XX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. M. Wolańskiego, w sprawie regulacyi szkół ludowych i płacy nauczycieli.	XIV.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. M. Wolańskiego, o		

	Nr. posiedz.	Stron.
zmianę w ustawie gminnej co do podwyższania dodatków gminnych	XIV.	2
Ćwitowa. (Obacz: Podatek.)		

D.

Dąbrowa: Petycya Wydziału powiatowego przez p. Piotrowskiego, o ograniczenie prawa wystawiania wekslów.	II.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Piotrowskiego, o ułatwienie wychodźcom nabywania prawa obywatelstwa . . .	II.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Piotrowskiego, o uznanie drogi z Tarnowa przez Szczucin do granicy za krajową	II.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Piotrowskiego, o zaprowadzenie sądów pokoju .	II.	2
Dąbrówka polska. (Obacz: Podatek.)		
Dąbrówka ruska. (Obacz: Podatek.)		
Debesławce. (Obacz: Podatek.)		
Delegacya. (Obacz: Rada Państwa.)		
Demków. (Obacz: Posłowie.)		
Dietz Władysław, były poczmistrz. Petycya przez posła Smolkę z użaleniem na dyrekcyą poczt, z powodu usunięcia go z posady	VIII.	2
Dobromil. Wniosek p. Tyszkowskiego o zapomogę dla pogorzelców tamtejszych . . .	I.	3
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi budżetowej	VI.	4—5
Wniosek p. hr. H. Wodzickiego o przedłożenie Izbie sprawozdania komisyi budżetowej o tym przedmiocie bez drukowania (przyjęty) .	XIII.	3
Sprawozdanie komisyi budżetowej o tem, i wniosek .	XV.	19
Rozprawa nad niemi . .	XV.	19—23
Poprawka p. Tyszkowskiego (cofnięta)	XV.	20—21
Poprawki pp. Kamińskiego i Ziemiałkowskiego (uchylone)	XV.	20—21
Uchwalenie wniosku komisyi	XV.	23—24
— Petycya mieszkańców przez p. Tyszkowskiego, w sprawie szkód zrządzonych przez powódź	XX.	2
Dodatki gminne. (Obacz: Podatek.)		
Dolina. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Hoppena, o podwyższenie płacy emerytalnej byłemu nauczycielowi, Tomaszowi Selepkiewiczowi .	VI.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Hoppena, w sprawie myta mostowego na rzece Dubie	XII.	2
— Petycya gminy przez posła Hoppena, o wolność pobierania surowicy	XX.	2
— Petycya gminy przez posła Hoppena, w sprawie ponoszenia kosztów szpitalnych . .	XX.	2
— Petycya gminy przez posła Hoppena, o prawo pobierania „targowego“ i „straganowego“	XX.	2
— Petycya gminy przez posła Hoppena, w sprawie ustawodawstwa o czeladzi służbowej.	XX.	2
Dołhopole. (Obacz: Podatek.)		
Dołpatów. (Obacz: Podatek.)		
Dom obłąkanych. (Obacz: Szpital.)		
Drahasymów. (Obacz: Podatek.)		
Dreherowa Zuzanna, była dozorczyni w szpitalu. Petycya przez p. Smolkę o datek z łaski	IX.	3

	Nr. posiedz.	Stron.
Drogi. Wniosek Wydziału krajowego względem omycania dróg krajowych	II.	5
Odesłany na wniosek posła Grossa do mającej się wybrać komisyi drogowej	II.	6
Sprawozdanie komisyi drogowej o tym wniosku i projekt ustawy	X.	7
Rozprawa ogólna nad niemi	X.	7–11
Rozprawa szczegółowa nad projektem ustawy	X.	11—15
Poprawka p. Dunajewskiego zamieniona w rezolucyą przez p. Grossa	X.	11—12
Poprawka p. Kowalskiego do §. 8. (przyjęta) . . .	X.	15
Uchwalenie ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania, tudzież rezolucyi p. Grossa .	X.	16
— Wniosek Wydziału krajowego względem pobierania „kopytkowego“ w Kołomyi .	II.	6
Odesłany na wniosek posła Gniewosza do Wydziału kraj.	II.	7
Sprawozdanie Wydziału krajowego i projekt ustawy .	XV.	9—11
Rozprawa ogólna nad niemi	XV.	11
Rozprawa szczegółowa .	XV.	11—13
Przyjęcie artykułu I. z poprawką p. Fecaka	XV.	11
Przyjęcie artykułu II. z poprawką p. Iwaniszowa . .	XV.	12
Przyjęcie artykułu III. bez rozprawy	XV.	12
Przyjęcie artykułu IV. bez rozprawy i uchwalenie ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania	XV.	13
— Wnioski Wydziału krajowego względem udzielenia prawa do poboru myta . .	V.	7—12
	VIII.	6—19
	XV.	13—19
	XXIV.	32—36
Uchwalenie bez dyskusyi w drugiem i trzeciem czytaniu ustaw, dozwalających pobierać:		
1) Radzie powiatowej w Drohobyczu, myto drogowe na drodze drohobycko-borysławskiej	V.	7—8
2) Gminie Szczerca, myto mostowe	V.	8—10
3) Obszarowi dworskiemu w Bereźnicy królewskiej, myto mostowe	V.	10—11
4) Obszarowi dworskiemu w Semenowie, myto mostowe . .	V.	11—12
5) Obszarowi dworskiemu w Górze ropczyckiej, myto mostowe	VIII.	6—7
6) Radzie powiatowej w Lisku, myto przewozowe na Sanie .	VIII.	7—8
7) Gminie Czerchawy, myto mostowe	VIII.	8—9
8) Radzie powiatowej w Wadowicach, myto drogowe na drodze do Suchej	VIII.	9—11
9) Gminie Kasperowiec, myto przewozowe na Serecie . .	VIII.	11—12
10) Obszarowi dworskiemu w Woli mieleckiej, myto przewozowe na Wisłoce	VIII.	12—13
11) Obszarowi dworskiemu w Gumniskach, myto przewozowe na Dunajcu	VIII.	13—14
12) Obszarowi dworsk. w Żarnowie, myto przewozowe na Wisłoce	VIII.	14–15
13) Obszarowi dworsk. w Szczurowicach, myto przewozowe na Styrze	VIII.	15—16
14) Obszarowi dworsk. w Tropiu, myto przewozowe na Dunajcu.	VIII.	16–18
15) Radzie powiatowej w Brzozowie, myto drogowe na drodze brzozowsko-domaradzkiej	VIII.	18—19
16) Gminie Kańczugi, myto mostowe	XV.	13–14
17) Radzie powiatowej w Krakowie, myto drogowe na 2 stacyach drogi wrocławskiej .	XV.	14—15
18) Obszarowi dworsk. w Medenicach, myto przewozowe na Dniestrze	XV.	15—16
19) Obszarom dworskim w Piotrowie z Woziłowem, w Kopaczyńcach, w Kościelnikach,		

	Nr. posiedz.	Stron.
w Czernelicy z Hubinem, w Siekierzynie z Kośmierzynem i w Snowidowie, myto przewozowe na Dniestrze .	XV.	16—18
20) Obszarowi dworsk. w Małnowie, myto mostowe . .	XV.	18—19
21) Radzie powiatowej w Bochni, myto drogowe na drodze bocheńsko-limanowskiej . . .	XXIV.	32—33
22) Obszarowi dworsk. w Surmaczówce, myto mostowe na rzece Lubaczówce	XXIV.	33—34
23) Gminie miasta Tarnowa „kopytkowe.“ (Obacz: Tarnów.)	XXIV.	34—36
Wniosek Wydziału krajowego co do petycyi Rady powiatowej w Staremmieście, względem omycenia drogi z Sambora do Chyrowa, i uchwalenie jego	XXIV.	36
— Wniosek Wydziału krajowego o sieci dróg krajowych, odesłany na wniosek p. Grossa wprost do komisyi drogowej	IX.	5
Sprawozdanie komisyi drogowej o tym wniosku, tudzież o odnoszących się do tego wnioskach (pp. Bauma, Dunajewskiego, Jaworskiego Ap., Polanowskiego, Torosiewicza Fr. i Wolańskiego Erazma) i o petycyach	XXI.	24—26
Rozprawa ogólna nad tem sprawozdaniem i wnioskami komisyi drogowej	XXI.	26—39
Wniosek p. Fr. Torosiewicza, o odesłanie tej sprawy napowrót do komisyi (nie popaity)	XXI.	28
Zapowiedziane poprawki p. Firleja	XXI.	28
Wniosek p. Dunajewskiego, o odesłanie tej sprawy napowrót do komisyi	XXI.	30
Zapowiedziana poprawka p. Krzeczunowicza	XXI.	36
Cofnięcie wniosku odraczającego przez p. Dunajewskiego.	XXI.	39
Rozprawa szczegółowa nad wnioskami komisyi . . .	XXII.	2—53
	XXIII.	5—10
Poprawka p. Krzeczunowicza do pierwszego ustępu wniosku A.	XXII.	3
Poprawka p. Skrzyńskiego do tego ustępu	XXII.	6
Uchylenie tych poprawek i przyjęcie tego ustępu podług wniosku komisyi	XXII.	9
Poprawka p. Weigla do drogi z Suchej do Zatora .	XXII.	11
Przyjęcie wniosku komisyi względem tej drogi, z uchyleniem poprawki p. Weigla.	XXII.	12
Poprawka p. Skrzyńskiego do drogi ze Szczucina do Tarnowa, o wykreślenie jej . .	XXII.	13
Rozprawa nad nią z wyborem jeneralnych mowców.	XXII.	13—19
Przyjęcie wniosku komisyi względem tej drogi, z uchyleniem poprawki p. Skrzyńskiego	XXII.	20
Poprawka p. Firleja do drogi z Nadbrzezia do Rzeszowa	XXII.	20
Poprawka p. Skrzyńskiego do tej drogi	XXII.	22
Uchylenie tych poprawek a przyjęcie wniosku komisyi.	XXII.	24
Przyjęcie wniosków komisyi co do dróg z Lubyczy do Sokala i z Krystynopola do Królestwa polskiego bez rozprawy	XXII.	24—25
Poprawka p. ks. Pełecha do drogi ze Zboisk na Kamionkę Strumiłową, jej uchylenie i przyjęcie wniosku komisyi	XXII.	25
Wniozek p. Krzeczunowicza o wciągnięcie pomiędzy drogi ważne drogi z Brzeżan do Chodorowa	XXII.	26
Dyskusya nad nim i uchwalenie jego	XXII.	26—28
Dodatek p. Skrzyńskiego		

	Nr. posiedz.	Stron.
do drogi z Mierówki do stacyi kolei w Krasnem	XXII.	28
Uchylenie jego i przyjęcie wniosku komisyi	XXII.	29
Wniosek p. Skrzyńskiego o wciągnięcie między drogi ważne drogi z Sambora do Krakowca (uchylony) . . .	XXII.	29
Poprawka p. Szumańczowskiego do drogi z Załoziec do Zborowa	XXII.	32
Wniosek p. hr. Golejewskiego o przyjęcie wniosków komisyi en bloc	XXII.	33
Poprawka p. Krzeczunowicza do drogi z Załoziec do Zborowa	XXII.	33
Przyjęcie wniosku komisyi względem tej drogi bez zmiany.	XXII.	34
Wniosek p. Czerkawskiego o prowadzenie dyskusyi tylko nad ustępami, do których będą zapowiedziane poprawki, i cofnięcie wniosku p. hr. Golejewskiego	XXII.	34
Odrzucenie wniosku p. Czerkawskiego	XXII.	35
Poprawka p. ks. Kaczały do drogi ze Smykowiec do Kopyczyniec, i przyjęcie jej jako dodatku do wniosku komisyi	XXII.	36
Przyjęcie wniosków komisyi względem dróg z Borszczowa do Husiatyna, i z Wyszkowa do Hoszowa bez dyskusyi	XXII.	36
Przyjęcie wniosku komisyi względem przedłużenia drogi ze Śniatyna do stacyi kolei w Załuczu, bez dyskusyi .	XXII.	37
Wniosek p. Firleja o uznanie drogi z Dynowa do Siniawy za naglącą, dyskusya nad nim i uchwalenie jego	XXII.	37—38
Wniosek p. hr. Golejewskiego o budowę drogi z Ceniawy do Buczacza, dyskusya i odrzucenie jego	XXII.	38—39
Wniosek p. Trzecieskiego o uznanie drogi z Krynicy do Szczawnicy za naglącą (nie poparty)	XXII.	39—40
Dyskusya nad wnioskiem komisyi względem dalszej budowy drogi Wełdzirskiej i uchwalenie jego bez zmiany .	XXII.	40—43
Poprawki pp. Grossa i Zyblikiewicza do wniosku komisyi względem budowy drogi i mostu między Śniatynem i Załuczem, przyjęte przez komisyą i uchwalone wraz z jej wnioskiem	XXII.	43—44
Wniosek p. Czerkawskiego o wzięcie pod obradę ustępu VII. przed IV. (przyjęty) .	XXII.	44
Poprawka p. Czerkawskiego do ustępu VII., względem dróg mających być uznanemi za państwowe	XXII.	45
Poprawki pp. Chrzanowskiego, Kirchmajera, Zyblikiewicza i hr. Potockiego do tego ustępu	XXII.	45—46
Przyjęcie wniosku komisyi z poprawkami pp. Czerkawskiego i hr. Potockiego . .	XXII.	46—47
Poprawki pp. Wolskiego, Chrzanowskiego, hr. H. Wodzickiego i Kraińskiego do ustępu IV. a., względem wypracowania przez Wydział krajowy planów i kosztorysów dróg	XXII.	47—50
Przyjęcie wniosku komisyi z poprawkami pp. Wolskiego i hr. H. Wodzickiego . . .	XXII.	51
Poprawki pp. hr. Henryka Wodzickiego i Skrzyńskiego do ustępu IV. b., względem zaciągnięcia pożyczki na budowę dróg i odroczenie dalszej dyskusyi dla braku kompletu Izby	XXII.	51—53
Odrzucenie tych poprawek a przyjęcie wniosku komisyi .	XXIII.	5—6
Przyjęcie ustępu V. względem nadetatowej służby technicznej, podług wniosku komisyi bez rozprawy . .	XXIII.	6

	Nr. posiedz.	Stron.
Poprawka p. Grossa do ustępu VI., względem pokrycia kosztów robót przygotowawczych i przyjęcie jej z wnioskiem komisyi . . .	XXIII.	6—7
Przyjęcie wniosku komisyi B. I., względem dróg utrzymywanych kosztem Państwa bez rozprawy	XXIII.	7
Poprawki pp. Skrzyńskiego i br. Bauma do B. II., względem dróg równoległo wojskowych, i przyjęcie ich z wnioskiem komisyi	XXIII.	7—9
Uwaga komisarza rządowego do B. III., względem dróg dojazdowych do kolei, i przyjęcie wniosku komisyi .	XXIII.	9
Przyjęcie wniosku komisyi B. IV., względem rokowania Wyddziału krajowego z rządem, bez rozprawy . . .	XXIII.	9
Opuszczenie reszty specyalnych wniosków komisyi, i przyjęcie powziętych uchwał w trzeciem czytaniu bez czytania	XXIII.	9—10
— Wniosek Wydziału krajowego względem budowy mostu na Dunajcu pod Niedzicą, odesłany na wniosek p. br. Bauma wprost do komisyi drogowej	XII.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, projekt uchwały i przyjęcie jego en bloc w drugiem i trzeciem czytanin .	XXIV.	36- 39
(Obacz odnoszącą się do tego rozprawę nad budżetem . .	XXIII.	41)
— Wniosek p. br. Bauma, o uznanie drogi ze Suchej do Zatora za krajową	VIII.	2
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy, i odesłanie wniosku do komisyi drogowej	X.	16
Załatwiony uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Wniosek p. Dunajewskiego, o uznanie dróg z Nowego Sącza do Muszynki, i ze Starego Sącza do Węgier za krajowe	VIII.	19—20
— Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy, i odesłanie wniosku do komisyi drogowej . . .	X.	17
Załatwiony uchwałami Izby względem sieci dróg krajow.	XXIII.	9—10
— Wniosek p. Firleja o uznanie drogi z Łańcuta do Leżajska, i ze Szklar do Sieniawy za krajową	XVI.	2
Odesłany wprost do komisyi drogowej	XVI.	2
Załatwiony uchwałą o sieci dróg krajowych	XXIII.	9—10
— Wniosek p. Hubara o połączenie drogi buczacko-monastyrskiej ze stanisławowską, odesłany wprost do komisyi drogowej	XVI.	9—10
— Wniosek p. Apolinarego Jaworskiego, o uznanie drogi ze Załoziec do Zborowa za krajową, odesłany bez drukowania wprost do komisyi drogowej	X.	5
Załatwiony uchwałami o sieci dróg krajowych . . .	XXIII.	9—10
— Wniosek p. Kaszewki, o zapomogę na budowę dróg z Kutt i Kossowa do Żabiego, odesłany bez drukowania wprost do komisyi drogowej	IX.	14
Sprawozdanie komis. drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Wniosek p. Kerepina o uwolnienie domowych zwierząt ssących od myta na drodze z Liska i z Ustrzyk do granicy węgierskiej	XVII.	2
Odesłany na wniosek tegoż posła do komisyi drogowej .	XVII.	2
— Wniosek p. Kirchmajera, względem odpowiednich zmian w ustawie drogowej . . .	III.	3
Pierwsze czytanie tego wniosku i odesłanie do komisyi drogowej	VI.	7
— Wniosek p. ks. Mandy-		

	Nr. posiedz.	Stron.
czewskiego względem uznania drogi z Nadwórny do granicy węgierskiej za krajową, odesłany do Wydziału krajowego	XXIV.	2—3
— Wniosek p. Polanowskiego, o uznanie drogi z Lubyczy do Sokala za krajową	VIII.	19
Pierwsze czytanie jego i odesłanie do komisyi drogow.	X.	17
Załatwiony uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Wniosek p. Polanowskiego, o uznanie drogi z Krystynopola do Dołhobyczowa za krajową	VIII.	20
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku do komisyi drogowej	X.	17
Załatwiony uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Wniosek naglący p. Polanowskiego względem użycia zawotowanych przez Sejm funduszów na budowę dróg krajowych	XXIII.	3
Przemowa wnioskodawcy i nieuznanie nagłości tego wniosku	XXIII.	3—4
— Wniosek p. Siwca o uznanie dróg międzybrodzkiej i półhorskiej za krajowe, odesłany bez drukowania wprost do komisyi drogowej . . .	XI.	2
— Wniosek naglący p. Skrzyńskiego względem budowli drogowych i wodnych kosztem skarbu Państwa	XXIII.	2
Przemowa wnioskodawcy i odesłanie wnisku do Wydziału krajowego	XXIII.	3
Sprawozdanie Wydziału krajowego, wniosek i uchwalenie jego	XXIV.	53
— Wniosek posła Szujskiego względem budowy drogi z Nowego Sącza do Tarnowa .	VII.	24
Pierwsze czytanie tego wniosku i odesłanie do komisyi drogowej	IX.	14
— Wniosek p. hr. J. Tarnowskiego o uznanie drogi ze Szczucina do Tarnowa za krajową, odesłany bez drukowania wprost do komisyi drogowej	XIII.	23
— Wniosek p. E. Torosiewicza z projektem ustawy względem utrzymania i budowy dróg powiatowych	III.	3—4
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku do komisyi drogowej	VI.	7—9
— Wniosek p. Fr. Torosiewicza o uznanie drogi z Brzeżan do Chodorowa za krajową	VIII.	2
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku do komisyi drogowej	X.	16
Protest p. Smarzewskiego z powodu przemowy wnioskodawcy	X.	17
Załatwienie tego wniosku uchwałami Izby względem sieci dróg krajowych . . .	XXIII.	9—10
— Wniosek p. E. Wolańskiego o uznanie drogi z Husiatyna do drogi skalsko-czortkowskiej za krajową, lub o subwencyą na jej budowę, odesłany bez drukowania wprost do komisyi drogowej	X.	23
Załatwiony uchwałami o sieci dróg krajowych . . .	XXIII.	9—10
Drogi: (Obacz petycye w sprawach drogowych: Bank hipoteczny. — Baranów. — Bircza. — Bochnia. — Bolestraszyce. — Borszczów. — Bóbrka. — Brzesko. — Brzeszcze. — Brzeżany. — Brzuchowice. — Buczacz. — Bukowice. — Cieszanów. — Czchów. — Chrzanów. — Czernelów. — Czortków. — Dąbrowa. — Do-		

	Nr. posiedz.	Stron.
lina.—Gliniany.—Grybów.—Gwoźnica.—Heckerowa.—Horodenka.—Husiatyn.—Jasło.—Jaworów.—Kałusz.—Kamionka.—Kolbuszowa.—Kossów.—Kupno.—Kwoczała.—Lisko.—Międzybrodzie.—Myślenice.—Nowy-Sącz.—Pilzno.—Płuchów.—Poręby.—Przedbórz.—Przemyślany.—Rohatyn.—Rożnów.—Sanok.—Sokal.—Stanisławów.—Starawies.—Staremiasto.—Strzeszyn.—Suchodół.—Szczawnica.—Śniatyn.—Tarnów.—Telacze.—Trzęsówka.—Touste.—Wojutycze.—Wrzawy.—Zabłotów.—Zawadzki.—Zbyszewski.—Żółkiew.—Żywiec).		
Drohobycz: Petycya wydziału powiatowego przez p. Kockę w sprawie kwalifikacyi urzędników gminnych	V.	2
Przekazana komisyi gminnej.	XIV.	3
— Petycya miasta przez p. Wolskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XI.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya miasta przez p. Grossa przeciw wynagrodzeniu z funduszu powiatowego kosztów podróży i dyet członkom komisyi z powodu zarazy bydła delegowanym. . . .	XIII.	2
— (Obacz: Drogi).		
Duszatyn. (Obacz: Podatek).		
Dyurniści: Petycya dyurnistów Wydziału krajowego przez p. Grossa o podwyższenie płacy dziennej . . .	III.	2
Odesłana do komisyi budżetowej	X.	18
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek przejścia do porządku dziennego i uchwalenie jego.	XXIII.	21
Dzikowiec: Petycya sześciu gmin przez p. Kobylarza o przydzielenie ich do okręgu sądowego w Kolbuszowej. .	VIII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej i wniosek	X.	21
Dyskusya i uchwalenie wniosku p. Spławińskiego .	X.	21

E.

Emerytura: (Obacz petycye w sprawie emerytury: Chrzanów.—Dolina.—Madejski.—Pawulski.—Pszorn.—Rudnicki.—Tarczyński.)		
Emigranci: (Obacz: Wychodźtwo.)		
Encyklopedya: Petycya komitetu do wydawnictwa „Encyklopedyi krajoznawstwa Galicyi“ przez p. Grossa o nabycie od Schneidera potrzebnych w tym względzie materyałów	XIV.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwalenie jego bez rozprawy . .	XXIII.	21—23

F.

Falkenberg. Petycya gminy przez p. Tyszkowskiego o odpisanie zaległych podatków .	XII.	1
Fischer Tomasz. Petycya przez p. Szczepańskiego o komasacyą gruntów włościańskich .	XII.	2
Fundacya (Głowińskiego). Wniosek Wydziału krajowego względem sprzedaży realności, należących do tej fundacyi — odesłany na wniosek p. Kallira do komisyi administracyjnej	III.	7
Sprawozdanie i wnioski ko-		

	Nr. posiedz.	Stron.
misyi administracyjnej . .	X.	5
Uchwalenie wniosków „en bloc“ w drugiem i trzeciem czytaniu na wniosek p. Jasińskiego	X.	5—6
— (Petycya w tej sprawie: Obacz: Winniki).		
Fundacya (hr. Skarbka). (Obacz: Interpelacya p. hr. St. Tarnowskiego).		
Fundusz indemnizacyjny: (Obacz: Budżet).		
Fundusz krajowy. (Obacz Budżet).		
Fundusz ubogich. (Obacz: Komarno. — Żywiec).		

G.

Gabryelski Franciszek, ks. Petycya przez p. Bartoszewskiego, z użaleniem na szkody poniesione z powodu budowy mostu na rzece Łososinie	XIX.	2
Gaje wyżne. (Obacz: Podatek).		
Gimnastyka. (Obacz: Leśniewicz. — Towarzystwo gimnastyczne).		
Gimnazyum. (Obacz: Interpelacya p. ks. Krzyżanowskiego. — Jasło. — Rzeszów. — Stanisławów. — Szkoła. — Tarnów. — Towarzystwo pedagogiczne).		
Gliniany. Petycya gminy przez p. hr. Aug. Łosia, o drogę z Krzywuli do Krasnego . .	XVII.	2
Głosowanie imienne. (Obacz: Podatki. — Statut krajowy. — Szkoła. — Szpital. — Złoczów).		
Głuchoniemi. (Obacz: Zakład).		
Gmach krajowy. Wniosek Wydziału krajowego o zakupno gruntu pod gmach krajowy i budowę tego gmachu . .	III.	5
Odesłany na wniosek p. Pietruskiego do komisyi administracyjnej	III.	6
Sprawozdanie komisyi administracyjnej i projekt uchwały	XXI.	13
Rozprawa nad niemi . .	XXI.	13—23
Wniosek p. Pietruskiego o przejście nad tą sprawą do porządku dziennego . . .	XXI.	14
Wniosek p. hr. H. Wodzickiego, o odroczenie tej sprawy do przyszłej sesyi sejmowej	XXI.	16—17
Wniosek p. hr. L. Wodzickiego o odroczenie tej sprawy do czasu, który Sejm uzna za właściwy, a nateraz o przejście do porządku dziennego	XXI.	20
Przyjęcie wniosku p. hr. L. Wodzickiego	XXI.	23
— (Petycye odnoszące się do tej sprawy: Obacz: Bank hipoteczny.—Towarzystwo wyrobu cegieł).		
Gmach szpitalny. (Obacz: Szpital).		
Gmina. Wniosek p. Ziemiałkowskiego względem przeniesienia policyi miejscowej i poruczonego zakresu działania gminy na okręg gminny, tudzież względem wybrania komisyi z 9ciu członków do wypracowania szczegółowej ustawy	V.	21
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do mającej się wybrać osobnej komisyi (gminnej)	VII.	20
Usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego ostatniego posiedzenia	XXIV.	58
— (Obacz petycye w sprawach gminnych: Bóbrka.—Bohorodczany. — Borszczów.—Buczacz. — Czortków.—Drohobycz. —Gorlice.—Horodenka. —Jasło. — Kolbuszowa.		

	Nr. posiedz.	Stron.
— Komarno. — Kraków. — Krosno. — Nadworna. — Nowy Sącz. — Pilzno. — Podbereże. — Przemyśl. — Rohatyn. — Skałat. — Staremiasto. — Strzeszyn. — Tarnobrzeg. — Wołków. — Zródło. — Żydaczów. — Żywiec).		
Góra Ropczycka. (Obacz: Drogi).		
Gorlice. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Rydzowskiego w sprawie ochrony ptactwa gospodarstwu użytecznego	III.	2
Załatwiona odnośną ustawą	XV.	9
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Rydzowskiego względem zmiany ustawy o reprezentacyi powiatowej . . .	III.	2
Przekazana komisyi gminnej	XIV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Rydzowskizgo względem zmiany sposobu asenterowania Izraelitów	III.	2
— Petycya miasta przez p. Rydzowskiego, o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XI.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
Gródek: Petycya Wydziału powiatowego przez p. Weissmana w sprawie urządzenia szkół ludowych	II.	1
— Petycya miasta przez p. Weissmana o ułatwienie emigrantom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XI.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya miasta przez p. Pfeiffra o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej . . .	XVIII.	2
Gromnicka Julia, wdowa po nauczycielu. Petycya przez p. Sawczyńskiego o dodatek do pensyi	XIII.	2
Przekazana komisyi edukacyjnej	XX.	2
Grunta. Wniosek Wydziału krajowego względem ksiąg hipotecznych (gruntowych) . .	II.	4
Dyskusya nad formalnem traktowaniem tego przedmiotu i uchwalenie wniosku p. bar. Bauma względem wybrania do tego osobnej komisyi hipotecznej z 5ciu członków	II.	4—5
Zapytanie p. E. Wolańskiego do przewodniczącego komisyi hipotecznej, kiedy będzie gotowe sprawozdanie o tym przedmiocie, i odpowiedź p. Rylskiego . . .	XIII.	22
Sprawozdanie komisyi hipotecznej i projekt ustawy	XXIV.	39—40
Rozprawa nad niemi . .	XXIV.	40—48
Wniosek p. Kamińskiego o przyjęcie ustawy „en bloc“	XXIV.	40
Uchwalenie ustawy „en bloc“ w drugiem i trzeciem czytaniu	XXIV.	48
— (Obacz petycye w sprawie tej: Fischer. — Towarzystwo kredytowe. — Żurowiczki).		
— (Obacz: Interpelacya p. Wesołowskiego).		
Grybów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Trzecieskiego o polepszenie bytu nauczycieli szkół ludowych	VI.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Trzecieskiego o subwencyą na drogę powiatową — odesłana na wniosek tego posła wprost do komisyi drogowej	XVI.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
Grynda Michał, pleban gr. kat. Petycya przez p. Pohoreckiego w sprawie danin cerkiewnych	V.	2
Gumniska. (Obacz: Drogi).		
Gwoźnica górna. Petycya gminy przez p. L. hr. Wodziekiego, o uwolnienie jej		

	Nr. posiedz.	Stron.
od konkurencyi do drogi rzeszowsko - ujazdowskiej — odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi prawniczej . .	XIX.	2

H.

Halicz: Petycya miasta przez p. Skwarczyńskiego o ułatwienie emigrantom polskim nabywania prawa obywatelstwa w kraju	XX.	2
Hawrylak: (Obacz: Podatek.)		
Heckerowa Henryka. Petycya przez p. Smolkę o uznanie drogi Myszyn-Ispaskiej za krajową	XI.	2
Hołowy: (Obacz: Podatek.)		
Horodenka: Petycya miasta przez p. hr. Golejewskiego względem wybierania z małych miast osobnego posła na Sejm	IX.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. hr. Golejewskiego o składaniu kar pieniężnych do kas powiatowych.	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. hr. Golejewskiego o zmianę w ustawie gminnej . . .	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. hr. Golewskiego o uznanie drogi Buczacz-Kołomyja za krajową . . . , . . .	IX.	2
Załatwiona uchwałą względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Petycya tegoż Wydziału przez p. hr. Golejewskiego względem sposobu wypłacania pensyi nauczycielom szkół ludowych.	X.	2
— Petycya nauczycieli w powiecie przez p. Sawczyńskiego o urządzenie stosunku nauczycieli	XIII.	2
Horoszkiewiczowa Walentyna. Petycya przez p. Czerkawskiego o subwencyą na trzy lata dla jej zakładu naukowego	IV.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego . .	XXIII.	16
Rozprawa nad niemi . .	XXIII.	17—18
Poprawka posła Grossa o udzielenie 500 złr. . . .	XXIII.	17
Uchwalenie wniosku komisyi	XXIII.	18
Hubin: (Obacz: Drogi.)		
Husiatyn: Petycya miasta przez p. hr. Siemieńskiego o uznanie drogi z Husiatyna do Dawidkowic za krajową . . .	XIX.	2

I.

Interpelacya. P. Chrzanowskiego do Marszałka w sprawie przedłużenie sesyi sejmowej .	XVII.	30
Odpowiedź Marszałka . .	XVII.	31
— P. Chrzanowskiego do przewodniczącego komisyi edukacyjnej względem swoich wniosków w sprawie szkół ludowych.	XXII.	30
Odpowiedź p. Majera . .	XXII.	30—31
— P. ks. Halki do komisarza rządowego w sprawie wynagrodzenia niektórych gromad za roboty nadobowiązkowe przy drogach krajowych	VII.	2—3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	VII.	3
Odpowiedź komisarza rządowego.	IX.	4—5
— P. ks. Halki do komisarza rządowego względem używania języka ruskiego w urzędach .	XXI.	4—6
Uwagi p. Ziemiałkowskiego w ciągu czytania tej interpelacyi.	XXI.	5
Oświadczenie komisarza rządowego.	XXI.	6
Wniosek pos. hr. Borkowskiego o dodatku do regulaminu z powodu tej interpelacyi, uznany za samoistny i odesłany do komisyi prawniczej.	XXI.	6. 7
— P. Janki do Wydziału krajowego w sprawie nieporozu-		

	Nr. posiedz.	Stron.
mienia między Wydziałem krajowym a wydziałem rady powiatowej krakowskiej . .	XXII.	29
Tymczasowe oświadczenie p. Grossa	XXII.	30
— Odpowiedź p. Grossa imieniem Wydziału krajowego .	XXIII.	30—32
P. Kamińskiego do komisarza rządowego względem przedłożenia projektu Rady szkolnej o szkołach ludowych	II.	2
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	II.	2
Odpowiedź komisarza rządowego.	III.	2—3
— P. ks. Krzyżanowskiego do komisarza rządowego względem posady gr. kat. katechety przy gimnazyum Franciszka Józefa	VII.	3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	VII.	3
Odpowiedź komisarza rządowego.	VIIL	3
— P. ks. Krzyżanowskiego do komisarza rządowego względem nauki języka ruskiego w seminaryach nauczycielskich we Lwowie	XIII.	2—3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	XIII.	3
Odpowiedź komisarza rządowego.	XVI.	8
— P. ks. Krzyżanowskiego do komisarza rządowego co do wykładu języka ruskiego w szkołach średnich	XIV.	3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	XIV.	3
Odpowiedź komisarza rządowego.	XIX.	3
— P. ks. Krzyżanowskiego do komisarza rządowego względem języka ruskiego w żeńskich seminaryach nauczycielskich	XV.	2—3
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	XV.	3
Odpowiedź komisarza rządowego.	XVI.	8
— P. ks. Pawlikowa do komisarza rządowego względem używania języka ruskiego w urzędach	VIII.	3—4
Odpowiedź tymczasowa komisarza rządowego. . . .	VIII.	4
Odpowiedź komisarza rządowego.	XXIV.	3—4
— P. ks. Pawlikowa do komisarza rzadowego względem zmian sejmowej ordynacyi wyborczej na korzyść Rusinów.	X.	2
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	X.	4
Odpowiedź komisarza rządowego.	XXIII.	4—5
— P. Skrzyńskiego do Marszałka o postawienie niektórych przedmiotów na najbliższym porządku dziennym	XXII.	30
Odpowiedź Marszałka . .	XXII.	30
— P. Strzygowskiego do komisarza rządowego względem zaprowadzenia w Białej sądu dla przemysłu i handlu . .	XVIII.	6
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	XVIII.	6
Odpowiedź komisarza rządowego.	XXI.	6—7
— P. hr. Jana Tarnowskiego do Wydziału krajowego względem dalszej budowy drogi dębicko-nadbrzeziańskiej . . .	XIII.	22
Tymczasowe oświadczenie p. Grossa	XIII.	23
Odpowiedź p. Grossa imieniem Wydziału krajowego. .	XVI.	3—6
— P. St. hr. Tarnowskiego do Wydziału krajowego w sprawie zwolnienia Fundacyi hr. Skarbka z przywileju teatralnego	XVII.	31
Tymczasowe oświadczenie p. Pietruskiego	XVII.	31
Odpowiedź p. Pietruskiego imieniem Wydziału krajowego.	XVIII.	3—5
— P. Wesołowskiego do Marszałka krajowego o postawienie na porządku dziennym projektu do ustawy względem		

	Nr. posiedz.	Stron.
dem ksiąg gruntowych . .	XIX.	2
Odpowiedź Marszałka . .	XIX.	3
— Posła Erazma Wolańskiego do komisarza rządowego względem przestrzegania regulaminu dla sług	V.	4
Odpowiedź c. k. komisarza.	V.	4—5
— Pos. ks. Zaklińskiego do komisarza rządowego o wypadek z tablicami z ruskim napisem w Wyczułkach . . .	VIII.	4
Tymczasowe oświadczenie komisarza rządowego . . .	VIII.	4
Odpowiedź komisarza rządowego.	XIII.	3
Izba handlowa. Petycya Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie przez p. Breuera przeciw nowo projektowanej reformie wliczania nadzwyczajnego dodatku do podatków .	XIV.	3
Załatwiona uchwałą nad odnośnym wnioskiem Wydziału krajowego.	XX.	31

J.

	Nr. posiedz.	Stron.
Jabłonowski. (Obacz: Posłowie.)		
Jankowice. Petycya gminy przez p. Spławińskiego o zabezpieczenie brzegów Wisły kosztem rządu	X.	2
Jarmarki. (Obacz: Staremiasto.)		
Jarosław. Petycya miasta przez p. hr. Badeniego o osobny statut dla tego miasta . .	XVI.	2
— Petycya miasta przez p. hr. Badeniego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej . . .	XXIII.	2
— Petycya miasta przez p. hr. Badeniego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XXIV.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
Jasienów. (Obacz: Podatek.)		
Jasło. Petycya siedmiu miast przez p. Garbaczyńskiego o wyłączenie ich z okręgu wyborczego gmin wiejskich i wybieranie własnego posła na Sejm	III.	2
Przekazana komisyi prawniczej	XX.	2
— Petycya miasta przez p. Weigla w sprawie tamtejszego gimnazyum	IX.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Weigla w sprawie tamtejszego gimnazyum	IX.	2
— Petycyategoż Wydziału przez p. Dzwonkowskiego w sprawie szkół ludowych . . .	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Dzwonkowskiego w sprawie drogi od Strzyżowa do Krosna	IX.	2
— Petycya Wydziału tegoż przez pos. Dzwonkowskiego względem ściągania kar pieniężnych do kas powiatowych .	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Dzwonkowskiego w sprawie funduszu na zapomogę dla nauczycieli	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Dzwonkowskiego o zmianę w ustawie gminnej . . .	IX.	2
Jaszczór Tomasz ks. Petycya przez p. Rydzowskiego o subwencyą na kościół w Bieczu, odesłana na wniosek tegoż posła wprost do komisyi budżetowej	XVII.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwała .	XXIII.	14
Jaworów. Petycya gminy przez p. hr. Szeptyckiego o uznanie drogi z Rawy do Sądowej Wiszni za krajową . .	XIII.	2
Odesłana na wniosek p. hr. Szeptyckiego wprost do komisyi drogowej	XIII.	2
Język urzędowy. (Obacz: Interpelacya p. ks. Pawlikowa.)		
Język wykładowy. (Obacz: Szkoła.)		

	Nr. posiedz.	Stron.
Jordan Józef. Petycya właścicieli prawa propinacyjnego w okręgu Ustrzyk przez p. Słoneckiego w sprawie wykupna prawa propinacyi	XIX.	2
Załatwiona	XXIV.	57
Jordan S., wydawca pism ludowych „Włościanin“ i „Zagroda“ w Krakowie. Petycya przez p. Hoszarda o zapomogę na te wydawnictwa .	XXII.	2
Jurczyce. (Obacz: Podatek.)		
Jurkiewicz, dyrektor głównej szkoły wzorowej gr. k. we Lwowie. Petycya przez posła Ławrowskiego o zrównanie płacy nauczycieli z płacą nauczycieli przy szkole wzorowej rz. kat.	VIII.	2

K.

Kalendarz. (Obacz: Staremiasto).		
Kalicki Bernard. Wniosek Wydziału krajowego względem udzielenia mu dyspensy od szkół prawniczych, i uchwalenie tego wniosku bez dyskusyi.	V.	12
Kałusz. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Hoppena w sprawie budowy mostu na Dniestrze	XII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Hoppena w sprawie produkcyi i sprzedaży soli . . .	XXIII.	2
Kamionka. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Apol. Jaworskiego o uznanie dwóch dróg za krajowe	IV.	2
Odesłana na wniosek p. Smarzewskiego wprost do komisyi drogowej	IV.	3
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych	XXIII.	9—10
— Petycya tegoż Wydziału przez p. A. Jaworskiego w sprawie szkół ludowych i nauczycieli.	XV.	2
Kamionki wielkie. (Obacz: Podatek).		
Kanczuga. (Obacz: Drogi).		
Karatnicka Izydora, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego. Petycya przez p. Wereszczyńskiego o wyznaczenie pensyi 600 złr. . .	XXI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała.	XXIV.	17—18
Karmelita Jędrzej, portyer przy Wydziale krajowym. Petycya przez p. Smolkę o podwyższenie płacy	X.	2
Karmelitanki. (Obacz: Kraków).		
Kary pieniężne. (Obacz petycye: Bohorodczany.—Buczacz.—Horodenka.—Jasło.—Kolbuszowa.—Krosno.—Nadwórna.—Nowy-Sącz.—Rohatyn.—Staremiasto.—Żydaczów.)		
Kasperowce. (Obacz: Drogi).		
Kisielewski Alexander. Petycya przez p. hr. Borkowskiego o subwencyą na dalsze wydawnictwo „Opiekuna dzieci“. .	XVIII.	2
Klimkówka. (Obacz: Podatek).		
Kluczów mały. (Obacz: Podatek).		
Kociubińczyki. Petycya gminy przez p. E. Wolańskiego o zaradzenie kradzieży koni. .	XVI.	1
Koestlich Ferdynand. Petycya przez p. Sawczyńskiego o subwencyą na wojskowy zakład przygotowawczy	XIII.	2
Przekazana komisyi edukacyjnej	XIV.	3
Kolbuszowa. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Kobylarza w sprawie budowli wodnych i drogowych—do komisyi drogowej	VI.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kobylarza w sprawie asenterunku izraelitów	VI.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kobylarza o zniżenie ceny soli	VI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwalenie jego z poprawką p. Krzeczunowicza	XV.	25—26
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kobylarza o wcielenie drogi ku Wiśle do sieci dróg krajowych i rychłą budowę tejże — do komisyi drogowej.	VII.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
- Petycya miasta przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle — do komisyi drogowej . .	VII.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Kobylarza w sprawie szkół ludowych .	XI.	2
— Petycya gminy przez p. Kobylarza o pozostawienie tam siedziby starostwa powiatowego	XVII.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Czerkawskiego w sprawie kwalifikacyi pisarzów gminnych	XX.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Czerkawskiego względem sposobu wypłaty płacy nauczycielom szkół ludowych .	XX.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Czerkawskiego o zmianę §. 62 ustawy gminnej co do ściągania kar pieniężnych .	XX.	2
Kolbuszowa górna. Petycya gminy przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle — do komisyi drogowej	VII.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
Kołomyja. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Agopsowicza z wnioskiem co do stanowiska pisarzów gminnych	III.	1
Przekazana komisyi gminnej.	XIV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bogdanowicza w sprawie urządzenia szkół ludowych .	V.	2
— (Obacz: Drogi.)		
Komańcza. (Obacz: Podatek.)		
Komarnicki Jan. Petycya przez p. ks. Mandyczewskiego o podwyższenie dotacyi księży i nauczycieli	XIV.	2
Komarno. Petycya miasteczka przez p. Lisinieckiego o oddanie funduszu ubogich pod zarząd gminy	IX.	2
Komisarz (rządowy). Przedstawienie c. k. wiceprezydenta W. Oswalda Bartmańskiego przez JE. Namiestnika jako komisarza rządowego . . .	I.	5
Komisya fizyograficzna. (Obacz: Kraków.)		
Komisye: Wniosek p. E. Wolańskiego, ażeby z pominięciem pierwszego czytania wszelkich wniosków przystąpić do wyboru rozmaitych komisyj (uchwalony) . . .	II.	3
— (Administracyjna.) Wniosek p. Pietruskiego o wybranie tej komisyi z 7 członków (uchwalony) . .	III.	6
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór dwóch członków, ściślejszy wybór 1 członka i rezultaty tych wyborów.	III.	6
Ukonstytuowanie się tej komisyi	IV.	3
— (Adresowa.) Wniosek p. Smolki o wybranie tej komisyi z 7 członków . . .	I.	4
Wniosek p. Smolki o powiększenie liczby członków tej komisyi na 9 (uchwalony)	IV.	5
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór 1 członka i rezultaty tych wyborów .	IV.	5—6
Ukonstytuowanie się tej komisyi	V.	4

	Nr. posiedz.	Stron.
— (Budżetowa.) Wniosek p. Zyblikiewicza o wybranie tej komisyi z 9 członków (uchwalony)	II.	3
Wybór tej komisyi	II.	3
Rezultat tego wyboru	II.	4
Ukonstytuowanie się tej komisyi	III.	5
— (Drogowa.) Wniosek posła Grossa o wybranie tej komisyi z 7 członków (uchwalony)	II.	6
Wybór tej komisyi i rezultat wyboru	II.	6
Ukonstytuowanie się tej komisyi	III.	5
— (Edukacyjna.) Wniosek p. Majera o wybranie tej komisyi z 7 członków (uchwalony)	II.	7
Wybór tej komisyi	II.	7
Rezultat tego wyboru	III.	5
Ukonstytuowanie się tej komisyi	III.	5
— (Gminna.) Wniosek p. Ziemiałkowskiego o wybranie tej komisyi z 9 członków (uchwalony)	VII.	20
Wybór tej komisyi i rezultat jego	VIII.	5
Wybór uzupełniający 5ciu członków, ściślejszy wybór 2 członków, i rezultaty tych wyborów	VIII.	6
Ukonstytuowanie się tej komisyi	IX.	4
— (Hipoteczna.) Wniosek p. bar. Bauma o wybranie tej komisyi z 5 członków (uchwalony)	II.	4
Wybór tej komisyi	III.	12
Rezultat tego wyboru, uzupełniający wybór dwóch członków, ściślejszy wybór 1 członka i rezultaty tych wyborów	IV.	3
Ukonstytuowanie się tej komisyi	IV.	8
— (Petycyjna.) Wniosek p. Dzwonkowskiego o wybranie tej komisyi z 12 członków (uchwalony)	III.	11
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór 4 członków i rezultaty tych wyborów	III.	11—12
Ukonstytuowanie się tej komisyi	IV.	3
Zalecenie jej pośpiechu przez Marszałka	IX.	4
— (Podatkowa). Wniosek p. Kraińskiego o wybranie tej komisyi z 5ciu członków (uchwalony)	VI.	3—4
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór czterech członków i rezultaty tych wyborów	VI.	4
— (Prawnicza). Wniosek p. Zyblikiewicza o wybranie tej komisyi z 9ciu członków (uchwalony)	II.	3
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór dwóch członków, ściślejszy wybór 1go członka i rezultaty tych wyborów	II.	4
Ukonstytuowanie się tej komisyi	III.	12
— (Propinacyjna). Wniosek p. hr. Golejewskiego o wybranie tej komisyi z 9ciu członków (uchwalony)	IV.	7
Wybór jej i rezultat wyboru	IV.	7
Uzupełniający wybór 8miu członków i rezultat jego	V.	3—4
Ukonstytuowanie się tej komisyi	VI.	2
— (Sejmowa nieustająca) do wypracowania ustawy o wykupnie prawa propinacyi. Wniosek komisyi propinacyjnej do wybrania tej komisyi z 9ciu członków, z odnośnym projektem ustawy	XXIV.	56
Wybór tej komisyi, uzupełniający wybór 1go członka, ściślejszy wybór i rezultaty ich	XXIV.	57—58
— (Szpitalna). Wniosek p. Hallera o wybranie tej ko-		

	Nr. posiedz.	Stron.
misyi z 7miu członków (uchwalony)	III.	4
Wybór tej komisyi i rezultat wyboru	III.	5
Ukonstytuowanie się tej komisyi	III.	6
Komorowska Izabella. Petycya przełożonej Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach przez p. Wesołowskiego, o zasiłek na dokończenie budowy i urządzenie szkoły	XIV.	2
Konie. Wniosek p. Em. Torosiewicza względem certyfikatów dla koni prowadzonych na targi — odesłany wprost do komisyi administracyjnej .	XI.	2—3
— (Petycye w tej sprawie: (Obacz: Kociubińczyki — Lwów).		
Konstantynowce. (Obacz: Podatek).		
Konstantynowicz Michał, nauczyciel czytania. Petycya przez p. Weissmana o stałą płacę, a ewentualnie o subwencyą	VI.	1
Odesłana na wniosek p. Weissmana do komisyi budżetowej	VI.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego . .	XXIII.	11—12
Wniosek p. Wolskiego o odesłanie petycyi do Wydziału krajowego	XXIII.	12
Uchwalenie wniosku komisyi	XXIII.	12
Kopaczyńce. (Obacz: Drogi).		
„Kopytkowe.“ (Obacz: Drogi. — Tarnów).		
Kossów. Petycya Wydziału powiatowego przez posła Kaszewkę w sprawie budowli wodnych — do komisyi drogowej	VI.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kaszewkę o subwencyą na drogi powiatowe — do komisyi drogowej	VI.	1
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kaszewkę w sprawie szkół ludowych	XI.	2
— Petycya gminy przez p. Kaszewkę o dalsze produkowanie soli w Utoropach . . .	XIV.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kaszewkę o sprzedaż soli kamiennej ze saliny kossowskiej	XIV.	2
Koszta leczenia. (Obacz: Krzeczów.—Nowy-Sącz).		
Koszta podróży. (Obacz: Drohobycz. — Nowy-Sącz).		
Kościelniki. (Obacz: Drogi).		
Kościół. (Obacz petycye tyczące się kościoła: Grynda. — Jaszczór. — Komarnicki. — Krasicki. — Łoszniów.—Makowisko. —Odporyszów. — Potylicz. — Sanka. — Sokołówka. — Winniki. — Wołków).		
— (Obacz: Meszne).		
Kośmierzyn. (Obacz: Drogi).		
Kotorymy. (Obacz: Podatek).		
Kraków. Petycya Wydziału powiatowego przez posła Kirchmajera o zmianę w ustawie gminnej	IV.	2
Przekazana komisyi gminnej	XIV.	3
— Petycya komisyi fizyograficznej przez p. Weigla, w sprawie ochrony ptaków gospodarstwu użytecznych .	VI.	1
Odesłana do komisyi administracyjnej	X.	19
Załatwiona odnośną ustawą.	XV.	9
— Petycya komisyi fizyograficznej przez p. Weigla o zasiłek przez 3 lata dla strażników przeznaczonych do ochrony ptactwa	VI.	1
Odesłana do komisyi budżetowej	X.	19

	Nr. posiedz.	Stron.
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przekazania Wydziałowi krajowemu . .	XXIII.	21
Wniosek p. Spławińskiego o przejście do porządku dziennego (przyjęty)	XXIII.	21
— Petycya miasta przez p. Majera w sprawie reorganizacyi techniki krakowskiej i szkoły realnej	VII.	2
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej, wniosek i uchwała	XXIV.	26—27
— Petycya miasta przez p. Majera o pomnożenie liczby posłów z tego miasta . . .	VIII.	2
Odesłana do komisyi prawniczej	X.	18
— Petycya przełożonej ŚŚ. Felicyanek przez p. Hallera o uchylenie zakazu przyjmowania obcokrajowych nowicyantek	XIII.	2
— Petycya konwentu Karmelitanek bosych przez posła Paszkowskiego, przeciw zamknięciu udzielanej mu zaliczki.	XVII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	XXIV.	18—19
— Petycya miasta przez p. Chrzanowskiego, o zaniechanie dalszego fortyfikowania Krakowa — odczytana w całości na wniosek tego posła.	XXI.	2—3
Odesłana do komisyi petycyjnej	XXI.	3
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	XXIV.	19
— Petycya Rady miejskiej przez p. Rydzowskiego w sprawie ułatwienia wychodźcom polskim nabywania obywatelstwa w kraju	XXII.	2
Załatwiona	XXIV.	26
— (Obacz: Drogi).		
Krasicki Edmund hr. Petycya przez p. Pohoreckiego o wrócenie kościołowi w Lisku kwoty 21 złr. wcielonej do funduszu religijnego . . .	XX.	2
Krasnoiła. (Obacz: Podatek).		
Krosno. Petycya miasta przez p. Jasińskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa .	X.	2
Załatwiona.	XXIV.	25—26
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Paszkowskiego w sprawie ściągania kar pieniężnych	XIII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Paszkowskiego o zmianę §. 80 ustawy gminnej. . .	XIII.	2
Krystynopol. (Obacz: Sokal).		
Krzeczów. Petycya gminy przez p. Tettmajera o uwolnienie jej od kosztów leczenia za Małgorzatę Chlebek.	XVII.	2
Przekazana komisyi szpitalnej	XX.	2
Krzemiński. (Obacz: Uście solne).		
Krzywe. Petycya trzech gmin przez p. Wiśniewskiego w sprawach serwitutowych . .	VI.	2
Krzyżanowska Julia, wdowa po dozorcy szpitalu. Petycya przez p. Smolkę o zaopatrzenie.	XIII.	2
Książki służbowe. (Obacz: Interpelacya p. E. Wolańskiego).		
Książki szkolne. (Obacz: Nowicki. — Zarański).		
Księgarze (galicyjscy i krakowscy). Petycya przez p. Smolkę w sprawie zniesienia cła od druków sprowadzanych z Królestwa	XI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała.	XXIV.	18
Księgi hipoteczne. (Obacz: Grunta).		
Księża. (Obacz: Komarnicki).		
Kupno. Petycya gminy przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle--do komisyi drogowej	VII.	2
Kutty. Petycya przez p. Kaszewkę o ułatwienie emigran-		

	Nr. posiedz.	Stron.
tom polskim nabywania obywatelstwa tutejszego . . .	XVIII.	2
Kuźniar Jan. Petycya pięciu woźnych Wydziału krajowego przez p. St. hr. Tarnowskiego o podwyższenie płacy . . .	XI.	2
Kwoczała. Petycya dziesięciu gmin przez p. Spławińskiego o budowle na brzegach Wisły.	X.	2

L.

Latoszyn. Petycya wójtów pięciu gmin przez p. Garbaczyńskiego, o wynagrodzenie za wybieranie i odwożenie podatków rządowych	XVI.	1
Lekarze. Petycya lekarzy szpitalu powszechnego we Lwowie przez p. Szujskiego, w sprawie urządzeń szpitalnych . . .	XVIII.	2
Odesłana na wniosek tegoż posła wprost do komisyi szpitalnej z poleceniem, ażeby sprawozdanie o niej przedłożyła Izbie w przeciągu 2 dni.	XVIII.	2
Sprawozdanie komisyi szpitalnej o tej petycyi i wniosek.	XXI.	8—10
Rozprawa nad niemi . .	XXI.	10—12
Wniosek p. Ziemiałkowskiego o odesłanie wniosku komisyi do Wydziału krajowego.	XXI.	11
Uchwalenie wniosku p. Ziemiałkowskiego	XXI.	12
— (Obacz: Bircza.—Szpital.)		
Lesko. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Pohoreckiego, o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa	VIII.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya właścicieli prawa propinacyjnego w okolicy przez pp. Gniewosza i Słoneckiego przeciw projektowi Wydziału krajowego względem wykupna prawa propinacyi	XV.	2
Załatwiona . . : . .	XXIV.	57
Leśniewicz Ignacy, nauczyciel gimnastyki. Petycya przez p. Smolkę, o uznanie jego zakładu za krajowy i o subwencyą	IX.	2
Lewicki Jan. Petycya przez p. Czerkawskiego, o przyspieszenie wprowadzenia nominata ks. Stupnickiego na stolicę biskupią w Przemyślu . .	XIV.	2
Leżajsk. Petycya miasta przez p. Spławińskiego, o zasiłek na budynek szkolny . . .	XVIII.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego, uchwalony z uchyleniem poprawki p. Spławińskiego	XXIII.	19—20
— Petycya miasta przez posła Spławińskiego, o ułatwienie emigrantom polskim nabywania prawa obywatelstwa . .	XVIII.	2
Limanowa. Petycya miast Limanowa i Tymbarku przez p. Szujskiego, o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej	X.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez posła Szujskiego, względem sposobu użycia kwoty przeznaczonej na nagrody dla nauczycieli . .	X.	2
Lipica. Petycya przez p. księdza Króla, o zapomogę dla pogorzelców i odpisanie podatków	XI.	2
Lisko. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Pohoreckiego, o uznanie drogi powiatowej baligrodzkiej za państwową lub krajową, do komisyi drogowej	V.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych . .	XXIII.	9—10
— (Obacz: Drogi.)		
Lwów. Petycya miasta przez p. Smolkę, o ułatwienie rodakom z wychodźtwa nabywania prawa obywatelstwa . .	IV.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya organistów przez p. Smolkę, o polepszenie ich dotacyi	VIII.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
— Petycya miasta przez posła Dąbrowskiego, względem rozkładu dodatków do podatków.	XII.	2
Załatwiona uchwałą nad odnośnym wnioskiem Wydziału krajowego	XX.	31
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. hr. Borkowskiego, o zmianę ustawy rekrutacyjnej	XVI.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. hr. Borkowskiego, o środki zaradcze przeciw kradzieży koni	XXIV.	2
— (Obacz: Izba handlowa. SS. Miłosierdzia. — Towarzystwo.)		

Ł.

Łęg. Petycya gminy przez posła Kirchmajera, o odłączenie jej od gminy Czyżyn	IV.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	X.	21—22
Łoszniów. Petycya gminy przez p. Sawczyńskiego, o uwolnienie od kosztów konkurencyjnych na budynki parafialne i ustanowienie osobnej kapelanii	XXI.	1

M.

Madejski Wojciech. Petycya przez Wydział krajowy o polepszonie mu płacy emerytalnej	II.	1
Sprawozdanie komisyi petycyjnej i wniosek	X.	19
Duskusya nad tym wnioskiem i uchwała	X.	19—20
Majdan. (Obacz: Podatek.)		
Majerhoffer Leopold. Petycya przez p. Garbaczyńskiego ze skargą na gwałt wyrządzony mu przez wojsko	IX.	2
Makowisko. Petycya czterech gmin przez p. hr. Zamojskiego w sprawie szkół ludowych i opłat kościelnych	VI.	2
Przekazana komisyi prawniczej	XIV.	3
Małnów. (Obacz: Drogi.)		
Małów. (Obacz: Podatek.)		
Manasterzec. (Obacz: Podatek.)		
Mariabrunn. Petycya stowarzyszenia stypendyjnego akademii leśnictwa przez Wydział krajowy o stałą subwencyą na cel stypendyjny .	X.	2
Markowce. (Obacz: Podatek.)		
Medenice. (Obacz: Drogi.)		
Meszne. Wniosek Wydziału krajowego o wykupnie mesznego i skopczyzny — odesłany na wniosek p. Zyblikiewicza do komisyi prawniczej	III.	4
— (Petycye w tej sprawie. Obacz: Grynda. — Żurowiczki.)		
Michałków. (Obacz: Podatek.)		
Mielec. Petycya miasta przez p. hr. Jana Tarnowskiego w sprawie obywatelstwa dla wychodźców polskich . . .	XXI.	2
Załatwiona	XXIV.	26
Międzybrodzie. Petycya gminy przez p. Chrapka o zaopatrzenie mostu nn Solce lodowcami	XIV.	2
— (Obacz: Podatek.)		
Młyniska. (Obacz: Podatek.)		
Monasterz. Petycya mieszkańców przez p. Firleja względem osiedlenia Cyganów na gruntach lub zatrudnienia ich pracą	VIII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	XV.	25
Mościska. (Obacz: Podatek.)		
Myszkowska. (Obacz: Złoczów.)		
Myślenice. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Turczyna o drogę z Myślenic do Wieliczki	XII.	1
Myto. Obacz: Drogi.)		

	Nr. posiedz.	Stron.
N.		
Nadwórna. Petycya Wydziału powiatowego przez p. ks. Mandyczewskiego, względem ściągania kar pieniężnych . .	XXIV.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. hr. Borkowskiego, o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa	XXIV.	2
Nadyby. Petycya gminy przez p. Popiela, o zapomogę lub pożyczkę z powodu gradobicia.	XXII.	2
Nadzory szkolne. (Obacz: Szkoła.)		
Najjaśn. Pan. (Obacz: Sejm.)		
Nauczyciele. (Obacz: Chrzanów. — Czortków. — Gródek. — Horodenka. — Kamionka. — Kolbuszowa. — Komarnicki. — Limanowa. — Szkoła.)		
Nowicki Maksymilian, profesor zoologii w Krakowie. Petycya przez p. Szujskiego o pożyczkę na wydawnictwo książek szkoln. zoologicznych.	XV.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwalenie pożyczki	XXIII.	12—13
Nowy Sącz. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Dunajewskiego, w sprawie szpitalnej.	III.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Dunajewskiego, o zwracanie ze skarbu Państwa kosztów członkom Rad powiatowych, czynnym przy komisyach sanitarnych	III.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Dunajewskiego, o ponoszenie całkowite kosztów kuracyi ubogich przez fundusz krajowy	III.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Dunajewskiego, o potrzebne zmiany w ustawach gminnych	III.	2
— Petycya miasta przez posła Dunajewskiego, o podwyższenie opłaty od napojów spirytusowych	X.	2
Odesłana na wniosek posła Dunajewskiego do Wydziału krajowego	X.	2
Załatwiona	XXIV.	13
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Szujskiego, o prawo pobierania myta drogowego i mostowego w Muszynie, — do komisyi drogowej	X.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, projekt ustawy i uchwalenie jej	XXIV.	22—23
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Szujskiego, o prawo pobierania myta drogowego w Muszynie, — do komisyi drogowej	X.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, projekt ustawy i uchwalenie jej	XXIV.	22
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Szujskiego, o uznanie kilku dróg powiatowych za krajowe, — do komisyi drogowej	X.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
— Petycya miasta przez posła Dunajewskiego, o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej .	XII.	1
— Petycya Wydziału powiatowego przez posła Firleja, o szkołę weterynarską . . .	XII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Firleja, o subwencyą na budowę dróg gminnych .	XII.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Trzecieskiego, o zmianę kierunku drogi sądecko-brzeskiej	XII.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek przejścia do porządku dziennego, poprawka		

	Nr. posiedz.	Stron.
p. Trzecieskiego i uchwalenie jej	XXIV.	20—21
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Trzecieskiego, o pozostawienie kilkunastu gmin przy powiecie nowo-sądeckim	XII.	2
— Petycya gminy przez p. Dunajewskiego, w sprawie rodaków przybywających do kraju	XIII.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Szujskiego w sprawie ściągania kar pieniężnych	XX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Szujskiego, w sprawie reformy szkół ludowych.	XX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Dunajewskiego, w sprawie funduszów na budowle wodne i drogowe ze skarbu Państwa	XXIV.	2

O.

Odporyszów. Petycya siedmiu gmin przez p. Żołędzia, o uwolnienie od konkurencyi do kościoła w Żabnie	XX.	2
Ogród dziecinny. (Obacz: Pietraszewska.)		
„Opieka narodowa.“ (Obacz: Towarzystwo.)		
„Opiekun dzieci.“ (Obacz: Kisielewski.)		
Ordynacya wyborcza. (Obacz: Statut krajowy.)		
Organiści. (Obacz. Lwów. — Sawicki.)		
Oświęcim. Petycya miasta przez p. Weigla, o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XXIII.	2
Ottynia. (Obacz: Podatki.)		

P.

Pawulski Jan, emerytowany archiwista Wydziału krajowego. Petycya przez p. Majera o stałą pensyą emerytalną . .	XI.	2
Przekazana komisyi budżetowej	XX.	2
Peczeniżyn. (Obacz: Podatek).		
Petycye: Wniosek p. Smarzewskiego względem odsyłania petycyj w sprawach drogowych wprost do komisyi drogowej (uchwalony)	IV.	3
— Sprawozdania komisyi petycyjnej o przekazanych jej petycyach	X.	18
	XV.	24
	XXIV.	16
— Uwiadomienie p. Czajkowskiego, jako przewodniczącego komisyi petycyjnej, o petycyach przekazanych przynależnym komisyom	X.	18
	XIV.	3
— Prośba przewodniczącego komisyi budżetowej o spieszne odsyłanie tam z innych komisyj petycyj odnoszących się do budżetu	IX.	5
— Wniosek p. Zyblikiewicza o przekazanie wszystkich mniej ważnych petycyj Wydziałowi krajowemu	XXIV.	26
Piechocki Roman, właściciel szkoły jazdy konnej w Krakowie. Petycya przez p. Weigla o przywrócenie dawnej subwencyi dla tej szkoły.	XXIII.	1
Pietraszewska Paulina. Petycya przez p. Horodyskiego o subwencyą dla jej szkoły Froeblowskiej (ogrodu dziecinnego).	XI.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego . .	XXIII.	16
Rozprawa nad niemi . .	XXIII.	17—18

	Nr. posiedz.	Stron.
Poprawka p. Grossa o udzielenie 500 złr.	XXIII.	17
Przyjęcie wniosku komisyi.	XXIII.	18
Pilzno: Petycya przemysłowców przez p. Garbaczyńskiego o uchylenie opłaty od zatrudnień policyjnych	IX.	2
— Petycya wydziału powiatowego przez p. Zyblikiewicza w sprawie funduszów na budowle wodne i drogowe ze skarbu Państwa	XV.	2
— Petycya tegoż wydziału przez p. Garbaczyńskiego o zmiany w ustawie gminnej. . . .	XVI.	2
Piotrów. (Obacz: Drogi).		
Pisarze gminni. (Obacz: Kolbuszowa.—Kołomyja).		
Pismo: JE. Namiestnika z zawiadomieniem o zaleceniu c. k. starostom, ażeby przy wyborach posłów przestrzegano ściśle ustawy z 16. października 1869. (Obacz: Posłowie.)		
— P. Jabłonowskiego z oznajmieniem złożenia mandatu poselskiego. (Obacz: Posłowie).		
— JE. Namiestnika w sprawie wyborów delegacyi do Rady państwa. (Obacz: Rada państwa).		
— JE. Namiestnika z oznajmieniem najmiłościwszej podzięki J. C. Mości za objawy lojalności z powodu uroczystości Jego Imienin. (Obacz: Sejm).		
— JE. Namiestnika z oznajmieniem wyboru ks. Zawadowskiego na posła. (Obacz: Posłowie).		
— JE. Namiestnika z oznajmieniem względem zamknięcia sesyi sejmowej najdalej 17. października. (Obacz: Sejm).		
Płuchow. Petycya gminy przez p. Wesołowskiego o odpisanie kwoty konkurencyjnej na drogę złoczowsko brzeżańską. . .	XVIII.	2
Poczta. (Obacz: Zaleszczyki).		
Podatek. Wniosek p. Bauma względem zmiany ustawy o podatku pośmiertnym . . .	III.	2
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi administracyjnej	VI.	12
Sprawozdanie komisyi administracyjnej o tym wniosku, i wniosek komisyi	XV.	8—9
Rozprawa i uchwalenie wniosku komisyi	XV.	9
— Wnioski Wydziału krajowego względem pozwolenia na pobór dodatków gminnych do podatków.	V.	12—16
	IX.	6—13
	XI.	3—6
	XIX.	11—12
Uchwalenie bez dyskusy ustaw dozwalających pobierać:	XXIV.	11—16
1. Gminom miast Mościsk i Strzyżowa opłaty od wprowadzanych napojów spirytusowych.	V.	12—13
2. Gminie Tużyłowa 26 prct. dodatków gminnych . . .	V.	13—14. 16
3. Gminie Cwitowy 4 prct. dodatków gminnych	V.	14. 16
4. Gminie Siółka 35 prct. dodatków gminnych	V.	14. 16
5. Gminie Studzianki 33 prct. dodatków gminnych . . .	V.	14. 16
6. Gminie Topolska 31 prct. dodatków gminnych . . .	V.	14. 16
7. Gminie Zagórza 36 prct. dodatków gminnych	V.	14. 16
8. Gminie Bani 55 prct. dodatków gminnych	V.	15. 16
9. Gminie Podhorek 30½ prct. dodatków gminnych. . . .	V.	15. 16
10. Gminie Chocina 36 prct. dodatków gminnych. . . .	V.	15. 16
11. Gminie Wierzchni 26 prct. dodatków gminnych . . .	V.	15. 16
12. Gminie Majdanu 31 prct. dodatków gminnych . . .	V.	15. 16

		Nr. posiedz.	Stron.
13.	Gminie Dołpotowa 29 prct. dodatków gminnych . . .	V.	16
14.	Gminie Małowa 34 prct. dodatków gminnych	IX.	7. 13
15.	Gminie Młynisk 41 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	7. 13
16.	Gminie Słobódki Janowskiej 32 prct. dodatków gminnych.	IX.	7. 13
17.	Gminie Polanki 30 prct. dodatków gminnych	IX.	7—8. 13
18.	Gminie Dołhopola 36 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	8. 13
19.	Gminie Hołów 43 prct. dodatków gminnych	IX.	8. 13
20.	Gminie Krasnoiły 50 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	8. 13
21.	Gminie Jasienowa 30 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	8. 13
22.	Gminie Debesławiec 31 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	9. 13
23.	Gminie Kluczowa małego 32½ prct. dodatków gmin .	IX.	9. 13
24.	Gminie Kamionek wielkich 36½ prct. dodatków gmin. .	IX.	9. 13
25.	Gminie Michałkowa 43 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	9. 13
26.	Gminie Peczeniżyna 26½ pr. dodatków gminnych . . .	IX.	9. 13
27.	Gminie Siemakowiec 36½ p. dodatków gminnych . . .	IX.	10. 13
28.	Gminie Widynowa 33 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	10. 13
29.	Gminie Drahasymowa 27 pr. dodatków gminnych . . .	IX.	10. 13
30.	Gminie Rożnowa 50 prct. (1871 r.) dodatków gmin. .	IX.	10. 13
31.	Gminie Zawala 50 prct. dodatków gminnych	IX.	10. 13
32.	Gminie Żywaczowa 32 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	11. 13
33.	Gminie Probabina 40 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	11. 13
34.	Gminie Toporowiec 29 prct. dodatkow gminnych . . .	IX.	11. 13
35.	Gminie Serafiniec 32 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	11. 13
36.	Gminie Czernelicy 30 prct. dodatków gminnych. . . .	IX.	11. 13
37.	Gminie Bałahorówki 28 pr. dodatków gminnych. . . .	IX.	12. 13
38.	Gminie Hawrylaka 30 prct. dodatków gminnych	IX	12. 13
39.	Gminie Konstantynowiec 42 prct. dodatków gmin. .	IX.	12. 13
40.	Gminie Przybyłowa 46 pr. dodatków gminnych. . . .	IX	12. 13
41.	Gminie Gajów wyżnych 33 p. dodatków gminnych . . .	IX	12. 13
42.	Gminie Witkowa 40 prct. dodatków gminnych . . .	IX.	13
43.	Gminie Duszatyna 42½ pr. dodatków gminnych . . .	XI.	3. 6
44.	Gminie Posady zarszyńskiej 35 prct. dodatków gmin. . .	XI.	3. 6
45.	Gminie Czeremchy 30 prct. dodatków gminnych. . . .	XI.	4. 6
46.	Gminie Szczawnego 56 prct. dodatków gminnych. . . .	XI.	4. 6
47.	Gminie Markowiec 31½ pr. dodatków gminnych. . . .	XI.	4. 6
48.	Gminie Międzybrodzia 44 p. dodatków gminnych. . . .	XI.	4. 6
49.	Gminie Zawadki 40 prct. dodatków gminnych . . .	XI.	4. 6
50.	Gminie Klimkówki 35 prct. dodatków gminnych. . . .	XI.	5. 6
51.	Gminie Stróżów małych 35½ prct. dodatków gminnych. .	XI.	5. 6
52.	Gminie Trepczy 33 prct. dodatków gminnych	XI.	5. 6
53.	Gminie Dąbrówki polskiej 52 prct. dodatków gmin. .	XI.	5. 6
54.	Gminie Dąbrówki ruskiej 39 prct. dodatków gmin. .	XI.	6
55.	Gminie Komańczy 30 prct. dodatków gminnych. . . .	XI.	6
56.	Gminie Posady sanockiej 35 prct. dodatków gmin. .	XI.	6
57.	Gminie Biertowic 68 prct. dodatków gminnych. . . .	XIX.	11. 12
58.	Gminie Jurczyc 38 prct. dodatków gminnych	XIX.	11. 12
59.	Gminie Kotorym 40 prct. dodatków gminnych . . .	XIX.	12
60.	Gminie Manasterca 30 prct. dodatków gminnych. . . .	XIX.	12
61.	Gminie Ottynii 33 prct. dodatków gminnych	XIX.	12
62.	Gminie Butowic 50 prct. dodatków gminnych . . .	XIX.	12

	Nr. posiedz.	Stron.
63. Gminie Rudy brodzkiej 32 p. dodatków gminnych. . . .	XXIV.	11—12
64. Gminie Rażmowa 28 prct. dodatków gminnych. . . .	XXIV.	12
65. Gminie Porąbek 60 prct. dodatków gminnych. . . .	XXIV.	12
66. Gminie Rossochacza 58 prct. dodatków gminnych. . . .	XXIV.	12
67. Gminie Rożnowa 50 prct. (1872 r.) dodatków gmin . .	XXIV.	12—13
68. Gminie miasta Nowego-Sącza wyższe opłaty od napojów	XXIV.	13—14
69. Gminie miasta Biały opłaty od czynszów domowych . .	XXIV.	14—16
70. Gminie miasta Brodów opłaty od napojów.	XXIV.	16
Podatek. Wniosek Wydziału krajowego względem rozkładu dodatków do podatków . .	VI.	2—3
Dysknsya nad formalnem traktowaniem tego przedmiotu i uchwalenie wniosku p. Kraińskiego o wybranie dla niego osobnej komisyi (podatkowej)	VI.	3—4
Sprawozdanie komisyi podatkowej i wniosek o przejście nad wnioskiem Wydziału krajowego do porządku dziennego.	XX.	15—19
Rozprawa nad wnioskiem komisyi z przemowami pp. Ławrowskiego, Ziemiałkowskiego, Grossa, Krzeczunowicza, Całkowskiego, Wolskiego, Chrzanowskiego i sprawozdawcy Kamińskiego . .	XX.	20—31
Uwaga komisarza rządowego	XX.	29
Wniosek p. Skrzyńskiego o imienne głosowanie . .	XX.	31
Imienne głosowanie i uchwalenie wniosku komisyi .	XX.	31
Załatwienie wniesionych przeciw wnioskowi Wydziału krajowego petycyj. (Obacz: Bank galicyjski. — Bank hipoteczny. — Izba handlowa. — Lwów. Towarzystwo wyrobu cegieł. — Zakład kredytowy włościański) . .	XX.	31
— (Obacz petycye w sprawach podatkowych: Bochnia. — Czelatycze. — Falkenberg. — Izba handlowa. — Lipica. — Lwów. — Nowy-Sącz. — Podhajce. — Sambor. — Strzeszyn).		
Podbereże. Petycya czterech gmin przez p. Krzeczunowicza względem propinacyi i ponoszenia ciężarów administracyjnych	XII.	2
Załatwiona co do propinacyi	XXIV.	57
Podgórze. Petycya miasta przez p. Weigla o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XXIII.	2
Podhajce. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Fecaka o uwolnienie od podatku konsumcyjnego przy rzezi bydła	III.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Em. Torosiewicza o uznanie szpitalu w Staremmieście za zakład krajowy .	IX.	3
Podhorki. (Obacz: Podatek).		
Pogorzelcy. (Obacz: Baranów. — Dobromil. — Lipica).		
Polanka. (Obacz: Podatek).		
Policya. (Obacz: Bóbrka. — Borszczów. — Gmina).		
Porębki. (Obacz: Podatek).		
Poręby kupińskie. Petycya gminy przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa kn Wiśle . .	XI.	2
Poręby wielkie. Petycya sześciu gmin obszarów dworskich i plebanów przez p. Weigla w sprawie drogi z Mszany dolnej do Lubienia	XV.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
Porządek dzienny. Głosy pp. E. Wolańskiego i Chrzanowskiego względem zmiany porządku dziennego 24go posiedzenia Sejmu	XXIII.	58
Oświadczenie Marszałka .	XXIII.	59
— (Obacz: Interpelacye pp. Skrzyńskiego i Wesołowskiego. — Posłowie).		
Posada sanocka. (Obacz: Podatek).		
Posada zarszyńska. (Obacz: Podatek).		
Posłowie. Sprawozdania Wydziału krajowego o wyborach poselskich	III.	7
	V.	16
	VII.	20
	XVIII.	27
Wybory zatwierdzone posłów:		
Bartoszewskiego . .	VII.	21—22
Biłousa	VII.	21
Całkowskiego . . .	III.	10
Dzwonkowskiego . .	VII.	20
Hubara	VII.	20—21
Ks. Jaworskiego	V.	20—21
Klaczki	V.	20
Bar. Konopki	III.	10
Ks. Kozanowicza	XVIII.	31—32
Ks. Krasickiego	VII.	24
Ks. Krzyżanowskiego . .	III.	7
Lisinieckiego	XVIII.	29—31
Ks. Ozarkiewicza	VII.	22—24
Ks. Pawlikowa	III.	10
Dr. Piotrowskiego . . .	V.	20
Popiela	XVIII.	27—29
Dr. Rydzowskiego . . .	VII.	21
Hr. Siemieńskiego . . .	VII.	21
Spławińskiego . . .	III.	7
Szotta	III.	7
Dr. Wesołowskiego . . .	III.	11
Żołędzia	V.	16—20
— Pismo J. E. Namiestnika z doniesieniem o wyborze ks. Józ. Zawadowskiego na posła Sejmu krajowego . .	XVIII.	3
— Przyrzeczenie nowozatwierdzonych posłów	III.	11
	V.	21
	VII.	24
	XI.	3
	XIX.	23
— Unieważnienie wyboru p. Demkowa	III.	7—10
— Urlop otrzymali, lub usprawiedliwili nieobecność swoją posłowie:		
Hr. Baworowski	XVI.	3
Ks. Fortuna	VII.	4
Dr. Fränkel	II.	2
Ks. Biskup Gałecki . . .	I.	3
Jabłonowski	I.	3
Kallir	IX.	4
Kowalski	XII.	2
Ks. Lewicki	VII.	4
Ks. Mandyczewski . . .	VIII.	1
Hr. Potocki Alfred . . .	I.	3
Dr. Rydzowski	II.	2
Hr. Siemieński	XII.	2
Słonecki	V.	5
Dr. Smolka	XVII.	2
Starowiejski	XII.	2
Ks. Arcyb. Szymonowicz .	III.	2
Tettmajer	II.	2
Weissman	XVI.	2
Dr. Wolski	XIII.	2
— Uwiadomienie Izby przez p. Kraińskiego o dwóch niesprawdzonych jeszcze wyborach pp. ks. Zaklińskiego i ks. Zawadowskiego . . .	XVIII.	32
— Wniosek Wydziału krajowego, postawiony przy sprawdzaniu wyboru p. Żołędzia o przestrzeganie przy wyborach poselskich ustawy z 6. października 1869. . . .	V.	18—20
Dyskusya nad nim i uchwała	V.	20
Pismo J. E. Namiestnika, z doniesieniem, że zalecono c. k. starostom ścisłe przestrzeganie tej ustawy przy układaniu list wyborczych .	XI.	27
— Zawezwanie p. ks. Szaszkiewicza przez Marszałka do porządku	XIII.	5

	Nr. posiedz.	Stron.
— Zawiadomienie Izby przez Marszałka o mianowaniu dr. Kottera rektorem uniwersytetu we Lwowie	VII.	24
— Zawiadomienie Izby przez Marszałka o wejściu w grono posłów ks. dr. Teligi, jako rektora uniwersytetu Jagiellońskiego	XI.	3
— Złożenie mandatu poselskiego przez p. Jabłonowskiego	XII.	2
Potylicz: Petycya komitetu cerkiewnego i rady gminnej przez p. Czajkowskiego z przedstawieniem w sprawie nadużycia majątku cerkiewnego	XIV.	2
Preliminarz. (Obacz: Budżet.)		
Probabin. (Obacz: Podatek.)		
Propinacya. Wniosek Wydziału krajowego względem zniesienia prawa propinacyi — odesłany na wniosek p. hr. Golejewskiego do mającej się wybrać komisyi propinacyjnej	IV.	7
Sprawozdanie komisyi propinacyjnej, projekt ustawy o nieustającej komisyi sejmowej do wypracowania ustawy względem wykupna prawa propinacyi, i projekt uchwały.	XXIV.	53—56
Przedłożenie przez p. hr. Golejewskiego przeszłorocznego wniosku p. Wężyka w sprawie propinacyi	XXIV.	56
Przyjęcie ustawy i uchwały bez rozprawy w drugiem i trzeciem czytaniu	XXIV.	56—57
Wybór nieustającej komisyi propinacyjnej, uzupełniający wybór 1 członka i ściślejszy wybór, tudzież rezultaty ich (PP. Krzeczunowicz, Smarzewski, br. Baum, Kowalski, Ziemiałkowski, Szumańczowski, hr. Golejewski, Gniewosz, Skwarczyński.)	XXIV.	57—58
— Petycya właścicieli prawa propinacyjnego przez posła Fr. Torosiewicza z uwagami przeciw zasadom projektu Wydziału krajowego względem zniesienia prawa propinacyi	IX.	3
Załatwiona	XXIV.	57
— (Obacz petycye tyczące się propinacyi: Brzozów. — Jordan. — Lesko. — Podbereże.—Rzeszów.— Truskolawski. — Winniki. — Załęski. — Żurowiczki.		
Protokół: Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia poprzedniej sesyi Sejmu krajowego	I.	3
— Uwagi pp. Pietruskiego i ks. Pawlikowa do protokołu 3go posiedzenia	IV.	1
— Uwaga p. ks. Pawlikowa do protokołu 4. posiedzenia . .	V.	1
— Wniosek p. Kamińskiego o uwolnieniu sekretarza od czytania w protokole 13go posiedzenia uchwalonego na tem posiedzeniu etatu służby lekarskiej i administracyjnej w szpitalach (przyjęty) . .	XIV.	1
— Uwaga p. Kirchmajera do protokołu 13go posiedzenia w sprawie wezwania p. ks. Szaszkiewicza do porządku i wyjaśnienie Marszałka . .	XIV.	2
— Uwaga p. Pietruskiego do protokółu 17go posiedzenia .	XVIII.	1
— Uwaga Marszałka do protokołu 17go posiedzenia co do wniosku p. Spławińskiego o przedłużenie sesyi sejmowej .	XVIII.	1—2
— Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia	XXIV.	58
Przedborz. Petycya gminy przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle.	XI.	2
Przedłożenia rządowe. Preliminarze funduszu indemnizacyjnego za rok słoneczny 1871 i 1872. (Ob. Budżet.)		

	Nr. posiedz.	Stron.
— Ustawa o ponoszeniu kosztów pertraktacyi w sprawach serwitutowych. (Obacz: Służebnictwa).		
Przemysłowcy. (Obacz: Pilzno.)		
Przemyśl. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Smarzewskiego o zmianę w ustawie gminnej	XIV.	2
— (Obacz: Lewicki.)		
Przemyślany. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Wereszczyńskiego w sprawie budowli wodnych i drogowych.	III.	2
— Petycya gminy przez p. Wereszczyńskiego o przedłużenie koncesyi do poboru myta mostowego na Lipie	XVI.	1
Sprawozdanie komisyi drogowej, projekt ustawy i uchwalenie jego	XXIV.	21—22
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Wereszczyńskiego o przydzielenie do lwowskiej komisyi krajowej dla spraw podatku gruntowego	XVII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała .	XXIV.	18
Przybyłów. (Obacz: Podatek.)		
Przyłęk: Petycya gminy przez p. Jankę o przyłączenie jej do starostwa i sądu w Kolbuszowie	X.	2
Pszorn Józef, były urzędnik targowy. Petycya przez p. Majera w sprawie emerytury .	VII.	2
Ptactwo. Wniosek Wydziału krajowego o ochronie ptactwa użytecznego w gospodarstwie.	III.	4
Dyskusya nad formalnem traktowaniem i odesłanie tej sprawy na wniosek p. Gniewosza wprost do Wydziału krajowego	III.	4
Sprawozdanie Wydziału krajowego o tym wniosku i projekt ustawy	VII.	5
Dyskusya ogólna i specyalna.	VII.	5—19
Wniosek p. Krzeczunowicza o odroczenie dyskusyi (uchylony)	VII.	10. 12
Wniosek p. Lud. hr. Wodzickiego o odroczenie dyskusyi (przyjęty)	VII.	18
Wniosek p. Ławrowskiego o odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej (przyjęty)	VII.	18—19
Sprawozdanie komisyi administracyjnej i projekt ustawy.	XV.	4—6
Rozprawa ogólna nad niemi.	XV.	6—8
Wniosek p. Majera o przyjęcie ustawy en bloc . .	XV.	7
Przyjęcie ustawy en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu bez czytania	XV.	8
Załatwienie odnoszących się do tego przedmiotu petycyi.	XV.	9
— (Obacz petycye w tej sprawie: Gorlice. — Kraków. — Sambor.)		

R.

	Nr. posiedz.	Stron.
Rada górnicza. Wniosek p. L. Skrzyńskiego względem urządzenia stałej rady górniczej do zbadania mineralnych skarbów kraju	VIII.	5
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do Wydziału krajowego	X.	18
Sprawozdanie Wydziału krajowego, wniosek i uchwalenie jego bez rozprawy . .	XXIV.	11
Rada państwa. Pismo JE. Namiestnika w sprawie wyborów delegacyi do Rady państwa.	XV.	2
Uwagi pp. Krzeczunowicza i Chrzanowskiego przeciw postawieniu tego przedmiotu na porządku dziennym 16go posiedzenia i odroczenie z tego powodu posiedzenia na jeden dzień	XV.	32
Wybory delegatów do Rady państwa	XVI.	6—10
	XVIII.	32—34

	Nr. posiedz.	Stron.
Przemowa p. E. Wolańskiego z powodu tych wyborów	XVI.	6—7
Wybór 13 delegatów z pomiędzy członków Sejmu z głosem wirylnym i z koła większych posiadłości	XVI.	7
Rezultat tego wyboru . . (PP. Torosiewicz Emil, Dr. Wereszczyński, Jaworski Apol., hr. Łoś Aug., Klaczko, Dzwonkowski, Dr. Piotrowski, Dr. Grocholski, Dr. Czajkowski, hr. Wodzicki Lud., Agopsowicz, Horodyski, Rylski.)	XVI.	7—8
Wybór 1 delegata z miasta Lwowa	XVI.	8
Rezultat tego wyboru (p. Smolka).	XVI.	8
Wybór 1 delegata z Izb handlowych i rezultat tego wyboru (p. Weigel) . . .	XVI.	9
Wybór 1 delegata z pośród posłów miast Krakowa i Biały i rezultat (p. Zyblikiewicz)	XVI.	9
Wybór 1 delegata z pośród miast Nowego Sącza, Tarnowa i Rzeszowa i rezultat (p. Czerkawski) . . .	XVI.	9
Wybór 1 delegata z pośród posłów miast Drohobycza, Jarosławia, Przemyśla i Sambora i rezultat tego wyboru (p. hr. Badeni)	XVI.	9
Wybór 1 delegata z pośród posłów miast Kołomyi, Stanisławowa i Stryja i rezultat (p. Bogdanowicz) : . .	XVI.	9
Wybór 1 delegata z pośród posłów miast Tarnopola i i Brodów i rezultat (p. Sawczyński)	XVI.	9. 10
Głos p. Szotta o wybieranie włościan do delegacyi .	XVIII.	32
Wybór 2 delegatów z okręgów gmin wiejskich: Lwów Gródek, Sambor, Turka, Drohobycz i Łąka	XVIII.	32
Rezultat tego wyboru (pp. Bartoszewski i Pfeiffer)	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Brzeżany, Bóbrka, Rohatyn i Podhajce i rezultat tego wyboru (p. Szczepański)	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Zaleszczyki, Borszczów, Czortków i Kopeczyńce i rezultat tego wyboru (p. Wolański Mik.) . .	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Kołomyja, Horodenka, Kossów i Śniatyn i rezultat tego wyboru (p. Kaszewko).	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Przemyśl, Jarosław, Jaworów i Mościska i rezultat tego wyboru (p. hr. Szeptycki)	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Sanok, Lisko, Dobromil, Dubiecko i Dukla i rezultat tego wyboru (p. Jasiński)	XVIII.	33
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Stanisławów, Bohorodczany, Manasterzyska, Nadwórna i Tyśmienica	XVIII.	33
Rezultat (p. ks. Zawadowski).	XVIII.	34
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Stryj, Dolina, Kałusz, Mikołajów i rezultat tego wyboru (p. Höppen) .	XVIII.	34
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Tarnopol, Skałat, Zbaraż i Trembowla .	XVIII.	34
Rezultat tego wyboru bezskuteczny.	XIX.	3
Powtórny wybór tego delegata i rezultat tego wyboru (p. hr. Baworowski) .	XIX.	23
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Złoczów, Łopatyn, Busk i Zalośce . .	XIX.	23
Rezultat tego wyboru (p. Bodnar)	XIX.	24

	Nr posiedz.	Stron.
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Żółkiew, Bełz, Lubaczów i Rawa	XIX.	23
Rezultat tego wyboru (p. Janowski)	XIX.	24
Wybór 2 delegatów z okręgów wiejskich: Kraków, Chrzanów, Bochnia, Brzesko, Wieliczka, Wadowice, Kęty, Myślenice, i Żywiec i rezultat tego wyboru (pp. Kirchmajer i bar. Konopka) .	XIX.	24
Wybór 3 delegatów z okręgów wiejskich: Jasło, Rzeszów, Łańcut, Leżajsk, Rozwadów, Tyczyn, Tarnów, Dąbrowa, Dembica, Ropczyce i Mielec i rezultat wyboru dwóch tylko delegatów (pp. Firlej i Garbaczyński).	XIX.	24
Uzupełniający wybór trzeciego delegata	XIX.	24
Rezultat tego wyboru (p. Włodek)	XX.	2
Wybór 1 delegata z okręgów wiejskich: Gorlice, Nowy Sącz, Stary Sącz, Nowy Targ i Limanowa i rezultat tego wyboru (p. Rydzowski)	XIX.	24
Nieprzyjęcie wyboru przez p. Rydzowskiego	XXIII.	4
Nowy wybór w miejsce jego	XXIV.	33
Rezultat tego wyboru (p. Rydzowski)	XXIV.	39
Rada szkolna. Wniosek p. Majera względem przedłożenia Wydziałowi krajowemu i rozesłania posłom sprawozdania Rady szkolnej z r. 1870.	VII.	3—4
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi edukacyjnej	IX.	13
— (Obacz: Schmitt.)		
Rażniów. (Obacz: Podatek.)		
Regulacya rzek. (Obacz petycye: Jankowice. — Kwoczała. — Ropczyce. — Staremiasto. — Wierzbicki.)		
— (Obacz: Drogi.)		
Regulamin. (Obacz: Sejm.)		
Rekrutacya. (Obacz petycye: Bochnia. — Buczacz. — Gorlice. — Kolbuszowa. — Lwów. — Rohatyn.)		
Rewidenci (sejmowi). Wybór 12stu rewidentów i rezultat tego wyboru	I.	4—5
Zalecenie rewidentem pospiechu przez Marszałka . .	IX.	4
Rękodzielnicy. (Obacz: Bochnia.)		
Rogalski Bruno. Petycya przez p. Kamińskiego względem odczytów o samorządzie i wyznaczenie na ten cel rocznej kwoty	X.	2
— Petycya przez p. Dunajewskiego o dyspenzę wieku dla starania się o posadę przy Wydziale krajowym . . .	XIII.	2
Rohatyn. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Em. Torosiewicza o przydzielenie powiatu do okręgu lwowskiej komisyi podatkowej . . .	IV.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała.	XXIV.	18
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Fr. Torosiewicza w sprawie szkół ludowych . . .	VII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Fr. Torosiewicza o budowanie drogi z Brzeżan do Chodorowa — do komisyi drogowej	VII.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych	XXIII.	9—10
— Petycya miasta przez p. Fr. Torosiewicza o wybudowanie drogi z Brzeżan do Chodorowa—do komisyi drogowej .	VII.	2
Załatwiona uchwałami względem sieci dróg krajowych.	XXIII.	9—10

	Nr. posiedz.	Stron.
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Fran. Torosiewicza względem używania kar pieniężnych	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Jasińskiego względem poboru izraelitów do wojska .	XIX.	2
Romanówka. Petycya gminy przez p. hr. Koziebrodzkiego o przydzielenie jej do okręgu sądowego w Tarnopolu . .	VIII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek, dyskusya i uchwała	X.	22
Ropczyce. Petycya Wydziału powiatowego przez p. hr. Ludwika Wodzickiego o wyjednanie subwencyi ze skarbu państwa na regulacyą rzek .	III.	2
— Petycya gminy miejskiej przez p. ks. Króla o pozostawienie tam siedziby władz administracyjnych	III.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	X.	21
— (Obacz: Rzeszów.)		
Rossochacz. (Obacz: Podatek.)		
Rożnów. Petycya gminy przez p. ks. Ozarkiewicza o uznanie drogi śniatyńsko-kossowskiej za krajową . . , .	XVIII.	2
— (Obacz: Podatek.)		
Ruda brodzka. (Obacz: Podatek.)		
Rudnicki Michał, były nadzorca dróg. Petycya przez p. Weigla o podwyższenie płacy emerytalnej lub wsparcie . . .	VI.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej i wniosek	XV.	28—29
Rozprawa nad nim. . .	XV.	29—31
Uchwalenie wniosku komisyi	XV.	31
Rychcice. Petycya osady ruskiej przez p. Iwaniszowa o odłączenie jej od gminy polskiej.	XII.	2
Rzeszów. Petycya miasta przez p. Czerkawskiego w sprawie emigrantów z Królestwa Polskiego	XII.	1
Załatwiona	XXIV.	25—26
— Petycya właścicieli prawa propinacyjnego w powiatach rzeszowskim i ropczyckim przez p. Hoppena w sprawie wykupna propinacyi . . .	XII.	2
Załatwiona	XXIV.	57

S.

	Nr. posiedz.	Stron.
Sambor. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Popiela, o opuszczenie podatku z powodu zniszczenia zboża przez robactwo	V.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Popiela, w sprawie urządzenia szkół ludowych .	V.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Popiela, o ustawę względem ochrony ptaków pożytecznych w gospodarstwie.	V.	2
Załatwiona odnośną ustawą.	XV.	9
— Petycya miasta przez posła Szemelowskiego, o ulatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa .	XI.	1
Załatwiona	XXIV.	25—26
Sanka. Petycya gminy przez posła Spławińskiego, o przywrócenie subwencyi z funduszu religijnego dla tamtejszego kościoła.	IV.	2
Sanok. Petycya miasta przez p. Kocyłowskiego, o uwolnienie od ponoszenia połowy kosztów za kuracyą ubogich w szpitalach	IV.	2
Odesłana na wniosek posła Kocyłowskiego do komisyi szpitalnej	IV.	3
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Słoneckiego, o uznanie drogi z Rymanowa do Szczawnego za krajową .	XX.	2
— Petycya miasta przez p. Skrzyńskiego, o ułatwienie		

	Nr. posiedz.	Stron.
wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa .	XXIV.	2
Sawicki Wincenty, ks. Petycya przez p. Hoppena, o dotacyą dla organisty	XV.	2
Sądy pokoju. Wniosek Wydziału krajowego o sądach pokoju .	II.	3
Odesłany na wniosek posła Zyblikiewicza do mającej się wybrać komisyi prawniczej .	II.	3
— (Obacz petycye w tej sprawie: Bochnia. — Borszczów. — Chrzanów.— Dąbrowa. — Żywiec.)		
Schmitt Henryk. Petycya przez p. Czerkawskiego, względem płacy pobieranej przez członków Rady szkolnej. . . .	II.	1
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwała .	XXIII.	13
Schneider. (Obacz: Encyklopedya.)		
Sejm. Otwarcie Sejmu	I.	1
— Przemowa Marszałka przy otwarciu Sejmu	I.	1—2
— Przemowa JE. Namiestnika przy otwarciu Sejmu . . .	I.	2—3
— Zawiadomienie Izby przez Marszałka o uroczystości imienin Najjaśn. Pana i zaproszenie posłów na nabożeństwo	XIII.	2
— Pismo JE. Namiestnika z oznajmieniem najmiłościwszej podzięki J. M. Cesarza za objawy lojalności z powodu uroczystości Jego imienin .	XVIII.	3
— Pismo J. E. Namiestnika względem zamknięcia sesyi sejmowej najdalej 17. paźdz.	XXII.	17
— Przemowa Marszałka i posła Majera przy zamknięciu Sejmu	XXIV.	58
— Wniosek posła hr. L. Wodzickiego, o dodatek w regulaminie obrad sejmowych względem zapowiadania i oddawania na piśmie przy rozprawie ogólnej poprawek, które mają być stawiane przy rozprawie szczegółowej . .	VII.	24
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku do komisyi prawniczej	IX.	14
— Wniosek naglący p. Spławińskiego o przedłużenie sesyi sejmowej	XVII.	30
Oświadczenie Marszałka z powodu tego wniosku . . .	XVII.	30
— Wniosek p. E. Wolańskiego o zwołanie posiedzenia Sejmu w niedzielę (15. paźdz.) wieczorem, i oświadczenie Marszałka	XXII.	53
(Obacz: Interpelacya p. Chrzanowskiego. — Interpelacya p. Skrzyńskiego.)		
— Wniosek hr. p. Borkowskiego, o dodatek do regulaminu sejmowego co do czytania interpelacyi	XXI.	6. 7.
Odesłany na wniosek p. Jasińskiego bez drukowania do komisyi prawniczej . .	XXI.	7
Sekretarze (sejmowi.) Mianowanie tymczasowych sekretarzy przez Marszałka . .	I.	1
— Wybór sekretarzy sejmowych i rezultat wyboru	I.	4—5
— Zaproszenie p. ks. Zakliński przez Marszałka na zastępcę sekretarza . . .	VIII.	1
— Zaproszenie p. ks. Krzyżanowskiego przez Marszałka na zastępcę sekretarza . .	XXI.	1
Selepkiewicz. (Obasz: Dolina.)		
Semenów. (Obacz: Drogi.)		
Seminarya nauczycielskie. (Obacz: Interpelacye p. ks. Krzyżanowskiego.— Szkoła.)		
Serafince. (Obacz: Podatek.)		
Sidorowicz Zygmunt, uczeń szkoły malarskiej w Wiedniu. Petycya przez posła Smolkę o zapomogę	IX.	3
Siekierzyn. (Obacz: Drogi.)		
Siemakowce. (Obacz: Podatek.)		

	Nr. posiedz.	Stron.
Siółko. (Obacz: Podatek.)		
Siostry Felicyanki. (Obacz: Kraków.)		
Siostry Miłosierdzia. Petycya instytutu SS. Miłosierdzia we Lwowie przez p. Kabata o roczny datek na szpital . .	X.	2
— (Obacz: Komorowska. — Żydaczów.)		
Skałat. Petycya Wydziału powiatowego przez p. hr. Koziebrodzkiego, względem zmian w ustawach gminnych . .	VII.	2
Odesłana do komisyi gminnej.	X.	18
„Skópczyzna.“ (Obacz: Meszne.)		
Słobudka janowska. (Obacz: Podatek.)		
Służebnictwa. Przedłożenie rządowe. Ustawa o ponoszeniu kosztów pertraktacyi w sprawach serwitutowych . . .	I.	3
Pierwsze czytanie tego przedłożenia i odesłanie na wniosek p. Pietruskiego do komisyi administracyjnej . . .	III.	7
Wniosek p. Paszkowskiego o przedłożenie sprawozdania komisyi administracyjnej o tym przedmiocie bez drukowania (uchwalony)	VI.	4
Sprawozdanie komisyi administracyjnej z projektem ustawy	VII.	4
Dyskusya nad projektem ustawy i uchwalenie jej w drugiem i trzeciem czytaniu	VIII.	4—5
— (Petycye w sprawach służebniczych. Obacz: Bolechów — Krzywe.)		
Snowidów. (Obacz: Drogi.)		
Sobieski Stanisław, inspektor szkół ludowych. Petycya przez p. Majera o subwencyą na wydawnictwo pisma: „Biblioteka pedagogiczna“ . . .	VI.	2
Sokal: Petycya Wydziału powiatowego przez p. Polanowskiego o uchwalenie większej sumy na budowę drogi Żółkiew-Mosty	IV.	2
Odesłana na wniosek p. Smarzewskiego wprost do komisyi drogowej	IV.	3
— Petycya miasta przez p. Rylskiego o uznanie drogi z Krystynopola do Sokala za krajową	XVIII.	2
— Petycya pięciu miast (Bełz, Krystynopol, Waręż, Tartaków, Sokal) przez p. Smolkę o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej	IX.	3
— Petycya gminy przez p. Smolkę w sprawie emigrantów polskich	XVII.	1
„Sokół“. (Obacz: Towarzystwo gimnastyczne).		
Sokołówka. Petycya urzędu parafialnego przez p. Szczepańskiego o zabezpieczenie budynków kościelnych od ognia	XXIII.	2
Sól. Wniosek p. ks. Mandyczewskiego o wolny użytek z surowicy dla gmin powiatów: Nadwórny, Bohorodczan, Kossowa, Kałusza i Kołomyi— odesłany do Wydziału krajowego	XXIV.	2
— (Obacz petycye tyczące się soli: Dolina.—Kałusz.— Kolbuszowa.— Kossow. —Strutyn).		
Sołonka. Petycya członków gminy przez p. Popiela z zażaleniem na zakład kredytowy włościański	XXIII.	2
Soposzyn. Petycya gminy przez p. ks. Pełecha w sprawie odstawiania szupaśników. . .	XIII.	2
Odesłana na wniosek p. ks. Pełecha wprost do komisyi administracyjnej	XIII.	2
Stanisławów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Skwarczyńskiego o subwencyą na drogi powiatowe i gminne.	IV.	2
Odesłana na wniosek p.		

	Nr. posiedz.	Stron.
Smarzewskiego wprost do komisyi drogowej	IV.	3
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała. .	XXIV.	20
— Petycya gminy miejskiej przez p. Kamińskiego o ułatwienie pobytu emigrantom .	VII.	2
Załatwiona.	XXIV.	25—26
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Kamińskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa	VII.	2
Starawieś. Petycya zagrodników przez p. Chrapka względem uregulowania robót przy drogach	XXIV.	2
Staremiasto. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Fränkla względem płacenia kar pieniężnych do kas wydziałów powiatowych . . .	II.	2
Przekazana komisyi gminnej	XIV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Fränkla o subwencyą na regulacyą rzeki Turczanki i naprawę drogi gminnej w Topolnicy	II.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o subwencyą na utrzymanie drogi ze Strzałek do Drohobycza— do komisyi drogowej	V.	2
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała. .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o uznanie drogi ze Strzałek do Drohobycza za krajową — do komisyi drogowej	V.	2
— Petycya Wydziału powiatowego przez p. Bartoszewskiego o zabezpieczenie od ognia majątku naczelników gmin . .	IX.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zmiany w sejmowej ordynacyi wyborczej.	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zmiany w ustawach gminnych. . .	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zmianę statutu krajowego podług wniosku wydziału powiatowego w Rudkach	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zmianę ustawy o reprezentacyi powiatowej podług wniosku wydziału powiatowego w Skałacie	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zrównanie kalendarzy gregoryańskiego i juliańskiego	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o organizacyą szkół ludowych . . .	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o zmniejszenie liczby dni jarmarcznych.	IX.	3
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała.	X.	22
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Bartoszewskiego o subwencyą na naprawę dróg . . .	IX.	3
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Kamińskiego względem zmiany ustawy gminnej . .	XXI.	2
— (Obacz: Drogi).		
Statut krajowy. Wniosek p. Krzeczunowicza co do uchwalania zmian w sejmowej ordynacyi wyborczej	II.	6
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi prawniczej	VI.	9
Sprawozdanie komisyi prawniczej o tym wniosku i projekt ustawy	XX.	13—14
Uchwalenie projektu ustawy w drugiem czytaniu bez rozprawy	XX.	14
Wniosek p. Kraińskiego o imienne głosowanie nad u-		

	Nr. posiedz.	Stron.
stawą w trzeciem czytaniu (przyjęty).	XX.	14
Imienne głosowanie i uchwalenie ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania . . .	XX.	14—15
— Wniosek Wydziału krajowego względem zmiany §§. 11. i 15. sejmowej ordynacyi wyborczej — odesłany na wniosek p. Skwarczyńskiego do komisyi prawniczej . .	IV.	4
— Wniosek pp. Chrzanowskiego, Ziemiałkowskiego i Kabata, względem zmian w statucie krajowymi w sejmowej ordynacyi wyborczej . .	XI.	26—27
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku do komisyi prawniczej . . .	XIV.	3—6
Usunięcie tego przedmiotu z porządku dziennego ostatniego posiedzenia dla braku kompletu Izby, i oświadczenie p. Ziemiałkowskiego . .	XXIV.	58
— (Obacz petycye odnoszące się do Statutu krajowego i sejmowej ordynacyi wyborczej: Brzeżany. — Chrzanów. — Czortków. — Gródek. — Horodenka. — Jarosław. — Jasło. — Kraków. — Limanowa. — Nowy-Sącz. — Sokal. — Staremiasto. — Tarnów. — Wadowice. — Wieliczka. — Zaleszczyki).		
Statut miejski. (Obacz Jarosław).		
„Straganowe.“ (Obacz: Dolina).		
Stroka Karol, nauczyciel szkoły realnej. Petycya przez p. Rutowskiego, o dodatek do płacy lub zapomogę . . .	XIX.	2
Stróże (Wydziału krajowego). (Obacz: Szymczyszyn).		
Stróże małe. (Obacz: Podatek).		
Strutyn. Petycya gminy przez p. Kamińskiego o pozwolenie poboru surowicy	XXI.	2
Strzeszyn. Petycya kilkunastu gmin przez p. Laskosza przeciw płaceniu połowy kosztów szpitalnych za ubogich.	XXIII.	1
— Petycya tychże gmin przez p. Laskosza o zmianę ustawy drogowej	XXIII.	1
— Petycya tychże gmin przez p. Laskosza, o zniesienie podatku pośmiertnego . . .	XXIII.	1
— Petycya tychże gmin przez p. Laskosza o zniesienie Rad powiatowych	XXIII.	1
Strzyżów. (Obacz: Podatek).		
Studzianka. (Obacz: Podatek).		
Stupnicki. (Obacz: Lewicki).		
Stypendya. (Obacz: Mariabrunn. — Szkoła).		
Subwencya. (Obacz: Budżet. — Drogi).		
Suchodół. Petycya gminy przez p. Er. Wolańskiego o uznanie drogi z Husiatyna do Dawidkowic za krajową . .	XVIII.	2
Surmaczówka. (Obacz: Drogi).		
Swobodowa Marya, była akuszerka w szpitalu. Petycya przez p. Smolkę o podwyższenie prowizyi	VIII.	2
Szczawne. (Obacz: Podatek).		
Szczawnica. Petycya członków gminy przez p. Tettmajera o wynagrodzenie za grunta wzięte pod budowę drogi .	XVI.	2
Szczerzec. (Obacz: Drogi).		
Szczurowice. (Obacz: Drogi).		
Szkoła. Wniosek p. Chrzanowskiego względem przymusowego uczęszczania dzieci do szkół ludowych	IV.	6
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wniosko-		

	Nr. posiedz.	Stron.
dawcy i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VI.	12—15
— Wniosek p. Chrzanowskiego względem zakładania szkół ludowych w każdej gminie .	IV.	6—7
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VI.	12—15
— Wniosek p. Chrzanowskiego względem reformy szkół ludowych	IV.	7
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VI.	12—15
Interpelacya p. Chrzanowskiego do przewodniczącego komisyi edukacyjnej względem tych wniosków i odpowiedź p. Majera	XXII.	30—31
Wniosek p. Majera o przedłożenie Izbie sprawozdania komisyi edukacyjnej o tych wnioskach bez drukowania— przyjęty	XXIII.	2
— Wniosek p. Czerkawskiego z projektem ustawy względem języka wykładowego w akademii technicznej . .	I.	3—4
Pierwsze czytanie jego i przemowa wnioskodawcy . .	V.	5—6
Oświadczenie komisarza rządowego	V.	7
Odesłanie tego wniosku do komisyi edukacyjnej . .	V.	7
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej i projekt ustawy .	IX.	15
Rozprawa ogólna i szczegółowa	IX.	15—20
Uchwalenie ustawy w drugiem czytaniu z poprawką p. Pietruskiego do I. artykułu, i w trzeciem czytaniu bez czytania	IX.	20
— Wniosek p. Koziebrodzkiego względem sposobu wypłacania pensyi nauczycielom szkół ludowych	III.	6
Pierwsze czytanie tego wniosku i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VI.	9
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej, projekt ustawy i uchwalenie jego en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu	XXIV.	50—52
— Wniosek p. Ławrowskiego względem języka wykładowego w c. k. gimnazyum akademickiem	V.	2—3
Wniosek p. Ławrowskiego względem języka wykładowego w ludowej szkole wzorowej we Lwowie	V.	3
Uwaga sekretarza Bartoszewskiego co do zaszłej w tych wnioskach pomyłki drukarskiej	VI.	4
Pierwsze czytanie tych wniosków i odesłanie ich do komisyi edukacyjnej . . .	VII.	19—20
Wniosek p. ks. Pawlikowa względem języka wykładowego w c. k. gimnazyum akademickiem	V.	3
Pierwsze czytanie tego wniosku i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VII.	20
Wniosek p. Hallera względem języka wykładowego w brodzkiem niższem i II. lwowskiem gimnazyum	V.	4
Pierwsze czytanie tego wniosku i odesłanie do komisyi edukacyjnej	VII.	19
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej o powyższych czterech wnioskach i projekt ustawy.	XVII.	5—7
Rozprawa ogólna nad niemi	XVII.	7—29
Zapowiedziana poprawka p. Ławrowskiego	XVII.	11
Wniosek p. hr. Borkowskiego o opuszczenie ustępu A) z ustawy.	XVII.	16
Zapowiedziana poprawka p. Krzeczunowicza	XVII.	24
Wniosek p. Krzeczunowicza o odesłanie projektu ustawy z popartemi poprawkami do		

	Nr. posiedz.	Stron.
komisyi dla uwzględnienia ich (przyjęty)	XVII.	24. 30
Poparcie poprawek pp. Ławrowskiego, Krzeczunowicza i Kabata i odesłanie do komisyi	XVII.	30
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej o tych poprawkach.	XVIII.	6—7
Rozprawa szczegółowa nad projektem ustawy	XVIII.	7—25
Poprawki pp. ks. Szaszkiewicza i hr. Golejewskiego do litery a)	XVIII.	7. 8
Uwaga komisarza rządowego	XVIII.	8—9
Poprawka p. Wolskiego .	XVIII.	11
Dyskusya nad wyborem jeneralnych mowców . . .	XVIII.	12
Przemowy pp. Skrzyńskiego i ks. Szaszkiewicza . . .	XVIII.	12—14
Poprawka p. Krzeczunowicza.	XVIII.	15
Przemowy pp. Laskosza, ks. Kaczały i hr. Golejewskiego.	XVIII.	15—17
Przyjęcie litery a) zmienionej przez komisyą z odrzuceniem trzeciego ustępu .	XVIII.	18
Poprawka p. ks. Szaszkiewicza do lit. b).	XVIII.	19
Przyjęcie tej litery podług wniosku komisyi	XVIII.	22
Przyjęcie litery c) zmienionej przez komisyą podług poprawek pp. Ławrowskiego i Wolskiego	XVIII.	22
Poprawka p. Chrzanowskiego do litery d)	XVIII.	23
Poprawka p. Skwarczyńskiego do tej litery . . .	XVIII.	24
Zawieszenie posiedzenia na 10 minut i przyjęcie litery d) z poprawką p. Chrzanowskiego	XVIII.	25
Uchwalenie tytułu ustawy i wniosku p. Krzeczunowicza o imienne głosowanie przy trzeciem czytaniu ustawy .	XVIII.	25
Oświadczenie p. Wolskiego.	XVIII.	25—26
Uchwalenie ustawy imiennem głosowaniem w trzeciem czytaniu	XVIII.	26
— Wniosek p. Sawczyńskiego o wyznaczenie z funduszu krajowego 10.000 złr. na stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich	II.	6
Pierwsze czytanie jego, przemowa wnioskodawcy i odesłanie wniosku najprzód do komisyi edukacyjnej, a potem do budżetowej . . .	VI.	5—6
Sprawozdanie komisyi edukacyjnej i projekt uchwały .	XXIV.	48—49
Rozprawa i poprawka p. Sawczyńskiego	XXIV.	49
Przyjęcie projektu uchwały en bloc z poprawką p. Sawczyńskiego w 2. i 3. czytaniu.	XXIV.	49—50
— Wniosek p. Splawińskiego względem dodatków do płacy nauczycielów szkół ludowych.	VIII.	19
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi budżetowej	X.	18
Załatwiony przy rozprawie nad budżetem	XXIII.	29
— Wniosek Wydziału krajowego o nadzorach szkolnych, odesłany na wniosek p. Majera do mającej się wybrać komisyi edukacyjnej . . .	II.	7
— (Obacz petycye w sprawach szkolnych: Brzesko. — Buczacz. — Chrzanów. — Czortków. — Gródek. — Gromnicka. — Grybów. — Horodenka. — Jasło. — Jurkiewicz. — Kamionka. — Kolbuszowa. — Kołomyja. — Komarnicki. — Komorowska. — Kossów. — Kraków. — Limanowa. — Leżajsk. — Makowisko. — Nowicki. — Nowy-Sącz. — Rohatyn. — Sambor. — Staremiasto. — Tarnobrzeg. — Towarzystwo pedagogiczne. — Uranowicz. —		

	Nr. posiedz.	Stron.
Wieliczka. — Zarański. — Żydaczów.		
Szkoła dramatyczna. (Obacz: Towarzystwo przyjaciół sceny.)		
Szkoła Froebloska. (Obacz: Pietraszewska.)		
Szkoła jazdy konnej. (Obacz: Piechocki.)		
Szkoła tkacka. (Obacz: Biała.)		
Szkoła weterynarska. (Obacz: Nowy Sącz.)		
Szpital. Wniosek p. ks. Króla o przeniesienie kosztów utrzymania chorych w szpitalach publicznych na cały kraj .	III.	2
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi szpitalnej	VI.	9—12
— Wniosek Wydziału krajowego względem etatu służby lekarskiej i administracyjnej w szpitalach we Lwowie i Krakowie	III.	4
Odesłany na wniosek p. Hallera do mającej się wybrać komisyi szpitalnej . .	III.	4
Sprawozdanie komisyi szpitalnej i projekt uchwały .	XI.	7—10
Rozprawa ogólna nad niemi	XI.	10—25
Wniosek p. Ziemiałkowskiego o odroczenie rozpraw aż do załatwienia stosunku między gminą a Wydziałem krajowym co do szpitalu. .	XI.	11
Wniosek p. Kamińskiego o załatwienie sporu między gminą a Wydziałem krajowym co do szpitalu przez sąd polubowny	XI.	15
Wniosek p. Gniewosza o odesłanie projektu uchwały do komisyi szpitalnej . . .	XI.	14
Wniosek p. Laskosza o odesłanie tej sprawy do komisyi budżetowej	XI.	22
Odrzucenie wniosków odraczających i odłożenie rozprawy szczegółowej na wniosek p. Kamińskiego do następnego posiedzenia . . .	XI.	25—26
Rozprawa szczegółowa nad projektem uchwały . . .	XIII.	6—22
Przyjęcie trzech pierwszych artykułów bez zmiany . .	XIII.	6—11
Przyjęcie wniesionego przez p. ks. Pawlikowa czwartego artykułu z poprawką p. Gniewosza	XIII.	11—13
Przyjęcie artykułu piątego bez zmiany	XIII.	13—14
Przyjęcie artykułu szóstego z poprawkami pp. Grossa, Gniewosza, Hallera, ks. biskupa Hirschlera, Kamińskiego i ks. Pawlikowa . . .	XIII.	13—18
Przyjęcie artykułów siódmego i ósmego bez zmiany.	XIII.	18—19
Przyjęcie artykułu dziewiątego z poprawką p. Weigla.	XIII.	19—20
Przyjęcie artykułu dziesiątego bez zmiany	XIII.	20—21
Przyjęcie wniesionego przez p. ks. biskupa Hirschlera artykułu jedenastego. . . .	XIII.	21—22
Przyjęcie artykułu dwunastego bez rozprawy i uchwalenie całego projektu w trzeciem czytaniu	XIII.	22
— Wniosek Wydziału krajowego o powiększenie gmachu szpitalu lwowskiego — odesłany do komisyi szpitalnej.	III.	5
Sprawozdanie komisyi szpitalnej o tym wniosku i projekt uchwały	XIV.	10—12
Rozprawa ogólna nad niemi	XIV.	12—19
Wniosek p. Ziemiałkowskiego o przejście nad tym projektem do porządku dziennego	XIV.	13
Imienne głosowanie nad wnioskiem p. Ziemiałkowskiego i odrzucenie jego . . .	XIV	19
Rozprawa szczegółowa nad projektem uchwały rozpoczęta i odłożona dla braku kompletu do następnego posiedzenia	XIV.	19

	Nr. posiedz.	Stron.
Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projetem uchwały	XV.	3—4
Odrzucenie I. artykułu projektowanej uchwały, przerwanie rozpraw na żądanie sprawozwawcy p. Skwarczyńskiego, a następnie cofnięcie przez komisyą przedłożonego projektu z pozostawieniem Wydziałowi krajowemu przedłożenia odpowiednich wniosków.	XV.	4
Sprawozdanie Wydziału krajowego o tym przedmiocie i projekt uchwały	XXI.	7—8
Sprawozdanie komisyi szpitalnej o petycyi lekarzów szpitalu powszechnego w tej sprawie i poprawka tej komisyi do wniosku Wydziału krajowego	XXI.	8—10
Rozprawa nad tą poprawką.	XXI.	10—12
Wniosek p. Ziemiałkowskiego o odesłanie wniosku komisyi szpitalnej do Wydziału krajowego	XXI.	10
Uchwalenie wniosku p. Ziemiałkowskiego i przyjęcie projektu uchwały Wydziału krajowego z poprawką p. Ziemiałkowskiego	XXI.	12
Ponowne sprawozdanie Wydziału krajowego o wniosku komisyi szpitalnej i projekt uchwały	XXIV.	6—9
Rozprawa nad niemi i poprawka p. Ziemiałkowskiego	XXIV.	9—10
Odrzucenie tej poprawki i przyjęcie projektu uchwały podług wniosków komisyi .	XXIV.	10—11
— Wniosek Wydziału krajowego względem czynszu za najem szpitalu Ducha ś. w Krakowie—odesłany na wniosek p. Hallera do komisyi szpitalnej	III.	5
Sprawozdanie komisyi szpitalnej o tym wniosku i projekt uchwały	XIV.	9
Przyjęcie uchwały w drugiem i trzeciem czytaniu bez czytania	XIV.	10
— Wniosek Wydziału krajowego o sprzedaży dóbr szpitalów krakowskich — odesłany na wniosek p. Hallera do komisyi szpitalnej . . .	III.	5
Sprawozdanie komisyi szpitalnej, projekt uchwały i przyjęcie jego en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu.	XXIV.	30—31
— Wniosek Wydziału krajowego w sprawie zarządu zakładu chorych w szpitalu lwowskim — odesłany na wniosek p. Hoszarda bez czytania do komisyi szpitalnej .	VII.	19
Sprawozdanie komisyi szpitalnej o tym wniosku i projekt uchwały	XIV.	6—8
Przyjęcie uchwały w drugiem i trzeciem czytaniu bez czytania	XIV.	9
— Wniosek Wydziału krajowego względem budowy gmachu szpitalnego w Krakowie — odesłany na wniosek p. Hoszarda bez czytania do komisyi szpitalnej . . .	VII.	19
Sprawozdanie komisyi szpitalnej i projekt uchwały . .	XIX.	14
Rozprawa nad niemi . .	XIX.	15—23
Wniosek p. Wolskiego o przejście nad tem do porządku dziennego	XIX.	18
Wniosek p. Gniewosza o odesłanie tego przedmiotu napowrót do komisyi szpitalnej.	XIX.	20
Przyjęcie wniosku p. Gniewosza	XIX.	23
Powtórne sprawozdanie komisyi szpitalnej i projekt uchwały	XXIV.	27—28
Rozprawa ogólna i wniosek odraczający p. Wolskiego.	XXIV.	28—30
Odrzucenie wniosku odraczającego i przyjęcie projektu uchwały en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu wraz z dodatkową rezolucyą . . .	XXIV.	31
— Wniosek Wydziału krajowego o posadzie inspektora		

	Nr. posiedz.	Stron.
szpitalu we Lwowie — odesłany na wniosek p. Hallera bez czytania do komisyi szpitalnej	IX.	5—6
Sprawozdanie komisyi szpitalnej i projekt uchwały . .	XIX.	12—13
Przyjęcie tej uchwały przez imienne głosowanie . . .	XIX.	13
— Wniosek Wydziału krajowego względem budowy domu obłąkanych w Kulparkowie — odesłany na wniosek p. Hallera do komisyi budżetowej	XI.	6
Sprawozdanie komisyi budżetowej i projekt uchwały .	XXIV.	4
Rozprawa nad niemi i wniosek odraczający p. Skrzyńskiego	XXIV.	4—6
Odrzucenie tego wniosku i przyjęcie projektu uchwały podług wniosków komisyi .	XXIV.	6
— (Obacz petycye mające styczność ze szpitalem: Bäuerleinowa. — Bińkowski. - Bortnikowa. — Dolina. — Dreherowa. — Krzeczów. — Krzyżanowska. — Lekarze. — Nowy Sącz. — Podhajce. — Sanok. — SS. Miłosierdzia. — Swobodowa. — Strzeszyn. — Śliwińska. — Tarnów. — Tomaszewska. — Towarzystwo wyrobu cegieł.)		
Szupaśnictwo: (Obacz: Budżet. — Soposzyn. — Wydział krajowy.)		
Szymczyszyn Tomasz. Petycya czterech stróżów przy Wydziale krajowym przez p. Grossa o podwyższenie zapłaty	VIII.	2
Śliwińska Albina, wdowa po urzędniku szpitalnym. Petycya przez p. Smolkę o remuneracyą	IV.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała .	X.	19
Śniatyn: Petycya Wydziału powiatowego przez p. ks. Ozarkiewicza o przedłużenie drogi Śniatyn-Horodenka do kolei lub o subwencyą na to — do komisyi drogowej . . .	VI.	2

T.

	Nr. posiedz.	Stron.
Tarczyński Józef. Petycya przez Wydział krajowy o polepszenie mu płacy emerytalnej .	II.	1
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	X.	20
„Targowe.“ (Obacz: Dolina.)		
Tarnawa. Petycya gminy przez p. Siwca, o przyłączenie do starostwa i sądu w Wadowicach	XVIII.	2
Tarnobrzeg. Petycya Wydziału powiatowego przez posła hr. St. Tarnowskiego, o zmianę w ustawie gminnej . . .	VI.	2
Przekazana komisyi gminnej.	XIV.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez posła hr. St. Tarnowskiego, o założenie tam szkoły normalnej	XV.	2
Tarnów. Petycya gminy izraelickiej przez p. Rutowskiego w sprawie szpitalu izraelickiego	VII.	2
Odesłana na wniosek p. Rutowskiego do komisyi szpitalnej	VII.	2
— Petycya magistratu przez p. Rutowskiego, o pozwolenie na pobór kopytkowego . .	XVII.	1
Odesłana na wniosek tegoż posła wprost do Wydziału krajowego	XVII.	2
— Petycya Rady gminnej przez p. Rutowskiego w sprawie emigrantów polskich . . .	XVII.	2
— Petycya miasta przez posła Rutowskiego, o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej .	XX.	2
— Petycya miasta przez posła Rutowskiego, względem poboru „kopytkowego,“ odesłana		

	Nr. posiedz.	Stron.
na wniosek posła Grossa do Wydziału krajowego z poleceniem zdania sprawy o niej na najbliższem posiedzeniu .	XXIII.	2
Sprawozdanie Wydziału krajowego, projekt ustawy i uchwalenie jej w drugiem i trzeciem czytaniu	XXIV.	34—36
— (Obacz: Towarzystwo pedagogiczne.)		
Tartaków. (Obacz: Sokal.)		
Telacze. Petycya gminy przez p. ks. Pawlikowa, o odłączenie wraz z gminą Szczepanów od Sądu powiatowego w Kossowie, a przyłączenie do Podhajec	XXII.	1
Odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi administracyjnej	XXII.	2
— Petycye tejże gminy przez p. ks. Pawlikowa, o zmniejszenie myta na drodze z Brzeżan do Podhajec	XXII.	1
Odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi drogowej .	XXII.	2
— Petycya tejże gminy przez posła księdza Pawlikowa, o zapłacenie należytości za odrobione roboty na drodze brzeżańsko-tarnopolskiej . .	XXII.	1
Odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi administracyjnej	XXII.	2
Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym szpitalu. Petycya przez p. Smolkę o podwyższenie datku z laski . . .	IX.	3
Topolnica. (Obacz: Staremiasto.)		
Topolsko. (Obacz: Podatek.)		
Toporowce. (Obacz: Podatek.)		
Touste. Petycya mieszkańców i gmin okolicznych przez posła hr. Koziebrodzkiego, o sąd powiatowy tamże, i różne ulepszenia administracyjne i drogowe	IX.	2
Towarzystwo (gimnastyczne) „Sokół.“ Petycya przez posła Skwarczyńskiego w sprawie subwencyi od sejmu pobieranej.	VII.	2
— (gospodarskie.) Petycya komitetu galic. Towarzystwa gospodarskiego przez p. Podlewskiego, o zniesienie okręgu wolno-cłowego Brodów, odesłana na wniosek tegoż posła wprost do komis. administr.	XX.	2
— (kredytowe galicyjskie.) Petycya przez p. Krzeczunowicza w sprawie zaprowadzenia ksiąg gruntowych	V.	2
— („Opieki Narodowej.“) Petycya komitetu zarządzającego przez p. Podlewskiego o subwencyą . .	IX.	2
Odesłana na wniosek p. Podlewskiego wprost do komisyi budżetowej	IX.	4
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwała.	XXIII.	19
— Petycya tegoż komitetu o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa	IX.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— (pedagogiczne). Petycya głównego zarządu tego towarzystwa we Lwowie przez p. Czerkawskiego o subwencyą dla szkół żeńskich w Tarnowie i Stanisławowie, tudzież dla progimnazyum żeńskiego w Rzeszowie . . .	X.	2
Odesłana na wniosek p. Czerkawskiego do komisyi budżetowej	X.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wnioski i rozprawa.	XXIII.	14—16
Poprawki pp. Rutowskiego i Czerkawskiego	XXIII.	15. 16
Uchwalenie wniosków komisyi z uchyleniem tych poprawek	XXIII.	16
— (—) Petycya zarządu oddziałowego tego towarzystwa w Stanisławowie przez p. Kamińskiego o subwencyą dla szkoły żeńskiej tamże	X.	2

	Nr. posiedz.	Stron.
Załatwiona powyższą uchwałą	XXIII.	16
— (—) Petycya głównego zarządu tego towarzystwa we Lwowie przez p. Kamińskiego z przedłożeniem memoryału w sprawie reformy szkół ludowych	XV.	2
— (—) Petycya zarządu oddziałowego tego towarzystwa w Tarnowie przez p. Rutowskiego o subwencyą roczną dla gimnazyum żeńskiego w Tarnowie	IV.	2
Odesłana na wniosek p. Rutowskiego wprost do komisyi budżetowej	IV.	2
— (Obacz: Gródek).		
— (Przyjaciół sceny narodowej). Petycya przez p. Podlewskiego o subwencyą na szkołę dramatyczną.	XV.	2
— (Wyrobu cegieł i przedsiębiorstwa budowli). Petycya przez p. Fr. Torosiewicza w sprawie budowy gmachu krajowego — odesłana na wniosek tegoż posła do komisyi budżetowej . .	IX.	3
— (—) Petycya tegoż samego towarzystwa przez p. Skrzyńskiego z oświadczeniem co do placów pod gmach krajowy .	XVIII.	2
Obie te petycye załatwione uchwałą Izby nad wnioskiem komisyi administracyjnej względem budowy tego gmachu	XXI.	13. 23
— (—) Petycya tegoż towarzystwa przez p. Skrzyńskiego, przeciw wnioskowi Wydziału krajowego o rozkładzie dodatków do podatków	IX.	3
Załatwiona uchwałą Izby nad tymże wnioskiem . .	XX.	31
— (—) Petycya tegoż Towarzystwa przez p. E. Torosiewicza z ofertą na wykonanie wszystkich robót przy budowie domu obłąkanych w Kulparkowie .	XII.	2
Załatwiona uchwałą nad dotyczącym wnioskiem komisyi szpitalnej	XXIV.	6
Trembowla. Petycya miasta przez p. Ziemiałkowskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa	XXIII.	2
Trepcza. (Obacz: Podatek).		
Tropie. (Obacz: Drogi).		
Truskolaski Leonard. Petycya właścicieli prawa propinacyi przez pp. Gniewosza i Słoneckiego przeciw projektowi Wydziału krajowego co do odkupu prawa propinacyi	XIV.	3
Załatwiona	XXIV.	57
Trzęsówka. Petycya pięciu gmin przez p. ks. Króla o uchwalenie drogi krajowej od Rzeszowa ku Wiśle . . .	XI.	2
Turczanka. (Obacz: Staremiasto).		
Tużyłów. (Obacz: Podatek).		
Tymbark. (Obacz: Limanowa).		

U.

Uchwały: Względem adresu do tronu. (Obacz: Adres).

— Względem zarządu zakładu chorych w głównym szpitalu we Lwowie. (Obacz: Szpital).

— Względem czynszu za najem szpitalu św. Ducha w Krakowie. (Obacz: Szpital).

— Względem etatu służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach we Lwowie i Krakowie. (Obacz: Szpital).

— Względem sprzedaży realności, należących do fundacyi stypendyjnej Głowińskiego. (Obacz: Fundacya Głowińskiego).

— Finansowe względem dodat-

Nr. posiedz. Stron.

ków do podatków na pokrycie funduszów indemizacyjnych. (Obacz: Budżet).

— Finansowe na pokrycie niedoborów funduszu krajowego w roku administracyjnym 1871 i 1872. (Obacz: Budżet).

— Względem posady inspektora szpitalów. (Obacz: Szpital).

— Względem powiększenia gmachu szpitalnego we Lwowie. (Obacz: Szpital).

— Względem sieci dróg krajowych. (Obacz: Drogi).

— Względem budowy domu obłąkanych w Kulparkowie. (Obacz: Szpital).

— Względem budowy gmachu szpitalnego w Krakowie. (Ob.: Szpital).

— Względem sprzedaży dóbr należących do szpitalu św. Łazarza w Krakowie. (Obacz: Szpital).

— Względem budowy mostu na Dunajcu pod Niedzicą. (Ob.: Drogi).

— Względem stypendyów dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich. (Ob.: Szkoła).

— Względem wzmocnienia posterunków żandarmeryi w kraju. (Obacz: Żandarmerya).

— Względem nieustającej komisyi propinacyjnej. (Obacz: Propinacya).

„Uczytel". (Obacz: Budżet).

Uranowicz Zygmunt, suplent gimnazyalny. Petycya przez p. Emila Torosiewicza o ulgę w zajęciu dla suplentów i o stanowisko doktorów filozofii przy szkołach średnich . . VI. 2

Urlop. (Obacz: Posłowie).

Ustawa karna. (Obacz: Żurowiczki).

Nr. posiedz. Stron.

Ustawy: Dozwalająca gminie miasta Mościsk pobierać opłatę od wprowadzanych trunków spirytusowych. (Obacz: Podatek).

— Dozwalająca gminie miasta Strzyżowa pobierać opłatę od wprowadzanych trunków spirytusowych. (Obacz: Podatek).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Górze ropczyckiej pobierać myto mostowe. (Ob.: Drogi).

— Dozwalający radzie powiatowej w Lisku pobierać myto przewozowe na Sanie. (Ob.: Drogi).

— Dozwalająca gminie Czerchawie pobierać myto mostowe. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca radzie powiatowej w Wadowicach pobierać myto drogowe na drodze do Suchej. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca gminie Kasperowiec pobierać myto przewozowe na Serecie. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemi w Woli mieleckiej pobierać myto przewozowe na Wisłoce. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Gumniskach pobierać myto przewozowe na Dunajcu. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Żarnowie pobierać myto przewozowe na Wisłoce. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Szczurowicach pobierać myto przewozowe na Styrze. (Obacz: Drogi).

— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Tropiu pobierać myto przewozowe na Dunajcu. (Ob.: Drogi).

— Dozwalająca radzie powia-

Nr. posiedz. Stron.

towej w Brzozowie pobierać myto drogowe na drodze brzozowsko-domaradzkiej. (Ob.: Drogi).
— Dozwalająca gminie miasta Kołomyi pebierać „kopytkowe“. (Obacz: Drogi).
— Dozwalająca gminie miasta Kańczugi pobierać myto mostowe. (Obacz: Drogi).
— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Małnowie pobierać myto mostowe. (Ob.: Drogi).
— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Medenicach pobierać myto przewozowe na Dniestrze. (Obacz: Drogi).
— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Piotrowie z Woziłowem, w Kopaczyńcach, w Kościelnikach, w Czernelicy z Hubinem, w Siekierzynie z Kośmierzynem i w Snowidowie pobierać myto przewozowe na Dniestrze. (Obacz: Drogi).
— Dozwalająca Radzie powiatowej nowo-sądeckiej pobierać myto drogowe i mostowe. (Obacz: Nowy-Sącz).
— Dozwalająca Radzie powiatowej w Bochni pobierać myto drogowe na drodze bocheńsko-limanowskiej. (Ob.: Drogi).
— Dozwalająca obszarowi dworskiemu w Surmaczowie pobierać myto mostowe na rzece Lubaczowie. (Ob.: Drogi).
— Dozwalająca gminie miasta Tarnowa pobierać „kopytkowe“. (Obacz: Tarnów).
— Dozwalająca gminie Tużyłowa pobierać 26 prct. dodatku gminnego. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca gminie Ćwitowej pobierać 40 prct. dodatku gminnego. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca gminie Siółka pobierać 35 pr. dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gminie Stu-

Nr. posiedz. Stron.

dzianki pobierać 33 prct. dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gminie Topolska pobierać 31 pr. dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gminie Zagórza pobierać 36 pr. dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gminie Bani pobierać 55 pr. dodatków gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gminie Podhorek pobierać 30 $^1/_2$ pr. dodatku gminnego. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca gminie Chocina pobierać 36 pr. dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca gmin. Wierzchni pobierać 26 procent dodatku gminnego. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca gminie Majdanu pobierać 31 procent dodatku gminnego. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca gminie Dołpatowa pobierać 29 procent dodatku gminnego. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Małowa 34 procent dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Młynisk 41 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Słobódki Janowskiej 32 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gimine Polanki 30 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Dołhopola 36 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Holów 43 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Krasnoiły 50 prct. dodatków

Nr. posiedz. Stron.

gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Jasienowa 30 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Debesławiec 31 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Kluczowa małego 32½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Kamionek wielkich 36½ pr. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Michałkowa 43 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Peczeniżyna 26½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Siemakowiec 36½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Widynowa 33 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Drahasymowa 27 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Rożnowa 50 prct. (1871. r.) dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Zawala 50 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Żywaczowa 32 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Probabina 40 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie

Nr. posiedz. Stron.

Toporowiec 29 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Serafiniec 32 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Czernelicy 30 prct. dodatów gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Balahorówki 28 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Hawrylaka 30 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Konstantynowiec 42 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Przybyłowa 46 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobier. gminie Gajów wyżnych 33 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Witkowa 40½ prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Szczawnego 56 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Posady zarszyńskiej 35 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Czeremchy 30 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Duszatyna 42½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Markowiec 31½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Międzybrodzia 44 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).

Nr. posiedz. Stron.

— Dozwalająca pobierać gminie Zawadki 40 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Klimkówki 35 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Trepczy 33 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Stróżów małych 35½ prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Dąbrówki polskiej 52 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Dąbrówki ruskiej 39 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Komańczy 30 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Posady sanockiej 35 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Biertowiec 68 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Jurczyc 38 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Kotorym 40 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Manasterca 30 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Ottynii 33 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Bulowic 50 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Rudy brodzkiej 32 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).

Nr. posiedz. Stron.

— Dozwalająca pobierać gminie Rażniowa 28 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Porąbek 60 prct. dodatków gminnych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Rossochacza 58 prct. dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Rożnowa 50 pr. r. 1871 dodatków gminnych (Ob.: Podatek.)
— Dozwalająca pobierać gminie Nowego-Sącza wyższe opłaty od napojów. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Biały opłaty od czynszów domowych. (Ob.: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Brodów opłaty od napojów. (Obacz: Podatek).
— Dozwalająca pobierać gminie Przemyślan myto mostowe. (Obacz: Przemyślany).
— O ponoszeniu kosztów pertraktacyi w sprawach serwitutowych. (Obacz: Służebnictwa).
— O księgach hipotecznych (Obacz: Grunta).
— O sposobie wypłacania pensyi nauczycielom szkół ludowych. (Obacz: Szkoła).
— O nieustającej komisyi sejmowej do wykupna prawa propinacyi. (Obacz: Propinacya).
— Względem poboru myta drogowego na drodze drohobycko-borysławskiej w Drohobyczu. (Obacz: Drogi).
— Względem poboru myta mostowego w Szczercu. (Obacz: Drogi).
— Względem poboru myta mo-

	Nr. posiedz.	Stron.
stowego w Żurawkowie. (Ob.: Drogi).		
— Względem poboru myta mostowego w Semenowie. (Ob.: Drogi).		
— Względem omycania wszystkich dróg krajowych. (Obacz: Drogi).		
— Względem zaprowadzenia dwóch stacyi mytniczych na drodze wrocławskiej w powiecie krakowskim. (Obacz: Drogi).		
— Względem języka wykładowego w akademii technicznej we Lwowie, (Ob.: Szkoła).		
— Względem ochrony ptactwa w gospodarstwie pożytecznego. (Obacz: Ptactwo).		
— Zmieniająca artykuł V. ustawy o języku wykładowym w szkołach średnich. (Obacz: Szkoła).		
— Zawierająca dodatek do sejmowej ordynacyi wyborczej z 26. Lutego 1861. (Obacz: Statut krajowy).		
Uście solne. Petycya miasteczka przez p. Hoszarda o zniesienie uchwały Wydziału krajowego względem płacenia emyretury byłemu pisarzowi Krzemińskiemu	VIII.	2
— Petycya tegoż miasteczka przez p. Hoszarda w sprawie rekursu przeciw nakazowi nadsypywania wałów na obcem terytoryum	VIII.	2

W.

Wadowice. Petycya miasta przez p. br. Bauma o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej	IV.	2
Przekazana komisyi prawniczej	XX.	2
— Petycya miasta przez p. Hoszarda w sprawie emigrantów polskich	XV.	2
Załatwiona	XXIV.	25—26
— (Obacz: Drogi.)		
Wareż. (Obacz: Sokal.)		
Wasilewska Felicya, kierowniczka żeńskiego zakładu wychowawczego. Petycya przez p. Jankę o subwencyą . .	XI.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego . .	XXIII.	16
Rozprawa nad niemi . .	XXIII.	17—18
Poprawka p. Grossa o udzielenie 500 złr.	XXIII.	17
Uchwalenie wniosku komisyi.	XXIII.	18
Weksle. (Obacz: Bochnia. — Dąbrowa.)		
Widynów. (Obacz: Podatek.)		
Wieliczka. Petycya Wydziału powiatowego przez p. br. Konopkę w sprawie szkół ludowych	VII.	2
— Petycya miasta przez p. bar. Konopkę o zmianę sejmowej ordynacy wyborczej . . .	XVIII.	2
— Petycya rady gminnej przez p. Hoszarda o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XXII.	2
Wierzbicki Julian. Petycya przez p. hr. Aug. Łosiaz zażaleniem na szkody zrządzone przez niestosowną regulacyą rzeki Peltwi	IX.	2
Wierzchnia. (Obacz: Podatek.)		
Wilki. (Obacz: Żywiec.)		
Willner Jakub. Petycya przez p. Sawczyńskiego o wynagrodzenie ze skarbu Państwa za 2000 zł. złożonych w obligach na zabezpieczenie podatku konsumcyjnego od wódki. .	XVIII.	2
Winnicki ks. plebau z Łużny. Petycya przez p. Rydzowskiego o zasiłek na budowę kościoła parafialnego	IX.	2
Odesłana na wniosek p. Rydzowskiego do komisyi budżetowej	IX.	4

	Nr. posiedz.	Stron.
Sprawozdanie komisyi budżetowej i wniosek przejścia do porządku dziennego . .	XXIII.	13
Wniosek p. Trzecieskiego o wyznaczenie 1000 złr. (nie poparty)	XXIII.	13
Uchwalenie wniosku komisyi.	XXIII.	14
Winniki: Petycya gminy przez p. Krzeczunowicza w sprawie zakupienia realności fundacyi Głowińskiego i względem propinacyi	XII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek, poprawka p. Wolskiego i uchwalenie wniosku z poprawką . . .	XXIV.	19—20
Wiśnicz. (Obacz: Bochnia.)		
Witków. (Obacz: Podatek.)		
Wnioski (samoistne). P. bar. Bauma względem zmiany ustawy o podatku pośmiertnym. (Obacz: Podatek.)		
— P. bar. Bauma względem uznania drogi z Suchej do Zatora za krajową. (Ob. Drogi.)		
— P. hr. Borkowskiego o dodatek do regulaminu sejmowego co do czytania interpelacyj. (Ob. Sejm.)		
— P. Chrzanowskiego względem wczesnego rozsyłania przedłożeń Wydziału krajowego (Ob. Wydział krajowy.)		
— P. Chrzanowskiego względem przymusowego uczęszczania dzieci do szkół ludowych (Ob. Szkoła.)		
— P. Chrzanowskiego względem zakładania szkół ludowych w każdej gminie. (Ob.: Szkoła).		
— P. Chrzanowskiego względem reformy szkół ludowych. (Ob.: Szkoła.)		
— P. Chrzanowskiego spólnie z pp. Kabatem i Ziemiałkowskim względem zmian w Statucie krajowym i w sejmowej ordynacyi wyborczej. (Obacz: Statut krajowy.)		
— P. Czerkawskiego względem języka wykładowego w akademii technicznej. (Obacz: Szkoła.)		
— P. Dunajewskiego względem uznania dwóch dróg za krajowe. (Obacz: Drogi.)		
— P. Firleja względem wzmocnienia posterunków żandarmeryi. (Ob.: Żandarmerya.)		
— P. Firleja o uznanie dwóch dróg za krajowe. (Obacz: Drogi.)		
— P. Hallera względem języka wykładowego w brodzkiem niższem i w II. lwowskiem gimnazyum. (Ob.: Szkoła.)		
— P. Hubara o połączenie drogi Buczacz - Manastyrzyska ze Stanisławowską. (Ob.: Drogi.)		
— P. Jaworskiego Apol. o uznanie drogi z Załoziec do Zborowa za krajową. (Obacz: Drogi.)		
— P. Kabata o zmianę Statutu krajowego (spólnie z pp. Chrzanowskim i Ziemiałkowskim. (Ob.: Statut krajowy.)		
— P. Kaszewki o zapomogę na budowę dróg z Kutt i Kossowa do Żabiego. (Obacz: Drogi.)		
— P. Kerepina o uwolnienie zwierząt domowych ssących od myta na drodze z Liska i z Ustrzyk do Węgier. (Ob.: Drogi.)		
— P. Kirchmajera względem odpowiednych zmian w ustawie drogowej. (Ob.: Drogi.)		
— Komisyi drogowej względem dozwolenia poboru myta gminie Przemyślan. (Ob.: Przemyślany.)		
— Komisyi drogowej względem dozwolenia poboru myta radzie powiatowej nowo-sądeckiej. (Obacz: Nowy-Sącz.)		
— P. hr. Koziebrodzkiego względem sposobu wypłacania pen-		

Nr. posiedz. Stron.

syi nauczycielom szkół ludowych. (Obacz: Szkoła.)
— P. ks. Króla względem ponoszenia przez cały kraj kosztów utrzymania chorych w szpitalach. (Ob.: Szpital.)
— P. Krzeczunowicza co do sposobu uchwalania zmian w sejmowej ordynacyi wyborczej. (Ob.: Statut krajowy.)
— P. Ławrowskiego względem wykładowego języka w gimnazyum akademickiem. (Ob. Szkoła.)
— P. Ławrowskiego względem języka wykładowego w wzorowej szkole ludowej we Lwowie. (Obacz: Szkoła.)
— P. Majera względem przedkładania Wydziałowi krajowemu sprawozdań Rady szkolnej. (Ob.: Rada szkolna.)
— P. ks. Mandyczewskiego o uznanie drogi z Nadwórny do Węgier za krajową. (Obacz: Drogi.)
— P. ks. Mandyczewskiego o wolny użytek z surowicy (Ob.: Sól.)
— P. ks. Pawlikowa względem języka wykładowego w gimnazyum akademickiem. (Ob: Szkoła.)
— P. Polanowskiego względem uzuania drogi z Lubyczy do Sokala za krajową. (Obacz Drogi.)
— P. Polanowskiego względem uznania drogi z Krystynopola do Dolhobyczowa za Państwową. (Ob.: Drogi.)
— P. Polanowskiego względem użycia wotowanych przez Sejm funduszów na budowę dróg krajowych. (Ob. Drogi.)
— P. Sawczyńskiego względem stypendyów dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich. (Ob.: Szkoła.)
— P. Siwca o uznanie drogi międzybrodzkiej i półhorskiej za krajowe. (Ob.: Drogi.)
— P. Skrzyńskiego względem urządzenia stałej Rady górniczej. (Obacz: Rada górnicza.)
— P. Skrzyńskiego w sprawie budowli drogowych i wodnych kosztem skarbu Państwa. (Ob.: Drogi.)
— P. Smolki względem uchwalenia adresu do Najjaś. Pana. (Obacz: Adres.)
— P. Spławińskiego względem dodatków do płacy dla nauczycieli szkół ludowych. (Obycz: Szkoła.)
— P. Spławińsktego o przedłużenie sesyi Sejmu. (Obacz: Sejm.)
— P. Szujskiego względem budowy drogi z Nowego Sącza do Tarnowa. (Ob.: Droga.)
— P. Szujskiego o wyznaczenie w budżecie krajowym sumy 500 złr. na zachowanie zabytków historycznych i archeologicznych. (Obacz: Zabytki.)
— P. hr. Tarnowskiego Jana o uznanie drogi ze Szczucina do Tarnowa za krajową. (Obacz: Drogi.)
— P. Torosiewicza Em. względem certyfikatów dla koni prowadzonych na targi. (Ob.: Konie.)
— P. Torosiewicza Em. względem utrzymania i budowy dróg krajowych. (Obacz: Drogi.)
— P. Torosiewicza Fran. o uznanie drogi z Brzeżan do Chodorowa za krajową. (Ob.: Drogi.)
— P. Tyszkowskiego o zapomogę dla pogorzelców w Dobromilu. (Obacz: Dobromil).
— P. Lud. hr. Wodzickiego względem zapowiadania i po-

Nr. posiedz. Stron.

dawania przy ogólnej rozprawie poprawek, które mają być stawiane przy rozprawie specyalnej. (Obacz: Sejm).

— P. E. Wolańskiego o uznanie drogi z Husiatyna do drogi skalsko-czortkowskiej za krajową, lub o subwencyą na jej budowę. (Obacz: Drogi).

— Wydziału krajowego:

Względem preliminarzów budżetu krajowego na lata 1871. i 1872., tudzież zamknięcia rachunków z lat 1869. i 1870. (Obacz: Budżet).

Względem omycenia wszystkich dróg krajowych. (Obacz: Drogi).

Względem sieci dróg krajowych. (Obacz: Drogi).

Względem poboru „kopytkowego“ w Kołomyi. (Obacz: Drogi).

Względem udzielenia rozmaitym gminom, obszarom dworskim i radom powiatowym prawa pobierania myta drogowego, mostowego lub przewozowego. (Ob. Drogi).

Względem budowy mostu na Dunajcu. (Ob. Drogi).

Względem sprzedaży realności, należących do fundacyi stypendyalnej Głowińskiego. (Obacz: Fundacya).

Względem budowy gmachu krajowego. (Obacz: Gmach krajowy).

Względem ksiąg gruntowych. (Obacz: Grunta).

Względem udzielenia p. Kalickiemu dyspensy od szkół prawniczych. (Obacz: Kalicki).

Względem wykupna „mesznego“ i „skópczyzny.“ (Ob. Meszne).

Względem rozkładu dodatków do podatków. (Obacz: Podatek).

Względem udzielenia rozmaitym gminom prawa pobierania dodatków gminnych. (Obacz: Podatek).

Względem dozwolenia gminom Mościsk i Strzyżowa pobierania opłat od trunków. (Obacz: Podatek).

Względem dozwolenia gminie Nowego Sącza poboru wyższych opłat od trunków. (Obacz: Podatek).

Względem dozwolenia gminie Biały poboru opłaty od czynszów domowych. (Obacz: Podatek).

Względem dozwolenia gminie Brodów poboru opłaty od trunków. (Obacz: Podatek).

Względem przestrzegania przy wyborach poselskich ustawy z 6. paździer. 1869. (Obacz: Posłowie).

Względem wykupna prawa propinacyi. (Obacz: Propinacya).

Względem ochrony ptactwa użytecznego w gospodarstwie. (Ob. Ptactwo).

Względem zaprowadzenia sądów pokoju. (Ob. Sądy pokoju).

Względem zmiany §§. 11. i 15. sejmowej ordynacyi wyborczej. (Obacz: Statut krajowy).

Względem nadzorów szkolnych. (Obacz: Szkoła).

Względem etatu służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalach. (Obacz: Szpital).

Względem sprzedaży dóbr szpitalów krakowskich. (Ob. Szpital).

Względem czynszu za najem szpitalu Śgo Ducha

	Nr. posiedz.	Stron.
w Krakowie. (Ob. Szpital).		
Względem powiększenia gmachu szpitalnego we Lwowie. (Obacz: Szpital).		
Względem budowy gmachu szpitalnego w Krakowie. (Ob. Szpital).		
Względem zarządu zakładu chorych w szpitalu lwowskim. (Obacz: Szpital).		
Względem budowy domu obłąkanych w Kulparkowie. (Obacz: Szpital).		
Względem posady inspektora szpitalów we Lwowie. (Obacz: Szpital).		
Względem dozwolenia gminie miasta Tarnowa poboru „kopytkowego.“ (Ob. Tarnów).		
— P. hr. Zamojskiego względem rozszerzenia kolei u wozów do szerokości półtoracznej. (Obacz: Wozy).		
— P. Ziemiałkowskiego względem policyi miejscowej i poruczonego gminie zakresu działania. (Ob. Gmina).		
— P. Ziemiałkowskiego o zmianę Statutu krajowego. (Ob. Statut krajowy).		
Wojciechowski Leon, były pisarz drogowy. Petycya przez p. Smolkę o dożywotnią pensyą lub wsparcie	XIII.	2
Przekazana komisyi budżetowej	XX.	2
Wojutycze. Petycya gminy przez p. Popiela przeciw uciążliwej konkurencyi do drogi z Sambora do Przemyśla	XVIII.	2
Wola mielecka. (Obacz: Drogi).		
Wołków. Petycya gminy przez p. Krzeczunowicza względem oddania majątku kościelnego i szpitalnego pod zarząd gminy	XII.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	XXIV.	26
Woziłów. (Obacz: Drogi).		
Wozy. Wniosek p. hr. Zamojskiego względem rozszerzenia kolei u wozów do szerokości półtoracznej	IV.	8
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi drogowej	VI.	15
Woźni. (Obacz: Kuźniar.)		
Wójtowie gmin. (Obacz: Latoszyn.)		
Wrzawy. Petycya czterech gmin przez p. Drozda o wsparcie pieniężne na budowę grobel	V.	2
Wybory. (Obacz: Komisye. — Posłowie. — Rada państwa. — Rewidenci. — Sekretarze.)		
Wychodźtwo. Petycya komisyi w Paryżu pośreduiczącej między krajem a wychodźtwem polskiem we Francyi, przez p. Ziemiałkowskiego, o prawo obywatelstwa tutejszego dla wychodźców, i wyznaczenie funduszu na pierwsze potrzeby przesiedlenia emigracyi.	XXI.	1
— (Obacz petycye w sprawie wychodźtwa polskiego: Bochnia. — Brody. — Brzozów. — Dąbrowa. — Drohobycz. — Gorlice. — Gródek. — Halicz. — Jarosław. — Kraków. — Krosno. — Kutty. — Lesko. — Leżajsk. — Lwów. Mielec. — Nadwórna. — Nowy Sącz. — Oświęcim. Podgórze. — Rzeszów. — Sambor. — Sanok. — Sokal. — Stanisławów. Tarnow. — Towarzystwo opieki narodowej. — Trembowla. — Wadowice. — Złoczów.)		
Wydział krajowy. Wniosek p. Chrzanowskiego o wczesne		

	Nr. posiedz.	Stron.
rozsyłanie przedłożeń Wydz-krajow. — i odesłanie tego wniosku do komisyi roztrząsającej sprawozdania z czynności Wydziału krajowego . . .	II.	2—3
Pierwsze czytanie tego wniosku, przemowa wnioskodawcy i odesłanie do komisyi budżetowej z tym dodatkiem, ażeby taż komisya wybrała podkomitet do roztrząsania czynności Wydziału krajowego	VI.	6
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwała .	XXIII.	57—58
Dodatkowy wniosek posła Pietruskiego (przyjęty) . .	XXIII.	58
— Wniosek p. Zyblikiewicza o odsyłanie wszystkich przedłożeń Wydziału krajowego bez pierwszego czytania do przynależnych komisyj (uchwalony)	II.	3
— Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego . . .	III.	6
Odesłanie jego na wniosek p. hr. Henryka Wodzickiego do komisyi budżetowej . .	III.	6
Dodatkowe sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego w sprawie szupaśnictwa .	XXIII.	56—57
Relacya komisyi budżetowej o sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego .	XXIII.	57
— (Obacz petycye mające styczność z Wydziałem krajowym: Balcer. — Baranowski. — Dyurniści. — Kalicki. — Karatnicka. Karmelita. — Kuźniar. Madejski. — Pawulski. Szymczyszyn. — Tarczyński.)		

Z.

	Nr. posiedz.	Stron.
Zabłotów. Petycya gminy przez p. ks. Ozarkiewicza o konsens do pobierania myta przewozowego na Prucie — odesłana na wniosek tegoż posła wprost do Wydziału krajowego . .	XV.	2
Zabytki (historyczne i archeologiczne). Wniosek p. Szujskiego o wyznaczenie w budżecie krajowym sumy 500 złr. na zachowanie zabytków historycznych i archeologicznych .	XXI.	23—24
Odesłany wprost do komisyi budżetowej	XXI.	24
Załatwiony przy rozprawie nad budżetem	XXIII.	29
Zagórze. (Obacz: Podatek.)		
Zajączkowski Wilhelm, aptekarz. Petycya przez p. Garbaczyńskiego o wypłatę należytości za lekarstwa wydane dla gmin	XX.	2
Zakład głuchoniemych. Petycya dyrekcyi tego zakładu we Lwowie przez p. Dąbrowskiego z prośbą nauczycieli o stałą płacę lub dodatek z funduszu krajowego . . .	XIX.	2
Zakład kredytowy włościański. Petycya przez p. Skrzyńskiego przeciw wnioskowi Wydziału krajowego o rozkładzie dodatków do podatków . .	IX.	3
Załatwiona uchwałą Izby nad tymże wnioskiem	XX.	31
— (Obacz: Sołonka.)		
Zakład wojskowy (przygotowawczy). (Obacz: Koestlich.)		
Zaleszczyki. Petycya miasta przez p. Kamińskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.	X.	2
— Petycya mieszkańców przez p. Jasińskiego o przedłużenie jazdy pocztą osobową z Kołomyi do Zaleszczyk i do Skały	XIX.	2
Załęski Gabryel. Petycya właścicieli prawa propinacyjnego w ziemi sanockiej przez pp. Gniewosza i Słoneckiego przeciw projektowi Wydziału kra-		

	Nr. posiedz.	Stron.
jowego co do odkupu prawa propinacyi	XIV.	2—3
Załatwiona	XXIV.	57
Zarański Stanisław. Petycya przez p. Szujskiego w sprawie wychowania publicznego i zakupienia pism jego w tym przedmiocie wydanych	III.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek i uchwała .	XXIII.	20
Zawadka. (Obacz: Podatek.)		
Zawadowski Józef, ks. (Obacz: Posłowie.)		
Zawadzki Karol. Petycya przez p. Fran. Torosiewicza w sprawie uwolnienia kilku gmin od płacenia myta drogowego w Brzeżanach	V.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała.	XV.	24—25
Zawale. (Obacz: Podatek.)		
Zbyszewski Franciszek. Petycya przez p. Agopsowicza w sprawach drogowych—do komisyi drogowej	VIII.	2
Złoczów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Apol. Jaworskiego o wyznaczenie pensyi Karolinie Myszkowskiej, wdowie po konduktorze drogowym	IX.	3
Odesłana na wniosek p. Apol. Jaworskiego do komisyi drogowej	IX.	4
Sprawozdanie komisyi drogowej i wniosek	XXIV.	23
Rozprawa nad niemi, poprawka p. Kraińskiego i uchwalenie jej po odrzuceniu wniosku komisyi przez imienne głosowanie	XXIV.	24—25
— Petycya miasta przez p. Kamińskiego o ułatwienie wychodźcom polskim nabywania prawa obywatelstwa . . .	XXI.	2
Źródło. Petycya gminy przez p. Spławińskiego, względem wydzierżawienia prawa polowania na gruntach gminnych . .	X.	2
Sprawozdanie komisyi petycyjnej, wniosek i uchwała	XXIV.	20
Żandarmerya. Wniosek p. Firleja względem wzmocnienia posterunków żandarmeryi .	VII.	3
Pierwsze czytanie wniosku i odesłanie do komisyi administracyjnej	IX.	14
Sprawozdanie komisyi administracyjnej, projekt uchwały i przyjęcie jej en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu.	XXIV.	52—53
Żarnów. (Obacz: Drogi.)		
Żółkiew. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Czajkowskiego o wybudowanie drogi z Żółkwi do Szkła . . .	X.	2
Załatwiona uchwałą względem sieci dróg krajowych .	XXIII.	9—10
Żurowiczki. Petycya kilku gmin przez p. hr. Zamojskiego w sprawie dzielenia gruntów, pustek, mesznego, dochodu z propinacyi i o zaostrzenie ustawy karnej	XVII.	2
Żydaczów. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Pietruskiego względem ściągania kar pieniężnych	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Pietruskiego względem organizacyi szkół ludowych .	IX.	3
— Petycya tegoż Wydziału przez Wydział krajowy o wsparcie dla zakładu SS. Miłosierdzia w Rozdole	X.	2
Sprawozdanie komisyi budżetowej, wniosek przejścia do porządku dziennego i uchwalenie jego	XXIII.	14

	Nr. posiedz.	Stron.
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Pietruskiego o subwencyą na rozszerzenie szkoły w Żurawnie	XVIII.	2
Żydzi. (Obacz: Bochnia. — Gorlice. — Kolbuszowa. — Rohatyn. — Tarnów.)		
Żywaczów. (Obacz: Podatek.)		
Żywiec. Petycya Wydziału powiatowego przez p. Siwca o zasiłek na utrzymanie dróg powiatowych	XIII.	1
Sprawozdanie komisyi drogowej, wniosek i uchwała .	XXIV.	20
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Siwca o premie za ubicie wilków	XIII.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Siwca o powierzenie gminom spisywania aktów spadkowych	XIII.	1
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Siwca, ażeby przeznaczone przez Radę Państwa kwoty na cele naukowe, tudzież na budowle wodne i drogowe, każdego roku w kraju użyte były	XIII.	1—2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Siwca o zmianę ustawy gminnej	XIII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez posła Siwca, w sprawie nakładania wyższych dodatków gminnych	XIII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Siwca, o zaprowadzenie sądów pokoju . . .	XIII.	2
— Petycya tegoż Wydziału przez p. Siwca, w sprawie zarządu funduszu ubogich .	XV.	2

L. 8574.

Allegat I. A.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1871.

Wysoki Sejmie!

Przedłożony w roku ubiegłym budżet krajowy na rok 1871. nie przyszedł pod obrady Sejmu, z powodu krótkiego trwania kadencyi sejmowej. Wydział krajowy, stosując się do konieczności i przepisów odnośnych, pobierał dochody i dodatki do podatków w wymiarze zezwolonym na rok 1870, i załatwiał wydatki na potrzeby krajowe w granicach uchwał analogicznych Wysokiego Sejmu, a to: na podstawie nieuchwalonego jeszcze preliminarza na rok 1871.

W niektórych jednakże działach, nieprzewidziane potrzeby zmusiły Wydział krajowy do odstąpienia od kwot pierwotnie preliminowanych, bowiem wydatki na dotacyę szpitali krajowych podwyższyły się o kwotę 32.730 złr. zaś nadzwyczajne wypadki elementarne wyrządziły tak znaczne szkody na drogach, że oprócz powiększonego kosztu utrzymania, wynikła potrzeba całkowitego przebudowania niektórych dróg krajowych, przezco pierwotnie preliminowana kwota w tej rubryce podwyższoną być musiała o 131.204 złr. Stosownie zatem do §. 18. statutu krajowego i §. 7. instrukcyi dla Wydziału krajowego wydanej. przedkładamy Wysokiemu Sejmowi w załączeniu odpowiednio zmieniony budżet krajowy na rok 1871. z następującemi uwagami:

A.

Fundusz krajowy i fundusze przez tenże dotowanych zakładów.

a)	Dochody wynoszą	1,489.276	zł.
b)	Wydatki „	1,484.495	„
c)	Nadwyżka „	4781	„

W tym dziale skoncentrowano nadwyżki i niedobory wszystkich poniżej poszczególnionych, a z funduszu krajowego dotowanych zakładów, których dochody i wydatki wedle przyłączonych preliminarzy specyalnych, następnie się przedstawiają:

	Dochody	Wydatki	Brak	Nadwyżka
	złotych			
1. Szpital główny we Lwowie:				
a) Oddział chorych	77.423	125.912	48.489	.
b) „ położnic	885	11.834	10.949	.
c) „ obłąkanych	8.535	69.270	60.735	.
2. Fundusz podrzutków	1.000	59.292	58.292	.
3. Szpital św. Łazarza w Krakowie:				
a) Oddział chorych	44.801	35.594	.	9.207
b) „ położnic i podrzutków . . .	9.530	45.321	35.791	.
4. Szpital św. Ducha w Krakowie:				
a) Oddział obłąkanych	6.709	9.261	2.552	.
b) „ syfilitycznych	13.082	16.395	3.313	.
5. Fundusz policyi	5.525	3.966	.	1.559

Oprócz tego zamieszczono w dochodach funduszu krajowego (pag. 10. poz. 5.) pozostały z roku 1869. zapas kasowy w kwocie 61.872 zł., i zapas kasowy z roku 1870 w kwocie 128.438 zł., tudzież — obliczone od podatków stałych (6,100.000 zł.) dodatki po 19 centów od każdego złotego austryackiego (pag. 10. poz. 6. prelim. sum.), wynoszące 1,159.000 zł.

Przechodząc do szczegółowych rubryk budżetu, zauważa się, iż przy funduszu krajowym oprócz przyrostu wydatków na wstępie poszczególnionych, jeszcze następne zaszły zmiany:

Ubyły dawniej preliminowane dochody odsetków obligacyjnych, ponieważ cały zapas obligacyj, w skutek uchwał sejmowych z roku 1868. i 1869. sprzedano, a otrzymane pieniądze użyto na budowę dróg w zachodniej części kraju.

Do rubryki dochodu (pag. 10. poz. 3.) zapisano całoroczną wedle kontraktów przypadającą należytość myt drogowych, którą dotychczas pospolicie odtrącano od kwoty wydatków.

W rubryce I. wydatków pag. 12. poz. 8. zapreliminowano na kupno gruntu pod budowę gmachu sejmowego 60.000 zł., — a w rubryce III poz. 18. preliminowano zmniejszoną o 26.000 zł. kwotę na koszta leczenia ubogich i na zaległe należytości szpitali obcych. W rubryce V. powiększyły się wydatki na asystencye wojskowe z powodu zarazy bydła o 5.000 zł. zaś w rubryce VII. dotacya dla szkoły dublańskiej o 1.500 zł.

W rubryce VI. nieprelimiujemy zasiłków: dla Towarzystwa wsparcia chorych uczniów we Wiedniu 100 zł., i na budowę szpitalu św. Łazarza w Krakowie 15.000;—zaś w rubryce VII. zmniejszono kwotę nagród dla nauczycieli szkół ludowych o 12.200 zł. W rubryce VIII. umniejszamy ogólną kwotę na restauracyę pomników historycznych o 1.500 zł., chociaż proponujemy w tejże rubryce na odnowienie Sukiennic w Krakowie kwotę 5.000. zł.

W preliminarzu szpitala głównego we Lwowie i szpitali krakowskich podwyższyły się wydatki z powodu uchwalonego decyzyą sejmową z dnia 27. Października 1869. powiększenia etatu lekarzy, tudzież służby administracyjnej i dozorowej.

Tak znaczne pomnożenie wydatków, zmusza Wydział krajowy do podwyższenia dotychczasowego dodatku z $16^1/_2$ na 19. centów.

B.

Fundusze samoistne, niedotowane z funduszu krajowego.

Dział ten obejmuje fundusze: domestykalny, kultury krajowej, stanowy sierociński, zapomogi z roku 1866. A. hr. Stadnickiego i szkoły weterynaryi.

Przedkładając Wysokiemu Sejmowi budżet krajowy na rok 1871,

Wydział krajowy wnosi:

1. „Wysoki Sejm raczy uchwalić na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok 1871, dodatek „do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 19 centów od każdego złotego austryackiego;

2. „Różnica w kwocie $2^1/_2$ centów wynikła z powodu podwyższenia dotychczasowego dodatku, ma „być uiszczoną przez podatkujących w ostatnim kwartale 1871. roku;

3. „Wysoki Sejm raczy upoważnić Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności jednej rubryki, „na potrzeby rubryk innych".

We Lwowie dnia 1. Lipca 1871.

Leon książę Sapieha w. r.,
Marszałek krajowy.

Maurycy Kraiński w. r.,
Referent.

BUDŻET KRAJOWY

na rok słoneczny

1871.

L W Ó W.
Z DRUKARNI J. DOBRZAŃSKIEGO & K. GROMANA.
1871.

BUDÝNĚT KRÁLOVNY

na trůn sloven.ský

1871.

Fundusz krajowy.

Preliminarz

na rok słoneczny 1871.

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200			700	1.455
2	Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy	1.4000			6.300	20.153
3	Dochód z myt na drogach krajowych	114.000			106.000	113.994
4	Nadwyżki dochodów od zakładów z funduszu kraj. dotowanych	10.766			5.587	1.664
5	Zapasy kasowe z lat 1869 i 1870	190.310			148.400	128.438
6	Dodatki do podatków	1,159.000			1,008.612	985.592
7	Suma dochodów . .	1,489.276			1,275.599	
8	W porównaniu ze sumą wydatków	1,484.495				
9	Okazuje się nadwyżka dochodów	4.781				

Uzasadnienie w preliminarzu specyalnym — na stronicy 10.

funduszu krajowego.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Koszta reprezentacyi kraju . .	152.700			99.300	58.063
II.	„ zarządu	114.429			100.144	93.451
III.	„ leczenia ubogich . . .	144.000			170.000	191.798
IV.	„ szczepienia	21.726			21.126	20.705
V.	„ sanitarne	30.000			15.126	14.883
VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	6.422			21.522	21.522
VII.	Zasiłki dla zakładów naukowych i publicznego wychowania .	50.610			64.310	62.231
VIII.	Zasiłki na utrzymanie pomników historycznych	8.000			9.500	9.500
IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi . .	33.687			30.467	31.486
X.	Drogi krajowe	672.500			549.800	478.894
XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	220.121			187.391	145.069
XII.	Rozmaite	30.300			40.162	29.630
	Suma wydatków . .	1,484.495			1,308.848	

Dochody Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych		1.200		do poz. 1. Dochód wynosił: w roku 1868 . 1.183 zł. „ „ 1869 . 1.062 „ „ „ 1870 . 1.455 „ razem 3.700 zł. przeciętnie . . 1.234 „	1.455	700
2	Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy obrotowych		14.000		do poz. 2. Dochód wynosił: w roku 1868 . 12.517 zł. „ „ 1869 . 9.018 „ „ „ 1870 . 20.153 „ razem 41.688 zł. przeciętnie . . 13.896 „	20.153	6.300
3	Dochód z myt na drogach krajowych		114.000		do poz. 3. Wedle rzeczywistej wynikłości.	113.994	106.000
4	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych z funduszu krajowego:				do poz. 4. Patrz preliminarz specyalny str. 76 i 114.		
	a) Szpital św. Łazarza oddział chorych	9.207					
	b) fundusz policyi krajowej	1.559	10.766			1.664	5.587
5	Zapas kasowy:				do poz. 5. Wedle zamknięć rachunkowych z r. 1869. 61.872 zł. z roku 1870:		
	a) z roku 1869	61.872					
	b) „ 1870	128.438	190.310		w gotowiźnie . 28.902 zł. w lokacyach . 99.536 „	128.438	148.400
6	Dodatki do podatków od sumy 6.100.000 zł. po 19 centów od każdego złotego austr. .		1,159.000		do poz. 6. Sprawdzona należytość podatków wynosi: *a*) gruntowego 3,732.543 zł. *b*) czynszowego 754.525 „ *c*) klasowo-dom. 757.741 „ *d*) dochodowego 369.369 „ *e*) zarobkowego 316.213 „ *f*) zarobkowego i dochodowego z kolei żelaznych 212.825 „ razem 6,143.216 „ Uwzględniając szkody elementarne i inne przypadki zaokrągla się tę kwotę na 6,100.000 zł.	985.592	1,008.612
	Suma dochodów . .		1,489.276				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Koszta reprezentacyi kraju.				do poz. 1. Wedle umowy zawartej z administracyą zakładu hr. Skarbka do L. W. 15.993/69.		
1	Czynsz najmu sali i lokalności sejmowych	4000				3.650	3.000
2	Koszta podróży posłów . .	6.400			do poz. 2. Przeciętny wydatek z ostatnich 3 lat wynosi 6.338 zł.	6.271	6.600
3	Dyety posłów	38.600			do poz. 3. Dla 143 posłów po 3 zł. dziennie wypada za 3 miesiące 38.610 zł.	5.526	39.000
4	Koszta druków	8.000			do poz. 4. Wydatek wynosił: w roku 1868 . 7 253 zł. „ „ 1869 . 6.980 „	6.295	7.200
5	Spisywanie sprawozdań . .	6.300			do poz 5. Wedle ugody z dnia 10. Września 1869 LW. 11671 po 105 zł. za każde posiedzenie. przeto licząc na 60 posiedzeń przypada 6.300 zł. W r. 1869 wydano 5.250 „	1.489	5.400
6	Urządzenie sali, pisarze dzienni, opał, oświetlenie, ubranie portyera . . .	4000	67.300		do poz. 6. Wydatek wynosił: w roku 1866 . 7.497 zł. „ „ 1869 . 3.096 „	1.206	3.900
7	Płaca Wydziałowych:				do poz. 7.		
	a) Marszałek krajowy . .	4.200			Wedle uchwał Sejmu z lat 1866/1870.	4.200	4.200
	b) sześciu członków Wydziału po 3.000 zł.	18.000				16.150	18.000
	c) dla Zastępców	3.200	25.400			3.275	2.000
	do przeniesienia . .		92.700				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		92.700		do poz. 8.		
8	Za kupno placu i rozpoczęcie budowania ubikacyj na Sejm i Wydział krajowy		60.000		Wedle kontraktu zawartego z kuratoryą zakładu Ossolińskich. wynosi należytość za grunt kupiony . 54.719 zł., które zapłacone być muszą zaraz po zatwierdzeniu umowy przez c. k. władze rządowe i Wysoki Sejm. Zarazem przypadnie zapłacić należytość prawną od przeniesienia własności, stemplową i t. p. Preliminuje się zatem okrągłą sumę . . 60 000 zł.	10.000	10.000
	Suma rubryki I. .		152.700				
	II. Koszta zarządu.						
9	Płace urzędników, sług i dyurnistów:				Wedle uchwał sejmowych z dnia 27. Marca, 22/26 Grudnia 1866 i 13. Września 1868.		
	A. Oddział konceptowy.						
	Płace sekretarzy, koncypistów i praktykantów	17.000				18.155	20.600
	dodatki na pomieszkanie . .	3.600	20.600				
	B. Oddział rachunkowy.						
	Płace dyrektora, zastępcy, 14 adjunktów i 1 woźnego .	16.415				14.034	19.715
	dodatki na pomieszkanie .	3.300	19.715				
	C. Oddział kasowy.						
	Płace kasyera, kontrolora, 4 adjunktów i 1 woźnego .	6.400				4.920	6000
	dodatki na pomieszkanie .	1.300	7.700				
	D. Oddział techniczny.						
	Płaca nadinżyniera, 2 inżynierów, 2 pomocników .	7.600				4.800	8.600
	dodatek na pomieszkanie .	1.000	8.600				
	do przeniesienia . .		56.615				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		56.615		Dyrektor kancelaryi, odźwierny i portyer mają pomieszkanie w naturze.		
	E. Oddział manipulacyjny.						
	Płace dyrektora, protokolisty, archiwisty, 6 kancelistów, 1 odźwiernego, 1 portyera, 4 woźnych	9.500					
	dodatki na pomieszkanie .	1.640	11.140			11.324	11.060
	F. Dyurniści.				do lit. F.		
	a) dla oddziału rachunkowego 6 po 1 zł. 50 ct. dziennie	3.285			Wedle rzeczywistego stanu rzeczy z uwzględnieniem koniecznej potrzeby (Inst. dla Wydz. §. 58).		
	10 po 1 zł. dziennie . .	3.650	6.935			4.922	4.745
	b) dla oddziału technicznego 1 po 2 zł. dziennie . .	730					
	5 po 1 zł. 50 ct. dziennie	2.738	3.468			3.625	1.200
	c) dla odziału sanitarnego 1 lekarz z dzienną płacą po 3 zł.	795	795		do poz. lit. c. Należytość roczna wynosi 1.095 zł. od tego odtrąca się 300 „ jako zwrot uiszczany przez gminy prowincyonalne za sprawdzanie recept szpitalnych.	3.650	3.650
	d) dla oddziału manipulacyjnego 1 po 1 zł. 50 ct. dziennie	548					
	12 po 1 zł. dziennie . .	4.380	4.928				
	e) dla odziału konceptowego 2 po 2 zł. dziennie . .	1.460					
	1 po 1 zł. 50 ct. dziennie	547	2.007				
10	**Zasługi.**						
	a) 4 stróżom po 180 zł. .	720			do poz. 10. i 11. Wedle uchwał Sejmu z lat 1866 — 1870.		
	b) dodatek na pomieszkanie dla 2 stróżów po 24 zł. rocznie	48					
	c) froterowi miesięcznie po 32 złr. 50 ct.	390	1.158			917	954
11	**Emolumenta.**						
	a) dyrektorowi kancelaryi na fiakra	50					
	b) ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6 woźnych po 50 zł.	350					
	c) ubranie dla portyera . .	100					
	do przeniesienia . .	500	87.046				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .	500	87.046		do lit. d. e. Wedle umowy zawartej.		
	d) na opał dla dyrektora kancelaryi 6 sągów drzewa twardego po 14 zł. . .	84					
	e) na opał dla odźwiernego i portyera po 2 sągi po 14 zł.	56	640			706	762
12	Najem pomieszkania na kancelarye Wydziału krajowego		6.000		do poz. 12. Wedle kontraktu dto 4. Lipca 1866 LW. 2.896.	6.000	6.000
13	**Remuneracye.**						
	1. Stałe.				do poz. 13. Wedle uchwał sejmowych z lat 1866/70 i ustauowy służby kr. §. 37.		
	a) Tłumaczowi języka ruskiego	300					
	b) tłumaczowi innych języków	300					
	c) rzecznikowi prawnemu za zastępstwa w sprawach cywilnych	600					
	d) protokoliście W. Madejskiemu dodatek do płacy .	120					
	e) Archiwiście J. Tarczyńskiemu dodatek do płacy .	120					
	f) Odźwiernemu J. Prokopowiczowi podobny dodatek .	120	1.560			540	840
	2. Niestałe.						
	g) dla urzędników i sług Wydziału kraj.	2.000	2.000			2.023	2.000
	do przeniesienia . .		97.246				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		97.246				
14	Potrzeby kancelaryjne:						
	a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	3.000			do lit. a. Wydatek wynosił: w roku 1867 . 2.619 zł. „ „ 1868 . 1.278 „ „ „ 1869 , 3.392 „	4.806	2.000
	b) Sprawienie sprzętów . .	1.000			do lit. b — i. Wedle rzeczywistej potrzeby.	1.088	1.000
	c) Potrzeby do pisania . .	700			Wydatek ogólny potrzeb w r. 1869 wynosił 8.722 zł.	1.261	700
	d) Papier do druków, druki ksiąg i wzorów	1.000				3.641	1.000
	e) Oprawa ksiąg i druków .	1.000				300	600
	f) Oświetlenie	200				266	300
	g) Opał	1.000				968	1.000
	h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału krajowego . .	600				651	600
	i) Rozmaite	300	8.800			323	300
15	Koszta podróży i dyety . .		4.000		do poz 15. Wedle prawdopodobnej potrzeby.	1.688	4.000
	do przeniesienia . .		110.046				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia .		110.046				
16	Pensye i zaopatrzenia urzędnikom, wdowom i sierotom:						
	a) Eleonorze Mochnackiej .	280			do poz. 16. i 17. Wedle uchwał sejmowych z lat 1866 — 1870.		
	b) Genowefie Bojarskiej . .	420					
	c) Karolinie Jankowskiej .	400			do poz. 16. lit. g. i h. Wedle uchwały Wydziału krajowego dtto 13. Czerwca 1871 L. 7862/7542. Czas pensyonowania liczy się od 1. Lipca 1871.		
	d) Janowi Pawulskiemu . .	1.300					
	e) Amalii Wagilewiczowej .	200				2.653	2.653
	f) sierotom po woźnym Klimowskim	53					
	g) Józefowi Tarczyńskiemu b. archiwiście	500					
	h) Wojciechowi Madejskiemu b. protokoliście	500	3.653				
17	Dary z łaski.						
	a) Walerya, Józefie, Adolfinie i Gabrieli Bojarskim, sierotom po sekretarzu stanowym po 52 zł. 50 ct. .	210					
	b) Ludwice i Franciszce Rzepińskim, sierotom po archiwiście stanowym po 60 zł.	120					
	c) sierotom po ś. p. naczelniku powiatowym Nowakowskim	400	730			330	330
	Suma Rub. II. . .		114.429				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
18	**III. Koszta leczenia ubogich chorych.**				Wydatek wynosił:		
	a) dla szpitali powszechnych w ogóle	124.000			w roku 1867 . 238.640 zł. „ „ 1868 . 255.805 „ „ „ 1869 . 258.557 „ razem 753.092 zł.		
	b) Zaległe koszta leczenia szpitali krajowych i zagranicznych	20.000			na to wpłynęło zwrotów . . 8.519 „ pozostaje wydatków . . 744.483 „ przeciętnie . . 248.161 „	191.798	170.000
	Suma Rub. III. . .		144.000		z których wedle ustawy, preliminuje się połowa na fundusz kr. przypadająca.		

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	IV. Koszta szczepienia.						
19	*a*) Remuneracya dla chirurga miejskiego we Lwowie za utrzymywanie i odświeżanie krowianki.	126			do poz. 19. a. Wedle uchwał sejmowych z lat 1866/70.		
	b) Koszta podróży i dyety lekarzy do szczepienia używanych	21.600			do lit. b. Wydatki wynosiły: w roku 1867 . 22.456 zł. „ „ 1868 . 20.858 „ „ „ 1869 . 21.394 „ przeciętnie . . 21.569 „	158 20.548	126 21.000
	Suma Rub. IV. . .		21.726				
20	**V. Wydatki sanitarne.**				do poz. 20. lit. a. Wydatki wynosiły: w roku 1867 . 13.613 zł. „ „ 1868 . 17.470 „ „ „ 1869 . 20.328 „		
	a) Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu czynności sanitarnych	20.000				11.291	15.126
	b) Koszta zamknięcia granic krajów koronnych i miejsc dotkniętych zarazą . . .	10.000			do lit. b. Wedle ustawy z dnia 29. Czerwca 1868 r. §. 33. ustęp 2. (Dziennik pr. kr.) Nr. XIV. z r. 1868 st. 57 i z uwzględnieniem rzeczywistej potrzeby.	3.595	—
	Suma Rub. V. . .		30.000				
21	**VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.**				do Rub. VI. Wedle uchwał sejmowych z lat 1866/70.		
22	Szpitalowi sióstr miłosierdzia we Lwowie	840				840	840
23	Dla domu ubogich i sierót w Krakowie	5.424				5.424	5.424
24	Dla zakładu sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie .	158				158	158
25	Subwencya na budowę szpitalu św. Łazarza w Krakowie , ...	—			do poz. 25. Z powodu znacznych wydatków innych rubryk, nie preliminuje się subwencyi na rok bieżący.	15.000	15.000
	Suma Rub. VI. . .		6.422				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.				do Rub. VII. Wedle uchwał sejmowych z r. 1869 i sprawozdania Wydziału krajowego, na czele budżetu niniejszego umieszczonego.		
	A. Stypendya:						
26	dla 20 kandydatów pedagogicznych po 100 zł. . . .	2.000				2.000	2.000
27	„ 2 uczniów weterynaryi po 200 zł. 400 zł. i na koszta podróży dla tychże 60 zł.	460				460	460
28	dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach . . .	1.000	3.460			1.000	1.000
	B. Zasiłki dla Zakładów:						
29	szkole rolniczej w Czernichowie	5.000				5.000	5.000
30	szkole rolniczej w Dublanach	6.500			do poz. 30.	5.000	5.000
31	zakładowi głuchoniemych we Lwowie	1.050			Wedle uchwały sejmowej z dnia 30 Sierpnia 1869 podniesiono zasiłek szkoły Dublańskiej do 10.000 zł. z tych ponosi fundusz kultury krajowej 3500 zł. zaś resztę fundusz krajowy.	1.050	1.050
32	zakładowi ciemnych we Lwowie	1.000	13.550			1.000	1.000
	C. Na cele naukowe i wykształcenia:						
33	komisyi fizyograf. w Krakowie.	1.500				1.500	1.500
34	dla czasopisma „Szkoła“	500				500	500
35	dla zakładu żeńskiego p. Selingerowej	500				500	500
36	„ pedag. S. Jana w Krakowie.	200				200	200
37	„ czasopisma „Uczytel“	500				500	500
38	„ szkoły gimnast. „Sokół“	1.000			do poz. 39.	1.000	1.000
39	„ teatru polsk. w Krakowie.	5.000			Preliminuje się tylko połowę dawniejszej subwencyi ponieważ drugą połowę c. k. rząd udziela.	5.000	5.000
40	„ dto. we Lwowie . . .	4.200				4.200	4.200
41	„ teatru ruskiego we Lwowie	3.000				3.000	3.000
42	„ towarzystwa muzycznego we Lwowie	1.000				1.000	1.000
43	„ 4 członków Rady szkolnej po 1200 zł. 4800 zł. „ 2 dto. po 700 zł. 1400 zł.	6.200			do poz. 43. C. k. skarb państwa przyjął na siebie płacę dwóch członków po 500zł. rocznie.	5.321	7.200
44	„ odszczególniających się nauczycieli i pomocników szkół ludowych na nagrody, tudzież na inne cele oświaty i wychowania	10.000				22.200	22.200
			33.600				
	Suma rub. VII. . .		50.610				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawczona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	VIII. Utrzymanie pomników historycznych.				do poz. 45 i 46. Wedle uchwały sejmowej z dnia 23 Sierpnia 1870 i wedle prawdopodobnej potrzeby.		
45	Na odnowienie Sukiennic w Krakowie	5.000				9.500	9.500
46	na restauracyę pomników w ogóle	5.000					
	Suma rub. VIII.		8.000				
	IX. Kwaterunkowe Żandarmeryi.				do Rub. IX. Na podstawie prawa organicznego c. k. Żandarmeryi z dnia 18. Stycznia 1850, instrukcyi kwaterunkowej z dnia 1go Sierpnia 1851 i uchwał Sejmu z lat $\frac{1866}{1869}$; na ostatek wedle poszczególnych wykazów o stanie korpusu.		
47	Czynsze za najem koszar, zapalanie lamp, dostarczanie mioteł	3.181					
48	Oświetlenie koszar . . .	1.209					
49	dto. stajen i utrzymywanie sprzętów stajennych . .	12					
50	Utrzymanie i uzupełnianie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących . . .	300					
	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów:						
	a) dla żołnierzy	1.080					
	b) dla niższych stopni . .	15					
	c) naczyń kuchennych dla wszystkich	394					
51	Pranie bielizny pościelnej szeregowców, furyerów i woźnych	1.517					
52	Naprawa bielizny pościelnej	110					
53	Pranie koców, sienników, poduszek	295					
54	Napełnianie i dopełnianie słomą poduszek i sienników	690					
55	Uzupełnianie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	2.724					
	do przeniesienia . .	11.527					

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .	11.527					
					do poz. 60.		
56	Opał i oświetlenie:				Należytość czynszów ubikacyjnych wynosi 30.263 zł.		
	a) kancelaryj skrzydłowych i plutonowych	452			do tego podwyższenie d. L. W. $^{8367}/_{871}$ 1.191 zł.		
	b) pomieszkań oficerów, rachmistrzów. furyerów i woźnych	676			razem . . 31.454 zł.		
					odtrąciwszy od tego:		
57	Rozmaite inne wydatki . .	300			*a*) dodatek przypadający na Bukowinę 56 zł. 91 1/2 ct.		
58	Dla nowego posterunku w Wielopolu	291			*b*) kwaterowe sztabu . . . 1.659 zł.— „		
	Razem	13.246			*c*) noclegowe niższych stopni 10.029 „ 62 „		
					razem 11.745 zł. 53 1/2 c.		
59	Odrąciwszy część przypadającą na Bukowinę co do kosztów sztabu i składu skrzydłowego	30			pozostaje 19.708 „ 46 1/2		
	pozostaje . . .	13.216	13.216		do tego potrzeb dla nowych 8 posterunków . . . 763 „ —		
60	Najem pomieszkań i koszar		20.471		Suma 20.471 „ 46 1/2		
	Suma Rub. IX.		33.687		Patrz uchwałę Wydziału krajowego z dnia 20 Grudnia 1870 L. 16.352 i L. W. $^{8367}/_{871}$.	31.486	30.467

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	X. Drogi krajowe.						
	A. Koszta zarządu.						
61	Płace urzędników i sług:				do poz. 61-62		
	1. inżynierowi w Krakowie	1.300			Wedle uchwał sejmowych		
	2. inżynierom po 1100 . .	2.200			z r. 1868 i 1869.		
	4. „ „ 1000 . .	4.000					
	15 konduktorom po 500	7.500					
	20 „ po 400	8.000					
	100 drożnikom „ 150	15.000					
	120 „ „ 120	14.400	52.400				
62	Ryczałty.						
	a) kosztów podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg:						
	7 inżynierom po 500 zł.	3.500					
	10 konduktorom po 150 zł.	1.500					
	25 „ po 120 zł.	3.000					
	b) Kosztów kancelaryjnych:						
	7 inżynierom po 48 złr.	336					
	35 konduktorom po 16 zł.	560					
	c) na umieszczenie biór:						
	2 inżynierom (we Lwowie i w Krakowie po 100 . .	200					
	5 inżynierom na prowincyi po 60 zł.	300	9.396				
63	Remuneracje		3.000		do poz. 63.		
64	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa wzorów, instrumentów i naczyń dla oddziału technicznego, dla inżynierów i konduktorów . .		4.000		Wedle §. 37 Ustanowy służby krajowej, tudzież na wynagrodzenie za sporządzanie rachunków z lat dawnych, przepisywanie kosztorysów i kopiowanie planów.		
65	koszta podróży inżynierów, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych		2.000		do poz. 64-66.		
66	Nadzwyczajne wydatki administracyjne, tudzież Wydziałom pow. zwroty kosztów kancelaryjnych . .		3.004		Wedle rzeczywistej potrzeby.		
	Suma kosztów zarządu		73.800			63.386	64.700

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1 70.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		73.800				
	B. Nowe budowy dróg.						
67	Dębicko - Nabrzeziańska .	113.000					
68	Tarnów - Niedziecka . . .	10.000					
69	Żółkiew - Krystynopolska .	30.000					
70	Iwanie - Mosorowka . . .	15.000	168.000			248.583	280.000
	C. Przebudowanie dróg.						
71	Kraków - Lubelska . . .	5.800					
72	Brzesko - Sądecka . . .	30.000					
73	Tarnów-Sącz - Niedziecka .	8.000					
74	Czorsztyn - Nowytarg . .	1.100					
75	Gorlice - Konieczna . . .	34.000					
76	Sanocko - Przemyska . . .	26.000					
77	Horodenka - Sniatyn . . .	8.000					
78	Silec - Zeleszczyki	30.000	142.900			14.028	49.000
	D. Utrzymanie dróg.						
79	Prusko - Szląska	4.200					
80	Mogiła - Baran	400					
81	Brzesko - Sądecka	2.700					
82	Tarnów - Sącz - Niedziecka .	16.300					
83	Krościenko - Szczawnicka. .	22.500					
84	Czorsztyn - Zabornia z mostem na Dunajcu. . .	16.800					
85	Sanocko - Rzeszowska . . .	4.200					
86	Sanocko - Przemyska . . .	22.500					
87	Bełzec - Jarosław	15.200					
88	Żółkiew - Mosty	4.700					
89	Zimnawoda - Hoszany . .	8.000					
90	Lwów - Rohatyn	19.500					
91	Stanisławów - Bursztyn . .	5.300					
92	Tyśmienica - Kołomyja . .	1.900					
93	Sniatyn - Horodenka . .	1.600					
94	Brzeżany - Złoczów . . .	12.700					
95	Brzeżany Podwołoczyska .	16.900					
96	Strusów - Buczacz	9.500					
97	Czortków - Manasterzyska .	24.400					
98	Tłuste - Buczacz	6.800					
99	Skała - Czortków	4.700					
	do przeniesienia . .	220.800	384.700				

Wydatki Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .	220.800	384.700				
100	Skała - Zaleszczyki . . .	15.700					
101	Okopy - Mielnica - Borszczowska	3.800					
102	Husiatyn - Kopeczyńce . .	2.500	242.800			181.295	111.100
103	**E. Zasiłki na budowę dróg powiatowych.**	.	15.000			15.350	15.000
104	**F. Zasiłki na budowę dróg gminnych.**	.	30.000			34.220	30.000
	Suma Rubr. X. . .		672.500			556.863	655.800

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	XI. Dotacye i zasiłki dla zakładów.						
105	*Szpital główny we Lwowie:*						
	a) oddziałowi chorych zasiłek zwrotny	48.489				36.805	13.899
	b) oddziałowi położnic dotacya stała	10.949				8.048	8.010
	c) oddziałowi obłąkanych, dotacya	60.735	120.173			46.191	38.436
106	*Szpital Św. Łazarza w Krakowie:*						
	dla oddziału położnic i podrzutków dotacya .	35.836	35.836			25.580	37.678
107	*Szpital Św. Ducha w Krakowie:*						
	a) dla oddziału obłąkanych, dotacya	2.552				1.879	4.611
	b) dla oddziału syfilitycznych, dotacya	3.313	5.865			376	5.140
108	*Funduszowi podrzutków we Lwowie* . .	58.292	58.292			62.994	79.617
	Suma Rub. XI . .		220.166				
	XII. Rozmaite.						
109	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	30.000				29.630	30.000-
110	Na utrzymanie słupów granicznych	300	30.300			.	300

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział chorych

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu	Uwaga	Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Odsetki od kapitałów	2.243			2.243	1.391
2	Zapisy i legaty	3.200			1.683	4.052
3	Dochód z realności	282			282	283
4	Dodatki	22.214			26.037	22.399
5	Zwroty kosztów leczenia . . .	49.212			52.212	42.864
6	Rozmaite dochody	272			215	6.194
7	Suma dochodów . .	77.423			82.672	77.183
8	W porównaniu z wydatkami .	125.912			96.571	113.988
9	Okazuje się brak	48.489		do poz: 9. Brak wykazany — zostanie pokrytym z funduszu krajowego zaliczkowo, z zastrzeżeniem zwrotu od gminy lwowskiej po zamknięciu rachunków na rok 1871.	13.899	36.805

funduszu szpitalu głównego we Lwowie. Oddział chorych.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Płace urzędników i sług . . .	17.816			13.782	13.325
2	Odstawne	58			58	58
3	Adjuta	3.450			1.380	1.254
4	Substytucye	.			.	888
5	Dyurny	912			674	845
6	Pensye	666			515	467
7	Zaopatrzenia i dary z łaski .	259			240	178
8	Odprawy	100			.	.
9	Emolumenta	3.476			462	314
10	Wydatki kapliczne	15			60	67
11	Najem pomieszkania	7.133			6.750	8.227
12	Potrzeby kancelaryjne . . .	576			477	397
13	Remuneracye i zapomogi . .	1.307			1.029	1.259
14	Koszta gospodarcze	84.220			66.400	66.745
15	Zwrot kosztów utrzymania chorych	1.600			1.400	1.5713
16	Utrzymanie budynków . . .	3.224			3.144	11.713
17	Rozmaite wydatki	1.100			200	6.678
	Razem	125.912			96.571	113.988

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Od zapisu długu bankowego w kwocie 10059 zł. w. a. po 5%	401			do rubr. I. Jednoroczna należytość według stopy procentowej po odtrąceniu podatków od zapisów długów państwowych 20%, zaś do obligów indemn. 10%. Odsetki od obligacyj państwa z r. 1843 L. 34221 w kwocie . . . . 500 zł. i od obligacyj indem. z r. 1853 L. 19275 w kwocie . . . . 100 zł. nie wykazują się do przychodu, gdyż takowe według aktu fundacyjnego mają być rozdzielone pomiędzy rekonwalescentów. Za podstawę do obliczenia odsetków przyjęto stan efektów przed dokonaniem zarządzonej konwersyi.		
2	Od zapisów długu państwa w kwocie 49.477 zł. 34 kr. m. k. po 4% i 5%	1.718					
3	Od obligacyj pożyczki narodowej z r. 1855 w kwocie 1502 zł. po 5% . .	63					
4	Od obligacyi indemnizacyjnych w kwocie 1200 zł. po 5%	52					
5	Od obligacyj pożyczki głodowej z r. 1866 na 20 zł. po 7%	1					
6	Od listów zastawnych galic. w kwocie 200 zł. po 4%	8	2.243			1.391	2.243
7	**II. Zapisy i legaty** .		3.200		do rubr. II. Wynikłość z r. 1868—2131 zł. „ 1869—3434 „ „ 1770—4052 „ Razem . 9617 „ przeciętnie 3206 „ w zaokrągleniu 3200 „	4.052	1.683
	do przeniesienia		5.443				

chorych. głównego we Lwowie. Dochody

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1876.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia .		5.443				
	III. Dochód z realności.				do rub. III. Według dzielnika stałego (100: 64·10)		1
9	Czynsz za ubikacye do kliniki używane z rocznych 441 zł.		282			283	282
	IV. Dodatki.				do rubr. IV. poz 10. Należytość za rok 1871 wynosi według L. W. 4427/871 2120 zł. z której według dzielnika na oddział chorych kwota: 1360 zł. przypada.		
10	Relutum za należących z c. k. skarbu 200 sągów drzewa opałowego	1.360				1.135	1.267
11	1/5 kopytkowego z dochodów rogatek miejskich . . .	20.800			do poz. 11. Według obliczonej na rok 1871 należytości do L. W. 2122/871.	21.264	24.716
12	Dodatek z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni z rocznych . , . . 84 zł.	54	22.214		do poz. 12. Według dzielnika stałego (100: 64·10.)		54
	V. Zwroty kosztów leczenia.				do rub. V. poz. 13. 14. i 15. Wynikłości z r. 1867 37593 zł. „ 1868 62545 „ „ 1869 49722 „ Razem . 149860 „ przeciętnie . 49953 „ Gdy jednak w tych wynikach mieszczą się i niewyrachowaae zaliczki, przeto bierze się za podstawę ilość dni leczenia, która wynosiła: w r. 1867 107.058 zł. „ 1868 102.875 „ „ 1869 90 931 „ Razem . 300.864 zł. przeciętnie . 100.288 „ Licząc według istniejącej taksy każdy dzień po 49 ct. prawdopodobny dochód wynosić będzie 49.141.		
13	Od samoplacących	9.724					
	do przeniesienia .	9.724	27.939				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia	9.724	27.939				
14	Od funduszów obcokrajowych	544					
15	Od funduszu kraj. galic. .	38.873				42.864	52.000
16	Od gminy lwowskiej za leczenie chorych z zakładu św. Łazarza	71			do poz. 16. Wynikłość z r. 1868 101 zł „ 1869 112 „ „ 1870 — „ Razem . 213 zł. przeciętnie . 71 zł.	.	212
17	Od tejże za leczenie ubogich chorych miasta Lwowa .	.	49.212		do poz. 17. Na koszta leczenia za biednych chorych, do gminy miasta Lwowa należących, przeznaczone są dochody pod poz. 8. i 11. wykazane; — niedobór jakiby się okazał, pokrywa fundusz krajowy. — Ilość dni leczenia w tym dziale wynosiła: w r. 1867 66.225 dni „ 1868 48.980 „ „ 1869 41.745 „ Razem . 156.950 dni przeciętnie 52.317 dni Licząc po 49 ct. dziennie, uczyni razem 25.635 zł. 33 c.		
	VI. Rozmaite dochody.						
18	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne pomniejsze dochody	170			do poz. 18. Wynikłość z r. 1868 151 zł. „ 1869 55 „ „ 1870 306 „ Razem . 512 „ przeciętnie . 170 „	6.099	121
19	Od funduszu klinicznego zwrot za 15 sągów drzewa opałowego po 10 zł. 12 c. 151 zł. 30 ct.	102	272		do poz. 19. Wedle dzielnika stałego (vide poz. 10.)	95	94
	Suma dochodów .		77.423				82.672

chorych. głównego we Lwowie. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Płace urzędników, lekarzy i sług.				Do rubr. I. Stałe płace obliczone według dzielnika stałego i stanu rzeczywistego.		
1	Dyrektorowi z rocz. 840 zł.	701				701	701
2	Zarządcy „ 630 „	526				131	526
3	Kontrolorowi „ 525 „	438				438	438
4	Magazynierowi	.				.	334
5	1szemu pisarzowi „ 210 „	175				175	175
6	2giemu pisarzowi „ 315 „	263				263	263
7	Maszyniście „ 480 „	400				450	417
8	Nadzorcy domu	.				108	175
9	Woźnemu z rocz. 151 zł. 20 c.	126				126	126
10	Odźwiernemu z rocz. 168 zł.	151			Do poz. 10. Płacę odźwiernego ponosi oddział chorych w kwocie . . . 151 zł. 8 c. oddział położnic 16 „ 92 „	139	151
11	Pierwszej praczce	.			Do poz. 4. 8. 11. i 12. Posada ta została zniesioną.	.	155
12	Pomocnikowi magazyniera .	.				.	120
13	29 Siostrom Miłosierdzia po 80 zł.	1.935			Do poz. 14.	433	.
14	Trzem prymaryuszom po rocznych . . . 630 zł.	1.701			Dwóch prymaryuszów po 630 zł. czyni . . 1260 zł. z trzeciego prymaryusza płacy 630 zł. przypada na oddział chorych . . . . . 441 „ reszta zaś 189 zł. na oddział obłąkanych	441	441
					Razem przypada na oddział chorych . . 1701 zł.		
15	Trzem prymaryuszom po rocznych . . . 600 zł.	1.800			Do poz. 15. Te płace w zupełności oddział chorych ponosi.	1.260	1.260
16	Posługaczom i służbie domu wraz z żywnością . . .	8.900			Do poz. 16. Stosunkowo do wynikłości z pierwszych trzech miesięcy roku 1871.	8.660	8.500
	do przeniesienia .	17.116					

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia .	17.116					
17	Za sprawdzanie recept	700	17.816		do poz. 17. Za czas od 1/7 869. do 31/2 870. wypłacono do LW. 1578 (1871) 422 zł. 23 c. do której to kwoty dodaje się stosunkowa należytość za rok 1871.		
	II. Odstawne.						
18	Maciejowi Grass, kwieskowanemu pisarzowi z rocznych 70 zł.		58		do poz. 18. Jak w latach poprzednich.	58	58
	III. Adjuta.						
19	Sześciu sekundaryuszom oddziałów chorób wewnętrznych, zewnętrznych i syfilitycz. rocznie po 400 zł.	2.400			do poz. 19. 20. 21. Jednoroczna na oddział chorych w zupełności przypadająca należytość.	.	1.080
20	Jednemu sekundaryuszowi rocznie . . . . 300 zł.	300				1.254	.
21	Pięciu praktykantom lekarskim po . . . 150 zł.	750	3.450			.	300
22	**IV. Substytucye.**				do poz. 22. Na substytucye nic się nie preliminuje, gdyż cała na posady stałe przypadająca potrzeb już przy rubryce I. uwzględnioną została.	888	.
	V. Dyurny.						
23	Dla trzech pisarzy po 1 zł. dziennie z rocznych 1095 zł.		912		do poz. 23. Według dzielnika stałego (100: 83·40.)	845	674
	VI. Pensye.						
24	Wagner Ludwice, wdowie po prymaryuszu rocz. 105 zł.	105				44	105
	do przeniesienia .	105	22.236				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia .	105	22.236				
25	Grund Ludwice, wdowie po zarządcy szpitala z rocznych 210 zł.	176			do poz. 24—27. Jak w latach poprzednich.	175	176
26	Burkart Franciszce, wdowie po kontrol., z rocznych 175 zł.	146				146	146
27	Bodaszewskiej Agnieszce wdowie po nadzorcy domu, z rocznych . . 105 zł.	88				88	88
28	Popławskiemu Janowi, byłemu odźwiernemu z rocznych 168 złr.	151	666		do poz. 28. Zaasygnowano do L. W. 15838/870 rocznie 168 zł. z tego przypada na oddział położnic . . . 16 zł. 92 c. na oddział chorych 151 zł. 8 c.	14	.
	VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.						
29	Christl Laurze, sierocie po kontrolorze z rocznych 63 zł.	53			do poz. 29, 30, 31. Jak w latach poprzednich według dzielnika stałego (100: 83·40).	48	53
30	Hammer Joannie, sierocie po pisarzu, z rocznych 63 zł.	53				57	53
31	Tomaszewskiej Maryi, wdowie po woźnym, dziennie po 14 ct., roczn. 51 zł. 10 ct.	43				43	43
32	Drabikowskiej Elżbiecie, byłej dozorczyni chorych. po 30 ct. dziennie z rocznych 109 zł. 80 ct.	110	259		do poz. 32. Zaasygnowano od dnia 1. Stycznia 1871 LW. 902 i 2435/871.		
33	**VIII. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.**		100		do poz. 33. Prawdopodobna potrzeba w stosunku do wynikłości w pierwszych 3ch miesiącach 1871 r.		
	do przeniesienia . .		23.261				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		23.261				
	IX. Emolumenta.						
34	Na fiakra prymaryuszowi oddziału syfilitycznych, rocznie . . . . . 105 zł.	105			do poz. 34 i 35. Jednoroczna na oddział chorych w zupełności przypadająca kwota.	105	105
35	Na fiakra prymaryuszowi oddziału internistów, rocznie 63 zł.	63				63	63
36	Na ubiór dla woźnego i odźwiernego	100			do poz. 36. Po koniec Marca wydano 98 zł. 20 ct.	80	60
37	Na żywność dla 29 Sióstr Miłosierdzia po 120 zł. dla każdej, razem 3.480 zł.	2.902			do poz. 37. Na mocy układu zawartego z temiż Siostrami i według dzielnika stałego.		
38	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług, mianowicie: *a*) dla rządcy, z rocznych 16 zł. *b*) dla kontrolora, z rocznych 12 zł. *c*) dla 2ch sekundaryuszów rocznych . . . 20 zł. *d*) dla 5ciu praktykantów z rocznych . . . 25 zł. *e*) dla odźwiernego z rocznych . . . . . 7 zł.	70			do poz. 38. Potrzeba pod *a*, *b*, *d*, *e* wynosi razem . . 60 zł. z czego według dzielnika stałego przypada na oddział chorych . . . . 50 zł. do tego pod lit. *c* w zupełności na oddział chorych . . . . 20 „ Razem . . . 70 zł.	66	.
39	Na opał dla rządcy 12 sągów drzewa . . 133 zł.	86			do poz. 39. Zaasygnowano do L. W. 16482/870. Obliczono na podstawie ceny drzewa z r. 1871 t. j. 11 zł. 10 ct. za sąg.	.	234
40	detto kontrolorowi					.	138
41	Relutum na pomieszkanie opał i światło dla asystenta kliniki	150	3.476		do poz. 41. Zaasygnowano do L. W. 731/871.	.	96
42	Wydatki kapliczne . . .		15		do poz. 42. Według porządku oznaczonego rozporządzeniem na-	67	60
	do przeniesienia . .		26.752				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		26.752		miestnictwa z dnia 17. Marca 1854 l. 43.945, mają być zwykłe wydatki kapliczne w roku 1871 z funduszu „obłąkanych“ pokryte: zatem preliminuje się tu tylko na nadzwyczajne wydatki potrzeba w kwocie 15 zł. jak w. r. 1869.		
	XI. Najem pomieszkania.						
43	Dyrektorowi szpitalu dodatek na pomieszkanie z rocznych 420 zł.	350			do poz. 43. Według dzielnika stałego (100: 83·40).	350	350
44	Kontrolorowi z rocznych 200 zł.	167			do poz. 44. Kontrolor nie ma pomieszkania w naturze, zatem preliminuje się temuż rocznie na pomieszkanie 200 zł., z czego według dzielnika stałego na oddział chorych 167 zł. przypada.	133	—
45	Rządcy z rocznych 200 zł.	167			do poz. 45. Zaasygnowano do L. W. 16482/870.		
46	Hotmanowi czynsz za najem pomieszkania na filię rocznych . . . . 6.000 zł.	6.000			do poz. 46 i 47 Czynsz podwyższono na mocy kontraktu według uchwały Wydziału krajowego.	—	4.500
47	Höflichowi czynsz za najem pomieszkania na drugą filię z rocznych 1.900 zł.	449	7.133		Z czynszu za filię Höflicha przypada na oddział chorych 449 zł, na oddział położnic 1.451 „ (Patrz wyjaśnienie przy poz. wydat. 41 oddziału położnic).	7.743 —	— 1.900
	XII. Potrzeby kancelaryjne.						
48	Ryczałt wydatków kancelaryjnych rocznie 112 zł. 54 ct.	94			do poz. 48. Według dzielnika stałego (100: 83·40.)		
49	Rozmaite wydatki kancelaryjne	482	576		do poz. 49. Wynikłość z r.: 1868. — 517 zł. 1869. — 625 „ 1870. — 303 „ Razem . 1.445 zł. przeciętnie . 482 „	397	477
	do przeniesienia . .		34.461				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		34.461				
	XIII. Remuneracye i zapomogi.						
50	Remuneracye stałe:				do poz. 50. Według dzielnika stałego (100: 83·40.)		
	a) Kapłanowi obrządku gr. kat. z rocznych . 100 zł.	83				76	83
	b) Dwom pisarzom po 105 zł. z rocznych . 210 zł.	174			do lit. *b*. Wedle uchwały Wydziału kraj. do l. 14624/869.	—	200
	c) Woźnemu z rocznych 60 zł.	50				182	—
					do lit. *c*. Wedle uchwały Wydziału kraj. do l. 536/871.	30	—
51	Remuneracye zmienne i zapomogi	1.000	1.307		do poz. 51. Preliminuje się kwotę tak znaczną z powodu zaasygnowania Dr. Hawrankowi remuneracyi za długoletnią bezpłatną służbę i innych remuneracyj, którew pierwszych 3ch miesiącach 1871 roku wynoszą: 875 zł.	616	371
	XIV. Koszta gospodarcze.						
52	Wyżywienie:						
	a) Zwykła strawa i dodatki 44.000 zł.				do poz. 52. *a*) Preliminuje się kwotę tak znaczną z powodu przyznanego p. Höflichowi dodatku 26¼ % do cen dawniejszych Za podstawę przyjęto wynikłość z pierwszych 3ch miesięcy 1871 r.		
	b) Pieczywo . 5.500 „						
	c) Wino . . 950 „	50.450					
53	Lekarstwa	15.000					
	do przeniesienia . .	65.450	35.768				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .	65.450	35.768		Do poz. 53. Pomimo znacznego podwyższenia taksy aptekarskiej preliminuje się dotychczasową kwotę, z powodu, iż Siostry Miłosierdzia zajmą się przyrządzaniem zwykłych lekarstw.		
54	Wydatki sanitarne . . .	2.800			do poz. 54. Stosunkowo do wynikłości w pierwszych 3ch miesiącach 1871 roku.		
55	Instrumenta chirurgiczne .	400			do poz. 55. 56. Jak na rok 1870.		
56	Sprzęty domowe	2.000			do poz. 57. Z powodu braku i złego stanu bielizny preliminuje się więcej jak w roku 1870.		
57	Bielizna i pościel	6.400			do poz. 58. Według wynikłości z r. 1870.		
58	Słoma do leży	670			do poz. 59. Wynikłość z r. 1868 — 3.397 zł. „ 1869 — 2.743 „ „ 1870 — 5.269 „ Razem . 11.409 „ przeciętnie . . 3.803 „ preliminuje się jednak 5.000 zł. z powodu zwiększonej potrzeby przez zaprowadzenie maszyny parowej i powiększenie ilości sal.		
59	Drzewo opałowe	5.000			do poz. 60. Wynikłość z r. 1868 — 590 zł. „ 1869 — 746 „ „ 1870 — 1.464 „ Razem . 2.800 „ przeciętnie . . 934 „ preliminuje się jednak stosownie do wynikłości z roku 1870 1.460 zł. z powodu podwyższonej ceny nafty i pomnożenia ilości sal.		
60	Oświetlenie	1.460					
61	Koszta pogrzebowe	40	84.220			66.745	66.400
	do przeniesienia . .		119.988				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		119.988		po poz. 62. Wynikłość z r. 1868—1.586 zł. „ 1869—1.656 „ „ 1870—1.573 „ Razem . 4.815 „ przeciętnie . 1.605 „ w zaokrągleniu . 1.600 „		
62	**XV. Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu i położnic . .**		1.600			1.573	1.400
	XVI. Utrzymanie budynków.						
63	Na konserwacyę i reparacye budynków	3.000			do poz. 63. Prawdopodobna potrzeba.	11.526	3.000
64	Kominiarzom i straży ogniowej	224	3.224		do poz. 64. Według kontraktu zawartego do LW. 432/871 wynosi należytość roczna 350 zł., z której na oddział chorych 224 zł. przypada.	188	144
65	**XVII. Rozmaite.**						
	a) Zwrot wpłaconych nadwyżek i inne przypadkowe wydatki	500			do poz. 65. a. Ponieważ uiszczone nadwyżki przy odnośnych rubrykach dochodów odtrącone zostaną i przy zamknięciu rachunków od wydatków się wyłączą, przeto na podobne wydatki nic się nie preliminuje. Rozmaite drobne potrzeby wynosiły: w roku 1868 . 838 zł. „ 1869 . 424 „ „ 1870 . 271 „ Razem . 1.533 zł. przeciętnie . 511 „ w zaokrągleniu . 500 „	1.478	200
	b) Na urządzenie dla przybyłych 3ch Sióstr Miłosierdzia	600	1.100		do poz. 65. b. Według LW. 3.970/871.	5.200	
	Suma . .		125.912				96.571

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział położnic

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Odsetki od kapitałów . . .	79			79	52
2	Dochód z realności	32			32	32
3	Dodatki	158			148	127
4	Zwrot kosztów leczenia . . .	600			391	846
5	Rozmaite	16			14	25
	Razem	885			664	
	w porównaniu z wydatkami .	11.834			8.674	
	okazuje się brak w kwocie . .	10.949			8.010	

funduszu szpitalu głównego we Lwowie. Oddział położnic.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Płace urzędników, lekarzy i sług	1.225			1.041	1.052
2	Odstawne	4			4	4
3	Adjuta	210			360	184
4	Substytucye	.			.	60
5	Dyurna	66			51	60
6	Pensye	215			198	193
7	Zaopatrzenia i dary z łaski .	66			66	65
8	Odprawy	.			.	.
9	Emolumenta	252			43	29
10	Wydatki kapliczne	2			2	.
11	Najem pomieszkania	1.500			25	35
12	Potrzeby kancelaryjne . . .	60			50	33
13	Remuneracye i zapomogi . .	76			61	140
14	Koszta gospodarcze	7.361			6.000	5.159
15	Zwrot kosztów leczenia . . .	.			.	.
16	Utrzymanie budynków . . .	375			366	392
17	Odsetki od kapitałów dłużnych	352			352	528
18	Rozmaite	70			55	65
	Razem	11.834			8.674	8.000

Dochody — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół (Złote austr.)	Wniosek Wydziału krajowego ogół (Złote austr.)	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870. (zł. austr.)	Sprawdzona kwota z roku 1870. (zł. austr.)
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Od zapisów długu państwa w ogólnej kwocie 1.780 zł.	75			do rubr. I. Jednoroczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu podatków od odsetków z zapisów długu Państwa 20%, zaś od obligów indemnizacyjnych 10%.	47	75
2	Od obligów indemnizacyjnych w kwocie 100 zł. . . .	4	79		Za podstawę do obliczenia odsetków przyjęto stan efektów przed dokonaniem zarządzonej konwersyi.	5	4
	II. Dochód z realności.						
3	Czynsz z najmu lokalności szpitalnych na zakład kliniczny z rocznych 441 zł.		32		do rubr. II. Według dzielnika stałego (100: 7·18.) do rubr. III. poz. 4.	32	32
	III. Dodatki.				Według wynikłości rzeczywistej (LW. 4427/871) i dzielnika stałego.		
4	Relutum za należące ze Skarbu Państwa 200 sągów drzewa opałowego	152			do poz. 5. Wedle dzielnika stałego (100: 7·18.)	127	142
5	Dodatek z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni z rocznych 84	6	158		dc poz. 6. Wynikłość: z roku 1868 . . 533 zł. „ 1869 . . 544 „ „ 1870 . . 846 „ Razem 1.923 „ przeciętnie 641 „ w zaokrągleniu 600 „	846	391
	IV. Zwroty kosztów leczenia.						
6	Od samopłacących i z funduszów publicznych . . .		600		do poz. 7. Ponieważ uiszczone zwroty rachunkowe przy odnośnych rubrykach wydatków odtrącone zostaną i przy zamknięciu rachunków z dochodów się wyłączą, przeto podobne dochody w budżecie się nie uwzględniają. Preliminuje się tylko na inne pomniejsze dochody 5 zł. jak w r. 1870.	14	5
	V. Rozmaite dochody.						
7	Ze sprzedaży superarbitrowanych sprzętów i inne pomniejsze dochody . .	5					
	do przeniesienia . .	5	869				

Oddział położnic. Dochody

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	5	869				
8	Od funduszu klinicznego zwrot za 15 sągów drzewa opałowego	11	16		do poz. 8. Na podstawie powołanej przy poz. 4 dochodów.	11	9
	Razem		885				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki				do rubr. I. Wedle dzielnika stałego.		
	I. Place urzędników lekarzy i sług.						
1	Dyrektorowi z roczn. 840 zł.	50				50	50
2	Zarządcy z rocznych 630 „	38				9	38
3	Kontrolorowi z rocz. 525 „	31			do poz. 4, 8 i 11.	31	31
4	Magazynierowi z rocznych 400 zł.	—			Posady te nie istnieją.	—	24
5	1. pisarzowi z rocznych 210 zł.	13				13	13
6	Dwom pisarzom z rocznych 315 zł.	19				19	19
7	Maszyniście z roczn. 480 „	29				32	30
8	Nadzorcy domu z rocznych 210 zł.	—					13
9	Woźnemu z rocznych 151 20 ct.	9			do poz. 12 i 13.	9	9
10	Odźwiernemu z roczn. 168 zł.	17			Wydatki te przypadają w	16	17
11	1 praczce z rocznych 186 „	—			zupełności na fundusz po-	—	11
12	Profesorowi akuszeryi rocznie zł.	210			łożnic.	—	9
						219	210
13	Akuszerce rocznie zł. . .	210				228	210
					do poz. 14. Wynikłość:		
14	Służbie domu	450			z roku 1868 . . 416 zł.	427	357
					„ 1869 . . 442 „		
					„ 1870 . . 427 „		
					Razem 1285 „		
					przeciętnie 428 „		
					w zaokrągleniu 450 „		
					do poz. 15. Wedle dzielnika stałego.		
15	29 Siostrom Miłosierdzia po 80 zł. razem . 2.320 zł.	138					
16	Za sprawdzanie recept	11	1.225		do poz. 16. Za czas od 1. Lipca 1869 do 31. Grudnia 1870 wypłacono 8 zł. 6 ct. (LW. 1578/871) preliminuje się przeto stosunkową kwotę 11 zł.		
	II. Odstawne.						
17	Kwieskowanemu pisarzowi Grass z rocznych 70 zł.	—	4		do poz. 17. Według dzielnika stałego (100: 5·96.)	4	4
	do przeniesienia . .		1.229				

Oddział położnic. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		1.229				
	III. Adjuta.						
18	Sekundaryuszowi oddziału położnic rocznie . . .		210		do rubr. III. Wydatek ten przypada w całości na oddział położnic.	184 60	360 .
19	**IV. Substytucye**				do poz. 19. Nic się nie preliminuje, gdyż odnośne wydatki juz przy rubr. I. uwzględnione zostały.		
	V. Dyurna.						
20	Dla 3ch pisarzy dziennych po 1 zł. z rocznych 1095 zł.		66		do poz. 20. Wedle dzielnika stałego (100: 5·96.)	60	51
	VI. Pensye.						
21	Ostrowskiej Honoracie akuszerce rocznie	105			do poz. 21. Należytość ta przypada w zupełności na fundusz położnic.	105	105
22	Pfau Henryce, wdowie po profesorze akuszeryi z rocznych . . . . 350 zł.	64			do poz. 22. Jednoroczna na fundusz położnic przypadająca należytość. Reszta w kwocie 286 zł. przypada na fundusz naukowy.	58	64
23	Grund Ludwice, wdowie po zarządcy z rocznych 210 zł.	13			do poz. 23—25. Wedle dzielnika stałego (100: 5·96).	13	13
24	Burkart Franciszce wdowie po kontrolorze z rocznych 175 zł.	10				10	10
25	Bodaszewskiej Agnieszce wdowie po nadzorcy domu z rocznych . . . 105 zł.	6				6	6
26	Popławskiemu Janowi byłemu odźwiernemu z rocznych . . . . 168 zł.	17	215		Do poz. 26. Według uchwały Wydziału krajowego z d. 29 Listopada 1870 do L. 15838.		
	VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.						
27	Christl Laurze, sierocie po kontrolorze z rocznych 63 zł.	4			Do poz. 27—29. Wedle dzielnika stałego (100: 5·96).	3	4
	do przeniesienia . .	4	1.720				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	4	1.720				
28	Hammer Joannie, sierocie po pisarzu z rocznych 63 zł.	4				4	4
29	Tomaszewskiej Maryi, wdowie po woźnym dziennie 14 ct. rocznie . 51 zł. 10 ct.	3				3	3
30	Swoboda Maryi, byłej akuszerce, dzienie 15 ct. rocznie 55 zł.	55	66		do poz. 30. Jednoroczna na fundusz położnic w zupełności przypadająca należytość.	55	55
31	**VIII. Odprawy.**				do rubr. VIII. Nie preliminuje się dla braku wynikłości.		
	IX. Emolumenta.				do poz. 32. Wedle wynikłości z bieżącego roku i dzielnika stałego.		
32	Na ubiór dla odźwiernego i woźnego	10					
33	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług:						
	a) dla rządcy rocznych 16 zł.						
	b) „ kontrolora rocznych 12 zł.						
	c) dla 5 praktykantów rocznych . . . . 25 zł.						
	d) dla 1 sekundaryusza rocznych . . . 10 zł.				Poz. 33. lit. *d*, *e* w kwocie 20 zł.		
	e) dla akuszerki rocznych 10 zł.				przypada w całości na oddział położnic; zaś		
	f) dla odźwiernego rocznych 7 zł.	24			z poz. *a*, *b*, *c*, *f*, według dzielnika . . . . 4 „		
					Razem 24 „		
34	Na żywność dla 29 Sióstr Miłosierdzia po 120 zł. z rocznych. . 3.480 zł.	208			do poz. 34. i 35. Wedle dzielnika stałego.		
35	Na opał dla rządcy z rocznych . . . . 133 zł.	10	252			29	43
36	**X Wydatki kapliczne.**		2		do pozycyi 36. Preliminuje się, na nadzwyczajne wydatki tylko 2 zlr. ponieważ zwykłe potrzeby ponosi w r. 1871 oddział obłąkanych.	—	2
	do przeniesienia . .		2.040				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		2.040				
	XI. Najem pomieszkania.				do poz. 37 i 38. Wedle dzielnika stałego (100: 5·96.)		
37	Dodatek na pomieszkanie dyrektorowi zakładu z rocznych . . . . 420 zł.	25			Kontrolorowi zamiast pomieszkania w naturze preliminuje się rocznie 160 zł. wraz z dodatkiem 40 zł. przyznanym mu uchwałą Wydziału krajowego z d. 25. Kwietnia 1870 l. 5259.	25	25
38	Kontrolorowi z rocznych 200 zł.	12			do poz. 39. Wedle uchwały Wydziału krajowego do L. 16482/70.	10	—
39	Rządcy z rocznych 200 „	12			do poz. 40. Cała filia Höflicha zajętą jest przez oddział położnic, preliminuje się więc całą należytość 1900 zł. na ten oddział, odtrąca się jednakowoż 5% jako dochód z części gmachu głównego wartości 8.980 zł., stanowiącej własność oddziału położnic w kwocie 449 zł., którą w preliminarzu oddziału chorych zamieszczono.		
40	Czynsz za filię Höflicha . .	1.451	1.500				
	XII. Potrzeby kancelaryjne.				do poz. 41. Wedle dzielnika stałego (100: 5·96).		
41	Ryczałt kancelaryjny z rocznych . . 112 zł. 54 ct.	6			do poz. 42. Wynikłość: z roku 1867 . . . 64 zł. „ 1868 . . . 35 „ „ 1869 . . . 46 „ Razem . 145 „ przeciętnie . . . 48 „ do tego koszta druków sprawozdań dyrekcyi szpitalu z rocznych 100 zł. wedle dzielnika stałego . . . . 6 „ Razem . 54 „	7	6
42	Rozmaite wydatki kancelaryjne	54	60			26	44
	Do przeniesienia . .		3.600				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		3.600				
	XIII. Remuneracye i zapomogi.						
43	Remuneracye stałe:				do poz. 43. Wedle dzielnika stałego (100 : 5·96.)		
	a) Kapłanowi gr. kat. z rocznych . . . . 100 zł.	6				.	6
	b) trzem praktykantom lekarskim rocznie 450 zł.						
	c) Woźnemu z rocznych 60 zł.	3			do poz. 44.	.	27
44	Remuneracye zmienne i zapomogi:	67	76		Wynikłość: z roku 1868 . . . 58 zł. „ 1869 . . . 46 „ „ 1870 . . . 97 „ Razem . 201 „ przeciętnie . 67 „	140	28
	XIV. Koszta gospodarcze.						
45	Wyżywienie:				do poz. 45. Preliminuje się kwotę tak znaczną z powodu przyznanego p. Höflichowi dodatku $26^1/_4$ % do cen dawniejszych. Za podstawę do obliczenia przyjęto wynikłość z pierwszych 3ch miesięcy 1871 r.		
	a) zwykła strawa i dodatki 4.800 zł.						
	b) pieczywo . . 800 „				do poz. 45 *b*). Wynikłość: z roku 1868 . . 1.200 zł. „ 1869 . . . 595 „ „ 1870 . . . 482 „ Razem 2.277 „ przeciętnie . 759 „ w zaokrągleniu 800 „		
	c) wino . . . . 120 „	5.720			do poz. 45 *c*). Wynikłość: z roku 1868 . . . 48 zł. „ 1869 . . . 160 „ „ 1870 . . . 119 „ Razem . 327 „ przeciętnie 109 „ w zaokrągleniu 120 „	3.748	4.800
46	Lekarstwa	300			do poz. 46, 49, 51. Jak na rok 1870.	288	300
47	Wydatki sanitarne . . .	150				52	150
48	Instrumenta chirurgiczne .	10				35	10
49	Sprzęty domowe	80				146	80
	do przeniesienia . .	6.260	3.676				

Oddział położnic.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	6.260	3.676				
50	Bielizna i pościel	600			Do poz. 50. Preliminuje się więcej z powodu braku i złego stanu bielizny.	362	260
51	Słoma do leży	20				48	20
52	Drzewo opałowe	375			Do poz. 52 i 53. Preliminuje się według wynikłości z roku 1870 z powodu zaprowadzenia maszyny parowej, wyższej ceny nafty i powiększenia ilości sal.	375	280
53	Oświetlenie	106				106	100
54	Koszta pogrzebowe - . .		7.361				
	XV. Zwrot kosztów leczenia.						
	XVI. Utrzymanie budynków.						
55	Konserwacye i reparacye budynków	350			Do poz. 55. Na zwykłe reparacye prawdopodobna potrzeba, jak w roku 1870.	379	350
56	Kominiarzom i straży ogniowej	25	375		Do poz. 56. Według kontraktu zawartego do LW. 432/871 i wedle dzielnika.	13	16
	XVII. Odsetki od kapitałów dłużnych.						
57	5% od należącej się funduszowi stypendyjnemu kwoty dłużnej 6.705 zł. 3 kr. m. k.		352		Do poz. 57. Jednoroczna należytość wedle stopy procentowej.	528	352
58	**XVIII. Rozmaite wydatki.**		70		Do poz. 58. Wynikłość: z roku 1868 . . . 124 zł. „ 1869 . . . 12 „ „ 1870 . . . 65 „ Razem 201 „ przeciętnie 67 „ w zaokrągleniu 70 „	65	55
	Razem		11.834				

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział obłąkanych

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitala

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu	Uwaga	Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Odsetki od kapitałów . . .	310			310	225
2	Dochód z realności	127			127	127
3	Dodatki	632			591	504
4	Zwroty kosztów leczenia . . .	7.400			6.460	8.740
5	Rozmaite	66			65	152
	Razem .	8.535			7.553	9.748
	w porównaniu z potrzebą . .	69.270			45.989	49.109
	okazuje się brak	60.735			38.436	39.361

funduszu szpitalu głównego we Lwowie. Oddział obłąkanych.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Płaca urzędników, lekarzy i sług	8.651			5.360	6.459
2	Odstawne	8			8	7
3	Adjuta	910			910	820
4	Substytucye	.			.	284
5	Dyurna	117			86	108
6	Pensye	98			98	71
7	Zaopatrzenia i dary z łaski .	111			96	70
8	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	126			.	.
9	Emolumenta	553			202	131
10	Wydatki kapliczne	60			6	.
11	Najem pomieszkania	87			45	62
12	Potrzeby kancelaryjne . . .	89			112	62
13	Remuneracye	221			113	188
14	Koszta gospodarcze	55.250			36.000	37.984
15	Zwrot kosztów leczenia . . .	.			.	.
16	Utrzymanie budynków . . .	1.501			1.465	701
17	Odsetki od kapitałów dłużnych .	1.408			1.408	2.112
18	Rozmaite	80			80	50
	Razem .	69.270			45.989	49.109

Dochody Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Odsetki od kapitałów.				do rubryki I. Jednoroczna należytość wedle stopy procentowej, po odtrąceniu podatków od poz. 1. 20%.		
1	Od zapisów długu państwa imiennej wartości 6865 zł. po 4% i 5%	287			Za podstawę do obliczania odsetków przyjęto stan efektów przed dokonaniem zarządzonej konwersyi.	186	287
2	Od obligacyi pożyczki głodowej z roku 1866 imiennej wartości 100 zł po 7% .	7				14	7
3	Od galic. listów zastawnych imiennej wartości 400 zł. po 4%	16	310			24	16
	II. Dochód z realności.						
4	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny z rocznych 441 zł.		127		do poz. 4. Wedle dzielnika stałego (100: 28. $_{72}$).	127	127
	III. Dodatki.						
5	Relutum od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego	608			do poz. 5. Na podstawie wynikłości z roku 1871 (L. W. 4.427 1871) i dzielnika stałego.	504	567
6	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni z rocznych 84 zł.	24	632		do poz. 6. Wedle dzielnika stałego.		24
	IV. Zwroty kosztów leczenia.				do poz. 7. Wynikłość: z roku 1868 . 6777 zł. „ 1869 . 6820 „ „ 1870 . 8740 „ Razem . 22.337 zł. przeciętnie . 7.445 „ w zaokrągleniu . 7.400 „		
7	Od samopłacących i z funduszów publicznych . .		7.400			8.740	6.460
	V. Rozmaite.						
8	Ze sprzedaży starych sprzętów i inne drobne dochody . .	20			do poz. 8. Dochód prawdopodobny jak w r. 1870.	109	20
9	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa . . .	46	66			43	45
	Razem .		8.535		do poz. 9. na podstawie powołanej przy pozycji 5. dochodów.		

Oddział obłąkanych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Płace urzędników, lekarzy i sług.				do poz. 1—3, 5—7; 9, 12. i 16. Według dzielnika stałego.		
1	Dyrektorowi z rocz. 840 zł.	89			do poz. 4. i 11.	89	89
2	Zarządcy „ 630 „	67			Posady te wakują.	17	67
3	Kontrolorowi „ 525 „	56				56	56
4	Magazynierowi „ . . .	—				—	42
5	1szemu pisarzowi „ 210 „	22				22	22
6	2giemu „ „ 315 „	34				34	34
7	Maszyniście „ 480 „	51				57	53
8	Nadzorcy służby „ 300 „	300			do poz. 8, 10, 13 i 14.	—	22
9	Woźnemu z rocz. 151 zł. 20 c.	16			Wydatki te przypadają w	16	16
10	Odźwiernemu z rocz. 200 zł.	200			całości na oddział obłąkanych.	140	105
11	Pierwszej praczce	—				—	20
12	Prymarjuszowi z rocz. 630 zł.	189				189	189
13	Prymarjuszowi oddziału obłąkanych	630				630	630
14	Drugiemu prymarjuszowi .	600					
15	Służbie domu z żywnością .	6.000			do poz. 15.	5.209	4.000
16	29 Siostrom Miłosierdzia po 80 zł. razem 2320 zł. .	247			Preliminuje się więcej z powodu podwyższenia płac.	—	—
17	Za sprawdzanie recept:	150	8.651		do poz. 17. za czas od $^{1}/_{7}$ 1869 do $^{31}/_{12}$ 1870 wypłacono 88 zł. 14 c. (L. W. 1578 z r. 1871) preliminuje się więc stosunkowo 150 zł.	—	—
	II. Odstawne.				do rubr. II.		
18	Graas Maciejowi, kwieskowanemu pisarzowi z rocz. 70zł.		8		Jak w latach poprzednich, według dzielnika (100: 10.$_{64}$)	7	8
	III. Adjuta.				do rubr. III.		
19	Pierwszemu sekundaryuszowi	400			Wydatki te przypadają w całości na oddział obłąkanych.	400	400
20	Drugiemu „	360				270	360
21	Praktykantowi lekarskiemu .	150	910			150	150
	do przeniesienia .		9.569				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		9.569				
22	**IV. Substytucye.**				do rubr. IV. Niepreliminuje się nic, gdyż odnośne wydatki przy rubr. I. uwzględniono.	284	—
	V. Dyurna.						
23	Dla trzech pisarzy po 1 zł. dziennie z rocz. 1.095 zł.		117		do rubr. V. Według dzielnika stałego (100: 10. $_{64}$).	108	47
	VI. Pensye.				do rubr. VI. Jak w latach poprzednich.		
24	Wagner Ludwice, wdowie po prymaryuszu z rocz. 350 zł.	45				19	45
25	Grund Ludwice, wdowie po zarządcy z rocznych 210 zł.	23				22	23
26	Burkart Franciszce wdowie po kontrolorze z rocz. 175 zł.	19				19	19
27	Bodaszewskiej Agnieszce wdowie po uadzorcy domu z rocznych 105 zł. . . .	11	98			11	11
	VII. Zaopatrzenia i dary z laski.						
28	Christl Laurze, sierocie po kontrolorze z rocz. 63 zł.	7			do poz. 28–30. Jak w latach poprzednich.	6	7
29	Hammer Joannie, sierocie po pisarzu z rocz. 63 zł. .	7				7	7
30	Tomaszewskiej Maryi, wdowie po woźnym dziennie po 14 c. rocznie 51 zł. 10 c.	5			do poz. 31.	5	5
31	Riess Annie	—			Zmarła na dniu 9. Września 1870 roku (L. W. 11.869 r. 1870.)	51	77
32	Dmitrarz Mikołajowi, dozorcy chorych po 25 c. dziennie rocznie 91 zł. 50 c. . .	92	111		do poz. 32. Zaasygnowano do L. W. 2.499 r. 1871.		
	do przeniesienia . .		9.895				

Oddział obłąkanych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki								
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		9.895				
33	**VIII. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.**		126		do rubr. VIII. Rzeczywista wynikłość z roku 1871 (L. W. 902 r. 1871.)		
	IX. Emolumenta.						
34	Na fiakra prymaryuszowi oddziału obłąkanych . . .	63			do poz. 34, 35. Jak na rok 1870.		
35	Na ubior dla woźnego i odźwiernego	40					
36	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług: *a*) dla rządcy rocznie 16 zł. *b*) dla kontrolora rocz. 12 „ *c*) dla 2 sekundar. „ 20 „ *d*) „ 5 praktykan. „ 25 „ *e*) „ nadzorcy sług „ 10 „ *f*) „ odźwiernego „ 7 „	43	—		do poz. 36. Wydatek lit. *c*, *e*, *f*, w kwocie . . . . . 37 zł. przypada w całości na oddział obłąkanych; zaś lit. *a*, *b*, *d*, według dzielnika . . . . . 6 „ razem . 43 zł.		
37	29 Siostrom Miłosierdzia na żywność po 120 zł. razem 3.480 zł.	370	—		do poz. 37. Według dzielnika stałego.		
38	Na opał dla rządcy z rocznych 133 zł.	37	553		do poz. 38. Według uchwały Wydziału krajowego do L. 16.482 r. 1870 i dzielnika stałego.	131	202
39	**X. Wydatki kapliczne.**		60		do rubr. X. Wedle porządku oznaczonego rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z d. 17. Marca 1854 L. 43.945 wydatki te ponosi w r. 1871 fundusz obłąkanych. Wynikłość: z roku 1868 . . 55 zł. „ 1869 . . 57 „ „ 1870 . . 68 „ razem . 180 „ przeciętnie . 60 „	—	6
	do przeniesienia . .		10.634				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		10.634				
	XI. Najem pomieszkania.				do rub. XI. Według dzielnika (100:10.64) i uchwały Wydziału krajowego do L. 16.482 r. 1870.		
40	Dodatek dyrektorowi zakładu z rocznych . . 420 zł.	45				45	45
41	Kontrolorowi . . 200 „	21				17	
42	Rządcy . . . . 200 „	21	87				
	XII. Potrzeby kancelaryjne.				do poz 43. Według dzielnika (100. 10.64) do poz. 44.		
43	Ryczałt z rocz. 112 zł. 54 c.	12				12	12
44	Rozmaite	77	89		Wynikłość: z roku 1868 . 70 zł. „ 1869 . 81 „ „ 1870 . 50 „ razem 201 zł. przeciętnie 67 „ do tego koszta druku sprawozdań dyrekcyi szpitalu z rocznych 100 zł. według dzielnika . . . . . 10 „ razem . 77 „	50	100
	XIII. Remuneracye.				do poz. 45. Według dzielnika stałego i uchwały Wydziału krajowego z dnia 1/4 1870 do L. 14.624 i do L. 536/871.		
45	Remuneracye stałe:						
	a) kapłanowi gr. kat. z rocznych . . . . 100 zł.	11				10	11
	b) dwom pisarzom 210 „	23				22	
	c) trzem praktykantom . .					45	48
	d) woźnemu z rocz. 60 zł.	7					
46	Remuneracye zmienne i zapomogi	180	221		do poz. 46. Wynikłość: z roku 1868 . . 56 zł. „ 1869 . . 33 „ „ 1870 . . 111 „ razem 200 zł. przeciętnie 67 „ Na początku roku 1871 wyasygnowano już 138 zł. przeto preliminuje się potrzebę prawdopodobną 180 zł.	111	54
	do przeniesienia . .		1.031				

Oddział obłąkanych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		11.031				
	XIV. Koszta gospodarcze.						
47	Wyżywienie: *a*) zwykła strawa i dodatki 41.000 zł. *b*) pieczywo . . 4.500 zł. *c*) wino . . . . 500 „	46.000			do poz. 47. Stosunkowo do wynikłości z pierwszych trzech miesięcy 1871 r. preliminuje się pod poz. *a*) kwotę tak znaczną z powodu przyznanego p. Höflichowi 26¼% dodatku do cen dawniejszych.		
48	**Lekarstwa.**	1.950			do poz. 48. Wynikłość: z roku 1868 . . 1.313 zł. „ 1869 . . 2.434 „ „ 1870 . . 2.058 „ razem . 5.805 „ przeciętnie . 1.935 „ w zaokrągleniu . 1.950 „		
49	Wydatki sanitarne . . .	500			do poz. 49—51, 53—56. prawdopodobna potrzeba.		
50	Instrumenta chirurgiczne .	55			do poz. 52. Wynikłość: z roku 1868 . . 2.130 zł. „ 1869 . . 3.270 „ „ 1870 . . 759 „ razem . 6.159 „ przeciętnie . 2.053 „		
51	Sprzęty domowe	840					
52	Bielizna odzież i pościel . .	4.000					
53	Słoma do leży	200					
54	Drzewo opałowe	1.400					
55	Oświetlenie	300					
55	Koszta pogrzebowe . . .	5	55.250		preliminuje się jednakowoż 4000 zł. z powodu braku i złego stanu bielizny tudzież potrzeby sprawienia cieplej odzieży.	37.984	36.000
	do przeniesienia . .		66.281				

Wydatki — Fundusz szpitala głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		66.281				
57	**XV. Zwrot kosztów** leczenia obcym funduszom .				do rubr. XV. Brak wynikłości.		
	XVI. Utrzymanie budynków.						
58	Konserwacye i reparacye .	1.400			do poz. 58. Jak na rok 1870.	677	1.400
59	Kominiarzom i straży ogniowej	101	1.501		do poz. 59. Według dotyczącego kontraktu (L. W. 438/871) i dzielnika.	24	65
	XVII. Odsetki od kapitałów dłużnych.				do rubr. XVII. Jednoroczna należytość.		
60	Funduszowi stypendyjnemu od sumy 26.820 zł. 5%		1.408			2.112	1.408
61	**XVIII. Rozmaite.**		80		do rubr. XVIII. Jak na rok 1870.	50	80
	Razem . .		69.270				

Fundusz podrzutków

we Lwowie.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronnicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austrjackie					
I.	Zwrot kosztów utrzymania dzieci:						
	a) z funduszów innych krajów	.	1.000		66		
	b) przez osoby obowiązane . .	.	.				
	Suma dochodów . .	.	1.000				
	w porównaniu z potrzebami .	.	59.292				
	okazuje się niedobór	.	58.292				

funduszu podrzudków.

Wydatki							
Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Płace urzędników	420			67		420
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	63			„		63
III.	Emolumenta , ...	44			„		44
IV.	Dyurny	2.191			„		2.008
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	150			„		280
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	1.224			„		1.704
VII.	Koszta utrzymania dzieci . .	55.000			69		76.850
VIII.	Koszta leczenia dzieci . . .	150			„		172
IX.	Rozmaite wydatki	50			„		76
	Suma wydatków . .	59.292					

Dochody. Fundusz

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
1	Zwrot kosztów utrzymania z funduszów innych krajów i od osób obowiązanych .	.	1.000		do poz. 1. Dotychczasowe dochody z taks za przyjęcie podrzutków ustały w skutek uchwały sejmowej z dnia 23. Października 1869, która na d. 31. Grudnia 1869 w życie weszła. Z końcem tego roku 1869 wynosiły zaległości tej rubryki kwotę 1.433 zł. 88 ct. Obecnie zaś nie ma jeszcze podstaw do obliczenia.	

podrzutków. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Place urzędników.					
1	Dla pisarza pełniącego urząd kasyera	420	420		do poz. 1. Należytość systemizowana według dawnego etatu.	420
	II. Dodatki na mieszkanie.					
2	Dla stręczycielki mamek .	63	63		do poz. 2. Należytość przyznana rozporządzeniem Namiestnictwa z d. 3. Lutego 1857 L. 4.478.	63
	III. Emolumenta.					
3	Wynagrodzenie za 4 sągi drzewa dla stręczycielki	44	44		do poz. 3. (patrz poz. 2) Według przecięcia z 3 lat ostatnich przyjmuje się kwota 11 zł. za sąg drzewa.	44
	IV. Dyurny.					
4	Dla 4 dyurnistów stałych .	1.643			do poz. 4. Licząc dziennie dla 3 dyurnistów po 1 zł., zaś dla 4tego 1 zł. 50 ct.	1.460
5	Dla dyurnisty zastępującego kontrolora po 1 zł. 50 ct. dziennie	548	2.191		do poz. 5. Wedle uchwały sejmowej z d. 2. Listopada 1869. (L. W. 3.424 z r. 1867).	548
6	**V. Potrzeby kancelaryjne.**	150	150		do poz. 6. Z przecięcia 3letnich wydatków wypada 200 zł.; preliminuje się z powodu zmniejszenia czynności . 150 zł.	280
	VI. Remuneracye i zapomogi.					
	a) Stałe:					
7	Dodatek do płacy dla pełniącego urząd kasyera . .	180			do poz. 7. Według uchwały sejmowej z dnia 2. Listopada 1869.	180
	do przeniesienia. . .	180	2.868			

Wydatki. Fundusz

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalono na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	180	2.868			
8	Dla stręczycielki mamek .	79			do poz. 8. Na mocy reskryptu Ministerstwa z dnia 12. Listopada 1852 L. 28.627 i rozporządzenia Namiestnictwa z dnia 3. Lutego 1857 L. 4.478.	79
9	Dla zastępcy dozorcy podrzutków	105			do poz. 9. Według rozporządzenia Namiestnictwa z dnia 30. Października 1858 L. 48.367.	105
	b) Zmienne:					
10	Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1 roku życia	460			do poz. 10. Na mocy rozporządzenia gubernialnego z d. 11. Maja 1835 L. 21.697 udziela się żywicielce remuneracyę za wypielęgnowanie dziecka do ukończenia 1go roku życia: w 1 półroczu życia 2 zł. 10 ct., w 2 półroczu życia 1 zł. 5 ct. Przeciętna wynikłość ostatniego 3lecia wynosi 920 zł;— z powodu zmniejszenia ilości dzieci preliminuje się tylko 460 zł,	1.040
11	Zywicielkom za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci	200			do poz. 11. Kwota preliminowana na rok 1870 okazuje się za małą, przeto preliminuje się z uwzględnieniem wydatków roku ostatniego potrzeb w kwocie 200 zł.	100
12	Urzędnikom i dyurnistom zakładu i kasy podrzutków	200	1.224		do poz. 12. W obec szczupłych płac urzędników systemizowanych w r. 1844. zachodzi częstokroć potrzeba udzielania zapomóg, osobliwie w przypadkach słabości. Preliminuje się przeto na rok 1870 uchwalona kwota.	200
	do przeniesienia . .		4.092			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	.	4.092			
13	**VII. Koszta utrzymania dzieci.**	55.000	55.000		do poz. 13. Przeciętna wynikłość tej rubryki z ostatniego 3lecia wynosi 72.482 zł. W skutek nowej ustawy normującej przyjmowanie dzieci, zmniejszyła się liczba podrzutków i kosztów utrzymania.	76.850
14	**VIII. Koszta leczenia dzieci (opłata lekarstw).**	150	150			172
15	**IX. Rozmaite wydatki.**	50	50		do poz. 14 i 15. Wedle prawdopodobnej potrzeby.	76
	Suma	.	59.292			

Fundusz szpitalu Sw. Łazarza w Krakowie.

Oddział chorych sporadycznych.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitalu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I	Odsetki od kapitałów	14.915			78		14.882
II	Dochód z realności i dóbr . .	6.486			”		6.486
III	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia	23.000			79		22.200
IV	Rozmaite przypadkowe . . .	400			80		200
	Razem	.	44.801				43.768
	w porównaniu z wydatkami .	.	35.594				
	okazuje się nadwyżka dochodów	.	9.207				

Św. Łazarza. Oddział chorych sporadycznych.

W y d a t k i

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I	Płace	4.563			77		4.050
II	Zasługi	50			„		50
III	Dodatki na mieszkanie . . .	267			„		267
IV	Wynagrodzenie za emolumenta	128			87		128
V	Zapisy	76			„		76
VI	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe . . .	400			„		400
VII	Potrzeby kancelaryjne . . .	200			„		180
VIII	Remuneracye i zapomogi . .	1.181			79		1.381
IX	Utrzymania budynków . . .	2.113			„		4.716
X	Podatki i daniny	3.305			80		2.462
XI	Dyety i koszta podróży . . ,	200			81		230
XII	Koszta gospodarcze	23.000			82		24.000
XIII	Odsetki od kapitałów dłużnych	20			„		20
XIV	Potrzeby kościelne	31			„		31
XV	Rozmaite wydatki	1.060			„		1.060
	Razem . . . , . .	35.594					39.051

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od kapitałów.					
1	Od kapitałów na hypotekach prywatnych lokowanych w kwocie 581.049 złp. 12 gr.	7.150			do poz. 1., 2., 3. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.	7.258
2	Od kapitału wypożyczonego w listach zastawnych Król. Polskiego funduszowi budowy dróg eraryal. 145.700 złp. 5% . . . 1.821 zł. 25 ct.	1.821				259 1.821
3	Od obligacyj i papierów publicznych:					
	a) Od zapisu długu stanu na 225 zł. 4% 7 zł. 56 ct.	8				8
	b) Od zapisów długów stanu na 2.820 zł. a. w. 5% 112 zł. 51½	112				112
	c) Od pożyczki narodowej na 6.670 zł. m. k. 5% 280 zł. 14 ct.	280				280
	d) Od obligacyj indemnizacyjnych na 87.100 zł. m. k. 5% 4.115 zł. 47½ ct.	4.116				4.116
	e) Od obligacyj pożyczki głodowej na 5.700 zł. a. w. 7% . . . 399 zł.	399				476
	f) Od galicyjskich listów zastawnych na 15.000 zł. w. a. 4% . . 608 zł.	608				552
	g) Od asygnat banku hypotecznego na 2.000 zł. w. a. 6% . . . . 120 zł.	120				.
	h) Od książeczek galicyjskiej kasy oszczędności na 6.023 zł. 56 ct. 5% 301 zł. 18 ct.	301	14.915			.
	II. Dochód z realności i dóbr.				do poz. 4. W r. 1865 wydzierżawiono dobra „Tropiszów“ na czas od 24. Czerwca 1864 do 23. Czerwca 1873 za opłatą czynszu rocznego w kwocie 14.000 złp. czyli 2.100 rubli w srebrze, co czyni 3.500 zł. a. w. L. Nam. 15.339/1865.	
4	Czynsz dzierżawny z dóbr „Tropiszów“ w Królestwie Polskiem	3.500				3.500
	do przeniesienia . . .	3.500	14.915			

Rozkład rubryk pojedyńczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	3.500	14.915			
5	Czynsz dzierżawny z dóbr „Rączna“ i „Jeziorzany.“	1.341			do poz. 5. Dobra te wydzierżawione aż do 23. Czerwca 1877 pp. Fr. i A. Szeirychom za opłatą czynszu dzierżawnego o rocznych 1.341 zł. 48 ct. L.W. kraj. 8.183/1868 i 4.619 1869.	1.341
6	Czynsz dzierżawny z gruntów dworskich w Rącznej „Pustki“ zwanych	16			do poz. 6. Grunta te wydzierżawione do L. W. kraj. 3.839 1867, a to: *a*) za czas od 27. Października 1865 do 26. Października 1871 za roczny czynsz w kwocie 16 zł.; *b*) za czas od 27. Października 1871 do 26. Października 1877 za opłatą czynszu rocznego w kwocie 29 zł. 38 ct.	16
7	Czynsz dzierżawny z dóbr „Prądnik Czerwony“ . .	1.504			do poz. 7. Dobra te wydzierżawiono na czas od 24. Czerwca 1863 do 23. Czerwca 1875 za 1.504 zł. $1^1/_2$ ct. a. w. rocznie. L. Nam. 11.042/1863.	1.504
8	Czynsz dzierżawny z folwarku „Przeginia Duchowna.“ .	50				50
9	Czynsz z realności nr. 242/3 „Akademią“ zwanej w Krakowie	75	6.486			75
	III. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia.					
10	Z funduszu krajowego galicyjskiego	21.300			do poz. 10. Wynikłość: z r. 1867.—19.978 zł. „ 1868.—22.247 „ „ 1869.—21.490 „ Razem 63.715 zł. wypada przeciętnie 21.238 „ lub w zaokrągleniu 21.300 „	20.800
	do przeniesienia . . .	21.300	21.401			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	21.300	21.401			1.400
11	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	1.700	23.000		do poz. 11. Wynikłość: z r. 1867. — 1.776 zł. „ 1868. — 1.434 „ „ 1869. — 1.703 „ Razem 4.913 zł. wypada przeciętnie 1.638 „ lub w zaokrągleniu 1.700 „	22.200
12	**IV. Rozmaite dochody**	.	400		do poz. 12. Dochód wynosił: w r. 1867. — 376 zł. „ 1868. — 110 „ „ 1869. — 759 „ Razem 1.245 zł. wypada przeciętnie 415 „ lub w zaokrągleniu 400 „	200
	Razem . . .	.	44.801			

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Płace.					
1	Zarządcy szpitalu rocz. 500 zł.	333			do poz. 1, 2. 3 i 4. Część przypadająca z obliczenia na podstawie dzielnika stałego.	333
2	Pisarzowi rocznie . 400 „	267				267
3	Kapelanowi rocznie 200 „	133				133
4	Woźnemu rocznie . 250 „	167			do poz. 5, 6 i 7. Roczna należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	167
5	2om ordynaryuszom po 750 z.	1.500				1.500
6	Dwom asystentom po 400 zł.	800				800
7	Jednej Siostrze Miłosier. 100 zł. a dziesięciu po 75 zł.	850				850
7½	Tytułem podwyższenia płac dla zarządcy szpitalu, pisarza, woźnego i stróża kancelaryjnego o rocznych 770 zł.	513	4.563		do poz. 7½. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały wys. Sejmu z dnia 27. Października 1869 r. L. W. kraj. 14.625 z r. 1869.	
	II. Zasługi.					
8	Dwom leśnym w dobrach „Rączna“ po 25 zł. . .	.	50		do poz. 8 i 11. Roczna należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	50
	III. Dodatki na mieszkanie.					
9	Kapelanowi szpitalu rocznie 78 zł. 14 ct.	53			do poz. 9, 10 i 12. Roczna należytość obliczona na podstawie dzielnika stałego.	53
10	Pisarzowi rocznie 80 zł. .	54				54
11	Dwom asystentom lekarskim po 80 zł.	160	267			160
	do przeniesienia . .	.	4.880			

Rozklad rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . . .	.	4.880			
	IV. Wynagrodzenie za emolumenta.					
12	Kapelanowi szpitalu wynagrodzenie za wikt rocznie 191 zł. 61 ct.	.	128		do poz. 13. Wydatek ten uiszczanym bywa na mocy rozporządzenia byłego Senatu Rzeczypospolitej Krakowskiej z dnia 3. Grudnia 1840 L. 327 z odsetków wpływających od kapitału zabezpieczonego na dobrach Pawłowice w kwocie 15.062 złp.	128
	V. Zapisy.					
13	Na odprawienie mszy św. przez kapitułę krakowską odsetki z fundacyi śp. biskupa Szembeka rocznie 150 złp.	38			do poz. 14. Stała należytość roczna uiszczana na mocy odnośnego listu fundacyjnego z odsetków wpływających w kwocie 37 zł. 90½ ct. od 5% obligacyi państwowej na ten cel przeznaczonej, im. wartości 950 zl.	38
14	Na obdzielenie wyzdrowiałych z zapisu Wencla . . .	38	76			
15	**VI. Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe** . .	.	400		do poz. 15. Wedle wynikłości: z r. 1867.— 1.084 zł. 5 c. „ 1868.— 11 „ 80 „ „ 1869.— 28 „ 13 „ Razem 1.123 zł. 98 c. wypada przec. 374 „ lub w zaokrągleniu 400 „	400
16	**VII. Potrzeby kancelaryjne.**	.	200		do poz. 16. Na podstawie wynikłości: z r. 1867.— 41 zł. „ 1868.—232 „ „ 1869.—243 „ Razem 486 zł. wypada przeciętnie 162 „ a gdy wynikłość tej rubryki corocznie się wzmaga, przeto preliminuje się w zaokrąg. 200 „	180
	do przeniesienia . .	.	5.684			

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .		4 684			
	VIII. Remuneracye i zapomogi.					
	A. Stałe.				do poz. 17.	
17	Aptekarzowi szpitalu r. 525 zł.	350			Na mocy kontraktu ze zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia zawartego. L. N. 59.122 z r. 1861.	350
					do poz. 18, 19 i 21.	
18	Dyrektorowi „ „ 420 „	280			Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	280
19	Urzędnikom c. k. urzędu podatkowo zbiorowego w Krakowie za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu rocznie 100 zł. . .	67			do poz. 20.	67
20	Leśniczemu za nadzór lasu w dobrach Rączna . . .	50			Uchwałą Wydziału krajowego z dnia 24. Lutego 1868 L. 801 zarządzono uporządkowanie i nadzór lasu w Rącznej, na który cel preliminuje się rocznie kwota 50 zł.	50
21	Stróżowi w kancelaryi zarządu szpitalnego rocznie 200 zł.	134				134
	B. Niestałe.				do poz. 22.	
22	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	300	1.181		Wedle wynikłości: z roku 1866 . . 180 zł. „ 1868 . . 440 „ „ 1868 . . 300 „ Razem . 920 „ wypada przeciętnie 307 „ lub w zaokrągleniu 300 „	400
	IX. Utrzymanie budynków.					
					do poz. 23.	
23	Wybielenie zabudowania szpitalnego zewnątrz . . .	54			Koszta wybielania wnętrza budynku szpitalnego ponosi na mocy kontraktu zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia. Na wybielenie budynku zewnątrz preliminuje się wynikłość 1869 54 zł.	54
24	Czyszczenie kanałów . . .	12				12
25	Czyszczenie kominów . . .	47				47
	do przeniesienia . .	113	6.865			

Rozklad rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	113	6.865			
26	Na reparacye budynku szpitalnego	2.000			do poz. 26. Ze względu na doświadczoną potrzebę preliminuje się 2.000 zł. austr. wal.	2.000
27	Na reparacye budynków gospodarczych w Tropiszowie	.	2.113			2.603
	X. Podatki i daniny.					
	A. Z realności i dóbr.					
28	Podatek gruntowy od realności szpitala 43 zł. 18 c. dodatki mięszane 23 „ 32 „ 66 zł. 50 c.	66			do poz. 28, 29 i 30. Na podstawie wykazów przez c. k. urzęda podatkowe sporządzanych.	66
29	Z dóbr Rączna i Jeziorzany: *a*) gruntowy 291 zł. 93½ ct. *b*) domowy 14 „ 70 „ *c*) dodatki mięszane 167 „ 81½ „ *d*) podatek dochodowy wraz z dodatkami 27 „ 3 „ 501 zł. 48 ct.	501				500
30	Z dóbr Prądnik Czerwony: *a*) gruntowy 369 zł. 16 ct. *b*) domowy 8 „ 16 „ *c*) dodatki mięszane . . 198 „ 37 „ *d*) podatek dochodowy z dodatkami . 64 „ 38 „ 651 zł. 7 ct.	651				659
	B. Ekwiwalenta.				do poz. 31, 32 i 33. Wedle odnośnego prawa o stemplach i ekwiwalentach i na mocy rozporządzeń c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Października 1861 L. 70.007 z dnia 17. Sierpnia 1861 L. 50.936, z d. 2. Lutego 1856 L. 34.620.	
31	Od nieruchomego majątku szpitalnego	31				31
	do przeniesienia . .	1.249	8.978			

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . . .	1.249	8.978			
32	Z dóbr Prądnik Czerwony .	102				102
33	Z dóbr Rączna i Jeziorzany .	73				73
	C. Indemnizacya.					
34	Z folwarku Prądnik Czerwony 20letnie raty (Annuitates) za zniesiony czynsz gruntowy konwentu OO. Dominikanów w Krakowie za lata od 1. Listopada 1855. do tegoż 1875. rocznie .	133			do poz. 34. 35. i 36. Na mocy rozporządzenia byłego c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 2. Lutego 1856. L. 34.620.	133
35	Takież za zniesioną dziesięcinę parafii św. Mikołaja	203				203
36	Z dóbr Rączna i Jeziorzany .	61				61
	D. Podatki gminne i dochodowe z dóbr w Królestwie Polskiem położonych.				do poz. 37. Patrz L. W. kr. 3.489/1868.	
37	Z dóbr Tropiszów 459 złp. 16 gr. lub	115			do poz. 38. W skutek rozporządzenia c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 24. Listopada 1858. L. 38.985.	115
38	Podatek gminny od pomieszkania kapelana szpitalnego	4				4
	E. Podatek dochodowy odsetkowy.				do poz. 39. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Minist. finansów Nr. 24. z r. 1868.	
39	7% podatek dochodowy z prowizyi kapitałów hypotekowanych w kwocie 5.217 zł. 95 ct.	365	2.305		do poz. 40. Wedle wynikłości: z roku 1867. . 143 zł. „ 1868. . 132 „ „ 1869. . 176 „ Razem . 451 zł. wypada przeciętnie 150 „ Ze względu na doświadczoną potrzebę preliminuje się w zaokrągleniu . 200 zł.	515
	XI. Dyety i koszta podróży.					
40	Na podróże komisyjne w sprawach funduszu, jako właściciela dóbr w okręgu krakowskim i Królestwie Polskiem położonych . . .		200			230
	do przeniesienia . .		11.483			

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza. Oddział chorób sporadycznych.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . . .	.	11.483			
	XII. Koszta gospodarcze.					
41	Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma, sprzęty domowe przez Siostry Miłosierdzia, instrumenta chirurgiczne zaś i inne drobniejsze sprzęty przez zarząd szpitalu dostarczane	.	23.000		do poz. 41. Wedle wynikłości: z roku 1867. 22.359 zł. „ 1868. 24.838 „ „ 1869. 21.359 „ Razem . 68.556 zł. wypada przeciętnie 22.852 „ lub w zaokrągleniu 23.000 „	24.000
	XIII. Odsetki od kapitałów dłużnych.					
42	Od kapitału 2.000 złp. ubezpieczonego na dobrach Prądnik Czerwony, na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie 4%	.	20		do poz. 42. Na mocy rozporządzenia c. k. krakowskiego Rządu krajowego z dnia 17 Lipca 1859. L. 19.226.	20
	XIV. Potrzeby kościelne.					
43	Kapelanowi szpitala na odprawienie mszy św. . .	.	31		do poz. 43. W skutek rozporządzenia c. k. Kom. Namiestnictwa w Krakowie z dnia 6. Października 1863. L. 17.933.	31
	XV. Rozmaite wydatki.					
44	Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne i inne przypadkowe	1.000			do poz. 44. Wedle wynikłości: z roku 1867. 190 zł. „ 1868. 1.070 „ „ 1869. 1.841 „ Razem 3.101 zł. wypada przeciętnie 1.033 „ lub w zaokrągleniu 1.000 „	1.000
45	Kazimierzowi Brzezińskiemu, adjunktowi leśniczemu. za nadzór zasiewów leśnych w Rącznej	60	1.060		do poz. 45. Na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 19. Maja 1868. L. 5.108.	60
	Suma	.	35.594			

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Oddział położnic i podrzutków.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitalu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I	Odsetki od kapitałów	1.830			86		1.506
II	Dochód z realności i dóbr . .	850			»		1.287
III	Zwroty kosztów leczenia . . .	6.250			»		4.920
IV	Zwroty kosztów utrzymania podrzutków	500			87		8.000
V	Rozmaite dochody	100			»		20
	Razem . .	.	9.530				15.733
	w porównaniu z potrzebami . .	.	45.321				
	okazuje się niedobór.	.	35.791				

Sw. Łazarza. Oddział położnie i podrzutków.

W y d a t k i

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I	Płace	1.486			88		1.249
II	Dodatki na mieszkanie	132			„		52
III	Wynagrodzenie za emolumenta .	253			89		253
IV	Potrzeby kancelaryjne	50			„		70
V	Remuneracye i zapomogi . . .	564			„		564
VI	Utrzymanie budynków	456			90		794
VII	Podatki i daniny	275			„		324
VIII	Koszta gospodarcze	14.000			91		15.000
IX	Odsetki od kapitałów dłużnych .	5			„		5
X	Koszta zaopatrzenia podrzutków .	28.000			„		35.000
XI	Rozmaite wydatki	100			92		100
	Razem . .		45.321				53.411

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od kapitałów.					
1	Od obligacyj indem. im. wart. 18.570 zł. m. k. po odtrąceniu 20% podatku dochodowego 5% 877 zł. 43½c.	877			do poz. 1., 2., 3. i 4. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.	877
2	Od gal. listu zastawnego im. wart. 100 zł. a. w. 4%	4				4
3	Od gal. listów zastaw. im. wart. 5.900 zł. a. w. 5%	295				
4	Od książeczek galicyj. kasy oszczędności na 5.737 zł. 15 c. 5% 286 zł. 85 c. .	287				
5	Od kapitałów na hypotekach prywatnych ubezpieczonych w kwocie 29.365 złp. 10 gr. 5% . . . 367 zł. 7 c.	367	1.830			625
	II. Dochód z realności i dóbr.					
6	Czynsz dzierżawny z propinacyi i gruntów w Krowodrzy	—	850		do poz. 6. Wedle kontraktu zawartego z dzierżawcą Jakóbem Weisslitz na czas od 18. Kwietnia 1869, do tegoż dnia 1872. r. L. W. 8.559/1869.	850
7	Czynsz z młyna w Prądniku Białym.	—	—		do poz. 7. Młyn został sprzedany w skutek uchwały sejmowej z dnia 22. Października 1869.	437
	III. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia.					
8	Z funduszu krajowego galicyjskiego	6.000			do poz. 8. Dochód wynosił: w r. 1867. — 5.240 zł. „ 1868. — 4.831 „ „ 1869. — 5.528 „ Razem 15.599 zł. wypada przeciętnie 5.199 „ ze względu na coraz bardziej wzrastającą liczbę położnic preliminuje się w zaokrągleniu 6.000 zł.	4.700
	do przeniesienia . .	6.000	2.680			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalono na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	6.000	2.680			
9	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących .	250	6.250		do poz. 9. Wedle wynikłości: z r. 1867. — 250 zł. „ 1868. — 240 „ „ 1869. — 258 „ Razem 748 zł. wypada przeciętnie 249 „ lub w zaokrągleniu 250 „	220
	IV. Zwroty kosztów utrzymania podrzutków.					
10	Taksy za przyjęcie podrzutków do zakładu . . .	—			do poz. 10. Na rok 1871. nic się nie preliminuje, ponieważ na podstawie uchwały sejmowej z d. 23. Października 1869. taksy za przyjęcie podrzutków do zakładu nadal pobierane nie będą.	8.000
11	Zwroty kosztów utrzymania podrzutków z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	500	500		do poz. 11. Na podstawie powyżej powołanej uchwały sejmowej preliminuje się dla braku pewniejszej podstawy prawdopodobny dochód w kwocie 500 zł.	
12	**V. Rozmaite dochody.**	.	100		do poz. 12. Tytułem odsetków zwłoki od czynszów dzierżawnych z młyna w Prądniku Białym wpłynęło na tę rubrykę w r. 1869. 696 zł. 66½ ct. Na rok 1871. preliminuje się tylko 100 zł. a. w., ponieważ większych wpływów spodziewać się nie można.	20
	Razem .		9.530			

Rozkład rubryk pojedyńczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Płace.					
1	Zarządcy szpitalu rocz. 500 zł.	167			do poz. 1., 2., 3. i 4. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	167
2	Pisarzowi „ 400 „	133				133
3	Kapelanowi „ 200 „	67				67
4	Woźnemu „ 250 „	83				83
5	Asystentowi 400 „	400			do poz. 5. Płaca asystenta kliniki położniczej została na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 31. Grudnia 1869. do l. 16.810. z płacami asystentów innych oddziałów szpitalnych zrównaną.	420
6	Akuszerce rocznie 78 zł. 75 c.	79			do poz. 6. i 7. Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	79
7	Czterym Siostrom Miłosierdzia po 75 zł.	300				300
8	Tytułem podwyższenia płac dla zarządcy szpitala, pisarza, woźnego i stróża kancelaryjnego o rocznych 770 zł.	257	1.486		do poz. 8. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na podstawie uchwały sejmowej z dnia 27. Października 1869. (liczba Wydziału krajowego 14.625. z r. 1869.)	
	II. Dodatki na mieszkanie.					
9	Kapelanowi szpitalu rocznie 78 zł. 14 c.	26			do poz. 9. i 10. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	26
10	Pisarzowi rocznie 80 zł. .	26				26
10 *a*	Asystentowi „ 80 „ .	80	132		do poz. 10 *a*) Na mocy uchwały Wydziału krajowego z d. 31. Grudnia 1869. do l. 16.810.	
	do przeniesienia . .		1.618			

Oddział położnic i podrzutków. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . .	.	1.618			
	III. Wynagrodzenie za emolumenta.					
11	Wynagrodzenie za wikt kapelanowi szpitalu rocznie 191 zł. 61 ct.	64			do poz. 11. Część przypadająca z obliczenia na podstawie dzielnika stałego.	64
12	Nauczycielowi w Krowodrzy za nieużywanie gruntu do szkoły należącego . . .	9			do poz. 12. W skutek rozporządzenia c. k. komisyi namiestniczej z d. 7. Kwietnia 1864 l. 7.417	9
13	Akuszerce szpitalu wynagrodzenie za wikt	180	253		do poz. 13. Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	180
14	**IV. Potrzeby kancelaryjne.**	.	50		do poz. 14. Wedle wynikłości: z roku 1867 . 18 zł. „ 1868 . 41 „ „ 1869 . 40 „ Razem . 99 zł. wypada przeciętnie 33 zł., ze względu jednak na wzrastające potrzeby zaokrągla się na 50 zł.	70
	V. Remuneracye i zapomogi.					
	A. Stałe:					
15	Aptekarzowi szpitalu rocznie 525 zł.	175				175
16	Dyrektorowi 420 zł. . . .	140			do poz. 15, 16, 17, i 18. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	140
17	Urzędnikom krakowskiego c. k. urzędu podatkowo-zbiorowego za załatwienie spraw funduszowych 100 zł.	33				33
18	Stróżowi kancelaryjnemu rocznie 200 zł.	66				66
	B. Niestałe:					
19	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	150	564		do poz. 19. Preliminuje się wynikłość z r. 1869 w kwocie 150 zł.	150
	do przeniesienia . .	.	2.485			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	.	2.485			
	VI. Utrzymanie budynków.					26
20	Pobielanie budynków zewnątrz	26			do poz. 20., 21. i 22 Stały wydatek roczny, który fundusz tego oddziału w 1/3 części ponosić ma.	6
21	Czyszczenie kanałów . . .	6				24
22	Czyszczenie kominów . . .	24				
23	Rozmaite inne przypadkowe reparacye	400	456		do poz. 23. Dla braku pewniejszej podstawy preliminuje się zeszłoroczną sprawdzoną kwotę 400 zł. a. w.	738
	VII. Podatki i daniny.					
	A. Podatki z dóbr.					
24	Z Prądnika Białego: *a*) gruntowy 11 zł 81 ct. *b*) domowy 1 „ 63 „ *c*) dodatki mieszane 7 „ 12 „ *d*) dochodowy wraz z dodatkami 48 „ 84 „ 69 zł. 40 ct.	70			do poz. 24. i 25. Na podstawie wykazów przez c. k. urzęda podatkowe sporządzanych i ustawy finansowej z d. 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów nr. 24. z r. 1868.)	79
25	Z Krowodrzy: *a*) gruntowy 9 zł. 96 ct. *b*) domowy 8 „ 40 „ *c*) dodatki 40 „ 61 „ *d*) dochodowy 85 „ 77 „ 144 zł. 74 ct.	145				149
	B. Ekwiwalenta.					26
26	Z Prądnika Białego rocznie	26			do poz. 26. Na mocy odnośnego prawa i rozporządzenia c. k. komisyi namiestniczej z dnia 17. Sierpnia 1861 l. 50.936.	
	do przeniesienia . .	241	2.941			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia .	241	2.941			
	C. Dziesięciny i podatek dochodowy.					
27	Za zniesioną dziesięcinę w Krowodrzy zakładowi ks. ks. Emerytów w Krakowie za czas od 1. Listopada 1855 do 31. Października 1875 rocznie	8			do poz. 27. Na mocy rozporządzenia byłego krakowskiego c. k. Rządu krajowego z dnia 13. Października 1858 l. 26.525.	8
28	17% podatek dochodowy z prowizyi od kapitałów hypotekowanych 367 zł. . .	26	275		do poz. 28. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26 Czerwca 1868. (Dz ustaw Ministerstwa finansów nr. 24 z r. 1868.	62
	VIII. Koszta gospodarcze.					
29	Żywność, lekarstwa, sprawienie bielizny, pranie. oświetlenie, słoma, sprzęty domowe itp.	.	14.000		do poz. 29. Wedle wynikłości: z r. 1867 . . 13.081 zł. „ 1868 . . 15.102 „ „ 1869 . . 13.429 „ Razem . 41.612 zł. wypada przeciętnie 13.871 „ lub w zaokrągleniu 14.000 „	15.000
	IX. Odsetki od kapitałów dłużnych.					
30	Dla kapituły krakowskiej 5% od kapitału 400 złp. na folwarku „Krowodrza“ hypotekowanego rocznie 20 złp.	.	5		do poz. 30. Na mocy rozporządzenia byłego c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 27. Czerwca 1856 l. 14.768. i późniejszych uchwał sejmowych.	5
	X. Koszta zaopatrzenia podrzutków.					
31	Na utrzymanie podrzutków na wsi pielęgnowanych .	.	28.000		do poz. 31. Wedle wynikłości: z r. 1867 . . 29.835 zł. „ 1868 . . 32.430 „ „ 1869 . . 33.551 „ Razem . 95.816 zł. wypada przeciętnie 31.939 „	35.000
	do przeniesienia . .	.	45.221			

Wydatki. Fundusz szpitalu Św. Łazarza. Oddział położnic i podrzutków.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . .	.	45.221		Gdy jednakowoż w skutek uchwały sejmowej z dnia 23. Października 1869, obostrzającej przyjęcie podrzutków do zakładu, spodziewać się można znacznego zmniejszenia stanu podrzutków, przeto preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 28.000 zł.	
	XI. Rozmaite wydatki.					
32	Koszta sądowe, portorya, koszta inseratów itp. . . .	.	100		do poz. 32. Wedle wynikłości: z r. 1867 . . 85 zł. „ 1868 . . 1 „ „ 1869 . . 70 „ Razem . 156 zł. wypada przeciętnie . 52 „ Dla zmienności tej rubryki preliminuje się w zaokrągleniu 100 zł.	100
	Razem . .	.	45.321			

Fundusz szpitalu Św. Ducha w Krakowie.

Oddział obłąkanych.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitalu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austrjackie					
I.	Odsetki od kapitałów	299			96		299
II.	Zwroty kosztów utrzymania chorych	6.400			„		5.950
III.	Ro maite dochody	10			„		10
	Razem	.	6.709				6.259
	W porównaniu z potrzebami .	.	9.261				
	okazuje się brak	.	2.552				

Św. Ducha w Krakowie. Oddział obłąkanych.

W y d a t k i

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Płace urzędników i sług . . .	1.252			97		825
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	87			„		87
III.	Dyurna	122			„		122
IV.	Emolumenta	17			„		17
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	40			98		40
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	140			„		170
VII.	Utrzymanie budynków . . .	295			„		95
VIII.	Koszta gospodarcze	7.230			„		7.380
IX.	Podatki	18			99		24
X.	Czynsze za najem pomieszkań .	10			„		10
XI.	Rozmaite wydatki	50			„		2.100
	Razem		9.261				10.870

Dochody. Fundusz szpitalu

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od kapitałów.					
1	Od kapitału 10.000 złp. zabezpieczonego na dobrach „Kazimierza Wielka“ w Królestwie Polskiem 4% 100 zł. — c. a po odtrąceniu podatku zwanego „Ofiarą“ w kwocie . . 19 „ 55 „ pozostałość 80 zł. 45 c.				do poz. 1. i 2. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.	
2	Od kapitałów w cie 17.520 złp. 12 gr. na realnościach w Krakowie hypotekowany 5% 219zł.01½c.	.	299		do poz. 3. Wedle wynikłości:	299
	II. Zwroty kosztów utrzymania chorych.				z roku 1867.— 5.904 zł. „ 1868.— 5.935 „ „ 1869.— 5.592 „ Razem 17.431 „ wypada przeciętnie 5.810 „ lub w zaokrągleniu 5.900 „	
3	Z funduszu krajowego galicyjskiego	5.900				5.500
					do poz. 4. Wedle wynikłości: z roku 1867.— 258 zł. „ 1868.— 542 „ „ 1869.— 655 „ Razem 1.455 zł. wypada przeciętnie 485 „ lub w zaokrągleniu 500 „	
4	Z fuuduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	500	6.400			450
5	**III. Rozmaite dochody.**	.	10		do poz. 5. Preliminuje się zeszłoroczną sprawdzoną kwotę . 10 zł.	10
	Suma . . .		6.709			

Rozkład rubryk pojedyńczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Place urzędników i sług.					
1	Zarządca szpitalu rocz. 375 zł.	125			do poz. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9. $^1/_3$ część przypadająca na fundusz tego oddziału.	125
2	Prymaryusz oddziału obłąkanych rocznie	750				500
3	Chirurg rocznie . 400 zł.	133			do poz. 2. Należytość ponoszona całkowicie z funduszu tego oddziału podwyższona z 500 zł. na 750 zł., na mocy uchwały Wydziału krajowego z d. 4. Lutego 1870 do L. 1.316.	133
4	Woźny „ . . 200 „	67				67
5	Tytułem podwyższenia płacy dla zarządcy szpitalu, dyurnisty i woźnego z rocz. 530 zł.	177	1.252		do poz. 5, Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały Wysok. Sejmu z d. 17. Października 1869. (LW. kr. 14.625/1869.)	60
	II. Dodatki na mieszkanie.					
6	Zarządcy szpitalu rocz. 180 zł.	60				27
7	Chirurgowi „ „ 80 „	27	87			
	III. Dyurna.					
8	Pisarzowi dziennemu w kancelaryi zarządcy szpitalu dziennie po 1 zł. , . .	.	122			122
	IV. Emolumenta.					
9	Zarządcy szpitalu na opał rocznie . . . . 50 zł.	.	17			17
	do przeniesienia . .	.	1.478			

Wydatki. Fundusz szpitala

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . . .	.	1.478			
	V. Potrzeby kancelaryjne.					
10	Druki, litografije, oświetlenie, opał kancelaryi i t. p. wydatki	.	40		do poz. 10. Wedle wynikłości: z roku 1867. — 19 zł. „ 1868. — 27 „ „ 1869. — 21 „ Razem — 67 „ wypada przeciętnie . 22 „ ze względu na wzrastającą potrzebę tej rubryki preliminuje się w zaokrągleniu . 40 „	40
	VI. Remuneracye i zapomogi.					
	A. Stałe.					
11	Dyrektorowi szpitalu r. 210 zł.	70			do poz. 11. $^1/_3$ część przypadająca na fundusz tego oddziału.	70
	B. Niestałe.					
12	Na remuneracye zmienne zapomogi i zastępstwa . .	70	140		do poz. 12. Wedle wynikłości z r. 1869 w kwocie 70 zł.	100
	VII. Utrzymanie budynków.					
13	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych . . .	70			do poz. 13. i 14. Wedle wynikłości z r. 1868 a względnie r. 1869.	70
14	Czyszczenie kominów w zabudowaniu szpitalnem . .	25				25
15	Reparacye budynku szpitalnego	200	295		do poz. 15. Budynek szpitalny przyznano gminie miasta Krakowa na własność, przeto preliminuje się tylko na pomniejsze reparacye 200 zł.	
	VIII. Koszta gospodarcze.					
16	Potrzeby gospodarcze przez zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia dostarczane, jakoto: żywność, bielizna, lekarstwa i t. p.	7.200			Do poz. 16. Wedle wynikłości: z roku 1867.— 7.106 zł. „ 1868.— 7.440 „ „ 1869.— 6.787 „ Razem 21.333 zł. wypada przeciętnie 7.111 „ lub w zaokrągleniu 7.200 „	7.340
	do przeniesienia . .	7.200	1.953			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalono na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . .	7.200	1.953			.
17	Potrzeby gospodarcze, które zarząd szpitalu dostarcza, t. j. instrumenta chirurgiczne, sprzęty domowe itp.	30	7.230		do poz. 17. Wedle wynikłości: z roku 1867. — 64 zł. „ 1868. — 6 „ „ 1869. — 2 „ Razem — 72 zł. wypada przeciętnie . 24 „ lub w zaokrągleniu . 30 „	40
	IX. Podatki.					
18	Podatek gruntowy wraz z dodatkami od parcel gruntowych Nr. 118—124 roczn. 4 zł. 53 ct.	2			do poz. 18. Część przypadająca na fundusz tego oddzjału.	2
19	7% podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 219 zł. 1 ct. pobieranej od kapitałów na realnościach w Krakowie hypotekowanych	16	18		do poz. 19. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów, Nr. 24/1868.	22
	X. Czynsze za najem pomieszkań.					
20	Za wynajęcie od gminy Krakowskiej sklepu Nr. 5 w gmachu szpitalnym na urządzenie trupiarni r. 30 zł.	—	10		do poz. 20. 1/3 część przypadająca na fundusz tego oddziału. Patrz LW. kr. 5091—1867.	10
21	**XI. Rozmaite wydatki.**	—	50		do poz. 21. Na koszta nieprzewidziane preliminuje się prawdopodobny wydatek w kwocie 50 zł.	2.1000
	Suma . . .	.	9.261			.

Fundusz szpitalu Św. Ducha w Krakowie.

Oddział syfilitycznych.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Funduszu szpitalu św. Ducha.

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Odsetki od kapitałów . . .	372			104		364
II.	Zwroty kosztów utrzymania chorych	12.700			„		14.100
III.	Rozmaite dochody	10			„		10
	Razem .	.	13.082				14.474
	W porównaniu z wydatkami okazuje się brak	.	16.395				
		.	3.313				

w Krakowie. Oddział syfilitycznych.

Wydatki

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozklad rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870, kwota
		złote austryackie					
I.	Płace urzędników i sług . .	1.628			105		1.275
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	173			„		173
III.	Dyurna	244			„		244
IV.	Emolumenta	33			„		33
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	100			106		110
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	290			„		340
VII.	Utrzymanie budynków . . .	510			„		110
VIII.	Koszta gospodarcze	13.200			„		13.100
IX.	Podatki	24			107		36
X.	Zaopatrzenia	73			„		73
XI.	Czynsz za najem pomieszkań .	20			„		20
XII.	Rozmaite wydatki	100			„		4.100
	Razem . .	.	16.395				19.614

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od kapitałów.					
1	Od obligacyj państwa imiennej wartości 280 zł. 5% . . . . . 11 zł. 76 c.				do poz. 1. — 6. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej, i po odtrąceniu podatku dochodowego przy poz. 1. i 2.	
2	Od obligacyj indemniz. na 300 zł. 5% 14 zł. 17½ c.					
3	Od galic. listów zastawnych na 300 zł. 4% 12 zł. .					
4	Od asygnat banku hypotycz. na 200 zł. 6% 12 zł. .					
5	Od książeczek galic. kasy oszczędn. na 573 zł. 19 c. 5% . . 28 „ 66 c. . . . . 78 „ 59½ c.	80				38
6	Od kapitałów ubezpieczonych na hypotekach prywatnych w kwocie 23.384 złp. gr. 5%	292	372			326
	II. Zwroty kosztów utrzymania chorych.					
7	Z funduszu krajowego galicyjskiego	11.000			do poz. 7. Wedle wynikłości: w r. 1867.—12.635 zł. „ 1868.—11.800 „ „ 1869.— 7.990 „ Razem 32.425 „ wypada przeciętnie 10.808 „ lub w zaokrągleniu 11.000 „	12.700
8	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących .	1.700	12.700		do poz. 8. Wedle wynikłości: w r. 1867.—1.821 zł. „ 1868.—1.197 „ „ 1869.—2.064 „ Razem 5.082 „ wypada przeciętnie 1.694 „ lub w zaokrągleniu 1.700 „	1.400
9	**III. Rozmaite dochody.**	.	10		do poz. 9. Wedle przecięcia z trzech lat w zaokrągleniu 10 zł.	10
	Razem . .	.	13.082			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Płace urzędników i sług.					
1	Zarządca szpitalu rocz. 375 zł.	250			do poz. 1., 3., 4., 6., 7., 8. i 9. Część przydadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	250
2	Prymaryusz oddziału syfilitycznych rocznie 625 zł.	625			do poz. 2. Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	625
3	Chirurg rocznie . 400 „	267				267
4	Woźny „ . 200 „	133				133
5	Tytułem podwyższenia płacy dla zarządcy szpitalu, dyurnisty i woźnego rocz. 530 zł.	353	1.628		do poz. 5. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały sejmowej z dnia 27. Października 1869. (L. Wydziału kraj. 14.625 z roku 1869.)	
	II. Dodatki na mieszkanie.					
6	Zarządcy szpitalu rocz. 180 zł.	120				120
7	Chirurgowi . . . . 80 „	53	173			53
	III. Dyurna.					
8	Pisarzowi dziennemu w kancelaryi zarządu szpitalnego po 1 zł. dziennie . . .	.	244			244
	IV. Emolumenta.					
9	Zarządcy szpitalu wynagrodzenie za opał rocz. 50 zł.	.	33			33
	do przeniesienia .	.	2.078			

Wydatki. Fundusz szpitalu

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia .	.	2.078			
	V. Potrzeby kancelaryjne.					
10	Druki, litografie, potrzeby do pisania, oświetlenie w kancelaryi itp.	.	100		do poz. 10. Wedle wynikłości: w r. 1867.— 38 zł. „ 1868.—103 „ „ 1869.—113 „ Razem 254 „ wypada przeciętnie 85 „ Ze względu na rok rocznie wzrastającą potrzebę preliminuje się w zaokrągleniu 100 zł.	110
	VI Remuneracye i zapomogi.					
	A. Stałe.					
11	Dyrektorowi szpitalu rocznie 210 zł.	140			do poz. 11. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	140
	B. Niestałe.					
12	Na wsparcie przypadkowe i zastępstwa	150	290		do poz. 12. Na rok 1871. preliminuje się wynikłość z r. 1869. w kwocie 150 zł.	200
	VII. Utrzymanie budynków.					
13	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych . . .	70			do poz. 13., 14. Na podstawie wynikłości z r. 1868. a względnie 1869.	70
14	Czyszczenie kominów w zabudowaniu szpitalnem .	40				40
15	Reparacye budynku szpitalnego	400	510		do poz. 15. Budynek jest obecnie własnością miasta, przeto preliminuje się tylko na najniezbędniejsze reperacye 400 zł.	
	VIII. Koszta gospodarcze.					
16	Potrzeby gospodarcze przez Siostry Miłosierdzia dostarczane, jakoto: żywność, lekarstwa, bielizna itp. .	13.000			do poz. 16. Wedle wynikłości: w r. 1867.—12.818 zł. „ 1868.—12.798 „ „ 1869.—12.796 „ Razem 38.412 „ wypada przeciętnie 12.804 „ lub w zaokrągleniu 13.000 „	12.900
	do przeniesienia . .	13.000	2.978			

św. Ducha. Oddział syfilitycznych. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia .	13.000	2.978			
17	Potrzeby gospodarcze dostarczane przez zarząd szpitalu, jako to: sprawienie sprzętów domowych, instrumentów chirurgicznych itp. .	200	13.200		do poz. 17. Wedle wynikłości: z roku 1867. . 157 zł. „ 1868. . 407 „ „ 1869. . 18 „ Razem . 582 zł. wypada przeciętnie . 194 „ lub w zaokrągleniu 200 „	200
	IX. Podatki.					
18	Podatek gruntowy wraz z dodatkami od parcel gruntowych Nr. 118. — 124. do szpitalu św. Ducha należących rocznie 4 zł. 53 ct.	3			do poz 18. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	3
19	7% podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 292 zł. 34 ct. pobieranej od kapitałów na hypotekach prywatnych ubezpieczonych	21	24		do poz. 19. Na mocy ustawy finansowej z d. 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24. z r. 1868).	33
	X. Zaopatrzenia.					
20	Okońskiej Anastazyi, byłej nadzorczyni chorych, dziennie po 20 ct.	.	73		do poz. 20. Należytość uznana uchwałami Wys. Sejmu z roku 1865./6., którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	73
	XI. Czynsze za najem pomieszkań.					
21	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5. w gmachu szpitalnym na urządzenie trupiarni rocznie 30 zł.		20		do poz. 21. Część przypadająca na fundusz tego oddziału. Patrz L. W. kr. 5.091—1867.	20
22	**XII. Rozmaite wydatki.**		100		do poz. 22. Preliminuje się prawdopodobną kwotę na nieprzewidziane wydatki.	4.100
	Razem		16.395			

Fundusz policyjny.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na r. 1871		Uchwała Sejmu		Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy	Uchwalona na rok 1870 kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
I.	Odsetki od kapitałów i obligacyj	261				112	261
II.	Dochód z realności	5.122				„	5.122
III.	Policyjne grzywny	120				„	100
IV.	Zwroty	20				„	20
V.	Różne przypadkowe	2				„	2
	Razem . . .		5.525				5.505
	w porównaniu z wydatkami . .		3.966				
	okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie		1.559				

policyjnego na rok 1871.

Wydatki

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na r. 1871		Uchwała Sejmu		Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy	Uchwalona na rok 1870 kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
I.	Podatki i daniny	1.753				113	1.753
II.	Utrzymanie budynków . . .	800				„	800
III.	Koszta gospodarcze	1.343				„	2.013
IV.	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20				115	20
V.	Zwroty grzywien policyjnych .	28				„	28
VI.	Zwroty należytości posłańców karnych	2				„	2
VII.	Remuneracye	10				„	10
VIII.	Rozmaite przypadkowe . . .	10				„	9
	Razem . . .		3.966				4.635

Dochody. Fundusz policyjny.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od kapitałów.					
1	Na domu Nr. 86 i 87 w Krakowie zabezpieczona suma 109 złp. 1 gr. po 5% 1 zł. 37 ct.	1			do poz. 1 i 2. Roczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 20% podatku dochodowego przy pozycyi 2. lit. *a*) 60 zł. 87½ ct. „ 2. „ *b*) 4 zł. 84 ct.	
2	Od obligacyj: *a*) w monecie konw. oprocentowany zapis długu stanu na 5.750 zł. po 5% 301 zł. 87½ ct. . . .	241			do poz. 3. Na podstawie umowy zawartej z c.k. Nadprokuratoryą. (L. W. 7106 z r. 1869)	
	b) w monecie konw. w srebrze oprocentowana obligacya pożyczki narodowej na 454 zł. po 5% 23 zł. 84 ct.	19	261		do poz. 4. Dochód wynosił: w r. 1867 . 149 zł. — ct. „ 1868 . 103 „ 85 „ „ 1869 . 105 „ 94½ „ Razem 358 zł. 79½ „ przeciętnie 119 „ 59½ „	261
	II. Dochód z realności.					
3	Od funduszu karnego za najem domu pod Nr. 20²/₄ u St. Maryi Magdaleny zwanego		5.122		do poz. 5. Dochód wynosił: w r. 1867 . 36 zł. 10 ct. „ 1868 . — „ — „ „ 1869 . 61 „ 72½ „ Razem 97 zł. 82½ ct. przeciętnie . 32 „ 60½ „	5.122
4	**III. Policyjne grzywny.**		120			100
5	**IV. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów**		20		Ponieważ liczba korekcyonistów, którzyby koszta leczenia i utrzymania sami ponosić mogli, zbyt jest małą, przeto preliminuje się przyjętą na rok 1870 kwotę 20 zł., zwłaszcza, iż się zmniejsza corocznie stan korekcyonistów.	20
6	**V. Rozmaite przypadkowe**		2			2
	Suma . . .		5.525		do poz. 6. Wedle prawdopodobnej wykłości.	

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Podatki i daniny.					
1	Podatek czynszowy z dodatkami od lokalności najętej funduszowi karnemu za rocznych 5.122 zł. . . .	1.750			do poz. 1. i 2. Podatek obliczono wedle istniejących przepisów podatkowych.	1.750
2	Podatek gruntowy z dodatkami od posiadłości ziemskiej należącej do zakładu korekcyjnego pod Nr. 20²/₄.	3	1.753			3
	II. Utrzymanie budynków.					
3	Reparacye domu wewnątrz i zewnątrz		800		do poz. 3. Wynikłość przeciętna nie może służyć za podstawę, ponieważ reparacye budynków nie dadzą się do pewnej rocznej kwoty ograniczyć. Preliminuje się przeto przyjętą na rok 1870 kwotę 800 zł.	800
	III. Koszta gospodarcze.					
4	*a*) Wyżywienie korekcyonistów męzkich	200			do poz. 4. Wynikłość: z r. 1867 . 101 zł. 12 ct. „ 1868 . 127 „ 2 „ „ 1869 . 343 „ 51 „ Razem . 571 zł. 65 ct. przeciętnie . 190 „ 55 „	320
5	*b*) Koszta leczenia . . .	50			do poz. 5. Koszta te wynosiły: w r. 1867 . 5 zł. 91½ ct. „ 1868 . 5 „ 92 „ „ 1869 . 9 „ 74 „ Gdy jednak rubryka ta ustalić się nie da, przeto preliminuje się na r. 1871 prawdopodobną kwotę 50 zł.	100
	do przeniesienia . .	250	2.553			

Wydatki. Fundusz policyjny.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . . .	250	2.553			
6	*c*) Ubior	100			do poz. 6, 7 i 8. Przyjmuje się prawdopodobną kwotę, zwłaszcza, że już od kilku lat niesprawiono odzienia, pościeli i bielizny.	100
7	*d*) Pościel	10				10
8	*e*) Bielizna	60				60
9	*f*) Utrzymanie korekcyonistek w zakładzie detencyjnym żeńskim . . .	800			do poz. 9. Wynikłość: z r. 1867 179 zł. 21½ ct. „ 1868 475 „ 59½ „ „ 1869 665 „ 39½ „ Razem 1.320 zł. 20½ ct. przeciętnie 440 „ 6½ „ Z powodu zmienności liczby korekcyonistek nie można brać za podstawę trzyletniego przecięcia. Przyjmując na rok 1871 dla pewności w przecięciu po 6 głów dziennie i licząc po 36½ ct. od głowy, wypada dziennie po 2 zł. 19 ct., czyli rocznie 788 zł. 40 ct., którą to kwotę zaokrągla się na 800 zł.	1.300
10	*g*) Potrzeby domowe: na sprawienie ławek, tapczanów, kadzi na wodę, dalej na czyszczenie kanałów, kloak itd. . .	80			do poz. 10. Wynikłość: z r. 1867. — zł. — ct. „ 1868. — „ — „ „ 1869. 20 „ — „ Razem . 20 zł. — ct. Kwotę tę wydano na czyszczenie kanałów, zaś na potrzeby domowe w r. 1867, 1868 i 1869 nie było żadnego wydatku, tem pewniej spodziewać się należy w r. 1871; preliminuje się przeto przyjętą na rok 1870 kwotę 80 zł.	80
11	*h*) Opał dla korekcyonistów męzkich w zakładzie karnym pomieszczonych .	15			do poz. 11, 12. i 13. Preliminuje się prawdopodobną przyjętą na rok 1870 kwotę.	15
12	*i*) Pranie bielizny . . .	8				8
	do przeniesienia . .	1.323	2.553			

Fundusz policyjny. Wydatki.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	z przeniesienia . . .	1.323	2.553			
13	k) Rozmaite potrzeby: na drobne wydatki . . .	20	1.343			20
14	**IV. Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek .**		20		do poz. 14, 15, 16, 17 i 18. Wedle przeciętnych wynikłości z ostatnich trzech lat, i wedle prawdopodobnej potrzeby.	20
15	**V. Zwroty grzywien policyjnych . . .**		28			28
16	**VI. Zwroty należytości posłańców karnych . . . . . .**		2			2
17	**VII. Remuneracye .**		10			10
18	**VIII. Rozmaite przypadkowe . . . .**		10			9
	Suma . . .		3.966			

Fundusze samoistne.

Preliminarz sumaryczny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszów samoistnych na rok 1871.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody	Wydatki	Z porównania okazują się wynikłości	
					pomyślniejsze	niepomyślniejsze
1		Fundusz domestykalny	3.302 .	1.210 .	2.092 .	
2		„ kultury krajowej	5.442 .	4.024 .	1.418 .	
3		„ stanowy sierot	1.450 .	1.360 .	90 .	
4		„ zapomogi	660.707 .	671.265 .	.	10.558
5		„ Al. hr. Stadnickiego	1.275 .	1.223 .	52 .	
6		„ szkoły kucia koni	. .	. .	.	.
		Suma . .	672.176 .	679.082 .	3.652	10.558
		Z porównania dochodów z wydatkami	. .	672.176 .	.	3.652
		okazuje się brak . . . . . który zostanie pokrytym z własnego majątku funduszu odnośnego.	. .	6.906 .	.	6.906

Fundusz domestykalny.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
I.	Odsetki od obligacyj	3.227			122		3.002
II.	Rozmaite dochody	75			„		95
	Razem . .	.	3.302				3.097
	W porównaniu z wydatkami .	.	1.210				
	okazuje się nadwyżka . .	.	2.092				

funduszu domestykalnego.

Wydatki

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Wydawnictwo dzieł starożytnych z archiwum bernardyńskiego	1.200			123		1.200
II.	Rozmaite wydatki	10			„		10
	Razem . .	.	1.210				1.210

Dochody. Fundusz domestykalny.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od obligacyj.					
1	Od zapisów długu Państwa:				do rubr. I.	
	a) na 1.174 zł. m. k. 3½% 43 zł. 14 ct.	36			Całoroczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 20% podatku dochodowego.	36
	b) na 3.495 zł. m. k. po 5% 177 zł. 81 ct.	142			Stan kapitałów wynosi: *a*) 5% zapis długu 3.495 zł. — c. *b*) 3½% „ „ 1.174 „ — „	142
2	Od obligacyj pożyczki narodowej w m. k. śrebrem oprocentowanej na 18.000 zł. 5% 945 zł.	756			*c*) 5% pożyczka narodowa . . 18.000 „ — „ *d*) 4% listy zastawne . . 44.100 „ — „	756
3	Od listów zastawnych galicyjskich:				*e*) 5% listy zastawne . . 4.500 „ — „ *f*) pożyczka loteryjna . . . 7.000 „ — „ *g*) 7% pożyczka głodowa . . 340 „ — „	
	a) na 44.100 zł. po 4% 1.764 zł.	1.764			*h*) 5% książka kasy oszczędności 1 „ 70 „	1.764
	b) na 4.500 zł. po 5% 225 zł.	225			Razem . 78.610 zł. 70	
4	Od obligacyi pożyczki loteryjnej na 7.000 zł. po 5% 350 zł.	280				280
5	Od obligacyj pożyczki krajowej na 340 zł. po 7% 23 zł. 80 ct.	24	3.227			24
	II. Rozmaite dochody.					
6	Ażyo od odsetków pozycya 2. śrebrem pobieranych od 756 zł. 10 %	.	75			95
	Suma . . .	.	3.302			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
1	**I. Na wydawnictwo starożytnych aktów z archiwum bernardyńskiego.**	.	1.200		do poz. 1. Wedle uchwały sejmowej z dnia 16. Stycznia 1866.	1.200
2	**II. Rozmaite wydatki.**	.	10		do poz. 2. Na stęple i inne nieprzewidziane wydatki.	10
	Suma . . .	.	1.210		Podatku dochodowego nie preliminuje się, ponieważ takowy od odsetków potrącono. (Patrz poz. 1. dochodów.)	

Fundusz kultury krajowej.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Odsetki	2.462			128		1.760
II.	Kary za uszkodzenie pól i lasów	2.979			„		2.278
III.	Rozmaite dochody	1			„		1
	Razem	.	5.442				
	W porównaniu ze sumą wydatków	.	4.024				
	Okazuje się nadwyżka w dochodach	.	1.418			Nadwyżka użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego przez zakupno oprocentowanych papierów publicznych.	

funduszu kultury krajowej.

Wydatki

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870, kwota
		złote austryackie					
I.	Zwroty kar	24			129		6
II.	Rozmaite przypadkowe . . .	4.000			„		2.273
	Razem		4.024				

Dochody. Fundusz

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki.					
1	Od obligacyi jednolitego długu państwa, imiennej wartości 100 zł. w. a. 5% srebrem	4			do rubr. I. poz. 1. Stosownie do ustawy z d. 16. Maja 1870 r. obligacye pożyczki narodowej w imiennej wartości 100 zł. mon. konw. zamienione zostały na jednolity dług państwa wartości imiennej 100 zł. aw. od którego preliminuje się całoroczne odsetki po potrąceniu 16% podatku.	5
2	Od obligacyj indemnizacyjnych, imiennej wartości 50.950 zł. m. k. 5% . .	2.408			do poz. 2. W bieżącym roku spieniężono książeczki kasy oszczędności w kwocie 7.057 zł. 63 ct., za uzyskaną ztąd gotówkę kupiono obligacye indemnizacyjne w imien. wartości 10.800 zł. do tego zapas ostateczny z r. 1869 40.150 „ Razem 50.950 zł. m. k., od których preliminuje się całoroczne odsetki, po potrąceniu 10% podatku.	1.755
3	Od chwilowo łokowanych kapitałów	50	2.462			
	II. Kary.					
4	Za uszkodzenie pól i lasów	2.979	2.979		do rubr. II. Na podstawie 3letniego przecięcia. Wynikłość: z r. 1867 2.548 zł. 89½ c. „ 1868 2.620 „ 44 „ „ 1869 3.767 „ 78½ „ Razem 8.937 zł. 12 c. przeciętnie 2.979 „ 4 „	2.278
	III. Rozmaite.					
5	Ażyo od srebra otrzymanego z procentów od jednolitego długu państwa	1	1		do rubr. III. Prawdopodobny dochód w zaokrągleniu.	1
	Razem		5.442			4.039

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
1	**I. Zwroty kar.**	24	24		do rubr. 1. Na podstawie 3letniego przecięcia. Wynikłość: z r. 1867 . 4 zł. — ct. „ 1868 11 „ 87 „ „ 1869 56 „ — „ Razem 71 zł. 87 ct. przeciętnie 23 „ 96 „	6
	II. Rozmaite przypadkowe.					
2	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	3.500			do rubr. II. poz. 2. Wedle uchwały sejmowej z dnia 30. Sierpnia 1869.	
3	Na nieprzewidziane potrzeby	500	4.000		do poz. 3. Wedle prawdopodobnej potrzeby.	2.273
	Razem		4.024			2.279

Fundusz stanowy sierociński.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
1	Odsetki od obligacyj	1.412			134		1.412
2	Rozmaite dochody	38			„		38
	Razem	.	1.450				1.450
	w porównaniu z wydatkami . .	.	1.360				
	okazuje się nadwyżka w dochodach	.	90				

sierocińskiego stanowego.

Wydatki							
Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1781		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
1	Wydatki na utrzymanie sierot.	1.357			135		1.357
2	Rozmaite wydatki	3			„		3
	Razem . .	1.360					1.360

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Odsetki od obligacyj i kapitałów.					
1	Zapisy długu państwa imiennej wartości 2.730 zł. m. k. 4%	92			do poz. 1. do 5. Całoroczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 20% podatku dochodowego.	92
2	Zapisy długu państwa imiennej wartości 1.200 zł. m. k. 5%	50			Stan papierów publicznych wynosi:	50
3	Pożyczka narodowa imiennej wartości 9.050 zł. 5% .	380			*a*) zapisy długu państwa . . . . 3.930 zł. *b*) obligi indemnizacyjne . . . 3.450 „ *c*) pożyczka narodowa . . . . 9.050 „	380
4	Obligacye indemnizacyjne imiennej wartości 3.450 zł. 5%	163			*d*) listy zastawne 4.300 „ *e*) obligacye pożyczki krajowej . . 800 „	163
5	Dług prywatny na dobrach Łosiacz 10.500 zł. 5% .	499			Razem . . 21.530 zł.	499
6	Galicyjskie listy zastawne imiennej wartości 4.300 zł. 4%	172			do tego kapitał hipotekowany . 10.500 „ Razem . . 32.030 „	172
7	Obligacye pożyczki krajowej imiennej wartości 800 zł. 7%	56				56
			1.412			
	II. Rozmaite dochody.					
8	Ażyo od odsetków w srebrze pobieranych (pozycya 3.) 10% od 380 zł. . . .		38			38
	Suma . .		1.450			

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Wydatki na utrzymanie sierot.					
1	8 miejsc w zakładzie św. Antoniego po 105 zł. . .	840				840
2	4 miejsca w ogrodzie botanicznym po 63 zł. . . .	252			do poz. 2. Jedno miejsce na 63 zł. jest opróżnione i będzie w ciągu r. 1870 obsadzone.	252
3	3 miejsca w Zakładzie św. Józefa w Krakowie po 50 zł.	150				150
4	1 miejsce w zakładzie św. Wincentego w Krakowie .	115	1.357			115
5	**II. Rozmaite wydatki.**		3		do rub. II. Preliminuje się prawdopobną potrzebę na stemple do kwitów odsetkowych. Podatku dochodowego nie preliminuje się, ponieważ takowy od dochodu w odsetkach odtrącono. (Patrz poz. 1. do 5. dochodów.)	3
	Suma . .		1.360			

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Preliminarz sumaryczny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
1	Dotacya z funduszu domestykalnego na wydawnictwo aktów z archiwum bernardyńskiego	1.200				do poz. 1. Wedle uchwały sejmowej z dnia 16. Stycznia 1866.	1.200
2	Ze sprzedaży 30 egzemplarzy I. tomu aktów grodzkich po 2 zł. 50 ct.	75				do poz. 2. Preliminuje się prawdopodobny dochód.	
3	Suma dochodów . .		1.275				
	w porównaniu z wydatkami . .		1.223				
4	okazuje się nadwyżka dochodów		52				

Aleksandra hr. Stadnickiego.

W y d a t k i

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy	.	Uchwalona na rok 1870. kwota
1	Dr. Ksaweremu Liske, wynagrodzenie za czynności około wydawnictwa aktów z archiwum bernardyńskiego rocznie . .	800				do poz. 1. Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 10. Stycznia 1869 r. L. 43.	800
2	30% rabat księgarzom Seifartowi i Czajkowskiemu we Lwowie za sprzedanych 30 egzemplarzy I. tomu aktów grodzkich 22 zł. 50 c. . .	23				do poz. 2. Patrz poz. 2. dochodów.	
3	Koszta druku i oprawa . . .	400				do poz. 3. Preliminuje się prawdopodobną potrzebę.	
	Suma wydatków . .		1.223				

Fundusz zapomogi z r. 1866.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Preliminarz sumaryczny funduszu

Dochody

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na r. 1871 szczegół	Wniosek na r. 1871 ogół	Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		złote austryackie					
I.	Spłata kapitału pożyczkowego przez zapomożonych . . .	407.335			144		496.750
II.	Wylosowane obligacye własne pożyczki krajowej	145.220			„		99.920
III.	Odsetki od kapitałów i rozdanej zapomogi	43.079			„		92.705
IV.	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	12.500			145		25.000
V.	Zwroty kosztów od zapomożonych:				„		
	a) administracyjnych . . .	30.416					
	b) zakupna zboża	22.157					
VI.	Suma dochodów . .		660.707				
VII.	w porównaniu z wydatkami . .		671.265				
VIII.	okazuje się niedobór		10.558			do poz. VIII. Wykazany niedobór pokryje się z zapasu kapitałów lokowanych w Bankach.	

zapomogi z roku 1866.

Wydatki

Liczba porząd.	Wyszczególnienie rubryk	Wniosek na r. 1871		Uchwała Sejmu	Rozkład rubryk poszczególnych znajduje się na stronicy		Uchwalona na rok 1870. kwota
		szczegół	ogół				
		złote austryackie					
I.	Spłata kapitału dłużnego . .	625.000			146		625.000
II.	Odsetki od obligacyj	43.750			„		87.500
III.	Koszta administracyjne . . .	2.515			„		3.544
	Suma wydatków . .		671.265				

Dochody. Fundusz zapomogi

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
	I. Zwroty kapitału pożyczkowego.					
1	Uiszczenie przez zapomożonych 4tej i ostatniej raty kapitału na 1. Lutego 1871 przypadającej	407.335	407.335		do poz. 1. Właściwa należytość wedle planu umorzenia wynosi 496.750 zł. od tego odtrącono 18% 89.415 zł., ponieważ wedle dotychczasowych doświadczeń corocznie podobna stosunkowo kwota pozostaje w zaległości.	496.750
	II. Wylosowane obligacye.					
2	Obligacye własne na dniu 1. Marca 1871 wylosować się mające	145.220	145.220		do poz. 2. Na dniu 1. Marca 1871 przypada 4te i ostatnie losowanie obligacyj pożyczki krajowej, przy którem wylosowaną będzie ostatnia serya lit. D., z której fundusz posiada obligacye wartości 145.220 zł.	99.920
	III. Odsetki.					
	A. Od papierów publicznych na rzecz funduszu zapomogi zakupionych:				do poz. 3 i 4. Należytość całoroczna.	
3	Od galicyjskich listów zastawnych 10.000 zł. 4% . .	400				400
4	Od obligacyj pożyczki krajowej ser. D. 145.220 zł. 7%	10.165				17.160
5	*B.* Od kapitałów lokowanych:	2.000			do poz. 5. Preliminuje się prawdopodobny dochód na podstawie stanu kapitałów lokowanych z początkiem roku 1870.	3.600
	C. Od rozdanej zapomogi:					
6	Rata odsetków na 1. Lutego 1871 przypadająca . . .	28.514			do poz. 6. Na podstawie powołanej w wyjaśnieniu do poz. 1. odtrącono od właściwej należytości 34.773 zł. 18% kwotę 6.259 zł.	69.545
	do przeniesienia . .	41.079	552.555			

Rozkład rubryk pojedyńczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Z przeniesienia . .	41.079	552.555			
	D. Od kapitałów rozporządzalnych:					
7	Odsetki bieżące	2.000	43.079		do poz. 7. Rata od zapomożonych przypadająca na 1. Lutego 1871. wynosi w kapitale i odsetkach 531.523 zł., przeto przyjmuje się kwotę uiszczeń w przybliżeniu na 180.000 zł. i preliminuje się 5% dochodu za 3 miesiące.	2.000
	IV. Dodatki z funduszów publicznych.					
8	Od c. k. skarbu państwa 2% od reszty kapitału pożyczkowego 625.000 zł. za rok 1871	12.500	12.500		do poz. 8. Na podstawie reskryptu ministeryalnego z dnia 28. Lutego 1866. l. 779. po odtrąceniu wylosowanych obligacyj wartości 1,875.000 zł.	25.000
	V. Zwroty kosztów od zapomożonych.					
9	*a*) administracyjnych . .	30.416	30.416		do poz. 9. Należytość obliczona podług planu umorzenia, po odtrąceniu 18% z powodu przy poz. 1. i 6. wyjaśnionego.	.
	b) zakupna zboża . . .	22.157	22.157			.
	Suma . .	.	660.707			

Wydatki. Fundusz zapomogi z roku 1866.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Wydatki.					
	I. Spłata kapitału dłużnego.					
1	Czwarta i ostatnia rata pożyczki 2,500.000 zł. na 1. Lipca 1871. przypadająca	625.000	625.000		po poz. 1. Na dzień 1. Marca 1871. przypada 4te i ostatnie losowanie obligacyj pożyczki krajowej, a w skutek tego na dzień 1. Lipca 1871. spłata $^1/_4$ części całej pożyczki.	625.000
	II. Odsetki od kapitałów dłużnych.					
2	Od kapitałów 625.000 zł. 7% za II. półrocze 1870. 21.875				do poz. 2. Na podstawie kontraktu	
	za I. półrocze 1871. 21.875	43.750	43.750			87.500
	III. Koszta administracyjne.					
3	Trzem pisarzom dziennym po 1 zł. . . 1.095 zł.				do poz. 3. i 4. Preliminuje się kwoty wedle rzeczywistej najściślej obmyślanej potrzeby.	
4	Jednemu pisarzowi dziennemu po 1 zł. 50 ct. . 548 „	1.643				1.647
5	Inseraty i inne wydatki nieprzewidziane	112			do poz. 5. Na podstawie kontraktu i prawdopodobnej potrzeby.	112
	Prowizya Bankom:					
	a) za wypłatę kuponów	170				225
	b) „ „ obligacyj . .	590	2.515			
	Suma . .	.	671.265			1.560

Fundusz szkoły kucia koni.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1871.

Fundusz szkoły kucia koni.

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1871. szczegół	Wniosek na rok 1871. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870. kwota
	Dochody.					
1	Odsetki od listów zastawnych imiennej wartości 44.600 zł. po 4%	1.784				
2	detto od 11.000 zł. po 5%	550				
	Razem	—	2.334		Na wydatki nic się nie preliminuje, ponieważ uchwalone na posiedzeniu sejmowem z dnia 2. Listopada 1869 zakupno realności i zbudowanie szkoły, nie przyszło jeszcze do skutku. Dochody doliczono zatem do kapitału.	
	Wydatki.	—	—			
	Pozostaje czystego dochodu		2.334			

LW. 10.235.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1872.

Wysoki Sejmie!

Dopełniając przepisu zawartego w §. 18. statutu krajowego i §. 7. instrukcyi przedkłada Wydział krajowy budżet krajowy na rok 1872, z następującemi uwagami:

I.

Co do funduszów i zakładów, dotowanych ze środków kraju.

	Dochody	Wydatki	Brak	Nadwyżka
	złotych			
1. Fundusz krajowy:	1,556.897	1,557.954	1.057	.
W tym funduszu skoncentrowano nadwyżki i niedobory wszystkich poniżej (poz.2—6.) poszczególnionych zakładów, których dochody i wydatki następnie się preliminują:				
2. Szpital główny we Lwowie:				
a) Oddział chorych	67.488	115.987	48.499	.
b) „ położnic	925	11.923	10.998	.
c) „ obłąkanych	8.746	61.758	53.012	.
3. Fundusz podrzutków we Lwowie: . .	500	56.329	55.829	.
4. Szpital św. Łazarza w Krakowie:				
a) Oddział chorych	45.152	36.536	.	8.616
b) położnic i podrzutków	8,783	43.160	34.377	.
5. Szpital św. Ducha w Krakowie:				
a) Oddział obłąkanych	7.014	18.561	11.547	.
b) „ syfilitycznych	12.629	30.159	17.530	.
6. Fundusz policyi	5.505	3.824	.	1.681

Ponieważ w budżecie krajowym na rok 1871 zamieszczono w dochodach zapasy kasowe z lat dwóch t. j. z 1869 i 1870 roku, a nadzwyczajne wzmaganie się wydatków zmusza do znacznego podwyższenia dodatku podatkowego, przeto dla częściowego ulżenia tej potrzebie, wciągnięto do budżetu krajowego (str. 6 poz. 5) spodziewany z końcem 1871 r. zapas kasowy, który zwykle dopiero do budżetu drugiego roku po upływie zamknięcia rachunków wciągany bywa.

W rubryce I. zapreliminowano 120.000 złr. na rozpoczęcie budowy gmachu sejmowego.

Ciągłe wzmaganie się czynności w rozlicznych gałęziach administracyjnych, wymaga koniecznego pomnożenia roboczych sił kancelaryjnych. Wydział krajowy dla zaoszczędzenia wydatków, nietworzy na teraz jeszcze nowych posad urzędników stałych, lecz czyniąc użytek z uprawnienia w §. 58. instrukcyi zawartego, przyjął odpowiednią ilość dyurnistów, i zapreliminował w rubryce II. lit. g)po powiednią potrzeb na pokrycie tego wydatku.

Przyrósł także wydatek: w rubryce II. poz. 13. w tytule „Remuneracye“ dla rzecznika prawnego w kwocie 600 złr.,—zaś przy poz. 16., pensye urzędników przeniesionych w stan spoczynku w kwocie 2000 złr. W tejże samej rubryce poz. 14. powiększono kwotę wydatku na wydawnictwo rozporządzeń krajowych o 2000 zł. ponieważ preliminowana dotąd kwota okazała się niedostateczną.

W rubryce III. poz. 18. zapreliminowano na zaległe koszta leczenia za ubogich chorych kwotę 40.000 złr., ponieważ przedkładane nam rachunki szpitali krajowych i zagranicznych wykazują około 60.000 złr. tytułem należytości z lat dawniejszych, z których na rok 1871. dwadzieścia, zaś na r. 1872. czterdzieści tysięcy się preliminuje.

W rubryce V. preliminuje się kwotę wydatków sanitarnych o 12.000 złr. mniej, aniżeli w r. 1871. spodziewamy się bowiem, iż zapłaciwszy w roku 1871 należytości zaległe i bieżące, rubryka ta nie będzie wymagać znaczniejszego wydatku.

W rubryce VII. zapreliminowano w poz. 30. dla szkoły Dublańskiej zwiększoną potrzeb zasiłku, stosownie do uchwały sejmowej z d. 30. sierpnia 1869;—natomiast opuszczono dawniejszą pozycyę (37.) zasiłku dla czasopisma „Uczytel“ z powodu, iż to czasopismo nie odpowiadało celowi.

W rubryce IX. powiększyła się potrzeb na kwaterunkowe dla Żandarmeryi o 4.296 złr. z powodu pomnożenia stacyj i podwyższenia czynszu najemnego.

W rubryce X. na budowę, przebudowania i utrzymanie dróg krajowych, preliminuje się o 110.200 zł. więcej, aniżeli w roku 1870. na podstawie kosztorysów, przedłożonych w 1870. i 1871. r. przez inżynierów okręgowych, — dalej wedle uzbieranych doświadczeń i prawdopodobnej potrzeby.

W rubryce XI. wznogły się potrzeby zasiłków dla szpitali krajowych o 67.989 zł.; — natomiast zmniejszyła się kwota zasiłku dla funduszu podrzutków o 23.788 złr.

Z tych przeto koniecznością usprawiedliwionych powodów, cyfra dodatku do podatków w preliminarzu na rok 1872. podwyższoną została z $16^1/_2$ na 22 centów od każdego zł. austr.

II.

Co do funduszów samoistnych, niedotowanych z funduszu krajowego.

Dział ten obejmuje fundusze: domestykalny, kultury krajowej, szkoły weterynaryi i Aleksandra hr. Stadnickiego. Fundusz zapomogi głodowej z roku 1866. opuszczono, ponieważ czynności właściwe tego funduszu zostały zakończone w r. 1871, i pozostają do załatwienia tylko pobory zaległości, ciążące na poszczegól-

nych gminach i osobach zapomożonych,— wedle rachunków po upływie 1871. r. zamknąć się mających. Opuszczono także stypendyjne fundusze Kościuszki, Jana i Filipiny Komarnickich. tudzież stanowy sierociński i inwalidów galicyjskich, ponieważ takowe nie wedle prawdopodobnych wyników cyfrowych. tylko na podstawie odnośnych aktów fundacyjnych administrowane być muszą.

Dołącza się jednak wykaz przedstawiający sumaryczny obrót i stan majątkowy wszystkich tych fundacyj wedle zamknięć rachunkowych po koniec 1870 r.

Przedkładając Wysokiemu Sejmowi budżet krajowy na rok 1872,

Wydział krajowy wnosi:

1. „Wysoki Sejm raczy uchwalić na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok 1872. dodatek „do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części, po 22 centów od każdego złotego austryackiego.

2. „Wysoki Sejm raczy na rok 1872. upoważnić Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności „jednej rubryki na potrzeby rubryki innej".

Leon książę Sapieha w. r.,
Marszałek krajowy.

Maurycy Kraiński w. r.,
Sprawozdawca.

Z rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 15. lipca 1871.

Fundusz krajowy.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu	Uwaga	Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200			700	1.455
2	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	14.000			6.300	20.153
3	Dochód z myt na drogach krajowych	114.400			106.000	113.994
4	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych ze środków kraju	10.297			5.587	1.664
5	Zapas kasowy z roku 1871 . .	75.000			148.400	128.438
6	Dodatki do podatków	1,342.000			1,008.612	985.592
	Suma dochodów	1,556.897				
	W porównaniu ze sumą wydatków	1,557.954				
	Okazuje się brak	1.057				

funduszu krajowego.

Wydatki						
Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Koszta reprezentacyi kraju . .	209.600			99.300	58.063
II.	„ zarządu	119.741			100.144	93.451
III.	„ leczenia ubogich . . .	170.000			170.000	191.798
IV.	„ szczepienia	21.126			21.126	20.705
V.	„ sanitarne	18.000			15.126	14.883
VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczyn.	6.422			21.522	21.522
VII.	„ „ naukowych i publicznego wychowania .	49.410			64.310	62.231
VIII.	Utrzymanie pomników dziejowych	8.000			9.500	9.500
IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi . .	33.763			30.467	31.486
X.	Drogi krajowe	660.000			549.800	478.894
XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	231.592			173.492	145.069
XII.	Rozmaite	30.300			30.300	29.630
	Suma wydatków . .	1,557.954				

Dochody. Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	.	1.200		do poz. 1. Wynikłość z r. 1868. 1.182 zł. „ „ 1869. 1.062 „ „ „ 1870. 1.455 „ Razem 3.699 zł. Przeciętnie 1.233 „	1.455	700
2	Odsetki od pieniędzy lokowanych chwilowo . . .	.	14.000		do poz. 2. Wynikłość z r. 1868. 12.517 zł. „ „ 1869. 9.018 „ „ „ 1870. 20.153 „ Razem 41.688 zł. Przeciętnie 13.895 „	20.153	6.300
3	Dochody z myt na drogach krajowych	.	114.400		do poz. 3. Wedle zawartych kontraktów, i z uwzględnieniem wynikłości rzeczywistej.	114.402	106.000
4	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych z funduszu krajowego:				do poz. 4. Wedle preliminarzy specyalnych szpitala św. Łazarza i policyi krajowej.		
	a). Od szpitala św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych	8.616			do poz. 5. Preliminuje się prawdopodobny dochód.	—	4.717
	b). Od funduszu policyi krajowej	1.681	10.297		do poz. 6. Sprawdzona należytość podatków wynosi: 1. gruntowy . 3,732.543 zł. 2. czynszowy . 754.525 „ 3. klasowo-dom. 757.741 „ 4. zarobkowy . 316.213 „ 5. dochodowy . 369.369 „ 6. Od kolei żelaznych . 212.825 „ Razem 6,143.000 zł.	1.664	870
5	Zapas kasowy z roku 1871 .	.	75.000			128.438	148.400
6	Dodatki do podatków . . .	.	1,342.000		Uwzględniając szkody elementarne i inne wypadki, zaokrągla się tę kwotę na 6,100.000 zł. a licząc po 22 centów od każdego złotego austr. przypada 1,342.000 zł.	995.723	1,008.612
	Suma dochodów . . .	.	1,556.897				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Koszta reprezentacyi kraju.						
	A. Sejm krajowy.				do poz. 1. Wedle umowy zawartej z Administracyą zakładu hr. Skarbka do L. W. 15.993/69.		
1	Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych	4.000				3.650	3.000
2	Koszta podróży pp. posłów .	6.400			do poz. 2. Wedle przecięcia z ostatnich 3. lat z uwzględnieniem wyniku z r. 1869 (6.338 zł.) i 1870.	6.271	6.600
3	Dyety dla pp. posłów . .	38.000			do poz. 3. Przyjmując trzechmiesięczną kadencyę i obliczając należytość po 3 zł. dziennie dla 143 posłów przypada 38.610 zł.	5.526	39.000
4	Koszta druków	8.000			do poz. 4. Wydatek dawniejszy wynosił w r. 1868. 7.253 zł. „ „ 1869. 6.980 „	6.295	7.200
5	Spisywanie sprawozdań . .	6.000			do poz. 5. Wedle ugody z dnia 10. Września 1869. L. W. 11.671 płaci się stenografom po 105 zł. za każde posiedzenie. Należytość za 60 posiedzeń wynosilaby . . 6.300 zł. Kwotę zaokrągla się na 6000 zł. W roku 1869 wynosił wydatek . . . . 5.250 zł.	1.489	5.400
6	Urządzenie sali, pisarze dzienni, opał, oświetlenie, i inne wydatki	3.000			do poz. 6. Wydatek za rok 1869. wynosił . . . 3.096 zł.	1.206	3.900
	do przeniesienia . . .		65.400				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		65.400				
	B. Wydział krajowy.						
7	*a*) Marszałek krajowy . .	4.200			do poz. 7. Wedle uchwał sejmowych z lat 1869. i 1870.	4.200	4.200
	b) Sześciu pp. Wydziałowych po 3.000 zł.	18.000				16.150	18.000
	c) Dla zastępców	2.000				3.275	2.000
8	Rozpoczęcie budowy ubikacyi na pomieszczenie Sejmu z biórami Wydziału krajowego	120.000	144.200			10.000	10.000
	Suma Rub. I. . .		209.600			58.063	
	II. Koszta zarządu.						
9	Płace urzędników, sług i dyurnistów:				do poz. 9. Wedle uchwały Sejmu z dnia 27. Marca i 22. — 26. Grudnia 1866.		
	A. Oddział konceptowy.						
	a) 2ch sekretarzy płaca po 1.800 zł. dodatek na mieszkanie po . . 400 zł.	4.400					
	b) 2ch sekretarzy płaca po 1.600 zł. dodatek na mieszkanie po . . 300 zł.	3.800					
	c) 2ch sekretarzy płaca po 1.400 zł. dodatek na mieszkanie po . . . 300	3.400					
	Koncypiści:						
	d) 3m płaca po . 1.000 zł.						
	e) 3m płaca po . 800 zł. dodatek na mieszkanie po 200 zł.	6.600					
	f) 4m praktykantom płaca po 500 zł. dodatek na pomieszkanie po . 100 zł.	2.400	20.600			18.155	20.600
	do przeniesienia . .		20.600				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		20.600				
	B. Oddział rachunkowy.						
	a) 1 dyrektor płaca 2.000 dodatek na mieszkanie 400	2.400					
	b) zastępca dyrektora 1.600 dodatek na mieszkanie 300	1.900					
	c) Adjunkci: 4m płaca po . . 1.000 5m „ „ . . 900 5m „ „ . . 800 dodatek na mieszkan. po 180	15.020					
	d) 1 woźny płaca . 315 dodatek na mieszkanie 80	395	19.715			15.020	19.715
	C. Oddział kasowy.						
	a) kasyer płaca . . 1.400 dodatek na mieszkanie 300	1.700					
	b) kontrolor płaca . 1.200 dodatek na mieszkanie 200	1.400					
	c) Adjunkci: 2m płaca po . . 900 dodatek na mieszkan. po 180	2.160					
	d) 2m płaca po . . 800 dodatek na mieszkan. po 180	1.960					
	e) 1 woźny płaca . 400 dodatek na mieszkanie 80	480	7.700			4.920	6.000
	D. Oddział techniczny.						
	a) Nadinżynier płaca 3.000 dodatek na mieszkanie 400	3.400					
	Inżynierowie: *b*) 1 płaca . . . . 1.800 1 „ . . . . 1.600 dodatek na mieszkanie 300	4.000					
	c) 2 pomocników po 600	1.200	8.600			4.800	7.600
	do przeniesienia . .		56.615				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		56.615				
	E. Oddział manipulacyjny.						
	a) dyrektor kancelaryi płaca	1.400					
	b) protokolista . . 1.000						
	c) archiwista . . . 1.000						
	dodatek na mieszkan. po 180	2.360					
	Kanceliści:						
	d) 3m płaca po . . 800						
	e) 3m „ „ . . 700						
	dodatek na mieszkan. po 160	5.460					
	f) 1 odźwierny płaca 400						
	g) 1 portyer płaca . 300						
	h) 4m woźnym po . 300						
	dodatek na mieszkanie po 80	2.220	11.440			11.324	11.060
	F. Dyurniści.						
	a) dla oddziału rachunkowego:						
	6 po 1 zł. 50 c. . . .	3.285					
	12 po 1 zł.	4.380					
	b) dla oddziału technicznego:						
	4 po 1 zł. 50 c. . . .	2.190					
	4 po 1 zł.	1.460					
	c) dla oddziału sanitarnego: 1 dyurniście lekarzowi po 3 zł. dziennie 1.095 zł. Odtrąciwszy zwracaną przez gminy za sprawdzanie rachunków aptekarskich kwotę 300						
	pozostaje . .	795					
	d) dla odziału konceptowego:						
	2 dyurnistów po 2 zł. .	1.460					
	1 dyurnista po 1 zł. 50 c.	547				12.197	9.595
	e) dla oddziału manipulacyjnego:						
	1 po 1 zł. 50 c. . . .	548					
	12 po 1 zł.	4.380	19.045				
	do przeniesienia . .		87.100				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		87.100				
10	**Zasługi.**						
	a) 4 stróżom po 180 . .	720				917	954
	b) 1 froter	400	1.120				
11	**Emolumenta.**						
	a) Dyrektorowi kancelaryi na fiakra	50					
	b) ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6 woźnych po 50 zł.	350					
	c) ubranie dla portyera .	100					
	d) opał dla dyrektora kancelaryi, 6 sągów drzewa twardego po 15 zł. . .	90					
	e) opał dla odźwiernego i portyera po 2 sągi, po 15 zł.	60					
	f) dodatek na pomieszkanie dla 2 stróżów po 24 zł.	48	698			706	786
12	**Najem pomieszkania na kancelarye Wydziału krajowego** .	6.000	6.000		do poz. 12. Wedle kontraktu z d. 4. Lipca 1866 LW. 2.896 (do 31. października 1872.)	6.000	6.000
13	**Remuneracye.**				do poz. 13. Wedle uchwał Sejmu z d. 22—26. Grudnia 1866 i 7. Października 1868 i wedle ustanowy służby kr. §. 37.		
	I. Stałe.						
	a) Rzecznikowi prawnemu za zastępstwo	600					
	b) tłumaczowi języka ruskiego	300					
	c) tłumaczowi języków obcych	300					
	d) Dodatki do płac: protokoliście Madejskiemu	120					
	archiwiście J. Tarczyńskiemu	120					
	Odźwiernemu Prokopowiczowi	120	1.560			540	840
	II. Niestałe.						
	e) Urzędnikom i sługom Wydziału krajowego . .	2.000	2.000			2.023	2.000
	do przeniesienia . .		98.478				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		98.478		do poz. 14.		
14	**Potrzeby kancelaryjne.**				1. Wynikłość: z r. 1869 — 3.392 zł. „ 1870 — 4.806 „ Preliminuje się prawdopodobną potrzeb w zaokrągleniu.		
	1. Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	5.000				4.806	2.000
	2. Sprawienie sprzętów . .	1.000			2. „ „	1.088	1.000
	3. Potrzeby do pisania . .	1.200			3. „ „	1.261	700
	4. Papier do druków, druki ksiąg i wzorów	2.000			4. „ „	3.641	1.000
	5. Oprawa ksiąg i druków	600			5. „ „	300	600
	6. Oświetlenie	200			6. „ „	266	300
	7. Opał	1.000			7. „ „	968	1.000
	8. Uzupełnienie biblioteki Wydziału kraj.	600			8. „ „		
	9. Rozmaite	300	11.900		9. „ „	651	600
						323	300
15	**Koszta podróży i dyety.**	4.000	4.000		do poz. 15 detto.	1.688	4.000
16	**Pensye i zaopatrzenia urzędnikom, wdowom i sierotom:**						
	1. Eleonorze Mochnackiej .	280					
	2. Genofewie Bojarskiej . .	420					
	3. Karolinie Jankowskiej .	400					
	4. J. Pawulskiemu . . .	1.300					
	5. A. Wagilewiczowej . .	200					
	6. Sierotom po woźnym Klimowskim	53					
	7. Madejskiemu protokoliście	1.000					
	8. Tarczyńskiemu archiwiście	1.000	4.653			2.653	2.653
17	**Dary z łaski.**						
	a) Walerya, Józefie, Adolfinie i Gabryeli Bojarskim sierotom po sekretarzu stanowym, po 52 zł. 50 ct.	210					
	b) Ludwice i Franciszce Rzepińskim, sierotom po archiwiście po 60 zł. . .	120					
	c) Sierotom po naczelniku Nowakowskim	400	710			730	730
	Suma rubryki II. . .		119.741				

Fundusz krajowy. Wydatki.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	III. Koszta leczenia ubogich.				do poz. 18. Wynikłość z roku 1870 wynosi: w dochodach 9223 zł. 34½ ct. w wydatkach 281.290 „ 65½ „ Z porównania okazuje się wydatku czystego 261.067 „ 31½ „ z tego przypada na fundusz krajowy 191.797 „ 71½ „ Cyfra ta jednak nie może służyć za podstawę do preliminarza na rok 1872. ponieważ w roku 1870 zlikwidowano wiele rachunków z lat dawnych, w których koszta leczenia wyłącznie na fundusz krajowy przypadały. Preliminuje się zatem potrzeb przeciętną z uwzględnieniem wydatku z roku obserwacyjnego jak wykaz poniżej wskazuje.		
18	Dla szpitali w ogóle . .	130.000				191.797	170.000
	„ „ krajowych i zagranicznych na zaległe z lat dawnych należytości	40.000					
	Suma Rubr. III. . .		170.000				

Liczba porz.	Nazwa szpitala	Wynikłość przeciętna z ostatnich trzech lat: Ilość chorych	Ilość dni leczenia	Koszta leczenia zł.
1	Biała	245	11.765	5.815
2	Bochnia . . .	897	22.898	9.336
3	Brody	234	7.360	2.433
4	Brzeżany . . .	460	17.679	6.976
5	Drohobycz . .	291	6.269	2.710
6	Jasło	589	20.257	8.281
7	Kołomyja . . .	249	8.398	3.877
8	Przemyśl . . .	612	16.049	6.198
9	Rzeszów . . .	572	20.757	7.977
10	Sambor . . .	727	21.196	9.445
11	Sanok	314	8.995	4.035
12	Sącz Nowy . . .	541	24.084	9.007
13	Sniatyn . . .	118	3.209	960
14	Stanisławów . .	1.128	35.280	14.507
15	Stryj	367	17.934	7.065
16	Tarnopol . . .	375	10.529	3.632
17	Tarnów . . .	1.042	33.038	11.934
18	Wadowice . . .	155	5.287	2.165
19	Zaleszczyki . .	139	3.112	2.080
20	Złoczów . . .	477	18.053	8.111
21	Żółkiew . . .	242	7.239	3.166
22	Lwów	2.326	75.207	37.500
23	Kraków św. Łazarza .	2.443	60.942	37.331
24	„ „ Ducha .	944	45.580	22.512
25	„ Klinika	267	9.661	4.742
26	Szpitale obcokraj. . .	1.335	55.106	29.844
27	„ wojskowe .	678	8.307	2.319
28	Zaasygnowane a tymczasowo do depozytów przeniesione . . .	.	.	3.827
29	Suma . .	17.767	574.141	267.745
30	Na to wpłynęło zwrotów	.	.	4.281
31	Pozostaje czystego wydatku	.	.	263.464
32	Z tego przypada na fundusz krajowy . .	.	.	13.1732
33	Na zaległe należytości szpitali krajowych i obcych.	.	.	40.000

Wydatki Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	IV. Koszta szczepienia.				do poz. 19. Wedle uchwał sejmowych z dnia 27. Marca i 22—26 Grudnia 1866.		
19	Remuneracya dla chirurga miejskiego we Lwowie za utrzymanie i odświeżanie krowianki	126			do poz. 20. Wydatek wynosił: w r. 1868 . . 20.858 zł. „ 1869 . . 21.394 „ „ 1870 . . 20.548 „ Suma . . 62.800 zł. przeciętnie . . 20.933 „	158	126
20	Koszta podróży i dyety lekarzy używanych do szczepienia	21.000				20.548	21.000
	Suma rubr. IV. . .		21.126				
	V Wydatki sanitarne.				do poz. 21. Wydatek wynosił: w r. 1868 . . 17.470 zł. „ 1869 . . 20.328 „ „ 1870 . . 11.185 „ Suma . . 48.983 „ przeciętnie . . 16.328 „ Ze względu na wynik roku obserwacyjnego preliminuje się . 12.000 zł.		
21	Koszta podróży lekarzy z powodu czynności sanitarnych	12.000				11.185	15.000
22	Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcie miejsc zarazy	6.000				3.595	.
23	Na pomieszkanie dla akuszerek	—	—		do poz. 22. Koszta te wynoszą po koniec Kwietnia 1871. roku 4.000 zł.	103	126
	Suma rubr. V. . . .		18.000				
	VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynnych.				do poz. 23. Nic się nie preliminuje, ponieważ wydatki tego rodzaju przeniesiono na Skarb państwa. Patrz LW. 13.902/870.		
24	Szpitalowi Sióstr Miłosierdzia we Lwowie	840				840	840
25	Dla domu ubogich i sierót w Krakowie	5.424			do poz. 24. Wedle uchwały sejmowej z 2. Listop. 1869.	5.424	5.424
26	Szpitalowi Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie . . .	158			do poz. 25. i 26. Uchwała Sejmu z d. 30. Paźdź. 1869.	158	158
	Suma rubr. VI. . .		6.422				

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.						
	A. Stypendya.						
27	Dla 20 kandydatów pedagogicznych po 100 . . .	2.000			do poz. 27—34. Wedle uchwały sejmowej z roku 1869 (30. Paźdz.) (10. Listop.)	2.000	2.000
28	„ 2 uczniów weterynaryi po 200 zł.	400				400	400
	i na koszta podróży . .	60				60	60
29	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	1.000	3.460			1.000	1.000
	B. Zasiłki.						
30	Szkole rolniczej w Dublanach	6.000			do poz. 30. Wedle uchwały sejmowej z dnia 30. Sierpnia 1869 wyznaczono dotacyę roczną o 10.000 zł. z których ponosi fundusz kultury krajowej . . . 4.000 „ zaś resztę . . 6.000 „ fundusz krajowy. (Patrz budżet fund. kultury kraj. poz. 2.)	5.000	5.000
31	Szkole rolniczej w Czernichowie	5 000				5.000	5.000
32	Zakładowi głuchoniemych we Lwowie	1.050				1.050	1.050
33	Zakładowi ciemnych we Lwowie	1.000	13.050			1.000	1.000
	C. Na cele naukowe i wykształcenia.						
34	Komisyi fizyograficznej w Krakowie	1.500			do poz. 35. Uchwałą Sejmu z dn. 30. Października 1869 dane aż do odwołania.	1.500	1.500
35	Dla czasopisma „Szkoła“ .	500				500	500
36	Dla zakładu żeńskiego p. Selingerowej	500			do poz. 36. detto na lat trzy.	500	500
37	Dla czasopisma „Uczytel“	—			do poz. 37. Uchwałą Sejmu z dnia 30. Paźdz. 1869 dano bez oznaczenia na jak długo. Na rok 1872 nic się nie preliminuje ponieważ pismo nieodpowiednio jest redagowane.	500	500
	do przeniesienia . .	2.500	16.510				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	2.500	16.510				
39	Dla szkoły gimnastycznej „Sokół“	1.000			do poz. 39. Uchwałą Sejmu z dnia 9. Listopada 1869. przeznaczono dla tego towarzystwa na rok 1870 zasiłek 1.000 zł. bez oznaczenia dalszego.	1.000	1.000
40	Dla teatru polskiego w Krakowie	5.000				5.000	5.000
41	Dla teatru polskiego we Lwowie	4.200			poz. 40. do 43. Wedle uchwał sejmowych z lat 1866—1869.	4.200	4.200
42	Dla teatru ruskiego we Lwowie	3.000				3.000	3.000
43	Towarzystwu muzycznemu we Lwowie	1.000				1.000	1.000
44	Dla Członków rady szkolnej a to: 4ym po 1.200 zł. 4.800 zł. 2om „ 700 „ 1.400 „	6.200			do poz. 44. Wedle uchwały Sejmu z dnia 30. Paźdz. 1869. Członkowie rady szkolnej pp. Sawczyński i Schmitt resztę płacy o rocznych 500 zł. pobierają z c. k. Skarbu państwa.	5.321	7.200
45	Na nagrody dla odszczególniających się nauczycieli i pomocników szkół ludowych, tudzież na cele wychowania i oświaty	10.000	32.900		do poz. 45. Wedle uchwały Sejmu z r. 1868 i 1869.	22.200	22.200
	Suma rubr. VII. . .		49.410				
	VIII. Utrzymanie pomników historycznych.						
46	Na odnowienie „Sukiennic“ w Krakowie	5.000			do poz. 46. Wedle uchwały sejmowej z dnia 23. Sierpnia 1870 r.	9.500	9.500
47	Na restauracyę pomników w ogóle	3.000					
	Suma rubr. VIII.		8.000				

Fundusz krajowy. Wydatki.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.				do rub. IX.		
48	Czynsze za najem koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczenie mioteł	3.196			Za podstawę do obliczeń potrzeb korpusu całego służy prawo organiczne c. k. żandarmeryi z dnia 18. Stycznia 1850. i instrukcya kwaterunkowa z dnia 1. Sierpnia 1851.		
49	Oświetlenie koszar	1.216					
50	Oświetlenie stajen, utrzymywanie i sprawienie sprzętów stajennych	12			Przy wymiarach ilości materyałów i sprzętów stosowano się ile możności do uchwał sejmowych z lat 1866. 1868. i 1869.		
51	Utrzymywanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących . . .	325			Stan czynny korpusu żandarmeryi w Galicyi zawiera wedle tabeli dyslokacyjnej:		
52	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów żołnierzy . . .	1.093			1. Komendant-podpułkownik.		
53	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	15			1. Adjutant.		
54	Utrzymanie i uzupełnienie naczyń kuchennych . . .	395			3. Rotmitstrzów.		
55	Pranie bielizny pościelnej dla szeregowców, furyerów i woźnych	1.283			3. Poruczników.		
56	Naprawa bielizny pościelnej	112			4. Podporuczników.		
57	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomą wypchanych	299			1. Rotmistrz-podporucznik.		
58	Świeże napełnienie i dopełnienie sienników i poduszek słomianych	700			1. Wachmistrz nadliczbowy.		
					1. Pisarz.		
					2. Woźnych.		
					77. Wachmistrzów.		
					122. Kaprali		
					701. Szeregowców.		
					13 Sług oficerskich.		
					17 Żon żołnierzy.		
					5 Koni oficerskich.		
					193 Stacyj posterunkowych.		
					7 Stacyj plutonowych.		
					3 Stacye skrzydłowe.		
					Preliminarz szczegółowy potrzeb na rok 1872. sporządziła i przedłożyła c. k. komenda żandarmeryi do L. W. 6.116/871.		
	do przeniesienia . . .	8.646					

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	8.646			Wedle sprawdzonej przez Oddział rachunkowy tabeli dyslokacyjnej c. k. Komendy żandarmeryjnej wynosi należytość czynszów ubikacyjnych na rok 1872. 32.149 zł. — c.		
59	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	2.760			Podwyższono do L. W. 8.367/871 . 925 „ — „		
60	Opał i oświetlenie kancelaryj skrzydłowych i plutonowych	452			Razem 33.074 zł. — c.		
61	Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych . . .	646			Odtrącając od tego:		
62	Rozmaite inne wydatki . .	350			*a*) Dodatek przypadający na Bukowinę w kwocie 81 zł. 27 c.		
63	Razem		12.854		*b*) Za kwaterunek sztabu . 1.605 „ 13 „		
64	Odtrąciwszy część przypadającą na Bukowinę co do kosztów sztabu i składu skrzydłowego		30		*c*) Niższych stopni noclegowe 10.449 „ 37½		
					Razem 12.135 zł. 77½		
65	Pozostaje		12.824		Pozostaje należytość przypadająca na fundusz krajowy 20.938 zł. 22½ którą się w zaokrąglonej sumie pod poz. 66 zamieszcza.		
66	Najem pomieszkań i koszar		20.939				
67	Suma Rub. IX. . .		33.763			31.486	30.467

Wydatki Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	X. Drogi krajowe.						
	A. Koszta zarządu.						
68	Płace urzędników i sług.						
	1mu inżynierowi w Krakowie	1.300					
	2m inżynierom po 1.100 zł.	2.200			do poz. 68—69.		
	4m „ „ 1.000 „	4.000			Wedle uchwał sejmowych		
	15m konduktorom po 500 „	7.500			z lat 1868 i 1869.		
	20m „ „ 400 „	8.000					
	100 dróżnikom po 150 zł.	15.000					
	120 „ po 120 „	14.400	52.400				
69	Ryczałty:						
	a) kosztów podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg:						
	7m inżynierom po 500 zł. .	3.500					
	10u konduktorom po 150 zł.	1.500					
	25u „ „ 120 „	3.000					
	b) kosztów kancelaryjnych:						
	7u inżynierom po 48 zł.	336					
	35u konduktorom po 16 zł.	560					
	c) na umieszczenie biór:						
	2m inżynierom (we Lwowie i w Krakowie) po 100 zł.	200					
	5u inżynierom na prowincyi po 60 zł.	300	9.396				
70	Remuneracye		3.000		do poz. 70. Wedle §. 37. ustanowy służby krajowej dla własnych urzędników i sług, tudzież na wynagrodzenia za sporządzenie rachunków dawnych, kopiowanie planów, kosztorysów i t. d.		
71	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa instrumentów, wzorów i naczyń dla oddziału technicznego, inżynierów i konduktorów . .		4.000				
72	Koszta podróży dla inżynierów, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych		2.000		do poz. 71—73. Wedle rzeczywistej potrzeby.		
73	Nadzwyczajne wydatki administracyjne, tudzież Wydziałom powiatowym zwroty kosztów kancelaryjnych		3.004				
	Suma kosztów Zarządu		73.800				64.700

Wydatki' Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		73.800				
	B. Nowe budowy dróg.						
74	Dębicko Nadbrzeźniańska . .	100.000			do poz. 74—82. Prawdopodobna potrzeb.		
75	Tarnów Niedziecka	35.000					
76	Żółkiew Krystynopol	20.000					
77	Iwanie Mosorowka	18.000	173.000			248.583	280.000
	C. Przebudowanie dróg.						
78	Tarnów Sącz Niedzieck z budową mostu w Kadczy	30.000					
79	Gorlice Konieczna	30.000					
80	Sanocko Przemyska	10.000					
81	Horodenka Śniatyn	15.000					
82	Sielec Zaleszczyki	30.000	115.000			14.028	49.400
	D. Utrzymanie dróg.						
83	Prusko Szlązka . .	7^{800} mil	12.960		do poz. 83—107. Preliminuje się obliczoną wedle kosztorysów z r. 870 i 871 potrzeb przeciętna na każdą milę po 1.800 zł.		
84	Mogiła Baran . . .	1^{1392} „	2.430				
85	Brzesko Sądecka . .	5^{3584} „	10.620				
86	Tarnów Sącz Niedz. .	10^{2443} „	19.102				
87	Krościenko Szczawnicka	^{3065} „	1.380				
88	Czorsztyn Zabornia .	5^{1667} „	9.760				
89	Sanok Rzeszów . .	6^{1115} „	11.300				
90	„ Przemyśl . .	8^{3296} „	15.885				
91	Bełzec Jarosław . .	9^{2550} „	17.347				
92	Żółkiew Mosty . . .	3^{1265} „	5.970				
93	Zimnawoda Hoszany .	4^{650} „	7.492				
94	Lwów Rohatyn . .	8^{3392} „	15.930				
95	Stanisławów Bursztyn	5^{662} „	9.298				
96	Tyśmienica Kołomyja	6^{567} „	11.051				
97	Śniatyn Horodenka .	3^{2000} „	6.300				
98	Brzeżany Złoczów . .	5^{890} „	9.400				
99	„ Podwołoczyska	12^{2220} „	22.590				
100	Strusów Buczacz . .	5^{2446} „	10.100				
101	Czortków Monasterzyska	6^{660} „	11.098				
102	Tłuste Buczacz . .	4^{3994} „	9.000				
103	Skała Czortków . .	4^{2464} „	8.319				
104	Skała Zaleszczyki . .	7^{222} „	12.700				
105	Okopy Mielnica Borszczów	5^{600} „	9.270				
106	Husiatyn Kopyczyńce	3^{945} „	3.898	253.200		181.295	111.100
	do przeniesienia .			615.000			

Fundusz krajowy. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . .		615.000				
107	Zasiłki dla dróg powiatowych	.	15.000			15.350	15.000
108	Zasiłki dla dróg gminnych .	.	30.000			34.200	30.000
	Suma Rub. X. . .		660.000			556.863	655.800
	XI. Dotacye dla zakładów krajowych.						
109	Szpital główny we Lwowie:				do poz. 109. lit. a.		
	a) Oddział chorych . .	48.499			Jako zaliczka, po zamknięciu rachunków—z kasy miejskiej zwrócić się mająca.	—	13.899
	b) „ położnic . .	10.998				8.048	8.010
	c) „ obłąkanych .	53.012	112.509			46.191	38.436
110	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	55.829		do poz. 109. lit. b. c. tudzież do poz. 110. 111. i 112. Dotacya stała niezwrotna.	62.993	79.617
111	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział położnic i podrzutków	.	34.377			25.579	37.678
112	Szpital św. Ducha w Krakowie:						
	a) Oddział obłąkanych .	11.347				1.878	4.611
	b) „ syfilitycznych .	17.530	28.887			376	5.140
	Suma Rub. XI. . .		231.592				

Wydatki — Fundusz krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	XII. Rozmaite.						
113	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	30.000				29.630	30.000
114	Utrzymanie słupów granicznych	300				—	300
	Suma Rub. XII. . .		30.300				

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział chorych.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1.	Odsetki od kapitałów	2.310			2.243	1.391
2.	Zapisy i legaty	3.200			1.683	4.052
3.	Dochód z realności	641			282	283
4.	Dodatki	21.914			26.037	22.399
5.	Zwroty kosztów leczenia . . .	39.151			52.212	42.864
6.	Rozmaite	272			215	6.194
	Suma dochodów . .	67.488			82.672	77.183
	W porównaniu z wydatkami . .	115.987			96.571	113.988
	okazuje się brak . .	48.499			13.899	36.805

funduszu szpitalu głównego we Lwowie. Odział chorych.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1.	Płace urzędników, lekarzy i sług	18.380			13.782	13.325
2.	Odstawne	58			58	58
3.	Adjuta	3.960			1.380	1.254
4.	Substytucye	—			—	888
5.	Dyurny	608			674	845
6.	Pensye	666			515	467
7.	Zaopatrzenia i dary z łaski .	259			240	178
8.	Odprawy	331			—	—
9.	Emolumenta	3.282			462	314
10.	Wydatki kapliczne , . . .	15			60	67
11.	Najem pomieszkania	7.215			6.750	8.227
12.	Potrzeby kancelaryjne . . .	576			477	397
13.	Remuneracye i zapomogi . .	733			1.029	1.259
14.	Koszta gospodarcze	74.580			66.400	66.745
15.	Zwrot kosztów utrzymania chorych	1.600			1.400	1.573
16.	Utrzymanie budynków . . .	3.224			3.144	11.713
17.	Rozmaite	500			200	6.678
	Suma wydatków . .	115 987			96.571	113.988

Dochód. Szpital główny we Lwowie

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Odsetki od kapitałów.				do rubr. I. Jednoroczna należytość według stopy procentowej, po odtrąceniu podatków, a mianowicie: od poz. 1 — 10% „ „ 3 — 16%		
1	Od obligacyj indemnizacyjnych na 1.200 zł. 5%	54					
2	Od galicyjskich listów zastawnych:						
	a) na 200 zł. 4% . . .	8					
	b) „ 900 „ 5% . . .	45					
3	Od renty państwowej na 52.446 zł. 70½ ct. 5% .	2.203	2.310		do rubr. II. Wynikłość: z r. 1868 — 2.131 zł. „ 1869 — 3.434 „ „ 1870 — 4.052 „ razem 9.617 zł. przeciętnie . 3.206 „ w zaokrągleniu . 3.200 „	1.391	2.243
4	**II. Zapisy i legaty.**		3.200			4.052	1.683
	III. Dochód z realności.				do rubr. III. Reskr. minist. z 9. Czerwca 1871 L. 5.693 L. Nam. 27.349 podwyższono czynsz ten zacząwszy od 1. Stycznia 1872 na 1.000 zł. Preliminuje się zatem wedle dzielnika stałego (64·10) przypadające kwoty.		
5	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny z rocznych 1.000 zł.		641			283	282
	IV. Dodatki.						
6	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego	1.360			do poz. 6. Według wynikłości r. 1870. (LW. 4427/1871) i dzielnika stałego.	1.135	1.267
7	Z kasy miejskiej:						
	a) ⅕ z dochodów rogatek	20.500			do poz. 7. *a*) Wynikłość: z r. 1868 — 22.600 zł. „ 1869 — 22.560 „ „ 1870 — 21.264 „ razem 66.424 zł. przeciętnie 22.141 „	21.264	24.716
	do przeniesienia . .	21.860	6.151				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	21.860	6.151		Gdy jednak wedle obrachunku z Magistratem do L. W. 4.813/871. okazała się w powyższych trzech latach nadpłata . . . 4.857 zł. czyli przeciętnie . 1.619 „ przeto odtrąca się tę kwotę od wynikłości przeciętnej . . . 22.141 zł. i preliminuje się w zaokrągleniu 20.500 zł.		
	b) Na utrzymanie trupiarni z rocznych 84 zł. . .	54	21.914		do poz. 7. b. Jak na rok 1871.		54
	V. Zwroty kosztów leczenia.						
8	Od samopłacących	9.600			do poz. 8. Wynikłość: z roku 1868. . . 8.399 zł. „ 1869. . . 10.230 „ „ 1870. . . 10.375 „ Razem . . 29.004 zł. Przeciętnie . . 9.668 „ W zaokrągleniu . 9.600 „		
9	Od funduszów obcokrajowych	480			do poz. 9. Wynikłość: z roku 1868. . . 348 zł. „ 1869. . . — „ „ 1870. . . 1.118 „ Razem . . 1.466 „ Przeciętnie . . . 488 „ W zaokrągleniu . 480 „		
10	Od funduszu krajowego galicyjskiego	29.000			do poz. 10. Wynikłość: z roku 1868. . . 37.966 zł. „ 1869. . . 18.469 „ „ 1870. . . 31.371 „ Razem . . 87.806 „ Przeciętnie . . 29.268 „ W zaokrągleniu . 29.000 „		
	do przeniesienia . . .	39.080	28.065				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	39.080	28.065				
11	Od gminy lwowskiej za leczenie chorych z zakładu św. Łazarza	71			do poz 11. Wynikłość: z roku 1868. . . 101 zł. „ 1869. . . 112 „ „ 1870. . . — „ Razem . . . 213 zł. Przeciętnie . . . 71 „		
12	Od tejże za leczenie ubogich chorych miasta Lwowa .		39.151		do poz. 12. Na pokrycie tych kosztów przeznaczone są dochody pod poz 4. i 7. wykazane; możliwy niedobór pokrywa fundusz krajowy. Ilość dni leczenia: w roku 1868. . 48.980 zł. „ 1869. . 41.745 „ „ 1870. . 42.457 „ Razem . . 133.182 zł. Przeciętnie . . 44.394 „ po 49 cent. dziennie wypada . . . . . 21.753 zł.	42.864	52.212
	VI. Rozmaite dochody.						
13	Ze sprzedaży wybrakowanych sprzętów zużytych i inne pomniejsze dochody . .	170			do poz. 13. Wynikłość: z roku 1868. . . 151 zł. „ 1869. . . 55 „ „ 1870. . . 306 „ Razem . . . 512 zł. Przeciętnie . . . 170 „	306	121
14	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa opałowego.	102	272		do poz. 14. Na podstawie powołanej przy poz. 6. dochodów.	95	94
	Suma . . .		67.488				

Oddział chorych. Wydatki.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Płace urzędników lekarzy i sług.						
1	Dyrektor z rocznych 1.200 zł.	1.001			do poz. 1—10. Według dzielnika.	701	701
2	Zarządca „ 800 „	667				131	526
3	Kasyer „ 600 „	500				.	.
4	Kontrolor „ 500 „	417				438	438
5	Pierwszy pisarz 375 „	312				175	175
6	Drugi pisarz „ 480 „	400				263	263
7	Maszynista „ 480 „	400				450	417
8	Woźny „ 300 „	250				126	126
9	Odźwierny „ 200 „	180				139	151
10	29 Sióstr Miłosierdzia po 80 zł. razem . . . 2.320 zł.	1.935			do poz. 10. Według rzeczywistego stanu Sióstr Miłosierdzia.	433	—
						8.660	8.500
11	Posługacze, służba domu wraz z żywnością . . .	7.900			do poz. 11. Z powodu spodziewanej oszczędności w żywieniu zmniejsza się cyfrę wydatków.	1.260	1.800
12	Trzech prymaryuszów po 750 zł.	2.250			do poz. 12—13. W całości na oddział chorych.	441	1.701
13	Trzech prymaryuszów po 630 zł.	1.890					
14	Za sprawdzanie recept . .	278	18.380		do poz. 14. Jak na rok 1871.	.	.
	do przeniesienia . .		18.380				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . .		18.380				
	II. Odstawne.				do rubr. II. Jak w latach poprzednich.		
15	Grass Maciej, kwieskowany pisarz z rocznych 70 zł.		58			58	58
	III. Adjuta.						
16	Siedm sekundaryuszów po 480 zł.	3.360			do poz. 16. i 17. Według rzeczywistej potrzeby i stanu z początkiem 1871 roku.	1.254	1.800
17	Dwóch praktykantów lekarskich po . . . 300 zł	600	3.960				300
18	**IV. Substytucye.**					888	
	V. Dyurny.						
19	Dwóch pisarzy dziennych po 1 zł. z rocznych 730 zł.		608		do poz. 19. Według stanu rzeczywistego.	845	674
	VI. Pensye.						
20	Wagner Ludwika, wdowa po prymaryuszu z rocznych 105 zł.	105			do poz. 20 — 24. Jak w latach poprzednich.	44	105
21	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy z rocznych 210 zł.	176				175	176
	do przeniesienia . .	281	23.006				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	281	23.006				
22	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze z rocznych 175 zł.	146				146	146
23	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu z rocznych 105	88				88	88
24	Popławski Jan, były odźwierny z rocznych 168 zł.	151	666			14	—
	VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.						
25	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	53			do poz. 25. — 27. Jak w latach poprzednich.	48	53
26	Hammer Joanna, sierota po pisarzu z rocznych 63 zł.	53				57	53
27	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym dziennie 14 ct. z rocznych 51 zł. 10 ct. .	43				43	43
28	Drabikowska Elżbieta, była dozorczyni chorych po 30 ct. dziennie z rocznych 109 zł. 80 ct.	110	259		do poz. 28. Jak w roku 1871.	.	110
29	**VIII. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.**		331		do rubr. VIII. Wynikłość: z roku 1868 . . . 926 zł. „ 1869 . . . 68 „ „ 1870 . . . — „ razem . . . 994 zł. przeciętnie . . . 331 „	.	110
	do przeniesienia . . .		24.262				

Wydatki. Szpital główny we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		24.262				
	IX. Emolumenta.						
30	Na fiakra dla prymaryusza oddziału syfilitycznych z rocznych 105 zł. . . .	105			do poz. 30., 31. Jak na r. 1871.	105	105
31	dtto z oddziału internistów z rocznych 63 zł. . . .	63				63	63
32	Na ubiór dla woźnego i odźwiernego	60			do poz. 32. Prawdopodobna potrzeba.	80	60
33	Na żywność dla 29 Sióstr Miłosierdzia po 120 zł. razem 3.480 zł.	2 902			do poz. 33. Według rzeczywistego stanu Sióstr Miłosierdzia.		
34	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług:				do poz. 34. a. Według wniosku Wydziału kraj.		
	a) dla dwóch asystentów kliniki chirurgicznej . . .	20				66	96
	b) dla dwóch innych z rocznych 60 zł.	50			do poz. 34. b. Jak na r. 1871.		
35	Relutum na opał dla rządcy za 12 sągów drzewa z rocznych 127 zł. 20 ct. . .	82	3.282		do poz. 35. Zaasygnowano do L. W. 16.482/870; za podstawę do obliczenia służy cena przyjęta pod poz. 6. dochodów.		138
36	**X. Wydatki kapliczne.**		15		do rubr. X. Według istniejącego porządku przypadają zwykłe wydatki kapliczne w r. 1872 na fundusz oddziału położnic; preliminuje się więc tylko na nadzwyczajne wydatki jak na r. 1871 15 zł.	67	60
	do przeniesienia . . .		27.559				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		27.559				
	XI. Najem pomieszkania.						
37	Dodatek Dyrektorowi z rocznych 300 zł.	250			do poz. 37. — 40. Według dzielnika.	350	350
38	dtto Rządcy z r. 300 zł. .	250					
39	dtto Kasyerowi z r. 200 zł.	166			do poz. 38. Jak na r. 1871 z d. 14/12 1870 L. 16.482.	133	
40	dtto Kontrolorowi z r. 120 zł.	100					
41	Czynsz za najem filii Hofmana	6.000				7.743	6.000
42	dtto dtto Höflicha	449	7.215		do poz. 42. Cała należytość wynosi . . . . 1.900 zł. z której na oddział chorych . . . 449 „ zaś na oddział położnic . . . . 1.451 „ przypada. Patrz poz. 40. wydatku przy funduszu położnic.		400
	XII. Potrzeby kancelaryjne.						
43	Ryczałt	94			do poz. 43. Jak w latach poprzednich.		94
44	Rozmaite	482	576		do poz. 44. Wynikłość: z roku 1868 . . 517 zł. „ 1869 . . 625 „ „ 1870 . . 303 „ razem . . 1.445 „ przeciętnie . . 482 „	397	383
	do przeniesienia . . .		35.350				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		35.350				
	XIII. Remuneracye i zapomogi.				do poz. 45. a. Jak na r. 1871.		
45	Remuneracye stałe:						
	a) kapłan gr. kat. z rocznych 100 zł. . . .	83			do poz. 45. b. Wedle uchwały Wydziału krajowego do L. 536/871.	76	83
	b) woźny z rocznych 60 zł.	50				30	
46	Remuneracye zmienne i zapomogi	600	733		do poz. 46. Wynikłość: z roku 1868 . . 456 zł. „ 1869 . . 326 „ „ 1870 . . 719 „ razem . . 1.501 „ przeciętnie . . 500 „ uwzględniając jednak, iż z powodu pomnożenia etatu okaże się większa potrzeba, co już w wynikłości z początkiem roku 1871 spostrzegać się daje, preliminuje się 600 zł.	616	371
	do przeniesienia . .		36.083				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		36.083				
	XIV. Koszta gospodarcze.						
47	Wyżywienie:						
	a) Zwykła strawa i dodatki 37.000 zł.				do poz. 47. *a*) Wynikłość: z r. 1868 — 30.463 zł. „ 1869 — 27.800 „ „ 1870 — 29.554 „ razem . . 87.817 „ przeciętnie . . 29.272 „ do tego dodatek 26¼ % przyznany panu Höflichowi oprócz dawniej pobieranego 5% . . . . 7.684 zł. razem 36.956 zł. w zaokrągleniu 37.000 „		
	b) Pieczywo . 4.650 „				do poz. 47. *b*) Wynikłość: z r. 1868 — 6.078 zł. „ 1869 — 3.819 „ „ 1870 — 3.955 „ razem . 13.852 „ przeciętnie . 4.617 „ w zaokrągleniu 4.650 „		
	c) Wino . . 360 „	42.010			do poz. 47. *c*) Wynikłość: z r. 1868 — 236 zł. „ 1869 — 340 „ „ 1870 — 480 „ razem . 1.056 „ przeciętnie . . 352 „ w zaokrągleniu 360 „		38.000
	do przeniesienia . .	42.010	36.083				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .	42.010	36.083				
48	Lekarstwa	15.000			do poz. 48, 51, 53, 56. Jak na r. 1871.		15.800
49	Sanitarne	2.800					1.000
50	Instrumenta chirurgiczne .	400					400
51	Sprzęty	2.000					2.000
52	Bielizna i pościel	5.200			do poz. 52. Prawdopodobna potrzeba.		5.000
53	Słoma do leży	670					400
54	Drzewo opałowe	5 000			do poz. 54. Wynikłość: z r. 1868 — 3.397 zł. „ 1869 — 2.743 „ „ 1870 — 5.269 „ razem . 11.409 „ przeciętnie 3.803 „ preliminuje się jednak 5.(00 z powodu zwiększonej potrzeby przez zaprowadzenie maszyny parowej i powiększenia ilości sal.		3.000
55	Oświetlenie	1.460			do poz. 55. Wynikłość: z r. 1868 — 590 zł. „ 1869 - 746 „ „ 1870 — 1.464 „ razem . 2.800 „ przeciętnie . 934 „ preliminuje się jednak stosownie do wynikłosci z r. 1870 1.460 zł. z powodu podwyższonej ceny nafty i pomnożenia ilości sal.		760
56	Koszta pogrzebowe . . .	40	74.580			66.745	40
	do przeniesionia . .		110.663				

Oddział chorych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		110.663				
57	**XV. Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu i położnic.**		1.600		do rub. XV. Wynikłość: z r. 1868 — 1.586 zł. „ 1869 — 1.656 „ „ 1870 — 1.573 „ razem . 4.815 „ przeciętnie . 1.605 „ w zaokrągleniu 1.600 „	1.573	1.400
	XVI. Utrzymanie budynków.						
58	Na konserwacye i reparacye	3.000			do poz. 58. Wynikłość: z r. 1868 — 3.458 zł. „ 1869 — 5.502 „ „ 1870 — 11.526 „ razem 20.486 „ przeciętnie 6.828 „ preliminuje się jednak tylko 3.000 zł. w uwzględnieniu, iż w roku 1870 tak znaczną kwotę na restauracyę wydano, przeto prawdopodobnie w r. 1872 potrzeba się zmniejszy.	11.526	3.000
59	Kominiarze i straż ogniowa	224	3.224		do poz. 59. Według kontraktu zawartego do LW. 432/871 wynosi należytość roczna 350 zł, z której według przyjętego dotąd stosunku 224 zł. na oddział chorych przypada.	188	144
	do przeniesienia . .		115.487				

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		115.487				
	XVII. Rozmaite.						
60	Przypadkowe		500		do rubr. XVII. Wynikłość: z r. 1868 — 838 zł. „ 1869 — 424 „ „ 1870 — 271 „ razem 1.533 zł. przeciętnie . 511 „ w zaokrągleniu 500 „	1.478	200
	Razem		115.987				

Fundusz Szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział położnic.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny głównego

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wyniklość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1.	Odsetki od kapitałów	79			79	52
2.	Dochód z realności	72			32	32
3.	Dodatki	158			148	127
4.	Zwroty kosztów leczenia . . .	600			391	846
5.	Rozmaite	16			14	25
	Suma dochodów . .	925			664	1.082
	W porównaniu z wydatkami	11.923			8.674	8.000
	okazuje się brak . . .	10.998			8.010	6.918

szpitalu we Lwowie. Oddział położnic.

Wydatki						
Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1.	Płace urzędników lekarzy i sług	1.356			1.041	1.052
2.	Odstawne	4			4	4
3.	Adjuta	210			360	184
4.	Substytucye	—				60
5.	Dyurna	44			51	60
6.	Pensye	215			198	193
7.	Zaopatrzenia i dary z łaski .	66			66	65
8.	Odprawy	30				
9.	Emolumenta	247			43	29
10.	Kapliczne	60			2	
11.	Najem pomieszkania	1.506			25	35
12.	Kancelaryjne	60			50	33
13.	Remuneracye i zapomogi . .	79			61	140
14.	Koszta gospodarcze	7.249			6.000	5.159
15.	Utrzymanie budynków . . .	375			366	392
16.	Odsetki od kapitałów dłużnych	352			352	528
17.	Rozmaite	70			55	65
	Suma wydatków . .	11.923			8.674	8.000

Dochody — Szpital główny we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Odsetki od kapitałów.				do rubr. I. Całoroczna należytość wedle stopy procentowej. po odtrąceniu podatków:		
1	Od obligacyi indemnizacyjnej na 100 zł. 5% . . .	4			od poz. 1. . . . . 10% od poz. 2. . . . . 16%	5	4
2	Od renty państwowej na na 1.780 zł. 5% . . .	75	79			47	75
	II. Dochód z realności.				do rubr. II. Jak w latach poprzednich.		
3	Czynsz z najmu lokalności szpitalnych na zakład kliniczny z rocznych 441 zł.		72			32	32
	III. Dodatki.						
4	Od c. k. Skarbu relutum za 200 sągów drzewa opałowego	152			do poz. 4. Na podstawie wynikłości z roku 1871. (L. W. 4427/1871) i dzielnika stałego.	127	142
5	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni z rocznych 84 zł.	6	158		do poz. 5. Jak w latach poprzednich.		6
	IV. Zwroty kosztów leczenia.				do rubr. IV. Wynikłość: z roku 1868 . 533 zł. „ 1869 . 544 „ „ 1870 . 846 „. Razem 1.923 „ przeciętnie 641 „ w zaokrągleniu 600 „		
6	Od samopłacących i z funduszów publicznych . .		600			846	391
	V. Rozmaite.						
7	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne drobne dochody	5			do poz. 7. Jak na rok 1871.	14	5
8	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa opałowego	11	16		do poz 8. Na podstawie powołanej przy poz. 4. dochodów.	11	9
	Suma . . .		925				

Oddział położnic. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Płace urzędników, lekarzy i sług.						
1	Dyrektor z rocznych 1.200 zł.	72			do poz. 1—9.	50	50
2	Zarządca „ 800 „	48			Wedle dzielnika stałego.	9	38
3	Kasyer „ 600 „	36					
4	Kontrolor „ 500 „	30				31	31
5	Pierwszy pisarz z rocznych 375 zł.	23				13	13
6	Drugi pisarz z rocz. 480 zł.	29				19	19
7	Maszynista z rocznych 480 zł.	29				32	30
8	Woźny „ 300 „	18				9	9
9	Odźwierny „ 200 „	20				16	17
10	Profesor akuszeryi . . .	210			do poz. 10 i 11.	219	210
11	Akuszerka	250			W całości na oddział położnic.	228	210
12	29 Sióstr Miłosierdzia po 80 zł. razem 2.320 zł.	138					
13	Służba domu	450			do poz. 12.	427	357
14	Za sprawdzanie recept quo ad taxam	3	1.356		Według rzeczywistej ilości Sióstr Miłosierdzia.		
	II. Odstawne.				do poz. 13.		
15	Grass Maciej kwieskowany pisarz z rocznych 70 zł.		4		Wynikłość: z roku 1868 . 416 zł. „ 1869 . 442 „ „ 1870 . 427 „ Razem 1.285 zł. przeciętnie 428 „ w zaokrągleniu 450 „	4	4
	III. Adjuta.						
16	Sekundaryusz		210			184	360
	IV. Substytucye.				do poz. 14.	60	
	V. Dyurna.				Jak na rok 1871.		
17	Dwóch pisarzy dziennych po 1 zł. z rocznych 730 zł.		44		do rubr. II. Jak w latach poprzednich.	60	51
	VI. Pensye.				do rubr. III. W całości na oddział położnic.		
18	Ostrowska Honorata, akuszerka z rocznych 105 zł.	105			do rubr. V.	105	105
19	Pfau Henryka, wdowa po profesorze akuszeryi z rocznych 350 zł.	64			Według rzeczywistej potrzeby i dzielnika.	58	64
	do przeniesienia . .	169	1.614				

Wydatki — Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	169	1.614				
20	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy z rocznych 210 zł.	13			do poz. 18—23. Jak w latach poprzednich.	13	13
21	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze z rocz. 175 zł.	10				10	10
22	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu z rocznych 105 zł. . . .	6				6	6
23	Popławski Jan, były odźwierny z rocznych 168 zł. .	17	215				
	VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.				do rubr. VII. Jak w latach poprzednich.		
24	Christl Laura, sierota po kontrolorze z roczn. 63 zł.	4				3	4
25	Hammer Joanna, sierota po pisarzu z rocznych 63 zł.	4				4	4
26	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym dziennie po 14 ct. z rocznych 51 zł.	3				3	3
27	Swoboda Marya, akuszerka dziennie po 15 ct. z rocznych 55 zł.	55	66			55	55
28	**VIII. Odprawy.**		30		do rubr. VIII. Wynikłość: z roku 1868 — 63 zł. „ 1869 — 5 „ „ 1870 — — „ Razem . 68 zł. przeciętnie . 23 „ w zaokrągleniu 30 „		6
	IX. Emolumenta.						
29	Na ubiór dla odźwiernego i woźnego	6			do poz. 29. Zwykła, co roku powtarzająca się potrzeba.		20
30	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług: *a*) dla sekundaryusza 10 zł. *b*) „ akuszerki 10 „ *c*) „ innych z rocz. 67 „	20 4					
31	Na opał dla rządcy z rocznych 127 zł. 20 ct.	9			do poz. 30 i 31. Jak na rok 1871.	29	10
32	Na żywność dla 29 Sióstr Miłosierdzia po 120 zł. z roczn. 3.480 zł. . . .	208	247		do poz. 32. Według rzeczywistej ilości Sióstr Miłosierdzia i dzielnika.		
	do przeniesienia . .		2.172				

Oddział położnic. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		2.172		do rubr. X.		
33	**X Wydatki kapliczne.**		60		Wedle istniejącego porządku przypadają na rok 1872 zwykłe wydatki kapliczne w całości na oddział „położnic.“ Wynikłość: w roku 1868 — 55 zł. „ 1869 — 57 „ „ 1870 — 68 „ Razem . 180 zł. przeciętnie . 60 „		2
	XI. Najem pomieszkania.						
34	Dodatek dyrektorowi z rocz. 300 zł.	18				25	25
35	Dodatek zarządcy z rocznych 300 zł.	18					
36	Dodatek kasyerowi z roczn. 200 zł.	12					
37	Dodatek kontrolorowi z rocz. 120 zł.	7				10	
38	Czynsz za filię Höflicha . .	1.451	1.506		do poz. 34—38. Według dzielnika.		
	XII. Potrzeby kancelaryjne.				do rubr. XII.		
39	Ryczałt z rocz. 112 zł. 54 c.	6			Jak na rok 1871.	7	6
40	Rozmaite	54	60		do poz. 40. Według dzielnika.	26	44
	XIII. Remuneracye i zapomogi.						
41	Remuneracye stałe: *a*) kapłan gr. kat. z roczn. 100 zł.	6			do poz. 42. Wynikłość: z roku 1868 . 58 zł.		6
	b) Woźny	3			„ 1869 . 46 „		
42	Remuneracye zmienne i zapomogi	70	79		„ 1870 . 97 „ Razem 201 zł. przeciętnie 67 „ w zaokrągleniu 70 „	140	28
	XIV. Koszta gospodarcze.						
43	Wyżywienie: *a*) Zwykła strawa i dodatki 4.700 zł.				do poz. 43. a) Wynikłość: z roku 1868 . 4.356 zł. „ 1869 . 3.614 „ „ 1870 . 3.148 „ Razem 11.118 „		
	do przeniesienia . .		3.877				

Wydatki — Fundusz szpitalu głównego we Lwowie

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	z przeniesienia . . .		3.877		przeciętnie 3.706 zł. do tego dodatek 26¼% przyznany p. Höflichowi oprócz dawniej pobieranego 5% . 973 „ Razem 4.679 zł. w zaokrągleniu 4.700 „ do poz. 43 b)		
	b) Pieczywo . . 800 zł.				Wynikłość: z roku 1868 . 1.200 zł. „ 1869 . 595 „ „ 1870 . 482 „ Razem 2.277 zł. przeciętnie 759 „ w zaokrągleniu 800 „		
	c) Wino . . . 120 zł.	5.620			do poz. 43. c) Wynikłość: z roku 1868 . 48 zł. „ 1869 . 160 „ „ 1870 . 119 „ Razem 327 „ przeciętnie 109 „ w zaokrągleniu 120 „	3.748	4.800
44	Lekarstwa	300			do poz. 44—47.	288	300
45	Sanitarne	150			Jak na rok 1871. do poz. 48.	52	150
46	Instrumenta chirurgiczne .	10			Prawdopodobna potrzeba. do poz. 49.	35	10
47	Sprzęty domowe	80			Według wynikłości z roku 1870. do poz. 50.	146	80
48	Bielizna i pościel	560			Wynikłość: z roku 1868 . 338 zł. „ 1869 . 268 „ „ 1870 . 375 „ Razem 981 zł. przeciętnie 327 „	362	260
49	Słoma do leży	48				48	20
50	Drzewo opałowe	375			preliminuje się jednak według wynikłości z r. 1870. 375 zł. z powodu zwiększonej potrzeby przez zaprowadzenie maszyny parowej i powiększenia ilości sal.	375	280
	do przeniesienia . .	7.143	3.877				

Oddział położnic. Wydatki.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	7.143	3.877		do poz. 51.		
51	Oświetlenie	106	7.249		Wynikłość: z roku 1868. . . 67 zł. „ 1869. . . 81 „ „ 1870. . . 106 „ Razem . . 254 zł. Przeciętnie . . . 85 „ Preliminuje się jednak według wynikłości z roku 1870. 106 zł. z powodu wyższej ceny nafty i powiększenia ilości sal.	106	100
52	Koszta pogrzebowe . . .	—	—				
	XV. Utrzymanie budynków.				do poz. 53. Jak w roku 1871.		
53	Konserwacye i reparacye .	350			do poz 54. Według kontraktu zawartego do L. W. 432/871. wynosi należytość roczna 350 zł., z której według dotąd przyjętego stosunku 24 zł. 89 ct. na oddział położnic przypada.	379	350
54	Kominiarze i straż ogniowa	25	375			13	16
	XVI. Odsetki od kapitałów dłużnych.				do rubr. XVI. Jednoroczna należytość.		
55	Funduszowi stypendyjnemu od kwoty 6.705 zł. 3 kr. M. K. 5%		352			528	352
	XVII. Rozmaite.				do rubr. XVII.		
56	Przypadkowe		70		Wynikłość: z roku 1868. . . 124 zł. „ 1869. . . 12 „ „ 1870. . . 65 „ Razem . . . 201 zł. Przeciętnie . . . 67 „ W zaokrągleniu . 70 „	65	55
	Suma . . .		11.923				

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Oddział obłąkanych.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Odsetki od kapitałów	361			310	224
2	Dochód z realności	287			127	127
3	Dodatki	632			591	504
4	Zwroty kosztów leczenia . . .	7.400			6.460	8.740
5	Rozmaite	66			65	152
	Suma dochodów . . .	8.746			7.553	9.747
	W porównaniu z wydatkami .	61.758				
	Okazuje się brak	53.012				

funduszu szpitalu głównego we Lwowie. Oddział obłąkanych.

Wydatki

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
1	Płace urzędników, lekarzy i sług	8.090			5.360	6.459
2	Odstawne	8			8	7
3	Adjuta	1.260			910	820
4	Substytucye	—			—	284
5	Dyurna	78			86	108
6	Pensye	98			98	71
7	Zaopatrzenia i dary z łaski .	111			96	70
8	Odprawy	40			—	—
9	Emolumenta	542			202	131
10	Kapliczne	6			6	—
11	Najem pomieszkania	99			45	62
12	Kancelaryjne	89			112	62
13	Remuneracye	88			113	188
14	Koszta gospodarcze	48.260			36.000	37.984
15	Utrzymanie budynków . . .	1.501			1.465	701
16	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408			1.408	2.112
17	Rozmaite	80			80	50
	Suma wydatków . . .	61.758				49.109

Dochody — Szpital główny we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Odsetki od kapitałów.				Do rubr. I. Jednoroczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 16% podatku od poz. 2.		
1	Od galicyjskich listów zastawnych:						
	a) na 300 . . . . 5%	15					
	b) na 400 zł. . . . 4%	16				24	16
2	Od renty państwowej na 7.865 zł. 5%	330	361			186	294
	II. Dochód z realności.				do rubr. II. Wedle dzielnika stałego.		
3	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny z rocznych 441 zł. . . .		287			127	127
	III. Dodatki.						
4	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego .	608			do poz. 4. Na podstawie wynikłości z r. 1871. (L. W. 4.427/871) i dzielnika stałego.	504	567
5	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni z rocznych 84 zł.	24	632		do poz. 5. Wedle dzielnika stałego.		24
	IV. Zwroty kosztów leczenia.				do poz. 6. Wynikłość:		
6	Od samopłacących i z funduszów publicznych . .		7.400		z roku 1868. . 6.777 zł. „ 1869. . 6.820 „ „ 1870. . 8.740 „ Razem . 22.337 zł. Przeciętnie . . 7.445 „ W zaokrągleniu 7.400 „	8.740	6.460
	V. Rozmaite						
7	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne drobne dochody	20			do poz. 7. Jak na rok 1871.	109	20
8	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa opałowego	46	66		do poz. 8. Na podstawie powołanej przy poz. 4.	43	45
	Suma		8.746				

Oddział obłąkanych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	I. Płace urzędników, lekarzy i sług.						
1	Dyrektor z rocznych 1.200 zł.	127			do poz 1.—7. i 9.	89	89
2	Zarządca „ 800 „	85			Według dzielnika.	17	67
3	Kasyer „ 600 „	64				.	.
4	Kontrolor „ 500 „	53			do poz. 8. i 10.	56	56
5	Pierwszy pisarz 375 „	40			W całości na oddział	22	22
6	Drugi pisarz „ 480 „	51			obłąkanych.	34	34
7	Maszynista „ 480 „	51				57	53
8	Dozorca (posługacz) 300 „	300				.	22
9	Woźny „ 300 „	32				16	16
10	Odźwierny „ 200 „	200			do poz. 12.	140	105
11	Prymaryusz oddziału obłąkanych z rocznych 630 zł.	630			Według rzeczywistego stanu i potrzeby.	189	189
12	Ordynaryusz z rocznych 750 „	750			do poz. 13. Według rzeczywistego stanu Sióst Miłosierdzia i dzielnika stałego.	630	630
13	29 Sióstr Miłosierdzia po 80 zł. razem . 2.320 zł.	247					
14	Służba domu z żywnością .	5.400			do poz. 14. Z powodu oszczędności w żywieniu.	5.209	4.000
15	Za sprawdzanie recept quo ad taxam	60	8.090		do poz. 15. Za czas od 1/7 1869 do 31/12 1870. wypłacono 88 zł. 14 ct. (L. W. 1578/871).		
	II. Odstawne.						
16	Grass Maciej, kwieskowany pisarz z rocznych 70 zł.		8		do rubr. II. Jak w latach poprzednich.	7	8
	III. Adjuta.						
17	2. Sekundaryuszów, po 480 zł.	960				400 270	760
18	Jeden praktykant lekarski .	300	1.260		do poz. 17. i 18. Jak na rok 1871.	150	150
	IV. Substytucye.						
19	Na zastępstwa przypadkowe				do poz. 19. Według rzeczywistej potrzeby.	284	
	Do przeniesienia . .		9.358				

Wydatki. Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	-	9.358				
	V. Dyurna.				do rubr. V.		
20	Dwóch pisarzy dziennych po 1 złr.. z rocznych 730 zł.		78		Preliminuje się dla jednego pisarza więcej z powodu okazującej się koniecznej potrzeby.	108	86
	VI. Pensye.				do rubr. VI.		
21	Wagner Ludwika, wdowa po prymaryuszu z rocznych 350 zł.	45			Jak w latach poprzednich.	19	45
22	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy z rocznych 210 zł.	23				22	23
23	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze z rocznych 175 zł.	19				19	19
24	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu z rocznych 105 zł. . .	11	98			11	11
	VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.						
25	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	7			do poz. 25—27. Jak w latach poprzednich.	6	7
26	Hammer Joanna, sierota po pisarzu z rocznych 63 zł.	7				7	7
27	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym dziennie po 14 ct. z rocznych 51 zł. 10 cent.	5			do poz. 28.	5	5
28	Riess Anna	—			Zmarła 9. Września 1870. (L. W. 11.869/70).	51	77
29	Dmitrasz Mikołaj, były dozorca chorych po 25 cent. dziennie z rocznych 91 zł. 50 cent.	92	111		do poz. 29. Jak na rok 1871.		
30	**VIII. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.**		40		do rubr. VIII. Wynikłość: z roku 1868. . . 112 zł. „ 1869. . . 9 „ „ 1870. . . — „ Razem . 121 zł. Przeciętnie . . . 40 „		
	Do przeniesienia . .		9.685				

Oddział obłąkanych. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		9.685				
	IX. Emolumenta.						
31	Na fiakra dla prymaryusza oddziału obłąkanych . .	63			do poz. 31. i 33. Jak na rok 1871.		63
32	Na ubiór dla woźnego i odźwiernego	40					40
33	Relutum na oświetlenie dla urzędników i sług:				do poz. 34.		
	a) dla 2ch sekundaryuszów 20 zł.				Zaasygnowano do L. W. 16.482/70. Za podstawę do obliczenia służy cena przy-		
	b) dla odźwiernego 7 zł. . .	27			jęta pod poz. 4. dochodów.		33
	c) dla innych	6					
34	Na opał dla rządcy, za 12 sągów z rocznych 127 zł. 20 cent.	36			do poz. 35. Według rzeczywistego stanu Sióstr Miłosierdzia i dziel- nika stałego.		37
35	Na żywność dla 29 Sióstr Miłosierdzia po 120 zł. z rocznych 3.480 zł. . .	370	542		Do Rubr. X.	131	
36	**X. Wydatki kapliczne.**		6		Według istniejącego po- rządku przypadają zwykłe wydatki kapliczne w r. 1872. na oddział położnic, tu więc preliminuje się tylko na nad- zwyczajne wydatki.		6
	XI. Najem pomieszkania.						
37	Dodatek dyrektorowi z ro- cznych 300 zł.	32			do poz. 37.—40. Jak na rok 1871.	45	45
38	Dodatek rządcy z rocznych 300 zł.	32			do poz. 41. Według dzielnika stałego.		
39	Dodatek kasyerowi z rocznych 200 zł.	22					
40	Dodatek kontrolorowi z ro- cznych 120 zł.	13	99		do poz. 42. Wynikłość: w roku 1868. . . 70 zł. „ 1869. . . 81 „ „ 1870. . . 50 „ Razem . . 201 „ Przeciętnie . . 67 „		
	XII. Potrzeby kancelaryjne.						
41	Ryczałt z rocznych 112 zł. 54 cent.	12			Do tego na druk sprawozdania Dy- rekcyi szpitalu . . 10 „ Razem . . 77 zł.	12 50	12 100
42	Rozmaite	77	89				
	Do przeniesienia . .		10.421				

Wydatki — Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		10.421				
	XIII. Remuneracye.				do poz. 43. a. Jak na rok 1871.		
43	Remuneracye stałe:				do poz. 43. b. Według uchwały Wydziału krajowego do L. 536/871.		
	a) Kapłan gr. kat. z rocznych 100 zł.	11			do poz. 44. Wynikłość:	10	11
	b) Woźny z rocznych 60 zł.	7			W roku 1868. . . 56 zł. „ 1869. . . 33 „ „ 1870. . . 111 „		
44	Remuneracye zmienne i zapomogi	70	88		Razem . . 200 zł. Przeciętnie . . . 67 „ W zaokrągleniu . 70 „	111	54
	XIV. Koszta gospodarcze.				do poz. 45. a. Wynikłość:		
45	Wyżywienie:				Z roku 1868. . 25.796 zł. „ 1869. . 25.809 „ „ 1870. . 28.535 „		
	a) Zwykła strawa i dodatki . . . . . 33.800 zł.				Razem . 80.140 „ Przeciętnie . . 26.713 „ Do tego dodatek 26¼% przyznany p. Höflichowi oprócz dawniej pobieranego 5% . 7.012 „ Razem . 33.725 zł. W zaokrągleniu 33.800 „		29.000
	b) Pieczywo . . 5.400 zł.				do poz. 45. b. Wynikłość:		
					Z roku 1868. . 6.624 zł. „ 1869. . 4.732 „ „ 1870. . 4.821 „ Razem . . 16.177 „ Przeciętnie . . 5.392 „ W zaokrągleniu . 5.400 „		
	c) Wino . . . . 110 zł.	39.310			do poz. 45. c. Wynikłość:		
					W roku 1868. . . 116 zł. „ 1869. . . 96 „ „ 1870. . . 106 „ Razem . . 318 zł. Przeciętnie . . . 106 „ W zaokrągleniu . 110 „		
	Do przeniesienia . .	39.310	10.509				

Oddział obłąkanych. Wydatki.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	39.310	10.509				
46	Lekarstwa	1.950			do poz. 46.—49. i 51.—54. Jak na rok 1871.		1.000
47	Sanitarne	500					500
48	Instrumenta chirurgiczne .	55					45
49	Sprzęty domowe	840					850
50	Bielizna i pościel	3.700			do poz. 50. Prawdopodobna potrzeba.		2.700
51	Słoma do leży	200					200
52	Drzewo opałowe	1.400					1.400
53	Oświetlenie	300					300
54	Koszta pogrzebowe . . .	5	48.260			37.984	5
	XV. Utrzymanie budynków.						
55	Konserwacye i reparacye .	1.400			do poz. 55. Jak na rok 1871.	677	1.400
56	Kominiarze i straż ogniowa	101	1.501		do poz. 56. Według kontraktu zawartego do L. W. 432/871 wynosi należytość roczna 350 zł., z której na oddział obłąkanych przypada według dawniej przyjętego stosunku 101 zł. 11 cent.	24	65
	XVI. Odsetki od kapitałów dłużnych.						
57	Funduszowi stypendyjnemu od sumy 26.820 zł. 5%		1.408		do poz. 57. Jak w latach poprzednich.	2.112	1.408
	XVII. Rozmaite.						
58	Przypadkowe		80		do poz. 58. Jak na rok 1871.	50	80
	Suma		61.758				

Fundusz podrzutków.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wyniklość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Zwroty kosztów utrzymania dzieci przez osoby obowiązane	500			2.000	179
	Suma dochodów . .	500				
	w porównaniu z potrzebami . .	56.329				
	okazuje się niedobór .	55.829				

funduszu podrzutków.

Wydatki						
Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z. roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Płace urzędników	600			1.050	420
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	63			63	63
III.	Emołumenta	44			44	37
IV.	Dyurny	1.278			1.378	2.147
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	150			280	141
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	1.044			1.704	1.271
VII.	Koszta utrzymania dzieci . .	53.000			76.850	58.510
VIII.	Koszta leczenia dzieci . . .	100			172	49
IX.	Rozmaite wydatki	50			76	228
	Suma wydatków . .	56.329				

Dochody Fundusz podrzutków.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
1	Zwrot kosztów utrzymania z funduszów innych krajów i od osób obowiązanych		500		W roku 1870 nic nie wpłynęło na tę rubrykę. Zaległości taks za przyjęcie podrzutków z lat dawniejszych z końcem roku 1870 wynoszą: 862 zł. 50 ct., z których prawdopodobnie wpłynie kwota 500 zł.	179	2.000

Fundusz podrzutków. Wydatki

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.				do poz. 1. Na mocy uchwały Wydz. kraj. z d. 24. Marca 1871 L. 8383/870 mianowany tymczasowym kasyerem p. Piotr Grabowicz z placą miesięczną 50 zł.	
	I. Płace urzędników.				do poz. 2.		
1	Dla kasyera		600		Należytość przyznana rozporz. c. k. Namiestnictwa z dnia 3. Lutego 1857 L. 4.478.	420	1.050
	II. Dodatki na mieszkanie.				do poz. 3. (patrz poz. 2.) Według cen obecnych przyjmuje się jak w r. 1871 sąg drzewa po 11 zł.		
2	Dla stręczycielki mamek .		63		do poz. 4.	63	63
	III. Emolumenta.				Według uchwały Wydz. kraj. z d. 24. Marca 1871 L. 8383/870 przyznano zastępcy kontrolora dziennie 1·50.		
3	Wynagrodzenie za 4 sągi drzewa dla stręczycielki .		44		do poz. 5. Na mocy uchwały do poz. 1. W skutek zmiejszonej czynności zniesiono dwa dyurna przy kasie funduszu: a to: jedno na 1·50 a drugie na 1 zł., zostawia się tylko dla zakładu dwa dyurna po 1 zł.	37	44
	IV. Dyurny.				do poz. 6.		
4	Dla zastępującego miejsce kontrolora dziennie 1·50 .	548			Jakkolwiek przeciętna wydatku wynosi 200 zł., to przecież z powodu zmiejszenia czynności, preliminuje się jak w r. 1871	2.147	1.378
5	Dla dwóch dyurnistów stałych	730	1.278		do poz. 7.	141	280
6	**V. Potrzeby kancelaryjne.**		150		Na mocy reskryptu Ministerstwa z dnia 12. Listopada 1852 L. 28.627 i rozporządzenia Namiest. z d. 3. Lutego 1857 L. 4.478.		
	VI. Remuneracye i zapomogi.				do poz. 8. Według rozporządzenia Namiestnictwa z d. 30. Października 1858 L. 48.367.		
	a) Stałe.				do poz. 9.		
7	Dla stręczycielki mamek .	79			Na mocy rozporządzenia gub. z dnia 11. Maja 1855 L. 21.697 udziela się remuneracyę za wypielęgnowanie dziecka do ukończenia 1. roku życia oddanego żywicielce: w I. półroczu życia . . . 2·10		
8	Dla zastępcy dozorcy podrzutków	105			w II. „ „ . . . 1·05 preliminuje się jak na r. 1871 460 zł.		
	b) Zmienne.				do poz. 10.		
9	Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1. roku życia .	460			Jak w r. 1871. preliminuje się 200 zł.		
10	Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dzieci dorosłych	200			do poz 11. Preliminuje się jak na r. 1871. 200 zł., gdyż dotychczas zawsze całą kwotę wydawano.		
11	Urzędnikom i dyurnistom zakładu i kasy podrzutków	200	1.044		w r. 1871. Preliminowano dla pełniącego urząd kasyera stały dodatek, który z powodu uchwały do poz. 1. ustaje.	1.271	1.704
	do przeniesienia . .		3.179				

Wydatki — Fundusz podrzutków.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		3.179				
12	**VII. Koszta utrzymania dzieci.**		53.000		do poz. 12. Wynikłość: z roku 1870 58.510 zł. 20 c. Z powodu zmiejszającej się liczby podrzutków, preliminuje się prawdopodobna potrzeba.	58.510	76.850
13	**VIII. Koszta leczenia dzieci.** (opłata lekarstw.)		100		do poz. 13 i 14. Według prawdopodobnej potrzeby.	49	172
14	**IX. Rozmaite wydatki.**		50			228	76
	Razem		56.329				

Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie.

I. Oddział chorych sporadycznych.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Wynikłość z roku 1870	Uchwalona na rok 1870 kwota
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Odsetki od kapitałów	14.663			14.882	13.176
II.	Dochód z realności i dóbr . .	6.499			6.486	6.400
III.	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia	23.550			22.200	23.779
IV.	Rozmaite przypadkowe . . .	440			200	448
	Razem . . .	45.152				
	w porównaniu z wydatkami .	36.536				
	okazuje się nadwyżka dochodów	8.616				

Oddział chorych sporadycznych.

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wydatki: Wniosek Wydziału krajowego (Złote austr.)	Wydatki: Uchwała Sejmu (Złote austr.)		Wynikłość z roku 1870 (wynosiła zł. austr.)	Uchwalona na rok 1870 kwota (wynosiła zł. austr.)
I.	Płace	4.563			4.050	3.557
II.	Zasługi	50			50	50
III.	Dodatki na mieszkanie . . .	267			267	273
IV.	Wynagrodzenie za emolumenta	128			128	128
V.	Zapisy	76			76	75
VI.	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe . . .	100			400	9
VII.	Potrzeby kancelaryjne . . .	200			180	140
VIII.	Remuneracye i zapomogi . .	1.171			1.381	1.172
IX.	Utrzymanie budynków . . .	2.113			4.716	19.102
X.	Podatki i daniny	2.197			2.462	2.474
XI.	Dyety i koszta podróży . . .	100			230	14
XII.	Koszta gospodarcze	24.000			24.000	25.367
XIII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	20			20	40
XIV.	Potrzeby kościelne	31			31	31
XV.	Rozmaite wydatki	1.520			1.060	1.314
	Razem . . .	36.536				

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Od kapitałów na hypotekach prywatnych lokowanych w kwocie 456.831 złp. 1½ gr.	5.488			do poz. 1—10. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.	6.629	
2	Od kapitału wypożyczonego w listach zastawnych król. Polskiego funduszowi budowy dróg eraryalnych 145.700 złp. 5% 1.821 zł. 25 ct.	1.821				—	
3	Od renty państwowej w banknotach na 3.150 zł. a.w. 5% . . 132 zł. 30 ct.	132				93	
4	Od renty państwowej w srebrze na 6.400 zł. a. w. 5% . . 268 zł. 80 ct.	269				202	
5	Od obligacyj indemnizacyjnych na 87.100 zł. 5% 4.115 zł. 47½ ct.	4.116				4.116	
6	Od obligacyi pożyczki głodowej na 5.700 zł. a.w. 7% 399 zł.	—				584	
7	Od galicyjskich listów zastawnych na 14.300 zł. a. w. 4% . . . . 572 zł.	572				275	
8	Od galicyj. listów zastawnych na 45.300 zł. 5% 2.265 zł.	2.265				316	
9	Od asygnat bankn hypotecznego na 2.000 6% 120 zł.	—				738	
10	Od książeczek galic. kasy oszczędności na 6.023 zł. 56 ct. 5% 301 zł. 18 ct.	—	14.663			223	14.882
	do przeniesienia . .		14.663				

Oddział chorych sporadycznych. Dochody

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		14.663				
	II. Dochody z realności i dóbr.						
11	Czynsz dzierżawny z dóbr „Tropiszów w królestwie Polskiem“	3.500				3.423	3.500
12	Czynsz dzierżawny z dóbr „Rączna i Jeziorzany“ .	1.341				1.407	1.341
13	Czynsz dzierżawny z gruntów dworskich w Rącznej „Pustki“ zwanych . . .	29				16	16
	Do przeniesienia . .	4.870	14.663				

Dochody — Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1 70.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	4.870	14.663				
14	Czynsz dzierżawny z dóbr Prądnik czerwony . . .	1.504				1.504	1.504
15	Procent z folwarku „Przeginia duchowna“	50			do poz. 15. i 16. Na mocy rozporządzenia byłej krakowskiej Rady administracyjnej z dnia 27. Sierpnia 1850. L. 4.873.	50	50
16	Procent z realności Nr. 242/3 „Akademią“ zwanej w Krakowie	75	6.499			—	75
	III. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia.				do poz. 17. Wynikłość: z roku 1868. . . 22.247 zł. „ 1869. . . 21.490 „ „ 1870. . . 22.143 „ Razem . . 65.880 zł. wypada przeciętnie 21.960 „ lub w zaokrągleniu 22.000 „		
17	Z funduszu krajowego galicyjskiego	22.000				22.268	20.800
18	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	1.550	23.550		do poz. 18. Wynikłość: z roku 1868. . . 1.434 zł. „ 1869. . . 1.703 „ „ 1870. . . 1.511 „ Razem . . 4.648 zł. wypada przeciętnie 1.549 „ lub w zaokrągleniu 1.550 „	1.511	1.400
19	**IV. Rozmaite.**		440		do poz. 19. Wedle przeciętnego dochodu z 3. lat ostatnich wynosi ta rubryka 430 zł.	448	400
	Suma		45.152				

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Place.						
1	Zarządcy szpitalu z rocznych . . . . 500 zł.	333			do poz. 1., 2., 3. i 4. Część przypadająca z obliczenia na podstawie dzielnika stałego.	333	333
2	Pisarzowi z rocznych 400 „	267				267	267
3	Kapelanowi „ 200 „	133				133	133
4	Woźnemu „ 250 „	167				167	167
5	Dwom ordynaryuszom po 750 zł.	1.500			do poz. 5., 6. i 7. Roczna należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	1.188	1.500
6	Dwom asystentom po 400 zł.	800				619	800
7	Jednej Siostrze Miłosierdzia 100 zł. a dziesięciu po 75 zł.	850				850	850
8	Tytułem podwyższenia płac dla zarządcy szpitala, pisarza, woźnego i stróża kancelarzjnego o rocznych 770 zł.	513	4.563		do poz. 8. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały wys. Sejmu z dnia 27. Października 1869. r. L. W. kraj. 14.625/1869.	—	
	II. Zasługi.						
9	Dwom leśnym w dobrach „Rączna“ po 25 zł. . .	—	50		do poz. 9. i 12. Roczna należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	50	50
	III. Dodatki na mieszkanie.						
10	Kapelanowi szpitala rocznie 78 zł. 14 cent. . . .	53			do poz. 10. i 11. Roczna należytość obliczona na podstawie dzielnika stałego.	52	53
11	Pisarzowi rocznie 80 zł. . .	54				54	54
12	Dwom asystentom lekarskim po 80 zł.	160	267			167	160
	Do przeniesienia . .		4.880				

Wydatki. Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		4.880				
	IV. Wynagrodzenie za emolumenta.				do poz. 13. Roczna należytość obliczona na podstawie dzielnika stałego.		
13	Kapelanowi szpitala wynagrodzenie za wikt rocznie 191 zł. 61 ct.		128			128	128
	V. Zapisy.				do poz. 14. Wydatek ten uiszczanym bywa na mocy rozporządzenia byłego Senatu Rzeczypospolitej Krakowskiej z dnia 3. Grudnia 1840. do L. 1327. z odsetków wpływających od kapitału zabezpieczonego na dobrach Pawłowice w kwocie 15.062 złp.		
14	Na odprawienie mszy św. przez kapitułę krakowską odsetki z fundacyi ś. p. biskupa Szembeka rocznie 150 złp.	38				37	38
15	Na obdzielenie wyzdrowiałych z zapisu Wencla . . .	38	76		do poz. 15. Stała należytość roczna uiszczana na mocy listu fundacyjnego z odsetków wpływających w kwocie 37 zł. 90½ ct. od 5% obligacyi państwowej na ten cel przeznaczonej im. wart. 950 zł. a.w.	38	38
16	**VI. Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.**	—	100		do poz. 16. Na podstawie wynikłości: z roku 1868. . 11 zł. 80 ct. „ 1869. . 28 „ 13 „ „ 1870. . 9 „ 06 „ Razem . 48 zł. 99 ct. wypada przeciętnie . . . 16 „ 33 „ Z uwagi atoli, iż fundusz szpitalny jako właściciel dóbr może być powołany do udziału w konkurencyi szkolnej, kościelnej i drogowej preliminuje się okrągło 100 zł. a.w.	9	400
	Do przeniesienia . .		5.184				

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		5.184				
17	**VII. Potrzeby kancelaryjne.**	—	200		do poz. 17. Na podstawie wynikłości: z roku 1868. . . 232 zł. „ 1869. . . 243 „ „ 1870. . . 140 „ Razem . . 615 zł. wypada przeciętnie . 205 „ lub w zaokrągleniu 200 „	140	180
	VIII. Remuneracye i zapomogi. **A. Stałe.**				do poz. 18. Na mocy kontraktu ze zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia zawartego L. Namiest. 59.122/861.		
18	Aptekarzowi szpitala z rocznych . . . . 525 zł.	350				350	350
19	Dyrektorowi szpitala 420 „	280			do poz. 19, 20. i 22. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	280	280
20	Urzędnikom c. k. Urzędu podatkowo-zbiorowego w Krakowie za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu rocznie . 100 zł.	67				67	67
21	Leśniczemu za nadzór lasu w dobrach „Rączna“ . .				do poz. 21. Zobacz Rubr. XV. poz. 44.	—	50
22	Stróżowi w kancelaryi zarządu szpitalnego rocznie 200 zł.	134				194	134
	Do przeniesienia . .	831	5.384				

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	831	5.384				
	B. Niestałe.						
23	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	340	1.171		do poz. 23. Wedle wynikłości: z roku 1868. . . 440 zł. „ 1869. . . 300 „ „ 1870. . . 280 „ Razem . . 1.020 zł. wypada przeciętnie 340 „	281	400
	IX. Utrzymanie budynków.						
24	Wybielenie zabudowanania szpitalnego zewnątrz . .	54			do poz. 24. Koszta wybielenia wnętrza budynku szpitalnego ponosi na mocy kontraktu zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia.	54	54
25	Na czyszczenie kominów i kanałów	59			Na wybielenie budynku zewnątrz preliminuje się wynikłość z roku 1870. w kwocie 54 zł.	59	59
26	Na reperacyę budynku szpitalnego	2.000	2.113		do poz. 25. Wedle wynikłości z lat poprzednich.	18.989	2.000
					do poz. 26. Ze względu na doświadczoną potrzebę preliminuje się zeszłoroczna sprawdzona kwota 2.000 zł.		
	X. Podatki i daniny.						
	A. Z realności i dóbr.						
27	Podatek gruntowy od realności szpitala 43 zł. 18 ct. Dodatki mieszane 23 „ 32 „ ℔. 66 zł. 50 ct.	66			do poz. 27., 28. i 29. Na podstawie wykazów przez c. k. Urzęda podatkowe sporządzanych.	54	66
	Do przeniesienia . .	66	8.668				

Oddział chorych sporadycznych. **Wydatki.**

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	66	8.668				
28	Z dóbr „Rączna i Jeziorzany“ *a*) gruntowy 291 zł. 93½ ct. *b*) domowy . 14 „ 70 „ *c*) dodatki mieszane 167 „ 81½ „ *d*) podatek dochodowy wraz z dodatkami . 27 „ 03 „ /. 501 zł. 48 ct.	501				396	500
29	Z dóbr Prądnik Czerwony: *a*) gruntowy . 369 zł. 16 ct. *b*) domowy . 8 „ 16 „ *c*) dodatki mieszane . . 198 „ 37 „ *d*) podatek dochodowy z dodatkami . . 75 „ 38 „ /. 651 zł. 07 „	651				635	659
	B. Ekwiwalenta.						
30	Od nieruchomego majątku szpitalnego	31			do poz. 30., 31. i 32. Wedle odnośnego prawa o stemplach i Ekwiwalentach i na mocy rozporządzeń c. k. Namiestnictwa z dnia 26go Października 1861. L. 70.007 z dnia 17. Sierpnia 1861. L. 50.936. z dnia 2. Lutego 1856. L. 34.620.	31	31
31	Z dóbr: „Prądnik Czerwony“	102				102	102
32	Z dóbr: „Rączna i Jeziorzany“	73				73	73
	C. Indemnizacya.						
33	Z folwarku: „Prądnik Czerwony“ 20letnie raty (Annuitates) za zniesiony czynsz				do poz. 33., 34. i 35. Na mocy rozporządzenia c. k. Rządu krajowego		
	Do przeniesienia . .	1.424	8.668				

Wydatki. Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	1.424	8.668				
	gruntowy konwentu OO. Dominikanów w Krakowie za lata od 1. Listopada 1855 do tegoż 1875 rocznie . .	133			w Krakowie z dnia 2. Lutego 1856 L. 34.620.	133	133
34	Annuitates za zniesioną dziesięcinę parafii Śgo Mikołaja	203				203	203
35	Z dóbr: „Rączna i Jeziorzany“	61				61	61
	D) Podatki gminne i dochodowe z dóbr w Królestwie Polskiem położonych.						
36	Z dóbr Tropiszów 459 złp. 16 gr.	115			do poz. 36. Patrz LW. kr. 3489—1868.	555	115
37	Podatek gminny od pomieszkania kapelana szpitalnego	4			do poz. 37. W skutek rozporządzenia c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 24. Listopada 1858 L. 38.985.	—	4
	E) Podatek dochodowy odsetkowy.						
38	7% podatek dochodowy od prowizyj kapitałów hypotekowanych w kwocie 3.665 zł. 20 ct.	257	2.197		do poz. 38. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24—1868.)	231	515
	do przeniesienia . .		10.865				

Oddział chorych sporadycznych. Wydatki

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół (Złote austr.)	Wniosek Wydziału krajowego: ogół (Złote austr.)	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870. (zł. austr.)	Sprawdzona kwota z roku 1870. (zł. austr.)
	Z przeniesienia . . .		10.865				
	XI. Dyety i koszta podróży.						
39	Na podróże komisyjne w sprawach funduszu jako właściciela dóbr w okręgu Krakowskiem i Królestwie Polskiem położonych . .	—	100		do poz. 39. Wedle wynikłości: z roku 1868 . 132 zł. „ 1869 . 176 „ „ 1870 . . 13 „ Razem . 321 zł. wypada przeciętnie 107 „ w zaokrągleniu 100 „	14	230
	XII. Koszta gospodarcze.						
40	Żywność, lekarstwa. bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma, sprzęty domowe przez Siostry Miłosierdzia, instrumenta chirurgiczne zaś i inne drobniejsze sprzęty przez zarząd szpitalu dostarczane	—	24.000		do poz. 40. Wedle wynikłości: z roku 1868 . 24.838 zł. „ 1869 . 21.359 „ „ 1870 . 25.367 „ Razem 71.564 zł. wypada przeciętnie 23.855 „ w zaokrągleniu 24.000 „	25.367	24.000
	XIII. Odsetki od kapitałów dłużnych.						
41	Od kapitału 2.000 złp. ubezpieczonego na dobrach: „Prądnik czerwony“ na rzecz kościoła Pauny Maryi w Krakowie 4% . . .	—	20		do poz. 41. Na mocy rozporządzenia c. k. krakowskiego Rządu krajowego z dnia 17. Lipca 1859 L. 19.226.	40	20
	do przeniesienia . .		34.985				

Rozkład rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		34.985				
	XIV. Potrzeby kościelne.						
42	Kapelanowi szpitala na odprawieuie mszy św. . .	—	31		do poz. 42. W skutek rozporządzenia c. k. kom. Namiestnictwa w Krakowie z dnia 6. Października 1863 L. 17.933.	31	31
	XV. Rozmaite wydatki.						
43	Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne i inne przypadpadkowe	1.400			do poz. 43. Wedle wynikłości. z roku 1868 . 1.070 zł. „ 1869 . 1.841 „ „ 1870 . 1.238 „ Razem 4.149 zł. wypada przeciętnie 1 383 „ w zaokrągleniu 1.400 „	1.238	1.000
44	Kazimierzowi Brzezińskiemu adjunktowi leśniczemu za dozór lasu i zasiewów leśnych w Rącznej . . .	120	1.520		do poz. 44. Na mocy uchwały Wydziału krajowego do L. 8620—870 podwyższono od 1go Lipca 1870 począwszy roczne wynagrodzenie Brzezińskiego z 60 zł. na 120 zł. a. w.	75	60
	Razem		36.536				

Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie.

II. Oddział położnic i podrzutków.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitala św. Łazarza

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Odsetki od kapitałów	1.933			1.506	1.778
II.	Dochód z realności i dóbr . .	850			1.287	2.447
III.	Zwroty kosztów leczenia . . .	5.200			4.920	5.219
IV.	Zwroty kosztów utrzymania podrzutków	700			8.000	6.253
V.	Rozmaite dochody	100			20	434
	Razem . . .	8.783				
	w porównaniu z potrzebami .	43.160				
	okazuje się niedobór	34.377				

Oddział położnic i podrzutków.

W y d a t k i

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Płace	1.486			1.249	1.187
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	132			52	132
III.	Wynagrodzenie za emolumenta	253			253	238
IV.	Potrzeby kancelaryjne . . .	40			70	31
V.	Remuneracye i zapomogi . .	564			564	445
VI.	Utrzymanie budynków . . .	456			794	1.214
VII.	Podatki i daniny	174			324	252
VIII.	Koszta gospodarcze	14.000			15.000	12.474
IX.	Odsetki od kapitałów dłużnych	5			5	5
X.	Koszta zaopatrzenia podrzutków	26.000			35.000	31.996
XI.	Rozmaite wydatki	50			100	51
	Razem . . .	43.160				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Od obligacyj indemniz. im. wart. 18.570 zł. m. k. 5% 877 zł. 43½	877			do poz. 1–5. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.	877	877
2	Od galic. listu zastawnego na 100 zł. aw. 4% . .	4				4	4
3	Od książeczek galic. kasy oszczędności na 5.737 zł. 15 ct. 5%	—				320	287
4	Od galicyjskich listów zastawnych im. wart. 15.090 zł. 5%	750				140	
5	Od kapitałów na hypotekach prywatnych ubezpieczonych w kw. 24.165 złp. 10 gr. 5%	302	1.933			437	625
	II. Dochody z realności i dóbr.						
6	Czynsz dzierżawny z propinacyi i gruntów w Krowodrzy	850			do poz. 6. Wedle kontraktu zawartego z dzierżawcą Jakubem Weisslitz wydzierżawiono propinacyę w Krowodrzy tylko na czas od ¹⁸/₄ 1869 do tegoż dnia 1872 za opłatą rocznego czynszu w kw. 850 zł., który dla braku innej podstawy i na rok 1872 się preliminuje.	1.900	850
7	Czynsz dzierżawny z młyna w Prądniku białym . .	—	850		do poz. 7. Gdy młyn w Prądniku białym na mocy uchwały sejmowej z dnia 22. Października 1869 za cenę w kw. 4.725 zł. a. w. (patrz LW. kr. 16.048—870) sprzedanym został, przeto nic się nie preliminuje.	547	437
	do przeniesienia . .		2.783				

Oddział położnic i podrzutków. Dochody

Poszczególnienie rubryk pojedynczych							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		2.783				
	III. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia.						
8	Z funduszu krajowego galicyjskiego	5.000			do poz. 8. Dochód wynosił: z roku 1868 . 4.831 zł. „ 1869 . 5.528 „ „ 1870 . 5.120 „ Razem 15.479 zł. wypada przeciętnie 5.159 „ lub w zaokrągleniu 5.000 „	5.120	4.700
9	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	200	5.200		do poz. 9. Wedle wynikłości: z roku 1868 . 240 zł: „ 1869 . 258 „ „ 1870 . 99 „ Razem 597 zł. wypada przeciętnie 199 „ lub w zaokrągleniu 200 „	99	220
	IV. Zwroty kosztów utrzymania podrzutków.						
10	Zwroty kosztów utrzymania podrzutków z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących		700		do poz. 10. Dla braku innej podstawy preliminuje się wynikłość z roku 1870 w zaokrągleniu 700 zł.	6.253	8.000
11	**V. Rozmaite dochody.**	—	100		do poz. 11. Dla zmienności tej rubryki preliminuje się prawdopodobny dochód w kw. 100 zł.	434	20
	Suma dochodów . .		8.783				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Płace.						
					do poz. 1, 2, 3, 4		
1	Zarządcy szpitalu rocz. 500 zł.	167			Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle	167	167
2	Pisarzowi „ „ 400 „	133			dzielnika stałego.	133	133
3	Kapelanowi „ „ 200 „	67				67	67
4	Woźnemu „ „ 250 „	83				83	83
					do poz. 5, 6 i 7.		
5	Asystentowi „ „ 400 „	400			Należytość, którą fundusz	366	420
6	Akuszerce „ „ 78 „ 75 ct:	79			tego oddziału całkowicie ponosi.	71	79
7	Czterym Siostrom Miłosierdzia po 75 zł. . . . ,	300				300	300
					do poz. 8.		
8	Tytułem podwyższenia płac dla zarządcy szpitala, pisarza, woźnego i stróża kancelaryjnego o rocznych 770 zł.	257	1.486		Część przypadająca na fundusz tego oddziału na podstawie uchwały sejmowej z dnia 27. Października 1869. (Liczba W.kraj. 14.625—869.	—	257
	II. Dodatki na mieszkanie.						
					do poz. 9 i 10.		
9	Kapelanowi szpitala rocznie 78 zł. 14 ct.	26			Część przypadająca na fundusz tego oddziału.	26	26
10	Pisarzowi rocznie 80 zł. .	26				26	26
11	Asystentowi rocznie 80 zł. .	80	132			80	80
					do poz. 11.		
					Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.		
	III. Wynagrodzenie za emolumenta.						
					do poz. 12.		
12	Wynagrodzenie za wikt kapelanowi szpitala rocznie 191 zł. 61 ct.	64			Część przypadająca na fundusz tego oddziału.	64	64
	do przeniesienia . .	64	1.618				

Oddział położnic i podrzutków. Wydatki

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	64	1.618				
13	Nauczycielowi w Krowodrzy za nieużywanie gruntu do szkoły należącego . . .	9			do poz. 13. W skutek rozporządzenia c. k. komisyi Namiest. z dnia 7. Kwietnia 1864 L. 7417.	9	9
14	Akuszerce szpitalu wynagrodzenie za wikt	180	253		do poz. 14. Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	165	180
15	**IV. Potrzeby kancelaryjne.**		40		do poz. 15. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 41 zł. „ 1869 — 40 „ „ 1870 — 31 „ Razem 112 zł. wypada przeciętnie 37 „ lub w zaokrągleniu 40 „	31	70
	V. Remuneracye i zapomogi.						
	A. Stałe.						
16	Aptekarzowi szpitala rocznie 525 zł.	175			do poz. 16, 17, 18 i 19. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	175	175
17	Dyrektorowi szpitala rocznie 420 zł.	140				140	140
18	Urzędnikom krakowskiego c.k. urzędu podatkowo-zbiorowego za załatwienie spraw funduszowych 100 zł. . .	33				33	33
19	Stróżowi kancelaryjnemu rocznie 200 zł.	66				97	66
	B. Niestałe.						
20	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	150	564		do poz. 20. Dla braku wynikłości preliminuje się zeszłoroczna sprawdzona kwota 150 zł. aw.	—	150
	do przeniesienia . .		2.475				

Wydatki. Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		2.475				
	VI. Utrzymanie budynków.				do poz. 21 i 22. Stały wydatek roczny, który fundusz tego oddziału w 1/3 części ponosić ma.		
21	Pobielanie budynków zewnątrz	26				26	26
22	Czyszczenie kanałów i kominów	30				30	30
23	Rozmaite inne przypadkowe reperacye	400	456			1.158	738
	VII. Podatki i daniny.						
	A. Podatki z dóbr.						
24	Z Prądnika białego:				do poz. 24 i 26. W skutek uchwały sejmowej z dnia 22. Października 1869 r. sprzedano młyn w Prądniku białym za cenę w kwocie 4.725 zł. a. w. (p. LW. kr. 16.048—870 i dla tego nic się nie preliminuje.	76	79
25	Z Krowodrzy:						
	a) gruntowy 9 zł. 96 ct.						
	b) domowy 8 „ 40 „						
	c) dodatki 40 „ 61 „						
	d) dochodowy 85 „ 77 „						
	Razem 144 „ 74 „	145			do poz. 25. Na podstawie wykazów przez c. k. urzęda podatkowe sporządzanych i ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24—868.	134	149
	B. Ekwiwalenta.						
26	Z Prądnika białego:					26	26
	do przeniesienia . .	145	2.931				

Oddział położnic i podrzutków. Wydatki

Poszczególnienie rubryk pojedynczych							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	145	2.931				
	C. Dziesięciny i podatek dochodowy.						
27	Za zniesioną dziesięcinę w Krowodrzy zakładowi ks. Emerytów w Krakowie za czas od 1. Listopada 1855 do 31. Października 1875 rocznie	8			do poz. 27. Na mocy rozporządzenia byłego krakowskiego c. k. Rządu krajowego z dnia 13. Października 1858 L. 26.525.	8	8
28	7% podatek dochodowy z prowizyi od kapitałów hypotekowanych 302 zł. . .	21	174		do poz. 28. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24—1868).	18	62
	VIII. Koszta gospodarcze.						
29	Żywność, lekarstwa, sprawienie bielizny, pranie, oświetlenie, słoma, sprzęty domowe i t. p.		14.000		do poz. 29. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 15.102 zł. „ 1869 — 13.429 „ „ 1870 — 12.474 „ Razem 41.005 „ wynosi przeciętnie 13.668 „ lub w zaokrągleniu 14.000 „	12.474	14.000
	IX. Odsetki od kapitałów dłużnych.						
30	Dla kapituły krakowskiej 5% od kapitału 400 złp. na folwarku „Krowodrza“ hypotekowanego roczn. 20 złp.		5		do poz. 30. Na mocy rozporządzenia byłego c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 27. Czerwca 1856. L. 14.768 i późniejszych uchwał sejmowych.	5	5
	do przeniesienia . .		17.110				

Wydatki — Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie

Poszczególnienie rubryk pojedyńczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		17.110				
	X. Koszta zaopatrzenia podrzutków.				do poz. 31.		
31	Na utrzymanie podrzutków na wsi pielęgnowanych .		26.000		Wedle wynikłości: z roku 1868 — 32.480 zł. „ 1869 — 33 531 „ „ 1870 — 31.996 „ Razem 97.957 zł. wypada przeciętnie 32.652 „ Gdy w skutek uchwały sejmowej z dnia 23. Października 1869 — obostrzającej przyjmowanie podrzutków do zakładu spodziewać się należy znacznego zmniejszenia stanu podrzutków, przeto preliminuje się 26.000 zł.	31.996	35.000
	XI. Rozmaite wydatki.						
32	Koszta sądowe, portorya, koszta inseratów i t. p. . .		50		do poz. 32. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 1 zł. „ 1869 — 70 „ „ 1870 — 51 „ Razem 122 „ wypada przeciętnie 41 „ Dla zmienności tej rubryki preliminuje się okrągło 50 zł. a. wal.	51	100
	Suma wydatków . .		43.160				

Fundusz szpitala Św. Ducha w Krakowie.

Oddział Syfilitycznych.

Preliminarz sumaryczny

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitala św. Ducha w Krakowie

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Wynikłość z roku 1870	Uchwalona na rok 1870 kwota
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Odsetki od kapitałów	419			364	402
II.	Zwroty kosztów	12.200			14.100	16.728
III.	Rozmaite dochody	10			10	4
	Razem	12.629				
	W porównaniu z wydatkami .	30.159				
	Okazuje się niedobór	17.530				

Oddział syfilitycznych.

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wydatki: Wniosek Wydziału krajowego (Złote austr.)	Wydatki: Uchwała Sejmu (Złote austr.)		Wynikłość z roku 1870 (wynosiła zł. austr.)	Uchwalona na rok 1870 kwota (wynosiła zł. austr.)
I.	Płace	1.753			1.275	1.270
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	173			173	173
III.	Dyurna	244			231	244
IV.	Emolumenta	33			33	33
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	100			110	84
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	200			340	209
VII.	Utrzymanie budynków . . .	510			110	163
VIII.	Koszta gospodarcze	14.200			13.100	14.789
IX.	Podatki	16			36	3
X.	Zaopatrzenia	73			73	97
XI.	Czynsz za najem pomieszkań .	12.667			20	20
XII.	Rozmaite wydatki	100			4.100	346
	Razem	30.159				

Dochody — Fundusz szpitala św. Ducha w Krakowie

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.				do poz. 1—8. Jednoroczna należytość obliczona wedle stopy procentowej.		
1	Od renty państwowej w banknotach na 100 zł. 5% 4 zł. 20 cent.	4				4	
2	Od renty państwowej w srebrze na 200 zł. 5% 8 zł. 40 cent.	8				8	
3	Od obligacyi indemniz. na 300 zł. 5% 14 zł. 17½	14				14	
4	Od asygnat banku hypotecznego na 200 zł. 6% 12 zł.	—				70	
5	Od książeczek Galic. kasy Oszczędność na 573 zł. 19 ct. 5% 28 zł. 66 ct.	—				13	
6	Od Galicyjskich listów zastawnych na 200 zł. 4% 8 zł.	8				12	
7	Od Galicyjskich listów zastawnych na 4.100 zł. 5% 205 zł	205				33	
8	Od kapitałów na hypotekach prywatnych ubezpieczonych im wart 14 374 złp. 9 gr. 5% . . 179 zł. 68 ct.	180	419			248	364
	II. Zwroty kosztów utrzymania chorych.						
9	Z funduszu krajowego Galicyjskiego	10.500				14.789	12.700
10	Z funduszów obcokrajowych	1.700	12.200		do poz. 9. i 10. Wedle przecięcia z ostatnich 3ch lat.	1.939	1.400
11	**III. Rozmaite.**	—	—			4	10
	Suma dochodów . .		12.629				

Oddział syfilitycznych. Wydatki

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Płace urzędników i sług.						
1	Zarządca szpitala z rocznych . . . . 375 zł.	250			do poz. 1., 3., 4., 7., 8., 9. i 10. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	250	250
2	Prymaryusz z rocz. 625 „	625				625	625
3	Chirurg z rocznych 400 „	267			do poz. 2. Należytość, którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	267	267
4	Woźny z rocznych 200 „	133				128	133
5	Tytułem podwyższenia płacy dla zarządcy szpitala, dyurnisty i woźnego rocznie 530 zł.	353			do poz. 5. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały sejmowej z dnia 27. Października 1869. (L. W. kr. 14.625 — 1869).	—	353
6	Dodatek do płacy prymaryusza rocznie . . 125 zł.	125	1.753			—	—
	II. Dodatki na mieszkanie.				do poz. 6. Na mocy uchwały Wydziału kraj. z dnia 28. Grudnia 1870. L. 15.590.		
7	Zarządca szpitala rocznie 180 zł.	120				120	120
8	Chirurgowi rocznie . 80 zł.	53	173			53	53
	III. Dyurna.						
9	Pisarzowi dziennemu w kancelaryi zarządu szpitalnego po 1 zł. dziennie . . .		244			231	244
	IV. Emolumenta.						
10	Zarządcy szpitalu wynagrodzenie za opał roczn. 50 zł.		33			33	33
	Do przeniesienia . .		2.203				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia. . .		2.203				
	V. Potrzeby kancelaryjne.						
11	Druki, litografie, potrzeby do pisania. oświetlenie kancelaryi i t. p.		100		do poz. 11. Według wynikłości: z roku 1868. . . 103 zł. „ 1869. . . 113 „ „ 1870. . . 84 „ Razem . . . 300 zł. wypada przeciętnie 100 „	84	110
	VI. Remuneracye i zapomogi.						
	A. Stałe.						
12	Dyrektorowi szpitala rocznie . . . . . 210 zł.	140			do poz. 12. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	140	140
	B. Niestałe.						
13	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	150	290		do poz. 13. Na podstawie doświadczonej w latach poprzednich potrzeby.	69	200
	VII. Utrzymanie budynków.						
14	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych	70			do poz. 14. i 15. Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.	—	70
15	Czyszczenie kominów w zabudowaniu szpitalnem . .	40				40	40
16	Reperacye budynku szpitalnego	400	510		do poz. 16. Budynek jest obecnie własnością miasta, przeto preliminuje się tylko na najniezbędniejsze reperacye 400 zł.	123	400
	Do przeniesienia . .		3.103				

Oddział syfilitycznych. Wydatki

Poszczególnienie rubryk pojedynczych.

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		3.103				
	VIII. Koszta gospodarcze.						
17	Potrzeby gospodarcze przez Siostry Miłosierdzia dostarczane jako to: żywność, lekarstwa, bielizna i t. p.	14.000			do poz. 17. Wedle wynikłości: z roku 1868. . . 12.798 zł. „ 1869. . . 12.796 „ „ 1870. . . 14.659 „ Razem . . 40.253 zł. wypada przeciętnie 13.418 „ Ze względu atoli na coraz bardziej wzrastającą potrzebę tej rubryki preliminuje się w zaokrągleniu . 14.000 zł.	14.659	12.900
18	Potrzeby gospodarcze dostarczane przez Zarząd szpitala jako to: sprawienie sprzętów domowych, instrumentów chirurgicznych itp.	200	14.200		do poz. 18. Wedle wynikłości: z roku 1868. . . 407 zł. „ 1869. . . 18 „ „ 1870. . . 130 „ Razem . . . 555 zł. wypada przeciętnie . 185 „ lub w zaokrągleniu . 200 „	130	200
	IX. Podatki.						
19	Podatek gruntowy wraz z dodatkami od parcel gruntowych Nr. 118 — 124 do szpitala św. Ducha należących rocznie 4 złr. 53 ct.	3			do poz. 19. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.	2	3
	Do przeniesienia . .	3	17.303				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1 70.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	3	17.303				
20	7% podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 179 zł. 68½ ct. pobieranej od kapitałów na hypotekach prywatnych ubezpieczonych 12 zł. 60 ct.	13	16		do poz. 20. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24 z roku 1868.)	1	33
	X. Zaopatrzenia.						
21	Okońskiej Anastazyi, byłej nadzorczyni chorych dziennie po 20 ct.	—	73		do poz. 21. Należytość uznana uchwałami Wys. Sejmu z roku 1865/6., którą fundusz tego oddziału całkowicie ponosi.	97	73
	XI. Czynsz za najem pomieszkań.						
22	Gminie miasta Krakowa zaległe wynagrodzenie za używanie budynku szpitalnego od roku 1850. do 1. Kwietnia 1870. 10.000 zł.	6.667			do poz. 22. i 23. Na podstawie zawartego kontraktu (p. L. W. kr. 7.405/870.) i stósownie do wniosku w tym względzie przez Wydział krajowy Wys. Sejmowi przedłożyć się mającego.	20	
23	Za wynajęcie od gminy Krakowskiej budynku szpitalnego za czas od 1. Kwietnia 1870. do końca Marca 1873 o rocznych 3.000 zł. 9.000 zł.	6.000	12.667			—	
24	**XII. Rozmaite wydatki.**		100		do poz. 24. Preliminuje się prawdopodobną kwotę na nieprzewidziane wydatki.	346	4.100
	Suma wydatków . .		30.159				

Fundusz szpitala św. Ducha w Krakowie.

II. Oddział obłąkanych.

Preliminarz specyalny

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny funduszu szpitala św. Ducha w Krakowie

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Odsetki od kapitałów	304			299	116
II.	Zwroty kosztów leczenia . . .	6.700			5.950	8.618
III.	Rozmaite dochody	10			10	—
	Razem . . .	7.014				
	w porównaniu z potrzebami . .	18.561				
	okazuje się niedobór	11.547				

Oddział obłąkanych.

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wydatki: Wniosek Wydziału krajowego	Wydatki: Uchwała Sejmu	Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.		wynosiła zł. austr.	
I.	Płace	1.252		825	897
II.	Dodatki na mieszkanie . . .	87		87	87
III.	Dyurna	122		122	116
IV.	Emolumenta	17		17	17
V.	Potrzeby kancelaryjne . . .	30		40	28
VI.	Remuneracye i zapomogi . .	140		170	105
VII.	Utrzymanie budynków . . .	295		95	288
VIII.	Koszta gospodarcze	10,220		7.380	8.883
IX	Podatki	15		24	7
X.	Czynsze za najem pomieszkań .	6.333		10	10
XI.	Rozmaite wydatki	50		2,100	175
	Razem . . .	18.561			

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego: szczegół	Wniosek Wydziału krajowego: ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Od kapitału 10.000 złp. zabezpieczonego na dobrach Kazimierza Wielka w Królestwie Polskiem 4% 100 zł. — ct. a po odtrąceniu podatku zwanego: „Ofiarą w kwocie . . 19 „ 55 „ pozostałość 80 „ 45 „						
2	Od kapitałów w kwocie 15.079 złp. 12 gr. na realnościach w Krakowie hypotekowanych 5% 188 „ 49½ „	269				102	299
3	Od galicyjskich listów zastawnych im. wart. 700 zł. 5% 35 zł.	35	304			14	—
	II. Zwroty kosztów utrzymania chorych.						
4	Z funduszu krajowego galicyjskiego	5.800			do poz. 4. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 5.935 zł. „ 1869 — 5.592 „ „ 1870 — 6.154 „ Razem 17.681 zł. wypada przeciętnie 5.894 „ lub w zaokrągleniu 5.800 „	7.268	5.500
5	Z funduszów obcokrajowych	900	6.700			1.350	450
6	Rozmaite		10				10
	Suma dochodów . .		7.014		do poz. 5. i 6. Wedle przecięcia z ostatnich 3 lat.		

Oddział obłąkanych — Wydatki

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.						
	I. Place urzędników i sług.						
1	Zarządca szpitalu rocz. 375 zł.	125				125	125
2	Prymaryusz „ „ 750 „	750			do poz. 1, 3, 4, 6, 7, 8 i 9.	575	150
3	Chirurg „ „ 400 „	133			Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle	133	133
4	Woźny „ „ 200 „	67			dzielnika stałego.	64	67
5	Tytułem podwyższenia płacy dla zarządcy szpitala, dyurnisty i woźnego rocznie 530 zł.	177	1.252		do poz. 2. Na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 4. Lutego 1870 L. 1.316.	—	
	II. Dodatki na mieszkanie.				do poz. 5. Część przypadająca na fundusz tego oddziału na mocy uchwały Wys. Sejmu z dnia 17. Października 1869. (LW. kr, 14.625—1869.)		
6	Zarządcy szpitalu rocznie 180 zł.	60				60	60
7	Chirurgowi szpitalu rocznie 80 zł.	27	87			27	27
	III. Dyurna.						
8	Pisarzowi dziennemu w kancelaryi zarządcy dziennie po 1 zł.		122			116	122
	IV. Emolumenta.						
9	Zarządcy szpitala na opał rocznie 50 zł.		17			17	17
	V. Potrzeby kancelaryjne.						
10	Druki, litografie, oświetlenie, opał kancelaryi i t. p. wydatki		30		do poz. 10. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 27 zł. „ 1869 — 21 „ „ 1870 — 28 zł. Razem 76 „ wypada przeciętnie 25 „ lub w zaokrągleniu 30 „	28	40
	do przeniesienia . .		1.508				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		1.508				
	VI. Remuneracye i zapomogi.				do poz. 11. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego.		
	A. Stałe.						
11	Dyrektorowi szpitala rocznie 200 zł.	70			do poz. 12. Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.	70	70
	B. Niestałe.						
12	Na remuneracye zmienne, zapomogi i zastępstwa . .	70	140		do poz. 13 i 14. Wedle wynikłości z lat poprzednich.	35	10
	VII. Utrzymanie budynków.						
13	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych . . .	70			do poz. 15. Budynek szpitalny przyznano gminie miasta Krakowa na własność, przeto preliminuje się tylko na pomniejsse reperacye 200 zł.	—	10
14	Czyszczenie kominów w zabudowaniu szpitalnem . .	25				25	25
15	Reperacye budynku szpitalnego	200	295			263	
	VIII. Koszta gospodarcze.				do poz. 16. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 7.440 zł. „ 1869 — 6.787 „ „ 1870 8.841 „ Razem 23.068 zł. wypada przeciętnie 7.689 „ lub w zaokrągleniu 8.000 „		
16	Potrzeby gospodarcze przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia dostarczane, jako to: żywność, bielizna, lekarstwa i t. p.	8.000				8,841	7.340
17	Na skompletowanie inwetarza bielizny i innych sprzętów w skutek rozp. W.kr. do L. 6719—871 . . .	2.200			do poz. 18. Wedle wynikłości: z roku 1868 — 6 zł. „ 1869 — 2 „ „ 1870 — 42 „ Razem 50 zł. wypada przeciętnie 17 „ lub w zaokrągleniu 20 „		
18	Potrzeby gospodarcze, które zarząd szpitala dostarcza, jako to: instrumenta chirurgiczne, sprzęty domowe i t. p.	20	10.220			42	40
	do przeniesienia . .		12.163				

Oddział obłąkanych. Wydatki.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .		12.163				
	IX Podatki.						
19	Podatek gruntowy wraz z dodatkami od parcel gruntowych Nr. 118 — 124 rocznie 4 zł. 53 ct. . .	2			do poz. 19. Część przypadająca na fundusz tego oddziału.	1	2
20	Podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 188 zł. 49½ c. pobieranej od kapitałów na realnościach w Krakowie hypotekowanych 13 zł. 16 c.	13	15		do poz. 20. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ustaw Ministerstwa finansów Nr. 24—1868.)	6	22
	X. Czynsze za najem pomieszkań.						
21	Gminie miasta Krakowa wynagrodzenie za użycie budynku szpitalnego za czas od roku 1855 do 1. Kwietnia 1870 10.000 zł. . .	3.333			do poz. 21 i 22, Na podstawie zawartego kontraktu (p. L. W. kr. 7,405—870) i stosownie do wniosku w tym względzie przez Wydział krajowy Wys. Sejmowi przedstawić się mającego.	10	
22	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego za czas od 1. Kwietnia 1870 do końca Marca 1873 o rocznych 3.000 zł. 9.000 zł.	3.000	6.333			—	
23	**XI. Rozmaite wydatki.**		50		do poz. 23. Na koszta nieprzewidziane preliminuje prawdopodobny wydatek.	175	2100
	Suma wydatków . .		18.561				

Fundusz policyjny.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny

Dochody

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Odsetki od kapitałów i obligacyj	261			261	261
II.	Dochód z realności	5.122			5.122	5.122
III.	Policyjne grzywny	100			100	97
IV.	Zwroty	20			20	47
V.	Różne przypadkowe	2			2	567
	Razem	5.505				
	W porównaniu z wydatkami .	3.824				
	Okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie	1.681				

Funduszu policyjnego.

Wydatki						
Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Wniosek Wydziału krajowego	Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota	Wynikłość z roku 1870
		Złote austr.			wynosiła zł. austr.	
I.	Podatki i daniny	1.771			1.753	1.771
II.	Utrzymanie budynków . . .	800			800	2.204
III.	Koszta gospodarcze	1.183			2.013	490
IV.	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20			20	11
V.	Zwroty grzywien policyjnych .	28			28	—
VI.	Zwroty należytości posłańców karnych	2			2	—
VII.	Remuneracye	10			10	—
VIII.	Rozmaite przypadkowe . . .	10			9	1.664
	Razem	3.824				

Poszczególnienie rubryk pojedynczych							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
	I. Odsetki od kapitałów.						
1	Na domu Nr. 86. i 87. w Krakowie zabezpieczona suma 109 złp. 1 gr. po 5% 1 złr. 37 ct. . . .	1			do poz. 1. i 2. Roczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 20% podatku dochodowego przy pozycyi 2. lit. a) 60 zł. 87½ ct. 2. „ b) 4 „ 62½ ct.	1	1
2	Od obligacyj: *a*) w monecie konw. oprocentowana Renta państwowa na 5750 złr. po 5% 301 złr. 87½ ct. . . .	241			do poz. 3. Na podstawie umowy zawartej z c k. Nadprokuratoryą L. W. 7.106/869.	241	241
	b) w monecie konw. w srebrze oprocentowana Renta państwowa na 450 złr. po 5% 23 zł. 62½ ct. . .	19	261		do poz. 4. Dochód wynosił: w roku 1868. 103 zł. 85 cent. „ 1869. 105 „ 94½ „ „ 1870. 97 „ 30 „ Razem 307 zł. 09½ c. Przeciętnie 102 „ 36½ „	19	19
	II. Dochody z realności.						
3	Od funduszu karnego za najem domu pod Nr. 20²/₄ św. Maryą Magdaleną zwanego		5.122		do poz. 5. Dochód wynosił: w roku 1868. — zł. — ct. „ 1869. 61 „ 72½ „ „ 1870. 46 „ 67 „ Razem 108 zł. 39½ c. Przeciętnie . 36 „ 13 „	5.122	5.122
4	**III. Policyjne grzywny.**		100		Ponieważ liczba korekcyonistów, którzyby koszta leczenia i utrzymania sami ponosić mogli, zbyt jest małą, przeto preliminuje się przyjętą na rok 1871. kwotę 20 zł. — zwłaszcza, iż się zmniejsza corocznie stan korekcyonistów.	97	100
5	**IV. Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów.**		20			47	20
6	**V. Rozmaite.**		2				
	Razem . . .		5.505				

Wydatki. Fundusz policyjny.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych							
Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Wydatki.				do poz. 1. i 2. Podatek obliczono wedle istniejących przepisów podatkowych.		
	I. Podatki i daniny.				do poz. 3.		
1	Podatek czynszowy z dodatkami od lokalności najętej funduszowi karnemu za rocznych 5.122 zł. . . .	1.768			Wynikłość przeciętna nie może służyć za podstawę ponieważ reperacye budynków nie dadzą się do pewnej rocznej kwoty ograniczyć. Preliminuje się przeto prawdopodobną potrzeb w kwocie 800 zł.	1 768	1.750
2	Podatek gruntowy z dodatkami od posiadłości ziemskiej należącej do zakładu korekcyjnego pod Nr. $20^2/_4$	3	1.771		do poz. 4. Wynikłość: z roku 1868. 127 zł. 2 ct. „ 1869. 343 „ 51 „ „ 1870. 102 „ $81^1/_2$ „ Razem 573 zł. $34^1/_2$ c. Przeciętnie 191 „ $11^1/_2$ „	3	3
	II. Utrzymanie budynków.				do poz. 5. Koszta te wynosiły: w roku 1868. 5 zł. 92 ct. „ 1869. 9 „ 74 „ „ 1870. — „ — „ Gdy jednak rubryka ta ustalić sie nieda, przeto preliminuje się na rok 1872. prawdopodobną potrzeb 30 zł.	2.204	800
3	Reperacye domu wewnątrz i zewnątrz		800				
	III. Koszta gospodarcze.				do poz. 6., 7. i 8.		
4	*a*) Wyżywienie korekcyonistów męzkich	200			Przyjmuje się prawdopodobną potrzeb zwłaszcza, że już od kilku lat nie sprawiono odzienia, pościeli i bielizny.	103	320
5	*b*) Koszta leczenia	30			do poz 9.	—	100
6	*c*) Ubiór	100			Wynikłości: z roku 1868. 475 zł. $59^1/_2$ c. „ 1869. 665 „ $39^1/_2$ „ „ 1870. 371 „ $20^1/_2$ „ Razem 1512 zł. $19^1/_2$ c. przeciętnie . 504 „ $6^1/_2$ „	—	100
7	*d*) Pościel	10				—	10
8	*e*) Bielizna	60				—	60
9	*f*) Utrzymanie korekcyonistek w zakładzie detencyjnym żeńskim	660			Z powodu zmienności liczby korekcyonistek nie można brać za podstawę trzyletniego przecięcia. Przyjmując na rok 1872. dla pewności w przecięciu po 5 głów dziennie i licząc po $36^1/_2$ cen. od głowy, wypada dziennie po 1 zł. $82^1/_2$ ct. czyli rocznie 656 zł. 70 c., którą to kwotę zaokrągla się na 660 zł.	371	1.300
	Do przeniesienia . .	1.060	2.571				

Fundusz policyjny. Wydatki.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870	Sprawdzona kwota z roku 1870
		Złote austr.				zł. austr.	
	Z przeniesienia . . .	1.060	2.571				
10	*g*) Potrzeby domowe: na sprawienie ławek, tapczanów, kadzi na wodę, dalej na czyszczenie kanałów, kloak i t. d.	80			do poz. 10. Wynikłość: z roku 1868. — zł. — ct. „ 1869. 20 „ — „ „ 1870. — „ — „ Razem 20 zł. — ct.	—	80
11	*h*) Opał dla korekcyonistów męzkich w zakładzie karnym pomieszczonych . .	15			Na potrzeby domowe w r. 1870. nie było żadnego wydatku, tem pewniej spodziewać się należy w r. 1872.,	16	15
12	*i*) Pranie bielizny	8			preliminuje się przeto przyjętą na rok 1871. kwotę	—	8
13	*k*) Rozmaite potrzeby: na drobne wydatki	20	1.183		80 zł.	—	20
14	**IV. Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek.**		20		do poz. 11., 12. i 13. Preliminuje się prawdopodobną, przyjętą na rok 1871. kwotę. do poz. 14., 15., 16., 17. i 18.	11	20
15	**V. Zwroty grzywien policyjnych.**		28		Wedle przeciętnych wynikłości z ostatnich trzech lat, i wedle prawdopodobnej potrzeby.	—	28
16	**VI. Zwroty należytości posłańców karnych.**		2			—	2
17	**VII. Remuneracye.**		10			—	10
18	**VIII. Rozmaite przypadkowe.**		10			1.664	9
	Razem		3.824				

Fundusze niedotowane.

(Samoistne.)

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1872.

Preliminarz sumaryczny funduszów samoistnych.

Liczba porząd.	Nazwa rubryk	Dochody: Wniosek Wydziału krajowego	Dochody: Uchwała Sejmu	Wydatki: Wniosek Wydziału krajowego	Wydatki: Uchwała Sejmu		Uchwalona na rok 1870 kwota wynosiła: w dochodach	Uchwalona na rok 1870 kwota wynosiła: w wydatkach
		Złote austryackie.					złote austr.	
1	Fundusz domestykalny . . .	3.543		1.210			3.097	1.210
2	„ kultury krajowej . .	5.903		4.528			4.039	2.279
3	„ szkoły kucia koni . .	2.334		—			—	—
4	„ A. hr. Stadnickiego .	1.275		1.223			1.275	1.355
	Suma dochodów . .	13.055		6.961				
	Z porównania dochodów z wydatkami	6.961						
	Okazuje się nadwyżka . . .	6.094				Nadwyżka zostanie użytą na pomnożenie majątku zarodowego.		

Fundusz domestykalny.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek na rok 1872. szczegół	Wniosek na rok 1872. ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Uchwalona na rok 1870 kwota
		Złote austr.				
	Dochody.					
	I. Odsetki od obligacyj.				do rubr. I. Całoroczna należytość wedle stopy procentowej po odtrąceniu 20% podatku dochodowego. Stan kapitałów wynosi: *a*) 5% pożyczka loteryjna 7.000 zł. *b*) 5% renta państwowa (srebr.) 18.000 „ *c*) 5% renta państwowa (Bnkt.) 4.200 „ *d*) 4% listy zastawne . . . 44.100 „ *e*) 5% listy zastawne . . . 10.000 „ Razem 83.300 „	
1	Od obligacyj pożyczki loteryjnej na 7.000 po 5% 350 zł.	280				
2	Od renty państwowej srebrem oprocentowanej na 18.000 zł. po 5% 945 zł.	756				
3	Od renty państwowej na 4.200 zł. po 5% 210 zł.	168				
4	Od listów zastawnych: *a*) na 44.100 zł. po 4% 1.764 zł	1.764				
	b) na 10.000 zł. po 5% 500 zł.	500	3.468			
	II. Rozmaite dochody.				do rub. II. Wedle prawdopodobnej wynikłości.	
5	Ażyo od odsetków pozycya 2 srebrem pobieranych od 756 zł. 10%		75			3.097
	Suma		3.543			
	Wydatki.					
1	**I. Wydawnictwo aktów grodzkich z archiwum bernadyńskiego**	1.200			do poz. 1. Wedle uchwały Sejmowej z dnia 16. Stycznia 1866.	
2	Rozmaite	10	1.210		do poz. 2. Na stemple i inne drobne potrzeby.	
	Suma . . .		1.210			

Fundusz kultury krajowej.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego szczegół	Wniosek Wydziału krajowego ogół	Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody						
	I. Odsetki.						
1	Od obligacyj jednolitego państwa na 100 zł. 5% w srebrze	4			do poz. 1. Całoroczna należytość po potrąceniu 16% podatku wynosi . . . . 4 zł. 20 ct.		
2	Od obligacyj indemnizacyjnych imiennej wartości 51.600 zł.	2.438			do poz. 2. Zapas z końcem r. 1870 wynosił . . . 50.950 zł. W skutek wylosowania obligacyi na 1.650 zł. i zakupieniu za uzyskaną gotówkę nowej obligacyi wzmógł się zapas o 650 zł.		1.760
3	Od kapitałów lokowanych w filii Zakładu dla handlu i przemysłu, tudzież od kapitałów w r. 1871 oprocentować się mających .	300	2.742				
4	**II. Kary za przestępstwa polowe i lasowe.**	.	3.160		do poz. 4. Wedle 3letniego przecięcia. Wynikłości wynosiły: w r. 1868 2.620 zł. 44 c. „ 1869 3.767 „ 78½ „ „ 1870 3.080 „ 32 „ Razem 9.468 zł. 54½ c. przeciętnie 3.156 „ — „		2.278
	III. Rozmaite.						
5	Ażyo za srebro otrzymane z procentów od jednolitego długu państwa	.	1		do poz. 1. wydatków. Trzyletni dochód wynosił 83 zł. 87 ct. przeciętnie . 28 „ — „		1
	Suma dochodów . .		5.903				
	Wydatki.						
1	Zwroty kar	28			do poz. 2. Wedle uchwały Sejmu z dnia 30. Sierpnia 1870 preliminuje się z funduszu kultury krajowej 4.000 zł. zaś z funduszu krajowej rub. VII. poz. 20 . . . 1.000 „		
2	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	4.000					
3	Na wydatki nieprzewidziane	500	4.528				
	Suma wydatków . .	.	4.528		do poz. 3. Na stypendya, zasiłki itd.		2.279

Fundusz szkoły kucia koni.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
1	**I. Odsetki od obligacyj.**				Stan papierów publicznych wynosi:		
	a) Od listów zastawnych na 44.600 zł. po 4% . .	1.784			*a*) Listy zastawne 55.600 zł.		
	b) na 11.000 zł. po 5% .	550	2.334		*b*) Książeczka kasy oszczędności . 49 „ od której odsetki się kapitalizują.		
	Razem		2.334				
	Wydatków nie ma żadnych, pozostaje zatem nadwyżka w dochodach		2.334		Wedle uchwały sejmowej z dnia 2. Listopada 1869 r. przeznaczono na założenie szkoły weterynaryi cały zapas w efektach. Dochód zatem doliczony zostanie od kapitału.		

Fundusz Al. hr. Stadnickiego.

Poszczególnienie rubryk pojedynczych

Liczba porząd.	Przedmiot	Wniosek Wydziału krajowego		Uchwała Sejmu	Uzasadnienie	Wynikłość z roku 1870.	Sprawdzona kwota z roku 1870.
		szczegół	ogół				
		Złote austr.				zł. austr.	
	Dochody.						
1	Dotacya z funduszu domestykalnego na wydawnictwo aktów z archiwum bernadyńskiego	1.200			do poz. 1. Wedle uchwały sejmowej z dnia 16. Stycznia 1866.	1.200	1.200
2	Ze sprzedarzy 30 egzemplarzy I. tomu aktów grodzkich po 2 zł. 50 cnt. . .	75	1.275		do poz. 2. Preliminuje się prawdopodobny dochód.	75	80
3	Suma dochodów . .		1.275		Dochody od właściwego majątku zarodowego na mocy aktu fundacyjnego dn. 16. Maja 1865 LW. 355 pobiera matka fundatora a następnie jego bracia pobierać będą.		
	w porównaniu poniżej wykazanemi wydatkami . . .		1.223				
4	Okazuje się nadwyżka dochodów		52				
	Wydatki.						
1	Dr. Ksaweremu Liske wynanogrodzenie za czynności około wydawnictwa aktów z archiwum bernadyńskiego rocznie	800			do poz. 1. Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 10. Stycznia 1869 l. 43.	800	800
2	30% rabat księgarzom Seifertowi i Czajkowskiemu we Lwowie ze sprzedanych 30 egzemplarzy I. tomu aktów grodzkich 22 zł. 50 ct.	23			do poz. 2. Wedle umowy zawartej do LW. 5.911/868.	23	24
3	Koszta druku i oprawa . .	400	1.223			400	531
	Suma wydatków . .		1.223				

Wykaz obrotów pieniężnych

Funduszów niżej poszczególnionych na rok 1870.

Liczba porząd.		Dochody z zapasem początkowym				Wydatki				Stan ostateczny			
		Majątku											
		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
1	Fundacya Bema	5.700	—	558	9	—	—	524	51	5.700	—	33	58
2	dtto Brześciańska	3.100	—	382	10	—	—	355	17	3.100	—	26	93
3	dtto Brzeski	3.651	40	476	92	2.351	40	463	89½	1.300	—	13	02½
4	dtto Brzeżany	1.510	—	210	82½	560	—	175	51½	950	—	35	31
5	dtto Czajkowski	12.800	—	3.393	75	—	—	3.391	75	12.800	—	2	—
6	dtto Cieszewski i Zawadzki	6.500	—	309	56	—	—	—	—	6.500	—	309	56
7	dtto Falkenfels	10	—	12	60	100	—	12	60	—	—	—	—
8	dtto Głowiński	195.439	85	34.767	30½	133.689	85	30.381	85	61.750	—	4.385	45½
9	dtto Goluchowski	19.200	—	1.684	85	440	—	1.218	66	18.760	—	466	19
10	dtto Hauer	1.564	56	80	51½	422	56	72	64½	1.142	—	7	87
11	dtto Horecki	4.400	—	279	54	—	—	207	08	4.400	—	72	46
12	dtto Janowski	2.448	21	114	74	2.398	21	114	74	50	—	—	—
13	dtto Jarosław	8.979	64	844	84	6.579	64	783	89	2.400	—	60	95
14	dtto Karol Ludwik	6.600	—	548	08	—	—	475	34	6.600	—	72	74
15	dtto Krzeczunowicz Ig.	12.587	15	2.684	48	1.787	15	2.371	31	10.800	—	313	17
16	dtto Krzeczunowicz Wal.	6.389	47	557	69	89	47	540	12	6.300	—	17	57
17	dtto Kisliçki	4.127	69	664	67	1.082	—	560	05½	3.045	69	104	61½
18	dtto Krausneker	5.606	—	630	—	3.456	—	630	—	2.150	—	—	—
19	dtto Koenigsberg	17.058	74	2.614	56½	2.408	74	2.126	02	14.650	—	488	54
20	dtto Kraków	70.587	68	4.873	30	55.437	68	4.873	30	15.150	—	—	—
21	dtto Krakowiec	1.952	66	166	35	2	66	130	35	1.950	—	36	—
22	dtto Krościenko	1.362	01	233	46½	662	01	165	96½	700	—	67	50
23	dtto Kulczycki	8.707	—	937	66	2.307	—	692	—	6.400	—	245	66
24	dtto Lewicki	19.479	70	2.077	92½	679	70	1.381	54½	18.800	—	696	38
25	dtto Łoś	30.968	33½	1.862	13½	4.417	—	1.344	58	26.551	33½	517	55½
26	dtto Małecki	1.000	—	95	08	—	—	70	87½	1.000	—	24	20½
27	dtto Matczyński	18.481	85	812	19	18.481	85	602	59½	—	—	209	59½
28	dtto Manasterzyska	1.350	—	286	82½	—	—	154	87½	1.350	—	131	95
29	dtto Mikołajów	6.900	—	761	84½	6.000	—	658	27	900	—	103	57½
30	dtto Mikiewicz	1.4 1	35	142	55½	1 101	35	115	13	300	—	27	42½
31	dtto Miroszewski	16.115	08	1.054	54	1.015	08	988	86½	15.100	—	65	67½
32	dtto Moszczańska	1.050	—	21	33	1.050	—	21	31	—	—	—	02
33	dtto Morawski (familijna)	643	70	31	74	543	70	31	68½	100	—	—	05½
34	dtto Morawski (niefamil.)	4.000	—	94	49½	—	—	1	—	4.000	—	93	49½
35	dtto Nahaczów	800	—	101	84	800	—	101	84	—	—	—	—
36	dtto Nielepiec	771	34	163	20½	471	34	111	24½	300	—	51	96
37	dtto Niezabitowska	21.780	—	2.123	29	980	—	1.522	09½	20.800	—	601	19½
38	dtto Otawski	550	—	51	97	—	—	33	61½	550	—	18	35½
39	dtto Olszewski	7.200	—	—	—	—	—	—	—	7.200	—	—	—
40	dtto Popkiewicz	5.121	88	25	14	21	88	—	—	5.100	—	25	14
41	dtto Potocki	22.590	25	1.777	65	22.190	25	1.777	65	400	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	560.575	54½	68.509	65	271.526	52	59.183	94	289.049	02½	9.325	71

Fundusze stypendyjne.

Wykaz obrotów pieniężnych funduszów niżej poszczególnionych za rok 1870.

Liczba porząd.		Dochody z zapasem początkowym				Wydatki				Stan ostateczny			
		Majątku											
		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr	ct.	złr.	ct.
	Z przeniesienia . . .	560.575	54½	68.509	65	271.526	52	59.183	94	289.049	02½	9.325	71
42	Fundacya Pniewskiego	2.000	—	—	—	—	—	—	—	2.000	—	—	—
43	dtto Przemyśla	1.250	—	152	08	1.150	—	140	09	100	—	11	99
44	dtto Radymna I.	1.024	95	179	61½	24	95	113	81½	1.000	—	65	80
45	dtto Radymna II.	2.776	66	335	11	126	66	294	17½	2.650	—	40	93½
46	dtto Rappaporta	1.446	69	668	71	946	69	535	20	500	—	133	51
47	dtto Rudolf	2.050	—	501	41½	—	—	394	57	2.050	—	106	84½
48	dtto Russian	20.416	75	2.325	52½	6.616	75	1.858	73½	13.800	—	466	79
49	dtto Rzeszów	2.495	—	106	22	2.245	—	53	76	250	—	52	46
50	dtto Seidler	1.600	—	1.445	28½	—	—	1.280	71	1.600	—	164	57½
51	dtto Sącz	13.602	24	1.638	77	1.474	40	1.545	44½	12.127	84	93	32½
52	dtto Skibiński	10.000	—	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	—
53	dtto Sielecka	7.934	—	989	74	4.034	—	703	26	3.900	—	286	48
54	dtto Sławek	3.149	17	421	61½	1.639	17	314	32	1.510	—	107	29½
55	dtto Szmoniewski	1.648	92	146	05	48	92	95	83	1.600	—	50	22
56	dtto Stanisławów	777	41	387	03	323	27	377	03	454	14	10	—
57	dtto Towarnicki	276.980	87	31.493	41	6.991	66	27.442	38	269.989	21	4.051	03
58	dtto Unia lubelska	806	13	73	97	350	—	56	13	456	13	17	84
59	dtto Zalchocki	41.830	09	5.327	27	3.930	09	4.180	59½	37.900	—	1.146	67½
60	dtto Zawadzki	50.017	19½	3.433	49½	43.917	19½	3.433	49½	6.100	—	—	—
61	dtto Żebrowski	33.283	30	3.223	55	3.583	30	2.861	87½	29.700	—	361	67½
62	dtto Żurakowski	112.970	53	8.009	67	1.030	53	7.341	97½	111 940	—	667	69½
	Razem	1,148.635	45	129.368	18	349.959	10½	112.207	33	798.676	34½	17.160	85
63	Fundusz pomnika Kościuszki	19.234	19	573	20½	8.584	19	573	20½	10.650	—	—	—
64	dtto posagowy Komarnickich	1.000	—	118	12½	—	—	47	25½	1.000	—	70	87½
65	dtto Stanowy sierociński	47.180	—	3.886	19	14.680	—	3.126	4½	32.500	—	760	14½
66	dtto galicyjskich inwalidów	33.729	97	2.112	7½	29	97	1.440	7	33.700	—	672	½
67	dtto inwalidów niżankowieckich	1.500	—	71	9½	—	—	70	86	1.500	—	—	23½

Spis rzeczy.

		Stronica
1.	Preliminarz specyalny funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu	6
2.	„ „ „ szpitala głównego we Lwowie:	
	a) Oddział chorych	26
	b) „ położnic	42
	c) „ obłąkanych	52
3.	„ „ funduszu podrzutków	62
4.	„ „ „ Św. Łazarza w Krakowie:	
	a) Oddział chorych	68
	b) „ położnic i podrzutków	82
5.	„ „ funduszu Św. Ducha w Krakowie:	
	a) Oddział syfilitycznych	92
	b) „ obłąkanych	100
6.	„ „ funduszu policyjnego	108
7.	„ snmaryczny funduszów samoistnych	114
8.	„ specyalny funduszu domestykalnego	115
9.	„ „ „ kultury krajowej	116
10.	„ „ „ szkoły kucia koni	117
11.	„ „ „ Al. hr. Stadnickiego	118
12.	Wykaz obrotów pieniężnych za rok 1870 funduszów:	
	a) stypendyjnego; — b) Kościuszki; — c) Komarnickich; — d) stanowy sierociński; — e) galicyjskich inwalidów: — f) inwalidów Niżankowieckich	119/120

L. W. 8514/818.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1869.

Wysoki Sejmie!

Przedłożone na 5tem posiedzeniu zeszłego roku (25go Sierpnia 1870) zamknięcie rachunków funduszów krajowych za rok 1869, przekazano komisyi budżetowej, lecz z powodu krótkiego trwania ówczesnej kadencyi sejmowej niezdążyła komisya przedłożyć Wysokiemu Sejmowi swego sprawozdania pod obrady. Wydział kr. zarządziwszy przeto nowy nakład druku rzeczonych zamknięć rachunkowych, przedkłada takowe Wysokiemu Sejmowi pod ·/. w dopełnieniu postanowień Statutu kr. §. 18 i instrukcyi dla Wydziału kr. §. 7. — Szczegółowe rachunki obrotu majątkowego tychże funduszów przygotowane są do użytku Wysokiej Izby, lecz dla objętości swojej, ze względu na koszta druku i dotychczasowy zwyczaj, nie zostały wydrukowane.

Ogólny obrót kasowy:

		Dochody	Wydatki	Zapas ostateczny
A.	Fundusz krajowy i fundusze zakładów dotowanych z funduszu krajowego	3,815.912 zł. 95½ ct.	3,105.300 zł. 70½ ct.	710.612 zł. 25 ct.
B.	Fundusze samoistne, czyli niedotowane z funduszu krajowego .	5,925.628 „ 9 „	2,569.115 „ 64½ „	3,356.512 „ 44½ „
C.	Depozyta serwitutowe . .	560.921 „ 35 „	192.532 „ 47 „	368.388 „ 88 „
	Razem . .	10,302.462 „ 39½ „	5,866.948 „ 82 „	4,435.513 „ 57½ „

W powyższych cyfrach mieszczą się wynikłości rzeczywiste, t. j. stale budżetem krajowym przewidziane i przenośne, t. j. zaliczki, depozyta, lokacye chwilowe i obrót zamiany efektów. W tym tedy porządku następuje poszczególnienie wynikłości:

A. Fundusz krajowy i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

I. Dochody i wydatki rzeczywiste.

		Dochody	Wydatki
1.	Fundusz krajowy (w ściślejszem znaczeniu) . . .	1,277.209 zł. 62 ct.	1,302.483 zł. 15 ct.
2.	Szpital główny we Lwowie:		
	a. Oddział chorych	59.781 „ 69½ „	89.677 „ 64 „
	b. „ położnic	7.557 „ 10 „	7.627 „ 12 „
	c. „ obłąkanych	48.420 „ 31½ „	49.165 „ 10½ „
3.	Fundusz podrzutków	69.210 „ 29½ „	68.823 „ 20½ „
4.	Szpital św. Łazarza w Krakowie:		
	a. Oddział chorych	33.015 „ 91½ „	31.682 „ 91½ „
	b. „ położnic i podrzutków . . .	57.509 „ 91 „	49.561 „ 24 „
	do przeniesienia . .	1,552.704 zł. 85 ct.	1,599.020 zł. 37½ ct.

	Dochody	Wydatki
z przeniesienia . .	1,552.704 zł. 85 ct.	1,599.020 zł. 37½ ct.
5. Szpital św. Ducha w Krakowie:		
a. Oddział obłąkanych	8.128 „ 76½ „	8.128 „ 76½ „
b. „ syfilitycznych	15.425 „ 65½ „	15.241 „ 85½ „
6. Fundusz policyi krajowej	5.556 „ 77 „	18.365 „ 1 „
7. Zapas początkowy	91.096 „ ½ „	
Wynikłości rzeczywiste razem wynoszą . .	1,672.912 „ 4½ „	1,640.756 „ ½ „
8. Preliminowana budżetem kwota wynosi . .	1,302.938 „ „	1,302 938 „ „
9. Z porównania okazuje się różnica	369.974 „ 4½ „	337.818 „ ½ „
a po odtrąceniu sumy wydatków od dochodów, . .	337.818 „ ½ „	
wynikłość pomyślniejsza o	32.156 „ 4 „	

W szczegółowych zamknięciach rachunkowych uzasadniono przy każdej pozycyi przyczynę zachodzących różnic; tu tylko wspomnieć musimy, iż

a) w ciągu roku bieżącego, korzystając z pomyślnego stanu kursów, sprzedaliśmy efektów funduszu drogowego nad preliminowaną sumę więcej o 50.900 zł. za kwotę 46.897 zł. 45 ct. opierając się na uchwale sejmowej z dnia 10. Listopada 1869, którą poruczono Wydziałowi krajowemu sprzedać cały zapas pomienionych efektów;	
b) z chwilowych lokacyj kapitałów rozporządzalnych uzyskaliśmy nad preliminowaną kwotę więcej o	8.017 zł. 88 ct.
c) ściągnięto w drodze egzekucyi zaległości funduszu krajowego w kwocie . .	12.469 „ 90 „
d) oszczędzono przy kosztach reprezentacyi z powodu krótszego trwania Sejmu (rub. I. poz. 5.)	13.297 „ 7½ „
e) W rubryce płac urzędników Wydziału krajowego oszczędziliśmy z powodu nieobsadzenia niektórych posad (Rub. II.)	10.687 „ 17 „
f) W rubryce XIII. z kwoty 30.000 zł. przeznaczonej do rozporządzalności Wydziału krajowego pozostało	17.145 „ 84½ „
g) W innych działach	217 „ 61 „
Razem . .	108.732 zł. 93½ ct

Pomienione dochody i oszczędności umożliwiły Wydziałowi krajowemu, bez zażądania osobnego kredytu pokryć w ciągu 1869. roku, nieprzewidziane preliminarzem wydatki a mianowicie:

Rub. IV. funduszu krajowego, koszta szczepienia, w kwocie	21.394 zł. 58½ ct.
przy rubryce V. koszta sanitarne	20.308 „ 85 „
tudzież zwiększone wydatki szpitali a mianowicie:	
w oddziale chorych we Lwowie	29.895 „ „
szpitali prowincyonalnych (Rub. III.)	3.631 „ 36½ „
w rubryce X. funduszu krajowego, kwaterunkowe żandarmeryi, z powodu utworzenia nowych stacyj	1.347 „ 9½ „
Suma	76.576 zł. 89½ ct.
co w porównaniu z wyżwykazanym większym dochodem, przedstawia korzystniejszą wynikłość w kwocie	32.156 „ 4 „

II. Dochody przenośne.

Dział rachunków przenośnych mieszczący w sobie obrót zaliczek, depozytów, lokacyj pieniędzy rozporządzalnych i obrót efektów, przedstawia wynikłości:

	w dochodach	w wydatkach
w gotowiznie	1,039.025 zł. 14½ ct.	950.894 zł. 8½ ct.
„ efektach	607.793 „ 75 „	513.650 „ 61½ „
Razem	1,646.818 zł. 89½ ct.	1,464.544 zł. 70 ct.

III. Zapasy początkowe.

Te wynosiły: *a.* przeniesione do działu dochodów rzeczywistych pieniądze gotowe

w kwocie	91.096 zł.	1/2 ct.
b. efekta	496.182 „	1/2 „
Razem	587.278 zł.	2 ct.

Zebranie sumaryczne.

	Dochody	Wydatki
I. Wynikłości rzeczywiste	1,581.816 zł. 4 ct.	1,640.756 zł. 0 1/2 ct.
II. „ przenośne	1,646.818 „ 89 1/2 „	1,464.544 „ 70 „
III. zapas początkowy	587.278 „ 2 „	
Razem	3,815.912 zł. 95 1/2 ct.	3,105.300 zł. 70 1/2 ct.
Z porównania dochodów z wydatkami	3,105.300 „ 70 1/2 „	
okazuje się zapas ostateczny	710.612 „ 25 ct.	
a mianowicie: w gotowiznie 120 287 zł. 10 ct.		
w asygnatach banku hipotecznego imiennej wartości 128.400 „		
w książkach kasy oszczędności 10.857 „ 23 „		
	259.544 „ 33 „	
w efektach		451.067 zł. 92 ct.
Odtrąciwszy od tego sumę depozytów	197.672 „ 42 „	447.067 „ 92 „
pozostaje rzeczywisty, własność funduszu krajowego stanowiący zapas w kwocie	61.871 „ 91 „	4.000 „

z którego gotówkę przeniesiono jako dochód do budżetu na rok 1870 (poz V str. 1) zaś wykazana suma efektów (4000 zł.) mieści w sobie:

a. skrypt dłużny gminy Miłoszowie na	1.000 „
b. „ „ p. Majerowej	3.000 „

B. Fundusze samoistne, niedotowane z funduszu krajowego.

Do tego rzędu należały po koniec 1868 roku fundusze: domestykalny, weterynaryi, Kościuszki, stypendyjne, hr. Stadnickiego, stanowy sierociński, budowy domu obłąkanych w Kulparkowie, zapomóg z lat 1866, 1868 i byłego obw. tarnowskiego, kultury krajowej, inwalidów, posagowy, J. Komarnickiego i Ossolińskich.

W ciągu 1869 r. przyrosły: dobra Winniki należące do fundacyi stypendyjnej Głowińskiego; dalej fundacye stypendyjne, które jeszcze w życie nie weszły, mianowicie: Michała Olszewskiego, kopca Unii lubelskiej, Hipolita Czajkowskiego i M. Konieckiego.

Wynikłości funduszów samoistnych wynoszą:	Dochody	Wydatki
a. rzeczywiste	1,215.783 zł 14 1/2 ct.	1,296 635 zł. 95 ct
b. przenośne	1,962.811 „ 5 „	1,272.479 „ 69 1/2 „
c. zapas początkowy	2,747.033 „ 89 „	
Razem	5,925.628 „ 9 „	2,569.115 „ 64 1/2 „
a z porównania dochodów z wydatkami	2,569.115 „ 64 1/2 „	
okazuje się zapas ostateczny	3,356.512 „ 44 1/2 „	
a mianowicie: w gotowiznie	141.535 „ 52 1/2 „	
„ efektach	3,214.976 „ 92	

Wykazany zapas gotówki został użytym w odpowiedniej części na pomnożenie majątku zarodowego, zaś resztę w miarę obrotu i potrzeb funduszów użyto na wypłaty należytości bieżących, lub ulokowano chwilowo.

C. Depozyta serwitutowe.

Ten dział obejmuje kapitały przyznane gminom przez Władze rządowe jako wynagrodzenie za wykupione służebnictwa, wykonywane dawniej na gruntach dominikalnych, które to kapitały gminy przyjmować na teraz się wzbraniają, a które tymczasowo w depozycie kasy krajowej przechowujemy.

W ciągu roku bieżącego skłoniły się niektóre gminy do odebrania swych kapitałów, znaczniejsza część jednak znajduje się jeszcze w kasie krajowej. Kapitały te składają się z obligów indemnizacyjnych, i z pieniędzy gotowych, które w kasie oszczędności są ulokowane.

Obrót przedstawia:	w dochodach	w wydatkach
gotowizną	60.512 zł. 98 ct.	49.902 zł. 61 ct.
efektami	500.408 „ 37 „	142.629 „ 86 „
Razem . . .	560.921 „ 35 „	192.532 „ 47 „
a z porównania dochodów z wydatkami	192.532 „ 47 „	
okazuje się zapas ostateczny	368.388 „ 88 „	
a mianowicie w gotowiznie	10.610 „ 37 „	
„ efektach	357.778 „ 51 „	

Zaległości bierne i czynne.

A. *Stan czynny.*

1. Fundusz krajowy i fundusze zakładów dotowanych z funduszu krajowego .	949.516 zł. 33½ ct
2. Fundusze samoistne	257.390 „ 24 „
Suma stanu czynnego . .	1,206.906 „ 57½ „

B *Stan bierny.*

1. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego .	276.660 zł. 43 ct.	
2. Fundusze samoistne	49.458 „ 33½ „	
Suma stanu biernego . . .		326.118 zł. 76½ ct.
Odtrąciwszy sumę stanu biernego od czynnego, okazuje się przewyżka stanu czynnego o		880.787 zł. 81 ct.
zaś z zestawienia obecnego stanu ze sumą przewyżki pozostałej z końcem 1868r. w kwocie		670.762 „ 87½ „
Okazuje się przyrostu . .		210.024 zł. 93½ ct.

Przyczyny tego przyrostu są następujące:

a) wciągnięto do ewidencyi niewykazane dawniej zaległości zakładu narodowego imienia Ossolińskich . . .	40.871 zł. 34½ ct.	
b) przyrosły zaległości przypadających rat pożyczki głodowej z r. 1866 i 1868 w kwocie	176.973 zł. 3 ct.	
c) wciągnięto do depozytów przeniesione do kasy krajowej majątki zarodowe:		
1. Oddziału chorych we Lwowie	63.614 zł. 74 ct.	
2. „ położnic „ „	1.881 „ 40 „	
3. „ obłąkanych	7.565 „ — „	
4. zakładu obłąkanych w Kulparkowie . . .	4.000 „	
Razem		294.905 „ 51½ „
Z porównania tej kwoty z powyż wykazaną sumą przyrostu		210.024 „ 93½ „
okazuje się, iż suma zaległości umniejszyła się właściwie o		84.880 „ 58 „

a to z powodu energiczniejszego działania egzekucyjnego.

W celu spiesznego ściągania zaległości wykazywaliśmy peryodycznie, jakoteż w wypadkach specyalnych zaległe kwoty do egzekucyi, mianowicie: zaległości funduszu krajowego i zakładów szpitalnych, do L. W. 1252, 12.931, 12.936; funduszu drogowego do L. W. 1.223, 2.136, 2.967, 3.332, 5.588, 6.068, 7. 319, 7.809, 9.085, 11.029, 11.409, 13.025; fuuduszów stypendyjnych do L. W. 7.148, 7 694, 7.795, 9.970, 12.934, 15.031; funduszów zapomogi do L. W. 3.446, 10 638, 16.277, 2.215, 10.639, 3 867; funduszu kultury krajowej do L. W. 14.439; funduszu policyi do L. W. 1 983, 3 143, 6.083, 7 906, 8.888, 10.233, 11.367. 12.932 i 16 305. Wypowiedzieliśmy takze wszystkie kapitały szpitali św. Łazarza i Ducha od których dłużnicy niepłacili odsetków w terminach właściwych. W roku 1870 wpłynęły oprócz znacznej części zaległych dodatków krajowych i kosztów leczenia, prawie wszystkie zaległości pożyczek zapomogowych.

Znaczniejsze pozycye zaległości z końcem 1869 r. były:

a). dodatki do podatków . . . . . 243 624 zł
tak w skutek ściągnięcia przymusowego, jakoteż z powodu odpisania podatków za szkody elementarne;

b). zaliczki na budowę i konserwacyę dróg . . . . . 54.034 zł.

c). zwroty kosztów leczenia wszystkich szpitali (17.735 zł. 48.608 zł. 922 zł. 28 535 zł. 38 717 zł. 18.610 zł.) Razem . . . . . 153.127 zł
koszta te są własnością odnośnych zakładów, i tutaj wykazywane bywają tylko dla ewidencyi. Cyfra znaczna odpowiada wielkiemu ruchowi chorych i co roku wypełnia się nowym przyrostem, w miejsce ubytku wpływających restancyj;

d). zaliczka z roku 1859na dostawę koni . . . . . 137.059 zł.
kwota ta została przekazaną c. k. Rządowi, na częściowe pokrycie długu zaciągniętego przez fundusz krajowy z funduszu kameralnego w kwocie 208.000 zł. w. a,

e) zaliczki dane szpitalom na rachunek należytości przypadających im z funduszu krajowego . . . . . 95 735 zł ct.

Zaliczki te dawane szpitalom we Lwowie, w Krakowie i na prowincyi, istnieją od czasu pierwszej organizacyi rządowej, i nie możliwą byłaby egzystencya tych zakładów bez podobnych zaliczek.

f). zapomogi zwrotne dawane gminom w dawniejszych latach . . . 6 803 zł

Do rzędu zaliczek biernych należą głównie:

1. Zaasygnowane a niezrealizowane należytości funduszu krajowego w kwocie . 125 433 zł.

2. Zaliczki wydane z funduszu krajowego szpitalom do końca 1869 r. niewyrachowane (patrz pozycyę lit. *e* zaległości czynnych) . . . . . 95.735 zł. ct.

3. Wylosowane a nie wykupione obligacye i kupony pożyczki głodowej . 46 6[illegible]0 „

Zważywszy, iż zamiast uiszczonych zaległości, powstają zawsze nowe, że zaliczki szpitalom i na budowę dróg w razach konieczności odmówione być nie mogą, że depozyta, pieniądze obce i niezrealizowane asygnacye, za zgłoszeniem się stron natychmiast wypłacone być muszą, zaliczki po złożeniu rachunków najczęściej przenoszone bywają na rubryki stałe, zważywszy nakoniec, że inne zaliczki i zaległe zwroty przekazane zostały c. k. Skarbowi państwa na pokrycie długu należącego:

a. funduszowi kameralnemu w kwocie . . . . . 180.222 zł.
b. „ ochotników „ „ . . . . . 45.000 „
przeto niemożemy z wykazanych kwot zaległości czynnych, nic zamieszczać w preliminarzu na rubryki dochodów.

Majątek zarodowy.

Ogół majątku zarodowego funduszów i zakładów zostających w administracyi Wydziału krajowego, wynosił z końcem 1868 roku razem . . . . . 2,187.676 zł. 23½ ct.
zaś z końcem 1869 roku wynosi:

a. w kapitałach hipotekowanych	307.575 zł. 92 ct.		
b. „ papierach publicznych	2,590.900 „ 54 „		
c. „ dobrach i realnościach (wartości szacunkowej)	1,205.599 „ 97 „		
Razem		3,104.076 „	43 „
Z porównania okazuje się przyrostu		916.400 „	19½ „

Powiększenie to powstało z powodów następujących:

1. Odebrano w ciągu tego roku dobra stypendyjne Winniki i inne realności należące do funduszu stypendyjnego, w wartości . . . . . 299.308 „ 20 „
2. Przybudowano część zakładu obłąkanych w Kulparkowie w wartości . . 96 179 „ 68½ „
3 Wciągnięto do rachunku wartość dóbr i iścizny zakładu narodowego Ossolińskich 404 142 „ 2 „
i kapitały hipotekowane tegoż zakładu . . . . . 25.410 „
4 Kapitały windykowanych lub nowo przyrosłych funduszów stypendyjnych wynoszą 34 858 „ 60½ „
5. Skapitalizowane i do majątku zarodowego funduszów wcielone odsetki od kapitałów przyniosły (patrz wykaz porównawczy pod 2) . . . . . 56 501 „ 68½ „
Razem jak wyżej . . . 916.400 „ 19½ „

Wyłuszczony stan rzeczy, przedstawia pomyślny stan finansowy funduszów krajowych tak w dziale majątku zarodowego jakoteż obrotowego, pomimo, iż kraj dotąd jeszcze ponosi dotkliwe skutki niedawnych klęsk głodowych i elementarnych, i pomimo ciągle wzmagających się potrzeb poszczególnych zakładów.

Kończąc rzecz, Wydział krajowy wnosi:

„Wysoki Sejm raczy po zbadaniu zamknięć rachunkowych za rok 1869., Wydziałowi krajowemu wydać absolutoryum.“

Lwów dnia 27. Czerwca 1871.

Marszałek krajowy.
Leon książe Sapieha.

Sprawozdawca:
Maurycy Krainski.

Zamknięcie rachunków

funduszów krajowych

za rok 1869.

Spis przedmiotów.

A). **Fundusz krajowy i fundusze zakładów dotowanych z funduszu krajowego:**

1. Fundusz krajowy . . . . . na stronicy 3
2. Szpital główny we Lwowie: Oddział chorych . . . . . „ 4
   dto położnic . . . . . „ 5
   dto obłąkanych . . . . . „ 5
3. Fundusz podrzutków . . . . . „ 6
4. Szpitał św. Łazarza w Krakowie: Oddział chorych . . . . „ 6
   „ położnic i podrzutków . . „ 7
5. Szpital św. Ducha w Krakowie: Oddział obłąkanych . . . . „ 7
   dto syfilitycznych . . . . „ 8
6 Fundusz policyi . . . . . „ 9

B). **Fundusze i zakłady samoistne (niedotowane z funduszu krajowego):**

1. Fundusz domestykalny . . . . . na stronicy 12
2. „ szkoły kucia koni . . . . . „ 12
3. „ pomnika Kościuszki . . . . . „ 12
4. „ Al. hr. Stadnickiego . . . . . „ 13
5. Fundusze stypendyjne . . . . . „ 13
6. Fundusz stanowy sierociński . . . . . „ 16
7. „ zakładu obłąkanych w Kulparkowie . . . . . „ 16
8. „ budowy domu dla podrzutków . . . . . „ 17
9. „ kultury krajowej . . . . . „ 17
10. „ galicyjskich inwalidów . . . . . „ 18
11. „ niżankowickich „ . . . . . „ 18
12. „ posagowy J. Komarnickiego . . . . . „ 19
13. „ zakładu narodowego imienia Ossolińskich . . . . „ 19
14. „ zapomogi byłego obwodu Tarnowskiego . . . . . „ 19
15. „ „ z roku 1866 . . . . . „ 20
16. „ „ „ 1868 . . . . . „ 20

C). **Depozyta serwitutowe** . . . . . „ 24

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze
								zł. w. a.	
		A. Fundusz krajowy tudzież fundusze i zakłady z funduszu tego dotowane.							
		1. Fundusz krajowy.							
1	I.	Odsetki od obligacyj i dochód ze sprzedaży obligacyj	130.732	27½	.	.	84 600	46.132	.
2	II.	Różne przypadkowe: a) Z odnajmu ubikacyj sejmowych 1061 zł. 66 b) Odsetki od chwilowo lokowanych kapitałów . . . . . 9017 „ 88 c) Nadwyżka z fund policyjnego 14400 „ —	24.479	54	.	.	1.300	23.180	.
3	.	Zwroty rachunkowe odnośnie do rubryki wydatków II., III., IV., V., VII., X., XII., i XIII., tudzież zwrot danych dotacyj	179.098	2½	.	.	.	179.098	.
4	.	Dodatki do podatków po odtrąceniu zwrotów	942.899	78	.	.	952.280	.	9.380
							1,058.180		
5	I	Koszta reprezentacyi	.	.	71.342	92½	84.640	13.297	.
6	II.	„ zarządu	.	.	81.049	83	91.737	10.687	.
7	III.	„ leczenia	.	.	247.631	36	244.000	.	3.631
8	IV.	„ szczepienia	.	.	21.499	58½	126	.	21.374
9	V.	Wydatki sanitarne	.	.	20 434	85	126	.	20.309
10	VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynnych	.	.	20 582	.	20.582	.	.
11	VII	„ „ „ naukowych	.	.	39.518	.	39.754	236	.
12	VIII.	Utrzymanie pomników historycznych . . .	.	.	6.500	.	6.500	.	.
13	IX.	Zwrot do fund zapomogi rozdanej w r. 1866	.	.	43 607	73	43 608	.	.
14	X.	Kwaterunkowe dla żandarmeryi	.	.	30 733	9½	29 386	.	1.347
15	XI.	Podatki i daniny	.	.	.	.	1 325	1.325	.
16	XII.	Dopłaty na drogi	.	.	535.674	34½	369.000	.	166.674
17	XIII.	Rozmaite przypadkowe	.	.	12.937	09	31.100	18 163	.
18	.	Dotacye	.	.	170.972	34	176 002	5.030	.
		Suma . . .	1,277 209	62	1,302.483	15	1,437 886	297.148	222.715
								74 433	
19	.	Zaliczki, depozyta i pieniądze chwilowo lokowane	1,522.317	34½	1,396 821	84½	.	.	.
20		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	71 234	89	109.663	85½	.	.	.
		{ w efektach	339.450	81½	401.243	82	.	.	.
		Razem	3,210 212	67	3,210.212	67	.	.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot.	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota zł. w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze zł. w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze zł. w. a.
		2. Szpital główny we Lwowie.							
		a) Oddział chorych.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	2.323	24½	.	.	2.839	.	516
2	II.	Legata	3.433	65	.	.	1.668	1.766	.
3	III.	Dochód z realności	282	70	.	.	282	1	.
4	IV.	Dodatki	23.752	26	.	.	25.092	.	1.340
5	V.	Zwroty kosztów leczenia	29.557	16½	.	.	52 895	.	23.338
6	VI.	Rozmaite	432	67½	.	.	144	289	.
7		Dotacye	.	.	.	.	10.536	.	10.536
							93 456		
8	I. do XIII.	Koszta zarządu	.	.	24 508	48	23 437	.	1.071
9	XIV.	„ gospodarcze	.	.	56.470	95	66.000	9.529	.
10	XV.	Zwroty kosztów utrzymania chorych	.	.	1.604	33	1.400	.	204
11	XVI.	Koszta utrzymania budynków	.	.	5 502	36½	2.144	.	3 358
12	XVII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	.	.	101	78	80	.	22
13	XVIII.	Podatki	.	.	70	76	195	124	.
14	XIX.	Rozmaite	.	.	1.418	97½	200	.	1 219
		Suma	59.781	69½	89.677	64	93.456	14.709	41 604
									29.895
15	.	Zaliczki i depozyta	42.809	94½	9.270	6	.	.	.
16	.	Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	5.026	11½	9.400	05½	.	.	.
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	9.266	25	8.536	25	.	.	.
		Razem	116.884	½	116 884	½	.	.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze zł. w. a
		2 Szpital główny we Lwowie.							
		b) Oddział położnic.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	85	15	.	.	99	.	14
2	II.	Dochód z realności	31	65	.	.	32	.	.
3	III.	Dodatki	133	54½	.	.	134	.	.
4	IV.	Zwroty kosztów leczenia	544	35	.	.	275	269	.
5	V.	Rozmaite	12	40½	.	.	14	.	2
6	.	Dotacye	6.750	.	.	.	6 552	198	.
							7.106		
7	I. do XIII	Koszta zarządu	.	.	1.755	23	1.491	.	264
8	XIV.	„ gospodarcze	.	.	5.364	77	5 000	.	365
9	XV.	Zwroty kosztów leczenia	.	.	.	.	.	.	.
10	XVI.	Utrzymanie budynków	.	.	313	85	236	.	78
11	XVII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	.	.	176	01	352	176	.
12	XVIII.	Podatki	.	.	5	67	7	1	.
13	XIX.	Rozmaite	.	.	11	59	20	8	.
		Sum[a]	7.557	10	7 627	12	7.106	652	723
									71
14	.	Zaliczki i depozyta	447	77	377	75	.	.	.
		Razem	8 004	87	8 004	87	.	.	.
		c) Oddział obłąkanych.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	337	05½	.	.	396	.	59
2	II.	Dochód z realności	126	65	.	.	127	.	.
3	III.	Dodatki	534	19½	.	.	534	.	.
4	IV.	Zwroty kosztów leczenia	6.820	40½	.	.	6 092	728	.
5	V.	Rozmaite	61	01	.	.	60	1	.
6	.	Dotacye	40.541	.	.	.	35.741	4.800	.
							42 950		
7	I. do XIII.	Koszta zarządu	.	.	7 766	57½	6.472	.	1.293
8	XIV.	„ gospodarcze	.	.	39.120	52	34.000	.	5 120
9	XV.	Zwroty kosztów leczenia	.	.	.	.	.	.	.
10	XVI.	Utrzymanie budynków	.	.	1.311	52	965	.	346
11	XVII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	.	.	704	03	1 408	704	.
12	XVIII.	Podatki	.	.	34	56½	25	.	9
13	XIX.	Rozmaite	.	.	227	89½	80	.	148
		Suma	48.420	31½	49.165	10½	42.950	6.233	6.977
									744
14	.	Zaliczki i depozyta	4.144	79	3.400	.	.	.	.
		Razem	52.565	10½	52.565	10½	.	.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota zł w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wyniki obrotu: pomyślniejsze zł w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wyniki obrotu: niepomyślniejsze zł w. a.
		3. Fundusz podrzutków.							
1	II.	Taksy za przyjęcie podrzutków	2 244	20	.	.	1 500	744	.
2	II.	Zwrot kosztów pielęgnowania	.	.	.	.	.	.	.
3	.	Rozmaite przypadkowe	2	20	.	.	.	2	.
4	.	Do'acye z funduszu krajowego	66.963	89½	.	.	80.437	.	13.473
							81.937		
5	I—VII.	Koszta zarządu	.	.	3 778	10	4 447	669	.
6	VIII	„ zaopatrzenia podrzutków	.	.	64.916	87½	77.188	12.271	.
7	IX	„ leczenia podrzutków	.	.	128	23	286	158	.
8	X	Rozmaite	.	.	.	.	.	.	.
		Suma	69.210	29½	68.823	20½	81.921	13 844	13 473
								371	
9	.	Depozyta i zaliczki	688	03½	1.075	12½	.	.	.
10		Zapas początkowy i ostateczny	700	.	700	.	.	.	.
		Razem	70.598	33	70 598	33	.	.	.
		4 Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie.							
		a. Oddział chorych.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	15 098	37	.	.	15.191	.	93
2	II.	Dochody z realności i dóbr	6 094	45½	.	.	6 261	.	167
3	III	Zwroty kosztów leczenia	11.063	75	.	.	20.200	.	9.136
4	IV.	Rozmaite dochody	759	34	.	.	200	559	.
							41.852		
5	I—IX.	Koszta zarządu	.	.	6.003	04½	7.111	1.108	.
6	X.	Utrzymanie budynków	.	.	175	29½	1 113	938	.
7	XI.	Podatki i daniny	.	.	2 107	30	2.675	568	.
8	XII	Koszta podróży	.	.	176	41	200	24	.
9	XIII.	„ gospodarcze	.	.	21 359	19	22 500	1.141	.
10	XIV.	Odsetki do kapitałów dłużnych	.	.	20	.	20	.	.
11	XV.	Rozmaite wydatki	.	.	1.841	67½	581	.	1.261
		Suma	33 015	91½	31.682	91½	34 200	4 338	10 657
									6.319
12	.	Zaliczki i depozyta	66.716	32½	41 865	3½	.	.	.
13		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	460	.	.	.	.	.	.
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	120.386	45	147.030	74	.	.	.
		Razem	220.578	69	220.578	69	.	.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona kwota budżetem	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze
							zł w a.		
		4. Fundusz szpitala Ś. Łazarza w Krakowie.							
		b) Oddział położnic i podrzutków.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	1 801	97½	.	.	1.600	202	.
2	II.	Dochody z realności i dóbr	1.155	83	.	.	1 287	.	131
3	III.	Zwroty kosztów leczenia	2.695	25	.	.	4.540	.	1.845
4	IV.	Taksy od przyjęcia podrzutków	4 961	54½	.	.	7 300	.	2 338
5	V.	Rozmaite dochody	96	66½	.	.	20	677	.
6	.	Zwroty rachunkowe i inne	265	.	.	.	.	265	.
7	.	Dotacya z funduszu krajowego	45 933	64½	.	.	36 296	9.638	.
							51.043		
8	I do V.	Koszta zarządu	.	.	2.122	04	2.198	76	.
9	VI	Utrzymanie budynków	.	.	141	04½	456	315	.
10	VII	Podatki i daniny	.	.	242	18	324	82	.
11	VIII.	Utrzymanie podrzutków i położnic w zakładzie	.	.	13 429	20½	13 000	.	429
12	IX.	Odsetki od kapitałów dłużnych	.	.	5	.	5	.	.
13	X.	Utrzymanie podrzutków u mamek	.	.	33 551	46	35 000	1.449	.
14	XI	Rozmaite wydatki	.	.	70	31	60	.	10
		Suma	57 509	91	49.561	24	51.043	12.704	4.753
								7 951	
15	.	Zaliczki i depozyta	7.144	99	9.256	51			
16		Zapas początkowy i ostateczny	18 570	.	24 407	15			
		Razem	83 224	90	83.224	90			
		5. Fundusz szpitala Św Ducha w Krakowie.							
		a) Oddział obłąkanych.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	453	33	.	.	299	154	.
2	II.	Zwroty kosztów leczenia	6.773	53	.	.	4.660	2.114	.
3	III	Rozmaite dochody	1	.	.	.	10	.	9
4	.	Dotacya z funduszu krajowego	900	90½	.	.	4 089	.	3 188
							9 058		
5	I do VI	Koszta zarządu	.	.	1.161	06	1.221	60	.
6	VII.	Utrzymanie budynków	.	.	136	43	290	154	.
7	VIII.	Podatki	.	.	27	55	17	.	11
8	IX.	Koszta gospodarcze	.	.	6.788	08½	7.400	612	.
9	X.	Rozmaite wydatki	.	.	5	64	120	114	.
10	.	Czynsze za najem pomieszkania	.	.	10	.	10	.	.
		Suma	8.128	76½	8.128	76½	9 058	3 208	3.208
								.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot.	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wyniki obrotu: pomyślniejsze zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wyniki obrotu: niepomyślniejsze zł. w. a
		5. Fundusz szpitala Ś. Ducha w Krakowie.							
		b) Oddział syfilitycznych.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	328	46	.	.	375	.	47
2	II.	Zwroty kosztów leczenia	6.995	08½	.	.	13 980	.	6.985
3	III.	Rozmaite dochody	1	70	.	.	12	.	10
4	.	Dotacya z funduszu krajowego	8.100	41	.	.	2.351	5.749	.
							16.718		
5	I. do VII.	Koszta zarządu	.	.	2.129	79	2.147	17	.
6	VIII.	Utrzymanie budynków	.	.	1	2 33	510	358	.
7	IX.	Podatki	.	.	12	42½	28	16	.
8	X.	Koszta gospodarcze	.	.	12	814 52	13 900	1.085	.
9	XI.	Prowizye od kapitałów dłużnych	.	.	48	60	73	24	.
10	XII.	Rozmaite wydatki	.	.	84	19	60	.	24
		Suma . . .	15.425	65½	15.241	85½	16 718	7.249	7 066
11	.	Zaliczki i depozyta	2.525	79	2.205	90		183	.
12		Zapas początkowy i ostateczny { gotówką	195	.	.	.			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	1.504	50	2.203	19			
		Razem . . .	19.650	94½	19.650	94½			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona kwota budżetem	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze
							zł. w. a.		
		6. Fundusz policyi krajowej.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	263	30	.	.	327	.	64
2	II.	Dochód z realności	5.122	.	.	.	5.122	.	.
3	III.	Grzywny policyjne	105	94½	.	.	149	.	43
4	IV. do VII.	Rozmaite przypadkowe	65	52½	.	.	42	.	24
							5.640		
5	I.	Podatki i daniny	.	.	2.224	66	1 824	.	401
6	II.	Utrzymanie budynków	.	.	637	80	600	.	38
7	III.	Koszta gospodarcze	.	.	1 058	56½	2.068	1.009	.
8	IV.	„ transportu korekcyonistów	.	.	.	.	20	20	.
9	V.	Zwroty grzywien policyjnych	.	.	41	55	36	.	6
10	VI.	„ należytości posłańców karnych . .	.	.	.	.	2	2	.
11	VII.	Remuneracye	.	.	.	.	10	10	.
12	VIII.	Rozmaite przypadkowe:							
		a) do funduszu krajowego nadwyżka dochodów	.	.	14.400		.	.	.
		b) „ „ kameralnego zwrot nadwyżki wydatków	.	.	2	43½	17 .	.	14.385 .
		Suma . . .	5.556	77	18 365	01	4.577	1.041	14 961
									13.920
13	.	Zaliczki i depozyta	23	90½	272	47½	.	.	.
14	.	Zapas początkowy i ostateczny { gotówką	14.180	.	1.223	19	.	.	.
		{ w efektach	6 304	.	6.204	.	.	.	.
		Razem . . .	26.064	67½	26 064	67½	.	.	.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody Rzeczywiste zł.	Dochody Rzeczywiste ct.	Wydatki Rzeczywiste zł.	Wydatki Rzeczywiste ct.	Zaliczki i depozyta Dochody zł.	Dochody ct	Wydatki zł.	Wydatki ct
		A). *Zestawienie wynikłości funduszów dotowanych.*								
1	.	Fundusz krajowy	1,277.209	62	1,302.483	15	1,522.317	34½	1 396.821	84½
2	.	Szpital główny we Lwowie:								
		a) Oddział chorych	59.781	69½	89.677	64	42 809	94½	9.270	6
		b) „ położnic	7.557	10	7.627	12	447	77	377	75
		c) „ obłąkanych	48.420	31½	49 165	10½	4 144	79	3.400	.
3	.	Fundusz podrzutków	69.210	29½	68.823	20½	688	3½	1.075	12½
4	.	Fundusz szpitala św Łazarza w Krakowie:								
		a) Oddział chorych	33.015	91½	31.682	91½	66.716	32½	41 865	3½
		b) „ położnic i podrzutków	57 509	91	49.561	24	7.144	99	9.256	51
5	.	Fundusz szpitala św. Ducha w Krakowie:								
		a) Oddział obłąkanych	8.128	76½	8.128	76½	.	.	.	.
		b) „ syfilitycznych	15 423	65½	15.241	85½	2.525	79	2.205	90
6	.	Fundusz policyi krajowej	5 556	77	18 365	01	23	90½	272	47½
		Suma dochodów i wydatków rzeczywistych	1,581.816	4	1.640.756	½	1,646,818	89½	1.464.544	70

Zapas początkowy		Razem				Zapas ostateczny		
		Dochody z zapasem początkowym		Wydatki				
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
410.685	70½	3,210 212	67	2,699.304	99½	510 907	67½	
14.292	30½	116 884	½	98.947	70	17 936	30½	
.	.	8 004	87	8.004	87	.	.	
.	.	52.565	10½	52 565	10½	.		
700	.	70 598	33	69.898	33	700	.	
120 846	45	220 578	69	73 547	95	147.030	74	
18 570	.	83 224	90	58.817	75	24.407	15	
.	.	8.128	76½	8.128	76½	.	.	
1 699	50	19.650	94½	17.447	75½	2.203	19	
20.484	.	26.064	67½	18 637	48½	7.427	19	
587 278	02	3,815.912	95½	3,105.300	70½	710.612	25	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze zł. w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze zł. w. a.
		***B).* Fundusze i zakłady samoistne niedotowane z funduszu krajowego.**							
		1. Fundusz domestykalny.							
1		Odsetki od kapitałów (obligacyj)	3 089	2	.	.	3.304	.	215
2		Zysk ze sprzedaży monety brzęcz. i inne dochody	154	44	.	.	135	19	.
							3.439		
3		Wydawnictwo aktów Bernardyńskich . . .	.	.	1.200		1.200	.	.
		Suma . . .	3.243	46	1.200	.	1.200	19	215
									196
4		Depozyta i zaliczki	4.500	.	4.147	63			
5		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	4.076	7½	1.971	90½			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	74.110	70	78.610	70			
		Razem . . .	85.930	23½	85 930	23½			
		2. Fundusz szkoły kucia koni.							
1		Odsetki od obligacyj	1 784	.	.	.	1.928	.	144
2		Zaliczki i depozyta	3.590	42	3.590	62			
3		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	2.744	62½	938	½			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	46 690	62	50.281	4			
		Razem . . .	54 809	66½	54.809	66½			
		3 Fundusz pomnika Kościuszki.							
1		Odsetki od obligacyj	98	87½	.	.	28	71	.
2		Odesłano komitetowi w Krakowie	.	.	42	1			
3		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	14	1	70	87½			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	10.650	73	10.650	73			
		Razem . . .	10.763	61½	10.763	61½			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.
		4 Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.				
1		Datek niezwrotny z funduszu domestykalnego	1 200	.	.	.
2		Dochód ze sprzedaży I. tomu aktów grodzkich i ziemskich	105	.	.	.
3		Płaca Dr. Ksaweremu Liskiemu	.	.	800	.
4		Za papier na wydrukowanie II tomu aktów .	.	.	560	.
5		Rabat księgarzom	.	.	31	50
		Suma . . .	1 305	.	1.391	50
6		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	106	85	20	35
		{ w efektach	3.100	.	3.100	.
		Razem . . .	4.511	85	4.511	85
		5. Fundusze stypendyjne.				
		a) Majątki zarodowe.				
1		Fundacye nowe	4.250	.	.	.
2		Efekta zakupione i przepisane	45.781	20	.	.
3		„ zwrócone i sprzedane	.	.	30.670	17
4		„ do przepisania wydane	.	.	1.658	10
5		Gotówka do majątku obrotowego przeniesiona	.	.	49	.
		Suma . . .	50.031	20	32 377	27
6		Zapas początkowy i ostateczny	1,038 697	19	1,056 351	12
		Razem . . .	1,088.728	39	1,088 728	39

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot.	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	
		Dalszy ciąg funduszów stypendyjnych.					
		b) Majątki obrotowe.					
1		Kapitały spłacone	3 929	62½	.	.	
2		Odsetki od obligacyj, kapitałów hipotekowanych itp.	55.585	79½	.	.	
3		Dochody z realności i dóbr	18 161	89	.	.	
4		Dodatki od innych funduszów	363	45½	.	.	
5		Zysk ze sprzedaży srebra i inne dochody	777	47½	.	.	
6		Stypendya	.	.	37 994	36	
7		Fundacye	.	.	488	46	
8		Pensye	.	.	9.014	24	
9		Remuneracye	.	.	229	45	
10		Podatki	.	.	22 229	03½	
11		Dodatki do innych funduszów	.	.	424	15½	
12		Utrzymanie budynków	.	.	2 283	9	
13		Rozmaite	.	.	202	25½	
		Razem	78 818	24	72 865	04½	
14		Depozyta i zaliczki	30 712	63½	25.821	51½	
		do tego: zapas początkowy i ostateczny	20 589	33½	31.433	65	
		Suma	130 120	21	130.120	21	
		c) Dobra Winniki.					
		należące do fundacyi stypendyjnej Głowińskiego.					
1		Gospodarstwo gruntowe	9 050	34½	1 427	91½	
2		„ leśne	4 746	.	619	87	
3		Koszta zarządu	.	.	1 839	51½	
4		Podatki i daniny	.	.	3.714	84	
5		Wydatki z prawem patronatu połączone	.	.	1.089	44½	
6		Nadwyżka do kasy funduszu oddana	.	.	4.973	48	
		Suma	13 796	34½	13 665	06½	do poz. 6.
7		Depozyta i zaliczki { w gotówce	137	70	287	03	
		{ w efektach	437	05	350	.	Kwota ta mieści się
8		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	3 036	55½	3.018	50½	w dochodach majątku
		{ w efektach	5. 30	.	5.517	05	obrotowego poz 3
		Razem	22 837	65	22 837	65	
		do tego wynikłości majątku:					
		zarodowego	1 088.728	39	1.088 728	39	
		obrotowego	130 120	21	130 120	21	
		Łączna Suma	1 241.686	25	1.241.686	25	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct
		6. Fundusz sierociński stanowy.				
1		Odsetki od obligacyj i kapitału hypotekowanego	1.106	60½	.	.
2		Zysk ze sprzedaży monety brzęczącej . . .	76	.	.	.
3		Wypłaty na utrzymanie sierot	.	.	861	16½
4		Rozmaite	.		.	94
		Suma . . .	1.182	60½	862	10½
5		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	114	63	435	13
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	32.030	.	32.0-0	.
		Razem . . .	33.327	23½	33.327	23½
		7. Fundusz zakła.u obłąkanych w Kulparkowie.				
1		Odsetki od obligacyj	13.766	28		
2		Dochód z propinacyi	250			
3		Rozmaite	2.739	52		
4		Koszta zarządu			2.846	53
5		Podatki i daniny			304	21
6		Koszta budowy zakładu			52.234	92
7		Utrzymanie budynków			305	48
8		Rozmaite			131	59
		Suma . . .	16 755	80	55.822	73
9		Depozyta i zaliczki, lokacye kapitałów i sprzedaż efektów	189.785	4	172 366	48
10		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	.	.	49 979	53
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	294.519	37	222.891	47
		Razem . . .	501 060	21	501 060	21

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot.	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wyniki obrotu: pomyślniejsze zł. w. a	W porównaniu z budżetem, okazują się wyniki obrotu: niepomyślniejsze zł. w. a
		8. Fundusz budowy domu dla podrzutków we Lwowie.							
1	.	Odsetki od obligacyj	143	48½	.	.			
2	.	Zakupione i sprzedane efekta	115	42	4	9			
3	.	Dochód ze sprzedaży i wydatek na zakupno efektów	4	9	115	47			
		Suma . . .	262	99½	119	56			
4	.	Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	111	23½	143	34			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	2.334	09	2 445	42			
		Razem . . .	2.708	32	2.708	32			
		9. Fundusz kultury krajowej.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	1 769	54	.	.	1.956	.	186
2	II.	Kary lasowe i polowe	3.767	78½	.	.	2.310	1.458	.
3	III.	Rozmaite	.	87½	.	.	1	.	.
							4.267		
4	I.	Podatek dochodowy	.	.	.	.	137	137	
5	II.	Zwrócone kary	.	.	56		34		22
6	III.	Rozmaite	.	.	226	54½	1 000	773	.
		Suma . . .	5.538	20	282	54½	1.171	2.368	208
								2.160	
7	.	Depozyta, zaliczki, zakupno i sprzedaż efektów	74.280	34	33.161	5			
8	.	Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	1.606	43½	898	92			
		Zapas początkowy i ostateczny { w efektach	225	17	47.307	63			
		Razem . .	81.650	14½	81.650	14½			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct
		10 Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych.				
1		Odsetki od obligacyj	1.338	.	.	.
2		Rozmaite	6	.	.	.
3		Stypendya i zapomogi	.	.	1.650	.
		Suma . . .	1.344	.	1.650	.
4		Depozyta, zaliczki, zakupno i sprzedaż efektów	2 624	71	2.318	38
5		Zapas początkowy i ostateczny { gotówką	1 087	56 ½	649	½
		{ w efektach	33.291	08	33.729	97
		Razem . .	38.347	35 ½	38 347	35 ½
		11. Fundusz inwalidów wojskowych powiatu Niżankowickiego.				
1		Odsetki od obligacyj	70	86	.	.
2		Stypendya dla inwalidów	.	.	72	.
3		Zaliczki, depozyta, zakupno i sprzedaż efektów	1	36	1	28
4		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	.	½	.	22 ½
		{ w efektach	1.501	28	1.500	.
		Razem . . .	1 573	50 ½	1.573	50 ½

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody zł.	Dochody ct	Wydatki zł.	Wydatki ct.
		12. Fundusz posagowy Jana Komarnickiego.				
1		Odsetki od obligacyj	47	25		
2		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	23	62½	70	87½
		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	1.000	.	1.000	.
		Razem .	1 070	87½	1 070	87½
		13. Fundusz zakładu narodowego imienia Ossolińskich.				
1		Dochody i wydatki	113.268	6	18.955	31
2		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	4.514	27	4.800	23
		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	45.130	.	139 156	79
		Razem . .	162.912	33	162.912	33
		14. Fundusz zapomogi obwodu Tarnowskiego.				
1		Zwroty kapitałów wypożyczonych	315	.		
2		Odsetki od tychże 20—02½				
		„ „ sum lokowanych 53—29	73	31½		
3		Rozmaite		52½		
		Suma . . .	388	84		
4		Depozyta, zaliczki i lokacya gotówki . . .			747	24
5		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	118	91½	160	51½
		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	1.365	.	965	.
		Razem . .	1.872	75½	1.872	75½

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody złr.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	Uchwalona kwota budżetem zł. w. a.	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze
		15. Fnndusz zapomogi z r. 1866.							
1	I.	Zwroty kapitału wypożyczonego	476.504	61½	.	.	496.750	.	20.245
2	II	Za wylosowane obligacye własne serya C . .	90.820	.	.	.	76 200	14.620	.
3	III.	Odsetki od obligacyj własnych, od lokowanej gotówki i od pożyczki zapomożonym danej	132.827	32½	.	.	133.530	.	703
4	IV	Dodatki z funduszu krajowego i od c. k. Skarbu Państwa	81.107	73	.	.	81.108	.	.
							787.588	.	.
5	V.	Rozmaite	49	01½	.	.	.	49	.
6	I.	Spłata kapitału dłużnego	.	.	808.206	.	791.666	.	16.540
7	II.	Odsetki od kapitałów dłużnych	.	.	143.568	40	139 583	.	3 985
8	III.	Koszta administracyjne	.	.	2.284	25½	2.059	.	225
9	IV.	Rozmaite wydatki	.	.	147	60	60 000	59.852	.
		Suma . . .	781 308	68½	954.206	25½	993 308	74.521	41.698
								32.823	
10	.	Zaliczki, depozyta, lokacye chwilowe i losowania	1,397.396	1½	770.422	82½			
11	.	Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	146.400	21½	20.555	83½			
		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	907.820	.	1,487 740	.			
		Razem . . .	3 232 924	91½	3,232 924	91½			
		16. Fundusz zapomogi z r. 1868.							
1	.	Zwroty kapitału wypożyczonego	130.937	76½					
2	.	Odsetki od zapomożonych i od pieniędzy lokowanych	15 599	60½					
.	.	Spłata długu c. k. Skarbowi Państwa w kapitale 116.666 zł. 67 ct „ odsetkach 26.250 „	.	.	142 916	67			
4	.	Zwroty rachunkowe i inne	.	.	206	60½			
5		Suma . . .	146.537	37	143.123	27½			
6	.	Zaliczki, depozyta i lokacye chwilowe . . .	259.347	14½	259 266	92½			
	.	Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	2 596	66½	26 388	63			
		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	61.997	65	41.709	.			
		Razem . .	470.478	83	470.478	83			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Dochody Rzeczywiste zł.	ct.	Wydatki Rzeczywiste zł.	ct.	Zaliczki, depozyta i zamiana efektów Dochody zł.	ct.	Wydatki zł.	ct
		B. Zestawienie wynikłości funduszów samoistnych.								
1		Domestykalny	3 243	46	1.200		4.500	.	4 147	63
2		Szkoły kucia koni	1.784	.	.		3 590	42	3 590	62
3		Pomnika Kościuszki	98	87½	42	01	.	.	.	.
4		Aleksandra hr. Stadnickiego	1.305	.	1.391	50	.	.	.	.
5		Stypendyjne	142 645	78½	118.907	38	31.287	38½	26 458	54½
6		Sierociński stanowy	1.182	60½	862	10½	.	.	.	.
7		Zakładu obłąkanych w Kulparkowie	16.755	80	55.822	73	189.785	04	172.366	43
8		Budowy domu dla podrzutków we Lwowie	262	99½	119	56	.	.	.	.
9		Kultury krajowej	5.538	20	282	54½	74 280	54	33.161	5
10		Galic. inwalidów wojskowych	1.344	.	1 650	.	2.624	71	2.318	38
11		Inwalidów wojskowych pow. Niżankowickiego	72	22	73	28	.	.	.	.
12		Posagowy Jana Komarnickiego	47	25	.	.	.	.	.	.
13		Zakładu narod im. Ossolińskieh	113 268	6	18.955	31	.	.	.	.
14		Zapomogi obw. Tarnowskiego	388	84	.	.	.	.	747	24
15		„ z roku 1866	781.308	68½	954 206	25½	1,397 396	01½	770 422	82½
16		„ „ 1868	146.537	37	143.123	27½	259 347	14½	259.266	92½
		Razem	1,215.783	14½	1,296 635	93	1,962.811	05½	1,272 479	69½
		***C).* Depozyta gminne ze spraw serwitutowych pochodzące.**								
1		Otrzymano od c.k. Władz rządowych { w gotówce	18 823	47	.	.	.			
		{ w efektach	144.000		.	.				
2		Przyrosło odsetków od obligacyj i zfruktyfikowania gotówki	10.425	63½	.	.				
3		Zakupno nowych obligacyj	58.861	91	45.257	11				
4		Wydano gminom { w gotówce	.	.	4 645	50				
		{ w efektach	.	.	110.229	86				
5		Wylosowane i zamienione obligacye	130.934	29	32.400	.				
		Suma	363.445	30½	192.532	47				
6		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	5.386	70½	10.610	37				
		{ w efektach	192.089	34	357.778	51				
		Razem	560.921	35	560.921	35				

Zapas początkowy		Razem				Zapas ostateczny		
		Dochody z zapasem początkowym		Wydatki				
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
78 186	77½	85 930	23½	5.347	63	80.582	60½	
49.435	24½	54 809	66½	3 590	62	51.219	4½	
10 664	74	10.763	61½	42	1	10.721	60½	
3.206	85	4 511	85	1.391	50	3.120	35	
1,067 753	08	1,241.686	25	145.3	5 92½	1,096 320	32½	
32 144	63	33.327	23½	862	10½	32 465	13	
294 519	37	501.060	21	228.189	21	272 871	.	
2 445	32½	2.708	32	119	56	2 588	76	
1 831	60½	81 650	14½	33.443	59½	48.206	55	
34.378	64½	38.347	35½	3 968	38	34.378	97½	
1.501	28½	1.573	50½	73	28	1 500	22½	
1.023	62½	1.070	87½	.	.	1.070	87½	
49.644	27	162.912	33	18 955	31	143.957	2	
1 48	91½	1.872	75½	747	24	1.125	51½	
1,054 220	21½	3,232.924	91½	1,724.629	8	1,508 295	83½	
64.594	31½	470 478	83	402 390	20	68 088	63	
2,747 033	89	5,925 628	9	2,569 115	64½	3,356.512	[illegible]	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Przedmiot	Wynikłości rzeczywiste: Dochody zł.	ct.	Wynikłości rzeczywiste: Wydatki zł.	ct.	Zaliczki, depozyta i zamiana efektów: Dochody zł.	ct	Zaliczki, depozyta i zamiana efektów: Wydatki zł.	ct.
		Zebranie sumaryczne.								
A.		Fundusz krajowy, tudzież fundusze i zakłady z funduszu tego dotowane	1,581.816	4	1,640.756	00½	1,646.818	89½	1,464.544	0
B.		Fundusze samoistne z funduszu krajowego niedotowane	1,215.783	14½	1,296.635	95	1,962.811	5½	1,272.479	69½
C.		Depozyta serwitutowe	363.445	30½	192.532	47	.	.	.	.
		Razem . . .	3,161.044	49	3,129.924	42½	3,609.629	95	2,737.024	39½

Zapas początkowy		Razem				Zapas ostateczny		
		Dochody z zapasem początkowym		Wydatki				
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	
587.278	02	3,815.912	95½	3,105.300	70½	710.612	25	
2,747.033	89	5,925.628	9	2,569.115	64½	3,356.512	44½	
197.476	4½	560.921	35	192.532	47	368.388	88	
3,531.787	95½	10,302.462	39½	5 866.948	82	4,43 .513	57½	

II.

BILANSE MAJĄTKOWE

funduszów krajowych

za rok 1869.

Pozycya	Przedmiot	Stan czynny						Stan bierny					
		Zapas kasowy z końcem roku 1869		Należytości (zaległości) czynne		Razem		Depozyta i długi		Należytości (zaległości) bierne		Razem	
		w g o t											
		zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct
A.	**Fundusz krajowy tudzież fundusze i zakłady z funduszu tego dotowane.**												
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu . . .	510.907	67½	727.713	16½	1,238.620	84	589.704	21½	125.433	45	715.137	66½
2	Szpital główny we Lwowie:												
	a) Oddział chorych . .	17.936	30	112.223	22½	130.159	53	9.424	55½	85.835	58½	95.260	14
	b) „ położnic . .	.	.	2.804	7	2.804	7	7.056	12	8.587	70	15.643	82
	c) „ obłąkanych .	.	.	36.100	47	36.100	47	28.161	75½	36.210	88½	64.372	64
3	Fundusz podrzutków . .	700	.	2.654	38	3.354	38	700	.	95	.	795	.
4	Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie:												
	a) Oddział chorych . .	147.030	74	38.717	70½	185.748	44½	22.904	42	14.288	25½	37.192	67½
	b) „ położnic i podrzutków	24.407	15	18.610	7½	43.017	22½	100	.	4.090	81½	4.190	81½
5	Fundusz szpitala św Ducha w Krakowie:												
	a) Oddział obłąkanych .	.	.	951	6½	951	06½	.	.	705	32	705	32
	b) „ syfilitycznych	2.203	19	8.169	72	10.372	91	595	67½	1.413	42	2.009	09½
6	Fundusz policyi krajowej .	7.427	19	1.572	46	8.999	65	.	.	.	.	.	.
	A. Suma .	710.612	25	949.516	33½	1,660.128	58½	658.646	74	276.660	43	935.307	17
B.	**Fundusze i zakłady samoistne niedotowane z funduszu krajowego.**												
1	Fundusz domestykalny . .	80.582	60½	24	½	80.606	61	.	.	.	.	.	.
2	„ szkoły kucia koni	51.219	4½	215	56	51.434	60½	.	.	.	.	.	.
3	„ pomnika Kościuszki	10.721	60½	.	.	10.721	60½	.	.	.	.	.	.
4	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	3.120	35	1.462	13	4.582	48	.	.	.	.	.	.
5	Fundusze stypendyjne . .	1,096.320	32½	22.154	37½	1,118.474	70	7.337	98	2328	85½	9.666	83½
6	Fundusz sierociński stanowy	32.465	13	305	37½	32.770	50½	.	.	451	50	451	50
7	Fundusz zakładu obłąkanych w Kulparkowie	272.871	.	6.564	93	279.435	93	.	.	.	.	.	.
8	Fundusz budowy domu dla podrzutków	2.588	76	.	.	2.588	76	.	.	.	.	.	.
9	Fundusz kultury krajowej .	48.206	55	4.946	22½	53.152	77½	.	.	5	.	5	.
10	Fundusz galicyjskich inwalidów wojskowych . .	34.378	97½	.	.	34.378	97½	.	.	.	.	.	.
11	Fundusz inwalidow wojskowych powiatu Niżankowickiego	1.500	22½	.	.	1.500	22½	.	.	.	.	.	.
12	Fundusz posagowy Jana Komarnickiego	1.070	87½	.	.	1.070	87½	.	.	.	.	.	.
13	Fundusz zakładu narod. im. Ossolińskich	143.957	2	40.871	34½	184.828	36½	103.178	4½	.	.	103.178	4½
	do przeniesienia	1,779.002	46½	76.543	94½	1,855.546	41	110.516	2½	2.785	35½	113.301	38

W porównaniu stanu czynnego ze stanem biernym okazuje się				Z wykazanego majątku czystego przypada na majątek				Oprócz tego posiadają fundusze				Uwagi
majątek czysty		dług		obrotowy		zarodowy		w kapitałach hipotekowanych		w realnościach i dobrach		
ó w c e												
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	
523.483	17½	.	.	523.483	17½	.	.	.	.	.	.	
63.614	74	28.715	35	.	.	63.614	74	.	.	81.041	24	
1.881	40	14.721	15	.	.	1.881	40	.	.	8.980	.	
7.565	.	35.837	17	.	.	7.565	.	.	.	39.271	.	
2.559	38	.	.	2.559	38	.	.	.	.	.	.	
148.555	77	.	.	22.817	21	125.738	56	181.687	37	156.350	.	do poz. A. 4. *b.* Wartość realności i dóbr szpitala ś. Łazarza woddziale położnic i podrzutków, nie była wykazaną w zamknięciu rachunku za r. 1868.
38.826	41	.	.	14.419	26	24.407	15	7.341	33	31.140	.	
245	74½	.	.	245	74½	.	.	6.880	10	.	.	
8.363	81½	.	.	6.710	62½	1.653	19	5.846	08	.	.	
8.999	65	.	.	2.795	65	6.204	.	27	25	89.187	82½	
804.095	8½	79.273	67	573.031	4½	231.064	04	201.782	13	405.970	06½	
80.606	61	.	.	1.995	91	78.610	70	.	.			do poz. B. 5. Wartość budynku wynajętego na wszechnicę a należącego do funduszu konwiktowego, wynosi wedle aktu szacunkowego do l. W. kr. 10759 z 1869 r. 197.213 zł.—ct. wartość zaś dóbr Winnik, obliczono na podstawie skapitalizowanego dochodu z r. 1869 w kwocie 5.104 zł. 76 ct. na . . . 102.095 „ 20 „ co razem czyni jak wykazano (poz. 5) 299.308 zł 20 ct. do poz. 7. Wykazana wartość realności, mieści w sobie wszystkie na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie dotychczas poniesione wydatki. do poz. B. 13. Sumę kapitałów hipotekowanych i wartość realności i dóbr funduszu zakładu narodowego imienia Ossolińskich, wzięto z zamknięcia rachunkowego do l. W. 4614 z 1870 r. sprawdzonego.
51.434	60½	.	.	1.153	56½	50.281	04	.	.			
10.721	60½	.	.	70	87½	10.650	73	.	.			
4.582	48	.	.	4.582	48	.	.	.	.			
1,108.807	86½	.	.	50.798	64½	1,058.009	22	80.383	79	299.308	20	
32.319	½	.	.	289	½	32.030	.					
279.435	93	.	.	279.435	93	.	.	.	.	96.179	68½	
2.588	76	.	.	143	34	2.445	42	.	.			
53.147	77½	.	.	5.840	14½	47.307	63	.	.			
34.378	97½	.	.	649	½	33.729	97	.	.			
1.500	22½	.	.	.	22½	1.500	.	.	.			
1.070	87½	.	.	70	87½	1.000	.	.	.			
81.650	32	.	.	38.343	53	43.306	79	25.410	.	404.142	2	
1,742.245	3	.	.	383.373	53	1,358.871	50	105.793	79	799.629	90½	

Pozycya	Przedmiot	Stan czynny						Stan bierny					
		Zapas kasowy z końcem roku 1869		Należytości (zaległości) czynne		Razem		Depozyta i długi		Należytości (zaległości) bierne		Razem	
		w g o t											
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct
	z przeniesienia	1,779.002	46½	76.543	94½	1,855.546	41	110.516	2½	2.785	35½	113.301	38
14	Fundusz zapomogi obwodu Tarnowskiego	1.125	51½	1.873	26½	2.998	88	.	.	.	.	.	.
15	Fundusz zapomogi z r. 1866	1,508.295	83½	132.384	10½	1,640.679	84	.	.	1,250.002	98	1,250.002	98
16	Fundusz zapomogi z r. 1868	68.088	63	46.588	92½	114.677	55½	.	.	70	.	70	.
17	Depozyta serwitutowe . .	368.388	88	.		368.388	88	.	.	.	.	.	.
	Suma funduszów samoistnych	3,724.901	32½	257.390	24	3,982.291	56½	110.516	2½	1,252.858	33½	1,363.374	36
	Suma funduszów dotowanych	710.612	25	949.516	33½	1,660.128	58½	658.646	74	276.660	43	935.307	17
	Razem	4,435.513	57½	1,206.906	57½	5,642.420	15	769.162	76½	1,529.518	76½	2,298.681	53

W porównaniu stanu czynnego ze stanem biernym okazuje się				Z wykazanego majątku czystego przypada na majątek				Oprócz tego posiadają fundusze				Uwagi
majątek czysty		dług		obrotowy		zarodowy		w kapitałach hipotekowanych		w realnościach i dobrach		
ó w c e												
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1,742.245	3	.	.	383.373	53	1,358.871	50	105.793	79	799.629	90½	
2.998	88	.	.	2.033	88	965	.					
390.676	86	.	.	390.676	86	.	.					do poz. B. 15.
114.607	55½	.	.	114.607	55½	.	.					Efekta jako zaległość bierna funduszu zapomogi z r. 1866 w kwocie 1,203 400 zł. wykazane, są wylosowane, z obiegu ściągnięte i do zniszczenia przygotowane obligacye pożyczki głodowej.
368.388	88	.	.	10.610	37	357.778	51					
2,618.917	20½	.	.	901.302	19½	1,717.615	1	105.793	79	799.629	90½	
804.095	8½	79.273	67	573.031	4½	231.064	4	201.782	13	405.970	6½	
3,423.012	29	79.273	67	1,474.333	24	1,948.679	5	307.575	92	1,205.599	97	

Fundusze krajowe.

Wykaz porównawczy

przyrostu lub ubytku majątku zarodowego w efektach za rok 1869.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu	Stan papierów publicznych	Z końcem roku 1868 zł.	ct.	Z końcem roku 1869 zł.	ct.	Z porównania okazują się wynikłości pomyślniejsze zł.	ct.	niepomyślniejsze zł.	ct.
1		Fundusze krajowe i zakłady z takowego dotowane	214.709	23½	2.445 42 231.064 4		18.800	22½		
2		Fundusz domestykalny	74.110	70	78.610	70	4.500	.		
3		„ weterynaryi	46.690	62	50.281	4	3.590	42		
4		„ Kościuszki	10.650	73	10.650	73	.	.		
5		„ stypendyjny	1,037.910	4	1,058.009	22	20.099	18		
6		„ Stadnickiego	.	.	.	.	.	.		
7		„ stanowy sierot	32.030	.	32.030	.	.	.		
8		„ obłąkanych w Kulparkowie	.	.	.	.	.	.		
9		„ zapomogi obwodu Tarnowskiego	.	.	965	.	965	.		
10		„ kultury krajowej	37.375	17	47.307	63	9.932	46		
11		„ inwalidów galicyjskich	33.291	8	33.729	97	438	89		
12		„ „ niżankowicki	1.501	28	1.500	.	.	.	1	28
13		„ posagowy Komarnickiego	1.000	.	1.000	.	.	.	.	.
14		„ zakładu narod. Ossolińskich	45.130	.	43.306	79	.	.	1.823	21
		Suma	1,534.398	85½	1.590.900	54	58.326	17½	1.824	49
							56.501	68½		

Akcyat I. D.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych na rok 1870.

Wysoki Sejmie!

W dopełnieniu § 18. statutu krajowego i § 7. instrukcyi, przedkłada Wydział krajowy sumaryczne zamknięcia rachunkowe wszystkich pod zarządem Reprezentacyi krajowej zostających funduszów, składając zarazem na stół sejmowy szczegółowe rachunki obrotu majątkowego tychże funduszów.

Wynikłości majątku obrotowego są następujące:

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

	Dochody:	Wydatki:
1. Wynikłości rzeczywiste	1,445.225 zł. 69½ ct.	1,422.691 zł. 15 ct
Budżetem zezwolona kwota wynosi	1,485.950 „	1,481.889 „
Z porównania okazuje się w dochodach mniej o . .	40.724 „ 30½ ct.	
w wydatkach zaś mniej o		59.197 „ 85 „
z zestawienia tych różnic		40.724 „ 30½ „
okazuje się wynikłość pomyślniejsza o		18.473 „ 54½ „

W szczegółowych rachunkach wykazano powody zachodzących różnic przy każdej pozycyi.

2. Wynikłości przenośne, mieszczące w sobie obrót zaliczek, depozytów, chwilowych lokacyj, pieniędzy rozporządzalnych i zamiany efektów wynoszą: *a*) w dochodach . . .	2,547.470 zł. 21½ ct.	
b) w wydatkach		2,244.707 zł. 5½ ct.
c) w lokacyach chwilowych na rachunku bieżącym		99.536 „ 76 „
	Razem . . .	2,344.243 zł. 81½ ct.
Łączna zatem suma wynikłości rzeczywistych i przenośnych wynosi:	3,992.695 zł. 91 ct.	3,766.934 zł. 96½ ct.
a z porównania dochodów z wydatkami	3,766.934 „ 96½ „	
okazuje się zapas ostateczny	225.760 „ 94½ „	
Zapas ten mieści w sobie:		
gotówkę c. k. głównej kasy w Czerniowcach, należącą do funduszu policyi	1.180 „ 18½ „	
depozyta, kaucye, wadya etc.	195.679 „ 2½ „	
gotówkę rozporządzalną funduszu krajowego znajdującą się w kasie krajowej	28.901 „ 73½ „	
Dodawszy do tego wykazaną pod lit. *c* kwotę lokowaną .	99.536 „ 76 „	
zapas rozporządzalny wynosi	128.438 „ 49½ „	

który w rachunku specyalnym funduszu krajowego na str. 21 poz. 6 uwidocznionym, i do budżetu krajowego na rok 1871 str. 10 poz. 5. lit. b. wciągniętym został.

B. Fundusze samoistne niedotowane z funduszu krajowego.

Wynikłości tego działu przedstawiają:

w dochodach	5,982.583 zł. 57½ ct.
„ wydatkach	3,230.465 „ 96 „
w zapasie ostatecznym	2,752.117 „ 61½ „

W sumie zapasu ostatecznego, mieszczą się: *a)* depozyta serwitutowe w kwocie 485.066 zł. 99½ ct. *b)* ściągnięte z obiegu obligi pożyczki głodowej imiennej wartości 2,014.980 zł. *c)* zapas kasowy zakładu Ossolińskich w kwocie: 144.240 zł. 59 ct. i inne drobniejsze kwoty, które stosownie do odnośnych aktów fundacyjnych lub ustaw specyalnych, na cele właściwe użyte zostaną.

Zaległości czynne i bierne.

Stan zaległości zbilansowanych w rachunkach specyalnych wynosi:	Czynnych:	Biernych:
we funduszach dotowanych ze środków kraju . . .	88.471 zł. 72½ ct.	99.724 zł. 74 ct.
„ „ niedotowanych (samoistnych) . . .	292.615 „ 95½ „	6.444 „ 43½ „
Razem .	381.087 zł. 68 ct.	106.169 zł. 17½ ct.
Z porównania	106.169 zł. 17½ ct	
okazuje się przewyżka stanu czynnego o	274.918 zł. 50½ ct.	

W funduszach dotowanych ze środków kraju, stan bierny przewyższa aktywa o 11.253 zł. 1½ ct. z powodu zaliczek udzielonych lwowskiemu szpitalowi głównemu; — w funduszach niedotowanych (samoistnych) stan czynny przewyższa wprawdzie stan bierny o 286.171 zł. 52 ct. lecz z tej przewyżki na rzecz funduszów dotowanych nic preliminować nie można, bo takowa w razie uiszczenia musi być użytą na pomnożenie majątku zarodowego, lub na cele wskazane statutami Akta odnośne udowadniają, iż Wydział krajowy wszelkich dokłada starań w celu ściągnięcia zaległych należytości, które też w skutek energiczniejszego działania egzekucyjnego, co roku się umniejszają.

Majątek zarodowy.

Stan majątku zarodowego wynosił z końcem 1869 r. . 3,104.076 zł. 43 ct

zaś obecnie wynosi:

w papierach publicznych . .	1,277.031 zł. 43½ ct.	
w dobrach i realnościach . .	1,310.150 zł. 33 ct.	
w kapitałach hipotekowanych .	220.041 zł. 67½ ct.	
w obligacyach do konwersyi wydanych	248.352 zł. 29½ ct.	3,055.575 zł 73½ ct
Ubytek w kwocie		48.500 zł. 69½ ct.

przedstawia różnicę wynikłą częścią z powodu konwersyi obligacyj rządowych, częścią zaś z powodu spłat kapitałów, z zapisów dawniejszemi czasy wystawionych na walutę wiedeńską lub na złote polskie (strata waluty).

Na podstawie wyłuszczonego stanu rzeczy Wydział krajowy wnosi:

„Wysoki Sejm raczy po zbadaniu zamknięć rachunkowych na rok 1870 Wydziałowi krajowemu wydać absolutoryum".

Lwów dnia 27 Czerwca 1871.

Leon książe Sapieha m. p.
Marszałek krajowy.

Maurycy Kraiński m. p.
Sprawozdawca.

Zamknięcie rachunkowe

funduszów krajowych

za rok 1870.

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody złr.	Dochody ct.	Wydatki złr.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu niepomyślniejsze
		I. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.							
		1. Fundusz krajowy.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od obligacyj	989	71	—	—	2.704	—	1.714
2	„	Sprzedaż obligacyj	93.858	32½	—	—	140.606	—	46.748
3	II.	Z odnajmu lokalności sejmowych	1.455	3	—	—	700	755	—
4	„	Odsetki od kapitałów chwilowo lokowanych	20.153	62	—	—	6.309	13.854	—
5	„	Nadwyżka dochodów z funduszu policyi	1 664	48½	—	—	—	1.664	—
6	III.	Dodatki do podatków	985.592	8½	—	—	1,008 612	—	23.020
								16.273	71 482
							1,458.922		55 209
7	I.	Koszta reprezentacyi kraju	—	—	58.062	53½	99 300	41 238	—
8	II.	Koszta zarządu	—	—	93.451	39½	100.144	6 693	—
9	III.	Koszta leczenia ubogich chorych	—	—	191.797	71½	170 000	—	21 798
10	IV.	Koszta szczepienia	—	—	20 705	38½	21.126	421	—
11	V.	Koszta sanitarne	—	—	14 882	60	15 126	243	—
12	VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynnoćci	—	—	21 522	—	21 522	—	—
13	VII.	Zasiłki dla zakładów naukowych	—	—	62 230	83	64.310	2 079	—
14	VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	—	—	9 500	—	9.500	—	—
15	X.	Kwaterunkowe żandarmeryi	—	—	31.483	68½	30.467	—	1 019
16	XII.	Drogi krajowe	—	—	364.900	31½	549 800	184 960	—
17	XIII.	Rozmaite	—	—	39.174	74	40.162	987	—
18		Dotacye krajowych zakładów	—	—	145 068	63	173.492	28 423	—
								264 984	22.817
19		Suma wynikłości rzeczywistych	1,103.713	25½	1,052.781	83	1,294.949	242.167	—
		B. Przenośne.							
20		Zaliczki zwrotne	277 330	5	373 888	62			
21		Chwilowe lokacye pieniędzy obrotowych	487.252	61½	734 260	82½			
22		Sprzedaż, kupno i zamiana efektów	128.538	93	229.663	22			
23		Depozyta	758 109	36½	784 554	3			
24		Suma wynikłości przenośnych	1,651 230	96	2,122 366	69½			
25		Przewyżka zaległości czynnych	.		.			11.997 zł. 96½ ct.	
26		Zapas kasowy: początkowy	510 907	67½					
		i ostateczny: w gotówce			28.901	73½			
		w nadwyżce kapitału ulokowanego w zakładzie handlowo przemysłowym	99 536	76	99.536	76			
		w efektach depozytowych			61 801	63			
		Razem	3.365.388	65	3,365 388	65			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		2. Szpital główny we Lwowie.							
		a) Oddział chorych.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	1.391	38½	—	—	2.243	—	852
2	II.	Zapisy i legaty	4.051	67½	—	—	1.683	2.369	—
3	III.	Dochód z realności	282	70	—	—	282	—	—
4	IV.	Dodatki	22.399	40	—	—	26.037	—	3.638
5	V.	Koszta leczenia	42.684	31	—	—	52.212	—	9.347
6	VI.	Rozmaite	6 194	2½	—	—	215	5.979	—
								8.348	13.837
							82.672	—	5.489
7	I—XIII.	Koszta zarządu	—	—	27.279	15½	25 427	—	1.852
8	XIV.	„ pielęgnowania chorych	—	—	66.745	19½	66.400	—	345
9	XV.	„ „ w zakładzie kliniki	—	—	1.572	67	1.400	—	173
10	XVI.	Utrzymanie i rozszerzenie budynków	—	—	11.713	16	3.144	—	8.569
11	XVIII.	Rozmaite	—	—	6.678	19	200	—	6.478
								—	17.417
12		Razem	77.183	50	113.988	37	96.571	—	22.906
13		B. Zaliczki i depozyta.	71.011	76	43.493	31	—	—	—
14		C. Zapas początkowy i ostateczny:							
		a) w gotowiźnie	9.400	5½	3.108	13½	—	—	—
		b) w efektach depozytowych	8.536	25	5.541	75	—	—	—
15		Przewyżka zaległości biernych	—	—	—	—	—	—	86.427 56 c.
16		Suma wynikłości majątku obrotowego	166.131	56½	166.131	56½	—	—	
		Majątek zarodowy							
17		Kupno, zamiana i przepisywanie efektów	1.641	34	1.391	76			
18		Stan majątkowy, początkowy i ostateczny:							
		a) w efektach	63 614	74	2.325	98			
		b) w realnościach wartości	81 041	24	81 041	24			
19		Wydane do przepisania efekta: (zaległości czynne)	—	—	61.538	34			
20		Suma wynikłości majątku zarodowego	146 297	32	146 297	32			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		2. Szpital główny we Lwowie.							
		b) Oddział położnic.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I	Odsetki od kapitałów	51	55	—	—	79	—	27
2	II.	Dochód z realności	31	65	—	—	32	—	—
3	III.	Dodatki	126	84	—		148	—	21
4	IV.	Koszta leczenia	846	47	—	—	391	455	—
5	V.	Rozmaite	25	23½	—	—	14	11	—
6		B Dotacya z funduszu krajowego	8.048	27½	—	—	8 010	38	—
								504	48
							8 674	456	—
7	I – XIII.	Koszta zarządu	—	—	1.855	2½	1 901	46	—
8	XIV.	„ pielęgnowania chorych	—	—	5.159	48	6.000	841	—
9	XVI.	Utrzymanie i rozszerzenie budynków . . .	—	—	392	45½	366	—	26
10	XVII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	528	3	352	—	176
11	XIX.	Rozmaite	—	—	65	19	53	—	10
								887	212
								675	—
12		Razem	9.130	2½	8 000	18	8 674	1.131	—
13		C Zaliczki i depozyta	1.087	38	2.217	22	—	—	—
14		D. Zapas początkowy i ostateczny	—	—	—	—	—	—	—
15		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—	—	13 z 21½ c.	—
16		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	10.217	40	10 217	40	—	—	—
		Majątek zarodowy.							
17		Kupno, zamiana i przepisywanie efektów . .	—	—	—	—			
18		Stan majątkowy, początkowy i ostateczny:							
		a) w efektach	1.881	40	101	40			
		b) w realnościach wartości	8.980	—	8.980	—			
19		Wydane do przepisania efekta (zaległości czynne)	—	—	1.780	—			
20		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	10.861	40	10 861	40			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		2. Szpital główny we Lwowie.							
		c) Oddział obłąkanych.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	224	48	—	—	310	—	86
2	II	Dochód z realności	126	65	—	—	127	—	—
3	III.	Dodatki	504	42	—	—	591	—	87
4	IV.	Koszta leczenia	8.740	35	—	—	6.460	2.280	—
5	V.	Rozmaite	152	1	—	—	65	87	—
6		B. Dotacya z funduszu krajowego	46.191	20½	—	—	38.436	7.755	-
							45.989	10.122	173
							—	9.949	—
7	I—XIII.	Koszta zarządu	—	—	8.262	8	7.036	—	1.226
8	XIV	„ pielęgnowania chorych	—	—	37 983	68	36.000	—	1.984
9	XVI.	Utrzymanie i rozszerzenie budynków . . .	—	—	700	64	1.465	764	—
10	XVII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	2.112	9	1.408	—	704
11	XIX.	Rozmaite	—	—	50	3½	80	30	—
								794	3 914
							45.989	—	3.120
12		Razem	55 939	11½	49.108	52½	—	6.829	—
13		C. Zaliczki i depozyta	4 516	60	11.347	19	—	—	—
14		D. Zapas początkowy i ostateczny:							
15		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—	—	24.184 zł. 95½ ct	—
16		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	60.455	71½	60 455	71½	—		—
		Majątek zarodowy.							
17		Kupno, zamiana i przepisywanie efektów . .	2.459	1	1.410	55			
18		Stan majątkowy początkowy i ostateczny:							
		a) w efektach	7.565	—	1 748	46			
		b) w realnościach wartości	39.271	—	39.271	—			
19		Wydane do przepisania efekta:							
		(zaległości czynne)	—	—	6 865	—			
20		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	49.295	1	49.295	1			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		3. Fundusz podrzutków.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste							
1	I.	Taksy za przyjęcie dzieci	179		—	—	2.000	—	1.821
2	II.	Rozmaite	—	29	—		—	—	—
3		Dotacya z funduszu krajowego	62.993	92	—	—	79.617	—	16.623
							81.617	—	18 444
4	I—VI.	Koszta zarządu	—	—	4.079	31	4.519	440	—
5	VII.	„ utrzymania dzieci	—	—	58.511	20	76 850	18.340	—
6	VIII.	„ leczenia „	—	—	49	17	172	123	—
7	IX.	Rozmaite	—	—	22[illegible]	50	76	—	152
								18 903	152
8		Razem	63.173	21	62.866	18	81.617	18.751	—
								307	
9		B. Zaliczki i depozyta	126	67	733	70			
10		C Zapas początkowy i ostateczny w efektach depozytowych	700	—	400	—			
11		Przewyżka zaległości biernych	.	.	.	.	.	.	13.297 zł. 18 ct.
12		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	63.999	88	63.999	88			
		Majątek zarodowy,							
		przeznaczony na budowę zakładu.							
13		Odsetki od kapitału	226	10	—	—			
14		Darowizna od J. Lewickiego	20	—	—	—			
15		Sprzedaż i zakupno efektów	121	26	487	10			
16		Zakupione i wymieniane efekta	1.402	30	997	72			
17		Razem . . .	1.769	66	1.484	82			
18		Zapas początkowy i ostateczny:							
		a) w gotówce	143	34	23	60			
		b) w efektach	2.445	42	2.850	—			
19		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	4.358	42	4.358	42			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		4. Szpital św. Łazarza w Krakowie.							
		a) Oddział chorych.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	13.176	—	—	—	14.882	—	1.706
2	II.	Dochód z realności i dóbr	6.400	1	—	—	6.486	—	86
3	III	Zwroty kosztów leczenia	23.778	68	—	—	22.200	1 579	—
4	IV.	Rozmaite	448	49	—	—	200	248	—
5	—	Od majątku zarodowego za sprzedane efekta na budowę 2 piątra	16 350	—	—	—	—	16.350	—
								18.177	1.792
							43.768	16.385	—
6	I—VIII.	Koszta zarządu	—	—	5.449	38	6.793	1.344	—
7	IX.	Utrzymanie i powiększenie budynków	—	—	19.102	44½	4.716	—	14.386
8	X.	Podatki i daniny	—	—	2.473	57	2.462	—	12
9	XII.	Utrzymanie i pielęgnowanie chorych	—	—	25.367	17	24.000	—	1.367
10	XIII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	40	—	20	—	20
11	XV.	Rozmaite	—	—	1.313	62	1.060	—	254
								1.344	16.039
12		Razem	60.153	18	53.746	18½	39.051		14.695
		B. Przenośne:							
13		Spłacone i ulokowane kapitały	81.524	9½	81 529	66			
14		Zaliczki i depozyta	56.492	90	59.395	76			
15		C. Zapas początkowy i ostateczny:							
		a) w gotowiźnie	—	—	—	—			
		b) w efektach depozytowych	21.902	18	24.790	75			
16		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—		37.417. 78½	
		Suma wynikłości majątku obrotowego	219.462	35½	219.462	35½			
		Majątek zarodowy.							
17		Kupno, zamiana, przepisanie efektów i spłata kapitałów	99 534	26	100.061	96½			
18		Początkowy i ostateczny stan majątku:							
		a) w efektach	125.738	56	156.265	46			
		b) w kapitałach hipotekowanych	181.687	37	150.632	76½			
		c) w realnościach i dobrach, wartości	156.350	—	156 350	—			
19		Suma wynikłości majątku zarodowego	563 310	19	563.310	19			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		4. Szpital św. Łazarza w Krakowie.							
		b) Oddział położnic i podrzutków.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	1.778	45½	—	—	1 506	272	—
2	II.	Dochód z realności i dóbr	2 446	48½	—	—	1.287	1.159	—
3	III.	Zwroty kosztów leczenia	5 219	25	—	—	4.920	299	—
4	IV.	Taksy od przyjęcia podrzutków	6.252	86	—	—	8 000	—	1.747
5	V.	Rozmaite	433	99	—	—	20	413	—
6		Dotacya z funduszu krajowego	25.579	94	—	—	37.678	—	12.098
							53 411	2.143	13.845
									11.702
7	I—V.	Koszta zarządu	—	—	2.033	29½	2.188	154	—
8	VI.	Utrzymanie budynków	—	—	1.214	37	794	—	420
9	VII.	Podatki i daniny	—	—	252	47	323	71	—
10	VIII.	Utrzymanie i pielęgnowanie chorych	—	—	12.474	05½	15 000	2.525	—
11	IX.	Utrzymanie podrzutków	—	—	31.995	82	35.000	3.004	—
12	X.	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	5	—	5	—	—
13	XI.	Rozmaite wydatki	—	—	51	47	100	48	—
14		Suma	41.710	98	48.026	48	53 411	5.802	420
								5.382	
		B. Przenośne.							
15		Spłacone i ulokowane kapitały	12.000	—	12 000	—			
16		Zaliczki	6.315	50	—	—			
17		Zapas początkowy i ostateczny	—	—	—	—		8.162 zł.	
18		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—			
19		Suma wynikłości majątku obrotowego	60.026	48	60.026	48			
		Majątek zarodowy.							
20		Kupno, przepisanie, zamiana efektów i spłata kapitałów	15 000	—	7 037	15			
21		Sprzedaż młyna w Prądniku Białym	—	—	8.400	—			
22		Początkowy i ostateczny stan majątku:							
		a) w obligacyach	24 407	15	33.670	—			
		b) w kapitałach hypotekowanych	7 341	33	6 041	33			
		c) wartość realności i dóbr	31.140	—	22.740	—			
23		Suma wynikłości majątku zarodowego	77 888	48	77.888	48			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		5. Szpital św. Ducha w Krakowie.							
		a) Oddział syfilitycznych.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	401	73	—	—	364	37	—
2	II	Zwroty kosztów leczenia	16.728	34½	—	—	14.100	2.628	—
3	IV.	Rozmaite dochody	4	15	—	—	10	—	5
4	V.	Dotacye z funduszu krajowego	376	39½	—	—	5.140	—	47.635
							19.614	2.665	4.768
								—	2.103
5	I—VII, XI.	Koszta zarządu	—	—	2.117	34	2.268	150	—
7	VIII.	Utrzymanie budynków	—	—	163	43	110	—	53
8	IX.	Podatki	—	—	3	42	36	32	—
9	X	Utrzymanie i pielęgnowanie chorych	—	—	14.788	66	13.100	—	1.688
10	XII	Rozmaite wydatki	—	—	345	73	4.100	3.754	—
11		Suma	17 510	62	17.418	58	19.614	3.936	1.741
								2.195	
		B Przenośne.							
12		Spłacone i ulokowane kapitały	7.286	40	7.286	45			
13		Zaliczki i depozyta	3 121	64	3.263	63			
14		Zapas początkowy i ostateczny w efektach depozytowych	550	—	500	—			
15		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—		4.441 zł.	
16		Suma wynikłości majątku obrotowego	28.468	66	28.468	66			
		Majątek zarodowy.							
17		Kupno, przepisanie, wymiana efektów i spłata kapitałów	8.904	36	7 891	79			
18		Początkowy i ostateczny stan majątku:							
		a) w obligacyach	1.653	19	4.918	26			
		b) w kapitałach hypotekowanych	5.846	08	3.593	58			
19		Suma wynikłości majątku zarodowego	16.403	63	16.403	63			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		5. Szpital św. Ducha w Krakowie.							
		b) Oddział obłąkanych.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	116	24½	—	—	299	—	182
2	II.	Zwroty kosztów leczenia	8.617	91	—	-	5.950	2.667	—
3	III.	Rozmaite dochody	—	35	—	—	10	—	9
4	IV.	Dotacye z funduszu krajowego	1.878	89½	—	—	4 611	—	2.732
							10.870	2.667	2.923
								—	256
5	I—VI.	Koszta zarządu	—	—	1.266	43½	1.295	28	—
6	VII.	Utrzymanie budynków	—	—	288	61	95	—	193
7	VIII.	Koszta pielęgnowania chorych	—	—	8.883	54½	7 380	—	1 503
8	XI.	Rozmaite	—	—	174	81	2.100	1.925	—
								1.953	1.696
		Razem . . .	10.613	40	10.613	40	10.870	257	
		B. Przenośne.							
9		Lokacye chwilowe i zwrot pieniędzy obrotowych	610	20	610	20			
10		Przewyżka zaległości czynnych						827 zł.	
11		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	11.223	60	11.223	60			
		Majątek zarodowy.							
12		Kupno, zamiana i sprzedaż efektów	750	20	—	—			
13		Ubytek hipotekowanych kapitałów z powodu spłaty	—	—	610	25			
14		Początkowy i ostateczny stan majątku:							
		a) w obligacyach	—	—	750	20			
		b) w kapitałach hipotekowanych	6.880	10	6.269	85			
15		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	7.630	30	7.630	30			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	Uchwalona budżetem kwota	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: pomyślniejsze	W porównaniu z budżetem, okazują się wynikłości obrotu: niepomyślniejsze
		6. Fundusz policyi krajowej.							
		Majątek obrotowy.							
		A. Wynikłości rzeczywiste.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	260	56	—	—	261	—	—
2	II.	Dochód z realności	5.122	—	—	—	5.122	—	—
3	III.	Grzywny policyjne	97	30	—	—	100	—	3
4	IV.	Nadwyżki należytości posłańców karnych	5	25	—	—	—	5	—
5	VI	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	46	67	—	—	20	27	—
6	VII	Rozmaite	566	63½	—	—	2	565	—
							5 503	597	3
								594	—
7	I.	Podatki i daniny	—	—	1 771	05	1.753	—	18
8	II	Utrzymanie budynków	—	—	2 204	61	800	—	1 405
9	III.	Koszta utrzymania korekcyonistów	—	—	490	36½	2.013	1.523	—
10	IV.	Koszta transportu korekcyonistów	—	—	10	91	20	9	—
11	V.	Zwroty grzywien	—	—	—	—	28	28	—
12	VI.	Zwroty należytości posłańców karnych	—	—	—	—	2	2	—
13	VII.	Remuneracye	—	—	—	—	10	10	—
14	VIII.	Rozmaite	—	—	1 664	48½	9	—	1 655
								1 572	3.078
		Razem	6.098	41½	6.141	42	4.635	—	1 506
15		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	1 223	19	1.180	18½		1.396 zł. 55½ ct.	
16		Zaległości czynne	—	—	—	—			
		Suma wynikłości majątku obrotowego	7.321	60½	7.321	60½			
		Majątek zarodowy.							
17		Efekta przepisane	6 202	50	6 204	—			
18		Początkowy i ostateczny stan majątku:							
		a) w efektach	6.204	—	6.202	50			
		b) w realnościach, wartości	89.187	82½	89.187	82½			
		c) w kapitale hypotekowanym	27	25	27	25			
		Suma wynikłości majątku zarodowego	101.621	57½	101.621	57½			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	ct.	Wydatki zł	ct.	Uchwalona budżetem kwota zł.	W porównaniu z budżetem okazują się wynikłości obrotu pomyślniejsze zł. w. a.	niepomyślniejsze
		***B).* Fundusze samoistne niedotowane z funduszu krajowego.**							
		1. Fundusz domestykalny.							
		a) Majątek obrotowy.							
1	I.	Odsetki od kapitałów	3 335	59	—	—	3.002	334	
2	II	Zysk ze sprzedaży srebra	165	85½	—	—	75	91	
							3.077	425	
3		Wydawnictwo aktów Bernardyńskich . . .	—	—	1.200	—	1.200	—	
4		Zaliczki i operacye kredytowe	525	27	4.798	62			
		Razem . . .	4.026	71½	5 998	62			
5		Zapas początkowy w gotówce	1.971	90½	—	—			
6		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—		13 zł. 29 c	
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	5.998	62	5.998	62			
		b) Majątek zarodowy.							
7		Efekta przepisane	22.202	50	22 669	—			
8		Efekta zakupione i spieniężone	5.564	24	405	94			
		Razem . . .	27.766	74	23.074	94			
9		Początkowy i ostateczny stan majątku w efektach	78 610	70	83.302	50			
		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	106.377	44	106.377	44			
		2. Fundusz szkoły kucia koni.							
		a Majątek obrotowy.							
1		Odsetki od kapitałów	2.415	41	—	—			
2		Zaliczki i operacye kredytowe	11 523	74½	14 877	16			
		Razem . . .	13 939	15½	14 877	16			
3		Zapas początkowy w gotówce	938	00½	—	—			
4		Przewyżka zaległości biernych	—	—	—	—			31 zł 25 c.
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	14.877	16	14.877	16			
		b) Majątek zarodowy							
5		Efekta zakupione i spieniężone	11.987	—	6 619	04			
6		Początkowy i ostateczny stan majątku w efektach	50.281	04	55 649	—			
		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	62.268	04	62.268	04			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	
		3. Fundusz pomnika Kościuszki.					
		a) Majątek obrotowy.					
1		Odsetki od kapitałów	278	23	—	—	
2		Zysk ze sprzedaży srebra	37	04	—	—	
3		Odesłano komitetowi w Krakowie	—	—	383	19½	
4		Zaliczki i operacye kredytowe	187	06	190	01	
		Razem . . .	502	33	573	20½	
5		Zapas początkowy w gotówce	70	87½	—	—	
6		Należytości czynne					29 zł. 18 ct.
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	573	20½	573	20½	
		b) Majątek zarodowy.					
7		Efekta przepisane	8.450	—	8.440	—	
8		Efekta zakupione i spieniężone	133	46	14	19	
		Razem . . .	8 583	46	8.584	19	
9		Początkowy i ostateczny stan majątku w efektach	10 650	73	10.6 0	—	
		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	19.234	19	19 234	19	
		4. Fundusz hr. A. Stadnickiego.					
		a) Majątek obrotowy.					
1		Datek niezwrotny z funduszu domestykalnego	1.200	—			
2		Odsetki od ulokowanych kapitałów	449	33			
3		Dochód ze sprzedaży częściowej I Tomu aktów grodzkich i ziemskich	80	—			
4		Płaca Dra Ksawerego Liskiego	—	—	800	—	
5		Druk II Tomu aktów grodzkich i ziemskich .	—	—	531	—	
6		Rozmaite	—	—	44	—	
7		Zaliczki i operacye kredytowe	3.988	26	7 462	94	
		Razem . . .	5 717	59	8.837	94	
8		Zapas początkowy:					
		a) w gotówce	20	35	—	—	
		b) w efektach	3.100		—	—	
9		Należytości czynne					3.474 zł. 68 ct.
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	8.837	94	8 837	94	
		b) Majątek zarodowy.					
10		Pierwotny i ostateczny stan majątku:					
		a) w gotowiźnie . . . . 219 zł. 75 ct.					
		b) w obligacyach . . . 22.000 „					
		c) w kapitale hipotekow. . 5.847 „ 15 „	28.066	90	28 066	90	

Wedle aktu fundacyjnego dto 16 Maja 1865 L. W. 355 dochody od majątku zarodowego pobiera dożywotnie matka fundatora, a następnie jego bracia pobierać będą. Tymczasowo zaliczać miał fundusz domestykalny corocznie 500 zł. z prawem odebrania w swoim czasie tej zaliczki z 4% prowizyą; jednakże uchwałą Sejmu z dnia 16 Maja 1866 przeznaczono 1.200 zł. na cel powyższy jako datek **nieswrotny.**

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	
		5. Fundusze stypendyjne.					
		a) Majątek obrotowy.					
1		Kapitały spłacone	4.660	31	—	—	
2		Dla nowych fundacyj w ciągu roku złożone kapitały	3.000	—	—	—	
3		Odsetki od obligacyj	37.995	82	—	—	
4		Odsetki od kapitałów hipotekowanych . . .	9 259	76	—	—	
5		Odsetki od kapitałów chwilowo lokowanych w bankach	906	10	—	—	
6		Dochody z dóbr i realności	19 693	25	—	—	
7		Zysk ze sprzedaży srebra	187	19½	—	—	
8		Dodatki od innych funduszów	1.075	23½	—	—	
9		Rozmaite	1.712	85	—	—	
10		Zaliczki i operacye kredytowe	19 444	01	—	—	
11		Stypendya	—	—	41.189	74½	
12		Fundacye	—	—	484	26	
13		Remuneracye	—	—	873	95½	
14		Restauracye budynków	—	—	1.881	82½	
15		Cele dobroczynne i naukowe	—	—	2.800	—	
16		Jednorazowe wsparcia	—	—	90	—	
17		Płace i pensye	—	—	3 922	54	
18		Podatki i daniny	—	—	9.395	62½	
19		Dodatki do innych funduszów	—	—	970	23½	
20		Rozmaite	—	—	672	34	
21		Zaliczki i operacye kredytowe	—	—	49.926	80½	
		Razem . . .	97.934	53	112.207	33	
22		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce .	31.433	65	17.160	85	
23		Przewyżka zaległości czynnych					212.989 zł. 71 ct.
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	129.368	18	129 368	18	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct	
		Dalszy ciąg funduszów stypendyjnych.					
		b) Majątek zarodowy.					
1		Fundusze nowo przybyłe	29.023	27	—	—	
2		Sprzedaż, kupno i zamiana efektów	63 261	6	349.959	10½	
		Razem . . .	92.284	33	349.959	10½	
3		Początkowy i ostateczny stan majątku w efektach	1,056.351	12	798 676	34½	
4		Przewyżka należytości czynnych	—	—	—	—	178.136 zł. 02½ ct
5		Wartość dóbr	102.095	20	102.095	20	
6		Wartość realności	235.360	15	235.360	15	
		Suma wynikłości majątku zarodowego	1,486 090	80	1,486.090	80	
		6. c) Administracya dóbr Winnik należąca do funduszu stypendyjn. Głowińskiego					
1	I.	Czynsze z gruntów i realności	1.331	17			
2		Dochody z propinacyi	7.674	56			
3		Dochody z młyna	851	1½			
4	II.	Dochody z lasu	6 968	62½			
5		Rozmaite	317	11			
6		Zaliczki i depozyta	1.116	23			
7	I.	Gospodarstwo gruntowe	—	—	417	3½	
8	II.	„ lasowe	—	—	1.587	55	
9	III.	Koszta zarządu	—	—	1.894	49½	
10	IV.	Podatki i daniny	—	—	3.431	19½	
11	V.	Wydatki patronalne	—	—	1.516	28	
12	VI.	Przeniesiona nadwyżka z końcem roku do funduszu stypendyjnego Głowińskiego . . .	—	—	9 323	50	
13		Zaliczki i depozyta	—	—	1.490	07	
		Razem . . .	18.258	71	19.660	12½	
14		Zapas początkowy i ostateczny { w gotówce	3 018	50½	717	09	
		{ w efektach	5.517	05	6.417	05	
15		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—	4.473 zł. 67 ct.
		Suma . . .	26.794	26½	26.794	26½	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct	
		7. Fundusz stanowy sierociński.					
		a) Majątek obrotowy.					
1	I.	Odsetki od kapitałów	1.674	85	—	—	
2	II.	Zysk ze sprzedaży srebra	76	21	—	—	
3		Zaliczki i operacye kredytowe	1.700	—	—	—	
4	I	Wypłata na utrzymanie sierot	—	—	918	—	
5	II.	Podatek dochodowy od kapitału hypotekowanego	—	—	39	37½	
6		Zaliczki i operacye kredytowe	—		2.168	67	
		Razem . . .	3.451	6	3.126	4½	
7		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce .	435	13	760	14½	
8		Przewyżka zaległości biernych	—	—	—	—	840 zł
		Suma wynikłości majątku obrotowego . .	3 886	19	3.886	19	
		b) Majątek zarodowy.					
9		Efekta kupione, sprzedane i przepisane . .	15 150	—	14.680	—	
10		Zapas początkowy i ostateczny w efektach .	32 030	—	32.500	—	
		Suma wynikłości majątku zarodowego . .	47.180	—	47 180	—	
		8. Fundusz zakładu narodowego imienia Ossolińskich.					
		a) Majątek obrotowy.					
1		Dochody i wydatki roku 1870: a) w gotówce	28.552	74	31 362	38	
		b) w efektach	7.750	—	4 656	79	
2		do tego zapas początkowy i ostateczny:					
		a) w gotówce	4.800	23	1.990	59	
		b) w efektach	139.156	79	142.250	—	
		Suma wynikłości majątku obrotowego .	180 259	76	180 259	76	
		b) Majątek zarodowy.					
3		Stan majątku:					
		a) w dobrach i realnościach . .	429 552	2			
		b) w kapitałach hypotekowanych .	25 410	—			
		Razem . . .	454.962	2			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	
		9. Fundusz kultury krajowej.					
		a) Majątek obrotowy.					
1	I.	Odsetki od kapitałów	2.409	12			
2	II	Kary	3 080	32			
3	III.	Rozmaite	—	79½			
4		Zamiana efektów i chwilowe lokacye	8 807	14	11.612	29	
5	I	Zwroty kar	—	—	16	—	
6	II.	Rozmaite	—	—	—	5½	
		Razem	14.297	37½	11.628	34½	
7		Przewyżka zaległości czynnych	—	—	—	—	6.784 zł. 8½ ct.
8		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	898	92	3.567	95	
		Suma wynikłości majątku obrotowego	15.196	29½	15 196	29½	
		b) Majątek zarodowy.					
9		Efekta zakupione, sprzedane i przepisane	10.900	—	7 157	63	
10		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	47.307	63	51.050	—	
		Suma wynikłości majątku zarodowego	58.207	63	58 207	63	
		10. Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich.					
		a) Majątek obrotowy.					
1	I.	Odsetki od obligacyj	47	25	—	—	
2	II.	Wypłata posagu	—	—	47	25	
		Razem	47	25	47	25	
3		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce	70	87½	70	87½	
		Suma wynikłości majątku obrotowego	118	12½	118	12½	
		b) Majątek zarodowy.					
4		Zapas początkowy i ostateczny w efektach	1.000	—	1.000	—	
		Suma wynikłości majątku zarodowego	1 000	—	1.000	—	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct.	
		11. Zakład obłąkanych na Kulparkowie.					
		a) Majątek obrotowy.					
1		Odsetki od kapitałów	13 152	18			
2		Datek od Magistratu lwowskiego	4.000	—			
3		Dochód z propinacyi	300	—			
4		Ze sprzedaży materyałów	17	50			
5		Koszta zarządu	—	—	5.591	70½	
6		Podatki i daniny	—	—	121	9	
7		Koszta budowy i utrzymania zakładu . . .	—	—	68.960	65½	
8		Rozmaite	—	—	147	26	
		Suma . . .	17.469	68	74.820	71	
9		Zapas początkowy	272.871	—			
10		„ ostateczny:					
		a) w kasie krajowej gotówką 12.281 zł. 68 ct. w efektach 4.800 „ — „	—	—	17.081	68	
		b) na rachunku bieżącym ulokowane na 5% w banku hipotecznym . . 77 338 zł. 95 ct. w zakładzie handlowo-przemysłowym . . . . . 112.822 „ 26 „	—	—	190.161	21	
11		Ruch kasy z powodu zamiany, sprzedaży, kupna efektów; lokacyi i przeniesienia kapitałów; danych i zwróconych zaliczek . .	779 008	97	787 286	5	
12		Zaległości czynne	—	—	—	—	1.300 zł.
		Suma wynikłości majątku obrotowego . .	1,069.349	65	1,069 349	65	
		b) Majątek zarodowy.					
13		Wartość budowli wykonanej po koniec r. 1869	96.179	68½			
14		Dtto w roku 1870	74.803	21			
		Suma . .	170.982	89½			

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł	Wydatki ct.	
		12. Fundusz galicyjskich inwalidów wojskowych.					
		a) Majątek obrotowy.					
1	I	Odsetki od kapitałów	1.350	96	—	—	
2		Zwroty stypendyów	50	—	—	—	
3		Kupno i zamiana efektów	62	11	65	07	
4	I.	Wypłata stypendyów	—	—	1.375	—	
		Razem . . .	1.463	07	1.440	07	
5		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce . .	649	½	672	½	
		Suma wynikłości majątku obrotowego . . .	2.112	7½	2.112	7½	
		b) Majątek zarodowy.					
6		Efekta sprzedane	—	—	29	97	
7		Do tego zapas początkowy i ostateczny:					
		w efektach	33.729	97	33.700	—	
		w lokacyach	32	93	32	93	
8		Zaległości czynne					32 zł. 93 ct.
		Suma wynikłości majątku zarodowego . .	33.762	90	33.762	90	
		13. Fundusz niżankowiecki inwalidów wojskowych.					
		a) Majątek obrotowy.					
1	I	Odsetki od kapitałów	70	87	—	—	
2	I.	Wypłata stypendyów	—	—	70	86	
		Razem . . .	70	87	70	86	
3		Zapas początkowy i ostateczny w gotówce . .	—	22½	—	23½	
		Suma wynikłości majątku obrotowego . .	71	09½	71	09½	
		b) Majątek zarodowy.					
4		Zapas początkowy i ostateczny w efektach .	1.500	—	1.500	—	
		Suma wynikłości majątku zarodowego . . .	1.500	—	1.500	—	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.r.	ct.	Wydatki zł	ct.	
		14. Fundusz zapomogi z r. 1866.					
1	I.	Zwroty kapitału wypożyczonego	474.105	10	—	—	
2	II.	Wylosowane obligacye własne serya B . . .	105.120	—	—	—	
3	III.	Odsetki od obligacyj własnych, od lokowanej gotówki i od pożyczki zapomożonym danej	87.917	91½	—	—	
4	IV.	Datek z c. k. Skarbu Państwa	25 000	—	—	—	
5	V.	Rozmaite	1 645	09	—	—	
7	I.	Spłata kapitału dłużnego	—	—	616 360	—	
8	II.	Odsetki od kapitału dłużnego	—	—	91 058	10	
9	III.	Koszta administracyjne	—	—	1.908	81	
		Razem	693 788	10½	709.326	91	
10		Zaliczki, depozyta, lokacye chwilowe i losowania	1 204 725	54	646.625	93½	
11		Przewyżka zaległości czynnych					67.556 zł. 78 ct.
12		Zapas początkowy i ostateczny	1 508 295	83½	2 050 856	63½	
		Ogółem . . .	3.406.809	48	3 406 809	48	
		15. Fundusz zapomogi z r. 1868.					
1		Zwroty kapitału wypożyczonego	109.554	66½	—	—	
2		Odsetki od zapomożonych i od pieniędzy lokowanych	11 902	64½	—	—	
3		Zaliczki, depozyta i lokacye chwilowe . . .	133.212	90	—	—	
4		Spłata długu c. k. Skarbowi Państwa:			—	—	
		w kapitale 116.666 zł. 67 ct	—	—	—	—	
		„ odsetkach 11.666 „ 67 „	—	—	128 333	34	
5		Zaliczki, depozyta i lokacye chwilowe . . .	—	—	168.920	09	
6		Przewyżka zaległości biernych					3 252 zł. 48½ ct.
		Razem . . .	254 670	21	297 253	43	
		Zapas początkowy i ostateczny	68.088	63	25 505	41	
		Ogółem . . .	322.758	84	322.758	84	

Liczba porządkowa	Liczba rubryki budżetu		Dochody zł.	Dochody ct.	Wydatki zł.	Wydatki ct	
		16. Fundusz zapomogi obwodu Tarnowskiego.					
1		Zwroty kapitałów wypożyczonych	48	—			
2		Odsetki od „ „	93	82			
3		Lokacye kapitałów i zamiana takowych . . .	4.595	47	3 233	54	
		Razem . . .	4 737	29	3 233	54	
4		Zapas początkowy i ostateczny	160	51½	1.664	26½	
5		Należytości czynne	—	—	—	—	468 zł. 30 ct.
		Ogółem . . .	4 897	80½	4 897	80½	
		17. Depozyta serwitutowe.					
1		Wpłynęło w ciągu roku 1870 od c. k Władz rządowych { w gotówce	49 170	73			
		{ w efektach	60.600	—			
2		Lokacye chwilowe i zamiany	52 499	44	52.499	44	
3		Odsetki od obligacyj i chwilowych lokacyj .	38.128	75	—	—	
4		Zakupno nowych obligacyj za gotówkę . .	147.186	87	118 689	30	
5		Wydano gminom . . . . . { w gotówce	—	—	14.917	69½	
		{ w efektach	—	—	43.135	38	
6		Wydano do zamiany i z powodu wylosowania	74.700	22	76.366	8	
7		Zapas początkowy i ostateczny . { w gotówce	10 610	37	10.003	7½	
		{ w efektach	357.778	51	475.063	92	
		Suma . . .	790.674	89	790.674	89	

SUMARYCZNE ZESTAWIENIE*)

wynikłości zamknięć rachunkowych

za rok 1870.

*) Do tego dołącza się bilanse zamknięcia zapasów kasowych i lokacyj.

A. MAJĄTEK OBROTOWY.

		Rzeczywiste				Przenośne			
		Dochody		Wydatki		Dochody		Wydatki	
		zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	I. Fundusze dotowane ze środków kraju.								
1	Fundusz krajowy	1,103.713	25½	1,052.781	83	2,261.675	39½	2,122.366	69½
2	Szpital główny we Lwowie:								
	a) Oddział chorych	77.183	50	113.988	37	88.948	6½	43.493	31
	b) „ położnic	9.130	2	8.000	18	1.087	38	2.217	22
	c) „ obłąkanych . . .	55.939	11½	49.108	52½	4.516	60	11.347	19
3	Fundusz podrzutków	63.173	21	62.866	18	826	67	733	70
4	Szpital św. Łazarza w Krakowie:								
	a) Oddział chorych	60.153	18	53.746	18½	159.309	17½	140.925	42
	b) „ położnic i podrzutków	41.710	98	48.026	48	18.315	50	12.000	—
5	Szpital św Ducha w Krakowie:								
	a) Oddział syfilitycznych . . .	17.510	62	17.418	58	10.958	4	10.550	8
	b) „ obłąkanych . . .	10.613	40	10.613	40	610	20	610	20
6	Fundusz policyi krajowej . . .	6.098	41½	6.141	42	1.223	19	—	—
	Suma .	1,445.225	69½	1,422.691	15	2,547.470	21½	2,344.243	81½
	II. Fundusze samoistne (niedotowane).								
1	Domestykalny	5.998	62	5.998	62	—	—	—	—
2	Szkoły kucia koni	14.877	16	14.877	16	—	—	—	—
3	Pomnika Kościuszki	573	20½	573	20½	—	—	—	—
4	Aleksandra hr. Stadnickiego . .	8.837	94	8.837	94	—	—	—	—
5	Stypendyjne	129.368	18	112.207	33	—	—	—	—
6	Dobra stypendyjne Winniki . .	26.794	26½	19.660	12½	—	—	—	—
7	Stanowy sierociński	3.886	19	3.126	4½	—	—	—	—
8	Zakład narodowy im Ossolińskich	180.259	76	36.019	17	—	—	—	—
9	Kultury krajowej	15.196	29½	11.628	34½	—	—	—	—
10	Posagowy Komarnickich	118	12½	47	25	—	—	—	—
11	Zakład obłąkanych na Kulparkowie	290.340	68	74.820	71	779.008	97	977.447	26
12	Inwalidów galicyjskich	2.112	7½	1.440	7	—	—	—	—
13	„ niżankowieckich . .	71	9½	70	86	—	—	—	—
14	Zapomogi z r. 1866	693.788	10½	709.326	91	2,713.021	37½	646.625	93½
15	„ z r. 1868	322.758	84	297.253	43	—	—	—	—
16	„ byłego obwodu tarnowskiego	4.897	80½	4.897	70	—	—	—	—
17	Depozyta serwitutowe	790.674	89	305.607	89½	—	—	—	—
	Suma .	2,490.553	23	1,606.392	76½	3,492.030	34½	1,624.073	19½

Razem				Ostateczny		Przewyżka zaległości			
Dochody		Wydatki		zapas kasowy		czynnych		biernych	
zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.
3,365.388	65	3,175.148	52½	got. 128438	49½	11.997	96½	—	—
				efk. 61.801	63				
166.131	56½	157.481	68	8.649	88½	—	—	86.427	56
10.217	40	10.217	40	—	—	13	21½	—	—
60.455	71½	60.455	71½	—	—	24.184	95½	—	—
63.999	88	63.599	88	400	—	—	—	13.297	18
219.462	35½	194.671	60½	24.790	75	37.447	78½	—	—
60.026	48	60.026	48	—	—	8.162	19½	—	—
28.468	66	27.968	66	500	—	4.441	64½	—	—
11.223	60	11.223	60	—	—	827	41	—	—
7.321	60½	6.141	42	1.180	18½	1.396	55½	—	—
3,992.695	91	3,766.934	96½	225.760	94½	88.471	72½	99.724	74
5.998	62	5.998	62	—	—	13	29	—	—
14.877	16	14.877	16	—	—	—	—	34	25
573	20½	573	20½	—	—	29	11	—	—
8.837	94	8.837	94	—	—	3.474	68	—	—
129.368	18	112.207	33	17.160	85	212.989	71	—	—
26.794	26½	19.660	12½	7.134	14	—	—	2.317	70
3.886	19	3.126	4½	760	14½	—	—	840	—
180.259	76	36.019	17	144.240	59	—	—	—	—
15.196	29½	11.628	34½	3.567	95	6.784	8½	—	—
118	12½	47	25	70	87½	—	—	—	—
1,069.349	65	1,052.267	97	17.081	68	1.300	—	—	—
2.112	7½	1.440	7	672	½	—	—	—	—
71	9½	70	86	—	23½	—	—	—	—
3,406.809	48	1,355.952	84½	2,050.856	63½	67.556	78	—	—
322.758	84	297.253	43	25.505	41	—	—	3.252	48½
4.897	80½	4.897	70	—	10½	468	30	—	—
790.674	89	305.607	89½	485.066	99½	—	—	—	—
5,982.583	57½	3,230.465	96	2,752.117	61½	292.615	95½	6.444	43½

B. MAJĄTEK ZARODOWY.

Dochody		Wydatki		Zapas kasowy		Wartość dóbr i realności	
zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	—	—	—	—	—	—
146.297	32	62.930	10	2.325	98	81.041	24
10.861	40	1.780	—	101	40	8.980	—
49.295	1	8.275	55	1.748	46	39.271	—
4.358	42	1.484	82	2.873	60	—	—
563.310	19	100.061	96½	156.265	46	156.350	—
77.888	48	15.437	15	33.670	—	22.740	—
16.403	63	7.891	79	4.918	26	—	—
7.630	30	1.360	45	—	—	—	—
101.621	57½	6.204	—	6.202	50	89.187	82½
977.666	32½	205.425	82½	208.105	66	397.570	6½
106.377	44	23.074	94	83.302	50	—	—
62.268	4	6.619	4	55.649	—	—	—
19.234	19	8.584	19	10.650	—	—	—
28.066	90	—	—	—	—	—	—
1,486.090	80	349.959	10	798.676	34½	337.455	35
47.180	—	14.680	—	32.500	—	—	—
429.552	2	—	—	—	—	404.142	2
58.207	63	7.157	63	51.050	—	—	—
1.000	—	—	—	1.000	—	—	—
170.982	89½	—	—	—	—	170.982	89½
33.762	90	29	97	33.732	93	—	—
1.500	—	—	—	1.500	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
865	—	—	—	865	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
2,445.087	81½	410.104	87½	1,068.925	77½	912.580	26½
3,422.754	14	615.530	70	1,277.031	43½	1,310.150	33

Kapitały hypotekowane		Zaległości czynne		Zaległości bierne			Rachunek specyalny znajduje się na stronicy
zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.		
—	—						2
—	—	61.538	34				3
—	—	1.780	—				4
—	—	6.865	—				5
—	—						6
150.632	76½						7
6.041	33						8
3.593	58						9
6.269	85						10
27	25						11
166.564	77½	70.183	34				
—	—						12
—	—						„
—	—						13
28.066	90						„
—	—	178.136	2½				14
—	—						15
—	—						16
25.410	—					administruje kuratorya samodzielnie.	„
—	—						17
—	—						„
—	—						18
—	—	32	93				19
—	—						„
—	—						20
—	—						„
—	—						21
—	—						„
53.476	90	178.168	95½				
220.041	67½	248.352	29½				

BILANS ZAMKNIĘCIA

zapasów kasowych i lokacyj

z końcem roku 1870.

Winien

1. Rachunek zapasu ostatecznego

Liczba porządkowa			Majątek	gotówka zł.	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct
1	Do funduszu	krajowego	obrotowy	28.901	73½	61.801	63
2	„ „	podrzutków	zarodowy	23	60	2 850	—
3	„ „	szpitala św. Łazarza w Krakowie	„	—	—	156 265	46
	„ „	„ depozyta		—	—	17.710	75
	„ „	„ oddział położnic i podrzutków	„	—	—	33.670	—
4	„ „	szpitala św. Ducha w Krakowie:					
		oddział syfilitycznych	„	—	—	4 918	26
		depozyta		—	—	500	—
		oddział obłąkanych	„	—	—	750	20
5	„ „	policyi krajowej	„	—	—	6.202	50
6	„ „	domestykalnego	„	—	—	83 302	50
7	„ „	szkoły kucia koni	„	—	—	55.649	—
8	„ „	Kościuszki	„	—	—	10 650	—
9	„ „	sierocińskiego stanowego	„	—	—	32.500	—
		dtto	obrotowy	760	14½	—	—
10	„ „	inwalidów galicyjskich	zarodowy	—	—	33.700	—
		dtto	obrotowy	672	½	—	—
11	„ „	inwalidów niżankowieckich	zarodowy	—	—	1.500	—
		dtto	obrotowy	—	23½	—	—
12	„ „	zapomogi z roku 1866 (głodowej)	„	25.876	63½	2,024.980	—
13	„ „	zapomogi z roku 1868 (powodziowej)	„	25.505	41	—	—
14	„ „	zapomogi tarnowskiej	zarodowy	—	10½	865	—
15	„ „	zakładu im. Ossolińskich	„	1.990	59	142.250	—
16	„ „	kultury krajowej	obrotowy	3.567	95	—	—
		dtto	zarodowy	—	—	51.050	—
17	„ „	Komarnickich	„	70	87½	1.000	—
18	„ „	obłąkanych na Kulparkowie	„	12.281	68	4.800	—
19	„ „	stypendyjnych	„	17.160	85	798.676	34½
	„ „	„ dóbr Winniki	„	717	9	6.417	5
20	„ „	serwitutowych	„	10 003	7½	475 063	92
21	„ „	szpitala głównego we Lwowie:					
		oddział chorych	„	—	—	2.325	98
		oddział położnic	„	—	—	101	40
		oddział obłąkanych	„	—	—	1.748	46
		Suma		127.531	98	4,011.248	45½

w kasie krajowej. Ma

Liczba porządkowa		Majątek	gotówka zł.	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct.
1	Od rachunku kasy krajowej, wedle dziennika zamkniętego po koniec roku 1870		127.531	98	4,011.248	45½

Winien

Rachunek zapasów ostatecznych w obcych

Liczba porządkowa		gotówka zł	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct.
1	Do rachunku: zwrotów . . . 420 zł. 56½ ct Depozytów . . . 2.687 „ 57 „	3.108	13½	5 541	75
2	Dtto kaucyi N Salwickiego	—	—	400	—
3	Dtto kaucyj, wadyów i depozytów . . .	7.080	—	—	—
4	Dtto funduszu policyi krajowej . . .	1.180	18½	—	—
5	Dtto kaucyj, wadyów i depozytów obcych funduszu drogowego	6 396	82	—	—
	Suma . .	17,765	14	5.941	75

Rachunek pieniędzy ulokowanych na

Liczba porządkowa		gotówka zł.	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct
1	Do funduszu krajowego	99.536	76		
2	Do rachunku depozytów	273.675	2		
3	Do funduszu obłąkanych w Kulparkowie . . .	190.161	21		
4	„ „ zapomogi tarnowskiej	1.664	16		
5	„ „ domestykalnego	66	52		
6	„ „ kucia koni	74	78		
7	„ „ Kościuszki	29	11		
8	„ „ Stadnickiego	3.474	68		
9	„ „ stypendyjnego	817	12		
10	„ „ kultury krajowej	1.703	38		
11	„ „ inwalidów galicyjskich	32	93		
12	„ „ zapomogi z roku 1866.	11.320	98		
13	„ „ zapomogi z roku 1868.	35.661	19		
	Suma . .	618.217	84		

kasach z końcem roku 1870 znajdujących się. Ma

Liczba porządkowa		gotówka zł.	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct.
1	W szpitalu głównym we Lwowie: oddział chorych . .	3.108	13½	5.541	75
2	Od rachunku kasy podrzutków we Lwowie . . .	—	—	400	—
3	Od rachunku c. k. kasy podatkowo-zbiorowej w Krakowie jako kasy szpitalu św. Łazarza	7 080	—	—	—
4	Od rachunku c. k. kasy głównej w Czerniowcach . .	1.180	18½	—	—
5	Od rachunku c. k. kas rządowych poszczególnionych w wykazie	6 396	82	—	—
	Suma . .	17.765	14	5.941	75

procencie w zakładach kredytowych.

Liczba porządkowa		gotówka zł.	gotówka ct.	efekta zł.	efekta ct.
1	W filii zakładu handlowo przemysłowego we Lwowie .	426.924	20		
2	W zakładzie Towarzystwa kredytowego ziemskiego . .	63.016	7		
3	W banku hipotecznym we Lwowie	128.277	57		
	Suma . .	618.217	84		

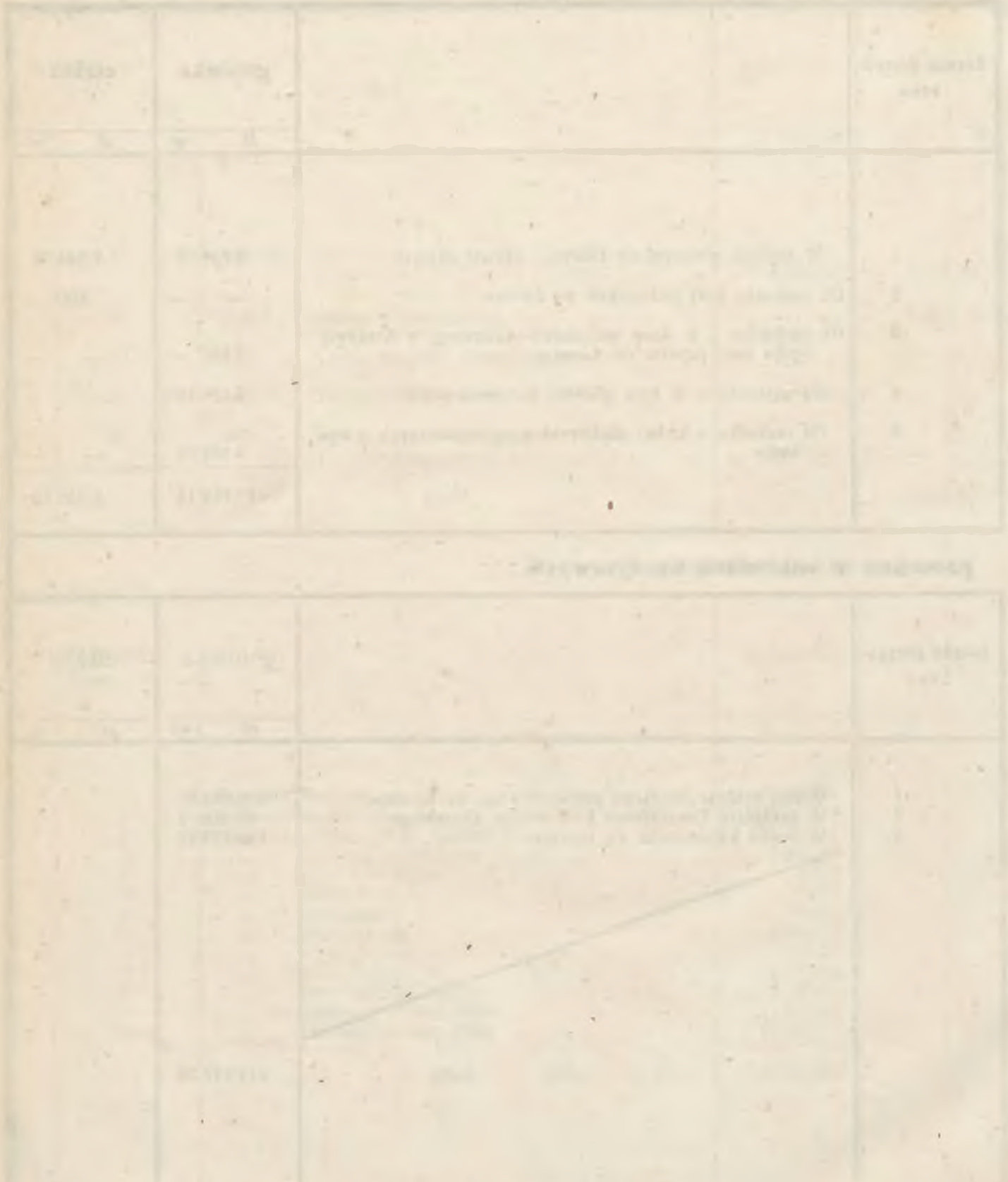

Alegat II

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 28. października 1869. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę: „Sejm poleca „Wydziałowi krajowemu, aby wypracował i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi projekt do ustawy o Są- „dach pokoju d'a spraw spornych i niespornych."

Wywiązując się z tego polecenia, Wydział krajowy uchwałą z dnia 20. grudnia 1869. L. 13.740. złożył komisyę fachową z członków: pp. Oktawa Pietruskiego, Wiktora Zbyszewskiego i Bazylego Kowalskiego, którą następnie uchwałą z dnia 4. stycznia 1870. L. 13.740. wzmocnił członkiem czwartym, t. j. p. Franciszkiem Borońskim, obecnie Radcą c. k. Sądów krajowych wyższych w Krakowie.

Komisya ta przedłożyła dnia 30. czerwca 1870. za L. 8.360. żądany projekt wraz ze sprawozdaniem.

$^1/_1$ Wydział krajowy wziął te prace pod swoje obrady, i rezultat tych obrad przedkłada w załączonym $^1/_1$ projekcie do ustawy, przyłączając się do sprawozdania, które komisya fachowa przedłożyła Wydziałowi krajo-

$^2/_2$ wemu, a który Wydział załącza $^2/_2$.

Uchwalony przez Wydział krajowy projekt do ustawy różni się tylko w niektórych ustępach od projektu komisyi fachowej, a mianowicie:

1) w §. 3., który wedle projektu komisyi brzmi:

„Sąd pokoju składa się ze Sędziego, c. k. Adjunkta sądowego jako pisarza, i woźnego, używa pieczęci z orłem cesarskim i napisem: C. k. Sąd pokoju okręgu . . . . . .

„Dla każdego Sądu pokoju mianowani będą dwaj Sędziowie pokoju, którzy urzędują przez 3 lata kadencyami.

„Kadencye i zastępstwo w razie przeszkodzenia wyznacza c. k. Sąd krajowy wyższy za wysłuchaniem życzeń Sędziów pokoju i podaje do publicznej wiadomości."

Wydział krajowy zmienił w sposób następujący:

„Sąd pokoju składa się ze Sędziego pokoju, z c. k. Adjunkta sądowego jako pisarza i z woźnego; używa pieczęci z orłem cesarskim i napisem: c. k. Sąd pokoju okręgu . . . . . .

„Dla każdego Sądu pokoju mianowani będą dwaj Sędziowie pokoju, którzy urzędują przez trzy lata kadencyami, oznaczonemi przez c. k. Sąd krajowy wyższy za wysłuchaniem życzeń Sędziów pokoju.

„W razie przeszkodzenia obydwóch Sędziów mianuje c. k. Sąd krajowy wyższy zastępcę z uwzględnieniem osób w liście kandydatów (§. 4.) wymienionych"

2) Wedle projektu komisyi brzmiał §. 6. projektu następnie:

„Każden na Sędziego pokoju zamianowany jest obowiązanym do przyjęcia tego urzędu i sprawowania go przez przeciąg czasu określony.

„Prawo wymówienia się od tego obowiązku służy tylko następującym osobom:

a) urzędnikom i sługom c. k. Dworu, tudzież Państwa lub kraju, lub zakładów i funduszów publicznych, jak długo w czynnej służbie pozostają;

b) osobom stanu wojskowego w ciągu czynnej służby;
c) duchownym wszelkiego wyznania, i nauczycielom publicznym;
d) osobom, które już sześćdziesiąt lat życia skończyły;
e) tym, którzy już piastowali urząd Sędziego pokoju, na następne trzechlecie;
f) tym, którym ułomności cielesne albo ciągle trwające nadwerężenie zdrowia nie dozwalają sprawowania tego urzędu;
g) tym, którzy z powodu swego zwyczajnego zatrudnienia bardzo często albo na dłuższy przeciąg czasu koniecznie wydalać się muszą z miejsca swojego zamieszkania;
h) zostającym w służbie prywatnej.

Kto bez jednej z powyższych przyczyn usprawiedliwiających wzbrania się od przyjęcia tego urzędu, albo go przestaje sprawować, podpada karze pieniężnej do 500 złr."

Wydział krajowy zmienił go w sposób w załączonym projekcie zawarty.

Wydział krajowy nie mógł się zgodzić na zasadę, ażeby urzędnicy publiczni i prywatni, niemniej osoby wojskowe, jak długo w czynnej służbie pozostają, nakoniec duchowni wszelkiego wyznania i nauczyciele pełnili urząd Sędziego pokoju. Już sama okoliczność, iż ich zatrudnienie nie zostawiałoby im dość czasu do sprężystego i regularnego pełnienia obowiązków Sędziego pokoju, przemawia przeciw tym osobom, a jeżeli zważymy, że ich zawisłość nie zostawia im dość swobody, przyszliśmy do przekonania, że te osoby nie powinny piastować urzędu Sędziego pokoju.

3) Do pierwszego nstępu §. 9. projektu komisyi fachowej dodaliśmy dla usunięcia wszelkiej niejasności słowa: „Koszta podróży w celu odbycia audyencyi w siedzibie Sądu pokoju, nie będą zwracane."

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy załączony projekt do ustawy uchwalić.

We Lwowie dnia 14. grudnia 1870.

Leon książę Sapieha
Marszałek krajowy.

Oktaw Pietruski
Członek Wydziału krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

I.

do 1/1 Wydaję załączoną pod 1/1 ustawę o Sądach pokoju.

II.

Do przeprowadzenia czynności organizacyjnych tą ustawą objętych, postanawia się termin sześciomiesięczny, od dnia ogłoszenia tej ustawy liczyć się mający, po którego upływie Sądy pokoju rozpocząć mają swoje czynności.

III.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Moim Ministrom, spraw wewnętrznych, finansów i sprawiedliwości.

Projekt

do ustawy o Sądach pokoju.

I. Część ogólna.

§. 1.

Ustanowienie Sądów pokoju.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanowione będą Sądy pokoju.

§. 2.

Siedziby i okręgi Sądów pokoju.

Wydział krajowy, za porozumieniem się z c. k. Namiestnictwem, c. k. Sądami krajowemi wyższemi, i z Wydziałami Rad powiatowych, wyznaczy miejsca siedziby Sądów pokoju, i określi rozległość terytoryalną każdego okręgu: przyczem będzie miał na względzie położenie geograficzne, rozległość miejscowości, ludność i stosunki handlowe i przemysłowe. Wszelako żaden okręg Sądu pokoju nie może zawierać nad 30.000 ludności.

§. 3.

Skład Sądu pokoju.

Sąd pokoju składa się z Sędziego pokoju, z c. k. Adjunkta sądowego jako pisarza, i z woźnego; używa pieczęci z orłem cesarskim i napisem: C. k. Sąd pokoju okręgu .....

Dla każdego Sądu pokoju mianowani będą dwaj Sędziowie pokoju, którzy urzędują przez trzy lata kadencyami, oznaczonemi przez c. k. Sąd wyższy, po wysłuchaniu życzeń Sędziów pokoju.

W razie przeszkodzenia obydwóch Sędziów mianuje c. k. Sąd krajowy wyższy zastępcę z uwzględnieniem osób w liście kandydatów (§. 4).

Kadencye i zastępstwo w razie przeszkodzenia wyznacza c. k. Sąd krajowy wyższy, za wysłuchaniem życzeń Sędziów pokoju, i podaje do publicznej wiadomości.

§. 4.

Mianowanie Sędziów pokoju.

Prezes każdej Rady powiatowej z c. k. Starostą właściwego powiatu i z Prezydentem c. k. Sądu kolegialnego właściwego obwodu układają na każden okręg

listę, zawierającą przynajmniej sześć kandydatów uzdolnionych na Sędziów pokoju, którą to listę przesyłają do Prezydyum c. k. Sądu wyższego. Prezydent zaś tegoż Sądu wraz z Namiestnikiem i Delegatem Wydziału krajowego wybierają na każde miejsce trzech kandydatów, i przedstawiają ich za pośrednictwem c. k. Ministerstwa sprawiedliwości Najjaśniejszemu Panu do zamianowania.

§. 5.

Kwalifikacya Sędziego pokoju.

Na Sędziego pokoju ten tylko może być powołany, który

a) jest obywatelem Państwa Austryackiego;
b) ma lat najmniej 30;
c) używa w pełni praw politycznych;
d) stale zamieszkuje w obrębie tegoż samego Sądu pokoju, a przynajmniej w jednym z przyległych okręgów;
e) jest mężem światłym, nieskażonej sławy i zaufania.

§. 6.

Obowiązek przyjęcia urzędu i wyjątki.

Każden Sędzia pokoju mianowany, lub do zastępstwa powołany obowiązany jest do przyjęcia tego urzędu i sprawowania go przez przeciąg czasu określony.

Prawo wymówienia się od tego obowiązku służy tylko następującym osobom:

a) osobom, które już sześćdziesiąt lat życia skończyły;
b) tym, którzy już piastowali urząd Sędziego pokoju, na następne trzechlecie;
c) tym, którym ułomności cielesne albo ciągle trwające nadwerężenie zdrowia nie dozwalają sprawowania tego urzędu;
d) tym, którzy z powodu swego zwyczajnego zatrudnienia bardzo często, albo na dłuższy przeciąg czasu koniecznie wydalać się muszą z miejsca swojego zamieszkania.

Kto bez jednej z powyższych przyczyn usprawiedliwiających wzbrania się od przyjęcia tego urzędu, albo go przestaje sprawować, podpada karze pieniężnej do 500 złr.

Nie mogą zaś być sędziami pokoju:

a) urzędnicy i słudzy c. k. Dworu, tudzież Państwa lub kraju, lub zakładów i funduszów publicznych, jak długo w czynnej służbie pozostają;
b) osoby stanu wojskowego w ciągu czynnej służby;
c) duchowni wszelkiego wyznania, tudzież profesorowie i nauczyciele publiczni;
d) zostający w służbie prywatnej.

§. 7.

Przysięga służbowa.

Zamianowani Sędziowie pokoju wykonują przysięgę służbową według załączonej roty Nr. I. przed Prezydentem c. k. Sądu krajowego wyższego, który wszelako na żądanie Sędziego pokoju delegować może do odebrania tej przysięgi Prezydenta dotyczącego c. k. Sądu kolegialnego.

Sędziowie pokoju, na bezpośrednio następujące trzechlecie na nowo powołani są wolni od wykonania powtórnej przysięgi.

§. 8.

Stanowisko służbowe.

Sędzia pokoju ma też same obowiązki i podlega tej samej odpowiedzialności, co każdy inny organ władzy sądowniczej.

Jego instancyą dyscyplinarną jest c. k. Sąd wyższy krajowy.

§. 9.

Pobory i dotacya.

Sędziowie pokoju nie pobierają pensyi. Jednakże należy im się ze Skarbu publicznego po 3 złr. w. a. za każdy dzień audyencyi, tudzież zwrot kosztów podróży rzeczywiście wyłożonych od stron, które podróż spowodowały. Koszta podróży w celu odbycia audyencyi w siedzibie Sądu pokoju nie będą zwracane.

Każden Sąd pokoju pobierać będzie ze Skarbu publicznego na swoje potrzeby kancelaryjne, tudzież na posługacza kwotę ryczałtową, w drodze osobnego rozporządzenia ustanowić się mającą.

§. 10.

Ustanie władzy.

Władza Sędziego pokoju ustaje:

a) z upływem czasu, na przeciąg którego powołany, jeżeli na nowo nie został zamianowany; — w tym razie wszelako winien tak długo na swym urzędzie pozostać, dopóki następca jego urzędu tego nie obejmie;

b) z dniem otwarcia zbiegu wierzycieli do jego majątku, albo odjęcia mu używania w pełni praw obywatelskich;

c) z dniem, w którym przestaje stale zamieszkiwać w okręgu Sądu swego, lub przynajmniej w okręgu przyległym;

d) z dniem skazania przez Sąd karny za jakikolwiek czyn popełniony z chciwości zysku, lub obrażający moralność publiczną.

Sędzia, któryby z powodu takich czynów do odpowiedzialności sądowej, chociażby z wolnej nogi pociągniony został, ma być koniecznie w swém urzędowaniu zawieszony. — w razie zaś obwinienia o czyn karygodny innego rodzaju będzie zawieszony tylko wtedy, gdy został uwięziony.

§. 11.

Powody wyłączenia.

Sędzia pokoju musi się uchylić od urzędowania:

a) gdy będzie miał osobisty interes w zachodzącym sporze pośrednio lub bezpośrednio;

b) w sprawach swojej żony, swoich krewnych w linii wstępnej lub zstępnej swego rodzeństwa wujecznego, stryjecznego lub ciotecznego, oraz tych, którzy w tych samych stopniach są z nim spowinowaceni;

c) w sprawach swoich wychowańców, pupilów i kurandów;

d) w sprawach swoich dłużników lub wierzycieli.

W wypadkach tym paragrafem objętych urzęduje 2gi Sędzia pokoju tegoż okręgu, a jeżeliby i ten nie mógł urzędować, deleguje dotyczący c. k. Sąd krajowy wyższy jeden z sąsiednich Sądów pokoju.

§. 12.

Pisarz Sądu pokoju.

Pisarz Sądu pokoju jest Dyrektorem biura, osobiście odpowiedzialnym za należyte prowadzenie wszelkich ksiąg i aktów, i za ich zachowanie, niemniej za należyte prowadzenie wszelkich ksiąg i aktów i za ich zachowanie, niemniej za należyte prowadzenie wszelkich czynności manipulacyjnych.

§. 13.

Woźny.

Woźni przy Sądach pokoju ustanowieni, będą przysięgli, ze Skarbu publicznego płatni, i nosić będą odpowiedne oznaki.

§. 14.

Audyencye.

Sędzia pokoju wyznacza najmniej dwie audyencye na tydzień, i ogłasza publicznie dzień i godzinę tychże.

Dla nagłości rzeczy powinien nawet w dnie świąteczne dać stronom posłuchanie.

W szczególnych wypadkach może urzędować poza obrębem siedziby swego urzędu, a nawet zawezwać strony do swojego mieszkania, i tam sprawę przeprowadzić.

§. 15.

Księgi.

Postępowanie przed Sądem pokoju jest ustne i jawne. Tylko dorosłe osoby mają wolny wstęp do sali sądowej.

Wykluczona jest jawność:

a) ze względu na obyczajność i publiczne bezpieczeństwo; ale i w tym razie wolno każdej stronie wybrać sobie trzech zaufanych, którym obecność przy rozprawie dozwoloną będzie;

b) w postępowaniu ugodowem.

§. 16.

Każden Sędzia pokoju prowadzi następujące księgi:

1) „dziennik“, wykazujący przebieg sprawy;
2) „sentencyonaryusz“, zawierający dosłowną treść wyroków, ugód i orzeczeń Sędziego pokoju;
3) index według nazwiska stron i przedmiotów dla wyszukania sprawy.

Oprócz tego prowadzi Sąd pokoju protokół audencyonalny, zawierający treściwie wnioski stron i wszystkie podczas audyencyi zaszłe działania.

Dziennik i sentencyonaryusz winne być przez c. k. Sąd krajowy wyższy parafowane.

§. 17.

Zakres działania.

Do zakresu władzy jurysdykcyjnej Sądów pokoju należy:

1) jednanie stron;
2) rozstrzyganie sporów cywilnych.

Od orzeczeń Sądu pokoju nie ma odwołania.

O prawnych środkach przeciw jego wyrokom stanowi §. 55.

§. 18.

Sprawy sądowo-niesporne.

O ile zaś które sprawy z zakresu postępowania sądowo-niespornego, mianowicie co do opiek z Radami opiekuńczemi i co do udziału w pertraktacyach spadkowych mają być Sądowi pokoju przydzielone, ustawy w swoim czasie postanowią.

II. Część szczególna.

A. Postępowanie ugodowe.

§. 19.

Strony mogą we wszystkich sporach cywilnych o rzeczy, mogące być przedmiotem tranzakcyi, tudzież we wszystkich sprawach karnych, które wedle ustawy karzącej nie z urzędu, lecz tylko na żądanie stron prywatnych dochodzone być mogą, udać się przed któregokolwiek Sędziego pokoju o zagodzenie sprawy, czy to przed, czy po wytoczeniu sporu. Wszakże przedmiotem ugody w sprawach karnych nie może być kara prawem karzącem zagrożona, lecz jedynie zagładzenie winy i zadość uczynienie we względzie wynagrodzenia szkody lub utraconych zysków.

§. 20.

Sędzia pokoju, wezwany do tej czynności przez obydwie strony, przystępuje bezzwłocznie do ich wysłuchania i pogodzenia.

§. 21.

Strony stawają osobiście lub przez zastępców, pełnomocnictwem do zawarcia układu zagodnego opatrzonych. Zastępcy bezwłasnowolnych winni w wypadkach §. 233 ust. cyw.*) wykazać się upoważnieniem władzy opiekuńczej lub kuratelarnej do zawarcia ugody.

Pisarze pokątni wykluczeni są od zastępstwa stron przed Sądami pokoju.

§ 22.

Strony mogą zagodzenie sprawy zawisłem uczynić od przysięgi, przez jednę z nich na pewne fakta lub okoliczności złożyć się mającej; w tym razie ułoży Sędzia pokoju rotę przysięgi, spisze ugodę przez strony podpisać się mającą, i odbierze przysięgę, z zachowaniem formalności, ustawą o postępowaniu sądowem przepisanych.

§. 23.

Ugody w Sądzie pokoju zawarte, mają powagę rzeczy ostatecznie osądzonej, i są wykonalne według przepisów ustanowionych w dziale „O exekucyi“ dla wyroków, przez Sądy pokoju wydanych.

---

*) W ogólności nie może opiekun bez sądowego zezwolenia przedsiębrać żadnych ważniejszych czynności, ani też tych, które nie odnoszą się do zwykłego zarządu gospodarczego. Nie może zatem bez pozwolenia Sądu samowolnie zrzekać się, lub bezwarunkowo przyjmować spadku, sprzedawać rzeczy jemu do zachowania oddanych, zawierać kontraktu dzierżawy, wypowiadać kapitałów prawne bezpieczeństwo mających, odstępować wierzytelności, zawierać ugód w sporach, rozpoczynać, prowadzić lub zaprzestawać fabryki, handlu lub rzemiosła.

§. 24.

Każden układ zagodny ma być zaraz do sentencyonaryusza zapisany, przez strony, Sędziego i pisarza Sądu pokoju podpisany. Każdej stronie należy na jej żądanie wydać wypis układu zagodnego.

Wypis taki podpisuje pisarz Sądu pokoju.

B. Postępowanie sporne.

§. 25.

Właściwość sądownictwa.

Sędzia pokoju rozstrzyga spory o uiszczenie:

a) kwoty do 200 złr. w. a., jeżeli żądanie opiera się na dokumencie publicznym albo sądownie lub notaryalnie legalizowanym;

b) do 50 złr. bez względu na taki dokument, nawet wtenczas, jeżeli powód żąda osobistego świadczenia lub rzeczy ruchomej, a zarazem w miejsce ich zapłacenia kwoty pieniężnej.

Do powyższych kwot nie wlicza się procentów i ubocznych należytości.

§. 26.

Podług powyższej zasady i w granicach tych samych Sędzia pokoju rozstrzyga w szczególności:

a) skargi o szkody zrządzone bądź przez ludzi, bądź przez zwierzęta;

b) skargi o zapłatę za robotę robotnikom, należytości majstrom, zasług służącym, i o wykonanie zobowiązań wzajemnych między pryncypałami najmującymi a czeladzią, najemnikami, furmanami itd.

§. 27.

Spory o procenta, pożytki, renty i jakieko'wiek inne powtarzające się świadczenia, mogą tylko wtenczas przez Sędziego pokoju do osądzenia być przyjętemi (§. 25), jeżeli strona przeciwna nie zaprzecza tytułu prawnego do pobierania.

§. 28.

W postępowaniu spornem jest ten Sąd pokoju właściwym, w którego okręgu pozwany, lub przynajmniej jeden z pozwanych zamieszkuje, lub w którym przybywa, jeżeli stałego zamieszkania nie ma.

Podróżni w przejeździe, i w ogóle wszyscy, którzy w pewnem miejscu chwilowo się zatrzymują, mogą być zaskarzeni przed Sąd pokoju tegoż samego miejsca, jeżeli, czy to ze zobowiązania, czy z samej natury rzeczy, czy wreszcie z samego przepisu prawa wypada, że w tem miejscu mają obowiązek uiścić się z długu, lub że w tem miejscu dopuścili się jakiego czynu bezprawnego, z którego obowiązek wynagrodzenia wypływa.

Dla spraw zaś o szkody zrządzone w ogrodach, polach, łąkach, lasach, stawach itp., właściwym jest ten Sąd pokoju, w którego okręgu szkoda zrządzoną została.

§. 29.

Nie należą do kompetencyi Sądów pokoju sprawy:

a) przydzielone specyalnym (realnym i kauzalnym) Sądom;

b) o części lub reszty pretensyj. przenoszących pierwotnie powyższe kwoty (§. 25.).

§. 30.

Spory o zapłacenie większych nad kwoty w §. 25. wyrażone, jak niemniej spory prowizoryalne i rumacyjne mogą tylko wtenczas przez Sędziego pokoju być przyjęte i rozstrzygane, jeżeli obydwie strony poddadzą się dobrowolnie jurysdykcyi Sędziego pokoju, i to swoje oświadczenie w sentencyonaryuszu podpiszą.

§. 31.

Władza dyscyplinarna Sędziego pokoju.

Sędzia pokoju oprócz szczególnych przypadków niniejszą ustawą objętych mocen jest orzekać i wykonywać kary:

a) za nieposłuszeństwo przeciw jego poleceniom i nakazom urzędowym;

b) za obraźliwe lub krnąbrne zachowanie się w czasie jego urzędowania.

W obu wypadkach może on skazać winnego na karę pieniężna od 1 złr. do 10 złr. w. a. na fundusz ubogich miejsca siedziby Sądu pokoju.

Orzeczenie to należy uwidocznić w protokóle audyencyjnym z wymienieniem powodów kary.

W razie pod *a*) może on w skutek przedstawienia usprawiedliwiającego nałożoną karę odwołać albo zniżyć; — w drugim razie kara jest bezwzględnie wykonalną.

Jeżeli popełnione zostało wobec Sądu przestępstwo przeciw ustawie karzącej, spisany będzie protokół i odstąpiony Sądowi karzącemu do stosownego urzędowania, a w cięższych wypadkach zarządzi Sędzia pokoju przytrzymanie i odstawienie winowajcy.

Czynność tę należy także uwidocznić w protokóle audyencyjnym.

§. 32.

Tok sporu.

Skarga może być na pismie lub ustnie wniesioną.

Ma ona zawierać w sobie imiona, nazwiska, zatrudnienie i zamieszkanie powoda i pozwanego, przedmiot sporu, tytuł pretensyi i żądanie stanowczo oznaczone, — wreszcie imiona, nazwiska, stan i zamieszkanie świadków powołanych.

§. 33.

Gdy obie strony razem stawają, Sędzia pokoju może zaraz do ich wysłuchania i do rozstrzygnięcia sporu przystąpić.

§. 34.

Jeżeli sam tylko powód ze skargą przychodzi, Sędzia po przekonaniu się o swej właściwości, wyznacza termin do rozprawy, na który obie strony przed siebie wzywa.

§. 35.

Wezwania do stawienia się w Sądzie pokoju zawierać winne imiona i nazwiska stron, przedmiot sprawy, tudzież dzień i godzinę rozprawy.

Wezwania takie doręczone być mają stronie powodowej i każdemu pozwanemu.

Nie stawający współpozwany uważany będzie za przystępującego do obrony tego, który odpowiada.

§. 36.

W przypadkach nagłych, Sędzia pokoju może wydać wezwanie do stron, ażeby natychmiast stawiły się do rozprawy.

§. 37.

Wezwanie doręczone będzie stronie osobiście za rewersem.

Gdyby pozwany przyjęcia wezwania odmówił, lub gdyby go woźny nie zastał w zamieszkaniu, natenczas w pierwszym razie zaraz, a w drugim za powtórnem zgłoszeniem się przybije wezwanie na drzwiach jego mieszkania, i o tem zda Sądowi sprawę na rewersie.

W razie niezastania powoda w jego zamieszkaniu, woźny doręczy zawezwanie jego domownikom.

Jeżeliby strony odmawiały podpisu, lub podpisać nie mogły, natenczas woźny potwierdzi na rewersie datę i miejsce doręczenia, z wymienieniem osoby, której wezwanie doręczył.

Wszystkie te czynności woźnego mają prawny skutek rzeczywistych doręczeń.

§. 38.

Sprawy przywoływane będą z zachowaniem ścisłego porządku kolejnego, jak są zapisane w dzienniku.

Sprawy naglące mają pierwszeństwo.

§. 39.

Strony mogą się dać zastąpić przez pełnomocników. Pełnomocnictwo musi obejmować umocowanie do zawarcia ugody.

Ustne takie pełnomocnictwo może być ważne, gdy jest osobiście przez stronę przed Sędzią pokoju oświadczone i przez zastępcę przyjęte. Oświadczenie takie ma być do protokółu audyencyjnego wniesione i podpisane.

Nie może być pełnomocnikiem pisarz pokątny.

§. 40.

Gdyby jakie koszta z powodu tego zastępstwa wyniknęły, nie będą mogły być żądane od strony przeciwnej, chociażby proces przegrała.

§. 41.

Gdy się obie strony w terminie wyznaczonym stawią, Sędzia pokoju, po wysłuchaniu przedmiotu sporu, przystępuje przedewszystkiem do jednania stron. W tym względzie winien się trzymać postanowień §§. 21: i 22., a jeżeli ugoda przyszła do skutku, należy do niej zastosować §§. 23. i 24.

§. 42.

Gdy układ zagodny do skutku nie przyszedł, Sędzia pokoju przystępuje do zbadania przedmiotu spornego.

W tym celu przez stosowne pytania wyrozumiewa strony, do stanowczych oświadczeń na fakty i okoliczności bądź pomijane, bądź niewyjaśnione zobowiązuje, dokumenty jakie są pokładane, odczytuje, słucha świadków i znawców, lub też zarządza i przeprowadza obejrzenie naoczne. W ogólności obowiązany jest z urzędu sprawę sporną wszechstronnie tak mieć zbadaną i wyjaśnioną, aby do wydania wytoku mógł przystąpić.

§. 43.

Odroczenie terminu rozprawy w tym tylko razie miejsce mieć może, gdy wedle uznania Sędziego pokoju nieodparta przeszkoda zaszła, dla której bezzwłoczna rozprawa nie jest możliwą, lub gdy obie strony wyraźnie się tego domagają.

W takim razie Sędzia pokoju wyznacza nowy termin, i ogłasza go stronom obecnym

. 44.

Jeżeli powód, w czasie do rozprawy naznaczonym po przywołaniu sprawy nie stawa, skarga jego spada z rejestru sądowego, a Sędzia przysądza pozwanemu na żądanie koszta, na które z przyczyny niestawiennictwa powoda narażony został.

W takim razie wolno jest powodowi wnieść swoją skargę powtórnie, na którą jednakże pozwany tak długo odpowiadać nie jest obowiązany, dopóki mu koszta przyznane zapłacone nie będą.

§. 45.

Gdy pozwany nie stanie, Sędzia pokoju, sprawdziwszy, iż wezwanie należycie i w czasie doręczone było (§. 37.), na żądanie powoda uznaje i ogłasza niestawiennictwo pozwanego, i przystępuje do rozpoznania sprawy z samym powodem.

Uznanie niestawiennictwa traci moc swoją, jeżeli pozwany jeszcze podczas rozpoznania sprawy staje i obronę wnosi.

Może on być tylko w drodze porządkowej na karę pieniężną na fundusz ubogich za spóźnienie się skazany, co w protokóle audyencyjnym uwidocznić należy. Jeżeli zaś wezwanie w sposób przepisany pozwanemu nie było doręczone, natenczas winno być ponowione z wyznaczeniem nowego terminu do rozprawy.

§. 46.

Gdy strony odwołują się do świadków, winne są podać ich zaraz z imienia, nazwiska, stanu i zamieszkania.

Sędzia pokoju, jeśli wysłuchanie tychże uważa za konieczne, lub jeżeli z urzędu przesłuchanie nie powołyvanych świadków uzna za potrzebne, wyznacza na tej samej audyencyi termin dla tychże świadków, na który wzywa ich przed siebie.

Nakaz ten względnie na strony spór wiodące, przytem obecne, zastąpi miejsce ich wezwania.

§. 47.

Świadków nie stawających skazuje Sędzia pokoju na grzywnę, lub też zarządza ich przymusowe przystawienie.

W razie usprawiedliwionej przeszkody mogą być od grzywny uwolnieni.

Czynności te mają być w protokóle audyencyjnym uwidocznione.

§. 48.

Gdy świadek zamieszkuje w obrębie innego Sądu pokoju, może być przez tenże Sąd pokoju, lub swojego osobistego Sędziego przesłuchanym.

§. 49.

Świadkowie i znawcy są obowiązani dać świadectwo sumiennie wedle swej wiedzy i przekonania. Od uznania Sędziego pokoju zależy, czy od nich odebrać przysięgę przed złożeniem świadectwa lub potem, czy też poprzestać na ich zaręczeniu przez podanie ręki, „że zeznają szczerę i rzetelną prawdę bez dwuznaczności, życzliwości lub nienawiści, i bez oglądania się na jakąkolwiek korzyść“. Wysłuchani będą osobno w obecności stron, jeżeli stanęły. Strony będą mogły czynić im zapytania na stosowne okoliczności.

Świadkowie lub znawcy za fałszywe świadectwa odpowiedzialni są wobec prawa karzącego.

§. 50.

Świadkom lub znawcom żyjącym z dziennego zarobku, albo tym, których położenie co do sposobu utrzymania na słuszne uwzględnienie zasługuje, przyznaje Sędzia pokoju od stron dotyczących wynagrodzenie, wedle swego uznania wymierzone, i tę swoją decyzyę zaciąga do sentencyonaryusza.

§. 51.

Gdy będzie chodziło o rozpoznanie miejsca lub ocenienia wartości szkód i żądanych wynagrodzeń, Sędzia pokoju w obecności stron, a w razie potrzeby i przez biegłych uskuteczni tę czynność, i będzie mógł na miejscu sprawę osądzić.

§. 52.

Wyrok. Po ukończonej rozprawie Sędzia pokoju ocenia wynik tejże jedynie tylko wedle swej najlepszej wiedzy, sumienia i przekonania.

On wydaje wyrok, wciąga go do sentencyonaryusza, ogłasza obecnym stronom

na poczekaniu, lub najdalej na następującej audyencyi, nieobecnym zaś przez bezzwłoczne wydanie wypisu wyroku z księgi pomienionej.

§. 53.

Sędzia pokoju wydaje wyrok w imieniu Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości. Wyrok zawierać winien:

a) nazwę Sędziego i Sądu pokoju;
b) strony po imieniu i nazwisku, z powołaniem się na umocowania stawających zastępców;
c) przedmiot sprawy;
d) dzień audyencyi;
e) dokładną treść orzeczenia, z oznaczeniem czasu, kiedy strona spór przegrywająca ma się uiścić ze skazania;
f) orzeczenie co do kosztów sporu;
g) upowodowanie treściwe wyroku;
h) datę wyroku;
i) podpis Sędziego i pisarza Sądu pokoju.

§. 54.

Termin uiszczenia rozpoczyna się z dniem ogłoszenia wyroku, a w razie wydania tegoż zaocznie, z dniem doręczenia takowego stronie pozwanej.

§. 55.

Przeciw wyrokowi Sądu pokoju nie ma apelacyi, dozwoloną jest jedynie opozycya (§. 58.) i kasacya (§. 73 — §. 77.)

§. 56.

Wyrok staje się prawomocnym z ogłoszeniem stronom obecnym, lub z doręczeniem go stronom nieobecnym.

§. 57.

Każdej stronie należy na jej żądanie wydać wypis wyroku z sentencyonaryusza. Wypis taki podpisuje pisarz Sądu pokoju.

§. 58.

Opozycya. Stronie zaocznie skazanej służy prawo założyć opozycyę przeciw wyrokowi w tym Sądzie, który takowy wydał.

Opozycyę można wnosić aż do udzielenia klauzuli exekucyjnej.

§. 59.

Opozycyę można wnosić ustnie lub pisemnie.

Strona oponująca winna równocześnie podać imiona, nazwiska, stan i zamieszkanie świadków, do swej obrony powołanych.

§. 60.

Gdy Sędzia pokoju przyjął opozycyę, co w sentencyonaryuszu uwidocznić należy, wprowadza nowe postępowanie, i albo utrzymuje swój wyrok, lub też zmienia takowy.

Przyjęta opozycya wstrzymuje wykonalność wyroku.

§. 61.

Strona oponująca, którąby drugi raz zaocznie sprawę puściła, nie będzie już więcej do opozycyi dopuszczoną, a samo ogłoszenie wyroku czyni go prawomocnym.

§. 62.

Exekucya.

Jeżeli strona w przeciągu trzech miesięcy po upływie terminu uiszczenia, w wyroku lub ugodzie wyrażonego zażąda od Sędziego pokoju klauzuli exekucyjnej, Sędzia pokoju zaopatrzy wypis wyroku lub ugody w tę klauzulę, i zanotuje tę czynność w sentencyonaryuszu.

Później wniesione takie żądanie nie może już być uwzględnionem. Przez umieszczenie klauzuli exekucyjnej wyrok lub ugoda stają się wykonalnemi.

§. 63.

Klauzula exekucyjna ma opiewać:

„Wyrok (ugoda) powyższy jest wykonalny. W imieniu Jego Ces. i Król. Mości c. k. Sąd pokoju okręgu wzywa wszelkie Sądy, aby na żądanie strony exekucyi tego wyroku (ugody) udzieliły, wszelkie władze administracyjne, aby przy przeprowadzeniu exekucyi były pomocnemi i poleca wszelkim organom sądowo-wykonawczym, aby exekucyę tego wyroku (ugody) w sposób prawem przepisany przeprowadziły".

Następują data i podpis Sędziego pokoju i pisarza, tudzież pieczęć sądowa.

§. 64.

Exekucya winna być udzieloną:

1) przez Sędziego pokoju, w którego okręgu znajduje się przedmiot exekucyi, jeżeli idzie o oddanie rzeczy ruchomej (§. 66.), lub ściągnienie sumy pieniężnej (§. 67.);
2) przez zwykłego Sędziego exekucyjnego we wszystkich innych wypadkach.

§. 65.

Nakaz exekucyjny Sędziego pokoju winien być wystosowany do woźnego, podpisany przez Sędziego pokoju, i pieczęcią sądową zaopatrzony. Żądanie exekucyi i jej dozwolenie należy wciągnąć do dziennika.

§. 66.

Jeżeli strona winną jest oddać rzecz ruchomą, woźny takową od niej odbierze, i wręczy uprawnionemu za potwierdzeniem odebrania na nakazie exekucyjnym.

Jeżeli woźny tej rzeczy nie zastanie u dłużnika, zanotuje tę okoliczność na nakazie exekucyjnym, i przedłoży go Sędziemu pokoju.

§. 67.

W razie skazania strony na zapłacenie sumy pieniężnej, woźny odbierze od niej tyle, ile na zaspokojenie pretensyi i kosztów exekucyi jest potrzebnem, i wręczy po zatrzymaniu kosztów exekucyi wierzycielowi za potwierdzeniem odebrania na nakazie exekucyjnym.

Gdy woźny nie znajdzie dostatecznej gotowizny u dłużnika, uwidoczni tę okoliczność na nakazie exekucyjnym, i przedłoży go Sędziemu pokoju, który bezzwłocznie rozporządzi sprzedaż publiczną ruchomości dłużnika.

Miejsce i czas tej sprzedaży ogłosi Sąd pokoju przez przybicie obwieszczenia w zabudowaniu Sądu pokoju, i w miejscu, w którem się sprzedaż odbędzie.

§. 68

Do sprzedaży publicznej należy rozpisać tylko jeden termin. Cenę wywołania stanowi przy akcie sprzedaży publicznej znawca, przez Sędziego pokoju do tego naznaczony, a woźny odbywa sprzedaż choćby niżej ceny wywołania, i postępuje w niej tak długo, aż kwota, na zupełne zaspokojenie wierzyciela i kosztów exekucyi potrzebna, nie zostanie uzyskaną.

Przy sprzedaży trzymać się będzie woźny ile możności porządku przez dłużnika wskazanego.

Uzyskaną ze sprzedaży kwotę woźny po strąceniu kosztów licytacyi, wręczy wierzycielowi za potwierdzeniem odebrania na nakazie exekucyjnym, nadwyżkę zaś, jeżeliby jaka pozostała, zwróci dłużnikowi.

§. 69

Gdy wierzyciel odbierze zaspokojenie swoje, czy to częściowe, czy całkowite, winien wręczyć natychmiast kwit dłużnikowi, nadto w razie zupełnego zaspokojenia zwrócić dłużnikowi tytuł pierwotny, i złożyć do jego rąk wyrok lub ugodę, w razie zaś częściowego tylko zaspokojenia, wręczyć te dokumenta woźnemu, który częściowe zaspokojenie na nich zanotuje i zwróci wierzycielowi.

Bez złożenia wyroku lub ugody woźny nie zaspokoi wierzyciela, i zda o tem sprawę Sądowi pokoju.

§. 70.

Nie mogą być poddane pod exekucyę następujące rzeczy:

a) ziarno na obsiew, bydło robocze, narzędzia i sprzęty, które są do prowadzenia zwyczajnego gospodarstwa rolnikowi potrzebne;

b) pościel, suknie i odzież tak dłużnikowi, jakoteż jego rodzinie wraz z nim mieszkającej — niezbędnie potrzebne;

c) narzędzia i sprzęty, bez których dłużnik nie mógłby swego rzemiosła prowadzić, lub w ogóle swego zatrudnienia wykonywać;

d) rzeczy do służby religijnej, wojskowej lub urzędowej należące, a w ogóle które z samej swej jakości lub z widocznych cech niewątpliwych do poznania dają, że nie są własnością osobistą dłużnika.

§. 71.

Wszelkie spory w postępowaniu exekucyjnem zachodzące, jak n. p. że exekucya nie powinna była być dozwoloną, że rzecz nie należy podciągnąć pod exekucyę, że rzecz podciągnięta pod exekucyę stanowi cudzą własność, ile, przez kogo i komu należy kosztów wypłacić itd. itd., jak niemniej wszelkie zażalenia przeciw postępowaniu woźnego i znawcy rozstrzyga Sędzia pokoju jako sprawy naglące, i orzeczenia wciąga do sentencyonaryusza.

Spory te i zażalenia należy wprowadzić w przeciągu dni 8, inaczej strona słuchaną nie będzie.

§. 72.

O wszystkich swoich czynnościach winien woźny zdać sprawę Sądowi pokoju, który uwidoczni je w dzienniku, powołując się na sprawozdanie woźnego, jako alegat.

§. 73.

Kasacya.

Kasacya wyroku może być zaskarzoną przed Sądem kasacyjnym w następujących tylko przypadkach:

a) z powodu niewłaściwości Sądu;

b) gdy Sędzia wydał wyrok, chociaż dla przyczyn niniejszą ustawą w §. 11. wytkniętych miał obowiązek wyłączyć się od sądzenia.

§. 74.

Do zaskarzenia kasacyi wyznacza się termin 8 dni od dnia ogłoszenia, a względnie doręczenia wyroku temu, który zaskarza kasacyę. Później zaskarzona kasacya nie może być przyjętą.

W należytym czasie zaś wniesiona kasacya wstrzymuje exekucyę.

§. 75.

Jak długo dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nie będzie utworzony Sąd kasacyjny dla spraw cywilnych, c. k. Sądy krajowe wyższe pełnić będą czynności Sądów kasacyjnych.

§. 76.

Kasacyę zgłosić należy pisemnie lub ustnie u Sędziego pokoju, który wyrok wydał. Sędzia pokoju, uwidoczniwszy zaskarzenie kasacyi w sentencyonaryuszu, przedłoży takową najdalej w przeciągu dni 8 po jej wniesieniu Sądowi kasacyjnemu ze swojemi uwagami i dotyczącemi aktami.

§. 77.

W razie uznania skargi kasacyjnej za uzasadnioną, Sąd kasacyjny znosi wyrok zaskarzony wraz z postępowaniem, które go poprzedziło, i wyznacza w przypadku §. 73. lit. b) inny Sąd pokoju.

Sędzia pokoju uwidoczni wynik zaskarzonej kasacyi w dzienniku i sentycyonaryuszu.

Formularz do §. 7. Nr. I.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłościwszemu Panu naszemu, Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi Austryackiemu, Królowi Apostolskiemu Węgier, Królowi Galicyi, Lodomeryi itd. itd. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i posłusznym będziesz, że gdy najwyższem postanowieniem z dnia . . . . . Najjaśniejszy Pan raczył cię mianować Sędzią pokoju dla okręgu . . . . ., według konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju koronnego ściśle się zachowywać, i włożone na ciebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie przekazane sobie ustawami urzędowe czynności bezstronnie i spiesznie załatwiać, istniejących ustaw i przepisów służbowych ściśle trzymać się, że każdemu bez różnicy stanu i osoby, ubogiemu jak bogatemu zarówno wedle twojej najlepszej wiedzy, sumienia i przekonania sprawiedliwość wymierzać będziesz, że żadnych jakichkolwiekbądź podarunków, lub pod jakimkolwiekbądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do urzędowania twojego odnosić mogły, bądź pośrednio, bądź bezpośrednio nigdy przyjmować nie będziesz, że w styczności ze stronami przyzwoicie i godności stanu sędziowskiego odpowiednio zachowywać się i w ogólności tak postępować będziesz, jak na człowieka honoru i rzetelnego Sędziego pokoju przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem, i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

L. 14526/1870.

Sprawozdanie

komisyi do opracowania projektu do ustawy o Sądach pokoju dla spraw spornych i niespornych.

Wysoki Wydziale krajowy!

Uchwałą swoją z d. 20. grudnia 1869. do l. 13.740. złożył Wysoki Wydział krajowy komisyę fachową z członków: Oktawa Pietruskiego, Wiktora Zbyszewskiego i Bazylego Kowalskiego, i polecił tejże wypracować i przedłożyć sobie projekt do ustawy o Sądach pokoju dla spraw spornych i niespornych.

Komisya ta następnie, w moc uchwały Wysokiego Wydziału krajowego z d. 4. stycznia 1870. do l. 13.740 przez członka Franciszka Borońskiego wzmocniona, ukonstytuowała się w ten sposób, iż wybrała Oktawa Pietruskiego swoim Przewodniczącym, a Bazylego Kowalskiego i Franciszka Borońskiego referentami i odbyła, jak protokóły dotyczące pod ·/. załączone okazują, posiedzeń 33.

Zastanowiwszy się nad instytucyą Sądów pokoju, niemal we wszystkich państwach kontynentu europejskiego od dawna zaprowadzoną, w Wielkiem Księstwie Krakowskiem aż do roku 1855. istniejącą, a w Królestwie Polskiem po dziś dzień zachowaną, Komisya przedewszystkiem zbadać musiała i zbadała kwestyę, w jakich rozmiarach i formach instytucya ta wobec istniejących stosunków społecznych i instytucyj prawnych naszego kraju da się dla naszego społeczeństwa zastosować.

Musiała więc najpierw śledzić, ażali nie znachodzą się w istniejącem prawodawstwie ślady instytucyj lub postanowień, opartych na jednaniu stron i mających, chociaż tylko w przybliżeniu, te same co w ogóle Sądy pokoju cele, ażeby może zaczepiając poniekąd o nie, dostać wskazówkę do ich rozwoju dalszego.

W tym względzie natrafiła w prawodawstwie austryackiem na następujące postanowienia, które, aczkolwiek w założeniu dobre, nigdy w praktyce nie dały spodziewanego rezultatu, i są niezbitym dowodem, iż na tem polu prawodawstwa zupełna reforma niezbędnie jest potrzebną.

I.

Prawodawstwo austryackie, zasadzające się głównie na teoryi, jest dzieckiem trwożliwości, posuniętej do ostatecznych granic, a procedura cywilna posunęła się do tego stopnia, iż zamiast być obronicielką poszkodowanego, jest raczej jego przeciwniczką a obronicielką dłużnika.

Mimo całej swojej drobiazgowości pominęło to prawodawstwo zupełnie instytucyę, w którejby jednanie stron przeważną grała rolę: niemasz przeto u nas ani władzy pojednawczej, ani instytucyi rozjemczej, ani też Sądów pokoju.

Wprawdzie i w Austryi na dobrych chęciach w tym względzie nie zbywało,—jak to później istotnie zobaczymy,—ale ażeby przy przymusowej instytucyi procedury sądowej ustanowić także instytucyę pojednania, któraby z pominięciem długich i kosztownych formalności podała stronom zwaśnionym sposobność zakończenia sprawy w sposób raźny i niekosztowny, nad tem u nas dotąd nie zastanawiano się, a nawet zwinięto takie instytucye, gdzie je zastano, jak w Dalmacyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, kierując się źle zrozumianą jednością Państwa, a raczej ideą centralizacyi.

Wprawdzie prawodawstwo austryackie zostawiło wszystkim obywatelom do woli: pozasądownie i w Sądzie godzić się, lub też w Sądzie procesować się.

Lecz na cóż przydadzą się takie pozasądowe ugody, jeżeli przepisy nadwornych dekretów z d. 11. września 1801. r. Nr. 537. i z d. 30. grudnia 1803. Nr. 644. Zb. p. sąd. niezdolnemi je do exekucyi uznają.

To też widzimy iż potrzeba nieodzowna instytucyj pojednawczych i Sądów, nie związanych niezliczonemi formalnościami umiała w niektórych warstwach towarzystwa utorować sobie drogę. I tak Izraelici, Karaici i Filiponi szukają zwykle załagodzenia i zasądzenia swoich spraw u rabinów i starostów. Takie Sądy jednakże, nie mając żadnego publicznego charakteru, posługują się w exekucyi najczęściej teroryzmem: wszelako i do takich Sądów przybiegają częstokroć obywatele nawet innych wyznań religijnych, będąc zmuszeni bądź to solidarnością interesu ze swoimi wspólnikami, bądźto ze słusznej obawy przed wielkiemi wydatkami i długiem wyczekiwaniem zasądzenia sprawy prostej na drodze ustawy procesowej.

Ustawodawstwo austryackie, czując niedostateczności powszechnej ustawy sądowej, dozwoliło stronom godzić się na Sędziego polubownego, nie krępującego przepisami postępowania sądowego (Rozdział XXVII. §§. 359.—365.); usankcyonowało nareszcie osobne statuta zakładów, stowarzyszeń i banków, uwalniając je zpod przepisów powszechnej ustawy sądowej na wypadek sporów między członkami swoimi, — i jakkolwiek w tych przypadkach nie odmawia rzeczy zasądzonej nawet exekucyi sądowej, jednakże przypuszczenie samo, że w najczęstszych wypadkach dozwolono stronom odnosić się także do sędziego zwykłego, zachęca strony do wyłamywania się zpod wyroku Sądu polubownego, a takim sposobem i rzeczone przywileje stają się w praktyce najczęściej niewykonalnemi lub tylko wątpliwemi półśrodkami.

Nie chcemy posądzać ustawodawstwa naszego o chęć pociągania zysku z sądownictwa, winniśmy jednakże i to podnieść, że zaledwie w którem Państwie całego europejskiego kontynentu budżet państwowy z gałęzi sądownictwa tyle czystego dochodu wykazuje, jak w Austryi *), a ta uwaga nas tylko w tem zdaniu utwierdza, że u nas poszukiwanie swego prawa w drodze zwykłego procesu jest za drogie, zatem i odstraszające. Skutki zaś takiego prawodawstwa są zaiste tylko pożałowania godne, bo równają się odmówieniu ubogiemu sądownictwa. W tym względzie i nadanie prawa ubogich, a tem samem uwolnienie czasowe od płacenia stempli (§. 13. ust. z d. 9. lutego i 2. sierpnia 1850. Nr. 50. i 328. Dz. p. P.), jakoteż tymczasowe zaliczki z kasy państwowej, dozwalane na pokrycie gotowych wydatków zastępcy prawnego ubogiemu nadanego (§ 16. ust. z d. 6. lipca 1868. Nr. 96. Dz. pr. P.) nie pomagają wiele, bo chociaż taki ubogi wygra proces, suma wygrana idzie przedewszystkiem na opłacenie stemplów i należytości, tak, że często z wygranej bardzo mało pozostaje. Wiedza prawa jest to zwyczajnie chlubą konstytucyjnie rządzonych narodów, a czyż u nas tak łatwo do tej wiedzy przyjść można? czyż miałaby ona jeszcze długo zostawać wyłącznym monopolem jurystów, którzy z powołania swego tej nauce poświęcają się? lub częstokroć być tylko ponętą dla pisarzy pokątnych, którzy exploatując niewiadomość formalności procedury sądowej jednej strony, jak też niechęć, bojaźń i wstręt procesowania się drugiej strony, obydwie okładają haraczem na swoją korzyść?

Sprawiedliwość wymierzona zawsze i doraźnie rozbudza i wzmacnia w ludzie jej poczucie, rozkrzewia przez to poszanowanie dla ustaw, a tem samem jest najsilniejszą podstawą bezpieczeństwa i porządku publicznego. Lecz poczucie sprawiedliwości właśnie tam przykwita, gdzie istnieje publiczna jej szkoła, gdzie przy otwartych drzwiach mąż zaufania i nieskazitelnej sławy wedle sumienia i przekonania swego głosi swoje wyroki; gdzie natychmiast znajduje skrzywdzony otuchę i odbiera sprawiedliwość, a krzywdzący pokrywa się wstydem i sromotą

---

*) Budżet państwowy na r. 1870. wykazuje dla Ministerstwa sprawiedliwości wydatków zwyczajnych 13,975.170 zł., nadzwyczajnych 999.698 zł., razem więc 14,974.868 zł. Dochody zaś z stempli 11,840.000 zł., a z tax i należytości od spraw prawnych 20.185.555 zł. wynoszą; razem więc 32,025.555 zł. (Ustawa finansowa z dnia 12. kwietnia 1870. Nr. 52. Dz. pr. P.).

wobec swoich współbraci i w obec opinii publicznej. Takiego niezawodnego hamulca w wykroczeniu przeciw ustawom, takiej instytucyi publicznej u nas potąd niemasz, jakkolwiek istnieją one już u wszystkich cywilizowanych narodów, i żaden naród nie pozbył się ich nigdy dobrowolnie!!

Wypada nam teraz wykazać, o ile prawodawstwo austryackie utorowało drogę u nas do podobnych instytucyj przynajmniej przez rozkrzewienie myśli o dobrowolnych układach, bądź to przed wytoczeniem procesu zwykłego wymaganych, bądź w trakcie procesu dozwolonych, a nawet z urzędu usiłować się mających.—

Zanim wszelako przystąpimy do poszczególnego zestawienia tych śladów dobrowolnego spraw załatwienia w ustawie sądowej z 1796. r. i w innych ustawach zawartych, należy wspomnąć poprzód o niektórych postanowieniach, wedle których w pewnych przypadkach jest rzeczą władzy politycznej, usiłować zawarcie układu dobrowolnego między stronami przed rozpoczęciem sporu w Sądzie. I tak:

1) Nadw. dekret z d. 9. lipca 1808. Nr. 852. Zb. pr. sąd. wzbraniał gminom miejskim w Galicyi wytaczać procesa przed Sądami bez poprzedniego na to zezwolenia władzy krajowej. Postanowienie to uchylonem zostało §. 30. lit. *e*) ustawy gminnej z d. 12. sierpnia 1866., a skutek jest ten, iż gdy gminy, nim takie spory wytaczają, starają się rzecz w drodze ugodowej załatwić, liczba procesów ze strony gmin w Sądach wytaczanych lub też przeciw nim tamże wytoczonych znacznie zmniejszyła się.

2) Ces. patent z d. 1. września 1781. Nr. 23. polecał poddanym, nim przystąpią do wytoczenia sporu dworom, zażądać od zwierzchności dominikalnej załagodzenia sprawy. Ze zniesieniem stosunku poddańczego upadło to postanowienie.

3) Dekret nadw. Kancelaryi z d 20. września 1826. Nr. 2.221. nakazywał w rozprawach o pobór dziesięciny usiłować załatwienia sprawy wedle §. 32. patentu poddańczego z d. 1. września 1781. dobrowolnym układem: — od czasu zaś zniesienia serwitutów wszelkiego rodzaju (ces. patent z d. 7. września 1848.) i uregulowania wynagrodzenia za takowe (ces. patent z d. 5. lipca 1853. Nr. 130. Dz. pr. P.) stał się powyższy dekret bez znaczenia.

4) Właściwe prawidła celem usiłowania ugody w tych przypadkach, w których między poddanymi spór rozpocząć się miał, postanowił nadworny dekret z d. 20. listopada 1795. Nr. 265. i polecił w ustępie lit. g) pierwszej instancyi sądowej przestrzegać, ażeby przepisy dotyczące ściśle zachowano, a nawet pozwu formalnego nie przyjmowano do postępowania sądowego, zanim nie będzie na to dowodu, iż strony bezskutecznie usiłowały pogodzić się przed urzędem kameralnym. Wszelako to samo prawo, jakbądź przy wytaczaniu pozwów tego dowodu wymagało, zostawiało sędziemu dowolność w jego postępowaniu: albowiem w ustępie *h*) postanowiło, „że samo zaniechanie usiłowania ugody nie należy uważać za powód do unieważnienia rozprawy, skoro takową przeprowadzono i już wyrok wydano.“ — Od czasu zaś zrównania wszystkich stanów wobec prawa, także i poddańczy patent stracił moc obowiązującą, i byli poddani poszukują praw swoich przed zwykłemi Sądami; — większa zaś część ludności wiejskiej zdaje swoją sprawę na sąd „rozumu wójtowskiego“, lub też uciekają się z nią do „ludzi w gromadzie“ i od tych rozpoznania i zasądzenia swoich interesów żądają.

Dalej poleca ustawodawstwo austryackie politycznym władzom usiłowanie ugody przed rozpoczęciem procesu w Sądach.

5) Przy wszelkiego rodzaju wywłaszczeniach na rzecz wys. Skarbu, na utrzymanie gościńców, na budowy wodne, na stawienie sanitarnych kordonów, lub też na budowę kolei żelaznych (dekreta nadw. Kanc. z d. 10 lutego 1834. Zb. pr. pol. Tom 62., z d. 2. maja 1818. T. 46., z d. 11. paźdz. 1821. T. 49., z d. 23. paźdz 1834. T. 62., z d. 13. maja 1832. T. 60., z d. 25. listopada 1844. T. 27., z d. 4. kwietnia 1837. T. 65., z d 29. grudnia 1837. i 18. czerwca 1838. i z d. 30. czerwca 1838. T. 66.).

6) Przy katastralnych pomiarach i rozgraniczeniach (nadw. dekret z d. 25. listop. 1822. Nr. 20.358., rozp. czeskiego Gubern. z d. 30. grudnia 1822 Nr. 61.019. [p. 903.]);

7) Podczas trwania stosunku służbowego lub przynajmniej przed upływem 30 dni po jego ukończeniu—

jeżeli chodzi o zapłatę, której domagają się sługi od służbodawców lub też, czeladź, robotnicy i pomocnicy od fabrykantów lub przemysłowców (rozp. Minist. spraw wewnętrz. z d. 7. grudnia 1856. Nr. 224. Dz. pr. Państwa);

8) w tychże samych przypadkach jak pod 7.), jeżeli miałby rozpocząć się spór, pochodzący ze stosunku służby między wiejskimi i leśnymi gospodarzami i tychże robotnikami lub najemnikami (rozp. Minister. spraw wewnętrz. z d. 15. marca 1860. Nr. 73. Dz. pr. P.); nareszcie

9) ustawa lasowa (ces. pat. z d. 3. grudnia 1852. Nr. 250. Dz pr. P) postanawia w §. 64., ażeby z powodu zajęcia bydła w szkodzie strony pogodziły się, i toż samo przepisuje rozporz. Minist. spraw wew. i sprawiedl. z d. 30. stycznia 1860. Nr. 28. Dz. pr. P. w przypadkach szkodnictwa polowego; gdyż tylko sprawy o odszkodowanie, pochodzące z polowego szkodnictwa przez zadawnienie zgasłego, na drodze procesu dochodzić należy (§. 30.).

Oprócz tego §. 359. Post. sąd. stanowiący „iż żadna strona nie może od zapisania się na sąd polubowny odstąpić bez zezwolenia drugiej strony“ wzbrania tem samem wytoczenia sprawy przed Sąd zwykły, a tylko zastrzega się to prawo w tych dwóch wypadkach, jeżeli strony zastrzegły sobie tok apelacyi, lub też sędzia polubowny dopuścił się oszustwa (§. 362. Postępowania sądowego).

Z przytoczonych potąd wypadków nie widać zatem właściwego przymusu stron, ażeby praw swoich pozasądownie dochodziły, zwłaszcza, od kiedy nadworny dekret z dnia 5. marca 1789. L. 981. Zb. pr. s. zniósł wszelki przymus do ugody także między najbliższymi krewnemi. Mimo to strony załatwienie swoich sporów chętnie niesądowym organom lub władzom politycznym poruczają, bądź to z obawy przed długim i kosztownym procesem, bądź znów dlatego, że mianowicie: *a*) wedle §. 365. Post. sąd. wyrok sądu polubownego może być w Sądzie zwyczajnym exekwowany, *b*) dobrowolne układy dawniej 1) przed dominikalnemi urządami zawarte na zasadzie nadw. dekretu z d. 23. czerwca 1788. Nr. 851. Zb. pr. polit., jak też obecnie 2) przed dyrekcyami policyi, na zasadzie nadw. dek. z d. 16 stycznia 1801. Nr. 516. i nadw. dekr. z d 8. czerwca 1816. Nr. 1.255, lub nakoniec 3) przed politycznemi magistratami wedle nadw. dekr. z d. 8. czerwca 1832, — albo w ogóle przed politycznemi urzędami zawarte, są do exekwowania zdolnemi, przeto też strony starają się częstokroć czystą sprawę sądową sprowadzić na drogę polityczną, ażeby tylko procesu w sądach ominąć.

Co do wzmiankowanego przymusu jeden tylko wyjątek po dziś w Dalmacyi znajdujemy, gdzie wedle rozporządzenia Min. sprawiedl. z d. 23. listopada 1854. Nr. 301. Dz. p. P. także po zaprowadzeniu ustawy sądowej, przed wytoczeniem pozwu w sądzie, musi w myśl rozp. dalmatyńskiego Gubernium z d. 14. kwietnia 1829. Nr. 6.783. (Raccolta delle leggi et ordinanze dell' anno 1829. per la Dalmazia p. 140 ecc.) poprzedzać usiłowanie ugody w miejskiej Preturze, chociażby sprawa z natury swej do Trybunału należała.

I jakkolwiek do atrybucyi właściwego zakresu działania gminy, ustawą gminną z d. 12. sierpnia 1866. w §. 27. lit *m*) tejże także u nas jednanie stron spór wiodących przez mężów zaufania z gminy wybranych przydzielono, a ustawę z d. 21. września 1869. Nr. 150 Dz. pr. P. w §. 10. krajowemu ustawodawstwu pozostawiono, dotyczące postępowanie dla urzędów pojednawczych w gminie uchwalić, to jednak potąd niemasz u nas ani wielce pożądanej ustawy dla Sądów gminnych, a tem mniej urządzenia Sądów pokoju.

Przystępujemy teraz do wykazania, o ile prawodawstwo nasze dopuszcza ugodzenie stron w postępowaniu sądowem.

Oto najpierw mamy w rezol. z d. 11. września 1784. Nr. 335. Zb. pr. s. pod lit. *dd*) przepis, że usiłowanie załatwienia sprawy w drodze ugody pozostawiano li tylko sędziemu pierwszej instancyi, zaś sędzia wyższy nie może nigdy zawarcie ugody z własnego postanowienia spowodować, ale raczej tylko natenczas rokowania w tym względzie rozpocząć, jeżeli strony same i zgodnie o to proszą.

Dalej traktuje rozdział XXVI. ustawy sądowej z r. 1796. o usiłowaniu dobrowolnego układu w §§. 356. do 358., które dają się streścić w ten sposób, iż Sędzia może albo z urzędu, jeźli ma do tego ważne powody, albo na prośbę strony przystąpić do jednania stron, że wszelako odstąpić musi od tych usiłowań, jeżeli tylko jedna strona temu się sprzeciwia, i że w żadnym razie postępowanie pojednawcze nie wstrzymuje toku procesu.

Nasza ustawa sądowa dopuszcza jeszcze w §§. 470.—479., układanie się wierzycieli: potem wspomina w §. 72. przy wywołaniu przed rozpoczęciem budowy o załatwianiu nieporozumień między stronami na drodze

dobrowolnej ugody, a w końcu stanowi w §. 598. także usiłowanie zgody w Sądach górniczych, które może odbywać się po przywołaniu stron interesowanych lub tychże zastępców.

Innych szczegółów usiłowania dobrowolnego układu nasza ustawa sądowa, pochodząca z XVIII. stulecia w sobie nie zawiera. Lecz mamy w prawodawstwie austryackiem porozrzucane po różnych dekretach, rozporządzeniach i ustawach inne liczne ślady postępowania ugodowego. I tak do spraw, w których sędzia ugodę usiłować winien, należą:

1) sprawy małżeńskie (dekret nadw. z d. 23. sierpnia 1819. Nr. 1.595. §§. 3. i 13. i ustawa z d. 31. grudnia 1868. Nr. 3. Dz. pr. P. z 1869 r. i §§. 104. 108. 115. 117. i 134. ust. cyw.);
2) sprawy opieki i kurateli, jak też w ogólności sprawy, w których sędzia z urzędu nobilis judicis występuje (§. 2. ustęp 11. ces. pat. z d. 9. sierpnia 1854 Nr. 208. Dz. pr. P.).

Dalej winien sędzia usiłować jednanie stron:

3) w procesie exekucyjnym (nadw. dekret z d. 7 maja 1839. Nr. 358. Zb. pr. s. i nadw. dekret z d. 28 września 1840. Nr. 467. Zb. pr. s.);
4) w postępowaniu sumarycznem (§. 23. nadw. dekr. z d. 24 października 1845. Nr. 906. Zb. pr. sąd.);
5) w postępowaniu prowizoryalném (§. 11. ces. rozporz. z d. 27. października 1849. Nr. 12. Dz. pr. P.);
6) w postępowaniu awizacyjném (§. 12. ces. rozporz. z d. 16 listopada 1858. Nr. 213. Dz pr. P.);
7) w postępowaniu nakazowém (§. 6. ces. rozporz. z d. 21. maja 1855 Nr. 95. i §. 3. rozp. Ministr. sprawiedliwości z d. 18. lipca 1859. Nr. 130. Dz. pr. P.);
8) w postępowaniu ugodowém z powodu zastanowienia wypłat ze strony protokółowanych kupców przemysłowców i fabrykantów;
9) w postępowaniu krydalném (ust. z d. 25. grudnia 1868. Nr. 1. Dz. pr. P. z roku 1869.); nakoniec
10) pozostawiono sędziemu w sprawach karnych, nie z urzędu dochodzić się mających, ex officio boni viri wpływać na strony, ażeby się pogodziły.

Te wszystkie postanowienia, ustawy, dekrety etc. nie zaradzają potrzebie. Wymaganiom usprawiedliwionym kraju odpowiedzieć mogą tylko Sądy pokoju, przystępne, zatem licznie rozrzucone po kraju, których głównem zadaniem jest jednanie stron we wszystkich prawie sprawach, dalej ostateczne sądzenie w sprawach mniejszych i udzielenie doraźne exekucyi.

II.

Instytucya Sądów pokoju jest instytucya wszystkich prawie cywilizowanych krajów, a tutaj niech nam wolno będzie wykazać ich naturę, przynajmniej we Francyi, w Królestwie Polskiem i byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej.

A. Sądy pokoju we Francyi.

Instytucya pojednawcza we Francyi weszła do Francyi z Hollandyi w roku 1790, a właściwie Sądy pokoju datują się we Francyi z pamiętnej epoki ogłoszenia kodexu cywilnego zwanego Napoleońskim t. j. od roku 1807.

Instytucya ta przeniosła się zaraz do Niemiec, do Polski i do innych krajów, ale wszędzie przybierała ona odmienne kształty co do swej organizacyi, i odmienny sposób postępowania mniej lub więcej, wedle przydzielanej jej jurysdykcyi, i przez wzgląd na potrzeby i prawodawstwo krajowe.

Już z samej ich natury wynika, że przeznaczeniem tych Sądów jest ugodne załatwianie sporów przez pojednanie nie wedle ścisłych zasad i przepisów prawa, lecz wedle słuszności dla zapobieżenia procesom zwykle przewlekłym, kosztownym, zubożającym, a we względzie moralnym nienawiść sprowadzającym.

Z tem ogólném ich przeznaczeniem połączyły prawodawstwa drugi jeszcze cel, żeby przez ustanowienie Sądów pokoju, przez skróconą i ile możności upojedynczoną i uproszczoną procedurę, załatwiać i rozsądzać spory mniejszej wagi, drobiazgowe, a nawet spory większej wagi, ale miejscowe, wymagające pospiechu i spraw-

dzenia na miejscu czynu, i w ogóle nie cierpiące zwłoki, tak ze względu na sam przedmiot, jako też ze względu na osoby.

Wedle więc tego Sądy pokoju są właściwie wyjątkowemi.

We Francyi tworzą one najpierwsze ogniwo łańcucha sądownictwa, stopień najniższy.

Jest ich tam bardzo wiele; bo w każdem miasteczku lub mieście powiatowem (canton) jest jeden przynajmniej; w każdym obwodzie (arrondissement) dwa przynajmniej, większe miasta mają ich 4—6, a w samym Paryżu jest ich 12.

Należą do ich jurysdykcyi tak cywilne, jako też karne sprawy, i raz są organami pojednawczemi, drugi raz wyrokującemi w jednej i drugiej gałęzi.

Co do czynów karygodnych, sądzą one tylko najlżejsze przewinienia (contravention), a najwyższe przez nich orzekane kary 15 franków lub 5 dni aresztu przechodzić nie mogą.

Zasiadają z kolei w policyi miejskiej (police municipale) jako sędziowie przewodniczący, gdzie zwykle dwaj komisarze policyjni pełnią obowiązek urzędu publicznego (prokuratoryi), i wydają wyroki za proste przewinienia.

Właściwość jurysdykcyi Sądów pokoju we Francyi jest trojakiej natury:

Jest ona:

a) wyłącznie pojednawcza czyli rozjemcza;

b) pojednawcza i zarazem sporna, już to w ostatniej, już w I. instancyi;

c) sądowo-niesporna.

ad a. W rozwinięciu instytucyi pojednawczej, weszłej do Francyi z Holandyi w r. 1790. wydano pamiętną ustawę, „że w każdym przedmiocie spornym, i bez względu, w jakim stanie sprawy spór znajduje się, strony powoływane były przed Sędziów pokoju w celu ich pojednania.“

Przy roztrząsaniu projektu do kodexu, instytucya ta była potępiona, głównie z powodu przymusu moralnego w celu pogodzenia stron. Jednak ze względu na ustawę konstytucyjną ówczesną, kładący na sędziów główny obowiązek jednania stron, przyjętą została do kodexu.

Stanęła więc niezmienna zasada: „Żadna skarga główna, rozpoczynająca instancyą między stronami zdolnemi do zawierania układu pojednawczego, i względem przedmiotów, o które takowy może być zawartym, nie będzie przyjętą w Trybunałach I. instancyi przed poprzedniem przywołaniem pozwanego przed właściwego Sędziego pokoju, w drodze i celem pojednania i zgodzenia sporu.“

Zasada ta ma jednak do dziś dnia wiele przeciwników: powstawanie przeciwko niej (oprócz przymusu moralnego) pochodzi ztąd, iż nie tylko same strony, lecz i sędziowie częstokroć lekce sobie ją ważą, uważając ją za prostą formalność.

Jakoż istotnie nie wydała ona w praktyce wielkich rezultatów.

Wedle statystyki sądownictwa francuzkiego, w Paryżu na 100 spraw do Sądu pokoju wniesionych, zaledwo 20 kończy się pojednaniem; ale na prowincyi stosunek jest większy, bo 50 spraw, w średniem przecięciu załatwia się w drodze pojednania na 100.

Procedura genewska z r. 1818. próbę pojednania czyni zawisłą od woli stron.

W Polsce zatrzymano próbę pojednania za obowiązującą, tak, jak ją procedura francuzka przepisuje. Jednakże między instytucyą Sądów pokoju w ogólności we Francyi, a takąż instytucyą w naszym kraju, zachodzi ta różnica, że gdy we Francyi Sędziowie pokoju są wybierani tylko zpomiędzy prawników, w Polsce przeciwnie kwalifikacya prawa nie jest wymaganą: Sędziowie pokoju w Polsce są to obywatele.

Mimo to instytucya pojednawcza nie wydała w Polsce bardzo korzystnych rezultatów, bo wykazy statystyczne od 1855. do 1861. roku pouczają, że zaledwo 10 spraw w przecięciu na 100 w drodze pojednania przed Sędziego pokoju wniesionych przez ugodę się załatwiało, i że w sprawach większej wagi pojednanie jest bardzo rzadkim wypadkiem.

Ale nawet i we Francyi podlega ta zasada licznym ograniczeniom i wyjątkom; bo jeżeli przedmiot sam ze siebie nie ulega układowi pojednawczemu, tam usiłowanie zgody byłoby daremne i nielogiczne.

Wyjątki te są następujące:

1) skargi, tyczące się Rządu i dóbr rządowych, gmin, instytutów publicznych, małoletnich, bezwłasnowolnych, kuratorów itp;

2) skargi, które wedle prawa, wymagają natychmiastowego rozstrzygnienia i pospiechu;
3) skargi interwencyjne lub o rękojmię;
4) skargi w materyi handlowej lub wexlowej;
5) skargi o wypuszczenie na wolność, o zniesienie zapowiedzenia lub aresztu, o zapłatę komornego, dzierżawy, przypadłych czynszów, lub wypłat rentowych; wreszcie skargi obrońców o zapłatę kosztów;
6) skargi wniesione przeciw więcej osobom, chociażby miały ten sam interes;
7) skargi o sprawdzenie pism o nieprzyznanie, o właściwość Sądu, o pociągnienie sędziego do odpowiedzialności; dotyczące zajęcia, zaofiarowania, zapłaty, itp. —

ad b Wszystkie skargi w przedmiotach czysto osobistych i ruchomych (które nie dotyczą ani stanu obywateli, ani własności nieruchomej) podlegają jurysdykcyi Sądów pokoju w drodze pojednania i zarazem w drodze osądzenia w tych granicach, że jeżeli 100 franków nie przechodzą, sądzą je w ostatniej instancyi; do wysokości zaś 200 franków sądzą je w I. instancyi z wolnością apelacyi. Jeżeli zaś jest spór między utrzymującymi hotele a podróżującymi gośćmi, albo pokoje umeblowane wynajmującymi, a lokatorami, sędzia pokoju sądzi do 100 franków w ostatniej, a do 1500 franków w I. instancyi.

Taż sama jej jurysdykcya rozciąga się na spory o wynagrodzenie żądane przez dzierżawcę lub lokatora za nieużywanie przedmiotu najętego, gdy prawo do wynadgrodzenia nie jest zaprzeczone; tudzież przez zniszczenie przez właściciela domu lub gruntu przeciw dzierżawcy lub lokatorowi.

W sporach, wynikających z najmu lub dzierżawy o czynsz, do wysokości 100 franków w ostatniej instancyi, a w I instancyi bez względu na ilość żądania, jeżeli czynsz roczny, podstawą jego będący na prowincyi 200 franków, a w Paryżu 400 franków nie przewyższa.

Dalej sędziowie pokoju sądzą tam w ostatniej instancyi do wysokości 100 franków, a w I instancyi z możnością apelacyi bez względu na jakąkolwiek ilość żądania skargi:

a) o szkody zrządzone bądź przez ludzi, bądź przez zwierzęta, w polach, owocach i zbiorach;
b) o naruszenie granic, przywłaszczenie gruntu, drzew, płotów, rowów, ogrodzeń, dokonane w ciągu roku; o czyny dotyczące biegu wody, służącej do skrapiania łąk, lub do ruchu fabryki i młynów nadbrzeżnych, jeżeli prawo własności lub służebności nie jest zaprzeczone, i o wszelkie inne skargi posesoryjne;
c) o naprawy komornicze w domach wiejskich lub miejskich, które prawo wkłada na lokatorów lub dzierżawców;
d) o zapłatę dla mamek, za robotę robotnikom, zasług służącym, i o wykonanie wzajemnych zobowiązań między pryncypałami, panami, a robotnikami i służącymi;
e) spory wynikające ze służebności bądź gruntowych, bądź budynkowych, dotyczące wspólności muru środkowego, ścieków, widoku na własność, prawa przechodu lub przejazdu itp.
f) spory o alimenta nie przechodzące 50 franków rocznie, a wytoczone przez wstępnych przeciw wstępnym lub przeciwnie,
g) skargi o obelgi słowne, czynne pokrzywdzenia i kłótnie, o ile takowe nie kwalifikują się do postępowania z urzędu przed Sądami karnemi.

Apelacya w razach dopuszczonych idzie do Trybunału. Co zaś do wyroków przez Sądy pokoju w ostatniej instancyi wydanych, te tylko przez Najwyższy Sąd kasacyjny unieważnione być mogą, i to tylko z powodu nieważności, opieranej na niewłaściwości Sądu.

ad c. Do zakresu czynności Sędziego pokoju sądowo-niespornych (officium nobile judicis) należą:

a) akty opieczętowania po zmarłych i po upadłych kupcach, dla zapobieżenia ukrycia lub rozdrapania ruchomości spadkowych lub upadłości handlowej;
b) urządza on opieki i rady familijne w interesie małoletnich, pod kuratelą zostających albo nieprzytomnych; przewodniczy tymże Radom i wydaje z jej członkami, uchwały, postanowienia i rozporządzenia, tyczące się masy spadkowej, jej użycia, zabespieczenia, obrotu, sprzedaży lub obciążenia i zgoła tego wszystkiego, co tylko do pertraktacyi spadku i do dobra osób pod opieką lub kuratelą zostających należy;
c) ogląda naocznie miejsce sporne dla rozpoznania ich stanu lub ocenienia wartości szkód i ilości wynagrodzenia, bądź sam osobiście, bądź za przyzwaniem znawców;

d) spisuje i wydaje akty znania, akty adopcyjne czyli przysposobienia, oraz układy z rodzicami dziecka przyswajanego a małżonkami adoptującymi, lub tylko akty opieki dobroczynnej;

e) akty usamowolnienia itp.;

f) Sędzia pokoju z samego prawa jest członkiem komitetu czuwającego nad szkółkami ludowemi;

g) wreszcie ma pieczę nad zakładami obłąkanych, w jego powiecie się znajdującemi, i służy mu dla tego prawo wglądania w sposób postępowania zakładu.

Jest on płatny ze skarbu publicznego, a oprócz tego wszystkie jego czynności, wyjąwszy sądzenie i pojednanie są płatne przez strony interesowane.

Z początku wybierani byli Sędziowie pokoju przez zgromadzenia wyborcze na 2 i 3 lata, lecz później mianował ich król, i dotąd też przez rząd na ten urząd obywatelski są powoływani, boć też ten, komu się powierza tak rozległą władzę sędziowską, musi być człowiekiem znaczenia, jeźli nie nauki, to przynajmniej ogólnej inteligencyi i doświadczenia, a mianowicie nieskazitelnego charakteru, i w ogóle pewnego zaszczytnego stanowiska w społeczeństwie, a przytem człowieka miłującego dobro publiczne.

B. Sądy pokoju w Królestwie Polskiem.

Wraz z kodexem cywilnym i handlowym, tudzież z kodexem o postępowaniu sądowem spornem i zasądowem, przyszła z Francyi i instytucya Sądów pokoju do Polski. Lecz uległa ona w zastosowaniu do kraju bardzo ważnym zmianom: bo na mocy dekretu Króla Saskiego z dnia 13. maja 1808. r, i instrukcyi Ministra sprawiedliwości z dnia 23. maja 1808 r. podzielono ją na dwa wydziały odrębne; pierwszemu powierzono władzę pojednawczą w takiej samej rozciągłości i z temiż samemi wyjątkami, jaką mu ustawa francuzka nadaje w księdze II o pojednaniu; przydzielono mu również wszystkie czynności sądowo-niesporne; jak np. opieczętowanie, urządzanie rad familijnych, przewodniczenie w nich, itp.; drugiemu wydziałowi powierzono władzę sądowniczą wedle przepisów procedury francuzkiej, oraz władzę godzenia tych spraw, które tenże wydział rozpoznaje.

Pierwszy wydział wyobraża Sędzia pokoju, którego urząd niepłatny; mianuje go rząd i jest dożywotnim, ma zaś do pomocy pisarza ukwalifikowanego na Sędziego, urzędnika etatowego.

Drugi wydział tak nazwany „sporny“ wyobrażany jest przez podsędka, pisarza i podpisarza; wszyscy są urzędnikami etatowymi.

Wydział sporny sądzi spory cywilne i karne; cywilne podług procedury francuzkiej, od art. 1. do 47. włącznie, a zatem jest także Sądem, właściwym do wszystkich posesoryów.

Do spornego przydzielony także został wydział hypoteczny od roku 1825., któren załatwia wszystkie czynności dotyczące hypotek okręgowych. Nareszcie tenże wydział odsądza sprawy policyi prostej wedle dekretu Króla Saskiego z roku 1810. i wyprowadza przygotowawcze śledztwo dla Sądów poprawczych i kryminalnych.

Tak więc Sąd pokoju w Polsce kongresowej dzieli się na 4 wydziały, a wszystkie razem skupiają się na jedną magistraturę, zwaną ogólnie «Sąd pokoju».

Podobnie jak i we Francyi, Sąd pokoju wydziału spornego (podsędek) sądził sprawy osobiste i ruchome w ostatniej instancyi do 80 złp., a w pierwszej instancyi do 160 złp.

Lecz Rada Administracyjna z dnia 30. maja 1833. rozszerzyła znacznie zakres jego jurysdykcyi sądzenia spraw I instancyi aż do 500 złp., w ostatniej zaś instancyi sądził jak pierwej do 80 złp.

Atoli postanowieniem najwyższem z dnia 26. marca 1842. r. zniesiono granicę sądzenia spraw w ostatniej instancyi, tak, że dotąd Sąd pokoju wydziału spornego w każdym razie sądzi tylko w I instancyi z wolnością apelacyi do Trybunału.

W ogóle tak, jak wedle ustawy francuzkiej, wyłączone tam zostały zpod jurysdykcyi Sądów pokoju wszelkie sprawy o własność nieruchomości, bo sprawy takie tylko przed Trybunał wyniesione być mogą, prócz posesoryjnych.

Nie wchodząc dalej w organizacyę, ani w tok procesu tej instytucyi, poprzestajemy na tych głównych zarysach co do samejże jurysdykcyi.

C. Sądy pokoju w byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej.

Sejm byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej w r. 1825. uchwalił sobie odmienną ustawę o Sądach pokoju, bo całą księgę pierwszą (9 tytułów) postępowania przed Sądami pokoju wedle ustawy francuzkiej odrzucił, i nową ustawę zaprowadził.

Ta ustawa obowiązywała ciągle aż do daty organizacyi sądownictwa w całej Monarchii Austryackiej, to jest po koniec września 1855. r.

Wedle tej ustawy sądownictwo karne było najzupełniej wyłączone zpod jurysdykcyi Sędziego pokoju, i tem głównie różni się od ustawy francuzkiej.

Nie poszedł także prawodawca za wzorem organizacyi Sądów pokoju w królestwie kongresowem, bo ich wcale nie podzielił na dwa oddziały odrębne, to jest na pojednawczy i sporny; lecz owszem i jednanie stron i wyrokowanie w sprawach cywilnych w osobie Sędziego pokoju połączył, — i w tym względzie Sąd pokoju krakowski zbliża się do francuzkiego.

Podług tej ustawy należałoby do jurysdykcyi Sędziego pokoju:

a) usiłowanie przywiedzenia stron spór wiodących do zgody, słowo w słowo wedle ustawy francuzkiej księgi II. od §. 48. do §. 58., z temiż samemi wyjątkami, zanim sprawa do Trybunału wytoczoną być może;

b) sądzenia sporów drobiazgowych w przedmiotach osobistych i ruchomych, 30 złp. nie przenoszących, w ostatniej instancyi, które też dla swej drobiazgowości od tax i stemplów uwolnione były;

c) sądzenia sporów w I. instancyi, to jest z wolnością apelacyi do wysokości 300 złp. włącznie;

d) rozpoznawanie na miejscu i rozstrzyganie wszelkich sporów posesoryjnych do nieruchomości się odnoszących, tak, jak je kodex francuzki rozumie, z tytułu naruszenia posiadania, albo granic, albo z powodu sporu o służebność itp;

e) urządzenie rad familijnych i przewodniczenie ich obradom w przedmiocie nad małoletnimi lub pod kuratelą zostającymi;

f) akty opieczętowania i odpieczętowania wszelkiej ruchomej pozostałości i papierów po zmarłych, który to obowiązek co do osób stanu włościańskiego spadał na zwierzchność miejscową, wyobrażaną zawsze przez wójta z inteligencyi;

g) akty opieczętowania i odpieczętowania na przypadek ogłoszenia lub oddania, komu należało, upadłości handlowych; wreszcie

h) akty znania, obejrzenia przedmiotu spornego na miejscu, sprawdzenia choroby i stanu umysłu osób, mających być za bezwłasnowolne uznanych, — akty adopcyjne, przysposobienia, opieki dobroczynnej, usamowolnienia, itp.

Było ich pięć, dwa w Krakowie, a trzy w okręgu. Naczelnikiem ich był tak zwany «Sędzia pokoju» niepłatny, pobierający z kasy publicznej ryczałtową tylko płacę na wydatki kancelaryjne i swego urzędowania.

Senat rządzący dla każdego Sądu pokoju mianował od razu po trzech Sędziów pokoju na trzy lata, którzy między sobą porozumiewali się co do kadencyi, na każdego z nich w pewnym przeciągu czasu przypadającej. Powoływani byli na ten urząd zaszczytny w obywatelstwie ludzie godni i inteligentni, zajmujący niezależne stanowisko, a nawet panowie lub duchowni z wyższych sfer społeczeństwa.

Pisarz Sądu pokoju, posiadający kwalifikacyę na urząd Sędziego, prowadził porządek kancelaryjny i manipulacyjny. Był to właściwie Dyrektor bióra, płatny ze skarbu publicznego, jako urzędnik etatowy, druga osoba po Sędzi, zastępujący zarazem urząd publiczny, czyli prokuratora w przypadkach, przez powszechną ustawę kodexu postępowania wskazanych.

Każden z tych Sądów obsadzony był odpowiednią liczbą woźnych płatnych, do złożenia kaucyi nawet obowiązanych, których powinnością było wszelkie doręczenia tegoż Sądu, i exekucyą z jego wyroków i nakazów uskuteczniać.

Od wyroków wydawanych przez te Sądy w I. instancyi szła apelacya do Trybunału.

Sposób postępowania przed Sądami pokoju, czyli procedura sporna objęta jest ustawą bardzo krótką z r. 1825., o której we wstępie jest mowa.

Po wysłuchaniu sporu, nakłania strony do zgody. Gdy to bezskuteczne, każe im ustąpić, wydaje wyrok z powodami na poczekaniu, i ogłasza ze sentencyonarza, przez pisarza w ciągu audyencyi prowadzonego, będą-

cego zarazem protokółem rokowania, w którym treść wniosków stron, oraz dowody przytaczane, jednocześnie zamieszcza.

Od wyroku zaocznie wydanego służy opozycya, w dniach trzech po jego doręczeniu zgłoszona, którą w księdze właściwej pisarz zamieszcza.

Sędzia naznacza termin do rozpoznania i rozstrzygnienia tej opozycyi, i po wysłuchaniu stron albo wyrok zaoponowany w swej mocy utrzymuje, albo go zmienia.

Wyroki Sędziego pokoju, tak jak wyroki wyższych Trybunałów, mogą być przygotowawcze, przedstanowcze i stanowcze.

Termin do apelacyi czternastodniowy. —

Takie są główniejsze przepisy ustawy krakowskiej o Sądach pokoju, w skróceniu i wyjątkach tu podane: z całą resztą przepisów można się obznajomić z samejże ustawy.

Nie było tam ani sumarycznego, ani ustnego czyli właściwie protokółowego, ani zwyczajnego na pismie postępowania, jak dotychczasowa ustawa austryacka, dla samych nawet Sądów uciążliwa i mozolna, przepisuje i rozróżnia; — było tam jedno na wszystkie sprawy postępowanie, to jest s k r ó c o n e i u p r o s z c z o n e. Tylko w Trybunałach rozróżniane i praktykowane były dwa nie wiele różniące się od siebie postępowania, to jest, s u m a r y c z n e i z w y c z a j n e, z osobną księgą „O rozmaitém postępowaniu".

III.

Mając taki obraz Sądów pokoju i tychże trybu, zadała komisya sobie jeszcze pytanie: czyli wobec ustawy z dnia 21. września 1869. (Nr. 150. Dz. pr. P.), żądającej od ustawodawstwa krajowego przeprowadzenia postanowień §. 27. lit. m, ustawy gminnej pod względem jednania stron, nie należałoby zacząć od uregulowania dotyczących funkcyj urzędów pojednawczych w gminie, i tym sposobem drogę dla Sądów pokoju utorować?

Atoli po bliższem i gruntownem rozpatrzeniu się w tej rzeczy okazało się, że gminy nasze, wyjąwszy gminy większych miast, nie posiadają jeszcze dostatecznego rozwoju i wykształcenia, aby im funkcya jednania stron, i to do exekucyi zdolnego, z wszelką spokojnością poruczoną być mogła.

W radach bowiem gmin naszych zasiada jeszcze wielka część ludności, nie umiejąca czytać i pisać: potrzebuje ona raczej sama dobrej rady i wskazania sobie pewnego kierunku.

Taka rada gminna, bez powagi publicznej, mogłaby zaledwie skłonić strony, ażeby się zdały na jej sąd. Byłoby to raczej pustą igraszką i niebespieczną zabawką w rękach niezdolnych i niedoświadczonych. —

Najgłówniejszą zaś przeszkodę w urządzeniu nawet najdoskonalszem instytucyi pojednawczej w gminie należy upatrywać jeszcze w tem, iż instytucya ta mogłaby służyć li tylko dla członków gminy, przez co ważna część społeczeństwa naszego, t. j. obszary dworskie, potąd na uboczu od gmin zostające, nie należałyby do niej, a raczej byłyby od niej wykluczone.

Przez to zaś musiałaby główna zasada równoprawności obywateli w kraju zostać mocno zachwianą.—

Zresztą nie byłaby taka instytucja pojednawczych urzędów w gminie nowością: przybrała ona, jak n. p. w Bawaryi od dawna jak najwyraźniejsze kształty, okazała się jednakże najniepraktyczniejszą. W Królestwie Bawarskiem winna każda sprawa, zanim zostanie przed sąd zwykły wytoczoną, poprzód przez urząd gminny być rozpoznaną, i w drodze dobrowolnego układu traktowaną. Lecz tylko w bardzo rzadkich przypadkach odnosi to usiłowanie załagodzenia sprawy pomyślny skutek; najczęściej narzekają strony na utratę czasu i niepotrzebne przewlekanie sprawy. —

Komisya postępując dalej w swoich badaniach w dziedzinie ustawodawstwa o Sądach pokoju, rozpoznawała właściwości tychże w Anglii, Danii i Prusach, a wreszcie mając i projekt rządowy o Sądach pokoju, we Wiedniu w c. k. nadwornej i państwowej drukarni w 1867. roku drukowany, zastanowiła się głęboko nad potrzebami naszego kraju, jego stosunkami i właściwościami, i sądzi, iż instytucya, jak ją w załączonym ·/. projekcie urządza, nie tylko odpowie na razie słusznym wymaganiom naszego kraju, a mianowicie utoruje drogę do usunięcia sądów powiatowych o jednym sędzi i pomnożenia Sądów kolegialnych, ale będzie tą instytucyą, której w miarę rozwinięcia się prawodawstwa tak cywilnego jak i karnego, mianowicie zaś ustawodawstwa w sprawach niespornych i policyjnych inne czynności będą mogły być poruczone.

Główne myśli i zasady tego projektu dadzą się upowodować następującemi uwagami:

Że Sądy pokoju winne być w naszym kraju publicznemi i cesarsko-królewskiemi, o tem nikt nie wątpi.

Władza sądzenia jest prawem majestatu: od Monarchy więc władza sędziego pochodzić musi. Nie taimy się ze zdaniem, iż mianowanie przez Najjaśniejszego Pana jest jedyną rękojmią dla powagi i poszanowania, jakiemi chcemy mieć otoczone Sądy pokoju, jeżeli mają to zbawienne stanowisko zająć, jakie im ustawa niniejsza przeznacza. Komisya nie zdołała się przekonać o zaletach wyboru Sędziego pokoju, praktyka bowiem pod tym względem, a mianowicie w Królestwie Polskiem i w byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej zadaje kłam tej teoryi. Ażeby agitacyom stronnictwa ująć pola i Sędziego samego nie wystawiać na szwank chwiejnej polityki, przychyliła się Komisya do zdania Anglika Baco de Verulam, który, chcąc postawić Sędziego wyżej wszelkich stronnictw, przemawia za nadaniem jemu władzy od władzy.

Równie na podporządkowanie Sądów pokoju pod Sądy zwykłe godzić się nie można, jeżeli mamy mieć pewność, że urząd ten honorowy zechcą piastować mężowie z pochodzenia, stanowiska i wykształcenia swego znani i cenieni w kraju.

Ażeby pojedyncze Sądy pokoju nie były pracami swoimi przeciążone, ogranicza projekt okręgi do 30,000 ludności, pozostawia wszelako dotyczącym władzom do woli, terytorya pojedynczych okręgów wedle potrzeby zmniejszać.

Ponieważ godność Sędziego pokoju nie jest etatową, i stanowisko każdego Sędziego równe, przeto niedopuszcza projekt zastępców Sędzi pokoju, i stanowi, ażeby raczej i to naraz mianowano dla każdego Sądu pokoju dwóch Sędziów, kolejno po sobie urzędujących.

Chcąc mieć Sędziami mężów honorowych, nie można dopuścić, ażeby który z nich urzędował, skoroby dopuścił się jakiego czynu hańbiącego; przeto też przewidziano w projekcie przypadki, w których władza Sędziego pokoju ustaje.

Do składu Sądu pokoju zaliczono także pisarza Sądu pokoju: albowiem bez niego jako manipulacyę prowadzącego, równie i też bez woźnego jako sługi publicznego instytucya Sądu pokoju obejść się nie może. Projekt chce ukwalifikowanego adjunkta sądowego mieć pisarzem Sądu pokoju, ażeby Sądowi takiemu zapewnić pewne usługi, odszczególniającemu się zaś pisarzowi Sądu pokoju zabezpieczyć promocyę do wyższych posad w sądownictwie, jak też przestrzegać, aby do manipulacyi w Sądach pokoju nie używano indywiduów mniej wykształconych i najczęściej skłonnych do pisarstwa pokątnego, a tym sposobem zapobiedz wytworzeniu kasty, która nie mając widoków awansu i zajęcia wyższego i korzystniejszego stanowiska w hierarchii sądowniczej, rekrutowałaby się z ludzi mniej zdolnych, mniej pewnych, nie dałaby Sędziemu pokoju żadnej gwarancyi zacnego zachowania się, i stałaby się z czasem zakałą i ruiną nowej instytucyi.

Dla dogodności publiczności i Sędziego jest pożądanem, ażeby audyencye w pewnych naprzód oznaczonych terminach odbywały się: przeto dnie audyencyi tygodniami winne być wyznaczone; dla nagłości jednakże spraw ma być Sędziemu możność podana, sprawę zaraz, a nawet w pomieszkaniu swojem przeprowadzić.

Dla skrócenia procedury stanowi się postępowanie u s t n e: a dla tego samego i dla większej kontroli także j a w n e z pewnemi tylko wyjątkami. Mianowicie w postępowaniu ugodowem nie można wymagać jawności postępowania, gdyż układ sam według swej natury jest więcej sprawą osobistą, a częstokroć może leżeć w interesie stron, aby jej sprawę nie traktowano publicznie.

Ażeby o przebiegu rozprawy i wyniku tejże mieć dokładną wiadomość, należy w każdym Sądzie prowadzić księgi czynności Sądu. Projekt wylicza tylko trzy, t. j. dziennik, sentencyonaryusz i index. Przeznaczenie każdej z tych ksiąg jest zawarte tak w § 16., jakoteż w pojedynczych ustawy. Nie podaliśmy zaś formularzów ponieważ sądziliśmy, iż takie szczegóły nie należą do ustawy, i są raczej przedmiotem instrukcyi zmieniających się koniecznie w miarę doświadczeń w praktyce uzyskanych.

Ustanowiając te trzy rodzaje ksiąg zastosowaliśmy się do praktyki w Rzeczypospolitej Krakowskiej przestrzeganej, z tą tylko różnicą, iż „księgę wpisów“ nazwaliśmy „dziennikiem“, gdyż ta ostatnia nazwa odpowiada więcej istocie rzeczy.

Oprócz pomienionych trzech ksiąg prowadzi Sąd pokoju „Protokół audyencyonalny“, na który w ustawie w §§. 31., 39., 42., 45. i 47., powołuje się. Taki protokół winien spisywać się na każdej audyencyi i to na oso-

bnych arkuszach, ponieważ częstokroć audyencya odbywać się będzie w pomieszkaniu Sędziego pokoju, lub też przy oględzinach przedmiotu spornego poza siedzibą Sędziego pokoju. Samo przez się rozumie się, iż te protokóły należy od czasu do czasu w księgę oprawić.

Że te protokóły audyencyonalne nie mają zastępywać pism spornych, jak to dotychczas po naszych Sądach pierwszej instancyi dzieje się, wypływa jak najwyraźniej z tego, co one zawierać winne. Te protokóły mają bowiem zawierać tylko t r e ś c i w i e spisane wnioski stron i wszystkie podczas audyencyi zaszłe działania.

Do zakresu działania Sądów pokoju przydzielono jednanie stron i nieodwołalne rozstrzyganie sporów cywilnych. Zastrzeżono im także zakres w postępowaniu sądowo-niespornem, lecz tego zakresu nateraz bliżej nie oznaczono, ponieważ właśnie ta gałęź prawodawstwa jest w przeobrażeniu. Odczekać zatem wypada rezultatu tego przeobrażenia, i albo w nowej ustawie o postępowaniu niespornem, albo w drodze dodatku do ustawy o Sądach pokoju umieścić czynności Sędziego pokoju w sprawach niespornych.

Sprawy karne, już to z natury swej przy władzy karzącej pozostać muszą; Sędziemu zaś pokoju dla utrzymania jego powagi i porządku w Sądzie tylko władzę dyscyplinarną przyznano.

Spraw administracyjnych do zakresu działania Sądów pokoju nie przydzielono, gdyż jakbądź takowe w Anglii i Danii do Sądów pokoju należą, całkiem inne stosunki w naszym kraju pod tym względem zachodzą.

Przydzielenie innych prócz sądowych czynności mogłyby tylko wtenczas nastąpić, jeżeliby ustawodawstwo we wszystkich gałęziach było już w naszym kraju ustalonem. Lecz pod tym względem panuje prawdziwy jeszcze chaos. Nie mogliśmy więc narażać zaprowadzenie instytucyi Sądów pokoju na niepewność otrzymania najwyższej sankcyi przez przydzielenie jej czynności, któreby może podało niechętnym broń do orzeczenia, iż ustawa sprzeciwia się albo ogólnie obowiązującym ustawom, albo stoi w sprzeczności z innemi ustawami lub instytucyami. Nam szło przedewszystkiem o to, aby ta instytucya z jej głównemi atrybucyami, to jest jednaniem stron i sądzeniem mniejszych spraw, a nawet większych, skoro strony na to się zgodzą, weszła w życie. Raz położony kamień węgielny umożliwi z czasem dokończenie gmachu we wszystkich jego częściach.

Jeżeli Sędzia nasz ma być Sędzią pokoju w całem znaczeniu tego słowa, to należy go postawić w możności, ażeby tego przeznaczenia swego dopełnił. Dlatego też projekt wnosi, aby wszystkie strony bez różnicy i we wszystkich swoich sprawach udać się mogły do niego w celu załatwienia sporów dobrowolnym układem, i aby taki układ był zdolnym do exekucyi.

Przymusu do ugody nie przyjęliśmy do naszego projektu. Już przy rozprawach nad kodexem napoleońskim przymus taki znalazł wiele przeciwników, a ich liczba nie zmniejszyła się z postępem czasu. Doświadczenie oparte na tabelach statystycznych uczy, iż przymus taki, gdzie istniał, małe tylko przyniósł rezultaty. Przymus taki jest tylko nadto ograniczeniem wolności każdego dania swojej sprawie kierunku, jaki za najwłaściwszy uzna. Zdaniem naszem odpowie się wszelkim wymaganiom najlepiej, jeżeli, usuwając przymus, podaje się publiczności instytucyę, w której wszystkie swoje sprawy zagodzone, a prawie wszystkie zasądzone być mogą. Dlatego chcemy mieć Sędziów pokoju mężów światłych i zaufanie publiczne posiadających, do których, jeżeli wypełnią swoje obowiązki, niemal wszystkie sprawy wniesione będą.

Sędzia pokoju rozstrzyga:

I. spory do jurysdykcyi własnej należące, lub też

II. jeżeli strony jego sądowi dobrowolnie poddały się.

ad I. Do tych spraw należą:

a) spory o uiszczenie kwoty do 200 złr., jeżeli żądanie opiera się na dokumencie publicznym, albo sądownie lub materyalnie legalizowanym;

b) spory o uiszczenie kwoty do 50 złr. bez względu na taki dokument; a w obydwóch tych wypadkach nawet wtenczas, jeżeli

c) powód żąda osobistego świadczenia, lub rzeczy ruchomej, a z a r a z e m w miejsce ich, zapłacenia kwoty pieniężnej.

Zatem podstawą w ocenieniu własności stanowi na każden sposób kwota pieniężna do 200 złr., żądana lub wprost, lub też w zastępstwie jakiegoś świadczenia osobistego albo rzeczy ruchomej.

Wszystkie więc sprawy, których przedmiot żądania da się sprowadzić do kwoty 50 złr. lub ewentualnie 200 złr., należą do jurysdykcyi Sędziego pokoju. Mianowicie zaś należą do niego podług tej zasady i w granicach tych samych także skargi o szkody, zrządzone bądź przez ludzi, bądź przez zwierzęta, i skargi o zapłatę za robotę, itd. — Wyjęte zaś są tylko sprawy przydzielone specyalnym sądom, jak n p sprawy handlowe, wexlowe, hypoteczne, górnicze, itd. lub też, jeżeli chodzi o części lub reszty pretensyj, przenoszących pierwotnie 200 złr., a względnie 50 złr, gdyż rozpoznawanie tych najczęściej wymaga specyalnych wiadomości prawniczych.

Jurysdykcya Sądziego pokoju normuje się według pozwanego, lub też wedle miejsca położenia przedmiotu sporu.

ad II. Ażeby podnieść stanowisko i powagę Sędziego pokoju, i zachęcić go do zasłużenia sobie na zaufanie stron, i ażeby umożliwić stronom mającym zaufanie do Sędziego pokoju, zdać się na jego sąd także w sporach większej wagi i bez ograniczenia na kwotę, a nawet w sprawach prowizoryalnych i rumacyjnych, postanowiono, iż skoro strony na to się zgodzą, wolno Sędziom pokoju sprawy, przekraczające zakres *ad I.* wyrażony — sądzić; wszelako i tutaj przestrzega się zasada w górze wypowiedziana, że w sprawach wyraźnie z pod jurysdykcyi Sędziego pokoju wyjętych, strony na sąd jego godzić się nie mogą, a tylko pozostawiono im wolność, sprawy takie przed Sądem pokoju dobrowolnym układem zagodzić.

Mając stosunki, zwyczaje i potrzeby naszego kraju na oku, unormowaliśmy taki tok sporu, jaki uważaliśmy za najdogodniejszy dla stron, najprojedynczszy i najkrótszy. Zostawiono stronom do woli, wnosić swoje skargi na pismie lub ustnie, stawać w Sądzie osobiście lub przez zastępców, nawet w toku rozprawy godzić się; wolno powodowi dać sprawie spaść z rejestru, i ją następnie znów ponowić, byle nie ze stratą pozwanego; wolno obydwom stronom pozasądownie pogodzić się, i na terminie nie stanąć; każdej stronie wolno bronić się i sprawę wyświecać, pozwanemu zaś także dać zaocznie sprawę zasądzić.

Sędzia zaś, kierując rozprawą, sam sprawę bada i rozsądza, które okoliczności są ważne, i spór rozstrzygające? czyli świadków i których pytać? czyli ich zaprzysięgać i kiedy? czyli też poprzestać na ich poręczeniu? — On sam może sprawę odroczyć; on zarządza naoczne oględziny przedmiotu spornego.

Wychodziliśmy z tej zasady, iż gdy Sędzia pokoju sądzi według swojego przekonania i sumienia, nie przywiązany do żadnych form, jego mniemaniu pozostawić należy, jakiemi drogami on do tego przyjść może, iżby wydał wyrok z całem zaspokojeniem swojego sumienia

Po ukończonej rozprawie Sędzia pokoju ocenia wynik tejże jedynie tylko wedle swej najlepszej wiedzy, sumienia i przekonania, i w temto najwyższa powaga Sędziego pokoju spoczywa, że on nie trzyma się z góry unormowanych prawideł dowodowych, lecz słucha głosu sumienia swego, i wydaje wyrok, Piastując jednakże urząd publiczny, i będąc organem sprawiedliwości, której szafarzem jest najwyższa władza monarsza w Państwie, wydaje Sędzia pokoju wyroki swoje w imieniu Jego Cesarskiej Mości z wszelką dokładnością co do przedmiotu sporu, stron i orzeczenia samego.

Upowodowanie zaś wyroku, jakkolwiek stanowi ono składową część wyroku, nie jest właściwą podstawą orzeczenia, ale raczej streszczeniem głównych szczegółów, odnoszących się do sprawy. Taki wyrok, jak też wszelkie orzeczenia i uchwały Sądu pokoju, zapisano w dotyczące księgi, stają się dokumentami publicznemi.

Wyrok przez Sędziego pokoju wygłoszony staje się zaraz prawomocnym: przeciw niemu niemasz apelacyi; albowiem przeciw orzeczeniu, opartemu li tylko na przekonaniu, nie zaś na pozytywnych z góry unormowanych dowodach, apelacyi być nie może.

Dozwoloną jest tylko opozycya przeciw wyrokowi zaocznie wydanemu, którą tylko pozwany wnosić może, gdyż tylko sprawa pozwanego może być zaocznie sądzoną.

Dopuszczamy także kasacyę, ale tylko w dwóch wypadkach, to jest: dla niekompetencyi Sędziego, i jeżeli Sędzia pokoju sądził sprawę, w której powinien się był wykluczyć.

Opozycya ma na celu podanie pozwanemu możności bronienia się jeszcze, jeżeli sprawa zaocznie z jego krzywdą zasądzoną została. Ażeby jednakże z tego środka prawnego pozwany nie czynił nadużycia, i sprawy nie przewlekał, winien jest na nowym terminie bronić się, gdyż więcej słuchanym nie będzie.

Najdalej w przeciągu trzech miesięcy po upływie terminu uiszczenia w ugodzie lub wyroku wyrażonego, winna strona zażądać od Sędziego pokoju położenia klauzuli exekucyjnej na wyroku lub ugodzie.

Postanowiono termin 3-miesięczny, ażeby z jednej strony przymusić stronę do ostatecznego załatwienia sprawy, z drugiej strony zaś, ażeby i Sądowi pokoju nie utrudniać urzędowania przez odgrzebywanie dawno za-

sądzonych spraw pod okolicznościami częstokroć już zmienionemi, żeby nakoniec nie przedłużać za nadto długo prawa do opozycyi. Postanowienie to nie uwłacza wszelako prawu strony przeprowadzenia exekucyi tak długo, jak długo prawo jej nie zgasło.

Zresztą klauzulę exekucyjną udziela Sędzia pokoju także w dowód, że niemasz przeciw wyrokowi ani opozycyi, ani też kasacyi założonej.

Exekucya sama odbywa się przed Sądem pokoju najkrótszym i najpojedynczszym sposobem, gdyż główny cel jest, ażeby wierzyciel bez wszelkich zachodów i przewlekań ze strony swego przeciwnika został zaspokojony.

Dłużnik winien natychmiast uiścić się z długu swojego, a jeżeli nie ma funduszów gotowych do pokrycia, Sędzia pokoju zarządza sprzedaż jego ruchomości zpod exekucyi nie wyjętych, aż do uzyskania potrzebnej kwoty.

Przy sprzedaży ruchomości, szacuje takowe znawca Z ceny kupna i sprzedaży zaspokojony wierzyciel oddaje tytuły i dokumenty dłużnikowi, a jeżeliby jakiegokolwiekbądź rodzaju spory z powodu exekucyi prowadzonej wszczęły się, rozstrzyga je Sędzia pokoju jako sprawy naglące, to jest natychmiast, lub jeżeli Sąd zwykły przeprowadza exekucyę, postępuje według dotyczących przepisów.

Przedkładając załączony projekt Wysokiemu Wydziałowi krajowemu, Komisya sądzi, iż o ile stan teraźniejszy prawodawstwa państwowego i krajowego dozwala, projekt ten jest nateraz jedynie możliwym w naszym kraju, i odpowiada zupełnie w głównem przeznaczeniu Sądów pokoju jego potrzebom. Nie będą te Sądy pokoju wypełniały na razie wszystkich czynności, któreby im można przedzielić, ale zważyć należy, że wypada przedewszystkiem założyć rdzeń tych czynności, około których w miarę rozwoju prawodawstwa inne czynności będą się mogły krystalizować, nakoniec nie spuścić z uwagi i tej okoliczności, iż przy braku ludzi do czynności publicznych wdrożonych, którzy nadto płacy pobierać nie będą, nie należy obarczać Sędziów pokoju, honorowe tylko stanowisko zajmujących, czynnościami, których nawałowi na razie nie podołaliby.

Przeciążając od razu Sędziów pokoju, niedoświadczonych, zniechęciłoby się ich do tej tak ważnej pracy, a przeto samo narażonąby została cała instytucya na upadek.

We Lwowie dnia 5. Czerwca 1870.

Oktaw Pietruski
Przewodniczący Komisyi.

B. Kowalski
Referent.

L W Ó W.

Z drukarni zakładu narodowego imienia Ossolińskich.

1871.

L. W. 9355.

Alegat III

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o księgach gruntowych, tabulach miejskich i tabuli krajowej.

Wysoki Sejmie!

W skutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. listopada 1869. przedkłada Wydział krajowy obok w załączeniu ·/· wniosek ustanowionej w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 27. października 1869. (sub litera c) fachowej komisyi hypotecznej, t. j. opracowany projekt do ustawy o zaprowadzeniu i urządzeniu ksiąg gruntowych, tudzież o uzupełnieniu istniejących już ksiąg tabularnych. ·/·

We Lwowie dnia 10. lipca 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.
Przewodniczący.

Paweł Skwarczyński w. r.
Sprawozdawca.

*/.

Projekt

do ustawy o księgach gruntowych, o tabulach miejskich i tabuli krajowej.

Rozdział I.

Zaprowadzenie ksiąg.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zaprowadzone będą księgi gruntowe dla wszystkich nieruchomości, ktore nie mogą być przedmiotem ksiąg lwowskiej tabuli krajowej i miejskiej, lub ksiąg hypotecznych w Krakowie.

§. 2.

Księgi gruntowe istniejące w niektórych gminach miejskich i wiejskich będą zamknięte, i wyjdą z użytku jako księgi gruntowe z dniem, z którym wejdą w życie nowe księgi (§. 34. h.)

§. 3.

Księgi lwowskiej tabuli krajowej i miejskiej, równie jak i księgi hypoteczne krakowskie będą uzupełnione, i nadal prowadzone podług postanowień niniejszej ustawy.

§. 4.

Każda własność nieruchoma ma być zapisaną w księdze publicznej, nie wyłączając nieruchomości, przeznaczonych do użytku publicznego.

Rozdział II.

Urządzenie ksiąg i wpisów.

§. 5.

Księgi gruntowe będą założone i prowadzone podług gmin katastralnych.

§. 6.

Każda założyć się mająca księga gruntowa składać się będzie z księgi głównej i ze zbioru dokumentów.

§. 7.

W jednej księdze głównej zapisane być mogą tylko ciała tabularne czyli nieruchomości, w jednej i tej samej gminie położone, tak, ażeby dla każdej gminy istniała jedna księga główna, która wedle potrzeby może się składać z kilku tomów. Księgi główne dla miast większych dzielących się na przedmieścia, dzielnice lub t. p. części, także dla każdej takiej części osobno założyć należy.

§. 8.

Każda samoistna parcela może być wpisaną jako samoistne ciało tabularne, i każde ciało tabularne stanowi jedną odrębną całość w prawnem znaczeniu.

§. 9.

Właścicielowi wolno połączyć swe nieruchomości, w jednej gminie położone w jedno ciało tabularne, równie też podzielić nieruchomości jednego ciała tabularnego na więcej ciał tabularnych, jednak ze zastrzeżeniem nabytych praw trzecich osób i przepisów w tej mierze istniejących.

§. 10.

W jedno ciało tabularne wolno łączyć tylko takie posiadłości, które należą do jednego właściciela, lub też do więcej właścicieli, lecz w częściach idealnych w stosunku do całości wyrażonych jak $^1/_2$, $^1/_3$ i. t. p., nie zaś w częściach fizycznie oddzielonych. Nie wolno łączyć w jedno ciało tabularne nieruchomości, które nie mają tych samych ciężarów, własności nieograniczonej z własnością niejednolicie lub wcale nieograniczoną, nareszcie budynków mieszkalnych, które nie są ani fizycznie złączone, ani stoją do siebie w stosunku przynależności.

§. 11.

Podział tabularny jakiejkolwiek parceli winien być poprzednio geometrycznie przeprowadzony i na mapie uwidoczniony, zanim części oddzielone mogą być wyłączone z ciała tabularnego, do którego należały, i wpisane jako samoistne ciało tabularne lub przyłączone do innego ciała tabularnego.

§. 12.

Księga główna zawierać ma osobny wykaz dla każdej nieruchomości stanowiącej ciało tabularne ksiąg gruntowych. Taki wykaz składa się z trzech działów, mianowicie:

A.) z działu I. dla wymienienia i określenia przedmiotu ciała tabularnego;

B) z działu II. dla zapisywania praw własności;

C.) z działu III. dla zapisywania praw obciążających ciało tabularne.

§. 13.

Dział I. czyli dział opisania składa się:

a) z napisu (tytułu) który zawiera liczbę kolejną ciała tabularnego w księgach gruntowych, nazwę nieruchomości, jeśli jakąś posiada, i najogólniejsze określenie przynajmniej głównego przedmiotu i jego położenia.

b) z dwóch kolumn pod napisem umieszczonych, a to:

1. z kolumny dla poszczególnienia części składowych ciała tabularnego już istniejących przy ułożeniu wykazów, lub później przybyłych, t. j. gruntów, budynków, praw służebnictwa i innych ciała tabularnego przynależności. Przedmioty te należy oznaczyć podług numerów parcelowych z nowego katastru i innych znamion, w mapie dotyczącej gminy (§. 19.) znajdujących się, przy gruntach także wedle rozmiarów, przy realnościach miejskich podług ich numeru miejskiego.

Na żądanie właściciela domieszczone być może na podstawie wiarygodnych dokumentów także opisanie granic i jakości gruntów i budynków, wartość szacunkowa sądowa lub exekucyjna, cena kupna i ilość opłacanych podatków;

2. Z kolumny dla zapisywania ubytku w przedmiotach, poszczególnionych w rubryce 2giej, czy to w skutek odłączenia takowego i przeniesienia do innego wykazu, czy w skutek zniszczenia onegoż, czy z innej przyczyny. Tu uwidocznia się także spory, które mają na celu odłączenie części składowych ciała tabularnego, lub umorzenie jakiegoś przedmiotu (n. p. prawa służebności) jako podobnej części składowej ciała tabularnego.

§. 14.

Dział II. czyli dział opisania składa się z trzech kolumn:

Pierwsza kolumna przeznaczona dla wpisywania (intabulacyi lub prenotacyi) praw własności ciała tabularnego z wymienieniem właściciela, tytułu własności, przy wspólnych własnościach z dokładnem oznaczeniem części idealnych. Przy wpisywaniu małoletnich właścicieli zapisany być może także ich wiek.

W drugiej kolumnie zapisywane być mają ograniczenia i ścieśnienia własności tudzież uwidocznienia odnoszące się do praw własności dotyczącego ciała tabularnego. Mianowicie zapisuje się tu wszelkie prawne ograniczenia osoby właściciela w swobodnym zarządzie majątku swego w ogóle (n. p. małoletność, przedłużenie opieki, kuratela, konkurs i t. p.), niemniej ścieśnienia jego praw co do zapisanego ciała tabularnego. (n. p. ograniczenia z publicznych względów, obręb fortecy, zakaz zbywania lub obciążania, warunek rozwiązujący, prawa właścicieli podstawionych) spory odnoszące się do zapisanych w pierwszej kolumnie tego działu pozycyi i uwidocznienia, odnoszące się do ograniczeń praw właściciela, jakoto: uwidocznienia sekwestracyi, wprowadzonej i uskutecznionej sprzedaży przymusowej i t. p.

W trzeciej kolumnie zapisane być mają wykreślenia, odnoszące się do tego działu.

§. 15.

Dział III. czyli dział obciążeń obejmować ma wszelkie obciążające nieruchomość prawa rzeczowe, hypoteki, służebnictwa i inne ciężary wieczyste, i takie prawa, które przez wpisanie (intabulacyę) nabierają podług ustaw znaczenia praw rzeczowych, nareszcie wszelkie zmiany tych praw się tyczące.

Dział ten składa się z czterech kolumn.

W pierwszej wpisuje się intabulacye lub prenotacye prawa rzeczowego, lub prawa naturę rzeczowego przybrać mającego z wyraźnem określeniem tytułu treści i przedmiotu (sumy) tego prawa i osobistości uprawnionej. Tu należy także uwidocznić zakazy lub z innego tytułu wypływające ograniczenia właściciela w obdłużaniu lub obciążaniu należącego do niego ciała tabularnego.

Druga kolumna dla zlewków i wszelkich wpisów, tyczących się własności prawa w kolumnie pierwszej wpisanego, podobnie jak takowe co do samego ciała tabularnego usku-

tecznione być mają w kolumnie pierwszej działu II. Do tej kolumny należą także adnotacye wspólnych hipotek i wytoczonych pozwów o uznanie prawa lub zapłacenie sumy w pierwszej kolumnie zapisanej, uwidocznienia pewnych kroków exekucyi, i t. d.

W trzeciej kolumnie wpisuje się ograniczenia i ścieśnienia praw w kolumnie pierwszej tego działu zapisanych; mianowicie należą tu wpisy, które, gdyby się odnosiły do samego ciała tabularnego, należałyby do kolumny drugiej działu II. Tu należy także ogólne uwidocznienie czyli prawo wpisane w kolumnie pierwszej tego działu, a względnie czyli która część tego prawa jest obciążoną podciężarami, i gdzie te podciężary są zapisane.

W tej kolumnie otworzoną ma być także podrubryka dla wykreśleń i dla uwidocznień sporów extabulacyjnych tyczących się pozycyj w tej kolumnie zapisanych.

W czwartej kolumnie zapisane być mają wykreślenia, uwidocznienia dotyczących sporów i uchwały znoszące dozwolone poprzednio wpisy, o ile się to wszystko odnosi do pozycyj, w kolumnie pierwszej lub w drugiej tego działu zapisanych.

§. 16.

Dla działu I. i II. przeznaczone być mają dwie obok siebie stojące stronice księgi głównej, lewa dla działu Igo, prawa dla działu IIgo, zaś następujące takie dwie stronice dla działu III. Stronice każdej księgi mają być numerem kolejnym oznaczone, a na czele księgi liczba stronic wymieniona.

Jeżeliby w dziale III. rubryka druga, trzecia lub czwarta odnosząca się do pewnej pozycyi kolumny pierwszej tego działu była zapełnioną, dalszy ciąg wpisów uskuteczniony być może na nowej stronicy, która już tylko kolumnę drugą, trzecią i czwartą działu IIIgo mieścić w sobie będzie.

Po zapisaniu całej stronicy pewnego działu — dla dalszego jej ciągu otworzoną być ma inna stronica w tym samym lub nowym tomie księgi głównej, przyczem ile możności staranie mieć należy, by działy jednego ciała tabularnego w porządku wyżwskazanym po sobie następowały.

§. 17.

Każdy wpis oznaczony być ma na czele numerem kolejnym kolumny, a jeśli odnosi się do innych wpisów, powołany być ma numer i miejsce tego wpisu. Następnie przy każdym wpisie zapisać należy dzień i liczbę sądową (præsentatum) podania lub wezwania (żądania), wniesionego do sądu tabularnego, dzień i liczbę powziętej przez ten sąd uchwały, dzień uskutecznienia wpisu, nareszcie liczbę sądową rekursu wniesionego od uchwały, dotyczącej sądu tabularnego.

W każdym wpisie wymieniony być powinien tytuł prawny, na podstawie którego — i uprawniony, na rzecz którego wpis zostaje uskuteczniony. Poniżej wpisu uwidocznić należy, gdzie się znajdują dokumenta i akta, które służyły za podstawę wpisu. Obok każdej kolumny pozostawione ma być miejsce dla powoływania odnoszących się liczb, pozycyj lub ksiąg.

§. 18.

Podciężary pozycyj w księdze głównej zapisanych, jak i podciężary dalsze tychże podciężarów zapisywane będą w osobnej księdze głównej: stronica dotycząca będzie zawierać napis, oznaczającyprawo obciążone, z powołaniem dotyczącej pozycyi, a pod takowym te same kolumny, jakie przepisane są w §. 15. dla działu III.

§. 19.

Jeżeli ciało tabularne staje się przynależnością innego ciała tabularnego, uwidocznia się to w działach I. i II. ciała głównego, tudzież we wszystkich działach ciała przynależnego. Jeżeli obydwa ciała znajdują się w jednej i tej samej gminie, ustają wszelkie dalsze wpisy w wykazie ciała przynależnego, a uskuteczniają się tylko w wykazie ciała głównego.

§. 20.

Zbiór dokumentów składać się będzie z dwóch działów, mianowicie:

a) z działu głównego, zawierającego w sobie dokumenta, dotyczące całej gminy w przedmiocie zaprowadzenia księgi gruntowej, jak n. p. rejestra podatkowe, rejestra parcelowe i mapy katastralne ostatniego pomiaru, akta indemnizacyjne i serwitutowe, akta dotyczące podziału jakiej gminy na części, i t. p.

b) z działu szczegółowego, obejmującego dokumenta, na których opierają się wpisy i wykreślenia tabularne w pierwopisie lub w odpisach wierzytelnych wraz z podaniami, referatami, dowodami doręczenia tabularnych uchwał i innemi aktami w porządku ciał tabularnych.

Rozdział III.

Organa do zaprowadzenia ksiąg.

§. 21.

Do przeprowadzenia założenia nowych ksiąg gruntowych i uzupełnienia dotychczasowych, ustanowione będą komisye centralne, urzędujące w siedzibie wyższego Sądu krajowego, i komisye lokalne.

§. 22.

Komisye centralne składają się z naczelnika i z potrzebnej liczby referentów, tudzież innych urzędników pomocniczych. Naczelników mianuje cesarz, referentów zaś w ilości potrzebnej wyższy Sąd krajowy w porozumieniu z Wydziałem krajowym z przedstawionych przez naczelnika komisyi centralnej kandydatów, a to przynajmniej w jednej połowie z grona sędziów examinowanych. Resztę urzędników pomocniczych mianuje wedle potrzeby komisya centralna w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 23.

Komisye lokalne, których liczbę w miarę potrzeby i postępu prac oznaczy komisya centralna, w porozumieniu z Wydziałem krajowym, będą złożone z examinowanego sędziego, jeometry i urzędnika tabularnego. Komisya centralna w porozumieniu z Wydziałem krajowym mianuje członków komisyj lokalnych, i dodaje tymże potrzebne siły manipulacyjne.

§. 24.

Komisye lokalne i pojedynczy ich członkowie podlegają komisyi centralnej, która kontroluje ich czynności i kieruje ich pracami.

Nadzór nad komisyą centralną wykonuje wyższy Sąd krajowy wspólnie z Wydziałem krajowym. Sprawozdania komisyi centralnej i wykazy uskutecznionych i projektowanych dalszych prac, równie jak i preliminarze wydatków udzielać będzie wyższy Sąd krajowy

z uwagami i wnioskami swemi Wydziałowi krajowemu, który, zasięgnąwszy w razie potrzeby dalszych szczegółowych wyjaśnień, wypracowany na tej podstawie budżet przedłoży Sejmowi krajowemu.

§. 25.

Wyższe Sądy krajowe, tudzież komisye centralne we Lwowie i Krakowie mogą bezpośrednio się porozumiewać celem zachowania jednolitości w postępowaniu.

Rozdział IV.

Postępowanie przy zakładaniu ksiąg.

§. 26.

Komisya lokalna rozpoczyna urzędowanie tem, iż dla każdej gminy katastralnej wyznaczy i edyktalnie ogłosi osobny dzień rozpoczęcia swych czynności, nadto oznajmi go dotyczącemu urzędowi gminnemu celem zawiadomienia wszystkich posiadaczów gruntowych tejże gminy, a właścicielom większych posiadłości do rąk zastępcy obszaru dworskiego.

Z tem zawiadomieniem połączone być ma zawezwanie, aby na dzień oznaczony jawili się w lokalu komisyi osobiście lub przez pełnomocnika specyalnego, i przedstawili wszystkie dowody, odnoszące się do nabycia nieruchomości przez nich posiadanych i w księgach gruntowych niewpisanych, i zarazem przedłożyli inne akta, inwentarze, oszacowania, tych nieruchomości dotyczące: w przeciwnym razie postępowanie dalsze z przełożonym gminy lub mianowanymi do tej czynności przez radę gminną pełnomocnikami przeprowadzonem zostanie.

Komisya lokalna, rozpatrzywszy stan i rozmiary zadania swego, podzieli prace swe na pewne części, wyznaczy porządek tychże, i objawi go interesentom zaraz przy pierwszym terminie lub w ciągu rozprawy w krótkiej drodze, z wezwaniem do jawienia się przed komisyą w czasie oznaczonym, pod surowością w powyższym edykcie zagrożoną.

§. 27.

Kopie map pomiaru katastralnego, protokóły parcelowe, wykazy opłacających w gminie podatek gruntowy i domowy, akta indemnizacyjne i serwitutowe, a wedle możności także akta prowizorycznego pomiaru z r. 1820. mają być dostarczone z urzędu komisyom lokalnym, i posłużą wraz z księgami publicznemi, jakie może co do przedmiotów tych dotąd istniały, przedewszystkiem ku temu, aby żadna parcela nie została opuszczoną lub dwa razy wpisaną, i ażeby każda w księgach zapisana lub zapisać się mająca parcela co do położenia i objętości ile możności była oznaczoną.

§. 28.

Na dniu oznaczonym komisya lokalna na podstawie dokumentów z urzędu zebranych i od stron przedłożonych wniosków stron, oświadczeń zastępcy gminnego i dochodzeń faktycznego stanu posiadania na miejscu

I. wypisze wszystkie pojedyncze realności, utworzy dla tychże ciała tabularne według postanowień niniejszej ustawy, i oznaczy je liczbą porządkową;

II. dla każdego ciała tabularnego sporządzi projekt działu I. księgi głównej;

III. wyśledzi ostatniego posiadacza każdego ciała tabularnego, zapisze go w pro-

jekcie działu II. (Własności) tej księgi głównej z uwidocznieniem tytułu posiadania, jeżeli takowy okaże się niewątpliwym;

IV. wyśledzi i zapisze w projekcie działu własności (II.) w rubryce 2ej ograniczenia właściciela co do jego osobistego uprawnienia w swobodnym zarządzie majątku lub jego pożytków;

V. zapisze w projekcie działu III. nabyte prawa rzeczowe, dotyczące ciało obciążające, o ile przy dochodzeniu stosunków własności dójdzie do wiadomości o istnieniu takich praw, lub o ile dotychczas prowadzone księgi gruntowe i akta sądowe takowe wykażą, a to w porządku im przynależnym.

§. 29.

Względem nieruchomości już zapisanych w księgach publicznych, komisya lokalna zaprojektuje także dział I (Opisania) podług przepisów niniejszej ustawy, i zapisze je w osobny wykaz dla działu I. każdego ciała tabularnego Gdy komisya sprawdzi, że zapisana w księgach tabuli krajowej lub miasta Lwowa, lub hypotecznych miasta Krakowa jako ciało tabularne nieruchomość w rzeczywistości nie istnieje, wówczas zarządzi przez właściwy sąd zapisanie tej okoliczności przy dotyczącem ciele tabularnem, i zawiadomi o tem interesowanych. Wszelkie dalsze wpisy odnoszące się do takiego ciała tabularnego ustają, nabyte zaś przez wpis prawa zostają nietknięte, a pokrzywdzeni mogą je poszukiwać na drodze prawa.

Gdyby zaś komisya znalazła posiadłość, należącą do powyż wspomnianych ksiąg tabularnych tamże jeszcze nie wpisaną, wówczas zarządzi z urzędu zapisanie takowej podług zasad niniejszej ustawy.

§. 30.

Nieruchomości, które w aktach pomiaru katastru stałego zapisane są jako znajdujące się w posiadaniu właściciela ciała tabularnego (obszaru dworskiego) dotyczącej gminy, lub właściciela części takiego, wciągnąć należy do tabuli krajowej, inne zaś do księgi gruntowej.

Jeżeli przy wpisywaniu pojedynczych części ciała tabularnego (parcel katastralnych) okaże się:

że po sporządzeniu aktów katastralnych niektóre parcele albo tychże części przeszły z posiadania właściciela ciała tabularnego w posiadanie trzecich osób; lub

że właściciel ciała tabularnego nabył nieruchomości, które w pomiarze katastru stałego nie są zapisane jako znajdujące się w jego posiadaniu, to w pierwszym przypadku należy wpisać do księgi gruntowej tylko te posiadłości, które przez indemnizacyę lub jako wykup za służebności, albo też w sposób dla podzielenia ciał tabularnych przepisany wyszły z posiadania właściciela tabularnego; w drugim zaś przypadku tylko w tym razie nieruchomości wpisać można do tabuli krajowej, jeżeli przeszły w posiadanie właściciela ciała tabularnego jako ekwiwalent za służebności, celem arondowania posiadłości dworskiej lub w inny sposób ustawami wskazany.

§. 31

Nieruchomości znajdujące się w obrębie miasta, o ile nie jest udowodnionem, że należą do jakiegoś ciała tabularnego, zapisać należy do ksiąg miasta, choćby znajdywały się w posiadaniu obszaru dworskiego, lub tak w katastrze były zapisane.

§. 32.

Gdyby przeciw wpisom uskutecznionym na podstawie zasad poprzednich paragrafów wniesiono zażalenia lub reklamacye, które sprawdzić i rozstrzygnąć mają organa w §. 21. wymienione; przy orzeczeniu stanowczem przestrzegać należy następujące zasady:

1. Nieruchomości, które wedle operatów indemnizacyjnych zostały indemnizowane z powinności, czy to poddańczych, czy emfiteutycznych, tudzież które jako wynagrodzenie za zniesione służebności zostały wydzielone z ciał tabularnych tabuli krajowej, nareszcie nieruchomości, które lubo nie podpadają pod powyższą kategoryę w metrykach z r. 1820. nie są zapisane jako dominikalne, zapisane być mają w księgach gruntowych, bez względu, czy one znajdują się w posiadaniu obszaru dworskiego lub innych osób.

2. Nieruchomości, które są zapisane w metrykach z r. 1820. jako dominikalne, i w posiadaniu obszaru dworskiego się znajdują, tudzież nieruchomości, które chociażby podpadały pod kategoryę 1., jednak w skutek wywłaszczenia ze względów kultury krajowej, zamiany lub nabycia dla arondowania w myśl ustawy z 6 lutego 1869. zostały następnie wcielone do ciała tabularnego dominikalnego, zapisane być mają w księgach tabuli krajowej.

3. Nieruchomości zapisane w metrykach z r. 1820. jako dominikalne, które nie są w posiadaniu obszaru dworskiego, należy zapisać do ksiąg tabularnych, jeżeli prawnie nie przestały być częścią ciała tabularnego dominikalnego.

4. Nieruchomości, o których nie można sprawdzić, o ile należą do ciała tabularnego dominikalnego lub nie, zapisuje się podług stanu posiadania.

§. 33.

Strony, które dla udowodnienia tytułu posiadania powołują się na dokumenta, mają takowe przedłożyć w pierwopisie lub wierzytelnym odpisie celem złożenia tychże do zbioru dokumentów, w przeciwnym razie komisya na koszt strony sporządzi potrzebne odpisy wierzytelne.

Rozdział V.

Postępowanie przy wprowadzeniu ksiąg w życie.

§. 34.

Ułożywszy projekt księgi gruntowej pewnej gminy, komisya lokalna przeszle takowy wraz z wszelkiemi aktami komisyi centralnej, dołączając oraz projekt działu I. dla owego ciała tabularnego, które leży w obrębie tejże samej gminy katastralnej, lecz jest przedmiotem lwowskiej tabuli krajowej lub miejskiej, lub krakowskich ksiąg hypotecznych. Komisya centralna zaś, nie znalazłszy w projektach nic do sprostowania lub uzupełnienia, wprowadzi postępowanie w celu sprawdzenia projektu księgi gruntowej i działu I. dla ciał zapisanych w innych księgach tabularnych, i ogłosi dzień, z którym nowa księga gruntowa będzie otworzoną.

§. 35.

W tym celu wyda komisya centralna edykt, w którym:

a) wymieni gminy, dla których projekt nowej księgi gruntowej wraz z projektem działu I. dla znajdującego się w tej gminie przedmiotu lwowskiej tabuli krajowej lub miejskiej, lub krakowskich ksiąg hypotecznych został sporządzony;

b) oznaczy miejsce, gdzie strony interesowane projekt ten przejrzeć mogą;

c) wezwie wszystkich, którzyby mniemali, że treścią projektu księgi gruntowej lub

projektu do działu I. przedmiotu lwowskiej tabuli krajowej lub miejskiej, lub krakowskich ksiąg hypotecznych pokrzywdzeni są w prawach lub roszczeniach poniżej oznaczonych (§. 36.), ażeby zgłosili takowe w terminie jednego roku, którego dzień ostatni podług kalendarza ma być wyrażonym, u właściwego sądu (§. 57.) ustnie lub na piśmie;

d) ostrzeże, że termin ów edyktalny (*c*) nie może dla nikogo być odroczonym, że przywrócenie onegoż nie ma miejsca, i że zgłoszenia opóźnione z urzędu będą zwrócone; niemniej

e) że nie zgłaszający w tymże terminie owe roszczenia swoje (§. 36.) traci prawo dochodzenia takowych wobec osób trzecich, które na podstawie lub w porządku wpisów, w nowej księdze gruntowej zawartych, a w tymże terminie niewzruszonych nabyły w dobrej wierze jakie prawa tabularne, tudzież

f) że obowiązku zgłoszenia tych praw lub roszczeń nie znosi bynajmniej okoliczność, iż prawo które zgłosić należy (§. 36.), widoczne jest z jakowych ksiąg publicznych z użycia wychodzących, lub z aktów jakiego sądu;

g) uprzedzi, że strony, którym jakiekolwiek rezolucye, orzeczenia lub zawiadomienia władz ustanowionych dla urządzania ksiąg gruntowych, dla ich nieobecności, niewiadomego pobytu, lub dla innych przyczyn nie mogłyby być doręczone, będą o takowych zawiadomione do rąk kuratora, którego komisya lokalna zamianować ma prawo;

h) wreszcie oznajmi dzień, z którym projekt księgi gruntowej wchodzi w życie jako księga gruntowa, a ustają wpisy do ksiąg dotychczasowych, tudzież w którym wchodzi w życie uzupełnienie innych ksiąg powyżej wymienionych co do działu Igo.

§. 36.

W myśl §. 35. *c*) zgłosić się mają wszyscy, którzy

a) w moc prawa przed dniem, z którym nowa księga gruntowa lub dział I. jako uzupełnienie innych ksiąg ma wejść w życie (§. 35.) nabytego, chcieliby zmiany sprostowania lub uzupełnienia wpisów tamże zawartych, a do działu I. lub II. księgi gruntowej odnoszących się;

b) którzy przed dniem, z którym nowa księga gruntowa ma wejść w życie, nabyli na nieruchomościach tamże wpisanych, lub na częściach onychże prawa zastawu, służebności lub inne, które są przedmiotem działu III. księgi gruntowej, jeżeli takowe już przy ułożeniu nowej księgi gruntowej nie zostały z urzędu do tejże wpisane.

§. 37.

Wydając edykt (§. 35.), ma komisya centralna według możności także w inny sposób postarać się o stosowne pouczenie stron pod względem znaczenia postępowania tutaj zakreślonego, a w szczególności baczyć na to, by zwrócono uwagę sądów opiekuńczych i kuratelarnych na potrzebę strzeżenia praw osób małoletnich lub pod kuratelą zostających.

§. 38.

Podania o wpisy do księgi gruntowej, która wychodzi z użytku z dniem w edykcie ogłoszonym (§ 2. i 35. *h*) przed owym dniem wniesione a nie załatwione, winny być załatwione w sposób dotychczas dla tychże ksiąg przepisany, a załatwienie to ma być prze-

prowadzone w dawnych księgach. Wszelako okoliczność ta nie uwalnia od obowiązku zgłoszenia dotyczącego prawa (§. 35 f).

§. 39.

Równocześnie z wydaniem edyktu udzieli komisya centralna właściwemu sądowi (§. 57.) projekt nowej księgi gruntowej lub uzupełnienia istniejącej. Po upływie zaś terminu edyktalnego (§. 35.) sąd ten w razie wniesionych doń zgłoszeń odstąpi takowe wraz z projektami do księgi gruntowej, lub do uzupełnienia istniejących ksiąg właściwej komisyi lokalnej do dalszego urzędowania (§. 40.). Gdyby zaś żadnych zgłoszeń w terminie niewniesiono, sąd rzeczone projekta z potwierdzeniem tej okoliczności natychmiast odsełа komisyi centralnej, a zaprojektowane wpisy nabywają mocy wpisów tabularnych.

§. 40.

Wszelkie zgłoszenia praw w §. 35. określonych sąd właściwy (§. 57.) uwidoczni natychmiast w projekcie księgi gruntowej. Ogłoszenia, będące zaprzeczeniem tytułu posiadania lub prawa własności mogą być wniesione li tylko co do pewnego, ściśle oznaczonego przedmiotu, lub co do pojedynczych jego części ściśle oznaczonych.

§. 41.

Po upływie terminu edyktalnego (§. 35.) ma komisya lokalna w skutek każdego zgłoszenia praw w §. 36. lit. *a*) określonych, o ile nie jest wykazanem, że o przedmiot zgłoszenia spór jest w toku, zarządzić z urzędu rozprawę tak ze stronami, przeciw którym zgłoszenie jest skierowane, jakoteż z tymi, którzy według treści projektu księgi gruntowej, tudzież innych zgłoszeń, edyktem wywołanych w przedmiocie tym w jakikolwiek sposób są prawnie interesowani.

§. 42.

Przy zarządzonej rozprawie dążyć ma komisya lokalna przedewszystkiem do porozumienia się stron pod względem przedmiotu zgłoszenia.

Jeżeli porozumienie się stron przyjdzie do skutku, należy zaraz przeprowadzić w księdze gruntowej zmianę, na jaką strony się zgodziły, lub też uwidocznić w niej, że w skutek porozumienia się stron wpis pierwotny pozostaje nietkniętym, a zarazem wykreślić uwidocznienie zgłoszenia.

§. 43.

Jeżeli usiłowania porozumienia stron nie odniosły skutku, komisya lokalna przeprowadzi z urzędu przesłuchanie stron i dochodzenie rzeczy w celu wyjaśnienia praw zgłoszonych i stosunków zgłoszeniem wzruszonych, a to w razie potrzeby także na miejscu; poczem wyda orzeczenie w tym kierunku, czy ma lub niema nastąpić zmiana w zgłoszeniu żądana, a zarazem zakreśli stronom, a względnie stronie, któraby starała się spowodować inny sposób wpisu, termin stosowny nieodraczalny od prawomocności orzeczenia bieżący, do wystąpienia w drodze sporu i do wykazania się z tego przed sądem właściwym celem uwidocznienia sporu w księdze. Przeprowadziwszy swe orzeczenie w księdze, i stosownie do tego wykreśliwszy z niej uwidocznione zgłoszenia (§. 40.) lub uwidocznienie dotyczących sporów, komisya lokalna zawiadomi o tem wszystkiem strony

interesowane, a po zaszłej prawomocności tych zarządzeń, odstąpi księgę gruntową sądowi właściwemu.

§. 44.

Zgłaszający jakiekolwiek roszczenie w §. 36. lit. b) nadmienione, winien dokładnie określić prawo wpisać się mające, ciało tabularne, na którem ma nastąpić z bezpieczenie z oznaczeniem, jakie zgłaszający rości sobie pierwszeństwo hypoteki dla prawa zgłoszonego. Dokumenta, na których opiera swe prawo, winien złożyć w pierwopisach, a jeżeli już są w księgach tabularnych zapisane, lub w urzędzie złożone, podać miejsce, gdzie się znajdują wpisane lub złożone. Wszystkie prawa, odnoszące się do ciał tabularnych w jednej i tej samej położonych gminie, może uprawniony połączyć w jednem zgłoszeniu się.

§. 45.

Wolno posiadaczowi ciała tabularnego zamiast zgłoszeń ze strony wierzycieli hypotecznych przedstawić pismo legalizowane, albo zawierzytelnione podpisem adwokata, poświadczające porozumienie się jego z wierzycielami co do obciążeń, na rzecz ich w księgę hypoteczną wpisać się mających, i co do porządku, jaki między sobą zajmować mają.

§. 46.

Obciążenia stosownie do poprzedzających dwóch §§. zgłoszone i wykazane, będą zapisane wraz z wymienionemi w §. 27. V. ciężarami przygotowawczo w dziale III. dotyczącego ciała tabularnego pod napisem »Dawne ciężary« przedłożone dokumenta (w uwierzytelnionych odpisach przez strony przedłożonych lub przez komisyę lokalną na koszt strony sporządzonych) do zbioru dokumentów złożone, pierwopisy zaś stronie zwrócone. Komisya lokalna przedłoży sporządzony projekt komisyi centralnej.

§. 47.

Komisya lokalna oznaczy z urzędu podług ogólnych przepisów prawnych, z jakiem pierwszeństwem tabularnem wpisane być ma każde prawo. Przyznanie dłużnika co do pierwszeństwa nie może mieć żadnego prawnego skutku. Jeżeli wpis obciążenia zgłoszonego do dwóch lub więcej ciał tabularnych przedsięwziętym być ma, przy każdem z tych ciał zanotowaną być ma wspólność hypoteki przy powołaniu wszystkich innych ciał tabularnych obciążeniu podpadających.

§. 48.

Po upływie terminu edyktalnego do zgłoszenia ciężarów (§. 35.) i po ułożeniu wpisu zgłoszonych ciężarów (§. 46), komisya centralna obwieś i drugi edykt celem sprawdzenia stanu ciężarów dawnych. Edykt ten wymieni okręgi i gminy podatkowe, w których nastąpi to przygotowawcze wpisanie dawnych ciężarów do księgi tabularnej, i miejsce, gdzie te projektowane księgi przejrzeć można, oraz zawezwie wszystkich, którzy bądź przez wpisanie dawnego ciężaru w ogóle, bądź przez przyznane onemu pierwszeństwo uważają się być pokrzywdzonymi w swych prawach, ażeby w terminie, którego dzień ostatni podług kalendarza ma być wymienionym wnieśli podług przepisu §. 49. swe zarzuty przeciw projektowanemu wpisowi do wymienionego w edykcie sądu tem pewniej, ileże w ra-

zie przeciwnym wszystkie wpisy otrzymują zupełną moc prawną tabularnych wpisów. Termin edyktalny opiewać ma najmniej na pół roku, najdłużej zaś na rok, i nie może być po upływie onegoż odroczonym. Przywrócenie tego terminu do stanu pierwotnego dozwolonem być nie może, i wszelkie spóźnione podania z urzędu zwrócone będą: co wszystko w edykcie wyrazić należy.

§. 49.

Każde zgłoszenie zarzutów ma wymienić:

a) ciało tabularne do którego się odnosi,

b) osoby, na rzecz których — i

c) owe pozycye zaprojektowanej księgi, i owe osoby, przeciw którym zarzuty są podniesione;

d) czy zarzut wnosi się przeciw wpisowi w całości, czy przeciw pojedynczym częściom lub przeciw jakości wpisu (intabulacyi, prenotacyi), czy też przeciw pierwszeństwu wpisowi przyznanemu?

e) podstawę prawną zarzutów z dołączeniem dotyczących dokumentów (§. 33.), gdyby takowe przedtem nie były przedłożone, i z nadmienieniem, czy w przedmiocie zarzutów wytoczony jest spór jaki, i w którym sądzie. Zgłoszenie zarzutów nastąpić może pisemnie lub ustnie do protokołu, w sądzie spisać się mającego.

§. 50.

Sąd właściwy (§. 57.). uwidoczni każdy należycie zgłoszony zarzut bezzwłocznie przy dotyczących wpisach zaprojektowanej księgi, a po upływie terminu edyktalnego (§. 48.). odda takowe wraz z wszystkiemi odnośnemi aktami komisyi lokalnej.

Spóźnione zgłoszenia z urzędu zwrócić należy.

§. 51.

Komisya lokalna, jeżeli już ze zgłoszenia okaże się niewątpliwie uzasadnienie lub bezzasadność wniesionych zarzutów, w pierwszym przypadku zarządzi sprostowanie księgi za uwiadomieniem strony interesowanej, w drugim przypadku odeszle zgłaszającego zarzuty do drogi prawa.

§. 52.

W innych przypadkach komisya lokalna zawezwie wszystkich interesowanych na termin, na którym ma być jej staraniem, wyjaśnić rzecz drogą ustnej rozprawy, i ugodę przyprowadzić do skutku. W razie ugody wpisy i sprostowania na jej podstawie uskuteczniane są obowiązujące dla stron w tej ugodzie udział biorących.

Gdyby ugoda nie przyszła do skutku, komisya lokalna wyda nawet w razie niejawienia się stron orzeczenie, czy i jak pierwotny wpis ma być zmieniony i odeszle strony przeciwne do drogi prawa

Jeżeli w przedmiocie zarzutów spór sądownie już się toczy, orzeczenie komisyi niepowinno przesądzać rozsądzeniu tego sporu, lecz zastrzeżony ma być dotyczącej stronie wynik procesu, a okoliczność ta uwidocznioną w projektowanej księdze.

Ile możności należy jedną rozprawą i jednem orzeczeniem objąć wszystkie zarzuty, odnoszące się do jednego i tego samego ciała tabularnego.

§ 53.

Każdej stronie odesłanej do drogi prawa wyznaczony być ma termin nieprzekraczalny, w którym wykazać się winna przed sądem, obejmującym prowadzenie ksiąg z wytoczenia sporu. Wykazanie należycie wytoczonego sporu uwidocznić należy przy dotyczących pozycyach.

W razie zaś zaniedbania tego terminu na żądanie każdego interesowanego zarządzi sąd tabularny, a to, jeżeli zgłaszający zarzuty zaniedbał terminu, wykreślenie uwidocznienia zarzutów, jeżeli zaś strona przeciwna zaniedbała tego terminu, uskutecznienie wpisu podług żądania zarzutów, a względnie podług wydanego przez komisyę lokalną prawomocnego orzeczenia. Podług tych zasad należy także postąpić, gdy spór dotyczący prawomocnie zostanie rozstrzygniętym. Sąd tabularny w każdym takim przypadku wyda swą decyzyę po wysłuchaniu strony przeciwnej, a tylko wówczas bez względu na takową, jeżeliby swego oświadczenia nie wniosła w danym jej nieprzekraczalnym terminie.

§. 54.

Jeżeli termin wyznaczony do wykazania się u sądu właściwego z wystąpienia w drodze sporu (§. 53) bezskutecznie upłynął, lub roszczenie w drodze sporu wniesione, zostało prawomocnie rozstrzygnięte, wpis na podstawie prawomocnego orzeczenia komisyi lokalnej (§§. 51. 53.) lub prawomocnego wyroku sądowego (§. 53.) uskuteczniony ma zupełną moc i wszelkie skutki prawne wpisu tabularnego, równie jak je mają wszelkie wpisy przy otworzeniu nowej księgi gruntowej w niej zawarte, a niewzruszone żadnem, w terminie edyktalnym wniesionem zgłoszeniem

§. 55

O każdem orzeczeniu komisyi lokalnej strona interesowana ma być zawiadomioną do rąk własnych lub jej prawnego zastępcy, a gdyby życie i pobyt strony i jej prawnego zastępcy był komisyi niewiadomy, do rąk kuratora, zamianowanego przez komisyę lokalną z pominięciem osobnego ogłoszenia edyktalnego. Od postanowień i orzeczeń komisyi lokalnej mogą się strony odwołać do komisyi centralnej. Odwołanie się takie ma być wniesionem wprost u komisyi centralnej w terminie ciągłym dni 14, z odliczeniem jedynie dni pocztowych; spóźnione z urzędu będzie odrzucone. Przywrócenie terminu odwołania się niema miejsca.

§. 56.

Skoro komisya lokalna ukończy swe czynności w wszelkich sprawach zgłoszonych w skutek edyktalnych zawezwań, i wydane orzeczenia staną się prawomocnemi, wówczas odeszle dotyczącą księgę lub część tejże wraz z odnoszącemi się aktami do sądu tabularnego, który dalsze sprawy tabularne załatwiać będzie podług istniejących lub wydać się mających ogólnych przepisów prawnych.

Załatwienie podań tabularnych o dalsze wpisy wniesionych po upływie terminów edyktalnych, należy także do sądów tabularnych, które takie podania załatwiać będą podług przepisów ogólnych, a gdyby nie miały jeszcze pod ręką księgi dotyczącej, wstrzymać się mają z załatwieniem aż do otrzymania takowej.

Wszelako takie załatwienie może nastąpić tylko ze zastrzeżeniem i uwzględnieniem wszelkich prawnych skutków dla orzeczeń, wyroków lub ugód, jakie w przedmiocie uwidocznionych w księgach zarzutów lub sporów nastąpić mogą.

Rozdział VI.

Ogólne postanowienia.

§. 57.

Sądem właściwym do przyjmowania zgłoszeń i wszelkich innych czynności przy zaprowadzeniu ksiąg nowych i uzupełnieniu istniejących, wyjąwszy takie czynności, które wyraźnie sądowi tabularnemu jako takiemu są przekazane, jest sąd powiatowy, w którego okręgu leżą nieruchomości, projektem nowej księgi lub uzupełnienia istniejącej objęte.

Co do rekursów od postanowień sądowych, obowiązują ogólne przepisy.

§. 58.

Obwieszczenia edyktalne, w tej ustawie przepisane należy jak najwięcej rozpowszechnić, zatem edykta nie tylko trzy razy od 3 do 3 dni w urzędowym dzienniku krajowym umieszczone, ale także w dotyczących gminach przez władze miejscowe ustnie ogłoszone, tudzież w sądzie powiatowym i kancelaryi urzędu gminnego, niemniej w sądach obwodowych i krajowych przez affixa obwieszczone (wywieszone) być mają.

§. 59.

Wierzyciele mający prawo podzastawu na hypotekowanych prawach lub sumach są uprawnieni przy założeniu nowych ksiąg przedsiębrać wszelkie kroki, jakie niniejsza ustawa dozwala głównemu wierzycielowi celem popierania służących temuż praw lub zarzutów.

§. 60.

Uzupełnienie tabuli krajowej i miejskiej lwowskiej, tudzież ksiąg hypotecznych miasta Krakowa, przeprowadzone podług przepisów powyższych, nie przesądza wszelako prawom przedtem nabytym, których poszukiwanie w drodze sądowej w każdym razie pozostaje dozwolonem.

Do lwowskiej tabuli miejskiej należą wszystkie nieruchomości położone w obrębie miasta Lwowa.

NB. . . . . (Kraków).

§. 61.

Utworzenie nowych ksiąg górniczych lub ulepszenie istniejących nastąpić ma podług zasad w niniejszej ustawie zawartych, o ileby przepisy powszechnego prawa górniczego nie wymagały zmian, i należeć będzie do władz a względnie sądów górniczych.

§. 62.

Koszta zaprowadzenia ksiąg ponosi fundusz państwa. W drodze osobnej ustawy krajowej oznaczone będą płace i inne wynagrodzenia członków komisyj centralnych i lokalnych, niemniej opłaty, które za wpisy przy założeniu ksiąg od interesowanych na częściowe pokrycie kosztów pobierać się mają.

§. 63.

Ułożenie nowych i uzupełnienie dawnych ksiąg publicznych przeprowadzone będzie

z urzędu z uwolnieniem od stempli i bezpośrednich należytości percentualnych, od podań, expedycyj, protokołów i dowodów pisemnych, o ile takowe przeznaczone są do przeprowadzenia czynności określonych w Rozdziale IV. niniejszej ustawy, wykluczając sprawy sporne sądowe.

§. 64.

Formularze ksiąg i indexów, tudzież wyciągów tabularnych załączone są pod *A I.* *A I.*

Wypisy z ksiąg mogą być wydawane stronom albo w całej treści wszystkich działów pewnego ciała tabularnego, albo z pojedynczych pozycyi, albo nareszcie sumaryczne, podające tylko w streszczeniu prawa lub sumy w księdze się znajdujące, i osoby, na rzecz których są zapisane.

§. 65.

Przeprowadzenie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Powiat: Lwów.

A.

Gmina: DUBLANY.

Księga główna.

Tom II.

Zawiera dwieście czterdzieści (240) stronic.

Liczba kolejna ciała tabul. 28.

Dział I.

Realność wiejska pod Nr. konskr. 36 w górnej części Dublan, zwanéj „Wola“.

(miejska) (w dzielnicy . . . . . / na przedmieściu.)

Nr. porząd.	Nr. katastr.	Realność ta składa się:		
1		z domu z drzewa zbudowanego, pod słomianym dachem,		1. Do n 7 i 11. L. 279. Pod. 27. marca 1879. zanot. 3. kwietnia „ W skutek polecenia sądowego z dnia 31. marca 1870. l. 279 i na podstawie kontraktu zamiany w Dublanach dnia 24. marca 1870. zawartego: 1. Z roli nr. kat. 1013. 1 morg 59□ sążni wydzielono i do ciała tabularnego 29 nr. konskr. 37, Ks. gł. III str. 20 wcielono. 2. Rola nr. kat. 1146 1 morg 81□ sążni z ciała tab. 29 nr. konskr 37 Ks. gł. III stron. 20. wydzieloną i tu obok pod porządk. nr. 11 przypisaną została. *Zb. dok. fasc . . . . l. . . . .*
2		ze stajni z drzewa zbudowanej i szopy do niej przybudowanej z ścianami, z chrustu plecionemi, pod słomianym dachem,		
3		ze stodoły na słupach drewnianych z ścianami z chrustu plecionemi, pod słomianym dachem,		
4	527	z gruntu pod budynkami wraz z podwórzem 649□ sążni,		
5	528	z ogrodu owocowego za budynkami 1245□ sążni,		
6	861	z roli w niwie «Zagumienki» 3 morgi 1183□ sążni,	część wydzielona kol. 2. poz. 1 spór kol. 2 poz. 2.	
7	1017	z roli w niwie «Jawornik» 2 morgi 169□ sążni,		
8	1268	z sianożęci «Na moczarach» 1 morg 1152□ sążni,		
9	1748	z pastwiska «Pod dębiną» 1 morg 1403□ sążni,		
10	—	z prawa wspólnego z realnościami konskr. Nr. 29. 30. 31. 32 33. 34. 35. i 37. paszenia bydła na pastwisku pod l. katastr. 2214, «Błonie» zwanego, 13 morgów 827□ sążni obejmującego.		2. Do n 8. L. 372. Pod. 18. kwietnia 1870. zanot. 27. „ „ W skutek polecenia sądowego z dnia 22. kwietnia 1870. do

Ciąg dalszy tu na str. 6.

Extab. str. 3 poz. 1 ext.

Dział II. (Stan czynny:)

1.

L. 5.

Pod. 3 intab. 8 } stycznia 1870.

W skutek uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870. l. 5. i na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim, przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy sekc. II. we Lwowie dnia 30. września 1866. do l. 8.014 wydanego, Michała Bilińskiego za właściciela realności, pod nr. konskr. 36. w Dublanach położonej intabuluje się.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

2.

L. 279.

Pod. 27. marca uchwal. 30. marca intabul. 3. kwietnia } 1870.

Na podstawie kontraktu zamiany z dnia 24. marca 1870. intabuluje się Michała Bilińskiego za właściciela roli w niwie „Zagumienki" pod nr. kat. 1146. położonej, 1 morg 81□ sążni obejmującej, a z ciała tabularnego 29, nr. 37. konskr. wydzielonej.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

Ciąg dalszy tu na str. 7

Pertr. spadku tu kol. 2. poz.

Do poz 1 & 2. kol. 1.

L. 721.

Pod. 18. czerwca zanot. 23. „ } 1874.

W skutek polecenia sądowego z dnia 20. czerwca 1874. l. 721 przy realności Michała Bilińskiego Nr. 36 notuje się, że po nim postępowanie spadkowe wprowadzone zostało.

Zb. dok. fasc . . . l. . . . .

Do poz 3. kol. 1.

Pertr. spadku tu kol 2. poz.

L. 1064

Pod 15 uchw. 17. zanot. 20 } listop 1874.

Na podstawie testamentu Michała Bilińskiego z dnia 30. maja 1874. i dekretu przyznania spadku jego z dnia 22. października 1874. l. 978. odnośnie do uskutecznionej tu na str. 7. poz. 3. intabulacyi spadkobierców Michała Bilińskiego za właścicieli realności nr. 36. notuje się,

1.

Do poz 2 kol. 2 działu I.

L. 402.

Pod. 23. kwietnia uchw. 26 „ wykon. 30. „ } 1871

Na podstawie wyroku c. k. miejsko deleg. sądu powiatowego sekc. II. we Lwowie z dnia 14. stycznia 1871. l. 16 i wyroku c. k. wyższego sądu kraj z dnia 8. marca 1871. do l. 2149 adnotacyę sporu o 735□ sążni z sianożęci nr. kat. 1268, tu na stronie 2. w kol. 2. poz. 2. uskutecznioną wykreśla się.

Zb. dok. fasc. . . l. . .

2.

Do poz. 4. na str. 7 kol. 1.

L. 692.

Pod 20. sierpnia wykon. 25. „ } 1875.

W skutek polecenia sądowego z dnia 22. sierpnia 1875 do l. 692 wykreśla się odmowną uchwałę do l. 316/1875

Dział III. (Stan bierny:)

1. L. 5. Pod. 3. stycznia uchwal. 4. „ intab. 8. „ } 1870. Na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim z dnia 30. września 1866. do l. 8.014 obowiązek Michała Bilińskiego do spłacenia Katarzynie z Bilińskich Danilakowej kwoty 425 złr. 50 ct. w. a. tytułem spłaty ze spadku po ojcu Pawle Bilińskim, w stanie biernym realności nr. 36 w Dublanach, na rzecz tejże Katarzyny z Bilińskich Danilakowej intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .*	Wykreśl. str. 5. poz. 2. 450 zł. 50 ct w. a. Cessya tu kol. 2. poz. 1. Spór o extabul. instr. 5. kol. 4. poz. 1.	Do poz. 1. L 415. 1. Pod. 26. kwietnia uchwal. 27. „ intab. 29. „ } 1871. Na podstawie ustępstwa, przez Katarzynę z Bilińskich Danilakowę w Zniesieniu z dnia 24. kwietnia 1871. zeznanego, Judę Bergera za właściciela sumy 425 złr. 50 ct. w. a. tu obok w pozycyi 1. dla ustępującej intabulowanej intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .* L. 624. Pod. 26. czerwca uchw. 19. „ intab. 21. „ } 1871. Na podstawie ugody, przed c. k. miejsko deleg. sądem powiatowym *Ciąg dalszy w Ks. gł. 3. str. 2. kol. 2.*	spór o współwłasność tu kol. 3. poz. 2. ugoda sądowa, poniżej poz. 2.
2. L. 328 Pod. 9. kwietnia uchwal. 10. „ zanot. 12 „ } 1870. Prośbie Filipa Dołżyckiego o intabulowanie, a przynajmniej prenotowanie sumy 200 złr. w. a. na realności nr. 36. — odmówiono. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .*	Wykreśl. str. 5. poz. 1. Rekurs do l. 374/1870. Zmieniona str. 8. kol. 1 poz. 4. Pozew o zapłacenie obok. kol. 2. poz. 1.	Do poz. 2. i 4. 1. L. 1194. Pod. 17. grudnia zanot. 21. „ } 1870. Z polecenia sądowego z dnia 18. grudnia 1870. do l. 1194. notuje się przy sumie 200 złr. w. a., tu obok w pozycyi 2. i 4. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, że tenże przeciw Michałowi Bilińskiemu o zapłacenie tej sumy z przyn- *Ciąg dalszy tu na stronie 9. przy poz. 4. cięż.*	
Ciąg dalszy tu na stronie 8.			

Do poz. 1.

L. 501.

1.

Pod 12. maja
uchwal. 14. „ } 1871.
zanot. 17. „

Suma Judy Bergera 425 złr 50 ct. jest obciążona.
W księdze podcięż. Tom I. str. 2.

2.

L. 506.

Pod. 13. maja
zanot. 17. „ } 1871

W skutek polecenia sądowego z dnia 14. maja 1871. do l. 506 przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a. tu obok w kolumnie 2. poz. 1. dla Judy Bergera intabulowanej, notuje się, że Abraham Fels przeciw Judzie Bergerowi o uznanie i intabulowanie go za współwłaściciela tej sumy dnia 12. maja 1871. do l. 503 pozew wytoczył.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

Do poz. 1.
1.

Podciężary sumy 425 zł. 50 ct. extabulowane

Do poz. 1.

1.

L. 1.204
Pod. 30. grudnia 1874.
zanot. 4. stycznia 1875.

Z polecenia sądowego z dnia 2. stycz. 1875. do l. 1204/1874. notuje się przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a. pierwotnie Katarzyny Danilakowej, obecnie Judy Bergera i Abrahama Felsa własnej, że extabulowanie tej sumy z realności Nr. 36. pod dniem 28. grudnia 1874. do l. 1196 spór wytoczony został.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

2.

L. 839.

Pod. 4.
wpis. 11. } sierpnia 1876.

W skutek polecenia sądowego z dnia 9. sierpnia 1876. wykreśla się sumę 425 złr. 50 ct. w. a. ze stanu biernego realności i przenosi się takową na intabulowaną tu na str. 12. w poz. 7. resztującą cenę kupna tej realności.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

Do poz. 2. 4. i 5.

1.

L. 698

Wykreślona obok poz. 1.

Pod. 30. czerwca
uchw. 12. lipca } 1871.
zanot. 14. lipca

Na podstawie orzeczenia c. k. miejsko-deleg sądu powiatowego sek. II. we Lwowie z dnia 12. lipca 1871. do l. 698 przy sumie 200 złr. z odsetkami, wedle tu obok w poz. 2. 4. i 5, dla Filipa

Ciąg dalszy tu na str. 9. przy poz. 4. cięż.

Do poz. 1. kol. 3.

1.

l. 715
Pod. 6.
uchw. 7.
wykon. 11.
września
1875.
Na podstawie orzeczenia c. k. miejsko deleg. sądu powiatowego s. II. we Lwowie z dnia 29. lipca 1873.

Do poz. 2. 4. i 5.

1.

L. 839.

Pod. 4.
wpis. 11. } sierpnia 1876.

W skutek polecenia sądowego z dnia 9. sierpnia 1876. wykreśla się sumę 200 złr. w. a. z odsetkami i kosztami ze stanu biernego realności nr. 36. i przenosi się takową na intabulowaną tu na str. 12. w poz. 7. resztującą cenę kupna tej realności.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .

		Ilość podatków za rok 1869: domowego . . . . złr. . . . ct. . . gruntowego . . . złr. . . . ct. . . dodatków na potrzeby krajowe złr. . . ct. . . wojenne . . . złr. . . . ct. . . Wpisano dnia 8. stycznia 1870. na podstawie uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870. do l. 5. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . . .*		L. 372 uwidocznia się, że Mikołaj Gajowy przeciw Michałowi Bilińskiemu o przyznanie własności 735□ sążni z sianożęci nr. katast. 1268 «Na moczarach», wydzielenie takowych z ciała tabularnego realności nr. konskr. 36. i przydzielenie do ciała tab. 27. nr. konskr. 36. w Ks. gł. 1. str. 202, dnia 17 kwietnia 1870. do l. 369 pozew wytoczył. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .*
		Przypisano:		
11	1146	rola w niwie „Zagumienki“ 1 morg 81□ sążni. *Zb. dok fasc. . . . l. . . . .*	zobacz tu str. 2. kol. 2 poz. 1.	

3.

L. 1064.

Pod. 15.

uchw. 17 } listopada 1874.
intab. 20. }

Na podstawie testamentu Michała Bilińskiego z dnia 30. maja 1874. i dekretu przyznania spadku, przez c. k miejsko-deleg. sąd powiatowy s II. we Lwowie dnia 22. października 1874. do l. 978. wydanego, intabuluje się Józefa Bilińskiego i Alexego Bilińskiego, tudzież małoletniego Piotra Bilińskiego (urodz. 20. stycznia 1851.) i małoletnią Julię z Bilińskich Grabowską (urodz. 14. lipca 1852.) w równych częściach za właścicieli realności, w Dublanach pod nr. konskr. 56. położonej.

Zb. dok. fasc. . . . l. . . .

Pertr. spadku kol 2 p. 3.

4

L. 516 Rekurs 556/75.

Pod 30 marca dec. app. 645/75.

uchw. 2 kwietnia } 1875.
zanot. 5 „ }

Prośbie Iwana Potocznego o

Ciąg dalszy tu na str. 11.

Potwierdz. decyzyą c. k wyższego sądu kraj. z dnia 12. lipca 1875. do l. 6742.

że im tę realność tak długo ani pozbywać ani obciążać nie wolno, dopóki małoletni Piotr Biliński i Julia z Bilińskich Grabowska wieloletność nie osiągną

Zb. dok. fasc. . . l. . .

Do poz. 3 kol. 1.

L. 1136.

Pod. 12. grudn.

uchw. 14. „ } 1874.
zanot. 17. „ }

W skutek polecenia sądowego z dnia 14. grudnia 1874. L. 1136. przy $^1/_4$ części realności nr. 36, wedle tu w kol. 1. poz. 3. na imię Alexego Bilińskiego intabulowanej, notuje się, że po nim postępowanie spadkowe jest w toku.

Zb. dok. fasc. . . l. . .

Do poz. 5. kol. 1.

L. 8.

Pod. 2. } stycznia 1875.
zanot. 13. }

W skutek polecenia sądowego z dnia 10. stycznia 1875.

Extabul. tu str. 7. poz. 3. ext.

tu na str. 7 w kol. 1. poz. 4. zanotowaną, wraz z uwidocznioną tamże decyzyą c. k. wyższego sądu krajowego z dnia 12. lipca 1875. do l. 6742.

Zb. dok. fasc. . . . l. . . .

Do poz. 4 na str. 7. kol. 2.

L. 748

Pod. 15. września } 1875
uchw. 15. „ }
wykon. 18. „ }

Na podstawie orzeczenia c. k. miejsko-deleg. sądu powiatowego sek. II we Lwowie z dnia 23. czerwca 1875. do l. 482. i potwierdzającej decyzyi c. k wyższego sądu krajowego z dnia 14. sierpnia 1875. do l. 7121 zanotowane tu na str. 7. w kol. 2. poz. 4. przedłużenie opieki nad Piotrem Bilińskim na czas nieograniczony, wykreśla się.

Zb. dok. fasc. . . l. . . .

Ciąg dalszy ze str. 4.

Dział III. (Stan bierny)

3. L. 365. Pod. 18. kwietnia uchwal. 19. „ zanot. 21. „ } 1870. Prośbie Mojżesza Klarenberga o intabulowanie sumy wexlowej 50 złr. w. a. na realności nr. 36. odmówiono *Zb. dok. fasc. . . . l. . . . .*	Extabul. tu str. 9. poz. 1. ext. Rekurs do l. 392/1870. Potwierdzona przez c. k. wyższy sąd krajowy do l. 521/1870. Zb dok. fasc. . . . . l.	
4. L. 328. Pod. 9. kwietnia 1870 i l. 579. Pod. 25. maja uchwal 26. „ intab. 28. „ } 1870. Na mocy decyzyi c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z dnia 20. maja 1870. do l. 4528 i na podstawie skryptu przez Michała Bilińskiego we Lwowie dnia 6. kwietnia 1870. zeznanego, prawo hipoteki sumy 200 złr. w. a. z 6% odsetkami od dnia 6. kwietnia 1870. bieżącemi, — w stanie biernym realności Michała Bilińskiego nr. k. 36, odnośnie do zanotowanej tu na str. 4. kol. 1. poz. 2. odmownej uchwały do l. 328/1870. na rzecz Filipa Dołżyckiego intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . . .*	Wykreśl. str. 5. kol. 4 poz. 1. zobacz na str. 4. w kol. 1. poz. 2. exekuc. intabul. tu str. 12 poz. 5 200 złr w. a. 6%. Sekwestr. str. 15. kol 2. poz. 6. Zobacz obok kol. 2. poz 2.	Ciąg dalszy ze str. 4. kol. 2. do poz. 2. i 4. cięż. od dnia 15 grudnia 1870. do L. 1187 pozew wytoczył. *Zb. dok fasc. . . . . l. . . .* 2. L. 731. Pod. 5. lipca uchwal. 6. „ zanot. 14. „ } 1871. Prośbie Majera Steinberga o intabulowanie go za właściciela ustąpionej mu sumy 200 złr. w. a. zpn. obok w poz 2. 4. i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej. odmówiono. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*
Ciąg dalszy tu str. 12		

		Do poz. 3. z kol. 1. 1. L. 572. Pod 24. m·ja wykon 27. „ } 1870. W skutek polecenia sądowego z dnia 25. m·ja 1870. do l. 572. wykreśla się odmowną uchwałą z dnia 19. kwietnia 1870. do l 365. obok w kol 1. zanotowaną, wraz z uwidocznioną tamże decyzyą c. k. wyższego sądu kraj. do l. 521/1870. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*
Ciąg dalszy ze str. 5. kol. 3. do poz. 2 i 4. cięż Dołżyckiego intabulowanej notuje się, że tenże w kuratelę wzięty został. *Zb. dok. fasc . . . . l. . . .*	L. 672 wykreśla się adnotacyę kurateli nad Filipem Dołżyckim, tu obok w kol. 3. poz 1. uskutecznioną. *Zb dok. fasc. . . . . l. . . . . .*	

Ciąg dalszy ze str. 6.

Realność Nr.

36 Ciąg dalszy ze str. 7.

intabulowanie, a przynajmniej prenotowanie go za właściciela 1/4 części realności nr. 36, dotąd wedle tu na str. 7. w poz. 3. na imię Józefa Bilińskiego intabulowanej, — odmówiono.

Zb dok. fasc. . . . l. . . .

5.

L. 358.

Pod .12.
uchw. .14. } kwietnia 1875.
int ab. .17.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16. listopada 1874. i dekretu przyznania spadku, przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy s. II we Lwowie dnia 16 marca 1875. do l. 247 wydanego, małoletnią Annę Bilńską (urodzoną dnia 23. czerwca 1807.) za właścicielkę 1/4 części realności nr. 36 dotąd wedle tu str. 7. poz. 3. Alexego Bilińskiego własnej, intabuluje się.

Zb. dok. fasc. . . . l. . . .

6.

L. 839.

Pod 4.
uchwal. 9. } sierpnia 1876.
intabul. 11.

Na podstawie dekretu własno-

Ciąg dalszy tu na str. 15.

L. sąd. 665/1875
Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .
Extabul. tu str. 3. poz. 2 ext.

Substytucya tu str. 11, kol. 2., poz. 5.

do l. 8, przy 1/4 części realności nr. 36., wedle tu str 7. poz. 3. na imię małoletniego Piotra Bilińskiego intabulowanej, notuje się, że nad tymże opieka na nieograniczony czas przedłużoną została.

Zb. dok. fasc. . . . l. . . .

Do poz 5. z kol. 1.

L. 358

Pod 12.
uchw. 14. } kwietnia 1875.
zanot. 17.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16 listopada 1874. i dekretu przyznania spadku jego z dnia 16 marca 1875. do l. 247. odnośnie do uskutecznionej tu w kol. 1. poz. 5. intabulacyi prawa własności małol. Anny Bilńskiej do 1/4 części realności nr. 36. notuje się że ta Anna Bilińska w razie gdyby bez pozo-

4.

Do poz. 2., na str. 5.,

w kol 2.

i do poz. 6. na str 12

w kol. 1.

L. 783.

Pod. 16.
uchw. 19. } lipca 1876.
wpis. 21.

Na podstawie metryk chrztu Piotra Bilińskiego i Julii z Bilińskich Grabowskiej wykreśla się ze stanu czynnego i biernego realności nr. 36. zakaz zbywania i obciążania takowej, tu na str. 5. w kol. 2. poz. 2. i na str. 12 w kol. 1. poz. 6. uwidoczniony.

Zb. dok. fasc. . . . l. . .

Ciąg dalszy ze str. 8.

Dział III. (Stan bierny)

(Stan

5. L. 98 Pod. 27. stycznia uchw. 30. « intab. 2. lutego } 1871 Na podstawie wyroku c. k. mieszk. deleg. sądu powiatowego s. II. we Lwowie z dnia 9. stycznia 1871 do l. 3. suma 200 złr. w. a. z 6% odsetkami od dnia 6. kwietnia 1870. i kosztami sądowemi 6 złr. 34 ct. w. a. — w stanie biernym realności Michała Bilińskiego nr. 56, odnośnie do uskutecznionej powyżej w poz. 2. i 4. intabulacyi, na rzecz Filipa Dołżyckiego w drodze exekucyi intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*	Wykreśl. tu str. 5. kol. 4. poz 1. zobacz tu na str. 4. w kol. 1. poz 2. 6 złr. 34 ct		
6. jak tu na str. 3. kol. 2. poz. 2. *zakaz obciążania*	Wykreśl. tu kol. 4. poz. 1.		
7. L. 839. Pod 4. uchw. 9. } sierpnia 1876 wpis. 11. Na podstawie skryptu przez Iwana Potocznego we Lwo- *Ciąg dalszy tu na str. 16.*			

		Do poz 6. 1. jak na str. 11. kol. 3. poz. 4.	
Do poz. 7. 1. L. 839. Pod. 4. uchw. 9. } sierpnia 1876. wpis. 11. Resztująca cena kupna jest obciążoną *w Ks. podcięż. tom I str. 4.*			

Ciąg dalszy ze strony 10.

Realność Nr.

36 Ciąg dalszy ze str. 11.

ści, przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy sek. II we Lwowie dnia 9. sierpnia 1876. do L. 839. wydanego intabuluje się Iwana Potocznego za właściciela realności, pod nr. 36 w Dublanach położonej. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .*	Spór o współ-własność tu kol. 2, poz. 7.	stawienia potomstwa zmarła, ta ¼ część realności nr. 36 dzieciom Julii z Bilińskich Grabowskiej wtedy żyjącym pozostawić ma. *Zb. dok fasc . . . l. . .* **Do działu III., str. 4, kol. 1., poz. 2., 4. i 5.** L. 417. Pod 6. maja zanot. 10. „ } 1875. Z polecenia sądowego z dnia 7. maja 1875. do l. 417. przy realności nr. 36 notuje się że na zaspokojenie sumy 200 złr. zpn. tu na str. 4. w kol. 1., w poz 2. 4. i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, exekucyjna sekwestracya dochodów tej realności dozwoloną została. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .* **Do poz. 6. kol. 1.** L. 1018. Pod 16. wpis. 19. } listopada 1876. Z polecenia sądowego

Ciąg dalszy na str. 19.

Ciąg dalszy ze str. 12.

Dział III. (Stan bierny)

wie dnia 2 sierpnia 1876. zeznanego, resztująca cena kupna realności nr. 56 w ilości 600 złr. w. a. z 5% odsetkami od 15. czerwca 1876 na tejże realności dla wierzycieli hypotecznych intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . . .*			

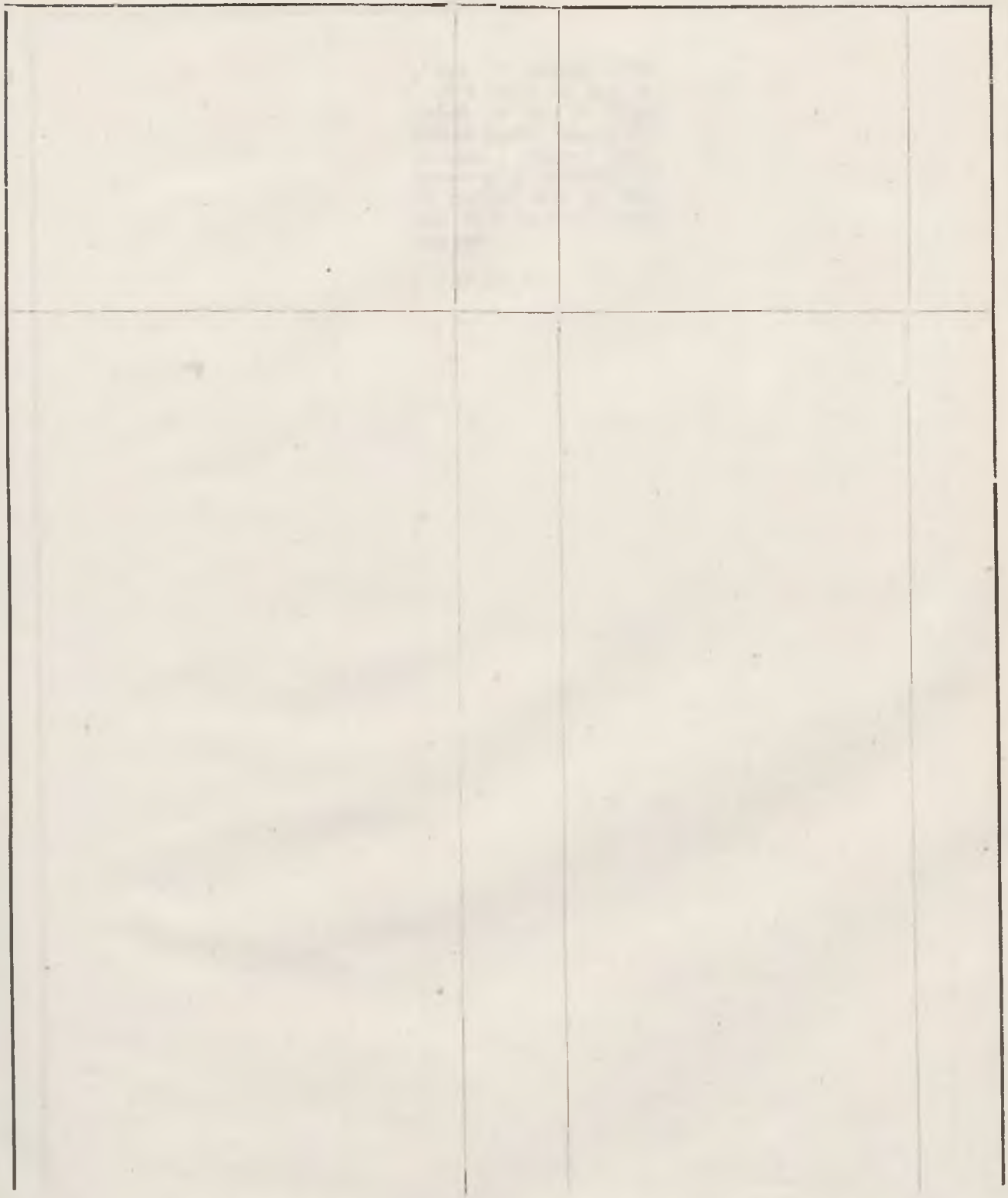

36 Ciąg dalszy ze str. 15.

		z dnia 17. listopada 1876 l. 1018 notuje się przy realności nr. 36., że Maxym Horbacz przeciw Iwanowi Potocznemu o uznanie i intabulowanie go za współwłaściciela tej realności dnia 13. listopada 1876. do l. 1006 pozew wytoczył. *Zb. dok. fasc. . . . l . . .*			

B.

Księga główna.

Tom III.

Dział III. (Stan bierny)

Ciąg dalszy z Ks. gł. II. str. 4. kol. 2.

(Do poz 1 kol. 1.).

wym sekc. II. we Lwowie dnia 3. czerwca 1871 do l. 597 zawarty intabuluje się Abrahama Felsa za współwłaściciela sumy 425 złr. 50 ct. w. a., dotąd wedle powyższej poz. 1. dla Judy Bergera intabulowanej.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

36.

Powiat: Lwów

C.

Gmina Dublany.

Księga podciężarów

Tom I.

Zawiera sto dwadzieścia (120) stronic.

Stan bierny sumy 425 złr. 50 ct. w. a. wedle Ks. gł. 2.

pierwotnie dla Katarzyny z Bilińskich

1. L. 501. Pod. 12 maja 1871. uchwal. 14. maja „ wpis. 17. maja „ Na podstawie nakazu płatniczego c. k. urzędu do wymiaru należytości skarbowych we Lwowie, z dnia 21. marca 1871. B. 245. należytość prawna w kwocie 12 złr. 50 ct. w. a.; w stanie biernym sumy 425 złr. 50 ct. w. a., wedle Ks. gł. 2. na str. 4. kol. 2. poz. 1. na realności Nr. 36. w Dublanach dla Judy Bergera intabulowanej, na rzecz Skarbu państwowego intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . . .*	Extabul. kol 4. poz. 1. 12zł 50c.		

na str. 4. w poz. 1. na realności Nr. 36. w Dublanach

Danilakowej intabulowanej.

		Do poz. 1. 1. L. 1213. Podan. 31. grudnia 1871. uchw. 4. stycznia 1872 wykon. 7. „ „ W skutek wezwania c. k. urzędu wymierzającego należytości skarbowe z dnia 12. grudnia 1871. do l. 3451 extabuluje się należytość prawną 12 złr. 50 ct. w. a. tu obok w kol. 1. poz. 1. dla Skarbu państwowego intabulowaną. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .*	

Stan bierny resztującej ceny kupna 600 złr. w. a. z

Nr 36. w Dublanach dla wierzy-

L. 839. Pod. 4. wpis. 11. sierpnia 1876. Z polecenia sądowego z dnia 9. sierpnia 1876. wykreślone ciężary realności Nr. 36 w Dublanach, na kami, przeniesione zostają — i tak:			
1. jak w Ks. gł. 2. str. 4. poz. 1.	125zł. 50c.		
2. tamże poz. 2.			
3. tamże str. 8. poz. 4.	200 złr.		
4. tamże str. 12. poz. 5.	6zł 34c.		

odsetkami, wedle Ks. gł. 2. str. 12. poz. 7. na realności

cieli hypotecznych intabulowanej.

intabulowaną na tej realności w Ks. gł 2. na str. 12. w poz. 7. resztującą cenę kupna 600 złr. w. a. z odset-			

D.

Index

praw i sum

alfabetycznie.

Aa.	Prawo lub suma	Ks. gł. lub podcięż.		
		Tom.	str. / kol	poz.
Adamski Józef	Prawo najmu	1	4 / 1	2
Adamiak Walenty	150 złr w. a	1	8 / 2	1

Ba.	Prawo lub suma	Ks gł lub podcięż.		
		Tom	str. / kol	poz.
Baranowski Wincenty	służebn.	1	64 / 1	8
Bader Izrael	56 złr. w. a.	Podcięż. 1	6 / 1	1

Be.	Prawo lub suma	Ks. gł. lub podcięż.		
		Tom.	str. / kol.	poz.
Bednarski Maciej	20 złr. w. a.	2	62 / 2	2
Bereźniak Anastazya	130 złr. 36 ct.	3	62 / 1	1
Belczyk Wawrzyniec	Prawo dzierżawy	2	152 / 1	3
Bednarczuk Jan	12 złr. w. a.	Podcięż. 1	31 / 1	3

E.

Księga numerów

na rok 1870.

Liczba protokoł. podawcz.		Dzień		Przedmiot i księga, w której polecenie sądowe wykonano.	Liczba fascykułu	Potwierdzenie odebrania dokumentów oryg.
tab.	sąd.	podania (præs)	załatwienia			
1	5	2/1	3/1	Intabulacya Ks. gł 1. str. 3. kol 1. poz. 2.	1870 4	Oryg. kontrakt odebrałem dnia 5/1 1870. N. N.
2	9	3/1	4/1	Adnotacya Ks gł. 1. str. 5. kol. 3. do poz. 2. poz. 1.	1870 7	
3	12	4/1	7/1	Extabulacya Ks gł. 1. str. 3. poz. 1. ext.	1870 4	Kwit odebrałem dnia 14/1 1870. N. N.
4	17	7/1	8/1	Prenotacya Ks podcięż T. 1. str. 2. kol 1. poz 1	1870 9	Wezwanie płatnicze oddane do expedytu dnia 10/1 1870. N N (prowadzący exped.
5						
6						
7						
8						

F.

Index alfabetyczny właścicieli realności.

Nazwisko i imię	Nr. konskr.	Księga główna		
		Tom	str.	poz.
Andruchów Hryć	12	III	81	1
Adamski Szymon	5	I	145	6

Nazwisko i imię	Nr. konskr.	Księga główna		
		Tom.	str	poz.
Babiak Dymytr	45	III	115	4
Biliński Michał	36	II	3	1
Bojarski Konstanty	18	I	51	3

Nazwisko i imię	Nr. konskr.	Księga główna		
		Tom	str.	poz.
Czyżewski Ignacy	8	II	81	1
Cielewicz Michał	4	II	113	2

G.

Index według numerów konskrypcyjnych.

Nr. konsk	Nazwiska właścicieli realności	Ks. głów.		
		Tom	stron	poz.
1	Seniszyn Olexa	I	32	1
	Mikołaj Iwan i Marya po 1/3	.	35	3
	Mikołaj i Marya po 1/2 z 1/3	.	35	4
2.	Fedak Grzegorz 1/2	I	63	1
	Malicka Marya z domu Fedak 1/2	.	63	2
3	Waniowska Zofia	IV	201	1

II.

Wyciąg tabularny

Stemplowa marka na 1 złr.

stanu czynnego i biernego realności wiejskiej, w Dublanach powiecie Lwowskim pod Nr. konskr. 36 położonej.

Z Ks. gł. Tom. II. str. 2.

Dział I.

Liczba kolejna ciała tabularnego 28. — Realność wiejska pod nr. konskr. 36 w górnej części Dublan „Wola“ zwanej.

Nr. porządk.	Nr. katastr.	Realność ta składa się:	
1	.	z domu z drzewa zbudowanego pod słomianym dachem	
2	.	ze stajni z drzewa zbudowanej i szopy do niej przybudowanej, z ścianami z chrustu plecionemi, pod słomianym dachem, —	
3	.	ze stodoły na słupach drewnianych, z ścianami z chrustu plecionemi pod słomianym dachem	
4	327	z gruntu pod budynkami wraz z podwórzem . . . . . 649□ sążni	
5	528	z ogrodu owocowego za budynkami . . . . . 1245 „	
6	861	z roli w niwie „Zagumienki“ . . . . . 5 morgi 1185 „	część wydzielona Ks. gł. tom II. str. 2. kol. 2 poz 1.
7	1013	z roli w niwie „Jawornik“ . . . . . 2 „ 169 „	
8	1268	z sianożęci „Na moczarach“ . . . . . 1 „ 1152 „	
9	1748	z pastwiska „Pod dębiną“ . . . . . 1 „ 1403 „	
10	.	z prawa wspólnego z realnościami konskr. Nr. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 i 37 paszenia bydła na pastwisku pod l. katastr. 2214, „Błonie“ zwanego, 13 morgów 827□ sążni obejmującego.	
		Ilość podatków za rok 1859: domowego . . . . złr. . . . . cent., gruntowego . . . . złr. . . . . ct., — dodatków: na potrzeby krajowe . . . . złr. . . . . ct., — wojenne . . . . złr. . . . . cent.	
		Wpisano dnia 8. stycznia 1870 na podstawie uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870 l. 5.	
		Zb. dok. fasc. . . . . l.	
		Przypisano:	zobacz Ks. gł. tom II. 2. str. 2. kol. 2. poz. 1
11	1146	Rola w niwie „Zagumienki“ . . . . 1 morg 81□ sążni	
		Zb. dok. fasc. . . . . l.	
		z Ks. gł. Tom. II. str. 2 poz. . . .	
	1	do nr. 7 i 11.	
		L. 279. Podan. 27. marca, zanot. 5. kwietnia 1870,	
		W skutek polecenia sądowego z dnia 31. marca 1870 L. 279 i na podstawie kontraktu zamiany w Dublanach dnia 24. marca 1870 zawartego, *1.* z roli nr. kat. 1013 1 morg 59□ sążni wydzielono i do ciała tabul. 29 nr. konskr. 5. Ks. gł. tom. III. str. 20 wcielono, — *2.* rola nr. katastr. 1146 1 morg 81□ sążni z ciała tabul. 29 nr. konskr. 37 Ks. gł. 3. str. 20 wydzieloną i powyżej pod porządk. nr. 11 przypisaną została.	
		Zb. dok. fasc. . . . . l . . .	
		z Ks. gł. 2. str. 2. kol. 2. poz.	
	2	do n. 8. wykreślona.	

Dział II.

z Ks. gł. tom. II. str. 3. kol. 1. poz.

1 L. 5. Pod. 3. intab. 8. stycznia 1870.

W skutek uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870 l. 5 i na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim, przez c. k miejską - deleg. sąd powiatowy sekc. II. we Lwowie dnia 30. września 1866 do l. 8014 wydanego Michała Bilińskiego za właściciela realności pod nr konskr. 36 w Dublanach położonej intabuluje się.

Pertr. spadku Ks gł. tom. II. str. 3. kol. 2. poz. 1.

Zb. dok. fasc. . . . l. . . . . .

2 L. 279. Pod. 27. uchwal. 30. marca, intab. 3. kwietnia 1870.

Na podstawie kontraktu zamiany z dnia 24. marca 1870 intabuluje się Michała Bilińskiego za właściciela roli w niwie „Zagumienki" pod nr. kat. 1146 położonej, 1. morg. 81□ sążni obejmującej, z ciała tab. 29. nr. konskr. 37 wydzielonej.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. tom. II. str. 3. kol. 2. poz. 1. do powyższych poz. 1. i 2.

L. 721. Pod. 18. czerwca, zanot. 23. czerwca 1874.

W skutek polecenia sądowego z dnia 20. czerwca 1874 do l. 721 przy realności Michała Bilińskiego nr. konskr. 36. notuje się, że po nim postępowanie spadkowe wprowadzone zostało.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. tom. II. str. 7. kol. 1. poz.

3 L. 1064 Pod. 15. uchw. 17. intab. 20. listopada 1874.

Na podstawie testamentu Michała Bilińskiego z dnia 30go maja 1871 i dekretu przyznania spadku przez c. k. miejsko del. sąd powiatowy sekc. II we Lwowie dnia 22. października 1871 do l. 978 wydanego, intabuluje się Józefa Bilińskiego i Alexego Bilińskiego, tudzież małoletniego Piotra Bilińskiego (urodz. 20. stycznia 1851) i małoletnią Julię z Bilińskich Grabowską (urodz. 20. stycznia 1851) i małoletnią Julię z Bilińskich Grabowską (urodz. 14. Lipca 1852) w równych częściach za właścicieli realności, w Dublanach pod nr. konskr. 36. położonej.

Pertrakt. spadku po Alexym Ks. gł. II. str. 7. kol. 2. poz. 3.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 3 kol. 2. do poz. 3. kol. 1.

poz. 2. wykreślona.

Z Ks. gł. II. str. 7 kol. 2. do poz. 3. kol. 1. poz. 3.

L. 1136 Pod. 12. uchwal. 14. zanot. 17. grudnia 1874.

W skutek polecenia sądowego z dnia 14. grudnia 1874 do l. 1136 przy $^1/_4$ części realności nr. 36, wedle powyższej poz. 3 na imię Alexego Bilińskiego intabulowanej, notuje się, że po nim postępowanie spadkowe jest w toku.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 7. kol. 2. do poz. 3. kol. 1.

poz. 4. wykreślona.

Z Ks. gł. II. str. 7. kol. 1. poz.

4 wykreślona.

Z Ks. gł. II. str. 11. kol. 1. poz.

5 L. 358 Pod. 12. uchwal. 14. intab. 17. kwietnia 1875.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16. listopada 1874 i dekretu przyznania spadku, przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy sekc. II. we Lwowie dnia 16. marca 1875 do l. 247 wydanego, małoletnią Annę Bilińskę (urodzoną d. 23. czerwca 1867) za właścicielkę $^1/_4$ części realności nr. 36, dotąd wedle powyższej poz. 3. Alexego Bilińskiego własnej, intabuluje się. Substyt Ks. gł. II. str. 11. kol. 2 poz. 5.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 11. kol. 2.—do poz. 5. z kol. 1. poz. 5.

L. 358. Pod. 12. uchwal. 14. wpis. 17. kwietnia 1875.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16go listopada 1874 i dekretu przyznania spadku jego z dnia 16go marca 1875 do l. 247, odnośnie do uskutecznionej w Ks. gł. 2. na str. 11. kol. 1. w poz. 5. intabulacyi prawa własności małol. Anny Bilińskiej do $^1/_4$ części realności nr. 36. notuje się, że ta Anna Bilińska w razie, gdyby bez pozostawienia potomstwa zmarła, tę $^1/_4$ część realności nr. 36 dzieciom Julii z Bilińskich Grabowskiej, wtedy żyjącym, pozostawić ma.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Dział III.

Z Ks. gł. II str. 4. kol. 1. poz.

1 L. 5. Pod. 3. uchwal. 4. intab 8. stycznia 1870.

Na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim z dnia 30. września 1866 do l. 8014 obowiązek Michała Bilińskiego do spłacenia Katarzynie z Bilińskich Daniłowej kwoty 425 złr. 50 cnt. wal. austr. tytułem spłaty ze spadku po ojcu Pawle Bilińskim w sta-

nie biernym realności nr. 36 w Dublanach, na rzecz tejże Katarzyny z Bilińskich Danilakowej intabuluje się.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 4. kol. 2. do powyższej poz. 1. poz. 1.

L. 415. pod. 26. uchwal. 27. intab. 29. kwietnia 1871.

Na podstawie ustępstwa przez Katarzynę z Bilińskich Danilakowę w Zniesieniu dnia 24. kwietnia 1871 zeznanego Jude Bergera za właściciela sumy 425 złr. 50 ct. w. a. w powyższej pozycyi 1. dla ustępującej intabulowanej, intabuluje się

Zb. dok fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 5. kol. 3 do powyższej poz. 1. poz. 2.

L. 506. Pod. 13. maja, zanot. 17. maja 1871.

W skutek polecenia sądowego z dnia 14. maja 1871 do l. 506 przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a. jak wyżej dla Judy Bergera intabulowanej notuje się, że Abraham Fels przeciw Judzie Bergerowi o uznanie i intabulowanie go za współwłaściciela tej sumy dnia 12 maja 1871 do l. 503 pozew wytoczył.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Z Ks. gł. II. str. 4. kol. 2. do powyższej poz. 1. poz. 2.

L. 624. Pod. 18. uchwal. 19. intab. 21. czerwca 1871.

Na podstawie ugody przed c. k. miejsko-deleg. sądem powiatowym sekc. II. we Lwowie dnia 5. czerwca 1871 do l. 597 zawartej, intabuluje się Abrahama Felsa za współwłaściciela sumy 425 złr. 50 ct. w. a. dotąd jak wyżej dla Judy Bergera intabulowanej.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. II. str. 5. kol. 4. do powyższej pozycyi 1. poz. 1.

L. 1204. Pod. 30 grudnia 1874 — zanot. 4. stycznia 1875.

Z polecenia sądowego z dnia 2go stycznia 1875 do l. 1204/1874 notuje się przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a., pierwotnie Katarzyny Danilakowej, obecnie Judy Bergera i Abrahama Felsa własnej że o extabulowanie tej sumy z realności nr. 36 pod dniem 28 grudnia 1874 do l. 1196 spór wytoczony został.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .

Marka stemplowa 1 złr.

Z Ks. gł. II. str. 4. kol. 1. poz.

L. 328. pod. 9. uchwal. 10. zanot. 12. kwietnia 1870.

Prośbie Filipa Dołżyckiego o intabulowanie a przynajmniej prenotowanie sumy 200 złr. w. a. na realności nr. 36. odmówiono.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

425 złr. 50 ct. w. a. Ustępstwo Ks. gł. II. st. 4. kol. 2. Spór o extabul. Ks. gł. II. str. 5. kol 4. poz 1.

Spór o współwłasność Ks. gł. II. str. 5. kol 3. poz 2. Ugoda Ks. gł. II. str. 4. kol. 2 poz. 2.

Zmieniona Ks. gł. II. st. 8. kol. 1. poz. 4. Pozew o zapłacenie. Ks. gł. II. str. 4. kol. 2. poz. 1.

z Ks. gł. II. str. 8. kol. 1. poz.

3 wykreślona.

z Ks. gł. II. str. 8. kol. 1. poz.

4 L. 328. Pod. 9. kwietnia 1870.

L. 579. pod. 25. uchw. 26. intab. 28 maja 1870.

Na mocy decyzyi c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z dnia 20. maja 1870. do l. 4528 i na podstawie skryptu przez Michała Bilińskiego we Lwowie dnia 6. kwietnia 1870 zeznanego, prawo hypoteki sumy 200 złr. w. a z 6% odsetkami od dnia 6go kwietnia 1870 bieżącemi, — w stanie biernym realności Michała Bilińskiego nr. 36 odnośnie do zanotowanej powyżej w poz. 2. odmownej uchwały do l. 328/1870 na rzecz Filipa Dołżyckiego intabuluje się.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

Exekuc. intab. Ks. gł. II. str. 12 poz. 5. 200 złr. w. a. Sekwestracya, Ks. gł. II. str. 15. kol. 2. poz 6 zobacz Ks gł. II. str. 8. kol: 2. poz. 2.

z Ks. gł. II. str. 4. kol. 2. do powyższych poz. 2 i 4. poz. 1.

L. 1194 Pod. 17. zanot. 21. grudnia 1870.

Z polecenia sądowego z dnia 18. grudnia 1870 L. 1194 notuje się przy sumie 200 złr. w. a. wedle powyższych poz. 2. i 4. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, że tenże przeciw Michałowi Bilińskiemu o zapłacenie tej sumy z pn. dnia 15. grudnia 1870 do l. 1187 pozew wytoczył.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł II str. 12. kol. 1. poz.

5 L. 98. pod. 27. uchw. 30. stycznia — intab. 2. lutego 1871.

Na podstawie wyroku c. k. miejsko-del. sądu powiatowego sekc. II. we Lwowie z dnia 9. stycznia 1871 do l. 3. suma 200 złr. w. a. z 6% odsetkami od dnia 6. kwietnia 1870 i kosztami sądowemi 6 złr. 34 ct. w. a. w stanie biernym realności Michała Bilińskiego, odnośnie do uskutecznionej w powyższych poz. 2. i 4. intabulacyi, na rzecz Filipa Dołżyckiego w drodze exekucyi intabuluje się.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. I. str. 5. kol. 3. do poz. 2. 4 i 5.

poz. 1. wykreślona.

z Ks. gł. II. str. 8 kol. 2. do poz. 2. 4 i 5. poz. 2.

L. 734. Pod. 5. uchw. 6. zanot. 14. lipca 1871.

Prośbie Majera Steinberga o intabulowanie go za właściciela ustąpionej mu sumy 200 złr. w. a. z pn. w powyższych poz. 2. 4 i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, — odmówiono.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. II. str. 15. kol. 2. do powyższych poz. 2. 4 i 5 poz. 6.

L. 417. Pod. 6. zanot. 10go maja 1875.

Z polecenia sądowego z dnia 7. maja 1875 do L. 417 przy realności nr. 36 notuje się że na zaspokojenie sumy 200 złr. z pn., w powyższych poz. 2. 4 i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, exekucyjna sekwestracya dochodów tej realności dozwoloną została.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .

z Ks. gł. II. str. 12. kol. 1. poz.

6 wykreślona.

L. 839. Pod. 4. sierpnia 1876.

Prośba Iwana Potocznego o wydanie dekretu własności realności nr. 36 intabulowanie go za właściciela tej realności, intabulowanie na takowej resztującej ceny kupna, wykreślenie wszystkich ciężarów tej realności i przeniesienie takowych na resztującą cenę kupna — nie załatwiona.

Wydano we Lwowie dnia piątego sierpnia, tysiąc ośmset sześćdziesiątego szóstego roku

N. N.

Prowadzący księgi gruntowe.

L. S.

I.

Wyciąg tabularny

stanu czynnego i biernego realności, we wsi Dublany powiatu Lwowskiego pod Nr. konskr. 36 położonej.

Z Księgi gł. II. str. 2. **Dział I.** Liczba kol. ciała tab. 28.

Realność wiejska pod Nr. konskr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola“.

Nr. porząd.	Nr. katastr.			
1	—	Realność ta składa się:		1.
2	—	z domu z drzewa zbudowanego pod słomianym dachem;		Do n. porz. 7 i 11.
3	—	ze stajni z drzewa zbudowanej i szopy do niej przybudowanej, z ścianami z chrustu plecionemi pod słomianym dachem,		L. 279.
4	527	ze stodoły na słupach drewnianych z ścianami z chrustu		Pod 27. marca 1870 zanot 3. kwietnia „Z polecenia sądowego z dnia 31. marca 1870 l. 279 i na podstawie kontraktu zamiany w Dublanach dnia 24. marca 1870 zawartego: 1) z roli nr. katastr. 1013, 1 morg 39□ sążni wydzielono i do ciała tab. 29, nr. kons. 37 w Ks. gł. III na str. 20 zapisanego wcielono, 2) rola nr. kat. 1146 1 morg 81□ sążni z ciała tab. 29 nr. konskr. 37, w Ks. gł. III. str. 20. zapisanego, wydzieloną i tu obok pod porząd. nr. 11. przypisaną została. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . .*
5	528	plecionemi, pod słomianym dachem,		
6	861	z gruntu pod budynkami wraz z podwórzem 649□ sążni, z ogrodu owocowego za budynkami 1245□ sążni,		
7	1013	z roli w niwie «Zagumienki», 3 morgi 1185□ sążni,		
8	1268	z roli w niwie «Jawornik», 2 morgi 169□ sążni,	Część wydzielona obok kol. 2. poz. 1.	
9	1748	z sianożęci «Na moczarach» 1 morg 1152□ sążni,		
10	„	z pastwiska «Pod dębiną» 1 morg 1403□ sążni, z prawa wspólnego z realnościami Nr. konskr. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 i 37 paszenia bydła na pastwisku pod l. kat. 2214, «Błonie» zwanego, 13 morgów 827□ sążni obejmującego.		
		Ilość podatków za rok 1869: domowego . . . . złr. . . ct. gruntowego . . . . złr. . . ct. dodatków na potrzeby krajowe . . . . . złr. . . . . ct. wojenne . . . . . złr.		
		Wpisano dnia 8. stycznia 1870 na podstawie uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870 l. 5 *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .*		
		Przypisano:		
11	1146	Rola w niwie «Zagumienki» 1 morg 81□ sążni. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .*	zobacz w kol. 2. poz. 1.	

Z Ks. gł. II. str. 3.

Dział II.

L. 5. Pod. 3. wpis. 8. stycznia 1870. W skutek uchwały komisyi lokalnej z dnia 4. stycznia 1870 l. 5 i na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim, przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy s. II we Lwowie dnia 30. września 1866 do l. 8014 wydanego, intabuluje się Michała Bilińskiego za właściciela realności, pod nr. konskr. 36 w Dublanach położonej. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*	Pertr. spadku kol. 2. poz. 2.	1. wykreślona. 2. Do poz. 1. i 2. z kol. 1. L. 721. Pod. 18. zanot. 23. czerwca 1874. Z polecenia sądowego z dnia 20. czerwca 1874 do l. 721 przy realności Michała Bilińskiego nr. 36 notuje się, że po nim postępowanie spadkowe wprowadzone zostało. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*
2. L. 279. Pod. 27. uchw. 30. marca, wpis. 3. kwietnia 1870. Na podstawie kontraktu zamiany z dnia 21. marca 1870 ntabuluje się Michała Bilińskiego za właściciela roli w niwie «Zagumienki» pod nr. katastr. 1146 położonej, 1 morg 81□ sążni obejmującej, a z ciała tab. 29 nr. konskr. 37 wydzielonej. *Zb dok. fasc. . . . . l. . . .*	Pertr. spadku kol. 2. poz. 2.	3. wykreślona. 4. Do poz. 3. z kol. 1. L. 1136. Pod. 12. uchw. 14. wpis. 17. grudnia 1874. W skutek polecenia sądowego z dnia 14. grudnia 1874 l. 1136 przy $^1/_4$ części realności nr. 36, wedle poz 3. z kol. 1. na imię Alexego Bilińskiego intabulowanej notuje się, że po nim postępowanie spadkowe jest w toku. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .*

3.

L. 1064. Pod. 15. uchw. 17. wpis. 20. listop. 1874

Na podstawie testamentu Michała Bilińskiego z dnia 30. maja 1874 i dekretu przyznania spadku, przez c. k. miejsko-del. sąd powiatowy s. II. we Lwowie dnia 22. października 1874 l. 978 wydanego, intabuluje się Józefa Bilińskiego i Alexego Bilińskiego, tudzież małoletniego Piotra Bilińskiego (urodz. 20. stycznia 1851) i małoletnią Julię z Bilińskich Grabowską (urodz. 14. lipca 1852) w równych częściach za właścicieli realności w Dublanach pod nr. 56 położonej.

Pertr. spadku po Alexym kol. 2. poz. 4.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .

4.

wykreślona.

5.

L. 358. Pod. 12. uchw. 14. wpis 17. kwietnia 1875.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16 listopada 1864 i dekretu przyznania spadku przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy sek. II. we Lwowie dnia 16. marca 1875 do l. 247 wydanego, intabuluje się małoletnią Annę Bilińską (urodz. 23. czerwca 1867) za właścicielkę $^1/_4$ części realności nr. 56, dotąd wedle powyższej poz 5 Alexego Bilińskiego własnej.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .

5.

wykreślona.

6.

Do poz 5. z kol. 1.

L. 358. Pod. 12. uchw. 14. wpis. 17. kwietnia 1875.

Na podstawie testamentu Alexego Bilińskiego z dnia 16. listopada 1874 i dekretu przyznania spadku jego z dnia 16 marca 1875 do l. 247 odnośnie do uskutecznionej tu w kol 1. poz. 5. intabulacyi praw własności małol. Anny Bilińskiej do $^1/_4$ części realności nr. 56 notuje się, że ta Anna Bilińska w razie, gdyby bez pozostawienia potomstwa zmarła, tę $^1/_4$ część realności nr. 56 dzieciom Julii z Bilińskich Grabowskiej wtedy żyjącym, pozostawić ma.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .

7.

Do działu III. str. 4. kol. 1 poz 2. 4. i 5.

L. 417. Pod. 6. zanot. 10 maja 1875

Z polecenia sądowego z dnia 7. maja 1875 do l. 417 przy realności nr. 56 notuje się, że na zaspokojenie sumy 200 złr. zpn. w Ks gł. II. na str. 4. w kol. 1. w poz. 2. 4. i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej, exekucyjna sekwestracya dochodów tej realności dozwoloną została.

Zb. dok. fasc. . . . . l. . . .

1. L. 5. Pod. 3. uchw. 4. int. 8. stycznia 1870. Na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim z dnia 30. września 1866 do l. 8014 obowiązek Michała Bilińskiego do spłacenia Katarzyny z Bilińskich Danilakowej kwoty 425 zł. 50 ct. w. a. tytułem spłaty ze spadku po ojcu Pawle Bilińskim, w stanie biernym realności nr. 36. w Dublanach, na rzecz tejże Katarzyny z Bilińskich Danilakowej intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .*	1870 425 zł. 50 ct. Cessya w kol 2. poz. 1. Spór o extabul. kol. 4. poz. 1.	Do poz. 1. 1. L. 415. Pod. 26. uchw. 27. int. 29. kwietnia 1871. Na podstawie ustępstwa przez Katarzynę z Bilińskich Danilakowę w Zniesieniu dnia 24. kwietnia 1871 zeznanego, Judę Bergera za właściciela sumy 425 złr. 20 ct. w. a. tu obok w poz. 1. dla ustępującej intabulowanej intabuluje się. *Zb. dok. fasc. . . . l. . . .* 2. L. 624. Pod. 18. uchw. 19. intab. 21. czerwca 1871. Na podstawie ugody przed c. k. miejskohama Felsa za współwłaściciela sumy 425 złr.	Spór o współwłasn. kol. 3. poz. 2. Ugoda poniżej poz. 2.
2. L. 328. Pod 9. uchw. 10. zanot. 12. kwietnia 1870. Prośbie Filipa Dołżyckiego o intabulowanie, a przynajmniej prenotowanie sumy 200 złr. w. a. na realności nr. 36. — odmówiono. *Zb. dok. fasc. . . . . l. . . . . .*	Zmieniono następ. poz. 4. Pozew o zapłacenie kol 2. poz. 1.	Do poz. 2. i 4. 1. L. 1194 Pod. 17. zanot. 21. grudnia 1870. Z polecenia sądowego z dnia 13. grudnia że tenże przeciw Michałowi Bilińskiemu o za- 2. L. 734. Pod. 6. uchwal. 6. zanot. 14. Prośbie Majera Steinberga o intabulowanie lowanej, — odmówiono.	
3. wykreślona.			
4. L. 328. Pod. 9. kwietnia 1870. L. 579. Pod. 25. uchw. 26. intab. 28. maja 1870. Na mocy decyzyi c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z dnia 20. maja 1870 do l. 4528 i na podstawie prawo hypoteki sumy 200 złr. w. a. z 6% odsetkami od dnia 6. kwietnia 1870 bieżącemi, — w stanie biernym odmownej uchwały do l. 328/1870 na rzecz Filipa Dołżyckiego intabuluje się. *Zb dok. fasc.*			

III.

Do poz 1.

1.

wykreślona.

2.

L. 506. Pod. 13. zanot. 17. maja 1871.

W skutek polecenia sądowego z dnia 14. maja 1871 do l. 506 przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a., tu obok w kol. 2. poz. 1. dla Judy Bergera intabulowanej, notuje się, że Abraham Fels przeciw Judzie Bergerowi o uznanie i intabulowanie go za współwłaściciela tej sumy dnia 12 maja 1871 do l. 503 pozew wytoczył.

Zb. dok. fasc. . . . . . *l.* . . . . . .

do poz. 1.

1.

wykreśl.

Do poz. 1.

1.

L. 1204. Pod. 30. grudnia 1874 zanot. 4. stycznia 1875.

Z polecenia sądowego z dnia 2. stycznia 1875 do l. 1204/1874 notuje się przy sumie 425 złr. 50 ct. w. a. pierwotnie Katarzyny Danilakowej obecnie Judy Bergera i Abrahama Felsa własnej, że o extabulowanie tej sumy z realności nr. 56 pod dniem 28. grudnia 1874 do l. 1196 spór wytoczony został.

Zb. dok. fasc. . . . *l.* . . . .

deleg. sądem powiatowym sek. II. we Lwowie dnia 3. czerwca 1871 do l. 593 zawartej intabuluje się Abra-
50 ct. w. a. wedle poprzedniej poz. 1. dla Judy Bergera intabulowanej. *Zb. dok fasc.* . . . *l.* . . . .

Do poz. 2. 4. i 5.

1.

wykreślona.

1870 do l. 1194 notuje się przy sumie 200 złr. tu obok w poz. 2. i 4. dla Filipa Dołżyckiego intabulowanej.
płacenie tej sumy zpn. dnia 15. grudnia 1870 l. 1187 pozew wytoczył. *Zb. dok. fasc.* . . . *l.* . . . .

lipca 1871.
go za właściciela ustąpionej mu sumy 200 złr. w. a. obok w poz. 2. 4. i 5. dla Filipa Dołżyckiego intabu
Zb. dok. fasc . . . . *l.* . . . . .

skryptu przez Michała Bilińskiego we Lwowie dnia 6. kwietnia 1870 zeznanego, realności Michała Bilińskiego nr. 36 odnośnie do zanotowanej w powyższej poz. 2.
. . . . . *l.* . . . . . .

zobacz powyższ. poz. 2. exek. intab. następ. poz. 5 sekwestr w dziale II. kol. 2. poz. 7. 200 złr. w a. 6% zobacz w kol 2. poz. 2. do poz. 2. i 4.

5.

L. 98. Pod. 27. uchw. 30. stycznia, intab. 2. lutego 1871.

Na podstawie wyroku c. k. miejsko-del. sądu powiatowego s II. we Lwowie z dnia 9. stycznia 1871 do l. 3. wemi 6 złr. 54 ct w. a. w stanie biernym realności Michała Bilińskiego nr. 56., odnośnie do uskutecznionej powyżej luje się. *Zb. dok. fasc.* . . . . . *l.* . . . . .

6.

wykreślona.

Wydany we Lwowie dnia trzeciego sierpnia, roku tysiąc ośmset siedmdziesią-

suma 200 złr. w. a. z 6% odsetkami od dnia 6. kwietnia 1870 i kosztami sądowemi poz. 2. i 4. intabulacyi na rzecz Filipa Dołżyckiego w drodze exekucyi intabulacyjnej		zobacz powyżej poz. 2. i 4. 6 złr. 34 ct.	
tego szóstego.			eraz

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o omyceniu wszystkich dróg krajowych.

Wysoki Sejmie!

Drogi krajowe budowane i utrzymywane za czasów administracyi rządowej kosztem konkurencyi t. j. interesowanych obszarów dworskich i gmin, miały wiele znamion instytucyi prywatnych.

I tak udzielało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych koncesyę na pobór myta na drodze krajowej tylko na wyraźną prośbę prestujących i na rzecz tych prestujących, i to zwykle tylko na 5letni przeciąg czasu.

W tej mierze nie było przeto żadnej różnicy z koncesyami udzielanemi poszczególnym obszarom dworskim i gminom na pobór myta prywatnego.

Dopiero w skutek postanowień ustawy drogowej przeszły drogi krajowe pod zarząd władz autonomicznych i utrzymują się wyłącznie kosztem funduszu krajowego, a tem samem stały się dopiero teraz w zupełności instytucyami publicznemi, zarówno drogom eraryalnym utrzymywanym kosztem funduszu państwowego.

Tymczasem upłynęły koncesye nadane na pobór myta konkureneyi, a władze polityczne objawiły kilkakrotnie zdanie, aby fundusz krajowy wyjednał sobie odnowienie prawa do poboru mytą w drodze ustawodawstwa krajowego.

Czyniąc temu żądaniu zadość, przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi projekt do ustawy o omyceniu wszystkich dróg krajowych, chociaż jest tego zdania, że fundusz krajowy utrzymujący drogi krajowe jest uprawnionym do poboru myta na podstawie ogólnych przepisów o mytach i nie potrzebuje specyalnej koncesyi, tak jak fundusz państwowy utrzymujący drogi eraryalne.

We Lwowie dnia 26. lipca 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka
Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.
jako Przewodniczący.

Piotr Gross w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

o udzieleniu funduszowi krajowemu prawa do poboru myta na wszystkich drogach krajowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje.

§ 1.

Na wszystkich drogach krajowych pobieraną będzie opłata myta według postanowień określonych następnemi paragrafami.

§. 2.

Myto drogowe opłaca się tylko za przestrzenie dróg, których budowa przynajmniej w długości jednej całej mili jest ukończoną.

§. 3.

Opłatę myta drogowego oblicza się całemi milami. Nadwyżkę $^3/_4$ mili i więcej przyjmuje się za całą milę a $^1/_4$ i mniej wcale się nie liczy. Ułamek od $^1/_4$ do $^3/_4$ mili wlicza się do najbliższej linii mytniczej, jeżeli zaś linia ta nie ma żadnego ułamka do uzupełnienia, natenczas opuszcza go się całkiem.

§. 4.

Myta mostowe mają być pobierane od mostów długości 10 sążni i wyżej, a to według następujących klas:

I. od mostów do 20 sążni długości, będzie pobieraną należytość, równająca się należytości myta drogowego za jedną milę.

II. od mostów do 40 sążni długości, pobieraną będzie ta sama należytość jak od dwóch mil drogi

III. od mostów nad 40 sążni nareszcie, należytość równająca się należytości myta drogowego od trzech mil drogi.

Przy wymiarze myta mostowego uwzględnia się również wszystkie pomiędzy dwiema stacyami mytniczemi położone mosty, które wyżej 5. sążni są długie; a jeżeli łączna długość wszystkich takich mostów najmniej 20 sążni wynosi, natenczas wymierza się należytość wedle tej łącznej długości, wszelako z tem zastrzeżeniem, iż najwyższa należytość mostowa na jednej stacyi dla wszystkich mostów razem, nie śmie przekraczać taryfy jednego mostu najwyższej klasy.

§. 5.

Myta przewozowe dzielą się również na trzy klasy wedle szerokości rzek i wedle tych samych stopniowań, jak myta mostowe, z tą różnicą, iż od przewozów przez rzeki mniejszej niż 10 sążni szerokości, również należytość ma być opłacaną według najniższego wymiaru.

§ 6.

Myta drogowe i mostowe pobierane będą tylko od bydła, myto przewozowe zaś, także i od osób, bez różnicy czyli takowe pieszo idą lub wozem się przeprawiają.

§. 7.

Jako pojedynczy wymiar taryfy dla dróg krajowych stanowi się za milę, za most i przewóz I. klasy

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych . . . . . 1 ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ ct.

W szczególności przy przewozach:

od jednej osoby . . . . . 1 ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadna należytość.

§. 8.

Wszystkie na drogach eraryalnych ustanowione zniżenia myta, jakoteż uwolnienia od opłaty myta, niemniej wszystkie względem dróg eraryalnych obecnie obowiązujace przepisy o wzajemnych obowiązkach publiczności i poborców myta, stosują się także do myt na drogach krajowych.

§. 9

Wykonanie tej ustawy poruczam Wydziałowi krajowemu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, który zarazem oznaczy miejsca dla stacyi mytniczych, po poprzedniem porozumieniu z władzami politycznemi.

L. 9874.

Alegat V.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Kołomyi prawa do poboru kopytkowego.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy w Kołomyi wniósł przy relacyi z dnia 7. lipca 1871 l. 864 prośbę gminy miasta Kołomyi do poboru kopytkowego od bydła w zaprzęgu i bydła pędzonego wchodzącego do miasta.

Stosunki miasta Kołomyi uzasadniające powyższą prośbę są według aktów przedłożonych następne:

Miasto Kołomyja liczy mieszkańców 18000

i rozłożone jest na przestrzeni 7042 morgów 1214 sążni.

Długość dróg prowadzących do miasta wynosi	4 mile	642	sążni
długość 30 ulic niebrukowanych		9764	„
Razem	6 mil	2406	sążni
Długość 12 ulic brukowanych		1390□	sążni
szerokość ulic brukowanych		4□	„
czyli przestrzeń ulic brukowanych		5560□	„
przestrzeń placów brukowanych	5 morgów	435□	„
Przestrzeń placów i ulic brukowanych razem		13.995□	sążni
Mostów		35	
Przepustów		67	

Koszta utrzymania dróg. ulic, placów, mostów, kanałów i przepustów wyrachowane są na 25914 złr. 70 ct.

Niezalicza się tutaj wszelako utrzymania i urządzenia chodników dla pieszych z płyt trembowelskich.

Według budżetu na rok 1871 obliczone są dochody miasta Kołomyi ogółem na 43214 złr. 84 ct.

Największy dochód przynosi propinacya 28577 złr. 14 ct.

Miasto pobiera na pokrycie wydatków dodatek gminny od podatku konsumcyjnego 50% od mięsa, 50% od wina, 75% od wódki, 75% od piwa.

Wydatki miasta Kołomyi wynoszą w roku 1871 58678 złr. 14 ct.

Porównawszy wydatki z dochodami okazuje się niedobór w roku 1871 . . . 15.496 złr. 30 ct.

Niedobór w r. 1870 wynosił . . . 10.791 złr. 30 ct.

Na utrzymanie dróg, ulic, mostów etc. jest preliminowane w budżecie na rok 1871 miasto potrzebnej kwoty 25.914 złr. 70 ct. tylko kwota 5430 złr.

Dochody bowiem miasta nie pozwalają użyć większej kwoty na utrzymanie komunikacyi publicznych, które też w skutek tej szczupłej dotacyi coraz więcej zepsuciu podpadają.

Najważniejsze rubryki wydatków są:

Płace urzędników i w ogóle urządzenie urzędu miejskiego	9471	złr.	5	ct.
Należytości rządowe	9836	„	10	„
Gimnazyum realne	8106	„	34	„
Szkoła główna	1942	„	—	„
Szkoła dla panien	1377	„	90	„
Szkoły ludowe	1746	„	50	„

na cele oświaty

Oprócz tego jest obowiązaną gmina stosownie do aktu fundacyi złożyć fundusz żelazny na utrzymanie gimnazyum realnego . . . . . 148.700 złr.

Porównawszy wydatki łożone przez gminę miasta Kołomyi na cele oświaty w kwocie 13.172 złr. 74 ct. a. w. z całym dochodem w kwocie 43.214 złr. 84 ct. okazuje się, że miasto Kołomyja wydaje na oświatę prawie $^1/_3$ część swoich dochodów, przyczem zważyć należy, że gimnazyum realne utrzymywane kosztem gminy jest więcej instytucyą powiatową lub krajową, aniżeli gminną.

Taki jest stan miasta Kołomyi proszącego o kopytkowe z następną taryfą:

1. od konia, osła lub muła w zaprzęgu	4 ct.
2. od sztuki bydlęcia rogatego w zaprzęgu	3 „
3. od bydląt luzem idących, od konia, woła, muła, od sztuki bydlęcia	2 „
4. od sztuki owiec, kóz i nierogacizny, od cielęcia, jagnięcia, koźlęcia, źrebięcia . . .	1 „

Wydział powiatowy w Kołomyi popierając jak najgoręciej prośbę miasta i przedstawiając opłakany stan bruków, ulic i dróg z powodu braku funduszów proponuje mniejszą taryfę a mianowicie:

1. od konia, osła lub muła w zaprzęgu	3 ct.
2. od sztuki bydlęcia rogatego w zaprzęgu	2 „
3. od bydląt luzem idących	1 „
4. od sztuki owiec, kóz etc	$^1/_2$ „

Zważywszy powyżej zestawione data statystyczne, przemawiające silnie za uwzględnieniem żądania gminy, zważywszy niezbędną potrzebę otworzenia źródła dochodu dla zaprowadzenia porządku w komunikacyach miejskich,

Wydział krajowy popierając prośbę gminy miasta Kołomyi ze zmianą przez Wydział powiatowy kołomyjski proponowaną, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

We Lwowie dnia 8. Sierpnia 1871.

W zastępstwie J. O. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

Przewodniczący

Piotr Gross w. r.

sprawozdawca.

Ustawa

o udzieleniu miastu Kołomyi prawa do poboru kopytkowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Miastu Kołomyi nadaje się prawo pobierania myta „kopytkowego“ na drogach do miasta prowadzących pod warunkiem utrzymania w dobrym stanie dróg, ulic i placów.

Rogatki mają być postawione w miejscach, gdzie w obręb miasta wchodzą następne drogi:

1. Werbiąż-Kołomyja, 2. Okrzesińce-Kołomyja, 3. Korolówka-Kołomyja, 4. Ceniawa-Kołomyja, 5. Piadyki-Kołomyja, 6. Kamioneczki-Kołomyja, 7. Słobudka leśna-Kołomyja, 8. Rakowczyk-Kołomyja, 9. Szeparowce-Kołomyja, 10. Diatkowce-Kołomyja, 11. Sopów-Kołomyja, 12. Ispas-Kołomyja.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta według następnego wymiaru:

a) od konia osła lub muła w zaprzęgu . . . . . 3 (trzy) ct.
b) od sztuki bydlęcia rogatego w zaprzęgu . . . . . 2 (dwa) ct.
c) od bydląt luzem idących — od konia, osła lub muła od sztuki bydlęcia . . . 1 (jeden) ct.
d) od sztuki owiec, kóz, nierogacizny, jagnięcia, koźlęcia, źrebięcia . . . . ½ (pół) ct.

Art. III.

Wszystkie dla dróg krajowych istniejące przepisy co do uiszczenia opłaty, co do uwolnienia od tejże zupełnego lub częściowego, jakoteż co do przestępstw i kar stosują się także do opłaty kopytkowego w mieście Kołomyi.

Art. IV.

Uchwalenie szczegółowych postanowień względem przeprowadzenia tej ustawy porucza się reprezentacyi gminnej.

L. 1546. z r. 1871.

Alegat VI

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie do ustawy o nadzorach szkolnych.

Wysoki Sejmie!

Na 32. posiedzeniu sesyi sejmowej w roku 1868. uchwaliła była Wysoka Izba projekt do ustawy o nadzorach szkolnych, w którym, korzystając z postanowień §§. 10. i 12. ustawy państwowej z dnia 25. maja 1868. zaprowadziła okręgi szkolne i Rady szkolne okręgowe zupełnie odmienne od okręgów i Rad projektowanych w pierwotnem przedłożeniu rządowem. Okoliczność ta, w której ówczesny p. Komisarz rządowy upatrywał dążność do wykluczenia wpływu władz Państwa na sprawy szkolne, stała się powodem odmówienia najwyższej sankcyi wzmiankowanemu projektowi.

Sprawa nadzorów szkolnych przyszła więc powtórnie na porządek dzienny Wysokiej Izby na posiedzeniach z dnia 6. i 8. listopada 1869. Uchwalono nowy projekt do ustawy, w którym, uwzględniając powody odmówienia sankcyi, zaprojektowano większą ilość okręgów szkolnych i zawarowano wpływ władz państwowych na szkoły przez wprowadzenie delegata władzy politycznej w skład Rady szkolnej okręgowej. Zmiany te jednak nie wydały się Rządowi dostatecznemi: upatrywano w nich jeszcze ciągle niezgodność z ustawą z dnia 25. maja 1868, w skutek czego najwyższa sankcya i temu projektowi udzieloną nie została.

W odezwie z dnia 3. września 1870. l. 4.893/pr, którą Prezydyum c. k. Namiestnictwa o odmówieniu sankcyi Wydział krajowy uwiadamia, nadmieniono równocześnie, iż J. E. Minister Wyznań i Oświecenia oświadczył się z gotowością poczynienia odpowiednich zarządzeń prowizorycznych, ażeby sprawa nadzoru nad szkołami mogła choć w drodze administracyjnej być załatwioną. Jakoż w istocie, uwzględniając projekt przedłożony sobie przez Radę szkolną krajową, wydał p. Minister Wyznań i Oświecenia pod dniem 1. grudnia 1870. rozporządzenie, opierające się na najwyższem postanowieniu z dnia 28. listopada 1870., którem prowizorycznie władze nadzorcze nad szkołami ludowemi zostały ustanowione.

Wzmiankowane rozporządzenie nie różni się w przeważnej części paragrafów od sejmowego projektu: uwzględniło nawet projekt sejmowy w zasadniczym punkcie podziału kraju na dwadzieścia okręgów szkolnych, i w innym, bardzo ważnym, który oddzielnych inspektorów okręgowych ustanawia, nie poszło jednakże za projektem sejmowym pod względem składu Rad szkolnych okręgowych. Podczas gdy Wysoka Izba w swoim projekcie (§. 24.) postawiła Radę szkolną okręgową pod przewodnictwem Prezesa przez Radę szkolną mianowanego, oznacza rozporządzenie (§. 22.) wyraźnie starostę powiatowego, jako przewodniczącego Rady. Łącznie z tem postanowieniem mieści się jednakże przynajmniej jeden, od pierwotnego projektu rządowego korzystniejszy i choć w części niezawisłość władz szkolnych warujący dodatek, ten mianowicie, iż zastępcę przewodniczącego Rady nie mianuje już starosta, lecz wybiera go cała Rada szkolna okręgowa ze swego grona.

Z tem rozporządzeniem ministeryalnem, które Rada szkolna krajowa w życie wprowadziła, liczył się Wydział krajowy, wygotowując projekt do ustawy, który niniejszem ./. Wysokiej Izbie do uchwalenia przedkłada. Widząc mianowicie, iż spór z Rządem co do właściwych granic wpływu władz politycznych na szkoły już dwukrotnie spełzł na niczem, nie uznał Wydział krajowy za rzecz praktyczną, ów dla Rządu najważniejszy punkt jeszcze raz w tejże samej przedłożyć formie, w jaką go ostatni projekt sejmowy był ujął, i z konieczności zadowolić się tylko tym dodatkiem, o zastępcy przewodniczącego, o którym wyżej jest mowa.

Co do okręgowych inspektorów szkolnych, przedkłada Wydział krajowy w swoim projekcie paragraf niemal tej samej treści (§. 36.) co odnośny paragraf ostatniego projektu sejmowego, przyczem oznajmia, iż nie może się zgodzić na zapatrywanie Rządu, ażeby ten paragraf stał w sprzeczności z ustawą z dnia 26. marca 1869. Ani ustawa z dnia 25. maja 1868., ani dopiero co wzmiankowana ustawa nie orzekają nic o tem, czy inspektor szkolny okręgowy ma być urzędnikiem samoistnym, czy tylko nauczycielem, któremu poboczne pełnienie czynności inspektorskich ma być powierzone.

O ile zresztą ustawa z d 26. marca 1869. wysokość dyet dla inspektorów szkolnych okręgowych do 400 złr. w. a. ogranicza, o tyle odnośny paragraf naszego projektu nie stoi z nią w sprzeczności, a nie sprzeciwia się jej również orzekając o wysokości właściwej płacy dlatego, że o właściwych (funkcyjnych) płacach inspektorów w ustawie z dnia 26. marca 1869. wcale nie ma mowy.

Wzgląd na inspektorów szkolnych okręgowych i na prowizoryczne, zarządzenie w tej mierze jest niemal najważniejszym powodem, dla którego w interesie dobra szkół sprawę o nadzorach szkolnych w drodze ustawodawczej załatwić wypada. Na podstawie rozporządzenia z dnia 1. grudnia 1870. mianowano już inspektorów, lecz inspektorowie ci, wzięci przeważnie z rzędu nauczycieli nie opróżnili jeszcze stanowczo swych nauczycielskich posad, bo tylko tymczasowo obowiązki inspektorskie pełnią. Dla szkół jest to wielce niedogodne, bo posady dyrektorów i profesorów po dzisiejszych inspektorach nie mogą być stale obsadzone, i tylko przez tymczasowych zastępców są zajęte, dla inspektorów zaś samych także niemiłe, bo i pozycyę i dochody ich czyni niepewnemi. Dopiero więc ustawa położyć może koniec temu niedogodnemu ze wszech miar prowizoryum.

Wydział krajowy zwraca w końcu uwagę Wysokiej Izby i na tę okoliczność, że w projekcie przedłożonym (§§. 9. i 27.) rozszerzono zakres czynności Rad szkolnych miejscowych i okręgowych wyraźnie i na sprawy konkurencyi szkolnej, i że dalej (§. 42.) zaprojektowano także zniesienie oddzielnych komitetów konkurencyjnych. Powody, na których się w tej mierze Wydział krajowy oparł, są następujące:

W roku 1866., gdy ustawa o konkurencyi szkolnej była uchwaloną, panował w kraju najopłakańszy nieład pod względem ustawodawstwa szkolnego. Zlepek kodexu szkolnego z roku 1805. i całego szeregu rozporządzeń byłej nadwornej Komisyi Edukacyjnej i Ministrów Oświecenia, znany pod nazwą politycznej ustawy szkolnej, nie przyczyniał się zaiste do wprowadzenia porządku. Postanowienia przestarzałe, sprzeciwiające się postanowieniom innych ustaw, i wewnętrzne sprzeczności samejże politycznej ustawy szkolnej, doprowadzały sprawy szkolne do zawikłań, którym należało raz koniec położyć. Ponieważ zaś ekonomiczne stosunki szkoły, obowiązki wypływające z prawa patronatu, utrzymanie i opalanie budynku szkolnego itp., najwięcej powodu do zawikłań nastręczały, przeto Wysoki Sejm zamierzał je usunąć ustawą o konkurencyi szkolnej z dnia 12. sierpnia 1866.

Bezpośredni powód do projektu rządowego z r. 1863. w przedmiocie konkurencyi szkolnej dała ta okoliczność, że postanowienia politycznej ustawy szkolnej co do patronatu szkolnego, gruntu pod szkołę, budynku i opału szkoły, opierały się na stosunkach poddańczych, i już od roku 1848. zasadniczej wymagały zmiany; wzmiankowany projekt ograniczył się też jedynie do uregulowania konkurencyi względem pokrycia kosztów na umieszczenie szkoły ludowej i do zniesienia patronatu, o ile on się na ustawie zasadzał. Uregulowania dotacyi nauczycielskiej, która także w drodze konkurencyjnej jest ponoszona, tam, gdzie więcej gmin do jednej szkoły, należy nie objęto ani projektem rządowym, ani uchwaloną następnie ustawą.

Z dyskusyi, która w tym przedmiocie na posiedzeniu sejmowem z dnia 25. kwietnia 1866. była przeprowadzoną, w przemówieniach i poprawkach niektórych posłów przebija się mniemanie, że ustawa konkurencyjna ma uregulować sposób pokrywania wszystkich wydatków połączonych z utrzymaniem szkoły, a zatem i dotacyi nauczyciela. Podobne mniemanie mogło się wytworzyć z tego powodu, że ustawa z 12. sierpnia 1866. wciągnęła w swe paragrafy pewne postanowienia co do prezentowania nauczyciela, że wreszcie w § 7. mówi »o wydatkach na szkołę ludową, urządzoną według przepisów,« nie wyłączając z tych wydatków wyraźnie najważniejszego t. j. dotacyi nauczycielskiej.

Po wprowadzeniu w życie ustawy konkurencyjnej, przeniosło się to mniemanie z Izby poselskiej także do publiczności, a w szczególności do władz administracyjnych i samychże tworzących się komitetów szkolnych. Tem łatwiej zaś mogło się to stać, gdyż w razie nieobjęcia spraw dotacyi nauczycielskiej w zakres swych czynności pozostawał komitetom nadzwyczaj mały zakres działania.

Projekt rządowy z r. 1863., a następnie projekt komisyi sejmowej, miał ciągle na oku przepisy ustawy politycznej szkolnej i rozporządzenie Ministra z dnia 15. grudnia 1848. co do opału szkoły, tj. miał na oku literę przepisów; tymczasem od roku 1848., pomimo braku pisanych praw, widziała się i ludność, i władze wykonawcze zniewolonemi, do zmieniania tych ekonomiczsych stosunków szkoły, które były w związku z prawami i obowiązkami wypływającemi z poddaństwa. Otóż biorąc powód z paragrafów zawartych w rozdziale X politycznej ustawy szkolnej, które normują spisywanie fasyj szkolnych i zabezpieczanie dochodów nauczyciela, spisywano w każdej niemal szkole akt fundacyjny czyli erekcyjny, którym obejmowano już nie tylko dochody nauczyciela, ale także obowiązki utrzymywania i opalania budynku szkolnego, urządzenia wewnętrznego szkoły itp., które paragrafy rozdziału XIX. politycznej ustawy szkolnej na patrona z góry były nałożone, i rozdzielano je to na gminy, to na obszary dworskie, to na plebanów itp. wedle protokolarnych deklaracyj, które składały strony przy traktowaniu sprawy.

Tym sposobem stało się, że w chwili, gdy ustawa konkurencyjna przyszła do skutku, rzadko już tylko opierały się ekonomiczne stosunki szkoły na wypływającym z ustawy patronacie, lecz przeważnie były już specyalnemi aktami erekcyjnemi uregulowane. Ta więc regulacya na nowej podstawie, która mogła była dostarczyć wiele czynności komitetom konkurencyjnym, wyłączoną już była faktycznie z ich zakresu, a pozostało tylko dalsze prowadzenie rzeczy w razie budowy nowej szkoły lub naprawy, utrzymania, najmu i opału istniejącej.

Lecz znalazła się czynność inna, niezbędna, a z ustawą konkurencyjną nie bardzo zgodna. Ponieważ bowiem we wzmiankowanych aktach erekcyjnych tak dotacya nauczyciela, jak i ekonomiczne potrzeby utrzymania szkoły bez różnicy obok siebie są traktowane, więc i komitety konkurencyjne, opierając się na aktach erekcyjnych, i mając do nadzorowania konkurencyę aktami temi określoną, pociągnęły w zakres swych czynności także bez wyboru tak utrzymanie szkoły jak i nauczyciela. — Ze względów praktycznych nie ma nic przeciw tej uzurpacyi do zarzucenia; jednakowoż nie może być rzeczą obojętną najprzód to, że ustawa błędnie jest wykonywaną, a powtóre, że gdyby ją w całej ścisłości wykonywano, toby potrzeba zostawić na uboczu i bez opieki bardzo ważną część konkurencyi szkolnej, tyczącej się dotacyi nauczyciela.

Otóż temu zamieszaniu pragnąłby Wydział krajowy zaradzić, proponując przeniesienie czynności konkurencyjnych na Rady szkolne miejscowe, które i tak rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 6. grudnia 1870. cały nadzór ekonomiczny nad szkołą mają sobie oddany. Gdyby komitety konkurencyjne obok Rad szkolnych miejscowych pozostawiono, musiałoby przyjść do ciągłych sporów o kompetencyę między obydwoma temi władzami, a że każda z nich ma dwie różne instancye nad sobą, do którychby się odwoływano, więc sprawy ekonomiczne szkół bardzoby się zwlekały i szkoła dla wielkiej ilości opiekunów byłaby bez wszelkiej opieki.

Nie pozostaje więc nic innego, jak komitety konkurencyjne znieść i przenieść ich czynności na Rady szkolne miejscowe. Podobny stan rzeczy zastały także ustawy o nadzorach szkolnych w Salcburgu i Styryi

(z dnia 8. lutego 1869.) i obie przekazały Radom szkolnym miejscowym czynności byłych komitetów konkurencyjnych.

Wyłuszczywszy w powyższym wywodzie najważniejsze punkta i zmiany załączonego projektu, przedkłada go Wydział krajowy Wysokiej Izbie z prośbą, ażeby go Wysoka Izba uchwalić raczyła.

We Lwowie dnia 14. lipca 1871.

W zastępstwie J. O. Księcia Marszałka

Oktaw Pietruski,
Przewodniczący i Sprawozdawca.

Ustawa

z dnia . . . . . .

o władzach nadzorczych dla szkół ludowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Tytuł I.

Rada szkolna miejscowa.

§. 1.

Szkoły ludowe, utrzymywane w całości lub częściowo z funduszów Państwa, kraju, powiatu, lub gminy, zostają pod nadzorem Rad szkolnych miejscowych.

§ 2.

Nadzór nad jedną lub kilku szkołami w jednej miejscowości może wykonywać jedna Rada szkolna miejscowa.

Rada szkolna okręgowa może utworzyć dla szkół kilku gmin jedną Radę szkolną miejscową.

§. 3.

Rada szkolna miejscowa składa się z reprezentantów kościoła, szkoły i gminy. Patron szkolny ma prawo wstąpić jako członek do Rady szkolnej miejscowej, i brać udział w obradach z prawem głosowania czy to osobiście, czy przez swego zastępcę.

§. 4.

Reprezentantami kościoła w Radzie szkolnej miejscowej są duszpasterze młodzieży szkolnej.

Gdzie się znajduje dwóch lub więcej duszpasterzy tego samego wyznania, tam wyższa władza kościelna wyznacza tego, który ma być członkiem Rady szkolnej miejscowej.

W celu strzeżenia religijnych interesów młodzieży izraelickiej, wstępuje do Rady szkolnej miejscowej reprezentant, wyznaczony przez zwierzchność konfesyjną.

§. 5.

Przewodnik szkoły jest jej reprezentantem w Radzie szkolnej miejscowej (nauczyciel szkoły, a w razie gdy w tej samej szkole jest kilku nauczycieli, dyrektor lub pierwszy nauczyciel).

W razie gdy kilka szkół podlega Radzie szkolnej miejscowej, to wstępuje do niej jako członek przewodniczący szkoły najwyższej co do stopnia, albo jeżeli szkoły są tego samego stopnia, przewodniczący najstarszy w służbie.

Przewodniczący innych szkół biorą wszakże udział w obradach, tyczących się ich szkół z głosem doradczym.

§. 6.

Reprezentantów gminy wybiera do Rady szkolnej miejscowej reprezentacya gminna; w razie zaś, gdy do tej samej szkoły należy gmin więcej, w całości lub częściowo, wybiera ich zgromadzenie wszystkich reprezentacyj gminnych, które w tej Radzie szkolnej miejscowej udział brać mają, zwołane przez naczelnika gminy, w której jest szkoła, i pod jego przewodnictwem.

Reprezentantów gminy lub gmin w Radzie szkolnej miejscowej może być najmniej dwóch, najwięcej pięciu. Ilość ich oznacza Rada szkolna okręgowa z uwagą na to, by każde wyznanie miało swego reprezentanta w Radzie szkolnej miejscowej. Oprócz członków Rady szkolnej miejscowej, wybiera także reprezentacya gminna dwóch ich zastępców.

Wybór dokonywa się absolutną większością głosów na lat sześć. Po trzech latach wszakże ustępuje z Rady szkolnej miejscowej połowa reprezentantów gminy, a jeżeli liczba ich jest nieparzystą, większa połowa. Wybór ponowny jest dozwolony.

§. 7.

Wybranym do Rady szkolnej miejscowej może być każdy, komu służy toż samo prawo względem jednej z reprezentacyj tych gmin, które przydzielono do szkoły. Utrata prawa wyborczego pociąga za sobą wykluczenie z Rady szkolnej miejscowej.

Od obowiązku przyjęcia wyboru do Rady szkolnej miejscowej może uchylić się tylko ten, komu służy to prawo względem wyboru reprezentacyi gminnej, albo kto przez przeciąg ostatnich sześciu lat był członkiem Rady szkolnej miejscowej. Za nieusprawiedliwione nieprzyjęcie wyboru karze Rada szkolna okręgowa grzywnami od 20 do 100 złr., któreto grzywny użyte być mają na cele szkolne.

§. 8.

Reprezentacya gminy może za zezwoleniem Rady szkolnej okręgowej podzielić miejscowości, w których jest kilka szkół, na kilka dzielnic szkolnych.

W tym razie dla każdej dzielnicy szkolnej należy utworzyć osobną Radę szkolną miejscową, zachowując powyższe przepisy.

§. 9

Rada szkolna miejscowa ma dbać o dokładne wykonywanie ustaw szkolnych i rozporządzeń wyższych władz szkolnych.

W szczególności winna Rada szkolna miejscowa:

1. przestrzegać, aby nauczyciele odbierali płacę w odpowiedni sposób, w należytym czasie, i bez uszczerbku, przyjmować zażalenia nauczycieli o zatrzymywanie lub nieregularne uiszczenie płacy, sprawdzać ich słuszność, a wyczerpnąwszy środki pojednawcze, popierać te zażalenia u właściwych władz;

2. zarządzać funduszem szkolnym miejscowym, jeżeli takowy istnieje, tudzież majątkiem zakładowym szkolnym, o ile co do tego niema innych postanowień w aktach fundacyjnych;

3. przestrzegać, aby strony, do utrzymania szkoły i nauczyciela konkurujące, w należytym czasie i w zupełności zobowiązania konkurencyjne wypełniały;

4. nadzorować budynek szkolny, grunta i sprzęty szkolne, utrzymywać potrzebny inwentarz własności szkolnej;

5. rozstrzygać o uwolnieniu od opłaty szkolnej;

6. starać się o książki szkolne i inne środki pomocnicze dla ubogich uczniów, o zakupno i utrzymanie sprzętów szkolnych, jakoteż rekwizytów i innych przyborów naukowych;

7. układać roczny preliminarz potrzeb szkolnych, o ile do tego innych władz ustanowionych niema, przedstawiać preliminarz reprezentacyi gminnej, i składać rachunek z otrzymanych pieniędzy;

8. rozkładać wydatki szkolne wedle obowiązujących przepisów na strony, konkurujące do utrzymania szkoły i nauczyciela;

9. przechowywać papiery wartościowe, dokumenta, fasye itp, własnością szkoły będące;

10. sporządzić corocznie wykaz dzieci obowiązanych do uczęszczania do szkoły, a porównywając go z wykazem dzieci rzeczywiście uczęszczających, który to wykaz nauczyciel co tydzień ma podawać, wpływać drogą zachęty i rady na rodziców i opiekunów, aby dzieci do szkoły posyłali; przyjmować i sprawdzać wniesione w tym względzie tłumaczenia, na trwających zaś w nieusprawiedliwionej niedbałości lub niechęci wzywać pomocy władz właściwych;

11. naznaczać czas nauki z przestrzeganiem przepisanej ilości godzin;

12. czuwać nad udzielaniem przepisanej nauki;

13. czuwać nad prowadzeniem się nauczycieli, nad szkolną karnością, jakoteż nad zachowaniem się młodzieży poza szkołą;

14. wspierać ile możności nauczycieli w ich urzędowem działaniu;

15. godzić spory nauczycieli bądź to pomiędzy nimi samymi, bądź między nimi a gminą, lub pojedynczymi członkami gminy, (o ile spory te wynikają ze stosunków szkolnych), popierać wszelkiemi sposobami, troskliwie i z oględnością, tak interesa, jak i powagę szkoły i nauczyciela;

16. prezentować nauczycieli na opróżnione posady tam, gdzie to prawo prezentacyi wykonywał komitet konkurencyjny;

17. podawać wyjaśnienia i opinie swe do reprezentacyi gminnej i władz przełożonych, którym Rada szkolna miejscowa wnioski swe każdego czasu przedstawiać ma prawo.

Rada szkolna miejscowa jest organem uchwalającym i nadzorującym; jej przewodniczący organem wykonawczym.

§. 10.

Zpod władzy Rady szkolnej miejscowej wyjęte są szkoły ćwiczeń, połączone z seminaryami nauczycielskiemi; tam tylko gdzie szkoły takie w całości lub częściowo utrzymywane są z środków gminnych, ma nad niemi Rada szkolna miejscowa władzę określoną w §. 9. ustęp 1 — 9.

§. 11.

Członkowie Rady szkolnej miejscowej wybierają zpomiędzy siebie absolutną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę na przeciąg lat trzech.

Dyrektorowie i nauczyciele szkół, podlegających Radzie szkolnej miejscowej, nie mogą jej przewodniczyć.

Gdyby przewodniczący lub jego zastępca z powodu jakiejkolwiek przeszkody nie mógł przewodniczyć na posiedzeniu, kieruje obradami najstarszy wiekiem z obecnych członków Rady szkolnej miejscowej.

Rada szkolna miejscowa, skoro się ukonstytuowała, donieść o tem winna reprezentacyi gminnej i Radzie szkolnej okręgowej.

§. 12.

Rada szkolna miejscowa zbiera się najmniej raz w miesiąc na posiedzenia zwyczajne.

Przewodniczący może jednak każdego czasu zwołać nadzwyczajne posiedzenie, winien zaś zwołać je, jeżeli dwóch członków Rady tego zażąda.

§. 13.

Do ważności uchwały potrzebna jest obecność przynajmniej trzech członków i absolutna większość głosów.

Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo zawiesić przeprowadzenie uchwał sprzeciwiających się według jego zdania ustawie albo interesom szkoły, i sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej.

Zażalenia przeciw uchwałom i rozporządzeniom Rady szkolnej miejscowej idą do Rady szkolnej okręgowej. Wnosić je należy w Radzie szkolnej miejscowej, i mają moc odraczającą, o ile są wniesione w czternastu dniach po ogłoszeniu uchwały, przeciw której strona się żali.

§. 14.

Żaden członek Rady szkolnej miejscowej nie może brać udziału w obradach i głosowaniu nad sprawami tyczącemi się jego własnych interesów.

§ 15.

W sprawach tak pilnych, że nie można z niemi czekać do przyszłego posiedzenia zwyczajnego, a nadzwyczajnego zwołać nie można, może przewodniczący sam wydać rozporządzenie; musi jednak bezzwłocznie i najpóźniej na następnem posiedzeniu zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej miejscowej.

§. 16.

Do nadzorowania dedaktyczno-pedagogicznego stanu szkoły Rada szkolna okręgowa ustanowi jednego członka Rady szkolnej miejscowej miejscowym dozorcą szkolnym.

Dozorca szkolny miejscowy ma się znosić z przewodniczącym szkoły.

Jeżeli powstanie między nimi różnica zdań, to każda strona ma prawo udać się do Rady szkolnej okręgowej po rozstrzygnienie.

W szkołach, gdzie jest więcej nauczycieli, dozorca szkolny miejscowy ma prawo być obecnym na konferencyach nauczycielskich.

W miejscowościach, gdzie dwie lub kilka szkół Radzie szkolnej miejscowej podlega, może być dwóch dozorców szkolnych, wyznaczonych do nadzorowania dydaktyczno-pedagogicznego.

Inni członkowie Rady szkolnej miejscowej mają także prawo odwiedzania szkół, aby się przekonać o ich stanie. Prawo prowadzenia potrzebnych zarządzeń nie służy wszakże pojedynczemu członkowi, tylko całej Radzie.

§ 17.

Członkowie Rady szkolnej miejscowej nie mają prawa do wynagrodzenia za sprawowanie swych czynności.

Połączone z niem wydatki zwrócone im będą gotówką z funduszów gminnych, z których także opędzać się będą niezbędne koszta kancelaryjne.

§. 18.

Duszpasterze, należący do Rad szkolnych miejscowych, prócz wspólnego z innymi członkami Rady szkolnej miejscowej prawa nadzorowania, nie uwłaczając postanowieniu, zawartemu w §. 2. ustawy Państwa z dnia 25. maja 1868. r. (Dz. praw Państwa nr. 48.), mają szczegółowe prawo nadzorowania nauki religii, w szkole udzielanej.

§. 19.

W razie opróżnienia posady nauczyciela w szkole miejscowej, Rada szkolna miejscowa zarządzi bezzwłocznie tymczasowe zastępstwo. Równocześnie poda swe tymczasowe zarządzenie do zatwierdzenia Radzie szkolnej okręgowej, i zawezwie ją do rozpisania konkursu dla stałego obsadzenia posady.

Po upływie terminu nastąpi z listy ukwalifikowanych kandydatów, przez Radę szkolną okręgową Radzie szkolnej miejscowej udzielonej, wybór stałego nauczyciela, przez uprawnionych do tego dokonać się mający. O wyborze tym zawiadomi Rada szkolna miejscowa Radę szkolną okręgową, i podda go pod zatwierdzenie Rady szkolnej krajowej.

Tytuł II.

Rada szkolna okręgowa.

§ 20.

Bezpośrednio wyższy nadzór nad szkołami ludowemi sprawuje Rada szkolna okręgowa.

§. 21.

Kraj dzieli się na dwadzieścia następujących okręgów szkolnych, mieszczących w sobie całkowite polityczne powiaty:

1. Okręg szkolny **Krakowski** (pol. pow. Chrzanów, Kraków, Wieliczka).
2. „ „ **Wadowicki** (pol pow. Wadowice, Biała, Żywiec, Myślenice).
3. „ „ **Bocheński** (pol. pow. Bochnia, Limanowa, Brzesko).
4. „ „ **Nowo-Sądecki** (pol. pow. Nowy-Targ, Nowy-Sącz, Grybów).
5. „ „ **Jasielski** (pol. pow. Gorlice, Jasło, Krosno).
6. „ „ **Tarnowski** (pol. pow. Tarnów, Pilzno, Mielec, Dąbrowa).

7. „ „ **Rzeszowski** (pol. pow. Ropczyce, Rzeszów, Kolbuszowa, Tarnobrzeg, Nisko)
8. „ „ **Sanocki** (pol. pow. Brzozów, Sanok, Lisko).
9. „ „ **Jarosławski** (pol. pow. Jarosław, Łańcut, Cieszanów).
10. „ „ **Przemyski** (pol. pow. Bircza, Przemyśl Mościska, Jaworów).
11. „ „ **Samborski** (pol. pow. Staremiasto, Sambor, Rudki, Drohobycz, Turka).
12. „ „ **Stryjski** (pol. pow. Stryj, Żydaczów, Dolina).
13. „ „ **Lwowski** (pol. pow. Gródek, Lwów, Bóbrka).
14. „ „ **Brzeżański** (pol. pow. Podhajce, Brzeżany, Przemyślany, Rohatyn).
15. „ „ **Żółkiewski** (pol. pow. Żółkiew, Rawa, Sokal).
16. „ „ **Złoczowski** (pol. pow. Złoczów, Brody, Kamionka).
17. „ „ **Tarnopolski** (pol. pow. Tarnopol, Zbaraż, Skałat, Trembowla, Husiatyn).
18. „ „ **Stanisławowski** (pol. pow. Kałusz, Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna).
19. „ „ **Czortkowski** (pol. pow. Buczacz, Zaleszczyki, Borszczów, Czortków).
20. „ „ **Kołomyjski** (pol. pow. Kossów, Śniatyn, Kołomyja, Horodenka, Tłumacz).

Każde miasto zpomiędzy tych dwudziestu, od których nazwy okręgom szkolnym nadano, jest siedzibą jednej Rady szkolnej okręgowej.

Miasta, rządzące się własnym statutem, mogą tworzyć osobne okręgi szkolne z osobnemi Radami szkolnemi okręgowemi.

Na teraz tyczy się to miast Lwowa i Krakowa.

§. 22.

Rada szkolna okręgowa składa się,

a) z przewodniczącego, którym jest naczelnik tej władzy politycznej powiatowej, której siedziba jest oraz siedzibą Rady szkolnej okręgowej;

b) z duchownego każdego wyznania, liczącego w okręgu więcej niż 2.000 dusz.

Mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej. Reprezentanta religii izraelickiej wybierają przełożeństwa gmin konfesyjnych w okręgu;

c) z dwóch reprezentantów zawodu nauczycielskiego: jednego z nich wybiera zgromadzenie nauczycieli okręgu szkolnego, drugim jest dyrektor seminaryum nauczycielskiego, jeżeli się zakład taki w okręgu znajduje; w przeciwnym razie dyrektor jednej ze szkół średnich, w okręgu szkolnym znajdujących się, a gdy i szkoły średniej nie ma, kierownik jednej ze szkół ludowych, którego wyznaczy Rada szkolna krajowa;

d) z delegatów Rad powiatowych, okręgiem szkolnym objętych, a mianowicie po jednym reprezentancie każdej Rady powiatowej;

e) z inspektora szkolnego okręgowego.

Zastępcę przewodniczącego wybiera Rada szkolna okręgowa bezwzględną większością głosów ze swego grona.

§. 23.

Reprezentanci zawodu nauczycielskiego będą obierani na trzy lata. Duchowni (§. 22. *b*) pozostaną na swoim urzędzie dopóty, dopóki nie zostaną odwołani przez swoich mocodawców.

§. 24.

Dla miast rządzących się własnym statutem, stanowią się co do składu Rady szkolnej okręgowej (miejskiej) następujące wyjątki od przepisów, objętych §. 22.:

a) przewodniczącym jest prezydent miasta (burmistrz);

b) każde wyznanie, które liczy więcej jak 500 dusz w mieście, ma być reprezentowane w Radzie szkolnej okręgowej przez swego delegata;

c) postanowienie §. 22. lit. *d*) nie ma tutaj zastosowania. Natomiast wybiera reprezentacya gminna zpośród siebie, albo zpośród innych osób wybieralnych do reprazentacyi gminnej dwóch członków do Rady szkolnej okręgowej. Utrata wybieralności do reprezentacyi gminnej pociąga za sobą wystąpienie z Rady szkolnej okręgowej.

§. 25.

Do strzeżenia religijnych interesów tych mieszkańców szkolnego okręgu, do których wyznania żaden z członków Rady szkolnej okręgowej nie należy, wybiera taż Rada dla każdego z wyznań osobnego doradcę.

§ 26.

Wszystkie w §§. 22., 24. i 25. wyszczególnione mianowania i wybory potrzebują zatwierdzenia Rady szkolnej krajowej.

§ 27.

Rada szkolna okręgowa ma, ze względu na wszystkie szkoły ludowe publiczne, i wszystkie należące do jej okręgu zakłady naukowe prywatne, niemniej na szkoły specyalne początkowe, i na znajdujące się w okręgu ochronki dla dzieci ten sam zakres działania, jaki według dotychczasowych przepisów służył politycznym władzom powiatowym i okręgowym nadzorcom szkolnym.

W szczególności ma Rada szkolna okręgowa:

1. Zastępować na zewnątrz sprawy okręgu szkolnego, mieć dokładny przegląd stanu szkół w okręgu, tudzież starać się o prawem przepisany porządek w szkołach, i o polepszenie, o ile to być może, tak w ogóle, jak co do każdej szkoły z osobna;

2. starać się o ogłaszanie ustaw i rozporządzeń wyższych władz szkolnych w przedmiocie spraw szkolnych, tudzież o przeprowadzenie tych ustaw i rozporządzeń;

3. prowadzić pertraktacye co do regulowania i rozszerzenia szkół istniejących, tudzież co do zakładania nowych szkół; rozstrzygać w pierwszej instancyi o przyłączeniach do związku i wyłączeniach ze związku szkolnego; nadzorować budowle szkolne, sprawiać sprzęty i inne potrzeby, sprawdzać i potwierdzać fasye szkolne;

4. opiekować się funduszami i fundacyami szkolnemi miejscowemi, o ile do tego nie są przeznaczone osobne władze, albo o ile te czynności dla wyższej władzy nie są zastrzeżone; prowadzić pertraktacye o subwencyonowanie pojedynczych szkół z funduszów powiatowych i krajowych;

5. opiekować się nauczycielami, niemniej pod względem ekonomicznym i policyjnym szkołami; rozstrzygać w pierwszej instancyi zażalenia w sprawach dotacyj i opłat emerytalnych, o ile tych opłat nie ponosi skarb Państwa lub kraju, tudzież w sprawach środków pomocniczych do nauki i preliminarzów szkolnych i reparacyj konkurencyjnych;

6. używać środków przymusowych w razach ustawą oznaczonych;

7. tymczasowo obsadzać opróżnione posady przy szkołach; współdziałać w stanowczem obsadzaniu posad, względnie zaś w posuwaniu nauczycieli na wyższe płace;

8. przeprowadzać śledztwa w przekroczeniach dyscyplinarnych nauczycieli, i co do usterek w szkole; rozstrzygać o tem w pierwszej instancyi, albo w razie potrzeby czynić wnioski do Rady szkolnej krajowej;

9. starać się o dalsze kształcenie nauczycieli, urządzać konferencye nauczycielskie, i czuwać nad ich postępem; nadzorować biblioteki szkolne i biblioteki dla nauczycieli;

10. zawiązywać Rady szkolne miejscowe, oznaczać ich granice i siedzibę, wspierać je i czuwać nad ich działaniem;

11. zarządzać nadzwyczajne inspekcye szkół;

12. po wysłuchaniu Rady szkolnej miejscowej, naznaczać odpowiedny miejscowym okolicznościom czas do prawem przepisanych wakacyj w szkołach elementarnych;

13. udzielić objaśnień i opinii, robić wnioski i peryodyczne sprawozdania do wyższych władz szkolnych.

§. 28.

Rada szkolna okręgowa zbiera się przynajmniej raz w miesiąc na zwyczajne obrady. Przewodniczący może według potrzeby, a winien na wniosek dwóch członków w przeciągu ośmiu dni zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Wszystkie sprawy, o których trzeba rozstrzygać, przedkładać sprawozdania lub wnioski, mają być kolegialnie traktowane.

W porozumieniu z Radą szkolną krajową nada sobie Rada okręgowa regulamin czynności, i określi bliżej kompetencyę wydziału wykonawczego.

§. 29.

Do stanowienia uchwał potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo wstrzymać przeprowadzenie uchwał, sprzeciwiających się według jego zdania ustawie, i zasięgnąć natychmiast decyzyi Rady szkolnej krajowej.

Przy obradach i głosowaniu nad sprawami tyczącemi się osobistych interesów jednego z członków, członek ten udziału mieć nie może.

Żażalenia przeciw uchwałom Rady szkolnej okręgowej idą do Rady szkolnej krajowej.

Wnosić je należy w Radzie szkolnej okręgowej, i mają moc odraczającą, jeżeli zostały wniesione w czternastu dniach po ogłoszeniu uchwały, przeciw której strona się żali.

§. 30.

W sprawach wymagających pospiechu, chociażby te sprawy kolegialnie miały być traktowane, może przewodniczący wydać bezpośrednie rozporządzenia, winien jednak bezzwłocznie, a najpóźniej na najbliższem posiedzeniu zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej okręgowej.

§ 31.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje się osobnego inspektora okręgowego, który ma być zazwyczaj z grona nauczycieli na ten urząd powołany. Tych prowizorycznych inspektorów mianuje Minister Wyznań i Oświecenia na podstawie terny, przez Radę szkolną krajową przedłożonej.

Naukę religii pod względem dogmatycznym nadzoruje władza duchowna.

§. 32.

Okręgowy inspektor ma obowiązek peryodycznie odbywać wizytacyę szkół.

Jest on upoważniony w dydaktyczno-pedagogicznym względzie udzielać rad i zaradzać spostrzeżonym w tej mierze niedostatkom przez udzielanie na miejscu ustnych wskazówek. Jemu także służy przewodnictwo na okręgowych konferencyach nauczycielskich.

Podczas wizytacyi powierzonych sobie szkół publicznych ma inspektor okręgowy przedewszystkiem uważać:

1 na dozorcę szkolnego miejscowego, czy wypełnia swe obowiązki służbowe;

2 na przestrzeganie przepisów prawnych przy przyjmowaniu i wydalaniu dzieci ze szkoły;

3. na biegłość, pilność, na zachowanie się nauczycieli w ogóle, na panującą w szkole karność, porządek i ochędóstwo;

4. na przestrzeganie planu nauk, na metodę naukową i na postępy dzieci w ogóle, i w pojedynczych przedmiotach;

5. na zaprowadzone środki do nauki służące, i na przybory pomocnicze, tudzież na wewnętrzne urządzenie szkoły;

6. na stosunki ekonomiczne szkoły, w szczególności na dotacyę nauczycieli, czy nauczyciel otrzymuje regularnie zapewniony mu dochód, czy i jakiem trudni się ubocznem zajęciem.

Przy wizytacyi prywatnych zakładów szkolnych i wychowawczych winien inspektor szkolny okręgowy na to uważać, czy zakłady te odpowiadają warunkom, pod któremi były założone, i czy nie przekraczają granic swego uprawnienia.

§. 33.

Inspektorowie szkolni okręgowi mają robić sprawozdania o swych czynnościach do Rady szkolnej okręgowej z dołączeniem potrzebnych wniosków i wskazówek, których na miejscu udzielili.

Sprawozdania te mają być przedłożone wraz z uchwałami, w skutek nich zapadłemi Radzie szkolnej krajowej, ktora ogłaszając sprawozdania szkolne, powinna mieć na nie wzgląd należyty.

§. 34.

Doradcy Rady szkolnej okręgowej (§. 25.) mają prawo zwiedzać znajdujące się w okręgu szkoły swojego wyznania, aby się przekonać o ich stanie, tudzież mają prawo być obecnymi przy peryodycznych wizytacyach tychże przez inspektorów szkolnych okręgowych; wreszcie mają prawo donosić Radzie szkolnej okręgowej o zrobionych przez siebie spostrzeżeniach, i czynić wnioski w celu polepszenia rzeczonych szkół.

Rada szkolna okręgowa ma zasięgać zdania doradców we wszystkich przedmiotach, zostających w związku z ich powołaniem; doradcy zaś mogą uczestniczyć w dotyczących obradach Rady szkolnej okręgowej z głosem stanowczym.

§. 35.

Przewodniczący w Radzie szkolnej okręgowej przydziela członkom Rady wpływające sprawy do zreferowania.

Polityczna władza powiatowa dostarcza Radzie szkolnej okręgowej potrzebnych ubikacyj i sił pomocniczych, opędza także jej potrzeby kancelaryjne.

W miastach rządzących się własnym statutem gminnym, daje Radzie szkolnej okręgowej ubikacye i niezbędne siły pomocnicze reprezentacya gminna; potrzeby kancelaryjne opędzane będą z funduszów gminnych.

§. 36.

Inspektorowie szkolni okręgowi są urzędnikami Państwa i pobierają ze skarbu Państwa płacę roczną w kwocie 1.000 złr. w. a. z prawem postąpienia o 100 złr. po każdych pięciu latach odbytej w tym zawodzie służby, tudzież 400 złr. w. a. rocznie jako ryczałt dyet. Oprócz tego otrzymują ryczałtową kwotę roczną do opędzenia kosztów podróży.

Wysokość tych kwot oznacza Minister Wyznań i Oświecenia na wniosek Rady szkolnej krajowej.

§. 37.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące jej czynności wydział wykonawczy, do którego należą:

a) prezes,

b) jego zastępca,

c) inspektor szkolny okręgowy.

Nieobecność któregobądź z członków wydziału wykonawczego, o ile nie była spowodowana winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż wydziału.

§. 38.

Prezes i zastępujący członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe całego okręgu, delegaci rad powiatowych szkoły swego powiatu; duchowni szkoły służące dzieciom ich wyznania lub obrządku.

Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

§. 39.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej sprawują swoje czynności bezpłatnie, i mają tylko prawo do zwrotu kosztów podróży z powodu posiedzeń tejże Rady.

Reprezentantom zawodu nauczycielskiego w Radzie szkolnej okręgowej (§. 22. c.), jeżeli nie są w siedzibie Rady zamieszkali, zwraca koszta podróży skarb Państwa, delegaci Rad powiatowych mogą żądać zwrotu tychże kosztów z funduszów powiatowych.

§. 40.

Sprzeciwiające się tej ustawie przepisy o nadzorze nad szkołami ludowemi, tudzież niezgodne z nią postanowienia ustawy o konkurencyi szkolnej z dnia 12. sierpnia 1866. znoszą się.

Postanowienia dodatkowe.

§. 41.

Z wyjątkiem Rad szkolnych okręgowych w Czortkowie i Kołomyi, do których nowe wybory w myśl §. 22. lit. *b) c) d)* z powodu zmiany terytoryalnej winny być przedsięwzięte, mają nadal w składzie swym na podstawie niniejszej ustawy istnieć i działać nadzorcze władze szkolne, utworzone na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 1. grudnia 1870 (Dz. ust. i rozp. kraj. Część XXIX z dnia 31. grudnia 1870.)

§. 42.

Komitety szkolne konkurencyjne, istniejące na mocy ustawy z dnia 12. sierpnia 1866. mają być rozwiązane, a czynności ich przechodzą na Rady szkolne miejscowe.

Alegat VII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wykupna mesznego, proskurnego, skópczyny i innych tej natury danin kościelnych.

Wysoki Sejmie!

Sprawa, którą Wydział krajowy Wysokiej Izbie niniejszem przedstawia, była już potrzykroć przedmiotem obrad sejmowych.

Na posiedzeniu z dnia 2. marca 1866. wniósł poseł Rusiecki, ażeby Wysoka Izba uchwaliła, iż dawne daniny, tak zwane meszne i skópczyna, gdzie jeszcze do tej pory istnieją, za zapłatą mają być zniesione. Wniosek ten odesłano do komisyi administracyjnej, która zeń zdała sprawę na posiedzeniu z dnia 22. marca 1866. Komisya była tego zdania, iż patent z dnia 15. sierpnia 1849. (§. 5.) orzekł już w zasadzie, iż wzmiankowane daniny mają być wykupione, że zatem postanowienia takiego nanowo uchwalać nie potrzeba, lecz jedynie wezwać c. k. Rząd, aby ogłosił nowy termin do zgłaszania się o wykupno danin. Na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4 października 1850. (§. 68.) był już raz podobny termin ustanowiony, a mianowicie po dzień 31. grudnia 1854., lecz zdaniem komisyi termin ten nie był ogłoszonym formalnie, gdyż odnośnego edyktu nie zamieszczono w Dzienniku praw krajowych, w skutek czego wiele stron o wykupno danin się nie zgłosiło. Komisya wniosła przeto, ażeby Wysoka Izba przeszła do porządku dziennego nad wnioskiem posła Rusieckiego, a wezwała natomiast c. k. Rząd do wydania stosownych rozporządzeń, na mocy których wzmiankowane daniny, zgodnie z zasadą, wyrzeczoną w patencie z dnia 15. sierpnia 1849. jeszcze do wykupu dopuszczonemiby być mogły.

Mimo wywodów ówczesnego pana Komisarza rządowego, który wykazywał, że c. k. Rząd nie będzie mógł spełnić żądania Wysokiej Izby, gdyż termin wykupu prawnie i formalnie był ogłoszony, czem uczyniono zadość wymogom §. 68. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. października 1850. poszła Wysoka Izba za zapatrywaniem swej komisyi, i zamieniła wnioski jej w uchwałę.

Krok ten pozostał bez skutku, gdyż c. k. Rząd utrzymał zdanie swego Komisarza sejmowego, i pismem do J. O. Księcia Marszałka krajowego z dnia 19. grudnia 1866. do l. 5.533, odpowiedział, że nie może uczynić zadość wezwaniu Wysokiego Sejmu, albowiem nie jest powołanym do wydania wyraźnego rozkazu co do dodatkowego wykupu w mowie będących danin, równie jak nie może wystąpić z inicyatywą celem wykupu takowych drogą dobrowolnych ugód.

Usunięta w ten sposób sprawa poruszoną została ponownie przez posła Jakóbika, który na posiedzeniu z dnia 11. września 1868. postawił wniosek, zmierzający do zniesienia skópczyny, mesznego, proskur-

nego itp. danin. Komisya administracyjna, której ten wniosek przekazano, zdała zeń sprawę na posiedzeniu z dnia 7. października 1868, i w skutek jej wniosku uchwaliła Wysoka Izba:

1.) przejść do porządku nad wnioskiem posła Jakóbika, i

2.) polecić Wydziałowi krajowemu, żeby wygotował projekt do ustawy, normującej ostatecznie przeprowadzenie wykupna mesznego, skópczyny, proskurnego i innych tej natury danin kościelnych

Wywiązując się z tego polecenia przedłożył Wydział krajowy na posiedzeniu z dnia 5. listopada 1869. Wysokiej Izbie projekt do ustawy, który po krótkiej dyskusyi bez zmiany uchwalono.

W projekcie tym oparł się Wydział krajowy na patencie z dnia 15. sierpnia 1849. i na zawartem tam postanowieniu, iż pozostałe jeszcze różne daniny stałe w naturaliach dla kościoła i plebana, które nie są w związku z dziesięciną, mają być wykupione. Ponieważ zaś w rozporządzeniu z dnia 4 października 1850. które normuje sposób przeprowadzenia tego wykupu, powiedziano, że te daniny w naturaliach nie będą reluowane z urzędu, tylko aż się o to jedna lub druga strona zgłosi; ponieważ sposoby ich wykupu, podobnie jak i innych powinności, polegających na prawie do dziesięciny, w wzmiankowanym patencie i rozporządzeniu, są podane; ponieważ zresztą tylko w skutek niedokładnego ogłoszenia edyktu c. k. Rządu, ustanawiającego ostateczny termin do zgłaszania się o wykupno będących w mowie danin, i w skutek zaniedbania owego terminu ze strony interesowanych nie wszyscy o wykupno się zgłosili, i daniny te we wielu miejscach po dziś dzień się ostały; zwrócił Wydział krajowy uwagę głównie na potrzebę odnowienia terminu do zgłaszania się o wykupno i do niej ograniczył projekt do ustawy, pozostawiając sposób przeprowadzenia wykupu, skalę indemnizacyi i oznaczenie wartości danin w obrębie tych ustaw, które już sposób reluowania tak tych, jak innych danin i powinności określają.

Innego atoli zdania był c. k. Rząd, skoro doradził Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, aby odmówił najwyższej sankcyi uchwalonemu przez Wysoką Izbę projektowi do ustawy.

Odezwa c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 14 stycznia 1870. do l. 276., którą o odmówieniu sankcyi Wydział krajowy uwiadomiono, oznajmia, iż stało się to „z powodu, że, jakkolwiek pożądane jest rozwiązanie tego stosunku, projekt do ustawy nie zawiera dostatecznych postanowień ani co do sposobu wykupu, ani co do skali indemnizacyi, ani co do wartości danin, uiszczanych w naturaliach.“

Jakkolwiek Wydział krajowy nie może z c. k. Rządem dzielić przekonania, iż do przeprowadzenia wykupu wzmiankowanych danin potrzeba niezbędnie świeżego, ustawodawczego określenia powyższych trzech warunków, gdyż takowe w ustawach i rozporządzeniach, przeprowadzających relucyę podobnych danin i powinności szczegółowo są określone, przecież godząc się z zapatrywaniem c. k. Rządu pod tym względem, że spieszne rozwiązanie tego stosunku jest pożądane, przystąpił do ponownego opracowania przedmiotu z uwzględnieniem powyższych trzech warunków, przez c. k Rząd postawionych, i obecnie przedkłada nowy projekt */. Wysokiej Izbie do uchwalenia.

W projekcie tym zwraca Wydział krajowy uwagę Wysokiej Izby głównie na tę okoliczność, iż uważał za stosowne zaprojektować w §. 1. zasadnicze orzeczenie:

1.) iż daniny o których mowa, mają być na żądanie wykupione, i

2) iż ustawa odnosi się nie tylko do danin w naturaliach, lecz także do danin w gotówce.

Co do 1) uznaje Wydział krajowy ponowienie zasadniczego orzeczenia co do relucyi danin, mimo §. 5. patentu z dnia 15. sierpnia 1849. za potrzebne, a to z powodu, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 4. października 1850. (któremu również mocy ustawy odmówić nie można, gdyż opiera się na oddzielnem najwyższem postanowieniu z dnia 15. sierpnia 1850.) w §. 64. lit a) w ten sposób §. 5 powołanego patentu

tłumaczy, że gdyby tylko na mocy tego postanowienia reluicya była przeprowadzaną, mogłyby być z pod prawa do reluicyi wyjęte owe daniny, które obowiązany nie z tytułu posiadania gruntu, lecz jako osoba uiszcza, a szczegółowo proskurne, które § 64. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 4. października 1850. wyraźnie jako wyjęte zpod prawa do reluicyi wymienia.

Co do 2. wskazują nieuniknioną potrzebę liczne, w petycyach do Wysokiego Sejmu przytoczone wypadki, w których daniny, uiszczane w naturaliach łączą się z drobnemi daninami w gotówce. Już pose Gross, przy dyskusyi nad projektem do ustawy na posiedzeniu z dnia 5. listopada 1869. podnosił potrzebę rozszerzenia prawa do reluicyi i na daniny w gotówce, i cofnął odnośną poprawkę jedynie z uwagi, że projekt, zawierający podobne postanowienie mógłby nie uzyskać najwyższej sankcyi dlatego, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 4. października 1850. w §. 64 lit. c) daniny uiszczane w gotówce zpod prawa do reluicyi wyraźnie usuwa. Wzgląd ten atoli nie mógł już obecnie powodować Wydziałem krajowym przy układaniu nowego projektu, gdyż podobne postanowienie zawiera się także w ustawie królestwa Czech z dnia 11. maja 1869. a nie stanowiło przeszkody w sankcyonowaniu tejże ustawy.

Wydział krajowy sądzi, że i w dalszych postanowieniach, które (odpowiadając warunkom postawionym ze strony c. k. Rządu) najprościejsze rozwiązanie sprawy mają na celu, nie mieści załączony projekt nic takiego, coby stało w sprzeczności z uznaną już w Wysokiej Izbie zasadą słusznego reluowania wzmiankowanych danin; wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy załączony projekt do ustawy uchwalić.

We Lwowie dnia 7. lipca 1871.

W zastępstwie J. O. Księcia Marszałka

Oktaw Pietruski,
Członek Wydziału krajowego jako Sprawozdawca.

Projekt do ustawy.

tyczącéj się wykupna mesznego, skópczyny, proskurnego itp. danin, uiszczanych w naturaliach i gotówce kościołom i plebaniom, a polegających na osobnych od dziesięciny niezawisłych tytułach.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Daniny w naturaliach i w gotówce, które nie w skutek prawa do dziesięciny, jako pewna część przychodu gruntowego w plonie, lecz jako niezmienne daniny dla kościołów i plebanow na podstawie osobnych tytułów są uiszczane, mają być wykupione.

§. 2.

Wykupienie tych danin nastąpić może tylko wtenczas, kiedy albo uprawniony do ich pobierania, albo gmina, do ich uiszczania obowiązana, a jeśli zobowiązanie nie zawisło od związku gminnego, każdy z obowiązanych wykupna w terminie na ten cel wyznaczonym zażąda.

§. 3.

Wykupno danin, do których gmina jest obowiązana, może nastąpić na podstawie uchwały rady gminnej.

Za bezwłasnowolnych żądać mogą wykupu ich prawni zastępcy. Ugody, przez tych prawnych zastępców imieniem bezwłasnowolnych zawarte nie potrzebują do ich prawomocności zatwierdzenia instancyj opiekuńczych lub kuratelarnych.

§. 4

Miarę wynagrodzenia uprawnionych stanowi prawnie oznaczona wartość danin, a roszczenia ich mają być uważane za zupełnie zaspokojone, jak skoro wykup zostanie przeprowadzonym na podstawie niniejszych przepisów.

§ 5.

Wyjąwszy te wypadki, gdzie już nastąpiła reluicya na mocy ustaw o uwolnieniu gruntu od ciężarów, ma się wartość danin w naturze oznaczać wedle cen miejscowych, a mianowicie:

a.) przy naturaliach, zapisywanych w cenniku targowym, wedle ceny przeciętnéj z 10 lat, t. j. od roku włącznie 1858. do włącznie 1870. w ten sposób, że z obliczenia wypuści się rok z najwyższemi i rok z najniższemi cenami;

b.) przy naturaliach nie zapisywanych w cenniku targowym, i których ceny nie można w wierzytelny sposób oznaczyć, na podstawie orzeczenia znawców i z uwzględnieniem powyższego okresu lat.

§. 6.

W wypadkach, w których znawcy mają orzekać, wybiera każda strona jednego znawcę, a obie strony razem superarbitra, którego orzeczenie w obrębie zdań, objawionych przez znawców, jest rozstrzygające.

Jeżeli jedna ze stron znawcy nie wybierze, lub jeśli się obie strony nie zgodzą na superarbitra, natenczas dopełnia tego za nich komisya indemnizacyjna.

§. 7.

Stronom wolno jest porozumiewać się ze znawcami i dostarczać im materyału do gruntownego zbadania sprawy.

Na żądanie jednéj ze stron mogą być znawcy przed wydaniem orzeczenia zaprzysiężeni.

Przeciw orzeczeniu znawców nie można się odwoływać.

§. 8

Daniny w gotówce mają być na walutę austryacką obliczone.

§. 9.

Od rocznéj wartości danin należy odliczyć 5 od sta jako wydatek na ich pobór.

Pozostała po tém odliczeniu czysta wartość roczna danin, pomnożona przez 20, stanowi kapitał indemnizacyjny, a pięcioprocentowa renta dochód uprawnionego.

§. 10.

Dniem wykupu jest dzień 1. maja, który nastąpi po prawnem zawarciu układu indemnizacyjnego lub prawomocnem orzeczeniu władzy. Do dnia tego mają być wypełniane dawne zobowiązania.

Spłata kapitału reluicyjnego rozpoczyna się z 1szym listopada tegoż samego roku.

§. 11.

Od kapitału indemnizacyjnego należy odliczyć kwotę w centach w. a., jeżeli takowa przy obliczeniu wypadnie, i tym sposobem zaokrąglić go na całe złote w. a.

Ten kapitał indemnizacyjny mają obowiązani spłacić w przeciągu lat 20 rocznemi ratami na dniu 1. listopada każdego roku w tej c. k. kasie podatkowej, która przy zawarciu układu indemnizacyjnego będzie oznaczoną. Wraz z pierwszą ratą ma się także spłacić odliczona od kapitału indemnizacyjnego kwota w centach w. a.

§. 12.

Obowiązanym służy prawo spłacić każdego czasu czyto kilka rat, czy cały kapitał na raz.

§. 13.

Wraz z każdą ratą kapitału, na dniu 1. listopada przypadającą, mają być spłacane całoroczne 5% odsetki, za czas od 1. maja tegoż samego roku do 30. kwietnia roku następującego od całej ilości kapitału, która 1. maja tegoż samego roku była do spłacenia.

W razie spłacania rat kapitału w wcześniejszych terminach w ciągu roku, należy także za przeciąg całoroczny odsetki obliczyć i równocześnie spłacić.

§. 14.

Dnia 1. maja każdego roku wydaje c. k. kasa podatkowa bezpośrednio uprawnionemu odsetki, spłacone wiedle wysokości pozostającego kapitału, jako przypadającą mu roczną rentę, raty kapitału zaś oddaje kościelnemu komitetowi konkurencyjnemu, który je fraktyfikuje i dochody uprawnionemu wypłaca.

§. 15.

Rozpoznawczemi komisyami pierwszej instancyi są te c. k. starostwa powiatowe, w których obrębie znajdują się uprawnione kościoły i plebanie.

Dalszemi instancyami są c. k Namiestnictwo i c. k Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§. 16.

Podania o wykupno danin należy wnosić na pismie do c. k. starostwa.

§. 17.

W celu przeprowadzenia układu indemnizacyjnego wzywa komisya bezpośrednio interesowanych lub ich pełnomocników dla dania wyjaśnień, które ustnie udzielić są obowiązani, gdyż w przeciwnym razie rozstrzyga komisya na podstawie aktów i urzędowo zasiągniętych wiadomości.

W razie, gdy znawcy do rozstrzygnięcia sprawy są powołani, ma im komisya udzielić wszelkiej pomocy wyjaśnień.

§. 18.

Gdyby między stronami nie przyszło do skutku porozumienie, do którego zawsze dążyć należy, a mianowicie w wypadkach, w którychby prawu pobierania danin zaprzeczano, ma komisya na podstawie faktycznego stanu rzeczy wydać orzeczenie, i podać je stronie zaprzeczającej do wiadomości z tem dołożeniem, że może w nieodraczalnym terminie trzech miesięcy udać się do drogi prawa, i przed komisyą się wykazać, że pozew wytoczyła. Strona nie wytaczająca pozwu w przeciągu tego czasu, traci prawo do dalszych zażaleń, i orzeczenie komisyi staje się prawomocne.

Tożsamo odeszle komisya uprawnionego do drogi prawa, gdyby faktyczne pobieranie danin nie dało się sprawdzić. W razie gdyby uprawniony w nieodraczalnym terminie trzech miesięcy pozwu nie wytoczył, będzie to oznaczało, iż się zrzeka swych roszczeń.

§. 19

Pozwy, wniesione w należytym terminie, mają sądy załatwiać wedle przepisów o sumarycznem postępowaniu i z możliwym pośpiechem.

Prawomocny wyrok sądowy będzie podstawą dalszego postępowania komisyi indemnizacyjnej.

§. 20.

Przeciw orzeczeniom komisyi mogą się strony odwoływać do c. k. Namiestnictwa, a w razie, gdyby takowe orzeczenia nie zatwierdziło, do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych. Rekurs ma być w prekluzyjnym terminie dni 30, i zawsze przez komisyę wniesiony.

Przeciw orzeczeniu, zatwierdzonemu przez c. k. Namiestnictwo nie można się już do c. k. Ministerstwa odwoływać.

§. 21.

Prawomocny układ indemnizacyjny lub wyrok ma być udzielony oznaczonej w nim (§. 11.) c. k. kasie podatkowej, która wedle przepisów określających pobór c. k podatków, ściągać ma raty kapitału indemnizacyjnego i odsetki od obowiązanych, i wydawać im na nie kwity.

§. 22.

C. k. starostwa powiatowe (§. 15.) przeprowadzają wszelkie w tej ustawie im przydzielone czynności w miejscu swoich siedzib i bez żadnych kosztów dla stron.

Strony ponoszą wspólnie tylko te koszta, które znawcom prawomocnie przez komisye rozpoznawcze przyznane zostaną.

§. 23.

Przepisy, sprzeciwiające się niniejszej ustawie znoszą się.

§. 24.

Wykonanie téj ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

L. 11479 z r. 1870.

Alegat VIII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o ustawie, zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: *a)* ptaków użytecznych w gospodarstwie krajowem, *b)* nietoperzy i jéżów.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 2. Września 1870. uchwalił Wysoki Sejm na wniosek posła Majera, polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby przy najbliższem zebraniu się Wysokiego Sejmu przedstawił przygotowany w r. 1869. projekt do ustawy, zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: *a*) ptaków użytecznych w gospodarstwie krajowem, *b*) nietoperzy i jeżów.

Projekt ten wniósł Wydział krajowy w roku wymienionym do Wysokiej Izby; atoli dla braku czasu nie został on jednak załatwionym.

Wywiązując się z powołanego polecenia, Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć oznaczony projekt Wysokiej Izbie z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy dołączony projekt ustawy ⁄. uchwalić.“ ⁄.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 7. lipca 1871.

W zastępstwie J. O. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Julian Ławrowski w. r.
Sprawozdawca.

Ustawa

z dnia ,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

obejmująca zakaz chwytania. zabijania i przedawania: *a*) ptaków użytecznych w gospodarstwie krajowem, *b*) nietoperzy i jéżów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zakazuje się wybierania i psucia jaj i gniazd wszystkich ptaków dziko żyjących, a nieszkodliwych. Szkodliwemi są:

Z orłów: przedni (Aquila fulva L., Steinadler);
zys (Aquila chrysaetos L., Goldadler);
bielik (Aquila albicilla L., weissschwänziger Seeadler);
rybitw (Aquila haliaetos L., Flussadler);
Kania wielka (Falco milons L., rother Milan, Gabelweihe);
„ czarna (F. ater Gm., schwarzbrauner Milan);
Sokół raróg (F. laniarius L., Wurgfalke, Blaufuss);
„ wędrowiec (F. peregrinus L., Wanderfalke);
„ drzemlik (F. desalon L., Zwergfalke, Merlin);
„ kobuz czyli kobiec (F. subbuteo L. Baum- oder Lerchenfalke);
„ jastrząb (F. palumbarius L., Habicht, Hühnergeier);
„ krogulec (F. nisno L., Sperber);
„ błotnik (F. rufus Gm., Rohr- oder Sumpfweihe);
Puhacz (Strix., bubo, Uhu);
Srokosz (Lanio excubitor L., grosser Würger);
Kruk (Corvus corax L., Kohlrabe).

§ 2.

Z wyjątkiem gatunków wymienionych w § 1., zakazuje się chwytania i zabijania ptaków w porze lęgu, to jest od d. 1. lutego do końca sierpnia każdego roku.

§. 3.

W porze pozalęgowej, tj. od d. 1. września do d. 1. lutego zakazuje się chwytania i zabijania
A. ptaków wymienionych w dodatku *A)*. Wyjątkowo w celach naukowych władza polityczna upoważnić może

do chwytania pomienionych ptaków w niewielu okazach, wydając potrzebną do tego legitymacyę, do czego wszakże jest jeszcze potrzebnem pismienne zezwolenie właściciela gruntu poprzednio lub następnie uzyskane, w obu razach wyrażone, przez zwierzchność miejscową na karcie legitymacyjnej, wydanej przez władzę polityczną.

Pozwolenia tego nie mogą otrzymać obcokrajowi, z krajowców zaś z niego korzystać mogą tylko osoby, zajmujące się naukami przyrodniczemi. Ta karta obejmować powinna imię i stan osoby, dla której ją wydano, czas, na jaki służy, i miejsce, na którem łów dozwolono.

§. 4.

Handlu ptakami, tak żywemi jak zabitemi, a chwytanemi w porze niedozwolonej niniejszą ustawą, zakazuje się.

Ptasząt wyliczonych w dodatku *A)* ani w porze lęgu, ani w pozalęgowej, nie wolno przedawać.

§. 5.

Zabrania się chwytania na lep lub w sidła ptaków nie objętych dodatkiem *A)*.

§. 6.

Zakazuje się przedawania oskubanych ptaków nieżywych, aczkolwiek nieobjętych dodatkiem *A)*.

§. 7.

Zarówno zabrania się chwytania i zabijania nietoperzy i jeżów, tudzież przedawania tychże.

§. 8.

Przekroczenia powyższych przepisów zwierzchności gminne karać będą grzywnami od 1 do 10 złr. w. a., a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem od 2 do 7 dni.

Nadto mają być zniszczone przyrządy do chwytania ptaków wraz z klatkami, ptaki zaś zabrane, a gdyby były żywe, natychmiast puszczone na wolność.

§. 9.

Kary pieniężne wpływać będą do kasy gminnej na rzecz miejscowych ubogich tej gminy, w której przydybano przestępcę.

§. 10.

Przeciw karze, zawyrokowanej przez zwierzchność gminną odwołać się można do urzędu politycznego w przeciągu trzech dni po ogłoszeniu i otrzymaniu wyroku, składając rekurs na ręce naczelnika gminy. Przeciw dwom wyrokom równobrzmiącym dalsze odwoływanie się nie ma miejsca.

§. 11.

Na zwierzchności gminne, c. k. żandarmeryę, zaprzysiężone straże leśne i polowe, i na wszystkie inne straże publiczne, wkłada się obowiązek czuwania nad przestrzeganiem niniejszej ustawy.

§. 12.

Nauczyciele szkół ludowych winni są uczniom, tak zwyczajnym jak niedzielnym, wyjaśniać szkodliwość wybierania gniazd, chwytania i zabijania ptactwa pożytecznego, mianowicie winni są szczegóły niniejszej ustawy przedstawić uczniom corocznie przed rozpoczęciem lęgu ptasząt.

§. 13.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia takowej.
Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i rolnictwa.

Dodatek A. do §. 3.

Spis ptaków,

których chwytania, zabijania i przedawania zabrania się bezwzględnie.

Kos (Turdus merula L. Amsel, Szwarzdrossel);
Drozd spiewak (Turdus musicus L, Singdrossel);
Opoczniki, czyli podkamionki (Saxicolat, Steinschmätzer);
Płochacze (Accentor L, Heckenbranndle);
Pokrzywki (Lusciola, L. Erdsänger), do których należy: słowik rdzawy (Lusciola luscinia Lath., Nachtigall), i słowik szary (Lusciola philomela Becht. Sprosser);
Rudogonki (Ruticilla L., Rötling);
Gajówki (Silvia Kod., Grasmücke);
Trzciniczki (Salicaria M. et B., Rohrsänger);
Mucharki (Ficedula Kod., Laubvogel, Spotter);
Strzyżyk, czyli mysikról (Troglodytes parvulus L., Zaunkönig);
Świergotki (Anthus L, Pieper);
Pliszki (Motacilla L., Bachstelze);
Jaskółki (Hirundo L., Schwalbe);
Muchołówki (Muscicapa L., Fliegenschnapper);
Dzierzby mniejsze (Lanius L., Dorndreher, Würger);
Pomurnik, czyli mentel (Tichodroma muraria L., rothflügeliger Mauerläufer);
Pełzacz, czyli zaskórnik (Certia familiaris L., Baumläufer);
Barget, czyli kowalik (Sitta europaea L., Spächtmeise);
Króliki (Regulus L., Goldhännchen);
Sikory (Parus L. Meise);
Łuszczaki (Fringilla L, Fink), mianowicie: pestkogryz, czyli grubodziób (Fr. coccothraustes Temm., Kernbeisser); jer (Fr. montifringilla L., Bergfink); zięba (Fr. coelebs L., Buchfink); dzwoniec (Fr. chloris L., Grünhänfling); makolągwa (Fr. cannabina L, Bluthänfling); czeczotka (Fr. linaria L., Leinfink); czyż (Fr. spinus L., Zeisig); szczygieł (Fr. carduelis L., Stiglitz); mazurek (Fr. montana L., Feldsperling); wróbel (Fr. domestica L., Haussperling); kulczyk (Fr. serinus L., Girlitz) i gil (Fr. pyrrhula Gm., Gimpel);
Krzywodzióby (Loxia L. et Bechst, Kreuzschnabel);
Poświerki (Emberiza L., Ammer);
Skowronki (Alauda L., Lerche);
Szpak (sturnus vulgaris L., Staar);
Kawka (Corvus monedula L, Dohle);
Gawron (Corvus frugilegus L., Saatkrähe);
Wilga (Oriolus galbula L, Pirol);

Krzykacze (Clamatores L.,) mianowicie: kozodój (Caprimulgus europaeus L, Ziegenmelker, Nachtschwalbe); gerzyk (Cypselus apus Gm, Mauersegler); dudek (Upupa epops L., Wiedehopf); krasnowronka (Coracias garrula Brünn, Mandelkrähe);

Z łażących (Scansores L., Klettervögel); kukułka (Cuculus canorus L., Kuckuk); wągłów (Yunx torguilla L., Wendehals), i dzięcioły (Picus L., Specht);

Sowy (Strix L., Eule), z wyjątkiem puchacza;

Sokół pustułka (Falco tineaculus L., Turmfalke);

„ pustułeczka (F. cenchris Frisd, Rötelfalke);

„ kobczyk (F. rufipes Beseke, Abendfalke);

„ myszołów (F. buteo L.; Mäusebussard);

„ włochacz (F. lagopus L, rauhfüssiger Bussard);

„ pszczolarz (F. apivorus L, Wespenbussard).

L. 9004.

Alegat IX.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wniosku etatu osób i płac służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalu powszechnym lwowskim i przy krakowskich szpitalach, Ś. Łazarza i Ś. Ducha.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy, spełniając polecenie, zawarte w uchwale sejmowej z dnia 27. października 1869. r. złożył na stół Wysokiej Izby w roku zeszłym projekt nowego etatu służby lekarskiej i administracyjnej dla szpitali powszechnych we Lwowie i w Krakowie.

Projekt ten, przekazany komisyi szpitalnej nie przyszedł pod obrady z powodu zamknięcia sesyi Sejmowej, co nas zmusiło do korzystania z kredytu, udzielonego nam przez Wysoką Izbę na tymczasowe pomnożenie liczby lekarzy przy lwowskim szpitalu powszechnym, tudzież na podwyższenie płac niektórych lekarzy i urzędników szpitalnych.

Pragnąc z jednej strony, ażeby te zarządzenia tymczasowe zostały przez Wysoką Izbę zatwierdzone, z drugiej strony zaś czując niemożność przedstawienia Wysokiej Izbie stałego etatu z powodu

1. orzeczonego już przez c. k. Rząd zwinięcia zakładu medyczno-chirurgicznego lwowskiego za trzy lata,

2. spodziewanego w niedalekiej przyszłości przeniesienia obłąkanych do budującego się zakładu na Kulparkowie,

3. z powodu zamierzonej budowy nowego szpitalu w Krakowie uważamy, iż wskazane jest na teraz takie urządzenie, któreby w niczem nie przesądzało przyszłości i nie utrudniało reform, jakie okażą się potrzebnemi, gdy lwowski szpital powszechny (oddział chorych) zostanie uwolniony od spólności z zakładami, mającemi odmienną naturę.

Z tego wychodząc zapatrywania, pozwalamy sobie projektować etat tymczasowy, mający obowiązywać do stanowczej reorganizacyi szpitalu lwowskiego i szpitali krakowskich.

Projekt etatu, w roku zeszłym wyrobiony, opierał się prawie zupełnie na zdaniu komisyi lekarskiej, w tym celu przez Wydział krajowy zebranej. Dziś jednak widzimy potrzebę zrobienia w nim niektórych zmian, na podstawie zebranych doświadczeń, a mianowicie:

Wobec powiększającej się ilości chorych syfilitycznych i obłąkanych okazuje się potrzeba podzielenia tych oddziałów i dodania im drugich prymaryuszów.

Przekonawszy się dowodnie, iż praktykanci chirurgiczni, zwłaszcza źle płatni (po 150 złr.) nie przynoszą szpitalowi korzyści, sądzimy, iż należy znieść ich posady, ustanawiając natomiast praktykantów medyków w mniejszej ilości (trzech zamiast sześciu), lecz z płacą wyższą, któraby na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb codziennych wystarczyć mogła.

Projektując zostawienie bez zmiany płac dla prymaryuszów na dawnym etacie znajdujących się i obsadzenie no

wych posad na czas ograniczony, nie widzimy potrzeby ustanawiania kilku różnych płac dla nowych prymaryuszów, i projektujemy dla wszystkich płacę 750 złr., równającą się płacy lekarzy ordynujących w Krakowie.

Trudność klasyfikowania sekundaryuszów, jakimi zostają zwykle lekarze młodzi, którzy nie mieli jeszcze pola do okazania swych zdolności i swej gorliwości, tudzież wzmagająca się ciągle drożyzna, skłania nas do ustanowienia jednostajnej płacy dla wszystkich sekundaryuszów po 480 złr.

Dla zmniejszenia ile możności wydatków, i ze względu na niewielką ilość chorych w oddziałach oddanych profesorom, sądzimy, iż przy tych oddziałach mogą asystenci kliniczni pełnić funkcye sekundaryuszów z płacą niższą.

Tyle co do służby lekarskiej lwowskiego szpitalu powszechnego. —

W służbie administracyjnej widzimy potrzebę innego podziału pracy, w celu zaprowadzenia lepszej kontroli, która dotąd ograniczała się głównie na porządku biurowym.

Rządca szpitalny pełni obecnie oprócz właściwych sobie funkcyj także obowiązki kasyera i naczelnika biura. Obowiązki te zabierają mu zbyt wiele czasu i odrywają go od czynności właściwych bardzo ważnych, których załatwienie wymaga już teraz pilnej całodziennej pracy jednego człowieka, a które pomnożą się jeszcze gdy z 1. stycznia 1872. r wejdzie w życie uchwalone przez Wydział krajowy prowadzenie kuchni na własny rachunek. Żeby więc ulżyć rządcy i zwrócić całą jego czynność do zarządu, kontroli i dozoru, projektujemy ustanowienie osobnego kasyera, któryby zarazem był naczelnikiem biura pod nadzorem rządcy i kontrolą dyrektora, a zamiast kontrolora proponujemy rachmistrza, i dodajemy im dwóch pisarzy z płacą 480 złr.

Zaprzeczyć się nie da, iż projektowane płace są w ogóle zbyt nizkie wobec wzmagającej się ciągle drożyzny; przecież ze względu na brak funduszów nie ośmielamy się wyższych płac projektować.

Z tego samego powodu wstrzymujemy się z postawieniem wniosku przyznania służbie niższej prawa do emerytury, co przyczyniłoby się niechybnie do polepszenia opieki nad chorymi.

Tego rodzaju wnioski odkładamy do czasu, gdy będziemy w możności wykazać znaczne ulepszenia w stanie szpitalu i oszczędności w wydatkach, do czego wkrótce dojść mamy nadzieję. —

Co do szpitali krakowskich, ze względu na zamierzoną budowę nowego gmachu szpitalnego, poprzestajemy obecnie na projektowaniu podwyższenia większej części płac i ustanowienia dwóch nowych sekundaryuszów przy szpitalu Ś. Łazarza, i sekundaryusza dla oddziału obłąkanych.

Powiększona ilość chorych i dyżury zaprowadzone w szpitalu Ś. Łazarza skłoniły nas do tymczasowego ustanowienia bezpłatnych aspirantów. Wszelako gdy służba bezpłatna nie daje należytej rękojmi, sądzimy, iż zachodzi potrzeba powiększenia ilości sekundaryuszów płatnych, i ustanowienia sekundaryusza dla oddziału obłąkanych liczącego obecnie około 50 chorych.

A. B. C. D. Dla ułatwienia poglądu dołączamy pod A. B. C. D. tabelaryczne zestawienie teraźniejszych posad etatowych przy szpitalach we Lwowie i w Krakowie z przywiązanemi do nich płacami i dodatkami, i takież zestawienie według nowego etatu.

/. Powołując się na zeszłoroczne sprawozdanie nasze, ograniczamy się na tym krótkim wywodzie i prosimy, ażeby Wysoka Izba raczyła nadać moc obowiązującą następującemu projektowi uchwały.

We Lwowie dnia 10. lipca 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski r. w.

jako Przewodniczący.

Cezar Haller r. w.

Sprawozdawca

do L. 9004/1871.

/.

Projekt.

Etat osób i płac służby lekarskiej i administracyjnej dla szpitalu powszechnego we Lwowie, i dla szpitali Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

Art I. Służba lekarska.

§. 1. Jak długo istnieje obowiązkowe połączenie lwowskiego szpitalu powszechnego z klinikami, szkołą chirurgiczną i praktycznym wykładem dla akuszerek, i jak długo z mocy tego obowiązkowego połączenia zastrzeżonem zostaje, że profesorowie pomienionej szkoły są zarazem prymaryuszami przy szpitalu, również jak długo zakłady krajowe dla położnic i obłąkanych pod jednym zarządem i dyrekcyą i w jednym gmachu z szpitalem powszechnym we Lwowie są połączone, będą w tymże szpitalu następujące prymaryaty i sekundaryaty:

a) w Zakładzie chorych

1. i 2. dla oddziału medycznego (chorób wewnętrznych) dwa prymaryaty, jeden z kliniką i mniejszą połową chorych dla profesora z dodanym sekundaryuszem, zaś drugi prymaryat dla większej połowy chorych bez kliniki dla prymaryusza nie profesora także z pomocą jednego sekundaryusza;

3. i 4. dla oddziału chirurgicznego (chorób wewnętrznych) również dwa prymaryaty, urządzone w sposób powyższy z pomocą dwóch sekundaryuszów, po jednym przy każdym prymaryacie;

5. dla oddziałów, syfilitycznego i psorycznego (chorób kiłowych i skórnych) dwa prymaryaty dla nie-profesorów i dwóch sekundaryuszów, wreszcie,

6. dla oddziału oftalmicznego (ocznego) jeden prymaryusz nie-profesor i jeden sekundaryusz, następnie

b) w Zakładzie położnic

7. dla oddziału położnic z kliniką i oddziałem chorób kobiecych, jeden prymaryat pod profesorem, jeden sekundaryusz i akuszerka, nakoniec

c) w Zakładzie obłąkanych

8. tak dla oddziału mężczyzn, jak i dla oddziału kobiet dwa prymaryaty dla nie-profesorów z pomocą dwóch sekundaryuszów.

§. 2. Ogółem przeto ustanawia się dziesięciu prymaryuszów, jedna akuszerka i trzech medycznych praktykantów płatnych, których dyrektor szpitalu według potrzeby przydziela do pojedynczych oddziałów lub innych czynności.

§. 3. Dla nowo utworzonych prymaryuszów ustanawia się roczna płaca 750 złr. bez dodatków.

§. 4. Dla sekundaryuszów ustanawia się płaca 480 złr. rocznie bez dodatków.

Sekundaryusze, będący zarazem asystentami klinicznymi pobierać będą po 300 złr. rocznie.

§. 5. Akuszerka pobierać będzie płacę roczną 250 złr. w. a. z dodatkiem mieszkania opalonego i 10 złr. na świece.

§. 6. Praktykanci medyczni otrzymają wspólne mieszkanie w naturze z opałem i oświetleniem, i dla każdego z trzech wyznacza się adjuta po 300 złr. rocznie.

Art. II. Służba administracyjna.

§. 1. Na czele administracyi szpitalu tak pod względem sanitarno-policyjnym jak i ekonomicznym stoi dyrektor szpitalu. Tenże pobiera płacę 1200 złr. w. a. z obowiązkiem mieszkania w szpitalu. Gdyby mieszkanie nie mogło mu być wyznaczonem, wypłacanem mu będzie 300 złr. w. a. rocznie na mieszkanie. Posada dyrektora szpitalu jest stałą.

§. 2. Bezpośredni zarząd szpitalu sprawować będą następujący urzędnicy stali: rządca, kasyer i rachmistrz, od których wymaganą jest kaucya, wyrównywająca rocznej płacy każdego.

Rządca otrzyma mieszkanie w naturze z dodatkiem 12 sągów drzewa opałowego i 800 złr. płacy rocznej. Kasyer otrzyma 600 złr. płacy rocznej i 200 złr. na mieszkanie, rachmistrz 500 złr. płacy rocznej i 120 złr. na mieszkanie.

§. 3. Do pomocy kancelaryi zarządu szpitalu i dyrekcyi ustanawia się dwie posady pisarzy stałych z płacą roczną po 480 złr. w. a. Liczbę pisarzy dziennych (gdyby byli potrzebni) i ich wynagrodzenie Wydział krajowy oznaczy.

§. 4 Dla właściwych usług ustanawia się posadę woźnego z płacą 300 złr. rocznie i 60 złr. na przepisany ubior, tudzież posady dwóch odźwiernych z płacą 200 złr. rocznie i po 60 złr. rocznie dla każdego na przepisany ubior, tudzież mieszkanie z opałem.

§. 5. Do obsługi maszyny parowej i wykonania pomniejszych robót i reperacyj domowych, utrzymanym będzie examinowany maszynista - ślusarz. Tenże należy do rzędu stałych sług i otrzyma wynagrodzenie 480 złr. i mieszkanie z opałem w naturze.

§. 6. Na wniosek dyrektora i przełożonej Sióstr Miłosierdzia, którym na mocy osobnej ugody obsługa i pielęgnowanie chorych powierzonem zostało, oznaczy Wydział krajowy liczbę i wynagrodzenie dozorców i dozorczyń, stróżów, posługaczów i parobków, którzy do rzędu stałych sług nie należą, lecz uważani będą jako ad nutum amovibiles,

Toż samo stosować należy względem praczek, szwaczek i tym podobnej innej w zarządzie gospodarczym pomocy podrzędnej.

Art. III.

Płace lekarzy, urzędników i sług na posadach stałych, wypłacane będą w miesięcznych ratach z góry, zaś przyznane dodatki na mieszkanie, w kwartalnych ratach z góry na dniu 1. stycznia 1. kwietnia 1. lipca i 1. października.

Adjuta sekundaryuszów i praktykantów wypłacane będą w miesięcznych ratach z dołu.

Art. IV.

Dla szpitalu Św. Łazarza ustanawia się dwie nowe posady praktykantów lekarskich z roczną płacą 300 złr. w. a.; dla oddziału obłąkanych w szpitalu Św. Ducha nową posadę sekundaryusza.

Art. V.

Płace przy szpitalach krakowskich będą:

dla dyrektora 1000 złr.
dla prymaryuszów po 750 złr.
dla sekundaryuszów po 480 złr.
dla praktykantów lekarskich po 300 złr.
dla akuszerki 250 złr. z dodatkiem mieszkania, opału i światła.

Dla służby administracyjnej przy szpitalu Św. Łazarza:

rządcy 800 złr. z mieszkaniem i 50 złr. na opał i światło,
kontrolora 600 złr. i 100 złr. na mieszkanie;
kancelisty 450 złr.
woźnego 300 złr.

Przy szpitalu Św. Ducha:

rządcy 600 złr. i 250 złr. na mieszkanie, opał i światło.
pisarza dyrekcyi 600 złr.
woźnego 300 złr.

Art. VI.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1872. roku.

A.

Etat osób i płac służby lekarskiej

przy szpitalu powszechnym we Lwowie.

A. Etat osób i płac

przy szpitalu powszechnym

Teraźniejszy.

Zakład	Oddział	Ilość łóżek (chorych)	Prymaryusze			Sekundaryusze			Uwaga
			ilość	płaca złr. w. a.	dodatek na fiakra	ilość	adjutum	z dodatkiem mieszkania opalonego i relutum w sumie 10 złr.	
Chorych	I. medyczny z kliniką	200 16	jeden profesor	630	63	jeden	360		
	II. chirurgiczny z kliniką	100 16	jeden profesor	630	—	jeden	360		
	III. syfilityczny psoryczny	140 60	jeden nie-profesor	630	105	jeden	360		
	IV. oftalmiczny	50	jeden profesor	—	—	—	—		
Położnic	położnicza *) klinika chorób płciowych	60 10 18	jeden profesor	—	do płacy profesora 210 złr. w. a.	jeden	360		
obłąkanych	a) mężczyzn b) kobiet	260	jeden nie-profesor	630	63	dwóch	360 400		
3	sześć	930	sześciu	2520	441	sześciu	2200	reluta za świece 60 złr.	

Na wszystkie oddziały sześciu praktykantów z adjutum po 150 = 900 złr. w. a.

*) **Uwaga.** Do tego oddziału akuszerka z płacą 210 złr., pomieszkaniem opalonem i na świece 10 złr. w. a.

służby lekarskiej

we Lwowie.

na przyszłość według przedłożonego Wysokiemu Sejmowi wniosku Wydziału krajowego.

Oddział	Ilość łóżek (chorych)	Prymaryusze			Sekundaryusze		Uwaga
		ilość	płaca złr. w. a.	dodatek	ilość	płaca złr. w. a	
I. medyczny z kliniką	70 16	jeden profesor	630	63	jeden	480 lub 300	
II. medyczny	150	jeden nie-profesor	750	—	jeden	480	
III. chirurgiczny z kliniką	34 16	jeden profesor	630	—	jeden	480 lub 300	
IV. chirurgiczny	66	jeden nie-profesor	750	—	jeden	480	
V. syfilityczno-psoryczny	140 60	jeden nie-profesor	630	105	dwóch	po 480	
VI. drugi	—	dtto	750	—	—	—	
VII. oftalmiczny	50	jeden nie-profesor	600 adjutum	—	jeden	480	
położnicza *) klinika chorób płciowych	60 10 8	jeden profesor	—	do płacy profesora 210 złr.	jeden	300	
a) mężczyzn b) kobiet	200	jeden nie-profesor	630	63	dwóch	po 480	
—	—	dtto	700	—	—	—	
dziesięć	920	dziesięć	6 070	441	dziesięciu	4260 4800	

Na wszystkie oddziały trzech praktykantów medyków po 500 złr. = 900 złr. w. a. rocznie.

*) **Uwaga.** Do tego oddziału akuszerka z płacą 250 złr. w. a.

B.

Etat osób i płac służby administracyjnej

przy głównym szpitalu powszechnym we Lwowie.

B. Etat osób i płac

przy głównym szpitalu

Teraźniejszy.

Porządek	Posady	Należytość roczna złr. w. a.							Uwaga
		płaca	dodatek	emolumenta				Razem	
				mieszkanie	drzewa opałowego sągów	za świece	za ubiór		
1	Dyrektor . .	840	—	420	—	—	—	1.260	
2	Rządca . . .	630	—	w naturze	12	16	—	846	12 sągów drzewa i mieszkanie
3	Kontrolor .	525	—	160	10	12	—	697	10 sągów drzewa
4	Magazynier .	400	—	w naturze	—	—	—	400	
5	tegoż pomocnik	144	—	—	—	—	—	144	
6	1szy pisarz .	210	105	—	—	—	—	315	105 złr. z funduszu klinicznego
7	2gi pisarz . .	315	105	—	—	—	—	420	
8	Dyurnista . .	(po jednemu złr. 25 c. w. a.)				—	—	457	
9	dtto . .	(po jednemu złotemu w. a.)				—	—	365	
10	dtto . .	dtto				—	—	365	
11	1. praczka . .	250	—	w naturze	—	—	—	250	mieszkanie
12	Szwaczka . .	105	—	„	—	—	—	105	„
13	1. odźwierny .	168	—	„	—	—	63	231	„
14	2. odźwierny .	105	—	„	—	—	63	168	„
15	Nadzorca domu	210	—	„	—	10	—	220	„
16	Woźny . . .	150	60	„	—	—	56	266	„
17	Maszynista . .	500	—	„	—	—	—	500	„
							Razem	7.009	

służby administracyjnej

powszechnym we Lwowie.

Na przyszłość według przedłożonego Wysokiemu Sejmowi projektu Wydziału krajowego.

Porządek	Posady	Należytość roczna złr. w. a.						Uwaga
		Płaca	emolumenta				Razem	
			mieszkanie	drzewa opałowego sągów	na świece	na ubiór		
1	Dyrektor . .	1.200	300	—	—	—	1.500	
2	Rządca . .	800	w naturze	12	—	—	1.000	mieszkanie i 12 sągów drzewa
3	Kasyer . . .	600	200	—	—	—	800	
4	Rachmistrz .	500	120	—	—	—	620	
5	1szy pisarz .	375	—	—	—	—	375	z funduszu klinicznego 105 złr. w. a.
6	2gi pisarz .	480	—	—	—	—	480	
7	2 dyurnistów .	(po jednemu złotemu w. a. dziennie)					730	
8	Maszynista . .	480	w naturze	—	—	—	480	mieszkanie
9	1. odźwierny .	250	„	—	—	60	310	„
10	2. odźwierny .	200	„	—	—	60	260	„
11	Woźny . . .	300	„	—	—	60	360	„
12	Dozorca służby obłąkanych .	300	„	—	—	—	300	„
					Razem		7.215	

C. Etat osób i płac służby lekarskiej

przy szpitalach Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

			Teraźniejszy. Należytość roczna złr. w. a.								Na przyszłość. Należytość roczna złr w. a.			
Szpital	Oddział	Posada	Płaca		adjutum	Dodatek do płacy	Dodatek na mieszkanie	relutum za wikt	Razem		UWAGA	płaca	adjutum	na mieszkanie	Razem
Św. Łazarza	Chorób wewnętrznych	ordynaryusz	750	—	—	—	—	—	750	—		750	—	—	750
		asystent	—	—	400	—	80	—	480	—		—	480	—	480
		praktykant	—	—	—	—	—	—	—	—		—	300	—	300
	Chorób zewnętrznych	ordynaryusz	750	—	—	—	—	—	750	—		750	—	—	750
		asystent	—	—	400	—	80	—	480	—		—	480	—	480
		praktykant	—	—	—	—	—	—	—	—		—	300	—	300
	Położnic	asystent	420	—	—	—	40	—	460	—		—	480	—	480
		akuszerka	78	75	—	—	—	180	258	75		250	—	—	250
		Razem							3.178	75					3.790
Św. Ducha	Syfilitycznych	prymaryusz	625	—	—	—	—	—	625	—		625	125	—	750
		sekundaryusz	—	—	400	—	80	—	480	—		—	400	80	480
	Obłąkanych	ordynaryusz	500	—	—	250	—	—	750	—		500	250	—	750
		sekundaryusz	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	480
		Razem							1.855	—					2.460

D.

Etat osób i płac służby administracyjnej

przy szpitalu Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

D. Etat osób i płac

przy szpitalu Św. Łazarza

Teraźniejszy.

Szpital	Posady	Należytość roczna złr. w. a.							Uwaga
		płaca	remuneracya	emolumenta				Razem	
				mieszkanie	opał	świece	dodatek		
Św. Łazarza	Dyrektor . .	—	420	—	—	—	—	420	z funduszu szpitala św. Ducha 210 złr. w. a.
	Rządca . . .	500	—	w naturze	50	6	294	850	mieszkanie
	Kontrolor . .	400	—	80	—	—	220	700	
	Kancelista . .	250	—	—	—	—	150	400	
	Woźny . .	200	—	—	—	—	100	300	
Św. Ducha	Dyrektor . .	—	210	—	—	—	—	210	z funduszu szpitala św. Łazarza 210 złr. w. a.
	Rządca . . .	375	—	180	50	13	215	833	
	Pisarz . . .	—	365	—	—	—	215	580	
	Woźny . . .	200	—	—	—	—	100	300	
						Razem . . .		4.593	

służby administracyjnej

i Św. Ducha w Krakowie.

Na przyszłość.

Szpital	Posady	Należytość roczna złr. w. a.						Uwaga
		płaca	remuneracya	emolumenta: mieszkanie	emolumenta: opał i światło	emolumenta: dodatek	Razem	
Św. Łazarza	Dyrektor . .	—	700	—	—	—	700	i z funduszu szpitala św. Ducha 300 złr. w. a.
	Rządca . . .	800	—	w naturze	50	—	850	
	Kontrolor . .	600	—	100	—	—	700	
	Kancelista . .	450	—	—	—	—	450	
	Woźny . . .	300	—	—	—	—	300	
Św. Ducha	Dyrektor . .	—	300	—	—	—	300	i z funduszu szpitala św. Łazarza 700 złr. w. a.
	Rządca . . .	600	—	200	50	—	850	
	Pisarz . . .	—	600	—	—	—	600	
	Woźny . . .	300	—	—	—	—	300	
						Razem . . .	5.050	

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży i obciążenia nieruchomości należących do funduszów szpitalnych Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Fundusz szpitalny Św, Łazarza w Krakowie posiada następujące dobra w Wielkiem Księstwie krakowskiem położone:

a) dobra Rącznę i Jeziorzany,
b) folwark na Prądniku czerwonym
c) propinacyę i browarek z gruntami na Krowodrzy pod Krakowem, tudzież w Królestwie polskiem.
d) dobra Tropiszów.

/ Wykazy pod 1, 2, 3, 4, 5 i 6 dołączone przedstawiają rozległość dóbr pod a) b) i c) wymienionych, dochód jaki przyniosły w przeciągu lat siedmin od roku 1864 do 1870 włącznie, podatki w latach 1868, 1869 i 1870 opłacane, tudzież plan amortyzacyi kapitałów indemizacyjnych, na tych dobrach ciążących.

Z tych zestawień okazuje się, iż folwark Rączna z Jeziorzanami wydzierżawiony na lat 12 od 1865 do 1877 r. za rocznym czynszem 1116 zł., podwyższonym od r. 1869 do 1341 zł. 48 cnt. przyniósł w ubiegłych siedmiu latach funduszowi stratę 3246 zł. w. a. Ponieważ jednak w ciągu tego czasu wypłacono na indemizacyę ciężarów wykupnych 424 zł. 69 ct. w. a. i na podatki z lasu Rączny 894 zł. 56 ct. w. a. (razem 1319 złr. 25 ct. w. a.) rzeczywisty niedobór w siedmiu latach wynosił więc 1926 złr. 75 ct. w. a. czyli 275 złr, 27 ct. rocznie.

Podatek z dóbr tych został wprawdzie obniżony, jak wykaz pod 6) załączony świadczy, dochód z nich nie podniesie się wszelako znacznie z powodu złego stanu części budynków, które kosztem funduszu szpitalnego muszą być przestawione, ponieważ dzierżawcy oddane zostały w stanie grożącym upadkiem.

Dobra te posiadające skałę kamienia wapiennego nad samą Wisłą, tudzież znaczny obszar nieużytków, które mogą być korzystnie zużytkowane przez obsadzenie wikliną, mogłyby przynieść dochód tylko przy znacznych wkładach, jakich od dzierżawcy trudno wymagać i jakich fnndusz szpitalny robić nie może. Z tego powodu można liczyć na pewne, iż dobra te, przynoszące funduszowi szpitalnemu stratę, znalazłyby łatwo nabywcę i obrócone na kapitał dałyby dochód czysty i pewny.

W dobrach tych znajduje się 191 morgów 1383 sążni kwadratowych lasu, który do roku 1868 nic nie przynosił, w tym roku zaś podzielony został na 10 sekcyj, przeznaczonych do wyrąbania w 10 latach.

Dotąd przedano 4 sekcye, obejmujące 76 morgów 1192 sąż. kwad. przestrzeni (w tym około 5 morgów gołoborza) za sumę 9536 zł. Resztujące 6 sekcyj, oszacowane w przybliżeniu na 12.000 zł., mają być sprzedane i wycięte do r. 1878.

Wycięcie całego lasu potrzebne jest z powodu lichego i niestosownego drzewostanu i słabego przyrostu. Sekcye dotąd wycięte zostały zaraz wykorczowane i obsadzone brzeziną, wszelako, gdy niemal cała przestrzeń pod lasem będąca mogłaby z korzyścią być pod pług zajęta, fundnsz szpitalny zyskałby więc znacznie, gdyby każda sekcya po wycięciu była rozparcelowana i sprzedana lub wypuszczona w dzierzawę.

Przeciwnie przy dotychczasowem postępowaniu uzyskany wprawdzie zostanie za drzewo znaczny kapitał, lecz przez dłuższy przeciąg czasu, zamiast dochodu z gruntu leśnego, będą tylko wydatki na spłacenie podatków i służby leśnej.

Z tej przyczyny, jakoteż z powodu znacznego oddalenia tego lasu od folwarku i niewielkiej jego rozległości, niekorzystną okazałaby się jego przedaż razem z folwarkiem i wskazany jest rozdział, za pomocą którego da się osiągnąć lepszy rezultat.

Dochód czysty z folwarku na Prądniku Czerwonym, wydzierzawionego na lat 12 od r. 1863 do 1875 za 1.504 zł. $1^1/_2$ ct. rocznie (z warunkiem postawienia 2 nowych stodół i przestawienia spichrza), uczynił w ciągu ostatnich siedmiu lat ogółem 2.206 zł. 43 ct. Dodawszy do tego 2.353 zł. 47 ct. w. a. spłacone w tychże lasach na indemnizacyę ciężarów wykupnych. okaże się rzeczywisty czysty dochód siedmioletni w kwocie 4.559 zł. 90 ct. czyli 671 zł. 43 ct. rocznie.

Przez zniżenie podatku podniesie się dochód blisko o 100 zł. rocznie, dochód ten wszelako nie zostaje w żadnej proporcyi do wartości folwarku, którą można przyjąć na 50.000 zł. przy przedaży całego obszaru razem, a jeszcze wyżej, gdyby część gruntów była rozparcelowana.

Propinacya i browarek z gruntem na Krowodrzy, wydzierzawione są łącznie na lat trzy, od 18. kwietnia 1869 do tegoż dnia 1872 r. za 850 zł. rocznie.

Budynki murowane znajdują się w dobrym stanie, a mianowicie karczma, która po pożarze w r. 1869 została nowo odbudowana.

Browarek, dziś prawie zupełnie pustką stojący, mógłby z korzyścią być przerobiony na dom mieszkalny, czego jednak na rachunek funduszu szpitalnego trudno przedsiębrać i lepiej prywatnemu przedsiębiorcy zostawić.

Dochodu czystego, w ciągu ostatnich lat siedmiu, było 5.062 zł. $92^1/_2$ ct. a po doliczeniu 53 zł. $16^1/_2$ ct. w. a. spłaconych na indemnizacyę, rzeczywiście 5.116 zł. 9 ct. Od tego należy jednak potrącić zaległości za r. 1857, 1858, 1859 i 1863 w ciągu ostatnich lat siedmiu ściągnięte w kwocie 2.203 zł. Pozostanie więc jako czysty dochód z tych lat siedmiu 2.913 zł. 9 ct. w. a., czyli rocznie 416 zł. $15^1/_2$ ct. w. a.

Powyższe cyfry dowodzą dostatecznie jak niekorzystnem dla funduszów szpitalnych jest posiadanie nieruchomości, które razem wzięte (oprócz lasu w Rączny) reprezentują wartość kapitalną do 80.000 zł. dochodzącą, a dały przez ostatnie lat siedm przeciętny dochód roczny (671.43 + 416.$15^1/_2$ — 275.27 =) 812 zł. $31^1/_2$ ct. w. a.

Dla tego zdaniem naszem, wskazana jest potrzeba wystawienia tych nieruchomości na przedaż; chociaż zaś do takowej, z powodu obowiązujących kontraktów dzierzawnych, nie zaraz będzie można przystąpić, pożądaną wszelako jest rzeczą, ażeby Wysoka Izba raczyła już teraz dać do niej pozwolenie w celu porobienia zawczasu kroków przygotowawczych do licytacyi i do rozparcelowania części gruntów, co doraźnie uskutecznić się nie da.

Inaczej ma się rzecz z Tropiszowem, leżącym w Królestwie polskiem, obejmującym:

w gruntach ornych . . .	572	morg.	165 prętów
łąk	82	„	105 „
ogrodu	10	„	217 „
pod budynkami	5	„	103 „
nieużytków	4	„	92 „
razem morgów nowopolskich	675,	prętów	84.

Dobra te wypuszczone w 12letnią dzierzawę, od 24. Czerwca 1861 do tegoż 1873 r. za roczny czynsz (22.050 złp., zniżony w r. 1864 z powodu zniesienia powinności włościańskich na) 14.000 złp. czyli 3.500 zł. wal. austr., przyniosły w ostatnich siedmiu latach dochodu czystego 26.331 zł. 89 ct. w. a.

czyli po 2.951 zł. 61 ct. w. a. rocznie. Na podobny dochód można stale rachować, ponieważ budynki, ubezpieczone od ognia w wartości 10.510 rsr. znajdują się w dobrym stanie.

Z tego powodu i ze względu na okoliczności, nie pozwalające się spodziewać korzystnej przedaży, nie możemy na teraz takowej doradzać. Gdy jednak później może nadejść chwila stosowna do przedaży, żeby ją zatem ułatwić, uważamy za korzystne zaciągnięcie na dobra Tropiszów pożyczki z Towarzystwa kredytowego ziemskiego i prosimy wysoką Izbę o upoważnienie do tej czynności.

Opierając się na przytoczonych powodach, wnosi Wydział krajowy następujący projekt do uchwały i uprasza ażeby Wysoki Sejm raczył mu nadać moc obowiązującą.

Uchwała.

Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy

1. do sprzedania w całości lub do rozsprzedania częściami

a) dóbr Rączna i Jeziorzany, według ksiąg hypotecznych M. Krakowa z okręgiem ks. gł. Gm. VI. Czernichów vol. ant. 1. pag. 30. her. własność funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie stanowiących;

b) folwarku w Prądniku Czerwonym „Prądnik Potyniecki“ zwanego, według ksiąg hypotecznych M. Krakowa z okręgiem ks. głów. Gm. III. Modlnica vol. ant. 1. pag. 390 her. własność funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie stanowiącego;

c) dóbr Krowodrza wieś pod L. katastru 16 w obwodzie Krakowskim położonych, według ks. hypotecznych M. Krakowa z okręgiem ks. głów. Gm. VIII. Zwierzyniec vol. aut. 1. pag. 106 her. własność szpitala św. Łazarza w Krakowie stanowiących;

2. do zaciągnięcia pożyczki w listach zastawnych pięcioprocentowych z Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie polskiem na dobra Tropiszów, w Królestwie polskiem w powiecie Miechowskim położone, własność funduszu szpitala św. Łazarza stanowiące;

wreszcie

3. do przeprowadzenia uchwały niniejszej stosownie do §. 20 statutu krajowego.

We Lwowie dnia 26. Maja 1871.

L. Sapieha w. r.

C. Haller w. r.

L. W. 2615/71.

Wyciąg

z rejestrów pomiarowych dóbr szpitalu św. Łazarza w Krakowie położonych w powiecie Krakowskim.

Dobra	Pod budynkami		Ogrodu		Pól ornych		Łąk		Pastwisk		Lasu i wikla		Nieużytków		**Ogółem**	
kwadratowe morgi i sążnie	m.	s.	m.	s.	m.	s.	m.	s.	m.	s.	m.	s.	m.	s.	m.	s.
Rączna	—	1124	1	29	128	959	20	249	26	336	191	1383	4	40	372	920
Jeziorzany	—	184	—	—	—	1319	—	1180	19	860	26	1586	88	525	136	854
Razem	—	1308	1	29	129	678	20	1429	45	1196	218	1369	92	565	509	174
Prądnik czerwony	1	87	2	547	235	589	10	334	8	79	—	—	1	1163	258	1199
Krowodrza a)	—	155	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—	—
Krowodrza b)	—	228	2	119	—	194	—	—	—	1024	—	—	—	560	—	—
Razem	—	383	2	119	—	194	—	—	—	1024	—	—	—	635	3	755

W Y K A Z

dochodów i wydatków z folwarku dóbr Rączna i Jeziorzany (bez lasu) z lat od roku 1864 do 1870 włącznie.

Rok	Dochody: Czynsze dzierżawne			Wydatki: daniny indemnizacyjne		podatki z lasu w Rączny		podatki z folwarku		utrzymanie budynków		Koszta podróży		do konkurencyi kościoła w Liszkach		nadzwyczajne		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1864	za rok 1863 — 337.50 „ „ 1864 — 650.— razem . . .	987	50	60	67	152	79	484	19	—	—	54	28	32	—	—	—	783	93
1865	za rok 1865	583	—	60	67	138	09	395	83½	57	55	127	74½	1135	12	zwrot czynsz		1915	01
1866	„ „ 1864 i 1865	300	—	60	67	135	98	383	04	2573	87½	85	98	—	—	300	—	3539	54½
1867	za rok 1853 — 500.37½ „ „ 1864 i 1865 — 184.28 „ „ 1866 — 558. — razem . . .	1242	65½	60	67	114	96	431	74	1205	16½	45	48	—	—	—	—	1858	01½
1868	za rok 1866 — 558. — „ „ 1867 — 1146.65 „ „ 1688 — 712.15½ razem . . .	2416	80½	60	67	125	14	448	87½	1977	29½	29	58	—	—	—	—	2641	56
1869	za rok 1846 — 32.70 „ „ 1865 — 77.28 „ „ 1868 — 678.74 „ „ 1869 — 1214.74 razem . . .	2013	46	60	67	127	70	452	68½			83	33	—	—	—	—	724	38½
1870	za rok 1869 — 4.52½ „ „ 1870 — 1418.76 razem . . .	1423	08½	60	67	99	90	361	42½	69	89	19	45	8	16	—	—	619	49½
Suma	. . . . .	8966	50½	424	69	894	56	2957	79	5883	77½	445	84½	1175	28½	300	—	12081	94
	po strąceniu za lata 1846, 1853 i 1863	870	57½																
	do tego ściągnięte w r. 1871 czynsze za lata od 1864 do r. 1868	8095 740	93 01½																
	Ogólny dochód . . .	8835	94½																

Z porównania		
wydatków	10762	69
z dochodem	8835	94½
niedobór	1926	75½
t. j. rocznie po	275	27

po strąceniu wydatków w rubryce pierwszej i drugiej (t. j. 424.69 894.56) . .	1319	25
Ogół wydatków . . .	10762	69

Wykaz

dochodów i wydatków z dóbr Prądnik Czerwony z lat od 1864 do 1870 r. włącznie.

Rok	Dochody			Wydatki											
	Czynsze dzierżawne			Podatki		Daniny indemizacyjne		Utrzymanie budynków — dozór robót		Koszta podróży		Do budowy dróg i mostów		Razem	
		zł.	cnt.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	za rok 1863 — 752 zł. 01½ ct. „ „ 1864 — 1504 zł. 01½ ct.														
1846	Razem .	2256	03	777	50½	336	21	—	—	27	55	—	—	1141	26½
1865	za rok 1865 „ „ 1865 — 752 zł. 01½ ct. „ „ 1866 — 1504 zł. 01½ ct.	752	01½	690	77½	336	21	738	99	—	—	—	—	1765	97
1866	Razem .	2256	03	672	99½	336	21	—	—	9	86	—	—	1019	06½
	za rok 1867 — 1504 zł. 01½ ct. „ „ 1868 — 752 zł. 01½ ct.														
1867	Razem .	2256	03	717	12	336	21	—	—	—	—	122	73	1176	06
1868	za rok 1868	752	01½	759	95	336	21	—	—	—	—	—	—	1096	16
1869	„ „ 1869	1504	01½	768	29	336	21	—	--	—	—	—	—	1104	50
1870	„ „ 1870	1504	01½	682	47	336	21	—	—	—	—	—	—	1018	68
	Suma	11280	15	5069	10½	2353	47	738	99	37	41	122	73	8321	70½
	po strąceniu za rok 1863 . .	752	01½	Z porównania dochoou z wydatkami . . .				10528	13½	Po strąceniu wydatków w rubruce drugiej .				2353	47
	Ogólny dochód	10528	13½					5968	23½						
				nadwyżka				4559	90						
				t. j. czystego dochodu rocznie po				671	43	Ogół wydatków				5968	23½

Wykaz

dochodów i wydatków z propinacyi i gruntów w Krowodrzy z lat od r. 1864 do 1870 włącznie.

Rok	Dochody			Wydatki													
	Czynsze dzierżawne			Podatki		Daniny indemnizacyjne		Utrzymanie budynków — dozór robót		Koszta podróży		Rozmaite		Razem	
		zł	cnt.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1864	za rok 1863 — 1153 zł. . „ „ 1864 — 1153 „ . „ „ 1865 — 1153 „ .	1153	—	151	27	7	59½	—	—	—	—	—	—	158	86½
1865	Razem .	2306	—	132	02	7	59½	—	—	—	—	—	—	139	61½
1866	za rok 1866	850	—	130	94	7	59½	—	—	18	89	inseraty 25	76½	183	19
1867	„ „ 1867	850	—	113	54	7	59½	81	21	—	—	—	—	202	34½
1868	dotąd nieściągnięte lecz ubezpieczone na kaucyi	913	—	148	29	7	59½	2116	26	38	78	—	—	2310	92½
1869	za rok 1869	850	—	143	11½	7	59½	30	—	24	25	—	—	204	96½
	za r. 1857, 1858 i 1859—1050 zł. „ „ 1870 — 850 „											do budowy dróg			
1870	Razem .	1900	—	137	23½	7	59½	400	05½	8	24	4	05	557	17½
	Suma	8820	—	956	41	53	16½	2627	52½	90	16	29	84½	3757	07½
	po strąceniu za lata 1857, 1858. 1859 i 1863	2203	—	Z porównania dochodu z wydatkami . . .				6617 — 3703 91		Po strąceniu wydatków w rubryce drugiej . . .				53	16½
	Ogólny dochód	6617	—	nadwyżka				2913	09			Ogół wydatków		3703	91
				t. j. czystego dochodu rocznie po				416	15½						

Wykaz spłat indemnizacyjnych za zniesione ciężary.

Rok	Rączna i Jezierzany						Prądnik Czerwony						Krowodrza					
	Kapitał 720 złr. M. k. = 756 złr. w. a.						Kapitał 3990 złr. M. k.=4189 złr. 50 c. w. a.						Kapitał 90 złr. M. k. = 94 złr. 50 c. w. a.					
	Tytułem kapitału		Tytułem odsetków		Razem		Tytułem kapitału		Tytułem odsetków		Razem		Tytułem kapitału		Tytułem odsetków		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1855	22	86	37	81	60	67	126	73½	209	47½	336	21	—	—	—	—	—	—
1856	24	½	36	66½	60	67	133	—	203	21	336	21	2	87	4	72½	7	59½
1857	25	20½	35	46½	60	67	139	62½	196	58½	336	21	3	1½	4	58	7	59½
1858	26	46½	34	20½	60	67	146	64½	189	56½	336	21	3	16½	4	43	7	59½
1859	27	79	32	88	60	67	153	94½	182	26½	336	21	3	32½	4	27	7	59½
1860	29	18	31	49	60	67	161	69½	174	51½	336	21	3	49	4	10½	7	59½
1861	30	54	30	13	60	67	169	78	166	43	336	21	3	66½	3	93	7	59½
1862	32	7½	28	59½	60	67	178	27	157	94	336	21	3	85	3	74½	7	59½
1863	33	78½	26	20½	60	67	187	18½	149	2½	336	21	4	4	3	55½	7	59½
1864	35	47½	25	19½	60	67	196	54½	139	66½	336	21	4	24	3	35½	7	59½
1865	37	25	23	42	60	67	206	37½	129	83½	336	21	4	45½	3	14	7	59½
1866	39	11½	21	55½	60	67	216	69½	119	51½	336	21	4	68	2	91½	7	59½
1867	41	7	19	60	60	67	227	53	108	68	336	21	4	91½	2	68	7	59½
1868	43	12½	17	54½	60	67	238	91	97	30	336	21	5	15½	2	44	7	59½
1869	45	29	15	38	60	67	250	86	85	35	336	21	5	41½	2	18	7	59½
1870	47	55	13	12	60	67	263	40½	72	80½	336	21	5	68½	1	91	7	59½
1871	49	93	10	74	60	67	276	63	59	58	336	21	5	97	1	62½	7	59½
1872	52	42	8	25	60	67	290	46	45	75	336	21	6	27½	1	32	7	59½
1873	55	6	5	61	60	67	304	98	31	23	336	21	6	58	1	1½	7	59½
1874	57	81	2	86	60	67	320	23	15	98	336	21	6	91	—	86½	7	59½
1875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	80	—	34	7	14
Spłacono	540	78	429	94	970	72	2997	20	20	16	5379	36	61	96½	51	96	113	92½
Do spłacenia	215	22	37	46	242	68	1192	30	30	54	1344	84	32	53½	4	98½	37	52
Suma indemnizacyi	756	—	457	40	1213	40	4189	50	50	70	6724	20	94	50	56	94½	151	44½

W Y K A Z

podatków stałych opłaconych w latach 1868, 1869 i 1870 z dóbr Rączna i Jeziorzany, Prądnik czerwony, propinacyi i gruntu w Krowodrzy.

Z dóbr	Za rok	Nazwa podatku	Podatek gruntowy i dochodowy zł.	Podatek gruntowy i dochodowy ct.	Podatek klasowo-domowy zł.	Podatek klasowo-domowy ct.	Podatek czynszowo-domowy zł.	Podatek czynszowo-domowy ct.	Dodatki razem wzięte zł.	Dodatki razem wzięte ct.	Razem zł.	Razem ct.
Rączna i Jeziorzany	1868	a.) Podatek gruntowy i domowy z Rączny	263	18½	11	43	—	—	145	44½	420	06
		„ „ „ z Jezierzan	27	75	3	27	—	—	16	12	47	[illegible]
		b.) Podatek dochodowy z propinacyi	25	50	—	—	—	—	8	56	34	03½
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	72	77
		Razem	316	43½	14	70	—	—	170	10½	573	90½
	1869	a.) Podatek gruntowy i domowy z Rączny	263	18½	11	43	—	—	150	87½	425	49
		„ „ „ z Jeziorzan	27	75	3	27	—	—	16	73	47	75
		b.) Podatek dochodowy z propinacyi	25	50	—	—	—	—	8	87	34	37
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	72	77
		Razem	316	43½	14	70	—	—	176	47½	580	38
	1870	a.) Podatek gruntowy i domowy z Rączny	191	21	11	43	—	—	115	64	318	28
		„ „ „ z Jeziorzan	19	56	3	27	—	—	12	69	35	52
		b.) Podatek dochodowy z propinacyi	25	50	—	—	—	—	9	25	34	75
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	72	77
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	461	32
Prądnik czerwony	1868	a.) Podatek gruntowy i domowy	369	16	8	16	—	—	201	01	578	33
		b.) Dochodowy z propinacyi	60	—	—	—	—	—	20	10	80	10
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	101	62
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	760	05
	1869	a.) Podatek gruntowy i domowy	369	16	8	16	—	—	208	50	585	82
		b.) Dochodowy z propinacyi	60	—	—	—	—	—	20	85	80	85
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	101	62
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	768	29
	1870	a.) Podatek gruntowy i domowy	308	58	8	16	—	—	182	35	499	09
		b.) Dochodowy z propinacyi	60	—	—	—	—	—	21	75	81	75
		c.) Ekwiwalent	—	—	—	—	—	—	—	—	101	62
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	682	46
Krowodrza	1868	a.) Podatek gruntowy i domowy	10	34	4	91	5	03	10	13	30	41
		b.) Dochodowy z propinacyi	88	30	—	—	—	—	29	58	117	88
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	148	29
	1869	a.) Podatek gruntowy i domowy	9	96	—	—	8	40	10	21	28	57
		b.) Dochodowy z propinacyi	85	—	—	—	—	—	29	54	114	54
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	143	11
	1870	a.) Podatek gruntowy i domowy	7	70	6	54	—	—	7	18	21	42
		b.) Dochodowy z propinacyi	85	—	—	—	—	—	30	81½	115	81½
		Razem	—	—	—	—	—	—	—	—	137	23½

Wykaz

dochodów i wydatków z dóbr Tropiszowa z lat od r. 1864 do 1870 włącznie.

Rok	A. Dochody						B. Wydatki													
	Czynsz dzierżawny			Zysk z wymiany monety		Razem	Strata przy wymianie monety		nowe budowy		koszta podróży		do kościoła w Igołomji		nadzwyczajne ciężary gminne		przeprowadzenie indemnizacji		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1864	za rok 1864	3696	76	—	—	3696 76	—	—	—	—	74	75	—	—	153	26	—	—	228	01
1865	„ „ 1865	3500	—	—	—	3500 —	171	92	—	—	134	48	—	—	—	—	309	57	615	97
1866	„ „ 1866	3500	—	—	—	3500 —	100	69	—	—	22	34	—	—	—	—	—	—	123	03
	„ „ 1863 — 1818 zł. 10 ct.																			
	„ „ 1864 — 800 zł. — „																			
	„ „ 1867 — 3500 zł. — „																			
1867	Razem .	5488	10	122	—	5610 10	—	—	—	—	9	57	1084	05	—	—	—	—	1093	62
1868	za rok 1868	3500	—	168	—	3668 —	—	—	—	—	53	73	—	—	419	94	—	—	473	67
1869	„ „ 1869	2022	—	161	60	2183 60	—	—	2067	49	213	49	—	—	—	—	—	—	2280	98
	„ „ 1869 — 1478 zł. — ct.																			
	„ „ 1870 — 3500 zł. — „																			
1870	Razem .	4978	—	383	53	5361 53	—	—	—	—	—	—	—	—	555	35	300	—	855	35
	Suma	26684	86	835	13	27519 99	272	61	2067	49	508	36	1084	05	1128	55	609	57	5670	63
	Po strąceniu za r. 1863 . .					1188 10	Z porównania dochodu w sumie				26331	89								
	Ogół dochodu . .					26331 89	z wydatkami „				5670	63								
							nadwyżka . . .				20661	26								
							t. j. rocznie po .				2951	61	dochodu czystego.							

L. 6809.

Allegat XI.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego względem przyzwolenia z funduszu szpitalu Św. Ducha w Krakowie: *a)* sumy 10.000 złr. wal. austr. na zupełne zaspokojenie pretensyi gminy miasta Krakowa z tytułu czynszu z realności pod L. 407 Dz. I. w Krakowie za czas przed 1szym kwietnia 1870 r. tudzież

b) sumy 9.000 złr. w. a. za ugodzony czynsz dalszy, za czas trzech lat od 1go kwietnia 1870 do tegoż 1873 r.

Wysoki Sejmie!

Szpital Św. Ducha w Krakowie, składający się z oddziału dla obłąkanych i oddziału dla chorób syfilitycznych i skórnych, zostający pod zarządem Wydziału krajowego, niema własnego budynku, lecz mieści się w części realności pod L. (591, 592 i 593 Gm. V) 407 Dz. I. w Krakowie, o własność której gmina miasta Krakowa, od czasu wcielenia Krakowa do Monarchii austryackiej z Wys. Rządem spór wiodła.

Dotąd nie płacił szpital żadnego czynszu z tego budynku, lecz był zmuszonym ponosić koszta wszelkich restauracyi i koniecznych ulepszeń w zajętych przez siebie częściach tej spornej realności, a nawet opłacał podatek gruntowy (nieznaczny wprawdzie) z zajmowanych parcel gruntowych.

Koszta te spadały na fundusz krajowy, jako obowiązany do pokrywania niedoborów szpitalu Św. Ducha.

Tak stały rzeczy aż do ukończenia sporu w r. 1868, którego na korzyść gminy rozstrzygnięty został, w skutek czego ona jako właścicielka tej realności weszła do hypoteki. Oddanie realności w fizyczne posiadanie gminy nastąpiło w dniu 8. kwietnia 1869 r.

Na mocy uchwały Rady miejskiej z dnia 22. czerwca 1869 r. zażądał Magistrat Krakowa od nas opłaty czynszu rocznego za ubikacye szpitalne w kwocie 3.000 złr. w. a. licząc już od 12. maja 1867 r. jako od dnia wydania rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych do L. 7682, którem własność pomienionej realności gminie przyznaną została. Zarazem upomniał się tenże Magistrat o przyznanie i wypłacenie czynszu licząc wstecz od 12. maja 1867 r. za cały ten czas, w którym realność ta przez szpital Św. Ducha była zajmowaną, — oznajmiając przytem, że co do obliczenia pretensyi jakie szpital rościć sobie może z powodu kosztów na utrzymanie budynku wyłożonych, gmina miasta Krakowa z całą ufnością na naszem dochodzeniu polega.

Co do tych kosztów, jeszcze w r. 1855, ówczesny c. k. Rząd krajowy w Krakowie w reskrypcie swym do Magistratu krakowskiego z dnia 14. kwietnia l. 1425 zastrzegł, iż na wypadek przyznania własności gminie, taż obowiązaną będzie zwrócić funduszowi krajowemu wyłożone na utrzymanie budynku koszta. Koszta te, w których mieszczą się także wydatki na roboty tylko dla szpitalu a nie do utrzymania budynku potrzebne, wynosiły według rachunków, jakie z pozostałych z tego czasu aktów rzeczywiście zebrać było można, za czas od początku 1855 do końca 1868 r. to jest za czternaście lat sumę 26.485 złr. 78½ ct. w. a. czyli średnio po 1891 złr. 84 ct. w. a. rocznie.

Gdy pretensye gminy miasta Krakowa, co do czynszu od szpitala Śgo Ducha tak za czas bieżący, od chwili zakończenia sporu o własność jak i za czas dawniejszy, licząc od roku 1846. są niezaprzeczone i słuszne, więc nie pozostawało jak tylko zgodnie tę sprawę załatwić, starając się o jak najlżejsze dla szpitalu warunki.

Taką korzyść uzyskano po bliższych rokowaniach w ten sposób, iż chwilę od której bieżący czynsz roczny w kwocie 3.000 złr. w. a. ma być liczonym, zamiast na 12. maja 1867 r. jak tego gmina pierwotnie żądała, ustanowiono na dzień 1. kwietnia 1870 r. i że na pokrycie zupełne pretensyi gminy z tytułu czynszu za czas przed 1. kwietnia 1870 r. ryczałtową sumę 10.000 złr. w. a. oznaczono, umarzając przytem pretensye funduszu krajowego do gminy, z tytułu kosztów na reparacye i utrzymanie budynku wyłożonych.

Na tej podstawie Rada miejska krakowska, uchwaliła na posiedzeniu z dnia 17. sierpnia 1870 r. zawrzeć ze szpitalem kontrakt najmu na lat trzy.

Gdy podpisanie i zatwierdzenie tego kontraktu przez Wydział krajowy jest rzeczą prostej formalności, będącej w zawieszeniu dotąd dla braku potrzebnych funduszów, mamy zaszczyt upraszać Wysoką Izbę, ażeby za najem realności pod l. 407 Dz. l. w Krakowie, a to

a) tytułem całkowitego czynszu za czas przed 1. kwietnia 1870 r. . . . . 10.000 złr. w. a.

b) tytułem trzechletniego czynszu za czas od 1. kwietnia 1870 do tegoż 1873 r. . . 9.000 „ „

to jest, razem sumę . . . . . 19.000 złr. w. a.

w. a. łaskawie przyzwolić raczyła i takową w budżecie szpitalu Św. Ducha na r. 1872 umieścić poleciła.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

jako Przewodniczący.

Cezar Haller w. r.

Sprawozdawca

Allegat XII.

L. 11687/1.338

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie powiększenia i pokrycia nowym dachem gmachu szpitalu powszechnego we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Gmach popijarski, w którym mieści się szpital powszechny Lwowski, został nabyty w r. 1839. od funduszu stypendyjnego Głowińskiego na rzecz trzech zakładów, właściwego szpitalu (oddziału chorych), zakładu położnic i zakładu obłąkanych.

Oddział chorych spłacił przypadającą na niego część ceny szacunkowej, zaś zakłady położnic i obłąkanych winne są dotąd funduszowi stypendyjnemu, pierwszy kwotę 7 040 złr. 30 ct. w. a. a drugi 28 161 złr. w. a.

Ponieważ zakład położnic posiada, jak dowodzi dołączony wykaz, w papierach publicznych kapitał 1.881 złr. 46 ct. imiennej wartości a zakład obłąkanych 8 613 złr. 46 ct. przeto wypada, zdaniem naszem, użyć tych kapitałów na spłacenie części ciężącego na hypotece długu, dla ułatwienia zaciągnięcia pożyczki, której potrzeba wynika z następujących powodów.

Dach na całym budynku znajduje się w bardzo złym stanie i musi być pokryty materyałem ogniotrwałym. Gdy zaś jego konstrukcya jest nieodpowiedna, a wiązanie w niektórych częściach nadpsute, przeto, zgodnie z planem w r. 1865. przez oddział techniczny c. k. Namiestnictwa przygotowanym, należy całe wiązanie zmienić i pokryć je blachą.

Koszt nowego dachu wyrachowany został na kwotę 25.766 złr. 70. ct. z której część jakąś będzie można oszczędzić przez użycie drzewa z starego wiązania, o ile się przydatnem okaże, lub odzyskać przez sprzedaż starego materyału. Tej oszczędności jako nie dającej się nawet w przybliżeniu naprzód obliczyć, nie można wszelako brać w rachunek.

Z kwestyą zmiany dachu wiąże się kwestya podniesienia drugiego piętra, które jako zbyt niskie, mniej jest na użytek szpitalny przydatne. Zmiana ta jest z tego jeszcze powodu na teraz wskazana, iż belki sufitowe drugiego piętra są spruchniałe i muszą być zastąpione nowemi, a zatem chodzić będzie tylko o niewielkie podniesienie murów, co za sobą znacznego wydatku nie pociągnie, a przysporzy powietrza w salach i pozwoli pomieścić w nich większą ilość chorych. Zaciągnięcie nowych belek, danie nowych sufitów i podniesienie murów, kosztowałoby według obliczenia 22.416 złr. 85 ct.

Za jedną drogą należy też przedsięwziąść ogólną restauracyę murów i facyat, które zostają w stanie zupełnego zaniedbania. Od czasu bowiem jak postanowiono dach zmienić, robiono tylko naprawy pomniejsze, naglące, w przekonaniu iż przy robocie około dachu, mury zostaną uszkodzone i że dopiero potem wypadnie je odnowić zupełnie. Koszt reperacyj tych obliczyć się dziś nie da, pochłania jednak z pewnością znaczną kwotę, zwłaszcza iż potrzeba zarazem urządzić choćby najprostszą wentylacyę sal, dać po części nowe okna i t. p.

Pomimo że wkrótce obłąkani przeniesieni zostaną do budującego się zakładu na Kulparkowie, gmach szpitalny nie będzie jednak dostateczny na pomieszczenie wszystkich chorych, których ilość ciągle wzrasta; sale zajęte przez

obłąkanych pomieszczą bowiem około 200 chorych, podczas gdy w najętych filiach może ich się pomieścić do 400, a i tak w zimie bywa zwykle przepełnienie.

Jeszcze w r. 1816. uznał c. k. Rząd potrzebę wykończenia tego gmachu przez wybudowanie brakującego skrzydła prawego. Od tego czasu kilkakrotnio nakazywał magistratowi Lwowskiemu wykonanie tej roboty na koszt miasta i rzeczywiście Magistrat wystawił w r. 1849. i 1850. część południową tego skrzydła kosztem 14.974 złr 21½ ct. m. k., odbudowy części jego północnej wymawiał się zaś ciągle brakiem funduszów i zakupił tylko pod nią dwie parcele gruntu za 1.668 złr. m. k.

Tymczasem najmowano domy na filie szpitalne i płacono z nich czynsz, który do roku zeszłego wynosił 6.400 złr. w. a. teraz zaś podniesiony został na 7.900 złr. rocznie, i który byłby wystarczył na płacenie procentów i na umorzenie kapitału gdyby na pokrycie kosztów budowy brakującego skrzydła zaciągnięta była pożyczka.

Koszt tej budowy obliczony teraz został na 60.855 złr. 65 ct.; mimo wysokości tej cyfry, należy jednak budowę wykonać, ażeby się obejść bez najmu domów na filie i uniknąć przepełnienia szpitalu, tak szkodliwego dla chorych.

Oprócz powyższych robót około gmachu szpitalnego, zachodzi jeszcze potrzeba wystawienia oddzielnej pralni, trupiarni i szopy.

Pralnia znajdująca się teraz w piwnicy pod gmachem szpitalnym jest zbyt szczupła, pranie jest więc bardzo utrudnione; należyte oddzielenie bielizny dla syfilitycznych przeznaczonej staje się prawie niemożliwem, zdrowie i życie praczek jest na szwank narażone, wyziewy z pralni rozchodzące się zatruwają powietrze w szpitalu, a para niszczy budynek.

Z tych powodów widzieliśmy się zniewoleni przygotować plan i kosztorys nowej pralni, według którego koszt na to potrzebny wyniesie oprócz wewnętrznego urządzenia 12 617 złr. 1 ct. w.a.

Dyrekcya szpitalna i lekarze upominają się o wystawienie nowej trupiarni, z powodu że teraźniejsza jest za mała i znajduje się za blisko szpitalu, do którego niezdrowe wyziewy z niej dochodzą.

Uznając słuszność tych przedstawień, a nie mając koło szpitalu żadnego placu pod trupiarnię, udaliśmy się do Reprezentacyi miasta Lwowa z zapytaniem, czy zechce odstąpić szpitalowi plac w bliskości położony i czy nie będzie miała nic do zarzucenia przeciw wybudowaniu na nim trupiarni.

W razie wybudowania nowej trupiarni, której koszt nie został jeszcze obliczony, teraźniejsza mogłaby służyć na pomieszczenie służby szpitalnej, lub mogłaby przez przybudowanie być zamieniona na pralnię.

Przy szpitalu nie ma żadnej szopy na schowanie sikawki, na skład drzewa i na inne potrzeby niezbędnej. Szopę taką wypada koniecznie postawić ze względu na straty jakie fundusz szpitalny z powodu jej braku rok rocznie ponosi.

Nakoniec dno kanału odprowadzającego nieczystości wymaga nowego wybrukowania, gdyż jest pełne dziur zatrzymujących odchody, i przyczyniających się do zepsucia powietrza, a źle urządzone wychodki potrzebują z tegoż samego powodu, rekonstrukcyi.

C. k. Rząd, jak wyżej powiedziano, nakazywał miastu żeby budowę prawego skrzydła szpitalnego swoim kosztem wykonało, i Magistrat w zasadzie nie sprzeciwiał się temu; gdy jednak obecnie stosunek miasta do szpitalu nie jest ostatecznie uregulowany, gdy trzymanie się w obecnym wypadku dawnych rozporządzeń rządowych pociągnęłoby za sobą wielką zwłokę z powodu przewidzieć się dającego oporu reprezentacyi miejskiej, gdy inne budowy w dawniejszych latach kosztem funduszu szpitalnego wykonywano, gdy z drugiej strony wykonanie projektowanych robót za pomocą pożyczki na hypotekę gmachu szpitalnego zaciągniętej, przyszłemu stosunkowi szpitalu w niczem nie przesądza, sądzimy przeto iż należy obrać tę drogę jako najprostszą i najprędzej prowadzącą do celu, którego szybkie osiągnięcie jest niezbędną koniecznością.

Koszta wyliczonych robót obrachowane zostały jak następuje:

1.	Pokrycie całego gmachu nowym dachem pod blachą	25.766 złr.	70 ct.
2.	Podniesienie 2go piętra	22 416 «	85 «
3.	Wystawienie brakującego skrzydła	60 855 «	65 «
4.	Wystawienie pralni	12.617 «	1 «
	Oprócz tego potrzeba na restauracyę murów, tudzież na wystawienie trupiarni z kupnem gruntu i szopy, nakoniec na poprawienie wychodków i kanału, około . .	25.500 złr.	
	Razem . . .	147.156 złr.	41 ct.

Do tej przeto wysokości należałoby zaciągnąć pożyczkę, przyczem mogłoby być potrzebne spłacenie reszty na hypotece ciężącego długu około 27.000 złr. gdyby tego zażądał instytut, który pożyczki udzieli.

Pragnąc Wysokiej Izbie przedstawić warunki pod jakiemi możnaby takową uzyskać, weszliśmy w porozumienie z różnemi bankami i kasami oszczędności, dotąd jednak nie możemy podać pewnego rezultatu i tyle tylko możemy powiedzieć, iż niewątpliwie można będzie przy gwarancyi kraju uzyskać pożyczkę sześcioprocentową, któraby się umarzała dodatkiem 1 lub 2% rocznie.

Z powodów w tem sprawozdaniu przytoczonych prosimy aby Wysoka Izba raczyła nadać moc obowiązującą dołączonemu projektowi do uchwały.

We Lwowie dnia 25. Sierpnia 1871.

Leon książe Sapieha
Marszałek Wydziału krajowego.

Cezar Haller
Sprawozdawca.

Uchwała

z dnia . . . . . .

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. Do użycia kapitałów posiadanych przez Lwowskie zakłady położnic i obłąkanych na częściową spłatę resztującej należytości z niespłaconej dotąd ceny kupna części gmachu szpitalnego we Lwowie na rzecz powyższych zakładów pochodzącej.

2. do zaciągnięcia na hypotekę gmachu szpitalnego pod l. 349¾ we Lwowie położonego, w razie potrzeby za poręką kraju pożyczki umarzającej się, do wysokości 150.000 złr. w. a. i do użycia tej sumy:

a) na przybudowanie brakującej części prawego skrzydła Lwowskiego gmachu szpitalnego, na pokrycie całego gmachu nowym dachem i podniesienie 2. piętra, na budowę nowej pralni, trupiarni i szopy, tudzież na potrzebne większe reperacye w gmachu szpitalnym.

b) na spłacenie funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego, reszty ceny kupna na gmachu szpitalnym ciężącej, jeżeli tego zajdzie potrzeba.

3. do zakupienia lub zamienienia gruntów i placów potrzebnych tak pod wspomnione budowy jakoteż do zaokrąglenia całego obejścia szpitalnego.

4. do przeprowadzenia niniejszej uchwały stosownie do §. 20. statutu krajowego.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu d 14. października 1869. powziął Wysoki Sejm następującej treści uchwałę:

I. Ma być wybudowany lub też na własność kraju nabyty, i stosownie urządzony gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału;

II. Sejm przeznacza tymczasowo kwotę 10.000 złr. w. a. na roboty przygotowawcze;

III. Wydział krajowy przedłoży Sejmowi na najbliższej sesyi wnioski do operacyi finansowej na pokrycie kosztów budowy lub zakupno realności, tudzież plany i kosztorysy dotyczące.

Zgodnie z myślą Wysokiego Sejmu, wypowiedzianą alternatywnie w ustępie pierwszym tej uchwały, rozwinęliśmy, celem wykonania danego nam polecenia, czynność naszą w obu wskazanych kierunkach. Najprzód zwróciliśmy uwagę naszą na realność zajętą obecnie przez Wydział krajowy. Realność ta nie jest wprawdzie dostateczną na dobudowanie lokalności sejmowych i rozszerzenie obecnie dla Wydziału krajowego za szczupłych ubikacyj, wszakże powiększona nabytkiem sąsiedniej, od północno-wschodniej strony położonej realności, tudzież przy umiejętnem wyzyskaniu miejsca osiągnąćby można bez nadto wielkich trudności cel zamierzony. Bezskuteczność usiłowań naszych względem nabycia tej sąsiedniej realności zniewoliła nas do zaniechania wszelkich dalszych rokowań z gotowym do układów właścicielem budynku, przez Wydział krajowy zajętego.

Oferty wniesionej do nas przez właściciela realności Nr. 912¼ (p. A. Młockiego) nie mogliśmy zalecić Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia; budynki bowiem tamże istniejące, lubo są one w dobrym stanie, odpowiadają jednakże tylko użytkowi prywatnemu. Dla nas wymagałyby one fundamentalnego przekształcenia (podwyższenia o jedno piątro, urządzenia sklepień na archiwa, kurytarzy i krytych ganków i. t p.) a tak przeistoczone zaledwie byłyby dostateczne na dogodne pomieszczenie kancelaryi Wydziału krajowego. Zdaniem biegłego musiałyby ubikacye sejmowe być wybudowane osobno, i to w głębi dziedzińca w zanadto wielkiem oddaleniu od gmachu frontowego, a w taki sposób nie uzyskalibyśmy korzyści oczekiwanych z nabycia gmachu już istniejącego, gdy z drugiej strony cenę tej realności (90.000 złr. w. a.), mającej dla nas nie wiele więcej wartości nad plac zwyczajny pod budowę, uznać musieliśmy jako stosunkom nie odpowiedną.

Wzgląd na wysokość cen, obecnie w mieście naszem z każdym dniem podnoszących się wstrzymał od wejścia w układy względem nabycia gmachu miejskiego, znanego pod nazwą „Hotel angielski“ tudzież „Pałacu pojezuickiego wraz łazienkami.“

Na wiadomość rozpowszechnioną przez dzienniki, jakoby c. k. Rząd postanowił sprzedać swą drukarnię we Lwowie wraz z realnością, poleciliśmy zbadanie tej sprawy, celem wzięcia pod rozwagę, czyli nie byłoby korzyścią dla kraju nabycie zakładu drukarskiego, a ewentualnie użycie realności tej drukarni do pomienionej budowy. Rezultat dotyczących dochodzeń technicznych okazał nam, że budynek drukarni rządowej, składający się z domu frontowego i oficyny za nadto już dawny, aby mógł być na nasz cel zaadoptowany, iż położenie gruntu z ulicą niższą Ormiańską poziome, zaś u zetknięcia się z placem targowicy drzewa o parę sążni od poziomu tego placu niższe, a w reszcie zc cała przestrzeń wynosi tylko około 600 sążni kwadratowych. Okoliczności były dostateczne do nabrania przekonania, iż nabycie tego gruntu nie przyniosłoby krajowi żadnej korzyści, zwłaszcza że warunki postawione nam przez pełnomocnika c. k. Rządu w przedmiocie sprzedaży zakładu drukarskiego zniewoliły nas do odstąpienia od zamiaru kupna drukarni.

Starając się usilnie o urzeczywistnienie zamiarów Wysokiego Sejmu, nabraliśmy przeświadczenia, że z wielką trudnością i tylko znaczniejszym kosztem do celu dójść będzie można. W mieście naszem nie mamy takich gmachów, któreby z łatwością dały się urządzić stosownie do naszych potrzeb; istniejące bowiem budynki, których nabycie byłoby możliwe, tylko w części dałyby się zaadaptować, wszędzie zaś ubikacye sejmowe musiałyby być de novo zbudowane.

Pomnożenie się ludności w stolicy, przypływ obcych, niemniej ustawy uwalniające od opłaty podatków od nowowybudowanych domów przez lat 15, wpłynęły, iż wiele dotąd niezabudowanych placów pod nowe budowy użyto.

Z nielicznych dotąd niezabudowanych, a pod gmach krajowy odpowiednich placów otrzymały już swe przeznaczenie, jako to: plac obok kościoła pokarmelickiego na budowę gimnazyum, zaś plac castrum, składający się z kilku parcel stanowiących częścią własność miasta, częścią funduszów pod opieką c. k. Rządu zostających, przeznaczony został pod gmach akademii technicznej.

Nie chcąc się dalej gubić w szczegółach, nie możemy twierdzić, jakoby wyszukanie miejsca pod budowę gmachu stosownego było niemożliwe; wszelako nikt temu nie zaprzeczy, gdy podniesiemy trudności, a szczególnie koszta takiego nabycia. Zakupno gruntu na nasz cel z jednéj ręki wobec braku obszerniejszych realności, jest zawsze trudniejszem, i okazuje się także konieczność nabycia realności sąsiednich celem ich połączenia: nadto nabywając grunt zakupić musimy, lubo zupełnie nam niepotrzebne budynki; a gdy jeszcze zważymy, że kupującym jest kraj zastąpiony przez reprezentacyę, nie mogącą w interesach prawnych postępować z taką swobodą, jak to czynić może osoba prywatna, natenczas niepodobna wątpić, że za miejsce nam odpowiedne najmniej sumę 90.000 złr. przyszłoby nam zapłacić.

Przy takich okolicznościach z prawdziwém zadowoleniem przyjęliśmy oświadczenie J. O. Księcia Jerzego Lubomirskiego, Kuratora zakładu nar. im. Ossolińskich, którém objawił nam gotowość odstąpienia odpowiedniej części ogrodu przy pomienionym zakładzie. Z tém większą jeszcze skwapliwością czuliśmy się obowiązani korzystać z téj propozycyi i przystąpić do rokowań o kupno gruntu, że fundusz krajowy, nabywając dla siebie miejsce stosowne i dogodne, co do ceny przystępne, nie oddaje ceny kupna do rąk spekulanta, lecz pomnaża produkcyjny kapitał instytucyi, dla kraju naszego tak ważnéj i pożytecznéj..

Układu stanowczego jednakże nie zawarliśmy, ponieważ Wydział krajowy, z uwagi na drugi ustęp uchwały sejmowej, którą otrzymaliśmy jedynie dotacyę 10.000 złr. na roboty przygotowawcze, nie czuł się umocowanym do uczynienia wydatku powyżéj sumy przyzwolonej, i z tego powodu uczynić musiał zawisłą moc obowiązującą umowy sformułowanej wedle dołączonego pod 1/ projektu (art. 12.) od upoważnienia Wysokiego Sejmu. Pomieniony projekt umowy zawiera szczegóły, które na tém miejscu przytaczać nie mamy potrzeby; podnieść jednak musimy z nich ważniejsze, które wymagają niejako uzasadnienia. Przestrzeń, którą zakupić zamierzamy, odznaczona jest na planie sytuacyjnym stanowiącym nierozdzielną część projektu umowy; wynosić ona będzie najwięcéj 2.117 sążni kwadratowych. Wprawdzie przypuszczalna przestrzeń potrzebna pod gmach i dziedzińce obliczoną została wedle prawdopodobnego obrachunku i na podstawie ad 2/ dołączonego programu na 1230°□; wszelako kuratorya zakładu przyjęła pomiędzy warunki obowiązek dla kupującego, zakupienia także przestrzeni pod budowę nieużytecznych, a przeto bez wątpienia będziemy musieli zakupić powyżéj oznaczone maximum 2117°□. Celem ustanowienia ceny kupna porozumiały się strony, upoważnione do rokowań na wysłuchanie zdania mężów zaufania, a orzeczenie tychże załączone pod 3/ przyjęły za podstawę do obliczenia ceny kupna. Z całej tedy przestrzeni opłacić musimy 1918.85°□ po cenie 28 złr. w. a. za każdy sążeń, resztę zaś t. j. 198.42°□ po cenie 5 złr. w. a. Cena kupna wyniesie zatém 54.719 złr. 38 ct. w. a., jeżelibyśmy pomienione maximum gruntu zakupili.

Nadmienić jeszcze musimy, że forteca lwowska, w której rejonie plac ten jest położony, w r. 1869. zniesioną została, przeto przy budowie na tém miejscu na przyszłość żadne ograniczające w téj mierze przepisy obowiązywać nie będą. Plany i kosztorysy nie mogły być jeszcze wygotowane; do rozpisania bowiem konkursu na dostarczenie planów musielibyśmy mieć pewność, że ten a nie inny plac pod budowę będzie przeznaczony. Nie mając planów i obliczenia kosztów, nie mogliśmy wygotować propozycyi żądanéj przez Wysoki Sejm względem finansowéj operacyi na pokrycie kosztów budowy. Nie możemy jednak już teraz przemilczéć, iż zdaniem naszem pożyczka emisyjna zanadto byłaby dla kraju kosztowną i uciążliwą. Przykład, jaki mieliśmy przy emisyi pożyczki z r. 1866., że pożyczka gwaran-

towana przez c. k. Rząd z opłatą odsetków po 7%, mającą przy spłacie 6tej części podatku wartość gotówki, i spłacalna w czterech latach emitowaną być musiała po 93%, poucza nas w téj mierze dostatecznie. Mniemaliśmy zatém, że należałoby rozpocząć budowę środkami funduszu krajowego, a na wykończenie jej moglibyśmy już uzyskać pożyczkę stosowną w kasie oszczędności lub innym zakładzie hypotecznym na hypotekę gmachu krajowego, której oprocentowanie byłoby mierne, a spłata jej w znaczniejszéj liczbie lat dla kraju nie byłaby uciążliwą.

Z takiego zapatrywania wychodząc, zamieściliśmy w budżecie na r. 1872. kwotę 100.000 złr. w. a., z której pokrylibyśmy przedewszystkiem cenę kupna gruntu, premia za plany i kosztorysy, koszta splantowania gruntu, obliczone w przybliżeniu na 12 400 złr.: resztę pozostającą użyćby można na rozpoczęcie budowy.

Mając jeszcze tylko do nadmienienia, że c. k. Namiestnictwo jako najwyższa władza fundacyjna przyzwoliła już na sprzedaż pomienionéj części ogrodu do zakładu nar. im. Ossolińskich należącego, przedstawiamy następujący wniosek, który Wysoki Sejm w uchwałę zamienić raczy;

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

I. do zakupienia na rzecz kraju odpowiedniéj części ogrodu, należącego do zakładu nar. im. Ossolińskich;

II. do rozpisania konkursu na dostarczenie planów i kosztorysów, i rozpoczęcia budowy na podstawie planu za najstosowniejszy uznanego; nareszcie

III. do poczynienia kroków celem uzyskania środków pieniężnych i przedłożenia w téj mierze Sejmowi odpowiednich wniosków.

Lwów w lipcu 1871.

Leon Książe Sapieha w. r.
Marszałek krajowy

M. Kraiński w. r.
Sprawozdawca

Projekt

do kontraktu kupna i sprzedaży gruntu pod budowę gmachu krajowego.

Między Wysokim Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, jako kupującym z jednej, a JO. Jerzym Henrykiem Księciem Lubomirskim, Ordynatem Przeworskim i Kuratorem literackim Zakładu narodowego imienia Ossolińskich, w imieniu i na rzecz tegoż Zakładu działającym, jako sprzedającym z drugiej strony zawarty został następujący

Kontrakt kupna i sprzedaży.

§. 1. Zakład narodowy imienia Ossolińskich posiada w mieście Lwowie realność, liczbą konskrypcyjną 23¼ oznaczoną, przy ulicach Szerokiej i Ossolińskich położoną, składającą się z gmachu bibliotecznego i ogrodu, do wzmiankowanych ulic przypierającego, przez wiekopomnej pamięci swego Fundatora ś. p. Józefa Maxymiliana Hrabię na Tenczynie Ossolińskiego, w §. 7. aktu dodatkowego z dnia 15. Stycznia 1824. do funduszu bibliotecznego uroczyście wcieloną, swoją własną, która w tabuli miejskiej lwowskiej w księdze własności 31. na stronicy 231. w pozycyi własności 10. jako własność Fundatora Józefa Maxymiliana Hrabi na Tenczynie Ossolińskiego zapisaną jest. Z tej tedy realności, mianowicie z ogrodu do niej należącego JO. Jerzy Henryk Książę Lubomirski jako Kurator literacki Zakładu narodowego imienia Ossolińskich sprzedaje Wysokiemu Wydziałowi krajowemu imieniem funduszu krajowego, a Wysoki Wydział krajowy imieniem funduszu krajowego kupuje od Zakładu narodowego imienia Ossolińskich przestrzeń ogrodu do ulicy Szerokiej przypierającego, około 2000 sążni kwadratowych wynoszącą, którą mniejszą lub większą, stosownie do swojej potrzeby, Wydział krajowy dla siebie zająć będzie miał prawo.

§. 2. Przestrzeń ta, Wydziałowi krajowemu do zajęcia stosownie do swojej potrzeby zostawiona, określa się na zasadzie planu sytuacyjnego, do niniejszego kontraktu kupna i sprzedaży dołączającego się, /. i część jego nierozdzielną stanowiącego, sposobem następującym: /.

Od punktu, w którym się linie graniczne realności zakładowej od ulicy Szerokiej i Ossolińskich przecinają, zająć może Wydział krajowy — od ulicy Ossolińskich przestrzeń długości 17.75° (t. j. siedmnaście i siedmdziesiąt pięć setnych sążnia), od punktu, gdzie się tych 17.75° sążnia kończy, załamie się linia odgraniczająca przestrzeń Wydziałowi krajowemu do zajęcia zostawioną w kierunku prostopadłym do ulicy Ossolińskich na długość ośmiu sążni,—od punktu końcowego tej linii załamie się linia odgraniczająca w kierunku ukośnym aż do punktu, w którym największe zbliżenie do rogu trotoaru pod kolumnadą rotundy bibliotecznej wyniesie ośm sążni,— od tego zaś punktu załamuje się linia odgraniczająca, i idzie równolegle z ulicą Szeroką aż do muru granicznego od cytadeli. Przestrzeń zatem, przez Wydział krajowy zająć się mogąca zawierać się musi między ulicami Szeroką i Ossolińskich, murem granicznym a linią na planie literami *a, b, c, f, g,* oznaczoną. W tych granicach wolno Wydziałowi krajowemu tyle dla siebie zająć przestrzeni, ile potrzebować będzie, z tem atoli zastrzeżeniem, że linia, odgraniczająca przyszłą posiadłość Wydziału krajowego od realności Zakładu narodowego imienia Ossolińskich, musi iść od punktu największego zbliżenia do rogu trotoaru pod kolumnadą przy gmachu bibliotecznym w kierunku równoległym do ulicy Szerokiej aż do muru granicznego od strony cytadeli.

Tylko przestrzeń w tych granicach rzeczywiście przez Wydział krajowy zajęta, za kupioną i sprzedaną uważaną być ma.

§. 3. Wydział krajowy obowiązany jest najdalej w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia otrzymanego przez Zakład narodowy imienia Ossolińskich zezwolenia na sprzedaż właściwych Władz, oznaczyć dokładnie przestrzeń, przez siebie zająć się mającą, w przeciwnym bowiem razie cała przestrzeń między ulicami Szeroką i Ossolińskich, murem granicznym od cytadeli, i linią literami *a, b, c, f, g,* oznaczoną, zawarta za kupioną i sprzedaną uważaną będzie

§ 4. Jako cenę przyjmują obie strony zgodnie szacunek przez uproszonych obywateli miasta Lwowa jako znawców ustanowiony, licząc za każden zajęty sążeń kwadratowy w przestrzeni pomiędzy ulicami Szeroką i Ossolińskich, murem granicznym od cytadeli i linią oznaczoną literami *a, b, c, f, d, e* znajdującej się po dwadzieścia ośm (nr. 28) złotych reńs. austr. walutą, a zaś w przestrzeni znajdującej się pomiędzy murem granicznym od cytadeli a linią oznaczoną literami *d, e, f, g,* po pięć (nr. 5) złotych reńskich walutą austryacką. Przytem nadmienia się, że punkt *e* znajduje się w odległości ośmnastu sążni od ulicy Szerokiej, punkt *d* w odległości szesnastu sążni od punktu *e* idąc od niego linią równoległą od ulicy Szerokiej, a punkt *f* w odległości trzynastu sążni od punktu, gdzie największe zbliżenie do rogu trotoaru pod kolumnadą przy gmachu bibliotecznym wynosi ośm sążni. Ile zatem sążni kwadratowych z jednej i drugiej przestrzeni Wydział krajowy rzeczywiście zajmie, lub za zajmującego uważany będzie, tyle razy po 28 złr. a. w., a względnie po 5 złr. a. w. Zakładowi narodowemu imienia Ossolińskich tytułem ceny kupna zapłacić obowiązany będzie. Wymiar tym sposobem sprzedanej przestrzeni uskuteczną obie strony najdalej w trzy miesiące po otrzymanem przez Zakład narodowy imienia Ossolińskich zezwoleniu na sprzedaż gruntu, przedmiotem niniejszego kontraktu będącego; w przeciwnym bowiem razie strona do wymiaru gotowa ma prawo wymiar przez przysięgłego mierniczego uskutecznić, który wymiar dla strony drugiej obowiązującym się stanie. Wypłata ceny kupna nastąpi gotowemi pieniędzmi do kasy Zakładu narodowego imienia Ossolińskich zaraz przy objęciu sprzedanej przestrzeni przez Wydział krajowy, a gdyby się Wydział krajowy z objęciem ociągał, natenczas dzień dokonanego wymiaru sprzedanej przestrzeni w myśl poprzedzającego postanowienia stanowić będzie termin ostateczny, w którym wypłata ceny kupna nastąpić powinna.

§. 5. Zakład narodowy imienia Ossolińskich sprzedaje wyżej opisaną przestrzeń Wydziałowi krajowemu na zupełną i nieograniczoną własność jego, bez wszelkiego zastrzeżenia lub wyłączenia, wolną od wszelkich długów i ciężarów prywatnych, i zezwala, ażeby Wydział krajowy tę przestrzeń w tabuli miejskiej z realności zakładowej l. $23^1/_4$ wyłączył, nową i oddzielną z nich realność utworzył, i za jej właściciela zaintabulowany był. Ponieważ jednak Zakład narodowy imienia Ossolińskich nie jest jeszcze zaintabulowany za właściciela swojej realności pod l. $23^1/_4$, przeto dla ułatwienia Wydziałowi krajowemu intabulacyi swojej za właściciela kupionej przestrzeni, zezwala JO. Książę Kurator literacki, aby wprzód dla przeprowadzenia tabularnego przejścia własności Zakład narodowy imienia Ossolińskich za właściciela tej, w nową i oddzielną realność przemienić się mającej przestrzeni zaintabulowany był, i w tym celu Wydziałowi krajowemu potrzebne dokumenta oryginalne, atoli z obowiązkiem ich zwrotu, udzielić jest obowiązany.

§. 6. Sprzedana przestrzeń oddaną będzie Wydziałowi krajowemu zaraz po zapłaceniu ceny kupna, a równocześnie z oddaniem przechodzi na Wydział krajowy obowiązek ponoszenia wszelkich ciężarów publicznych, ze sprzedanej przestrzeni gruntu należeć się mogących, jakiejkolwiek nazwy i rodzaju byćby mogły.

§. 7. Wydział krajowy obowiązuje się, skrzydło swego przyszłego gmachu, do ulicy Ossolińskich przypierać mające tak wybudować, aby w całej głębokości pozostawioną była ściana wolna do którejby Zakład narodowy imienia Ossolińskich budynek dwupiątrowy przybudować mógł i miał prawo.

§. 8. Wydział krajowy obowiązuje się przestrzeń przez siebie nabytą od pozostającej realności zakładowej murem albo sztakietami odgraniczyć, i ten mur albo sztakiety własnym kosztem utrzymywać.

§. 9. Zakład narodowy imienia Ossolińskich, przyznaje Wydziałowi krajowemu prawo służebności światła i widoku, jednak tylko na przestrzeń szerokości sali sejmowej, naprzeciw gmachu bibliotecznego, jeżeliby okna z widokiem na tenże gmach, w budynku sali sejmowej zrobione były. Żadnych innych służebności Zakład narodowy imienia Ossolińskich Wydziałowi krajowemu nie przyznaje.

§. 10. Obie strony zrzekają się wszelkich zarzutów przeciw ważności niniejszego kontraktu, a mianowicie zrzekają się zarzutu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

§. 11. Opłatę skarbową, od przeniesienia własności na fundusz krajowy należącą się, nabywający Wydział krajowy sam zapłacić obowiązany będzie.

§. 12. Ważność i moc obowiązująca niniejszego kontraktu zależne są co do Zakładu narodowego imienia Ossolińskich, od zezwolenia na sprzedaż właściwych władz, co do Wydziału krajowego od upoważnienia Sejmu. Gdyby z upływem roku od dnia zawarcia niniejszego kontraktu licząc, zezwolenie na sprzedaż Zakładowi narodowemu imienia Ossolińskich nie było udzielonem, na ten czas wolno Wydziałowi krajowemu od niniejszego kontraktu odstąpić

który w takim wypadku za niezawarty i niebyły uważany być ma. Nawzajem gdyby Wydział krajowy z upływem roku upoważnienia od Sejmu nie otrzymał, wolno Zakładowi narodowemu imienia Ossolińskich od kontraktu niniejszego odstąpić, który w takim wypadku również za niezawarty i niebyły uważany będzie. Jednak jedna strona drugą o swojem odstąpieniu bezzwłocznie zawiadomić powinna.

(L. S.) *Maurycy Kraiński*, członek Wydz. kraj w. r.

Jako świadek podpisuję:
Dr. Marceli Madejski w. r.

Jako świadek podpisuję:
Rafał Karatnicki w. r.

Imieniem JO. Jerzego Henryka Księcia Lubomirskiego z wyraźnem zastrzeżeniem jego zatwierdzenia podpisuję:
Dr. Aloizy Rybicki w. r.

(L. S.) Zatwierdzam w Krakowie d. 31. stycznia 1871 r.
Jerzy Henryk Lubomirski w. r.

Nr. 1453.

Niniejszy projekt kontraktu kupna i sprzedaży zatwierdza Wydział krajowy.

Lwów dnia 7. lutego 1871. r.

(L. S.)
Maurycy Kraiński *w. r.*
Oktaw Pietruski *w. r.*
członek Wydziału krajowego
Piotr Gross *w. r.*
członek Wydziału krajowego.

Program

na zbudowanie gmachu dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego.

			Płaszczyzna w sążniach □	
A.	8	bióir, każde o 3 pokojach, a na każde 2 bióra wspólny przedpokój po 36°,75		294°,00
B.	1	sala radna (duża)		
	1	sala komisyjna (mniejsza)		
	1	przedpokój wspólny		51°,00
C.	1	biblioteka (duża sala)		
	1	kancelarya		24°,86
D.		Marszałek.		
	2	duże pokoje		
	1	pokój dla pobocznego urzędnika		
	1	przedpokój		50°,32
E.		Protokół podawczy.		
	2	pokoje		21°,08
F.		Expedytura.		
	1	pokój dla dyrektora		
	2	sale dla pisarzy		
	1	przedpokój dla woźnych		43°,89
G.		Archiwum.		
	4	sale		
		Magazyn		
		Przedpokój		59°,60
H.		Litografia } w suterenach		
		Skład na meble }		
I.		Dyrektor kancelaryi.		
	3	pokoje		
	1	kuchnia z spiżarnią		36°,50
K.		Odźwierny. }		
	2	pokoje z kuchnią } w suterenach		
		Portyer. }		
	2	pokoje z kuchnią }		
L.		Oddział techniczny.		
	2	pokoje dla naczelnika i zastępcy }		
	4	pokoje dla rysowników }		
	1	przedpokój }		68°,20

			Płaszczyzna w sążniach □.	
M.	Oddział rachunkowy			
2	pokoje dla naczelnika i zastępcy	. . . . .		147°,05
12	pokojów dla urzędników			
1	przedpokój			
N.	Kasa			
6	pokoi			
1	skarbiec	. . . . .		102°,00
1	przedpokój			
2	pokoje dla konfekcyi			
O.	Stróżów 6ciu.			
1	pokój	razem 12, w suterenach . . .		
1	kuchnia			
P.	Tranzety:			
2	na dole		12°,00	
2	na 1szém piątrze		12°,00	
2	na 2giém „		12°,00	
				36°,00

Sala sejmowa

i jej dependencye.

A.	Sala sejmowa.			
1°	na każdego posła liczymy 0·50 kwadrat.			
	na 200		100°,00	
2°	obchód łatwy sali		43°,00	
3°	dla Marszałka (mownica)			
	„ sekretarzy			
	„ urzędników Wydziału,	. . . . .	125°,11	268°,00
	„ stenografów i Komisarzy rządowych			
B.	1 pokój dla posłów		20°,40	
1	czytelnia		15°,98	
10	pokoi dla komisyi		196°,92	
1	biuro sekretarzy		11°,50	
1	biuro rewidentów		11°,50	
3	pokoje dla stenografów		32°,64	
2	przedpokoje		18°,00	
				216°,94
C.	Biuro Marszałka.			
2	pokoje Marszałka		19°,09	
2	pokoje dla pisarzy		20°,40	
1	pokój dla sekretarza		9°,00	
1	skład na druki		6°,00	
1	przedpokój		8°,40	
				62°,8

		Płaszczyzna w sążniach □	
D.	Dla urzędnika rządowego.		
2	pokoje		
1	przedpokój		28°,00
E.	Archiwum.		
2	pokoje	19°,80	
F.	Bufet.		
2	pokoje z kuchnią	26°,40	
	Portyer.		
1	pokój	9°,00	
	Służba.		
2	pokoje	18°,00	

Liczbę 1315°,41 sążni kwadrat. trzeba rozdzielić na trzy równe części, ażeby otrzymać, ile wypadnie na każde piątro, a zarazem jaką powierzchnię terenu zajmie budynek dwupiątrowy, mieszczący w sobie tylko Wydział krajowy i dependencye sali sejmowej = 438°,47.

Dwoje lub troje schodów głównych, mających komunikacyę directe z ulicą po 9 sąż. □. = 27°,00 za pomocą chodników przy wjazdach.

2 lub 3 wjazdy do gmachu: 7 do 8 sąż. długości, 3° do 3°,50 szerokości z chodnikiem dla pieszych = 84°,00 sąż. kwadrat.

Dwoje schodów służbowych 2° dł. 3° szerok. = 12°,00.

Do tego należy dodać pewną ilość sążni kwadrat. zajętych przez schody i wjazdy = 123°,00
przeznaczyć na dziedzińce wewnętrzne . . . . . 400°,00
sama zaś sala sejmowa zajmie . . . . . 268°,11
co zsumowawszy wynosi:

438°,47 + 123°,00 + 400°,00 + 268°,11 = 1229°,98

1229°,98 sążni kwadrat. będzie liczbą przypuszczalną sążni kwadratowych terenu potrzebnych na gmach Wydziału krajowego i salę sejmową z jej dependencyami.

Protokół

spisany w przedmiocie zebrania dat do ustanowienia ceny realności przy zakładzie Ossolińskich, którą Wydział krajowy na budynek gmachu sejmowego zakupić zamierza.

We Lwowie dnia 25. stycznia 1871.

Obecni:

Ze strony Wydziału krajowego:

W. Maurycy Kraiński, członek Wydziału i zastępca Marszałka.

Ze strony zakładu Ossolińskich:

W. Dr. Aloizy Rybicki

Uproszeni mężowie zaufania:

W. Kasper Boczkowski
„ Wacław Dąbrowski
„ Zygmunt Mozer
„ Jan Stromenger
„ Jan Wieczyński

} obywatel miasta Lwowa.

W toku rokowań w przedmiocie nabycia realności, należącej do Zakładu nar. im. Ossolińskich, na budowę gmachu sejmowego uznali pp. zastępcy, a to W. Kraiński ze strony Wydziału krajowego a W. Dr. Rybicki ze strony zakładu Ossolińskich za stosowne, zasięgnąć zdania obywateli miejscowych posiadających ogólne zaufanie i odznaczających się znajomością rzeczy, któreby to zdanie służyć mogło za podstawą do porozumienia się względem ceny kupna i sprzedaży realności pod gmach krajowy potrzebnej. W skutek tego zaproszono drogą urzędową WW. Kaspra Boczkowskiego, Wacława Dąbrowskiego, Zygmunta Mozera, Jana Stromengera i Jana Wieczyńskiego na dzień dzisiejszy w celu wysłuchania ich opinii jako mężów zaufania.

Po wszechstronnem wyjaśnieniu stanu rzeczy przez obu wyżej pomienionych zastępców, — po następnem obejrzeniu przedmiotu kupna na miejscu, — i po dokładnem rozważeniu i uwzględnieniu wszelkich okoliczności (mianowicie położenia, objętości i stosunków granic zakupić się mającej części gruntu i t. d.) oświadczają wymienieni pp. mężowie zaufania swe ze wszech miar zgodne zdanie, iż uważają kwotę 28 złr. w. a. za każdy na budowę wzięty sążeń kwadratowy ziemi, jako cenę zupełnie słuszną i teraźniejszym stosunkom miejscowym pod każdym względem odpowiednią.

Od tej przeciętnej ceny dopuszczają jednak mężowie zaufania wyjątek, a to na wypadek, gdyby Wy-

dział krajowy był obowiązany zakupić od zakładu część gruntu jedynie dla wyrównania granicy: natenczas część górna, od granicy cytadeli wzięta poza szerokość 18 sążni, począwszy od ulicy Szerokiej, nie mogłaby być płaconą wyżej nad 5 złr. w. a. za sążeń kwadratowy, a to aż do punktu ostatecznego, jaki wypadnie w szerokości całej zakupionej przez Wydział krajowy realności.

Lwów dnia 25. stycznia 1871.

W obecności ze strony Wydziału krajowego:

Maurycy Kraiński w. r.

Rafał Karatnicki w. r.

jako sekretarz.

Jan Stromenger w. r.
Jan Wieczyński w. r.
Kasper Boczkowski w. r.
Wacław Dąbrowski w. r.
Zygmunt Mozer w. r.

PLAN SYTUACYJNY

ZAKŁADU NAUKOWEGO JMIENIA OSSOLINSKICH.

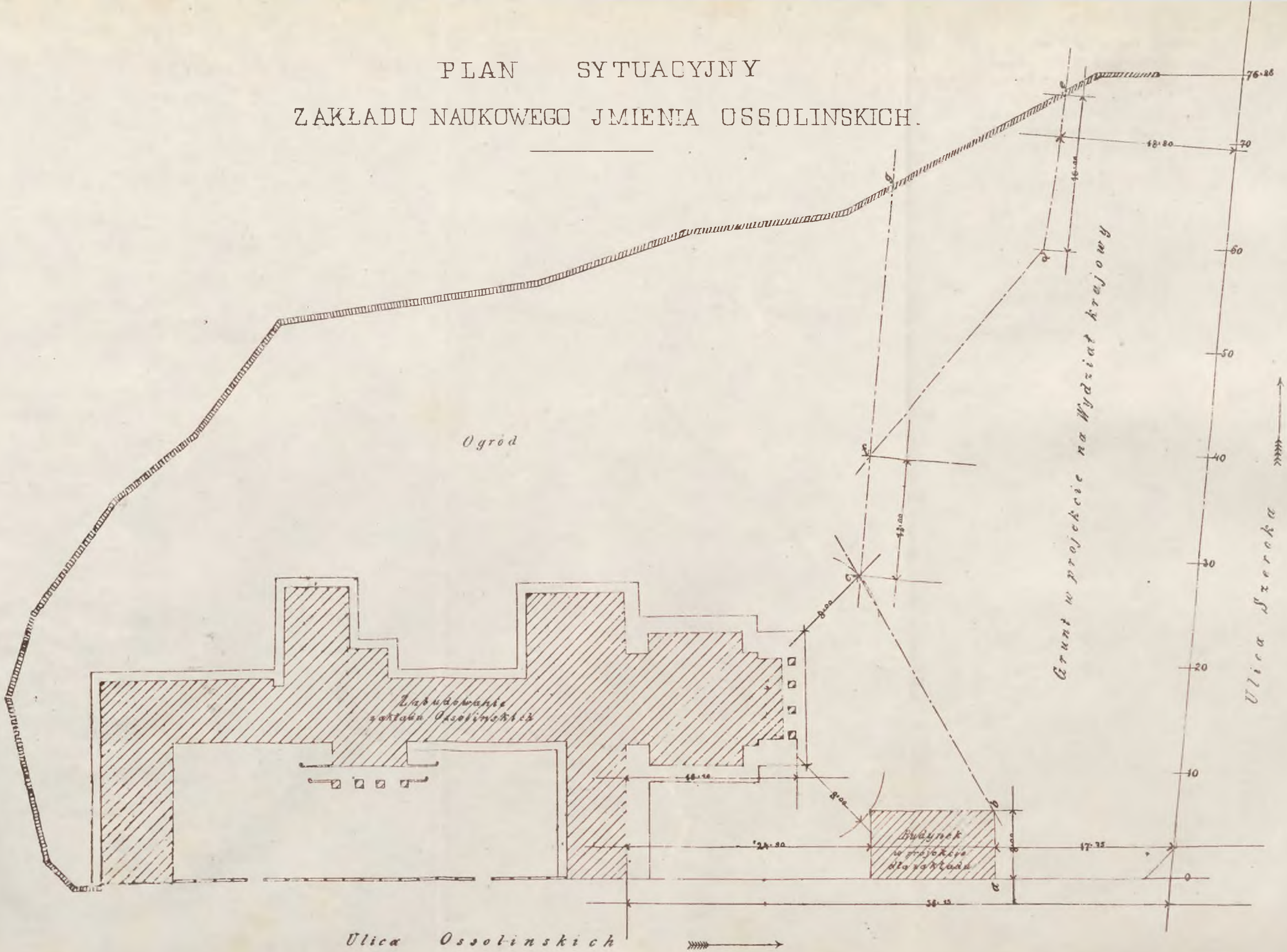

Alleg XIV

Sprawozdanie

z czynności Wydziału krajowego za czas od sierpnia 1870, po koniec lipca 1871. r.

Wysoki Sejmie!

Stosownie do postanowienia §. 26. Statutu krajowego przedkładamy niniejszem sprawozdanie z czynności naszych za czas od sierpnia 1870, po koniec lipca 1871, zamieszczając na wstępie wiadomości co do zamknięcia odroczonej tylko w r. 1870. sesyi sejmowej, tudzież o rezultacie uchwał sejmowych.

O zamknięciu zeszłorocznej sesyi sejmowej.

W marcu r. b. zawiadomiło nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że wedle reskryptu p. Ministra spraw wewnętrznych z 2. marca 1871. l. 999 odroczony tylko w skutek Najwyższego rozkazu przeszłoroczny Sejm, jako zamknięty uważany być ma ze względu, iż rok 1870. już upłynął i następny Sejm tylko do nowej sesyi zwołany być może.

O treści tego reskryptu zawiadomił podpisany Marszałek krajowy wszystkich członków Sejmu, a następnie udał się do p. Ministra spraw wewnętrznych o wyjaśnienie co do wątpliwości, czy komisye na posiedzeniach ostatniego Sejmu obrane, mogą dalej zajmować się przekazanemi sobie w ciągu Sejmu nieukończonemi pracami i czy będą mogły jako takie przedkładać rezultaty swoich prac najbliższemu Sejmowi? lub czy dla tychże samych spraw nowe będą musiały być przedsięwzięte wybory dla składu odnośnych komisyj.

Powołując się na analogię ustawy z 30. lipca 1867. Nr. 104 Dz. p. P., według której wydziały i komisye Rady Państwa podczas jej odroczenia tylko za zezwoleniem Cesarza czynnemi być mogą i na reskrypt ministeryalny z 26. kwietnia 1871. l. 1665 odpowiedziało c. k. Prezydyum na pomienione zapytanie, iż skoro Sejm z Najwyższego polecenia odroczonym został, tak też z chwilą odroczenia i czynności komisyj przez niego ustanowionych przerwanemi zostały i rzeczą Sejmu na nową sesyę zebranego będzie, ustanowić komisye, jakie uzna za potrzebne.

W skutek wezwania c. k. Rządu przedłożyliśmy, w myśl §. 40. statutu krajowego rozprawy sejmowe z r. 1870. do Najwyższej wiadomości, które Jego c. k. Apost. Mość Najwyższem postanowieniem z 30. maja r. b. do wiadomości najłaskawiej przyjąć raczył.

Uchwały podlegające Najwyższej sankcyi.

a) Uchwały sankcyonowane.

1) Ustawa, według której postanowienia Najwyższego patentu z 5. lipca 1853. Nr. 130. dz. p. p. o wykupnie i regulacyi z urzędu rozciągać się mają także i na pobory roślin z cudzych gruntów stawowych i na pobory drzewa z cudzych gruntów nieprzeznaczonych do uprawy leśnej.
2) Statut miasta Lwowa.
3) Ustawy względem pozwolenia gminom na pobór wyższego dodatku gminnego, a mianowicie:

a) Gminie Zabórz powiatu Białeckiego 30%
b) » Berczów niżny powiatu Kołomyjskiego . . 27%
c) » Bękowice z Suszycą powiatu Staromiejskiego . 32%
d) » Buczyny » » . 29%
e) » Lenina » » . 32%
do wszystkich podatków bezpośrednich.

f) Gminie Strzyżów powiatu Rzeszowskiego opłaty od wprowadzonych słodzonych trunków gorących po 24 ct. w. a. od jednej n. a. miary (masy).

g) Gminie Mościska powiatu tegoż nazwiska takież opłaty od trunków spirytusowych słodzonych i niesłodzonych po 12 ct. od jednej n. a miary lub 4 złr. 80 ct. w. a. od wiadra.

b) Uchwały i ustawy, którym odmówiono Najwyższej sankcyi.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomiło nas pod dniem 2. września 1870 do l. 4036, iż odmówiono Najwyższej sankcyi uchwalonym przez Wysoki Sejm projektom do ustaw:

a) o zmianie §. 35. statutu krajowego;
b) o zmianie pierwszego ustępu §. 37. statutu krajowego; a to ze względu na najwyższe postanowienie z dnia 21. czerwca 1870. względem projektu do ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

Ustawy o reformie Rady szkolnej — o nadzorach szkół ludowych i o seminaryach nauczycielskich.

Najwyższem postanowieniem z 21. czerwca 1870. nie raczył Jego c. k. Apost. Mość udzielić sankcyi uchwalonym przez Wysoki Sejm projektom do ustaw o Radzie szkolnej krajowej; o seminaryach nauczycielskich i o nadzorach dla szkół ludowych, „ponieważ projekta te mieszczą w sobie postanowienia sprzeciwiające się wręcz „ustawom państwowym. I tak: przyznaje projekt do ustawy o seminaryach nauczy„cielskich Radzie szkolnej krajowej prawa, które w myśl ustawy państwowej z 25. „maja 1868. (Dz. p. P. Nr. 48) i takiejże ustawy dla szkół ludowych z 14. maja „1869. służą także co do Galicyi odpowiedzialnemu Ministrowi wyznań i oświecenia „(najwyższy nadzór nad seminaryami wysadzanie komisyj egzaminacyjnych itd). Nie„mniej zawiera tytuł II. projektu do ustawy o nadzorach dla szkół ludowych posta-

„nowienia nie zgadzające się z powołaną ustawą z 25. maja 1868. tudzież z ustawą „z 26. marca 1869. (Dz. p. P. Nr. 40.), mianowicie pod względem oznaczenia tery- „toryów i granic szkolnych dystryktów ustanowienia wizytatorów dystryktowych itd.

„Również zawarte są w projekcie do ustawy dla Rady szkolnej krajowej po- „stanowienia, sprzeciwiające się istniejącym ustawom państwowym, które ostatnie w „drodze ustawodawstwa krajowego zniesione być nie mogą."

Komunikując to najwyższe postanowienie Wydziałowi krajowemu zawiadomiło nas c. k. Namiestnictwo, że Jego Eks. Minister wyznań i oświecenia oświadczył w reskrypcie z 15. lipca 1870. l. 300, że uznając słuszność wyrażonego ze strony Wydziału krajowego żądania rychłego podniesienia publicznej oświaty ludowej, gotów jest do poczynienia odpowiednich zarządzeń, ażeby przedstawione w memoryale Wydziału krajowego niedogodności usunięte zostały, zanim jeszcze odnośne ustawy krajowe przyjdą do skutku i do zaradzenia najbardziej naglącym potrzebom, jakiemi są reorganizacya datowanych ze skarbu państwa zakładów dla kształcenia nauczycieli i urządzenie uregulowanych nadzorów powiatowych dla szkół, a to przez odpowiedne prowizoryczne zarządzenie, które Rada szkolna krajowa ma zaprojektować.

I rzeczywiście też ogłoszony został na mocy reskryptu Ministerstwa wyznań i oświecenia z 22. października 1870. l. 11238. prowizoryczny statut dla seminaryów nauczycielskich (Dz. ust. i rozp kraj. z r. 1871. Nr. 20.), zaś względem prowizorycznego urządzenia nadzoru miejscowego i okręgowego nad szkołami ludowemi rozporządzenie tegoż Ministerstwa z dnia 1. grudnia 1870. l. 570.

Tak seminarya nauczycielskie, jako też nadzory dla szkół ludowych rozpoczęły już funkcye swoje.

Ustawy o zakładach technicznych.

Najwyższem postanowieniem z d. 24. czerwca 1870. nie raczył Jego c. k Apost. Mość udzielić najwyższej sankcyi uchwalonym przez Wysoki Sejm projektom do ustaw o organizacyi wyższych zakładów technicznych we Lwowie i w Krakowie i o urządzeniu średnich szkół technicznych w Galicyi, ponieważ według uchwalonej przez Wysoki Sejm reorganizacyi zakładów technicznych, mianowicie według §§. 42—47. projektu statutu dla zakładu technicznego we Lwowie, i według §§. 36—41 projektu dla takiegoż zakładu w Krakowie, niemniej według projektu do ustawy o szkołach średnich, miałyby dotyczące wydatki być pokryte ze skarbu państwa z pominięciem konstytucyjnego udziału Rady Państwa i ponieważ projekt ustawy o szkołach średnich przyznaje Radzie szkolnej krajowej prawo naczelnego kierownictwa średnich szkół technicznych, podczas gdy prawo to służy Państwu w myśl art 17. ustawy zasadniczej o powszechnych prawach obywateli.

Sprawy specyalnie przekazane.

Projekt do ustawy o Sądach pokoju.

Stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu, Wydział krajowy przedkłada osobnem sprawozdaniem projekt do ustawy o Sądach pokoju, ułożony na podstawie wypracowania komisyi fachowej.

Projekt do ustawy o księgach hypotecznych.

Stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. listopada 1869. przedkładamy w osobnem sprawozdaniu wypracowany przez fachową komisyę projekt do ustawy o zaprowadzeniu i urządzeniu publicznych ksiąg gruntowych, tudzież o uzupełnieniu ksiąg tabularnych.

O wnioskach posła Kowalskiego, względem zmiany art. II. ustawy z 20. września 1866. Nr. 23. Dz. p. kr.

Względem przekazanego nam wniosku posła Wgo Kowalskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej w przedmiocie głosowania przez pełnomocników, przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi swój wniosek w osobnem sprawozdaniu.

W sprawie zmian administracyjnych i sądowych okręgów.

Sprawa zmian siedzib i terytoryalnych granic niektórych Sądów powiatowych poleconą nam została jeszcze uchwałą Wysokiego Sejmu z d. 5. października 1868.

Do tej sprawy przyłączyła się obecnie sprawa uregulowania okręgów administracyjnych, ponieważ ustawa z dnia 19. maja 1868. Nr. 44. Dz. p. P. o podziale administracyjnym kraju stawia główną zasadę: iż granice okręgów sądowych, pojedyńczych gmin i obszarów dworskich nie mogą być przecinane granicami politycznych powiatów.

Obydwio więc sprawy pozostają ze sobą w najściślejszym związku i razem załatwione być muszą.

Jak już nadmieniliśmy w zeszłorocznem sprawozdaniu z czynności naszych, ułożyła komisya mieszana złożona z delegatów c. k. Namiestnictwa, Wydziału krajowego i c. k. Sądów wyższych we Lwowie i w Krakowie nowy projekt do uregulowania tej sprawy.

Jednakże wiele gmin i obszarów dworskich, tudzież niektóre Wydziały powiatowe wnosiły do nas prośby do zmian w okręgach sądowych, które to zmiany pociągnąćby musiały modyfikacyę projektu mieszanej komisyi.

Wydział krajowy po zbadaniu miejscowych i handlowych stosunków wnosił w licznych wypadkach przedstawienia do c. k. Prezydyum Namiestnictwa zmierzające do pewnych zmian w projekcie do mieszanej komisyi mianowicie do okręgów sądów powiatowych.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa uwiadomiło nas pod dniem 23. maja 1871. l. 3.314., iż zażądało od Prezydyów c. k. Sądów wyższych we Lwowie i w Krakowie opinii co do zmian w projekcie mieszanej komisyi, proponowanych przez niektórych starostów, tudzież ułożenia projektu do przedłożenia rządowego w tym przedmiocie.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa obiecało udzielić nam w swoim czasie opinii Sądów wyższych, jak tylko takowe nadejdą, w celu ostatecznego porozumienia się z Wydziałem krajowym co do pomienionego przedłożenia rządowego.

Z uwagi, iż Rady powiatowe obznajomione są ze stosunkami miejscowemi, Wydział krajowy wezwał wszystkie Rady powiatowe o udzielenie zdania nad projektem mieszanej komisyi, w którym to celu udzieliliśmy im potrzebne data i wszelkie odpowiedne wskazówki.

W sprawach komisyi krajowej do regulowania podatku gruntowego i wyboru jej członków.

W przeszłorocznem sprawozdaniu wymienił Wydział krajowy członków komisyi krajowej i dwóch podkomisyj krajowych dla regulowania podatku gruntowego

ustanowionych, których zamianowaliśmy na mocy upoważnienia Wysokiego Sejmu z dnia 2. listopada 1869.

W składzie tych komisyj zaszła odtąd zmiana tylko przy podkomisyi Tarnopolskiej.

Członek tej komisyi, p. Apolinary Jaworski, złożył ten urząd z powodu przyjęcia mandatu na członka Złoczowskiej powiatowej komisyi szacunkowej, zaś zastępca p. Jan Fedorowicz zmarł na początku roku bieżącego.

W skutek tego zamianował Wydział krajowy p. Eustachego Rylskiego członkiem, zaś p. Ryszarda hr. Rozwadowskiego zastępcą członka podkomisyi Tarnopolskiej.

Temi nominacyami uczyniono zadość życzeniom Reprezentacyi powiatów zadniestrzańskich, aby w podkomisyi Tarnopolskiej zasiadał przynajmniej jeden członek obznajomiony z stosunkami tamtejszych okolic. Nowomianowani członkowie są zamieszkali w powiecie Tłumackim i posiadają tamże dobra — są zatem dokładnie obznajomieni ze stosunkami okolic zadniestrzańskich.

Niektóre Reprezentacye powiatów należących do okręgu podkomisyi Tarnopolskiej, upraszały o wyłączenie ich powiatów z okręgu Tarnopolskiego i o przyłączenie do okręgu komisyi Lwowskiej.

Wydział krajowy poparł ich żądania u c. k. Rządu, a ze względu, że uwzględnienie wszystkich petycyj doprowadziłoby do rozwiązania podkomisyi Tarnopolskiej, oświadczył się Wydział krajowy za zniesieniem podkomisyi Tarnopolskiej i przyłączeniem całego jej okręgu do okręgu komisyi Lwowskiej.

Uczyniliśmy to głównie ze względu, że Wysoki Sejm polecił nam powołaną uchwałą z dnia 2. listopada starać się o to, aby dla regulacyi podatku gruntowego istniała tylko jedna komisya krajowa.

Przez zniesienie podkomisyi Tarnopolskiej życzenie Wysokiego Sejmu zostałoby choć po części urzeczywistnionem — gdyż wtenczas prócz komisyi lwowskiej istniałaby tylko jedna podkomisya krajowa w Krakowie.

W tej sprawie zawiadomiło nas c. k. Prezydyum Lwowskiej komisyi krajowej, iż przedłożyło podanie Reprezentacyi powiatu Rohatyńskiego c. k. Ministerstwu skarbu z wnioskiem na zezwolenie wyłączenia tego powiatu z okręgu podkomisyi Tarnopolskiej i przyłączenia go do okręgu komisyi Lwowskiej

Reforma taryfy podatku konsumcyjnego od mięsa.

W sprawozdaniu z dnia 10. listopada 1866. przedłożonem Wysokiemu Sejmowi na początku czwartej sesyi, pierwszej kadencyi sejmowej, doniósł Wydział krajowy Wysokiej Izbie, że c. k. ministerstwo skarbu nie przychyliło się do wniosku Wysokiej Izby z dnia 3. lutego 1866. żądającego reformy taryfy podatkowej od mięsa.

Allegat 1. ./.

Przeciw temu postanowieniu wystosował Wydział krajowy przedstawienie, którego odpis załącza ./

J. Wniosek posła Hoppena o soli.

Wysoki Sejm uchwałą swoją z dnia 29. sierpnia 1870. przekazał Wydziałowi krajowemu wniosek posła Hoppena następującej treści:

«Wydział krajowy wyjedna u c. k. Rządu:

1. zwiększenie produkcyi soli;

2. sprzedaż soli omoki jako soli dla bydła po niskich cenach;

3. fabrykacyę soli dla bydła po niskich cenach;

4. zakaz handlu solą wewnątrz kraju naszego i urządzenie sprzedaży soli w trafikach na sposób sprzedaży tytoniu;

5. pozwolenie tym gminom, które na swych gruntach mają słone źródła (tak zwaną surowicę) korzystania z nich, choćby za opłatą, a to pod temi samemi ograniczeniami, pod jakiemi to już niektórym gminom dozwolonem jest.

«Odnośnie do tej uchwały, odstąpił Wys. Sejm w krótkiej drodze Wydziałowi krajowemu petycye Rady powiatowej Żółkiewskiej i Lwowskiej o zaprowadzenie rozsprzedaży soli w trafikach rządowych na sposób sprzedaży tytoniu.»

Wydział krajowy udał się dnia 3. stycznia 1871. do l. 11.275 do c. k. Prezydyum krajowej Dyrekcyi skarbu, a przedstawiwszy całą treść tych wniosków, poparł w szczególności jak najusilniej żądania w punktach 1., 2. i 5. wyszczególnione.

Wykazaliśmy z odwołaniem się do dawniejszych pism naszych w tym przedmiocie:

ad 1. iż niedostateczność produkcyi soli jest rzeczywistą i niewątpliwie udowodnioną tak licznemi skargami, podnoszonemi od kilku lat ze wszystkich stron kraju, że nieodpowiednia produkcya soli jest najgłówniejszą przyczyną podniesionych w zażaleniach trudności, straty czasu, i szkód materyalnych przy nabywaniu soli w magazynach rządowych; że brak soli powoduje głównie, iż topka soli, która kosztuje w magazynie rządowym 7 centów, w licznych okolicach kraju kosztuje 14 centów, a nawet niekiedy do 20 centów a. w.

Przedstawiliśmy także, że usiłowania Rad powiatowych, które pośredniczą przy rozsprzedaży soli, nie mogą w sposób dostateczny ułatwić konsumentom nabywanie soli, a przeto ponowić się musiały prośby o rozsprzedaż soli w trafikach rządowych na sposób sprzedaży tytoniu; uwzględnienie tych próśb zaleciliśmy tedy jak najgoręciej.

ad 2. Względem omoków powołaliśmy się na dwukrotne przedstawienia nasze do c. k. Ministerstwa skarbu z 10. i 23. listopada 1869. do l. 12.056 i do l. 14.578.

Równie też poparliśmy punkt 5. wnosząc, aby c. k. Prezydyum krajowej Dyrekcyi skarbu przedłożyło je przychylnie c. k. Ministerstwu skarbu i zawiadomiło nas o skutku tegoż przedstawienia.

C. k. krajowa Dyrekcya skarbu odpowiadając nam, doniosła pod d. 9. lipca 1871., iż c. k. Ministerstwo skarbu niezałatwiło dotąd przedstawienia naszego w przedmiocie wniosku posła Hoppena, że jednakże c. k. Rząd dąży usilnie do powiększenia produkcyi soli, dalej, że pod d. 7. grudnia 1870. zezwolił na sprzedaż omoków po cenie 4 złr. 70 ct. w. a. za cetnar; że zakaz fabrykacyi soli bydlęcej opiera się na ustawie z dnia 7. czerwca 1868., a względnie na umowie z Rządem król. Węgierskim, która jednostronnie nie może być zmienioną, wreszcie iż c. k.

Ministeryum skarbu już kilkakrotnie i stanowczo odmówiło wydania zakazu han solą wewnątrz kraju i urządzenia trafik solnych.

W przedmiocie petycyi emerytów Krakowskich o polepszenie ich bytu

Dnia 14. grudnia 1865. wnieśli emeryci Krakowscy (w liczbie 9) zbiorową petycyę do Wysokiego Sejmu w przedmiocie polepszenia ich materyalnego bytu; o powrócenie im poniesionych szkód i o przywrócenie funduszu emerytalnego Krakowskiego do właściwego przeznaczenia.

Petenci popierają swą prośbę następującemi okolicznościami:

a) iż najwyższym patentem okupacyjnym z r. 1847. zapewniony był byt urzędników Rzeczypospolitej Krakowskiej co do utrzymania ich posad, rangi, płac i awanzów, że jednak stan ten nie trwał długo, albowiem usuwano ich częściowo z posad, zastępując ich obcokrajowcami, a to z powodu nieznajomości języka niemieckiego lub innych przyczyn, a następnie kwieskowano z płacą emerytalną, jaka im wedle zasad ustawy emerytalnej Krakowskiej przypadała ze względu na przepędzone w służbie lata. Gdy ustawa emerytalna nie przewidziała wypadku, w którym urzędnik bez własnej winy i woli przeniesiony zostaje na stan spoczynku, przeto wymiar taki płac emerytalnych, nie wyprowadzony według zdolności i możności dalszego służenia, połączony był ze znaczną krzywdą dla emerytów.

b) Petenci twierdzą iż fundusz emerytalny powstał z wkładek urzędników, które im miesięcznie od płac potrącano, że wolno było urzędnikom dopłacić naraz wkładki za lata poprzednie od wstąpienia do służby, aż do epoki zaprowadzenia ustawy emerytalnej zkąd do r. 1847. powstał kapitał wynoszący w srebrze blisko miliona złotych polskich, od którego to kapitału wpływają znaczne procenta w srebrze, gdy płace emerytalne wypłacane bywają w papierach austryackich. Zarazem użalają się petenci, iż wypłata emerytury odbywa się z dołu za kwitami niemieckiemi, że fundusz emerytalny wcielony został do dochodów Państwa i administrowany jest przez c. k. Rząd bez wszelkiej publicznej kontroli.

c) Utrzymują petenci sprzecznie z twierdzeniem pod *a)* iż ustawa emerytalna Krakowska od czasu wcielenia Krakowa do Monarchii Austryackiej zniesioną została, a miejsce jej zajęły ustawy emerytalne Austryackie, dla emerytów mniej korzystne, gdyż w ustawie Krakowskiej wyraźne było zastrzeżenie, iż oszczędności z procentów funduszu emerytalnego, w razie rozwiązania się stowarzyszenia emerytalnego mają iść na korzyść dywidendy pomiędzy pozostałych urzędników, w stosunku do lat wysłużonych i do ostatniej najwyższej pobieranej płacy, kapitał zaś sam stać się miał własnością krajową pod dyspozycyą Sejmów.

Petycyi tej nie załatwił podówczas zgromadzony Sejm, lecz przekazał ją pomiędzy innemi, do załatwienia Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy przesłał odezwą swą z 1. czerwca 1866. l. 2.003 pomienioną petycyę c. k. Prezydyum Namiestnictwa do stosownego urzędowania i wyjaśnienia istotnego stanu rzeczy, w jakim znajduje się fundusz emerytów Krakowskich.

W skutek odezwy tej otrzymaliśmy pismo c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z 22. maja 1869. l. 22.811 (l. W. 7.383) z odpowiedniemi objaśnieniami wraz

z wykazem, z którego powziąść można jaką pensyę pobierają podpisani na petycyi emeryci, i pod jakiemi okolicznościami na stan spoczynku przeniesieni zostali.

Pod poz. 1. pomienionego wykazu, zamieszczony jest Henryk Bogusz pensyonowany prokurator Trybunału wyższego; płaca jego wymierzoną została jeszcze w r. 1844. przez Krakowski Senat rządzący i wynosi 450 złr. rocznie.

Pod poz. 2. wykazu znajdujemy Stanisława Pogonowskiego, nauczyciela gimnazyum św. Anny w Krakowie. Tenże pobierał w czasie służby 3000 złp. czyli 750 złr. w. a.; służył lat 30 i miesięcy 10; pensyę emerytalną przyznano mu na podstawie przepisów Krakowskich w kwocie 527 złr. 69½ ct. w w. a.; przeniesiony został na stan spoczynku w r. 1851. Dla Pogonowskiego proponowała komisya emerytalna na podstawie odrębnych przepisów, co do nauczycieli Rzeczypospolitej krakowskiej, płacę 2628 złp. 22½ gr. czyli 657 złr. 18²/₁₀ ct. w. a., wszelako c. k. Ministeryum skarbu uznało na mocy najwyższego postanowienia z 31. lipca 1847. iż Pogonowskiemu liczone być mogą tylko lata służby spędzone w czasie istnienia Rzeczypospolitej i wymierzyło mu emeryturę w kwocie 527 złr. 69½ ct. w. a. Najwyższem postanowieniem jednak z 9. sierpnia 1855. przyzwolono, iżby przy zastosowaniu ustawy emerytalnej Krakowskiej, liczone były urzędnikowi lata służby pełnionej i po wcieleniu Krakowa do Monarchii t. j. aż do przeniesienia urzędnika na stan spoczynku, a jeżeliby lata służby p. Pogonowskiego od 16. listopada 1846. do 16. sierpnia 1852., więc już po wcieleniu Krakowa, pełnione, mogły być policzone, natenczas p Pogonowski miałby prawo do większej emerytury a to w kwocie 657 złr. w. a.

Wprawdzie p. Pogonowski na odnośną swą prośbę w r. 1854. wniesioną, otrzymał odpowiedź odmowną, jednakże c. k. Krakowska Dyrekcya, przez wzgląd na powołane najwyższe postanowienie z r. 1855. jest zdania, iż p. Pogonowskiemu płaca emerytalna na nowo wymierzoną być powinna. Pomieniona c. k. Dyrekcya skarbu dostrzegła, iż p. Pogonowskiemu nie policzono roku dyspozycyjnego i widziała się spowodowaną zarządzić dochodzenia, z jakiej przyczyny rok dyspozycyjny p. Pogonowskiemu nie został przyznany, tudzież czy i jakie zachodziły trudności przeciw policzeniu do emerytury jego w służbie austryackiej spędzonych lat.

Poz. 3. Teofil Żebrawski inspektor komunikacyi lądowych i wodnych, pobierał w czasie służby 4000 złp. czyli 1000 złr. w. a. służył lat 19 i miesięcy 9, otrzymał emeryturę w kwocie 428 złr. 12½ ct. w. a. na zasadzie ustawy emerytalnej Krakowskiej, przeniesiony na stan spoczynku w r. 1855. C. k. Dyrekcya skarbu nadmienia, że p. Żebrawskiemu nie policzono roku dyspozycyjnego.

Poz. 4. Tadeusz Gawroński kancelista Senatu Krakowskiego, pobierał w czasie służby 1800 złp.; służył lat 15 i miesięcy 3, pobiera emeryturę na zasadzie ustaw Krakowskich w kwocie 116 złr. 71½ ct. w. a., przeniesiony na stan spoczynku w skutek zniesienia Krakowskiej Rady miejskiej po upływie roku dyspozycyjnego. W czasie ostatniej swej służby przy Radzie miejskiej, pobierał on 1200 złp., więc wedle austryackich przepisów wynosiłaby jego pensya 105 złr. w. a., zastosowano jednak korzystniejsze dla tego urzędnika przepisy ustawy Krakowskiej, a przeto otrzymał on w stosunku pobieranej w latach od 1842. do 1845. z płacy 1800 złp. emeryturę o rocznych 116 złr. 71½ ct. w. a.

Poz. 5. Rajmund Starczewski inspektor podatku konsumcyjnego, pobierał płacę 1500 złp. — służył lat 26, otrzymał emeryturę na zasadzie ustaw Krakowskich o rocznych 248 złr. 43 ct. w. a., przeniesiony został na stan spoczynku po wydzierżawieniu miejskiego prawa poboru myta, jako urzędnik zbyteczny, i po upływie roku dyspozycyjnego. C. k. Dyrekcya skarbu nadmienia, iż p. Starczewski wnosił prośbę o podwyższenie płacy emerytalnej, lecz jak świadczy reskrypt ministeryalny z d. 31. marca 1860 l 15.591, bezskutecznie.

Poz. 6. Tadeusz Boguński, radca Trybunału, pobierał w czasie służby 4000 złp., służył lat 23 — pobiera emeryturę 553 złr. 75 ct. wymierzoną na zasadzie ustaw Krakowskich; przeniesiony na stan spoczynku w skutek organizacyi władz sądowych po upływie roku dyspozycyjnego.

Poz. 7. Jozafat Sobierajski, kasyer dochodów niestałych, pobierał w służbie 2800 złp., otrzymał emeryturę po 25 latach służby, na zasadzie ustaw Krakowskich w kwocie 393 złr. 75 ct w. a. Przeniesiony na stan spoczynku w skutek rozwiązania kasy podatkowej w r. 1856 i po upływie roku dyspozycyjnego. W roku 1850. nadano p. Sobierajskiemu posadę poborcy podatkowego w okręgu Lwowskim o rocznej płacy 600 złr. m. k, na którą to posadę p. Sobierajski, pomimo przyznanego mu podwyższenia płacy do rocznych 700 złr. m. k., zrezygnował. Podania jego wnoszone w latach 1858. 1859. i 1862. o przyznanie emerytury na mocy art. 4. statutu z r. 1844. nie zostały uwzględnione, ponieważ p. Sobierajski nie został przeniesiony na stan spoczynku w skutek ułomności fizycznych, lecz w skutek rozwiązania Krakowskiej kasy poboru podatków.

Poz. 8. Feliks Łącki adjunkt komisaryatu okręgowego, pobierał w służbie 1000 złp., służył lat 15, miesięcy 11, otrzymał emeryturę 105 złr. w. a., wymierzoną na podstawie przepisów austryackich. Uwolniony ze służby w skutek zniesienia kasy podatkowej, a po upływie roku dyspozycyjnego, przeniesiony został na stan spoczynku.

Poz. 9. Józef Rychlicki, kancelista miejskiego ekonomatu w Krakowie, pobierał 1200 złp., służył lat 16 — otrzymał na zasadzie przepisów austryackich emeryturę 105 złr. w. a. — uwolniwszy się ze służby w skutek rozwiązania ekonomatu miejskiego w r. 1857, a po upływie roku dyspozycyjnego, przeniesiony na stan spoczynku.

Z aktu udzielonego nam z c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, dowiadujemy się iż wnioski na wymiar emerytury dla pp. Pogonowskiego, Żebrawskiego, Gawrońskiego, Starczewskiego, Boguńskiego, Sobierajskiego, Łąckiego i Rychlickiego, — a więc z wyjątkiem emerytury dla Bogusza — czynione były przez komisyę emerytalną, i że Ministeryum decydując ostatecznie o tych wnioskach, nie poczyniło żadnych zmian na niekorzyść emerytów, prócz przy wniosku o wymiar pensyi dla Pogonowskiego, dla którego komisya emerytalna zaproponowała pensyę 657 złr. 18½ ct. w. a., o czem wyżej powiedziano.

C. k. Dyrekcya skarbu donosi, iż badając akta emerytalne dostrzegła, że Annie Knapczyńskiej, wdowie po zmarłym w roku 1852. przed wymierzeniem i zaasygnowaniem płacy emerytalnej, nauczycielu gimnazyalnym Walentym Knapczyńskim przyznano na podstawie austryackich przepisów, pensyę wdowią wyrównywającą jednej trzeciej części stałej płacy Knapczyńskiego, a to w kwocie 250 złr. w. a. Ponieważ jednak p. Knapczyński przy policzeniu lat służby spędzonych za czasów

Rzeczypospolitej i rządów austryackich nabył praw do emerytury o rocznych 2098 złp. 7½ gr., to zdaniem Dyrekcyi skarbu wynika samo przez się, że emerytura dla pomienionej wdowy podług korzystniejszych dla niej przepisów Krakowskich, powinna być obliczona.

C. k. Dyrekcya skarbu zawiadamia, iż zarządziła dochodzenia z jakich przyczyn pp. Pogonowski i Knapczyński na stan spoczynku przeniesieni zostali; z jakich powodów nie przyznano pp. Pogonowskiemu i Żebrawskiemu roku dyspozycyjnego; nakoniec celem przekonania się, ażali nie znajdują się w przeszłości jeszcze jakie wypadki, w których zaniechano na niekorzyść emerytów, zastosować dodatkowo najwyższego postanowienia z 9. sierpnia 1855 r.

Co do twierdzenia emerytów, iż fundusz emerytalny Krakowski wynosić ma około miliona złp. w srebrze, donosi c. k. Dyrekcya skarbu, iż fundusz ten wynosił w roku 1860. — 63 624 złr. 20 ct. w. a. a 5% odsetki przynosiły rocznego dochodu 3181 złr. 21⁸/₁₀ ct. w. a., który to dochód nie pokrywał wcale wydatków na spłacenie pensyj emerytalnych, albowiem wydatki te wynosiły w roku 1863. 8.693 złr. w. a., i że fundusz ten w pomienionym roku dłużny był innym funduszom w skutku wypłacanych w jego zastępstwie płac emerytalnych kwotę 169.173 złr. 20½ ct. w. a, gdy wszystkie jego aktywa tylko 26.553 złr. w. a. wynosiły.

Odnośnie do twierdzeń emerytów, jakoby Krakowski fundusz emerytalny, jako fundusz krajowy uważany i administrowany być powinien, i że oszczędności tegoż funduszu w razie rozwiązania się Towarzystwa emerytalnego mają iść na korzyść dywidendy pomiędzy pozostałych urzędników, czyni c. k. Dyrekcya uwagę, iż obowiązujące ustawy Krakowskie z 15. marca 1838 i 3. lipca 1844 nic takiego nie zawierają, z czegoby podobne wnioski wysnuć się dały. Nadto stanowi art. IX. ustawy emerytalnej z 15. marca 1838 r., że w razie gdyby dochody funduszu żelaznego przenosiły kwotę potrzebną do spłacenia corocznej emerytury, natenczas nastąpić ma stosunkowe zniżenie wkładek, potrącanych miesięcznie od płac członków Towarzystwa emerytalnego, w przeciwnym zaś razie, to jest gdyby dochód był niedostateczny, wkładki te musiałyby odpowiednio być powiększone.

W końcu Dyrekcya skarbu stwierdzając fakt inkamerowania funduszu emerytalnego, jest zdania, iż inkamerowanie poprzedziły dochodzenia, co do pochodzenia i właściwości tego funduszu, i że musiała być braną także pod rozwagę kwestya, czy fundusz ten jako krajowy uważany być winien, o czem możnaby powziąść bliższych wyjaśnień z odnośnych rozpraw złożonych w c. k. Ministeryum.

Udzielonych przez c. k. krajową skarbową Dyrekcyę wyjaśnień, nie mógł Wydział krajowy zaraz po otrzymaniu odnośnego pisma Dyrekcyi skarbu wziąść pod rozwagę, albowiem Prezydyum Namiestnictwa zatrzymało petycyę emerytów Krakowskich, i takową dopiero na nasze wezwanie z 14. czerwca 1869 l. 7383 zwróciło. Petycya pomieniona powróconą została Wydziałowi dopiero 7. sierpnia 1869 l. 10.236 tuż przed zebraniem się Sejmu.

Emeryci Krakowscy ponowili więc swą petycyę do Sejmu, a oprócz niej wniósł emeryt Jozafat Sobierajski odrębną prośbę o powiększenie przyznanej mu emerytury. Obie te petycye zostały przez Wys. Sejm na wniosek komisyi petycyjnej w ten sposób załatwione, a to uchwałą z 27. października 1869:

«Petycyę zbiorową emerytów Krakowskich tudzież petycyę emeryta Jozafata «Sohierajskiego przekazać Wydziałowi krajowemu, z poleceniem przynaglenia tej «sprawy, gdzieby zalegała i przedstawienia Wys. Sejmowi odpowiednich wniosków «w kierunku żądanego polepszenia losu petentów, jakoteż w kierunku właściwego «przeznaczenia funduszu emerytalnego».

Komisya petycyjna przytacza w motywach do wniosku przez Sejm w uchwałę zamienionego, iż uznaje wyjaśnienia udzielone Wydziałowi krajowemu ze strony c. k. Dyrekcyi skarbu za niedokładne, i to tak dalece, iż nie mogła wchodzić w merytoryczny rozbiór tej sprawy, lecz pozostawić musiała Wydziałowi wniesienie merytorycznych wniosków do Sejmu.

Z motywów komisyi petycyjnej wynika, iż zdaniem tej komisyi Sejm krajowy miałby załatwić petycyę emerytów Krakowskich merytorycznie; a to na podstawie wniosków Wydziału krajowego, stawianych tak w kierunku żądanego polepszenia bytu emerytów, jakoteż w kierunku właściwego przeznaczenia funduszu emerytalnego

Atoli w motywach komisyi petycyjnej nie znajdujemy nic takiego, z czegoby wnioskować można, iż rozstrzyganie merytoryczne podobnego rodzaju spraw, wpada w zakres Sejmu. Przypuszczać zatem należy, iż komisya petycyjna wychodziła ze zapatrywania, jakoby twierdzenie emerytów, iż fundusz emerytalny jest majątkiem krajowym, pod zarząd Sejmu należącym, było słusznem, że zatem załatwienie całej tej sprawy do zakresu Sejmu należy.

Zadaniem tedy naszem było, zbadać kwestyę co do właściwości funduszu emerytalnego, gdyż tylko w takim razie Sejm miałby prawo orzekać o polepszeniu bytu emerytów i o dalszem przeznaczeniu funduszu emerytalnego, gdyby się z dochodzeń okazało, iż fundusz ten jest funduszem krajowym i gdyby jako taki pod zarząd reprezentacyi krajowej oddany został.

Wedle §. 20 statutu krajowego Sejm ma prawo zarządzać majątkiem krajowym, będącym wedle swego pochodzenia i przeznaczenia własnością Galicyi wraz z Krakowem, tudzież funduszów i zakładów, kosztem Stanów lub kraju założonych i utrzymywanych.

Chodzi więc tylko o zbadanie pytania, czy fundusz emerytalny Krakowski jest wedle pochodzenia i przeznaczenia, własnością Galicyi wraz z Krakowem?

Kwestya ta znajduje swe zupełne rozwiązanie w ustawach Rzeczypospolitej Krakowskiej z 1. października 1833. i 15. marca 1838. r., na mocy których powstał pomieniony fundusz, a które określają bliżej cel i przeznaczenie tegoż funduszu.

Ustawą z roku 1833 zawiązane zostało Towarzystwo emerytalne, do którego w skutek postanowienia każda osoba, pobierająca stałą płacę ze skarbu publicznego, większą nad 100 złp. z wyłączeniem pobierających płace wysłużone, należeć ma do Towarzystwa emerytalnego. Wedle art. II składać się mają fundusze Towarzystwa z procentu, potrąconego od płacy etatowej, urzędników, profesorów, oficerów, oficyalistów i żołnierzy jakiejkolwiek bądź rangi — z dochodów przypadkowych, jako to: darowizn, legatów i t. p. — nakoniec ze sum budżetem krajowym na pensye emerytalne dla urzędników, profesorów i wdów przeznaczonych, które to sumy przez lat 9 na rzecz Towarzystwa wpływać miały.

Ustawa z roku 1838 zmienia tylko o tyle ustawę dawniejszą, iż wyłącza z Towarzystwa podoficerów, muzykantów i żołnierzy, z powodu, iż ci osobne zaopatrzenie z kasy weteranów otrzymali. Co do funduszów znachodzimy te zmiany, iż

na rzecz Towarzystwa wpływać mają oprócz dochodów ustawą z r. 1833 przeznaczonych także:

a) opłata $^1/_{12}$ części przewyżki pensyi rocznej, któraby członkowi Towarzystwa podniesioną została;

b) procenta z lokacyi kapitałów;

c) z 4% co miesiąc odtrącać się mającego od pensyi przyznanych do posad właśnie wakujących, które na oszczędności przechodzą;

d) ze sum przez kasę weteranów do kasy Towarzystwa emerytalnego w razie podstąpienia podoficera, żołnierza i t. d. na stopień oficera w takiej ilości wnosić się mających, jaką wynosi całkowita potrącona poprzednio z żołdu jego kwota.

Wedle ustawy z r. 1838 wypłacane być miały ze skarbu publicznego, a mianowicie z osobnego na ten cel budżetem przeznaczonego funduszu, tylko pensye za lata służby przed r. 1833 pełnione, a kiedy zarząd funduszu emerytury przyznany został Towarzystwu emerytalnemu, zastrzegła ustawa w §. 6 wyraźnie Senatowi rządzącemu zarząd funduszu ze skarbu publicznego wydzielonego.

Przeznaczenie funduszu emerytalnego określone jest w art. 3 ustawy z r. 1835., wedle którego to artykułu fundusz pomieniony użyty być ma tylko na wypłaty pensyj emerytalnych, dla członków Towarzystwa, a zatem na cele krajowe.

W obec takich okoliczności niewątpliwą jest rzeczą, iż fundusz emerytalny Krakowski ani z pochodzenia ani z przeznaczenia swego nie może być uważany jako majątek krajowy.

Na mocy najwyższego postanowienia z 18. marca 1846. został fundusz emerytury Krakowski z końcem grudnia 1861. r. inkamerowany.

Niewchodząc w kwestyę, czy inkameracya funduszu emerytalnego była aktem słuszności, musimy jednak przyznać, że c. k. Skarb Państwa wcale nie zyskał na inkameracyi, przyjąwszy bowiem wraz z funduszem ciężary jego, t. j. obowiązek opłacania pensyj Krakowskim emerytom, które jak twierdzi c. k. Dyrekcya skarbu w r. 1863 o 5511 złr. 79 ct. przewyższały dochód funduszu emerytalnego, a w tymże samym roku wynosił niepokryty stan bierny funduszu emerytalnego 142.620 złr. $20^1/_2$ ct. w. a.

Dotychczas musiał stan bierny znacznie się pomnożyć i nie podobna oznaczyć czasu, kiedy obowiązek wypłacania pensyj emerytalnych ustanie, ponieważ to zawisło od dłuższego lub krótszego życia emerytów; wszakże śmiało można przypuścić, że dochodami funduszu emerytalnego może i w stu latach nie bylibyśmy w stanie umorzyć stanu biernego wraz z procentami.

Nie można także przemilczeć, że inkameracya funduszu emerytalnego wyszła na korzyść emerytów, albowiem, gdyby c. k. Rząd był ściśle się trzymał ustawy emerytalnej, natenczas byłyby wkładki do funduszu emerytalnego dalej wpłacane, a nawet ze względu na niedostateczność tego funduszu musieliby urzędnicy Krakowscy wyższe wkładki wpłacać.

Przy takim składzie rzeczy, Wydział krajowy nie będzie mógł W. Sejmowi żadnych przedkładać wniosków, ani w kierunku polepszenia bytu emerytów, ani w kierunku przeznaczenia tego funduszu — ponieważ pensye emerytalne wypłaca Skarb Państwa, na który Wys. Sejm żadnego nie ma wpływu, a poprawienie tych płac z funduszu krajowego, zdaniem naszem nie było w myśli wysokiego Sejmu.

Wychodząc tedy z tego zapatrywania, nie mogliśmy inaczej postąpić, jak tylko działać wpływem moralnym — odezwać się do właściwego organu rządowego t. j. c. k. Dyrekcyi skarbu, a to nie tylko w celu przyspieszenia sprawy dochodzeń co do pokrzywdzenia pojedynczych emerytów, ale także w zamiarze polepszenia bytu materyalnego wszystkich emerytów w ogóle.

·/. Alegat 2.

Pismo odnośne do Dyrekcyi skarbu załączamy jako alegat. ·/.

Petycya o przywrócenie premiów za tępienie wilków.

Odwołując się do zeszłorocznego sprawozdania podajemy do wiadomości Wys. Sejmu:

iż pod d. 10. sierpnia 1870 do l. 266 rozesłaliśmy okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych, w którym doradzaliśmy wszystkim Reprezentacyom powiatowym, aby w miarę potrzeby i odpowiednio miejscowym stosunkom ustanawiały z własnych funduszów premia za tępienie wilków, zalecając im zarazem jako wzór naśladowania godny uchwałę Rady powiatowej w Złoczowie z d. 23. kwietnia 1868, która z prawdziwą znajomością rzeczy, usuwa wszelkie błędy dawniejszego premiowania.

W skutek tego okólnika wniosły Wydziały powiatowe w Rawie, Lwowie, w Podhajcach, Brzeżanach i w Turce, ażeby premia tak jak dawniej z funduszu krajowego płacone były, — Rada zaś powiatowa w Turce postanowiła alternatywny wniosek, ażeby w razie, gdyby nie przyjęto tych premii na fundusz krajowy, uchwaloną została ustawa krajowa, obowiązująca wszystkie Rady powiatowe do płacenia premiów z funduszów powiatowych.

Przedstawień wymienionych pięciu Rad powiatowych nie mogliśmy uważać jako powszechne życzenie kraju, a przeto nie mogły one wpłynąć na zmianę naszego w zeszłorocznem sprawozdaniu wypowiedzianego w tym przedmiocie zdania.

II. Zwyczajne czynności Wydziału krajowego.

A. Fundusz krajowy.

Dochody.

W dziale dochodów funduszu krajowego wykazujemy w roku 1870. rezultat o 32.188 złr. 83 cnt. mniejszy od kwoty budżetem uchwalonej. Różnica ta pochodzi ztąd, iż dochód ze sprzedaży obligacyj wpisany został w znacznej części do dochodów r. 1869., w którym zarządzono sprzedaż takowych. Lokacya na razie zbytecznych zapasów pieniężnych przyniosła nam w r. 1870. 20.153 złr. 62 cnt. a więc o 13.852 złr. 62 cnt. nad kwotę preliminowaną.

Z odnajmu ubikacyj sejmowych uzyskaliśmy w tymże roku 1455 złr. 3 cnt, a zatem o 755 złr. 3 cnt. więcej niżeli preliminowano.

Dodatków do podatków wpłynęło 995723 złr. 89½ cnt. w. a; pozostało z końcem r. 1870. zaległych 311.568 złr. 37½ cnt. w. a.

Wydatki.

W dziale wydatków funduszu krajowego mamy do zapisania oszczędność ogólną 21.343 złr. 80 cnt, która to oszczędność powstała głównie, że dotacya na wydatki reprezentacyi krajowej przeznaczona z powodu krótkiego trwania Sejmu nie została wyczerpaną i że nie mogliśmy użyć w całości. przeznaczonej na drogi dotacyi.

Z upoważnienia przenoszenia oszczędności osiągniętych w niektórych rubrykach na wydatki innych rubryk, skorzystać musieliśmy tylko przy wydatkach na koszta leczenia chorych i przy wydatkach kwaterunkowych żandarmeryi. W pierwszym wypadku użyliśmy w oszczędności innych rubryk kwotę 21.797 złr. 70½ cnt. w drugim kwotę 1018 złr. 68½ cnt. w. a.

Wydatki z funduszu dyspozycyjnego.

Z funduszu dyspozycyjnego (§. 9. instr. dla Wydz. kraj.) wydaliśmy ogółem 29 650 złr. 34 cnt. Ważniejsze wydatki poszczególniamy:

1.	Zasiłek dla szkoły żeńskiej pp. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie	800 złr.	— cnt.
2.	Zasiłek dla szkoły żeńskiej w Przemyślu	300 „	— „
3.	Zasiłek dla szkoły tkackiej w Bielsku	500 „	— „
4.	Szkole Dublańskiej na pokrycie niedoboru	2.500 „	— „
5.	Towarzystwu ogrodniczo-sadowniczemu we Lwowie	250 „	— „
6.	Towarzystwu „Proświta“	2.000 „	— „
7.	Towarzystwu bratniej pomocy kandydatów nauczycieli szkół ludowyyh	600 „	— „
8.	Zasiłek dla czasopisma ludowego „Dzwonek	200 „	— „
9.	Zasiłek dla czasopisma „Chata i Nowiny“	300 „	— „
10.	Zasiłek dla czasopisma »Hospodar«	300 „	— „
11.	Subwencya dla M. Konstantynowicza nauczyciela czytania i pisania właściwą mu metodą	1.200 „	— „
12.	Na opłatę taks doktoratu medycznego dla słuchacza medycyny Stanisława Wnękowicza	321 „	84 „
13.	Dla ucznia szkoły budowniczej w Karlsruhe Karola Regera	750 „	— „
14.	Na podróż w celach naukowych Dr. med. W. Opolskiemu	321 „	84 „
15.	Z podobnego powodu zasiłek dla profesorów Benoniego i Samolewicza po 500 złr.	1.000 „	— „
16.	Dr. filo. Woj. Urbańskiemu na wydawnictwo fizyki	1000 „	— „
17.	Na budowę cerkwi w Nawaryi	100 „	— „
18.	Wsparcie szpitalowi Sióstr Miłosierdzia w Rozdole	500 „	— „
19.	Dla szpitalu małych dzieci we Lwowie	600 „	— „
20.	Dla Wincentego Pola	1.000 „	— „
21.	„ Anny Salowej	100 „	— „
22.	Dla pogorzelców Dynowa	600 „	— „
23.	Dla pogorzelców Wołoszczy i Dobrzan po 300 złr.	600 „	— „
24.	Koszta komisyi do wypracowania projektu ustawy o sądach pokoju	1.640 „	70 „
25.	Koszta komisyi dla reformy ustawy gminnej	774 „	35 „
26.	Koszta komisyi dla sprawy propinacyjnej nie wypłacone w r. 1869	12 „	— „
27.	Koszta komisyi o księgach hypotecznych	1.364 „	— „

28. Koszta komisyi do wniosku p. Ławrowskiego . 1.067 złr. 20 cnt.
29. Wydatki na tymczasowych pracowników, czwartego stróża, zapomogi dla urzędników . . . 1.748 „ 8 „
30. Subwencya dla szpitalu Lwowskiego na urządzenie w skutek oddania pielęgnowania chorych Siostrom Miłosierdzia . . . . . 2.600 „ — „
Kwotę 4.490 złr. przechowano w depozycie, a z tej przeznaczono . . . . . 1.000 „ — „ na wydawnictwo encyklopedyi Szneidera, reszta użytą została na zaliczki dla szpitalu Lwowskiego.

Z długu naszego do skarbu Państwa pozostała (po zapłaceniu kwoty 5.056 złr. 59½ cnt. w. a.) z końcem r. 1870. niespłacona jeszcze kwota 29157 złr. 49½ cnt. w. a.

Po oświadczeniu się Wydziału krajowego, za prowizorycznem rozpisaniem dodatków do podatków na r. 1871 raczył Jego c. k. apost. Mość. najwyższem postanowieniem z 26. grudnia 1870. umocować J. E. pana Ministra spraw wewnętrznych do tymczasowego rozpisania dodatków krajowych dla galicyjskiego funduszu krajowego i dla funduszów indemnizacyjnych, w takiej samej wysokości jak w r. 1870 i z zastrzeżeniem ustawodawczego w swoim czasie uchwalenia budżetu.

Alegat 3 i 4.

Wykazy sumaryczne obrotu funduszu krajowego i funduszów dotowanych za rok 1870 przekładamy pod ·/. odwołując się, co do szczegółów do zamknięcia rachunkowego.

B. Fundusze indemnizacyjne.

Sprawa odbioru funduszów indemnizacyjnych.

Rokowania o oddanie funduszów indemnizacyjnych pod zarząd Reprezentacyi krajowej, z naszej strony są już ukończone. Do odebrania funduszów przystąpić wszakże nie mogliśmy, ponieważ pełnomocnictwo delegatów rządowych nie było tak daleko sięgające, iżby cała sprawa przy rokowaniach załatwioną być mogła.

C. Zakłady i fundusze humanitarne krajowe i lokalne.

Szpitale św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie.

Alegat. 5. 6. 7 i 8.

Z załączonych ·/. wykazów zechce Wysoka Izba powziąść wiadomość o ruchu chorych i podrzutków w szpitalach Krakowskich, pielęgnowanych i na wsi umieszczonych w ciągu r. 1870.

W kosztach utrzymania zaszła ta zmiana, iż w skutek wykazanych przez Siostry Miłosierdzia strat w latach ostatnich i dowiedzionej niemożności utrzymania dotychczasowego wynagrodzenia zrównaliśmy od 1. lipca r. b. w szpitalu Św. Ducha wynagrodzenie za chorych syfilitycznych z wynagrodzeniem za obłąkanych, podnosząc je z 46. na 50 cnt. dziennie.

Z powodu powiększonej liczby obłąkanych, widzieliśmy konieczność dopełnienia inwentarza odebranego przez Siostry Miłosierdzia, tak, żeby dla 50 chorych wystarczał, i w tym celu preliminujemy w budżecie na r. 1872. kwotę 2.000 złr. w. a.

Stosunek do klinik.

Ponieważ wykazane w dawniejszych sprawozdaniach naszych powody, które nas skłoniły do zawarcia z c. k. Rządem ugody względem zarządu kliniki położniczej i względem kosztów kuracyi za umieszczane w niej osoby, dotąd istnieją, umowa ta została więc ponowiona na rok szkolny 1870/1.

Pragnąc ułatwić zamierzone przez c. k. Rząd systemizowanie katedry chorób syfilicznych i naskórnych przy c. k. Uniwersytecie Jagiellońskim, zgodziliśmy się na urządzenie kliniki tych chorób w szpitalu Św. Ducha, pod warunkiem iż z tego powodu fundusz krajowy żadnemi wydatkami obarczony nie będzie. — Mimo tego zastrzeżenia wniosły Siostry Miłosierdzia zażalenie na większe wydatki w tej klinice i zażądały za to wynagrodzenia. Sprawa ta jeszcze załatwiona być nie mogła.

W podobnym celu ułatwienia nauki lekarzom, zezwoliliśmy na użycie obłąkanych w tymże gmachu Św. Ducha umieszczonych, za materyał naukowy przy wykładach, przyczem poczyniliśmy zastrzeżenia warujące prawa dyrektora szpitalu i lekarza ordynującego, jak nie mniej zachowanie porządku domowego.

Stosunki służbowe.

W skutek ogłoszonych konkursów mianowani zostali lekarzami ordynującemi:

Dla obłąkanych w szpitalu Św. Ducha Dr. Gustaw Neusser.

Dla oddziału chorób wewnętrznych w szpitalu Św. Łazarza Dr. Edward Korczyński.

Dla oddziału chorób wewnętrznych w tymże szpitalu Dr. Alfred Obaleński.

Drowi Placerowi wyznaczył c. k. Rząd pensyę emerytalną z funduszu emerytów Krakowskich, z którego także ma być wyznaczana emerytura wdowie po Drze Macieju Bobrzyńskim, zmarłym w dniu 9. listopada 1870 r.

Drowi Bulikowskiemu, lekarzowi ordynującemu na oddziale chorób syfilitycznych i naskórnych, wyznaczyliśmy, na mocy upoważnienia Wys. Sejmu z d. 27. października 1869 r. — dodatek roczny 125 złr. dla zrównania jego płacy z płacą innych lekarzy.

Na mocy tegoż upoważnienia pozostawiliśmy na rok bieżący dodatki wyznaczone w roku zeszłym urzędnikom administracyjnym przy szpitalach krakowskich.

Budynki szpitalne.

Reprezentacya miasta Krakowa nie chciała oddzielić sprawy najmu budynku św. Ducha od żądania wynagrodzenia za jego używanie w latach ubiegłych, dlatego nie mogliśmy zawrzeć kontraktu i umieściliśmy w budżecie na r. 1872 kwotę 19.000 złr. a. w. na zaspokojenie należytości z tego tytułu pochodzących.

Pokrycie budynku szpitalnego św. Łazarza nowym dachem i podniesienie drugiego piętra, wykonane zostało kosztem 55.000 złr. a. w.

W gmachu tym potrzebne są oprócz tego inne reperacye, na które plany i kosztorysy jeszcze zatwierdzone być nie mogły.

Tym sposobem uzyskano znaczne pomnożenie lokalności przeznaczonych dla chorych.

Mimo to okazuje się niezbędna potrzeba przystąpienia do wykonania zamierzonej budowy nowego gmachu szpitalnego.

W tym celu przedstawiony zostanie Wys. Izbie wniosek osobny.

Dobra i kapitały.

Przedaż młyna na Prądniku Białym dokonaną została w drodze publicznej licytacyi na d. 14. Października 1870 r, za sumę 4723 złr. a.w., którą ulokowano w listach zastawnych.

W osobnem sprawozdaniu przedstawiamy nasze zdanie o potrzebie sprzedania dóbr szpitalnych, tudzież wniosek zmierzający do tego.

Z wypowiedzianych kapitałów, które na realnościach i dobrach w Krakowie i jego okręgu były ulokowane i własność szpitali Krakowskich stanowią, spłacono do końca Czerwca r. b. ogółem 69.932 złr. 72½ a. w.

Suma 145 700 złr, którą c. k. urząd wypożyczył był od szpitalu św. Łazarza na budowę mostu pod Krakowem, złożoną została do depozytu sądowego, ponieważ wzbranialiśmy się przyjąć jej w banknotach *al pari*. O spłatę tej sumy w srebrze wytoczyliśmy c. k. Skarbowi proces sądowy i poczyniliśmy stosowne kroki w celu uzyskania wydania sumy w depozycie leżącej, lub przynajmniej jej zamiany na papiery procentowe. Sprawa ta jeszcze jest w toku.

Z kapitałów w Królestwie polskiem lokowanych podnieśliśmy 761 rbl. 10 kop. w gotówce, 2250 rs. w listach zastawnych Król pols. i 9900 rs. w listach likwidacyjnych. Kapitały wynoszące razem sumę złp. 85.000 są jeszcze zakwestjonowane i zostają pod sekwestrem rządu Królestwa polskiego, zaś niezasekwestrowane kapitały w sumie złp. 36.000 będą wkrótce, jak się spodziewać należy, jeszcze przed upływem r. b. wydane.

Ze spisu kapitałów szpitala św. Łazarza wykreślono sumę złp. 7473 gr. 10 z hypoteki realności pod L. 96. Dz. IV. w Krakowie jako niepodobną do odebrania prócz części w kwocie 151 złr. 18 ct. w. a. sądownie ściągniętej.

Lwowski szpital powszechny. Aleg. 9.

Z załączonego ·/. wykazu raczy Wys. Izba powziąść wiadomość o ruchu w szpitalu Lwowskim w r. 1870.

Aleg. 10.

Z Siostrami Miłosierdzia podpisany został dołączony ·/. kontrakt, w którym uwzględnione zostały skazówki przez Wys. Sejm dane w roku zeszłym.

Kilkomiesięczne pielęgnowanie chorych przez Siostry Miłosierdzia wywarło już błogie skutki pod względem porządku, czystości, obchodzenia się z chorymi i dokładniejszego wypełniania przepisów lekarskich. Skutki te, które cyframi ująć się jeszcze nie dadzą, tak były widoczne, iż skłoniły nas do pomnożenia, na wniosek dyrekcyi szpitalnej i lekarzy, liczby Sióstr z 26 na 29.

Żeby choć w części poprawić usługę, wyznaczyliśmy służbie niższej wikt w naturze, przez co się wydatki znacznie powiększyły, lecz uzyskano większy ład i porządek.

Ze względu na ciągle wysoki stan chorych, korzystaliśmy z kredytu udzielonego nam przez Wys. Izbę pod d. 27. października 1869. r. w celu podzielenia oddziałów i ustanowienia czterech tymczasowych lekarzy ordynujących z płacą 600 złr., tudzież sekundaryuszów z płacą 400 złr.

Lekarzami ordynującymi mianowaliśmy tymczasowo:

Dra Oskara Widmana dla oddziału chorób wewnętrznych,

Dra Józefa Moledzińskiego dla oddziału chorób zewnętrznych,

Dra Józefa Różańskiego dla oddziału chorób syfilitycznych i naskórnych,

Dra Wiktora Opolskiego dla oddziału obłąkanych kobiet.

Z tegoż kredytu udzieliliśmy Drowi Hawrankowi, pełniącemu od 28. lat bezpłatnie obowiązki prymaryusza oddziału chorych ocznych, wynagrodzenie w kwocie 600 złr, tudzież wyznaczyliśmy, jak w roku zeszłym, dodatki do płac dwom pisarzom przy zarządzie szpitalnym.

W uznaniu długoletniej wzorowej służby przy chorych przyznaliśmy dożywotnie dary dzienne: dozorcy Mikołajowi Dmytrasz (za 34letnią służbę) po 25 ct. w. a. i dozorczyni Elżbiecie Drabikowskiej (za 34 letnią służbę po 30 ct. w. a. dziennie.

Zarządcą szpitalu mianowany został w drodze konkursu p. Erazm Malinowski, dla którego mamy zaszczyt upraszać Wysoką Izbę o *veniam aetatis*, gdyż już w chwili nominacyi licząc lat 45, wiek normalny (40 lat) przekroczył. Z powodu braku pomieszczenia w gmachu szpitalnym, wyznaczyliśmy temuż rządcy na mieszkanie kwotę 200 złr. rocznie.

Wypełniając polecenie dane nam przez Wys. Sejm w r. 1869. przedstawiamy osobno projekt tymczasowego etatu służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalu Lwowskim i przy szpitalach Krakowskich.

Dla Dyrektora lekarzy i służby szpitalnej wyrobione zostały instrukcye, które za zgodą c. k. Namiestnictwa zostały w życie wprowadzone.

Z powodu niezbędnej potrzeby żeby w szpitalach, zwłaszcza większych, opieka lekarska mogła być ciągłą, zarządziliśmy w szpitalu Lwowskim i w szpitalu św. Łazarza w Krakowie dyżury lekarskie i wyznaczyliśmy lekarzom dyżurnym wikt w naturze.

Ponieważ teraźniejsza norma żywienia chorych nie odpowiada wymogom hygieny szpitalnej i zmusza lekarzy do przepisywania wielkiej ilości dodatków i porcyi nadzwyczajnych, wygotowaną została nowa norma, która manipulacyę uprości, kontrolę ułatwi i lekarzom ujmie zajęcia.

Gospodarstwo szpitalne.

Z powodu że kontrakt z przedsiębiorcą żywienia chorych upłynął z końcem r. 1870, że nie podobna było się spodziewać, ażeby w drodze przedsiębiorstwa mógł być zapewniony wikt dobry i zdrowy, że tak komisya lekarska jak komisya szpitalna w r. 1870 do spraw szpitalnych przez Wys. Izbę wybrana, oświadczyły się za prowadzeniem kuchni w własnym zarządzie, postanowiliśmy zaprowadzić tę zmianę.

Gdy wszelako krótkość czasu nie dozwalała na porobienie potrzebnych przygotowań i gdy nie można się było spodziewać wyszukania nowego przedsiębiorcy na czas krótki, byliśmy zmuszeni zawrzeć umowę z dotychczasowym przedsiębiorcą na rok 1871, przyznając mu podwyższenie cen dawniejszych o $26^1/_4\%$ nieco mniejsze od tego, jakie odpowiadałoby podrożeniu cen różnych przedmiotów żywności od r. 1859, w którym pierwotny kontrakt był zawarty.

Zamierzone prowadzenie kuchni na własny rachunek, które z początkiem roku 1872 ma nastąpić, obiecuje nietylko znaczne ulepszenie w żywności, lecz nadto oszczędność w kosztach, zwłaszcza że i żywienie służby musieliśmy oddać przedsiębiorcy za wynagrodzeniem po 9 złr. miesięcznie od osoby.

Zły gatunek dostarczanego pieczywa i jego zła waga, zmusiły nas do rozwiązania kontraktu z dawniejszym przedsiębiorcą i do wyszukania nowego.

Gdy zaś mimo to dostawa nie odbywa się jak należy i zachodzi wielka trudność w znalezieniu przedsiębiorcy dającego wszelkie rękojmie, przewidujemy możliwą konieczność urządzenia własnej piekarni, której chcielibyśmy wszakże uniknąć ze względu na idące za tem utrudnienie zarządu.

Apteka szpitalna, wydzierżawiona przez c. k. Namiestnictwo w r. 1865 na lat dziesięć po koniec Grudnia 1875 r. wywołuje ciągłe narzekania i skargi lekarzy. Przy rozbiorze chemicznym, któremu poddane zostały lekarstwa, okazała się zła jakość takowych i bardzo niedbała ekspedycya, w skutek czego dzierżawcy dostali w myśl obowiązującego kontraktu, napomnienie.

Gdy rezultat ponownych rozbiorów będzie nam udzielony, pokaże się jakie ma być dalsze w tej mierze postępowanie i co zrobić wypadnie, żeby zapewnić szpitalowi dobre lekarstwa.

Przekonawszy się iż dzierżawcy apteki niesłusznie liczyli sobie należytość za korki i opakowanie, zarządziliśmy sprawdzenie wszystkich rachunków, przez co fundusz szpitalny uzyska zwrot nadebranych kilku tysięcy złotych reńskich.

Budynek szpitalny.

Budynek szpitalny potrzebuje koniecznie gruntownej restauracyi, a mianowicie nowego dachu i pokrycia materyałem ogniotrwałym. Zarazem zachodzi potrzeba powiększenia go przez przybudowanie brakującego skrzydła i potrzeba wystawienia osobnej pralni, tudzież nowej trupiarni. W tym celu wnosimy do Izby projekt zaciągnięcia pożyczki na hypotekę gmachu szpitalnego i uregulowania stosunków jego własności.

Stosunki szpitalne.

C. k. Namiestnictwo uwiadomiło nas pod d. 11. maja r. b., iż c. k. Ministerstwo zarządziło zwinięcie zakładu medyczno-chirurgicznego, z pozostawieniem szkoły dla akuszerek.

W odpowiedzi danej pod d. 19 maja, zwróciliśmy uwagę c. k. Rządu na korzyść jakaby wyniknęła z natychmiastowego zamknięcia tego zakładu i przeniesienia uczniów do innej szkoły, wyznaczając im stosowne stypendya. Gdyby to zaś nastąpić nie mogło, prosiliśmy ażeby przynajmniej nowi uczniowie nie byli już przyjmowani.

Co do szkoły akuszerek prosiliśmy o ustanowienie jednej długości kursów we Lwowie i w Krakowie i o zaprowadzenie osobnego kursu dla babek wiejskich.

Zakłady podrzutków.

/.

Aleg. 11 i 12.

Dołączone wykazy dzieci, znajdujących się w Krakowskim i Lwowskim zakładzie podrzutków, dają obraz stosunku w jakim zmniejszyła się ilość przybywających od wejścia w życie ustawy z 23. Października 1869 r.

Dotąd nie mieliśmy sposobności przekonania się o złych skutkach, jakich się z tej ustawy obawiano; dla tego też sądzimy, iż w celu zmniejszenia demoralizacyi pożądane byłoby, jeżeli nie zupełne zwinięcie zakładów, to przynajmniej jeszcze większe ograniczenie w przyjmowaniu.

Z wnioskami do tego zmierzającemi wstrzymujemy się jednak na teraz, ażeby je połączyć z wnioskiem zupełnej reformy zakładów, na podstawie zbieranych doświadczeń i spostrzeżeń.

Wtedy też będzie dopiero mógł być załatwiony wniosek w r. 1869 do Wys.

Sejmu przez posła Hönigsmanna podany względem religijnego wychowania podrzutków izraelskich.

Zarządzona w roku bieżącym rewizya podrzutków w zakładzie Lwowskim umieszczonych, wykazała wiele nadużyć. Sprawa ta nie mogła być jednak załatwioną z powodu, iż dotąd nie otrzymaliśmy z Magistratu sprawozdania o rewizyi odbytej w mieście Lwowie.

Z powodów służbowych byliśmy zmuszeni oddalić pełniących obowiązki kasyera i kontrolora w Lwowskiej kasie podrzutków. — Obowiązki te powierzyliśmy tymczasowo dwom dyurnistom, przy czem oddaleni zostali dwaj dyurniści dotąd w kasie podrzutków pracujący, jako zbyteczni.

Zakład obłąkanych na Kulparkowie.

W roku zeszłym wystawiony został budynek ekonomiczny, mieszczący w sobie kuchnię, piekarnię, pralnię, warsztaty, maszynę parową i t. d. i założono fundamenta pod trakt główny budynku dla obłąkanych przeznaczonego, który w roku bieżącym ma być pod dach wyprowadzony.

Po wykończeniu tej części zakładu można będzie przenieść do niego obłąkanych z Lwowskiego szpitalu, co nie będzie przeszkadzało dalszej budowie.

Słotne lato roku zeszłego nie pozwoliło wprawdzie wyrobić zamierzonej ilości cegły, a spóźniona tegoroczna wiosna wstrzymała także roboty — mimo to jest nadzieja, iż zaczęta część gmachu będzie przed zimą dachem pokrytą.

Plany i kosztorysy na tę budowę przedstawione zostaną Wys. Izbie przy osobnem sprawozdaniu razem z wnioskiem o upoważnienie Wydziału krajowego do zaciągnięcia pożyczki na jej wykończenie.

Do końca Czerwca r. b. wydano ogółem na zakład Kulparkowski 183.414 złr. 52 ct. w. a. pozostaje zaś z funduszu na ten cel przeznaczonego 4.700 złr. w efektach i na oprocentowaniu po bankach 176.684 złr. w. a.

Szpitale prowincyonalne.

W wykonaniu ustawy krajowej z d. 12. grudnia 1869 r. weszły w życie Rady szpitalne, których czynności już teraz oceniać byłoby zawcześnie. W każdym razie możemy śmiało wyrazić przekonanie, iż ustawa ta przyczyni się do podniesienia szpitali z smutnego stanu, w jakim się po większej części dotąd znajdują.

Chcąc stan ten poznać dokładniej, żeby być w możności zastosowania do niego naszych rozporządzeń, wysłaliśmy Dra Dobieszewskiego, tymczasowego pracownika przy Wydziale krajowym na objazd wszystkich szpitali z poleceniem szczegółowego ich zbadania i złożenia wyczerpującego sprawozdania, które drukiem ogłosić zamierzamy.

Ponieważ gmachu w Tarnopolu ze składek wystawionego na szpital, lecz nie wykończonego, reprezentacya miejska nie chciała wziąść w posiadanie, jako rozpoczętego na zbyt wielką skalę i wymagającego bardzo znacznego nakładu na wykończenie, pragnąc ochronić tak znaczny kapitał od zupełnego zniszczenia, oświadczyliśmy się w odezwie do c. k. Namiestnictwa za sprzedażą tego gmachu i za użyciem otrzymanej zań kwoty, po spłaceniu długów na cele szpitalu miejscowego.

Jeżeli przyjdzie do tego, fundusz krajowy odbierze pożyczone na ten cel 5.400 złr. w. a.

Opłakany stan w jakim się znajdował szpital Złoczowski wypuszczony przedsiębiorcy na lat trzy za ryczałtowem wynagrodzeniem od dnia i głowy, stał się powodem czynnej interwencyi z naszej strony, w skutek której chirurg pełniący obowiązki lekarza szpitalnego, został usunięty, przedsiębiorcę pozostawiono na rok (do końca Maja 1872. r.) pod warunkami zapewniającemi lepszą opiekę dla chorych, a c. k. Namiestnictwo poleciło pod d. 20. Czerwca r. b. wydanie nam funduszów składkowych, wynoszących 3.508 złr. 62 ct. w papierach i 33 złr. 59½ ct w gotówce — na budowę szpitalu przeznaczonych, dla przechowania i dalszego zarządzenia.

Gdy zaś poprzednio już Rada szpitalna Złoczowska proponowała kupno domu, jako korzystniejsze od budowy nowego gmachu i zapewniające szybsze przeniesienie szpitalu, zgadzając się w zasadzie na ten projekt, zajęliśmy się bezzwłocznie krokami przygotowawczemi do jego urzeczywistnienia, tak ażeby z końcem maja roku przyszłego szpital mógł być pomieszczony w gmachu własnym, stosownie urządzonym.

Do końca Czerwca r. b. zatwierdziliśmy dziewięć budżetów szpitali, w Bialy, Bochni, Brodach, Drohobyczu, Przemyślu, Now. Sączu, Stanisławowie, Wadowicach i Żółkwi. Zwierzchność gminna w Sanoku i Rada szpitalna w Tarnowie nie nadesłały jeszcze takowych. Zaś budżety szpitali w Brzeżanach, Kołomyi, Jaśle, Rzeszowie, Samborze, Śniatynie, Stryju, Tarnopolu i Zaleszczykach musiały być zwrócone do uzupełnienia. Kilkakrotne przypomnienia i napomnienia nic skutkowały i sprawa ta nie mogła być w właściwym czasie załatwiona.

Aleg. 13.

W dołączonym wykazie ./. zestawiliśmy główne cyfry budżetów zatwierdzonych, z których okazuje się niezmierna różnica w wydatkach, jakie szpitale na ten sam cel ponoszą, szczególniej zaś w wydatkach na lekarstwa.

Fundacya hr. Stanisława Skarbka.

Uchwałą z 8. marca 1866. polecił Wysoki Sejm Wydziałowi kraj, ażeby tenże za porozumieniem się z kuratorem fundacyi hr. Skarbka:

I. po należytem zbadaniu rachunków z czasu, kiedy fundacya pomieniona zostawała w administracyi c. k. Rządu, upomnieć się o zwrot tej sumy, jaką c. k. Rząd w ciągu administrowania swego majątkiem fundacyi wydał na utrzymanie sceny niemieckiej i na reduty we Lwowie z funduszu zakładowego nad czyste dochody z gmachu teatralnego;

II. wszedł w układy z miastem Lwowem o zwolnienie fundacyi hr. Skarbka z widowisk teatralnych niemieckich, przynajmniej na tak długo, dopóki Instytut ubogich i sierót na użytek publiczny nie będzie oddany, a w razie pomyślnego skutku tych układów prosił Najjaśniejszego Pana o zwolnienie fundacyi z przywileju teatralnego i redutowego na czas przez miasto Lwów zezwolony.

Jakiemi były skutki usiłowań Wydziału krajowego podjętych w celu wykonania powyższej uchwały w latach ubiegłych, o tem zawiadomiliśmy Wysoki Sejm w sprawozdaniach przedłożonych w czasie sesyj z r. 1868., 1869. i 1870.

W celu uzyskania odpowiedniej podstawy do działań w myśl ustępu I. wyżej przytoczonej uchwały, postanowił Wydział krajowy nie ograniczać się jedynie na własnem zapatrywaniu i zasięgnął najprzód zdania adwokata Dr. Marcelego Madejskiego, a następnie zdania kilku mężów znanych z rozległych wiadomości na polu prawniczem i dojrzałych w długoletniej praktyce prawniczej.

Obszerne i gruntowne sprawozdanie swoje streścił Dr. Madejski w ten sposób, iż, w zasadzie byłaby prawna podstawa, uczynić c. k. Rząd odpowiedzialnym za sumy, wydane na utrzymanie sceny niemieckiej we Lwowie z majątku fundacyi po nad czyste dochody z gmachu teatralnego; wszakże odpowiedzialność takowa c. k. Rządu nie miałaby praktycznej doniosłości dla fundacyi hr. Skarbka, a to ze względu na jej rzeczony obowiązek utrzymywania sceny niemieckiej we Lwowie przez czas trwania przywileju teatralnego, zwłaszcza że z rachunków, pochodzących z epoki o której mowa, nie można zestawić z wymaganą ścisłością tej sumy, którąby niewątpliwie należało uznać za wydatek uczyniony z funduszu zakładowego na utrzymanie sceny niemieckiej we Lwowie.

W skład grona pracowników powołanych do ostatecznej narady w sprawie powyższej, weszli oprócz W. Dr. Madejskiego jeszcze adwokaci DrDr. Jan Czajkowski, Emil Pfeiffer, Tomasz Rajski, Paweł Skwarczyński. Członkowie Wydziału krajowego: pp. Oktaw Pietruski i Dr. Franciszek Smolka, nakoniec zastępca członka Wydziału krajowego p. Bazyli Kowalski.

Wszyscy obecni zgodzili się z wywodami i wnioskami zawartemi w sprawozdaniu Dr. Marcelego Madejskiego, a oprócz tego dodał każdy członek zebrania swoje uwagi i argumenta, zmierzające bez wyjątku do ostatecznego wniosku, iż wykonanie dalsze uchwały Wys. Sejmu z 8. Marca 1866. co do ustępu I. nie przyniosłoby dla fundacyi hr. Skarbka pożądanego rezultatu.

Zważywszy, że w zebraniu powyższem złożonem z tak poważnych i wytrawnych żywiołów nieodezwał się ani jeden głos, któryby się sprzeciwiał powyższemu wnioskowi, uchwalił Wydział kraj. podzielając w zupełności powyższe zdanie, zaniechać dalszego wykonania polecenia zawartego w ustępie I. wyżej zacytowanej uchwały Wysokiego Sejmu, — i uważać sprawę tę za ukończoną ostatecznie przez sprawozdanie niniejsze.

Rokowania rozpoczęte między c. k. Rządem a Kuratorem fundacyi względem uwolnienia tejże od obowiązku utrzymywania sceny niemieckiej, a względnie o ulżenie ciężaru jaki fundacya z tego tytułu ponosi, niedoprowadziły do żadnego rezultatu.

Natomiast zakomunikował c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydziałowi kraj.: że JE. P. Minister spraw wewnętrznych, mając sobie akta tyczące się tej sprawy

do ostatecznego załatwienia przedłożone, oświadczył reskryptem z dnia 9. lipca r. b. l. 5.646., iż wprawdzie podania Wydziału kraj. wniesionego dnia 17. kwietnia 1868 r. o zwolnienie fundacyi Skarbkowskiej od obowiązku utrzymywania sceny niemieckiej, przynajmniej do wprowadzenia w życie Instytutu Drohowyzkiego, Jego ces. i król. Apostolskiej Mości do Najwyższego uwzględnienia przedłożyć nie może, albowiem w razie przychylenia się do powyższej prośby nie mogłyby w obec służącego fundacyi i w swej mocy utrzymanego wyłącznego przywileju teatralnego, przez cały czas trwania przywileju, a przynajmniej do wejścia w życie istytutu Drohowyzkiego, urządzone być we Lwowie niemieckie przedstawienia teatralne również jak żadne ku temu zmierzające przedsiębiorstwo nio mogłoby, nie będąc nawet wspierane z funduszów instytutu otrzymać koncesyi.

Nieuważając taki stosunek za odpowiedni, oznajmił jednak Jego Excell. Pan Minister spraw wewn., iż w razie gdyby w myśl uchwały Sejmowej z dnia 8. Marca 1866. strona do tego powołana wniosła prośbę o usunięcie rzeczonego przywileju w zupełności, a względnie o cofnięcie takowego, z wszystkiemi wypływającemi zeń korzyściami nie byłby wcale przeciwny temu, przedłożyć takową, z wnioskiem przychylnym, Najjaśniejszemu Panu, ponieważ z przedłożonych sobie aktów powziął przekonanie, że udzielony hr. Skarbkowi przywilej teatralny uważać należy jako „*privilegium onerosum*“ i że nadając mu takowy nie zamierzano bynajmniej teatrowi niemieckiemu we Lwowie zabezpieczyć bytu aż do r. 1892.

Otrzymawszy powyższe zawiadomienie udał się Wydział krajowy niezwłocznie do uczestników praw i korzyści wypływających z przywileju z 28. Marca 1842. a mianowicie do reprezentacyi gminy miasta Lwowa jakoteż do Kuratoryi fundacyi ś. p. hr. Skarbka z wezwaniem ażeby wydali deklaracye zezwalające na zupełne usunięcie pomienionego przywileju.

Kurator fundacyi Skarbkowskiej JO. książe Karol Jabłonowski poddawszy sprawę tę pod rozbiór Rady administracyjnej oświadczył już gotowość swoją do wydania imieniem fundacyi potrzebnej deklaracyi.

A ponieważ nieulega wątpliwości, że i Reprezentacya gminy m. Lwowa wydania żądanej deklaracyi nie odmówi, przeto Wydział kraj, ma nadzieję, iż poruczona Wydziałowi kraj. uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 8. Marca 1866 sprawa zwolnienia fundacyi Skarbkowskiej od przywileju teatralnego i redutowego wkrótce do pomyślnego rezultatu będzie doprowadzoną.

Fundacya JW. Władysława hr. Skarbka, przeznaczona na premiowanie rękodzielników, którzy z zakładu Drohowyzkiego będą wychodzić, uzyskała już zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, a obecnie toczy się jeszcze sprawa zabezpieczenia majątku żelaznego fundacyi w stanie biernym praw zakładu ś. p. Stanisława hr. Skarbka zaintabulowanych na gmachu teatralnym we Lwowie.

Zakład emerytury dla aktorów sceny polskiej.

W ciągu roku 1870 pobierało z zakładu emeryturę trzy osób, uczestników zaś zakładu było z końcem roku dwoje.

Dla uzyskania większego rocznego dochodu spieniężone zostały 4% listy zastawne Towarz. kredyt. ziemskiego należące do funduszu emerytury w imiennej

wartości 106.200 złr. a natomiast zakupiono takież listy zastawne 5% — zaczem wynosił fundusz powyższy z końcem roku administracyjnego 1870. w efektach 99.391 złr. 89 cnt. w gotówce zaś 3.618 złr. 61½ cnt. łącznie 103.010 złr. 30½ cnt. Ponieważ odebrany z c. k. kasy głównej w Lipcu 1857. roku fundusz pierwotny wynosił 60.374 złr. 11 cnt. przeto przyrosło od owego czasu w efektach i w gotówce 42.636 złr. 19½ cnt.

Fundacya ś. p. Pelagii Russanowskiej.

W sprawie fundacyi ś. p. p. Russanowskiej, zawiadomił nas egzekutor testamentu Piotr hr. Moszyński, iż wniósł do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych podanie, o zmianę zarysów aktu fundacyi Russanowskiej w sposób następujący:

1. Suma na fundacyę przeznaczona w galic. listach zastawnych Towarzystwa kredytowego złożoną będzie do depozytu Wydziału krajowego.

2. Odsetki od pomienionej sumy rozdzielane będą co pół roku:
   Między inwalidów wojskowych pochodzenia polskiego, albo między osoby pochodzenia polskiego, które w jakimbądź innym zawodzie zasługi dla kraju położyły i znajdują się w potrzebie.

3. Prawo rozdzielania wsparcia z tego funduszu w myśl testatorki służy wyłącznie Piotrowi Moszyńskiemu i przechodzi na wieczne czasy na najstarszego potomka jego linii męzkiej w porządku primogenitury.

4. W braku potomstwa męzkiego Piotra Moszyńskiego, prawo rozdawnictwa wsparcia przechodzi na Wydział krajowy, lub na tę władzę krajową, na którą przejdą atrybucye Wydziału krajowego.

C. k. Ministeryum spraw wewnętrznych reskryptem z d. 25. Listopada 1870 do l. 5.078 oświadczyło: iż zatwierdzenie fundacyi Pelagii Russanowskiej według powyższych zarysów nie będzie ulegało trudnościom.

Zgodnie z doniesieniem Piotra hr. Moszyńskiego, oświadczyło nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa pod d. 15. Stycznia 1871. do l. 546, iż usunięte zostały przeszkody, które nie dopuszczały zatwierdzenia fundacyi Pelagii Russanowskiej.

Z dalszych doniesień c. k. Prezydyum Namiestnictwa i Piotra hr. Moszyńskiego nadmieniamy, że spadek Pelagii Russanowskiej nie wystarcza na wszystkie legaty, w skutek czego legaty stosunkowo zmniejszone być muszą.

Sprawa ta ze względu na wytoczony spór ze strony sukcesorów Russanowskiej, odesłaną została wyrokiem trzeciej instancyi do zwykłej drogi prawa. Dopiero po ostatecznem załatwieniu tego sporu, przystąpi Piotr hr. Moszyński do spisania aktu fundacyjnego, gdyż dotąd nie jest wiadomo o ile cyfra kapitału fundacyjnego na który ś. p. Pelagia Russanowska kwotę 40.000 złr. w. a. w listach zastawnych przeznaczyła, zmniejszoną zostanie.

Galicyjski fundusz inwalidów.

Z pomiędzy 53. inwalidów krajowców pobierających z odsetków kapitału zakładowego dożywotnie stypendya o rocznej kwocie 25. złr. a. w. zmarł inwalida Zygmunt Zdanowski w Brodach.

Opróżnione po nim stypendyum nadanem zostanie w dniu urodzin Jego ces. i król. Apost. Mości t. j. w dniu 18. Sierpnia innemu inwalidzie, którego wybierzemy na podstawie udzielonych nam przez c. k. jeneralną komendę wykazów z pomiędzy tych inwalidów, którzy w moc aktu fundacyjnego mają prawo pierwszeństwa do wsparcia.

Fundacya Niżankowiecka inwalidów.

Stan tej fundacyi powiększył się przez wylosowanie jednej obligacyi indemnizacyjnej na 500 złr. m. k. W zamian za wylosowany oblig zakupiono w d. 11. maja 1867 nowe obligacye indemnizacyjne w łącznej nominalnej wartości 650 złr. m. k.

Kapitał zakładowy tej fundacyi wynosi obecnie w galicyjskich obligach indemnizacyjnych łączną nominalną wartość 1.650 złr. m. k.

Fundusze dla inwalidów z lat 1813, 1814 i 1815 w ręku c. k. Rządu pozostające, które przejść mają pod zarząd Reprezentacyi krajowej.

W celu wykończenia rokowań Wydziału krajowego z c. k. Rządem o objęcie w zarząd reprezentacyi krajowej funduszów dla inwalidów z lat 1813, 1814 i 1815. zbadaliśmy dokładnie wszystkie odnośne akta c. k. Namiestnictwa co do stanu tych funduszów. W aktach pomienionych nie znajdujemy żadnego dokumentu fundacyjnego, ani też dowodu utrzymywanej ewidencyi dawców.

Fundusze te powstały ze znaczniejszej ilości dobrowolnych darów, a kapitał wynosi obecnie nominalnie około 55.000 złr. w rozmaitych obligacyach państwowych 5%, 4%, 3½%, 2½% i 2%. które przynoszą po strąceniu podatków roczną kwotę procentową 2.378 złr. a. w.; zapas kasowy w gotówce wynosi 4.121 złr. 30 ct.

Dochody z procentów przeznaczone są dla tutejszo-krajowych inwalidów z lat 1813, 1814 i 1815, a gdyby już nie było takowych, dla inwalidów z lat późniejszych.

Wydział krajowy ułożył projekt aktu fundacyjnego i udzielił go c. k. Prezydyum Namiestnictwa z wezwaniem o zarządzenie kroków zmierzających do oddania reprezentacyi krajowej zarządu pomienionych funduszów.

Zastrzegliśmy się jednakże, iż z przyjęciem administracyi tych funduszów nie przejdą na Wydział krajowy żadne inne zobowiązania i ciężary, jak tylko te, które są połączone ze zwykłą administracyą funduszów. Również zastrzegliśmy w akcie fundacyjnym, iż prawo rozdawnictwa służy Wydziałowi krajowemu na podstawie spisu inwalidów mających kwalifikacyę do pobierania takiego stypendyum z tego funduszu za poprzedniem wysłuchaniem zdania c. k. jeneralnej komendy.

Na odezwę naszą nie otrzymaliśmy dotąd żadnej odpowiedzi ze strony c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Fundacya Aleksandra hr. Stadnickiego.

W zeszłorocznem sprawozdaniu nadmieniliśmy, że zamieszczone w drugim tomie wydawnictwa aktów z archiwum Bernardyńskiego dokumenta, porównane zostały o ile możności z istniejącemi jeszcze oryginałami.

Dla umożliwienia takiego samego postępowania przy zebraniu materyałów dla

tomu III., wystosował Wydział krajowy odezwę do reprezentacyj wszystkich miast i miasteczek, któreby dawne oryginalne dokumenta posiadać mogły, niemniej też do kilku klasztorów dawnych fundacyj, z prośbą o nadesłanie do użytku komisyi zajmującej się wydawnictwem takich dokumentów, któreby do zamieszczenia w wydawnictwie przydatne być mogły.

Jakkolwiek nie zewsząd, gdzie takie dokumenta się znajdują, to jednakowoż z bardzo wielu miejsc nadesłano wiele cennych zabytków, które dla wydawnictwa wysokiej są wagi.

Oryginały zwrócone zostały właścicielom, a porobione dokładne odpisy umożliwią poprawną publikacyę wszystkich dokumentów, jakie w trzecim, a w części nawet i w późniejszych tomach będą zamieszczone.

Wytłoczenie tomu III. wydawnictwa już się rozpoczęło a takowy oddany będzie w ręce publiczności jeszcze z końcem roku bieżącego, a najdalej z początkiem roku przyszłego.

Stan majątku fundacyj stypendyjnych zostających w zarządzie Wydziału krajowego.

Z końcem grudnia 1870. posiadały w kasie krajowej:

		w efektach		w gotówce	
1.	Fundacya Bema . . .	5.700 złr. —	ct.	33 złr. 58	ct.
2.	„ Brześciańskiej . .	3.100 „ —	„	26 „ 93	„
3.	„ Brzeskiego . .	1.300 „ —	„	13 „ 2½	„
4.	„ Brzeżańska . .	950 „ —	„	35 „ 31	„
5.	„ Czajkowskiego . .	3.800 „ —	„	2 „ —	„
6.	„ Cieszewskiego i Zawadzkiego	6.500 „ —	„	309 „ 56	„
7.	„ Falkenfelsa-Stonettego .	— „ —	„	— „ —	„
8.	„ Głowińskiego . .	61.750 „ —	„	4.385 „ 45½	„
9.	„ hr. Gołuchowskiego .	18.760 „ —	„	466 „ 19	„
10.	„ Hauera . . .	1.142 „ —	„	7 „ 87	„
11.	„ Horeckiego . .	4.400 „ —	„	72 „ 46	„
12.	„ Janowskiego . .	50 „ —	„	— „ —	„
13.	„ Arcyks. Karola Ludwika	6 600 „ —	„	72 „ 74	„
14.	„ Kislickiego . .	3.045 „ 69	„	104 „ 61½	„
15.	„ Königsbergera . .	14.650 „ —	„	488 „ 54½	„
16.	„ t. z. Krakowska zakordonowa	15.150 „ —	„	— „ —	„
17.	„ Krakowiecka . .	1.950 „ —	„	36 „ —	„
18.	„ Krausnekera . .	2.150 „ —	„	— „ —	„
19.	„ Krościeńska . .	700 „ —	„	67 „ 50	„
20.	„ Krzeczunowicza Ignacego	10.800 „ —	„	313 „ 17	„
21.	„ Krzeczunowicza Waleryana	6.300 „ —	„	17 „ 57	„
22.	„ Kulczyckiego . .	6.400 „ —	„	245 „ 66	„
23.	„ hr. Lewickiego . .	18.800 „ —	„	696 „ 38	„
24.	„ hr. Łosia . .	26.551 „ 33½	„	517 „ 55½	„
25.	„ Małeckiego . .	1.000 „ —	„	24 „ 20½	„

		w efektach		w gotówce	
26.	Fundacya Matczyńskiego . .	— złr. —	ct.	209 złr. 59½	ct.
27.	« Manasterzyska . .	1.550 « —	«	131 « 95	«
28.	« Mikiewicza . .	300 « —	«	27 « 42½	«
29.	« Mikołajowska . .	900 « —	«	103 « 57½	«
30.	« Mieroszewskiego .	15.100 « —	«	65 « 67½	«
31.	« Morawskiego familijna .	100 « —	«	— « 5½	«
32.	« Morawskiego niefamilijna	4.000 « —	«	93 « 49½	«
33.	« Moszczeńskiej . .	— « —	«	— « 2	«
34.	« Nahaczowska . .	— „ —	«	— « —	«
35.	« Nielepca . . .	300 « —	„	51 « 96	«
36.	« Niezabitowskiej . .	20.800 « —	«	601 « 19½	«
37.	« t. z. Otowskiego (Myślenicka)	550 « —	«	18 « 35½	«
38.	« ks. Ostrogskiej . .	2.400 « —	«	60 « 95	«
39.	« Pniewskiego . .	2.000 « —	«	— « —	«
40.	« Popkiewicza . .	5.100 « —	„	25 „ 14	«
41.	« Potockiego . .	400 « —	«	— „ —	«
42.	« Przemyska . .	100 « —	«	11 « 99	«
43.	« Radymieńska I. . .	1.000 « —	„	65 « 80	«
44.	« Radymieńska II. . .	2.650 « —	«	40 « 93½	«
45.	« Rappaporta . .	500 « —	«	133 « 51	«
46.	« Arcyks. Rudolfa . .	2.050 « —	«	106 « 84½	«
47.	« Russiana . . .	13.800 « —	«	466 « 79	«
48.	« Rzeszowska . .	250 « —	«	52 « 46	«
49.	« Sądecka . . .	12.127 „ 84	«	93 « 32½	«
50.	« Seidlerów . .	1.600 « —	«	164 « 57½	«
51.	« Sieleckiej . .	3.900 « —	«	286 « 48	«
52.	« Skibińskiego . .	10.000 « —	«	— « —	«
53.	« Stawka . . .	1.500 « —	«	107 « 29½	«
54.	« Stanisławowska . .	454 « 14	«	10 « —	«
55.	« Szmoniewskiego . .	1.600 « —	«	50 « 22	«
56.	« Towarnickiego . .	269.989 « 21	«	4.051 « 3	«
57.	« Unii Lubelskiej . .	456 « 13	«	17 « 84	«
58.	« Żalchockiego . .	37.900 « —	«	1.146 « 67½	«
59.	« Zawadzkiego . .	6.100 « —	«	— « —	«
60.	« Żebrowskiego . .	29.700 « —	«	361 « 67½	«
61.	« Żurakowskiego . .	111.940 « —	«	667 « 69½	«
	Ogółem	782.476 złr. 34½	ct.	17.160 złr. 85	ct.

Należące do majątku zarodowego powyższych fundacyi stypendyjnych obligacye długu Państwa w imiennej wartości 334.994 złr. 93½ ct. wydane zostały do zamiany na rentę.

Rzeczywiście tedy posiadały fundacye stypendyjne z końcem roku 1870. majątku zarodowego w efektach 1.117.471 złr. 28 ct. t. j. o 61.120 złr. 16 ct. więcej, aniżeli z końcem r. 1869.

Nadwyżka ta powstała częścią z oszczędności, które na wypłatę stypendyów użyte być nie mogły, jako też z uskutecznionych operacyj pieniężnych, częścią zaś z nowych fundacyj, których majątek w ciągu roku 1870. przeszedł w administracyę Wydziału krajowego.

Wyżej wykazana gotówka obróconą została z początkiem b. r. na zakupno efektów, które zamieszczone będą w rachunku za tenże rok.

Ogółem istniało w r. ubiegłym 297 stałych stypendyów. Wypłacono zaś rzeczywiście tytułem 276 stypendyów kwotę 41.189 złr. 74½ c. w. a.

Z pomiędzy fundacyj stypendyjnych, o których utworzeniu zawiadomiliśmy Wysoki Sejm w sprawozdaniu przedłożonem w czasie sesyi ubiegłej uzyskały już zatwierdzenie fundacye:

JO. księcia Leona Sapiehy, ś. p. Adama Morawskiego i ś. p. Menarda Konieckiego.

Pierwsze dwie wejdą w wykonanie po upływie lat dwóch — dochody bowiem onychże z dwuletniego okresu czasu obrócone być muszą na zaspokojenie należytości rządowej, wynoszącej 10% od kapitału żelaznego.

Fundacya Menarda Konieckiego, która powstała jeszcze w r. 1868. miała zapasy dostateczne na opłacenie wspomnianej należytości, została więc bezzwłocznie wprowadzoną w wykonanie. Dochody onejże wystarczają obecnie na opłacenie 12. stypendyów po 150 złr. i 200 złr. w równej liczbie. Ze względu jednak że bezwzględne prawo pierwszeństwa do stypendyów z tej fundacyi według rozporządzenia ś. p. Menarda Konieckiego służy tegoż krewnym i powinowatym, rozdano w roku bieżącym tylko połowę z powyższej liczby stypendyów, zachowując drugą połowę do rozdania z początkiem roku szkolnego 1871/2, ażeby krewni fundatora, którzyby się w owym czasie zgłosili z dobrodziejstwa fundacyi korzystać mogli.

Nie objęty w zamieszczonym powyżej wykazie majątek żelazny fundacyi wynosił w czasie oddania do kasy krajowej 42.000 złr. w efektach, tudzież 14 złr. 97 ct. w gotówce.

Inne fundacye o których utworzeniu zdaliśmy sprawę w czasie ostatniej sesyi Wysokiemu Sejmowi nie weszły dotąd w wykonanie z tych samych przyczyn, które przytoczyliśmy w pomienionem sprawozdaniu.

Temi zaś są fundacye: Cieszewskiego i Zawadzkiego, ks. Popkiewicza, Skibińskiego, t. z. Stanisławowska i Unii Lubelskiej, których majątek znajduje się już bądź w części bądź w całości w ręku Wydziału krajowego, tudzież fundacye Joela Biera, Artymowicza, Kazimierza Prus Petryczyna, których majątek jeszcze dotąd nie jest zrealizowany.

Nowe fundacye. Fundacya ks. Feliksa Pniewskiego.

Dokumentem z dnia 22. Listopada r. z. zapisał W. ks. Feliks Pniewski, kanonik honorowy Przemyski i proboszcz Jaworowski 20.00 złr m. k. w obligacyach indemnizacyjnych na utworzenie fundacyi swego imienia; przeznaczając dochody powyższego kapitału na wypłatę stypendyum dla ubogich uczniów urodzonych w Gorlicach synów obywateli miasta Gorlic.

Stypendyum otrzymać może (na lat 4) tylko Polak obrządku rzyms. katol., który uczęszcza do szkół średnich.

Zarząd fundacyi i opiekę nad takową powierzył fundator Wydziałowi krajowemu, prawo rozdawnictwa zaś zastrzegł na czas życia dla siebie, przyznając takowe następnie gronu złożonemu z każdoczesnego Proboszcza-Burmistrza i starszego nauczyciela w Gorlicach

Ponieważ list fundacyjny otrzymał już zatwierdzenie władzy rządowej, a fundator złożył do kasy krajowej nietylko kapitał żelazny fundacyi, lecz nadto jeszcze kwotę potrzebną na zaspokojenie należytości rządowej od przeniesienia własności, przeto mogła fundacya wejść w wykonanie już w roku bieżącym.

Stypendyum którego stopniowy zwrot zabezpieczony jest postanowieniami listu fundacyjnego, wynosi obecnie rocznych 90 złr., a wspaniałomyślny fundator nadał takowe jednemu z ubogich uczniów gimnazyum Jasielskiego.

Fundacya Jana Bazylewicza Towarnickiego.

Ostatniej woli rozporządzeniem z d. 30. Listopada 1867 r. zapisał zmarły we Lwowie w r. z. obywatel tutejszy ś. p. Jan Bazylewicz Towarnicki 20,000 złr. w obligacyach indemnizacyjnych na utworzenie fundacyi, z której wypłacane być mają stypendya w liczbie pięciu każde o rocznych 200 złr. w. a.

Fundacya ma nosić nazwę ś. p. fundatora, a kapitał żelazny ma być zabezpieczony pierwotnie na realności pod l. 56 m. we Lwowie.

Aż do spłacenia pomienionego kapitału obowiązaną będzie uniwersalna spadkobierczyni ś. p. fundatora płacić na rzecz fundacyi corocznie 1.000 złr. w. a.

Nadzór nad fundacyą jakoteż i rozdawnictwo stypendyów poruczył ś. p. fundator Wydziałowi krajowemu.

Ponieważ zaś fundator postanowił, że rozdawnictwo stypendyów ma się rozpocząć dopiero po wydaniu dekretu dziedzictwa, a pertraktacya spadku jeszcze nieukończona, przeto fundacya dotąd jeszcze nie mogła wejść w wykonanie.

Stypendya z tej fundacyi otrzymywać ma w ogóle uboga ucząca się młodzież.

Fundacya ś. p. Krzysztofa Czuczawy.

Zmarły dnia 9. Stycznia 1869. współwłaściciel dóbr Wierzbowca ś. p. Krzysztof Czuczawa zapisał testamentem z d. 28. Grudnia 1868. sumę 3.000 złr. m. k. w galicyjskich obligacyach indemnizacyjnych na fundusz stypendyjny dla ubogiego ucznia obrządku ormiańsko-katolickiego urodzonego w Galicyi lub na Bukowinie, który skończywszy trzecią klasę szkół początkowych oddaje się dalszym naukom, ażeby się następnie poświęcić zawodowi prawniczemu, lekarskiemu lub technicznemu.

Ś. p. fundator zamianował kuratora dla fundacyi w osobie W. Kajetana Kopacza, który ułożył i do zatwierdzenia podał list fundacyjny, wedle którego służy Wydziałowi krajowemu prawo zarządu majątkiem fundacyi, zaś prawo nadawania stypendyum służy kuratorowi i jego następcom.

Stypendyum roczne stanowić będzie czysty dochód od kapitału żelaznego, a ponieważ list fundacyjny został już zatwierdzonym, zaś na opłacenie należytości od przeniesienia własności znajduje się zapas gotówki uzbierany z dotychczasowych dochodów kapitału przeto fundacya wejdzie w wykonanie już w najbliższym roku szkolnym.

Fundacya Antoniego Rogala Zawadzkiego.

Byłe Towarzystwo wzajemnej pomocy prywatnych oficyalistów obwodu Tarnopolskiego, zlewając się z takiemże Towarzystwem krajowem uchwaliło utworzyć fundacyę stypendyjną, której dochody miałyby być obracane na wypłacenie czterech stypendyów przeznaczonych dla synów oficyalistów prywatnych.

Na ten cel przeznaczyło Towarzystwo pomienione 5.000 złr. w. a. w listach zastawnych Towarzystwa kredyt. ziemskiego, a komitet działający imieniem Towarzystwa ułożył dnia 29. Maja 1869. r. projekt listu fundacyjnego, w którym nadał fundacyi nazwę: «Stypendya Antoniego Rogala Zawadzkiego» i przyznał zarząd majątku Wydziałowi krajowemu.

Prawo nadawania stypendyów zastrzeżone jest na czas życia dla Wgo Antoniego Zawadzkiego, a po tegoż zejściu dla zarządu głównego Towarzystwa wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych — dla Wydziału krajowego zaś na przypadek, gdyby się toż Towarzystwo rozwiązało. Wydział krajowy przyjął wypływające dlań z listu fundacyjnego prawa i obowiązki, a fundacya będzie mogła być wykonaną, skoro list fundacyjny uzyska zatwierdzenie władzy rządowej, a majątek żelazny fundacyi oddany będzie do kasy krajowej.

Sprawa odebrania funduszu szkół normalnych w zarząd Reprezentacyi krajowej.

Wysoki Sejm powziął na posiedzeniu z dnia 9 Listopada 1869. uchwałę następującej treści:

1. Sejm uchyla się od rozpoznania preliminarza funduszów szkolnych;

2. Wydziałowi krajowemu poleca się, ażeby aż do dalszego wezwania Sejmu nie przystępował do odbierania funduszów szkolnych galicyjskiego i Krakowskiego;

3. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby poczynił tylko przygotowania do odbioru funduszu szkół, sporządzając spis wszystkich praw i pretensyj tego funduszu do skarbu Państwa.

W dopełnieniu art. 3. powyższej uchwały Wydział krajowy sporządził na podstawie materyałów urzędowych, opis dziejowy zawiązku, wzrostu i obecnego stanu funduszu szkolnego.

Sprawa nagród dla nauczycieli ludowych.

W myśl uchwał Wysokiego Sejmu z d. 9. Października 1868. i z 10. Listopada 1869. zamieścił Wydział krajowy w preliminarzu budżetu na b. r. administracyjny sumę 7.400 złr. na nagrody dla nauczycieli i pomocników przy szkołach ludowych.

W celu rozdzielenia tej sumy według zasad jakie w tej mierze w dwóch latach ubiegłych zachowane były, zawezwał Wydział krajowy wszystkie Wydziały powiatowe tudzież Radę szkolną krajową o przedstawienie tych nauczycieli i pomocników, którzyby w r. b. nagrody otrzymać mieli.

Dotąd nadeszły tylko propozycye Wydziałów pow., zaś propozycya Rady szkolnej kraj. spóźniła się z tego powodu, ponieważ Rady szkolne i okręgowe zaprowadzone na mocy rozporządzenia z d. 1. Grudnia 1870. l. 570 (Dz. u. i r. kr. Nr. 94.) rozpocząwszy czynności swoje dopiero 15. Maja r. b., nie miały jeszcze sposobności obznajomić się dokładnie ze stosunkami poruczonych pieczy swej szkół ludowych, ztąd też nie mogły dostarczyć Radzie szkolnej kraj. potrzebnych pod względem powyższym danych.

Utrzymanie budowli i pomników historycznych.

Kosztem funduszów przyzwolonych przez Wysoki Sejm na restauracyę budowli i pomników historycznych podjęte i ukończone zostały za staraniem c. k. Konserwatora Wgo Mieczysława Potockiego po koniec r. 1870. następujące restauracye jako to:

Restauracya starożytnego ikonostasa w cerkwi ŚŚ. Piatnic we Lwowie,

Kaplicy Oświęcimów w Krośnie,

Pomników w kościele OO. Dominikanów we Lwowie,

Posągu hetmana Jabłonowskiego we Lwowie,

Korony marmurowej chrobrowskiej na grobowcu królewiczów Sobieskich w Żółkwi,

Herbów starożytnych na murze OO. Karmelitów we Lwowie,

Pomnika marmurowego Wanka Lahodowskiego w Uniowie, nareszcie

Pomników marmurowych w kościele OO. Franciszkanów w Krośnie.

Wiele zaś innych restauracyj porozpoczynano, a sprawozdanie o takowych złożymy jak będą ukończone.

Kosztem funduszów powyższych zakupioną została znaczna liczba egzemplarzy dziełka prof. Suszkiewicza p t. «Wskazówka do utrzymania cerkwi, kościołów i przechowanych tamże zabytków etc.» i takowe rozesłane zostały za pośrednictwem Wnych Konsystorzów biskupich do proboszczów i przełożonych klasztorów, których kościoły pod względem starożytności na uwagę zasługują. Na koszta podróży otrzymał Wny Potocki na własną prośbę również i w r. b. kwotę 450 złr.

Na restauracyę starożytnej rzeźby drewnianej znajdującej się w kościele Żywieckim zaasygnował Wydział krajowy do dyspozycyi c. k. Konserwatora Wgo Adama Gorczyńskiego kwotę 150 złr. w. a.

Nakoniec na zupełne ukończenie restauracyi kaplicy św. Krzyża w Krakowie otrzymał c. k. Konserwator Paweł Popiel kwotę 2.700 złr. w. a.

Sprawozdanie szczegółowe z dokonania ostatnich dwóch restauracyi jeszcze nie nadeszło.

Suma 30.000 złr. w. a. uchwalona przez Wysoki Sejm na odbudowanie su-

kiennie zaasygnowaną została w myśl Wysokiej uchwały z 23. Sierpnia 1870 r. w sześciu rocznych ratach po 5.000 złr. na ręce Wgo Prezydenta miasta Krakowa.

E. Sprawy gospodarstwa krajowego.

W sprawie projektu o obowiązkowej komasacyi gruntów.

W zeszłorocznem sprawozdaniu podaliśmy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że przedłożenie projektu do ustawy o komasacyi gruntów zależy od ustalenia zasad, według których wypracowany być ma wzmiankowany projekt, i że w tym celu zażądaliśmy od Towarzystw gospodarczo-rolniczych i od Lwowskiego Towarzystwa prawniczego udzielenia nam opinii w tym przedmiocie, na co oprócz ze strony Towarzystwa gospodarczego Krakowskiego nie mamy odpowiedzi.

Fundusz kultury krajowej.

Z funduszu tego zwróciliśmy w r. 1870. kwotę 16 złr. stronom, które kary policyjne już zapłaciły, ponieważ takowe w skutek rekursów zostały obniżone, lub całkowicie opuszczone.

Stan majątku wynosi po koniec roku 1870:

w efektach	51.050	złr.	— ct.
w gotówce	3.567	«	95 «
zaległości czynne	5.089	«	70 «
zaległości bierne	9	«	— «

W roku 1871. dochody rozporządzalne tego funduszu zostaną użyte na pokrycie podwyższonej subwencyi Dublańskiej szkoły rolniczej.

O subwencyi dla szkoły Dublańskiej.

Na posiedzeniu dnia 30. Sierpnia 1870. uchwalił Wysoki Sejm podwyższyć zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach wypłacany dotąd w kwocie rocznej 5.000 złr. — o drugie 5.000 złr., płatnych przedewszystkiem z funduszu kultury krajowej.

W wykonaniu tego postanowienia zarządziliśmy wypłatę przyzwolonego zasiłku na rok 1871. w kwocie 10.000 złr. — a to z funduszu kultury krajowej kwotę 3.500 złr. (ponieważ tylko taka suma była rozporządzalną z dochodów fund. kult. kraj.) zaś z funduszu krajowego kwotę 6.500 złr.

Według budżetu szkoły Dublańskiej z roku 1870/71. (t. j. roku szkolnego od 1. lipca 1870. do ostatniego Czerwca 1871) wydatki tej szkoły przekraczały jej dochody o 5.050 złr.

Na pokrycie niedohoru zaasygnowaliśmy oprócz przyzwolonej dotacyi jeszcze kwotę 2.500 złr. z funduszu dyspozycyjnego, ponieważ niedobór ten nie byłby pokryty podwyższoną dotacyą.

Sprawa założenia szkoły weterynary wraz ze szkołą kucia koni we Lwowie.

Na posiedzeniu dnia 9. Października 1869. uchwalił Wysoki Sejm założenie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni we Lwowie i polecił Wydziałowi krajowemu ułożyć statut tej szkoły, zastrzegłszy sobie zatwierdzenie statutu w drodze ustawodawczej. — Oraz upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy do użycia funduszów szkoły kucia koni na zakupno realności potrzebnej dla szkoły weterynaryi i urządzenie takowej.

Ponieważ doszło do wiadomości naszej, iż c. k. Rząd zamierza urządzić we Lwowie podobną szkołę wojskową i zważywszy, że w obec zamiarów c. k. Rządu szkoła krajowa mogłaby być założoną w innem miejscu, lub też mogłaby stać się zbyteczną, jeżeli szkoła wojskowa przez c. k. Rząd założona zastąpi podobny zakład krajowy całkowicie i będzie mogła zaspokoić brak takiego zakładu w kraju, Wydział krajowy wstrzymał się z wypracowaniem projektu statutu takiej szkoły.

Z tego powodu zaniechaliśmy wszelkie kroki względem zakupna realności, a gotówkę należącą do funduszu kucia koni użyto na zakupienie nowych efektów oprocentowanych.

Fundusz szkoły kucia koni.

Fundusz szkoły kucia koni posiadał z końcem roku 1870. efekta w nominalnej wartości 55.649 złr.

Fundusze zapomogi z lat 1866. i 1868.

W roku bieżącym przypadła do wykupna ostatnia serya obligacyj pożyczki z r. 1866., a po 15. Lipca r. b. wykupiono wylosowanych obligacyi w imiennej wartości 596.126 złr.

Należytości od stron zapomożonych nie wpłynęły jeszcze w zupełności; z końcem Czerwca zalegało 197.576 złr. 27 ct. w. a. Po ściągnieniu tych zaległości i wykupnie obligacyj, których do wypłaty jeszcze nie zgłoszono ukończoną będzie sprawa zapomogi z r. 1866. Spodziewamy się wszakże, iż ostatecznie okaże się w funduszu tym nadwyżka; w swoim czasie przedłożymy Wys. Sejmowi celem rozporządzenia takową.

Dnia 1. Listopada r. b. przypada ostatnia rata spłaty skarbowi Państwa zaliczki z r. 1868. Niedobór jaki się okaże w tym funduszu, pokryty być może z nadwyżki funduszu z 1866.

Zaległości tego funduszu wynosiły z końcem Czerwca r. b. 21.588 złr. 80 ct.

Tarnowski fundusz obwodowy.

Stan funduszu obwodowego Tarnowskiego wynosił z końcem r. 1870. w kasie krajowej . . . . . 1.664 złr. 26½ ct.
u stron zapomożonych . . . . . 468 « 30 «

Sprawa o zapobieżeniu niszczeniu pszenicy przez robaki.

C. k. Rząd przeznaczył subwencyę 400 złr. wypłacalną c. k. Towarzystwu gosp. rolniczemu w Krakowie w r. 1871 celem premiowania najlepszego dziełka o środkach zaradczych przeciw owadom szkodliwym zbożu. Wymienione Towarzystwo rozpisało konkurs na napisanie takiego dzieła z terminem 1. Stycznia 1871, a nieosiągnąwszy skutku, gdyż żadnej pracy nie nadesłano, rozpisało powtórny konkurs z terminem do 1. Listopada 1871. Donosząc o tem zaproponował komitet c. k. Towarzystwa gosp. roln. w Krakowie Wydziałowi krajowemu zakupienie 550 egzemplarzy broszurki Dr. Maksymiliana Nowickiego o szkodliwych owadach, celem rozdzielenia jej pomiędzy nauczycieli szkół ludowych.

Wydział krajowy przychylił się do tej propozycyi tem chętniej, że dziełko Dr. Nowickiego dotychczas jedynem jest w tej gałęzi. Towarzystwo gosp. rolnicze Krakowskie zakupiło zeszłego roku 300 egzemplarzy tego dziełka z własnych funduszów i obdzieliło niemi Wydziały pow. i członków komisyi entomologicznej, tudzież niektórych właścicieli ziemskich.

Odrębnie przedkładamy projekt do ustawy o ochronie ptaków pożytecznych w gospodarstwie.

F. Sprawy drogowe mytnicze i budowle wodne.

(O drogach w ogólności). W sprawie projektu sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych.

W skutek uchwały Wys. Sejmu z d. 7. Października 1869 r. w sprawie przedstawienia projektu najpotrzebniejszych dróg krajowych, zajął się Wydział krajowy dokładnem zbadaniem i ocenieniem odnośnych petycyj wniesionych do Wys. Sejmu i przekazanych Wydziałowi krajowemu, oraz wniosków nadesłanych przez Wydziały powiatowe, Izby handlowe i Towarzystwa agronomiczne i przedłoży w tym przedmiocie, podczas bieżącej sesyi sejmowej osobne sprawozdanie, obejmujące zarazem projekt potrzebnych w Galicyi dróg rządowych, których budowy i utrzymywania kosztem Państwa domagać się należy.

Plan zaś pożyczki przeznaczonej na budowę dróg, przedstawi Wydział krajowy, skoro Wysoki Sejm uchwalić raczy, które drogi mają być budowane i na tej podstawie będzie można oznaczyć w przybliżeniu wysokość kwoty potrzebnej.

W sprawie zaniechania drogi Siwiecko-Halickiej.

Uchwałą z dnia 7. Października 1869 r. polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, aby porozumiał się z Radą powiatową, a względnie z odnośnemi gminami i obszarami dworskiemi, czyli zaniechanej drogi Siwiecko-Halickiej jako drogi powiatowej lub gminnej przyjąć nie zechcą.

Po długich rokowaniach w tej sprawie postanowiła nareszcie Rada powiatowa Stanisławowska uznać rzeczoną drogę za drogę powiatową, lecz pod warunkami, o które toczą się właśnie układy z stronami interesowanemi.

Niezawiśle od tych negocyacyi zarządził Wydział krajowy sprzedaż dwóch mostów, należących do onej drogi, które dla braku konserwacyi uległy zniszczeniu i groziły upadkiem Sprzedaż ta okazała się konieczną tak ze względu na bezpie-

czeństwo publiczne, jako też dla oszczędzenia wydatków na utrzymanie drożnika dozorującego pomienionych przedmiotów drogowych.

W sprawie zwrotu kosztów wydanych z galicyjskiego funduszu krajowego na budowę mostu na Dunajcu koło Niedzicy.

W dopełnieniu polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 30. Października 1869. r. poczynił Wydział krajowy za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa galicyjskiego, wszelkie możliwe kroki względem zwrotu kwoty 7.245 złr. w. a., wydanej z funduszu krajowego na budowę mostu na Dunajcu koło Niedzicy, lecz nie otrzymał dotąd ostatecznej odpowiedzi w tej sprawie.

W sprawie odbudowania mostu na Dunajcu koło Niedzicy.

Gdy most ten się spalił i miał być odbudowanym, przesłało król. węgierskie Ministeryum robót publicznych i komunikacyi Wydziałowi krajowemu odnośny plan i kosztorys z propozycyą względem ponoszenia połowy preliminowanych kosztów.

Wydział krajowy oświadczył się jednak przeciw temu żądaniu i kiedy potem król. węgierskie Ministeryum uwiadomiło nas o zarządzeniu budowy mostu w sposób zabezpieczający nieprzerwaną komunikacyę między naszemi drogami krajowemi z węgierskiemi, odpowiedzieliśmy, iż uznając prawo władz węgierskich do poboru myta na moście odbudowanym, warujemy sobie, aby naturalne odgraniczenie Galicyi od Królestwa Węgierskiego nie uległo przez to żadnemu naruszeniu.

W sprawie likwidacyi funduszów składanych na drogi bite w okręgu W. Ks. Krakowskiego za czasów Rzeczypospolitej Krakowskiej.

W odpowiedzi na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 11. Listopada 1869 r., w sprawie likwidacyi funduszów składanych na drogi bite w okręgu Wielkiego Księstwa Krakowskiego, za czasów Rzeczypospolitej aż do r. 1853, oznajmiło c. k. Ministeryum skarbu pismem z dnia 9. Kwietnia 1870. iż nie może uwzględnić przedstawień Wydziałów powiatowych Krakowskiego i Chrzanowskiego przeciw odnośnemu orzeczeniu c k. Namiestnictwa galicyjskiego.

Ponieważ decyzyą tą nie odpowiedziało c. k. Ministeryum wezwaniu Wysokiego Sejmu żądającemu, aby c. k. Rząd za pomocą likwidacyi funduszu utworzonego uchwałą Sejmu Krakowskiego z r. 1844, wyjaśnić zechciał, jak dalece istnieje reszta tego funduszu, przeto postanowił Wydział krajowy nie uważać sprawy za ukończoną i wnieść przedstawienie do c. k. Ministeryum skarbu przeciw pomienionej decyzyi.

Postanowienia tego nie mógł atoli Wydział krajowy dotąd wykonać, nie otrzymawszy jeszcze od c. k. władz rządowych wszystkich do wyjaśnienia rzeczy potrzebnych akt i wykazów.

W sprawie ostatecznego obliczenia konkurencyjnych funduszów drogowych.

Stosownie do polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 30. Października 1869. upomniał się Wydział krajowy ponownie u c. k. Namiestnictwa o ostateczne przeprowadzenie i przedłożenie rachunków z wszystkich zaległości konkurencyjnych.

·/. Allegat 14.

Odnośnie do tej sprawy przedkłada Wydział krajowy wykaz ·/. zaliczek zwrotnych danych z funduszu krajowego na rozmaite budowy drogowe w skutek rozporządzeń c. k. Namiestnictwa.

W sprawie subwencyi udzielonej przez Wysoki Sejm na wybudowanie drogi gminnej z Podhajec do Horożanki.

Na mocy i w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. Listopada 1869. asygnował Wydział krajowy do dyspozycyi Wydziału powiatowego Podhajeckiego kwotę 5.000 złr. w. a., tytułem drugiej raty, na rachunek subwencyi, udzielonej przez Wysoki Sejm na wybudowanie drogi gminnej, z Podhajec do Horożanki.

W sprawie projektu do zmiany Ustawy drogowej.

W myśl polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 11. Listopada 1869. zebrał Wydział krajowy potrzebne daty statystyczne celem wygotowania i przedstawienia projektu do zmiany Ustawy drogowej.

W sprawie połączenia drogi gminnej Wełdziskiej i drogi krajowej Gorlicko-Konieczniańskiej z bitemi gościńcami węgierskiemi.

Aby drodze gminnej Wełdziskiej zbudowanej po większej części kosztem funduszu krajowego, jakoteż drodze krajowej Gorlicko-Konieczniańskiej zapewnić odpowiednie znaczenie komunikacyjne, udawał się Wydział krajowy kilkakrotnie do król. węgierskiego ministeryum robót publicznych i komunikacyi względem połączenia pomienionych dróg z bitemi gościńcami węgierskiemi i po wyniku dotychczasowych rokowań spodziewać się można, że połączenie to, w interesie obudwu krajów zarówno pożądane, w krótkim czasie dokonanem zostanie.

W sprawie zbudowania drogi eraryalnej z Hoszan do Gródka i założenia drogi okalającej teren inundacyjny, przez który obecnie przechodzi droga eraryalna Samborsko-Hoszańska.

W skutek pośrednictwa naszego zgodziły się c. k. władze rządowe na zbudowanie drogi eraryalnej z Hoszan do Gródka a również nie powinnoby być bez skutku nasze poparcie prośby Wydziału powiatowego Rudeńskiego żądającego, aby komunikacya na drodze eraryalnej Samborsko Hoszańskiej, przerywana w Koniuszkach częstemi powodziami, zabezpieczoną była przez zbudowanie drogi okalającej teren inundacyjny, nie zaś przez podwyższenie istniejącej już drogi.

W sprawie odbudowania części drogi krajowej Sielecko-Zaleszczyckiej przez Towarzystwo kolei żelaznej Lwowsko-Czerniowieckiej.

Mniej pomyślnemi okazały się starania Wydziału krajowego w sprawie odbudowania części drogi krajowej Sielecko-Zaleszczyckiej przez Towarzystwo kolei Lwowsko-Czerniowieckiej.

Rzeczone Towarzystwo zamierzając budować dworzec kolejowy w Jezupolu na części pomienionej drogi obowiązało się było w r. 1864. odbudować tę część drogi, w innym kierunku, obok dworca. Zobowiązaniu temu nie stało się atoli zadość, albowiem Towarzystwo nie odbudowało drogi w sposób należyty.

Z tego powodu udał się był Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa jeszcze 9. Czerwca 1869. r. z prośbą o zniewolenie Towarzystwa do należytego odbudowania drogi.

Od owego czasu wystosował Wydział krajowy dwanaście odezw, w skutek czego wydało c. k. Namiestnictwo kilka orzeczeń zgodnych z żądaniem naszem a

nawet wyznaczyło ostateczny termin do rozpoczęcia robót na dzień 25. Maja r. b. z zagrożeniem odbudowania drogi na koszt Towarzystwa, lecz mimo tego roboty nie zostały rozpoczęte.

Wykaz zaliczek zwrotnych, danych z funduszu krajowego na rozmaite budowy drogowe w skutek rozporządzeń Wydziału krajowego.
*/.
Alegat 15.

W załączeniu */. przedkładamy Wysokiemu Sejmowi wykaz zaliczek zwrotnych danych z funduszu krajowego na rozmaite budowy drogowe w skutek rozporządzeń Wydziału krajowego.

Utrzymanie dróg krajowych.

I. W okręgu Krakowskim.

1. Droga Prusko-Szląska.

Droga ta w skutek użycia naraz trzyletniego materyału konserwacyjnego znajduje się w zupełnie dobrym stanie.

---

2. Droga z Czyżyn do Barana

Z powodu bardzo znacznego ruchu znajduje się w złym stanie mimo użycia w jednym roku kamienia na lat trzy przeznaczonego. Jest wszakże nadzieja, że użycie kamienia porfirowego, który w roku bieżącym dostawionym będzie, poprawi drogę stanowczo.

---

3. Droga Lubelska z Krakowa do Mogiły.

Polepszyła się wprawdzie w skutek użycia bardzo znacznej ilości materyału konserwacyjnego, lecz pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

---

4. Droga z Słotwiny do Nowego Sącza.

Część drogi z Słotwiny do Tymowy jest w jak najgorszym stanie, w skutek złej budowy i zaniedbanego dawniej utrzymania. Rekonstrukcya tej części zarządzoną została w roku bieżącym.

Droga między Tymową a Kątami jest obecnie w budowie.

Na części z Kąt do Łososiny jest droga w dość dobrym stanie, lecz ruch na niej utrudniony z powodu zbyt wielkich spadków.

Droga przechodząca przez górę Just jest w przebudowaniu.

Pozostała część znajduje się w dość dobrym stanie, prócz drogi wiodącej przez Dąbrowę, gdzie bliskość Dunajca z jednej a usuwanie się góry z drugiej strony, nakazują radykalną naprawę drogi.

II. W okręgu Sandeckim.

5. Droga Tarnowsko-Niedziecka. — 7 mil tej drogi znajduje się w stanie średniej dobroci; 1 mila potrzebuje mniejszych napraw, a $2^1/_2$ mili na różnych punktach zupełnej rekonstrukcyi.

---

6. Droga z Krościenka do Szczawnicy. — Stan drogi polepszy się znacznie po użyciu środków w roku bieżącym zapewnionych.

Budowa dużego mostu kratowego z powodu słót i powodzi w tym roku zapewne ukończoną nie będzie.

---

7. Droga z Czorsztyna do Zaborni. — Obecnie już wcale nie zła a w niedalekiej przyszłości zwykłą konserwacyą do zupełnie dobrego stanu doprowadzoną zostanie. Potrzebuje jednak kilku mostów nowych.

---

8. Droga z Gorlic do Konieczny. — Połowa tej drogi jest w budowie, druga zaś połowa uważana za gotową a dawniej zbudowana, znajduje się w jak najgorszym stanie, część jej od strony Konieczny jak również porozrzucane drobniejsze części potrzebują przebudowania.

III. W okręgu Przemyskim.

9. Droga z Jarosławia do Bełzca. — Droga ta w skutek zalegania dostawy materyału konserwacyjnego nie polepsza się wcale.

---

10. Droga z Sanoka do Dynowa. — W oddziale Sanockim stan drogi mimo użycia podwójnej ilości materyału nie jest zbyt dobrym z przyczyny miękkości łupku. Zwir Sanowy mający być użytym w roku przyszłym poprawi drogę stanowczo.

W oddziale Brzozowskim niezupełnie dobry stan drogi jest w części skutkiem niedostatecznej ilości materyału użytego, w części zaś złej budowy na faszynach.

---

11. Droga z Przemyśla do Sanoka. — W powiecie Przemyskim w skutek zalegania dostawy i szkód elementarnych musiano zarządzić rekonstrukcyę.

W powiecie Bireckim po odbudowaniu mostów i przerw dojdzie droga do stanu dobrego.

W powiecie Sanockim znajduje się droga prawie w takich samych warunkach jak w powiecie Przemyskim.

IV. W okręgu Lwowskim.

12. Droga ze Lwowa do Rohatyna. Część drogi potrzebuje gruntownej naprawy, która w roku bieżącym w miarę zapewnionych środków dokonaną będzie.

---

13. Droga z Zimnowody do Hoszan. Stan drogi polepszył się nieco w roku bieżącym, lecz pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

---

14. Droga z Żółkwi do Bojańca. Należy do lepszych dróg krajowych.

V. W okręgu Stanisławowskim.

15. Droga z Bursztyna do Stanisławowa. Droga ta jest wcale nie zła a najlepsza w całym okręgu.

Powodzie tegoroczne wyrządziły znaczne szkody.

Nieregularność w dostawie szutru na konserwacyę grozi tej drodze częściowem popsuciem.

---

16. Droga z Sielca do Zaleszczyk. Stan drogi w oddziale Halickim jest zły z powodu niedostatecznej ilości dostarczonego materyału.

Mosty popsute. Jedno przęsło mostu na Bystrzycy w Jezupolu zniesione — komunikacyę utrzymuje most tymczasowy. Roboty wodne wielce uszkodzone przez tegoroczne powodzie. Nowe środki będą przedsięwzięte, aby zabezpieczyć most i tamy.

Blisko połowa drogi należącej do oddziału Tłumackiego znajduje się w stosunkowo niezłym stanie, lecz w pobliżu Tłumacza jest droga zupełnie zniszczona z powodu wielkiego na niej ruchu i w skutek braku materyału konserwacyjnego niedostawionego przez przedsiębiorcę. Również przyczyniły się słoty od dwóch lat trwające do obecnego stanu drogi. Rekonstrukcya tej części została zarządzoną.

Stan drogi w oddziale Horodeńskim jest wcale niezły.

---

17. Droga z Tyśmienicy do Kołomyi. Droga w ogóle dobra, tylko mosty nadpsute.

VI. W okręgu Tarnopolskim.

18. Droga z Brzeżan do Złoczowa.

Stan drogi w ogóle średni, miejscami zupełnie zły. Rekonstrukcya w niektórych częściach jest konieczną.

---

19. Droga z Podwołoczysk do Brzeżan.

Stan drogi w oddziale Kamienieckim miejscami nie zły a w ogóle średni, pozostawia wiele do życzenia w I. mili, szczególnie zaś w części przebudowanej przez Towarzystwo kolei Karola Ludwika. W oddziale Brzeżańskim potrzebuje droga w wielu miejscach przebudowania.

---

20. Droga z Strusowa do Buczacza.

Stan drogi w ogólności nie zły, lecz miejscami muszą być przedsięwzięte naprawy gruntowne. Droga ta zbudowana dobrze, mogłaby przy użyciu dostatecznej ilości kamienia dojść w krótkim czasie do stanu pożądanego.

---

21. Droga z Czortkowa do Manasterzysk.

Droga ta polepszyła się znacznie. Tylko część jej w pobliżu Buczacza i w samem mieście znajduje się w opłakanym stanie z winy tamecznych mieszkańców, którzy zanieczyszczają gościniec i psują go systematycznie. Skargi zanoszone przez służbę drogową u władz odnośnych względem zastosowania przepisów o policyi drogowej nie odniosły dotąd należytego skutku.

Budowa mostu na Strypie z powodu niedotrzymania kontraktu przez przedsiębiorcę, musi być prowadzoną w zarządzie własnym i prawdopodobnie w roku bieżącym ukończoną nie będzie.

VII. W okręgu Zaleszczyckim.

22. Droga z Tłustego do Buczacza.

Stan drogi jest zadowalający i polepsza się widocznie. Dwa większe mosty w Jazłowcu zostały ukończone.

---

23. Droga z Zaleszczyk do Skały.

Droga ta poprawioną w roku zeszłym uległa znacznemu uszkodzeniu w skutek tegorocznych klęsk żywiołowych.

Wadliwe zbudowanie tej drogi jest przyczyną stosunkowo wielkich wydatków na jej utrzymanie.

---

24. Droga z Czortkowa do Skały.	Polepsza się stopniowo i dojdzie wkrótce do zupełnie dobrego stanu.
25 Droga z Krzywcza do Okopów.	Stan tej drogi jest zadowalający. Nasypka wierzchnia trochę zużyta będzie odnowioną w roku bieżącym.

Przebudowanie dróg.

1 Droga z Słotwiny do Nowego Sącza.	*a)* Przebudowanie części drogi z Słotwiny do Tymowy niedawno rozpoczęte, nie będzie prawdopodobnie wykonane w roku bieżącym z powodu wyczerpania kamieniołomów. *b)* Przebudowanie części przechodzącej przez górę Just zostanie w roku bieżącym ukończone.
2. Droga z Gorlic do Konieczny.	Częściowe przebudowanie drogi z Gorlic do Konieczny, jest już na ukończeniu.
3. Droga z Sielec do Zaleszczyk.	Przebudowanie 6. i 7. mili tej drogi rozłożono na rok bieżący i następny.
4. Droga z Sanoka do Przemyśla.	Przebudowanie niektórych części tej drogi w powiatach Przemyskim i Sanockim zostało zarządzone. Z powodu bardzo znacznych wydatków wykonaną będzie tylko część robót w roku bieżącym, reszta zaś w roku przyszłym.

Nowe budowy.

1. Droga Lubelska z Mogiły do Cła.	Budowa tej drogi jest prawie zupełnie już ukończona.
2. Droga z Słotwiny do Nowego Sącza.	Część drogi między Tymową a Kątami zostanie prawdopodobnie w roku bieżącym zbudowaną.
3. Droga z Dębicy do Nadbrzezia.	Budowa drogi na przestrzeni z Mielca do Machowa ukończoną będzie w roku przyszłym, w skutek czego zapewnioną zostanie nieprzerwana komunikacya między Dębicą a Tarnobrzegiem.

4. Droga z Żółkwi do Krystynopola. — Część drogi od Bojańca do Stanisłówki już zbudowana; w roku bieżącym wykonaną będzie budowa do Wielkich Mostów.

---

5. Droga z Śniatyna do Horodenki. — Budowa tej drogi, jeżeli nie w roku bieżącym, to na wiosnę roku przyszłego z pewnością ukończoną zostanie.

---

6. Droga z Iwania do Mosorówki. — Budowa drogi postępuje, wszakże w roku bieżącym wykonaną nie będzie.

Projekta dróg.

1. Droga Dębicko-Nadbrzeziańska. — Przedsięwzięte studya celem wytknienia kierunku drogi z Tarnobrzegu do Nadbrzezia.

Budowa rozpoczętą będzie w roku przyszłym.

---

2. Droga Tarnowsko-Niedzicka. — Nowy projekt tej drogi już w części opracowany, w ciągu roku bieżącego ukończony zostanie.

W roku przyszłym będzie można rozpocząć roboty.

---

3. Droga z Żółkwi do Krystynopola. — Projekt drogi z Wielkich Mostów do Krystynopola jest gotowy. Budowa odłożona na rok przyszły.

---

4. Droga z Halicza do Manasterzysk. — Modyfikacya wypracowanego już projektu nie została jeszcze ukończoną, dlatego roboty nie mogły być przedsięwzięte w roku bieżącym.

---

5. Droga z Borszczowa do Krzywcza. — Jeden projekt jest już gotowy, drugi na ukończeniu. Skoro rzecz co do kierunku przez dokładne porównanie tych projektów rozstrzygniętą zostanie, przystąpimy do budowy.

Zarząd dróg krajowych.

Uzupełnienie instrukcyi administracyjnej z dnia 8. Marca 1870. r.

W uzupełnieniu instrukcyi administracyjnej z dnia 8. Marca 1870. przedłożonej Wysokiemu Sejmowi przy sprawozdaniu zeszłorocznem wydaliśmy następujące ważniejsze rozporządzenia:

·/.
Alegat 16.

1. Okólnik ./· z dnia 7. Października 1870. określający bliżej postanowienia objęte §. 21. Ustawy drogowej a które w praktyce nie zawsze bywały należycie zastosowane.

·/.
Alegat 17.
Alegat 18·

2. Rozporządzenie /. z dnia 30. Listopada 1870. tudzież z 1. Lutego r. b. ./·, któremi przepisaliśmy jak mają być sporządzane i przedkładane szczegółowe wykazy obejmujące postęp dostawy materyału kamiennego, ilość tegoż użytą do naprawy drogi tudzież zasób pozostały na drodze.

·/.
Alegat 19.

3. Okólnik ·/. z dnia 8. Grudnia 1870. w sprawie zgartywania i uprzątywania śniegów z dróg krajowych.

·/.
Alegat 20.

4. Rozporządzenie ./· z 20. Marca r. b. względem systematycznego przeprowadzania zwykłych robót konserwacyjnych w miarę dotacyi celem doprowadzenia dróg do należytego stanu.

·/.
Alegat 21.

5. Okólnik z 25. Kwietnia r. b. ./· w sprawie uregulowania stanu narzędzi drogowych.

·/.
Alegat 22.

6. Rozporządzenie z 18. Maja r. b. ./· względem wychowania robót nadzwyczajnych.

·/.
Alegat 23.

7. Okólnik z 19. Maja r. b. ./· w sprawie robót i dostaw dodatkowych.

·/.
Alegat 24.

8. Rozporządzenie z 7. Lipca r. b., którem ustanowiliśmy ceny za roboty wywołane wypadkami żywiołowemi.

Wczesne zabezpieczenia dostaw i robót konserwacyjnych.

Przy tej sposobności nadmieniamy jeszcze, iż wydaliśmy dwa rozporządzenia, mające na celu wczesne zabezpieczania dostaw i robót konserwacyjnych Dążąc do zaprowadzenia skutecznej administracyi usuwał Wydział krajowy wszystko cokolwiek dążeniu temu stało na przeszkodzie.

Wydziały powiatowe uwolnione od sprawowania zarządu dróg krajowych.

Na mocy § 3. uchwały ogranizacyjnej Wysokiego Sejmu z 15. Września, 1868, uwolnił Wydział krajowy trzy Wydziały powiatowe a mianowicie Lwowski, Bobrecki i Krakowski od sprawowania zarządu dróg krajowych. Administracyę objętą Wydziałowi powiatowemu Lwowskiemu i Bobreckiemu wykonuje Wydział krajowy bezpośrednio, w Krakowie zaś ustanowionym został tymczasowo zarząd osobny, którego użyteczna czynność świadczy najlepiej, że administracya tylko wtedy prowadzona być może sprężyście, jeżeli polecenia władzy naczelnej wykonywane bywają przez organa odpowiedzialne.

Inspektorowie.

Dla wszystkich dróg krajowych zostających pod naszym zarządem mianowaliśmy inspektorów, którzy wykonują kontrolę w granicach określonych instrukcyą.

Etat oddziału technicznego przy Wydziale krajowym.

W miejsce uwolnionego od służby naczelnego inżyniera przyjęliśmy tymczasowo zastępcę za wynagrodzeniem dziennem.

Dwie posady inżynierów przy oddziale technicznym nie zostały jeszcze stale obsadzone.

Ogółem pracuje obecnie w oddziale technicznym trzech inżynierów, jeden asystent i trzech rysowników.

Ilość pracowników bywa zwiększaną w miarę potrzeby.

Służba przy drogach krajowych.

Już w sprawozdaniu zeszłorocznem podaliśmy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że dla będącej w budowie drogi Dembicko-Nadbrzeziańskiej ustanowiliśmy osobny zarząd techniczny.

W roku bieżącym okazało się koniecznem ustanowienie takiegoż zarządu na czas przebudowania drogi Słotwińsko-Brzesko-Sandeckiej.

Oprócz siedmiu inżynierów okręgowych objętych etatem, pracuje zatem obecnie przy drogach krajowych jeszcze dwóch inżynierów, z których jeden kieruje budową drogi Dembicko-Nadbrzeziańskiej a drugi przebudowaniem drogi Słotwińsko-Brzesko-Sandeckiej. Inżynierowie ci pobierają płace z funduszów przeznaczonych na drogi, których budową kierują.

Nadto przyjęliśmy z powodu wykonujących się robót około budowy i przebudowania dróg krajowych 4 pomocników technicznych (w Mielcu, Nowym Sączu, Buczaczu, Zaleszczykach) 3 rysowników (w Krakowie, Mielcu i Zaleszczykach) i 6 dozorców (1 dla drogi Lubelskiej 2 dla drogi Słotwińsko-Brzesko-Sądeckiej, 2 dla Gorlicko-Konieczniańskiej a 1 dla Sanocko-Przemyskiej)

Liczba ta ulega atoli ciągłej zmianie.

Wszystkie etatem objęte posady konduktorskie i 218 posad drożników zostały obsadzone a prócz tego przyjęto 12 drożników na etat budowy dróg.

O policyi na drogach krajowych.

W ścisłym związku z utrzymaniem dróg zostaje wykonanie przepisów o policyi drogowej.

Wydział krajowy starał się usilnie, aby przepisy te były na drogach krajowych jak najściślej przestrzegane.

Świadczą o tem następujące rozporządzenia:

Alegat 25 i 26.

1. Rozporządzenie z dnia 25. Czerwca ./. tudzież z d. 7. Października 1870 ./. w sprawie zgartywania i uprzątywania błota i śniegu, tudzież czyszczenia rowów odpływowych.

Alegat 27.

2. Okólnik z 7. Października 1870 ./. w tej samej sprawie wydany w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Alegat 28.

3. Rozporządzenie ./. z 15. Stycznia r. b. w przedmiocie szutrowania dróg bocznych wpadających do dróg krajowych i stawiania mostków przejazdowych.

Przyczyny obecnego stanu dróg krajowych.

Jeżeli pomimo usiłowań naszych drogi krajowe nie zostały dotąd doprowadzone do stanu pożądanego, przypisać to należy okolicznościom, które nie zawisły od woli Wydziału krajowego, lub na razie usuniętemi być nie mogły. Wiadomo w jakim stanie odebraliśmy drogi krajowe, jak wadliwym był sposób wykonania

większej części dróg krajowych i w jakiem zaniedbaniu drogi te w ostatnich latach rządowej administracyi zostawały.

Stan ten nie mógł być zmienionym w przeciągu lat kilku przy użyciu środków, któremi Wydział krajowy rozporządza.

Do tej niemożności przyczyniły się jeszcze słoty ciągłe, które w r. 1869. i w roku zeszłym nie dozwoliły przedsiębiorcom wykonać w umówionym czasie podjętych robót i dostaw a nadto były powodem bardzo znacznych szkód na drogach krajowych.

Szkody w roku zeszłym i bieżącym zrządzone przez słoty i inne wypadki elementarne wynoszą przeszło 130.000 złr. w. a.

Okoliczność ta jako też ogólne podrożenie robocizny jest powodem, że obecnie preliminować musimy większą kwotę aniżeli dotychczas na utrzymanie dróg krajowych.

III. Drogi powiatowe.

Z wyjątkiem kilku Wydziałów powiatowych, które z gorliwością godną uznania zajęły się poprawą i budową dróg powiatowych usiłowania ogółu w tej sprawie były nieznaczne.

To też stan dróg powiatowych w ogóle jest jak najgorszy. Zaprzeczyć się atoli nie da, że głównym powodem zaniedbania jest brak funduszów i że wydatki jakieby na należyte utrzymanie większej części dróg powiatowych łożyć wypadało, przechodzą możność powiatu.

Z tej przyczyny jakoteż z uwagi że większa część istniejących dróg powiatowych służy do połączenia punktów, w których się ześrodkowuje ruch krajowy, postanowiliśmy drogi te wziąść do projektu sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych.

Niektóre drogi powiatowe, a mianowicie Tarnowska w powiecie Sanockim, Nadwórniańsko-Zielońska, Łanczyńsko-Peczeniżyńska, Jabłonowsko-Delatyńska, Myszyńsko-Ispacka i Zabłotowsko-Jezierzańska w powiatach Nadwórniańskim, Kołomyjskim i Śniatyńskim, straciły swą dotychczasową ważność komunikacyjną i Wydział krajowy zgodził się na ich zaniechanie.

Z przeznaczonej przez Wysoki Sejm dotacyi subwencye dla dróg powiatowych i gminnych udzielono w r. 1871. tytułem zasiłku na drogi powiatowe:

Dla powiatu	Nowo-Sandeckiego	5000 złr.
„ „	Wielickiego	2500 „
„ „	Ropczyckiego	1000 „
„ „	Liskiego	1500 „
„ „	Piźlnieńskiego	3000 „
„ „	Nowotarskiego	1000 „
„ „	Limanowskiego	3000 „
„ „	Łancuckiego	2000 „
„ „	Kołomyjskiego	800 „
	Ogółem	19.800 złr.

Wydział krajowy dawał tylko tym Wydziałom powiatowym subwencye, które udowodniły, że ze swej strony dołożyły wszelkich starań, aby w myśl ustawy drogowej przysporzyć funduszów potrzebnych do budowy, lub utrzymania dróg powiatowych.

IV. Drogi gminne

W przeciągu jednego roku rozstrzygnął Wydział krajowy przeszło sto rekursów w sprawach dróg gminnych i doszedł do przekonania, że naczelnicy gminni mimo grzywien nakładanych przez Wydziały powiatowe, nie troszczą się bynajmniej o poprawę dróg, a gminy i obszary dworskie uchylają się ile możności od prestacyi przepisanej Ustawą drogową.

Jak nakładanie grzywien, tak również nie bardzo skutecznym okazał się okólnik */. wydany przez c. k Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym Drogi dojazdowe do stacyi kolei żelaznych, będące po większej części drogami gminnemi są jeszcze w gorszym stanie aniżeli zwykłe drogi gminne z powodu niezwykłego na nich ruchu.

*/. Alegat 29.

Z dotacyi przeznaczonej przez Wysoki Sejm na subwencye dla dróg gminnych udzielilśmy 8000 złr. w. a. na budowę dróg wiodących do stacyi kolei żelaznych, a mianowicie w r. 1870 już po przedłożeniu sprawozdania zeszłorocznego, na budowę drogi dojazdowej ze Złoczowa do tamtejszego dworca kolei 3000 złr.

Na odbudowanie drogi z Brzozdowic do stacyi kolei w Boryniczach 2000 złr.

a na budowę drogi z Liska do stacyi kolei w Łukawicy . . 3000 „

Udzielając zasiłek na drogę z Liska do Łukawicy, przeznaczyliśmy zarazem z naszej strony inżyniera do przeprowadzenia budowy.

Prócz tego udzielono w r. 1871:

Dla dróg gminnych w powiecie	Brzozowskim . . .	2000 „
„ „ „ „ „	Sokalskim	1000 „
„ „ „ „ „	Turczańskim	2000 „
Na drogę gminną	Weldzirską	2400 „
„ „ „	z Podhajec do Horożanki	5000 „
„ „ „	z Sędziszowa do Kolbuszowej . . .	1000 „
„ „ „	z Kolbuszowa do Rzeszowa . . .	2000 „
„ „ „	z Nadbrzezia do Chwałowic . . .	2000 „
„ „ „	z Mielca do Radomyśla	2000 „
„ „ „	z Radomyśla do drogi Dembickiej . .	1000 „
Na budowę mostu na rzece	Opor w Hrebenowie . .	400 „
	Ogółem udzielono w roku 1871.	25.800 złr.

W końcu nadmienić musimy, że zamiast zwykłego zasiłku na budowę drogi z Tarnowa przez Dąbrowę do Szczucina wysłaliśmy na koszt funduszu krajowego inżyniera celem wytknienia kierunku projektowanej drogi.

V. Myta na drogach krajowych, powiatowych i gminnych.

Myta na drogach krajowych.

Pobór dochodów z myt odbywał się przez wydzierżawianie myt, drogą publicznych licytacyi; własny zaś zarząd ustanowiliśmy tylko wyjątkowo, a mianowicie w wypadkach, gdy na razie nie można było osiągnąć za pomocą licytacyi korzystnych rezultatów.

·/. Alegat 30.

Dołączony wykaz ·/. przedstawia dochody z 93. stacyi mytniczych istniejących na drogach krajowych, w latach 1870. i 1871.

Dochód z myt wynosił w roku 1868 . . 106.073 złr. 56 ct.

„ „ „ „ „ „ 1869 . . 107.410 „ 41 „

Z porównania tego rezultatu z lat 1868. 1869, z wynikiem w latach 1870 1871 okazuje się, że dochód z myt powiększa się dosyć raźnie z każdym rokiem Dalszego podniesienia się dochodu z dróg krajowych spodziewać się można po ukończeniu przebudowania drogi krajowej Brzesko-Sądeckiej i po uregulowaniu myt na tej drodze, jakoteż i na innych drogach na podstawie poczynionych doświadczeń.

Wydział krajowy starał się podwyższać dochód z istniejących myt przez przenoszenie takowych na inne odpowiedniejsze miejsce jak n. p. w Przemyślu, w Obidowej, w Podwołoczyskach, lub przez zamykanie dróg objazdowych, jak n. p. w Rozhadowie, Dawidowie, Stawczanach, Brzeżanach i Buczaczu, lub przez rozdzielenie myt drogowo mostowych na dwa myta osobne jak n. p. w Jezupolu i Pobereżu, lub nakoniec przez postawienie dwóch rogatek, zamiast jednej, a to w ten sposób, aby opłacający myto przy jednej z tych rogatek, wolni byli od takowego przy drugiej.

Wszystkie powyżej wymienione czynności według §. 29. ustawy drogowej zawisły od zezwolenia Władzy politycznej, nieuniknioną była przeto obszerna korespondencya z Władzami politycznemi, która niezawsze doprowadziła do pożądanego celu jak n. p. w sprawie przeniesienia rogatki w Tłumaczu, gdzie fabryka cukru transportując bardzo wielką ilość rozmaitych produktów, i uszkadzając przezto drogę krajową, nie opłaca jednak tej należytości mytniczej, którąby według miejscowych tosunków na nią przypadała.

Ograniczenie wydawania kart uwolnienia od opłaty myta.

Ponieważ niektóre c. k Starostwa wydawały certyfikaty uwolnienia od opłaty myta na drogach krajowych, przeto udał się Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa odezwą z dnia 2. Grudnia 1869. l. 4.865 ·/. w celu zabezpieczenia funduszu krajowego od możliwych strat przez podobne wydawanie kart uwolnienia. Otrzymaną w tej mierze odpowiedź załączamy pod ·/.

·/. Alegat 31.

·/. Alegat 32.

Domki mytnicze.

Do podniesienia czynszów dzierżawnych przyczyniłaby się bezwątpienia budowa domków mytniczych, których obecnie nie wiele tylko jest własnością fuduszu krajowego. Zachodzą wszelako w tym względzie trudności, mianowicie, że tylko z dłuższego doświadczenia można się przekonać, czy miejsce rogatki jest stosownie obrane, i czyli nie okaże się potrzeba przeniesienia takowej, a powtóre, że budowa domków dla kilkudziesięciu stacyj mytniczych wymagałaby większego wy-

datku funduszu krajowego. Wydział krajowy ogranicza się przeto w budowaniu tych domów tylko na wypadki niezbędnej potrzeby.

Czasem też dzierżawca myta obowiązuje się dodatkowo do swej oferty wybudować własnym kosztem domek mytniczy, który po upływie dzierżawy pozostaje własnością funduszu krajowego jak n. p. w Kozowie.

Przewozy.

Przewóz na Sanie w Olchowcach na drodze Sanocko-Przemyskiej został już urządzony; budowa promów dla przewozów w Kurowie i Kasperowcach jest na ukończeniu.

Wywłaszczenie mostów i przewozów znajdujących się na drogach krajowych.

Na podstawie obowiązujących przepisów, wedle których myta prywatne na drogach krajowych istnieć nie mogą, wywłaszczyliśmy most pod Dębnem za 1.200 złr. i wydzierżawiliśmy myto od tego pobierane za rocznych 600 złr zaś most w Brzeźnicy wywłaszczyliśmy za 427 złr. 50 ct., a wydzierżawiliśmy pobór myta za niego za rocznych 3.000 złr., nakoniec przewóz w Kasperowcach zakupiliśmy za kwotę 290 złr. 20½ ct., a wydzierżawiliśmy na rok za 264 złr. wal. austr

Zaprowadzenie myt na drodze krajowej Dębica-Mielec.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 25 Listopada 1870. udzielić sankcyi uchwalonej na zeszłej sesyi Wys. Sejmu ustawie o omyceniu dróg krajowych, Lubelskiej, Sołotwina-Brzeskiej, Żółkiewsko-Mosteńskiej, Okopy-Borszczowskiej i Dębicko-Mieleckiej.

W skutek tego przeprowadzono omycenie tej ostatniej drogi po zbadaniu stosunków miejscowych i pertraktacyi przeprowadzonej w myśl §. 29. Ust. drog.

Zaprowadzone trzy rogatki w Brzeźnicy, Dąbiu i Rzyskach przynoszą rocznego dochodu 6.506 złr. w. a., który powinien w znacznej części pokrywać wydatki utrzymania tej przestrzeni drogi krajowej. Myta na innych w powołanej powyżej ustawie wymienionych drogach krajowych będą uregulowane po ukończeniu budowy lub rekonstrukcyi takowych.

Inwentarz myt.

Oprócz zestawienia rocznych wykazów dochodów, wydatków i innych dat statystycznych wedle stacyj mytniczych, zarządziliśmy także sporządzenie »Inwentarza myt«, w którym zapisuje się wszystkie stacye mytnicze wraz z przedmiotami stanowiącemi własność funduszu krajowego, jakoteż dochody bieżące i w ogóle wszystkie szczegóły dotyczące położenia stacyi mytniczych w ten sposób, by książka ta była dokładnym obrazem tej gałęzi administracyjnej.

Czynsze dzierżawne.

Odnośnie do polecenia Wysokiego Sejmu »aby Wydział krajowy w umowach »z dzierżawcami myt starał się odpowiedniemi warunkami skuteczniej fundusz dro»gowy od strat z niedoborów pochodzących zabezpieczyć« musimy przedewszystkiem

oświadczyć, że wyjąwszy czasowych, nieprzyjaźnemi okolicznościami spowodowanych, opuszczeń czynszu dzierżawnego fundusz krajowy nie poniósł dotychczas żadnej straty z powodu kontraktów z dzierżawcami myt, a to od czasu objęcia zarządu dróg krajowych w r. 1868.; przyczem musimy także nadmienić, że fundusz krajowy od tegoż samego czasu nie ma żadnych sporów z dzierżawcami na drodze sądowej.

Postanowienia protokołu licytacyjnego i kontraktu, a mianowicie §§. 17. i 19. zabezpieczają dostatecznie fundusz krajowy.

Ponieważ kontrola dzierżawców co do uiszczania czynszów dzierżawnych w terminach tylko za współdziałaniem c. k. kas poborowych i Wydziałów powiatowych wykonywaną być może, wydał Wydział krajowy dwa okólniki z dnia 10. Stycznia 1870. l. 293 i z dnia 19. Stycznia 1871. l. 86 do c. k. kas poborowych i do Wydziałów powiatowych. Mianowicie wezwaliśmy c. k. kasy poborowe, ażeby o każdym wypadku, gdyby dzierżawca myta czynszu do dnia 4. każdego miesiąca nie uiścił, uwiadamiały tegoż samego dnia dotyczący Wydział powiatowy; Wydziałom powiatowym zaś poleciliśmy, ażeby zaraz po otrzymaniu takiego doniesienia wezwały dzierżawcę, do zapłacenia raty w przeciągu trzech dni, a gdyby wezwanie takie nie odniosło skutku, ażeby postąpiły niezwłocznie z całą surowością §. 19. protokołu licytacyjnego i kontraktu, i zawiadomiły o tem równocześnie Wydział krajowy.

Według relacyj Wydziałów powiatowych złożonych w miesiącu Styczniu i Lutym b. r. nie było wówczas już żadnych zaległości czynszów dzierżawnych z r. 1870.

Ustawa o omycenin dróg krajowych.

W osobnem sprawozdaniu przedkładamy ustawę o mytach krajowych. Załatwienie tej sprawy staje się obecnie naglejszem, ponieważ koncesye udzielane przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych na pobór myta na drogach krajowych, prawie wszędzie upłynęły, a c. k. Władze polityczne objawiły zdanie, że fundusz krajowy, na którym obecnie ciąży utrzymanie dróg krajowych, postarać się powinien o odnowienie prawa do poboru myta na drodze ustawodawstwa krajowego.

Zebranie przepisów mytniczych.

Z uwagi, że na drogach krajowych obowiązują wszystkie przepisy mytnicze wydane dla dróg eraryalnych, poleciliśmy zebranie takowych w streszczeniu i przełożeniu na język polski, celem udzielenia ich Wydziałom powiatowym do użytku urzędowego, a dzierżawcom myt do przestrzegania.

Uwolnienie od opłaty myta.

Z powodu wielostronnych zażaleń dodał Wydział krajowy do ogólnych przepisów o uwolnieniu od opłaty myta postanowienie, że fury jadące po księdza dla sprawowania czynności religijnych wolne są od opłaty myta na drogach krajowych.

C. k. Rząd i Wydziały powiatowe wprowadzili również to uwolnienie od myta na drogach eraryalnych i powiatowych.

Nakoniec uwolnił Wydział krajowy od opłaty myta Inżynierów okręgowych i

konduktorów, jeżeli odbywają podróże w sprawach urzędowych na przydzielonych im przestrzeniach drogi krajowej.

Myta na drogach powiatowych i gminnych.

Z powodu częstych wniosków do Wysokiego Sejmu o udzielenie prawa do poboru myta na drogach powiatowych i gminnych, okazała się potrzeba wydania okólnika pouczającego, w jaki sposób przeprowadzać należy rozprawy w tej mierze, i jakie okoliczności potrzeba szczególniej wyjaśniać w przedkładanych sprawozdaniach.

Gdy po oświadczeniu naszem — iż zastrzeżenie, co do zastosowania przepisów o uwolnieniu od opłaty myta, w ustawach specyalnych o przyzwoleniu na pobór myta niektórym powiatom, gminom i obszarom dworskim w r. 1869. uchwalonych, dla tego nie było powtarzane, ponieważ zamieszczone zostało w ogólnej ustawie o mytach — ustawy pomienione Najwyższą Sankcyę otrzymały, wydał Wydział krajowy taryfy stronom koncesyonowanym wraz z przepisami mytniczemi. Chcąc zaś dowiedzieć się tak o ilości i stosunkach myt prywatnych istniejących w naszym kraju, a to w celu uregulowania tych poborów i zaprowadzenia należytego nadzoru, wezwał Wydział krajowy Wydziały powiatowe do sprawozdania i wypełnienia przesłanych formularzy.

Podług otrzymanych dat mamy w kraju naszym myt prywatnych, drogowych, mostowych i przewozowych 237.

Najwięcej myt prywatnych jest w powiatach: Horodenka 12, Nowy Sącz 12, Łańcut 11, Sambor 10, Wadowice 10.

Najwięcej przewozów jest w powiecie Horodeńskim, 12.

Najwięcej myt mostowych jest w powiecie Samborskim, 10.

21 powiatów nie ma żadnych myt prywatnych.

Z 237 myt prywatnych jest

1 drogowe (w Brodach), 77 mostowych i 159 przewozowych.

Oprócz tych myt istnieją myta «kopytkowe» we Lwowie, Krakowie i Stanisławowie.

Podług rzek istnieje:

41 przewozów na Dniestrze, 22 na Wiśle, 22 na Dunajcu, 18 na Sanie, 12 na Wisłoce, 11 na Wisłoku, 6 na Skawce, 7 na Prucie, 4 na Stryju, 4 na Bugu, 3 na Soli, 2 na Świcy, 2 na Rabie, 1 na Styrze, 1 na Lipie. — 159.

Z tych 237 myt prywatnych należą do

a) obszarów dworskich 187 myt

b) do gmin 30 «

c) do korporacyi lub osób prywatnych 12

d) do obszarów dworskich wspólnie z gminami 8, — 237.

Co do uprawnienia do poboru myta, okazuje się, że 47 myt istnieje na podstawie niezgasłego przywileju na pobór myta; w taryfach 76 myt nie jest oznaczony przeciąg czasu, na który koncesya udzielona jest. 99 myt nie mają za-

dnej koncesyi, a koncesyi dla 15. myt nie można było odszukać w aktach, chociaż prawdopodobnie istniały.

Budowle wodne.

W sprawie regulacyi Wisły, Dunajca, Wisłoki i Sanu tudzież budowy wałów nad temi rzekami.

W sprawozdaniach z d. 10. Lipca 1868. i 1. Września 1869. podaliśmy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że Wydział krajowy, stosownie do polecenia z d. 28. Lutego 1867. wniósł najpierw dnia 30. Kwietnia 1868. a następnie dnia 18. Czerwca 1869. prośbę do c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych żądając:

1. aby regulacya Wisły i jej pobocznych rzek Dunajca, Wisłoki i Sanu, dozwolona Najwyższem postanowieniem z dnia 11. Listopada 1861., przeprowadzoną została w krótszym aniżeli 20. letnim okresie czasu.

2. aby sypanie wałów wzdłuż tych rzek przekazane nadbrzeżnym mieszkańcom w drodze konkurencyi a wymagające w przybliżeniu nakładu w kwocie 560.000 złr. przeniesionem być mogło na skarb Państwa. Dnia 20. Października 1869. ponowiliśmy prośbę.

./. Alegat 33.

W rok potem uwiadomiło nas c. k. Ministerstwo załączoną odezwą ./. o odmownej odpowiedzi c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych.

W przedmiocie wyznaczenia dotacyi na regulacye rzek galicyjskich w ogólności a rzek Prutu i Czeremosza w szczególności.

Petycye Wydziałów powiatowych Kołomyjskiego i Śniatyńskiego w przedmiocie regulacyi rzek Prutu i Czeremosza postanowił Wysoki Sejm uchwałą z d. 9. Października 1869. przesłać c. k. Prezydyum Namiestnictwa z usilnem wezwaniem, by wniosek o zamieszczenie w budżecie Państwa kwoty odpowiedniej na regulacyę rzek galicyjskich w ogólności a rzek Prutu i Czeremosza w szczególności c. k. Ministerstwu jak najrychlej przedłożyło.

Wydział krajowy, który już dawniej odnosił się w tej sprawie do c. k. Namiestnictwa wystosował dnia 26. Stycznia r. b. ponowną odezwę popierając jak najusilniej powtórną prośbę Wydziału powiatowego Kołomyjskiego o wyznaczenie odpowiedniej dotacyi na regulacyę Prutu.

./. Alegat 34.

W załączonem ./. piśmie z dnia 8. Kwietnia r. b. l. 4.958 oznajmia c. k. Namiestnictwo, że skarb Państwa przyczynić się może tylko do kosztów regulacyi Prutu w obrębie gminy Kołomyi, regulacya zaś Prutu w ogóle i Czeremosza, połączona z bardzo znacznemi wydatkami odbyć by się musiała głównie kosztem prywatnych stron interesowanych.

Reskrypt ministeryalny z d. 11. Kwietnia 1870. l. 16.017 ograniczający dotychczasowy udział funduszu państwowego w ponoszeniu kosztów przy wykonaniu budowli wodnych.

Z przytoczonej wyżej odezwy c. k. Namiestnictwa dowiadujemy się zarazem, że c. k. Ministeryum zamiast rozszerzyć, ograniczyło jeszcze dotychczasowy udział funduszu państwowego w ponoszeniu kosztów przy wykonaniu budowli wodnych.

Przedtem przyczyniał się skarb Państwa do kosztów pomienionych budowli nietylko wtedy, jeżeli był specyalnie interesowanym, lub jeżeli chodziło o spławność rzeki, albo o zabezpieczenie granic Państwa, lecz także i z tytułu utrzymania kapitału podatkowego: reskrypt zaś ministeryalny z dnia 11. Kwietnia 1870. l. 16.017 niedopuszcza tytułu tego przy oznaczeniu kwot konkurencyjnych.

W sprawie regulacyi rzeki Przemszy i Wisły w powiecie Chrzanowskim.

W skutek petycyi Wydziału powiatowego Chrzanowskiego wniesionej do Wysokiego Sejmu dnia 23. Października 1869. i przekazanej następnie Wydziałowi krajowemu, udaliśmy się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa dnia 2. Grudnia 1869. z prośbą o wyjednanie funduszów potrzebnych na regulacyę rzeki Przemszy i Wisły w powiecie Chrzanowskim.

Odezwą z dnia 6. Lutego 1870. l. 36.379 uwiadomiło nas c. k. Namiestnictwo, że c. k. Ministeryum zezwoliło na wykonanie niektórych budowli wodnych na rzece Przemszy, jako rzece granicznej; że w tej mierze porozumiano się już z Rządem pruskim.

Co się zaś tyczy Wisły oznajmia c. k. Namiestnictwo, że rzeka ta w powiecie Chrzanowskim nie należy jeszcze do rzędu dróg wodnych państwowych a zatem na koszt skarbu Państwa regulowaną być nie może.

W sprawie regulacyi rzeki Strwiąża.

Projekt regulacyi rzeki Strwiąża, przedłożony nam przez Wydział powiatowy Staromiejski odstąpiliśmy dnia 3. Lipca 1870. c. k. Namiestnictwu, które odezwą z 21. Sierpnia 1870. l. 28.766 uwiadomiło nas, że poleciło c. k. Starostwu Staromiejskiemu, aby wezwało strony interesowane, czy zgadzają się z tym projektem i o ile gotowe będą przyczynić się do wykonania proponowanych robót regulacyjnych.

W sprawie regulacyi rzeki Raby.

Gdy przez regulowanie Wisły wylewy rzeki Raby stają się coraz bardziej dotkliwemi, wniosła Rada powiatowa Wielicka prośbę do Wydziału krajowego o zwrócenie uwagi c. k. władz rządowych na konieczność równoczesnego uregulowania koryta rzeki Raby.

Alegat 35.

Wydział krajowy poparł prośbę tę u c. k. Namiestnictwa, które w załączonej ℣. odezwie oznajmia, że skarb Państwa przyczynia się według możności do uregulowania pomienionej rzeki.

W sprawie uregulowania rzeki Bystrzycy w okolicy wsi Podłuża.

Na wniosek Wydziału powiatowego Stanisławowskiego udał się Wydział krajowy d. 6. Grudnia 1870. do c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych z prośbą o zarządzenie regulacyi rzeki Bystrzycy w okolicy wsi Podłuża na koszt Państwa. W odpowiedzi na powyższe przedstawienie oznajmiło c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych reskryptem z 17. Lipca r. b., iż ze względu na spławność rzeki Bystrzycy przyczyni się fundusz państwowy do jej regulacyi koło Podłuża $^1/_3$ częścią kosztów właściwej budowy i kosztami zarządu, jeżeli resztę wydatków pokryje konkurencya prywatna.

Zabiegi Wydziału krajowego w sprawie regulacyi rzek galicyjskich w ogólności.

Wydział krajowy przeprowadził bardzo liczną korespondencyę z c. k. władzami rządowemi w sprawie regulacyi rzek, starając się wykazać, że nietylko dobro i

pomyślność kraju naszego lecz oraz i wzgląd na pożytek Państwa wymaga stanowczej regulacyi rzek galicyjskich i że dotychczasowa opieka c. k. Rządu w tej mierze okazała się niedostateczna.

Z pomiędzy wielu pism w tym przedmiocie podajemy do wiadomości Wysokiego Sejmu trzy odezwy c. k. Namiestnictwa z d. 8. i 26. Kwietnia, tudzież 7. Czerwca r. b. *)., które zawierają odpowiedź na zarzuty Reprezentacyi i Władz autonomicznych.

*) Alegat 36. 37. 38.

Niechęć stron interesowanych do prestacyi na budowle wodne.

C. k. Namiestnictwo jak we wszystkich niemal pismach tego rodzaju, tak szczególnie w pomienionych odezwach, przypisuje brak niezbędnych budowli wodnych głównie obojętności mieszkańców, którzy niepomni na własne korzyści ociągają się od wszelkiej prestacyi konkurencyjnej.

Krom tego jednego, inne argumenta przytoczone przez c. k. Namiestnictwo ostać się nie mogą w obec faktu, że w kraju naszym w stosunku do jego obszaru i do ilości rzek wykonano dotąd bardzo mało robót regulacyjnych i że zamiast systematycznego zwiększania kwot przeznaczonych z funduszu państwowego na budowle wodne, wyznaczone bywają w budżecie państwowym co raz to mniejsze kwoty.

Systematyczne zmniejszanie dotacyi na budowle wodne w Galicyi.

I tak preliminowano w r. 1869. na budowle wodne dla Galicyi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego:

Na wydatki zwyczajne	102.240	złr.
Na wydatki nadzwyczajne	180.000	„
Ogółem	282.240	złr.

W r. 1870:

Na wydatki zwyczajne	58.398	złr.
Na wydatki nadzwyczajne	210.900	„
Ogółem	269.298	złr.

W r. 1871. zaś nie preliminowano wcale żadnej kwoty na wydatki zwyczajne a tylko 191.000 złr. na wydatki nadzwyczajne.

A zachodzi jeszcze pytanie, czy kwoty powyższe były istotnie użyte na budowle wodne w Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem. Końcowy ustęp odezwy z 8go Kwietnia r. b., w którym c. k. Namiestnictwo oznajmia, „iż mylnem jest zdanie, jakoby kwoty w budżecie na cele regulacyjne umieszczane oddawane były c. k. Namiestnictwu do wolnej dyspozycyi“ — naprowadza na myśl, że władze kierujące robotami wodnemi w naszym kraju, nie wydają na ten cel nawet kwot budżetem państwowym oznaczonych. Zarzut obojętności, o której c. k. Namiestnictwo z takim przyciskiem wspomina, trafia zatem nietylko mieszkańców, częstokroć nieoświeconych i nie będących w stanie własnego pojąć interesu, lecz trafia również te władze, które nie dość energii okazują przy wykonywaniu budowli wodnych w Galicyi, choć pojmują dobrze, że budowy te mogłyby zapobiedz powodziom, które niemal każdego roku nawiedzają znaczne obszary ziemi naszej i nie tylko mieszkańcom i krajowi, lecz także i Państwu nieobliczone przynoszą szkody.

Uchwały Wydziałów i Rad powiatowych w sprawie budowli wodnych.

Wobec takiego stanu rzeczy łatwo pojąć niezadowolenie, które objawiło się w uchwałach powziętych przez Reprezentacye powiatowe kraju naszego.

Pod dniem 11. Marca r. b. wniosła Rada powiatowa Bocheńska prośbę do Wydziału krajowego, w której żąda wyjednania:

I. „Ażeby przy uchwalaniu budżetu państwowego na r. 1871. na budowle wodne w Galicyi w ogólności, mianowicie na regulacyę koryta i zabezpieczenie brzegów Wisły i rzek do niej wpadających, a w szczególe rzeki Raby kwota odpowiednia z funduszów państwowych uchwaloną była.

II. „Ażeby następnie kwota ta pod kontrolą Wydziału krajowego na cele powyższe rzeczywiście użytą została i pod żadnym warunkiem, a mianowicie pod pozorem zaoszczędzenia do kasy państwowej zwróconą być nie mogła tak długo, dopóki budowle przez Wydział krajowy jako niezbędnie potrzebne uznane, rzeczywiście wykonane nie zostaną."

Takiejże treści prośbę wniósł następnie do nas Wydział powiatowy Brzeski pod dniem 17. Kwietnia r. b.

Dnia 15. Maja r. b. przedłożył nam Wydział pow. Pilznieński do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi petycyę, w której tamtejsza Rada powiatowa w skutek uchwały powziętej jednogłośnie na posiedzeniu d. 11. Maja r. b., uprasza o wezwanie c. k. Rządu:

a) „Ażeby na budowle wodne i drogowe w Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem preliminowane były w budżetach Państwa znaczniejsze sumy, jak to dotąd bywało i by te sumy w stosunku rozległości naszego kraju równe przynajmniej były sumom, jakie na te same cele dla Czech lub dolnej Austryi przeznaczane bywają;

b) „Ażeby uchwalane w budżetach przez Radę Państwa na ten cel sumy dla Galicyi, rzeczywiście i całkowicie rok rocznie na budowle wodne i drogowe w Galicyi użyte były";

c) „Ażeby sumy w budżetach przez Radę Państwa na budowle wodne i drogowe dla Galicyi uchwalone, nie mogły nigdy wracać jako tak zwane oszczędności do centralnej kasy w Wiedniu, by nie spotrzebowane reszty pozostawały w kasie krajowej do dalszego, choćby późniejszego użytku na te same cele dla Galicyi, na jakie pierwotnie były przyzwolone; nakoniec

d) „Ażeby co do preliminowania i użycia sum na cele powyższe przez Radę Państwa uchwalonych, odpowiednia i wystarczająca kontrola Wydziałowi Wysokiego Sejmu krajowego zapewnioną była."

Blisko 40 Rad i Wydziałów powiatowych przystąpiło do petycyi Rady pow. Pilznieńskiej i uwiadomiło o tem Wydział krajowy z żądaniem przedstawienia wniosku Wysokiemu Sejmowi. Wydział krajowy nie przedstawia tych petycyj Wysokiemu Sejmowi z powodu, że zawierają żądania, których spełnienie należy wedle obowiązujących ustaw do kompetencyi Rady Państwa, lecz postanowiwszy je przesłać c. k Prezydyum Namiestnictwa do stosownego użytku stwierdza zarazem, że opinia niemal wszystkich Reprezentacyi powiatowych naszego kraju jest jednomyślną w tej tak nader ważnej sprawie.

W sprawie zaliczki zwrotnej w kwocie 10.000 złr. w. a., udzielonej przez Wydział krajowy na odbudowanie zniszczonych powodzią wałów nad Sanem i Wisłą.

W sprawozdaniu z d. 10. Lipca 1868. podał był Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że na odbudowanie zniszczonych powodzią wałów nad Sanem koło Czekaju Wrzawskiego i Pniowskiego, tudzież nad Wisłą w Łapiszowie, asygnował z funduszu krajowego zaliczkę zwrotną w kwocie 10.000 złr. w. a.

Z zaliczki tej wydano pierwotnie . . . . . 8451 złr. 28½ ct.
a resztę to jest . . . . . 1.548 „ 71½ ct.
zwrócono Wydziałowi krajowemu.

Kwotę zwróconą udzielił Wydział krajowy w roku bieżącym jako zaliczkę zwrotną gminie Wrzawy, pod warunkiem, że pieniądze te użyte będą na ukończenie potrzebnych budowli wodnych.

Równocześnie postanowił Wydział krajowy w uwzględnieniu ubóstwa gminy Wrzawy i innych gmin nadbrzeżnych, które wraz z rzeczoną gminą otrzymały z funduszu krajowego tytułem zaliczki zwrotnej ogółem 10.000 złr., połowę kwoty tej darować, a zwrot drugiej połowy rozłożyć na 10 rat półrocznych po 500 złr. w. a

Udział funduszu krajowego w konkurencyi do kosztów budowli wodnych na Dniestrze i Dunajcu.

Wydział krajowy postanowił w myśl obowiązującej ustawy, przyczynić się datkiem konkurencyjnym w kwocie 744 złr. 20 ct. w. a. do kosztów przedsięwziąć się mającej regulacyi Dniestru w Haliczu powyżej mostu, należącego do drogi krajowej Bursztyńsko-Stanisławowskiej, tudzież datkiem w kwocie 443 złr. 80 ct. w. a. do kosztów projektowanej budowy wodnej pod Czorsztynem, na lewym brzegu Dunajca, w pobliżu drogi krajowej Tarnowsko-Niedzieckiej.

G. Sprawy policyi krajowej.

Żandarmerya. Wydatki kwaterunkowe.

Nowe posterunki żandarmeryjne zaprowadzone zostały w Leśniowie, Radomyślu, Szczucinie i Pruchniku. Posterunek w Leśniowie w powiecie Brodzkim składa się z komendanta i trzech żandarmów. Zupełnie taki sam jest skład posterunków w Radomyślu w powiecie Mieleckim, w Szczucinie w powiecie Dąbrowskim i w Pruchniku w powiecie Jarosławskim.

Jednakże zmniejszono równocześnie posterunki w Micleu i Dąbrowie a to każdy o dwóch żandarmów.

Powiększenie kosztów kwaterunkowych z powodu zwiększenia etatu żandarmeryi krajowej wykazuje budżet krajowy.

O zregulowaniu szupaśnictwa.

Wysoki Sejm uchwałą z 9. Października 1869. wezwał c. k. Rząd do przedłożenia na najbliższą sesyę sejmową wniosku rządowego do ustawy o uregulowaniu szupaśnictwa w Galicyi.

Powodem do powzięcia tej uchwały była ustawa państwowa z d. 12. Maja 1868. Nr. 41 Dz. u. P. normująca stosunek między funduszami krajowemi co do zwrotu kosztów szupasowych, o której to ustawie orzekł Wysoki Sejm: iż takowa do galicyjskiego funduszu krajowego w żaden sposób zastosowaną być nie może,

albowiem nakładanie nowych ciężarów i wydatków na fundusz krajowy należy do kompetencyi Wysokiego Sejmu.

Ze strony c. k. Rządu nie otrzymaliśmy żadnego oświadczenia w tym przedmiocie.

Na wniosek rządowy uchwaliła Rada Państwa ustawę względem zregulowania policyjnego wydalania i szupaśnictwa, która to ustawa otrzymała sankcyę 27. Lipca r. b.

Ustawą pomienioną nałożone zostały nowe obowiązki i wydatki na galicyjski fundusz krajowy, tudzież na gminy i stacye szupasowe.

Rezultat nadmieniony daje nowy powód do sporu konstytucyjnego między Wysokim Sejmem i Radą Państwa o kompetencyę do nakładania ciężarów i wydatków na galicyjski fundusz krajowy.

C. k. Prezydyum Ministerstwa wniosło wprawdzie pod dniem 5. Maja 1871. do Rady Państwa przedłożenie rządowe, zawierające w sobie zasadnicze postanowienia względem Królestwa Galicyi, Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego i w tymże wniosku rządowym zastrzega pod literą *e)* dla Sejmu galicyjskiego:

«prawodawstwo o wykonaniu i o kosztach szupasu bez nadwerężenia prawo-«dawstwa, które w moc §fu 11. litera *n* ustawy o reprezentacyi państwowej przy-«należy do zakresu Rady Państwa.«

Jak i o ile pomienione przedłożenie rządowe z 5. Maja 1871. waruje zakres Wysokiego Sejmu niechaj nam służy za dowód ustawa z 27. Lipca 1871. wkraczająca tak znacznie w ten zakres, zwłaszcza, że Rada Państwa uchwalając tę ustawę uzasadniała swoją kompetencyę na ustawie o reprezentacyi Państwowej i opierała się głównie na §fie 11. litera *n*.

Że zapatrywanie się Rządu na ten przedmiot zgodne jest ze zdaniem Rady Państwa wątpić nie możemy, skoro Ustawa Państwowa z 27. Lipca r. b. najwyższą sankcyę otrzymała.

Statut nasz krajowy zastrzega kompetencyę Wysokiego Sejmu do zarządzania i szafowania funduszem krajowym i uznaje za sprawy krajowe:

wszelkie rozporządzenia tyczące się budżetu i składania rachunków krajowych tak co do przychodów, jak również co do wydatków krajowych zwyczajnych i nadzwyczajnych; wreszcie wszelkie rozporządzenia względem spraw gminnych.

Tych zasadniczych postanowień Statutu krajowego nie może w niczem zmienić Ustawa o Reprezentacyi państwowej z dnia 21. Grudnia 1867. Nr. 141. Dz. u. P., wszelkie zaś wywody z §. 11. lit. *n.*, *g.* i *k.* są złudne i mylne, a cała argumentacya oparta jest na nieprawnem i dowolnem wnioskowaniu, którego nie dozwalają zasady umiejętności prawniczej i które jest w sprzeczności z postanowieniami Ustawy o Reprezentacyi państwowej. Rada Państwa złożyła więc faktyczne dowody, iż rozszerza dowolnie swój zakres przywłaszczając sobie kompetencyę do szafowania galicyjskim funduszem krajowym bez względu na Statut nasz krajowy i zastrzeżoną tamże kompetencyę Wysokiego Sejmu.

W związku z tą sprawą musimy dalej donieść Wysokiemu Sejmowi:

iż Wydział krajowy w Tryeście pozwał nas pod dniem 27. Września 1870. do c. k. Trybunału państwowego o zwrócenie z galic. funduszu krajowego kosztów szupasowych w kwocie 2 złotych 35 ct., tudzież o zawyrokowanie: iż na mocy ustawy z d. 12. Maja 1868. Nr. 41. Dz. u. P. galic. fundusz krajowy jest obowiązany do zwracania wszystkim krajom koronnym kosztów szupasowych za odstawienie szupaśników do Galicyi przynależrych.

Nie chcąc ściągać na siebie zarzutu, jakobyśmy zaniedbali obrony spraw funduszu krajowego, wnieśliśmy do Trybunału państwowego pod d. 10. Października 1870. do l. 12.486 obronę, następnie zaś duplikę pod d. 10. Grudnia 1870. do l. 15.557.

Najgłówniejszy punkt naszej obrony opierał się na tem, iż Rada Państwa w Ustawie o Reprezentacyi państwowej nie ma żadnej kompetencyi do nakładania nowych ciężarów na fundusze krajowe, że przeto Ustawa z d. 12. Maja 1868. Nr. 41. tak interpretowaną być powinna, aby była zgodną z duchem Ustawy o Reprezentacyi państwowej i aby obydwie Ustawy istniały obok siebie, a nie mieściły w sobie żadnej sprzeczności.

Podnosiliśmy również, iż kompetencya do szafowania funduszem krajowym i do nakładania nowych ciężarów na takowy służy wyłącznie Wysokiemu Sejmowi.

Nareszcie umocowaliśmy członka Wydziału p. Smolkę, ażeby bronił funduszu krajowego przy ostatecznej rozprawie w Trybunale państwowym, co też rzeczywiście uskutecznił w d. 26. Stycznia 1871.

Trybunał państwowy wyrokiem swym z 26. Stycznia 1871. do l. 10. orzekł:

»iż galicyjski Wydział krajowy a względnie fundusz krajowy w Galicyi winien jest, ażeby funduszowi krajowemu w Tryeście

1. zwracał na mocy i w miarę ustawy z 12. Maja 1868. Nr. 41. koszta szupasowe;

2 ażeby zapłacił pod rygorem egzekucyi funduszowi krajowemu w Tryeście koszta szupasowe narosłe w IV. kwartale 1869. r. w kwocie 2 złotych 35 centów za przynależnego do Galicyi szupaśnika.

W motywach swoich przytoczył Trybunał państwowy, iż nie może wchodzić w rozbiór i badanie ważności ustaw, przeto też nie może nawet oceniać głównego naszego zarzutu przeciwko kompetencyi Rady Państwa, lecz tylko uzasadnia swoje orzeczenie na gramatykalnem brzmieniu ustawy z 12. Maja 1868. Nr. 41. Z uwagi jednakże, iż orzeczenia c. k. Trybunału państwowego nie mogą nas pozbawić ani też naruszyć praw ze Statutu krajowego wypływających, tudzież w obec wyraźnego brzmienia uchwały Wysokiego Sejmu z d. 9. Października 1869. postanowiliśmy dopuścić aż do egzekucyi wyroku Trybunału państwowego dla zamaniefestowania, iż obstajemy przy konstytucyjnych prawach naszych, a tylko przymusowi egzekucyi poddać się musimy.

Z tegoż samego powodu nie czynimy dotąd zadość licznym wezwaniom krajowych Wydziałów innych prowincyj, które odwołując się do wyroku Trybunału państwowego wnoszą do nas likwidacye kosztów szupasowych.

W odpowiedzi na te wezwania, udaliśmy się do wszystkich Wydziałów krajowych z wezwaniem, ażeby zechciały się wstrzymać z żądaniami o zwrócenie kosztów szupasowych, a to przynajmniej tak długo, dopokąd cała sprawa na drodze

konstytucyjnej uregulowaną nie będzie. Odwołaliśmy się również na to, iż przy obecnym składzie rzeczy nie możemy wzajemnie żądać zwracania kosztów szupasowych od funduszów krajowych innych krajów koronnych, tudzież, że czeski Wydział krajowy uznał już słuszność postępywania naszego i przyrzekł powstrzymać wszelką likwidacyę, aż do czasu, w którym koszta szupasowe mogłyby być wzajemnie wyrównywane.

Nareszcie udaliśmy się pod dniem 11. Sierpnia 1871. do l. 1.461 do c. k. Prezydyum Namiestnictwa z przedstawieniem: ażeby w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 9. Października 1869. rządowy projekt do uregulowania szupaśnictwa w Galicyi na najbliższą sesyę Wysokiego Sejmu przedłożonym został.

H. Sprawy wojskowe.

Pobór do wojska i współdziałanie Rad powiatowych przy rekrutacyi.

Odnośnie do zeszłorocznego sprawozdania naszego, donosimy, że odezwa nasza do Prezydyum Namiestnictwa zawierająca wnioski na zmianę ustawy wojskowej i instrukcyi dotyczącej, dotąd żadnego nieosiągnęła skutku.

Sprawa względem nienależytego ogłoszenia instrukcyi ministeryalnej do Ustawy wojskowej.

C. k. Namiestnictwo uwiadomiło nas pod d. 16. Października 1870. do liczby 32.169, iż c. k. Ministerstwo obrony krajowej nie przychyliło się do żądania naszego względem nakładu całej instrukcyi ministeryalnej w języku polskim, że jednakże c. k. Namiestnictwo zarządzi wydanie całej tej instrukcyi w języku polskim, jeżeli Wydział krajowy przyjmie na fundusz krajowy koszta druku, tudzież koszta tłumaczenia na język polski, które to koszta samego tłumaczenia około 300 złr. a. w. wynosić będą.

Nie chcąc tworzyć szkodliwego precedensu, wedle któregoby koszta wydawnictwa ustaw i rozporządzeń państwowych w języku polskim na fundusz krajowy zwalone być mogły, postanowiliśmy żądanie nasze cofnąć; przy czem jednak wykazaliśmy, iż koszt tłumaczenia instrukcyi ministeryalnej jako rozporządzenia centralnej Władzy państwowej, nie może spadać na fundusz krajowy, gdyż instrukcya ministeryalna powinna była być zamieszczoną jeszcze w roku 1869. w Dzienniku praw Państwa, a to na mocy §. 4. l. *d*, patentu z 27. Grudnia 1852, Nr. 260, tudzież na mocy §. 1. patentu z d. 1. Stycznia 1860. Nr. 3. Dz. p. P.

A ponieważ nie stało się zadość tym postanowieniom, ponowionym w Ustawie państwowej z d. 10. Czerwca 1869. Nr. 115 Dz. p. P., przeto należy je wykonać w sposób tą ostatnią Ustawą przepisany.

Wezwaliśmy c. k. Namiestnictwo do zarządzenia, ażeby cała treść instrukcyi ministeryalnej wraz z wszystkiemi pożniejszemi dodatkami lub zmianami w Dzienniku praw Państwa ogłoszoną została.

Wezwanie nasze jest tem bardziej usprawiedliwionem, że wedle doniesień w nieurzędowych dziennikach zaszły już zmiany w tej instrukcyi, które drogą urzędową publikowane nie są.

Do tego czasu jednakże nie otrzymaliśmy jeszcze żadnej odpowiedzi na dotyczącą odezwę naszą.

I. Sprawy sanitarne.

Coraz większe szerzenie się chorób syfilitycznych, zagrażających w niektórych okolicach nie tylko zdrowiu i życiu pojedyńczych ludzi, lecz nadto mogących sprowadzić znikczemnienie całych pokoleń, skłoniło nas do proszenia c. k. Komendy wojskowej o wydanie nakazu, ażeby żołnierze na urlop idący byli ściśle rewidowani i w razie podejrzenia o chorobę syfilityczną nie byli puszczani przed zupełnem wyleczeniem. C. k. Komenda z uprzejmością i pospiechem uczyniła zadość temu żądaniu.

Z tego samego powodu przypomnieliśmy wszystkim lekarzom szpitalnym przepis zabraniający uwalniania ze szpitalu chorych syfilitycznych przed zupełnem ich uzdrowieniem i poleciliśmy ściśle jego przestrzeganie.

O asystencyi wojskowej.

Ze względu na znaczne koszta, jakie fundusz krajowy ponosi na asystencyę wojskową przy tępieniu księgosuszu, staraliśmy się o zaprowadzenie ściślejszej kontroli. Jakoż c. k. Namiestnictwo uwiadomiło nas pod dniem 6. Czerwca r. b. o wydanem poleceniu do c. k. Starostw powiatowych, ażeby zawsze Wydział krajowy uwiadamiały o dniu, w którym asystencya wojskowa zostanie wysłana i odwołana z wyrażeniem liczby na ten cel użytych żołnierzy. C. k. Komenda zaś wydała pod d. 21. Stycznia r. b. polecenie, ażeby przy sporządzaniu wykazów zachowane były ściśle obowiązujące przepisy i żeby komisye administracyjne wojskowe poświadczały, wielu do asystencyi użyto żołnierzy pod bronią stojących, a wielu powołano na ten cel z urlopu.

O kosztach sanitarnych.

Materyały potrzebne do wygotowania wniosku względem przeniesienia na skarb Państwa kosztów szczepienia ospy i kosztów sanitarnych, którego przygotowanie Wysoki Sejm polecił nam uchwałą z dnia 26. Października 1869. r., nie mogły jeszcze być zebrane w zupełności i dla tego nie mogliśmy jeszcze tego polecenia wypełnić.

Petycya gości kąpielowych w Krynicy w r. 1869. do Wysokiego Sejmu podana przekazaną nam została do zbadania, w jakich warunkach mogłyby być wy-

dane przepisy ku podniesieniu zdrojowisk krajowych i usunięciu przeszkód miejscowych, jakie temu podniesieniu obecnie na zawadzie stoją.

Dla dokładnego załatwienia tego polecenia uznaliśmy za stosowne przedewszystkiem poinformować się, jakie w tej mierze zachodzą stosunki w innych krajach Monarchii, mianowicie w tych, gdzie są znakomitsze i licznie uczęszczane zakłady zdrojowe.

Toż samo udaliśmy się do c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej, pod której zarządem zakłady zdrojowe w Krynicy i Truskawcu zostają, o zdanie pod względem potrzeby projektowanej osobnej ustawy co do prawa wywłaszczania dla podniesienia zdrojowisk w ogóle, a w szczególności zakładów pod jej zarządem zostających.

Zebrane już w większej części materyały udzieliliśmy komisyi balneologicznej przy Towarzystwie naukowem w Krakowie, a skoro otrzymamy jej zdanie, nieomieszkamy Wysokiej Izbie zdać sprawę o rezultacie całego dochodzenia.

K. Sprawy gminne.

Reforma Ustawy gminnej i Ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

W przeszłorocznem sprawozdaniu podaliśmy wiadomość o czynnościach komisyi złożonej z mocy uchwały sejmowej z 29. Października 1869. dla reformy ustawy gminnej i ustawy o Reprezentacyi powiatowej. Komisya pomieniona rozhierała przedewszystkiem kwestye: czy należałoby zaproponować zupełną reformę ustaw i zmianę zasad organizacyi teraźniejszych gmin? czy też przy zatrzymaniu teraźniejszej organizacyi gmin i Reprezentacyi powiatowej ograniczyć się na zaproponowaniu zmian w ustawie gminnej o ile tego w praktyce okazała się potrzeba.

Do zmiany zasadniczej organizacyi zaliczano głównie zniesienie dualizmu istniejącego teraz w administracyi krajowej i gminnej.

Pomieniona komisya oświadczyła ostatecznie że złączenie władz zawisłem jest od stanowiska jakie zajmie w przyszłości w obec Sejmu rząd krajowy — i że przy istniejących stosunkach organizacyę władz należy pozostawić nietkniętą.

Atoli Wydział krajowy wychodząc z zapatrywania, że kwestya przyszłego stanowiska rządu krajowego, wszedłszy obecnie w inne stadyum, na korzyść naszą rozstrzygniętą zostanie, jest zdania, że przedłożenie wniosków komisyi dążących jedynie do niektórych zmian w ustawie gminnej, a nie zamierzających zasadniczej zmiany, nie jest teraz na czasie.

Szczegółowe sprawy gminne.

Zapytywany w wątpliwych wypadkach o zdanie, objawiał Wydział krajowy swe zapatrywanie c. k. Namiestnictwu lub Reprezentacyom powiatowym, wszelako z zastrzeżeniem, iż autentyczna interpretacya ustaw krajowych, należy do ustawodawstwa krajowego.

Z pomienionych wątpliwych wypadków podnosimy tu ważniejsze:

Chrzanowski Wydział powiatowy poruszył kwestyę, czy po rozdzieleniu do gminy wcielonej majętności tabularnej na części, posiadaczom tychże przysługuje to samo prawo co pierwotnemu właścicielowi, to jest czy ze względu na §. 16. ust. gm. każden właściciel pojedyńczej części ma prawo być członkiem Rady gminnej bez wyboru?

Odpowiedzieliśmy pomienionemu Wydziałowi, że według postanowienia §. 16. ust. gm. każdy posiadacz wcielonej do gminy majętności ziemskiej, jako osobne ciało w tabuli krajowej zapisanej, chociażby szóstej części całej sumy podatków bezpośrednich w gminie do opłaty przypisanych, nie opłacał, ma prawo nawet bez wyboru być członkiem Rady gminnej, jeżeli jest obywatelem Państwa austryackiego i nie zachodzi względem niego żadna okoliczność wykluczająca lub wyłączająca wskazana w §§. 5., 10. i 11. Ord. wyb. gminnej. Ustawa więc wymaga tylko, aby do gminy wcielona majętność była osobnym korpusem tabularnym bez względu na przestrzeń.

Jeżeli więc wcielona do gminy majętność tabularna w skutek parcelowania została na dwie lub więcej części rozdrobniona i części po wydzieleniu z komplexu pierwotnego zostały w tabuli krajowej jako osobne ciała tabularne wpisane, to każdy posiadacz takiej części nabywa prawo zasiadać w Radzie gminnej jako radny bez wyboru, skoro się wykaże ekstraktem tabularnym.

C. k. Namiestnictwo zapytało nas o zdanie, czy właściciel wyłączonego ze związku gminy obszaru dworskiego i na tymże obszarze mieszkający, w przypuszczeniu, że w gminie ma prawo wybierania, — może być uważanym za stale zamieszkałego w gminie, zatem i za obieralnego w gminie, — czyli też uważać go należy za niemającego w gminie stałego pobytu?

Odpowiedzieliśmy, iż zdaniem naszem przepis zawarty w §. 55. p. 1 Ord. wyb. dla gmin, nie może być tak rozumianym, jakby radny mieszkający wprawdzie nie na obszarze gminy, ale na obszarze dworskim, który z tą gminą pewną całość stanowi, był przez to wykluczonym od obieralności na członka zwierzchności gminnej.

Na zapytanie c. k. Namiestnictwa o zdanie, czy na miejsce członka Rady gminnej — zrzekającego się wyboru jeszcze przed ukonstytuowaniem Rady, — ma być powołanym do grona Rady ten, któren w dotyczącem kole po wybranych Radnych najwięcej otrzymał głosów, czyli też zastępca, który również w dotyczącem kole otrzymał najwięcej głosów, oświadczyliśmy się w myśl §. 52. Ord. wyb. dla gmin za pierwszą alternatywą.

Na zapytanie c. k. Namiestnictwa o zdanie, jak należy postąpić, jeżeli do wyboru członków Reprezentacyi pow. zgromadzi się tylko taka, lub mniejsza ilość wyborców, ile należy wybrać Radnych do reprezentacyi powiatowej, odpowiedzieliśmy, iż zdaniem naszem, w wypadku, gdyby się nie zgromadziła taka ilość wyborców, jaka potrzebną jest do utworzenia komisyi wyborczej wybór nie mógłby być przedsięwziętym i niepozostałby inny środek, jak zarządzenie nowego wyboru; zaś wybór mógłby być legalnie przeprowadzonym, gdyby tylko zebrała się ilość potrzebna do ukonstytuowania się komisyi wyborczej, a to w myśl §. 25. Ord. wyb. dla gmin i analogii §. 36. Ord. wyb. sejm. — Zgodnie z naszem zdaniem wydało c. k. Namiestnictwo okólnik do Starostw d. 28. Grudnia 1870. l. 8.395. pr.

Zapytani przez c. k. Namiestnictwo o zdanie jak należy postąpić, jeżeli Rada gminna, mająca wybrać ze swego grona pewną liczbę (n. p. 36) delegatów do wyboru członków Rady powiatowej (§. 6. Ord. wyb. dla Rep. pow.) — składa się na podstawie §. 14. Ust. gm. z mniejszej liczby (n. p. 30) członków, odpowiedzieliśmy, iż zdaniem naszem w podobnym wypadku należałoby powołać całe grono Rady gminnej do wykonywania prawa wyborczego według §. 6. Ord. wyb. pow.

C. k. Namiestnictwo wydało zgodny z naszem zdaniem okólnik do c. k. Starostów z 18 Stycznia 1871. l. 169 pr.

Petycya w przedmiocie zabezpieczenia obywatelstwa wychodźcom.

Na tem miejscu musimy jeszcze wspomnieć o petycyi Rady powiatowej Bocheńskiej (do której petycyi czterdzieści kilka innych Rad powiatowych się przychyliło) w przedmiocie przedłożenia Wys. Sejmowi wniosku tej treści:

«Ażeby Wysoki Sejm krajowy w drodze ustawodawczej wychodźcom z pod «zaboru moskiewskiego nabywanie praw obywatelstwa tutejszo-krajowego ułatwić «raczył».

Zważywszy, że przedłożenie tego wniosku sprzeciwia się postanowieniu §. 28. Ustawy o Reprezentacyi powiatowej, zważywszy, że wedle ustaw zasadniczych można nabywać tylko obywatelstwo austryackie, a ustawodawstwo w tej mierze należy do zakresu Rady Państwa, — zważywszy nakoniec, że dopiero po załatwieniu rezolucyi sejmowej sprawa ta z jakimś skutkiem mogłaby w Sejmie być traktowaną — postanowił Wydział krajowy na teraz żadnego w tym przedmiocie Sejmowi nie przedkładać wniosku.

Kasy pożyczkowe gminne i powiatowe.

W zeszłorocznem sprawozdaniu zamieszczony był wykaz kas pożyczkowych utworzonych po koniec Lipca 1870.; — do niniejszego sprawozdania dołączamy wykaz */. zaliczkowych nowo utworzonych — z wyszczególnieniem funduszów zakładowych nowych — 43 kas pożyczkowych.

*/.
Alegat 39.

Według przeszłorocznego sprawozdania wynosił stan majątkowy dawniejszych 119 kas

	w gotówce	w obligacyach
. . . . .	52.543 złr. 56½ ct.	23.042 złr. 41½ ct.
Stan majątkowy nowoutworzonych 43 kas pożyczkowych wynosi	34.609 « 66½ «	778 « 26½ «
Stan zakładowego majątku wszystkich 162 kas wynosi zatem	87.153 złr. 23 ct.	25.820 złr. 68 ct.

Prócz tego wynosiły kapitały gmin lokowane w kasach pożyczkowych

	w gotówce	w obligacyach
. . . . .	7.333 złr. 5½ ct.	7.177 złr. 9½ ct.
Do tego przyrosło w nowych kasach	184 « 29½ «	— « — «
co czyni razem . .	7.517 złr. 29½ ct.	7.177 złr. 19½ ct.

Suma kapitałów, któremi obracają wymienione kasy wynosi zatem:

w gotówce	94.670 złr. 52½ ct.
w obligacyach	30.997 « 87½ «
razem	125.668 złr. 40 ct.

Ponieważ administracya tych kas zwykle mało kosztuje — gdyż kasą pożyczkową zawiadują bezpłatnie członkowie Rad gminnych, — powinien stan tych funduszów się wzmagać, i bezwątpienia przenoszą one obecnie cyfrę wyżej poszczególnioną, która to cyfra przedstawia sumy złożone w kasach przy ich utworzeniu.

Fundusze kilku kas nie mogły być liczebnie oznaczone, ponieważ niektóre gminy przeznaczyły swoim kasom sumy, które miały uzyskać ze sprzedaży zboża szpichlerzowego, zaś wysokość uzyskanych tym sposobem kwot nie jest nam wiadomą.

Z tego zestawienia okazuje się, że instytucya kas pożyczkowych rozwija się w naszym kraju wprawdzie powoli, ale bez przerwy, i rokuje jak najlepszą przyszłość, jeżeli tylko nieprzewidziane okoliczności nie przerwą naturalnego rozwoju tych zakładów. — Wydział krajowy i Wydziały powiatowe starają się usilnie przy każdej sposobności, azeby wpłynąć na spieszniejszy rozwój tej instytucyi, a że obecnie istnieje tylko 162 takich zakładów, przypisać należy trudnościom, na jakie te nowe w naszym kraju instytucye przy niskim stanie oświaty ludności wiejskiej napotykają.

O kapitałach za wykupione serwituty

W kasie krajowej, złożone są kapitały za wykupione służebności, które uprawnieni odebrać się wzbraniają, w błędnem mniemaniu, iż przez wznowione podania do władz rządowych zdołają uzyskać zmianę prawomocnych wyroków.

Często się teraz zdarza, że gminy, spostrzegłszy korzyści kasy pożyczkowej, odstępują od dalszych swych bezowocnych podań do c. k. Władz i proszą o wydanie złożonego u nas kapitału serwitutowego, celem założenia kasy pożyczkowej.

Do niniejszego sprawozdania dołączamy wykaz ·/. kapitałów serwitutowych, złożonych na rzecz uprawnionych w kasie krajowej.

·/.
Alegat 40.

L. Sprawy handlowe, przemysłowe cymentnicze etc.

W sprawie zmiany ustawy przemysłowej.

W sprawie nastąpić mającej zmiany ustawy przemysłowej z 20. Grudnia 1859. r. objawił Wydział krajowy opinię w załączonej ·/. odezwie, wystosowanej do c. k. Namiestnictwa.

·/.
Alegat 41.

W sprawie uregulowania i zniżenia opłat od przewozu na galicyjskich drogach żelaznych.

Stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z 28. Października 1869. r. przedstawiliśmy c. k. Ministeryum handlu załączony do zeszłorocznego sprawozdania memoryał z dnia 10. Maja 1870. w przedmiocie uregulowania i zniżenia opłat od przewozu na galicyjskich drogach żelaznych.

·/.
Alegat 42.

Obecnie podajemy w tej sprawie do wiadomości Wysokiego Sejmu odezwę c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Lipca 1870 ·/. opartą na reskrypcie c. k. Ministeryum handlu z dnia 2. Czerwca 1870. r.

Alegat 43. ·/.
Poparcie użyczone petycyi gminy miasta Lwowa w sprawie siedziby naczelnego Zarządu mającej się budować kolei Lwowsko-Stryjsko-Beskidskiej.

Załączonem przedstawieniem ·/. poparł Wydział krajowy prośbę gminy miasta Lwowa, wniesioną do c. k. Ministeryum handlu, w sprawie siedziby naczelnego zarządu mającej się budować kolei Lwowsko-Stryjsko-Beskidskiej.

W sprawie projektu do Ustawy o używaniu, prowadzeniu i tamowaniu wód.

Wniosek rządowy do Ustawy o używaniu prowadzeniu i tamowaniu wód, przekazał Wysoki Sejm uchwałą z dnia 12. Listopada 1869. r. Wydziałowi krajowemu, celem wypracowania projektu do odnośnej Ustawy.

Gdy atoli projekt ten musiałby być ułożonym na podstawie ogólnej ustawy wodnej, wniesionej do Rady Państwa, a zupełnie nie odpowiadającej naszym odrębnym stosunkom krajowym, przeto postanowił Wydział krajowy przedstawienie projektu do krajowej Ustawy wodnej odłożyć aż do czasu, w którym sprawa ta będzie mogła być załatwioną niezawiśle od dotyczących postanowień Rady Państwa.

W sprawie zasiłku dla szkoły tkactwa w Bielsku na Szląsku Rakuzkim.

Szkole tkactwa w Bielsku udzielił Wydział krajowy w roku zeszłym i bieżącym po 500 złr. tytułem zasiłku w uzasadnionem przypuszczeniu, że szkoła ta, do której obecnie uczęszcza 45 uczniów z Galicyi, przyczynić się może znakomicie do rozwoju przemysłu krajowego.

W sprawie projektu do Ustawy cymentniczej.

Celem ujęcia w odpowiedni system sprawy cechowania wag i miar, zażądał Wydział krajowy od wszystkich Wydziałów powiatowych, Izb handlowych, tudzież Magistratów miasta Lwowa i Krakowa objawienia opinij i przedstawienia dat statystycznych, któreby posłużyć mogły za materyał do wypracowania projektu Ustawy cymentniczej.

W uznaniu ekonomicznej ważności poruszonej kwestyi, odpowiedziało już kilkanaście Wydziałów powiatowych na nasze wezwanie w sposób wyczerpujący i świadczący zarazem, że sprawa cechowania wag i miar w naszym kraju znajduje się w nader opłakanym stanie i wymaga gruntownej reformy.

M. Sprawy wewnętrzne Sejmowe i Wydziałowe.

Zmiany w składzie Sejmu.

Na opróżnione dwa miejsca poselskie z kuryi gmin wiejskich wstępują:

Ks. Paweł Jaworski, z okręgu Lubaczow-Cieszanów i

Ks. Teofil Pawlików z okręgu wyborczego Lubaczow-Cieszanow.

O zatwierdzeniu nowo obranych rektorów Uniwersytetów w Krakowie i Lwowie, którzy z 23cim Września r. b. wchodzą w skład Sejmu, nie mieliśmy jeszcze zawiadomienia w czasie zamknięcia niniejszego sprawozdania.

W składzie Wydziału krajowego żadne nie zaszły zmiany. W czasie udziału członka naszego p. Smolki w Radzie Państwa i Delegacyi, — pełnił obowiązki jego zastępca p. Szemelowski. W czasie urlopów pp. Kraińskiego, Pietruskiego, Hallera, Ławrowskiego, powoływani byli do urzędowania pp. zastępcy Skwarczyński, Podlewski i Pfeiffer.

W przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego, przedkładamy oddzielne sprawozdanie.

Stan sił pracujących w oddziale konceptowym, zmniejszył się o jednego sekretarza i jednego koncepistę, obecnie więc wakują trzy posady konceptowe i zastąpione przez tyluż pracowników za wynagrodzeniem dziennem.

Do biura spraw szpitalnych i sanitarnych przyjęliśmy tymczasowego pracownika z kwalifikacyą lekarską za wynagrodzeniem dziennem 3 złr. w. a.

O stanie etatu oddziału technicznego wspomnieliśmy powyżej przy sprawach administracyi dróg.

W oddziale manipulacyjnym obsadziliśmy opróżnione posady po przeniesieniu w stan spoczynku archiwisty i protokolisty z grona własnych urzędników w myśl §. 7. Ustawy dla służby krajowej — a na opróżnione dwie posady kancelistów rozpisaliśmy konkurs.

W oddziale rachunkowym żadne nie zaszły zmiany.

O zastępstwie prawnem funduszów krajowych.

Względem prawnego zastępywania funduszów krajowych przedłożymy Wys. Sejmowi w osobnem sprawozdaniu wnioski nasze, zmierzające do ustanowienia własnego s y n d y k a t u.

Tymczasowo jednakże wezwaliśmy c. k. Prezydyum krajowe Dyrekcyi skarbu pod d. 20. Stycznia 1871. r. do l. 14.664, ażeby aż do ostatecznego załatwienia

wniosków naszych w tym przedmiocie przez Wysoki Sejm, obecny stan co do dotychczasowego zastępywania funduszów krajowych przez c. k. Prokuratoryę Skarbu utrzymanym został.

Wysoki Sejm raczy przyjąć niniejsze «Sprawozdanie» przyzwalająco do wiadomości.

Lwów w Sierpniu 1871.

Leon książe Sapieha
Marszałek krajowy.

Kraiński,
referent.

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu!

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uchwalił na posiedzeniu z dnia 5. lutego 1866. następujący wniosek:

«Taryfa podatku konsumcyjnego od mięsa powinna być ustanowioną dla każdego kraju koronnego z należytem «uwzględnieniem przeciętnej wagi bydła i przeciętnej ceny mięsa tego kraju, tak, ażeby wysokość podatku w sto- «sunku do przeciętnej ceny cetnara mięsa była równą we wszystkich krajach koronnych».

Uchwała ta Sejmu krajowego przedłożona w drodze konstytucyjnej c. k. Rządowi nie uzyskała pożądanego skutku, albowiem Wysokie c. k. Ministerstwo odpowiedziało Wydziałowi krajowemu dnia 3. lipca 1866. do l. 24.013 za pośrednictwem c. k. Ministerstwa stanu i c. k. Namiestnictwa, że wniosek Sejmu dąży bezsprzecznie do udoskonalenia opodatkowania konsumcyi mięsa przez wyrównanie rozkładu; Wysokie c. k. Ministerstwo nie może jednak przychylić się do tego wniosku z powodów przytoczonych w tej odpowiedzi, wyliczających trudności, jakieby przy przeprowadzeniu proponowanej reformy zachodzić mogły.

Treść tej odpowiedzi dowodzi, że c. k. Rząd jeszcze w r. 1866 nietylko nie miał żadnych merytorycznych zarzutów przeciw reformie podatku konsumcyjnego od mięsa przez galicyjski Sejm krajowy projektowanej, lecz nawet uznał w zasadzie, że wprowadzenie tej reformy w życie, byłoby udoskonaleniem opodatkowania konsumcyjnego od mięsa, a tylko trudność dokładnego przeprowadzenia tej reformy zdawała się wówczas c. k. Rządowi tak wielką, sama różnica zaś w opodatkowaniu na tej drodze usuniętą być mająca, tak małą, iż nie dla zasady, ale tylko ze względów utylitarnych zaniechał zadość uczynić wnioskom Sejmu galicyjskiego.

Ta okoliczność dodaje Wydziałowi krajowemu otuchy, że obecnie c. k. Rząd tem chętniej przystąpi do przeprowadzenia tej reformy, gdy sprawiedliwość wymaga, ażeby podatek konsumcyjny od mięsa, wszystkich opodatkowanych w równej dotykał mierze, zaś domniemane trudności przeprowadzenia reformy tego podatku w myśl wniosku galicyjskiego Sejmu łatwo usunąć się dadzą.

Dla tego też poczuwa się Wydział krajowy do obowiązku podniesienia powtórnie sprawy reformy opodatkowania konsumcyi mięsa, poruszonej wyżej powołanym wnioskiem Sejmu galicyjskiego.

Zdaniem Wysokiego c. k. Ministerstwa ma dokładne sprawdzenie przeciętnej wagi bydła w tak wielu krajach koronnych wielkim trudnościom podlegać, różnica zaś w opodatkowaniu w ten sposób osiągnąć się dająca zbyt małą będzie, ażeby usprawiedliwić mogła trudy połączone z dochodzeniem przeciętnej wagi bydła. Dla uzasadnienia tego zapatrywania powołuje się jednak Wysokie c. k. Ministerstwo tylko do poz. 7. taryfy podatkowej. Gdy atoli rzeźnicy obowiązani są do płacenia podatku od sztuki bydła na rzeź przeznaczonego, przeto stanowią w praktyce poz. 1. do 6. regułę poboru podatku, a pobór podatku tylko wyjątkowo uskutecznionym bywa według 7. pozycyi taryfy.

Dla tego też przedewszystkiem porównać należy cyfry poz. 7. z cyframi innych pozycyj taryfy podatkowej, a tym sposobem dojdziemy, jaka przeciętna waga jednej sztuki bydła przyjętą została w taryfie za podstawę wysokości podatku od sztuki w poz. 1. do 6. ustanowionej.

Podatek konsumcyjny w 1. pozycyi taryfy podatkowej ustanowiony, wynosi w I. klasie 4 złr. 20 ct. w. a., zaś w II. klasie 3. złr. 15 ct. w. a., a w III klasie 2 złr. 10 ct. w. a. od jednej sztuki bydła. Porównawszy te kwoty z cyframi pozycyi 7. (87½ ct. 70 ct. i 44 ct. w. a. od cetnara mięsa), znajdujemy, że podatek od jednej sztuki bydła wynosi w I. klasie tyle, ile się płaci w tej samej klasie wedle poz. 7. za $4^{5}/_{10}$ cetnara mięsa, w III. klasie tyle, ile się płaci wedle poz. 7. za $4^{77}/_{100}$ cetnara mięsa.

Zważywszy, że podatek wynosił przed zaprowadzeniem waluty austryackiej od sztuki bydła oznaczonego w 1. pozycyi w klasie I. 4 złr, w klasie II. 3 złr., a w klasie III. 2 złr. mon. konw. i że te same kwoty na walutę austr. zredukowane w taryfie z roku 1862. zatrzymanemi zostały, prawdopodobnem okazuje się, że dla ustalenia podatku w 1. pozycyi taryfy podatkowej przyjęto, iż bydło podpadające tej pozycyi taryfy podatkowej waży przeciętnie po 4½ cetnara, a zachodzące w tym względzie różnice co do I. i III klasy ztąd wypłynęły przy pierwotnem ustanawianiu taryfy jeszcze w monecie konwencyjnej oznaczonej, — która jak wyżej wykazano, co do pierwotnej wysokości swej przy wydaniu nowej taryfy niezmienioną pozostała — że ustanowiono taryfę dla zaokrąglenia w całych złotych reńskich od sztuki, a to: w I. klasie 4 złr. m. k. czyli 4 złr. 20 ct. w. a., w II. klasie 3 złr. m. k. czyli 3 złr. 15 ct. w. a., a w III. klasie 2 złr. m. k. czyli 2 złr. 10 ct. w. a. od sztuki.

Podobne badania co do cyfr innych pozycyj taryfy podatkowej wykazują równie, że taryfa nie uwzględniając różnic zachodzących co do wagi bydła, przyjmuje za podstawę oznaczenia wysokości podatku jedną stałą wagę przeciętną nietylko dla wszystkich krajów koronnych, ale także i dla wszystkich trzech klas taryfy podatkowej, a ustanowiła jedyny wyjątek co do koźląt (w poz. 4) opodatkowując Galicyę i kilka innych krajów niżej od reszty. Ten wyjątek świadczy, że uwzględnienie zachodzących różnic między pojedynczemi krajami, a mianowicie między Galicyą i innemi krajami wchodzącemi w skład Przedlitawii nie sprzeciwia się duchowi ustawy.

W obec tego uwzględnienia trudno wytłumaczyć sobie rażącej anomalii, że ta sama taryfa nie uwzględnia wcale daleko większej i oczywistszej różnicy zachodzącej między pojedyńczemi krajami co do wagi bydła w pierwszych pozycyach taryfy opodatkowanego a mianowicie: co do wagi bydła rogatego (wołów i t. d. poz. 1. taryfy), które jest najważniejszym przedmiotem opodatkowania konsumcyjnego.

Wydział krajowy udał się celem przekonania się o przeciętnej wadze bydła rzeźnego w pojedyńczych krajach do Towarzystw gospodarczo rolniczych; daty w tej drodze zebrane nie są wprawdzie zupełnie wyczerpującemi, stanowią atoli dostateczną podstawę do uzasadnienia poprzednio wypowiedzianego zapatrywania Wydziału krajowego, że przeciętna waga bydła rzeźnego w Galicyi jest o wiele niższą od przeciętnej wagi bydła w innych krajach, że Galicya zatem opłacając podatek konsumcyjny od sztuki w równej wysokości z innemi krajami, w samej istocie o wiele wyżej opodatkowaną jest od takowych.

Według dat otrzymanych na powyższej drodze wynosi waga żywego bydła (poz. 1. wołów i t. d.) w Galicyi przeciętnie:

po wsiach	200 do 294 funtów
po miasteczkach	373 „
po większych miastach	516 „
w Krakowie i we Lwowie	do 600 „

Waga rzeźna bydła rogatego wynosi zaś przeciętnie:

po wsiach	147 funtów
po miasteczkach	194 „
po większych miastach	279 „
w Krakowie i we Lwowie	324 „

Widzimy więc, że w Galicyi waga rzeźna wynosi 50% do 54% wagi żywego bydła 200 do 600 fnt. ważącego.

W innych, mianowicie w niemieckich krajach Monarchii dosięga waga żywego bydła 1000 do 1500 funtów, zaś waga rzeźna wynosi zwykle 55% do 60% i dosięga w większych miastach nawet 62% wagi żywego bydła.

Tym sposobem udowodnioną jest w oczy wpadająca niesprawiedliwość taryfy podatkowej, która przyjmuje za podstawę podatku w pozycyi 1. przeciętną wagę rzeźną 4½ cetnara, jakkolwiek takowa w Galicyi o wiele niższą, w innych krajach zaś o wiele wyższą jest od przyjętej cyfry.

Poszukiwania statystyczne co do wagi bydła przez Towarzystwa gospodarcze przeprowadzone, nie mogą być wprawdzie zupełnie dostatecznemi do ostatecznego ustalenia taryfy podatkowej, w każdym wypadku jednak usprawiedliwiają usiłowanie kraju naszego uwolnienia się od niesprawiedliwości wyrządzonej mu tyloletniem istnieniem nieuzasadnionej i krzywdzącej dlań taryfy a wykazują równocześnie, że różnice pomiędzy istniejącem niesłusznem a pomiędzy sprawiedliwem opodatkowaniem nie są tak drobnemi, jakby się na pierwszy rzut oka wydawać mogło.

Sprostowanie podstaw taryfy jest więc nieodzownym wymogiem sprawiedliwości, równie jak wymogiem zdrowego gospodarstwa skarbowego, którego pierwszym warunkiem jest, równe rozkładanie ciężarów między kontrybuentów. Wynik tego nieodzownego sprostowania nie będzie zresztą tak małoznaczącym, ażeby zasadnicza korzyść w tej drodze osiągnięta nie miała odpowiadać trudom zebrania dat statystycznych.

Oczywistem jest zaś, że organa rządowe bez wielkich trudów te data zebrać zdołają, skoro Towarzystwa gospodarcze przy dobrowolnej pomocy członków swoich, zdołały zestawić wykazy powyżej powołane.

Równie te, jak i dawniejsze poszukiwania statystyczne okazują, że waga bydła bitego w Galicyi ma się do wagi bydła bitego w innych krajach nie wyżej jak 3 do 5; przyjmując zaś nawet, jakoby dokładniejsze dochodzenia urzędowe mniejszą różnicę wykazać mogły, przyzna każdy obznajomiony ze stosunkami gospodarskiemi kraju naszego, że przeciętna waga bydła w Galicyi przynajmniej o jedną trzecią część niższą jest od przeciętnej wagi bydła w innych krajach.

Przypuszczając więc że taryfa w obecnej wysokości dla innych krajów zatrzymaną byćby miała, należałoby dla Galicyi zniżyć cyfrę podatkową poz. 1. przynajmniej o jednę trzecią część, to jest: w klasie I na 2 złr. 80 ct., w klasie II. na 2 złr. a w klasie III. na 1 złr. 40 ct. wal. austr.

Dla poparcia twierdzenia, iż w konsumcyjnem opodatkowaniu mięsa z powodu zachodzących różnic w wadze małe wykażą się zboczenia, powołało się wysokie c. k Ministerstwo na pozycyę 7. taryfy podatkowej (87½ ct. 70 ct. i 44 ct. w. a. od cetnara mięsa). I Wydział krajowy nie przeczy, że różnica nie byłaby tak rażąca, jak właśnie wykazano, jeżeliby podatek konsumcyjny od mięsa li tylko wedle pozycyi 7. taryfy pobieranym był.

Jednak już poprzednio udowodniliśmy, że sprawiedliwość taryfy nie da się osądzić według tej pozycyi, która stanowi wyjątek od zwykłej reguły, podczas gdy rzeźnicy obowiązani są do opłacania podatku od sztuki. Zupełnie takie same dla Galicyi krzywdzące stosunki zachodzą co do opodatkowania konsumcyi mięsa innych zwierząt oznaczonych w pozycyach 2. 3. 4. 5. i 6. taryfy podatkowej.

Dalszy zarzut Wysokiego c. k. Ministerstwa odnosi się do uwzględnienia przeciętnej ceny mięsa w każdym kraju; w tym względzie oświadczyło c. k. Ministerstwo że:

„Co do uregulowania taryfy podatku od mięsa w pojedyńczych krajach podług wysokości ceny mięsa, nie mo„żna dójść, pod jakim względem opodatkowanie mięsa byłoby ulepszonem, gdyby w jednym i tym samym okręgu „ekonomicznym, nakładano krajom konsumującym drogie mięso stosunkowo i większy podatek od mięsa, właśnie dla tego, że za mięso drożej płacą?“

Wszelki podatek powinien być jednak nakładanym w stosunku do czystego dochodu, a na pojedyńczych kontrybuentow w miarę do ich dochodu, to jest, według jednej i tej samej stopy procentowej rozliczonym.

Wedle tej zasady konsument spożywający więcej mięsa lub droższe mięso, zatem konsument pobierający większy dochód—miałby większy podatek opłacać.

Wydział krajowy tem mniej mógł obawiać się podobnego zarzutu ze strony Wysokiego c. k. Ministerstwa, gdy obowiązująca taryfa widocznie tej zasadzie hołduje. Podział bowiem wszystkich miejscowości Państwa na trzy klasy, z których pierwsza płaci podatek najwyższy, druga niższy, a trzecia najniższy — jest oczywistym wypływem powyższej zasady. Nieuwzględniając albowiem— jak wyżej wykazano — różnic wagi bydła, ustawodawca tylko dla tego nałożyć mógł w pierwszej klasie podatek najwyższy w drugiej niższy, a w trzeciej najniższy, iż cena mięsa w miejscowościach pierwszej klasy najwyższą, w miejscowościach drugiej klasy niższą, a w miejscowościach trzeciej klasy najniższą jest.

Uwzględnienie ceny mięsa nie byłoby zatem, jak tylko dalszem zastosowaniem do całych krajów zasady co do pojedyńczych miejscowości, już przyjętej za podstawę obowiązującej taryfy.

Nie potrzebujemy obszernie dowodzić, że skoro okazało się, że teraźniejsza taryfa przez konsekwentne przeprowadzenie zasad, na których się opiera, udoskonaloną być może, wszelkie usiłowania do ulepszenia opodatkowania we wskazanym kierunku zupełnie usprawiedliwionemi okazują się.

Ostatnia uwaga zawarta w powołanej odpowiedzi Wysokiego c. k. Ministerstwa tyczy się okoliczności, że opodatkowanie mięsa dopiero w roku 1862. było przedmiotem ustawodawstwa, a zatem nowa reforma w tym kierunku przeciw opodatkowaniu konsumcyi mięsa niekorzystne usposobienie wywołać mogłaby.

Zarzut ten odpada obecnie, ponieważ od roku 1862. upłynął już lat dziesiątek, a prócz tego inne ustawy podatkowe kilkakrotnie i właśnie w ostatnich dziesięciu latach zmienione zostały, n. p. ustawy o podatku od gorzałki w r. 1862. w r. 1865. i w roku 1868. niewywoławszy nieprzychylnego usposobienia. Wysokie c. k. Ministerstwo przyznało przeto w powołanej odpowiedzi, że proponowana reforma dąży do udoskonalenia opodatkowania konsumcyi mięsa przez zamierzone wyrównanie rozkładu tego podatku. Obecnie zaś starał się Wydział krajowy wykazać, jak znaczną jest niejednostajność w opodatkowaniu z powodu nieuwzględnienia różnic zachodzących co do wagi bydła w pojedyńczych krajach, niemniej, że obowiązująca taryfa uwzględnia już w zasadzie różnicę ceny mięsa, a więc rozszerzenie zastosowania tej zasady od różnicy przeciętnej ceny mięsa w pojedyńczych miejscowościach do różnicy przeciętnej ceny mięsa w całych krajach, nie tylko nie będzie wyłomem w kierujących zasadach tej ustawy, lecz i owszem ściślejszem zastosowaniem takowych.

Równie staraliśmy się wykazać, że nie tak trudnem będzie zebranie potrzebnych materyałów do przeprowadzenia reform przez nas proponowanych, jakkolwiek zdaniem naszem nawet o wiele większe trudności, gdyby w samej istocie istnieć miały, nie mogłyby być powodem do usuwania się od przeprowadzenia reform, wskazanych dobrze zrozumianym interesem opodatkowanych i zdrową polityką skarbową.

Wydział krajowy ma przeto zaszczyt upraszać;

Wysokie c. k. Ministerstwo raczy w uwzględnieniu niniejszego przedstawienia zarządzić potrzebne kroki, ażeby reforma taryfy podatku konsumcyjnego od mięsa przeprowadzoną być mogła w kierunku wskazanym przez wniosek Sejmu krajowego, przytoczony na wstępie niniejszego pisma.

We Lwowie dnia 28. Lipca 1871. r.

Alegat 2.

Odpis

odezwy Wydziału krajowego wystosowanej do Świetnej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie.

Z aktów udzielonych uprzejmem pismem Świetnej c. k. Dyrekcyi z 22. maja 1869 l. 22.811 powzięliśmy wiadomość, że c. k. Prezydyum byłej Dyrekcyi skarbu w Krakowie przy sposobności badania petycyi emerytów krakowskich w przedmiocie polepszenia ich materyalnego bytu, przekonało się, iż niektórym emerytom nie przyznano roku dyspozycyjnego, co było połączonem z oczywistą szkodą dotyczących emerytów, innym zaś nie przyznano wyższej emerytury z mocy Najwyższego postanowienia z 9. sierpnia 1855 im przynależnej. Okoliczności te spowodowały pomienione Prezydyum do zarządzenia ścisłych dochodzeń tego przedmiotu, jak niemniej do zarządzenia zbadania, czy w przeszłości nie zaszły jeszcze inne wypadki oprócz podówczas wiadomych, w którychby powołane powyżej Najwyższe postanowienie nie było zastosowane.

Lubo nie otrzymaliśmy jeszcze dalszych wiadomości w tym przedmiocie, tuszymy sobie, iż dochodzenia te dotychczas muszą być pokończone, a sprawa cała na korzyść pokrzywdzonych emerytów jest już załatwioną.

W roku 1869 ponowili emeryci krakowscy swą petycyę do Sejmu, a Sejm przekazał ją Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby wpłynął na przyspieszenie tej zalegającej podówczas sprawy, a zarazem zażądał wniosków zmierzających ku polepszeniu materyalnego bytu emerytów, tudzież w przedmiocie właściwego przeznaczenia funduszu emerytalnego.

Wzgląd, iż Świetna c. k. Dyrekcya do przeprowadzenia pomienionych dochodzeń stosownego potrzebuje czasu, jakoteż rozpoznanie sprawy co do właściwości funduszu emerytalnego — wstrzymywały nas od poruszenia tej sprawy u Świetnej c. k. Dyrekcyi, zwłaszcza, że mieliśmy nadzieję, iż Świetna c. k. Dyrekcya po ukończeniu swych czynności o rezultacie zawiadomić nas nie zaniecha. Nie otrzymawszy atoli dotychczas żadnego zawiadomienia, upraszamy Świetną c. k. Dyrekcyę, ażeby zechciała sprawę, gdyby wbrew naszego mniemania nie była jeszcze dokonana, zakończyć i nas o wyniku zawiadomić.

Przy tej sposobności uważamy, jako nasz z ducha uchwały sejmowej wynikający obowiązek, zwrócić uwagę Świetnej c. k. Dyrekcyi na następujące okoliczności:

Wiadomo nam z pisma na wstępie przytoczonego, że większa część emerytów na petycyi podpisanych przeniesioną została na stan spoczynku bez własnej winy i woli; najwięcej wypadków było takich, iż urzędnik krakowski przeniesiony został na emeryturę w skutek zwinięcia urzędu w którym służył.

Tym sposobem nie dano im możności dalszego służenia, tak że niektórzy już po kilkunastoletniej służbie musieli być emerytami.

Dla takiego emeryta niemogła wypaść stosowna do jego potrzeb emerytura, bo lata służby za podstawę do obliczenia emerytury brane, były wcale nieliczne. Nie można także pominąć, że płace, które przy obliczeniu pensyj emerytalnych wchodziły w rachunek, systemizowane były w czasach dawniejszych, i dziś przy stosunkach zupełnie odmiennych już by nie odpowiadały. O ileż mniej mogą być odpowiedne emerytury, wynoszące tylko pewną, często nawet nieznaczną część pomienionych, za małych na obecne stosunki płac.

Zdaniem naszem byłoby zupełnie słusznem i sprawiedliwem, gdyby c. k. Rząd zwrócił swą uwagę na te okoliczności, a uwzględniwszy opłakany stan materyalny tych ofiar zmiany warunków bytu politycznego Rzeczypospolitej krakowskiej, wyznaczył im odpowiednie podwyższenie płac przynajmniej o 25%.

Przekazaną nam petycyę emeryta Jozafata Sobierajskiego mamy zaszczyt odstąpić Świetnej c. k. Dyrekcyi wraz z alegatami z poparciem z naszej strony. Mniemamy bowiem, iż prośba ta zasługuje na uwzględnienie, ponieważ po zwinięciu krakowskiej kasy podatkowej nieofiarowano mu żadnej posady, chociaż on przez nominacyę na poborcę podatkowego w r. 1850 uznany był za uzdolnionego do umieszczenia w nowym organizmie, a że on podówczas tej posady nie przyjął, znajduje swe wyjaśnienie w okoliczności, iż w czasie nominacyi i przez lat 5 późniejszych piastował posadę o lepszej płacy.

D. j w.

Alegat 3.

Fundusz krajowy

w roku 1870.

Dochody

Rubryka	Wyszczególnienie rubryk	Wynikłość w r. 1870. zł.	ct.	Preliminowana kwota zł.	ct.	więcej zł.	ct.	mniej zł.	ct.
I	Odsetki od obligacyj i dochód ze sprzedaży obligacyi	94.848	3½	143.310	—	—	—	48.461	96½
II	Różne przypadkowe	23.273	13½	7.000	—	16.273	13½	—	—
	Razem	118.121	17	150.310	—	16.273	13½	48.461	96½
								32.188	83

Wydatki

I	Koszta Reprezentacyi	58.062	53½	99.300	—	—	—	41.237	45½
II	„ zarządu	93.451	39½	100.144	—	—	—	6.692	60½
III	„ leczenia	191.797	71½	170.000	—	21.797	71½	—	—
IV	„ szczepienia	20.705	38½	21.126	—	—	—	420	61½
V	Wydatki sanitarne	14.882	60	15.126	—	—	—	243	40
VI	Zasiłki dla zakładów dobroczynnych	21.522	—	21.522	—	—	—	—	—
VII	„ „ „ naukowych	62.230	83	64.310	—	—	—	2.079	17
VIII	Utrzymanie pomników historycznych	9.500	—	9.500	—	—	—	—	—
IX	Zwrot do funduszu zapomogi rozdanej w r. 1866.	—	—	—	—	—	—	—	—
X	Kwaterunkowe dla żandarmeryi	31.485	68½	30.467	—	1.018	68½	—	—
XI	Podatki i daniny	—	—	—	—	—	—	—	—
XII	Wydatki na drogi	364.900	31½	549.800	—	—	—	184.899	68½
XIII	Rozmaite przypadkowe	39.174	74	40.162	—	—	—	987	26
	Razem	907.713	20	1,121.457	—	22.816	40	236.560	20
								213.743	80

Budżet Krajowy

Budżet na rok 1870

Alegat 4.

Sumaryczny wykaz

obrotu funduszu krajowego i funduszów z funduszu tego dotowanych w r. 1870.

Liczba porz.	Nazwa funduszów	Dochody własne		Dotacye		Przenośne (zaliczki i depozyta		Kapitały chwilowo lokowane i odbierane		Pozostałość kasowa na początku roku 1870.		Razem		Budżetem uchwalona kwota na rok 1870.		W porównaniu z kwotą preliminowaną			
																więcej		mniej	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
	Dochody.																		
1	Fundusz krajowy . .	118.121	17	—	—	1,163.978	34½	586.789	37½	510.907	67½	2,379.796	56½	150.310	—	—	—	32.188	83
2	Szpital główny we Lwowie:																		
	a) Oddział chorych .	77.183	50	—	—	71.011	76	—	—	17.936	30½	166.131	56½	82.672	—	—	—	5.488	50
	b) „ położnic .	1.081	74½	8.048	27½	1.087	38	—	—	—	—	10.217	40	664	—	417	74½	—	—
	c) „ obłąkanych	9.747	91	46.191	20½	4.516	60	—	—		—	60.455	71½	7.553	—	2.194	91	—	—
3	Fundusz podrzutków	179	29	62.993	92	126	67	—	—	700	—	63.999	88	2.000	—	—	—	1.820	71
4	Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie:																		
	a) Oddział chorych .	60.153	18	—	—	138.016	99½	—	—	21.292	18	219 462	35½	43.768	—	16.385	18	—	—
	b) „ położnic i podrzutków . . .	16.131	4	25.579	94	18.315	50	—	—	—	—	60.026	48	15.733	—	398	4	—	—
5	Fundusz szpitala Św. Ducha w Krakowie:																		
	a) Oddział obłąkanych	17.134	22½	376	39½	10.408	4	—	—	55	—	28.468	66	14.474	—	2.660	22½	—	—
	b) „ syfilitycznych	8.734	50½	1.878	89½	610	20	—	—	—	—	11.223	60	6.259	—	2.475	50½	—	—
6	Fundusz policyi krajowej	6.098	41½	—	—	—	—	—	—	1.223	19	7.321	60½	5.505	—	593	41½	—	—
	Razem .	314.564	98	145.068	63	1,408.071	49	586.789	37½	552.609	35	3,007.103	82½	328.938	—	25.125	2	39.498	4
																		14.373	2

Liczba porz.	Nazwa funduszów	Wydatki własne		Dotacye		Przenośne (zaliczki i depozyta)		Kapitały chwilowo lokowane i odbierane		Pozostałość kasowa z końcem roku 1870.		Razem		Budżetem uchwalona kwota na rok 1870.		W porównaniu z kwotą preliminowaną			
																więcej		mniej	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
	Wydatki.																		
1	Fundusz krajowy .	907.713	20	145.068	63	1,388.105	87	734.260	82½	190.240	12½	3,365.388	65	1,121.457	—	—	—	213.743	80
2	Szpital główny we Lwowie:																		
	a) Oddział chorych.	113.988	37	—	—	43.493	31	—	—	8.649	88½	166.131	56½	96.571	—	17.417	37	—	—
	b) „ położnic	8.000	18	—	—	2.217	22	—	—	—	—	10.217	40	8.674	—	—	—	673	82
	c) „ obłąkanych	49.108	52½	—		11.347	19	—	—	—	—	60.455	71½	45.989	—	3.119	52½	—	—
3	Fundusz podrzutków	62.866	18	—	—	733	70	—	—	400	—	63.999	88	81.617	—	—	—	18.750	82
4	Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie:																		
	a) Oddział chorych .	53.746	18½	—	—	140.925	42	—	—	24.790	75	219.462	35½	39.051	—	14.695	18½	—	—
	b) „ położnic i podrzutków . . .	48.026	48	—	—	12.000	—	—	—	—	—	60.026	48	53.411	—	—	—	5.384	52
5	Fundusz szpitala Św. Ducha w Krakowie:																		
	a) Oddział obłąkanych	17.418	58	—	—	10.550	8	—	—	500	—	28.468	66	19.614	—	—	—	2.195	42
	b) „ syfilitycznych	10.613	40	—	—	610	20	—	—	—	—	11.223	60	10.870	—	—	—	256	60
6	Fundusz policyi krajowej	6.141	42	—	—	—	—	—	—	1.180	18½	7.321	60½	4.635	—	1.506	42	—	—
	Razem .	1,277.622	52	145.068	63	1,609.982	99	734.260	82½	225.760	94½	3,992.695	91	1,481.889	—	36.738	50	241.004	98
	Odtrąciwszy sumę dochodów	314.564	98	145.068	63	1,408.071	49	586.789	37½	552.609	35	3,007.103	82½	328.938	—			204.266	48
	Okazuje się { niedobór	963.057	54	—	—	201.911	50	147.471	45	—	—	1,312.440	49	—	—	—	—	—	—
	{ nadwyżka	—	—	—	—	—	—	—	—	326.848	40½	326.848	40½	—	—	—	—	—	—
	Na pokrycie niedoboru wpłynęło dodatków do podatków . .	985.592	8½	—	—	—	—	—	—	—	—	985.592	8½	1,004.551	—	—	—	18.958	91½

Wykaz statystyczny

chorych leczonych w szpitalu Św. Ducha w Krakowie w roku 1870.

Starostwo powiatowe		Liczba										
		Łóżek	leczonych chorych		dni pielęgnowania chorych		zmarłych chorych	umarłych dzieci ssących nie należących do liczby chorych	Dochód ogólny	Wychód ogólny	Kapitał czyli majątek zakładowy
			mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet					
		Oddział chorób syfilitycznych i naskórnych.									
	Szpital powszechny Św. Ducha w Krakowie	100	351	445	9443	16151	15	4	—	—	—
		Oddział umysłowo chorych.									
		36	47	50	6914	7421	9	—	—	—	—

UWAGA. Z powodu, że zarząd szpitalu Św. Ducha niemając ewidencyi dochodów ani wydatków, oraz kapitałów czyli majątku zakładowego — nie jest w możności wypełnić ostatnich trzech rubryk niniejszego wykazu.

Alegat 6.

Sprawozdanie

ruchu chorych dotkniętych chorobą syfilityczną lub naskórną jakoteż obłąkanych leczonych w szpitalu powszechnym Ś. Ducha w Krakowie w r. 1870.

	mężczyzn	kobiet	razem
A. Oddział chorób syfilitycznych i naskórnych.			
Z dniem 31. grudnia 1869 r. pozostało w szpitalu	41	63	104
Przybyło od d. 1. stycznia do 31 grudnia 1870 r.	310	382	692
liczono przeto w roku 1870	351	445	796
Z tej liczby wyszło: uleczonych	323	380	703
nieuleczonych	2	5	7
umarło	4	11	15
Pozostało w szpitalu z dniem 31. grudnia 1870 r.	22	49	71
Prócz wykazanych 15 zmarłych, umarło także 4. dzieci ssących 3. męzkiej a 1. żeńskiej płci nienależących do stanu chorych.			
Chorzy ci spędzili w szpitalu 25.594 dni, a w szczególności: mężczyzni 9.443 a kobiety 16151 dni, leczenie jednego chorego w przecięciu trwało dni $30\frac{179}{198}$, śmiertelność była jak 1: $53\frac{1}{15}$.			
B. Oddział umysłowo chorych.			
Z dniem 31. grudnia 1869 r. pozostało w szpitalu	17	19	36
Przybyło od d. 1. stycznia do 31. grudnia 1870 r.	30	31	61
leczono przeto w r. 1870	47	50	97
Z tej liczby wyszło: uleczonych	9	10	19
nieuleczonych	10	13	23
umarło	6	3	9
Pozostało w szpitalu z dniem 31. grudnia 1870 r.	22	24	46
Chorzy ci spędzili w szpitalu ogółem 14335 dni, a w szczególności: mężczyzni 6.914 a kobiety 7.421 dni; leczenie jednego chorego trwało dni $147\frac{77}{97}$, śmiertelność zaś była jak 1: $10\frac{7}{9}$.			
W obu powyższych oddziałach leczono przeto w ogóle	398	495	893
Z tej liczby wyszło: uleczonych	332	390	722
nieuleczonych	12	18	30
umarło	10	14	24
Pozostało w szpitalu z dniem 31. grudnia 1870 r.	44	73	117

Chorzy w obydwóch oddziałach spędzili w szpitalu ogółem 39.929 dni a w szczególności: mężczyzni 16357 a kobiety 23.572 dni; leczenie jednego chorego trwało dni $44\frac{737}{893}$, śmiertelność była jak 1: $37\frac{5}{24}$.

Sprawozdanie

Sprawozdanie

o ruchu chorych, położnic, mamek i podrzutków w Szpitalu Ś. Łazarza w Krakowie w r. 1870.

I. Szpital właściwy.

	mężczyzn	kobiet	razem
A. Oddział I. chorób wewnętrznych.			
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869 r.	45	49	94
Przybyło od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1870 r.	654	652	1306
Leczono przeto w ciągu roku 1870	699	701	1400
Z tej liczby wyszło: uleczonych	335	343	678
nieuleczonych	175	187	362
umarło	155	137	292
Pozostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	34	34	68
Chorzy ci spędzili w szpitalu dni 30.203 a w szczególności mężczyzni 14.740 kobiety 15.463 dni, kuracya jednego chorego trwała w przecięciu dni $21\frac{1}{7}$ a śmiertelność była jak $1 : 4\frac{50}{73}$.			
B. Oddział II. chorób zewnętrznych.			
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869	28	21	49
Przybyło od 31. Stycznia do 31. Grudnia 1870 r.	299	204	503
Leczono przeto w ciągu roku 1870	327	225	552
Z tej liczby wyszło: uleczonych	199	138	337
nieuleczonych	65	37	102
umarło	33	17	50
Pozostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	30	33	63
Chorzy ci spędzili w szpitalu dni 17.521 a w szczególności mężczyzni 10.079, kobiety 7.442 dni, kuracya jednego chorego trwała w przecięciu dni $31\frac{409}{532}$ śmiertelność była jak 1. $11\frac{2}{5}$.			
A zatem w obu oddziałach leczono ogółem	1026	926	1952
Z tej liczby wyszło: uleczonych	534	481	1015
nieuleczonych	240	224	464
umarło	188	154	342
Pozostało dnia 31. Grudnia 1870	64	67	131

Chorzy ci spędzili w szpitalu ogółem dni 47.724 a w szczególności mężczyzni 24.819, kobiety 22.905 dni, kuracya jednego chorego trwała w przecięciu dni $24\frac{1}{2}$, śmiertelność była jak 1. $5\frac{2}{3}$, umierających przywieziono do szpitalu w r. 1870. 21, między temi mężczyzn 12. kobiet 9, w powyższą ilość zmarłych wliczeni. W porównaniu z r. 1869 leczono mniej 227 t. j. mężczyzn 80. kobiet 147.

II. Zakład położnic i podrzutków.

C. Zakład położnic.

Pozostało dnia 31. Grudnia 1869	26
Przybyło od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1870	199
Leczono przeto w ciągu r. 1870	225
Z tej liczby wyszło: zdrowych	157
nie zupełnie uleczonych	27
umarło	29
Pozostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	12

Pomiędzy tą liczbą kobiet było rodzących 205, dzieci nieżywo urodzonych 21, po urodzeniu zmarłych 8. Kobiety te spędziły w zakładzie dni 4.107 przeto kuracya jednej w przecięciu trwała dni 18¼, śmiertelność ich była jak 1.: 8

D. Klinika dzieci.

	chłopcy	dziewczęta	razem
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869 r.	10	5	15
Przybyło od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1870	32	19	51
Leczono przeto w ciągu roku 1870	42	24	66
Z tej liczby wyszło: uleczonych	19	5	24
nieuleczonych	2	2	4
umarło	12	10	22
Zostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	9	7	16

Dzieci te spędziły w Zakładzie dni 5.474 a w szczególności chłopcy dni 2.855 dziewczęta 2.619 dni. Kuracya jednego dziecięcia trwała w przecięciu dni 83, śmiertelność była jak 1 : 3; między temi dziećmi było z Zakładu podrzutków 7, ze świata 59.

E. Mamki i dzieci ssące.

	Mamki	chłopcy	dziewczęta	razem
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869 r.	11	9	3	12
Przybyło od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1870:				
a) z zakładu położnic	68	80	67	147
b) z kliniki uniwersyteckiej	52	70	54	124
c) ze świata	3	7	4	11
d) podrzuconych	—	—	4	4
e) karmicielki ze wsi zwróciły chore	—	2	1	3
f) z matkami choremi na czas ich choroby	—	12	9	21
Było przeto w ciągu roku 1870	134	180	142	322
Z powyższej liczby uwolniono	122	—	—	—
wydano na wsie do karmienia	—	130	115	245
karmicielki po wyżywieniu odebrały	—	2	—	2
matki odebrały	—	8	4	12
umarło	1	36	15	51
Zostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	11	4	8	12

Mamki spędziły w Zakładzie dni 3.745, zaś dzieci 5.230 a w szczególności chłopcy 2.986 dziewczęta 2.244 dni Pobyt jednej mamki w Zakładzie trwał w przecięciu dni 28 a dziecięcia dni 16¼. Śmiertelność między dziećmi była jak 1 : 6⅓ Pomiędzy temi dziećmi było za opłatą 8, podrzuconych jak wyżej 4, na czas choroby matek 21. Bliźniąt było par 6., na wychowanie przyjęto mniej o 150 dzieci jak w roku 1869, a to z powodu uchwały sejmowej z d. 23. Października 1869., obowiązującej od 31. Grudnia t. r.

F. Dzieci w szkole Zakładu.

	chłopcy	dziewczęta	razem
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869 r.	23	17	40
Przybyło w roku 1870 zwróconych ze wsi	14	14	28
Było przeto w r. 1870	37	31	68
Z tej liczby umieszczono na opiece różnych osób	18	21	39
wydano do rzemiosł	9	—	9
matki odebrały	1	1	2
umarło	3	1	4
Zostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	6	8	14

Dzieci te spędziły w Zakładzie dni 8.774 a w szczególności chłopcy 4.530, dziewczęta 4.244 dni. Pobyt jednego dziecka w Zakładzie w przecięciu był 129. Zamieszczone wyżej 4. dzieci zmarłe, są już w liczbie zmarłych na oddziałach I. i II. wliczone gdzie były leczone.

G. Dzieci na wsiach u karmicielek.

	chłopcy	dziewczęta	razem
Pozostało dnia 31. Grudnia 1869 r.	859	896	1735
Wydano z Zakładu do karmienia w r. 1870	130	115	245
Było przeto na wsiach w r. 1870	969	1011	1980
Z tej liczby zwrócono do Zakładu po 10. latach	14	14	28
karmicielki wzięły za swoje	14	21	35
matki własne odebrały	14	22	36
umarło na wsiach	125	147	272
Pozostało dnia 31. Grudnia 1870 r.	802	807	1609

Dzieci te spędziły na wsi dni 573.533 a w szczególności chłopcy 277.030 dziewczęta 296.503 dni, śmiertelność była jak 1 : 7 czyli 14 na sto.

Alegat 8.

Szpital Św. Łazarza w Krakowie.

| w roku | Szpital właściwy | | | | | | | Zakład położnic i podrzutków | | | | | | |

Alegat 9.

Przegląd

chorych leczonych w szpitalu powszechnym lwowskim w roku 1870.

Nazwa oddziału	Z końcem roku 1869. pozostało			W roku 1870. przybyło			Suma stanu chorych			Wydalono			Umarło			Pozostało z końcem roku 1870.			Uwaga	Stosunek	
	M.	K.	razem	M.	K.	razem	M.	K.	razem	M.	K.	razem	M.	K.	razem	M	K	razem		wyzdrowienia	śmiertelności
Chorób wewnętrznych	45	54	99	905	739	1644	950	793	1743	688	596	1284	186	136	322	76	61	137		73.67	18.53
„ zewnętrznych	39	28	67	534	253	787	573	281	854	494	230	724	40	27	67	39	24	63		84.76	7.84
Klinika chorób wewnętrznych	2	7	9	46	28	74	48	35	83	32	19	51	11	13	24	5	3	8		61.45	28.91
Klinika chorób zewnętrznych	8	7	15	66	32	98	74	39	113	59	30	89	6	5	11	9	4	13		78.76	9.73
Chorób kobiet	—	7	7	—	101	101	—	108	108	—	88	88	—	10	10	—	10	10		81.48	9.24
„ ócz	12	20	32	159	113	272	171	133	304	156	119	275	—	—	—	15	14	29	Fundusz szpitalny	91.77	0.00
„ kiłowych	43	57	100	562	613	1175	605	670	1275	540	606	1146	—	6	6	65	58	123		89.88	0.04
„ skórnych	13	14	27	145	101	246	158	115	273	148	104	252	—	1	1	10	10	20		92.30	0.03
Razem	162	194	356	2417	1980	4397	2579	2174	4753	2117	1792	3909	243	198	441	219	184	403		82.22	9.48
Zakład położnic kobiet	—	44	44	—	407	407	—	451	451	—	388	388	—	17	17	—	46	46		86.03	3.76
Zakład położnic dzieci	7	12	19	187	168	355	194	180	374	157	157	314	26	16	42	11	7	18	Fundusz położnic	84.22	11.23
Razem	7	56	63	187	575	762	194	631	825	157	545	702	26	33	59	11	53	64			
Zakład obłąkanych	127	135	262	177	129	306	304	264	568	133	90	223	56	35	91	115	139	254	Fundusz obłąkanych	39.26	16.02
Suma ogólna	296	385	681	2781	2684	5465	3077	3069	6146	2407	2427	4834	325	266	591	345	376	721		78.32	9.59

W zakładzie	Z końcem roku 1869. pozostało			W roku 1870. przybyło			Stan ogólny			Wydalono			Umarło			Pozostało z końcem roku 1870.		
	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem
horych	162	194	356	2417	1980	4397	2579	2174	4753	2117	1792	3909	243	198	441	219	184	403
obłąkanych	127	135	262	177	129	306	304	264	568	133	90	223	56	35	91	115	139	254
położnic kobiet	—	44	44	—	407	407	—	451	451	—	388	388	—	17	17	—	46	46
położnic dzieci	7	12	19	187	168	355	194	180	374	157	157	314	26	16	42	11	7	18

Alegat 10.

Kontrakt.

Między Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z jednej a Maryą Talbot Wizytatorką Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego à Paulo, imieniem tegoż Zgromadzenia działającą z drugiej strony, zawarty zostaje względem dozoru i obsługi chorych w Lwowskim szpitalu powszechnym kontrakt następujący:

Art. 1. Siostry Miłosierdzia Św. Wincentego à Paulo obejmują z dniem 1. Grudnia 1870. r. pielęgnowanie chorych i wewnętrzny dozór w Zakładzie Lwowskiego szpitalu powszechnego a to wedle artykułów następujących:

Art. 2. Liczba Sióstr Miłosierdzia oznacza się na dwadzieścia sześć. W miarę tych sił mają one osobiście opatrywać i obsługiwać chorych umieszczonych w gmachu głównym i filiach przez Wydział krajowy wskazanych, w których Siostrom dane będzie pomieszkanie z wyjątkiem: *a*) położnic, *b*)chorych syfilitycznych, *c*) chorych płacących za siebie w pierwszej klasie. Przy oddziałach pod *a*), *b*), *c*), wymienionych, mają one wszakże doglądać służbę do tych oddziałów przydzieloną.

Oddział obłąkanych mężczyzn całkiem jest wyjęty z pod dozoru Sióstr Miłosierdzia.

Art. 3. Pomoc religijna dla chorych należy jak dotąd do szpitalnych kapelanów.

Siostry Miłosierdzia niezależą od tychże kapelanów i mają zupełną wolność i swobodę zachowywania swych reguł i konstytucyi, jakoteż stosunków z wyższymi przełożonymi swego Zgromadzenia.

Art. 4. Siostry Miłosierdzia obowiązane są wypełniać jak najdokładniej polecenia lekarzy i należycie pielęgnować chorych, a ich Przełożona jest odpowiedzialną za ścisłe wykonanie tych obowiązków. Przydzielanie Sióstr do różnych oddziałów należy do Przełożonej.

Dyrekcya szpitalu będzie dawała Przełożonej Sióstr Miłosierdzia obowiązujące wskazówki, tyczące się przepisów lekarskich.

Pod względem obowiązków odnoszących się do zakładu jako to: dozoru i obsługi chorych, dozoru nad służbą, bielizną i t. d. Siostry Miłosierdzia będą zależały od władzy administracyjnej szpitalu i obowiązane są stosować się do praw i statutów zakładu.

Przełożona Sióstr będzie od Dyrekcyi otrzymywała polecenia i uwagi w rzeczach odnoszących się do obowiązków Sióstr, do sług i porządku domowego, a rzeczą Przełożonej będzie czuwać nad należytem ich wykonaniem. W razie nieporozumień między Dyrekcyą szpitalu a Siostrami Miłosierdzia rozstrzyga takowe Wydział krajowy, Siostry Miłosierdzia winne jednak zastosować się tymczasowo do poleceń Dyrekcyi.

Art. 5 Wydział krajowy włoży na Dyrekcyę, urzędników i lekarzy szpitalnych obowiązek zachowania się zawsze z należytą uprzejmością względem Sióstr Miłosierdzia.

Art. 6. Rozdzielanie chorych po salach, ich przyjmowanie i wydalanie należy do Dyrekcyi, lekarzy i zarządu szpitalnego. Do zarządu należy także przechowywanie rzeczy, będących własnością chorych.

Zmarli w szpitalu będą wynoszeni do trupiarni zostającej pod dozorem zarządu szpitalnego, który się też zajmie pogrzebem.

Art. 7. Do pomocy w opatrywaniu chorych dodani będą Siostrom Miłosierdzia posługacze lub posługaczki, rachując najmniej po jednemu na dwudziestu chorych.

Przyjmowanie i oddalanie posługaczy i posługaczek równie jak przydzielanie ich do różnych sal i oddziałów w miarę potrzeby i uzdolnienia należy do Przełożonej Sióstr Miłosierdzia, pod której rozkazami zupełnie zostawać będą. Dyrekcyi szpitalu wolno jednak każdego czasu zażądać od Przełożonej ażeby niezdolnych oddaliła.

Płacę dla posługaczy, posługaczek i innych służących stałych oznaczać będzie Wydział krajowy za porozumieniem z Dyrekcyą szpitala i z Przełożoną Sióstr Miłosierdzia Płacę tę pobierać będą z kasy szpitalnej na mocy spisów sporządzonych przez Przełożoną Sióstr i potwierdzonych przez Dyrekcyę szpitalu.

Art. 8. Odźwierny szpitalu, odźwierny oddziału obłąkanych i inni słudzy nie należący wyłącznie do oddziałów powierzonych Siostrom Miłosierdzia nie podlegają tymże, lecz Dyrektorowi lub rządcy szpitalnemu przez których będą przyjmowani i odprawiani.

Dyrekcya i zarząd szpitalu mają obowiązek bronienia powagi Sióstr Miłosierdzia w obec tych swoich podwładnych i w obec chorych.

Art. 9. Siostra przełożona będzie miała klucz od furty wewnętrznej, która w nocy będzie zamknięta, ażeby do powierzonych Siostrom oddziałów w nocy nikt bez ich wiedzy nie wchodził.

Chorzy jednakże będą przyjmowani do szpitala o każdej porze, a Dyrektorowi szpitalu, lekarzom szpitalnym i innym osobom nadzór nad szpitalem mającym, wolno będzie wchodzić do szpitalu tak w dzień jak w nocy.

Art. 10. Przy objęciu obowiązków w szpitalu przez Siostry Miłosierdzia spisany zostanie dokładny inwentarz ruchomości.

Siostry Miłosierdzia mają obowiązek czuwania nad całością inwentarza i nad utrzymaniem należytego porządku w domu.

Kontrola w tej mierze należy do Dyrekcyi i rządcy szpitalnego.

Fundusz szpitalny będzie ponosił koszta potrzebnych reperacyi i uzupełnienia braków inwentarza.

Siostry Miłosierdzia winne we wszystkiem czego od zarządu potrzebować mogą odnosić się bezpośrednio do Dyrekcyi szpitalnej, która słuszne ich żądania uwzględni i natychmiast spełnić poleci.

Art. 11. Siostry Miłosierdzia biorą na siebie obowiązek przyrządzania lekarstw prostych, jako to: odwarów, wymoków, plastrów i t. p. z materyałów dostarczanych przez miejscową aptekę.

Art. 12. Siostry Miłosierdzia będą się zajmowały pralnią dla całego szpitalu, a zatem i dla oddziałów, w których pielęgnowanie chorych nie będzie im powierzone. Praczki i inne osoby najemne płacone będą z kasy szpitalnej na mocy spisów sporządzanych przez Przełożoną, a potwierdzanych przez Dyrekcyę szpitalu.

Art. 13. Siostry Miłosierdzia będą utrzymywały dla całego szpitalu magazyn podręczny i pod ścisłym rachunkiem będą wydawały bieliznę i inne przedmioty także do oddziałów z pod ich dozoru wyjętych.

Z magazynu głównego, zostającego pod kluczem rządcy szpitala wydawane będą potrzebne przedmioty do magazynu podręcznego za kwitami Siostry Przełożonej.

Rzeczy zużyte odbierać będzie zarząd szpitalny od Sióstr pod rachunkiem i będzie im wydzielał część potrzebną na łaty.

Art. 14. Jeżeli Przełożonej Sióstr powierzone zostaną fundusze na opędzenie drobnych wydatków, winna będzie co miesiąc zdawać z nich ścisły rachunek, przyczem zaliczona jej będzie pewna kwota na miesiąc następny.

Art. 15. Gdyby Wydział krajowy zażądał, obowiązane są Siostry Miłosierdzia objąć zarząd lub dozór kuchni. W takim razie bliższe określenie wzajemnych praw i obowiązków będzie przedmiotem osobnego zawrzeć się mającego układu.

Art 16. Dla pierwszych dwudziestu sześciu Sióstr opłaca fundusz szpitalny po 200 złr. w. a. na pierwsze urządzenie, a mianowicie:

a) po sto dwadzieścia złr. w. a. na pościel, bieliznę stołową, sprzęty domowe i tym podobne rzeczy, które jako własność szpitalu wciągnięte zostaną do inwentarza;

b) po ośmdziesiąt złr. w. a na odzież i bieliznę stanowiącą własność Sióstr.

Całe koszta tego pierwszego urządzenia w sumie pięciu tysięcy dwustu złr. w. a. zostały już zapłacone w zupełności do rąk wizytatorki Zgromadzenia.

Art. 17. Siostry Miłosierdzia otrzymają na koszt funduszu szpitalnego potrzebne pomieszkanie, opał, światło i opranie.

Każda z Sióstr obecnych w szpitalu będzie pobierała rocznie po dwieście złr. w. a. Należytość ta będzie wypłacana przez kasę szpitalną w ratach kwartalnych Przełożonej Sióstr, która z tych pieniędzy nie będzie zdawała rachunku.

Art. 18. Koszta podróży pierwszych Sióstr opłaci fundusz szpitalny, jakoteż koszta podróży Sióstr, któreby przybyły w miejsce zmarłych lub emerytowanych, albo były zażądane przez Wydział krajowy nad liczbę niniejszym kontraktem oznaczoną. Koszta te ponosi fundusz szpitalny tylko w granicach Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Siostry później zażądane, pomieszczone będą pod temi samemi warunkami co i pierwsze.

Art. 19. Siostry chorobą dotknięte będą pielęgnowane i opatrywane, Siostry zmarłe zaś pochowane kosztem funduszu szpitalnego.

Pogrzebem Siostry zmarłej zajmie się Przełożona Sióstr, która na każden pogrzeb odbierze z kasy szpitalnej ryczałtową kwotę dwudziestu pięciu złr. w. a.

Siostry, które w Lwowskim szpitalu powszechnym przynajmniej 10 lat przepędzą i z powodu wieku lub utraty zdrowia nie będą już mogły być czynne, będą miały prawo do pozostania nadal w tym szpitalu i do bezpłatnego pomieszkania z opałem, światłem i opraniem, na wikt zaś otrzymają po sto dwadzieścia złr. w. a. Liczba takich emerytek, które wedle możności lżejsze posługi wykonywać będą, ogranicza się do pięciu.

Siostrom w miejsce tych emerytek sprowadzonym, dostarczone będą z funduszów szpitalnych nowe przedmioty inwentaryczne w miarę potrzeby.

Art. 20. Przełożonej Sióstr Miłosierdzia wolno będzie przyjmować do szpitalu postulantki do liczby sześciu, które pełnić będą różne obowiązki przy szpitalu, do jakich przez Przełożoną zostaną przeznaczone.

Panny te nie będą utrzymywane kosztem fundu szu szpitalnego, tylko w razie choroby udzieloną im będzie bezpłatnie pomoc lekarska, jakiej by potrzebować mogły.

Art. 21. Wydział krajowy ma prawo żądać usunięcia Przełożonej Sióstr, gdyby ta jemu okazała się nieodpowiedną.

Zmiany Sióstr może żądać tak Wydział krajowy jak i Przełożona. Koszta zmiany ponosi strona, która jej zażądała.

Art. 22. Umowa niniejsza, która nie odnosi się do klinik w szpitalu umieszczonych, obowiązuje tak długo, dopóki przez jednę ze stron konraktujących nie będzie wypowiedzianą. W tym razie przestanie obowiązywać w sześć miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Art 23. Kontrakt w jednym egzemplarzu spisany, złożony zostaje w archiwum Wydziału krajowego dla użytku obudwu stron kontraktujących.

Lwów dnia 1. Grudnia 1870. r.

Alegat 11.

Wykaz

stanu dzieci w zakładach krajowych podrzutków na początku i z końcem 1870 r tudzież liczby przyjętych dzieci w latach 1867—1870.

	Było w zakładzie		Przyjęto			Przyjęto w r. 1870.				
							Na mocy §. 3. ustawy kr. z d $^{9}/_{12}$ 1869. Nr. 43. Dz. u. k.			
	1. stycznia 1870.	31. grudnia 1870.	w r. 1867.	w r. 1868.	w r. 1869.	Z prawa	Na stałe	Czasowo	Razem przyjął Wydział kraj.	Ogółem przyjęto
Fundusz podrzutków we Lwowie	2872	2543	621	618	475	242	21	17	38	280
Fundusz podrzutków w Krakowie	1603	1612	395	423	398	236	6	3	9	245

Alegat 12.

Wykaz statystyczny

dzieci pielęgnowanych w zakładzie podrzutków we Lwowie.

Za rok	Pozostało z końcem roku			Przyjęto			Z tych było z kliniki położniczej			Ogółem przebywało			Ubyło w ciągu roku: Umarło			Wypis z ukończonym 10. rokiem życia			Odebrano na wychowanie			Razem			Pozostało z końcem roku			Porównanie stanu ogólnego
	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	chłopców	dziewcząt	Razem	
1870.	**1869.**																								**1870.**			Z końcem r. 1869. **2892.**
	1395	1497	2892	134	146	280	110	119	229	1529	1643	3172	144	123	267	98	117	215	54	73	127	296	313	609	1233	1330	2563	Z końcem r. 1870. **2563.**
1871. do końca Maja 1871.	**1870.**																								do końca Maja **1871.**			Z końcem Maja 1871 r. **2395.**
	1233	1330	2563	75	56	131	70	53	123	1308	1386	2694	57	60	117	64	51	115	33	34	67	154	145	299	1154	1241	2395	

Alegat 13.

Główniejsze dane z zatwierdzonych na rok 1871. budżetów gminnych szpitali powszechnych.

	Miejscowość	Ogół dni leczenia w roku				średni dzienny stan chorych	dzienna taksa leczenia	Dochody złr. w. a.		Wydatki złr. w. a.						Całoroczny		dzienny na osobę koszt	
		1868.	1869.	1870.	średnio na r. 1871.		centów	z funduszu zakładowego	z kosztów leczenia według taksy	czynsz najmu lokalu	wikt dla chorych	lekarstwa	płace i zasługi: lekarzy	urzędników	dozorców i posługaczy	dochód	wydatek	żywności	leków
																złr. w. a.		centów	
1	Biała	14116	14308	14860	14430	40	50	578	7215	—	3500	1200	200	300	292	7793	7233	24 1/4	8 1/4
2	Bochnia . . .	23191	20814	16748	18000	50	42	1054	7560	1200	3500	1200	300	360	413	13354	8772	19	8 1/3
3	Brody	14867	11265	11559	12500	35	35	1274	4375	—	2200	800	350	240	206	11311	8840	17 3/5	6 2/5
4	Drohobycz . . .	8370	9173	10736	10700	30	43 1/2	45	4654	500	1200	375	300	360	466	8520	8520	12	3 1/2
5	Przemyśl . . .	21000	20502	19833	20500	60	42	865	8610	460	3000	2000	306	450	610	12293	10192	15	10
6	Nowy Sącz. . .	23792	19579	15676	17500	50	37	—	6475	—	3000	400	200	600	429	12595	9961	17 1/4	2 1/4
7	Stanisławów . .	29222	34163	27937	30000	85	38 1/2	96	11550	—	5200	1708	563	891	831	22857	13054	17 1/3	5 2/3
8	Wadowice . . .	7249	5901	4430	5800	17	40	—	2320	312	1200	210	210	120	175	2852	2552	21	3 2/3
9	Żółkiew. . . .	11919	8055	6627	7000	20	42	—	2940	—	1050	700	200	200	315	5766	5148	15	12

Wykaz

zaliczek zwrotnych danych z funduszu krajowego na rozmaite budowy drogowe w skutek rozporządzeń c. k. Namiestnictwa.

Poz.	Data rozporządzenia	liczba	Wyszczególnienie	Należytość zł.	Należytość ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Uwagi
1	$^{15}/_{5}$ 1865	1.743	Z zaliczki Naczelnikowi obwodowemu Sądeckiemu na budowę dróg w tamtejszym obwodzie w kwocie 8.000 zł. danej — reszta	3.799	15	—	—	
2	$^{2}/_{5}$ 1863	76.434	Od funduszu krajowego węgierskiego z powodu budowy drogi Sądecko-Nedeckiej . . .	3	96½	—	—	
3	$^{29}/_{5}$ 1863	27.257	Od konkurencyi za restauracyę budowy wodnej Nr. 3. nad Wisłą obok Sarnowiec . . .	70	62	—	—	
4	$^{6}/_{10}$ 1864	45.889	Od konkurencyi zaliczka na szuter do drogi Tyśmienica-Kołomyjskiej	1.000	—	1.000	—	do poz. 4. Uiszczono w Grudniu 1869 r.
5	$^{18}/_{4}$ 1866	20.882	Od konkurencyi zaliczka na zaspokojenie gmin przy drodze Sielec-Zaleszczyckiej	5.750	—	—	—	
6	$^{1}/_{4}$ 1863	42.756	Od konkurencyi drogi Bełzec - Jarosławskiej zaliczka na zaspokojenie Rosenfelda za dostarczony materyał	10.461	92½	—	—	
7	$^{9}/_{12}$ 1864	18.009	Od konkurencyi zaliczka na drogę Baligród-Lutowiska	10.000	—	5.444	87	do poz. 7. Uiszczono po dzień 1. Lipca 1871 r.
		17.915						
		17.697						
8	$^{7}/_{1}$ 1866	$\frac{68294}{865}$	Od konkurencyi zaliczka na konserwacyę drogi Sanocko-Przemyskiej	800	—	—	—	
9	$^{9}/_{2}$ 1866	52.201	Od gminy Iwonicz zaliczka na budowę drogi do Iwonicza	493	40	493	40	do poz. 9. Uiszczono w r. 1870
10	—	—	Od funduszu drogowego zasługa Józefa Teodorowicza za Marzec i Kwiecień 1862. wypłacona przez c. k. kasę w Stanisławowie	20	—	—	—	
11	$^{4}/_{1}$ 1866	65	Od konkurencyi drogi Sielec - Zaleszczyckiej . . . . . 4000 zł.					do poz 11. Uiszczono w Maju 1871 r.
	$^{4}/_{3}$ 1866	6073	Od konkurencyi drogi Sielec - Zaleszczyckiej . . . . . 4000 zł.	8.000	—	481	—	
12	$^{12}/_{12}$ 1860	60.156	Od konkurencyi zaliczka na restauracyę drogi Skała - Zaleszczyckiej	2.000	—	—	—	
13	$^{31}/_{3}$ 1865	18.364	Od konkurencyi za stawianie rogatki na drodze Brzeżany - Podwołoczyskiej	28	10	—	—	
14	$^{2}/_{5}$ 1866	21.838	Od konkurencyi obwodu Czortkowskiego zaliczka na drogi obwodowe	4.000	—	—	—	
15	$^{20}/_{1}$ 1866	940	Od konkurencyi drogi Bełzec - Jarosławskiej zaliczka na zaspokojenie Rosenfelda za dostarczony materyał	6.000	—	—	—	
			Razem . . .	50.427	16	5.419	27	

Lwów dnia 28. Lipca 1871.

Index

Wykaz

zaliczek zwrotnych, danych z funduszu krajowego na rozmaite budowy drogowe w skutek rozporządzeń Wydziału krajowego.

Poz.	Data rozporządzenia	liczba	Wyszczególnienie	Należytość zł.	Należytość ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Uwagi
1	13/11 1867	11878	Od konkurencyi powiatu w Jarosławiu za dane naczelnikowi na budowę mostu nad Sanem .	6.000				
2	22/1 1868	831	Od dtto za dtto	6.000				
3	17/6 1867	5692	Od konkurencyi za dane na budowę drogi Śniatyn – Horodenka	5.000		5.000		
4	16/6 „	7151	Od konkurencyi za dane nagłe roboty w powiecie Sanockim	1.000				
5	—	7180	Od konkurencyi za dane na nagłe roboty w powiecie Przemyskim	1500				do poz. 6.
6	12/10 „	10623	Od konkurencyi za dane na odbudowanie wałów nad Sanem i Wisłą w powiecie Tarnobrzeskim	10.000		1.548	71½	od pozostającej należytości w kw. 8.451 28½
7	10/9 1868	7890	Od Wydziału powiatowego w Tarnowie za dane na drogi powiatowe	1.000		1.000		odpisano do likw. 1855/71 3 451 28½
8	23/3 „	2780	Od konkurencyi za dane naczelnikowi w Jarosławiu na budowę mostu nad Sanem . . .	2.000				
9	11/5 „	4709	Od dtto za dtto	3.500				
10	1/11 „	13330	Od dtto za dtto	1.278	94			
11	17/12 „	12052	Od dtto za dtto	447	24½			
12	8/3 1869	1872	Od Wydziału powiatowego w Wieliczce zaliczka bezprocentowa na budowę mostu nad Rabą	2.500				
13	25/1 „	12951 1868	Od konkurencyi drogi Bełzec-Jarosławskiej za dane Markusowi Alexandrowiczowi za budowę mostu Nr. 25	416	94			
14	15/6 „	7578	Od Rady powiatowej w Tarnowie za dane na budowę dróg powiatowych	4 000		4.000		
			Razem	44.643	12½	11.548	71½	
			do tego odpisana kwota			3.451	28½	
			Razem			15.000		
			Z porównania	15.000				
			Okazuje się z ległość . . .	29.643	12½			

Lwów dnia 28. Lipca 1871.

Okólnik

do wszystkich Wydziałów powiatowych.

L. 12.607.

Paragraf 21. ust. drog. zawiera ogólne postanowienia względem uprzątania śniegów i niecierpiącej zwłoki naprawy szkód, zrządzonych przez wypadki elementarne (żywiołowe) na drogach krajowych i powiatowych.

Mieszkańcy osad, powołanych uchwałą Rady pow., obowiązani są za wynagrodzeniem, ustanowionem przez Wydział krajowy, roboty te wykonywać.

Postanowienia powyższe nie zawsze bywają w praktyce należycie zastosowywane.

Niektóre Wydziały pow. odnoszą je tylko do zgartywania śniegów, inne znów do wszystkich robót, wywołanych wypadkami elementarnemi.

To pojmowanie ustawy i tamto jest błędne.

Postanowienia rzeczonego §. obowiązują mieszkańców osad położonych w pobliżu dróg krajowych i powiatowych tak do zgartywania i uprzątywania śniegów, jakoteż do naprawy szkód zrządzonych przez wypadki żywiołowe, lecz naprawy takiej, która nie cierpi zwłoki. A pod niecierpiącemi zwłoki naprawami szkód, zrządzonych przez wypadki elementarne rozumieć należy, roboty w czasie tychże wypadków na razie potrzebne, n. p. odbijanie kry od mostów, szybkie zasypanie przerw za pomocą faszyn, tymczasowe przywrócenie komunikacyi na drodze, a w szczególe na moście i t. d., nie zaś roboty, które przy dalszej naprawie uszkodzonych przedmiotów wykonywane być muszą i przez dłuższy czas trwają. Tylko roboty pierwszego rodzaju wraz z robotami około uprzątywania śniegów objęte są §. 21. ust. drog., i tylko te roboty wykonywane być muszą przez odnośne osady za wynagrodzeniem, ustanowionem przez Wydział krajowy.

Wszelkie inne roboty, wywołane wypadkami żywiołowemi, należą do robót zwyczajnych i za nie wypada wypłacać robotnikom zwykłą cenę miejscową.

Różnicy tej należy ściśle przestrzegać, aby z jednej strony nie narażać funduszu krajowego na niepotrzebne wydatki, z drugiej zaś nie czynić krzywdy gminom w razach, w których one nie są obowiązane do wykonywania robót za wynagrodzeniem niższem od cen miejscowych. Na r. 1870 ustanowił Wydział krajowy niemal dla wszystkich powiatów cenę na roboty, objęte §. 21. ust. drog. Celem oznaczenia tejże ceny na r. 1871 i lata następne, przedłoży nam Wydział pow. najdalej do końca b. m. swój wniosek, na podstawie którego ustanowimy nie tylko cenę robotnika pieszego, lecz także cenę robotnika ciągłego z uwagi na to, że częstokroć zdarzyć się mogą takie szkody przez wypadki żywiołowe zrządzone, których za pomocą roboty pieszej nie będzie można naprawić. Ceny te nietylko w 1871 r., lecz także i w latach następnych będzie Wydział krajowy tak długo uważał za obowiązujące, dopóki zmienione stosunki oznaczenia nowych cen wymagać nie będą.

Tejże zasady trzymać się także należy co do okręgów i kolei osad, powołanych przez Radę pow. do wykonania robót, objętych §. 21. ustawy drogowej.

Wszelkie zmiany w tej mierze przedsiębrane być mogą w razie potrzeby tylko przez Radę powiat. Odnośne uchwały zechce Wydział powiatowy podać do wiadomości Wydziału krajowego, który tak co do cen ustanowionych, jakoteż i co do okręgów i kolei osad powołanych, ścisłą ewidencyę utrzymywać będzie.

Okręgi osad powołanych do wykonywania robót za wynagrodzeniem przez Wydział krajowy ustanowionem, nie tyczą się atoli przestrzeni dróg krajowych i powiatowych, wiodących wewnątrz osad, albowiem na mocy rozporządzenia gubernialnego z d. 22. marca 1825. l. 15.775 i dekretu gubern. z d. 28. stycznia 1825. l. 3.622 w zestawieniu z §. 27. ust. gmin, należy zgartywanie i uprzątywanie śniegów, tak samo jak zgartywanie błota z dróg publicznych i czyszczenie rowów przy tychże drogach, do obowiązków właściwych gmin, jakeśmy to już okólnikiem z dnia 25. czerwca 1870. do l. 6.822 wypowiedzieli.

Dla uwidocznienia tych części dróg krajowych, na których zgartywanie śniegów nie powinno odbywać się kosztem funduszu krajowego, lecz staraniem osady odnośnej, przedłoży nam Wydział powiatowy najdalej do 15. listopada r. b. odpowiedni wykaz, sporządzony przez konduktora według mil, ćwierci i sążni.

We Lwowie dnia 7. Października 1871. r.

Alegat 17.

Okólnik

do wszystkich Wydziałów powiatowych i Inżynierów okręgowych.

Według §. 25. it. c. instrukcyi administracyjnej z 8. Marca 1870. l. 15.079, obowiązani są konduktorowie dróg krajowych na podstawie rejestru przychodu i rozchodu szutru, z końcem każdego miesiąca przedkładać Inżynierowi okręgowemu w dwóch egzemplarzach.

1. Wykaz ilości szutru znajdującego się na każdej ćwierci mili wedle wzoru 5.

2. Wykaz postępu dostawy wedle wzoru 6.

Inżynier okręgowy obowiązany jest jeden egzemplarz tych wykazów zatrzymać u siebie, drugi zaś potwierdzony przesłać Wydziałowi krajowemu.

W praktyce okazało się jednak, że wykazy te nie są dostateczne, nie przedstawiają one bowiem dokładnego poglądu na właściwy stan i na postęp dostawy materyału kamiennego.

Wydział krajowy postanowił zatem zaniechać powyższe wykazy z początkiem roku 1871., a natomiast zaprowadzić jeden wykaz wedle załączonego formularza, z którego potrzebna ilość drukowanych egzemplarzy Inżynierom okręgowym, do zaopatrzenia takowemi konduktorów jednocześnie przesyła się.

Dla objaśnienia tego wykazu Wydział krajowy nadmienia:

1. Kamień nietłuczony lub szaber za grubo tłuczony, jako też żwir górski lub rzeczny, mieszczący w sobie grube kamyki uważa się za materyał w stanie surowym.

2. Materyał w stanie surowym, jeżeli nie jest porządnie ułożony w stosy lub pryzmy przepisanej miary, do wykazu się nie wciąga.

3. Kamień należycie potłuczony na szaber i oczyszczony, jako też żwir dokładnie przerafowany i niemieszczący w sobie grubych kamyków, uważa się za gotowy materyał kamienny.

4. Gotowy materyał kamienny w pryzmach nie mających przepisanej miary, uważa się za materyał w stanie surowym, lecz tylko w tenczas, gdy rzeczywista wartość takich pryzm nie jest mniejszą od kamienia nietłuczonego lub grubego żwiru ułożonego bądź w stoski bądź w pryzmy należytych wymiarów, w razie przeciwnym do wykazu się nie wciąga.

5. Dopóki pryzma szabru lub żwiru całkowicie rozsypaną nie zostanie, figuruje w wykazie jako cała, i dopiero po zupełnem jej użyciu zamieszcza się w rubryce ubytku — ilość zaś napoczętych pryzm winna być w rubryce «Uwaga» uwidocznioną.

6. Jeżeli dostawa szutru w przeszłych latach zakontraktowana, na rok bieżący przeniesioną została, ma być postęp takowej osobno wykazywany.

Według tych skazówek, ma być wykaz dla każdej drogi z końcem każdego miesiąca przez dotyczących konduktorów sporządzony i w dwóch egzemplarzach Inżynierowi okręgowemu przedłożony.

Inżynier okręgowy zatwierdza jeden egzemplarz tego wykazu i przedkłada go po sprawdzeniu przez dotyczącego p. Inspektora drogowego Wydziałowi krajowemu najdalej do 10. następnego miesiąca.

Termin ten peryodyczny ma być pod odpowiedzialnością Inżyniera ściśle dotrzymywany.

Pierwszy wykaz, który ma być Wydziałowi krajowemu do 10. Stycznia 1871. przedłożonym, nie potrzebuje być wypełniony we wszystkich rubrykach.

Wykaz ten będzie stanowić podstawę przyszłej ewidencyi, dla tego najbardziej nam na tem zależy, aby dokładnie wykazanym był stan dostawy z końcem Grudnia 1870. w rubrykach:

a) Przeznaczono na konserwacyę drogi (Tutaj ma być wykazaną zabezpieczona w licytacyi ilość pryzm szutru za dotyczący rok).

b) Nałamano kamienia razem . . . . .

c) Pozostaje do nałamania . . . . .

d) Dostawiono na drogę «razem» w stanie surowym . . . .

e) Potrzeba jeszcze dostawić «razem» . . . . . .

f) Dostawiono szabru lub żwiru «razem» . . . . . .

g) Pozostaje do ukończenia dostawy «razem» . . . . . w końcu

h) w ostatniej rubryce «w ogóle znajduje się» . . . . . .

W uwadze należy powołać się na rozporządzenie Wydziału krajowego zatwierdzające kontrakta dostawy, lub też także zezwalające na przedłużenia terminów dostawy, albo też inne ważne momenta, mające wpływ na postęp dostawy.

Wykazy te mają być przedkładane bez relacyi tylko pod adresem Wydziału krajowego.

Lwów 30. Listopada 1870.

Okólnik

do Inżynierów okręgowych dtto. 1go Lutego 1871. do l. 343.

W myśl rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 30. Listopada 1870 l. 15.986 winni konduktorowie sporządzone z końcem każdego miesiąca szczegółowe wykazy dostawy i użycia szutru na drodze krajowej przez nich nadzorowanej, natychmiast i bezpośrednio przesłać Inżynierowi okręgowemu, który je po sprawdzeniu przez dotyczącego p. Inspektora drogowego pod własną odpowiedzialnością najdalej do 10. następnego miesiąca Wydziałowi krajowemu przedłożyć ma. Ponieważ już w pierwszym miesiącu ta niedogodność się pojawiła, że z powodu opóźnienia lub zupełnego zaniechania żądanego od pp. Inspektorów sprawdzenia, Wydział krajowy rzeczone wykazy bardzo późno odebrał, a ponieważ Wydziałowi krajowemu przedewszystkiem na tem zależy, aby o wykonaniu dostawy i należytem użyciu materyału kamiennego celem zarządzenia odpowiednich środków zaradczych jak najrychlejszą powziął wiadomość, przeto zechce Pan polecić konduktorom, aby stosując się do wspomnionego rozporządzenia, w mowie będące wykazy Panu bezzwłocznie z końcem miesiąca przesyłali. Pan zaś przedłożysz nam takowe w ustanowionym terminie o tyle tylko przez właściwych Inspektorów sprawdzone, o ile to bez uchybienia danemu terminowi uskutecznionem być może. Za ścisłe dotrzymanie wskazanego powyż terminu czynimy więc bezwzględnie Pana odpowiedzialnym. Chcąc atoli zarazem nabyć to przekonanie, że zamieszczone w wykazie cyfry z rzeczywistym stanem się zgadzają i żadna w ich zapisie nie zaszła pomyłka, polecamy Panu, abyś poniżej zatwierdzenia swego na wykazie uwidocznił, czyli i kiedy w ciągu miesiąca stan dostawy i użytku szutru przez Pana na miejscu był sprawdzonym. Wreszcie musimy nadmienić, że konduktorowie pozostają i nadal obowiązani, wykazywać Wydziałowi powiatowemu drogą zarządzającemu każdorazowy stan dostawy i jej użycia, aby tenże nietylko o wszystkich w tym względzie zachodzących zmianach bez przerwy był zawiadomionym ale zarazem mógł czuwać nad dopełnieniem zawartych kontraktów.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 8. Grudnia 1870. do l. 16,237.

L. 16237.

Zbierając w jeden pogląd i uzupełniając wskazówki dawane Wydziałowi powiatowemu przy rozmaitej sposobności w sprawie zgartywania śniegów z dróg krajowych, postanawia Wydział krajowy co następuje:

1. Roboty około zgartywania śniegów o tyle tylko przedsiębrać należy, o ile wymaga tego konieczność przywrócenia przerwanej komunikacyi.

Śnieg jednostajną warstwą pokrywający drogę nie jest dla niej szkodliwym, owszem chroni ją od mrozów i ubezpiecza od uszkodzeń a zatem niepowinien być usuwanym z powierzchni drogi.

Rozgartywanie śniegu ograniczać się winno do przekopania zasp przez wiatr naniesionych i zupełnie przejazd tamujących.

2. Inspektor drogowy a w braku tegoż lub w razach nagłych i zwłoki niecierpiących konduktor drogowy zarządza zgartywanie śniegu, komunikacyę tamującego.

3. Wydział powiatowy poucza zwierzchności osad, powołanych do uskuteczniania robót objętych §fem 21. ust. drog., a zatem i do zgartywania śniegów z dróg krajowych, że nietylko na polecenie inspektora, lecz także na żądanie konduktora drogowego dostarczać mają potrzebnej ilości robotników za wynagrodzeniem ustanowionem przez Wydział krajowy.

4. Wynagrodzenie ustanowione przez Wydział krajowy na r 1870. za roboty objęte §fem 21. ust. drog. a przeto i za zgartywanie śniegów ma być uważanem tak długo za obowiązujące, dopóki nowe ceny przez Wydział krajowy, oznaczone nie będą.

5. Okręgi osad powołanych do uskuteczniania robót objętych §fem 21. ust drog. a zatem i zgartywanie śniegów tudzież kolei, w jakiej roboty te mają być wykonywane, zmienione być mogą tylko uchwałą Rady powiatowej, podaną do wiadomości Wydziału krajowego.

6. Zgartywanie i uprzątywanie śniegów z dróg krajowych wewnątrz miejscowości, jak daleko sięgają domy, tudzież o ile droga styka się z obejściem dworskiem, nie odbywa się kosztem funduszu krajowego, lecz staraniem osady odnośnej lub dotyczącego obszaru dworskiego. (Okólnik z dnia 25. Czerwca 1870 l. 6.822, z d. 7. Października 1870 l. 12 607, tudzież z d. 7. Października 1870 l 12.605)

7. Konduktor zarządzający zgartywanie śniegu winien w każdym razie donieść o tem jeszcze przed rozpoczęciem robót Inspektorowi lub tegoż zastępcy, oznaczając czas, miejsce i rozległość wykonać się mającej roboty.

8. Konduktor sporządzający listy robotników, zajętych przy zgartywaniu śniegów, obowiązany jest wykazać w raporcie do Wydziału powiatowego prócz dnia, w którym śnieg zgartywano i ilości użytych do tego robotników, także milę, ćwierć i setkę mili, na której odbywała się robota, oraz miejscowości, między któremi znajduje się odnośna część drogi krajowej.

Raport ten sprawdzony przez Inspektora uwiadomionego zawczasu o przedsięwziąść się mającej robocie, przedłożonym będzie Wydziałowi krajowemu wraz z listami płacy robotników przy składaniu rachunków z zaliczek asygnowanych.

9. Wydział powiatowy w porozumieniu z Inspektorem drogowym lub tegoż zastępcą oznaczy sposób wypłaty, kierując się przytem zasadą, że robotnicy nie powinni czekać na wynagrodzenie przypadające.

10. Jeżeli Inspektor, tegoż zastępca, lub delegat Wydziału powiatowego nie może wypłacać robotnikom należytości, natenczas daje konduktorowi odpowiednią zaliczkę do wyrachowania, sam zaś wykonuje kontrolę i zatwierdza swym podpisem sprawdzone listy robotników, jako też odnośny w punkcie 8ym określony raport konduktora.

11. Na żądanie Wydziału powiatowego asygnuje Wydział krajowy w c. k. kasie poborowej zaliczkę do wyrachowania na roboty około zgartywania i uprzątywania śniegu z dróg krajowych.

Treść niniejszego rozporządzenia poda Wydział powiatowy do wiadomości Inspektora lub tegoż zastępcy i udzieli odpowiedniej informacyi konduktorowi drogowemu.

We Lwowie dnia 8. Grudnia 1870.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 20. Marca 1871. do l. 3.414.

Ogólny stan dróg krajowych oprócz dostawy szutru, naprawy mostów i t. p wymaga jeszcze systematycznego przez pewien przeciąg czasu przeprowadzenia robót mających na celu uporządkowanie drogi, które zwykle we własnym zarządzie bywają wykonywane, jakoto rozsypanie szutru, czyszczenie lub zupełnie na nowo pobieranie zamulonych rowów, ścinanie lub podwyższanie bankietów, nadanie profilowi poprzecznemu drogi właściwego kształtu, i t. d.

Robót około uporządkowania dróg w całej ich długości, przy ograniczonych na roboty konserwacyjne funduszach w ciągu jednego roku w zupełności przeprowadzić nie jesteśmy w możności, z drugiej strony rozdrabnianie tych robót i rozrzucanie ich po całej długości drogi po największej części pożytek ich zmniejsza, a częstokroć zupełnie je czyni nieużytecznemi.

Z tych przeto powodów postanowiliśmy zaprowadzić systematyczny porządek w przeprowadzaniu opisanych powyżej robót, tak, iż jeźli dla braku funduszów w ciągu jednego roku cała droga do porządku doprowadzoną być nie może, aby przynajmniej część jej jedna została tak uporządkowaną, iżby w przyszłości zwykłe środki konserwacyjne, to jest praca drożników, z dodaniem potrzebnej pomocy do utrzymania jej w dobrym stanie wystarczała.

Tym sposobem w ciągu lat kilku możemy dojść do uporządkowania zupełnego wszystkich dróg krajowych.

Dla zachowania porządku w przeprowadzeniu robót tego rodzaju, rozpoczynać je należy albo na początku drogi, albo wybierając miejsca najbardziej potrzebujące naprawy, prowadzić ją w jednym ciągu w znaczniejszych częściach najmniej ćwierci mili wynoszących. Na przestrzeniach tych wykonywane będą jednocześnie wszystkie roboty mające na celu uporządkowanie drogi, jako to czyszczenie rowów, uregulowanie bankietów i kształtu profilu poprzecznego.

Na roboty powyżej wymienione, zamierzamy przeznaczyć dla każdej z dróg sumę zastosowaną do rozporządzalnych funduszów i koniecznej potrzeby.

Inżynierowie okręgowi otrzymują jednocześnie polecenie, aby sporządzili dla każdej z dróg wykaz i przybliżone obliczenie ile robót i w jakiej części drogi za wyznaczoną w ten sposób sumę w ciągu roku przeprowadzone być mogą. Obliczenia te przesłane nam zostaną za pośrednictwem Wydziałów pow., które swoje uwagi do nich dołączyć zechcą.

Następnie konduktorowie podług załączonego tu wzoru, przedstawiać nam będą za pośrednictwem Inżynierów okręgowych z końcem każdego miesiąca wykazy postępu robót. Ponieważ właściwą kontrolę nad wydatkami i wykonanemi robotami prowadzą Inspektorowie sprawdzając i zatwierdzając listy robotników, wykazy przeto służące jedynie dla obznajomienia Wydziału krajowego z postępem robót przez Inspektorów zatwierdzone być nie potrzebują.

Roboty te prowadzone będą przez konduktorów, w porządku i wedle instrukcyi przez Inżyniera okręgowego przepisanych.

Na pokrycie kosztów, otworzony będzie w miejscowej kasie poborowej kredyt, z którego Wydział powiatowy w miarę potrzeby odpowiednie sumy podniósłszy, wręczać je będzie dla wypłaty robotników najbliższemu Inspektorowi, przestrzegając, aby wypłaty te regularnie dokonywanemi były.

Przesyłamy Panu w załączeniu druki na wspomniane powyżej wykazy.

Zechcesz je Pan rozdzielić pomiędzy konduktorów swojego okręgu i co do ich sporządzania odpowiednie udzielić instrukcye.

Z końcem każdego miesiąca bez względu na to czy roboty w własnym zarządzie w ciągu miesiąca były prowadzone lub nie, konduktor wykaz jest obowiązany przedstawić.

W ostatnim wypadku zapisze w nim tylko, iż żadnych robót niedokonano.

W wykazie zapisana będzie tygodniowo ilość wykonanej roboty.

W rubryce «Uwaga» wykazać należy, o ile drożnicy w wykonaniu tej roboty udział brali.

W tygodniach początkowych i końcowych miesiąca, które w części do drugiego miesiąca należą, zapisywać należy roboty wykonane tylko w dniach do miesiąca należących. Zebrane od wszystkich konduktorów wykazy najpóźniej dnia 10. każdego miesiąca przeszlesz Pan Wydziałowi krajowemu.

Lwów dnia 20. Marca 1871. r.

Odpis rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 25. Kwietnia 1871. do l. 4. wystosowanego do Wydziałów pow. zarządzających sprawami drogowemi.

L. 4/1871.

Przedłożone Wydziałowi krajowemu inwentarze sprzętów i narzędzi drogowych, przedstawiają taką niejednostajność w nomenklaturze, ilości i rodzaju, że wprowadzenie jednostajności pod tym względem jest rzeczą niezbędnie potrzebną.

W tym celu ustanawiamy następujące kategorye narzędzi i sprzętów drogowych:

A. Sprzęty i narzędzia, w które każdy drożnik zaopatrzony być winien,

B. Sprzęty i narzędzia, w które drożnik z powodu szczególnych, lokalnych właściwości drogi lub przedmiotów drogowych zaopatrzony być może.

C. Zapasowe sprzęty i narzędzia drożnicze,

D. Sprzęty i narzędzia konduktorskie,

E. Sprzęty i narzędzia inżynierskie.

Ad A Załączony ⁄. wykaz zawiera sprzęty i narzędzia kategoryi pierwszej. W sprzęty te i narzędzia należy zaopatrzyć każdego drożnika w ilości wyrażonej w wykazie.

Ad B. Sprzęty i narzędzia, w które drożnik zaopetrzony być winien, z powodu szczególnych, miejscowych właściwości drogi, lub przedmiotu drogowego, oznaczy konduktor oddziału i przedłoży wniosek swój w tej mierze Wydziałowi powiatowemu, który przeszle takowy Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia.

Ad C. Ze sprzętów i narzędzi należących do kategoryi *A* powinien każdy konduktor oddziału mieć u siebie w zapasie: 3 czekany, 3 motyki, 5 rydlów spiczasto zakończonych

5 rydlów równo lub z okrągła zakończonych. 2 grabie żelazne, 3 spuszczaki, 5 taczek, 1 miarę sążniową z podziałem zwykłym i dziesiętnym, 3 przepustnice.

Również może konduktor mieć u siebie zapasowe narzędzia należące do kategoryi *B.*

Narzędzia kategoryi *A. B.* i *C.* są narzędziami wyłącznie drożniczemi. W razie, gdyby które z narzędzi drożniczych się popsuło, ma być natychmiast naprawione. Gdyby naprawa wymagała dłuższego czasu a uszkodzone narzędzie należało do kategoryi *C.* natenczas zaopatrzy konduktor drożnika w narzędzie dobre i postara się o naprawienie narzędzia uszkodzonego. Na naprawę narzędzi czerpać może Wydział powiatowy z kredytu otworzonego na nieprzewidziane wypadki. Gdyby narzędzie nie mogło już być naprawionem i stało się zupełnie nieużytecznem, ma być zastąpione narzędziem nowem.

Narzędzia zużyte lub wcale niepotrzebne, winny być sprzedane na rzecz funduszu krajowego.

Ad D. Sprzęty i narzędzia, których używa konduktor, należą do całego oddziału i powinny znajdować się u konduktora, jako sprzęty i narzędzia wyłącznie konduktorskie.

Ad E. Sprzęty i narzędzia przeznaczone do użytku Inżyniera, tudzież narzędzia drogowe należące do całego

okręgu, są sprzętami i narzędziami inżynierskiemi.

Sprzęty i narzędzia kategoryi *D.* i *E.* oznaczy Wydział krajowy później; na teraz zaś poleca Wydziałowi powiatowemu, aby stosując się do powyższych wskazówek, uregulował stan narzędzi drożniczych w oddziale tamtejszym zarządzając w porozumieniu z Inżynierem okręgowym w myśl §. 25. b. instrukcyi z 8. Marca 1870. l. 15.079 zakupno brakujących a sprzedaż zużytych lub niepotrzebnych narzędzi. Natychmiast po przedłożeniu i zatwierdzeniu wyniku licytacyi lub umowy względem zabezpieczenia dostawy sprzętów i narzędzi, otworzonym będzie kredyt stosowny. Uregulowawszy stan narzędzi drożniczych poleci Wydział powiatowy konduktorowi, aby spisał inwentarz w czterech egzemplarzach według osobnych wyżej określonych kategoryj *A B* i *C*

W inwentarzach przez Inspektora drogowego lub delegata Wydziału powiatowego sprawdzić się mających, zachować należy tę samą nomenklaturę i ten sam porządek, jaki przez Wydział krajowy oznaczony został. Na to wymaganie zwróci Wydział powiatowy uwagę konduktora wzywając go zarazem, aby co do sprzętów i narzędzi drogowych używał w relacyach swych zawsze terminologii przez Wydział krajowy poleconej.

Jeden egzemplarz inwentarza wyżej określonego zatrzyma konduktor u siebie a trzy egzemplarze przedłoży Wydziałowi powiatowemu. Wydział powiatowy przechowa jeden egzemplarz do użytku swego, przeszle drugi Inżynierowi okręgowemu a trzeci przedłoży Wydziałowi krajowemu najpóźniej do 1. Sierpnia b. r., wraz z wykazem osobnym, ile, które i za jaką kwotę narzędzi przy regulacyi nabyto — a które i za jaką kwotę sprzedano.

Na podstawie tych inwentarzy założy Wydział krajowy księgę inwentaryalną narzędzi i sprzętów drożniczych, w której następnie uwidoczniony będzie wszelki ubytek i przybytek. Wydział powiatowy czuwać będzie nad zachowaniem równowagi między ubytkiem a przybytkiem narzędzi w oddziale a celem podania sposobności do utrzymywania jak najściślejszej ewidencyi, przedkładać będzie Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku w myśl §. 25. b. instrukcyi administracyjnej inwentarz sprzętów i narzędzi wykazujący przybytek, stan i ubytek tychże. Narzędzia i sprzęty nabyte w sposób przepisany wciągnięte będą przez Wydział krajowy do księgi inwentaryalnej, a sprzęty i narzędzia sprzedane jako zużyte lub niepotrzebne, będą z takowej wykreślone.

d. j. w.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 18. Maja 1871. do l. 4966.

Oprócz robót zwyczajnych, wykonujących się około utrzymania dróg, których celem jest zapobiedz normalnemu z natury samego przedmiotu wynikającemu zepsuciu drogi, a które w skutek tego przewidziane i naprzód wykazane być mogą — występuje w zarządzie drogowym często potrzeba wykonania robót nadzwyczajnych, mających zapobiedz uszkodzeniom przypadkami wywołanym, nie powtarzającym się, których więc rozmiary dopiero w chwili nadejścia ich potrzeby ocenione być mogą.

Do pierwszej kategoryi należą według składowych części każdej drogi zwykłe roboty około utrzymania.

a) pokładu kamiennego czyli szutrowanie —

b) budowlanych części komunikacyjnych jako to: mostów, przepustów i t. p. czyli budowle konserwacyjne — nareszcie

c) ziemnych części drogi to jest: rowów, bankietów, odpływów—które to roboty dla skrócenia nazwiemy robotami konserwacyjnemi.

Do drugiej kategoryi zaliczyć wypada nietylko roboty, usuwające chwilowe przerwanie komunikacyi n. p. zaspy śniegowe lub uszkodzenia elementarnemi wypadkami zrządzone, n. p. zerwanie mostów i t. p., ale zarazem wszelkie choćby i znaczniejsze naprawy, mające na celu przywrócenie w niezwykły sposób uszkodzonych części dróg do normalnego ich stanu.

Z powodu zaś, że potrzeba robót nadzwyczajnych tylko od czasu do czasu, przytem zazwyczaj nagle i nieprzewidzianie występuje, tak że z powodu tej nagłości roboty te nie zawsze już przed rozpoczęciem kosztorysami określone, tylko dopiero jako fakt dokonany na podstawie kosztorysów wykonawczych ocenione być mogą —

z powodu, że roboty te rozmaitej będąc natury, raz do jednej raz do drugiej z powyż przy robotach zwyczajnych odróżnionych kategoryi należą, a często kilka tych kategoryi równocześnie obejmują, staje się pogląd na ich potrzebę rozmiary i postęp w wykonaniu tem ci trudniejszy, a kontrola ich tem ci zawilszą.

Zamierzając więc uregulować postępowanie przy zarządzeniu i wykonaniu robót nadzwyczajnych Wydział krajowy postanawia jak następuje:

1. Na roboty nadzwyczajne, a raczej na doraźne pokrycie pierwszych kosztów otwiera Wydział krajowy dla każdego drogami zarządzającego Wydziału powiatowego kredyt w kwocie 100 złr.

2. O każdym wypadku, który staje się powodem nadzwyczajnej roboty na drodze, winien konduktor tak Wydział powiatowy, jakoteż i Inżyniera okręgowego natychmiast zawiadomić, oraz wszystkie zarządzić środki któreby potrzebnemi się okazały dla ochrony przejeżdżających od możliwego niebezpieczeństwa.

3. Wydział powiatowy sprawdza doniesienie konduktora i orzeka, czyli uznana za potrzebną naprawa bez zwłoki rozpoczętą być musi lub nie.

4. W pierwszym razie zarządzi Wydział powiatowy wykonanie tych robót czy to w drodze przedsiębiorstwa czy też w własnym zarządzie pod nadzorem konduktora i użyje na pokrycie wydatków kwoty na ten cel zaasygnowanej.

5. O zarządzonej robocie nadzwyczajnej a nagłej, zawiadomi Wydział powiatowy Inżyniera okręgowego z zawe-

zwaniem go do dalszego kierowania tą robotą oraz i Wydział krajowy, wykazując w przybliżeniu rozmiary i koszta zarządzonej roboty.

6. Jeżeli nie istnieje konieczność doraźnej roboty, lub jeżeli robota technicznego wymaga kierownictwa, natenczas zawezwie Wydział powiatowy Inżyniera okręgowego do sporządzenia odpowiednich planów i kosztorysów i zawiadomi o tem równocześnie Wydział krajowy.

7. W wypadkach nagłych (l. 4. 5.) winien Inżynier okręgowy jak najrychlej zbadać stan rzeczy i udzielić konduktorowi odpowiednią instrukcyę co do dalszego wykonania rozpoczętej roboty. Wydziałowi krajowemu zaś przedłoży Inżynier dokładny opis zaszłych uszkodzeń, wykaże zarządzone przez siebie środki i przedstawi kosztorysy, jeżeli takowe w ciągu roboty sporządzone być mogą.

8. W wypadkach pod l 6. wyszczególnionych, wypracuje Inżynier okręgowy przed rozpoczęciem roboty potrzebne plany i kosztorysy i przedstawi je bezpośrednio Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania, zawiadamiając o tej przesyłce dotyczący Wydział powiatowy.

9. Po ukończeniu nadzwyczajnej roboty, odbywa się tejże odbiór w sposób instrukcyą administracyjną przepisany i przesyła się wraz z dokumentowanym rachunkiem Wydziałowi krajowemu do ostatecznego załatwienia.

10. W razie wyczerpania kredytu według l. 1. Wydziałowi powiatowemu otwartego, zarząda tenże jego uzupełnienia do kwoty 100 złr. aby na wypadek zaopatrzonym był dostatecznym funduszem na rozpoczęcie lub wykonanie robót nadzwyczajnych.

11. Z końcem każdego kwartału, wykazywać będzie Wydział powiatowy roboty nadzwyczajne w ciągu tegoż kwartału wykonane, jako też postęp robót w wykonaniu pozostających.

Do powyższych przepisów zechcą się tak Wydziały powiatowe jako też i służba drogowa ściśle zastosować oraz nad robotami nadzwyczajnemi ciągłą, dokładną i oddzielną utrzymywać ewidencyę.

Alegat 23.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z d. 19. Maja 1871 r. do L. 5.795.

Częstokroć się zdarza, że przy wykonywaniu robót i dostaw, objętych projektami i kosztorysami, wypracowanymi przez Inżynierów i zatwierdzonymi przez Wydział krajowy zarządzane bywają roboty i dostawy projektami i kosztorysami nieprzewidziane, czyli tak zwane roboty i dostawy dodatkowe.

Jakkolwiek dostawy i roboty dodatkowe w pewnych nadzwyczajnych razach usprawiedliwić się dadzą, to jednak zaprzeczyć nie można, że znacznie większa ich część jest skutkiem niedokładności i pobieżności w wypracowywaniu projektów i kosztorysów.

Z tej wychodząc zasady wymaga Wydział krajowy przedewszystkiem od Inżynierów, ażeby przy sporządzaniu projektów wszelkich i kosztorysów badali ściśle i ważyli dokładnie wszystkie okoliczności tak, iżby projekta ich wykluczały o ile możności potrzebę dostaw i robót dodatkowych. Gdyby atoli mimo dokładnych studyów i mimo gruntownie wypracowanego projektu, wyszła przy wykonaniu na jaw okoliczność, która przewidzianą być nie mogła a zwiększenia robót wymaga, natenczas mogą być przedsięwzięte dostawy i roboty dodatkowe, wszakże tylko za przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Roboty i dostawy dodatkowe dzielimy na:

A. Nagłe, t. j. takie, których wykonanie zwłoki nie cierpi,

B. Nie nagłe czyli takie, których wykonanie bez szkody odłożonem być może.

Ad A. Jeżeli roboty lub dostawy dodatkowe są tak nagłe, że natychmiast przedsięwzięte być muszą, natenczas doniesie o tem Inżynier telegraficznie Wydziałowi krajowemu podając w streszczeniu potrzebę, rodzaj i przyczynę, tudzież rozmiar i koszt wykonać się mającej roboty. Równocześnie przeszle Inżynier swój wniosek Wydziałowi powiatowemu drogą zarządzającemu do objawienia opinii. Wydział powiatowy sprawdzi potrzebę, przyczynę i rozmiar projektowanej dostawy lub roboty dodatkowej i jeżeli się zgadza z wnioskiem Inżyniera, przedłoży swe sprawozdanie z możliwym pospiechem, zwykłą drogą Wydziałowi krajowemu. W razie zaś gdyby Wydział powiatowy nie uznawał potrzeby dostaw i robót dodatkowych, lub nie zgadzał się na rozmiary przez Inżyniera projektowane, natenczas uwiadomi o tem natychmiast Wydział krajowy drogą telegraficzną a to najdalej we trzy dni od chwili, w której otrzyma wniosek Inżyniera. Jeżeli Wydział krajowy w powyższym terminie wiadomości od Wydziału powiatowego nie otrzyma, uważać będzie opinię Wydziału powiatowego za zgodną z propozycyą Inżyniera. Niezależnie od raportu telegraficznego przedłoży Inżynier Wydziałowi krajowemu zwykłą drogą sprawozdanie wyczerpujące wraz z projektem i kosztorysem.

Ad B. Jeżeli roboty lub dostawy dodatkowe nie są nagłe, natenczas przedłoży Inżynier raport wraz z projektem i kosztorysem Wydziałowi krajowemu drogą zwykłą a równocześnie przeszle swój wniosek Wydziałowi powiatowemu, który zbada potrzebę przyczynę i rozmiar dostawy lub roboty, i objawi swą opinię Wydziałowi krajowemu drogą zwykłą.

Po wysłaniu raportów i relacyi oczekiwać należy w obu razach postanowienia Wydziału krajowego. Dopiero po uznaniu przez Wydział krajowy potrzeby dodatkowych robót lub dostaw, i po nadejściu wyraźnego w tym względzie przyzwolenia — zarządzi Inżynier roboty lub dostawy dodatkowe w rozmiarach przez Wydział krajowy oznaczonych. Jeżeli roboty te lub dostawy wykonane być mają w drodze przedsiębiorstwa, natenczas wyda Inżynier do przedsiębiorcy pisemne polecenie, w którem odwoła się do daty i liczby przyzwolenia Wydziału krajowego, wskaże wszyst-

kie uskutecznić się mające dodatkowe roboty lub dostawy i oznajmi mu zarazem, ażeby poleceniem tem wykazał się przed komisyą kolaudacyjną przy odbiorze robót lub dostaw.

Wszelkie roboty i dostawy dodatkowe, któreby przedsiębiorca bez takiego polecenia wykonał jak również roboty i dostawy dodatkowe wykonane w zarządzie własnym bez przyzwolenia Wydziału krajowego, nie będą przy odbiorze uwzględnione ani też z funduszu krajowego wynagrodzone.

Wydział powiatowy, który wraz z Inżynierem o powziętej przez Wydział krajowy decyzyi względem zwiększenia dostaw, lub robót uwiadomionym zostanie, czuwać będzie nad tem, aby przy odbiorze ostatecznym nie przyjęto żadnych dodatkowych robót lub dostaw, które bez pozwolenia Wydziału krajowego wykonane zostały.

Powyższej instrukcyi trzymać się będą tak Wydziały powiatowe jako też Inżynierowie i nie odstąpią od niej pod żadnym pozorem.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z d. 7. Lipca 1871 do l. 6.987.

Na mocy §. 21. ustawy drogowej ustanawia Wydział krajowy następujące ceny za roboty, wywołane wypadkami żywiołowemi:

1. W czasie od 15. Października do 15. Kwietnia: za dzień pieszy 20 centów w. a., a za dzień zaprzężny 80 centów w. a.;

2. w czasie od 16. Kwietnia do 14. Października: za dzień pieszy 30 centów w. a: a za dzień zaprzężny 1 złr. 20 centów w. a.

W pierwszym okresie trwać powinna robota 7 godzin, w drugim 10 godzin dziennie.

Robotnikowi mniej godzin pracującemu wypłacać należy stosunkowo mniejsze wynagrodzenie, a mianowicie potrącać wypada przy robocie pieszej 3 centy w. a. za każdą godzinę, a przy robocie zaprzężnej 12 centów w. a.

Ceny powyższe nietylko w roku bieżącym, lecz także i w latach następnych będzie Wydział krajowy tak długo uważał za obowiązujące, dopóki zmienione stosunki oznaczenia nowych cen wymagać nie będą.

Odpis okólnika Wydziału k ajowego z dnia 25. Czerwca 1870 l. 6.822 do wszystkich Wydziałów powiatowych.

Odnośnie do §. 13. Instrukcyi adm. z 8. Marca r. b. l. 15.079 według którego czyszczenie rowów, zgartywanie błota i t. p. uskuteczniać należy w zarządzie własnym przez drożników z dodaniem tymże wedle potrzeby pomocników, oznajmia Wydział krajowy, iż postanowienie to bynajmniej nie zmienia przepisów, według których gminy obowiązane są do zgartywania i sprzątywania błota i do czyszczenia rowów przy drogach publicznych wewnątrz osady samej.

Obowiązek ten włożony na gminy większe rozporządzeniem gub. z d. 22. Marca 1825 l. 15.775, rozciąga się na mocy §. 27. nst. gm. na wszystkie gminy bez wyjątku. W myśl §. tego należy zgartywanie i uprzątanie błota z dróg publicznych i czyszczenie rowów przy tychże drogach do obowiązków policyi miejscowej, która o czystość ulic i placów, niemniej o bezpieczeństwo i łatwość komunikacyi wewnątrz osady starać się winna bez względu na to, czy droga, która ma być czyszczoną, jest drogą krajową, powiatową lub gminną.

Tak samo obowiązana jest każda gmina wewnątrz osady, jak daleko domy sięgają, odgartywać bezpłatnie śnieg celem otworzenia komunikacyi na drodze publicznej bez względu na kategoryę drogi.

Za ścisłe wykonywanie policyi miejscowej na drogach i placach publicznych odpowiedzialnym jest przedewszystkiem w myśl §. 57. ust. gm. naczelnik gminy, który w razie zaniedbywania odnośnych obowiązków karany być może na mocy §. 102. ust. gm. grzywną aż do 20 złr. w. a. albo też złożeniem z urzędu.

W razie niedopełnienia dotyczących obowiązków przez Radę gminną, zastosować należy §. 107. ust. gm., wskazujący środki zaradcze.

Powyższe uwagi poda Wydział powiatowy do wiadomości służby drogowej i wszystkich Zwierzchności gminnych w tamtejszym powiecie i czuwać będzie nad tem, aby gminy dopełniały ściśle obowiązków, włożonych na nie ustawą.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 7. Października 1870. l. 12.605 do wszystkich Wydziałów powiatowych.

Z powodu zapytania jednego z Wydziałów powiatowych czy i o ile rozporządzenie z dnia 25 Czerwca b. r. l. 6.822 w sprawie czyszczenia powierzchni i rowów przy drogach krajowych i powiatowych także do obszarów dworskich zastosowanem być winno, oznajmiamy w uzupełnieniu tego rozporządzenia, jak następuje:

Wyż określony obowiązek wynika z zastosowania obowiązujących dotąd dekretów gub. z dnia 28. Stycznia 1825 l. 3622 i z 22. Marca 1825 l. 15.775 do istniejącej ustawy gminnej a w szczególności do §. 27. tejże ustawy. Gdy zaś według §. 7. ustawy o obszarach dworskich, obszar dworski winien jest wypełniać w swoim obrębie, z wyjątkiem oznaczonych w tymże §. przestrzeni, wszelkie obowiązki i powinności gminy — przeto niepodlega wątpliwości, iż również obszary dworskie do bezpłatnego odgartywania śniegu i błota jakoteż czystego utrzymywania rowów na drogach krajowych i powiatowych o tyle są obowiązane, o ile drogi te stykają się z obejściem dworskiem.

O tem postanowieniu zechce Wydział powiatowy, położone obok rzeczonych dróg obszary dworskie zawiadomić i zachodzące w tym względzie sprawy z uwzględnieniem miejscowych stosunków w 1szej instancyi rozstrzygać.

Lwów dnia 7. Października 1870;

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 7. Października 1870 l. 12.710 do wszystkich Wydziałów powiatowych.

C. k. Namiestnictwo oświadczyło nam odezwą z dnia 24. Września 1870. l. 40599 iż zgadza się zupełnie z zapatrywaniem Wydziału co do obowiązku gmin do zgartywania i uprzątania błota i czyszczenia rowów na drogach krajowych i powiatowych wewnątrz osady jak daleko domy sięgają i że pouczyło nawet w ten sposób z powodu pojedynczych wypadków odciągania się gmin od rzeczonego obowiązku, dotyczące c. k. Starostwa.

O czem Wydział powiatowy w dodatku do naszego polecenia z dnia 25. Czerwca 1870. l. 6.822 zawiadamiamy.

Lwów dnia 7. Października 1870. r.

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 15. Stycznia 1871. do l. 385 wystosowanego do wszystkich Wydziałów powiatowych i Inżynierów okręgowych.

Z różnych doniesień przekonał się Wydział krajowy, że Wydziały powiatowe i organa dróg krajowych nie przestrzegają należycie wypełnienia dekretu gubern. z dnia 6. Maja 1840. l. 27.797., który postanawia, że połączenie dróg pobocznych gminnych nieszutrowanych pod tym warunkiem jest dozwolone, że po nad rów będzie most dany i tak utrzymywany, że przez to ani spad wody w rowach wstrzymanym, ani stan gościńca a mianowicie bankiety uszkodzone nie zostaną.

Za uszkodzenie bankietów została dekretem guber. z dnia 27. czerwca 1823. l. 33.864 kara wyznaczoną, a stosownie do tego rozporządzenia i w celu zapobieżenia uszkodzeniu gościńców. włożono na Zwierzchności gminne obowiązek, aby nietylko wspomnione mosty po nad rowy ciągle w dobrym stanie utrzymywały, lecz i najbliższą za mostem przestrzeń dróg nieszutrowanych zwirem wysypały, albowiem w razie przeciwnym przewożonoby z nich błoto na gościniec, a bankiety rozmiękałyby i zostały zanieczyszczone. Dekret wzmiankowany postanawia w końcu, że gdzie gminy tego nieprzestrzegają, komunikacya ma być zamkniętą.

W związku z tym przepisem, w celu utrzymywania czystości na gościńcach krajowych są także dekreta gubernialne z 8. Grudnia 1815. l. 49.230 i 14. Września 1825. l. 47.395, które postanawiają:

a) że właściciele domów zajezdnych i karczem obok gościńców publicznych położonych, obowiązani są do brukowania lub szutrowania miejsc po obu stronach domów zajezdnych lub karczem przeznaczonych do stawania tam wozów.

b) aby zabronić utrzymywania domów zajezdnych i karczem, w razie uchybienia temu postanowieniu;

c) aby właściciele takich domów błoto i nawóz w całej długości tychże koło gościńców własnym kosztem zgartywać kazali;

d) aby te brukowane lub szutrowane miejsca w dobrym i czystym stanie utrzymywane były;

e) aby bydło pociągowe na gościńcach karmionem nie było, a fury natychmiast usunięte zostały, jeżeli utrudniają przejazd;

f) przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem urzędników drogowych i Zwierzchności miejscowych, względnie przełożonych obszarów dworskich, które za niedopełnienie tego obowiązku do odpowiedzialności pociągniętemi będą.

Gdy dobry stan gościńców zawisł od utrzymywania rowów ubocznych, od ich czyszczenia i należytego utrzymywania bankietów, nie powinno być zatem w interesie publicznej komunikacyi i dobra funduszu krajowego obojętnem przestrzeganie powyższych postanowień.

Wydział krajowy poleca zatem wszystkim panom Inżynierom okręgowym, ażeby przedłożyli Wydziałom powiatowym dokładny wykaz dróg publicznych i karczem obok gościńców stojących, i w takowym uwidocznili gdzie potrzeba zastosowania powyższego postanowienia zachodzi.

Wydziały powiatowe wydadzą do dotyczących stron odpowiedne polecenia, a gdyby takowe niebyły w terminie danym wypełnione, postąpi przeciw Zwierzchnościom gminnym według §. 102. ust. gm., lub też uda się w razie potrzeby do c. k. Starostwa powiatowego ażeby w myśl wzmiankowanych przepisów przeciw dotyczącym gminom lub obszarom dworskim urzędowanie zarządziło, a w razie potrzeby i komunikacyę zamknęło lub też utrzymywanie karczem wzbroniło.

Rozumie się samo przez się, że obowiązkiem Wydziałów powiatowych i organów drogowych będzie czuwać nad tem, aby zawezwania takowe bezskuteczne nie były.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa z dnia 4. Sierpnia 1870. L. 27.777 do wszystkich pp. c. k. Starostów, i okólnika Wydziału krajowego z dnia 12. Sierpnia 1870 do l. 10.428 do wszystkich Wydziałów powiatowych.

Z powodu różnych zapatrywań co do używania środków przymusowych celem znaglenia gmin do naprawy dróg gminnych, oznajmiam w porozumieniu z Wydziałem krajowym p. Staroście do zastosowania się na przyszłość co następuje:

Ustawa gminna podaje w §. 102. w związku z §fem 27. ustawy drogowej Wydziałom powiatowym srodki do zmuszenia zwierzchności gminnych, aby obowiązkom swoim w sprawach drogowych w §. 27 l. c ustawy gminnej i w §. 11 ustawy drogowej określonych, zadość uczynili.

Jeżeliby zaś w pojedyńczych wypadkach środki te okazały się bezskutecznemi, i Wydział powiatowy w skutek tego wezwał c. k. Starostwo do wkroczenia, lub gdyby pan Starosta widział się spowodowanym na podstawie §. 30. ustawy drogowej do takiego wkroczenia i przystąpienia do zastosowania §. 107 ustawy gminnej, czyli wykonania zaniedbanych powinności gminnych na koszt i stratę takowych, natenczas zastosowanie postanowień tego § w dwojaki sposób nastąpić może. a to, albo przez bezpośrednie zarządzenie potrzebnych robót przez gminy zaniedbanych, albo przez wysłanie egzekucyi do gmin celem przymuszenia ich do wykonania tych robót.

W każdym pojedyńczym przypadku okażą okoliczności, który z tych dwóch środków może być skuteczniejszym, prędzej do celu prowadzącym, a dla gminy na której koszt i stratę zarządzenie nastąpić ma, mniej kosztownym i którego przeto użyć należy, a mianowicie, czy przystąpić — jak to w bardzo naglących żadnej zwłoki niedopuszczających przypadkach by wypadało— zaraz do bezpośredniego zarządzenia i wykonania robót, czy aż po użyciu egzekucyi, jeżeliby się takowa bezskuteczną okazała.

D. u. s.

Wykaz dochodu z myt na drogach krajowych w latach 1870. i 1871.

	1870		1871	
	zlr.	ct.	zlr.	ct.
Przegorzały, Mogiła, Bińczyce	5.901	—	5.901	—
Przeginia duchowna, Babice	1.631	—	1.631	—
Podzagórnie	750	—	751	50
Chełmek	305	—	306	50
Pomianowa	1.200	0	1.505	—
Gnojnik	470			
Kurów	458	—	458	—
Łososina dolna	546	12	546	12
Gródek	281	72	281	72
Zabełcze	2.187	97½	2.187	97½
Łącko	680	—	680	—
Stary Sącz	3.501	—	3.501	—
Łękcica	606	—	606	—
Dębno	1.350	—	1.350	—
Konieczna	720	—	720	—
Nowy Targ	3.333	33	3.333	33
Zabornia	1.600	—	1.600	—
Obidowa	1.100	—	1.100	—
od 1. Lipca 1871. Rzyska	—	—	750	—
od 1. Lipca 1871. Dąbie	—	—	1.003	33⅓
od 1. Lipca 1871. Brzeznica	—	—	1.500	—
Olchowce	260	—	250	—
Tyrawa woł.	180	—	181	87
Birczа	900	—	1.500	—
Olszany, Przemyśl	3.031	—	3.031	—
Grabownica	761	55	840	75
Niewistka	715	6	716	—
Dynów	1.938	55	1.939	—
Nozdrzec	206	12	207	37
Bełzec, Płazów, Cieszanów, Oleszyce, Wulka zapałowska	6.501	99	6.501	99
Jarosław	5.654	—	5.654	—
Stawczany, Porzecze	3.500	—	3.500	
Razem	50.369	91½	52.734	5¾

	1870 zlr.	1870 ct.	1871 zlr.	1871 ct.
Dawidów	2.200	—	1.400	—
Zalipie, Podkamień, Demianów	2.901	—	2.951	—
Repechów	642	25	627	25
Spilczyna	1.147	—	1.086	—
Żółkiew	3.750	—	3.750	—
Turynka	790	—	790	—
Mosty	640	—	640	—
Bohutyn i Rozhadów	1.600	—	1.920	—
Brzeżany	7.017	—	7.017	—
Jamnica	1.546	—	1.346	—
Halicz	2.600	—	2.600	—
Horodyszcze i Kozowa	2.201	—	2.201	—
Biała Karczma	1.650	—	1.585	—
Smykowce	2.171	—	2.571	72
Zagrobela	4.301	—	4.301	—
Podwołoczyska	1.550	—	2.350	—
Jezupol, Pobereże	1.560	—	1.176	—
			385	—
Miłowanie, Tłumacz	4.200	—	4.200	—
Niezwiska	1.605	—	1.005	—
Ruszków, Serafińce	2.600	—	2.600	—
Ottynia, Odaje	2.109	—	2.109	—
Puhary	827	15	1.164	—
Czortków Dzuryn, Dawidkowce	1.750	—	1.750	—
Buczacz Monasterzyska: Zaleszczyki	10.013	22	10.121	24
Strusów	819	50	859	60
Dobropole	850	—	915	—
Kozaczówka Babińce	435	33⅓	765	36
Uście biskupie	965	—	965	—
Tłuste	325	—	325	—
Koszyłowce	651	—	666	99
Husiatyn	600	—	600	—
Krogulec	305	—	305	—
Biało Kiernica	375	—	375	—
Borszczów	536	—	536	—
Iwanków	367	50	367	50
Korolówka, Bedrykowce	1.401	75	1.401	75
Kasperowce	264	—	264	—
Mostowe pod Dębnem	450	—	600	—
Razem	119.148	7	123.808	87

a zatem: dochód z myt w roku 1870	119.148 zlr.	7 ct.
a z domków mytniczych	127 zlr.	
Razem	119.275 zlr.	7 ct.
dochód z myt w r. 1871 wraz z domkami mytniczemi	123.808 zlr.	87 ct.
Zatem dochód w r. 1871 większy o	4.633 zlr.	80 ct.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z d. 20. Grudnia 1869. l. 4.865. wystosowanej do c. k. Prezydyum Namiestnictwa w miejscu.

Od niejakiego czasu powtarzają się skargi ze strony Wydziałów powiatowych na c. k. Starostwa powiatowe z powodu wydawania certyfikatów uwolnienia od opłaty myta na publicznych nie eraryalnych drogach, mostach i przewozach a szczególnie na drogach krajowych i powiatowych.

Chcąc tym niepotrzebnym drażliwościom i skargom koniec położyć, objawia Wydział krajowy w tej sprawie następne zapatrywanie: Z dniem 1. Stycznia 1868. weszła w życie ustawa drogowa z dnia 18. Sierpnia 1866. a w skutek tego przeszły wszystkie publiczne nie eraryalne drogi w bezpośredni zarząd Reprezentacyi autonomicznych.

Od dnia prawomocności pomienionej ustawy, wyszłej z pod obrad Reprezentacyi krajowej w interesie samorządu krajowego, są władze autonomiczne jedynemi i wyłącznemi administratorami tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

Przez całą ustawę drogową wije się jako nić ta myśl zasadnicza, że tylko Władzom autonomicznym przysługa inicyatywa w czynnościach mających na celu polepszenie stanu dróg publicznych nie eraryalnych i w ogóle we wszystkich sprawach administracyjno-drogowych.

Władzom politycznym pozostawiła ustawa tylko stanowisko obserwacyjne ze względów bezpieczeństwa publicznego.

I tylko w razie faktycznego zagrożenia tego bezpieczeństwa dla osób i własności przysługa prawo akcyi władzom politycznym, a i to tylko w porozumieniu z Władzami autonomicznemi. (§. 30.)

Przeto i wydawanie certyfikatów uwolnienia od opłaty myta na publicznych nie eraryalnych drogach należy wyłącznie jako czynność administracyjna do organów autonomicznych.

Ingerencya organów rządowych jest w tej mierze wykluczona. Wszak §. 29. ustawy drogowej to wyraźnie mówi, że tylko tam Władze rządowe mają rozstrzygać, gdzie zachodzi spór co do uwolnienia od myta, a zatem w wypadku gdzieby organ autonomiczny odmówił stronie wydania takiej kartki uwalniającej.

Zresztą wydawanie certyfikatów zbyt pochopne narazić by mogło fundusze drogowe na straty, a Władze autonomiczne na skargi i procesa z dzierżawcami myt.

Władze autonomiczne tylko mogą zatem na przyszłość udzielać takowe uwolnienia wszędzie, gdzie na to zezwalają istniejące przepisy i ustawy.

Z tych to powodów i odnośnie do odezwy tutejszej z dnia 18. Marca 1869, l. 2.355 upraszamy uprzejmie Świetne c. k. Prezydyum Namiestnictwa o spieszne wydanie okólnika w tej sprawie do c. k. Starostów powiatowych i o udzielenie takowego w odpisie ze zwrotem komunikatu w celu poinformowania Wydziałów powiatowych i uniknięcia dalszych zażaleń.

D. j. w.

Odpis Odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Marca 1870. l. 491 wystosowanej do Wydziału krajowego.

W odpowiedzi na szacowną odezwę z dnia 20. Grudnia 1869. do l. 4.865 której załączniki się zwraca, c. k Namiestnictwo ma zaszczyt oświadczyć, iż certyfikaty, o których w przepisach mytniczych jest mowa, nie są wcale dokumentami nadającemi stronom prawa używania dróg omyconych bezpłatnie, tylko są potwierdzeniem urzędowem istnienia takich okoliczności, które uwalniają strony podług istniejących przepisów od płacenia myta tak na drogach państwowych jak krajowych i powiatowych.

Certyfikaty, któreby stronom nadawały prawo uwolnienia od płacenia myta w przypadkach w których przepisy takiego uwolnienia nie przyznają, nie mogą być przez żadne władze lub urzęda wystawiane, a dzierżawcy myt nie byliby nawet obowiązani, takiego rodzaju certyfikaty uwzględniać.

Co się zaś tyczy certyfikatów poświadczających istnienie okoliczności uwalniających prawnie od płacenia należytości myta, to takowe mają być wystawiane przez te władze i urzęda rządowe i autonomiczne, które są według własności pojedyńczych wypadków powołane okoliczności dotyczące urzędownie poświadczać.

C. k. Namiestnictwo nie może zatem Starostwom bezwarunkowo zabronić, wydawania takich certyfikatów czyli poświadczeń tam, gdzie do tego ze stanowiska swego urzędowego są powołane.

Do wiadomości Namiestnictwa doszedł z resztą tylko jeden przypadek, w którym Starosta powiatowy wydawał niewłaściwe certyfikaty uwalniające przełożonych gmin z powodu przybywania na sesyę urzędową od płacenia myta.

Namiestnictwo uznając te certyfikaty za nieważne, poleciło temu staroście, by dzierżawców myta, którzyby z tego powodu ponieśli straty, zaspokojono, i zrobiło go odpowiedzialnym za postępowanie nielegalne, udzieliło też odpis tego rozporządzenia odezwą z dnia 20. Czerwca 1869. l. 24.610 Świetnemu Wydziałowi krajowemu do wiadomości.

Jeżeliby się oprócz tego jednego przypadku jeszcze inne tego rodzaju zdarzyły, to zechce Świetny Wydział krajowy o takowych Namiestnictwo zawiadomić, by jak w powyższym razie, przeciw obwinionym starostom postąpić.

W końcu załączam odpis rozporządzenia w wspomnionym względzie wydanego równocześnie do wszystkich c. k. władz powiatowych.

D. j. w.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa wystosowanej do Wydziału krajowego na dniu 2. Października 1870. do l. 36.859.

W podaniach Świetnego Wydziału krajowego z d. 30. Kwietnia 1868. i 18. Czerwca 1869. l. 3.557 i 2.319 wystosowanych do Wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych, z których się zwracają 4 załączniki, żądano aby:

1. regulacyę Wisły i jej pobocznych rzek Dunajca, Wisłoki i Sanu dozwoloną najwyższem postanowieniem z d. 11. Listopada 1861. przeprowadzić w krótszym jak w wyznaczonym na lat 20 okresie czasu;

2. aby sypanie wałów wzdłuż tych rzek, przekazane nadbrzeżnym mieszkańcom w drodze konkurencyi, wymagające nakładu obliczonego w przybliżeniu do 560.000 złr. przenieść wyjątkowo ze względu na materyalnie niepomyślny stan kraju naszego, wyłącznie na skarb Państwa.

Na te podania oznajmił Jego Ekscelencya Pan Minister spraw wewnętrznych reskryptem z d. 19. sierpnia r. b, l. 17.300 ex 1869 co następuje:

do 1. Od czasu nadmienionego Najwyższego postanowienia, dokonano już dość znacznych robót na rzekach galicyjskich, a przeto oznaczonego do przeprowadzenia robót regulacyjnych okresu czasu nie można wcale za długi, lecz przeciwnie za zbyt krótki uważać, jeźli się uwzględni:

a) że liczba przedsięwziąć się mających budowli jest jeszcze bardzo znaczna i że w ogóle zadanie rzeczonej regulacyi rzek galicyjskich jest nadzwyczaj wielkie;

b) że nie rzadko się zdarza, iż projektowanie jednej budowy zawisło od uskutecznienia drugiej, już pierwej założonej; że zatem budowle regulacyjne tylko zwolna postępując można należycie wykonać Aby jednak to osiągnąć, okazuje się przy tak doniosłej liczbie tych budowli potrzeba czasu dłuższego tem więcej, że w celu wypracowania projektów regulacyi Wisły w przestrzeni wzdłuż granicy krajowej winno się przeprowadzić pertraktacyą z cesarskim rządem rosyjskim, nareszcie

c) że przy zbytnim pospiechu w budowlach wodnych trudnoby było wyszukać potrzebną liczbę dzielnych, do wykonania tego rodzaju robót uzdolnionych przedsiębierców, a oraz w miejscach gdzie budowle z faszyn mają być zakładane, dałby się uczuć brak materyału faszynowego.

W obec takich okoliczności wydaje się już ze względów technicznych, pominąwszy finansowe, rozdział przyzwolonej regulacyi rzek na mniej jak 20 lat nie odpowiednim.

do 2. W reskrypcie byłego ministerstwa stanu z d. 25. Kwietnia 1862 l. 22.452/682 zawiadamiającym Namiestnictwo o Najwyższem postanowieniu z d. 11. Listopada 1861. wykazano bliżej, jak wielkie powstaje ułatwienie dla gmin, właścicieli posiadłości większych i reszty stron prywatnych znajdujących się w obszarze inundacyjnym regulować się mających rzek z tego, że Jego c. k. Apostolska Mość tychże uwolnić najłaskawiej raczył nadal od dodatków konkurencyjnych do właściwych wodnych budowli regulacyjnych.

We wspomnionym reskrypcie Ministerstwa podniesiono dalej, że przekazane nadbrzeżnym mieszkańcom usypanie brakujących jeszcze wałów, wymagających kosztów w kwocie 560.000 złr. nie wyrówna korzyści wynikającej z uwolnienia od ponoszenia konkurencyi do budowli wodnych regulacyjnych, albowiem preliminowany nakład tych ostatnich w kwocie 1.080.000 złr. jest niemal dwa razy taki wielki jak nakład dla sypania wałów wyliczony, a wedle reskryptu

Ministerstwa handlu z d. 15. Listopada 1849 l: $\frac{8890}{1328}$ ponosił fundusz budowli wodnych tylko $^1/_4$ kosztów tego sypania.

Gdy obwałowanie w mowie będących rzek, jedynie ochronę, i korzyści gmin, właścicieli posiadłości większych i reszty stron prywatnych zostających w obszarze inundacyjnym ma na celu, przeto ich przedewszystkiem jest obowiązkiem takowego na własny koszt dokonać, a o ile ich środki nie wystarczają, powołany jest kraj do niesienia im pomocy.

Owoż na skarb Państwa, któremu już przekazano budowle wodne regulacyjne, wymagające nakładu nad jeden milion złotych, niemożna oraz nakładać kosztow obwałowania rzek, lub też jakiegokolwiek przyczyniania się tytułem konkurencyi lub zapomogi.

Zawiadamiając o tem Świetny Wydział krajowy na mocy powołanego na wstępie reskryptu Jego Ekscelencyi Pana Ministra zwracam powtórne podanie z d 2. Grudnia 1869 l. 14.495 tyczące się przyspieszenia regulacyi rzek galicyjskich.

D. j. w.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa z d. 8. Kwietnia 1871. l. 4.938. wystosowanej do Wydziału krajowego.

W sprawie regulacyi rzek Prutu i Czeremosza, poruszonej we Wrześniu 1869. przez dotyczące Wydziały powiatowe w Sejmie krajowym, poleciło Namiestnictwo rozporządzeniem z d. 21. Października 1869. l. 47.295 dotyczącym Starostom, aby na podstawie poprzedniego rozpoznania technicznego należycie zbadali i objawili swe zdanie, czy i o ile zachodzą względy publiczne, któreby przemawiały za przyczynieniem się skarbu państwowego do wykonania tych regulacyj.

Dokonanie tego dzieła jednakowoż okazało się ze stanowiska technicznego, ze względu na przestrzeń znaczną, również na właściwość tych dwóch rzek, bardzo trudnem, i tylko nadzwyczajnemi środkami wykonalnem, albowiem obydwie te górskie rzeki mają spad bardzo znaczny, uprowadzają grzęzy niezwykłej ilości, przestrzeń inundacyi przy ujściu obydwóch rzek jest bardzo rozległą, brzegi zaś przy ujściu są bardzo nizkie.

Przedewszystkiem okazała się ze względów publicznych potrzeba regulacyi Prutu w obrębie gminy Kołomyi (do czego szacowne pismo z d. 22 Września 1869 l. 11.997 się odnosi) albowiem teraźniejszy stan rzeki zagraża rządowemu gościńcowi, najbardziej zaś przedmieściu nadwórniańskiemu w Kołomyi.

Do odwrócenia tego niebezpieczeństwa, gdy skarb państwowy w większej części interesowany, powołany jest do przyczynienia się znacznego, zarządziło Namiestnictwo pod d. 31. Sierpnia 1870. l. 30.980 wygotowanie eleboratu technicznego, a na podstawie tegoż przesłuchanie stron interesowanych, celem przyczynienia się do kosztów tej budowy w miarę spodziewanych korzyści. Elaborat ten, gdy tylko od starosty w Kołomyi będzie nadesłanym, przedłoży się wys. Ministerstwu do zatwierdzenia i przyzwolenia kwoty przypadającej na skarb publiczny.

Co się tyczy reszty regulacyi obydwu rzek, nadmienić muszę, iż koszta wynosiłyby z przyczyn powyżej przytoczonych, bardzo znaczną sumę, a pociągnięcie funduszu budowli wodnych w konkurencyę tak kosztownej budowy wodnej, i utrzymania tejże w dobrym stanie, mogłoby ze względu na spławność tych rzek, jakoteż ze względu na reskrypt ministeryalny z d. 11. Kwietnia 1870. l. 16.017, według którego współudział funduszu budowli wodnych z tytułu uratowania kapitału podatkowego w zasadzie nie jest dopuszczalnym, tylko w bardzo małej części mieć miejsce.

Aby jednak pomimo tej, dla osiągnięcia zamierzonego celu niepomyślnej okoliczności tej sprawy, tak pod względem technicznym jako administracyjnym bliżej się rozpatrzyć, i aby mieć pewną rękojmię, czy i o ile strony w konkurencyę wejść mające przyczyniać by się zechciały do tych kosztów, zarządzono tutejszym dekretem z d. 20. Listopada 1870. l. 45.137, aby oznaczyć poprzednio koszta budowy w przybliżeniu, a rozłożywszy je stosownie do przestrzeni i korzyści stron, w których interesie przeważnie regulacya przedsięwziętą by była musiała, przesłuchać ich w tym względzie, albowiem tylko w razie pomyślnego wyniku tej rozprawy można by poczynić dalsze kroki ku zrealizowaniu zamierzonego dzieła.

Jeźli więc wynik tej pertraktacyi okaże się korzystnym, nastąpi wypracowanie detajlicznego projektu budowy, a na podstawie tych danych dopiero, wniesienie sprawy wys. Ministerstwu do zatwierdzenia.

Z powyższego opisu poweźmie Świetny Wydział krajowy, że rozchodzi się tu o dwie sprawy, o regulacyę Prutu w obrębie gminy Kołomyi, jako najnaglejszą, i o ogólną regulacyę Prutu i Czeremosza, których wykonanie najgłówniej zależnem jest od dobrego usposobienia dotyczących stron prywatnych wchodzących w konkurencyę.

O dalszym przebiegu tych spraw nie omieszkam Świetny Wydział krajowy w swoim czasie zawiadomić.

Załączniki szacownego pisma z d. 26. Stycznia r. b. l. 16.647 zwraca się.

D. j. w.

k

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 15. Lipca 1871 l. 27.458 wystosowanej do Wydziału krajowego.

Przy zwrocie załącznika szacownej odezwy z 19. Marca r. b. do l. 7.703 oświadczam Świetnemu Wydziałowi krajowemu w sprawie uregulowania koryta rzeki Raby co następuje:

Najwyższem postanowieniem z 11. Listopada 1861. niezaliczono Raby do rzek, mających się uregulować wyłącznie na koszt skarbu Państwa.

A gdy fundusze przeznaczone na ten cel, pokryte być mają z dotacyi nadzwyczajnej budowli wodnych, które dla każdej rzeki z osobna wykazane bywają w preliminarzach budżetu państwowego, zatem nie preliminowano w budżecie na r. 1871 w rozdziale nadzwyczajnych budowli wodnych żadnego wydatku na uregulowanie Raby.

Koszta uporządkowania tej rzeki, bywają jednak pokryte z dotacyi zwyczajnej funduszu budowli wodnych, który w budżetach rocznych wykazuje się tylko w ryczałtowej kwocie.

Wiadomem jest, że Namiestnictwo przyczynia się w zakresie własnego działania w miarę obowiązujących przepisów datkami z funduszów rządowych prawie do każdej budowli wodnej, przeprowadzonej na żądanie mieszkańców, bądź to dla zabezpieczenia brzegów, albo dla osuszenia gruntów bagnistych, i że nie wahało się nigdy w naglących okolicznościach wyjednać większych datków u wys. Ministerstwa.

I tak n. p. wzięto na rachunek skarbu Państwa w r. zeszłym, przy budowie regulacyjnej na Rabie:

pod	Gawłowem starym	1.430 zlr.	68½ ct.
„	Baczkowem	872 „	96 „
„	Krzyżanowicami	1.015 „	83 „
„	Domienicami	111 „	2 „

Oprócz tego przyrzeczono, jeżeli konkurencya przypadającą na nią kwotę uiści, datki z funduszów rządowych na roboty koło zabezpieczenia brzegów,

pod	Bogucicami	483 zlr.	2½ ct.
„	Częstawicami	116 „	42 „

Z tego stanu rzeczy zechce Wydział krajowy powziąść, że skarb Państwa według możności przyczynia się do uregulowania tej rzeki. Nie da się jednak zaprzeczyć, iż wyniki mogłyby być o wiele skuteczniejsze, gdyby także strony, udział biorące w konkurencyi, odpowiednio ich interesom bezzwłocznie przyczyniać się zechciały do ponoszenia kosztów budowy, co jednak po największej części nie następuje w sposób pożądany.

Przy znacznym nakładzie, którego uregulowanie główniejszych rzek Galicyi wymaga, nie podobna na teraz uskutecznić także uporządkowania rzeki Raby wyłącznym kosztem funduszów państwowych, jak to się domaga Rada powiatowa w Wieliczce.

Aby jednak osiągnąć odpowiedniejszy postęp przy będącej w mowie regulacyi, pożądanemby było, aby nadmieniona Rada powiatowa wpłynęła na strony interesowane, skłoniwszy ich do spieszniejszego uiszczenia nań przypadających kosztów rozkładu konkurencyjnego, gdyż tylko tym sposobem kwoty ze skarbu Państwa na cele regulacyjne rzeki Raby przyzwolone, rok rocznie ku temu użyte by być mogły.

d. j. w.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa we Lwowie wystosowanej do Wydziału krajowego we Lwowie pod dniem 8. Kwietnia 1871. do l. 12.532.

C. k. Namiestnictwo ma zaszczyt zwrócić Świetnemu Wydziałowi krajowemu przesłaną szacowną odezwą z 17. z. m. l. 3.552 petycyę Rady powiatowej Bocheńskiej w przedmiocie uregulowania Wisły i zabezpieczenia brzegów rzek do Wisły wpadających z następującemi uwagami.

W petycyi tej rozciąga Rada powiatowa Bocheńska swą pieczołowitość nie tylko na powiat Bocheński, ale na całą tę część kraju, która jest interesowaną uregulowaniem Wisły i rzek doń wpadających i stawia żądanie, by nie tylko Wisła ale i wszystkie rzeki doń wpływające bez różnicy, kosztem funduszów państwowych bez konkurencyi mieszkańców okolic nadbrzeżnych uregulowane zostały, przyczem uznała się taż Rada powiatowa całkiem niewłaściwie powołaną wyrazić swe ubolewanie nad dotychczasowem w tej mierze praktykowanem urzędowaniem c. k. Namiestnictwa z powodu jakichś artykułów w dziennikach podanych pod względem oszczędności zaszłych przy budowach wodnych.

Rzeczona Rada powiatowa nie wskazywała jednak miejscowości, do własnego powiatu należących, gdzieby przedsięwzięcie odnośnych budowli wodnych stało się koniecznem.

Jak Świetnemu Wydziałowi wiadomo mają być na mocy Najwyższego postanowienia Jego c. k. Apostolskiej Mości z 11. Listopada 1871 i dekretu c. k. Ministerstwa Stanu z 25. Kwietnia 1862 l. 22.452 kosztem funduszu państwowego uregulowane rzeka Wisła, tudzież rzeki do tejże wpływające w następujących przestrzeniach:

1. Wisła w przestrzeni od Krakowa aż do rosyjskiej granicy pod Zawichostem.
2. Dunajec od mostu eraryalnego w Zgłobicach aż do ujścia do Wisły;
3. San od Jarosławia aż do ujścia do Wisły, nareszcie
4. Wisłoka na przestrzeni $2^1/_2$ milowej od Mielca aż do ujścia do Wisły.

Wszystkie inne budowle wodne na innych ubocznych rzekach, wpływających do Wisły mają być uskutecznione w drodze zwykłej przepisanej konkurencyi.

W skutek tegorocznego odejścia lodów na Wiśle uformował się pod Niepołomicami w przestrzeni już uregulowanej zator, w skutek którego woda spiętrzona przewyższała wały istniejące i zalewała wsie Podgrabie ad Niepołomice, Pasternik, Grobla, Jar i Mszczęcin. Nie brak więc budowli regulujących bieg Wisły i nie brak obwałowania były w powiecie Bocheńskim powodem tej klęski, ale zator niepraktykowanych dotąd rozmiarów, którego przyczyną przedewszystkiem są wypadki elementarne.

Raba nie należy do kategoryi rzek, mających się uregulować na koszt funduszu państwowego i li tylko ze względu na ulepszenie spławności Wisły projektowane są przy ujściu Raby trzy przekopy, kosztem funduszu państwowego uskutecznić się mające, jak skoro traktat z Rosyą względem uregulowania Wisły i Sanu zawarty zratyfikowanym zostanie.

C. k. Namiestnictwo pilnuje z największą uwagą przeprowadzenia uregulowania wyżej wspomnianych rzek i stara się, by roboty regulacyjne postępowały szybko w miarę rozporządzalnych sił technicznych i środków pieniężnych. Ponieważ zaś załączona petycya Rady powiatowej Bocheńskiej nie zawiera żadnych dat szczegółowych, odnoszących się do powiatu Bocheńskiego i nie wskazuje szczegółowo miejscowości własnego powiatu, w którychby przeprowadzenie dopuszczalnych budowli wodnych okazało się potrzebnem, przeto zwraca c. k. Namiestnictwo petycyę tę z odwołaniem do danego wyjaśnienia z tym dodatkiem, że zupełnie mylnem jest zdanie, jakoby kwoty w budżecie na cele regulacyjne umieszczone, były Namiestnictwu do wolnej dyspozycyi oddane.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Kwietnia 1871. l. 16.454 do Wydziału krajowego.

Zwracając alegat szacownej odezwy z 13. b. m. za l. 4.132 c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt oznajmić świetnemu Wydziałowi iż takie same podanie wnieśli pod dniem 1. b m. przełożeni obszarów dworskich i gmin w Słupcu i Rzepniowie bezpośrednio do c. k. Namiestnictwa i że względem żądań, w tem podaniu zawartych, poczyniono już pod dniem 8. b. m. za l. 14.097 odpowiednie zarządzenia.

Wykonanie przekopu tudzież budowa tam na Wiśle pod Słupcem przypada na mocy Najw. postanowienia Jego ces. i król. Apostolskiej Mości z 11. Listopada 1861. na fundusz budowli wodnych.

Skoro nastąpi ratyfikacya traktatu z Rosyą względem regulacyi granicznych przestrzeni Wisły i Sanu rozpoczną się rzeczone budowy wodne.

Regulacya rzeki Brnia i osuszenie przyległych do niej bagnistych okolic równie jak i budowa wałów nadbrzeżnych pod Słupcem, mogą być uskutecznione tylko kosztem stron interesowanych i do konkurencyi powołanych.

Jeźli strony nie uchylają się od prestacyj, nastąpi zarządzenie robót także koło tych budowli wodnych.

Że obwarowania nadbrzeży dotąd w szczupłych tylko rozmiarach a tu i owdzie niedostatecznie są uskutecznione, że dla braku wałów przy tegorocznem odejściu lodów powódź w okolicach nadbrzeżnych znaczne wyrządziła spustoszenia, przyczyną niedostatecznego zabezpieczenia tychże okolic i powtarzających się klęsk elementarnych, jest głównie obojętność i niechęć mieszkańców, którzy zapoznając własne korzyści ociągają się od wszelkiej konkurencyi i mimo usiłowań c. k. władz nie dają się nakłonić do prestacyi na cele powyższe, domagając się od Rządu, by kosztem skarbu publicznego chronił ich mienia, jakkolwiek do tego są sami obowiązani i własne ich siły wystarczają, gdyby tylko chcieli ich użyć.

Z resztą c. k. Namiestnictwo sprawy obwarowania nadbrzeży nie spuszcza z oka, pomimo że dotychczasowe usiłowania władz rządowych po większej części rozbijały się o niechęć mieszkańców interesowanych, zechce świetny Wydział dowiedzieć się z załączonych w odpisie rozporządzeń, wydanych do dotyczących pp. starostów pod dniem 22. Marca i 8. Kwietnia b. r. za l. 8.411 i 14.097, któremi to rozporządzeniami starano się według możności poprzeć ten niezaprzeczenie dla całego kraju tak ważny przedmiot.

D. u. s.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Czerwca 1871. do L. 20.556 wystosowanej do Wydziału krajowego.

Załatwiając ostatecznie szacowną odezwę z 26. Marca b. r. l. 3.960 mam zaszczyt udzielić Świetnemu Wydziałowi w sprawie regulacyi Wisły i jej napływników, odnośnie do pisma z 8. Kwietnia b. r. l. 14.095 następujące uwagi.

Twierdzenie Wydziału powiatowego Tarnobrzeskiego w udzielonej mi relacyi z 17. Marca b. r. l 152, którą w załączeniu zwracam, jakoby w tamtejszym powiecie od r. 1861. na Wiśle i na Sanie prawie żadne budowle regulacyjne przez rząd nie były wykonane, nie ma żadnej podstawy; załączony bowiem wykaz, obejmujący wszystkie w obrębie budowniczym Tarnobrzeskim od r. 1861. wykonane budowle regulacyjne na Wiśle, Sanie i Wisłoce zbija cyframi dowodnie bezzasadność tego twierdzenia gdyż w samym powiecie Tarnobrzeskim wykonano na Wiśle i Sanie w przeciągu ostatnich lat 10ciu budowle regulacyjne, których koszta dosięgają 219.000 złr. W tę kwotę nie wliczono jednak kosztów utrzymania tych budowli w dobrym stanie, które to koszta wynoszą od 1867. aż po koniec 1870. r. w równej sumie 28.000 złr.

Wyjąwszy zniszczonych tam na Sanie pod Wrzawą, a względnie Czekajem wrzawskim, utrzymały się wszystkie inne budowle w przeważnej części w dobrym stanie i będą w celu ostatecznego uregulowania tych rzek w miarę potrzeby nowemi budowlami uzupełnione. W miejsce zniszczonych tam pod Wrzawą wybudowano już jedną część, a skompletowanie tychże obecnie wykonać się ma kosztem 14.163 złr.

TwierdzenieWydziału powiatowego, że budowle w mowie będące, wykonane są bez związku i mają na celu li tylko ochronę brzegów zagrożonych, a jako takie do dzieł regulacyjnych policzone być nie mogą, nie ma podstawy, albowiem każdą budowlę regulacyjną uważać należy jako dzieło ochraniające zarazem brzegi.

Wniosek Wydziału pow., aby podjąć najprzód regulacyę Wisły od ujścia Sanu a nie rozpoczynać jednocześnie uporządkowania Sanu, Wisłoki i Dunajca, nie może być zastosowany w zupełności, gdyż jakkolwiek bacząc przeważnie na regulacyę głównej rzeki Wisły, zarazem także postarać się trzeba o usunięcie najgłówniejszych przeszkód, istniejących na rzekach do niej wpadających.

Twierdzenie Wydziału powiatowego, że rząd rosyjski uregulowanie Wisły od Zawichostu aż do Sandomierza w r. 1870 prawie ukończył, mogę o tyle sprostować, iż rząd rosyjski rozłożył tę regulacyę na lat trzy, że ces. rosyjs. inżynier komunikacyi wodnej przesłał dopiero pod dniem 18tym Maja 1870. tutaj projekt budowli wodnych w tej przestrzeni wykonać się mających, w celu wzajemnego ustalenia narysu normalnego, według którego nastąpić ma regulacja i że według sprawozdania starosty Tarnobrzeskiego z 25. Kwietnia b. r. l. 2.174 nie ma jeszsze do tego czasu po stronie rosyjskiej ukończonych budowli wodnych, a więc szkody wyrządzone na brzegach tutejszokrajowych, nie można przypisać wpływowi tych budowli.

Wniosek Wydziału powiatowego, by postarać się o przyspieszenie regulacyi rzek w Galicyi i dokonać je w krótszym jak w ustanowionym 20. letnim okresie czasu, bywa w praktyce o tyle uwzględnionym i zastosowanym, iż z kwoty 1.080.000, przeznaczonej najwyższem postanowieniem z 11. Listopada 1861. na regulacyą rzek w tymże okresie czasu, spotrzebowano corocznie o wiele znaczniejsze kwoty, które w ostatnich latach przewyższają nawet w dwójnasób przypadającą roczną kwotę 54.000 złr.

Nakoniec mam zaszczyt oznajmić jeszcze Świetnemu Wydziałowi, że zarządzono już pod dniem 9tym Kwietnia b. r. za l. 8.686 na podstawie zbadania teraźniejszego stanu koryta rzeki i ustalenia narysu normalnego w porozumieniu z rządem rosyjskim, przedłożenie projektu do uzupełnienia budowli regulacyjnych na przestrzeni od Sandomierza aż do Zawichostu i że wypracowanie projektu uregulowania ujścia Sanu i przyległej doń części rzeki jest już w toku.

Nadesłano mi szacowną odezwę z 11. Maja b r. l. 6.038 załączniki zwracam uprzejmie świetnemu Wydziałowi

d. j. w.

Spis gminnych kas pożyczkowych

założonych w czasie od 1. Sierpnia 1870. do ostatniego Czerwca 1871.

Powiat	Liczba porządkowa	Gmina	Kapitał zakładowy				Kapitał gminy lokowany w kasie pożyczkowej				Uwaga
			w gotówce		w obligacyach		w gotówce		w obligacyach		
			złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	
Brody	1	Uwiń	124	23	—	—	—	—	—	—	
Brzesko	2	Dębno	—	—	—	—	—	—	—	—	Kapitał jeszcze nieoznaczony.
	3	Górka	151	12	—	—	—	—	—	—	
Buczacz	4	Nowostawiec	—	—	678	8	—	—	—	—	
Dąbrowa	5	w Dąbrowie dla wszystkich gmin pow.	1131	10	—	—	—	—	—	—	
Jarosław	6	Łapajówka	—		—	—	—	—	—	—	jak poz. 2.
	7	Miękisz stary	718	73	—	—	—	—	—	—	
Jasło	8	Wojaszówka	263	26	—	—	—	—	—	—	
	9	Widacz	62	—	—	—	—	—	—	—	
	10	Szebnie	448	17	—	—	—	—	—	—	
Kamionka str.	11	Streptów	134	53	—	—	—	—	—	—	
Kałusz	12	Niebyłów	2296	—	—	—	—	—	—	—	
Kolbuszowa	13	Poręby Rupieńskie	134	—	—	—	—	—	—	—	
	14	Mazury	216	—	—	—	—	—	—	—	
Kołomyja	15	Balińce	282	54	—	—	—	—	—	—	
	16	Kornicz	635	26	—	—	183	24	—	—	
Kraków	17	Brzezie narodowe i szlacheckie	154	—	—	—	—	—	—	—	
Krosno	18	Turaszówka	238	—	—	—	—	—	—	—	
	19	Jaszczew	258	4	—	—	—	—	—	—	
	20	Krosno	—		—	—	—	—	—	—	jak poz. 2.
	21	Dukla	103	7	—	—	—	—	—	—	
Lwów	22	Domazyn	1100	—	—	—	—	—	—	—	
	23	Zubrza	570	53½	—	—	—		—	—	
Pilzno	24	w Pilźnie dla 40. gmin pow.	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 2.
Ropczyce	25	Zawadka	120	—	—	—	—	—	—	—	
Rudki	26	Rudki	121	14½	—	—	—	—	—	—	
1. suma	—	—	9261	73	678	8	183	24	—	—	

Powiat	Liczba porządkowa	Gmina	Kapitał zakładowy				Kapitał gminy lokowany w kasie pożyczkowej				Uwaga
			w gotówce		w obligacyach		w gotówce		w obligacyach		
			złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	
Rzeszów . .	27	Oparówka	104	—	—	—	—	—	—	—	
	28	Markuszowa	42	34	—	—	—	—	—	—	
Sambor . . .	29	Horodyszcze	25	—	100	18½	—	—	—	—	
	30	Tatary	140	—	—	—	—	—	—	—	
	31	Sambor (k. powiat)	1800	—	—	—	—	—	—	—	
Stanisławów .	32	Uhrynów dolny	400	—		—	—	—	—	—	
Tarnów . . .	33	Szczeparowice z Jodłówką . .	138	—	—	—	—	—	—	—	
	34	Garbek	160	18	—	—	—	—	—	—	
	35	Męszna szlachecka	123	30	—	—	—	—	—	—	
	36	Łękawica	191	—	—	—	—	—	—	—	
	37	Pleśno	194	—	—	—	—	—	—	—	
	38	Łowczówek	118	—	—	—	—	—	—	—	
	39	Świebodzin i Kłokówa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 2.
	40	Świrczków	152	80	—	—	—	—	—	—	
Tarnopol . .	41	Berezowica wielka	1159	31½	—	—	—	—	—	—	
Wieliczka . .	42	Wieliczka II. kasa (hypoteczna)	20000	—	—	—	—	—	—	—	
Żydaczów . .	43	Międzyrzyce	600	—	—	—	—	—	—	—	
2. suma .	—	—	25347	93½	100	18½	—	—	—	—	
1. suma .	—	—	9261	73	678	8	183	24	—	—	
Razem .	—	—	34609	66½	778	26½	183	24	—	—	

Wykaz sumaryczny

gminnych kapitałów serwitutowych złożonych w kasie krajowej.

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Ilość gmin na rzecz których kapitały złożone	Kapitały złożone			
			w gotówce		w efektach imien. wart.	
			złr.	ct.	złr.	ct.
1	Z końcem roku 1869. pozostało . . .	379	10.610	37	357.778	51
2	W roku 1870. nadesłano od c. k. Władz rządowych	100	49.170	73	60.600	—
3	„ „ wpłynęło tytułem odsetków	—	38.128	75	—	—
4	„ „ zakupiono nowe obligacye	—	—	—	99.820	79
5	Suma dochodów . .	479	97.909	85	518.199	30
6	W roku 1870. wydano gminom . . .	39	14.917	69½	43.135	38
7	„ „ użyto na zakupno obligacyi	—	72.989	08	—	—
8	Suma wydatków . .	39	87.906	77½	43.135	38
9	Z porównania poz. 5. z poz. 8. okazuje się zapas ostateczny z k. r. 1870.	440	10.003	07½	475.063	92

Odpis odezwy Wydziału krajowego z d. 21. Kwietnia 1870. l. 3.035 wystosowanej do Świetnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

W odpowiedzi na szacowną odezwę z 24 Lutego r. b. l. 7.709 w sprawie ustawy o korporacyach przemysłowych, tudzież ustawy przemysłowej w ogóle, Wydział krajowy ma zaszczyt następujące objawić zdanie:

I. Ustawa przemysłowa z 20. Grudnia 1859 r. zaprowadzająca słusznie wolność zarobkowania, a wkładająca przytem §. 107. przymus korporacyjny, zawiera w sobie sprzeczności, które w praktyce nigdy pogodzić się nie dadzą.

Trudności ztąd wypływające usunąć można zniesieniem korporacyi przymusowych, a wprowadzeniem natomiast korporacyi dobrowolnych, któreby z jednej strony odpowiadały rzetelnie potrzebom i odrębnym interesom przemysłowców i rękodzielników, a z drugiej nie wkładały na nikogo obowiązku przystępowania do nich.

Aby korporacye te rozwinąć się mogły należycie i przynieść rzeczywisty pożytek przemysłowi krajowemu, należałoby im przyznać atrybucye odpowiedne, rozszerzające dotychczasowy zakres działania takich korporacyi, a nadto przysparzające im na zewnątrz znaczenia i powagi.

W razie zniesienia przymusu korporacyjnego mogłyby dotychczasowe korporacye przemysłowe przeistaczać się w takież korporacye dobrowolne, na mocy uchwał powziętych w tym względzie przez walne zgromadzenia członków.

Podobnież tworzyć się mogą na przyszłość nowe korporacye przemysłowe w skutek dobrowolnego połączenia się odpowiedniej liczby członków.

Członkami korporacyi mogliby być nie tylko samoistni rękodzielnicy i przemysłowcy, lecz oraz i tacy czeladnicy i pomocnicy, którzy do samodzielnego prowadzenia jakiegokolwiek przemysłu są uprawnieni; czeladnicy ci bowiem nie różnią się niczem od profesyonistów, chyba tem tylko, że nie posiadają środków do samoistnego wykonywania przemysłu. Lecz różnica ta nie jest istotną, a wyłączenie czeladników i pomocników z tego powodu ze związku korporacyjnego, nie miałoby słusznej podstawy, uwłaczałoby zasadzie równości obywatelskiej. Z drugiej strony czeladnicy tacy jako towarzysze korporacyi, byliby naturalnymi pośrednikami między profesyonistami a czeladzią, przyczynićby się mogli do złagodzenia stosunku, dziś częstokroć bardzo naprężonego.

Czeladnicy nie posiadający takiego uprawnienia, tudzież terminatorowie powinni być wyłączeni ze związku korporacyjnego a to z powodu, że tamci jako ludzie młodzi nie byliby stosownymi towarzyszami korporacyi, która powinna być ciałem złożonem z mężów poważniejszych, ci zaś już dla tego nie mogliby należeć do związku korporacyjnego, to jest, nie mogliby być poddani pod opiekę korporacyi, że stosunek ten w razie gdzieby pryncypał terminatora do korporacyi należeć nie chciał, a ten z ustawy należeć musiał, psułby harmonię, jaka w każdym razie między mistrzem a uczniem panować powinna. A pozostawienie wyboru rodzicom, opiekunom lub majstrom, czy terminator ma należeć do związku korporacyjnego lub nie, wprowadziłoby niesłychany nieład i zamięszanie i stać by się mogło również obfitem źródłem nieporozumień.

Jednakże czeladnikom takim, tudzież terminatorom w korporacyach przed zniesieniem przymusu korporacyjnego już zapisanym, o ile korporacye te istniałyby nadal jako korporacye dobrowolne lub majątki ich zakładowe przeszły w administracyę inną, przysługiwać by powinne korzyści z dawniejszego związku wynikające.

Nasuwa się tu pytanie, czy nie byłoby pożądanem, aby przy zniesieniu korporacyj przymusowych, oznaczono

w drodze ustawodawczej, że istniejące ich majątki, o ile takowe nie są ograniczone tytułem prywatnym, mają być utrzymane i nadal dla dotychczasowych celów. Odpowiedź łatwa. Utrzymanie tych majątków dla dotychczasowych celów jest nie tylko pożądane ze względu na dobro publiczne, lecz nawet konieczne, gdyż wypływa z odnośnych postanowień obowiązującej ustawy przemysłowej. § 119 c, orzeka wprawdzie, że zgromadzenie członków rozporządza zakładowym majątkiem korporacyi, lecz rozporządzenie to jest ograniczone §. 114. rzeczonej ustawy, który określając cel korporacyi, określa także granice, wśród których wolno korporacyi rozporządzać majątkiem zakładowym. Zachodzi jeszcze pytanie, w jaki sposób ma być ten majątek utrzymany dla dotychczasowych celów?

Jeżeli korporacya przymusowa przeistacza się w skutek uchwały walnego zgromadzenia członków na korporacyę dobrowolną, natenczas zatrzymuje i majątek swój zakładowy i utrzymuje go tym sposobem dla dotychczasowych celów.

Gdzie zaś korporacya w skutek uchwały walnego zgromadzenia członków przestaje istnieć nadal jako korporacya dobrowolna, bądź też rozwiązaną zostanie dla braku dostatecznej ilości członków, w skutek orzeczenia władzy krajowej, za zgodą gminy miejscowej, lub jeżeli korporacya rozciąga się na kilka gmin, za wysłuchaniem Rady powiatowej, tam przechodzi majątek jej zakładowy w zarząd gminy, w której korporacya istniała jako osobny „fundusz przemysłowców i rękodzielników“ i służyć ma także dla dotychczasowych humanitarnych celów z zastrzeżeniem praw pierwszeństwa dla członków byłej korporacyi przemysłowej.

Kiedy korporacya istnieć przestaje z jakiegokolwiekbądź powodu, obowiązek wspierania członków, ich wdów i sierót, ciążący dotychczas na korporacyi, przechodzi w każdym razie za gminę. Wydatki odnośne pokrywane być mają przedewszystkiem z funduszu przemysłowców i rękodzielników.

W braku tego funduszu postarałaby się Rada gminna o potrzebne środki, w myśl §. 35. ust. gm. i oznaczyłaby sposob ich użycia. Takich środków dostarczyćby mogło w pierwszym rzędzie postanowienie, aby jak dotychczas, tak i na przyszłość było obowiązkiem dla pojedyńczych przedsiębiorców i ich pomocników, składać datki na dotychczasowe cele humanitarne.

Jednakowoż gmina mogłaby tylko tych rękodzielników i przemysłowców zniewalać do opłacania datków rzeczonych, którzy nie należą do korporacyi przemysłowej, ani też do żadnego stowarzyszenia, zabezpieczającego im, ich wdowom i sierotom, niesienie pomocy na wypadek słabości lub jakiego innego nieszczęścia. Od takich nie mogłaby gmina wymagać składania datków, albowiem oni należąc do korporacyi przemysłowej, lub jakiego innego stowarzyszenia, opłacają już datki na ten cel, mają pomoc zabezpieczoną i w razie słabości lub nieszczęścia innego, nie staną się ciężarem gminie.

Wprawdzie ci przedsiębiorcy i ich pomocnicy, którzy posiadają majątek, a osobliwie majątek nieruchomy są zabezpieczeni na wypadek słabości lub innego nieszczęścia i nie powinniby według zwykłej rachuby stać się kiedyś ciężarem gminy lub kraju, a przeto w konsekwencyi nie należałoby żądać od nich datków na tworzenie nieustającego funduszu przemysłowców i rękodzielników, którego celem jest udzielanie pomocy tym, którzy żadnego zabezpieczenia nie mają. Gdy się jednak zważy, jak przy dzisiejszych spekulacyach i dzisiejszym ruchu handlowym, łatwo postradać majątek i popaść w ubóstwo, to się okaże rzeczą nie tylko słuszną, lecz oraz i konieczną, aby i tacy przedsiębiorcy i ich pomocnicy, którzy posiadają majątek *a nie należą do żadnego stowarzyszenia*, zabezpieczającego im pomoc w razie nieszczęścia, opłacali datki do kasy nieustającego funduszu przemysłowców i rękodzielników, a nie stawali się potem ciężarem gminie i nie korzystali z funduszu, do wzrostu którego nieprzyczynili się za dni lepszych żadnym datkiem.

Chodziłoby jeszcze o zabezpieczenie czeladników i pomocników, nie mogących należeć do korporacyi przemysłowej, tudzież o zabezpieczenie terminatorów, o ileby tak jednym jak i drugim nie przysługiwały w nowej korporacyi korzyści z dawniejszego przymusowego związku wynikające.

Pierwsi mieliby alternatywę należenia do jakiego stowarzyszenia, zabezpieczającego im zapomogę w razie słabości lub innego nieszczęścia albo też opłacania na ten cel datku odpowiedniego na rzecz nieustającego funduszu przemysłowców i rękodzielników.

Terminatorowie powinni być oddani pod zwierzchnią opiekę gminy, w której naukę odbywają.

Jeżeli terminator, nie mający zabezpieczenia, popadnie w słabość, a majster kosztów kuracyi wedle umowy pokrywać nie jest obowiązany, pokrywać nie może lub niechce, rodzice zaś chorego albo nie żyją, albo są tak ubodzy,

że mimo najlepszej woli, kosztów tych ponosić nie są w stanie, natenczas terminator ma być oddany do szpitalu, a koszta kuracyi poniesie gmina opiekuńcza.

Oprócz powyższych uwag, które są odpowiedzią na kwestye przez Świetne c. k. Namiestnictwo postawione, nasuwają się jeszcze następujące:

Stosunek terminatorów do majstrów powinien być dokładniej określony, aniżeli w §§. 88—105 u. p. Mianowicie powinne być ściślej oznaczone warunki, pod jakiemi majster lub kupiec terminatora przyjąć może, a pomiędzy temi warunkami oznaczyćby należało dokładnie, jakie szkoły obowiązany jest uczeń ukończyć przed zaczęciem nauki, rzemiosła lub kupiectwa, oraz jakich szkół przygotowawczych wymaga koniecznie kupiectwo i rzemiosło każde.

Niezbędną jest także rzeczą, aby w drodze ustawodawczej bliżej niż w §. 95. u. p., określono i zarazem obostrzono obowiązek majstrów i kupców posyłania uczni do szkół niedzielnych i przemysłowych, jeżeli takowe w miejscu istnieją. Aby zaś z tego uczęszczania do szkoły mógł być pożytek jaki, włożyć wypada na profesyonistów obowiązek, ażeby wieczory zostawiali uczniom wolne do nauki wykładowej w szkole, lub do ćwiczeń gimnastycznych, przyczem stosownie do pory roku, oznaczyć potrzeba godzinę, o której czas rekreacyjny zaczynać się powinien. Postanowienia §. 87. u. p., chociażby je nawet chciano zastosować do terminatorów, nie dają w onym względzie żadnej rękojmii, a wiadomą jest rzeczą, jak mało korzystają u nas terminatorowie z nauki szkolnej, jak zaniedbane ich wychowanie fizyczne.

Wypadałoby także ograniczyć czas terminatorskiej nauki do pewnego przeciągu lat, a nie pozostawiać rzeczy zwyczajowi miejscowemu (§. 92. u. p.). Należałoby również zobowiązać prawnie profesyonistów, aby pomni że są nauczycielami swoich uczni, że zastępują im miejsce rodziców, postępowali z nimi w sposób odpowiedni. Gmina opiekuńcza czuwałaby nad tem, aby majstrowie i kupcy swych obowiązków względem terminatorów ściśle dopełniali.

Jak nad terminatorami rozciąga gmina opiekę, tak nad korporacyami i pojedyńczemi profesyonistami, nie należącymi do korporacyi, wykonywać by powinna gmina nadzór, w obrębie postanowień ustawy przemysłowej i ustawy o korporacyach, załatwiać w tymże zakresie spory między profesyonistami, tudzież między nimi i ich pomocnikami, nareszcie przyjmować zażalenia terminatorów, wnoszone przez osoby starsze i wydawać w tym względzie orzeczenia uzasadnione.

Spory powyższe rozstrzygaćby mogły w drugiej i ostatniej instancyi sądy pokoju.

II. Co do ustawy przemysłowej w ogóle, której bliską rewizyę Świetne c. k. Namiestnictwo zapowiada, Wydział krajowy zgadza się, jak to już na wstępie wypowiedział, z zasadą wolności zarobkowej z nadmienieniem, że stojąc w kwestyi ustawodawstwa przemysłowego na gruncie państwowej ustawy zasadniczej z 21. Grudnia 1867 (Nr. 141 Dz. ust. Pań.), przekazującej w §. 11 lit. *e*, ustawodawstwo o prawie propinacyi Sejmom krajowym, oświadcza się stanowczo przeciw wszelkim postanowieniom, któreby przynieść mogły uszczerbek istniejącym prawom propinacyjnym, zabezpieczonym ponownie ustępem VIII. patentu cesarskiego z 20. Grudnia 1859. r.

D. j. w.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa wystosowanej do Wydziału krajowego dtto. Lwów 13. Lipca 1870 do l. 24.365.

Wysokie Ministerstwo handlu oznajmiło mi reskryptem z d. 2. Czerwca b. r. l. 15.585 co następuje: Przy zbadaniu taryf kolejowych dla większego obrotu z Galicyi jakoteż do Galicyi i do Bukowiny przedewszystkiem oceniać należy taryfy galic. kolei Karola Ludwika, gdyż z jednej strony Towarzystwo kolei Lwowsko-Czerniowiecko Jaskiej obowiązanem jest wedle koncesyi stosować się względem taks do kolei Karola Ludwika, z drugiej zaś strony kolej północna Cesarza Ferdynanda przy wspomnionym obrocie tylko na mniejszych przestrzeniach udział bierze, zatem na całość obrotu mały tylko wpływ mieć może.

Te okoliczności są także przyczyną, że wszelkie zażalenia publiczności zajmującej się handlem w pierwszym rzędzie i wyłącznie prawie skierowane są przeciw kolei Karola Ludwika. Zarząd tej kolei zaprowadził równocześnie z otwarciem nowej linii do Brodów i Złoczowa i z ustanowieniem nowych taryf koncesyonowanych, bądź też w skutku wpływu Ministerstwa handlu bądź też z własnej inicyatywy cały szereg zniżeń taryf, które w załączonym przeglądzie zestawione i porównane są z taksami wedle koncesyi oznaczonemi. Jakkolwiek te zniżenia taryf tylko w części odpowiadają stawianym wymaganiom, to przecież zawsze uważać je należy jako cenne ustępstwo ze strony rzeczonej kolei. Gdy postanowienia nadanej Towarzystwu koncesyi drogę przymusową co do zmiany taryfy wykluczają, a uregulowanie takowej w drodze ustawodawczej obciążyłoby niesłusznie Państwo, to niepozostaje nic innego jak tylko dalej prowadzić układy z zarządem kolejowym, a mianowicie starać się uzyskać zniżenie dodatku domiennego dla tych przedmiotów obrotu, które najważniejsze produkty krajowe stanowią.

Wysokie Ministerstwo oświadcza nakoniec w powołanym reskrypcie że z wszelką gotowością przyjmować będzie poczynione uwagi i wnioski w tej sprawie i starać się z swej strony, aby słuszne życzenia wedle możności zostały urzeczywistnione. O czem mam zaszczyt zawiadomić świetny Wydział krajowy.

D. j w,

Odpis pisma Wydziału krajowego z dnia 21. Kwietnia do l. 5.106 wystosowanego do. c. k. Ministerstwa handlu w Wiedniu.

W skutek uchwały Wysokiego Sejmu Królestw Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego z 28. Grudnia 1866. wniósł był podpisany Wydział krajowy pod dniem 5. Stycznia 1867. l. 7 najpoddańszą prośbę do Najjaśniejszego Pana, ażeby przy udzielaniu koncesyi na budowę koleji żelaznych krajowych a mianowicie przy nadaniu koncesyi na budowę kolei żelaznej ze Lwowa do Brodów i do Tarnopola ustanowiony był warunek, że rady zawiadowcze tych koleji mają mieć swą siedzibę w mieście Lwowie jako mieście stołecznem.

Pismem z dnia 1. Sierpnia 1867 l. 47.131 uwiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Galicyjskiego podpisany Wydział krajowy, że wedle reskryptu c. k Ministeryum spraw wewnętrznych z 20. Lipca 1867. l. 11.253 prośba Wydziału krajowego z 5. Stycznia 1867 l. 7 nie mogła być uwzględnioną, że jednak wedle Najwyższego postanowienia cesarskiego z dnia 22. Czerwca 1867 r. zapadłego w skutek onej prośby, nie ulegnie żadnej przeszkodzie, by przy tworzeniu nowych towarzystw w celu budowy koleji żelaznych w Galicyi, życzenie Wydziału krajowego uwzględnionem zostało.

Oznajmienie to przyjął podpisany Wydział krajowy jako rękojmię, że na przyszłość spełnione będą słuszne życzenia kaju.

Jakoż nadarza się obecnie sposobność do wykonania rękojmi, zawartej w rzeczonem najwyższem postanowieniu cesarskiem.

Mamy tu na myśli petycyę, którą Rada gminy król. stoł. miasta Lwowa wniesła do c. k. Ministeryum pod dniem 13. Kwietnia r. b l. 466 w sprawie siedziby naczelnego zarządu mającej się budować kolei żelaznej ze Lwowa przez Stryj do Beskidu.

Sprawa wniesiona przez Radę gminy miasta Lwowa obchodzi wielce miasto stołeczne, lecz bardziej jeszcze dotyka interesów całego kraju jak świadczy wspomniana uchwała Wysokiego Sejmu z 28. Grudnia 1866.

Podpisany Wydział krajowy zatem nietylko że popiera jak najusilniej pomienioną petycyę gminy miasta Lwowa i zgadza się na wszystkie wyrażone w niej powody, lecz dołącza oraz i z swej strony prośbę, aby Wysokie c. k. Ministeryum nadając koncesyę na budowę kolei żelaznej Lwowsko-Stryjsko-Beskidzkiej, raczyło w myśl Najwyższego postanowienia Cesarskiego z 22. Czerwca 1867, umieścić w onej koncesyi wyraźny warunek, że naczelny zarząd tej kolei to jest Rada zawiadowcza i Dyrekcya jeneralna mają mieć siedzibę w kraju a w szczególności w stołecznem mieście Lwowie.

D. j. w.

Aleg. XV

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży realności w Winnikach, należących do funduszu stypendyjnego Głowińskiego.

Wysoki Sejmie!

W dobrach Winnickich, należących do funduszu stypendyjnego Głowińskiego, które z dniem 28. stycznia 1869 przeszły w zarząd Wydziału krajowego, znajduje się kilka realności, nie należących ani do lasu, ani do propinacyi i wypuszczanych różnym osobom w dzierżawę.

Realności te są:

a) tak zwany dom zarządcy wraz z ogrodem, mającym przestrzeni 7½ morga, puszczony w dzierżawę p. Janowi Woźniekowi do dnia 30. kwietnia 1872. roku za rocznym czynszem 400 złr. w. a.

b) t. z. dom kontrolora, puszczony w dzierżawę wraz z ogrodem dwumorgowym temuż samemu p. Woźniekowi również do 30. kwietnia 1872. r. za czynszem rocznym 172 złotych reńskich wal. austr.;

c) jatka, i

d) rzezalnia, które do dnia 31. października 1871. wziął w dzierżawę p. Selig Delegtisch, płacąc rocznie 41 złr. 50 ct. w. a.

Wszystkie cztery wyżwspomniane budynki są murowane, pokryte gontem, utrzymane w dobrym stanie, lecz nie przynoszą dochodu odpowiedniego wartości, którą te realności reprezentują. Z czynszu dzierżawnego trzeba bowiem potrącić podatki i koszta znaczniejszych reperacyj, które ochraniając domy od popadnięcia w stan dezolacyi, wypada co kilka lat opędzić z dochodów dzierżawnych.

Za czasów zarządu Wydziału krajowego jedna tylko część t. z. domu zarządcy była restaurowaną w roku 1869., a i tak koszta restauracyjne pożarły znaczną część czynszu dzierżawnego, bo kwotę 91 złr. 99 ct. w. a.

W roku zeszłym zarządzono restauracyę tak zwanego domu kontrolera. Koszta restauracyi wyniosły 218 złr. 80 ct. w. a., więcej więc o 48 złr., niż wynosi roczny czynsz dzierżawny z pomieszkania i ogrodu, który w roku bieżącym w drodze procesu exekwować musimy.

Wydatki te, oprócz tego wydatki na komisye wysyłane dla sprawdzenia potrzeby reperacyj, i dla kollaudacyi dokonanych robót, co przy administracyi publicznej jest nieodzowne, uszczuplają znacznie dochody z tych części ma-

jątku fundacyjnego, tak że Wydział krajowy przyszedł do przekonania, iż dochód z kapitałów, jakieby uzyskać można ze sprzedaży tych realności, przyniósłby znacznie więcej korzyści fundacyi, przyczem i zarząd majątkiem fundacyjnym byłby łatwiejszym.

Toż samo przekonanie ma Wydział krajowy co do młynów, będących własnością fundacyjną.

Młynów skarbowych w Winnikach jest pięć a mianowicie:

a) tak zw. młyn Jaremy o dwu kamieniach, dziś dodany dzierżawcy propinacyi;

b) drewniany młyn Skremety, pokryty słomą, zupełnej rekonstrukcyi wymagający, puszczony w dzierżawę za rocznym czynszem 40 złr. w. a.;

c) tak zw. młyn Mality, drewniany, pokryty słomą, o jednym kamieniu, przynoszący czynszu dzierżawnego 58 złr.

d) młyn murowany Pańka Lema, kryty gontem, o dwu kamieniach, wypuszczony w dzierżawę za rocznym czynszem 225 złr.;

e) tak zwany młyn Wasyla Lema, o jednym kamieniu drewniany, przynoszący czynszu dzierżawnego 144 złr. 8 ct.

Otóż i dochód z tych młynów nie odpowiada wartości, jaką te młyny mają, zwłaszcza gdy przyjdzie potrącić wydatki reperacyi koniecznych i co kilka lat przedsiębranych.

Nakoniec przy dzisiejszym postępie w mielnictwie młyny te o zwykłej konstrukcyi nie wytrzymają konkurencyi, jeżeli w okolicy założy kto młyn lepszy; przyległe do młynów stawy są zamulone i w znacznej części zarośnięte, wyczyszczenie zaś pięciu stawów wymagałoby znacznych nakładów, na które dochody fundacyi nie pozwalają.

Ogrody, pola orne i łąki, będące własnością funduszu stypendyjnego są rozrzucone i z tego powodu wystawione na szkody. Pilnowanie granic jest przeto trudne, a utrzymywanie koniecznych ogrodzeń wymaga ciągłych wydatków. Parcele te wypuszczone są dotąd w trzechletnią dzierżawę, z której dochód i objętość każdej parceli obejmuje dołączony wykaz */.* Przedaż tych gruntów nie jest tak nagląca jak przedaż budynków, i nie przedstawia równych korzyści; — wszelako tak ze względu na trudność administracyi, jakoteż na robione Wydziałowi krajowemu korzystne propozycye, pożądaną byłaby wolność rozrządzenia temi parcelami i możność przyjęcia ofert, któreby niewątpliwie znaczne pomnożenie dochodu obiecywały.

Jest nadto jeszcze jeden zakład przemysłowy, własnością funduszu stypendyjnego będący, który prawie żadnego dochodu nie przynosi, a przedstawia dość znaczną wartość. Zakładem tym jest browar Winnicki, w którym się blizko od lat dziesięciu piwa nie warzy. Do dnia 31. października 1871. browar ten i należący do niego spichrz murowany, piętrowy, tudzież wozownia murowana, puszczony w dzierżawę wraz z propinacyą; na przyszłość jednak został z dzierżawy wyłączony, gdyż gmina Winnicka, która propinacyę wzięła w dzierżawę, zrzekła się dobrowolnie tych budynków, jako nie dających żadnego dochodu. O prowadzeniu browaru w własnym zarządzie, Wydział krajowy myśleć nie może, raz dla ryzykowności przedsiębiorstwa, powtóre dla braku kapitału na wkłady konieczne, jakieby ponieść wypadło na sprawienie urządzenia browarnianego, wystawienie lodowni, i dla braku kapitału obrotowego, jakiegoby użyć trzeba chcąc wytrzymać konkurencyę z browarami we Lwowei.

Browar Winnicki przedstawia więc na teraz tylko wartość jako budynek utrzymany w stanie średnim. Dla zarządu dóbr Winnickich nie jest on potrzebny, a chcąc z niego mieć dochód, trzebaby go znacznym nakładem przerobić na dom mieszkalny; dla dobra fundacyi byłoby więc najpożyteczniej sprzedać go, do czego przy rozbudzającym się ruchu przemysłowym w naszym kraju nie braknie na sposobności.

Już nawet w roku 1870. zgłaszali się przedsiębiorcy i właśnie oferty ich, jak z drugiej strony ujemne strony, jakie pociąga za sobą administracya licznych realności wypuszczanych w dzierżawę, spowodowały Wydział krajowy do niniejszego przedstawienia.

Przedaż realności nie od razu, lecz w miarę jak zgłaszać się będą chęć kupna mający, powodujący się intere-

sem, opartym na znajomości stosunków i potrzeb lokalnych, przystępniejszym zawsze dla człowieka prywatnego jak dla władzy publicznej, jest więc poniekąd nakazaną dla dobra fundacyi i w tem przeświadczeniu, chcąc mieć wolne ręce w razie ofert na kupno której z wyż wspomnianych realności, przez wzgląd również na ułatwienie zarządu, zwróconego dziś do pilnowania majątku fundacyjnego, umieszczonego w kilkunastu przedmiotach dzierżawnych

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy nadać moc obowiązującą następującemu projektowi do uchwały.

Lwów 4. lipca 1871.

Uchwała.

Upoważnia się Wydział krajowy do sprzedaży tych wszystkich realności w Winnikach, które, należąc do funduszu stypendyjnego Głowińskiego jako właściciela Winnik, nie będą potrzebne do zarządu temi dobrami, skoro tylko ofiarowana za nie cena kupna pozwoli liczyć na większe korzyści przez stosowną lokacyę kapitału jak te, które pobierany z tychże realności czynsz dzierżawny przynosi.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski r. w.

jako Przewodniczący.

Cezar Haller r. w.

Sprawozdawca

Wykaz

parcel gruntowych do funduszu stypendyjnego Głowińskiego w Winnikach należących.

NAZWA	Objętość						Wydzierżawione			
	ogrodu		łąki		pola		do dnia	za czynszem		
	morg	sąż	morg	sąż.	morg	sąż.		złr.	ct.	
Ogród zamkowy wschodni i zachodni	6	210	—	—	—	—	do 31. marca 1872. wschodni, a do 31. grudnia 1876 zachodni.	17 77	— 90	94 — 90
Plac za stajnią piwowara	—	541	—	—	—	—	do 31. grudnia 1876.	7	60	
Ogród zarządcy	1	975	—	—	—	—	„	32	—	
Ogród kontrolora	—	497	—	—	—	—	„	14	—	
Ogród przy pomieszkaniu piwowara	—	161	—	—	—	—	„	1	25	
Banachówka	—	—	—	—	2	1071	„	16	60	
Za leśniczówką	—	—	—	—	5	245	„	9	50	
Odcinek Żupan	—	—	—	—	—	470	„	5	15	
Blich	—	—	19	1258	—	—	15 mor. 705 sąż. wydzierżawiono do 31. grudnia 1873 4 m. 533 sąż. dodane leśniczemu	303	5	
Łąka bednarza	—	—	1	110	—	—	do 31. grudnia 1873.	17	20	
Łęgowina i stawisko	—	—	1 1	1385 975	—	—	„	40	36	
Stawisko, Baruch	—	—	1	766	—	—	„	9	—	
Łączek	—	—	1	1183	—	—	„	19	—	

Alegat XVI

Ustawa.

dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, o ponoszeniu kosztów pertraktacyi przedsięwziętych w skutek spóźnionego zgłoszenia się z poborami podlegającemi na mocy ustawy z dnia 26. Kwietnia 1871 z urzędu wykupowi lub regulacyi w myśl najw. ces. patentu z dnia 5. Lipca 1853.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księztwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Wszelkie pobory traw, szuwarów lub innych roślin rosnących na cudzych stawach lub wierzchowinach tychże stawów, niemniej wszelkie pobory drzewa z cudzych gruntów nie przeznaczonych do uprawy leśnej, które to pobory w moc ustawy z dnia 26. Kwietnia 1871 (dz. u. i rozp. kr. l. 18.) podlegają z urzędu wykupowi lub regulacyi podług postanowień patentu z dnia 5. Lipca 1853 Nr. 130 Dz. p. p., powinny być podane najdalej po koniec Czerwca 1872 r. do wiadomości c. k. Namiestnictwa we Lwowie jako komisyi krajowej dla spraw odkupu lub regulacyi ciężarów gruntowych.

Art. II.

Jeżeli zgłoszenie się z temi poborami, lub wystąpienie z takowemi nastąpi dopiero po upływie powyższego terminu, wtedy strony, które zawiniły niezgłoszeniem lub niewystąpieniem z pretensyami, ponosić mają koszta z powodu zarządzonej pertraktacyi, a orzekać o tem będą władze powołane do przeprowadzenia wyż przytoczonego patentu.

Art. III.

Polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych wykonanie tej ustawy.

Wiédeń, dnia . . .

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego. Lwów 1871.

Rządowy wniosek do ustawy.

Alegat XVI

Ustawa

dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, o ponoszeniu kosztów pertraktacyi przedsięwziętych w skutek spóźnionego zgłoszenia się z poborami podlegającemi na mocy ustawy z dnia 26. Kwietnia 1871 z urzędu wykupowi lub regulacyi w myśl najw. cesarskiego patentu z dnia 5. Lipca 1853.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Wszelkie pobory drzew, [illegible] lub innych rzeczy [illegible] na cudzych stawach lub [illegible] tychże stawów, [illegible] pobory drzewa z cudzych gruntów nie przeznaczonych do uprawy [illegible] które to pobory w myśl ustawy z dnia 26. Kwietnia 1871 (Dz. u. p. Nr. 1, 13) podlegają z urzędu wykupowi lub regulacyi podług postanowień [illegible] z dnia [illegible] 1853 Nr. 130 Dz. p. p. powinny być podane [illegible] na komisyi [illegible] do wiadomości c. k. Namiestnictwa we Lwowie jako komisyi krajowej dla spraw wykupu lub regulacyi [illegible].

Art. II.

Jeżeli zgłoszenia się z temi poborami, lub wystąpienie z takiemi [illegible] dopiero po upływie powyższego terminu, wtedy strony, które zawinią niezgłoszenie lub niewystąpienie z pretensyami, ponosić mają koszta [illegible] pertraktacyi [illegible] do przeprowadzenia wyż przytoczonego patentu.

Podczas Mego Rządowego [illegible] wykonanie [illegible] ustawy.

Wiedeń, [illegible]

L. 11478

Alegat XVII

Sprawozdanie

Wydziału krajowego względem zmiany art II. ustawy wyborczej z d. 20. Września 1866. stanowiącej o zastępstwie niewiasty przy wyborze posłów.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 29. Sierpnia 1870. polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu zdanie sprawy o wniosku posła Kowalskiego następnej treści:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Art. II. ustawy z dnia 20. Września 1866. Nr. 23. Dz. u. kr. zmienia się w ten sposób:

„Za niewiastę prawo wybierania posłów na mocy sejmowej ordynacyi wyborczej mającą, z mężem żyjącą, wykonywa to prawo mąż, za inne niewiasty własnowolne, wykonują to prawo ich pełnomocnicy."

Pod względem formalnym dąży wniosek posła Kowalskiego do zmiany art. II. ustawy z dnia 20. Września 1866. Nr. 23. Dz. u. k. Ustawa ta nie zawiera jednak, jak tylko zmiany sejmowej ordynacyi wyborczej tyczące się prawa wybierania w klasie posiadaczy dóbr tabularnych. Nieodpowiedniem byłoby więc umieszczać w tej specyalnej ustawie postanowień co do głosowania w innych klasach wyborczych. Dlatego oświadcza się Wydział krajowy przeciw przyjęciu powyższego wniosku posła Kowalskiego w takiej formie, w jakiej Wysokiemu Sejmowi przedłożonym, a Wydziałowi krajowemu przekazanym został.

Poseł Kowalski zamierza atoli wnioskiem swoim uzyskać dla niewiast bez względu na klasę wyborczą, do której należą, równe prawa co do sposobu wykonywania prawa wyborczego.

Ustawa z dnia 6. Października 1869. Nr. 31. Dz. u. k. przyznaje wprawdzie prawo wybierania posłów w miastach wymienionych w §. 2. Sejm. ord. wyb. a wyborców w gminach wiejskich, pierwszym dwu trzecim częściom wszystkich w ordynacyi wyborczej dla gmin z dnia 12. Sierpnia 1866. z tytułu opłacanych podatków uprawnionych do wybierania Rady gminnej. Sejmowa ordynacya wyborcza wypowiada jednak w §. 15., że każdy wyborca prawo wyborcze w zasadzie tylko osobiście wykonywać może. Wyjątki od tej zasady stanowi §. 15. Sejm. ord. wyb., i ustawa z dnia 20. Września 1866., tylko na rzecz posiadaczy dóbr tabularnych.

Z ustawy z dnia 6. Października 1866. wypływa wprawdzie, że niewiasty wchodzące w pierwsze dwie trzecie części uprawnionych z tytułu opłacanych podatków do wybierania Rady gminnej mają w miastach i gminach wiejskich prawo wybierania posłów względnie wyborców. Jednak osobiste wykonywanie prawa wyborczego przez niewiasty do tego stopnia obcem jest ustawodawstwu naszemu, że:

a) jakkolwiek ustawa z dnia 20. Września 1866., rozszerza prawo wykonywania prawa wyborczego na rzecz niewiast, przecież nie podała niewiastom mającym prawo wybierania w klasie posiadaczy dóbr tabularnych możliwości wykonywania takowego osobiście, a to bezwzględu na to, iż podstawą obowiązującej ustawy wyborczej jest zastępstwo

interesów, tem samem więc daleko prędzej ta możliwość dopuszczoną być mogłaby dla posiadaczki dóbr tabularnych, reprezentującej zazwyczaj większy interes, aniżeli dla niewiasty uprawnionej do wyboru w innej klasie wyborczej, — ile że prócz tego

b) w §. 4. ord. wyb. dla gmin nawet przy wyborach do Rady gminnej, przy których rozchodzi się o czysto lokalne interesa, niewiasty osobiście głosować nie mogą. Dlatego też nie podpada najmniejszej wątpliwości, że niewiasty z klasy wyborczej miast i gmin wiejskich nie mają prawa głosowania osobiście przy wyborze posłów, względnie wyborców.

Nie dwuznaczne brzmienie wyżej powołanego § 15. Sejm. ord. wyb odejmuje zaś wyborcom nie będącym posiadaczami dóbr tabularnych, wszelką możność wykonywania prawa wyboru przez osoby trzecie, dlatego też niewiasty mające prawo wybierania posłów w miastach, a wyborców w gminach wiejskich, także przez osoby trzecie głosować nie mogą.

Pomimo tego różnią się w zapatrywaniach na powyższe stosunki komisye wyborcze, powołane do wykonywania Sejmowej ordynacyi wyborczej.

Przed wejściem w sam rdzeń sprawy, podnosi Wydział krajowy, że w skutek postanowienia §. 15. Sejm. ord. wyb. znajdują się co do wykonywania prawa wyborczego w miastach i gminach wiejskich w położeniu do niewiast zupełnie podobnemi.

1. bezwłasnowolni, niemniej
2. korporacye stowarzyszenia i spółki;
3. współposiadacze opodatkowanej realności lub opodatkowanego przedsiębiorstwa;
4. osoby nie obecne w gminie, z powodu poruczonych już gminnych lub innych spraw publicznych.

Z tą sprawą zostaje prócz tego w ścisłym związku rozszerzenie na inne klasy wyborcze prawa wyjątkowo przyznanego posiadaczom dóbr tabularnych głosowania przez pełnomocników.

Nie podpada zatem wątpliwości, że nie oglądając się na możliwą zasadniczą reformę Sejmowej ordynacyi wyborczej, potrzebnem jest dla ujednostajnienia postępowania przy wyborach, ażeby ustawą orzeczono:

a) czy nie należałoby wyborcom miejskim i prawyborcom z gmin wiejskich przyznać prawa głosowania przez pełnomocników dowolnie ustanowionych?

b) czyli nie przyznać przynajmniej tym wyborcom, którym odjętą jest możność wykonywania osobiście wyboru, prawa głosowania przez zastępców i pełnomocników?

A.

Co do głosowania przez pełnomocników.

Prawo wyboru posła, jest nader ważnem nie tylko dla samego wybierającego, ale także dla całego społeczeństwa. Dlatego też w zasadzie tylko osobiście wykonanem być powinno. Inaczej bowiem wybór nie będzie wyrazem sumiennego przekonania właśnie tych obywateli, na których społeczeństwo przelało prawo wybierania reprezentacyi swojej.

Tylko wyjątkowo zatem i dla bardzo ważnych przyczyn od tej zasady odstąpić można.

Obowiązująca ordynacya wyborcza utworzyła w tej mierze wyjątek, przyznawszy posiadaczom dóbr tabularnych prawo głosowania przez pełnomocników. Z postanowień tej ordynacyi wyborczej opartej na zastępstwie interesów wypływa jednak:

1. że interes posiadaczy dóbr tabularnych za tak ważny uznała, iż w kołach wyborczych tej klasy jeden poseł przypada przeciętnie na 30 do 50 wyborców.

2. gdy prócz tego wyborcy tej klasy częstokroć a nawet w bardzo znacznej części, mieszkają o kilkanaście, kilkadziesiąt, lub więcej mil po za granicami okręgu wyborczego, do którego należą; wolała ordynacya wyborcza podać wyborcom tej klasy możność głosowania chociaż przez pełnomocników, byle tylko nie pozostawić przypadkowi wyniku wyboru, jeżeliby z powodu odległości zamieszkania znaczna część wyborców głosować nie mogła.

Ani w klasie miast, ani w klasie gmin wiejskich nie przemawiają te względy za przyznaniem wyborcom prawa

zastępywania się przy głosowaniu przez pełnomocników dowolnie ustanawianych. W obu tych klasach wyborczych przypada bowiem jeden poseł zaledwo na kilkuset, a nawet kilka tysięcy wyborców, względnie prawyborców, z których prawie wszyscy, z bardzo nielicznemi wyjątkami, mieszkają w miejscu, w którem wybór przedsięwziętym być ma. Ztąd też możliwa nawet nieobecność w chwili wyboru kilkunastu, lub nawet kilkudziesięciu wyborców nie zdoła wpłynąć przeważnie na ostateczny wynik wyboru.

Dlatego nie widzi Wydział krajowy dostatecznych powodów, dla których mógłby oświadczyć się w tym kierunku za dalszemi wyjątkami od zasadniczego postanowienia §. 15. Sejm. ord. wyb., wedle którego każdy wyborca tylko osobiście głosować może. Wydział krajowy obstaje i owszem przy dotychczasowych postanowieniach Sejm. ord. wyb. i oświadcza się przeciw rozszerzeniu na klasy wyborcze miast i gmin wiejskich uprawnienia, wyjątkowo przyznanego posiadaczom dóbr tabularnych, zastępywania się przy głosowaniu przez pełnomocników dowolnie obieranych.

B.

Co do przyznania tym wyborcom, którym możność osobistego głosowania odjętą jest, uprawnienia wykonywania wyboru przez osoby trzecie.

Już wyżej wykazano, że słusznie przyjęła obowiązująca ordynacya wyborcza osobiste głosowanie za z a s a d ę nie przypuszczając od niej jak tylko nader nieliczne wyjątki. Ordynacya wyborcza wychodzi bowiem z założenia, że prawo brania udziału w wyborze przedstawicieli całego społeczeństwa, nie może być i nie jest też pierwotnem, samodzielnem prawem pewnych jednostek. Całe społeczeństwo przelało to prawo na powyższe jednostki, które je nie w imieniu własnem wykonują, lecz na mocy mandatu od społeczeństwa otrzymanego, Z tego stosunku całkiem naturalnie wypływa, że społeczeństwu na tem zależy, ażeby to prawo w imieniu społeczeństwa wykonywane, a dla całego społeczeństwa tak ważne, nie przechodziło w ręce osób trzecich, samą ordynacyą wyborczą do wykonywania tego prawa nie powołanych.

Dla tego ordynacya wyborcza tak oględną jest w czynieniu wyjątków od tej zasady.

Wydział krajowy uznając słuszność i stosowność powyższego zapatrywania, nie mógłby jak tylko dla nader ważnych powodów doradzać Wysokiemu Sejmowi uchwalanie dalszych wyłomów w tej dla społeczeństwa całego tak ważnej zasadzie.

W tym kierunku prócz tego pominąć nie możemy:

a) objawiającej się po wsiach obojętności przy wyborze wyborców, która zestawiona z agitacyami częstokroć w środkach nie przebierającemi, i z nieznajomością czytania i pisania większej części prawyborców, — nie dałaby żadnej rękojmi autentyczności pełnomocnictw, ułatwiłaby tylko nadużycia, i przyczyniła się ostatecznie, do mnożenia bez tego dość znacznej liczby protestów.

b) Nadto rozsiani są prawyborcy wiejscy na przestrzeni kilku mil kwadratowych, a członkowie komisyi kierującej wyborami nie mogą żadną miarą obznajomionymi być ze stosunkami osobistemi prawyborców na tej kilkumilowej przestrzeni rozrzuconych. Ztąd też skład tej komisyi już z natury swej nie podaje żadnej rękojmi, a sprawdzenie zachodzących wątpliwości zazwyczaj niemożliwem będzie podczas trwania i w miejscu odbywających się wyborów, częstokroć o kilka mil odległem od miejscowości zamieszkania odnośnego wyborcy.

Dla tego nietylko nie ma tak ważnych powodów, które dostatecznemi byłyby do uzasadnienia dalszego wyjątku o g ó l n e j z a s a d y, ż e p r a w o w y b o r u t y l k o o s o b i ś c i e wykonywanem być może; lecz i owszem nie podpada wątpliwości, że nieograniczone rozszerzenie tego wyjątku na klasę wyborczą gmin wiejskich, chociażby tylko dla tych wyborców, którym odjętą jest możność głosowania osobiście, otworzyłoby nowe pole niegodnym agitacyom, przyczyniłoby się do zamętu przy wyborach, i mnożyłoby ostatecznie liczbę nieważnych wyborów.

Zupełnie inne stosunki zachodzą w tej mierze w miastach w §. 2im. Sejm. ord. wyb. wymienionych. W takich miastach bowiem właśnie najbardziej opodatkowane przedsiębiorstwa, bywają własnością korporacyi, spółek, innych towarzystw, lub też kilku współwłaścicieli, to przeto zastępstwo interesów, będące kierującą zasadą obowiązującej ordynacyi wyborczej, przemawia zatem jak najusilniej, ażeby interesowi w powyższych miastach tak przeważnemu, przedstawiającemu własność spółek, korporacyi towarzystw, i t. p. nie odejmywano możności brania udziału przy wyborze posłów.

Zważywszy prócz tego, że w miastach w §. 2im Sejm. ord. wyb. wyliczonych, przy daleko żywszem zajęciu wyborami, przy rozpowszechnionej znajomości czytania i pisania, nadużycia w powyższym kierunku niepodobnemi są,

zważywszy dalej, że w takich miastach odbywają się wybory w tej samej miejscowości, w której wszyscy wyborcy mieszkają przed komisyą złożoną z osób, dokładnie obeznanych z miejscowemi i osobistemi stosunkami wyborców, tem samem możność jakichkolwiek nadużyć, wykluczoną jest — a jeżeliby nawet jaka wątpliwość zachodzić miała, natychmiast na miejscu sprawdzoną, sprostowaną i wyjaśnioną być może,

zważywszy zatem, iż w miastach w §. 2im Sejm. ord. wyb. wymienionych przeważny interes właśnie przez tych wyborców przedstawionym jest, którzy nie mają możności głosowania osobiście a stosunki wyborcze tych miast usuwają wszelkie obawy nadużyć,

mniema Wydział krajowy, że w klasie wyborczej miast w §. 2im Sejm. ord. wyb. wymienionych, wyborcom pozbawionym możności wybierania osobiście przyznać należy prawo głosowania przez osoby trzecie.

Wywiązując się przeto z polecenia na dniu 29. Sierpnia 1870. r. otrzymanego, zdania sprawy o wniosku posła Kowalskiego, wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić projekt ustawy pod ·/. przedłożony.

·/. Alegat

Z Rady Wydziału krajowego.

We Lwowie dnia 26. Lipca 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego

jako Przewodniczący.

Paweł Skwarczyński wł. r.

Zastępca członka Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . . . .

zmieniająca postanowienia §. 11go i 15go sejmowej ordynacyi wyborczej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Uprawnieni do wybierania posłów na Sejm z miast wymienionych w §. 2im Sejmowej ordynacyi wyborczej, głosują osobiście.

Wyjątki od tego prawidła są następujące:

1) Za osoby nie mające własnowolności głosują ich prawni zastępcy:

2) Za żonę żyjącą z mężem głosuje mąż, za inne własnowolne niewiasty głosują ich pełnomocnicy.

3) Osoby nieobecne w miejscu odbywającego się wyboru z powodu poruczonych im gminnych lub innych publicznych spraw, mogą głosować przez pełnomocników.

4) Za korporacye, stowarzyszenia i spółki głosują ich prawni lub statutami oznaczeni zastępcy.

5) Z współposiadaczy realności lub przedsiębiorstwa uprawnionych do wyboru posłów na mocy §. 11 sejm. ord. wyb. ten tylko głosować może, którego z pomiędzy siebie go tego upoważnią.

Jeżeli współposiadaczami są małżonkowie z sobą żyjący, prawo wybierania wykonuje mąż.

Jeżeli u wszystkich współposiadaczy zachodzą stosunki upoważniające do głosowania przez pełnomocnika, głosuje pełnomocnik przez nich wspólnie ustanowiony.

Art. II.

Pełnomocnik mający głosować z mocy art. I. niniejszej ustawy, musi sam być uprawnionym do głosowania w mieście w którem wybór odbywa się.

Ograniczenie to nie odnosi się jednak ani do mężów głosujących za żony, ani do zastępców głosujących za bezwłasnowolnych, za spółki, korporacye i stowarzyszenia.

Pełnomocnik, równie jak inny zastępca, może głosować tylko za jednego wyborcę.

Alegat XVIII

Wysoki Sejm raczy uchwalić Adres do Najj. Pana.

Pod względem formalnego przeprowadzenia wnoszę wybór z całego Sejmu komisyi z 7 członków złożonéj.

Lwów 14. Września 1871 r.

Smolka w. r.
wnioskodawca

Hoszard w. r.
Z. Sawczyński w. r.
Jaworski w. r.
Jasiński w. r.
Włodek w. r.
Szemelowski w. r.
Antoni Siwiec w. r,
J. Oskard w. r.
Jan Turczyński w. r.
Wesołowski w. r.
August Łoś w. r.
Ławrowski w. r.
Horodyski w. r.
Tyszkowski w. r.
Fr. Torosiewicz w. r.
Kabat w. r.
Dzwonkowski w. r.
Agopsowicz w. r.
Czerkawski w. r.
Badeni w. r.

Wysoki Sejm razy uchwalić Adres do Naj. Pana.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wywłaszczenia i uregulowania prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 12. Listopada 1869. r. wybrał Wysoki Sejm komisyę nieustającą z pięciu członków do opracowania przedmiotu o wywłaszczeniu i uregulowaniu prawa propinacyi, poprzednio zaś na posiedzeniu dnia 30. Października t. r. powziął uchwałę, mocą której polecił Wydziałowi krajowemu ażeby w razie gdyby ustawa o postępowaniu co do projektów do ustaw krajowych znacznej objętości lub doniosłości nie otrzymała najwyższej sankcyi, i gdyby ustanowienie komisyi sejmowej do sprawy propinacyjnej nie otrzymało zatwierdzenia cesarskiego, albo sam wypracował wniosek o wywłaszczaniu i uregulowaniu prawa propinacyi, albo do wypracowania go ustanowił komisyę złożoną ze znawców w myśl uchwały sejmowej z d. 27. Października 1869 Lit. C. traktującej o komisyach kodyfikacyjnych.

Gdy przewidziany przez Wysokie Zgromadzenie wypadek odmówienia najwyższej sankcyi ustawie i cesarskiego zatwierdzenia uchwale sejmowej, rzeczywiście nastąpił, Wydział krajowy, spełniając otrzymane polecenie, zebrał komisyę do której powołał pięciu posłów, i polecił jej przygotowanie stosownych projektów.

Skład tej komisyi do której należeli początkowo posłowie: Krzeczunowicz, Kamiński, hr. Badeni, Skrzyński, Michał Gnoiński, uległ następnie zmianie, gdyż w miejsce pp. Gnoińskiego i Kamińskiego, którzy się usunęli, zaproszeni zostali pp. Paweł Skwarczyński i Józef Pajączkowski.

Komisya spełniła swe zadanie i ułożyła 1) projekt ustawy zawierającej postanowienia o wykupnie prawa propinacyi, 2) projekt ustawy zawierającej postanowienia o uregulowaniu i zabezpieczeniu propinacyjnego prawa wyszynku, 3) projekt wniosku ażeby wynagrodzenie za propinacyę, jakoteż wszelkie pisma i czynności, odnoszące się do wykupna prawa propinacyi, wolne były od podatków i wszelkich innych opłat państwowych.

Projekta te zgadzają się po największej części z projektem przez komisyę sejmową na dniu 17. Października 1869 przedłożonym, który z całego zasobu nagromadzonych w tej sprawie materyałów zdawał się komisyi naszej najodpowiedniejszym.

Komisya zwróciła też szczególną uwagę na projekt przez posła Tyszkowskiego podany, lecz w braku danych, na podstawie których możnaby z jakiemkolwiek prawdopodobieństwem przyjąć, że opłaty konsumcyjne od napojów stanowiących przedmiot propinacyi, będą dostateczne do utworzenia funduszu na spłacenie procentów i kapitałów wynagrodzenia, nie widziała możności przyjęcia zasady w tym projekcie wyrażonej z obawy, ażeby kraj przez to na ponoszenie nowych ciężarów narażony nie został.

Komisya uwzględniała jednak zasadę przez posła Tyszkowskiego postawioną, zastrzegając w swym projekcie dla administracyi funduszu propinacyjnego możność wykonywania wyszynku przez wydawanie za opłatą czasowych konsensów.

Zresztą komisya, przekonana o niezbędnej potrzebie stanowczego załatwienia sprawy propinacyjnej, wolała trzymać się znanego już projektu, jak tworzyć nowe pomysły, które mnożąc liczbę i tak już bogatych materyałów, przyczyniłyby się raczej do odwleczenia jak do rozwiązania tej sprawy, powszechnie za naglą uznanej.

Wydział krajowy, wychodząc z tego samego stanowiska, jakkolwiek nie zmienił swego zdania, objawionego w sprawozdaniu w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi w r. 1868. złożonem, przyjął przecież projekt przez komisyę wyrobiony, poczyniwszy w nim tylko niektóre zmiany, które mu się wydały bądź konieczne, bądź stosowne i pożyteczne.

Przedstawiając Wysokiej Izbie w załączeniu projekta do dwóch ustaw i do uchwały, powyżej wyliczone, prosimy aby Wysoka Izba raczyła takowe uchwalić.

Lwów dnia 22. Sierpnia 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

Członek Wydziału kraj.

Sprawozdawca

Cezar Haller w. r.

Członek Wydziału krajowego.

I.

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienia o wykupnie prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

A. Ogólne postanowienia.

§. 1.

Propinacyjne prawo wyłącznego wyrobu gorących trunków znosi się bez wynagrodzenia, i staje się przedmiotem wolnego przemysłu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Opłaty w niektórych miastach, na rzecz gminy z tytułu prawa propinacyi pobierane od wyrobu i wprowadzenia trunków, od konsensów na wyszynki, i za pozwolenie zakładania fabryk wyrabiających trunki, pozostają nienaruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą nadal pobierane jako opłaty konsumcyjne lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 2.

Propinacyjne prawo wyłącznego wyszynku trunków ma być wywłaszczone za odpowiednem wynagrodzeniem.

§. 3.

Propinacyjne prawo wyszynku stanie się po wywłaszczeniu własnością funduszu propinacyjnego (§. 25.) na tak długo, dopóki obligi propinacyjne nie zostaną umorzone i dopóki zaliczki z funduszu krajowego, funduszowi propinacyjnemu udzielane, nie będą zwrócone (§§. 27, 28 i 29).

Po upływie tego terminu stanie się prawo wyszynku przedmiotem przemysłu koncesyonowanego, którego opodatkowanie na rzecz kraju zostanie unormowane w drodze ustawodawczej.

§. 4.

Dotychczasowi właściciele prawa propinacyi, którzy podług §. 1. mają być wywłaszczeni otrzymają tytułem wynagrodzenia kapitał w obligacyach propinacyjnych siedmprocentowych, równający się trzynastorazowemu czystemu dochodowi z propinacyjnego prawa wyszynku, obliczonemu według postanowień zawartych w §. 10. do 19. niniejszej ustawy.

§. 5.

Wywłaszczone prawo propinacyi, służące gminom w ich własnym obrębie, może być jednak wynagrodzone przez udzielenie tym gminom prawa pobierania w ich obrębie odpowiednich opłat konsumcyjnych od wyrobu i przewozu lub od wyszynku trunków.

W gminach, w których prawo propinacyi w ten sposób wynagrodzone będzie, znosi się wszystkie ograniczenia z tytułu prawa propinacyi istniejące.

Gminy, które mają być wynagrodzone prawem pobierania takich opłat, wymiar i sposób pobierania takowych, niemniej inne odnośne przepisy, oznaczone będą osobnemi ustawami.

B. O wynagrodzeniu za zniesione prawo propinacyi i jego odebraniu.

Komisye przyznające wynagrodzenie.

§. 6.

Dla obliczenia kapitału wynagrodzenia (§. 4.) ustanowione będą komisye okręgowe i komisya krajowa we Lwowie.

Wydział krajowy oznaczy ilość komisyj okręgowych i granice okręgów przydzielić im się mających.

§. 7.

Każda komisya okręgowa złożona będzie z trzech członków, z których jednego mianuje c. k. Rząd krajowy, drugiego jako zastępcę funduszu krajowego, Wydział krajowy, trzeciego zaś wybierają właściciele prawa propinacyi właściwego okręgu.

Tym samym sposobem będzie dla każdego członka komisyi mianowany lub wybrany zastępca.

Komisya wybiera przewodniczącego ze swego grona, który zarówno z innymi członkami głosuje.

Uchwały zapadają w komisyi bezwzględną większością głosów.

Członkowie komisyi lub ich zastępcy, mianowani przez Wydział krajowy i obrani przez właścicieli prawa propinacyi, będą pobierali za czas urzędowania dyety po 3 złr. i wynagrodzenie kosztów podróży po 1 złr. za milę.

§. 8.

Komisya krajowa będzie złożona z przewodniczącego w Wydziale krajowym lub delegowanego przezeń członka Wydziału krajowego, jako przewodniczącego, i z sześciu członków, z których dwóch wybiera Sejm krajowy, jednego mianuje c. k. Rząd krajowy, jednego Lwowski c. k. Sąd krajowy wyższy z grona swego, a dwóch Wydział krajowy.

Członkowie komisyi będą mieli zastępców tym samym sposobem mianowanych lub obranych, którzy w razie powołania do czynności wchodzą w prawa i obowiązki członków.

Do powzięcia uchwał potrzebna jest obecność przewodniczącego i przynajmniej czterech członków.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Członkowie przez Sejm obrani i przez Wydział krajowy mianowani, będą pobierali za czas urzędowania, wynagrodzenie po 200 złr. miesięcznie z dołu.

Wymiar wynagrodzenia.

§. 9.

Czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku wyśledzony będzie przez komisyę okręgową, która obliczy także kapitał wynagrodzenia (§ 4.)

Prawo wniesienia reklamacyi do komisyi krajowej przeciwko obliczonemu kapitałowi, służy tak wywłaszczonemu właścicielowi prawa propinacyj, jakoteż zastępcy funduszu krajowego.

Reklamacya ma być wniesiona na ręce komisyi okręgowej w prekluzyjnym terminie dni trzydziestu, a to względnie uprawnionego, licząc od dnia doręczenia mu orzeczenia tej komisyi, a względnie zastępcy funduszu krajowego od dnia zapadłej uchwały komisyi.

Komisya krajowa rozpoznaje orzeczenia komisyj okręgowych i reklamacye, zarządza w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające i stanowi ostatecznie o wysokości kapitału wynagrodzenia.

§. 10.

Za podstawę do obliczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przyjętą będzie przeciętna cyfra dochodu z lat sześciu od roku 1865. do 1870. włącznie, który służył do wymiaru podatku od tego prawa.

Gdzie podatek dochodowy wymierzony był od dochodu z prawa wyszynku w połączeniu z innemi dochodami jak n. p. z dochodem z młyna, cegielni, z zajazdu i t. p., komisya orzeknie na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie wykazywały każdego dochodu z osobna, na podstawie dochodzeń szczegółowych, ile w dochodzie ogólnym mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzeniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono czynszu za dodane do wykonywania wyszynku budynki, lub za dodane arendarzowi albo szynkarzowi pola lub pastwiska, albo wreszcie wartości jakichkolwiek innych dodatków, komisya orzeknie na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile te dodatki są skompenzowane wzajemnemi dodatkami, które miał właściciel, a które nie były uwzględnione i dodane do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przy wymiarze podatku od tego prawa. Jeżeli zaś skompenzowanemi nie są, orzeknie komisya, ile z tego tytułu należy potrącić od przyjętego dla wymierzenia podatku czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku.

Od obliczonego tym sposobem dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku ma być potrącany podatek z dodatkami państwowemi, krajowym i indemnizacyjnym, od tego dochodu spłacany, podług przecięcia z lat 1865. do 1870. obliczony.

Dochód pozostający po odtrąceniu podatku i wymienionych dodatków, stanowi czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 11.

Przyznany kapitał wynagrodzenia należy się uprawnionemu z procentem, od tego dnia bieżącym, w którym propinacyjne prawo wyszynku będzie przez Wydział krajowy wzięte w posiadanie (§. 20).

Sposób wypłaty kapitału.

Obligi propinacyjne.

§. 12.

Kapitał wynagrodzenia spłacony będzie papierami siedmioprocentowemi, noszącemi nazwę »Obligacye wykupna prawa propinacyj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem«, wystawionemi na okaziciela, opatrzonemi w kupony płatne półrocznie z dołu, i opiewającemi na 50, 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 złr. w. a.

Postępowanie przy wypłacie.

§. 13.

Jeżeli prawo propinacyi jest przedmiotem ksiąg tabularnych (hypotecznych) lub połączone jest z posiadaniem przedmiotu w tych księgach zapisanego, prawomocny wyrok o wysokości kapitału wynagrodzenia udzielonym będzie, przez Wydział krajowy równocześnie z zarządzeniem odebrania propinacyjnego prawa wyszynku (§. 20) właściwemu sądowi dla uwidocznienia kapitału wynagrodzenia w dotyczącej księdze. Uwidocznienie to będzie miało ten skutek prawny, że w miejsce wywłaszczonego prawa propinacyi wejdzie wymierzony zań kapitał wynagrodzenia.

§. 14.

Przy przekazywaniu i wypłacie kapitału wynagrodzenia będą analogicznie zastosowane przepisy ces. patentu z dnia 8. Listopada 1855. (Dz. ust. P. l. 237)

Pretensye na kapitał wynagrodzenia przekazane, powinny być obliczone w walucie austryackiej według obowiązujących przepisów.

§. 15.

Wydział krajowy jako zarządzający funduszem propinacyjnym, mianuje zastępców tego funduszu do czynności w sądach przeprowadzić się mających i wypłaca kapitał wynagrodzenia.

Certyfikaty tymczasowe.

§. 16.

W przypadkach gdy zachodzi potrzeba przekazania kapitału wynagrodzenia przez sąd, zatrzyma Wydział krajowy

obligacye w swoim depozycie, dopóki wyrok sądowy nie stanie się prawomocnym i wyda wywłaszczonemu właścicielowi certyfikat tymczasowy, poświadczający wysokość przyznanego kapitału.

Na mocy tego certyfikatu będzie od dnia jego wydania wypłacany półrocznie z dołu procent od kapitału wynagrodzenia w stosunku po siedm od sta rocznie. Z dniem, od którego procent od obligów przekazany będzie przez sąd osobom obligi te odebrać mającym, traci certyfikat swą ważność.

Wynagrodzenie nie ulega podatkowi.

§. 17.

Przyznany kapitał wynagrodzenia i procent, na mocy certyfikatu (§. 16.) pobierany, niemniej obligacye propinacyjne i ich kupony są wolne od stempli i wszelkich podatków i dodatków.

Gwarancya kraju.

§. 18.

Kraj gwarantuje wypłatę kapitału wynagrodzenia i procentu od certyfikatów (§. 16), niemniej wypłatę kuponów od obligacyj propinacyjnych i umorzenie tych obligacyj.

Odebranie prawa propinacyi.

§. 19.

Prawo propinacyjne może być w każdej pojedyńczej miejscowości odebrane na własność funduszu propinacyjnego, gdy do tej miejscowości odnoszące się orzeczenie o wysokości kapitału wynagrodzenia stanie się prawomocnem.

Prawo to będzie wszędzie odebrane na własność rzeczonego funduszu przed upływem trzech lat od zupełnego ukończenia przez komisyę krajową czynności przyznania kapitału wynagrodzenia w całym kraju.

Odebranie to uskuteczni Wydział krajowy i obejmie odebrane prawo wyszynku w swój zarząd w imieniu funduszu propinacyjnego.

Równocześnie z odebraniem prawa wyszynku wypłaci Wydział krajowy kapitał wynagrodzenia, a w przypadkach §em 16. przewidzianych, wyda certyfikaty.

§. 20.

Budynki, służące do wykonywania prawa wyszynku, pozostają własnością uprawnionych. Muszą jednakże być

przez nich wydzierżawione zarządowi funduszu propinacyjnego na czas nie dłuższy nad objęty planem umorzenia, jeżeli rzeczony zarząd tego żądać będzie przed odebraniem prawa wyszynku na rzecz funduszu propinacyjnego.

Czynsz dzierżawny z takich budynków będzie równy temu, jaki potrącono od dochodu propinacyjnego, przy obliczeniu czystego dochodu (§ 10.).

Warunki dzierżawy ułoży komisya okręgowa, zatwierdzi je zaś komisya krajowa.

§. 21.

Jeżeli prawo propinacyi jest wydzierżawione na czas dłuższy po za termin odebrania prawa propinacyi (§. 19.), winien dzierżawca z tym dniem ustąpić z dzierżawy tego prawa, i z tego tytułu nie może ani dzierżawca ani wydzierżawiający rościć sobie pretensyi do funduszu propinacyjnego.

§. 22.

Jeżeli propinacyjne prawo wyszynku wydzierżawione jest samo, lub tylko z przedmiotami do jego wykonania służącemi, albo odrębnego dochodu nie przynoszącemi, kontrakt dzierżawny z dniem odebrania tego prawa uważanym będzie za rozwiązany, a dzierżawca zapłaci wydzierżawiającemu czynsz dzierżawny w miarę czasu dzierżawy aż do dnia rozwiązania kontraktu przypadający.

Jeżeli zaś propinacyjne prawo wyszynku z innemi przedmiotami dochód przynoszącemi, lub też propinacyjne prawo wyłącznego wyrobu trunków, bądź samo, bądź z innemi przedmiotami jest wydzierżawione, ma dzierżawca najdalej w rok po ogłoszeniu niniejszej ustawy oświadczyć, że od dzierżawy odstępuje. W razie takiego oświadczenia nastąpi rozwiązanie kontraktu dzierżawnego z końcem tego roku dzierżawnego, w którym oświadczenie było dane. Gdyby dzierżawca nie złożył takiego oświadczenia w terminie oznaczonym, lub gdyby kontrakt dzierżawny zawarty był po dniu, w którym niniejsza ustawa stanie się obowiązującą, kontrakt dzierżawy zostaje w swej mocy, a dzierżawca za odebrane prawo wyłącznego wyrobu trunków (§. 21.) nie otrzyma żadnego wynagrodzenia, za odebrane zaś propinacyjne prawo wyszynku otrzyma od wydzierżawiającego wynagrodzenie, które ma się równać procentowi od dotyczącego kapitału wynagrodzenia, przypadającemu za czas od dnia odebrania propinacyjnego prawa wyszynku do dnia ukończenia dzierżawy. Gdyby kapitał wynagrodzenia nie był oddzielnie obliczonym za propinacyjne prawo wyszynku, które jest przedmiotem dzierżawy, komisya krajowa

(§. 8.) na żądanie jednego z interesowanych orzeknie ostatecznie o wysokości tego kapitału.

Innych pretensyj z powodu odebrania prawa propinacyi lub z powodu przewidzianego w tym paragrafie rozwiązania kontraktu dzierżawnego nie mogą wzajemnie do siebie rościć dzierżawca i wydzierżawiający.

Postanowienia tego paragrafu mają być zastosowane o tyle, o ile między dzierżawcą a wydzierżawiającym na przypadki tym paragrafem objęte nie ma innej umowy.

§. 23.

Umorzenie obligów propinacyjnych rozpocznie się najpóźniej we dwa lata po odebraniu w całym kraju propinacyjnego prawa wyszynku na rzecz funduszu propinacyjnego i ma być ukończone najdalej w 55. latach.

Corocznie umorzone będzie przynajmniej tyle obligacyj, ile według dołączonego planu ./. na ten rok wypada.

Gdyby w którym roku większa nad plan ilość obligacyj umorzoną została, w następnych latach może w razie braku funduszów, o tyleż mniejsza ilość obligacyj być umorzona.

Umorzenie będzie się odbywało przez zakupno obligacyj lub ich losowanie w miarę tego, czy pierwszy lub drugi sposób okaże się korzystniejszy dla funduszu propinacyjnego.

§. 24.

Wypłata obligacyj wylosowanych nastąpi w sześć miesięcy po ich wylosowaniu za zwrotem obligacyi wraz z kuponami jeszcze nie ubiegłemi.

Z upłynieniem terminu wypłaty wylosowanych obligacyj ustaje ich oprocentowanie, kupony od wylosowanych obligacyj będą w prawdzie wypłacane, lecz zostaną następnie potrącone od kapitału, równie jak wszystkie kupony brakujące.

Kupony ubiegłe utracają swoją wartość po upływie sześciu lat, a wylosowane obligacye po upływie trzydziestu lat od terminu na ich wypłatę przeznaczonego.

D. O funduszu propinacyjnym.

Utworzenie funduszu.

§. 25.

Z wywłaszczonego prawa wyszynku propinacyjnego utworzony będzie krajowy fundusz propinacyjny Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Dochody z tego prawa będą specyalnie przeznaczone na pokrycie potrzeb funduszu propinacyjnego, mianowicie: na administracyę, na podatki z dodatkami (§. 27), na wypłatę procentów pobieranych z mocy certyfikatów (§. 17.) na wypłatę kupnów od obligów propinacyjnych i umorzenie tych obligów, nakoniec na zwrócenie zaliczek udzielanych z funduszów krajowych (§. §. 28, 29 i 33.)

Podatki od dochodów z propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 26.

Dochody z propinacyjnego prawa wyszynku, będącego własnością funduszu propinacyjnego, podlegają opłacie podatków państwowych, tudzież dodatków krajowych i indemnizacyjnych, nie podlegają zaś opłacie dodatków powiatowych i gminnych.

§. 27.

W razie niedostateczności dochodów funduszu propinacyjnego na pokrycie jego potrzeb (§. 25.), przyjdzie mu fundusz krajowy w pomoc zaliczkami.

Zaliczki te zwróci krajowi fundusz propinacyjny w miarę nadwyżki dochodów z procentem po 6 % rocznie liczyć się mającym, a gdyby na ten cel zaciągniętą została pożyczka krajowa, zwróci ją fundusz propinacyjny z procentem od niej rzeczywiście opłaconym i z wszystkiemi kosztami, jakie z jej powodu wynikną.

§. 28.

Dyety i wynagrodzenie kosztów podróży członków komisyj okręgowych i komisyj krajowych (§. §. 7. i 8.), niemniej inne koszta narosłe z powodu obliczenia i wypłaty kapitału wynagrodzenia, jakoteż z powodu odbioru prawa wyszynku, pokryte będą z funduszów krajowych w drodze zaliczek, które mają być zwrócone w sposób w §. 28. określony.

Wykupno obligacyi i innych funduszów krajowych.

§. 29.

Ustawą krajową mogą być przeznaczone inne fundusze krajowe na wykupno obligacyi w obiegu zostających, podług kursu, lub przez losowanie nad plan umorzenia. Sumy, na takie wykupno z funduszów krajowych wydane, uważane będą także jako zaliczki na rzecz funduszu propinacyjnego i zwrócone zostaną z tego funduszu w sposób w §. 27. określony.

E. Administracya.

Władze administracyjne.

§. 30.

Wydział krajowy zawiaduje wszystkiemi czynnościami administracyjnemi i zarządza funduszem propinacyjnym. Wydział krajowy może pod własną odpowiedzialnością ustanowić osobną dyrekcyę krajową do administracyi propinacyjnego prawa wyszynku.

Bliższe instrukcye do administracyi odnoszące się, wydawać będzie Wydział krajowy.

Administracya funduszu propinacyjnego ma prawo żądać przy zarządzie propinacyjnego prawa wyszynku, spółdziałania od Wydziałów powiatowych i Zwierzchności gminnych.

Wykonanie propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 31.

Administracya funduszu propinacyjnego może wykonywać propinacyjne prawo wyszynku na rachunek własny, albo też przez wydzierżawienie, czyli to pojedyńczemi gminami, czy też większemi okręgami, albo przez czasowe konsensa propinacyjne (uprawniające do propinacyjnego wyszynku trunków), wydawane za stałą roczną opłatą lub za spłatą od ilości wyszynkowanych trunków.

Szczegółowe uprawnienia administracyi.

§. 32.

W razie, gdyby dzierżawca propinacyjnego prawa wyszynku lub posiadający konsens propinacyjny dopuścił się czynu lub zaniedbania, pociągającego za sobą podług warunków ugody dzierżawnej lub konsensu utratę dzierżawy

lub konsensu, służyć będą administracyi propinacyjnego prawa wyszynku te same środki i ta sama procedura, jakie z mocy ces. patentu z 31. Grudnia 1800 służą administracyi dóbr skarbowych.

§. 33.

Wszystkie spory sądowe między administracyą propinacyjnego prawa wyszynku, będącego własnością funduszu propinacyjnego, a dzierżawcami tego prawa lub posiadającymi konsensa propinacyjne, wytaczane będą wyłącznie w sądach Lwowskich, a mianowicie w tym sądzie Lwowskim, do którego spór według przedmiotu swojego i osoby należy.

F. Postanowienia dodatkowe.

Pomoc władz.

§. 34.

C. k. władze rządowe i autonomiczne winne użyczyć pomocy organom powołanym do przeprowadzenia przepisów o wywłaszczeniu prawa propinacyi, niniejszą ustawą objętych.

Uwolnienie od stempli i opłat.

§. 35.

Wywłaszczenie prawa propinacyi, niemniej wszelkie do przeprowadzenia tego wywłaszczenia, do wymiaru i wypłaty wynagrodzenia za to prawo odnoszące się podania, protokoły, dokumenta, wpisy hypoteczne, orzeczenia i inne pisma lub czynności sądowe i pozasądowe, wolne są od stempli, należytości bezpośrednich i opłat depozytowych.

§. 36.

Rozporządzenia potrzebne do przeprowadzenia niniejszej ustawy, wyda Wydział krajowy, który także postanowi sposób i czas wybierania komisyi okręgowych.

§. 37.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministerstwu.

UCHWAŁA.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem stawia wniosek:

1. aby kapitał wynagrodzenia za wywłaszczone prawo propinacyi przyznany, i procenta od tego kapitału, niemniej obligi propinacyjne na spłatę tego kapitału wydane i kupony od tych obligów, wolne były od podatków państwowych i od stempli.

2. aby konsensa propinacyjne, wyszynk trunków uprawniające, przez administracyę funduszu propinacyjnego wydawane, wolne były od opłat państwowych.

3. aby wywłaszczenie prawa propinacyi, niemniej wszelkie do przeprowadzenia tego wywłaszczenia, do wymiaru i wypłaty wynagrodzenia za to prawo odnoszące się podania, protokoły, dokumenta, wpisy hypoteczne, orzeczenia i inne pisma lub czynności sądowe i pozasądowe wolne były od stempli należytości bezpośrednich i opłat depozytowych.

Plan

umorzenia obligów propinacyjnych.

Rok	Półrocze	Kapitał do umorzenia			Półrocznie przypada na								
					odsetki			umorzenie kapitału			razem		
		złr	ct.	¼	złr.	ct	¼	złr	ct	¼	złr.	ct.	¼
1	I	1000	—	—	35	—	—	3	46	—	38	46	—
	II	996	54	—	34	88	—	3	58	1	38	46	1
2	I	992	95	3	34	75	—	3	71	—	38	46	—
	II	989	24	3	34	62	—	3	84	1	38	46	1
3	I	985	40	2	34	49	—	3	97	—	38	46	—
	II	981	43	2	34	35	—	4	11	1	38	46	1
4	I	977	32	1	34	21	—	4	25	—	38	46	—
	II	973	7	1	34	6	—	4	40	1	38	46	1
5	I	968	67	—	33	90	—	4	56	—	38	46	—
	II	964	11	—	33	74	—	4	72	1	38	46	1
6	I	959	38	3	33	58	—	4	88	—	38	46	—
	II	954	50	3	33	41	—	5	5	1	38	46	1
7	I	949	45	2	33	23	—	5	23	—	38	46	—
	II	944	22	2	33	5	—	5	41	1	38	46	1
8	I	938	81	1	32	86	—	5	60	—	38	46	—
	II	933	21	1	32	66	—	5	80	1	38	46	1
9	I	927	44	—	32	46	—	6	—	—	38	46	—
	II	921	41	—	32	25	—	6	21	1	38	46	1
10	I	915	19	3	32	3	—	6	43	—	38	46	—
	II	908	76	3	31	81	—	6	65	1	38	46	1
11	I	902	11	2	31	57	—	6	89	—	38	46	—
	II	895	22	2	31	33	—	7	13	1	38	46	1
12	I	888	9	1	31	8	—	7	36	—	38	46	—
	II	880	73	1	30	82	—	7	64	1	38	46	1
13	I	873	9	—	30	56	—	7	90	—	38	46	—
	II	865	19	—	30	28	—	8	18	1	38	46	1
14	I	857	—	3	30	—	—	8	46	—	38	46	—
	II	848	54	3	29	70	—	8	76	1	38	46	1
15	I	839	78	2	29	39	—	9	7	—	38	46	—
	II	830	71	2	29	7	—	9	39	1	38	46	1
16	I	821	32	1	28	74	—	9	72	—	38	46	—
	II	811	60	1	28	41	—	10	5	1	38	46	1
17	I	801	55	—	28	5	—	10	41	—	38	46	—
	II	791	14	—	27	69	—	10	77	1	38	46	1
18	I	780	36	3	27	31	—	11	15	—	38	46	—
	II	769	21	3	26	92	—	11	54	1	38	46	1
19	I	757	67	2	26	52	—	11	94	—	38	46	—
	II	745	73	2	26	10	—	12	36	1	38	46	1

Rok	Półrocze	Kapitał do umorzenia			Półrocznie przypada na								
					odsetki			umorzenie kapitału			razem		
		złr.	ct.	¼	złr.	ct.	¼	złr.	ct.	¼	złr.	ct.	¼
20	I	733	37	1	25	67	—	12	79	—	38	46	—
	II	720	58	1	25	22	—	13	24	1	38	46	1
21	I	707	34	—	24	75	—	13	71	—	38	46	—
	II	693	63	—	24	28	—	14	18	1	38	46	1
22	I	679	44	3	23	78	—	14	68	—	38	46	—
	II	664	76	3	23	27	—	15	19	1	38	46	1
23	I	649	57	2	22	73	—	15	73	—	38	46	—
	II	633	84	2	22	18	—	16	28	1	38	46	1
24	I	617	56	1	21	61	—	16	85	—	38	46	—
	II	600	71	1	21	2	—	17	44	1	38	46	1
25	I	583	27	—	20	41	—	18	5	—	38	46	—
	II	565	22	—	19	78	—	18	68	1	38	46	1
26	I	546	53	3	19	13	—	19	33	—	38	46	—
	II	527	20	3	18	45	—	20	1	1	38	46	1
27	I	507	19	2	17	75	—	20	71	—	38	46	—
	II	486	48	2	17	2	—	21	44	1	38	46	1
28	I	465	4	1	16	29	—	22	17	—	38	46	—
	II	442	87	1	15	50	—	22	96	1	38	46	1
29	I	419	91	—	14	69	—	23	77	—	38	46	—
	II	396	14	—	13	86	—	24	60	1	38	46	1
30	I	371	53	3	13	—	—	25	46	—	38	46	—
	II	346	7	3	12	11	—	26	35	1	38	46	1
31	I	319	72	2	11	19	—	27	27	—	38	46	—
	II	292	45	2	10	23	—	28	23	1	38	46	1
32	I	264	22	1	9	24	—	29	22	—	38	46	—
	II	235	—	1	8	23	—	30	23	1	38	46	1
33	I	204	77	—	7	16	—	31	30	—	38	46	—
	II	173	47	—	6	7	—	32	39	1	38	46	1
34	I	141	7	3	4	94	—	33	52	—	38	46	—
	II	107	55	3	3	76	—	34	70	1	38	46	1
35	I	72	85	3	2	55	—	35	91	—	38	46	—
	II	36	91	3	1	29	—	36	94	3	38	23	3

II.

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca postanowienia o uregulowaniu i zabezpieczeniu propinacyjnego prawa wyszynku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w §§. 4. i 5. przysłuża właścicielowi propinacyjnego prawa wyszynku wyłącznie prawo cząstkowej drobnej przedaży trunków propinacyjnych, jakoto: piwa, trunków miodowych, wódki i innych trunków spirytusowych, i prawo cząstkowej przedaży, bez szczegółowej koncesyi, wszelkich innych trunków gorących.

§. 2.

Szynkujący trunki propinacyjne na rachunek właściciela propinacyjnego prawa wyszynku lub jego prawonabywcy, to jest dzierżawcy lub posiadającego konsens od właściciela, mają być uważani jako jego słudzy.

Stosunek służbowy między szynkującym a właścicielem propinacyi, lub jego prawonabywcą podlega ogólnym przepisom o sługach obowiązującym w kraju.

Szynkujący gorące trunki, który twierdzi, że prawo wyszynku zadzierżawił, lub na to otrzymał konsens, winien udowodnić to twierdzenie pisemnym kontraktem lub konsensem, inaczej będzie uważany, jeżeli szynkuje z woli właściciela propinacyi lub jego prawonabywcy, za sługę, w przeciwnym zaś razie za utrzymującego szynk pokątny.

§. 3.

Posiadaczom gorzelni, browarów i miodosytni, tudzież fabrykantom spirytusów nie wolno przedawać swoich wyrobów inaczej, jak tylko hurtem (§. 5.)

§. 4.

Fabrykom trunków słodzonych, to jest: araku, rumu, ponczowej esencyi, rosolisów i likierów, przyrządzonych w drodze chemicznej i w sposób fabryczny, wolno przedawać wyrób swój w własnych składach, w butelkach zapieczętowanych, zawierających przynajmniej pół masy płynu.

Za szczególnem pozwoleniem c. k. urzędu powiatowego wydanem w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, mogą handle korzenne, a na prowincyi także i handle towarów mieszanych, przedawać w ten sam sposób wymienione wyżej trunki słodzone.

Kramarzom pozwolenie to nie może być udzielane.

§. 5.

Cząstkowej przedaży wymienionych w §. 4. trunków na kieliszki lub w inny, jak tamże oznaczony sposób, pozwalać mogą c. k. urzędy powiatowe w porozumieniu z Wydziałem powiatowym tylko traktyerniom, kawiarniom i cukierniom i tylko po ścisłem zbadaniu i wykazaniu rzeczywistej miejscowej potrzeby, i po przekonaniu się, że właściciel propinacyi, względnie dzierżawca lub posiadający konsens, nie zaspokaja tej potrzeby.

§. 6.

Do prowadzenia handlu hurtownego gorącemi trunkami nadaje pozwolenie c. k. urząd powiatowy w porozumieniu z Wydziałem powiatowym; tylko właściciele gorzelni, browarów i fabryk nie potrzebują do hurtownej przedaży swego wyrobu żadnego pozwolenia. W handlu hurtownym przedawane mogą być trunki propinacyjne tylko w beczkach zawierających przynajmniej jedno niższo - austryackie wiadro trunku.

§. 7.

O udzieleniu zastrzeżonego w §. §. 4. 5. i 6 c. k. urzędom powiatowym pozwolenia zawiadomi c. k. urząd powiatowy zawsze jednocześnie właściciela propinacyjnego prawa wyszynku i jego prawonabywcę.

Przeciw orzeczeniu c. k. urzędu powiatowego, czy to udzielającemu, czy odmawiającemu pozwolenia, przysługa stronom prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa, które rozstrzyga ostatecznie. Rekurs powinien być wniesiony do c. k. urzędu powiatowego w nieprzekraczalnym terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia orzeczenia, i ma moc wstrzymującą, jeżeli pozwolenia udzielono.

§. 8.

Cząstkowa przedaż gorących trunków słodzonych w zapieczętowanych butelkach półmasowych przez osoby ustawą niniejszą do tego nieupoważnione, bez uzyskania szczegółowego pozwolenia (§. 4.) karaną będzie grzywnami od 50 do 200 złr. w. a., a jeżeli przekroczenia tego dopuścił się handel korzenny lub handel towarów mieszanych, albo kramarz, utratą nadto przy trzecim razie prawa dalszego utrzymywania prowadzonego handlu.

§. 9.

Cząstkowa przedaż trunków słodzonych na kieliszki lub w butelkach niezapieczętowanych, albo chociażby w butelkach zapieczętowanych w mniejszej ilości jak pół masy, bez uzyskania wymaganego pozwolenia na tę przedaż (§. 5.) ma być karaną grzywnami od 50 do 200 złr. w. a. Nadto traci właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który miał pozwolenie do przedawania tych trunków w zapieczętowanych półmasowych butelkach, a fabrykant słodzonych trunków, w którego sklepie lub składzie popełnionoby to przekroczenie, przy drugim razie prawo przedawania tych trunków w zapieczętowanych butelkach, a w razie ponownego przekroczenia traci właściciel handlu korzennego lub handlu towarów mieszanych prawo dalszego utrzymywania handlu, a fabrykant słodzonych trunków, prawo dalszego utrzymywania fabryki.

Właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który nie miał pozwolenia do przedawania tych trunków w zapieczętowanych butelkach, tudzież kramarz, utracą przy trzeciem tego rodzaju przekroczeniu prawo dalszego utrzymywania prowadzonego handlu.

§. 10.

Każda cząstkowa przedaż trunków propinacyjnych, bez wyraźnego pozwolenia właściciela propinacyi lub jego prawonabywcy, jest szynkowaniem pokątnem bez względu, czy wzięto za trunek gotowe pieniądze lub inny przedmiot, mający jakąkolwiek wartość, lub czy dano trunek na borg, i czy go dano w własnym domu, lub po za domem.

§. 11.

Szynkowanie pokątne ma być karane, jako przekroczenie, grzywnami od 50 do 200 złr. w. a. Właściciel handlu hurtownego gorącemi trunkami tudzież upoważniony w moc tej ustawy do cząstkowej przedaży trunków słodzonych, bądźto w półmasowych zapieczętowanych butelkach,

bądź na kieliszki, ulegną tej karze, jeżeli czy to sami, czy też którykolwiek z ich domowników lub sług, dopuszczą się tego przekroczenia, a za trzeciem przekroczeniem utracą nadto prawo dalszego prowadzenia handlu lub zarobku.

Oprócz tego ulegnie w każdym razie cały przydybany zapas trunku wraz z naczyniami i przyrządami do szynkowania konfiskacie.

§. 12.

Za okoliczność szczególnie obciążającą przy pokątnem szynkowaniu poczytane będzie przedawanie wódki na zimno farbowanej, zaprawionej lub osłodzonej, jakoby słodzonego trunku fabrycznego, przyrządzonego w drodze chemicznej. Tłumaczenie się, iż pobierano wódkę tę z upoważnionej fabryki gorących trunków, nie może ani uniewinniać, ani zmniejszać winy.

W razie wątpliwości, czy przydybany trunek jest rzeczywiście słodzonym trunkiem fabrycznym, lub tylko na zimno przyprawionym spirytusem albo wódką, zasięgnie orzekający c. k. urząd zdania technicznego znawcy na koszt strony, której twierdzenie okaże się fałszywem.

§. 13.

Posiadanie gorących trunków w większej ilości, jak wymagać może pokrycie potrzeby według osobistych stosunków lub chwilowych okoliczności posiadacza, tudzież posiadanie naczyń lub przyrządu do wyszynku, nie stanowią wprawdzie same przez się dowodu popełnionego przekroczenia pokątnego szynkowania, są jednakże silnym dowodem podejrzenia, a obok którejkolwiek z tych okoliczności zeznanie jednego już tylko świadka wystarczy do całkowitego dowodu.

§. 14.

Wprowadzanie trunków propinacyjnych do okręgu propinacyjnego dozwolone jest tylko uprawnionym do szynkowania lub do handlu temi trunkami, niemniej na użytek własnego przedsiębiorstwa przemysłowego, gospodarstwa lub domu. Wprowadzanie tych trunków na użytek trzecich osób pod pozorem użytku własnego, karane będzie utratą trunków, tym sposobem wprowadzonych, i grzywnami od 10 do 100 złr. w. a.

§. 15.

Zasądzane według niniejszej ustawy grzywny, przypadają w połowie donosicielowi, jeżeli nim nie był zaprzy-

sięzony strażnik propinacyjny, w drugiej zaś połowie wpływają do kasy tej gminy, w której popełniono przekroczenie. A jeżeli to przekroczenie popełnione zostało na obszarze dworskim, do kasy tej gminy, z którą obszar dworski tworzy jedną gminę katastralną. Tejże samej przypadają przedmioty podług §. 11. skonfiskowane. Jeżeli nie było donosiciela wpływają grzywny całkowicie do kasy rzeczonej gminy.

W razie udowodnionej zupełnej niemożności zapłacenia grzywny, takowe będą zmieniane na odpowiedni areszt licząc jeden dzień aresztu za 2 złr. w. a.

§. 16.

Dochodzenie i karanie wszystkich w ustawie tej określonych przekroczeń, przysługa dotyczącym urzędom powiatowym, a w drugiej i ostatniej instancyi Namiestnictwu. Tylko przeciw orzeczonej utracie prawa dalszego prowadzenia handlu lub zarobku można odwołać się do właściwego Ministerstwa.

Dochodzenie powinno nastąpić nie tylko na żądanie właściciela propinacyi, lecz także i na żądanie jego prawonabywcy.

Orzeczenia co do przekroczeń powinny być doręczane zawsze i dotyczącemu właścicielowi propinacyi i jego prawonabywcy, jako stronom interesowanym, którym zarówno z obżałowanym przysługa prawo rekursu, tak co do orzeczenia o winie, jak i przeciw wymiarowi kary.

§. 17.

Przy śledzeniach przekroczeń w tej ustawie określonych, może być odbierana przysięga od świadków.

§. 18.

W razie poszlak szynkowania pokątnego winien urząd powiatowy lub zwierzchność miejscowa zarządzić rewizyę domową, wykonać się mającą według przepisów ustawy karnej dla przestępstw skarbowych.

§. 19.

Określone w tej ustawie przekroczenia ulegają przedawnieniu, jeżeli od chwili popełnionego przekroczenia

upłynęło sześć miesięcy, a w ciągu tego czasu nie pociągnięto obżałowanego do odpowiedzialności, lub nie przedsięwzięto przeciw niemu we względzie dochodzenia popełnionego przekroczenia żadnego urzędowego kroku, a w szczególności nie wystosowano do niego zawezwania.

§. 20.

Właścicielowi propinacyjnego prawa wyszynku wolno utrzymywać dla skuteczniejszej obrony praw swoich przysięgłą straż propinacyjną.

Prawo odbierania przysięgi od straży propinacyjnej służy urzędowi propinacyjnemu. Przepisy rozporządzenia z dnia 30. Stycznia 1860 (Dz. u. P. Nr. 28.) co do zaprzysięgania straży polowej, mają być zastosowane także do zaprzysięgania straży propinacyjnej.

Przysięga ma być odebrana podług następującej roty:

„Przysięgam, że będę strzegł powierzonego memu „nadzorowi propinacyjnego prawa wyszynku z jak największą „pilnością i wiernością od wszelkiej szkody, że doniosę na„tychmiast o każdem nieprawnem ukróceniu tego prawa, „że nie będę fałszywie nikogo ani oskarżał, ani podawał „w podejrzenie, że jednakże o każdym, któryby w jakibądź „sposób nieprawnie ukradł prawo wyszynku, doniosę su„miennie, bez żadnych osobistych względów, podług mego „najlepszego przekonania, tak mi Boże dopomóż!“

Przysięgła straż propinacyjna uważana będzie przy wykonywaniu swej służby jako straż publiczna, i używać ma wszystkich praw, przysługujących pod tym względem na mocy ustaw osobom urzędowym i publicznej straży cywilnej. Obowiązki przysięgłej straży propinacyjnej określa rota przysięgi.

Zeznanie przysięgłego strażnika propinacyjnego, uczynione z powołaniem się na służbową przysięgę, o czynach lub okolicznościach, wchodzących w zakres jego obowiązkowej służby, stanowi prawny dowód według określeń §. 427. lit. c. ustawy o postępowaniu karnem, z dnia 20. Czerwca 1853.

§. 21.

Zwierzchności gminne mają z obowiązku czuwania w gminie nad bezpieczeństwem mienia, przestrzegać zachowywania zawartych w tej ustawie postanowień, i udzielać

właścicielowi propinacyi, a względnie jego prawonabywcy, w każdym razie skutecznej pomocy ku obronie ich praw.

§. 22.

Ustawy i przepisy, odnoszące się do przedmiotów niniejszą ustawą objętych, o ile się z nią nie zgadzają, znoszą się.

§. 23.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministerstwu.

L. 69.
S.

Alegat XXIII

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na stypendya dla uczniów i uczennic Seminaryów nauczycielskich przeznacza się aż do odwołania kwotę 10.000 zł. w. a. z funduszu krajowego.

We Lwowie dnia 15. Września 1871.

Zygmunt Sawczyński w. r.
wnioskodawca.

Ławrowski w. r. — Kaczała w. r. — Firlej w. r. — Dąbrowski w. r. — Szemelowski w. r. — Badeni w. r. Janowski w. r. — Konopka w. r. — Piotrowski w. r. — Wesołowski w. r. — Jaworski w. r. — August Łoś w. r. — Ed. Dzwonkowski w. r. — Hoszard w. r. — Smolka w. r. — Wereszczyński w. r. — Mandyczewski w. r. — Weissmann w. r. — Fr. Torosiewicz w. r. — Czerkawski w. r. — Majer w. r. — Garbaczyński w. r. — Bodnar w. r. — Skwarczyński w. r. — Spławiński w. r — St. Tarnowski w. r. Szujski w. r. — Agopsowicz w. r. — Jasiński w. r. — Kamiński w. r. — Dr. Kostek w. r. — Szczepański w. r. — Kirchmajer w. r. — Dunajewski w. r. — Biłous w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, Lwów 1871.

L. 65.
S.

Alegat XXIV

Wniosek.

Sejm uchwalić raczy następującą rezolucyę:

Wydział krajowy przedłożenia swoje wcześniej wygotowane rozsyłać będzie, o ile możności przynajmniej na dwa tygodnie przed otwarciem Sejmu wszystkim posłom. Przedłożenia rozesłane nie jest obowiązany rozdawać powtórnie podczas sesyi sejmowej.

Uchwała ta nie tamuje bynajmniej prawa podawania przez Wydział krajowy Sejmowi wszelkich wniosków i przedłożeń podczas sesyi sejmowej.

Leon Chrzanowski w. r.
wnioskodawca.

Kamiński w. r.
Hoszard w. r.
Kabat w. r.
Polanowski w. r.
Skrzyński w. r.
Smarzewski w. r.
Dzwonkowski w. r.
Bogdanowicz w. r.

Zyblikiewicz w. r.
Koziebrodzki w. r.
Słonecki w. r.
Szczepański w. r.
Badeni w. r.
Agopsowicz w. r.
Piotrowski w. r.
Paszkowski w. r.
Majer w. r.
Czerkawski w. r.
Kirchmajer w. r.
Jan Tarnowski w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, Lwów 1871.

L. 88.
S.

Alegat XXIV A

Wniosek.

Zważywszy, że obecnie obowiązująca Ustawa Drogowa w zastósowaniu zupełnie okazała się niedogodną i rozliczne wywołuje trudności, o czém stan dróg gminnych aż nadto przekonywa—

wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Komisyi Drogowéj, na obecnéj jeszcze Sesyi Sejmowéj przedstawić odpowiednie w tym celu wnioski do zmiany Ustawy.

J. Kirchmajer w. r.
wnioskodawca.

Józef Baum w. r. — C. Haller w. r. — Mikołaj Wolański w. r. — Kocyłowski w. r. — Jan Turczyn w. r. — Antoni Siwiec w. r. — Antoni Michalski w. r. — M. Włodek w. r. — Spławiński w. r. — Gawronek w. r. — Bojczuk w. r. — August Łoś w. r. — Lewicki w. r. — Garbaczyński w. r. — Bodnar w. r. — Szeptycki w. r. — Smarzewski w. r. — D. Iwaniszów w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego.

Wniosek.

L. 91.
S.

Alegat XXV

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą uchwałę:

Ustawa

względem utrzymania i budowy dróg powiatowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi łącznie z Wielkiem księstwem Krakowskim rozporządzam:

§. 1. Dotychczasowe drogi gminne łączące dwie lub więcej miejscowości uznają się za drogi powiatowe i przechodzą w zarząd rad powiatowych względnie tychże wydziałów,
Jeźli dwie miejscowości kilkoma drogami są połączone, wtedy Rada powiatowa ustanawia, która z tych dróg ma być powiatową.

§. 2. Wszelkie koszta utrzymania i budowy tychże dróg jak niemniej istniejących dróg powiatowych ponosi fundusz drogowy powiatowy.

§. 3. Fundusz ten ma być utworzony w każdym powiecie w następujący sposób:
a) przez coroczne nałożenie dodatku do podatków bezpośrednich w powiecie opłacanych;
b) przez coroczną opłatę od każdej sztuki bydła roboczego t. j. koni, wołów i krów;
c) przez coroczny rozkład na każdą osobę od 16 do 60 lat według ostatniego spisu ludności.
Wysokość rocznych opłat pod a) b) c) w każdym powiecie winna oznaczyć Rada powiatowa stosownie do każdoczesnej potrzeby.

§. 4 Rada powiatowa zarządza funduszem drogowym, ona ustanawia potrzebne personale techniczne i płacę tegoż, tudzież wyznacza z funduszu drogowego, powiatowego potrzebne kwoty do budowania i utrzymania dróg powiatowych.

§. 5. O ile postanowienia ustawy drogowej z dnia 18. Sierpnia 1866 niezgadzają się z niniejszą ustawą, uważać je należy za uchylone.

§. 6. Polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych wykonanie tej ustawy.

We Lwowie dnia 16. Września 1871.

Emil Torosiewicz w. r.
wnioskodawca.

Apolinary Jaworski w. r. — Fr. Torosiewicz w. r. — Skwarczyński w. r. — Wesołowski w. r. — Sawczyński w. r. — Weissman w. r. — Jasiński w. r. — Garbaczyński w. r. — Lisieniecki w. r. — Dzwonkowski w. r. — Gniewosz w. r. — Koziebrodzki w. r. — August Łoś w. r. — Konopka w. r. — Włodz. Łoś w. r. — Piotrowski w. r. — Baum w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, Lwów 1871.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

W ciągu bieżącego peryodu sejmowego, jakoteż w ciągu następnych po tym peryodzie sześciu sesyi sejmowych potrzebną jest do powzięcia uchwał odnoszących się do zmian sejmowej ordynacyi wyborczej obecność więcej niż połowy całej liczby członków sejmowych, a zmiane te mogą być uchwalone bezwzględną większością głosów obecnych.

Po upływie tych sześciu sesyi sejmowych, zmiany wspomnione mogą być uchwalone tylko w obecności przynajmniej trzech czwartych całej liczby członków sejmu, i za przyzwoleniem przynajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

Krzeczunowicz w. r.
wnioskodawca.

Smolka w. r. — Polanowski w. r. — Koziebrodzki w. r. — Zyblikiewicz w. r. — Firlej w. r. — Zamojski w. r. — Jasiński w. r. — Szumańczowski w. r. — Paszkowski w. r. — Słonecki w. r. — Agopsowicz w. r. — Kabat w. r. — Smarzewski w. r. — Wodzicki w. r. — Haller w. r. — Szeptycki w. r. — Czajkowski w. r. — Skwarczyński w. r. — August Łoś w. r. — Rylski w. r. — Horodyski w. r. — Włodz. Łoś w. r. — Wereszczyński w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigianskiego, Lwów 1871.

L. 107.
S.

Aleget XXVII.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie dotacye szkół ludowych po wsiach i miastach nie posiadających własnych statutów, mają być wybierane przez c. k. Urzędy poborcze razem z podatkami i następnie przelewane do kas rad powiatowych.

Należytości dotacyjne uiszczane w naturze mają być wedle cen przeciętnych z ostatnich lat trzech, oszacowane i wynikające ztąd kwoty z kontrybuentów jak powyżej ściągane.

Kasy rad powiatowych wypłacają nauczycielom przypadającą na każdego pensyę w ratach miesięcznych lub kwartalnych z góry.

Koziebrodzki w. r.
wnioskodawca.

Leon Chrzanowski w. r.
Golejewski w. r.
Emil Torosiewicz w. r.
Ławrowski w. r.
Wereszczyński w. r.

J. Szujski w. r.
Słonecki w. r.
Zyblikiewicz w. r.
Rylski w. r.
Horodyski w. r.
Baum w. r.
Weissmann w. r.
Haller w. r.
Jaworski w. r.
Wesołowski w. r.
Gniewosz w. r.
Skwarczyński w. r.
Jan Tarnowski w. r.
Fr. Torosiewicz w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego 1871.

W niosek.

L. 80.
S.

Wniosek

Raczy Wysoki Sejm uchwalić, aby połowę kosztów za utrzymanie chorych w szpitalach publicznych, które gminy za ubogich chorych obowiązane były płacić zniesiono, i takowe na kraj cały przeniesiono.

Lwów 15. Września 1871.

X. Michał Król w. r.
poseł okręgu wyborczego brzeskiego.

Firlej w. r. — Antoni Siwiec w. r. — Jan Turczyn w. r. — Laskosz w. r. — Oskard w. r. — Kuzara w. r. M. Włodek w. r. — Bodnar w. r. — Garbaczyński w. r. — Kocyłowski w. r. — Józef Baum w. r. — Kirchmajer w. r. — Spławiński w. r. — ks. Lewicki w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego 1871.

L. 87.
S.

Wniosek.

Zważywszy, że podatek pośmiertny jest jednym z głównych powodów upadku dobrobytu mieszkańców naszego kraju, a mianowicie włościan,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisyi administracyjnej, ażeby przedstawiła Sejmowi odpowiedne wnioski w celu zmiany najdotkliwszych ustępów prawa o podatku pośmiertnym.

Józef Baum w. r.
wnioskodawca.

Antoni Siwiec w. r. — Jan Turczyn w. r. — Jan Wiśniewski w. r. — Antoni Michalski w. r. — Józef Drozd w. r. — Jędrzej Kobylarz w. r. — Władysław Szott w. r. — C. Haller w. r. — Kirchmayer w. r. — Kocyłowski w. r. — M. Włodek w. r. — D. Iwaniszów w. r. — Laskosz w. r. — Kuzara w. r. Szczepan Żołądz w. r. — J. Oskard. w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, Lwów 1871.

Wniosek.

Aleget XXX A.

Wniosek 1szy.

Zważywszy, że zasadniczem prawem młodzieży jest kształcenie się i nauka, a społeczność czuwać powinna, aby młodzieży było zapewnionem wykonanie tego prawa;

zważywszy, że obowiązkiem Reprezentacyi kraju jest starać się, aby młode pokolenie narodu było należycie wykształcone:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§. 1. Każdy mieszkaniec kraju, który dzieciom swoim lub małoletnim pod jego opieką zostającym nie może lub nie chce zapewnić nabycia w domu nauki, dla szkół ludowych przepisanej, powinien dzieci po skończonym 7-mym roku posyłać do publicznej szkoły ludowej. Może je posyłać już po skończonym 5-tym roku.

§. 2. Nie spełniający tego postanowienia, zmuszony będzie stosować się do niniejszej ustawy karami pieniężnemi, które oznaczy bliżej instrukcya rozwijająca tę ustawę i które ściągać będzie władza wykonawcza.

§. 3. Za zezwoleniem tylko właściwej władzy, może dziecko nie pobierające nauki w domu, nie uczęszczać do publicznej szkoły ludowej przez czas dłuższy.

§. 4. Dzieci powinny tak długo chodzić do szkoły ludowej, dopóki nie nabędą nauki przepisanej dla tej szkoły.

§. 5. Bliższe rozwinięcie tej ustawy nastąpi w oddzielnem rozporządzeniu, którego projekt ułoży i przedłoży Sejmowi do przyjęcia Komisya sejmowa wybrana w tym celu przez Sejm.

We Lwowie dnia 18. Września 1871.

Leon Chrzanowski w. r. — **J. Szujski** w. r. — **Dunajewski** w. r.
wnioskodawcy.

Popierający wniosek: Józef Baum w. r. — Kremer w. r. — Ziemiałkowski w. r. — Kabat w. r. — Hoppen w. r. — Skrzyński w. r. — C. Haller w. r. — Jasiński w. r. — Majer w. r. — Bogdanowicz w. r. — Golejewski w. r. — Firlej w. r. — St. Tarnowski w. r. — Smolka w. r. — Kamiński w. r. — Weigel w. r. — Smarzewski w. r. — Hoszard w. r. — Gniewosz w. r. — Spławiński w. r. — L. Wodzicki w. r. — Wesołowski w. r. — Koziebrodzki w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego.

L. 142.
S.

Wniosek 2gi.

Zważywszy, że obowiązkiem społeczności jest zapewnić całemu młodemu pokoleniu nabycie nauki i zabezpieczyć młodzieży wykonanie zasadniczego jej prawa kształcenia się;

zważywszy, że od wychowania młodego pokolenia zawisła przyszłość narodu, obowiązkiem zaś Reprezentacyi kraju jest zapewnić szkoły potrzebne dla wykształcenia wszystkiej młodzieży;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§. 1. W każdej gminie powinna być szkoła ludowa, w której młodzież pobierać będzie naukę bezpłatnie.

§. 2. Jeżeli gmina nie jest w stanie założyć i utrzymać sama szkoły ludowej, kraj przyjdzie jej w pomoc swoim funduszem, aby w ciągu trzech lat od dnia wydania niniejszej ustawy, istniały w każdej gminie szkoły ludowe.

§. 3. Bliższe rozwinięcie tej ustawy nastąpi w oddzielnem rozporządzeniu, którego projekt ułoży i przedłoży Sejmowi do przyjęcia Komisya sejmowa wybrana w tym celu przez Sejm.

Lwów dnia 18. Września 1871.

Leon Chrzanowski w. r. — **Józef Szujski** w. r. — **Dunajewski** w. r.
wnioskodawcy.

Popierający wniosek: Kremer w. r. — Skrzyński w. r. — Kabat w. r. — Ziemiałkowski w. r. — Golejewski w. r. — St. Tarnowski w. r. — Baum w. r. — Hoppen w. r. — Haller w. r. — Jasiński w. r. — Koziebrodzki w. r. — Kamiński w. r. — Weigel w. r. — Wodzicki L. w. r. — Firlej w. r. — Hoszard w. r. — Smolka w. r. — Gniewosz w. r. — Spławiński w. r. — Wesołowski w. r. — Bogdanowicz w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, Lwów 1871.

L. 140.
S.

Alegat XXX. C.

Wniosek 3ci.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wybierze oddzielną Komisyę sejmową z 9 osób złożoną, której zadaniem będzie ułożyć i przedłożyć Sejmowi na przyszłej sesyi projekt zreformowania szkół ludowych, oraz projekty rozporządzeń, rozwijających dwie powyższe ustawy o powszechnym obowiązku posyłania dzieci do szkół ludowych i o założeniu szkół ludowych w każdej gminie. Sejm powziąwszy tę uchwałę, przystąpi zaraz do jej wykonania.

Lwów 18. Września 1871.

Leon Chrzanowski w. r. — **Józef Szujski** w. r. — **J. Dunajewski** w. r.
wnioskodawcy.

Kremer w. r. — L. Skrzyński w. r. — Ziemiałkowski w. r. — L. Wodzicki w. r. — Józef Baum w. r. — Kamiński w. r. — Weigel w. r. — Golejewski w. r. — Hoszard w. r. — Kabat w. r. — St. Tarnowski w. r. — Hoppen w. r. — Smarzewski w. r. — Gniewosz w. r. — Wesołowski w. r. — Spławiński w. r. — Firlej w. r. — Bogdanowicz w. r. — Smolka w. r. — Koziebrodzki w. r. — Jasiński w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego 1871.

Aktgat XXXI.

L. 143.
S.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Szerokość kolei u wszystkich wózków, wozów gospodarskich i transportowych, bryczek i pojazdów, ma być rozszerzoną do szerokości kolei zwykle półtoraczną zwanej.

Zmiana odbyć się ma stopniowo w pewnym przeciągu lat.

Poleca się Komisyi drogowej na obecnej jeszcze sesyi sejmowej przedstawić stosowne w tym celu wnioski.

Stefan Zamojski w. r.
wnioskodawca.

H. Wodzicki w. r. — Ludw. Wodzicki w. r. — Emil Torosiewicz w. r. — L. Skrzyński w. r. — Z. Słonecki w. r. — Szeptycki w. r. — Smarzewski w. r. — Kraiński w. r. — Siemieński w. r. — Konopka w. r. — Polanowski w. r. — Józef Baum w. r. — Jan Tarnowski w. r. — Kallir w. r. — C. Haller w. r.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego 1871.

L. 12478.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o budowie nowego gmachu szpitalnego w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

W Krakowie znajdują się obecnie dwa szpitale publiczne, z których jeden szpital Św. Łazarza, mieszczący się w gmachu własnym obejmuje:

a) oddziały chorób sporadycznych, *b*) zakład położnic, i *c*) zakład podrzutków, drugi zaś szpital Ś. Ducha, z oddziałami *a*) obłąkanych, *b*) syfilitycznych, mieści się w budynku będącym własnością miasta Krakowa.

Ze względu na powszechnie uznaną potrzebę, postanowił b. Senat w. m. Krakowa i j. o. na radzie dnia 8. Lipca 1834 r. przystąpić do budowy nowego gmachu szpitalnego dla 330 do 400 chorych, na gruncie folwarku Blich będącego własnością Sióstr miłosierdzia.

Na wymurowanie fundamentów, i na zakupno materyałów wydano od r. 1835. do 1837. 125.198 złp. 19 gr. z których za sprzedane materyały otrzymano na powrót 13.651 złp. 16 gr.

Dalsza budowa zaniechana z powodu braku funduszów, miała być przez c. k. rząd podług nowego w r. 1860. przez c. k. Ministerstwo stanu zatwierdzonego planu dalej prowadzona na starych fundamentach.

Według tego planu miał nowy budynek mieścić w sobie 450 do 486 chorych i miał kosztować 400.000 do 425.000 złr.

Przy tem postanowiono przeistoczyć stary budynek szpitalny Ś. Łazarza, w którym miały pozostać zakłady położnic i podrzutków, i wystawić osobny zakład dla obłąkanych w innem miejscu.

Tak dawno uznana potrzeba nowego gmachu dla szpitalu nie zmniejszyła się przez poprawienie i rozszerzenie starego szpitalu Ś. Łazarza, owszem powiększyła się jeszcze z powodu, iż zachodzi obawa ażeby reprezentacya miejska dzierżawy gmachu Ś. Ducha nie wypowiedziała, i nie postawiła nas w konieczności najmowania innego domu, może jeszcze mniej stosownego, i przerabiania go wielkim kosztem.

Potrzebę tę uznał już Wysoki Sejm wyznaczając na budowę gmachu szpitalnego w Krakowie w latach 1868, 1869 i 1870 po 15.000 złr. w. a. z funduszu krajowego.

Wydział krajowy zajmował się ciągle tą sprawą, poddał przygotowane plany pod krytykę Krakowskiego Wydziału lekarskiego i komisyi w tym celu zebranych, wypowiedział na hypotekach lokowane kapitały szpitalne i wchodził w układy z c. k. rządem o połączenie klinik ze szpitalem.

Układy te zostały jednak przerwane, ponieważ Wydział krajowy doszedł do przekonania, iż połączenie tych zakładów pod jednym dachem nie byłoby korzystne i że lepiej będzie wybudować sam szpital pozostawiając c. k. rządowi wolność wystawienia obok niego klinik, któreby z nim korytarzami połączone być mogły.

Myśli wystawienia w Krakowie zakładu obłąkanych (uleczalnych i nie uleczalnych) musieliśmy też zaniechać, gdy mimo ciągłych starań nie udało nam się dotąd uzyskać urzeczywistnienia obietnicy przez Najjaśniejszego Pana zrobionej, iż na ten cel przeznaczony zostanie dochód z jednej loteryi państwowej.

W takim stanie rzeczy sądzimy, iż należy jak najspieszniej przystąpić do budowy gmachu szpitalnego i oddzielnego domu na pomieszczenie oddziału szpitalnego dla 60 do 80 obłąkanych.

Ponieważ zaś plac pod te budowle przeznaczony, jest własnością zgromadzenia Sióstr miłosierdzia, należy więc zacząć od jego nabycia wraz z stojącemi na nim budynkami, których właścicielki nie chcą odłączyć i dla siebie zatrzymać

Przyjmując za podstawę obliczenie kosztów z r. 1860. wypada na zamierzonąb udowę przeznaczyć około 400.000 złr. w. a. a że zebranie tej sumy przez roczną subwencyę 15.000 złr. wymagałoby dwudziestu kilku lat czasu, sądzimy przeto iż najstosowniejszem będzie użycie na budowę funduszów, będących własnością szpitali Krakowskich.

Kapitały te jeszcze na hypotekach znajdujące się wynoszą 144 735 złr. 40½ ct. w. a. zaś w różnych papierach publicznych 238.880 złr. w. a. imiennej wartości, razem więc przeszło 300 000 złr. w. a. do czego dodawszy subwencyę przez Wys. Sejm udzieloną w kwocie 45 000 złr. w. a. i spodziewany dochód z przedaży dóbr szpitalnych (80 000 do 100.000 złr.) zbierze się do 450.000 złr. w. a. czyli więcej jak na budowę potrzeba.

Kapitał na ten cel zużyty, zostałby następnie funduszowi szpitalnemu zwrócony z funduszu krajowego w kwotach, jakieby Wys. Sejm na to corocznie przeznaczał, i to bez procentu, ponieważ niedobory szpitalne i tak fundusz krajowy będzie musiał pokrywać.

Z tych tedy powodów mamy zaszczyt prosić Wysoką Izbę ażeby raczyła dołączony projekt uchwalić.

We Lwowie dnia 12. Września 1871.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha w. r.

Sprawozdawca:

Cezar Haller w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Uchwała

z dnia . . . . . względem przyzwolenia funduszów na budowę nowego szpitalu w Krakowie.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. do rozpoczęcia budowy nowego gmachu szpitalnego w Krakowie, tudzież do zakupienia na ten cel potrzebnych gruntów, z realnością szpitalu Ś. Łazarza w Krakowie graniczących.

2. do użycia ku temu kapitałów będących własnością szpitali Ś. Łazarza i Ś. Ducha w Krakowie, do wysokości 300.000 złr. w. a. tytułem bezprocentowej zaliczki zwrócić się mającej szpitalowi z funduszu krajowego częściowemi spłatami w kwotach, jakie Sejm krajowy umieści w każdorocznym budżecie.

3. do przeprowadzenia niniejszej uchwały w myśl §. 20. Statutu krajowego.

Załącznik XXXIII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie zarządu zakładem chorych w głównym szpitalu Lwowskim.

Wysoki Sejmie!

Uchwałami z dnia 23. Kwietnia 1861. i z dnia 23. Stycznia 1866. polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby porozumiał się z Rządem względem objęcia majątku krajowego, funduszów i zakładów krajowych, i ażeby to objęcie przeprowadził. Rokowania z Rządem na mocy tych uchwał doprowadziły do zawarcia zamierzonego układu.

Forma i warunki przejścia majątku krajowego, tudzież funduszów i zakładów krajowych pod zarząd Wydziału krajowego określone są w protokołach rokowań, a streszczone zostały w piśmie Prezydyum namiestnictwa z dnia 30. Sierpnia 1866. do l. 7.697.

Wedle tych aktów zawiera w sobie główny szpital lwowski:

a) zakład chorych,
b) zakład obłąkanych,
c) zakład położniczy, nareszcie
d) szkolny zakład kliniczny i medyczno-chirurgiczny.

Co do zakładu chorych pod *a*) wymienionego, zauważano przy tem wyraźnie, że takowy wprawdzie reskryptem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25. Października 1859. do l. 24.295 do rzędu publicznych szpitali zaliczonym został, nie ma jednak cechy zakładu krajowego w myśl statutu krajowego, nie będąc z funduszu krajowego wyposażonym. Ministeryalne rozporządzenie z dnia 19. Stycznia 1854 do l. 15.236 uznało tan zakład za lokalny, a fundusz krajowy opłacał jedynie koszta pielęgnowania w nim ubogich chorych przynależnych do gmin kraju naszego. Stosunek funduszu krajowego do powyższego zakładu chorych był zatem taki sam, jakim był podówczas stosunek wszystkich funduszów krajowych w ogóle do wszystkich szpitali za publiczne uznanych.

Ze względu jednak na ówczesną wspólną administracyę i ścisły związek tego zakładu z zakładami obłąkanych i położniczym, za krajowe uznanemi, tudzież rządowym szkolnym zakładem klinicznym i medyczno-chirurgicznym oddano ów zakład chorych na mocy upoważnienia Ministerstwa stanu wraz z całym głównym szpitalem lwowskim pod zarząd Wydziału krajowego.

Przy tej sposobności zastrzeżono jednak, że Wydział krajowy zachowa cele i przeznaczenie tego zakładu, niemniej statuta, dyrektywy i unormowane zarządzenia, pokąd w drodze konstytucyjnej zmienione nie zostaną. Manowicie wszelkie unormowane urządzenia tego zakładu tylko za poprzedniem porozumieniem się z Władzą krajową zmienionemi być mogły.

W powyższych układach został stosunek miasta Lwowa do wymienionego zakładu chorych na podstawie reskryptu

prezydyalnego z dnia 22. Sierpnia 1866. do l. 6.997. w myśl prawomocnych rozporządzeń Ministerstwa stanu z dnia 12. Czerwca 1864. do l. 7.782 i z dnia 20. Czerwca 1864. do l. 10.067 w ten sposób określonym, że:

a) fundusz krajowy opędza koszta pielęgnowania ubogich chorych Lwowian,

b) gmina miasta Lwowa pokrywa zaś resztę niedoborów zakładu niepokrytych własnemi dochodami zakładu.

Stosunek funduszu krajowego i funduszów gminnych do tego zakładu był więc zupełnie takim, jak do wszystkich innych szpitali gminnych za publiczne uznanych, z tą tylko różnicą, że tym zakładem zarządzały przedtem organa rządowe a następnie Wydział krajowy, podczas gdy inne gminy same zarządzają swemi szpitalami za publiczne uznanemi pod kontrolą władz rządowych, obecnie zaś autonomicznych.

Udział miasta Lwowa w zarządzie tym zakładem ograniczał się zaś do prawa przeglądania rocznych projektów preliminarza tego zakładu i robienia uwag nad niemi. Miastu nie służyło zatem, jak tylko pewne i to bardzo ograniczone prawo kontroli nad zarządem.

Na tych podstawach objął Wydział krajowy dnia 1. Października 1866. zarząd wymienionego zakładu chorych i zdał o tem sprawę Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu z dnia 21. Listopada 1866. To sprawozdanie przekazał Wysoki sejm komisyi do zbadania czynności Wydziału krajowego i przyjął na posiedzeniu z dnia 27. Grudnia 1866. do wiadomości wraz ze sprawozdaniem tej komisyi.

Już samo postanowienie, że fundusz krajowy opędzać ma koszta pielęgnowania ubogich chorych Lwowian, a miasto pokrywać wszelkie inne niedobory zakładu, nosiło w sobie zaród nieporozumień, a czyniło nie jasnem i zawiłem stosunek funduszu krajowego i zarządzającego nim Wydziału krajowego do miasta. Oddanie Wydziałowi krajowemu zarządu tym zakładem gminnym wzmogło niejasność i zawiłość tego wzajemnego stosunku. Wydział krajowy bowiem który z mocy statutu jest władzą przełożoną reprezentacyi miasta Lwowa, który wykonuje nadzór i kontrolę nad zarządami innych gminnych szpitali puplicznych, który jako odpowiedzialny zarządca funduszu krajowego, obowiązanego do opędzania kosztów pielęgnowania ubogich chorych Lwowian w tym zakładzie, jest stroną interesowaną, wszedł przez objęcie zarządu tym zakładem, którego niedobory ostatecznie miasto pokrywa, co do tego zarządu niejako pod kontrolę miasta, którego zakład administruje.

To wyjątkowe i samo przez się zawikłane położenie stało się tem nienaturalniejszem i tem przykrzejszem, gdy nietylko postanowienia aktu objęcia nie dozwalały Wydziałowi krajowemu przypuszczać miasto do większego współudziału w zarządzie, nad przeglądanie rocznych preliminarzy i przedkładanie uwag swoich nad niemi, ale także stan, w którym Wydział krajowy objął wymieniony zakład, wymagał nieodzownie znaczniejszych wkładów, jeżeli ten zakład chorych miał odpowiadać swemu celowi i być istotnem źródłem ulgi dla cierpiącej ludzkości.

Obecnie doszło do tego, że miasto Lwów wręcz uchyla się od pokrywania niedoborów powyższego zakładu chorych, bez względu na okoliczność, iż jeszcze w odwołaniu się z dnia 7. Marca 1864. do l. 33060/1863 przeciw orzeczeniu Namiestnictwa z dnia 1. Grudnia 1863 l. 65301/1862 do Ministerstwa stanu wniesionem, wyraźnie przyznało się do tego obowiązku, przytaczając:

«Gmina miejska zupełnie świadomą jest swego obowiązku utrzymywania powszechnego szpitalu Lwowskiego «który jest publicznym powszechnym zakładem chorych, jednak równocześnie także miejscowym zakładem.«

«Gmina nie występuje też bynajmniej przeciw ciążącemu na niej zobowiązaniu pokrywania z funduszów gminnych «niedoborów funduszu zakładu chorych.»

«Gmina jednak tylko o tyle do pokrywania tych niedoborów funduszu zakładu chorych obowiązaną jest, o ile „własne dochody zakładu nie wystarczają na pokrycie wydatków.«

Zastosowanie ustawy z dnia 19. Listopada 1868 do l. 29., Dz. ust. kraj, do gminy miasta Lwowa pod względem kosztów pielęgnowania ubogich Lwowian, leczonych w tutejszym szpitalu powszechnym, nie usuwa nienaturalnego stosunku Wydziału krajowego do Reprezentacyi stoł. miasta Lwowa co do zakładu gminnego, zostającego pod zarządem Reprezentacyi krajowej. Ten wyjątkowy stosunek jednak, równie w interesie kraju, jak w interesie miasta, głównie zaś w interesie samego zakładu, jak najspieszniej usuniętym być powinien.

Ten cel nie da się osiągnąć, jak tylko przez połączenie w jednym ręku tak własności zakładu, jakoteż zarządu takowym, czy to przez oddanie zarządu gminie, czyli też przez uznanie tego zakładu za zakład krajowy.

W pierwszym wypadku wyszedłby Wydział krajowy z nienaturalnego stanowiska zarządzania zakładem gminnym

na rachunek gminy miasta Lwowa, podlegającej pod względem majątkowym nadzorowi Wydziału krajowego, w skutek czego Wydział krajowy zajmuje w jednej i tej samej sprawie stanowisko nadzorcy i nadzorowanego, kontrolującego kontrolowanego.

Z uznaniem zakładu za krajowy ustałby również ten nienaturalny stosunek; od tej chwili przeszedłby bowiem obowiązek pokrywania niedoborów zakładu z gminy miasta Lwowa na fundusz krajowy, którego odpowiedzialny administrator zarządza zakładem.

Załatwienie sprawy w sposób powyżej wskazany jednak nastąpić mogłoby tylko po poprzednich rokowaniach z miastem i za przyzwoleniem rządu.

W mowie będący zakład chorych jest bowiem zakładem gminnym, a jako taki tylko za przyzwoleniem gminy mógłby stać się zakładem krajowym.

Do oddania zakładu pod zarząd miasta byłoby przyzwolenie Rządu tem potrzebniejszem, gdy szkolny zakład kliniczny i medyczno-chirurgiczny stanowi część składową powszechnego szpitalu Lwowskiego; dla tego też przynajmniej tak długo, pokąd ten zakład w obecnym składzie istnieje, żadna zmiana w zarządzie zakładu chorych, z powyższym zakładem rządowym jedną całość stanowiącym, równie wedle aktu objęcia jak z samej natury rzeczy bez wyraźnego przyzwolenia rządu zajść nie może.

Dalszym warunkiem oddania zakładu chorych gminie miasta Lwowa musiałoby być wyłączenie z powszechnego szpitalu Lwowskiego krajowych zakładów obłąkanych i położniczego, przyczem należałoby rozwiązać lub przynajmniej stanowczo uregulować stosunek współwłasności gmachu szpitalnego, równie jak wszelkie inne, pomiędzy funduszem krajowym i zakładami krajowymi z jednej strony, a miastem i zakładem miejskim z drugiej strony zachodzące stosunki.

Jakkolwiek sprawy ubogich, zarząd i opieka nad zakładami dobroczynnemi gminy należą wedle §§. 30. lit *i*), 37. i 64. stat. m. Lwowa do zakresu działania gminy miasta Lwowa, więc miasto do objęcia tego zakładu przynaglonem być mogłoby; jednak wyżej wyrażone wzajemne stosunki daleko łatwiej i odpowiedniej w drodze wzajemnego porozumienia uregulować się dadzą.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie rokowań z miastem Lwowem w kierunku oddania zakładu chorych w głównym szpitalu Lwowskim w zarząd gminy miasta Lwowa, lub też w kierunku uznania go za zakład krajowy.

We Lwowie dnia 12. Września 1871.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha w. r.

Cezar Haller w. r.

Sprawozdawca :

Alegat XXXVIII.

SUMARYCZNY PRELIMINARZ
funduszu indemnizacyjnego
DLA GALICYI WSCHODNIEJ
NA ROK SŁONECZNY 1871.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wpłata kapitałów	76.485	66.377	66.651	
2/2	„ rent	22.918	13.668	13.198	
3/3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	34.751	19.843	19.504	
	II. Od kraju.				
4/4	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca	1,995.099	2,095.880	2,085.057	
5	Daniny od zboża i soli	.	.	.	
	III Ze Skarbu Państwa.				
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od ulokowanych nadzwyżek funduszowych	.	.	.	
8	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu Państwa	.	.	.	
9	Zaliczki ze Skarbu Państwa:				
	a) nieoprocentowane	2,202.375	1,457.073	.	
	b) oprocentowane	.	.	1,490.773	
	razem . . .	4,331.628	3,652.841	3,675.183	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	4,331.628	3,652.841	3,675.183	
	Pozostaje do lokowania	.	.	.	

Liczba porządk. i załączników	B. Potrzeby Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871	Uwagi
		Złr. wal austr.			
1/5	Koszta zarządu	93.627	97.862	102.806	
2/6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	848.274	867.300	929.250	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
3/7	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	442	1.375	678	
4/8	„ „ w rentach .	403	850	360	
5/9	Renty dla uprawnionych . . .	2,645.708	2,685.454	2,642.089	
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi Państwa	.	.	.	
8	Zwroty zaliczek ze Skarbu Państwa	737.287	.	.	
9/10	Nadzwyczajne wydatki	5.887	.	.	
	razem . .	4,331.628	3,652.841	3,675.183	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Wpłata kapitałów.				
1	kapitał wykupna przez obowiązanych spłacić się mający prawdopodobnie wynosić będzie . . . . . 2,619.838 złr. m. k.				
	Na ten kapitał wypłacono do końca 1869 . . . 1,095.122 złr. m. k.				
	na r. 1870 przyjęto, że wpłynie kwota 66.377 złr. w. a. czyli . 63.216 złr. m. k.				
	przeto przyjąć należy, że kwota . . 1,158.338 złr. m. k. spłaconą będzie.				
	Pozostanie zatem z końcem r. 1870 z ogólnej sumy kwota. 1,461.500 złr. m. k.				
	z tej kwoty w drodze kompenzacyi z kapitałami uprawnionym się należącymi do końca Grudnia 1869 r. już spłacono 1,004.416 złr. m. k.				
	a w r. 1870 prawdopodobnie kompenzowaną zostanie kwota . 10.000 złr. m. k.				
	czyli razem 1,014.416 złr. m. k. które także jako spłacone uważane być winny.				
	Pozostanie zatem z końcem roku 1870. do spłacenia jeszcze kwota . . . . . 447.084 złr. m. k.				
	z której w roku 1871. prawdopodobnie wpłynie . . . . 66.651 złr. w. a.	76.485	66.377	66.651	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal austr.			
	Wpłata rent.				
1	Podług załącznika 1. pokrycia wykazano kapitał wykupna w kwocie . . . . 447.084 złr. m. k. który z końcem roku 1870. do spłaty pozostanie Od tego kapitału należą się 5% odsetki, na które z uwzględnieniem wyniku z 1869. roku na rok 1871. tylko kwota 13 198 złr. w. a. się wnosi	22.918	12.668	13.198	Różnica między wnioskiem na r. 1871 a wynikiem za r. 1869 polega na tem, że w roku 1869 znaczna część zaległych rent z lat poprzednich w drodze egzekucyjnej spłaconą została.

A. Załącznik 3. do pokrycia.

	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				
1	Na odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłaconych, na cenę kupna i czynsze dzierżawne z pustek rustykalnych, na zwrot kosztów podróży, na dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot nie należnie wypłaconych odsetek, na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów, na taksy za przepisanie obligacyi i na inne zwroty nienależnie wypłaconych kwot wnosi się na rok 1871. kwota 19.504 złr. . .	34.751	19.843	19.504	Wynik na rok 1869. jest większy od wniosku na rok 1871., ponieważ w r. 1869 zaległe odsetki za zwłokę, jakoteż zaległe koszta podróży w drodze egzekucyjnej w znacznej ilości ściągnięte zostały.

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871	Uwagi
		Złr. wal. austr			
	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca.				
1	Podług wykazów urzędów podatkowych wynosiła sprawdzona należytość w dodatkach dla funduszu indemnizacyjnego w roku 1869 2, 022, 788. złr. w. a. W braku innej podstawy przyjmuje się powyższa kwota, jako prawdopodobny dochód na rok 1870.	1,995.099	2,095.880	2,022.788	Dodatek na rok 1870. ustanowiony jest po 51 ct. od jednego zł. reńskiego podatku. Należytość dodatku płacić się mającego w roku 1870 przez zarządy kolei żelaznych nie jest jeszcze wymierzona, dlatego przyjmuje się kwota 62.269 złr. jako przypuszczalny dochód.
	doliczywszy do tego na podstawie ustawy z dnia 8. Maja 1869. dodatek od dochodowego i zarobkowego podatku opłaconego przez zarządy kolei żelaznych kraj przerzynających w przypuszczalnej kwocie	.	.	62.269	
	można przyjąć jako prawdopodobny dochód kwotę	1,995.099	2,095.880	2,085.057	

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1871.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	16.106	19.060	20.630	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. Października 1867. do do l. 15.871 podług którego fundusz Galicyi wschodniej $^{21}/_{35}$ części wszystkich kosztów ponosi.
2	Dodatki lokalne	880	943	754	
3	Dyurny	4.457	3.751	3.751	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	2.506	2.514	2.514	
5	Potrzeby kancelaryjne	2.861	2.066	2.092	
6	Czynsze za mieszkania	515	516	516	
7	Koszta podróży	13	880	880	
8	Rozmaite wydatki	3	904	904	
	razem . .	27.341	30.634	32.041	
	Do tego wydatki komisyi miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	66.286	67.228	70.765	
	Suma ogólna . .	93.627	97.862	102.806	

Numer załącznika	B. c. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby	24.647	26.500	29.000	
10	Dodatki lokalne	117	300	450	
11	Dyurny	5.160	6.570	6.935	
12	Potrzeby kancelaryjne	1.047	2.400	2.500	
	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	Kwota na remnneracye i zapomogi dla komisyi miejscowych jest pod pozycyą 4 przy c. k. namiestnictwie preliminowaną.
13	Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	34.461	30.128	30.400	
14	Czynsze za mieszkania	660	1.030	1.180	
15	Rozmaite wydatki	194	300	300	
	razem . .	66.286	67.228	70.765	

B. Alegat 1. do załącznika 5. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek na rok 1871. jest w porównaniu z wynikiem z r. 1869. większy, ponieważ w r. 1869. oddział rachunkowy z etatu politycznego płacony był.
1	1 zastępca prezesa z roczną płacą . . . . . 2.500 złr. i z dodatkiem . . 400 złr.				
	1 radca Namiestnictwa z roczną płacą . . 2.500 złr.				
	1 starosta powiatowy z roczną płacą . . 2.000 złr.				
	3 starostów powiatowych z roczną płacą po 1.600 złr. . . . 4.800 złr.				
	1 sekretarz Namiestnictwa z roczną płacą 1.600 złr.				
	1 sekretarz referujący z roczną płacą . . 900 złr. i z dodatkiem. . . 250 złr.				
	1 komisarz I. klasy z roczną płacą . . 1.100 złr.				
	4 komisarzy II. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 3.600 złr.				
	1 komisarz cyrkularny z roczną płacą . . 840 złr.				
	2 adjunktów powiatowych z roczną płacą po 600 złr. . . . 1.200 złr.				
	5 konceptowych adjunktów z roczną płacą po 400 złr. . . . . 2.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracye dla 3. adjunktów konceptowych po 300 złr. . 900 złr.				
2	Oddział rachunkowy.				
	1 oficyał I klasy z roczną płacą . . 1.000 złr.				
	2 oficyałów I. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 1.800 złr.				
	1 oficyał II. klasy z roczną płacą . . . 700 złr.				
	Oddział manipulacyjny.				
	1 oficyał z roczną płacą 700 złr.				
	2 oficyałów z roczną płacą po 600 złr. . 1.200 złr.				
	Służba.				
	1 woźny z roczną płacą . 400 złr.				
	2 stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 złr. . . . . 432 złr.				
	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	Razem . 32.822 złr.				
	z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 19.060 złr.	16.106	19.060	20.630	

B. Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dodatki lokalne.				
1	Dla 4. starostów rocznie po 300 złr. razem 1.200				Wniosek na rok 1871. stawia się podług teraźniejszej potrzeby.
	z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie 754	880	943	754	

B. Alegat 3. do załącznika 5. do pokrycia.

	Dyurny.				
1	2 dyurnistów po 1 złr. 5 ct. dziennie . . . . 766 złr. 50 ct. 12 dyurnistów po 1 złr. dziennie 4.380 „ 3 dyurnistów po 75 ct. dziennie 821 „ 25 „ razem 5968 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w r. 1871.
	z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie 3.751	4.457	3.751	3.751	

B. Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracye i zapomogi.				
1	Dla c. k. Namiestnictwa i wszystkich komisyi miejscowych w całej Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem . . 4.000 z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie 2.514	2.506	2.514	2.514	Wniosek stawia się według preliminarza na rok 1870.

B. Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				
a.	Na opał lokalu . . . 600 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1871. Wynik z roku 1869. jest dlatego większy jak wniosek na rok 1871. ponieważ w roku 1869. koszta opału z roku 1868. w kwocie 349 złr. i koszta za efekta kredytowe w kwocie 741 złr. spłacone były.
b.	Na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 złr.				
c.	Na druki, litografie i efekta kredytowe . . 800 „				
d	na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	na sprzęty kancelaryjne 100 „				
f.	na czyszczenie lokalu . 250 „				
g.	na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h.	inne potrzeby i koszta losowania . . . . 700 „				
i.	ryczałtowa kwota na przybory do pisania . 128 „				
	razem 3.328 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie. . 2.092 złr.	2.861	2.066	2.092	

B. Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsz za lokal.				
1	Czynsz za lokal c k Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie . . . . . 820 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie . . 516 złr.	515	516	516	Wniosek stawia się podług rzeczywiście opłacanego czynszu.

B. Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				
1	Koszta podróży dla c k Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby. Wynik za rok 1869. jest dla tego tak mały, ponieważ koszta wynagrodzenia zastępców w roku 1869. między płacami i dodatkami preliminowane i zarachowane były.
2	Dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . 800 „ razem 1.400 „ z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 880 złr.	13	880	880	

B. Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Dla c k. Namiestnictwa 1.200 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie . 754 złr.	3	754	754	Do 1. Kwota tych wydatków nie da się dokładnie oznaczyć dla tego wykazana kwota preliminuje się w przybliżeniu.
2	koszta insercyjne za ogłoszenie sądowych edyktów w sprawach indemnizacyjnych	.	150	150	Do 2. Wydatek ten był w roku 1869 preliminowany pod rubryką: potrzeby kancelaryjne.
	razem . .	3	904	904	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1870.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Płace i dodatki dla komisyi miejscowych.				
a	2 starostów z roczną płacą po 1 600 złr. . . . . 3.200 złr. z dodatkiem po 600 złr. 1.200 złr.				Wniosek stawi się podług teraźniejszego stanu komisyi miejscowych. Wynik z roku 1869. jest dlatego mniejszy ponieważ obecnie przez przydzielenie 2 urzędników do komisyi miejscowych w Stryju i w Brzeżanach stan urzędników komisyonujących pomnożony został.
b.	5 komisarzy I. klasy z roczną płacą po 1.100 złr. . . . . 5.500 złr z dodatkiem a to dla 2 po 600 złr. . . . 1.200 złr. dla 3 po 500 złr. . . 1.500 złr.				
c.	1 koncepista z płacą roczną . . . . . 900 złr. i z dodatkiem . . . 500 złr.				
d.	6 komisarzy II. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 5 400 złr. i z dodatkami po 500 złr. . . . . 3.000 złr.				
e.	2 komisarzy II. klasy z roczną płacą 800 złr. . 1.600 złr. i z dodatkiem po 500 złr. . . . . 1.000 złr.				
f.	1 adjunkt powiatowy z roczną płacą . . . 600 złr. i z dodatkiem . . . 500 złr.				
g.	1 adjunkt konceptowy z roczną płacą . . . 400 złr. i z dodatkiem . . . 500 złr.				
	Na możliwą podwyżkę płac . . . . . 2.000 złr.				
	razem . . 29 000 złr.	24.647	26.500	29.000	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dodatki lokalne.				
1	Dla starosty przy komisyi miejscowej we Lwowie . . . 300 złr.				Wniosek ten obejmuje systemizowane kwaterowe dla starostów.
2	Dla starosty przy komisyi miejscowej w Brzeżanach 150 złr.				
	razem . . . 450 złr.	117	300	450	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurny.				
	Dla 19. dyurnistów po 1 złr. dziennie . . . . . 6.935 złr.	5.160	6.570	6.935	Wniosek na rok 1871. jest dla tego większy ponieważ ilość dyurnistów o jednego powiększoną została, i dyurny za rok 1869. dopiero w roku 1870. w c. k. kasie funduszowej zarachowane zostały.

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				
1	Dla 10. komisyi miejscowych na potrzeby kancelaryjne, na opał, na usługę, na utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenia dla świadków i na inne wydatki urzędowe po 250 złr. razem 2.500 złr.	1.047	2.400	2.500	Wniosek na rok 1871 jest większy od wniosku na rok 1870. z powodu pomnożenia urzędników komisyonujących. Wynik za rok 1869. jest dla tego tak mały ponieważ koszta z roku 1869. w znacznej części dopiero w roku 1870. zarachowane zostały.

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Koszta podróży.				
1	Milowe dla 18 komisarzy i strawne dla 18 dyurnistów, jako też dyety i milowe dla rzeczoznawców i inżynierów . . .	34.461	30.128	30.400	Wniosek stawia się z uwzględnieniem wyniku za rok 1869. i z uwzględnieniem okoliczności, że w roku 1871 wypadnie oddawać znaczną ilość ekwiwalentów, co też większe koszta za sobą pociągnie. Z preliminowanej kwoty znaczna część od stron funduszowi zwróconą zostanie.

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

	Czynsz za lokal.				
1	Dla komisyi miejscowej we Lwowie rocznie . . . . 480 złr. dla 5 komisyi po 100 złr. . . . 500 „ dla 4 komisyi po 50 złr. . . . . 200 „ razem 1180 „	660	1.030	1.180	Wniosek stawia się podług terazniejszej potrzeby.

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Na różne potrzeby dla 10 komisyi miejscowych po . . 30 złr.	194	300	300	Wniosek stawia się wyżej dla tego, że potrzebna kwota nie da się oznaczyć.

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Spłaty kapitału.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. grudnia 1857. do l. 11.881. ma być wylosowaną z długu funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej w kwocie 58,674.000 złr. w obligacyach. w II. półroczu 1870. r. kwota . . . . 413.000 złr. a w 1. półroczu 1871. r. kwota . . . 472.000 złr. a zatem razem kwota . . . . . 885 000 złr. m. k. czyli . . 929.250 złr. w. a., która 1. Maja i 1. Listopada 1871. wypłaconą być winna. Na pokrycie tej wypłaty wnosi się kwota: 929.250 złr. . . .	848.274	867.300	929.250	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

	Kwota wyrównawcza w kapitale.				
1	Prawdopodobnie wynosić będzie kapitał indemnizacyjny kwotę 48,354.114 złr. Gdy na tę kwotę z końcem roku 1869. już wypłacono 45,462.405 złr., przeto pozostaje jeszcze kwota 2,891.709 złr., z której prawdopodobnie w roku 1871. wydane będą 100.000 złr. Wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych w gotówce spłacić się mających z uwzględnieniem wyniku z r. 1869. kwota 678 złr.	442	1.375	678	

B. Załącznik 8. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Kwota wyrównawcza w rentach.				
1	Prawdopodobnie będą w r. 1871 jeszcze obrachunki rent zaległych przeprowadzone, przeto wnosi się na pokrycie kwot wyrównawczych w gotówce spłacalnych z uwzględnieniem wyniku za rok 1869 kwota 360 złr. . .	403	850	360	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

	Renty dla uprawnionych.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wynosić będą z początkiem listopada 1870, dług w obligacyach . 50,532.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1871. płatne . . . . . 1,263.300 złr. zaś z początkiem maja 1871. wynosić będą ten dług . . . . 50,119.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. listop. 1871. płatne . . . . . 1,252.975 złr. dla tego wnosi się na pokrycie odsetek od obligacyi indemnizacyjnych na rok 1871. kwota . . . . 2,516.275 złr. m. k. czyli . . 2,642.089 złr. w. a.	2,645.708	2,685.454	2,642.089	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Nadzwyczajne wydatki.				Na takie wydatki nic się nie preliminuje, ponieważ takowe nawet w przybliżeniu oznaczone być nie mogą. Wynik z r. 1869 polega na tem, że w funduszu indemnizacyjnym kwoty zarachowane zostały, które innym funduszom się należały, a zatem zwrócone być musiały. Na różne wydatki już przy kosztach zarządu wniesioną została odpowiedna kwota.
1	Zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, jakoteż zwrot nadpłaconych odsetek, dodatków i innych kwot	5.887	.	.	

SUMARYCZNY PRELIMINARZ

funduszu indemnizacyjnego

DLA GALICYI ZACHODNIEJ

NA ROK SŁONECZNY 1871.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wpłata kapitałów	137.956	89.450	91.200	
2/2	„ rent	39.077	30.200	26.800	
3/3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	21.681	10.585	9.250	
	II. Od kraju.				
4/4	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca	843.269	811.345	821.417	
5	Daniny od zboża i soli	.	.	.	
	III Ze Skarbu Państwa.				
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	.	.	.	
8	Zwroty kapitałów od c. k Skarbu	.	.	.	
9	Zaliczki ze Skarbu Państwa . .	1,203.120	1,167.927	1,134.227	
	razem . .	2,245.103	2,109.507	2,082.894	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	2,245.103	2,109.507	2,082.894	
	Pozostaje do ulokowania . . .	.	.	.	

Liczba porządk. i załączników	B. Potrzeby Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
10/5	Koszta zarządu	46.966	51.307	50.384	
11/6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	466.094	499.800	499.800	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
12/7	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	787	1.300	600	
13/8	„ „ w rentach .	2.145	1.000	1.000	
14/9	Renty dla uprawnionych . . .	1,548.323	1,556.100	1,531.110	
	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
15/10	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi Państwa	14.312	.	.	
16	Zwrot zaliczek ze Skarbu Państwa	119.529	.	.	
17/11	Nadzwyczajne wydatki	16.947	.	.	
	razem . .	2,245.103	2,109.507	2,082.894	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Wpłata kapitałów.				
1	Kapitał wykupna przez obowiązanych spłacić się mający, wynosi . . . 3,168 465 złr. m k Na ten kapitał wpłacono do końca 1869 r. 1,904.388 złr. m.k. na rok 1870 przyjęto że wpłynie kwota . . 85.190 złr. m.k. a zatem przyjąć należy że kwota . . . 1,989.578 złr. m.k. spłaconą będzie. Pozostanie zatem z końcem roku 1870 z ogólnej sumy jeszcze kwota . 1,178.887 złr. m.k. Z tej kwoty w drodze kompenzacyi z kapitałami uprawnionymi się należącymi do końca Grudnia 1869. już spłacono . . . . 339.395 złr. m.k. a na rok 1870 prawdopodobnie spłaconą zostanie kwota . . 1.000 złr. m.k. czyli razem . 340.395 złr. m.k. które jako spłacone uważane być winny. Pozostanie zatem z końcem roku 1870. do spłacenia jeszcze kwota . . . 838.492 złr. m.k. z której w roku 1871. prawdopodobnie wpłynie . . . . 91.200 złr. m.k.	137.936	89.450	91.200	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal austr.			
	Wpłata rent.				
1	Podług załącznika 1. pokrycia wykazano kapitał wykupna w kwocie . . . 838.492 złr. m. k., który z końcem roku 1870. do spłaty pozostanie. Od tego kapitału należą się 5% odsetki, na które z uwzględnieniem wyniku 1869. r. na rok 1871. tylko kwota 26.800 złr. w. a. się wnosi	39.077	30.200	26.800	Różnica między wnioskiem na rok 1871. a wynikiem za rok 1869. polega na tem, że w roku 1869. znaczna część zaległych rat z lat przeszłych spłaconą została

A. Załącznik 3. do pokrycia.

	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				
	Na odsetki za zwłokę od rat w terminie nie spłaconych, na cenę kupna i czynsze dzierżawne z pustek rustykalnych, na zwrot kosztów podróży, na dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot nienależycie wypłaconych odsetek, na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów na taksy za przepisanie obligacyj i na inne zwroty nie należycie wypłaconych kwot wnosi się na rok 1871. 9.250 złr. w. a.	21.681	10.585	9.250	Wynik na rok 1869. jest większy od wniosku na rok 1871., ponieważ w roku 1869. zaległe odsetki za zwłokę, jakoteż zaległe koszta podróży w drodze egzekucyjnej w znacznej ilości ściągnięte zostały.

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca.				
1	Według wykazów c. k. urzędów podatkowych wynosiła sprawdzona należytość w dodatkach na fundusz indemnizacyjny w roku 1869. . . . 787.708 złr w. a. W braku innej podstawy przyjmuje się powyższa kwota także jako prawdopodobny dochód na rok 1871.	843.269	811.345	787.708	Dodatek na rok 1870. ustanowiony jest po 51 ct. od jednego złotego reńskiego podatku. Należytość dodatku płacić się mającego w roku 1870. przez zarządy kolei żelaznych nie jest jeszcze wymierzoną, dla tego przyjmuje się kwota 33.709 złr. w. a. jako przypuszczalny dochód.
	Doliczywszy do tego na podstawie ustawy z dnia 8. maja 1869. dodatek od dochodowego i zarobkowego podatku opłacany przez zarządy kolei żelaznych, kraj przerzynających, w przypuszczalnej sumie	.		3.7 9	
	można przyjąć jako prawdopodobny dochód kwotę 821.417 złr.	843.269	811.345	821.417	

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej, pokryć się mających

na rok słoneczny 1871.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby	8.776	10.396	11.254	Podział kosztów dla c k. Namiestnictwa nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. Października 1867. do l 15871, podług którego fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części wszystkich kosztów ponosi.
2	Dodatki lokalne	480	514	412	
3	Dyurny	2.440	2.046	2.046	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	1.367	1.372	1.372	
5	Potrzeby kancelaryjne . . .	1.257	1.127	1.141	
6	Czynsze za mieszkania . . .	281	281	281	
7	Koszta podróży	.	480	480	
8	Rozmaite wydatki	120	512	512	
9	Prowizye	52	63	.	
	Razem . .	14.773	16.791	17.498	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	32.193	34.516	32.886	
	Suma ogólna . .	46.966	51.307	50.384	

Numer załącznika	B. C. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
10	Płace, dodatki i wynagrodzenie służby	10.644	11.000	10.973	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowych jest pod poz. 4. przy c. k. Namiestnictwie preliminowaną.
11	Dodatki na mieszkanie	.	.	.	
12	Dyurny	2.919	2.489	2.489	
13	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	
14	Potrzeby kancelaryjne	630	1.157	1.157	
15	Czynsze za mieszkania	192	423	423	
16	Koszta podróży i dyety znawców	17.681	19.303	17.700	
17	Rozmaite wydatki	127	144	144	
	Razem . .	32.193	34.516	32.886	

B. Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek na rok 1871. jest w porównaniu z wynikiem z roku 1869. większy, ponieważ w r. 1869. oddział rachunkowy był płacony z etatu politycznego.
1	1 zastępca prezesa z roczną płacą . . . . . 2.500 złr z dodatkiem . . . 400 złr.				
	1 radca namiestnictwa z roczną płacą . . 2.500 złr.				
	1 starosta powiatowy z roczną płacą . . 2 000 złr.				
	3 starostów powiatowych z roczną płacą po 1.600 złr. . . . 4.800 złr.				
	1 sekretarz namiestnictwa z roczną płacą 1.600 złr.				
	1 referujący sekretarz z roczną płacą etatową . . . . . 900 złr. z dodatkiem . . . 250 złr.				
	1 komisarz powiatowy I. klasy z roczną płacą . . . . . 1.100 złr.				
	4 komisarzy powiatowych II. klasy z roczną płacą po 900 złr. 3.600 złr.				
	1 komisarz cyrkularny z roczną płacą . . 840 złr.				
	2 adjunktów powiatowych z roczną płacą po 600 złr. . . . 1.200 złr.				
	5 konceptowych adjunktów z roczną płacą po 400 złr. . . . 2.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracye dla 3 adjunktów konceptowych po 300 złr. . 900 złr.				
2	Oddział rachunkowy.				
	1 oficyał I. klasy z roczną płacą . . . . 1.000 złr.				
	2 oficyałów I. klasy z roczną płacą po 900 złr. 1.800 złr.				
	1 oficyał II klasy z roczną płacą . . . 700 złr.				
3	Oddział manipulacyjny.				
	1 oficyał z roczną płacą . . . . . 700 złr.				
	2 oficyałów z roczną płacą po 600 złr. . 1.200 złr.				
4	Służba.				
	1 woźny z roczną płacą 400 złr.				
	2 stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 złr. . . . . 432 złr.				
5	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	razem . . 32.822 złr.				
	z tych wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 11.254 złr.	8.776	10.396	11.254	

B. Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dodatki lokalne.				
1	Dla 4 starostów rocznie po 300 złr. 1.200				Wniosek na rok 1871. stawia się wedle teraźniejszej potrzeby.
	z tych wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie 412	480	514	412	

B. Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurny.				
1	2 dyurnistów po 1 złr. 5 ct. dziennie . . . . 766 złr. 50 ct.				Wniosek stawia się wedle prawdopodobnej potrzeby na rok 1871.
	12 dyurnistów po 1 złr. dziennie 4380 złr.				
	3 dyurnistów po 75 ct. dziennie 821 złr. 25 ct.				
	Razem . . 5968 złr.				
	z tych wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 2.046 złr.	2.440	2.046	2.046	

B. Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracye i zapomogi.				
1	Dla c. k. Namiestnictwa i wszystkich komisyi miejscowych w całej Galicyi i z wielkiem księstwem Krakowskiem 4.000 złr				Wniosek stawia się wedle preliminarza na rok 1870.
	z tych wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 1 372 złr.	1.367	1.372	1.372	

B. Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				
a.	na opał lokalu . . . 600 złr.				Wniosek stawia się wedle prawdopodobnej potrzeby na rok 1871. Wynik z r. 1869. jest dlatego większy. jak wniosek na rok 1871. ponieważ w r. 1869 spłacone zostały koszta opału i koszta za effekta kredytowe z r. 1868.
b.	na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 „				
c.	na druki, litografie i effekta kredytowe . 800 „				
d.	na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	na sprzęty kancelaryjne 100 „				
f.	na czyszczenie lokalu . 250 „				
g.	na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h.	inne potrzeby i koszta losowań . . . . . 700 „				
i.	ryczałtowa kwota na potrzeby do pisania . 128 „				
	razem . . 3328 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie. . 1.141 złr.	1.237	1.127	1.141	

B. Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1871	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsze za mieszkanie.				
1	Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i jako komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie . . . 820 złr. z tego wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 281 złr.	281	281	281	Wniosek stawia się wedle rzeczywiście opłacanego czynszu.

B. Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				
1	Koszta podróży dla c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 złr				Wniosek stawia się wedle prawdopodobnej potrzeby. Wyniku z roku 1869. dla tego niema, bo koszta wynagrodzenia zastępców z roku 1869 między płacami i dodatkami preliminowane i zarachowane były.
2	Dyety i koszta podróży zastępcom obowiązanych i uprawnionych 800 złr. razem . . 1400 złr. z tych wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . . . . 480 złr.		480	480	

B. Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb

	Rozmaite wydatki.				
1	Dla c. k. Namiestnictwa 1 200 złr., z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie 412 złr.		412	412	Do 1. Koszta tych wydatków nie da się dokładnie oznaczyć, dla tego preliminuje się w przybliżeniu. Do 2. Wydatek ten był w roku 1869. preliminowany pod rubryką potrzeby kancelaryjne.
2	Koszta insercyjne za ogłoszenia sądowych edyktów w sprawach indemnizacyjnych . . 100 złr.		100	100	
	razem . .	120	512	512	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1870.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Prowizya.				Prowizya ta została w skutek śmierci pobierającego z końcem sierpnia 1869. r. zasystowaną.
	Prowizyę dzienną 20 cent pobierał stróż	9	10	.	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

	Płace i dodatki dla komisyj miejscowych:				Podług teraźniejszego stanu urzędników przy komisyach.
a	2 komisarzy I klasy z roczną płacą po 1.100 złr. . . 2.200 złr. z dodatkiem . . . 600 złr. „ „ . . . 500 złr.				
b.	2 komisarzy II. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 1.800 złr. i z dodatkiem po 500 złr. . . . . 1.000 złr.				
c	1 komisarz II. klasy z roczną płacą . . 800 złr. i z dodatkiem . . 500 złr.				
d.	1 adjunkt powiatowy z roczną płacą . . . 600 złr. i z dodatkiem . . 500 złr.				
e.	na możliwe podwyżki płac . . . . . 1.000 złr.				
	razem . . 9.500 złr.	.	9.200	9.500	
	Do tego wydatki krakowskiej komisyi w kwocie 1.800 złr. w $^9/_{11}$ częściach	.	1.800	1.473	
	razem . . .	10.644	11.000	10.973	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dyurny.				Wynik z roku 1869. jest wyższy jak wniosek na rok 1871., ponieważ niektóre wydatki z r. 1868 dopiero w r. 1869. zarachowane zostały.
1	Dla 6 dyurnistów po 1 złr. dziennie . . . . . 2.190 złr.	.	2.190	2.190	
2	Do tego wydatki komisyi miejscowej w Krakowie w kwocie 365 złr. w $^{9}/_{11}$ częściach 299 złr.	.	299	299	
	razem . . .	2.919	2.489	2.489	

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				Wynik za rok 1869. jest mniejszy od wniosku, ponieważ część wydatków z roku 1869. dopiero w roku 1870. zarachowaną została.
1	Dla 4 komisyj miejscowych na potrzeby kancelaryjne, na opał, na usługę, na utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenie dla świadków i na inne wydatki urzędowe po 240 złr. rocznie	.	960	960	
	Do tego wydatki komisyi lokalnej w Krakowie w kwocie 240 złr. w $^{9}/_{11}$ częściach	.	197	197	
	razem . .	630	1.157	1.157	

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsz za lokal				
1	Dla 2 komisyj po 100 złr. . . . . 200 złr. a dla 2. komisyj po 50 złr . . . . 100 złr. razem . . 300 złr.	.	300	300	Wynik za rok 1869. jest mniejszy od wniosku, ponieważ część wydatków z roku 1869. dopiero w roku 1870. zarachowana została.
2	do tego wydatek krakowskiej komisyi miejscowej w kwocie 150 złr. w $^9/_{11}$ częściach	.	123	123	
	razem . .	192	423	423	

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				
1	Milowe dla 6 komisarzy i strawne dla 6 dyurnistów, tudzież dyety i milowe dla rzeczoznawców i inżynierów	17.681	19.303	17.700	Wniosek stawia się z uwzględnieniem wyniku z roku 1869. i z uwzględnieniem okoliczności, że w roku 1870. znaczna ilość ekwiwalentów oddaną będzie, co też większe koszta za sobą pociągnie. Z preliminowanej kwoty znaczna część funduszowi od stron zwrócona zostanie.

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Na roczne wydatki dla istniejących 4. komisyi po 30 złr. . . .	.	120	120	Gdy kwota potrzebna nie da się dokładnie oznaczyć, przeto wnosi się większa kwota jak wynik z roku 1869.
	do tego wydatki komisyi miejscowej w Krakowie w kwocie 30 złr. w $^9/_{11}$ częściach	.	24	24	
	razem . .	127	144	144	

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Spłata kapitału.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. Grudnia 1857. do l. 11 881. ma być wylosowaną z długu funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej w kwocie 33,669 000 złr. w obligacyach, w II. półroczu 1870. r. kwota . . . . 238.000 złr. a w I. półroczu 1871. r. kwota . . . 238.000 złr. razem kwota . 476 000 złr. m. k czyli . . 499.800 złr. w a, która 1. Maja i 1. Listopada 1871 wypłaconą być winna. Na pokrycie tego wydatku wnosi się kwota . . . 499 800 złr.	496.074	499.800	499.800	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

	Kwota wyrównawcza w kapitale.				
1	Prawdopodobnie wynosić będzie kapitał indemnizacyjny kwotę 25,112.330 złr. Gdy na tę kwotę z końcem r. 1869. już wypłacono 24,675.494 złr., przeto pozostaje jeszcze kwota . . . . 436.836 złr., z której prawdopodobnie w roku 1871. . 80.400 złr. wypłacone zostaną. Wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych spłacić się mających z uwzględnieniem wyniku z r. 1869. kwota 600 złr	787	1.300	600	

B. Załącznik 8. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Kwota wyrównawcza w rentach.				
1	Prawdopodobnie będą w r. 1871. jeszcze obrachunki rent zaległych przeprowadzone, przeto wnosi się na pokrycie kwot wyrównawczych w gotówce spłacalnych z uwzględnieniem wyniku za rok 1869. kwota 1.000 złr.	2.145	1.000	1.000	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

	Renta dla uprawnionych.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wynosić będą z początkiem listopada 1870 dług w obligacyach . 29,283.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1871. płatne . . . . . 732.075 złr. zaś z początkiem maja 1871. wynosić będzie dług . . . . 29,045.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. listop. 1871. płatne . . . . . 726.125 złr. dla tego wnosi się na pokrycie tych odsetek od obligacyj indemnizacyjnych na rok 1871. kwota . . . . 1,458.200 złr. m. k. czyli . . 1,531.100 złr. w. a.	1,548.323	1,556.100	1,531.100	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Odsetki od zaliczek skarbowych.				Wynik polega na tem, że kasa wbrew nakazowi tutejszemu z dnia 13. Grudnia 1868. do l. 4 260 odsetki c. k. skarbowi wypłaciła. Na rok 1871. nie wnosi się żadna kwota, gdyż te odsetki tylko w ewidencyi prowadzone być mają.
1	Kasa funduszu indemnizacyjnego wypłaciła skarbowi odsetki od zaliczek, a to z końcem Czerwca 1869. r. . . 5.931 złr. 2 ct a z końcem Grudnia 1869. roku . . . 8.380 złr. 67½ ct	14.312	.	.	

B. Załącznik 11. do potrzeb.

	Nadzwyczajne wydatki.				Na takie wydatki nic się nie preliminuje, ponieważ takowe nawet w przybliżeniu oznaczone być nie mogą. Wynik z r. 1869 polega na tem, że w funduszu indemnizacyjnym zarachowane zostały kwoty, które innym funduszom się należały, a zatem zwrócone być musiały. Na różne wydatki już przy kosztach zarządu wniesioną została odpowiednia kwota.
1	Zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, jakoteż zwrot nadpłaconych odsetek, dodatków i innych kwot	16.947	.	.	

SUMARYCZNY PRELIMINARZ

funduszu indemnizacyjnego

DLA WIELKIEGO KSIĘSTWA KRAKOWSKIECO

NA ROK SŁONECZNY 1871.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wpłata kapitału	53.005	48.190	52.338	
2/2	„ rent	4.885	5.000	3.800	
3/3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	2.558	2.500	2.000	
	II Od kraju.				
4/4	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca	172.873	170.166	148.146	
5	Daniny od zboża i soli	.	.	.	
	III Własne dochody.				
6/5	Odsetki od zakupionych obligacyi	2.403	.	4.299	
	IV. Ze Skarbu Państwa.				
7	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
8	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	.	.	.	
9	Zwroty kapitałów od c. k Skarbu Państwa	.	.	.	
10	Zaliczki ze Skarbu Państwa . .	.	.	.	
	a) nieoprocentowane	.	.	.	
	b) oprocentowane	.	.	.	
	razem . .	235.724	225.856	210.583	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	212.082	208.906	209.372	
	Pozostaje do ulokowania . . .	23 642	16.950	1.211	

Liczba porządk. i załączników	B. Potrzeby Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1/6	Koszta zarządu	1.917	2.302	2.138	
2/7	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	46.652	49.350	52.500	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
3/8	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	44	150	100	
4/9	„ „ w rentach .	79	50	100	
5/10	Renty dla uprawnionych . . .	162.580	157.054	154.534	
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od obligacyi dłużnych Skarbowi Państwa	.	.	.	
8	Zwrot zaliczek ze Skarbu Państwa	.	.	.	
9/11	Nadzwyczajne wydatki	810		.	
	razem . .	212.082	208.906	209.372	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal austr.			
	Wpłata kapitałów.				Wniosek na rok 1871. postawiony z uwzględnieniem wyniku z roku 1869.
1	Kapitał wykupna przez obowiązanych spłacić się mający, prawdopodobnie wynosić będzie 1,068 487 złr. m k.				
	Na ten kapitał wpłacono do końca 1869 r. 681.792 złr. m.k.				
	na rok 1870 przyjęto że wpłynie kwota . . 48.190 złr. wal.				
	austr. czyli . 45.895 złr m.k.				
	a zatem przyjąć należy że kwota . . . 726.687 złr. m.k.				
	spłaconą będzie.				
	Pozostanie zatem z końcem roku 1870. z ogółowej sumy kwota . . . 341.800 złr. m.k.				
	Z tej kwoty w drodze kompenzacyi z kapitałami uprawnionym się należącymi do końca Grudnia 1869. już spłacono . . . . 20.158 złr. m.k.				
	a w roku 1870. prawdopodobnie skompenzowaną zostanie kwota 200 złr m k.				
	czyli razem . 20 358 złr. m.k				
	które także jako spłacone uważane być winny.				
	Pozostanie zatem z końcem roku 1870 do spłacenia jeszcze kwota . . . 321.442 złr. m.k.				
	z której w roku 1871. prawdopodobnie wpłynie . . . . 52.338 złr. m.k.	53.005	48.190	52.338	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Wpłata rent.				
1	Podług załącznika 1. pokrycia wykazano kapitał wykupna w kwocie . . . . 321.442 złr. m. k. który z końcem roku 1870. do spłaty pozostanie. Od tego kapitału należą się 5% odsetki, na które z uwzględnieniem wyniku z 1869. roku na rok 1871. tylko kwota 3.800 złr. się wnosi	4.885	5.000	3.800	Różnica między wnioskiem na r. 1871. a wynikiem za r. 1869. polega na tem, że w roku 1869 znaczna część zaległych rent z lat poprzednich w drodze egzekucyjnej ściągniętą została.

A. Załącznik 3. do pokrycia.

	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				
1	Na odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłaconych, na zwrot kosztów podróży, na dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot nie należnie wypłaconych odsetek, na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów, na taksy za przepisanie obligacyi i na inne zwroty nienależnie wypłaconych kwot wnosi się na rok 1871. kwota 2.000 złr. . .	2.558	2.500	2.000	Wynik za rok 1869. jest większy od wniosku na rok 1871., ponieważ w r. 1869. odsetki za zwłokę, jakoteż zaległe koszta podróży w drodze egzekucyjnej w znacznej części ściągnięte zostały.

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca.				
1	Podług wykazów urzędów podatkowych wynosiła sprawdzona należytość dodatków dla funduszu indemnizacyjnego w roku 1869 . . . 166.180 złr. gdy jednakowoż w skutek zniżenia podatku gruntowego począwszy od 1. Stycznia 1870. 44 200 złr. także i dodatek o kwotę . . . . 18.034 złr. się zmniejszy, przeto na rok 1871. w braku innej podstawy wnosi się tylko kwota . 148 146 złr.	172.873	170.166	148.146	Dodatek dla funduszu indemnizacyjnego na rok 1870. wyznaczony został po 51 ct. od każdego zł reńskiego podatku. Na dodatek płacić się mający przez zarząd kolei północnej nic się nie wnosi, ponieważ kwota tegoż za rok 1870. nie jest jeszcze wiadoma, a takowa i tak wielką nie będzie.

A. Załącznik 5. do pokrycia.

	Odsetki od własnych kapitałów.				
1	Podług najwyższego postanowienia Jego c. k. apost. Mości z dnia 12. paźdz. 1857. i dekretu ministeryalnego z dnia 22. paźdz. 1857. do l. 9809 mają nadwyżki przy funduszach indemnizacyjnych być obrócone na zakupno obligacyi indemnizacyjnych. Na podstawie tego postanowienia i za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zakupiono w skutek polecenia Namiestnictwa z dnia 31. marca 1869. do l. 1028 z nadzwyżki w kwocie 53 075 złr. 1½ ct. pozostałej				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	z końcem grudnia 1868. za kwotę 36 677 złr. 60 ct. obligacye w nominalnej wartości 50.000 złr. zaś w skutek polecenia Namiestnictwa z dnia 31. stycznia 1870. r. do l. 82. z nadzwyżki w kwocie 37.811 złr. 49½ ct., pozostałej z końcem grudnia 1869. za kwotę 26 364 złr. 90 ct. obligacye w nominalnej wartości . . . 35.000 złr. nareszcie za odsetki od zakupionych obligacyi 1. maja, 1. paźdz. 1869. tudzież 1. maja 1870. płatnych, zakupiono obligacye w nominalnej wartości 5.990 złr. a zatem zakupiono w ogóle obligacye w nominalnej wartości . 90.990 złr. m k. Z tych obligacyi należeć się będą 5% odsetki, 1. maja i 1. listopada 1871. płatne, na które jako dochód z własnych kapitałów na rok 1871. kwotę 4.299 złr. się wnosi.	2.403	.	4.299	

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego pokryć się mających

na rok słoneczny 1871.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek c. k. rządu na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	731	66	938	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. Października 1867. do l. 15.871 podług którego fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{1}/_{35}$ część ponosi.
2	Dodatki lokalne	40	43	34	
3	Dyurny	203	171	171	
4	Remuneracye i zapomogi . .	114	114	114	
5	Potrzeby kancelaryjne	166	94	95	
6	Czynsze za mieszkanie	23	23	23	
7	Koszta podróży	.	40	40	
8	Rozmaite wydatki	.	54	54	
9	Prowizye	9	10	.	
	razem . .	1.286	1.415	1.469	
	Do tego wydatki komisyi miejscowych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych .	631	887	669	
	Suma ogólna . .	1.917	2.302	2.138	

Numer załącznika	B. C. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
10	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby	425	400	327	
„	Dodatki na mieszkania	.	.	.	
11	Dyurny	90	66	66	
„	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	
12	Potrzeby kancelaryjne	23	43	43	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowej jest pod pozycyą 4. przy c k. namiestnictwie preliminowaną
13	Czynsz za mieszkania	.	27	27	
14	Koszta podróży	93	345	200	
15	Rozmaite wydatki	.	6	6	
	razem . .	631	887	669	

B. Alegat 1. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek na rok 1871. jest w porównaniu z wynikiem z r. 1869. większy, ponieważ w r. 1869. od dział rachunkowy z etatu politycznego płacony był.
1	1 zastępca prezesa z roczną płacą . . 2.500 złr. i z dodatkiem . . 400 złr.				
	1 radca Namiestnictwa z roczną płacą . . 2.500 złr.				
	1 starosta powiatowy z roczną płacą . . 2.000 złr.				
	3 starostów powiatowych z roczną płacą po 1.600 złr. . . . 4.800 złr.				
	1 sekretarz Namiestnictwa z roczną płacą 1.600 złr.				
	1 sekretarz referujący z roczną płacą etatową 900 złr. i z dodatkiem . . 250 złr.				
	1 komisarz powiatowy I. klasy z roczną płacą 1.100 złr.				
	4 komisarzy II. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 3.600 złr.				
	1 komisarz cyrkularny z roczną płacą . . 840 złr.				
	2 adjunktów powiatowych z roczną płacą po 600 złr. . . . 1.200 złr.				
	5 konceptowych adjunktów z roczną płacą po 400 złr. . . . . 2.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracya dla 3 adjunktów konceptowych po 300 złr. . 900 złr.				
2	Oddział rachunkowy.				
	1 oficyał I klasy z roczną płacą . . 1.000 złr.				
	2 oficyałów I. klasy z roczną płacą po 900 złr. . . . . 1.800 złr.				
	1 oficyał II. klasy z roczną płacą . . . 700 złr.				
3	Oddział manipulacyjny.				
	1 oficyał z roczną płacą 700 złr.				
	2 oficyałów z roczną płacą po 600 złr. . 1.200 złr.				
4	Służba.				
	1 woźny z roczną płacą . 400 złr.				
	2 stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 złr. . . . . 432 złr				
5	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	razem . 32.822 złr.				
	z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{1}/_{35}$ część w kwocie . . . 938 złr.	731	866	938	
		171	171	203	

B. Alegat 2. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dodatki lokalne.				
1	Dla 4 starostów rocznie po 300 złr., razem . . . . 1.200 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 34 złr.	40	43	34	Wniosek na rok 1871. stawia się podług teraźniejszej potrzeby.

B. Alegat 3. do załącznika 6. do potrzeb.

	Dyurny.				
1	2 dyurnistów po 1 złr. 5 ct. dziennie . . . . 766 złr. 50 ct. 12 dyurnistów po 1 złr. dziennie 4.380 „ 3 dyurnistów po 75 ct. dziennie 821 „ 25 „ razem 5968 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 171 złr.	203	171	171	Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w r. 1871.

B. Alegat 4. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Remuneracye i zapomogi.				
1	Dla c. k. Namiestnictwa i wszystkich komisyj miejscowych w całej Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem 4.000 złr.				Wniosek stawia się według preliminarza na rok 1870
	z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . 114 złr.	114	114	114	

B. Alegat 5. do załącznika 6. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				
a.	Na opał lokalu . . . 600 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1871
b.	Na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 złr.				Wynik z roku 1869. jest dla tego większy, jak wniosek na rok 1871., ponieważ w roku 1869 koszta opału i koszta za efekta kredytowe z roku 1868. spłacone zostały
c.	Na druki, litografie i efekta kredytowe . . 800 „				
d.	na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	na sprzęty kancelaryjne 100 „				
f.	na czyszczenie lokalu . 250 „				
g.	na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h.	na inne potrzeby i koszta losowania . . . . 700 „				
i.	ryczałtowa kwota na przybory do pisania . 128 „				
	razem 3.328 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 95 złr.	166	94	95	

B. Alegat 6. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsz za lokal.				
1	Czynsz za lokal c. k Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie . . . . . 820 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 23 złr.	23	23	23	Wniosek stawia się podług rzeczywiście opłacanego czynszu.

B. Alegat 7. do załącznika 6. do potrzeb.

	Koszta podróży.				
1	Koszta podróży dla c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby. Wyniku z roku 1869. dla tego niema, bo koszta wynagrodzenia zastępców w roku 1869. między płacami i dodatkami preliminowane i zarachowane zostały.
2	Dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . 800 „ razem 1.400 „ z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 40 złr.	.	40	40	

B. Alegat 8. do załącznika 6. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Dla c k. Namiestnictwa 1 200 złr, z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . . . . 34 złr.	.	34	34	Do 1. Kwota tych wydatków nie da się dokładnie oznaczyć, dla tego wykazana kwota preliminuje się w przybliżeniu.
2	Koszta insercyjne za ogłoszenie sądowych edyktów w sprawach indemnizacyjnych	.	20	20	Do 2. Wydatek ten był w roku 1869. preliminowany pod rubryką: „potrzeby kancelaryjne“.
	razem . .	.	54	54	

B. Alegat 9. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Prowizya.				
1	Prowizyę dzienną 20 cent. pobierał stróż	9	10	.	Prowizya ta została w skutek śmierci pobierającego z końcem sierpnia 1869. r. zasystowaną.

B. Alegat 10. do załącznika 6. do potrzeb.

	Płace i dodatki dla komisyi miejscowej.				Komisya ta rozciąga swą czynność na 11 starostw, dla tego też i koszta ponosi fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego w $^2/_{11}$, zaś fundusz Galicyi zachodniej w $^9/_{11}$ częściach. Wniosek na rok 1871. jest w porównaniu z wynikiem mniejszy, ponieważ na teraz płaca komisyonującego jest mnicjsza.
1	1 komisarz I. klasy roczną płacą . . . 1.100 złr. i z dodatkiem . . . 500 złr.				
2	Na możliwe podwyższenie płac . . . . . 200 złr.				
	razem . . 1 800 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^2/_{11}$ części w kwocie . . . . . 327 złr.	425	400	327	

B. Alegat 11. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dyurny.				Wynik z r. 1869. jest dla tego większy, ponieważ kwoty wydane za ostatnie miesiące r. 1868. dopiero w r. 1869. zarachowane zostały.
1	1 dyurnista po 1 złr. dziennie . . . . 365 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{2}/_{11}$ części w kwocie . . . . . 66 złr.	90	66	66	

B. Alegat 12. do załącznika 6. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				Wynik z r. 1869. jest dla tego mniejszy, ponieważ nie wszystkie w tym roku asygnowane kwoty wypłacone zostały.
1	Dla jednej komisyi miejscowej na potrzeby kancelaryjne, na opał, na usługę, na utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenia dla świadków i na inne wydatki urzędowe . . . . . 240 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{2}/_{11}$ części w kwocie . . . . . 43 złr.	23	43	43	

B. Alegat 13. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsz za lokal.				
1	Na czynsz za dwa pokoje dla komisyi miejscowej wnosi się . . . . . 150 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{2}/_{11}$ części 27 złr	.	27	27	Z roku 1869. nie ma wyniku, ponieważ komisya w lokalu Starostwa urzędowała.

B. Alegat 14. do załącznika 6. do potrzeb.

	Koszta podróży.				
1	Milowe dla jednego komisarza i strawne dla dyurnisty, jako też dyety i koszta podróży dla rzeczoznawców i inżynierów . .	93	345	200	Wniosek stawia się z uwzględnieniem wyniku za rok 1869. i z uwzględnieniem okoliczności, że w roku 1871. wypadnie oddawać kilka ekwiwalentów, co też większe koszta za sobą pociągnie. Z preliminowanej kwoty znaczna część od stron funduszowi zwróconą zostanie.

B. Alegat 15. do załącznika 6. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Na różne wydatki dla istniejącej jednej komisyi 30 złr., z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{2}/_{11}$ części w kwocie 6 złr.	.	6	6	Wniosek stawia się podług spodziewanej potrzeby.

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Spłata kapitału.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. grudnia 1857. do l. 11 881. ma być wylosowaną z długu funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego w kwocie 3,398.000 złr. w obligacyach, w II. półroczu 1870. r. kwota . . . . 25.000 złr. a w I. półroczu 1871. r. kwota . . . . 25.000 złr. a zatem kwota . 50 000 złr. m. k. czyli . . . 52.500 złr. w a., która 1. maja i 1. listopada 1871. wypłaconą być winna.				
	Na pokrycie tej wypłaty wnosi się kwota	46.652	49.350	52.500	

B. Załącznik 8. do potrzeb.

	Kwota wyrównawcza w kapitale.				
1	Prawdopodobnie wynosić będzie kapitał indemnizacyjny . . . . . 2,755.841 złr. Gdy na tę kwotę z końcem r. 1869. już wypłacono 2,752.380 złr., przeto pozostanie jeszcze kwota . . . . 3.461 złr., z której prawdopodobnie w roku 1871. . . 2.136 złr. wypłacone zostaną. Wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych spłacić się mających z uwzględnieniem wyniku z r. 1869. kwota 100 złr.	44	150	100	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Kwota wyrównawcza w rentach.				
1	Prawdopodobnie będą w r. 1871. jeszcze obrachunki rent zaległych przeprowadzone, przeto wnosi się na pokrycie kwot wyrównawczych w gotówce spłaconych z uwzględnieniem wyniku za rok 1869. kwota . 100 złr.	79	50	100	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

	Renty dla uprawnionych.				
1	Podług planu amortyzacyjnego wynosić będzie z początkiem listopada 1870. dług w obligacyach . . 2,956.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1871. płatne . . . . . 73.900 złr. zaś z początkiem maja 1871. wynosić będzie dług . . . . 2,931.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. Listop. 1871. płatne . . . . . 73.275 złr. dla tego wnosi się na pokrycie odsetek od obligacyj indemnizacyjnych na rok 1871. kwota . . . . 147.175 złr. m. k. czyli . . 154.534 złr. w. a.	162.580	157.054	154.534	

B. Załącznik 11. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1869.	Preliminowano na rok 1870.	Wniosek na rok 1871.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Nadzwyczajne wydatki.				Na takie wydatki nic się nie preliminuje, ponieważ takowe nawet w przybliżeniu oznaczone być nie mogą.
1	Zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, jakoteż zwrot nadpłaconych odsetek, dodatków i innych kwot	810	.	.	Wynik z r. 1869 polega na tem, że w funduszu indemnizacyjnym kwoty zarachowane zostały, które innym funduszom się należały, a zatem zwrócone być musiały. Na różne wydatki już przy kosztach zarządu wniesioną została odpowiednia kwota.

L. 9.316.

Alegat XXXIX.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych.

Wysoki Sejmie!

Już w r. 1868. uchwalając budżet dróg krajowych, polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu dnia 9. Października tegoż roku, ażeby tenże na najbliższej kadencyi przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt do sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych, oraz plan pożyczki krajowej, przeznaczonej wyłącznie na budowę tychże dróg.

Polecenia tego nie mógł naówczas Wydział krajowy wypełnić, a tłumaczenie jego złożone Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu dnia 22. Września 1869. w sprawozdaniu szczegółowem, uzyskało usprawiedliwienie w odnośnem sprawozdaniu komisyi administracyjnej, wniesionem na posiedzeniu z dnia 7. Października 1869.

Na temże posiedzeniu powziął też Wysoki Sejm następujące dwie uchwały:

A. „1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w myśl uchwały z 9. Października 1868. projekt do sieci „najpotrzebniejszych dróg krajowych, oraz plan pożyczki przeznaczonej wyłącznie na budowę tychże dróg na „następującej kadencyi bez dalszej zwłoki został przedłożonym.“

2) „Sejm upoważnia Wydział krajowy do poniesienia z funduszu krajowego kosztów, jakieby się okazały po„trzebne na wypadek, gdyby wypełnienie powyższej uchwały przez służbę krajową normalnym etatem objętą, nie zdołało „być wykonanem.

B. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wygotował i przedłożył Rządowi projekt dróg państwowych „w Galicyi potrzebnych i domagał się ich budowy.“

A.

W celu wykonania powyższych poleceń zawezwał Wydział krajowy przedewszystkiem wszystkie Wydziały powiatowe, ażeby z uwzględnieniem znanych im stosunków miejscowych przedstawiły uzasadnione wnioski, które drogi, czy to ze względów publicznych, lub też z uwagi na szczególny ruch handlowy i potrzeby gospodarcze, do sieci dróg krajowych wciclonemi być winny, oraz, ażeby dołączyły dokładny ile możności szkic dróg proponowanych, wykazujący tychże kierunek i ważniejsze drogami temi połączone miejscowości.

Tak samo zawezwał Wydział krajowy Izby handlowe i Towarzystwa agronomiczne do objawienia zdania, opartego na nabytych w tym przedmiocie doświadczeniach.

Na podstawie tych, w wielu względach nie dość dokładnych wniosków, tudzież materyałów dawniej uzbieranych, oraz przekazanych przez Wysoki Sejm petycyj i wniosków, wypracował Wydział krajowy niniejszy projekt sieci dróg krajowych, zwracając swą uwagę głównie na najżywotniejsze interesa i rzeczywiste potrzeby kraju.

Przyczem istniejące już obecnie środki komunikacyjne, jako to drogi rządowe, krajowe i powiatowe, równie jak i koleje żelazne, tak gotowe, jakoteż i projektowane, wreszcie komunikacye wodne szczególnie uwzględnione zostały.

Nie wchodził atoli Wydział krajowy z odpowiednią przedmiotową ścisłością, ani w oznaczenie kierunku i poszczególnych miejscowości, przez które każda z projektowanych dróg przechodzićby miała, ani też uwzględniał w ocenieniu ważności pojedyńczych dróg, wymaganych do ich wybudowania kosztów.

Mapa. Wypracowany na tych zasadach projekt sieci najpotrzebniejszych dla kraju dróg, przedstawia Wydział krajowy w załączonej mapie, z której Wysoki Sejm raczy powziąść przekonanie, iż następujące drogi winny być uznane drogami krajowemi:

A. W powiatach Bialskim i Żywieckim, jako uzupełnienie gościńca rządowego „Oświęcim-Kęty:"

1. Droga z Czańca wzdłuż Soły na Żywiec i dalej na Jelesną do granicy węgierskiej, wynosząca mil 5 i sążni 2200; — czyli drogi dotąd powiatowe Międzybrodzka i Półhorska.

Drogi te nie są proponowane przez Wydziały powiatowe. Wydział powiatowy Bialski nie przedłożył żadnego wniosku, Wydział powiatowy Żywiecki zaś zaproponował przebudowanie gościńca rządowego Solsko-Żywieckiego w części z Radziechowa do Kasperek i zażądał uznania za drogę krajową tak tej przebudowanej części, jakoteż drogi z Milówki na Rajczę, Ujsol do południowej granicy z Węgrami i drogi z Rajczy na Sol do Piekła przy zachodniej granicy z temże królestwem.

Oprócz tego przedstawia Wydział powiatowy Żywiecki bezużyteczność drogi powiatowej z Kasperek na Pietrasinę do Szląska przez same strome góry wiodącej, wskazując jako odpowiedniejszą, drogę z Milówki po lewym brzegu Kamesznicy doliną tejże, aż do granicy Szląska ku Jabłonkowu wiodącą.

W razie uznania wyż projektowanych dróg za krajowe, byłaby Rada powiatowa gotową, drogę tę uznać za powiatową, zaś drogę z Kasperek do Pietrasiny zaniechać.

Krakowska Izba handlowa proponuje oddzielnie budowę drogi z Zawoji w powiecie Myślenickim na Bystrą, Kozarawą do drogi powiatowej Półhorskiej w Jeleśnej.

Potrzebę tej drogi uzasadnia Izba handlowa tem, że w Zawoji urządzona jest na wielkie rozmiary piła parowa, dająca wyżywienie okolicznym robotnikom — że prócz tego stanąć ma tamże fabryka mebli z drzewa giętego bukowego — nareście tem, że dzisiejsza droga z Zawoji do Bystry nie jest do przebycia, a transporta na Maków drogą rządową do Bielska połączone są z wielkiemi kosztami.

Do odrzucenia tych wniosków i uczynienia propozycyi na uznanie drogi z Czańca do granicy Węgier za krajową powodowały Wydział krajowy następujące względy:

a) Co do powiatu Bialskiego.

Tak z powodu położenia powiatu tego przy granicy Szlązka pruskiego i austryackiego, jakoteż z powodu znakomitego przemysłu własnego, mianowicie produkcyi wyrobu sukna i płócien w fabrykach w Białej, Kętach, Wilamowicach, Kozach i Oświęcimie, tudzież machin rolniczych w Białej i stacyi dla transportu wołów w Oświęcimie, ruch handlowy w powiecie tym jest nadzwyczaj ożywiony.

Przy nieznacznym obszarze 2 mil szerokości, a 5 mil długości posiada powiat ten dostateczne środki komunikacyjne, zapewniające mu w zupełności swobodny ruch wewnątrz i odpowiedni potrzebom związek z resztą kraju, jakoteż na zewnątrz związek z pruskim i austryackim Szląskiem, z Węgrami i Królestwem, za pomocą pośredniego i bezpośredniego łączenia się kolei i gościńców powiatu tego z kolejami i gościńcami zagranicznemi.

Środki te komunikacyjne są: kolej żelazna północna od granicy Szląska austryackiego z Dziedzic na Oświęcim ku Chrzanowi, i z Oświęcima na pruski Szląsk: gościńce rządowe: „Biała-Zator-Podgórze“, „główny wiedeński“, „Karpacki“ i gościniec „Kęty-Oświęcim“; wreszcie spławne tratwami rzeki Soła i Wisła.

Wszakże zaprzeczyć się nie da, że z poszczególnionych powyżej dróg, gościniec rządowy „Biała-Oświęcim-Zator“ w części od Komorowic do Oświęcima tuż obok kolei żelaznej północnej bieżący mniej ważnym jest dla ruchu i handlu krajowego, i kwalifikuje się raczej na komunikacyę czysto miejscową jako droga dojazdowa do przyległych dworców kolei żelaznej. Jeźli więc za pozostawieniem jego nie przemawiają względy strategiczne, dla których gościniec ten głównie założony został, mogłaby ta część jego śmiało do niższorzędnej kategoryi dróg być wcieloną.

Natomiast powinna być droga powiatowa Międzybrodzka z uwagi, iż po wybudowaniu projektowanej kolei żelaznej z Białej na Żywiec do granicy Węgier tworzyłaby ona od północy główną de tejże kolei drogę dojazdową, jako też z powodów przy poglądzie na drogi powiatu Żywieckiego przytoczonych, do rzędu dróg krajowych podniesioną.

b) Co do powiatu Żywieckiego.

W powiecie tym, tworzącym klin w zakącie Karpat między Szląskiem austryackim a Węgrami, z któremi na przestrzeni prawie 10 milowej, na zachód, południe i wschód graniczy, mieści się węzeł komunikacyi rozchodzących się z Żywca we wszystkich kierunkach tak w głąb kraju, jakoteż do Węgier i na Szląsk. Mianowicie należy tu dalszy ciąg gościńca rządowego Karpackiego, „Biała-Stryj-Śniatyn“, gościniec rządowy Soll-Żywiecki z drogą powiatową Pietrasińską, część poczynającego się tu gościńca Łękawicko-Andrychowskiego, tudzież część drogi powiatowej Międzybrodzkiej, nareście droga powiatowa Półhorska i część drogi powiatowej Wadowicko Suskiej, nakoniec spławna Soła i Skawa.

Komunikacye te są ważne, nie tylko z tego względu, iż tej części kraju zapełnionej górami, pozostawiającem, zaledwie kilka przesmyków do komunikacyi przydalnych zapewniają łączność na zewnątrz z Węgrami i Szląskiem, lecz także i dla tego, iż powiat ten jakkolwiek mało zaludniony, jednakże obfitujący w nieprzebrane lasy i będący siedliskiem najznaczniejszych zakładów fabrycznych, jako to: hut żelaznych w Górce węgierskiej, w Obszarze, w Rajczy i Suchej, hut szkła i tartaku parowego w Ujsołach, wielkiego browaru w Pawlusiu i innych pomniejszych zakładów tudzież sławnych stawarni w dobrach arcyksiążęcych — także dla handlu i przemysłu tak krajowego jak zagranicznego niepośledni nastręcza interes.

Pomimo to przyznać wypada, że istniejące tu komunikacye są po części nieodpowiednie, a po części niedostateczne.

Nie tylko Wydział powiatowy, ale i sam rząd, uznali, że droga rządowa Soll-Żywiecka w części swej od Radziechów aż do Kasperek jest z powodu wielkich gór, przez które przechodzi, zupełnie bezużyteczną i że po prawym brzegu Soły od Cięciny do Milówki przebudowaną być musi.

Tak stosunki terenu, jakoteż prąd ruchu codziennego wskazują jako naturalny dalszy bieg tej drogi raz w kierunku z Milówki na Rajczę, a ztąd jednem ramieniem na Ujsoły ku granicy węgierskiej na Nowoty do gościńca z komitatu Thurotz-Arva, tu przypierającego; a drugiem ramieniem z Rajczy na Soll do Piekła do gościńca rządowego węgierskiego w komitacie Trenczynskim, powtóre z Milówki doliną Kamesznicy aż do granicy Szląska ku jedynemu w tej stronie przesmykowi pod Jabłonkowem.

Z tych tedy powodów zasługuje wniosek Wydziału powiatowego co do uznania powyższych dróg za drogi krajowe w zupełności na uwzględnienie.

Gdy wszakże podjęta przez Rząd sprawa przeistoczenia drogi rządowej Soll Żywieckiej dotąd nie jest rozstrzygniętą, a zatem urzeczywistnienie powyższych wniosków od ostatecznej decyzyi Rządu zależy, przeto przeniósł Wydział krajowy drogi powyższe do rzędu tych dróg, które według uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. Października 1869. Rządowi do budowy mają być przedstawione.

2) Obok powyższych dróg okazuje się w powiecie tym jako szlak nadzwyczaj ważny droga powiatowa Półhorska w połączeniu z drogą powiatową Międzybrodzką i z gościńcem rządowym z Kęt do Oświęcima, jakoteż z Żywca do Białej wiodącym.

Prócz znacznego dowozu surowca żelaznego do hut tutejszych z Węgier, a wywozu ztąd żelaza i przeważnej ilości drzewa, odbywa się drogą tą główny transport towarów i produktów, jako to: wina, zboża, drzewa, tudzież płótna — między północną częścią Węgier a Szląskiem austryackim i pruskim, jakoteż po części z Królestwem.

Ważne te komunikacye nie mogą jednak kosztem powiatu należycie być utrzymywane.

Wobec szczupłego zaludnienia i ubóstwa swych mieszkańców nie jest powiat Żywiecki w stanie dodatkowych na cele drogowe ponosić ciężarów, zkąd pochodzi, iż Rada powiatowa prócz 4% dodatku na potrzeby reprezentacyi powiatowej, wynoszącego tylko 1.937 złr. 68 ct., osobnych podatków na utrzymanie dróg nakładać nie może.

Drogi zaś powyższe wystawione na częste zniszczenia w skutek wezbrania górskich potoków, mające niezwykłą ilość mostów, kanałów, przecieków, wymagają znaczniejszych nakładów, które ze względu na ważność tych dróg dla kraju w ogóle, łatwiej i właściwiej fundusz krajowy ponosić może, zwłaszcza iż dochód z myt wynoszący na drodze Międzybrodzkiej . . . . . 3801 złr.
a na drodze Półhorskiej . . . . . 3861 „
razem 7662 złr.
do pokrycia potrzeb tych dróg w znacznej części się przyczyni, a dochód ten w skutek zezwolonego przez Wysoki Sejm podwyższenia myta na drodze Półhorskiej jeszcze zwiększyć się musi.

3) Co się tyczy drogi powiatowej z Kasperek do Pietrasiny, droga ta w połączeniu z rządowym gościńcem Żywiecko Węgierskim jest w tej części kraju jedyną i najkrótszą komunikacyą ze Szląskiem austryackim przesmykiem na Jabłonków i z tego względu niezbędną.

Gdy zaś droga ta przez zbyt strome góry wiodąca od chwili jej exkamerowania w r. 1864. bez wszelkiego dozoru i reparacyi pozostawała, a po jej objęciu przez Wydział powiatowy dla braku funduszu wyrestaurowaną być nie mogła, a zatem w najgorszym stanie się znajduje, przeto w miarę decyzyi rządowej co do przebudowania drogi Żywiecko-Węgierskiej winna nieznaczna droga ta, albo jako nieodłączna całość z gościńcem rządowym wedle propozycyi Wydziału powiatowego, od Milówki doliną rzeczki Kamesznicy jako droga rządowa być odbudowaną lub jako krajowa uznaną.

Co się nareście tyczy projektowanej przez Izbę handlową drogi z Zawoji do Jeleśni, to jakkolwiek istniejący tam zakład piły parowej jest ważnym i pożytecznym, przecież zaprzeczyć się nie da, że droga ta, najbardziej dla samego zakładu użyteczna, przytem na ustroniu w górach położona, raczej lokalnym potrzebom odpowiada, i mogłaby, mając niezaprzeczoną cechę komunikacyi miejscowej, snadnie kosztem powiatu Żywieckiego i Myślenickiego być wybudowaną.

B. W powiatach Chrzanowskim, Wadowickim i Żywieckim.

II. Proponuje Wydział krajowy drogę od granicy Królestwa z Lgoty na Chrzanów do gościńca rządowego Nadwiślańskiego w Przeciszowie, a dalej od tegoż gościńca w Zatorze na Wadowice do gościńca Karpackiego w Suchej, wynoszącą około mil 8 i sążni 2000; — tudzież

w powiatach Wadowickim i Myślenickim.

III. Drogę z Zembrzy, przy drodze powiatowej Wadowice-Suskiej na Budzów, Harbutowice do gościńca rządowego Izdebnik-Podgórze w Biertowicach, wynosząca około 2 mil 3.000 sążni.

Z uznaniem pierwszej z powyższych dróg łączy się uznanie za drogi krajowe dróg powiatowych Wadowicko-Suskiej, Lgockiej i części Wrocławskiej.

W propozycyi tej przyjęty został w zupełności wniosek Wydziału powiatowego Wadowickiego; z wnioskiem zaś powiatu Chrzanowskiego nie zgadza się propozycya ta o tyle, iż Wydział ten żąda uznania całej drogi powiatowej Wrocławskiej za drogę krajową.

W przyjęciu powyższych dróg do sieci dróg krajowych miał Wydział krajowy następujące warunki na względzie:

a) Co do powiatu Chrzanowskiego.

Istniejące w powiecie tym środki komunikacyjne są: Kolej żelazna górno-Szląska z odgałęzieniem ze Szczakowej do Jaworzna i ku Częstochowej, i kolej żelazna północna z Trzebini do Wisły, dalej równoległa z pierwszą koleją droga krajowa Prusko-Szląska i drogi powiatowe Wrocławska, tudzież Lgocka, nareszcie spławna Wisła i Czarna Przemsza.

Powyższe komunikacye odpowiadają wszelkim warunkom handlu i ruchu i są wystarczające tak ze względu na interes powiatu, jakoteż kraju.

Główny bowiem cel środków komunikacyjnych w powiecie granicznym, jakim jest powiat Chrzanowski, to jest: połączenie szlaków handlowych w kraju ze szlakami handlowemi zagranicznemi, jest osiągnięty, gdyż kolej żelazna górno-Szląska zdąża dwoma ramionami od Szczakowy w kierunku północnym do Warszawy i Gdańska, w kierunku zaś zachodnim do Prus, przybierając już w sąsiednim Szląsku pruskim wszechstronne kierunki do Niemiec; kolej zaś północna prowadzi od Chrzanowa na południe do Wiednia i Tryestu.

Prócz tego wiąże się droga krajowa Prusko-Szlązka tak z koleją żelazną północną, jakoteż z gościńcem pruskim w Chełmku i gęstą siecią dróg na Szląsku pruskim.

Z komunikacyi zaś poprzecznych droga powiatowa Trzebińsko-Lgocka schodzi się z traktem bitym drugiego rzędu wiodącym na Olkusz, a ztąd w różne strony Królestwa.

Innych traktów ważnych, z którymiby połączyć wypadało gościniec powiatu Chrzanowskiego nie ma ani od granicy Królestwa, ani od granicy Prus.

Z uwagi jednak na rozliczne źródła przemysłu, w jakie powiat ten obfituje, jako to: znaczne pokłady węgla kamiennego w Jaworznie, w Niedzieliskach, Żarkach, Trzebini, Sierczy, Tenczynku; marmuru w Krzeszowicach, Miękini, Czerny, Zalasiu, Porębie, Regulicach, Filipowicach i Rudnie; galmanu w Długoszynie, Lgocie i około Jaworzna, Szczakowej i Byczyny; tudzież cynku w Sierczy i ołowiu pod Chrzanowem — zasługuje wniosek Wydziału powiatowego co do budowy drogi poprzecznej z Chrzanowa na Zbójnik, Mętków ku Zatorowi na uwzględnienie, zwłaszcza, iż Wydział powiatowy Wadowicki ze swej strony proponuje w dalszym ciągu drogę z Zatora do Wadowic, zkąd dalej droga powiatowa do Suchej już istnieje i do gościńca rządowego wpada, tenże zaś w połączeniu z drogą krajową Czorsztyn-Zaborniańską główną komunikacyę z Węgrami tworzy.

Za projektem tym przemawia również i ta okoliczność, iż w skutek utworzenia komunikacyi z Żarek, gdzie jest kopalnia węgla do Mętkowa nad Wisłą, ułatwionoby przewóz tego węgla Wisłą do Krakowa, a tem samem wstrzymanoby napływ węgla sprowadzanego Przemszą z Prus z kopalni w Brzęczkowicach na Szląsku.

Z przyjęciem więc rzeczonej części drogi, a w ciągu dalszym części drogi powiatowej Wrocławskiej z Chrzanowa do Trzebini i drogi powiatowej Lgockiej do sieci dróg krajowych, utworzyłby się z wielkim pożytkiem dla ruchu handlowego główny trakt krajowy, przecinający zachodnią część kraju wszerz od granicy królestwa aż do granicy Węgier.

Wniosek Wydziału powiatowego względem wcielenia całej drogi powiatowej Wrocławskiej do sieci dróg krajowych nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ droga ta obok kolei żelaznej ciągnąca się traci na ważności dla handlu w ogóle, a jeżeli w pewnej mierze wpływ wywiera na złagodzenie wygórowanej taryfy kolejowej, to cel ten osięga także pozostając w kategoryi drogi powiatowej.

W tej samej kategoryi utrzymywaną być może droga ta i nadal jako droga dojazdowa do pojedyńczych dworców kolei żelaznej, zwłaszcza, iż koszta utrzymania tej drogi, które w roku 1869 — 4.233 złr. 39. cnt. wynosiły, w znacznej części pokryje dochód z myt. — Dochód ten bowiem z myt w Zbiku, Trzebini i Mysłachowicach czynił w roku 1869 — 2.120 złr. 79. cnt, a w skutek zaprowadzenia nowego myta pod Dulową podwyższyć się on może co najmniej do 3.000 złr.

Te same uwagi odnoszą się także do projektowanego predłużenia drogi powiatowej Wrocławskiej z Chrzanowa na Jaworzno do granicy Prusko-Szląskiej.

b) Co do powiatu Wadowickiego.

Powiat ten przecięty wzdłuż dwoma równoległymi gościńcami wiodącymi od Krakowa i Myślenic ku Oświęcimowi i Białej ma jeszcze w pobliżu trzeci gościniec z Suchej na Żywiec do granicy Węgier i Szląska, a nadto drogę wodną za Wisłe, a zatem dostateczne komunikacye ku wschodowi i zachodowi.

Również korzystne dla powiatu i ważne są komunikacye ku południowi skierowane, jako to: gościniec rządowy z Andrychowa do Żywca, a z tąd dwoma ramionami do Węgier i na Szląsk idący, tudzież droga powiatowa z Wadowic do Suchej, z kąd gościniec rządowy dalej na Maków, Jordanów, tak na wschód, jakteż w dwóch kierunkach na Spytkowice i Nowy Targ do Węgier prowadzi.

Bacząc na ten ostatni dukt, którego ważność pod względem połączenia z Węgrami jest niezaprzeczoną, uderzającym jest brak dalszej drogi w kierunku północnym z Wadowic na Zator ku Oświęcimowi, jak niemniej ku Chrzanowowi.

Ponieważ z Zatora do Oświęcima gościniec rządowy istnieje, Wydział powiatowy zaś Chrzanowski ze swej strony nową drogę z Chrzanowa do Przeciszowa zaprojektował, która do sieci dróg krajowych wciągniętą została; ponieważ wykończenie przerwy z Wadowic do Zatora tak Rząd, jakoteż Wydział powiatowy za konieczne uznał, budowy zaś projektowanej tędy kolei żelaznej nie tak rychło spodziewać się można, przeto zasługuje wniosek Wydziału powiatowego co do budowy rzeczonej przerwy kosztem funduszu krajowego tem bardziej na uwzględnienie, ile że tym sposobem uzupełni się bardzo ważny trakt od granicy królestwa w Lgocie na Chrzanów, Zator, Wadowice, Suchą, Jordanów, Nowy Targ aż do granicy węgierskiej w Czorsztynie, na czem tylko ruch i handel krajowy w ogóle zyskać mogą.

Te same powody przemawiają za uznaniem drogi powiotowej Wadowice-Suskiej za drogę krajową, co nawet funduszowi krajowemu ciężaru nie przyczyni, ponieważ koszta utrzymania tej drogi podane w przecięciu na 4.000 złr., dochodem z myt, który w r. 1868. — 3 333 złr. 33 cnt. wynosił w znacznej części pokryte będą, a po wykończeniu całego traktu i przy dobrej administracyi nawet przewyżki z myta spodziewać się można.

Niemniej ważną jest prejektowana przez Wydział powiatowy nowa droga z Zembrzyc na Budzów, Baczyn, Palczę, Harbutowice, Sułkowice do Biertowic w celu utworzenia dla tych okolic bezpośredniej komunikacyi z Krakowem.

W ogóle część powiatu Wadowickiego położona między gościńcem rządowym wiedeńskim, a drogą powiatową Wadowice Suską, a raczej Skawą, po Myślenice i Maków, obfitująca w znane kopalnie rudy żelaznej, w Kleczy, Barwałdzie, Kalwaryi, Lanckoronie, Jastrzębi i Sułkowicach, dostarczanej ztąd do hut żelaznych w Suchej, jakoteż w Górce węgierskiej i do innych zakładów w powiecie Żywieckim położonych, nadto odznaczająca się przemysłem drelicharzy w Andrychowie, Inwałdzie, Sułkowicach i t d., należy do najbardziej przemysłowych okolic w kraju, w której ruch handlowy tak z powodu znacznych transportów do Krakowa, jakoteż ku granicy węgierskiej jest bardzo ożywiony.

Jak zaś z jednej strony niezbędnem się okazuje wykończenie drogi z Wadowic do Zatora, tak z drugiej strony czuć się daje potrzeba przedłużenia gościńca rządowego, wiodącego od Krakowa na Podgórze, Mogilany, Izdebnik do głównego gościńca Wiedeńskiego, zkąd w kierunku na Suchą komunikacya jest przerwaną.

Gdy więc tak dla powiatu Żywieckiego i Wadowickiego bezpośrednia komunikacya z Krakowem, jakoteż dla Krakowa najkrótsza komunikacya z powiatem Żywieckim a pośrednio z Węgrami w interesie przemysłu i handlu krajowego jest bardzo pożądaną, a nadto i dla powiatu Myślenickiego ze względu na zakłady fabryczne w Makowie i Zawoji ważną, przeto zasługuje wniosek Wydziału powiatowego w sprawie uzupełnienia komunikacyi od Suchej na Zembrzyce i Sułkowice do gościńca rządowego Izdebnik Wielickiego na uwzględnienie.

IV. Droga z Krakowa do Szyc przy granicy Królestwa przeszło milę wynosząca.

Drogę tę proponuje Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego — prócz tego proponuje Wydział powiatowy jeszcze drogę z Liszek przy drodze krajowej prusko szląskiej do Czernichowa — którego to wniosku jednak Wydział krajowy nie uwzględnia.

Propozycyę swą uzasadnia Wydział krajowy co do powiatu krakowskiego jak następuje:

Jako powiat nad granicą położony, z głównem miastem Krakowem, siedzibą różnych fabryk i zakładów, drugą stolicą kraju, która ważny punkt centralny ruchu i handlu krajowego stanowi, potrzebuje powiat ten odznaczający się również przemysłem i obfitością ziemiopłodów jak najliczniejszych i wszechstronnie rozgałęzionych komunikacyi.

Istniejące tu środki komunikacyjne, jako to: kolej żelazna górno-Szląska i Karola-Ludwika, gościniec rządowy Kraków-Michałowice, drogi krajowe prusko-szląska, Barańska i Lubelska, droga powiatowa Wrocławska i rzeka Wisła, której spławność od Krakowa wielkie przybiera rozmiary — odpowiadają prawie w zupełności tej potrzebie.

Prócz kolei żelaznych zdążających ku wschodowi i zachodowi rozchodzą się promieniami z Krakowa nietylko wyż poszczególnione, w powiecie położone, lecz także z Krakowa ku powiatowi Wielickiemu dążące drogi w różnych kierunkach tak w głąb kraju, jakoteż do granicy Królestwa, łącząc się tamże z dalszymi traktami.

Tylko w kierunku do Szyc w Królestwie polskiem, gdzie jest komora graniczna, okazuje się istotnie brak drogi bitej — i właśnie też tej drogi domaga się Wydział powiatowy.

Z uwagi na ważność traktu Olkuskiego i widoczną potrzebę bezpośredniego związku z Królestwem w tym kierunku, zasługuje wniosek ten Wydziału powiatowego na uwzględnienie, zwłaszcza, iż droga ta tylko milę wynosi i jako droga uzupełniająca komunikacyę na zewnątrz, bardziej interesom kraju niżli powiatu odpowiada.

Proponowanej przez Wydział powiatowy drodze z Liszek do Czernichowa nie można atoli przyznać znaczenia drogi krajowej, ponieważ droga ta nie mająca dla handlu żadnego znaczenia, potrzebna tylko dla wygody miejscowej powiatu i połączenia Czernichowa z Krakowem raczej środkami powiatu budowaną być powinna, zwłaszcza iż przy długości wynoszącej tylko pięć ćwierci mili budowa taka środkami powiatu wykonaną być może.

D. W powiatach Wielickim, Limanowskim i Myślenickim proponujemy:

V. Drogę z Wieliczki do gościńca Wiedeńskiego pod Dziekanowicami i od tegoż gościńca na Dobczyce, Skrzydlną do gościńca Karpackiego w Dobrej, a dalej od tegoż gościńca pod Tymbarkiem na Stopnicę i Kamienicę do Zabrzezia, razem około mil 7 i 2000 sążni.

VI. Drogę z Wieliczki do Gdowa wynoszącą milę i 3.150 sążni.

VII. Drogę z Myślenic do Głogoczowa długości jednej mili i 500 sążni.

W propozycyi tej mieści się uznanie dróg powiatowych Głogoizowskiej, Wielicko-Gdowskiej, Skrzydlniańskiej i Kamienica-Stopnickiej za drogi krajowe.

Drogę Skrzydlniańską i Kamienica Stopnicką proponuje Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego Limanowskiego; — Wydział powiatowy Wielicki zaś proponuje drogę z Wieliczki na Koźmice, Gorzków do Myślenic — i z Wieliczki na Koźmice do Dobczyc; a Wydział powiatowy Myślenicki tylko drogę z Myślenic wprost do Wieliczki.

Prócz tego proponuje krakowska Izba handlowa w powiecie Wielickim drogę z Podgórza na Ludwinów Kapelankę i Kobierzyn do Skawiny.

Wydział krajowy kierował się w propozycyi swej następującymi względami:

a) Co do powiatu Wielickiego:

Powiat ten odznacza się w ogóle tak pod względem produkcyi handlu, jakoteż pod względem przemysłu.

Podnieść tu szczególnie należy obok słynnych żup Wielickich znaczne kopalnie siarki i kąpiele siarczane w Swoszowicach, jak niemniej kopalnie torfu i węgla kamiennego tamże, dalej pokłady gipsu koło Podgórza i Skotnik, tudzież garbarstwo i ludwisarstwo w Skotnikach i Swiątniku, oraz fabrykę narzędzi rolniczych w Mogilanach.

Ze względu na te gałęzie przemysłu, niemniej z powodu położenia swego w pobliżu Krakowa i odbywającego się tędy niezwykłego ruchu, powiat ten licznych i wszechstronnych wymaga komunikacyi.

Z tych posiada powiat Wielicki prócz kolei żelaznej Karola-Ludwika z odnogą Wielicką i Niepołomicką, także gościńce rządowe Izdebnik-Wielicki, główny gościniec Wiedeński, gościniec Wielicko-Niepołomicki, część Nadwiślańskiego i Gdów-Gorlickiego; następnie drogę powiatową Wielicko-Gdowską i spławną rzekę Wisłę.

Z tem wszystkiem w południowej części powiatu, zkąd szczególnie cały ruch handlowy tak sąsiednich powiatów południowych, jakoteż Węgier ku Krakowu i odwrotnie się odbywa, widoczny jest brak komunikacyi, mianowicie poprzecznych; podczas gdy północna część powiatu zaopatrzoną jest w bardzo dostateczną ilość środków komunikacyjnych, tak, że część tychże ze względu na istniejącą tu kolej żelazną nawet stosunkowo zbyteczną nazwać by można.

Gdy zaś Wieliczka z powodu niewyczerpanych kopalni soli stanowi główny punkt w powiecie, w którym się tak krajowy, jak zagraniczny ruch koncentruje, przeto z natury rzeczy wypływa, iż wszelkie komunikacye powiatu tego skierowane być muszą na Wieliczkę.

Z proponowanych przez Wydział powiatowy dróg szczególnie zalecaną jest droga z Wieliczki do Myślenic tak przez Wydział powiatowy Wielicki i Myślenicki, jakoteż przez Wydział powiatowy Limanowski i Nowotargski.

Niemniej jednak ważną jest także proponowana tak przez Wydział powiatowy Wielicki jak Limanowski droga z Wieliczki do Dobczyc nie tyle ze względu na same Dobczyce, ile na konieczną potrzebę dalszej drogi na Czasław, Wiśniową, Wierzbanową do Skrzydlny.

Gdy zaś już wedle projektów Wydziału powiatowego Wielickiego i Myślenickjego obie drogi z Wieliczki do Myślenic i z Wieliczki do Dobrzyc po części w jedną się łączą, po części zaś mała zachodzi różnica w rozdziale dróg tych do punktów Myślenice i Dobczyce, gdy prócz tego główny gościniec rządowy Wiedeński tworzy dla obu dróg jedną podstawę, zatem najodpowiedniejszem zdaje się połączenie obu tych dróg w jedną dogadzającą ile możności potrzebom i dążnościom wszystkich trzech interesowanych powiatów, a zarazem oszczędzającą funduszowi krajowemu podwójnych wydatków.

W tym względzie co do drogi z Wieliczki do Myślenic najdalszym jest projekt obu Wydziałów względem budowy drogi z Wieliczki na Klasno, Sierczą, Kożmice wielkie, Gorzków, Czechówkę, Borzętę do Dolnej wsi przed Myślenicami; — najbardziej zbliżonym zaś projekt budowy z Wieliczki na Rożnową, Taszyce, Koźmice małe, Gorzków, Zakliczyn do Brząsowic przy gościńcu do Myślenic.

Co do drogi zaś z Wieliczki do Dobczyc najdalszym jest projekt Wydziału Wielickiego względem budowy z Wieliczki na Rożnową, Taszyce, Koźmice małe, Jankówkę do Dziekanowic przed Dobczycami; najbardziej zbliżonym zaś z Wieliczki jak wyżej do Jankówki, a ztąd na Sieraków wprost do Dobczyc.

Najodpowiedniejszą więc byłaby droga pośrednia w pierwszej połowie z Wieliczki na Rożnową, Taszyce, Koźmice małe, a w drugiej połowie na Jankówkę, Sieraków do gościńca rządowego pod Dziekanowicami i ztąd do samych Dobczyc do zbudowanego tamże mostu na Rabie wiodąca.

Potrzebę dalszej drogi z Dobczyc na Czasław, Poznachowice, Wiśniowę i Wierzbanowę do Skrzydlny uzasadniają Wydziały powiatowe Wielicki, i Limanowski w odnośnych relacyach i budowa drogi tej nie wielkim podlegać może trudnościom, gdyż już dziś istnieje w tym kierunku dobra droga komunikacyjna w dolinie rzeki Skrzydlanki obfitującej w szuter rzeczny.

Dodać tu jeszcze wypada, iż gmina Dobczyce na mocy ustawy z 12. Lipca 1870. (Dz. ust. i rozp. kraj. Część XX. Nr. 52.) uzyskała prawo poboru myta mostowego na Rabie na lat sześć.

Prócz budowy powyższych dróg wskazanemby było wcielenie również ważnej drogi powiatowej Wielicko-Gdowskiej do sieci dróg krajowych, gdyż droga ta, pierwotnie jako droga rządowa zbudowana, w dobrym znajduje się stanie, a istniejące na niej myta dostateczny na jej utrzymanie dostarczają fundusz.

Co się tyczy proponowanej przez Izbę handlową nowej drogi z Podgórza na Ludwinów, Kapelankę i Kobierzyn do Skawiny, to już Wydział powiatowy Wielicki w sprawozdaniu swem z dnia 5. Sierpnia 1870. l. 60 wykazał znaczenie i ważność tej drogi, w skutek czego Wysoki Sejm uchwałą z 24. Sierpnia 1870. na pobór myta od mostów w Ludwinowie przyzwolił.

Wszakże trudno przyznać drodze tej znaczenia drogi krajowej, mającej budować się kosztem funduszu krajowego, gdyż w tym samym kierunku, istnieje już gościniec rządowy z Podgórza do Skawiny.

Z oddaniem zaś pierwszeństwa tej nowej drodze przed gościńcem rządowym, przedstawia się kwestya ta jako projekt zmiany kierunku tegoż gościńca — a w takim razie wypada tem usilniej domagać się od rządu przebudowania gościńca w tym kierunku kosztem funduszów państwowych, ileże potrzebę tej nowej drogi głównie wywołały cele wojskowe.

Nadto podnosi także Izba handlowa niedogodność gościńca rządowego Izdebnik-Wielickiego dla transportów z powodu stromej góry w Mogilanach; co tem ci bardziej przemawia za potrzebą częściowego przeludowania gościńca tego kosztem funduszów państwowych.

b) Co do powiatu Myślenickiego.

Powiat ten nie odznaczający się z powodu ubóstwa swej przeważnie górskiej ludności handlem, ni przemysłem, a mający kilka gościńców poprzecznych i podłużnych, które nie tyle dla powiatu samego, ile dla przyległych powiatów i reszty kraju główną komunikacyę do Węgier tworzą, zaopatrzony jest dostatecznie w środki komunikacyjne.

Takiemi są w szczególności gościńce rządowe: główny Wiedeński, Karpacki, Myślenice-Spytkowicki i część gościńca Izdebnik-Wielickiego; dalej część drogi krajowej Czorsztyn-Nowytarg Zaborniańskiej i droga powiatowa Głogoczowska; wreszcie spławna od Makowa Skawa.

Z przyjęciem zaś projektowanej w powiecie Wadowickim drogi z Żembrzyc wzdłuż granicy powiatu Myślenickiego na Sułkowice do Biertowic, która to droga szczególną dla but żelaznych w Makowie i w Zawoji ma doniosłość; tudzież z przyjęciem w powiecie Wielickim drogi z Wieliczki na Dobczyce do Myślenic, będzie stosunek komunikacyi do stanu przemysłu i do ruchu handlowego w tymże powiecie bardzo odpowiedni.

Wszakże jako jedną z ważniejszych komunikacyi uważać należy drogę powiatową Głogoczowską, która łącząc gościniec Izdebnik-Wielicki w najkrótszej linii z gościńcem Spytkowice-Myślenickim stanowi uzupełnienie głównego traktu w prostym kierunku z Krakowa na Myślenice do Węgier wiodącego.

Z uwagi zatem na wykazaną ważność tej drogi, oraz z uwagi, iż droga ta jednomilowa w dobrym utrzymana stanie, a dochód z myt nie tylko na utrzymanie jej wystarcza, lecz i nadwyżkę przynosi, gdyż w r. 1869 wynosiły koszta utrzymania 794 złr. 21 ct., a dochód z myt czynił 961 złr. 50 ct. — należy takową tem bardziej za drogę krajową uznać, ile że przez to dla ruchu ogólnego tem staranniejsze utrzymanie tej drogi zapewnionem będzie.

Zresztą ze względu na szczególną ważność gościńca Spytkowice-Myślenickiego, jako głównej komunikacyi z Węgrami, podnosi się tu potrzebę i obowiązek rządu do jak najrychlejszego wykończenia gościńca tego w przerwach między Myślenicami a Skomielną — czego się też Izba handlowa Krakowska w r. 1862. od rządu domagała.

c) Co do powiatu Limanowskiego.

W powiecie tym, przeciętym od zachodu na wschód w samym środku gościńcem Karpackim, a od północy na południe uzupełniającemi się drogami powiatowemi Skrzydlniańską Kamienica-Stopnicką i częścią drogi Bochnia-Sowlińskiej są środki komunikacyjne w stosunku do nieznacznego rozwoju jego przemysłowości wprawdzie dostateczne, lecz zarazem ściśle do potrzeby zastosowane, a z tego względu niezbędne i wymagające ciągle starannego utrzymania.

Musimy atoli oświadczyć, iż tylko co do gościńca rządowego Karpackiego można mieć pewność należytego tegoż utrzymania; co się zaś tyczy dróg powiatowych zauważać wypada, że tak droga Skrzydlniańska, jak i Kamienica-Stopnicka dla braku funduszów dotąd nie są jeszcze wykończone.

Koszta tego wykończenia oblicza Wydział powiatowy co do pierwszej na 12.600 złr., a co do drugiej na 19.490 złr.

Prócz tego nie ma na utrzymanie zbudowanych już części wcale żadnych funduszów, gdyż dopiero ustawą z dnia 12. Lipca 1870. (Dz. ust. kraj. część XX Nr. 67.) przyzwolono na omycenie drogi powiatowej Kamienica-Stopnickiej.

Z tych przeto względów tak droga powiatowa Skrzydlniańska, której ważność i potrzebę także Wydział powiatowy Wielicki uzasadnia, jakoteż droga powiatowa Kamienica-Stopnicka, winny być do sieci dróg krajowych wcielone. Obie bowiem mają nie tylko pod względem użyteczności swej dla powiatu, lecz z uwagi na znaczną fabrykę żelaza w Szczawie, Auty szkła w Kamienicy i papierni tamże, oraz jako uzupełniające komunikacyę z Węgrami cechę komunikacyi krajowych.

E. W powiecie Nowotargskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego proponujemy:

VIII. Drogę z Nowego Targu na Czarny Dunajec do Piekielnik przy granicy Węgierskiej mil 2 i 2.500 sążni, czyli dotychczasową drogę powiatową Nowytarg-Czarny-Dunajec-Piekielnicką.

Za uznaniem drogi tej za krajową przemawiają następujące okoliczności:

Powiat Nowotargski jakkolwiek u stóp Tatrów położony i przeważnie górami zapełniony, jednakże wsunięty prawie z całem swem terytoryum w głąb Węgier północnych pomiędzy komitaty Orawski, Liptawski i Spizki stanowi nietylko z tego względu, ale głównie z powodu istnienia otwartej doliny Nowotargskiej ciągnącej się w całej szerokości powiatu wzdłuż Dunajca, bardzo ważny zakąt kraju naszego.

Wszystkie od północy i zachodu ku południowi skierowane gościńce krajowe, zbiegają się w Nowymtargu i łączą się dalej za pośrednictwem dróg Czorsztyńsko-Zaborniańskiej i Tarnowsko-Niedzieckiej, jako też dróg powiatowych Nowytarg-Chochołowskiej i Piekielnickiej z gościńcami Węgierskimi w trzech granicznych punktach, na wschodzie pod Niedzicami, a na zachodzie pod Suchahorą i Piekielnikiem.

Skutkiem tego ułatwiają wyż pomienione drogi powiatu Nowotargskiego nietylko komunikacyę północno-wschodnich komitatów węgierskich z północno-zachodniemi, lecz zarazem ich połączenie ze Szląskiem austryackim i pruskim, niemniej z Królestwem polskiem.

Dlatego odbywa się też tędy ruch wielki tak z Węgier na północ i zachód do kolei żelaznej w transportach surowca żelaza, miedzi, kobaldu, wełny, skóry i wina, jakoteż odwrotnie do Węgier w transportach płócien, soli i materyału drzewnego do spławnej rzeki Waagi.

Prócz tego nastręcza powiat Nowotargski sam niepośledni interes dla przemysłu krajowego z powodu wyrobu żelaza w hutach w Zakopanem i Poroninie, Nowytarg zaś odznacza się handlem płócien i wina.

Z tych tedy względów wyłuszczonych obszerniej we wnioskach Wydziału powiatowego, niemniej ze względu, że droga ta właściwie jako dalszy ciąg drogi krajowej Czorsztyńskiej uważaną być powinna, zasługuje wniosek tegoż Wydziału względem wcielenia drogi powiatowej Nowytarg-Czarny-Dunajec-Piekielnickiej do sieci dróg krajowych tem

bardziej na uwzględnienie, ileże droga ta z powodu często ponawiających się uszkodzeń, a więc z powodu potrzeby znaczniejszych i kosztowniejszych budowli, zbyt szczupłemi środkami przeciążonej i tak podatkami nielicznej ludności górskiej tegoż powiatu w należytym stanie utrzymywaną być nie może, jakkolwiek dochód z myta (który w r. 1866, 1867 i 1868 po 1.134 złr. 56 ct. wynosił), nie jest nieznaczny.

F. W powiatach Bocheńskim i Limanowskim proponujemy:

IX. Drogę z Ujścia solnego nad Wisłą, wzdłuż rzeki Raby prawym brzegiem tejże na Bochnię, Wiśnicz, Rzegocinę do Sowlin przy gościńcu rządowym Karpackim około mil 6 i 2,900 sążni.

W ciąg drogi tej wchodzi zarazem dotychczasowa droga powiatowa Bochnia-Sowlińska.

Wydział powiatowy Bocheński we wniosku swym proponuje drogę z Bochni do Ujścia solnego i ztąd po nad Wisłę dalej w powiat Brzeski, następnie drogę z Bochni do Łapanowa i z Wiśnicza do Lipnicy.

Prócz tego proponuje Krakowska Izba handlowa w powiecie tym drogę z Łapanowa na Czyżyce do Trzciany.

Wydział krajowy proponuje tylko powyższą drogę z następujących powodów:

Powiat Bocheński należy w południowej swej części do okolic podgórskich, w północnej zaś przechodzi on w płaszczyznę, która w skutek położenia swego nad Wisłą do żyźniejszych okolic się liczy.

Obfitujący przytem w okolice lesiste, jak świadczą sławne lasy Niepołomickie, a nadewszystko bogaty w nieprzebrane kopalnie soli w Bochni — posiada powiat ten wszelkie warunki pomyślnego rozwoju handlowego i przemysłowego.

I rzeczywiście rozwija się tu handel i przemysł w całej pełni. — Odbywają się też znaczne targi na bydło w Łapanowie i odchodzą znaczne transporty zboża i soli tak ku zachodowi jak i na północ lądem i Wisłą, niemniej do południowych powiatów i do Węgier, zkąd również wszelkie transporty na Bochnię do Królestwa się odbywają.

Bacząc na istniejące tu komunikacye, mianowicie: na kolej żelazną Karola Ludwika; gościńce rządowe, jako o: główny Wiedeński, Proszowki-Niepołomicki, Bochnia-Sierosławicki, Gdów-Gorlicki i drogę powiatową Bochnia-Sowlińską, oraz spławną Wisłę i Rabę, nie da się zaprzeczyć, iż powiat Bocheński w miarę powyższych stosunków dość odpowiednio zaopatrzony jest środkami komunikacyjnemi.

Południowa część powiatu przecięta jest wszerz gościńcem głównym Wiedeńskim i koleją żelazną, północna gościńcem Gdowskim; cały zaś powiat na wzdłuż od Wisły aż do granicy powiatu Limanowskiego przedzielony jest w połowie gościńcem rządowym Bocheńsko-Sierosławickim i drogą powiatową Bochnia-Sowlińską, z których pierwszy łączy się z traktami Nadwiślańskiemi drugiego rzędu w Królestwie; druga zaś z gościńcem rządowym Karpackim i przytykającemi do tegoż drogami skierowanemi do Węgier.

Mimo tych dość licznych komunikacyj zasługuje wniosek Wydziału powiatowego Bocheńskiego względem uznania nowej drogi równoległej w części z gościńcem Bochnia-Sierosławickim z Bochni po prawym brzegu Raby aż do Ujścia solnego nad Wisłą, a ztąd po nad Wisłą dalej w powiat Brzeski na uwzględnienie.

Część ta powiatu bowiem obfitująca w ogromne zasoby produktów rolniczych, odcięta od zachodu Rabą, na której w ciągu dwóch mil od Bochni aż do Wisły jeden tylko przewóz w Niedarach koło Ujścia solnego istnieje, wymaga koniecznego połączenia z Bochnią, jako głównym składem handlowym nie tylko dla tej części powiatu, lecz oraz dla znacznej części powiatu Brzeskiego położonej nad Wisłą.

Dowodem ważności tej drogi jest okoliczność, iż takowa już teraz jako zwykła droga komunikacyjna jest bardzo uczęszczaną i także do rzędu dróg wojskowych się zalicza.

Co się zaś tyczy dalszego ciągu tej drogi od Cerekwi równolegle z Wisłą, przez powiat Brzeski aż do Ujścia Jezuickiego, ważność i potrzebę tego gościńca wykazuje się we wniosku co do dróg projektowanych w powiecie

Brzeskim. Tu nadmienia się tylko, iż także droga z Niepołomic obok Wisły na Zabierzów do Mikłuszowic używana jako gościniec wojskowy w połączeniu z drogą od Cerekwi do Ujścia jezuickiego nabrałaby tem większego znaczenia, i że z tego względu wskazanem byłoby zawezwać rząd do utrzymania, a względnie subwencyonowania tak drogi z Bochni do Ujścia solnego, jakoteż drogi Nadwiślańskiej w ogóle.

Co się tyczy dróg z Bochni do Łapanowa i z Wiśnicza do Lipnicy, obu tym drogom znaczenia dróg krajowych przyznać nie można; mają one wprawdzie ważność dla powiatu i są pod względem miejscowej potrzeby bardzo pożądane, z uwagi jednak na powyższą ich właściwość powinny one być z funduszów powiatowych zbudowane.

Konieczną zaś potrzebą okazuje się uznanie drogi powiatowej Bochnia-Sowlińskiej za drogę krajową.

Droga ta w całej swej długości i w połączeniu z gościńcem rządowym Bochnia-Sierosławickim i z drogą do Ujścia solnego — a w powiecie Limanowskim z drogą powiatową Kamienica-Stopnicką — następnie zaś z drogą krajową Tarnow-Sącz Niedziecką, w powiecie Sądeckim, przedstawia bardzo ważny szlak poprzeczny od granicy Królestwa polskiego do granicy Węgierskiej, który pod względem krajowego ruchu wewnętrznego stanowi dla kilku powiatów jedyny i najkrótszy dojazd do kolei pod względem zaś handlu przechodowego i związku z krajami granicznemi ma niezaprzeczone znaczenie drogi krajowej.

Wreszcie zauważa się tu, iż droga rządowa Proszówki-Niepołomicka w części równoległej z koleją żelazną bardziej jako droga miejscowa uważaną być może.

G. W powiecie Brzeskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego przyjęto w sieć dróg krajowych:

X. Drogę od kolei żelaznej w Słotwinie na Borzęcin, Zaborów i dalej w powiat Dąbrowski do Ujścia jezuickiego około 4 mil i 1000 sążni.

Wydział powiatowy proponuje oprócz tego drogę od Cerekwi w powiecie Bocheńskim po nad Wisłę na Strzelce i Szczurówę do Zaborowa — tudzież wykończenie drogi z Paleśnicy na Zakluczyn w dalszym kierunku na Roztokę, Olszyny, Wielką wieś, Wojnicz do Bogumiłowic i drogę z Bogumiłowic na Radłów, Zdrocheć do Nowopola.

Wydział krajowy zaś proponuje tylko powyższą drogę a to z następujących powodów:

Powiat Brzeski jest w południowej swej połowie dwoma równoległemi gościńcami rządowemi, głównym Wiedeńskim i Gdów-Gorlickim, oraz koleją żelazną od zachodu ku wschodowi przecięty, obie te komunikacye są prócz tego połączone poprzeczną drogą krajową Słotwina-Brzesko-Sądecką w kierunku od północy ku południowi. Zważywszy więc, iż droga Słotwina-Brzesko-Sądecka już jest na wykończeniu, budowa zaś drogi krajowej Tarnow-Sącz-Niedzieckiej w części od Paleśnicy do Zakliczyna także zadecydowaną, a z czasem i dalej do kolei doprowadzoną będzie, przez co nowa komunikacya w kierunku południowym ku Węgrom otwartą zostanie, — twierdzić można, że ta połowa powiatu zaopatrzoną będzie dostatecznemi środkami komunikacyjnemi, tak pod względem stosunków wewnętrznych, jakoteż zewnętrznych, chociaż połowa ta powiatu nie posiadając prócz browaru w Okocimie, żadnych fabryk ani zakładów, nie ma wcale pomyślnych warunków dla handlu i przemysłu.

Prawie w odwrotnym stosunku przedstawia się północna połowa powiatu. Tworząc z częścią powiatu Bocheńskiego od granicy Królestwa po linię kolei żelaznej przestrzeń przeszło 8 mil kwadratowych, zamknięta od północy Wisłą od zachodu Rabą, a od wschodu Dunajcem, nie ma takowa ani jednej drogi bitej, chociaż część ta powiatu nierównie pomyślniejsze dla handlu i przemysłu przedstawia warunki.

Tworząc w skutek położenia swego nad Wisłą i Dunajcem bardzo żyzną płaszczyznę, obfituje część ta powiatu nietylko w znakomite zasoby płodów ziemnych, lecz nastręcza zarazem nader łatwą sposobność do ożywienia w tej części kraju bardzo pożądanych stosunków handlowych z Królestwem.

Dlatego też okazuje się niemal konieczność utworzenia dobrej komunikacyi od Wisły do kolei żelaznej — a tem samem uzupełnienia ku północy duktu, jaki tworzy droga krajowa Słotwina-Brzesko-Sądecka ku Węgrom.

Z wybudowaniem tej drogi w części od Zaborowa do Ujścia jezuickiego powstałaby zarazem część komunikacyi Nadwiślańskiej, której potrzebę i ważność wszystkie nad Wisłą położone powiaty, a mianowicie: Bocheński od Cerekwi ku Szczurowej, następnie Brzeski na Zaborów do Ujścia jezuickiego, dalej Dąbrowski na Szczucin do Otałęży, wreszcie Mielecki na Górki ku drodze krajowej Dębica-Baranów-Nadbrzezińskiej jednomyślnie przedstawiają.

Przyjmując w powiecie Brzeskim część od Zaborowa do Ujścia jezuickiego bezwarunkowo do sieci dróg krajowych, czyni się przedłużenie tej drogi od Zaborowa do Cerekwi, jakoteż w ogóle wzdłuż Wisły, aż do drogi Nadbrzezińskiej bardziej zawisłem od przyczynienia się Państwa do kosztów budowy tej drogi ze względu na ważność jej dla celów wojskowych — o czem dotyczący wniosek o potrzebie budowy dróg, kosztem Państwa wykonać się mających traktuje.

Co się tyczy projektowanej przez Wydział powiatowy drogi od kolei żelaznej w Bogumiłowicach lewym brzegiem Dunajca na Radłów, Zdrochec i Wietrzykowice do Wisły pod Nowopolem, to ze względu na powyż proponowaną samym środkiem tej części powiatu ciągnącą się drogę, nie można drodze tej przyznać znaczenia drogi krajowej, zwłaszcza, gdy nie zdecydowany jest jeszcze kierunek drogi z Zakluczyna do kolei żelaznej, co głównie na przedłużenie tej drogi ku Wiśle wpływ stanowczy mieć będzie.

Z tych samych względów pozostać musi także propozycya co do dojazdu z Wojnicza do stacyi kolei żelaznej w Bogumiłowicach w zawieszeniu aż do ostatecznego rozstrzygnięcia o kierunku drogi z Zakluczyna — a to tem bardziej, ile że nie ma jeszcze pewności co do kierunku kolei żelaznej budować się mającej z Preszowa do Tarnowa.

H. W powiecie Sądeckim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego wciągnięto w sieć dróg krajowych:

XI. Drogę z Nowego Sącza na Maciejową, Krzyżówkę, Krynicę, Tylicz do Muszynki przy granicy Węgierskiej około 6 mil;

XII. Drogę z Krynicy na Powroźnik do Muszyny przeszło milę i 2.000 sążni;

XIII. Drogę ze Starego Sącza na Piwniczną i Żegestów do punktu zetknięcia z drogą Muszyńską przy granicy Węgier przed Leluchowem około mil 5 i 3.000 sążni.

Propozycye te zawierają w sobie zarazem wciągnienie w sieć, dróg powiatowych Sącz-Krynickiej, Tylickiej, Piwniczniańskiej i Żegestowskiej.

XIV. Drogę ze Szczawnicy po nad granicę Węgierską do Piwnicznej około 2 mil i 2000 sążni.

Krakowska Izba handlowa zaś proponuje osobno drogę z Nowego Sącza do Lipnicy, której to propozycyi Wydział krajowy nie uwzględnia.

Na poparcie swych propozycyi przytacza Wydział krajowy następujące powody:

Powiat Sądecki w północnej części swej przecięty od północy ku południowi dwiema drogami krajowemi Brzesko-Sądecką i Tarnów-Sącz-Niedziecką, a dalej poprzecznym gościńcem rządowym Karpackim, posiada dostateczne środki zabezpieczające nietylko komunikacyę wewnętrzną, lecz także łączność z koleją żelazną Karola Ludwika.

Atoli najpilniej potrzebnemi są komunikacye z Węgrami w rozległej południowej części powiatu tego, który na przestrzeni przeszło dziesięciomilowej z komitatami Spizkim i Szaroskim graniczy.

Komunikacye takie istnieją wprawdzie i ważność ich jest powszechnie uznaną, są to jednakże komunikacye, które z wyjątkiem drogi krajowej Tarnow-Sącz-Niedzieckiej wiodącej na Czorsztyn do Niedzicy, nawet jako zwykłe drogi gminne dotąd w najgorszym znajdują się stanie.

Do tych komunikacyi należą drogi powiatowe Piwniczniańska, Sącz-Krynicka, Zegestowska i Tylicka.

Drogi te wielkiej są wagi nie tylko z powodu, iż pośrednio łączą gościńce krajowe bieżące od zachodu i północy, z gościńcami Węgierskimi, a mianowicie Kezmarkskim, Lubomlańskim, Preszowskim i Bardiowskim, którędy wszelki ruch handlowy tak między Galicyą a Węgrami, jakoteż Węgier z Królestwem i Prusami się odbywa, lecz oraz nie mniejszej są doniosłości tak dla powiatu, jak dla kraju całego ze względu, iż prowadzą do zakładów kąpielowych w Krynicy, Żegestowie i Szczawnicy mających sławę europejską.

Co do dróg Piwniczniańskiej i Żegestowskiej w części od Mniszka aż do Muszyny, to przyznając tymże ważność dróg krajowych, nie podobna na teraz proponować bezwarunkowo wcielenia ich do sieci dróg krajowych, ze względu na projektowaną i bliską już budowy kolej żelazną Tarnow-Sącz-Preszowską. Z wybudowaniem bowiem tej kolei i w miarę zbliżenia się takowej do rzeczonych duktów utracą pomienione drogi dzisiejsze swe znaczenie.

Którędykolwiek zaś kolej Tarnow-Sącz-Preszowska po nad Poprad i Dunajec poprowadzoną będzie, zawsze na biorą drogi Sącz-Krynicka w części od kolei do Krynicy, tudzież droga od Krynicy na Tylicz i droga Żegestowska, jako drogi poprzeczne tem większego znaczenia. Również staje się wówczas także proponowana dawniej przez Izbę handlową droga ze Szczawnicy na Piwniczną do kolei żelaznej nadzwyczaj ważną; należy się bowiem spodziewać, iż wtedy zwróci się główny ruch do miejsc kąpielowych tą koleją.

Tak więc z powyższych powodów, jakoteż z niemniej ważnego względu, iż drogi te łączą zarazem z koleją żelazną stykające się z niemi dalsze gościńce krajowe i węgierskie, należy je do sieci dróg krajowych wcielić.

Co się zaś tyczy drogi proponowanej obecnie przez Izbę handlową z Lipnicy do nowego Sącza, ocenienie potrzeby tej drogi, jak również propozycyi przebudowania drogi Brzesko-Sądeckiej lewym brzegiem Dunajca od Kurowa do Sącza zależy od kierunku, w którym kolej żelazna pójdzie.

I. W powiecie Grybowskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego proponuje się:

XV. Droga ze Zborowic przy gościńcu Gdów-Gorlickim na Bobową i Grybów, Florynkę do Krzyżówki, punktu stycznego z drogą Sącz-Krynicką około mil 5.

W powiecie Grybowskim prócz dwóch poprzecznych gościńców rządowych, jakoto: Karpackiego, przecinającego powiat samym środkiem od zachodu na wschód i części gościńca Gdów Gorlickiego — nie ma zresztą żadnej komunikacyi. Ze względu zaś na konfiguracyę tego powiatu obejmującego zaledwie półtory mili szerokości, a 6 mil długości, konieczną jest droga wzdłuż powiatu. Taką byłaby właśnie droga proponowana.

Droga ta od północy na południe środkiem powiatu bieżąca, jest dla ruchu wewnętrznego niezbędną, a zarazem wśród przepełnionego górami powiatu, doliną Biały jedynie możliwą.

Wprawdzie powiat Grybowski nie odznacza się niczem pod względem handlu i przemysłu, i z tego względu droga powyższa nie tyle ma znaczenia, lecz nierównie ważniejszą jest droga ta dla komunikacyi zewnętrznej krajowej.

W połączeniu z wiodącemi od Wisły drogami, Szczucińską i Czyżowską w powiecie Dąbrowskim, a Tarnów-Tuchow-Gromnicką w powiecie Tarnowskim i jako przecznica do kolei Karola Ludwika, stanowi droga ta uzupełnienie nadzwyczaj ważnego a oraz najprostszego traktu handlowego od granicy Węgier wszerz kraju na Tarnów do granicy Królestwa.

Z tych więc względów znaczenie drogi tej jako drogi krajowej jest niezaprzeczone.

Z uwagi jednak, iż dotąd nie jest jeszcze ustalony kierunek kolei żelaznej projektowanej z Preszowa do Tarnowa, która, gdyby na Grybów prowadzoną być miała, wypadłaby właśnie w kierunku pomienionej drogi, nie może być droga ta stanowczo proponowaną, gdyż w razie budowy kolei żelaznej doliną Biały utraciłaby ona zupełnie znaczenie drogi krajowej.

Ostateczne więc przyjęcie tej drogi zależyć będzie od zadecydowania trasy rzeczonej kolei.

K. W powiatachDąbrowskim, Mieleckim i Tarnowskim zgodnie z wnioskami Wydziałów powiatowych przyjęto do sieci

XVI. drogę z Ujścia jezuickiego na Żabno do Tarnowa około mil 4 i 2000 sążni;

XVII. drogę z Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa około mil 4 i 3.000 sążni;

XVIII. drogę z Lisiej góry na Radomyśl do Mielca przeszło mil 5, i

XIX. drogę ze Zgórska na Słupiec do Szczucina około mil 3;

zaś jako wniosek samoistny Wydziału krajowego

XX. drogę z Tarnowa na Tuchow do Gromnika około mil 4.

W propozycyach tych wnosimy zatem zarazem na uznanie za krajowe dróg powiatowych Tarnów-Żabno-Czyżowskiej i Tarnów-Tuchów-Gromnickiej.

Wydział powiatowy Dąbrowski proponuje także drogę Nadwiślańską od Ujścia jezuickiego po nad Wisłą na Gremboszów, Bolesław, Szczecin do Słupca i dalsze jej połączenie z drogą Dembica-Nadbrzeziańską koło Baranowa w Mieleckim.

W przyjęciu dróg powyższych miał Wydział krajowy następujące stosunki na względzie:

a. Co do powiatu Dąbrowskiego.

Powiat ten rozległości przeszło 8 mil kwadratowych, a w połączeniu z przyległemi częściami powiatu Tarnowskiego, Pilźnieńskiego i Mieleckiego po linię kolei żelaznej przeszło 24 mil kwadratowych należy do tej części kraju, która zamknięta od północy Wisłą, od zachodu Dunajcem, a od wschodu Wisłoką, nie posiada na całym rozległym obszarze ani jednej drogi bitej, którąby ją z resztą kraju, a nadewszystko z koleją żelazną łączyła.

A jednak odznacza się powiat Dąbrowski skutkiem położenia na urodzajnej płaszczyźnie nad Wisłą i Dunajcem nie tylko obfitą produkcyą płodów ziemnych, ale też z powodu styczności swej z sąsiedniem Królestwem, wielkim ruchem handlowym wewnętrznym i zewnętrznym.

Mianowicie odbywają się tutaj znaczne transporty zboża, trzody chlewnej, win, machin rolniczych i innych produktów z kraju i zagranicy tak na komorę w Szczucinie do Królestwa, jako też odwrotnie na Tarnów do kolei żelaznej i do Węgier.

Również przyczynia się do tego ruchu także młyn parowy w Oleśnej i fabryka machin w Tarnowie.

Wszakże jedynym traktem dla tego ruchu ze Szczucina na Dąbrowę, Lisią górę do Tarnowa jest dzisiaj tylko zwykła droga komunikacyjna, która, zwłaszcza w porze słotnej jest nie do przebycia.

Gdy zaś o potrzebie i ważności tej drogi tak wyż przytoczone powody, jak niemniej uzasadnione p zedstawienia Wydziału powiatowego Dąbrowskiego i Tarnowskiego, tudzież Izby handlowej i Towarzystwa gospodarczego świadczą, prócz tego ruch osobowy pocztą tędy się odbywa, i droga ta jako przedłużenie mającej się budować kolei żelaznej z Preszowa do Tarnowa w dalszym ciągu do granicy Królestwa jest niezbędną, przeto należy takową bezwarunkowo do sieci dróg krajowych wcielić.

Niemniej ważną tak dla powiatu Dąbrowskiego jak Tarnowskiego jest uznana wprawdzie za powiatową, lecz w powiecie Dąbrowskim dotąd jeszcze jako zwykła droga komunikacyjna utrzymywana droga z Ujścia jezuickiego, prawym brzegiem Dunajca na Otfinów, Czyżów, Żabno do Tarnowa.

Na drodze tej łączącej żyzne okolice nadwiślańskie i naddunajcowe z Tarnowem i stacyą kolei żelaznej, odbywa się znakomity ruch handlowy między Królestwem a Tarnowem, który to ruch z wybudowaniem kolei żelaznej z Preszowa do Tarnowa jeszcze bardziej się wzmoże.

Utrzymanie drogi tej w stanie należytym jest wielkiej wagi, zaś położenie jej w okolicach piaszczystych przy

braku kamienia tak niepomyślne, iż utrzymanie to kosztem powiatu tylko z trudnością uskutecznić by się dało. A ponieważ tem ci kosztowniejsza budowa tej drogi siłami powiatu pod żadnym warunkiem wykonaną być nie może, — przeto okazuje się potrzeba wybudowania drogi tej kosztem funduszu krajowego, co nareszcie tem łatwiej dla rzeczonego funduszu wypadnie, ileże przeważna część drogi tej w powiecie Tarnowskim zamienioną już została na drogę bitą.

Względem budowy proponowanej przez Wydział powiatowy drogi Nadwiślańskiej z Ujścia jezuickiego na Szczucin do Słupca i dalej w powiat Mielecki, czyni się, jak to już w poglądzie na drogi powiatu Brzeskiego nadmieniono, wniosek na udzielenie subwencyi ze Skarbu Państwa.

b) Co do powiatu Mieleckiego.

Powiat ten położony w płaszczyznie Nadwiślańskiej, po obu stronach Wisłoki, obfituje w zboże i znaczne obszary lasów i odznacza się wskutek położenia swego przy granicy, ożywionemi stosunkami handlowemi z Królestwem, dokąd Wisłą znaczne transporty zboża, drzewa materyałowego i trzody chlewnej odchodzą i dalej do Prus zachodnich aż do Gdańska zdążają.

Prócz tego odbywają się tędy liczne transporty wszelkich artykułów handlowych z Królestwa od Sandomierza i części Lubelskiego, również jak i z powiatu samego do kolei żelaznej na zachód, tudzież do Węgier, jako też odwrotnie z Węgier do Królestwa, mianowicie win; który to ruch z wykończeniem drogi krajowej Dembica-Nadbrzeziańskiej, tej jedynej dotąd komunikacyi w powiecie, oraz z wybudowaniem kolei żelaznej z Preszowa do Tarnowa nierównie bardziej się wzmoże.

Wielką przeszkodę atoli ruchu i komunikacyi w ogóle, nietylko dla powiatu Mieleckiego, lecz oraz dla powiatu Ropczyckiego, Tarnobrzegskiego, Kolbuszowskiego, Pilźnieńskiego i Dąbrowskiego stanowi rzeka Wisłoka, dzieląca okolice te w długości 7 mil z północy ku południowi w przestrzeni między Wisłą i koleją żelazną i utrudniająca z powodu bardzo małej ilości promów komunikacyę tychże powiatów między sobą.

Ztąd wypływa wielka potrzeba omówionej we wnioskach, tyczących się powiatu Tarnowskiego i Pilźnieńskiego, drogi z Mielca na Radomyśl do Tarnowa, łączącej po obu stronach Wisłoki położone przestrzenie, jeżeli, jak już wspomniano, w kierunku tym projektowana kolej żelazna do skutku nie przyjdzie.

Również ważną jest proponowana przez Wydział powiatowy droga od Radomyśla, a właściwie Zgórska ku Wiśle w kierunku do Szczucina.

Wszakże przyjęty przez Wydział powiatowy kierunek tej drogi na Czermin, Łysaków i Górki wymaga widocznie sprostowania. Najodpowiedniejszym byłby bieg od Wadowic górnych lub Wampierzowa w kierunku na Słupiec do drogi Nadwiślańskiej.

Droga taka od Słupca do Radomyśla byłaby przedłużeniem proponowanego w powiecie Pilźnieńskim traktu od Pilzna na Czarnę, Jastrząbki do Radomyśla, a tem samem od Wisły aż do granicy Węgierskiej, i stałaby się tem niezbędniejszą po wybudowaniu kolei żelaznej z Tarnowa do Węgier.

Z przyjęciem tej drogi do sieci dróg krajowych staje się mniej potrzebną projektowana jeszcze w r. 1865. przez Towarzystwo gospodarcze droga z Łysakowa na Czermin do Przecławia, a ztąd na Korzeniów do Dembicy i na Nagoszyn do Czarnej, jako równoległa z powyższą.

Ze względów wreszcie, przytoczonych co do ważności drogi Nadwiślańskiej we wnioskach odnoszących się do powiatów Rocheńskiego, Brzeskiego i Dąbrowskiego, podnieść tu należy potrzebę przedłużenia drogi tej od Słupca na Otałęż, Łysaków, Gałuszowice lub Borowę do drogi krajowej Dembica-Nadbrzeziańskiej w Padwi.

Nadmienić jednak musimy, że budowa tej drogi zależną jest od udziału Państwa i że odpowiedni wniosek w tej mierze równocześnie się czyni.

c) Co do powiatu Tarnowskiego.

Głównym punktem handlowym nietylko powiatu, lecz oraz znacznej części kraju między Dunajcem i Wisłoką od Wisły aż po granicę Węgier jest niezaprzeczenie Tarnów.

Naturalny też prąd handlu i ruchu ogólnego całej tej okolicy, jakoteż powiatu samego, skierowany jest na Tarnów.

Jednakże tylko część powiatu od południa po linię kolei żelaznej, przecięta od zachodu na wschód tą koleją i gościńcem rządowym Wiedeńskim, a od południa drogą powiatową Tarnów-Tuchów-Gromnicką i Ryglicką, posiada dostateczne środki komunikacyjne. Pomienione drogi powiatowe są również i dla tego nadzwyczaj ważne, iż stanowią ciąg dalszy bieżących z południa od granicy Węgier gościńców, łącząc takowe z koleją żelazną pod Tarnowem.

Z tego powodu powinny drogi te być wcielone do sieci dróg krajowych.

Gdy atoli droga Tarnów-Tuchów-Gromnicka przypada w kierunku, w którym koncesyonowana kolej żelazna Preszowa do Tarnowa budowaną być ma, przezco by droga ta na ważności swej z pewnością stracić musiała, przeto uznanie drogi tej za krajową, zawisło od stanowczej decyzyi co do kierunku pomienionej kolei żelaznej.

Z tych samych powodów pozostać także musi kwestya wykończenia drogi krajowej Tarnów-Sącz-Niedzieckiej z Zakluczyna do Tarnowa w zawieszeniu.

Atoli nadmienia się tu, iż którędykolwiek rzeczona kolej żelazna od południa ku Tarnowu wypadnie, w każdym razie nabierze droga powiatowa Tuchów-Ryglicka poprzecznie do tejże kolei wpadająca tem większego znaczenia.

Bliższe ocenienie tej drogi, jako też połączyć się mającej z nią drogi z Jonin do Swoszowy, zawartem jest we wnioskach co do potrzeby dróg w powiecie Jasielskim i Pilznieńskim.

Co do północnej części powiatu po nad linią kolei żelaznej, ta dotychczas nie posiada prawie żadnych środków komunikacyjnych, — gdyż jako takie uważać nie można ani dróg gminnych z Tarnowa do Dąbrowej bieżących, ani też będącej dopiero w budowie drogi powiatowej z Tarnowa na Żabno do Czyżowa.

Ważność i konieczna potrzeba dróg tych, pierwszej do Szczucina, drugiej do Ujścia jezuickiego, udowodnione dostatecznie we wniosku odnoszącym się do powiatu Dąbrowskiego.

Z powodów tam przytoczonych i przez Wydział powiatowy Tarnowski jak najsilniej popartych, należy zatem obie powyższe drogi uznać za drogi krajowe.

Wniosek odnoszący się również do tego powiatu, a wyłuszczony dokładniej przy poglądzie na powiat Mielecki względem budowy drogi z Tarnowa na Radomyśl do Mielca, a właściwie od drogi Tarnów-Dąbrowa-Szczucińskiej z Lisiejgóry do Mielca zasługuje również na uwzględnienie, gdyż drodze tej wielkiej ważności odmówić nie można.

Z tego powodu odbywały się też kilkuletnie rozprawy władz rządowych w kwestyi oddania pierwszeństwa drodze powyższej, lub też drodze Dembica-Mieleckiej, i nie odmawiając równej ważności obu tym drogom, postanowiono tylko ze względów oszczędności budowę drogi Dembica-Mieleckiej.

Za ważnością i potrzebą tej drogi przemawiają zarówno Wydziały powiatowe Pilznieński i Mielecki.

Ze względu atoli na projektowaną w nowszym czasie kolej żelazną z Tarnowa w tym samym kierunku na Radomyśl, Mielec ku Nadbrzeziu zawisło stanowcze przyjęcie drogi tej do sieci dróg krajowych od postanowienia budowy rzeczonej kolei żelaznej.

L. W powiecie Pilznieńskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego przyjęto do sieci dróg

XXI. Drogę z Pilzna do stacyi kolei żelaznej w Czarnej i przedłużenie takowej na Jastrzębkę st. do Żurówki przy drodze proponowanej z Lisiej góry na Radomyśl do Mielc około 2 mil i 3.000 sążni;

XXII. drogę z Bielowy od gościńca rządowego Dukla-Pilznieńskiego na Demborzyn, Jodłową, Ryglice do Tuchowa około 3 mil 2.000 sążni.

W propozycyi tej mieści się oraz wniosek przyjęcia do sieci dróg krajowych drogi powiatowej Tuchów-Ryglickiej — oraz uznanej dopiero przez Radę powiatową, drogi z Pilzna do Czarnej.

Powiat Pilznieński przecięty prawie w połowie od zachodu na wschód głównym gościńcem Wiedeńskim w skutek położenia swego przy kolei żelaznej i połączenia gościńcem Dukla-Pilznieńskim z Węgrami, a Dembica-Nadbrzeziańską drogą krajową z Królestwem, obejmujący przytem kilka znaczniejszych miasteczek handlowych, jak Pilzno, Dembica, Jodłowa, Brzostek, Zassów odznacza się wielkim ruchem handlowym, a ze względu na istniejące tu fabryki spodium i kości nawozowych w Demborzynie i narzędzi rolniczych w Jodłowej — także i przemysłem.

Urodzajna płaszczyzna w północnej połowie dostarcza również znaczną ilość produktów rolniczych, jak niemniej i trzody chlewnej dla handlu ogólnego.

Gdy zaś wszelki ruch handlowy koncentruje się głównie na stacyach kolejowych, przeto najważniejszemi są drogi ułatwiające połączenie ze stacyami kolejowemi.

Co się tyczy stacyi w Dembicy, przystęp do niej zapewniony jest dwoma gościńcami w trzech kierunkach, od północy drogą krajową Dembicką, od wschodu zaś i południa gościńcem głównym Wiedeńskim.

Bardzo ważna zaś stacya po lewym boku Wisłoki w Czarnej, pozbawioną jest wszelkiego przystępu, pomimo, iż na czteromilowej przestrzeni między Tarnowem a Dembicą jedynym jest punktem, w którym się dowóz do kolei żelaznej koncentruje.

Z tego powodu proponowana przez Wydział powiatowy droga z Pilzna do Czarnej i ztąd ku Radomyślowi jest stotnie bardzo ważną i ma jako przedłużenie gościńca Dukla-Pilznieńskiego niezaprzeczone znaczenie drogi krajowej; zatem do sieci dróg krajowych wcieloną być powinna.

Również widoczną jest ważność drogi proponowanej z Bielowy na Demborzyn, Jodłowę do drogi powiatowej Tarnów-Tuchów-Ryglickiej w Kowalach, o której już we wniosku przy powiecie Tarnowskim nadmieniono.

Z wybudowaniem kolei żelaznej z Preszowa do Tarnowa, nabiera droga ta, ciągnąca się poprzecznie do tejże kolei od gościńca rządowego Dukla-Pilznieńskiego środkiem czteromilowej przestrzeni, między gościńcem Wiedeńskim a Karpackim, oraz między Wisłoką a Białą wielkiego znaczenia, i z tego względu jako uzupełnienie drogi powiatowej Ryglickiej wraz z tąż drogą za drogę krajową uznaną być powinna.

Proponowane drogi z Czarnej na Nagoszyn i Korzeniów do Przecławia, tudzież z Korzeniowa do Dembicy, tracą w obec niewątpliwej ważności drogi z Czarnej do Radomyśla na znaczeniu i mają bardziej cechę dróg miejscowych dla komunikacyi wewnętrznej powiatu, z którego to powodu raczej z funduszów powiatowych budowane być powinny, zwłaszcza, iż powiat ten prócz uznanej za powiatową a proponowanej do sieci dróg krajowych drogi z Pilzna do Czarnej, innej drogi powiatowej nie posiada.

Ł. W powiecie Gorlickim.

Wydział powiatowy proponuje uznaną przez Radę powiatową, lecz dotąd nie rozpoczętą drogę powiatową z Biecza na Binarowę, Racławice, Rozenbark i Rzepienniki do Golanki.

Wydział krajowy zaś nie proponuje w powiecie tym żadnej drogi z następujących powodów:

Powiat Gorlicki jakkolwiek górzysty, a przeto nieurodzajny, ważnym jest jednak tak pod względem wewnętrznych stosunków handlowych i przemysłowych, jako też pod względem ruchu na zewnątrz.

W pierwszym względzie odznacza się powiat ten mnogiemi i obfitemi źródliskami nafty, dość znaczną uprawą lnu i wyrobem płócien, jako też wyrobem żelaza w hucie żelaznej w Uściu ruskiem.

W drugim względzie ważnym jest odbywający się tędy drogą krajową Gorlice-Konieczniańską ruch handlowy od Koszyc i Preszowa do kolei żelaznej w Tarnowie i dalej do Królestwa.

W obu powyższych względach zaopatrzony jest powiat Gorlicki dostatecznemi środkami komunikacyjnemi.

Od środkowego punktu Gorlic przecięty jest powiat ku południowi do granicy Węgierskiej drogą krajową Konieczniańską, połączoną z gościńcami węgierskimi od Preszowa na Bardiów wiodącymi; na wschód i zachód zaś, jako też w kierunku północno-zachodnim i północno-wschodnim trzema gościńcami rządowymi, stanowiącymi główne komunikacye krajowe, to jest: gościńcem Karpackim, oraz częścią Gdów-Gorlickiego i Gorlice Żmigrodzkiego traktu.

Z tych powodów, oraz z uwagi na niewielką, bo ledwo 12 mil kwadr. obejmującą rozległość, nie ma potrzeby nowych komunikacyi w tym powiecie, i tylko w razie zbudowania kolei żelaznej z Preszowa na Grybów i Bobowę do Tarnowa, byłoby wykończenie drogi krajowej z Gorlic na Mszankę i sprostowanie gościńca rządowego Gdów-Gorlickiego do odpowiedniej stacyi kolei żelaznej wskazanem.

Proponowana przez Wydział powiatowy nowa droga z Biecza na Rozembark i Rzepienniki do Golanki, a raczej do Gromnika nie ma w obec równoległego i zaledwie o milę odległego gościńca Gdów-Gorlickiego w tym samym kierunku wiodącego, wcale znaczenia drogi krajowej i byłaby bardziej tylko w interesie powiatu jako skrócenie i sprostowanie gościńca rządowego Gdów-Gorlickiego potrzebną.

Dla tego też nie może być ona kosztem funduszu krajowego budowaną, zwłaszcza iż inna małoco od tego duktu odległa, przez Wydział powiatowy Jasielski i Tarnowski proponowana droga od gościńca Karpackiego z Siepietnicy na Szerzyny, Swoszowę do drogi Ryglickiej nierównie jest ważniejszą i bardziej na uznanie za drogę krajową zasługuje.

M. W powiatach Tarnobrzegskim, Kolbuszowskim i Niskim wcielono w sieć

XXIII. drogę z Machowa od drogi krajowej Dembica-Nadbrzeziańskiej między Baranowem a Tarnobrzegiem na Chmielów, Dęby, Majdan, Kolbuszowę, Czarną do gościńca rządowego w pobliżu stacyi kolei żelaznej w Sędziszowie około mil 7 i 2.000 sążni;

XXIV. drogę z Nadbrzezia wzdłuż Sanu na Rozwadów, Nisko, Jeżów, Sokołów do Rzeszowa około mil 12.

Propozycya powyższa zgodną jest z wnioskami Wydziałów powiatowych Tarnobrzeskiego i Niskiego, oraz w części z wnioskiem Wydziału powiatowego Kolbuszowskiego;—różni się zaś od tegoż ostatniego tem, iż Wydział krajowy proponuje drogę z Kolbuszowej na Czarną do Sędziszowa, a nie jak Wydział powiatowy, z Kolbuszowej na Głogów do Rzeszowa.

Wydział krajowy opiera się w propozycyi swej na następujących podstawach:

Powiat Tarnobrzegski położony na płaszczyźnie nadwiślańskiej i nadsańskiej stanowi część kraju przedewszystkiem i wyłącznie rolniczą, obfitującą w urodzajną ziemię, której jedynem bogactwem jest produkcya zboża. Prócz tego w znacznej części znajdują się tu lasy przeważnie sosnowe, dostarczające drzewo budulcowe.

Wszakże z powodu odległości powiatu tego od kolei żelaznej, a nadewszystko z powodu zupełnego braku komunikacyi ogranicza się cały odbyt jego produktów na spławianiu Wisłą lub nieznacznym wywozie suchą granicą do Królestwa; — podczas gdy ułatwienie dowozu do kolei żelaznej przyczyniłoby się znakomicie do podniesienia handlu zbożem ku zachodowi.

Ułatwienie to byłoby nietylko bardzo pożądanem dla samego powiatu Tarnobrzegskiego, lecz zarazem wpłynęłoby nadzwyczaj korzystnie na ożywienie ruchu i handlu przewozowego z sąsiedniej ziemi Sandomirskiej i Lubelskiej ku kolei żelaznej i do Węgier, jako też na połączenie powiatów Kolbuszowskiego, Rzeszowskiego i Niskiego z Królestwem.

Atoli jedyna dotąd nieukończona droga krajowa wiodąca od Padwi zachodnim tylko krańcem po nad Wisłę na Baranów, Tarnobrzeg do Nadbrzezia nie może nawet potrzebom wewnętrznej komunikacyi powiatu należycie zadość uczynić.

Reszta powiatu w rozległości przeszło 12 mil □ pozbawioną jest wszelkich środków komunikacyjnych, tak wewnątrz, jako też na zewnątrz.

W ogóle cała część kraju między Wisłoką i Sanem, między Wisłą a linią kolei żelaznej, obejmująca powiaty Tarnobrzegski, Kolbuszowski i w przeważnej części Mielecki i Niski około 70 mil kwadratowych nie ma — wyjąwszy wspomnianej drogi Dembicko-Nadbrzezіańskiej — żadnej innej bitej drogi.

Potrzebę komunikacyi w tych okolicach uznał był już rząd, i od r. 1856. odbywały się rozprawy konkurencyjne względem budowy dróg krajowych.

Mianowicie projektowano dwie drogi od Wisły i Sanu do linii kolei żelaznej, jednę z Baranowa na Mielec, Rzochów do Dembicy, a drugą z Nadbrzezia na Rozwadów, Nisko, Sokołów do Rzeszowa.

Jak długo wykonanie tych projektów polegało jedynie na udziale konkurencyi, nie przyszła budowa żadnej z tych dróg do skutku.

Dopiero za inicyatywą Wydziału krajowego i przy pomocy wyznaczonej na ten cel subwencyi z funduszu krajowego, przedsięwzięto budowę drogi później za krajową uznanej z Dembicy na Mielec, Baranów do Tarnobrzegu, a następnie do Nadbrzezia.

Budowa zaś drogi z Nadbrzezia na Rozwadów, Nisko, Sokołów do Rzeszowa, jako wówczas mniej nagląca, a bardziej kosztowna, musiała być na później odłożoną.

Odtąd projektowano w odznaczonej powyżej części kraju kilka innych traktów w kierunku od Wisły do kolei żelaznej.

A mianowicie, proponowali wyznaczeni w r. 1868. dla wspólnej narady, delegaci powiatów Tarnobrzegskiego, Kolbuszowskiego, Niskiego i Rzeszowskiego, uznając konieczną potrzebę jednej drogi jako przedłużenia drogi powiatowej Rzeszów-Głogowskiej, dalszy ciąg tejże na Kolbuszowę, Majdan do Tarnobrzegu, a prócz tego drugą drogę z Rzeszowa na Sokołów, Nisko, Rozwadów do Nadbrzezia. Nie mogąc się jednak na żaden z obu tych kierunków jednomyślnie zgodzić, zgodzono się w drodze wzajemnego ustępstwa na kierunek pośredni z Głogowa na Raniżów, Bojany, Grębów do Nadbrzezia.

Atoli droga taka nie odpowiadała rzeczywistym interesom żadnego z pomienionych powiatów. Powstały więc reklamacye ze wszech stron przeciw takiemu wyborowi i ostatecznie obstają powiaty te z jednej strony za drogą z Rzeszowa na Sokołów, Nisko, Rozwadów do Nadbrzezia, a z drugiej strony za drogą z Głogowa na Kolbuszowę, Majdan do Tarnobrzegu.

Niezaprzeczoną wszakże ważność i pierwszeństwo pod względem handlu i przemysłu przyznać należy drodze z Rzeszowa z użyciem ile możności drogi powiatowej Głogowskiej w dalszym kierunku na Sokołów, Nisko, Rozwadów do Nadbrzezia.

Po szczególnione właśnie co miasteczka i położone w tymże kierunku miejscowości Rudnik i Ulanów w powiecie Niskim, oraz Radomyśl w Tarnobrzegskim prowadzą handel bardzo znaczny zbożem, skórami, bydłem, końmi i trzodą chlewną.

Cała ta okolica obfitująca w niespożyte lasy sosnowe dostarcza w wielkiej ilości drzewa materyałowege, smoły i terpentyny, któremi to artykułami pomienione miasteczka znaczny handel szczególnie z Królestwem prowadzą.

Pominąć przytem nie można, iż w kierunku drogi tej istnieją w Koziarni nad Sanem i w Chwałowicach przy ujściu Sanu do Wisły komory celne, a na przeciwnej stronie, komory Królestwa polskiego upoważnione wyłącznie do expedyowania towarów, których inne komory w tej okolicy przepuszczać nie mogą.

Przytem rozchodzą się od Chwałowic w Królestwie polskiem dwa gościńce, jeden na Zawichost w Sandomierskie drugi od Łączka Zaklikowskiego w Lubelskie.

Traktem tym wreszcie kursuje poczta i przechodzi linia telegraficzna, a z powodu istniejącej już tędy zwykłej

drogi komunikacyjnej nie zajdzie potrzeba kosztownego wywłaszczania gruntów — przyczem nie małej wagi są kamieniska i szutrowiska w Jeżowem, w Kamieniu, w Cholewianej górze i Jasionce.

Nakoniec znacznem ułatwieniem prac przygotowawczych co do tej drogi są już przez rząd, według wytkniętej trasy sporządzone w pewnej części, plany i w ogóle co do tej drogi zebrane materyały.

Z tych względów więc w powiecie Tarnobrzegskim przedewszystkiem uznać należy za drogę krajową zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego drogę z Nadbrzezia na Zbydniów, Turbią, Charzewice, Rozwadów, a dalej w powiecie Niskim na Nisko, Jeżów, w powiecie Rzeszowskim na Sokołów do Głogowa lub Stobiernę do Rzeszowa.

Drugą z kolei również dla całej powyższej okolicy bardzo ważną i znaczenie drogi krajowej mającą, komunikacyą, jest pożądana głównie przez powiat Kolbuszowski droga od Machowa na Tarnowską Wolę i Majdan do Kolbuszowej a z tąd do kolei. Proponowany jednak dalszy ciąg tej drogi na Głogów do Rzeszowa za nadto zbacza od prostopadłego do kolei kierunku i byłby już dla tego mniej odpowiednim.

Nierównie prostszym i naturalniejszym jest kierunek bardziej ku zachodowi zbliżony od Kolbuszowej na Czarną wprost do stacyi kolei żelaznej w Sędziszowie.

Droga ta wiodąca środkiem rozległego obszaru między Wisłoką a Sanem w równem oddaleniu od dróg Dembica-Nadbrzeziańskiej i Rzeszów-Nadbrzeziańskiej byłaby uzupełnieniem traktu poprzecznego od granicy Węgierskiej na Duklę, Krosno, Frysztak i Sędziszów, dalej aż do granicy Królestwa pod Sandomierzem.

Na drodze tej wyrabia się już dzisiaj pomimo jej nieodpowiedniego stanu znaczniejszy ruch i odbywa się także kurs pocztowy, z którego to względu Dyrekcya poczt w piśmie z 12. Stycznia 1870. l. 18 245 ważność tej drogi podniosła.

Z wybudowaniem zaś traktu aż do Machowa zwróci się niezawodnie tędy na Tarnobrzeg ku północy cały ruch z południowego traktu Frysztackiego.

Z tych więc względów należy drogę tę do sieci dróg krajowych wcielić; połączenie zaś Kolbuszowej z Rzeszowem pozostawić usiłowaniom powiatu.

Żądane przez Wydział powiatowy przedłużenie drogi krajowej z Nadbrzezia, o dwie mile dalej do Chwałowic, nie może być zalecone ze względu, iż Chwałowice same przez się nie są o tyle ważnym punktem, by umyślne jego połączenie z koleją żelazną uważać można za konieczne, cała bowiem waga ruchu i bandlu z Królestwem ciąży głównie ku okolicom po lewej stronie Wisły, który to cel osięga się przez związek ze Sandomierzem, z kąd główne trakty w głąb Królestwa prowadzą.

Przedłużeniu takiemu drogi krajowej do Chwałowic stawia nadto nadzwyczajne przeszkody konieczność przejścia Sanu z Nadbrzezia przy samem ujściu do Wisły. Koszta z tem połączone nie zrównoważyłyby bynajmniej korzyściom z połączenia takiego wypływającym, tem mniej, że w tem miejscu narażoną by była droga na częste i znaczne uszkodzenia od Wisły i od Sanu, wymagałaby zatem nadzwyczajnych budowli wodnych.

N. W powiecie Ropczyckim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego i Izby handlowej proponujemy

XXV. Drogę od stacyi kolei żelaznej w Czekaju na Ropczyce, Wielopole do drogi powiatowej Frysztackiej w Wiśniowej około 4 mil.

Wydział powiatowy proponuje także przedłużenie drogi tej z Czekaju do Dąbia dla połączenia z drogą Dembicką.

Wydział krajowy nie uwzględnia tej propozycyi i przyjmuje natomiast jako ważniejszą drogę z Sędziszowa na Czarną do Kolbuszowej, o której już była mowa w poglądzie na komunikacye powiatu Tarnobrzegskiego i Kolbuszowskiego.

Propozycyę swą uzasadnia Wydział krajowy, jak następuje:

Powiat Ropczycki po prawej stronie Wisłoki w równych warunkach jak powiat Pilzneński po jej lewej stronie odznacza się tą samą obfitością płodów rolniczych, produkcyą drzewa materyałowego i trzody chlewnej, tudzież ruchem handlowym, tak od granicy węgierskiej do kolei żelaznej i do Królestwa polskiego, jakoteż odwrotnie skierowanym.

Atoli pominąwszy kolej żelazną przecinającą wraz z równoległym gościńcem Wiedeńskim powiat ten prawie środkiem od zachodu na wschód, oraz małą część drogi krajowej Dembickiej obok samej granicy zachodniej przechodzącą, brak zresztą w powiecie tym środków komunikacyjnych; mianowicie brak przystępu do stacyi kolei w Ropczycach na Czekaju i w Sędziszowie, co utrudnia niezmiernie należyty rozwój handlowy.

Brak ten uzupełnia uznana za powiatową i częściowo już w budowie zostająca droga od stacyi na Czekaju w Ropczycach na Wielopole do drogi powiatowej Frysztackiej w Wiśniowej.

Przecinając południową połowę powiatu samym środkiem, jest ona prócz tego uzupełnieniem traktu, wiodącego od granicy węgierskiej na Duklę, Krosno, Frysztak do kolei żelaznej w Ropczycach a dalej gościńcem rządowym Wiedeńskim na zachód do Dębicy, na wschód do Sędziszowa.

W uwzględnieniu istotnej ważności tej drogi przyzwolono też ustawą krajową z 25. Listopada 1870. (Dz. ust część XXVIII N. 90) Radzie powiatowej na pobór myta drogowego w pierwszych 2. milach od Ropczyc do Wielopola; nie podlega więc żadnej wątpliwości, iż droga ta winna wejść w sieć dróg krajowych.

Proponowane przez Wydział powiatowy przedłużenie drogi z Czekaju do Dąbia przy drodze krajowej Dębica-Nadbrzezińskiej, jakkolwiek bardzo pożądane, jest jednak więcej czysto-miejscowym interesem powiatu, gdyż połączenie drogi Ropczyce-Wielopolskiej, a pośrednio i Frysztackiej z Dębicką ułatwionem już jest za pośrednictwem gościńca rządowego z Ropczyc do Dębicy.

Nierównie ważniejszem i wszelkie warunki znaczenia krajowego mającem jest przedłużenie drogi z Sędziszowa na Czarną do Kolbuszowej, którą to drogę już dziś jako drogę gminną z subwencyi funduszu krajowego i powiatowego ile możności się utrzymuje, lecz z powodu niezamożności przyległych gmin do stanu dobrego doprowadzić trudno.

Korzyści przedłużenia tej drogi wykazujemy we wniosku tyczącym się powiatów Tarnobrzegskiego i Kolbuszowskiego.

O. W powiatach Rzeszowskim i Jasielskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego wchodzi w sieć dróg krajowych

XXVI. Droga z Rzeszowa na Tyczyn, Kielnarową, Hyżne, Szklary do gościńca Wiedeńskiego pod Dynowem przeszło 4 mile;

XXVII. droga z Rzeszowa na Czudec, Strzyżów, Frysztak i ztąd jednem ramieniem na Łączki do Turaszówki przy gościńcu Karpackim, drugiem z Frysztaku na Lublę do Warzyc przy tymże gościńcu, razem około mil 9 i 3.000 sążni

XXVIII. droga ze Siepietnicy od gościńca Karpackiego na Święcany, Szerzyny i Swoszowę do Jonin przy drodze powiatowej Ryglickiej, około mil 2 i 100 sążni.

Z wnioskami temi łączy się oraz uznanie dróg powiatowych Boguchwalskiej, Strzyżowskiej, Frysztackiej i Warzyce-Lubelskiej oraz część drogi Rzeszów-Tyczyńskiej za drogi krajowe.

W przyjęciu dróg tych, miał Wydział krajowy następujące stosunki na uwadze:

a) Co do powiatu Rzeszowskiego:

Czem Tarnów dla części kraju między Dunajcem i Wisłoką, tem jest Rzeszów dla nierównie znaczniejszej części między Wisłoką a Sanem, oraz Wisłą i Węgrami, to jest główną targowicą tak dla handlu krajowego szczególnie zbożem, bydłem i innemi produktami, jakoteż dla handlu wywozowego co do towarów i artykułów przeznaczonych do transportu koleją żelazną. Przy tem odznacza się Rzeszów sam fabryką machin i spodium, tudzież browarem, a powiat młynem parowym w Tyczynie i wapiarniami w Czudcu, Wygodzie i Zgłobieniu.

Tej ważności Rzeszowa jako głównego punktu handlowego odpowiadają w prawdzie po części istniejące tu oprócz kolei żelaznej i równoległego gościńca Wiedeńskiego, drogi powiatowe Głogowska, Rzeszów-Strzyżowska i Błażowska skierowane ku Rzeszowowi od północy i od południa. Drogi te wszakże wymagają pod wielu względami uzupełnienia.

Mianowicie uwydatnić należy, iż dotąd Rzeszów ograniczony jest głównie w swych komunikacyach na południową część kraju, z północną częścią kraju zaś od kolei żelaznej ku Wiśle, a zatem i z Królestwem polskiem nie łączy go prawie żadna, potrzebom odpowiednia droga.

Droga powiatowa Rzeszów-Głogowska wiodąca na północ, kończy się już po dwóch milach u granicy powiatu Kolbuszowskiego i może wtedy dopiero nabyć znaczenia, jeżeli odległe okolice Nadwiślańskie połączy z Rzeszowem, a tem samem z koleją żelazną, oraz z traktami na południe wiodącymi.

Połączenie takie umożliwionem będzie wybudowaniem drogi na Sokołów, Nisko, Rozwadów do Nadbrzezia, tudzież przedłużeniem drogi z Głogowa na Kolbuszowę do Tarnobrzegu.

Ważność i konieczność drogi z Rzeszowa na Sokołów do Nadbrzezia wykazaną została dostatecznie we wniosku tyczącym się sieci dróg w powiecie Tarnobrzegskim.

Przedłużenie zaś drogi powiatowej z Głogowa do Kolbuszowej należy już ze względu na proponowaną w tymże powiecie budowę innej drogi krajowej od Majdanu na Kolbuszowę, Czarną do Sędziszowa pozostawić wspólnym usiłowaniom powiatów Kolbuszowskiego i Rzeszowskiego, ileże powiat Kolbuszowski w razie przejścia drogi z Majdanu na Kolbuszowę i Czarną w poczet dróg krajowych fundusze powiatowe tem skuteczniej na budowę drogi z Kolbuszowej do Głogowa użyć może, powiat zaś Rzeszowski nadwyżką dochodów z myt tejże drogi do dalszego wykończenia jej przyczynić się powinien, zwłaszcza iż i ten powiat w razie przyjęcia propozycyi wcielenia jego dróg powiatowych do sieci dróg krajowych od ciężaru utrzymywania tych dróg uwolnionym będzie.

Propozycye nadmienione odnoszą się tak do przyjętej we wniosku Wydziału powiatowego drogi z Rzeszowa na Tyczyn, Borek stary, Hyżne i Szklary do drogi krajowej Sanok-Rzeszowskiej, jakoteż do drogi Rzeszowsko-Strzyżowskiej.

Droga z Rzeszowa na Tyczyn do Szklar łączyłaby nie tylko drogę krajową Sanok-Dynowską, ale za jej pośrednictwem również i kolej żelazną Łupkowską z koleją żelazną Karola Ludwika w Rzeszowie i stanowiłaby w połączeniu z drogą krajową Rzeszów-Sokołów-Nadbrzezie uzupełnienie głównego traktu krajowego od Wisły w Nadbrzeziu aż do granicy węgierskiej w kierunku na Sanok-Łupków.

Zauważać tu wypada, że droga Rzeszów-Tyczyn-Ujazdowska, jakkolwiek wykończona aż do gościńca rządowego Barwinek-Przemyskiego w Ujazdach z powodu zbyt przykrych gór w tej części drogi mało jest uczęszczaną, i że główny ruch handlowy odbywa się drogą komunikacyjną na Hyżne i Szklary do drogi krajowej Sanok-Dynowskiej. Ten kierunek był też pierwotnie przy budowie rzeczonej drogi krajowej przez Rząd przyjęty, lecz gdy droga powiatowa na Błażową wcześniej wykończoną została, odstąpił Rząd od pierwotnego zamiaru doprowadzenia drogi krajowej do Tyczyna.

Co do drogi Rzeszów-Strzyżowskiej, jest ona również ważną jako połączenie drogi Nadbrzeziańskiej od Rzeszowa w południowo-zachodnim kierunku czy to na Frysztak-Jasło, lub na Frysztak-Krosno z Węgrami, i tędy odbywają się też dzisiaj znaczne transporty wina, owoców suszonych i nafty, tudzież innych artykułów z Węgier.

Z tych więc względów wcielono obie powyższe drogi do sieci dróg krajowych.

b. Co do powiatu Jasielskiego:

Powiat ten dwoma gościńcami rządowymi Karpackim i Dukla-Pilznieńskim na wzdłuż i wszerz samym środkiem przecięty, względnie do swych jakkolwiek ożywionych stosunków handlowych i ruchu przemysłowego, zaopatrzony jest dość odpowiednio w środki komunikacyjne.

Z pomienionych gościńców sięga pierwszy w kierunku północnym do kolei żelaznej, a w południowym do granicy węgierskiej, drugi wiąże się na wschód i zachód z licznymi gościńcami krajowymi, oba zaś łączą najważniejsze miejscowości w powiecie, mianowicie handlowe miasteczka Jasło, Kołaczyce, Osiek i inne; — wpływają one przeto bardzo korzystnie tak na wewnętrzny jak na zewnętrzny ruch powiatu.

Do tem większego ułatwienia komunikacyi w części południowej powiatu przyczynia się także gościniec rządowy

Gorlicko-Żmigrodzki, a w części wschodniej droga powiatowa Frysztak-Strzyżowska, po której się ruch jeszcze bardziej wzmoże z wykończeniem drogi powiatowej Warzycko-Lublańskiej.

Tylko część północno-zachodnia powiatu w czteromilowej rozległości swej od Wisłoki do Białej pozbawioną jest komunikacyi, której potrzeba, mianowicie w kierunku ku Tarnowowi, głównej targowicy tych okolic żywo czuć się daje.

Ztąd też pochodzi, że ważność drogi z Siepietnicy na Święcany, Szerzyny, Swoszową do Jonin podniosły zgodnie tak Tarnowska jak Jasielska Rada powiatowa uznając drogę tę za powiatową. Dalszym jej ważności dowodem są odbywające się tędy liczne transporty między Tarnowem i Węgrami, przechody wojska do Węgier i kursa pocztowe.

Niemniej pożądaną jest droga ta dla powiatu Gorlickiego.

Z tych więc powodów wniosek Wydziałów powiatowych Jasielskiego i Tarnowskiego względem uznania drogi tej za krajową zasługuje ze wszech miar na uwzględnienie.

Uznanie części drogi Frysztak-Strzyżowskiej w powiecie Jasielskim za krajową, spowodowanem jest nie tylko potrzebą przedłużenia drogi tej w powiecie Ropczyckim od Wiśniowej na Wielopole do kolei żelaznej w Ropczycach, lecz zarazem ważnością dalszego ciągu tej drogi od Wiśniowej powiatem Ropczyckim i Rzeszowskim do kolei żelaznej w Rzeszowie.

Gdy jeden i drugi z powyż oznaczonych kierunków w odnośnych poglądach na komunikacye powiatu Ropczyckiego i Rzeszowskiego jako nadzwyczaj ważny jest wykazany i obie drogi do sieci dróg krajowych są wcielone, rozumie się samo przez się, iż część drogi Frysztackiej w powiecie Jasielskim położona jako uzupełnienie obu rzeczonych kierunków do sieci dróg krajowych wcieloną być musi.

Z tą częścią drogi Frysztackiej wchodzi także i droga powiatowa Warzyce - Lubla - Frysztacka w sieć dróg krajowych jako naturalne dopełnienie, a zarazem sprostowanie tak drogi Ropczyckiej, jako też Rzeszów - Strzyżowskiej w kierunku na Jasło.

P. W powiecie Krośnieńskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego wzięto do sieci

XXIX. drogę ze Żmigrodu do Grabia przy granicy Węgierskiej około 3 mil 3.000 sążni, co jest zarazem propozycyą uznania za krajową drogi powiatowej Żmigród-Grabskiej.

Powiat Krośnieński przy szerokości wynoszącej w przecięciu dwie mile, a długości 6milowej, przeciętyjest w ustępach prawie regularnych co dwie mile od północnego zachodu ku południowemu wschodowi, gościńcami rządowemi Karpackim i Dukla - Pilznieńskim; w całej zaś długości swej po wschodniej stronie gościńcem rządowym Barwinek - Przemyskim, po zachodnio południowej stronie drogą powiatową Żmigród - Grabską, po północnej nareszcie drogą powiatową Frysztacką. Jest on więc zaopatrzony niemal w systematyczną sieć dróg, która pod względem handlu i ruchu ogólnego zupełnie wystarcza.

Tylko w interesie czysto miejscowym powiatu i ze względu na obfite kopalnie nafty w Bóbrce okazuje się potrzeba połączenia Krosna ze Żmigrodem. Gdy jednak brak drogi tej w obec wyż poszczególnionych gościńców rządowych na ogólny ruch handlowy żadnego nie wywiera wpływu, przeto nie proponuje Wydział krajowy drogi tej do sieci, zwłaszcza gdy droga pomieniona począwszy od Kombornii na Korczynę do Krosna i ztąd w kierunku na Zręcin, Kobylany, Sulistrową i Toki przy gościńcu rządowym przez Radę powiatową uznaną już została za drogę powiatową, a przeto z czasem z funduszów powiatowych wybudowaną być może. Ułatwi się zaś powiatowi i umożliwi urządzenie tej drogi odjęciem mu ciężaru utrzymywania drogi powiatowej Żmigród-Grabskiej, wcieleniem tejże do sieci dróg krajowych, do których rzędu takowa niezaprzeczenie należy.

Droga ta będąc uzupełnieniem nadzwyczaj ważnego traktu krajowego wiodącego do granicy Królestwa polskiego z Nadbrzezia na Mielec, Dembicę, Pilzno, Brzostek, Jasło i Żmigród, lub z Dembicy drogą Ropczycką na Wielopole, Frysztak, Jasło, niemniej proponowanej drogi od Tarnohrzegu na Majdan, Kolbuszowę, Sędziszów, Ropczyce i dalej do

granicy węgierskiej koło Grabu, gdzie się z dwoma gościńcami węgierskimi schodzi, jest pod względem ruchu i handlu krajowego tak ważną, iż ze wszech miar na uznanie za drogę krajową zasługuje.

Co się zaś tyczy alternatywy postawionej przez Wydział powiatowy na wypadek nieuznania powyższej drogi, przebudowania tejże w kierunku od Iwli do Grabu, a raczej zaniechania drogi Żmigród - Grabskiej a zbudowania nowej drogi Iwlo - Grabskiej, zmiana taka zwichnęłaby znacznie teraźniejszy prosty kierunek drogi od Żmigrodu do granicy, byłaby bez celu i wymagałaby ogromnych kosztów, podczas kiedy istniejąca droga odpowiedniejszy ma kierunek i może stosunkowo małym kosztem do stanu należytego być przyprowadzoną.

W końcu zauważać należy, iż ze względu na ważność drogi powiatowej Frysztacko - Strzyżowskiej wykazanej we wnioskach tyczących się powiatów Jasielskiego, Ropczyckiego i Rzeszowskiego, konsekwentnie także i część drogi tej w powiecie Krośnieńskim za drogę krajową uznaną być musi.

R. W powiatach Brzozowskim, Sanockim, Liskim i Turczańskim proponujemy

XXX. Drogę od Strzyżowa w powiecie Rzeszowskim wzdłuż rzeczki Brzezówki nad Lutczą do Domaradza i dalej na Blizne, Brzozów do Grabownicy około 4 mil i 1.500 sążni;

XXXI. drogę z Krzemiennej doliną Sanu na Witryłów, Hłómczą, Mrzygłód, Siemuszówę, Tyrawę wołoską, Paszową i Wankową do kolei żelaznej i gościńca Karpackiego w Olszanicy około mil 4 i 1.000 sążni;

XXXII. drogę do kolei w Ustrzykach dolnych na Hoszów, Rabbe, Czarną do Lutowisk i ztąd na Chaszczew, Łomną, Wołczę do Turki, a dalej od gościńca rządowego w Boryni na Wysocko niżne i wyżne, Mocbnate, Smorze, do Tucholki przy gościńcu rządowym Stryjskim razem przeszło 12 mil.

Propozycye te obejmują zarazem uznanie projektu wcielenia dróg dotąd powiatowych Grabownica - Domaradzkiej i Lutowiskiej do sieci dróg krajowych.

Z wnioskami Wydziałów powiatowych zaś zgadzają się powyższe propozycye o tyle, iż pierwsza z nich zawiera wniosek Wydziału powiatowego wcielenia drogi powiatowej Grabownickiej; w drugiej zaś przyjęto wedle wniosku Wydziału powiatowego drogę od Mrzygłodu na Tyrawę wołoską do Olszanicy.

Propozycyi zaś Wydziałów powiatowych Brzozowskiego i Sanockiego co do drugiej części drogi od Mrzygłodu na Końskie do Dydni, nie uwzględnia Wydział krajowy przyjmując wedle wniosku Izby handlowej drogę tę na Witryłów do Krzemiennej.

Wreszcie wnioski Wydziałów powiatowych Liskiego i Turczańskiego co do drogi z Ustrzyk do Tucholki przyjęte w zupełności.

Oprócz tego proponuje Wydział powiatowy Sanocki we wniosku swym drogę ze Szczawnego do dworca kolei Łupkowskiej na Płonną, Bukowsko, Nowotaniec, Sieniawę do Rymanowa, dalej drogę z Mrzygłodu na Dębnę, Raczkowę, Falejówkę do Jurowiec nareszcie drogę z Rymanowa na Deszno, Szklary, Jaśliska do granicy Węgier.

Wydział powiatowy Liski proponuje uznanie drogi powiatowej Baligrodzkiej, a prócz tego zbudowanie nowej drogi poprzecznej, od wschodu na zachód do kolei Łupkowskiej, ile możności do dworca w Szczawnem wiodącej.

Wydział powiatowy Turczański wreszcie proponuje drogę z Turki na Jaworę, Issaje do Podhuża w powiecie Drohobyckim.

Wydział krajowy opiera propozycye swe na następujących poglądach:

a. co do powiatu Brzozowskiego.

Powiat ten przeważnie górzysty odznacza się głównie dostatkiem drzewa hudulcowego, oraz chowem bydła, na które się znaczne targi szczególnie w Dynowie odbywają.

Z tego względu, niemniej ze względu na przeważne zajmywanie się mieszkańców rękodzielnictwem, mianowicie

tkactwem i garncarstwem, oraz z uwagi na położenie tego powiatu między koleją żelazną Karola Ludwika w Rzeszowskiem z jednej, a koleją Łupkowską w Sanockiem z drugiej strony, ważnym jest powiat ten tak dla wewnętrznego jako też i zewnętrznego ruchu handlowego.

Istniejące komunikacye jako to: gościniec rządowy Barwinek - Przemyski i droga krajowa Sanok - Rzeszowska ciągną się bardziej krańcem do koła powiatu, w środku zaś jego okazuje się zupełny brak gościńca bitego.

Jedynym takim gościńcem byłaby jeszcze droga powiatowa Grabownica-Domaradzka; lecz droga ta oddana w r. 1868. w złym stanie pod zarząd Wydziału powiatowego, została dla braku odpowiednich funduszów jeszcze bardziej zaniedbaną, tak że nawet Rada powiatowa jej zaniechanie i wliczenie do rzędu dróg gminnych uchwaliła. Uchwałę tę wstrzymał jednakże Wydział krajowy z następujących powodów:

Pomieniona droga jest przedewszystkiem dla powiatu bardzo ważną komunikacyą; przechodząc bowiem środkiem powiatu, łączy ona drogę krajową Sanocko - Rzeszowską z gościńcem rządowym Barwinek - Przemyskim i ważniejsze miejscowości jak Brzozów, Grabownicę i Domaradz; w połączeniu zaś z drogą powiatową Domaradzko - Strzyżowską stanowi ona uzupełnienie głównych traktów, mianowicie: istniejącego już w przeważnej części od Nadbrzezia na Mielec, Dembicę gościńca i dróg projektowanych z Nadbrzezia na Kolbuszowę, Sędziszów, Ropczyce lub na Nisko, Sokołów, Rzeszów i Strzyżów. Nareszcie tworzy droga ta przecznicę od kolei Karola Ludwika do kolei Łupkowskiej.

Uznaniem drogi tej za krajową, umożliwi się powiatowi utrzymanie kosztem jego bardzo ważnej dla ruchu wewnętrznego drogi komunikacyjnej z Nozdrzca do drogi krajowej Sanok Rzeszowskiej na Izdebki, Brzozów, Jasienów Trześniów i Haczów wiodącej do Krosna, co też Wydział powiatowy według swego sprawozdania uczynić zamierza.

Również ważną jest proponowana przez Izbę handlową droga z Krzemiennej na Witryłów, Mrzygłód do Tyrawy wołoskiej.

Wydziały powiatowe Brzozowski i Sanocki uznają wprawdzie jej ważność, proponują atoli nadanie jej odmiennego kierunku to jest od Dydni na Krzywe, Końskie do Mrzygłodu. Wszakże wskazany przez Izbę handlową kierunek nierównie jest odpowiedniejszy ze względu na istniejące tu fabryki i rafinerye nafty w Witryłowie, na gorzelnie w Temeszowie, browar w Lodzinie i huty szkła w poblizkim Uluczu za Sanem.

Droga ta łączy prócz tego drogę krajową Sanok - Rzeszowską z drogą krajową Sanok - Przemyską, jako przecznica w najkrótszej linji, a pośrednio także obie wyżpomienione koleje i tworzy uzupełnienie krajowych traktów poprzecznych od Nadbrzezia na Nisko, Rzeszów, Tyczyn, Dynów i od Sieniawy na Przeworsk, Kańczugę, Dynów, Sanok, tudzież z Ropczyc na Strzyżów, Brzozów do kolei Łupkowskiej.

Z tych więc powodów droga ta powinna być uznaną za drogę krajową.

b) co do powiatu Sanockiego:

Powiat ten jakkolwiek ubogi w ziemiopłody, ważnym jest jednak z powodu znacznych lasów, tudzież obfitych źródlisk nafty i pokładów wosku ziemnego.

Mianowicie znajdują się takowe począwszy od Rymanowa, (gdzie jest destylarnia oleju skalnego) w miejscowościach Głębokie, Zarszyn, Długie, Nowosielce, Pisarzowce, Czerteż, Strachocin, Płowce, Prusiek, Horochów, Zahutyn i innych.

Prócz tego odznacza się powiat ten chowem bydła, na które wielkie jarmarki odbywają się w Rymanowie — w Olchowcach nareszcie istnieje zakład ogierów skarbowych.

Nadmienić tu także należy o znaczniejszych garbarniach skór w Sanoku, Olchowcu, Bukowsku — o foluszach sukna halinowego w Rymanowie, Rzepedziu, Tarnawie i o hucie szklannej w Jaworniku ruskim.

Ze względu więc na przemysłowy rozwój powiatu okazuje sie niezbędna potrzeba środków komunikacyjnych ułatwiających mieszkańcom powiatu związek z koleją żelazną węgierską, powiat ten przecinającą.

Istniejące w powiecie komunikacye, jakoto gościniec Karpacki, części dróg krajowych Sanok-Rzeszowskiej i Sanok-Przemyskiej i droga powiatowa Tarnowska zapełniają tylko północny i wschodni kraniec powiatu, podczas gdy reszta terytoryum powiatu o 10 mil □ nie ma żadnych dogodnych dróg.

Jako najodpowiedniejszą okazałaby się droga z Rymanowa na Sieniawę, Nowotaniec, Bukowsko do Szczawnego

Gdy wszakże droga ta nie będąc ogólno krajowej doniosłości, raczej dla samego powiatu jest potrzebną, a bardziej jeszcze Rząd ze względów strategicznych jej budowy domaga się, przeto słusznem jest, ażeby takowa kosztem Skarbu Państwa była budowaną.

Dla tego zamieszcza się ją w rzędzie tych dróg, których budowa winna być z funduszów Państwa subwencyonowaną.

Proponowanej przez Wydział powiatowy i przez Izbę handlową drodze z Tyrawy wołoskiej na Mrzygłód, ważności odmówić nie można i ważność ta uzasadnioną została dostatecznie w poglądzie na środki komunikacyjne powiatu Brzozowskiego.

Dla ostatecznego zaś uzupełnienia tego duktu, mianowicie połączenia go z koleją Łupkowską, niezbędnym jest dalszy ciąg tej drogi albo z Załuża prawym brzegiem Sanu na Manasterzec do dworca kolei obok Liska albo z Tyrawy wołoskiej na Rakową, Paszową, Wańkową do stacyi kolei w Olszanicy.

Inaczej ani droga Sanok-Rzeszowska, ani Sanok-Przemyska nie byłyby bezpośrednio z koleją Łupkowską na południowej stronie połączone.

Okoliczność tę podniósł też zastępca Wydziału krajowego przy reambulacyi trasy kolei Łupkowskiej, a także Rząd uznał już dawniej potrzebę drogi tej dla połączenia gościńca rządowego w Lisku z drogą krajową Sanok-Przemyską i projektował budowę drogi z Załuża do Huzela. Sporządzono też odnośny kosztorys, lecz do wykonania budowy nie przyszło.

Z uwagi jednak, iż już droga krajowa Sanok-Przemyska z powodu nadzwyczajnej góry w Słonnem zbyt jest uciążliwą dla transportów, i góra ta stanowiłaby przeszkodę komunikacyi z koleją w kierunku na Załuż, budowa zaś drogi z Tyrawy wołoskiej doliną Tyrawki do Olszanicy równiną żadnych trudności nie przedstawia, należy ostatni ten kierunek przyjąć i z powodów wyżej przytoczonych, drogę z Dydni lub Krzemiennej na Mrzygłód, Tyrawę wołoską do Olszanicy za drogę krajową uznać.

Co do dalszych przez Wydział powiatowy projektowanych dróg z Mrzygłodu do Jurowiec i z Rymanowa na Desznę do Jaślisk lub do granicy węgierskiej, tym wcale znaczenia dróg krajowych przyznać nie można. Pierwsza bowiem zaspokoiłaby tylko czysto-miejscową potrzebę połączenia Mrzygłodu z Sanokiem; druga zaś nie może mieć znaczenia drogi krajowej w obec równolegle bieżącego w pobliżu gościńca rządowego Barwinek-Przemyskiego.

Zresztą nadmienić tu wypada, iż także droga powiatowa Tarnawska z wybudowaniem kolei Łupkowskiej straci na dzisiejszem swem znaczeniu i że z tego powodu Rada powiatowa uchwaliła zaniedbanie tej drogi, na co się także Wydział krajowy zgodził.

c. Co do powiatu Liskiego:

Powiat Liski równie jak Sanocki bogaty w lasy i obfite źródliska nafty, mianowicie w Wańkowej, Ropience w Stebniku i Stuposianach, oraz posiadający kilka fabryk, jak huta żelazna w Cisny, garbarnie skór w Baligrodzie, Lutowiskach i Krościenku, ma wszelkie wasunki pomyślnego rozwoju pod względem handlu i przemysłu, który z wybudowaniem kolei Łupkowskiej tem większe przybierze rozmiary.

Istniejące dotąd w powiecie główne trakty, które przed budową kolei miały znaczenie gościńców krajowych, tracą z wybudowaniem takowej na pierwotnej ważności swej.

W szczególności wchodzi gościniec rządowy Biała-Stryj-Śniatyn w części od Zagórza aż po Chyrów do rzędu dróg czysto miejscowych i staje się raczej dojazdem do dworców kolei.

Droga powiatowa Baligrodzka, która przedtem bardziej miała charakter drogi krajowej jako uzupełnienie poprzecznych gościńców z północy ku granicy węgierskiej bieżących, staje się dziś drogą wyłącznie dla samego powiatu potrzebną, ułatwiającą okolicom, przez które przechodzi, przystęp do kolei.

Nawet pożądana przez Wydział powiatowy nowa droga od wschodu na zachód ku kolei do Szczawnego, leży wyłącznie w interesie powiatu, gdyż dalsze okolice i powiaty na południe od kolei Łupkowskiej położone, bliższy do niej przystęp mają w kierunku północnym.

Z tych powodów zatem ani droga Baligrodzka, ani też nowa przez Wydział powiatowy bliżej nie oznaczona od wschodu na zachód do Szczawnego wiodąca droga, nie mogą być uznane za drogi krajowe, lecz jako bardzo ważne drogi powiatowe. W tej kategoryi jednak zasługują one na szczególne poparcie, a gdy c. k. Rząd ważność tych dróg ze względów strategicznych sam uznał i należytego utrzymania tychże od powiatu wymaga, przeto słusznem by było, ażeby do wykończenia i utrzymywania w stanie dobrym, osobliwie drogi Baligrodzkiej, skarb Państwa się przyczyniał.

Tylko droga powiatowa Lutowiska w powiecie Liskim nabiera z wybudowaniem kolei Łupkowskiej tem większego znaczenia, nietylko dla powiatu Liskiego jako przecznica do kolei, lecz także dla powiatu Turczańskiego w połączeniu z drogą od Lutowisk do Turki, a ztąd na Borynię, Smorze do gościńca rządowego budować się mającej kolei żelaznej Lwowsko-Munkackiej; łączyłaby ona bowiem dwie koleje i ułatwiałaby znacznej części kraju komunikacyę z Węgrami w kierunku południowo-wschodnim.

d) Co do powiatu Turczańskiego:

Powiat Turka jak w ogóle powiaty w górach położone prócz niewyczerpanych lasów, obfitych w drzewo materyałowe i budowlane, nie odznacza się zresztą ani handlem ani przemysłem. Ważnym jest on jednak w skutek położenia swego przy granicy węgierskiej z odbywającego się tędy wielkiego ruchu tak z Galicyi do Węgier, jakoteż odwrotnie, a to nietylko głównym gościńcem Sanok-Turka-Smolnickim na Sambor i Chyrów, lecz także w kierunku zachodnio-północnym na Sanok, tudzież wschodnio-południowym na Smorze i gościńcem węgierskim Klimiec-Stryjskim.

Jak to już w poglądzie na powiat Liski wykazano, i jak to nietylko powiat Turczański, ale zarazem powia Stryjski i Izba handlowa, oraz administracya zakładu hr. Skarbka szczególnie podnosi, jest droga poczynająca się od kolei żelaznej Łupkowskiej w Ustrzykach do Lutowisk w powiecie Liskim, a w powiecie Turczańskim od Lutowisk na Chaszczów, Łomnę, Żukotyn, Wołczą do gościńca rządowego w Turce — w dalszym zaś ciągu od gościńca rządowego w Boryni na Wysocko niżne, Komarniki, Wysocko wyżne, Małków i Mochnate do Smorza w powiecie Stryjskim i dalej do gościńca Stryjskiego nadzwyczaj ważną komunikacyą tak z powodu odbywających się tędy znacznych transportów płodów surowych, jakoteż z powodu hardzo ożywionego ruchu w całej okolicy górskiej ku Smorzu, tej głównej targowicy na bydło, gdzie się też fabryka naczyń drewnianych i patyczków znajduje.

Z powodu tego niezwykłego ruchu droga pomieniona już z polecenia rządowego kosztem dotyczących gmin przyprowadzoną została do stanu dobrego jako droga komunikacyjna. Atoli z powodu ponawiających się często uszkodzeń tak drogi samej, jakoteż bardzo licznych, bo w liczbie 111 znajdujących się na niej mostów, jest należyte tej drogi utrzymanie nadzwyczaj trudne i dla ubogich gmin górskich zanadto uciążliwe.

Z uwagi więc na ważność drogi tej nie tylko dla powiatów, przez które przechodzi, lecz oraz jako uzupełnienie projektowanych traktów krajowych od Wisły na Ropczyce, Sędziszów i Rzeszów ku Sanokowi i Tyrawie wołoskiej, tudzież jako przecznica od kolei Łupkowskiej w Ustrzykach do kolei Stryj-Beskid droga ta w interesie handlu i przemysłu krajowego uznaną być powinna za drogę krajową.

Co się zaś tyczy proponowanej przez Wydział powiatowy drogi z Turki na Jaworę, Issaje do Podbuża, celem jej byłoby wyłącznie połączenie dwóch miejscowości Turki i Podbuża, a zatem tylko dogodność miejscowa powiatu Turczańskiego.

Gdy w dodatku Wydział powiatu Drohobyckiego żądania tego wcale nie popiera, przeto drodze tej znaczenia drogi krajowej przyznać nie można.

S. W powiecie Staromiejskim:

Wydział krajowy nie proponuje żadnej nowej drogi.

Także Wydział powiatowy Staromiejski nie przedłożył żadnego wniosku względem uznania i budowy jakiejkolwiek nowej drogi krajowej w tym powiecie.

Zważywszy też niewielką rozległość powiatu w ogóle 12 mil □ obejmującego, zapełnionego przytem górami, a przeciętego w całej niespełna 5. milowej długości od północy na południe gościńcem rządowym Karpackim i Siank-Turka-Smolnickim, zważywszy, iż gościńce te wiodą przez najważniejsze szczególnie wźródliska naftowe obfite miejscowości, jako to: Chyrów, Starąsól, Staremiasto i Łopuszankę, nakoniec zważywszy, iż gościńce te stanowić będą tak przecznicę do kolei żelaznej północnym krańcem w szerz powiatu bieżącej, jakoteż główny trakt na Turkę do granicy Węgier, wyrazić można to przekonanie, że powiat ten nie odznaczający się ani przemysłowością, ani handlem, zaopatrzony jest dostatecznie w środki komunikacyjne, że zatem nie zachodzi potrzeba budowy nowej drogi krajowej w obrębie tego powiatu.

T. W powiatach Bireckim i Przemyskim proponuje Wydział krajowy:

XXXIII. Drogę od gościńca rządowego Przemysko-Chyrowskiego w pobliżu Lackiego z Hubic na Rybotycze, Birczę, Brzuskę i Iskań do Nienadowy przy gościńcu pod Dubieckiem w powiecie Przemyskim — długości przeszło mil 5 i 3.000 sążni.

Wydział powiatowy Birecki uznaje wprawdzie ważność powyższej drogi, proponuje jednak inną prawie równoległą tylko po Birczę idącą — mianowicie z Dobromila na Kniaźpol, Kwaszeninę, Jureczkową, Trzcianiec do Kuźminy, przy drodze krajowej Sanok-Przemyskiej.

Wydział powiatowy Przemyski zaś proponuje drogę z Hermanowic do Sambora i drogę z Nienadowy na Pruchnik do Jarosławia.

Wydział krajowy przyjął tylko powyższą drogę z następujących powodów:

a) Co do powiatu Bireckiego.

Powiat Birecki przeważnie górzysty odznacza się głównie gospodarstwem lasowem, w szczególności wywozem drzewa materyałowego, wyrabianiem i sprzedażą gontów, tudzież tarcic — również istnieją tu huty szkła w Łodzinie Borownicy, Korzeniu i Ulaczu.

Ważną zarazem jest produkcya soli w żupie Lackiej.

Lacko i pobliski Dobromil, położone przy gościńcu rządowym Przemysko-Chyrowskim stanowią też główne punkta handlu i ruchu przemysłowego w tymże powiecie. Mianowicie w Dobromilu koncentruje się cały handel zbożowy, materyałów lasowych, nareszcie bydła w okolicach górskich produkowanego. — W Lacku zaś panuje wielki ruch z powodu wywozu soli, którą się tutaj prawie wszyscy do używania warzonki przyzwyczajeni mieszkańcy powiatów zachodnich zaopatrują.

W kierunku północnym, wschodnim i południowym mają Dobromil i Lacko za pomocą kolei Łupkowskiej i gościńców rządowych Przemysko-Chyrowskiego i Karpackiego — a w bliskiej przyszłości także kolei Chyrów-Sambor-Drohobycz-Stryjskiej, zapewnioną jak najdogodniejszą komunikacyę, tylko w kierunku zachodnim brak takowej w zupełności; przeto też Wydział powiatowy proponuje drogę od Dobromila na Jureczkową, Trzcianiec do Kuźminy.

Atoli droga ta jakkolwiek dla powiatu bardzo ważna, jednakże prawie wyłącznie dla użytku tegoż potrzebna nie ma znaczenia drogi krajowej i za takową uznaną być nie może, — będąc bowiem równoległą i niezbyt oddaloną od kolei Łupkowskiej w części tejże od Chyrowa do Olszanicy, służyłaby ona w obec proponowanej drogi z Tyrawy wołoskiej do kolei w Olszanicy, tylko dla wygody ludności miejscowej, podczas gdy ogólny ruch handlowy zwrócićby się musiał ku wyż wspomnianej komunikacyi.

Daleko odpowiedniejszą okazuje się uznana przez Radę powiatową droga z Dobromila na Rybotycze do Birczy i ztąd na Brzuskę, Iskań do gościńca rządowego Barwinek-Przemyskiego pod Dubieckiem, która pomimo równoległości z koleją Łupkowską i z gościńcem Barwinek Przemyskim między tymi duktami w średniej odległości do 2 mil od obu jest położoną.

Droga ta w połączeniu z proponowaną drogą z Rzeszowa na Szklary, tudzież z pomienionym gościńcem rządowym stanowiłaby ważną poprzeczną komunikacyę do kolei Karola Ludwika i Łupkowskiej, część zaś tej drogi z Birczy do Nienadowy w połączeniu z tym samym gościńcem rządowym i drogą Sanocko-Przemyską oraz z Jarosławsko-Pruchnicką z jednej, a proponowaną drogą z Tyrawy wołoskiej do Olszanicy z drugiej strony, stanowiłaby drugą najkrótszą, a również ważną przecznicę kolei Karola Ludwika i Łupkowskiej, nareszcie łączyłaby się za pośrednictwem gościńca rządowego Karpackiego z proponowaną drogą krajową z Ustrzyk na Turkę do kolei Lwów-Stryj-Beskid.

Z tych więc względów droga od Dobromila i Lackiego z Hubic do Birczy i ztąd do Nienadowy uznaną być powinna za drogę krajową.

b) Co do powiatu Przemyskiego.

Powiat ten obejmujący 17 mil □ przecięty jest wszerz i wzdłuż symetrycznie koleją żelazną Karola Ludwika i Łupkowską, oraz gościńcami rządowymi, to jest głównym Wiedeńskim, Barwinek-Przemyskim i Przemysko-Chyrowskim, jakoteż drogą krajową Sanok-Przemyską i spławnym Sanem, które to komunikacye w Przemyślu, jako w centralnym punkcie powiatu się krzyżują i wzajemnie uzupełniają.

Tym sposobem podzielony jest powiat na 5 regularnych segmentów, z których każdy dla siebie a tem samem i powiat w całości ma zupełnie dostateczne środki komunikacyjne.

Co się tyczy dróg przez Wydział proponowanych, to gdy droga Jarosławsko-Pruchnicka głównie powiatu Jarosławskiego dotyczy, a w powiecie Przemyskim tylko nieznacznej części tegoż do użytku służy — wyłuszcza się ważność i znaczenie tejże obszerniej we wniosku dotyczącym powiatu Jarosławskiego.

Proponowana zaś przez Wydział droga powiatowa Hermanowice-Samborska miała dotąd jako skrócenie gościńca rządowego z Przemyśla na Chyrów do Sambora, a szczególnie jako trakt do przegonu wołów z Samborskiego i Stryjskiego, oraz dla innych transportów do dworca w Przemyślu, niezaprzeczenie bardzo wielką ważność, w obec zapewnionej jednak budowy kolei Łupkowskiej i koncesyonowanej kolei Chyrów-Sambor-Drohobycz-Stryjskiej, drodze tej prawie równoległej z obu pomienionemi kolejami znaczenia drogi krajowej przyznać nie można, z wybudowaniem bowiem kolei z Sambora do Chyrowa i z Chyrowa do Przemyśla, droga pomieniona schodzi do rzędu dróg czysto miejscowych, ułatwiających przystęp dla najbliższej okolicy do obu kolei — co też sam Wydział powiatowy we wniosku swym przyznaje — a Wydział powiatowy Samborski również potwierdza.

Zatem droga ta za drogę krajową uznaną być nie może.

U. W powiecie Łańcuckim proponuje Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego:

XXXIV. Drogę z Łańcuta na Żołynię do Leżajska około mil 4 — i

XXXV. Drogę ze Szklar na Jawornik, Kańczugę do Przeworska — dodatkowo zaś jeszcze przedłużenie tej drogi z Przeworska na Gniewczynę-Gorzyce do Sieniawy — razem przeszło 6 mil.

Powiat Łańcucki ważnym jest pod względem handlu i przemysłu tak wewnętrznego jakoteż i zewnętrznego.

Znachodzą się tutaj liczne fabryki, jako to: fabryki skór, sukna i cukru, likierów i piwa w Łańcucie, fabryka sukna bajowego w Leżajsku, nareszcie fabryki mydła, sukna i koców w Żołyni. Nadto odznacza się powiat ten ziemia urodzajną i znacznemi lasy.

Ważność tę dla handlu, osobliwie zewnętrznego, powiększa znacznie sąsiedztwo powiatu z Królestwem polskiem. Mimo to i mimo rozległości obejmującej 18 mil kwadratowych są komunikacye tego powiatu w zupełnem zaniedbaniu.

Ani północna, ani południowa część przedzielone koleją żelazną i równoległym gościńcem rządowym wiedeńskim nie mają prócz tego żadnej drogi bitej, któraby im zapewniała niezbędną łączność z koleją żelazną.

Tylko o ile konieczna potrzeba do tego przynaglała, utorował sobie ruch handlowy dwie komunikacye, które łącząc miasteczka handlowe powiatu między sobą i z koleją żelazną, tudzież uzupełniając poprzeczne gościńce w kierunku do granicy Królestwa, przedewszystkiem za drogi krajowe uznane być winny.

Komunikacyami temi są obie przez Wydział powiatowy proponowane drogi, mianowicie: droga przecinająca wzdłuż całą północną część powiatu od Starego miasta nad Sanem przy granicy Królestwa na Leżajsk, Żołynię do Łańcuta, która się tutaj łączy z koleją żelazną i z gościńcem rządowym Wiedeńskim, a za pośrednictwem tegoż z drogami powiatowemi w Rzeszowskiem, powtóre droga wzdłuż południowej połowy powiatu wiodąca z Przeworska na Kańczugę do Jawornika w powiecie Rzeszowskim i dalej do drogi krajowej Sanok-Rzeszowskiej, z drugiej zaś strony od kolei żelaznej w Przeworsku na Gniewczynę, Gorzycę do Sieniawy po drugiej stronie Sanu, którędy bardzo ważny trakt handlowy od Jarosławia do Królestwa polskiego na Tarnogród prowadzi.

Obie pomienione drogi odpowiadałyby nie tylko w zupełności potrzebom powiatu, ale byłyby zarazem częściami głównych traktów krajowych od granicy Królestwa do granicy Węgierskiej.

W. W powiecie Jarosławskim zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego proponuje się:

XXXVI Drogę od Jarosławia prawym brzegiem Sanu na Więzownicę, Sieniawę do granicy Królestwa, gdzieby się z traktem Tarnogrodzkim łączyła, przeszło mil 4 i 2.000 sążni.

Oprócz tej drogi proponuje Wydział powiatowy jeszcze drogę Jarosławsko-Pruchnicką, subwencyonowaną od roku 1868. z funduszu krajowego i zbudowaną w długości 2 mil z Jarosławia do Pruchnika, zkąd dalej na Hucisko do Nienadowy przy gościńcu pod Dubieckiem wykończoną być ma Wydział krajowy nie przyjął tej drogi do sieci dróg krajowych z następujących powodów:

Powiat Jarosławski pod względem produkcyi, przemysłu i handlu zaliczyć należy do ważniejszych w kraju.

Skutkiem położenia swego w urodzajnej płaszczyźnie Sanu, obfituje tenże w zboże i inne ziemiopłody, północna zaś część jego, szczególnie od granicy Królestwa, ma znaczne obszary lasów. Mieszkańcy trudnią się uprawą lnu, wyrobem płótna i chowem bydła.

W Pruchnie i Węgierce istnieją piece wapienne, w Pawłowie, Radawie i Zaradawie fabryki terpentyny, w Sieniawie i Pruchniku garbarnie, obok Jarosławia fabryka spodium, w Jarosławiu zaś dwa browary i garbarnia.

Stacya kolei żelaznej w Jarosławiu stanowi główny punkt handlowy nie tylko dla Jarosławskiego, lecz także dla Cieszanowskiego, Rawskiego, Sokalskiego i Jarosławskiego, a po części nawet dla Bireckiego i Łańcuckiego powiatu.

Wyszczególnić tu wreszcie należy znakomity handel zbożem i wszelkiemi produktami, a nadewszystko drzewem, jaki się odbywa Sanem od Jarosławia i Sieniawy do Królestwa polskiego i dalej aż do Gdańska.

Atoli powyższym warunkom handlu i przemysłu nie odpowiadają w zupełności istniejące w powiecie komunikacye, to jest kolej żelazna i równoległy z tąż gościniec Wiedeński z częścią gościńca Jaworowskiego, oraz drogi krajowej Bełzec-Jarosławskiej. Mianowicie cała północna połowa tego powiatu od Jarosławia aż po granicę Królestwa wraz z częścią powiatu Łańcuckiego oddzieloną od zachodu Sanem, na którym w sześciomilowej długości dwa tylko przewozy w Sieniawie i Nielipkowicach istnieją, nie ma żadnej drogi bitej do Jarosławia, tego naturalnego punktu ciężkości dla handlu całej tej okolicy.

Z tych więc względów proponowana przez Wydział powiatowy droga od granicy Królestwa, a mianowicie od traktu Tarnogrodzkiego i przykomórku cłowego w Majdanie na Adamówkę, Sieniawę do Jarosławia zasługuje ze wszech miar na uznanie za drogę krajową, co też i Wydział powiatowy Cieszanowski i Izba handlowa popiera.

Droga ta w połączeniu z koleją żelazną w Jarosławiu stanowiłaby zarazem uzupełnienie traktu poprzecznego od granicy Węgier aż do granicy Królestwa, gdzieby się z tamtejszemi traktami łączyła.

Co się tyczy drogi Jarosławsko-Pruchnickiej, to przedewszystkiem zauważać należy, że kiedy brak kolei żelaznej do Węgier czynił każdą komunikacyę z temiż, pożądaną, stanowiła droga ta, mianowicie dla powiatów Jarosławskiego i Cieszanowskiego w połączeniu z drogą krajową Bełzec-Jarosławską z jednej, a z gościńcem rządowym pod Dubieckiem i drogą krajową Sanok-Rzeszowską z drugiej strony bardzo ważne uzupełnienie, a raczej połączenie traktu do Węgier z traktem do Królestwa w Lubelskie.

Z budową jednak kolei Łupkowskiej i Chyrowsko-Stryjskiej straciła droga ta pod względem potrzeby traktu do Węgier na pierwotnem swem znaczeniu.

Pozostaje ona tylko ważną jako uzupełnienie traktu do Królestwa od powiatów południowych wiodącego, nie jest wszakże niezbędną wobec proponowanej drogi z Dubiecka na Przeworsk, Sieniawę i w obec gościńca rządowego z Dubiecka na Przemyśl, Radymno do Jarosławia.

Gdy zaś z powodu zamierzonych fortyfikacyi w okolicy od Przemyśla do Jarosławia głównie Rządowi na budowie tej drogi zależeć powinno, i gdy fundusz krajowy już znaczną subwencyą do budowy tej drogi się przyczynił, winien w pierwszym rzędzie skarb Państwa koszta budowy tej ponosić.

Z tego też względu umieszcza się drogę tę w szereg tych dróg, które budowane, a co najmniej subwencyonowane być winne z funduszów Państwa.

X. W powiatach Cieszanowskim, Rawskim i Jaworowskim przyjęto:

XXXVII. Drogę z Oleszyc na Lubaczów, Basznię do Niemirowa około 4 mil i 1.000 sążni;

XXXVIII. drogę od Bełza w powiecie Sokalskim na Uhnów, Rawę, Niemirów, Jaworów do Sądowej Wiszn około mil 12 i 2.000 sążni; — i

XXXIX. Drogę z Uhnowa na Machnów do Lubyczy około mil 2 i 1.000 sążni.

Wydziały powiatowe Cieszanowski i Rawski proponują drogę z Oleszyc na Lubaczów, Basznię i Horyniec do Rawy, a Wydział powiatowy Cieszanowski także drogę z Cieszanowa na Dzików do Sieniawy.

Wydział krajowy uzasadnia swoje propozycye jak następuje:

a) Co do powiatu Cieszanowskiego:

Powiat ten posiadając piaszczyste i mniej urodzajne grunta, a nieco znaczniejsze lasy, dostarczając zatem mierną ilość zboża i drzewo materyałowe, małe tylko dla handlu i przemysłu wewnętrznego może mieć znaczenie. — Atoli położony w pobliżu nader obfitych ziem, to jest Bełzkiej i Lubelskiej, nabywa on tę właściwość, iż ztamtąd wszelkie transporty ziemiopłodów i wyrobów przemysłowych przeznaczone na zachód, przez jego terytoryum najbliższą drogą do kolei lub do Sanu w Jarosławiu, przechodzić muszą.

W tym też względzie położone na wschodzie powiaty Rawski i Sokalski jednogłośnie domagają się utworzenia komunikacyi najkrótszej od Sokala i Rawy do Jarosławia.

Gdy wszakże co do kierunku takiej drogi jedni przemawiają za kierunkiem z Oleszyc na Lubaczów, Basznię, Horyniec, Potylicz do Rawy, — drudzy za kierunkiem z Oleszyc na Lubaczów, Niemirów, Magierów do Żółkwi; — osobno zaś tak Wydział powiatowy Rawski i Jaworowski, jakoteż Izba handlowa konieczną potrzebę drogi z Rawy na Niemirów, Jaworów do Sądowej Wiszni wykazują i potrzeba tej ostatniej drogi jest uzasadnioną, przeto najodpowiedniejszym i do wszystkich żądań najbardziej zbliżonym okazuje się kierunek tej drogi w powiecie Cieszanowskim na Oleszyce, Lubaczów, Basznię do Niemirowa, za którym także i Wydział Cieszanowski przemawia.

Co się zaś tyczy drogi proponowanej z Cieszanowa na Dzików, Cewków do Sieniawy, potrzeba takiej drogi jako drogi krajowej nie jest niczem uzasadnioną i przez żaden inny Wydział popartą, zatem jako wyłącznie w interesie powiatu Cieszanowskiego pożądana, za drogę krajową uznaną być nie może.

b) Co do powiatu Rawskiego.

Powiat Rawski przecięty prawie w połowie gościńcem rządowym Lwowsko-Bełzeckim, zostający pod względem produkcyi i przemysłu w równych warunkach z powiatem Cieszanowskim, ważnym jest tylko z powodu odbywającego się tędy przewozu produktów i artykułów handlowych z Bełzkiego i Lubelskiego. Komunikacye powiatu tego powinny zatem być skierowane do najważniejszych punktów handlowych przy kolei żelaznej, do których przeważnie zwrócony jest prąd handlu powiatu Sokalskiego.

Takiemi punktami są w kierunku zachodnim Jarosław, a w kierunku południowym stacya kolei żelaznej w Sądowej Wiszni.

Z tych więc względów, jak już we wniosku dotyczącym powiatu Cieszanowskiego uzasadniono, w powiecie Rawskim niezbędną jest droga z Rawy do Niemirowa, a ztąd w kierunku zachodnim ku Lubaczowi, a w kierunku południowym ku Jaworowi.

Z uznania zaś konieczności tego traktu głównie ze względu na potrzebę handlowo-przemysłową ziemi Bełzkiej, wypływa samo przez się niezbędność dalszej drogi z Rawy ruskiej na Uhnów do Bełza.

Z powodów zatem wyż przytoczonych drogi z Rawy na Uhnów do Bełza i z Rawy na Niemirów ku Jaworowie i Lubaczowi uznane być powinny za drogi krajowe.

Ze względu zaś na projektowaną kolej żelazną ze Lwowa do Tomaszowa okazuje się także droga z Lubyczy do Uhnowa jako uzupełnienie drogi ze Sokala na Bełz, Uhmanów do pomienionej kolei tak dla powiatu Rawskiego jak Sokalskiego bardzo ważną i powinna być również za drogę krajową uznana.

c) Co do powiatu Jaworowskiego.

Powiat ten przy niezbyt rozległym obszarze obejmującym w dość regularnym czworoboku 15 kw. mil, przedzielony jest środkiem od zachodu ku wschodowi gościńcem rządowym Lwowsko-Radymniańskim, który go łączy z koleją żelazną w Radymnie i we Lwowie. Jeżeli powiat ten otrzyma jeszcze drogę poprzeczną również środkiem powiatu od północy na południe od Niemirowa na Jaworów do Sądowej Wiszni idącą, będzie on zaopatrzony w dostateczne środki komunikacyjne, krzyżujące się w centrum powiatu w Jaworowie i ułatwiające nie tylko przystęp do kolei żelaznej na wschód, zachód i południe, ale zarazem połączenie z sąsiedniemi powiatami i z Królestwem.

Gdy potrzeba drogi wyż proponowanej uzasadnioną już została w poglądzie na komunikacye powiatów Cieszanowskiego i Rawskiego, a droga ta ważną jest nie tylko dla powiatu, szczególnie pod względem wywozu drzewa materyałowego i budulcowego z lasów, w które ten powiat obfituje, tudzież terpentyny i mazi wyrabianej w Wierzbinach i Krakowcu, lecz oraz stanowi uzupełnienie traktu poprzecznego od granicy Królestwa w Sokalskim do kolei żelaznej w Sądowej Wiszni i ztąd dalej na południe ku gościńcom i kolejom do Węgier wiodącego — przeto należy takową tem bardziej do sieci dróg krajowych wcielić, ileże to wskazanem już jest propozycyami tyczącemi się powiatów Cieszanowskiego, Rawskiego i Sokalskiego.

V. W powiatach Sokalskim, Żółkiewskim i Grodeckim wcielono do sieci dróg:

XL. Drogę z Krystynopola na Sokal, Opulsko do Uhrynowa przy granicy Królestwa przeszło 4 mil;

XLI. Drogę z Krystynopola na Ostrów do Bełza i z Krystynopola na Korczyn, Witków do Pawłowa w powiecie Kamioneckim, razem przeszło 6 mil;

XLII. Drogę ze Żółkwi na Krechów, Dąbrowicę do gościńca w Janowie i dalej od gościńca z Jaryny na Dobrostany do Gródka, razem około mil 3 i sążni 3.000.

Propozycye te nie zgadzają się z wnioskami dotyczących Wydziałów powiatowych o tyle, iż powiat Sokalski prócz przedłużenia drogi z Krystynopola do Uhrynowa proponuje jeszcze drogę ze Sokala na Zawiśnię do Bełza i drogę ze Sokala na Horbków, Tartaków i Byszów do Stojanowa; powiat Żółkiewski drogę z Żółkwi na Krechów, Wiszenkę do Szkła i drogę z Kulikowa na Kamionkę strumiłową do Stojanowa; a powiat Gródecki drogę z Jaryny na Dobrostany, Gródek do Czerlan i ztąd do drogi krajowej Zimnowoda-Hoszańskiej.

Wydział krajowy w swych propozycyach miał następujące względy na oku:

a) Co do powiatu Sokalskiego.

Powiat ten obejmujący ziemię nadzwyczaj urodzajną i znaczne obszary lasów, posiadający młyn parowy w Opólsku, 4 browary piwne i 11 gorzelń, mając po środku spławną rzekę Bug i graniczące z częścią Królestwa nadzwyczaj obfitą w ziemiopłody, jak Hrubieszowskie i w ogóle Wołyń, stanowi pod względem ekonomicznym, handlowym i przemysłowym jedną z najważniejszych części kraju, której połączenie z innemi częściami za pomocą dróg bitych jest kwestyą żywotną tak dla powiatu samego, jak i dla kraju. Atoli właśnie pod tym względem należą powiat Sokalski z powiatem Kamioneckim i przyległemi częściami powiatów Rawskiego, Żółkiewskiego i Brodzkiego do tej opuszczonej części kraju, w której na przestrzeni 90 mil kw. od gościńca Lwowsko-Bełzeckiego i od kolei Brodzkiej po granicę Królestwa, faktycznie jest tylko 3 mil drogi bitej z Żółkwi do Mostów.

A jednakże, jak Wydział powiatowy datami statystycznemi we wniosku swym i dawniejszych petycyach wykazał, tudzież Izby handlowe Lwowska i Brodzka poświadczają, jest nie tylko ruch handlowy i przemysłowy w powiecie tym przy dzisiejszym zupełnym braku dróg bitych znakomity, ale i stosunki handlowe na zachód ku Jarosławiu i na południe ku Drohobyczowi są, jak to we wnioskach dotyczących powiatów wykazano, bardzo rozległe. O ileż silniej wzmogą się takowe z urządzeniem odpowiednich środkówkomuni kacyjnych.

Przytem należy mieć także na względzie handel przewozowy, odbywający się tędy tak z Węgier do Królestwa, jakoteż odwrotnie.

W uwzględnieniu tych stosunków udowodnioną już została we wnioskach odnoszących się do innych powiatów potrzeba komunikacyi od drogi krajowej Jarosław Bełzeckiej z Oleszyc na Lubaczów, Niemirów, Rawę, Uhnów, Bełz do Sokala, przytoczone zaś powyżej warunki rozwoju handlowego i przemysłowego w powiecie Sokalskim, dopełniają tylko dowód co do potrzeby rzeczonej drogi w tymże powiecie. Co się jednak tyczy kierunku drogi tej w części z Bełza do Sokala, to gdy w skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 7. Października 1869. (12. posiedzenie 3. sesyi 2. peryodu) wytoczony na posiedzeniu sejmowem spór w tym względzie, rozstrzygnięty został przyjęciem kierunku z Mostów na Krystynopol, proponowany zaś przeciwny kierunek tej drogi z Mostów na Bełz do Sokala upadł, zatem tem samem wskazany jest także kierunek drogi z Bełza do Sokala na Krystynopol jako krótszy i mniej kosztowny.

Jeżeli zaś w skutek uchwały sejmowej droga z Mostów do Sokala na Krystynopol poprowadzoną być musi, toć wykazane wyżej stosunki z sąsiedniem Królestwem przemawiają za koniecznością przedłużenia tej drogi ze Sokala do granicy na Uhrynów, gdzie się znajduje komora. O potrzebie tego przedłużenia orzekła już komisya sejmowa przy sprawozdaniu o drodze do Sokala, a gdy i Wydział powiatowy przedłużenie to proponuje, przeto winna być droga z Krystynopola na Sokal do Uhrynowa również za drogę krajową uznana.

Co się tyczy projektowanej przez Wydział powiatowy drogi ze Sokala na Tartaków, Perespę, Byszów do Stojanowa, to w zasadzie potrzeba drogi ze Sokala ku wschodnio-południowej stronie zaprzeczyć się nie da, zwłaszcza, iż tak Izba handlowa Brodzka, jakoteż Wydziały powiatowe w Brodach, Kamionce i Sokalu tej drogi się domagają, wskazany jednak przez Wydział powiatowy Sokalski kierunek tej drogi na Tartaków nie odpowiada rzeczywistym interesom tychże powiatów.

Interes powiatu Sokalskiego wymaga najkrótszej drogi ze Sokala do kolei Złoczowskiej, mianowicie dla wywozu drzewa na Podole, interes zaś powiatów Kamioneckiego i Brodzkiego wymaga komunikacyi do spławnego Bugu, oraz do gościńca Warszawskiego na Bełzec.

Wspólnym tym interesom odpowiadałaby najzupełniej droga od punktu stycznego drogi Bełzkiej i Sokalskiej w Krystynopolu, wiodąca na Korczyn do Witkowa, a ztąd do Chołojowa, to jest do dróg w powiecie Kamioneckim proponowanych.

Ta więc droga powinna być za drogę krajową uznana.

b) Co do powiatu Żółkiewskiego.

Powiat Żółkiewski ważny z powodu swej urodzajności i rozległych lasów, tudzież znacznych pokładów węgla w okolicy Glińska, Skwarzawy, Mokrotyna i innych miejsc — odznacza się głównie ruchem, jaki się tędy odbywa w transportach tak z północy do Lwowa i dalej na południe, jakoteż odwrotnie z południa do Królestwa.

Powiat ten ma wprawdzie najważniejszy gościniec ze Lwowa na Żółkiew do Królestwa, oraz budującą się drogę krajową ze Żółkwi na Mosty w kierunku ku Sokalowi, lecz drogi te nie wystarczają dla stosunków ekonomiczno-przemysłowych tego powiatu.

Z północnej części jego odhywa się również jak z powiatu Sokalskiego wywóz płodów ziemnych ku zachodowi, już to do kolei, już też do Sanu, a w tym kierunku właśnie brak zupełny drogi odpodwiedniej, a mianowicie takiej, którąby łączyła powiat ten z gościńcem Jaworowskim.

Taką drogę proponuje Wydział powiatowy ze Żółkwi na Glińsko, gdzie jest fabryka naczyń fajansowych, i dalej na Krechów do Wiszeńki w powiecie Jaworowskim, a ztąd do Szkła przy gościńcu Jaworowskim.

Gdy zarazem dla powiatu Grodeckiego i dla powiatów położonych od tegoż na południe pożądaną jest komunikacya w kierunku na Żółkiew ku Sokalowi, jak to we wniosku dotyczącym powiatu Gródeckiego się wykazuje, i proponowana tamże droga od Żółkwi na Glińsko, Krechów, Dąbrowicę do gościńca Jaworowskiego w Janowie tak interesom powiatu Żółkiewskiego jak Gródeckiego bezpośrednio, a pośrednio i interesom dalszych powiatów, zwłaszcza ze względu na przyszłą kolej Lwowsko-Tomaszowską w zupełności odpowiada, przeto droga ta powinna być za drogę krajową uznaną.

Co się wreszcie tyczy drogi proponowanej z Kulikowa na Kamionkę strumiłową do Stojanowa potrzebę i kierunek tejże wykazuie się we wnioskach odnoszących się do powiatu Lwowskiego i Kamionickiego.

c) Co do powiatu Gródeckiego.

Powiat ten zawdzięcza położeniu swemu w pobliżu Lwowa, zkąd w równych kierunkach gościńce się rozchodzą, prócz kolei żelaznej trzy gościńce, to jest Lwów-Jaworowski, główny Wiedeński i drogę krajową Zimnowoda-Hoszańską, przecinające go równolegle od wschodu na zachód tak, iż od północy ku południowi każda część powiatu zaopatrzona jest wzdłuż gościńcem, podczas kiedy samym środkiem powiatu przechodzi kolej.

Atoli pod względem wewnętrznej komunikacyi i pod względem związku tak rzeczonych gościńców między sobą, jakoteż z koleją żelazną, brak jest zupełny komunikacyi w tymże powiecie.

Brak ten drogi poprzecznej jest dotkliwym nie tylko dla samego powiatu, lecz i dla odleglejszych ku temu powiatowi ciążących okolic z powodu, iż wszelkie transporty do stacyi kolei żelaznej w Grdóku nadzwyczaj są utrudnione, często nawet niemożliwe, i że północna część powiatu w okolicy Janowa bogata w rozległe lasy, zaopatruje przeważnie także przyległe powiaty w drzewo opałowe i materyałowe.

Komunikacya taka ułatwiałaby nie tylko liczne transporty do kolei w Gródku od północy z powiatów Rawskiego, Sokalskiego i Żółkiewskiego, z południa z Rudeckiego, Drohobyckiego, Samborskiego, Stryjskiego i Żydaczowskiego, lecz umożliwiłaby także wzajemną wymianę produktów między temiż powiatami, mianowicie zboża, soli, nafty i żelaza.

Nareszcie komunikacya taka, którejby najodpowiedniej nadać należało kierunek z Gródka na Janów do Żółkwi łączyłaby trakt od granicy węgierskiej na Sambor i Rudki do Gródka wiodący z traktem od Sokala do Żółkwi, tak równie projektowaną kolej żelazną Lwowsko-Tomaszowską z koleją Karola-Ludwika.

Pominąć nie można też konieczną potrzebę tej drogi dla powiatu Żółkiewskiego w celu połączenia go z Jarosławiem, jak to w odnośnym wniosku wykazano.

Z tych więc względów winna być przedewszystkiem proponowana przez Wydział powiatowy droga z Gródka na Dobrostany do gościńca rządowego w Jarynie uznana za drogę krajową, a jako przedłużenie tejże w dalszym biegu droga od gościńca z Janowa na Łozinę, Dąbrowicę w powiecie Janowskim, w Żółkiewskim na Krechów, Glińsko o Żółkwi.

Z. W powiatach Mościskim, Rudeńskim, Samborskim i Drohobyckim proponuje się:

XLIII. drogę ze Sądowej Wiszni na Nikłowice, Woszczańce do gościńca rządowego Samborsko-Gródeckiego koło Rudek, i dalej od tegoż gościńca z Koniuszek siemianowskich na Hordynię do gościńca rządowego Karpackiego w Oziminie, razem około mil 4 i 3000 sążni;

XLIV. drogę z Rudek na Komarno i Drohowyże do Mikołajowa przeszło mil 5;

XLV. drogę ze Sambora na Uherce, Podbuż, Kropiwnik, Dołhe i Korczyn do gościńca Stryjsko-Węgierskiego w Synowudzku przeszło mil 9;

XLVI. drogę z Kropiwnik na Borysław, Drohobycz, Wróblowice, Kołodruby ku Drohowyżowi około mil 7 3000 sążni.

Propozycye powyższe różnią się od wniosków Wydziałów powiatowych o tyle, iż Wydział powiatowy Mościski proponuje także drogę od kolei żelaznej w Hodyniach na Mościska, Krukienice do Sambora, a Wydział powiatowy Rudeński oprócz drogi z Rudek na Komarno do Mikołajowa, także drogę z Komarna do Gródka.

Następnie Wydział powiatowy Samborski proponuje drogę ze Sambora na Więckowice do Mościsk, drogę ze Sambora na Felsztyn do Chyrowa i nieoznaczoną drogę z Chyrowa do Mościsk lub do Sądowej Wiszni. Nareszcie Wydział powiatowy Drohobycki nie proponuje we wniosku swym drogi z Kropiwnik do Drohobycza, drogę zaś z Drohobycza na Kołodruby, proponuje w dalszym kierunku z Kołodrub na Komarno, Szczerzec, Nawaryę do Lwowa.

Propozycye swoje uzasadnia Wydział krajowy jak następuje:

a) Co do powiatu Mościskiego.

Powiat Mościski odznacza się pod względem własnej produkcyi i przemysłu obfitością zboża i lasów, tudzie istniejącemi tu fabrykami wyprawy skór w Mościskach, Sądowej Wiszni, Husakowie i Krukienicach, fabryką likierów w Bolanowicach, wyrobem sztucznego nawozu i parkietów w Krukienicach; pod względem zaś ruchu handlowego nadzwyczaj licznemi transportami wszelkich produktów do kolei w Mościskach i Sądowej Wiszni.

W powiecie tym prócz kolei i równoległego z nią gościńca Wiedeńskiego nie ma wszakże żadnych innych środków komunikacyjnych, główny zaś ruch odbywa się dotąd zwykłemi drogami gminnemi — z powiatu Samborskiego drogą od gościńca rządowego w Samborze na Więckowice, Krukienice, Pnikut, Buchowice do dworca kolei w Hodyniach — a z powiatu Rudeńskiego od gościńca rządowego Samborsko-Gródeckiego na Woszczańce, Orchowice, Nikłowice do Sądowej Wiszni.

Atoli zauważać należy, iż trakt z Sambora do Mościsk ważny dziś dla powiatów Samborskiego, Drohobyckiego, Staromiejskiego, Turczańskiego głównie dla znacznych transportów towarów przeznaczonych do dalszej spedycyi koleją żelazną na zachód lub wschód, z wybudowaniem kolei żelaznej Przemysko-Łupkowskiej i Chyrów–Sambor-Drohobycz-Stryjskiej stracić musi na swej ważności i zejdzie do rzędu dróg miejscowych, ułatwiających dojazd do dworców w Mościskach i Samborze, gdyż wszelkie transporty z południa na kolej przeznaczone zabsorbuje niezawodnie kolej Chyrowska i Łupkowska.

Przeciwnie droga z Sambora i Drohobycza do Sądowej Wiszni, którą dziś wielkie transporty wołów do kolei i główny dowóz soli i nafty dla powiatów Mościskiego, Gródeckiego, Jaworowskiego, Cieszanowskiego, Rawskiego i

Sokalskiego przechodzą, z wybudowaniem kolei żelaznej Łupkowskiej i Chyrowskiej nie tylko że na dzisiejszem znaczeniu swem nie straci, lecz owszem ruch na drodze tej najkrótszej dla powiatów północnych do kolei Chyrowskiej jeszcze bardziej się wzmoże.

Z tych więc względów droga z Mościsk do Sambora, z uwagi na zmniejszenie znaczenia w bliskiej już przyszłości, kwalifikuje się bardziej na drogę powiatową, podczas gdy droga z Sądowej Wiszni na Nikłowice, Orchowice, Woszczańce ku Rudkom na uznanie za drogę krajową zasługuje.

b) Co do powiatu Rudeńskiego.

Powiat ten pod względem ekonomiczno-przemysłowym ważny z powodu żyznej swej gleby i znacznej produkcyi tak zboża, jakoteż i wyrobów tkackich, staje się ważniejszym dla ruchu handlu krajowego z powodu znacznego przewozu zboża, tarcic i gąt, żelaza i wódki, tudzież soli i nafty, który się tędy z Drohobyckiego tak do kolei żelaznej w Sądowej Wiszni, jakoteż ku powiatom północnym odbywa.

Z uwagi, iż kolej Karola-Ludwika i projektowane koleje Lwowsko Stryjska i Naddniestrzańska powiat ten od północy, wschodu i południa okrążają i dopiero przy odpowiedniem połączeniu z komunikacyami powiatu zapewnić mu mogą pożytek i korzyści bezpośrednie, koniecznem jest dla odbywającego się tędy ruchu ogólnego zaopatrzyć powiat ten w komunikacye, które wpadając w główne trakty krajowe, stanowiłyby oraz dla powiatu niezbędne dojazdy do kolei żelaznych.

Najważniejszą z takich komunikacyi jest droga projektowana od Sądowej Wiszni na Woszczańce do Rudek i z Koniuszek siemianowskich na Hordynię, Dublany do Oziminy ku Drohobyczowi.

Uznanie tej ostatniej drogi leży nietylko w interesie powiatów Rudeńskiego, Mościskiego oraz Samborskiego i Drohobyckiego, lecz droga ta w połączeniu z projektowanemi drogami krajowemi od Sokala na Bełz. Uhnow, Rawę do Niemirowa i od Cieszanowa na Niemirów, Jaworów, Sądową Wisznię, a dalej z gościńcem Karpackim i Stryjsko-Węgierskim stanowić będzie główny trakt poprzeczny krajowy od granicy Królestwa do granicy Węgier — wiążący się z trzema kolejami i najgłówniejszemi gościńcami w kraju.

Również ważną i nie tylko dla powiatu Rudeńskiego, lecz także dla przyległych powiatów żywotną potrzebą jest proponowana przez Wydział powiatowy droga z Rudek na Komarno do Mikołajowa i w przedłużeniu z Rozwadowa na Rozdół, Brzozdowce do Borynicz.

Droga ta jest również jak poprzednia w części swej od Sądowej Wiszni do Rudek uzupełnieniem wyż pomienionego głównego traktu krajowego i zarazem przecznicą raz do kolei Karola-Ludwika dla transportu od wschodu i z południa, powtóre do projektowanej kolei Lwowsko-Stryjskiej dla transportu z północy i od zachodu.

Gdy przytem droga ta przecinając w całej długości powiat, w którym brak komunikacyi mocno czuć się daje i dotykając znaczniejsze miejscowości, jak Rudki, Komarno i inne, przyczynić by się musiała do podniesienia ruchu handlowego w ogóle, przeto powinna być za drogę krajową uznaną.

Proponowanej zaś przez Wydział powiatowy drodze z Komarna do Gródka znaczenia drogi krajowej przyznać nie można. Głównym bowiem celem tej drogi jest połączenie powiatu z koleją żelazną w Gródku, który to cel osiągniętym będzie częściowo przez wybudowanie powyż projektowanej komunikacyi, częściowo zaś przez wykończenie gościńca rządowego ze Sambora w projektowanym pierwotnie kierunku na Hoszany do Gródka wiodącego.

Gdy zaś wykończenie budowy tego gościńca zbudowanego tylko do Hoszan jest obowiązkiem Rządu, zatem Wydział krajowy odniósł się już w tym względzie do c. k. Namiestnictwa i tuszy sobie, iż wykończenie tej drogi kosztem Skarbu państwa wkrótce nastąpi.

c) Co do powiatu Samborskiego.

Powiat Samborski odznacza się znaczną produkcyą zboża w nisko położonych swych częściach, w górzystych zaś obfitością drzewa tak opałowego jak materyałowego i chowem bydła. Bardziej zaś ważnym jest powiat ten z powodu ruchu handlowego odbywającego się tędy ku kolei żelaznej w kierunku Przemyśla, Mościsk i Sądowej Wiszni.

Pod tym względem przyznać potrzeba, iż istniejące tu komunikacye, a mianowicie gościniec rządowy Karpacki i Sambor-Gródecki, nie odpowiadają w zupełności potrzebom rzeczywistego ruchu. Najbardziej zaś uczęszczane drogi ze Sambora na Czyżki do Przemyśla i ze Sambora na Więckowice do Mościsk są tylko zwykłemi drogami gminnemi i znajdują się w najgorszym stanie O budowę tych dróg upomina się właśnie tak Wydział powiatowy Samborski, jako też Mościski i Przemyski.

Atoli obie te drogi będą dla ruchu ogólnego mieć ważność dzisiejszą tylko do czasu wybudowania kolei Łupkowskiej z Przemyśla po Chyrów i Naddniestrzańskiej z Chyrowa do Sambora, z wejściem zaś w ruch obu tych kolei będą one służyć mieszkańcom pobliskich powiatów tylko jako drogi dojazdowe do dworców kolei żelaznych, co też i interesowane Wydziały powiatowe same przyznają.

Z tych więc powodów ani droga ze Sambora na Czyżki do Hermanowic, ani ze Sambora na Więckowice do Mościsk, nie mogą być za drogi krajowe uznane. Tem mniej zaś może być za taką uznana proponowana przez Wydział powiatowy droga ze Sambora na Dąbrówkę, Felsztyn do Chyrowa, gdyż droga ta dziś tylko jako skrócenie gościńca ze Sambora na Staraśól do Chyrowa i głównie dla wyminięcia gór używana, z wybudowaniem kolei z Chyrowa do Sambora jako równoległa i obok tejże kolei bieżąca stanie się zupełnie zbyteczną.

Również i co do żądania Wydziału powiatowego względem założenia drogi poprzecznej od kolei Łupkowskiej i Dniestrzańskiej do kolei Karola-Ludwika z Chyrowa do Mościsk lub do Sądowej Wiszni zauważać należy, iż drodze tej więcej dla samego powiatu Samborskiego potrzebnej, znaczenia ogólno krajowego przyznać by nie można. W tym względzie nierównie większą wagę przypisać należy drodze proponowanej we wniosku dotyczącym powiatu Mościskiego, a pożądanej także przez powiat Rudeński, ze Sądowej Wiszni na Nikłowice, Woszczańce do gościńca rządowego Sambor-Gródeckiego w powiecie Rudeńskim, która to droga nietylko jako przecznica obie powyższe koleje łączyłaby w punktach Sądowa Wisznia-Sambor, lecz także w przedłużeniu od pomienionego gościńca rządowego w Koniuszkach siemianowskich na Hordynie, Dublany, Oziminę do gościńca rządowego Karpackiego pod Oziminą stanowiłaby uzupełnienie poprzecznego traktu krajowego od granicy Królestwa w Cieszanowskim, Rawskim i Sokalskim, przez powiat Jaworowski, Mościski, Rudeński, Samborski i Drohobycki do granicy Węgierskiej.

Proponowane przedłużenie tej drogi w powiecie Samborskim właśnie od Koniuszek do Oziminy stanowi obecnie nietylko bardzo uczęszczany trakt dla transportów soli i nafty z Drohobyckiego ku powiatom północnym, tudzież przegonu wołów i dowozu zboża, wódki i innych płodów surowych do kolei w Sądowej Wiszni, lecz służy także w czasie wydarzających się tu częstych wylewów Strwiąża i Dniestru jako jedyna komunikacya między Lwowem a Samborem i Drohobyczem.

Z tych to powodów winna być część drogi w powiecie Samborskim z Koniuszek siemianowskich na Horodynie do gościńca rządowego w Oziminie uznaną za drogę krajową.

Co się nareszcie tyczy drogi ze Sambora na Uherce zapłatyńskie, Olszanik, Czerchawę, Podmanastyrek do Podbuża w powiecie Drohobyckim, droga ta już dziś dla znacznych transportów soli, nafty, drzewa i zboża z Drohobyckiego i Stryjskiego jest nadzwyczaj ważną i nabierze z wybudowaniem kolei do Sambora tem większego znaczenia, zwłaszcza, jeżeli w dalszym ciągu z Podbuża przedłużoną będzie do gościńca rządowego Klimiec-Stryjskiego. Dotknąć musimy i tej okoliczności, iż w Podbużu, obecnie własności banku lasowego, zawiązanego w celu eksportu produktów leśnych, bank ten urządził tartaki parowe, przez co wzmoże się wywóz drzewa budulcowego z lasów Podbuża i okolicznych.

Z tych zatem względów droga ta uznaną być powinna za drogę krajową.

d) Co do powiatu Drohobyckiego.

Powiat Drohobycki najważniejszy w kraju pod względem żup solnych w Drohobyczu i Stebniku, tudzież słynnych zdrojowisk w Truskawcu, a nadewszystko pod względem ogromnej exploatacyi nafty i wosku ziemnego w kopalniach Borysławskich, oraz w Hubiczach, Popielach, Tustanowicach, Modryczu, Mraźnicy. Schodnicy, Jasienicy solnej, Nahujowicach, Uniatyczach, Truskawcu, Raniowicach Orowie, Wolance, Drohobyczu i Rychcicach, zapełniony fabrykami i dystelarniami nafty i parafiny, przedstawia nadzwyczajny ruch handlowy i przemysłowy Dla ułatwienia wywozu tych płodów oraz ciągłego dowozu potrzebnych dla napływającej tu ludności produktów i artykułów wymaga on jak najliczniejszych komunikacyi.

Kolej żelazna Naddniestrzańska od Sambora na Drohobycz do Stryja i z Drohobycza do Borysławia zaradzi wprawdzie głównym potrzebom, otworzy ona bowiem komunikacye na zachód i wschód, a za pośrednictwem kolei Lwów-Stryj-Beskid także ze Lwowem i Węgrami, atoli dla interesów tak wielkich rozmiarów, komunikacye te nie są jeszcze w zupełności dostateczne i w celu nadania tymże wolnego prądu i ułatwienia rozwoju okazuje się bardzo ważną proponowana przez Wydział powiatowy droga z Drohobycza na Rychcice, Wróblowice do Kołodrub w powiecie Rudeńskim, a ztąd na Drohowyże do gościńca rządowego i kolei żelaznej Lwów-Stryjskiej.

Celem drogi tej byłoby ułatwienie transportów soli i nafty do powiatów północnych, mianowicie Sokalskiego, Żółkiewskiego, Gródeckiego i innych, które to transporta zwykle na osi się odbywają.

Proponowany przez Wydział powiatowy kierunek z Kołodrub na Komarno, Lubień do Gródka, nietylko że wobec projektowanej drogi krajowej z Drohobycza na Dublany do Sądowej Wiszni jest niewłaściwy, lecz nie był też przez Wydział powiatowy Rudeński i Gródecki poparty. — Alternatywa zaś na Szczerzec, Nawaryę do Lwowa nie zasługuje na uwzględnienie wobec równoległego i pobliskiego gościńca rządowego Lwowsko-Stryjskiego i budować się mającej kolei żelaznej.

Jako uzupełnienie drogi zaś, proponowanej po stronie południowej Drohobycza równie ważną jest droga z Borysławia na Mraźnicę, Schodnicę do Kropiwnika, jako przecznica do projektowanej tędy drogi krajowej ze Sambora na Podbuż, Kropiwnik, Dołhe, Korczyn do stacyi kolei żelaznej Stryj-Węgierskiej w Synowudzku.

Ważność tej drogi uznał już Rząd podnosząc ją do rzędu dróg powiatowych; potrzeba zaś drogi od Sambora, na Podbuż, Kropiwnik, Korczyn ku Skolemu wskazana jest koniecznością otwarcia tym w naftę, sól i drzewo obfitującym okolicom nowej komunikacyi z Węgrami i była już dostatecznie udowodnioną we wniosku odnoszącym się do powiatu Samborskiego.

Z tych przeto powodów drogi z Drohobycza na Kołodruby do Mikołajowa i z Drohobycza na Borysław do Kropiwnika — tudzież od Sambora na Podbuż, Kropiwnik, Dołhe, Korczyn do Synowudzka powinny być za drogi krajowe uznane.

A[2] W powiatach Lwowskim, Kamioneckim i Przemyślańskim proponuje się:

XLVII. Drogę ze Zboisk od gościńca Żółkiewskiego pode Lwowem na Malechów, Zapytów, Kukizów, Kłodno, Kamionkę strumiłową, Chołojów, Radziechów do Stojanowa przy granicy Królestwa około mil 10 i 3000 sążni;

XLVIII. drogę z Chołojowa na Nieznaną, Grabową, Busk, Krasne, Bałuczyn, Gliniany do gościńca rządowego koło Podhajczyk około mil 7 i 2000 sążni.

Propozycye powyższe różnią się od wniosków Wydziałów powiatowych w tem, iż Wydział powiatowy Lwowski oprócz drogi ze Zboisk do Kamionki strumiłowej proponuje także drogę od Gródka na Lubień, Szczerzec do Wybranówki i drogę z Barszczowic do Starego Sioła; Wydział powiatowy Kamionecki drogę ze Stojanowa na Kamionkę do Kulikowa i oprócz drogi z Chołojowa do Krasnego drogę z Chołojowa w kierunku na Witków, Rozdziałów i Poturzycę do Sokala; — nareszcie Wydział powiatowy Przemyślański drogę z Podhajczyk na Kurowice, Laszki królewskie do stacyi kolei w Zadwórzu i drogę z Przemyślan na Wypyski, Ciemierzyńce do Pomorzan i z Przemyślan na Świrz do Bóbrki.

Wydział krajowy uzasadnia propozycye swoje jak następuje:

a) Co do powiatu Lwowskiego.

W skutek skoncentrowania wszystkich gościńców głównych i kolei żelaznych we Lwowie jako stolicy kraju zaopatrzony jest powiat Lwowski prawie we wszystkich kierunkach w odpowiednie komunikacye. Mianowicie schodzą się tu koleje Karola-Ludwika, Czerniowiecka i Tarnopolska; wkrótce zaś budowaną będzie kolej żelazna do Stryja, Niemniej koncentrują się tutaj gościńce rządowe: główny Wiedeński, Lwów-Jaworów-Radymno, Żółkiewski, Brodzki i Stryjski; nakoniec drogi krajowe Lwowsko-Rohatyńska i Zimnowoda-Hoszańska.

Mając wszystkie te komunikacye na względzie uderzającym jest brak gościńca w kierunku na Kamionkę strumiłową.

Potrzebę tej drogi podnosi też Wydział powiatowy i takowa znajduje uznanie, tak ze strony Wydziałów powiatowych Żółkiewskiego i Kamioneckiogo, jakoteż ze strony Izby handlowej, a to nie tylko ze względu na Kamionkę strumiłową, która sama przez się ważnym jest punktem handlu i przemysłu, lecz oraz ze względu na tę ważniejszą jeszcze okoliczność, iż się tędy odbywa wszelka komunikacya z Wołyniem, graniczącym z powiatami Kamioneckim i Sokalskim.

Już we wniosku dotyczącym dróg powiatu Sokalskiego wykazano ważność tej komunikacyi z przyległym Wołyniem, lecz nierównie większej doniosłości jest komunikacya ta dla powiatu Kamioneckiego i Lwowskiego, a raczej dla samego miasta Lwowa.

Jak to Wydział powiatowy Kamionecki w swej petycyi do Wydziału krajowego z r. 1868 gruntownie datami statystycznemi wykazał, odbywa się między Galicyą a Wołyniem na Stojanów wielki ruch handlowy, który pod względem ekonomicznym nadzwyczajne krajowi przynosi korzyści.

Mianowicie wzmaga się tędy rok rocznie wywóz parafiny, tłuszczów, kamfiny, drzewa materyałowego, węgli drzewnych, gipsu, soli, wód mineralnych, bawełny surowej, wyrobów lnianych, papieru i wyrobów drzewnych, tudzież żelaznych, a niemniej znaczny jest dowóz z Wołynia płodów rolniczych do kraju.

Główny prąd całego ruchu powyż wskazanego idzie od Stojanowa na Radziechów, Chołojów, Kamionkę strumiłową do Lwowa; lecz nie ogranicza się on tylko na handlu zagranicznym, owszem powiat Kamionecki przesyła wprost do Lwowa znaczną część produktów swoich, mianowicie zboża, wódki, chmielu.

Pominąć nareszcie nie można znajdującą się na tym trakcie znaczną ilość gorzelń, przedewszystkiem zaś młyn parowy w Kamionce strumiłowej, nareszcie młyn amerykański i gorzelnia w Kłodzieńku i Żółtańcach.

Z tych więc względów droga powyższa powinna być za drogę krajową uznana.

Zachodzi tylko różnica w propozycyach co do kierunku tej drogi w części od Kamionki strumiłowej do Lwowa. Wydział powiatowy Kamionecki w porozumieniu z Wydziałem powiatowym Żółkiewskim proponują kierunek z Kamionki strumiłowej na Batiatycze, Dzibułki do gościńca Lwowsko Żółkiewskiego w Kulikowie, a Izba handlowa bez ściślejszego określenia mówi o kierunku z Kamionki na Kulików, wreszcie mieszkańcy Kłodna, Kłodzieńka i Żółtaniec w osobnej petycyi domagają się poprowadzenia drogi z Kamionki na Kłodzieńko, Żółtańce do Kulikowa.

Wydział powiatowy Lwowski przeciwnie proponuje drogę ze Lwowa na Malechow, Żydatycze, Podliski, Zapytów, Kukizów, Ceperów i Jakimów do Kamionki.

Najprostszym i dla miasta Lwowa najdogodniejszym, a zarazem pod względem ułatwienia przystępu do kolei Lwów-Złoczowskiej najodpowiedniejszym jest kierunek ze Lwowa na Malechów, Żydatycze, Zapytów, Kukizów, Kłodno,

Czestynie do Kamionki — którędy też w rzeczywistości pomimo zupełnie zaniedbanych dróg gminnych najżywszy ruch się odbywa. Kierunek ten zasługuje zatem przedewszystkiem na uwzględnienie.

Proponowanej przez Wydział powiatowy drodze z Gródka na Lubień, Szczerzec do Wybranówki, stacyi kolei żelaznej Czerniowieckiej, nie można znaczenia drogi krajowej przyznać, a to tem mniej, jeżeli zważymy, że już we wniosku dotyczącym powiatu Rudeckiego proponowany jest trakt z Rudek na Komarno, Mikołajów do stacyi kolei w Chodorowie, obok któregoby w małej odległości droga wyż wskazana równolegle się ciągnęła.

Droga proponowana z Barszczowic na Gaje do Starego Sioła dla połączenia kolei żelaznej Lwowsko-Tarnopolskiej z koleją Czerniowiecką, ma również cechę drogi czysto miejscowej, pożądanej w interesie przyległych gmin dla dogodnego dojazdu do kolei; nie może więc z tego powodu być do sieci dróg krajowych wliczoną.

b) Co do powiatu Kamioneckiego.

Powiat ten obfity w zboże i rozległe lasy, posiadający w Kamionce strumiłowej młyn i tartak parowy oraz liczne gorzelnie, nie tylko ważnym jest pod względem ekonomicznym i przemysłowym, ale głównie z powodu odbywającego się tędy ruchu handlowego między Galicyą a Wołyniem na Stojanów.

Wszakże korzystne te warunki rozwoju handlowego i przemysłowego największych doznają przeszkód z powodu zupełnego braku dróg bitych w tym powiecie, podobnie jak i w sąsiednim powiecie Sokalskim. Najbardziej zaś dotkliwym jest brak drogi ze Lwowa na Kamionkę strumiłową do Stojanowa.

Ważność tej drogi uzasadnioną już została w poglądzie na komunikacye powiatu Lwowskiego.

Również proponowano we wniosku dotyczącym powiatu Sokalskiego drogę z Krystynopola na Korczyn, Witków do Chołojowa, która to propozycya także do powiatu Kamioneckiego się odnosi. Jako uzupełnienie tej drogi w kierunku do kolei żelaznej Lwowsko-Tarnopolskiej, proponuje nareszcie Wydział powiatowy Kamionecki drogę z Chołojowa na Nieznanów, Połoniczną, Grabową i Busk do stacyi kolei żelaznej w Krasnem.

Ponieważ głównym powyższego traktu celem jest połączenie powiatów Sokalskiego i Komioneckiego z koleją żelazną Tarnopolską a pośrednio z Podolem, szczególnie dla ułatwienia dowozu drzewa, którego tu brak wielki, — a proponowana droga temu celowi w zupełności odpowiada, przeto powinna być takowa tem bardziej za drogę krajową uznana, ileże stanowi ona uzupełnienie głównego traktu poprzecznego od granicy Królestwa na Sokal i Krystynopol do kolei Tarnopolskiej, z którą wiążą się znów trakty z południowych powiatów to od granicy węgierskiej, to z Bukowiny i Podola rosyjskiego bieżące.

c) Co do powiatu Przemyślańskiego.

Jak z jednej strony nie da się zaprzeczyć, iż powiat Przemyślański pod względem ekonomicznym i przemysłowo-handlowym jest nadzwyczaj ważny, posiada on bowiem prócz dostatku zboża, obszerne lasy i znaczne przedsiębiorstwa, jako to: gorzelnie większych rozmiarów w Dunajowie, Ciemierzyńcach, Dusanowic, Łahodowie, Przemyślanach, Ostałowicach, Pletenicach i t. d.; węglarki w Dunajowie i Ciemierzyńcach; hutę szklanną w Ciemierzyńcach; hamarnię w Dunajowie; młyny wodne w Dunajowie, Ciemierzyńcach, Wypyskach; nakoniec w Przemyślanach, garbarnię, tak z drugiej strony przyznać trzeba, iż istniejące tu komunikacye odpowiadają prawie zupełnie powyższym stosunkom. Przecięty wzdłuż prawie środkiem rządowym gościńcem Podhajczyki-Brzeżańskim łącznie z Bursztyńskim, w szerz zaś dwoma gościńcami Brodzkim w północnej i Brzeżańskim w południowej połowie, tudzież koleją żelazną na północy, zapewnioną ma powiat ten komunikacyę na wschód, zachód i południe tak, że jego ruch handlowy odpowiednio interesom kraju wolno rozwijać się może.

Proponowana przez Wydział powiatowy nowa droga od Bóbrki na Świerz i Przemyślany do Pomorzan jako trzeci poprzeczny trakt w powiecie mającym 6 mil długości, może więc tylko specyalnie odpowiadać interesom powiatu i mieć na celu połączenie ważniejszych w tymże powiecie miejscowości; dla ruchu krajowego zaś żadna z tej drogi korzyść wypłynąć nie może.

Co się zaś tyczy proponowanego przez Wydział powiatowy przedłużenia gościńca rządowego z Podhajczyk do kolei Lwowsko-Tarnopolskiej w Zadwórzu, to jakkolwiek ministerstwo orzeczeniem z dnia 24. Marca 1870. l. 412. prośbie o budowę tego przedłużenia odmówiło, a to z powodu, jakoby z budową gościńca tego tylko interesa gminne i powiatowe się wiązały, jednakże jest rzeczą niezawodną, iż droga ta ze względu na ruch handlowy jest niezbędną. Prawda, że kolej Lwowsko-Brodzka w całej swej długości równolegle obok gościńca Lwowsko-Brodzkiego przechodzi, dzieje się to jednak w oddaleniu $1\frac{1}{2}$ mili do 2 mil, a na tej całej przestrzeni niema ani jednej poprzecznej drogi bitej, któraby te dwie komunikacye z sobą łączyła.

Brak takiej przecznicy nie daje się czuć ani w powiatach Brodzkim i Lwowskim, gdzie gościniec rzeczony ostatecznie z koleją się schodzi, ani w powiecie Złoczowskim, gdzie już kolej poprzeczna z Krasnego na Złoczów prowadzi, lecz w powiecie Przemyślańskim brak ten czuć się daje nie tyle ze względu na sam powiat, ile z powodu przerwy traktu, wiodącego z południa od granicy Węgier na Stanisławów, Bursztyn i Rohatyn wprost do kolei Brodzkiej.

Przerwa ta najstosowniej zapełniłby się dała wybudowaniem drogi od gościńca rządowego koło Podhajczyk w myśl wniosku Izby Brodzkiej na Gliniany do stacyi kolei żelaznej w Krasnem.

Tym sposobem bowiem nie tylko wyż pomieniony trakt połączonyby został z koleją Brodzką, lecz zarazem uzupełniłaby się ważna droga krajowa, projektowana od granicy Królestwa w Uhrynowie na Sokal, Krystynopol, Chołojów, Busk, do kolei w Krasnem i zlałaby się w jeden wielki nieprzerwany trakt aż do granicy Węgier.

Z tych więc powodów droga z Podhajczyk na Gliniany do Krasnego powinna być za drogę krajową uznana.

B.[2] W powiatach Żydaczowskim, Bobreckim, Rohatyńskim i Brzeżańskim proponuje Wydział krajowy.

XLIX. drogę z Rozwadowa na Rozdół, Brzozdowce, Chodorów, Knihynicze, Robatyn, Cześniki, Kurzany do Brzeżan około mil 11.

Propozycya ta jest co do powiatów Rohatyńskiego i Brzeżańskiego zgodna z wnioskami tychże Wydziałów powiatowych; Wydział powiatowy Żydaczowski zaś proponuje jako przedłużenie drogi Weldziskiej drogę od Sokołowa w powiecie Stryjskim na Balicze podróżne, Sulatycze, Lachowice podróżne, Włodzimirce do Żurawna i ztąd na Adamówkę, Łapszyn, Holeszów do kolei w Bortnikach; — a Wydział powiatowy Bobrecki drogę z Bóbrki na Podhorodyszcze, Romanów, Pozarków i dalej na Kurowice, Wyżniany i Laszki królewskie do kolei w Zadwórzu; oraz drogę z Bóbrki na Strzałki i dalej na Świrz, Niedzieliska do Brzuchowic, a nakoniec drogę z Borynicz na Brzozdowce, Rozdół do Mikołajowa.

W propozycyi swej nie uwzględnił Wydział krajowy tych wniosków z następujących powodów:

a) Co do powiatu Żydaczowskiego.

Powiat Żydaczowski położony w całej swej 6 milowej długości i dwumilowej szerokości w środku między koleją Czerniowiecką i projektowaną koleją Lwowsko-Stryjską, obecnie zaś gościńcem Lwowsko-Stryjskim, nie ma oprócz części tegoż gościńca zresztą żadnej drogi bitej. Z natury położenia tego powiatu nie mniej ze względu na ogólny ruch handlu krajowego okazuje się tutaj potrzeba zakładania dróg, któreby powiat ten w poprzek przecinały. Przez powiat ten bowiem muszą przechodzić z jednej strony transporty przeznaczone od zachodu do kolei Czerniowieckiej, z drugiej zaś strony transporty od wschodu ku kolei Stryjsko-Węgierskiej.

W tych kierunkach właśnie dążą ku temu powiatowi dwa główne przez nas proponowane trakty handlowe, jeden od wschodu, a drugi od zachodu, które połączone ze sobą najodpowiedniej w stacyi kolei Czerniowieckiej w Chodorowie stanowiłyby jeden wielki, środkiem kraju bieżący i wszystkie koleje na poprzek przecinający trakt krajowy.

Pierwszym jest projektowana przy powiecie Mościskim, Gródeckim i Rudeńskim droga krajowa od zachodu z Sądowej Wiszni na Komarno do Drohowyża i Mikołajowa, a z tąd na Rozdół, Brzozdowce do Chodorowa; dru-

gim zaś projektowana w powiecie Brzeżańskim i Rohatyńskim droga z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa, a ztąd dalej w powyższym kierunku na Rozdół do kolei Stryjskiej.

Część drogi tej w powiecie Żydaczowskim położona stanowiłaby nie tylko uzupełnienie dwóch głównych traktów krajowych, ale zarazem ważny dla powiatu gościniec poprzeczny łączący go z dwiema kolejami żelaznemi. Z tych powodów droga ta powinna być za drogę krajową uznana.

Co do proponowanej przez Wydział powiatowy drogi od Bortnik na Żurawno, Lachowice, Balicze i Sokołów do gościńca Karpackiego koło Bolechowa wykazuje się w poglądzie na komunikacye powiatu Stryjskiego, a nawet Wydział powiatowy sam to przyznaje, że droga ta z wybudowaniem kolei Stryjsko-Stanisławowskiej straci zupełnie na dzisiejszem swem znaczeniu, a zatem w obec koncesyonowanej właśnie rzeczonej kolei nie może być za drogę krajową uznaną, lecz powinna być w interesie powiatu jako droga dojazdowa do obu kolei ze środków powiatowych budowana.

b) Co do powiatu Bobreckiego.

Powiat Bobrecki obejmujący około 12 mil □ odznacza się głównie dostatkiem zboża i produkcyą drzewa tak budulcowego, jako też opałowego w dobrze zagospodarowanych lasach.

W skutek położenia swego w pobliskości Lwowa zbywa powiat ten produkta swe przeważnie we Lwowie, z czego wynika, iż cały ruch handlowy powiatu ku stolicy ciąży.

Kolej Czerniowiecka z 6 stacyami i równoległa z tąż koleją droga krajowa Lwowsko-Rohatyńska odpowiadają w zupełności potrzebom tego powiatu.

Proponowanym przez Wydział powiatowy drogom nie można znaczenia dróg krajowych przyznać już ze względu na niekorzystny teren powiatu tego, który dla przykrych gór, w transportach osią, omijanym bywa, tak, że droga krajowa Lwowsko-Rohatyńska właściwie dla użytku samego powiatu służy, już też ze względu na nieznaczny z powodu tego ruch przewozowy w tym powiacie.

Owszem wszystkie te proponowane drogi mają cechę dróg czysto miejscowych, mianowicie powiatowych.

I tak droga z Bóbrki do kolei Tarnopolskiej w Zadwórzu służyłaby wyłącznie do użytku powiatu Bobreckiego i części Przemyślańskiego, jako poprzeczna droga dojazdowa do stacyi kolei, droga zaś z Bóbrki na Strzeliska, Stoki i Świrz do Brzuchowic byłaby tylko połączeniem drogi Lwowsko-Rohatyńskiej z gościńcem rządowym Brzeżańskim w interesie samego powiatu Bobreckiego, gdyż z drogi tej przez znaczne góry wiodącej korzystaliby tylko ci co muszą, to jest, jadący z Bóbrki do Brzeżan lub odwrotnie.

Wreszcie droga z Borynicz do Brzozdowiec, jakkolwiek ważna, w kierunku od zachodu do kolei Czerniowieckiej, ustąpić musi projektowanej drodze z Mikołajowa na Brzozdowce do Chodorowa i ztąd na Rohatyn do Brzeżan, gdyż ta ostatnia dogadza interesom handlowym w dwóch kierunkach, to jest od zachodu do kolei Czerniowieckiej i od wschodu do kolei Stryjsko-Węgierskiej.

Z tych więc względów wnioski Wydziału powiatowego Bobreckiego uwzględnione być nie mogą.

Natomiast uwydatnić tu należy wniosek Wydziałów powiatowych Rohatyńskiego i Brzeżańskiego względem budowy drogi z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa w powiecie Bobreckim.

Ważność tego traktu uzasadniają liczne przedstawienia stron i Izb handlowych, jakoteż orzeczenia władz rządowych.

c) Co do powiatu Rohatyńskiego.

Powiat Rohatyński odznacza się obfitością w ziemiopłody i dość znaczne lasy, jakoteż przemysłowością mieszkańców, którzy jako kuśnierze, sukiennicy i krawcy trudnią się wyrobem i handlem kożuchów, sukna halinowego,

siermięg i opończ włościańskich. Dla tych przedmiotów odbywają się tu znaczne targi tygodniowe w Rohatynie, Knihyniczach i w Chodorowie.

Przy nieznacznej rozległości powiatu tego możnaby istniejące wzdłuż całego powiatu komunikacye, jako to kolej żelazną Czerniowiecką, gościniec Bursztyński, Czerniowiecki i drogę krajową Lwowsko-Rohatyńską, jakoteż Stanisławowsko-Bursztyńską uważać za dostateczne dla samego powiatu środki transportowe. Lecz wziąwszy na uwagę handel przewozowy, szczególnie zaś ruch odbywający się tędy od wschodu ku kolei Czerniowieckiej w transportach zboża, bydła i spirytusu, od zachodu zaś w transportach soli, nafty, gipsu i drzewa, który to produkt od Zalesia Dniestrem spławiany, drogą na Bursztyn i Rohatyn do ubogiego w lasy Podola sprowadzanym bywa, okazuje się konieczna potrzeba drogi w szerz powiatu poprzecznie do kolei Czerniowieckiej wiodącej.

Stosunkom tym najbardziej odpowiada droga od Mikołajowa na Rozdół do Chodorowa, a ztąd w myśl wniosku dla powiatów Rohatyńskiego i Brzeżańskiego na Knihynicze, Rohatyn do Brzeżan — a gdy takowa nie tylko interesom kilku powiatów, lecz oraz ogólnemu ruchowi handlowemu jako uzupełnienie traktu Tarnopolskiego w kierunku najkrótszym tak do kolei Czerniowieckiej, jakoteż przyszłej kolei Lwowsko-Stryjsko-Węgierskiej w zupełności dogadza, powinna droga ta za drogę krajową być uznaną.

d) Co do powiatu Brzeżańskiego:

W powiecie tym obfitym w ziemiopłody i dość znaczne lasy, przeciętym od północy na południe gościńcem rządowym Podhajczyki-Brzeżany, Stanisławowskim i drogą krajową Brzeżany-Złoczowską, a od wschodu drogą krajową Brzeżany-Podwołoczyską, położonym prócz tego w pobliżu kolei Tarnopolskiej i połączonym z nią obu pomienionemi drogami krajowemi, brak tylko komunikacyi w kierunku zachodnim dla połączenia go z koleją Czerniowiecką.

Takiej komunikacyi domaga się Wydział powiatowy, proponując drogę z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa, którą to drogę tak Izba handlowa jak i Wydziały powiatowe Rohatyński i Bobrecki zalecają i Wydział krajowy już we wnioskach specyalnych Wysokiemu Sejmowi w r. 1868. i 1869. przedstawiał.

Z tych zatem względów droga pomieniona jako wszechstronnie pożądana winna być za drogę krajową uznana.

*C.*º W powiatach Stryjskim, Dolińskim, Kałuskim, Bohorodczańskim i Stanisławowskim, Wydział krajowy proponuje tylko

L. W powiecie Dolińskim drogę z Wyszkowa od granicy Węgierskiej doliną Świcy na Wełdzirz do gościńca Karpackiego koło Hoszowa (między Bolechowem a Doliną) około mil 6 i 2.000 sążni; — a w powiecie Stryjskim zakończenia wykazanych już dróg ze Sambora na Podbuż, Kropiwniki do Synowudzka, i z Ustrzyk na Lutowiska, Turkę, Borynię i Smorze do Tucholki ze względu na konieczność połączenia dróg tych z gościńcem Stryjsko-Węgierskim, a właściwie budować się mającą koleją ze Lwowa na Stryj do Węgier.

W powyższych powiatach z wyjątkiem Wydziału powiatowego Bohorodczańskiego, który oznajmił, iż w powiecie tamtejszym nie zachodzi potrzeba żadnej nowej drogi, reszta Wydziałów powiatowych proponuje także inne drogi, a w szczególności:

Wydział powiatowy Stryjski drogę ze Stryja na Słobudkę, Wierczany, Podhorce, Komarów niemiecki i Daszawę, a dalej na Juseptycze, Hanowce, Rudę, Łowczyce, Zabłotowce, Młyniska i na Huleszów do kolei w Bortnikach.

Wydział powiatowy Doliński jako przedłużenie drogi Wełdzirskiej drogę z Geryni przy gościńcu Karpackim na Huziejów, Wolę zaderewacką i dalej na Sokołów, Balicze i Żurawno do kolei w Bortnikach.

Wydział powiatowy Kałuski, drogę z Kałusza na Kopanki, Niegowce, Dołhę do Żurawna, tudzież z Kałusza na Dobrowlany, Nowicę, Landestreu do Łdzian i drogę z Kałusza na Mościska, Wierzchnię, Zawadkę, Bołochów i Turzę Wielką do Stryja.

Wydział powiatowy Stanisławowski drogę z Nadwórnej na Cucyłów, Tyśmieniczany, Chomiaków, Czemiejów, Chryplin, Mykietyńce, Podłuże i Hanuszowce do drogi krajowej Sielec-Zaleszczyckiej koło Poberezia, a dalej na Mariampol, Delejów do Horożany; tudzież drogę z Bednarowa od gościńca Karpackiego na Sapohów, Wiktorów do Sielec.

Wniosków tych nie uwzględnił Wydział krajowy w swojej propozycyi z następujących powodów:

a) Co do powiatu Stryjskiego:

Powiat Stryjski ubogi wprawdzie w ziemiopłody, jak w ogóle powiaty górskie, obfituje jednak w rozległe lasy i posiada kilka hut żelaznych, jako to: w Dembini koło Synowudzka, w Sopocie, Augustowie pod Skolem i oraz huty szkła w Koziowej.

Nie można też pominąć znacznego chowu i wypasu bydła, którym się mieszkańcy tego powiatu zajmują.

Ważniejszym jeszcze jest powiat ten z powodu komunikacyi z Węgrami, która właśnie z wybudowaniem kolei żelaznej Lwowsko-Munkackiej tak dalece zapewnioną będzie, iż przecinający powiat ten samym środkiem gościniec rządowy Stryjsko-Lwowski i Klimiec-Stryjski z wyjątkiem części od granicy Węgierskiej do Skolego dla ruchu handlowego wszelką ważność utraci.

Gdy zaś rzeczona kolej cały powiat wzdłuż przechodzić będzie, przeto istotną ważność mieć będą tylko drogi poprzeczne do kolei wiodące.

Na teraz jest tylko jedna taka droga w północnej części powiatu, to jest gościniec Karpacki; nadzwyczaj ważną zaś nie tylko dla powiatu, ale dla ogólnego ruchu krajowego byłaby droga od Boryni na Smorze do gościńca rządowego w Tucholce, której potrzeba dostatecznie udowodnioną została we wnioskach dotyczących powiatów Liskiego i Turczańskiego, i która z przytoczonych tamże powodów za drogę krajową uznaną być powinna.

Równie ważną jest następnie droga od Podbuża w powiecie Drohobyckim na Załokiec, Smolnę, Kropiwnik, a ztąd doliną Stryja na Dołhe, Sopot, Podhorodce, Kruszelnicę i Korczyn do Synowudzka, gdzieby się z gościńcem rządowym oraz z koleją żelazną łączyła.

Ze względu, iż droga ta stanowiłaby bardzo ważną przecznicę między koleją Naddniestrzańską i Lwowsko-Węgierską od Sambora do Synowudzka, powinna takowa tem bardziej za drogę krajową być uznana, ileże na przestrzeni blisko 40 mil □ wynoszącej, od Sambora po Skole i od Drohobycza po Turkę nie ma żadnej drogi bitej, a droga taka samym środkiem tej przestrzeni wiodąca, wielkiej jest wagi tak dla powiatów Samborskiego, Drohobyckiego, Stryjskiego, jakoteż Dolińskiego.

Co się zaś tyczy proponowanej przez Wydział powiatowy drogi ze Stryja do kolei Czerniowieckiej w Bortnikach w kierunku na Daszawę, Rudę i Huleszów, lub też w kierunku z Daszawy na Nowesioło, Jajkowce i Żurawno do Huleszowa zauważać należy, iż droga ta dzisiaj jest istotnie bardzo ważną z powodu, że w najkrótszym kierunku łączy z koleją Czerniowiecką dostarczające znaczną ilość wołów opasowych powiaty Żydaczowski i Stryjski, oraz obfity w naftę, sól i t. d. powiat Drohobycki; atoli znaczenia krajowego drodze tej trudno przyznać, gdyż głównie pożądany cel połączenia Stryja z koleją Czerniowiecką osiągniętym będzie z wybudowaniem koncesyonowanej właśnie kolei żelaznej Stryj-Stanisławowskiej, a cały ruch handlowy, jaki dziś temi drogami się odbywa, zwrócić się musi w kierunku Lwowa koleją Stryj-Lwowską, a w kierunku Czerniowiec koleją Stryj-Czerniowiecką.

Z tych powodów wniosek o uznanie drogi powyższej za krajową tem mniej uwzględnionym być może, ileże przez najbliżej interesowany powiat Żydaczowski poparty nie jest. Przeciwnie proponując w odmiennym kierunku drogę z powyższą prawie równoległą z Bortnik na Żurawno, Lachowice, Balicze i Sokołów do gościńca Bolechowskiego przyznaje Wydział powiatowy Żydaczowski, iż droga powyż wskazana z wybudowaniem kolei Stryj-Stanisławowskiej i Stryjsko-Lwowskiej zupełnie na znaczeniu dzisiejszym straci.

b) Co do powiatu Dolińskiego:

Powiat ten z powodu istniejących żup solnych w Bolechowie i Dolinie, tudzież fabryk żelaznych w Mizuniu, Żakli i Różniatowie, garbarni w Bolechowie, fabryki parkietów w Weldzirzu i kilka tartaków, niemniej znacznych lasów jest nadzwyczaj ważnym pod względem handlu i przemysłu.

Gdy wszakże powiat ten przeważnie jest górzysty i mało zaludniony, a znaczniejsze miejscowości położone są w północnej jego części, którą gościniec rządowy Karpacki i część gościńca Rożniatowskiego od zachodu na wschód przecina, gdy dalej w tym samym kierunku od Bolechowa na Dolinę do Kałusza przechodzić będzie kolej Stryjsko-Stanisławowska, a połączenie kolei tej i gościńca rządowego z Węgrami przez budowę drogi Weldzirskiej jest zapewnione, przeto można twierdzić, że istniejące tamże środki komunikacyjne będą zupełnie dostateczne, tak ze względu na interesa powiatu, jakoteż na interes kraju.

Ważność drogi przez Weldzirz do Węgier wiodącej uznaną została tak ze strony krajowych władz rządowych i Izby handlowej, jakoteż ze strony rządu węgierskiego; a gdy nadto Wydział krajowy po objęciu czynności byłej komisyi głodowej na budowę tej przez wspomnianą komisyę rozpoczętej drogi od r. 1868. z funduszu krajowego subwencyę już do 40.000 złr. udzielił, przeto powinna takowa tem bardziej uznaną być za drogę krajową, ileże w przeważnej części kosztem funduszu krajowego i na sposób dróg krajowych jest zbudowaną, a jako przecznica do kolei żelaznej, oraz jako uzupełnienie traktu głównego do Węgier ma wszelkie znamiona drogi krajowej.

Co się tyczy projektowanego przedłużenia powyższej drogi od gościńca rządowego w Geryni przez powiat Stryjski i Żydaczowski do kolei Czerniowieckiej w Bortnikach, to powody przytoczone przeciw uznaniu tej drogi za krajową przy powiatach Stryjskim i Żydaczowskim odnoszą się także do części tejże w powiecie Dolińskim.

c) Co do powiatu Kałuskiego:

Powiat ten ważny szczególnie z powodu żup solnych i kopalni potażu w Kałuszu, z nieznacznym swym obszarem wciśnięty wązkim, a górzystym klinem między powiaty Doliński i Bohorodczański ku granicy Węgier — ma wzdłuż północnej swej połowy gościniec bieżący od Stryja i Doliny dwoma ramionami do kolei Czerniowieckiej na Bursztyn i Stanisławów, a prócz tego pośrodku gościniec Rożniatów-Rosulniański. Jest on zatem zaopatrzony w odpowiednie środki komunikacyjne, a z wybudowaniem kolei żelaznej Stryjsko-Stanisławowskiej będą komunikacye powiatu tego stosownie do potrzeby ruchu i handlu krajowego w całości uzupełnione.

Proponowane przez Wydział powiatowy połączenie gościńca Karpackiego z Rożniatowsko-Rosulniańską drogą z Kałusza do Łdzian, odpowiada wyłącznie interesowi powiatu, równie jak i droga z Kałusza do Żurawna; droga nareszcie z Kałusza na Mościska, Zawadkę do Stryja traci w obec projektowanej kolei Stryjsko-Stanisławowskiej zupełnie na ważności.

d) Co do powiatu Bohorodczańskiego:

Powiat ten przy nieznacznym obszarze zaledwie 14 mil kwadratowych w większej połowie górzysty, mając wszerz i wzdłuż powiatu gościńce rządowe Karpacki i Rożniatowski, zapewniające mu komunikacyę z sąsiedniemi powiatami, a za pośrednictwem gościńca Delatyńskiego w powiecie Nadwórniańskim także z Węgrami, nadto położony w pobliżu kolei żelaznej Czerniowieckiej i projektowanej Stryj-Stanisławowskiej i z temże gościńcem połączony, ma dostateczne środki komunikacyjne, odpowiadające zupełnie warunkom rozwoju istniejącego w tym powiecie ruchu i przemysłu.

e) Co do powiatu Stanisławowskiego:

Powiat Stanisławowski posiada na przestrzeni 12 mil □ oprócz przecinającej go na wzdłuż samym środkiem kolei Czerniowieckiej i projektowanej poprzecznej kolei Stryj-Stanisławowskiej także jeden gościniec poprzeczny karpacki w zachodniej połowie powiatu, a dwa gościńce poprzeczne, to jest gościniec Brzeżański i drogę krajową Sielee-Zaleszczycką we wschodniej połowie, do których z wykończeniem drogi krajowej Czortków-Manasterzyskiej do Halicza trzeci gościniec poprzeczny przybędzie. Doliczywszy do tego zbliżone do granic powiatu tego gościńce, jako

do: wzdłuż granicy zachodniej gościniec rządowy Brzuchowice-Bursztyn-Podhorecki, a wzdłuż granicy wschodniej drogi krajowe Tyśmienica-Kołomyjską i Sielec-Zaleszczycką, twierdzić można, że powiat ten zaopatrzony jest w środki komunikacyjne, jak mało który inny i że proponowane przez Wydział powiatowy drogi były by tylko projektami do sprostowania lub skrócenia istniejących już w tych kierunkach gościńców, mianowicie droga od Nadwórny do Pobereza byłaby sprostowaniem gościńca Karpackiego od Nadwórny do Stanisławowa; droga zaś z Bednarowa do Sielec uzupełnieniem drogi Sielecko-Zaleszczyckiej, jako drugiej przecznicy do kolei w zachodniej połowie powiatu, która to przecznica z wybudowaniem kolei Stryj-Stanisławowskiej, jeźli nie zbyteczną się stanie, to przynajmniej tylko cechę czysto miejscowej drogi dojazdowej do kolei żelaznej, czy to Czerniowieckiej lub Stryjskiej nabędzie żadną miarą zaś znaczenia drogi krajowej mieć nie może.

W obec pilniejszych dróg po innych powiatach, gdzie takowych brak zupełny, wniosek Wydziału powiatowego co do uznania powyższych dróg za drogi krajowe uwzględnionym być nie może.

D.[2] W powiatach Nadwórniańskim i Tłumackim zgodnie z wnioskami Wydziałów powiatowych proponuje Wydział krajowy tylko

LI. drogę z Nadwórny na Wołosów, Kamienną, Winograd do Otynii i ztąd na Tarnowicę polną do Tłumacza około mil 6 i 2000 sążni; podczas kiedy Wydział powiatowy Nadworniański prócz tego proponuje także drogę z Nadwórny na Zieloną do granicy Węgierskiej.

Propozycyę swoją uzasadnia Wydział krajowy jak następuje:

a) Co do powiatu Nadwornianskiego:

Powiat ten górzysty i mało zaludniony odznacza się głównie obfitością lasów, bogatych w drzewo budulcowe i materyałowe i ważnym jest z powodu żup solnych w Delatynie i Łanczynie, tudzież hut szklannych w Majdanie górnym i Mikuliczynie. Prócz tego znajdują się tartaki w Pniowie, Pasiecznej, Zielonej i Mikuliczynie.

Gdy wszakże powiat ten, jak to świadczy sprawozdanie Wydziału powiatowego o zanieyhaniu dróg powiatowych, wcale nie odznacza się ruchem handlowym, a przecinający go samym środkiem wszerz i wzdłuż gościniec Karpacki i Delatyński od Stanisławowa na Nadwórnę, Delatyn i Mikuliczyn do granicy Węgier, oraz od Delatyna na Łanczyn do Kołomyi, najważniejsze miejscowości łączy i komunikacyę tak z Węgrami jako też z resztą kraju zabezpiecza, przeto można by już te gościńce w stosunku do nieznacznego ruchu w powiecie uznać dostatecznemi dla niego komunikacyami.

Jednakże właśnie dla rozbudzenia handlu i przemysłu, jako też dla zapewnienia lepszego bytu materyalnego ludności tego powiatu, oraz w interesie graniczącego powiatu Tłumackiego okazuje się konieczną w powiecie Nadwornianskim bezpośrednia komunikacya z pomijającą go koleją zelazną Czerniowiecką, ku czemu najodpowiedniejszą byłaby stacya kolei w Otynii na terytoryum powiatu Tłumackiego, przy samej granicy owiatu Nadwórniańskiego położona.

W tym celu proponuje Wydział powiatowy drogę z Otonii na Kamienną, Przeróśl do gościńca rządowego w Nadwórnie.

Gdy droga ta nietylko jako poprzecznia do kolei żelaznej pod względem wywozu płodów surowych, oraz dowozu zboża na potrzeb ubogiej ludności górskiej dla samego powiatu jest ważną, lecz także dla wschodnich powiatów jako komunikacya ułatwiająca związek z Węgrami bardzo jest pożądaną, przeto zasługuje wniosek Wydziału powiatowego na uwzględnienie, o ile takowy dotyczy uznania za krajową drogi projektowanej z Ottynii do Nadwórny.

Co się zaś tyczy uznania za krajową drogi powiatowej z Nadwórny na Zieloną do granicy Węgierskiej nie podpada wątpliwości, — że gdy droga ta nie tylko dla braku wszelkiego ruchu w tej okolicy według wyż wspomnionego sprawozdania Wydziału powiatowego żadnego znaczenia nie ma, lecz oraz jedyny jej cel, to jest komunikacya

z Węgrami zapewnioną jest gościńcem rządowym z Delatyna na Jabłonicę wiodącym, wniosek na jej wcielenie do sieci dróg krajowych nie może być uwzględnionym.

b) Co do powiatu Tłumackiego:

Powiat Tłumacki odznaczający się pod względem gospoarczym żyzną ziemią i znacznym chowem bydła, ważniejszy jest pod względem przemysłowym z powodu istniejącej w Tłumaczu cukrowni, która jest jedną z najznaczniejszych w państwie austryackiem.

Głównie też ze względu na rzeczoną fabrykę wymaga powiat ten w interesie industryi krajowej takiego urządzenia środków komunikacyjnych, któreby do wzniesienia tej fabryki i ułatwienia jej odbytu przyczynić się mogło.

Droga krajowa Sielec-Zaleszczycka przecinająca powiat w całej długości samym środkiem i poprzeczny gościniec rządowy Stanisławowsko-Brzeżańskij po części i droga krajowa Tyśmienica-Kołomyjska umożliwiają fabryce Tłumackiej wszelką komunikacyę na zachód, północ i wschód; brak jej tylko w kierunku południowym, mianowicie do kolei żelaznej, jako i do Węgier.

Potrzebie tej zapobieże ze wszechmiar proponowana przez Wydział powiatowy droga z Tłumacza do stacyi kolei żelaznej w Otynii.

Droga ta łączyłaby powiat bezpośrednio w najkrótszej linii z koleją żelazną, a w dalszym oołączeniu z drogą krajową Tyśmienica-Kołomyjską, ułatwiłaby mu komunikacyę z Bukowiną, tudzież dowóz węgla z Myszyna i Nowosielicy.

W razie wybudowania projektowanej drogi z Otynii do Nadwórny otworzyłaby się nowa komunikacya z Węgrami, z południowemi powiatami górskiemi, obfitemi w drzewo budulcowe i opałowe tym najgłówniejszym warunkiem utrzymywania fabryki w ruchu.

W skutek bowiem niezwykłej dla fabryki potrzeby materyału opałowego, dosięgającej rocznie 20,000 sągów drzewa i przeszło 100,000 cetnarów węgla, przetrzebiono już mocno lasy w powiecie Tłumackim tak, iż powiat ten obecnie prawie wyłącznie pociąga drzewo budulcowe z powiatu Nadwórniańskiego, a nawet drzewem opałowem z tamtąd zasilać się musi.

Droga od Nadwórny na Otynię do Tłumacza jest już teraz głównym traktem Podolskim, którędy znaczne transporty drzewa meteryałowego i budulcowego, soli, szkła i cementu z powiatów górskich, a wina i innych artykułów z Węgier na Podole przechodzą, i którędy się napowrót uboższe powiaty górskie i północna część Węgier zbożem zaopatrują.

Z tych zatem powodów droga z Tłumacza do Otynii, jako ważna droga krajowa uzupełniająca trakt węgierski i jako przecznica do kolei żelaznej, powinna być do sieci dróg krajowych wcieloną.

E.[2] W powiecie Podhajeckim Wydział krajowy nie uwzględnia wniosku Wydziału powiatowego względem budowy dróg z Podhajec do Horożańki i przedłużenia tej drogi z Podhajec na Nowosiółkę i Rosochowaciec do Chodaczkowa; oraz drugiego wniosku względem budowy drogi z Kozowej na Litatyn, Bożyków, Szumlany i dalej na Byblo, Kąkolniki i Słobudkę do kolei w Haliczu.

Powiat Podhajecki posiada wprawdzie tylko jeden gościniec od północy ku południowi, lecz właśnie gościniec ten, samym środkiem powiatu idący, stanowi główny trakt krajowy, wiodący na północ przez Brzeżany do kolei Tarnopolskiej w Złoczowie — na południe przez Manasterzyska do kolei Czerniowieckiej w Stanisławowie i nareszcie na Buczacz w Czortkowskie i na Bukowinę.

Z wybudowaniem uznanej już za krajową drogi z Manasterzysk do Halicza i projektowanej w sieci drogi z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa, uzyska powiat prócz tego dwie nowe przecznice do kolei Czerniowieckiej. Nadto subwencyonowana przez Wysoki Sejm droga gminna z Podhajec do Horożanki, w połączeniu z drogą krajową Manasterzysko-Halicką uprości i skróci znacznie komunikacyę z koleją pod Haliczem.

Tym sposobem powiat Podhajecki zapewnioną ma najważniejszą komunikacyę i jeżeli zachodzi potrzeba dróg nowych oprócz wyż pomienionych, to takowe wyłącznie tylko w interesie samego powiatu są pożądane; dla ruchu zaś i handlu krajowego, o ile powiat Podhajecki wpływa na podniesienie tegoż, są powyższe środki komunikacyjne zupełnie dostateczne.

Z tych powodów proponowane przez Wydział powiatowy drogi z Podhajec na Rosochowaciec do gościńca Brzeżańsko-Tarnopolskiego w Chodaczkowie i od tegoż gościńca z Kozowej na Bożyków, Szumlany i Kąkolniki do Bołszowiec nie zażądane ani przez Wydział powiatowy Tarnopolski, ani Brzeżański, nie mogą być za drogi krajowe uznane.

Ponieważ główny prąd handlu skierowany jest na zachód, a zatem dla Tarnopola ważniejszym jest przedłużenie drogi z Brzeżan do Chodorowa, przeto odpada potrzeba pierwszej z wyż wymienionych dróg, a to tem bardziej, ileże dla Podhajec byłaby ona tylko sprostowaniem i skróceniem istniejącej już drogi na Brzeżany. Ważniejszą od drugiej drogi zaś jest droga projektowana z Brzeżan na Rohatyn, z którąby ona właśnie w przeważnej części była równoległą. Zresztą drogę tę zastąpi zupełnie droga z Podhajec do Horożanki, którą powiat przy dochodach z myt jako drogę powiatową z łatwością utrzymywać może.

F.[2] W powiatach Kosowskim i Śniatyńskim proponujemy:

Ll. drogę od granicy Węgier doliną Czarnego Czeremoszu na Żabie, Krzyworównię, Jaworów, Sokołówkę, Kosów, Rożniów, Dzurów, Tuczapy, Kniaże do Śniatyna około mil 15.

Propozycya ta zawiera w sobie zarazem wniosek samoistny Wydziału krajowego o przedłużeniu drogi krajowej Śniatyn-Horodeńskiej ze Śniatyna do kolei w Załuczu i wniosek o uznanie za krajową drogi powiatowej Kosów-Żabioskiej.

Odmienną jest ona od wniosków Wydziałów powiatowych Kosowskiego i Śniatyńskiego w tem, iż Wydziały rzeczone proponują drogę z Kut do Śniatyna i z Kosowa do Tuczap; a Wydział powiatowy Śniatyński także drogę z Rożniowa na Nowosielice, Trościańce, Ilińce do Zabłotowa.

Propozycyę swą uzasadnia Wydział krajowy jak następuje:

a) Co do powiatu Kosowskiego:

Powiat ten jakkolwiek do najuboższych i najmniej zaludnionych powiatów górskich się liczy, ważnym jest jednak tak z powodu istniejących tu salin w Kosowie i Utoropach, jakoteż z powodu nieprzebranych zasobów drzewa materyałowego i budulcowego. Niemniej odznacza się powiat ten chowem bydła, przedewszystkiem owiec i dostarcza znaczną ilość surowej wełny.

Również pod względem ruchu handlowego ważnym jest powiat ten z powodu położenia swego przy granicy Węgier i Bukowiny.

W Wyżnicy, miasteczku powiatowem Bukowińskiem położonem przy samej granicy po tamtej stronie Czeremoszu na przeciw Kut, zbiega się kilka szlaków bardzo ważnych z Bukowiny, Węgier i Siedmiogrodu, któremi znaczne transporty surowych ziemiopłodów w powiat Kosowski, a ztąd jedynym w powiecie gościńcem Kucko-Kołomyjskim dalej na zachód, głównie zaś do kolei w Załuczu przechodzą.

Same zaś miasto Kuty zamieszkałe przez przemysłową ludność ormiańską prowadzi nader ożywiony handel bydłem, łojem i skórami tak surowemi, jakoteż na safian wyprawionemi.

Z tych więc powodów proponowana przez Wydział powiatowy Kosowski, jako i z Śniatyński droga w jednym z projektowanych kierunków, to jest albo z Kut na Kobaki, Popielniki, Tuczapy, albo z Kosowa na Wierzbowice, Rożniów, Dzurów, Tuczapy i dalej na Kniaże do kolei Czerniowieckiej w Załuczu powinna być w interesie handlu krajowego uznaną za drogę krajową.

Z wyż wymienionych obu kierunków, którymi by bardzo blisko obok siebie drogi z Kosowa i Kut do Tuczap prowadzone być mogły, główniejszym i oba wymienione punkta bardziej uwzględniającym jest kierunek z Kosowa na Rożniów i Tuczapy.

Kierunek ten jest odpowiedniejszym ze względu na idącą samym środkiem powiatu drogę powiatową Kosów-Zabioską jako jedyną i bardzo ważną komunikacyę z Węgrami.

Gdy jednakże droga ta tylko do Żabiego doprowadzona, dalej dla braku funduszów siłami powiatu nie może być budowaną, a nawet w części już zbudowanej należycie utrzymywaną, a przecież pod względem komunikacyi z Węgrami nietylko dla powiatów Śniatyńskiego i Kosowskiego, lecz w interesie ruchu krajowego jako uzupełnienie gościńca rządowego Kuty-Kołomyjskiego do granicy Węgierskiej jest niezbędną, przeto należy i drogę tę uznać za drogę krajową.

b) Co do powiatu Śniatyńskiego:

Za potrzebą drogi ze Śniatyna do Kosowa przemawiają te same powody, które za ważnością drogi tej w powiecie Kosowskim przytoczono.

Wykończenie zaś drogi krajowej Śniatyn-Horodeńskiej w części ze Śniatyna do stacyi kolei żelaznej w Załuczu około 2000 sążni i wybudowanie mostu w tej części nad Prutem jest kwestyą żywotną nietylko dla nadzwyczaj ożywionego ruchu handlowego miasta Śniatyna, lecz zarazem w interesie handlu i przemysłu krajowego, jako uzupełnienie projektowanego traktu od granicy Węgierskiej na Kosów do kolei w Załuczu, oraz istniejącego już gościńca ze Śniatyna na Horodenkę, Czortków, Trembowlę aż do kolei Lwowsko-Tarnopolskiej w Tarnopolu, lub też z Horodenki na Buczacz, Brzeżany do kolei w Złoczowie.

Z resztą w powiecie tym zaledwie 9 mil □ obejmującym, przeciętym na wzdłuż koleją żelazną i gościńcem rządowym Karpackim, a na poprzek drogą krajową Śniatyn-Horodeńską byłyby po przedłużeniu drogi tej w wyż pomienionym kierunku środki komunikacyjne zupełnie dostateczne.

*C.*º W powiatach Kołomyjskim, Horodeńskim i Buczackim zgodnie z wnioskami Wydziałów powiatowych proponuje się

LIII. drogę z Ceniawy przy gościńcu rządowym w pobliżu Kołomyi na Turkę, Dzurków, Obertyn, Harasymów, Łukę, Woziłów, Potok, Sokołów, Soroki do Buczacza około mil 8 i 3000 sążni.

Wydział powiatowy Horodeński przedstawia także drogę z Obertyna do kolei w Korszowie, a Wydział powiatowy Buczacki drogę z Zielonej na Osowce, Bobulińce i Modzelówkę do gościńca rządowego Brzeżany-Stanisławowskiego.

W uzasadnieniu swej propozycyi przytacza Wydział krajowy następujące powody:

a) Co do powiatu Kołomyjskiego:

W powiecie Kołomyjskim odznaczającym się ziemią nader obfitą w wszelkie ziemiopłody i dostatkiem lasów, oraz niepoślednim chowem bydła, posiadającym prócz tego kilka zakładów przemysłowych, jak młyn parowy w Korszowie, kopalnię węgla w Myszynie, fabrykę zapałków w Wierzbiążu niżnym, jest ruch handlowy z powodu sąsiedztwa z Węgrami i Bukowiną nadzwyczaj ożywiony, do czego się także miasteczka handlowe tak w samym jako i w sąsiednich powiatach, mianowicie Gwoździec, Obertyn, Jabłonów, Korczów, Peczyniżyn i inne nadzwyczaj przyczyniają.

Atoli potrzebom ruchu tego niezupełnie odpowiadają istniejące w powiecie komunikacye.

Powiat ten prawie środkiem koleją przecięty posiada wprawdzie po stronie południowej tejże kolei 4 gościńce na zachód, południe i wschód bieżące, mianowicie gościniec Karpacki, Kuty-Kołomyjski, Uścieczko-Kołomyjski i drogę krajową Tyśmienica-Kołomyjską, jednak cała po północnej stronie kolei położona przestrzeń tak w tym, jak i w sąsiednich powiatach Horodeńskim i Buczackim jest zupełnie ogołoconą z gościńców poprzecznych do kolei.

Jak wielką zaś jest w tym kierunku potrzeba dobrej komunikacyi dowodzi najlepiej znaczny ruch handlowy odbywający się tędy obecnie zwykłemi drogami gminnemi. Na przestrzeni tej znajdują się nadzwyczaj handlowe miasteczka, jak Buczacz, Jazłowiec, Obertyn, i temi gminnemi drogami przechodzą znaczne transporty tak z Kołomyjskiego i z Węgier na Podole jakoteż naodwrót.

Z wybudowaniem drogi łączącej się z gościńcem wiodącym z Kołomyi na Delatyn do Węgier i z Kołomyi na Kosów, Kuty do Bukowiny wzmógłby się handel budulcem i drzewem, bydłem, solą i wszelkiemi produktami okolic górskich i Podola, jakoteż Węgier i podniósłby się nierównie bardziej dowóz do kolei.

Z tych więc powodów powinna być droga proponowana przez Wydziały powiatowe Kołomyjski, Buczacki i Horodeński, oraz przez Izbę handlową. od gościńca rządowego Kołomyjsko-Uścieckiego pod Ceniawą na Dzurków w powiecie Buczackim, następnie na Obertyn, Niezwiska i Łukę w powiecie Horodeńskim, a dalej na Woziłów, Potok, Sokołów i Soroki w powiecie Buczackim w interesie ogólnego ruchu handlowego tem bardziej uznaną za drogę krajową, ile że stanowiłaby ona uzupełnienie wielkiego traktu z jednej strony od Tarnopola na Mikulińce do Buczacza, a z drugiej strony od granicy Węgier na Delatyn, i z Bukowiny na Kuty i Kosów do Kołomyi wiodącego.

Droga proponowana z Obertyna do stacyi kolei w Korsowie ma, jak to samo uzasadnienie propozycyi dowodzi, cechę drogi czysto miejscowej. Może ona być niezbędną dla ułatwienia dojazdu do kolei dla najbliższej okolicy, lecz z tego wynika tylko, iż powinna być za drogę powiatową uznaną i kosztem powiatu budowaną.

b) Co do powiatu Horodeńskiego:

Uzasadnienie potrzeby drogi powyższej w powiocie Kołomyjskim odnosi się w zupełności i do powiatu Horodeńskiego.

Z przyjęciem tej propozycyi powiat Horodeński przecięty na wzdłuż drogą krajową Sielec-Zaleszczycką i Śniatyn-Horodeńską, a wszerz gościńcem rządowym Uścieczko-Kołomyjskim zaopatrzony będzie dostatecznie w potrzebne środki komunikacyjne.

c) Co do powiatu Buczackiego:

Ważność i potrzeba drogi z Buczacza do Kołomyi opiera się na motywach przytoczonych przy powiecie Kołomyjskim. Co się zaś tyczy proponowanej przez Wydział powiatowy drogi ze Zielonej do Modzelówki, oraz drogi zaleconej przez Izbę Brodzką z Buczacza do Dobrowód — obie te drogi mające na celu tylko skrócenie gościńca z Podhajec na Manasterzyska do Buczacza wiodącego o jednę lub o pół mili, nie noszą na sobie cechy dróg krajowych, i są nawet w obec istniejącej równoległej drogi krajowej z Buczacza do Manasterzysk dla samego powiatu bardzo podrzędnej wartości.

Z resztą powiat ten mając wszerz idącą drogę krajową Czortków-Manasterzyską, a na wzdłuż we wschodniej swej połowie drogę Strusów-Buczacką w połączeniu z Tłuste-Buczacką, nareszcie w zachodniej części gościniec Brzeżańsko-Stanisławowski, będzie po wybudowaniu drogi z Buczacza do Kołomyi dostatecznie zaopatrzony w środki komunikacyjne.

H[2]. W powiatach Złoczowskim, Brodzkim, Tarnopolskim i Zbaraskim proponujemy:

LIV. Jako sprostowanie drogi krajowej Złoczów-Brzeżańskiej, drogę z Czyżowa na Snowicz do Złoczowa około mil 2 — prócz tego

LV. drogę ze stacyi kolei w Płuchowie na Wołczkowce, Olejów, Trościaniec, do Załoziec około mil 4 i 2000 sążni;

LVI. drogę z Radziechowa w powiecie Kamioneckim na Łopatyn, Stanisławczyk, Brody, Nekwaszę, Podkamień, Załoźce, Mszaniec, Ihrowice, Płotycze do Tarnopola około mil 16 i 2000 sążni;

LVII. drogę z Tarnopola na Szlachcińce, Czerniechowce do Zbaraża około mil 2 i 2000 sążni.

Pierwsza z propozycyj powyższych jest samoistnym wnioskiem Wydziału krajowego, dalsze propozycye zgodne są z wnioskami Wydziałów powiatowych.

Nie uwzględniono zaś wniosków Wydziału powiatowego Złoczowskiego względem budowy drogi z Jezierny na Białkowce, Bzowice, Olejów, Harbuzów, Kołtów do Sasowa i ztąd na Białykamień do Krasnego, oraz drogi z Kniażego na Lackie małe, Gołogóry do Narajowa, a następnie Wydziału powiatowego Brodzkiego względem budowy drogi z Ohladowa w powiecie Kamioneckim na Toporów, Stołpin i Bajmaki do Ożydowa.

W postawieniu swych propozycyi miał Wydział krajowy następujące stosunki na względzie:

a) Co do powiatu Złoczowskiego:

Powiat Złoczowski obfity w ziemiopłody i dość znaczne lasy, szczególnie w północnej swej części — mając przez całą swą długość, samym środkiem przechodzącą, kolej żelazną Lwowsko-Tarnopolską i równoległy gościniec Złoczowsko-Zaleszczycki, oraz wzdłuż północnej granicy swej kolej Brodzką — przytem gościniec ku Brodom wiodący, zaopatrzony jest w dość odpowiedne środki komunikacyjne.

Wszakże w interesie ruchu i handlu krajowego okazuje się w powiecie tym potrzeba nowych środków komunikacyjnych.

W pierwszym rzędzie staje projektowana już przy powiecie Przemyślańskim droga z Krasnego na Gliniany do gościńca Podhajczyki-Stanisławowskiego jako uzupełnienie tegoż gościńca do kolei Brodzkiej i Tarnopolskiej, również jak i sprostowanie drogi krajowej Brzeżańsko-Złoczowskiej w części od Pomorzan wprost na Czyżów, Snowicz do stacyi kolei żelaznej w Złoczowie.

Część bowiem tej drogi od Pomorzan do gościńca rządowego pod Zarwanicą stała się po wybudowaniu kolei dla braku odpowiedniego z nią połączenia niepraktyczną, i bywa teraz już mało uczęszczaną.

Ważną nareszcie jest droga ze stacyi kolei w Pluchowie na Wołczkowce, Olejów, Trościaniec do Załoziec tak ze względu na handlowne miasteczko Załoźce, jakoteż z powodu, iż łącząc się z projektowaną drogą Brodzko-Tarnopolską stanowić będzie dla przeważnej części powiatu Brodzkiego i Złoczowskiego niezbędną przecznicę ku kolei.

Proponowane zaś przez Wydział powiatowy drogi nie mają ze względu na ogólny ruch krajowy żadnego znaczenia. Droga od kolei w Jezierney na Olejów, Kołtów, Sasów, Biały kamień do kolei w Krasnem byłaby obok gościńca Złoczów-Zaleszczyckiego drugą równolegle z koleją bieżącą i tylko w przecięciu o jedną milę od niej oddaloną komunikacyą.

Nawet dla powiatu samego nie ma droga ta szczególnego interesu, gdyż dla niego w myśl przyjętej w ogóle zasady tylko prostopadłe do kolei drogi pożądane być mogą.

Droga od kolei w Kniażem na Gołogóry do Narajowa, a raczej do Brzeżan nie ma również cechy drogi krajowej w obec istniejącej i równoległej drogi krajowej Złoczów-Brzeżańskiej, której sprostowanie się projektuje.

b) Co do powiatu Brodzkiego:

Powiat Brodzki należy do najważniejszych w kraju tak pod względem ekonomicznym z powodu urodzajnej ziemi, oraz znacznych obszarów leśnych, jakoteż pod względem przemysłu i handlu z powodu nadzwyczaj ożywionego ruchu handlowego w Brodach, tudzież istniejących tu kilku fabryk, jakiemi są: młyny parowe w Brodach i w Smarzowie, przędzalnia lnu w Brodach, kilka fabryk likierów i przeszło 10 gorzelń; nadewszystko zaś z powodu położenia swego przy granicy rosyjskiej i wynikających ztąd nadzwyczaj ożywionych stosunków handlowych z przyległym Wołyniem.

Wszakże pod względem komunikacyi należał do niedawna powiat ten do najbardziej zaniedbanych, mając tylko jedyny gościniec z Brodów do Lwowa.

Dopiero kolej żelazna przyczyniła się do wzniesienia ruchu odpowiedniego stosunkom handlowym.

Pomimo to jest jednak komunikacya z Brodów na Radziechów do Sokala i z Brodów na Podkamień, Załoźce do Tarnopola żywotną potrzebą nietylko dla samego powiatu Brodzkiego, lecz zarazem dla powiatów Sokalskiego, Kamioneckiego, Tarnopolskiego i dalszych na południe położonych powiatów.

Droga ta ułatwi z jednej strony transport drzewa budulcowego, z lasów Łopatyńskich i Radziechowskich do spławnego Bugu, równie jak i na Podole, oraz wywóz wszelkich wyrobów przemysłowych z Brodów na Sokal do Królestwa; z drugiej strony zaś stanowić ona będzie ważną przecznicę dla wszelkich transportów tak do kolei Brodzkiej z północy i z południa, jakoteż z Brodów i od północy do kolei Tarnopolskiej.

W interesie ruchu i handlu krajowego nareszcie przybędzie z drogą tą ważny trakt poprzeczny od granicy Królestwa w Sokalskiem, przechodzący przez okolice w zupełności gościńców pozbawione, łączący koleje Brodzką i Tarnopolską i uzupełniający w skutek połączenia z gościńcem w Tarnopolu komunikacyę Podola, a pośrednio i Bukowiny z północnemi powiatami i z Królestwem.

Z tych więc powodów powinna być droga powyższa za drogę krajową uznana.

Wniosek Wydziału powiatowego względem budowy drogi z Ohladowa na Toporów, Stolpin do Ożydowa upada w obec projektowanych w tym samym kierunku dróg z Chołojowa do Krasnego i z Radziechowa do Brodów.

c) Co do powiatu Tarnopolskiego:

Powiat Tarnopolski mając prócz kolei żelaznej od zachodu na wschód, także krzyżujące się w Tarnopolu jako punkcie centralnym dwa gościńce, to jest: Złoczowsko-Zaleszczycki i drogę krajową Brzeżańsko-Podwołoczyską zaopatrzony jest w kierunkach na zachód, wschód i południe w dostateczne środki komunikacyjne.

Tylko w kierunku północnym brak komunikecyi tem bardziej czuć się daje, ileże stosunki handlowe Brodów z Tarnopolem są znaczne i rozpoczęta już w tym kierunku droga powiatowa Ihrowicka obecnie jako przecznica do kolei żelaznej o wiele ważniejszą się stała. Gdy potrzeba i ważność tej drogi uzasadnioną już została we wniosku dotyczącym powiatu Brodzkiego, przeto postawiony tam wniosek względem wcielenia tej drogi do sieci dróg krajowych tutaj tylko powtórzonym być może.

Dla powiatu Tarnopolskiego jest wniosek ten tem ważniejszy, ileże na rzecz budowy rzeczonej drogi zalegają znaczne należytości konkurencyjne, które po ściągnieniu i przeprowadzeniu obrachunku przysporzyć mogą pierwszy fundusz na dalszą budowę tej drogi.

Część drogi krajowej Brzeżańsko-Podwołoczyskiej od Smykowie aż do Podwołoczysk traci z wykończeniem kolei Tarnopolskiej, z którą równolegle jest położoną, zupełnie na znaczeniu i powinna być jako droga krajowa zaniechaną.

Natomiast nabywa ważności droga powiatowa Smykowce-Skałat-Grzymałowska jako przecznica do kolei Tarnopolskiej tak, że wcielenie jej do sieci dróg krajowych jest ze wszechmiar pożądane. Gdy jednakże droga ta w przeważnej części znajduje się w powiecie Skałackim, przeto odnośna propozycya stawia się we wniosku dotyczącym powiatu Skałackiego.

Wykazać tu jeszcze należy ważność i potrzebę drogi w północno-zachodnim kierunku od kolei żelaznej w Tarnopolu na Szlachcińce, Czerniechowce do Zbaraża, której to drogi budowę już władze rządowe zamierzały i w tym celu rozprawy konkurencyjne rozpoczęły. Po objęciu zarządu dróg w r. 1868. porozumiewał się też Zbaraski Wydział w skutek uchwały Rady powiatowej z Tarnopolskim Wydziałem w sprawie uznania i budowy drogi tej jako powiatowej, atoli tenże Wydział powiatowy nie przechyla się, chociaż z własną szkodą, do propozycyi powiatu Zbarazkiego.

d) Co do powiatu Zbarazkiego:

Jak już wyżej nadmieniono, jest droga z Tarnopola do Zbaraża nietylko dla powiatu Zbarazkiego jako przecznica do kolei żelaznej, lecz i dla powiatu Tarnopolskiego nadzwyczaj ważną komunikacyą.

Powiat Zbarazki należy do najżyźniejszych okolic w Galicyi, a jedyne miejsce targowe powiatu miasto Zbaraż, jest po Tarnopolu najznaczniejszem i najhandlowniejszem w całym dawniejszym obwodzie Tarnopolskim. Mianowicie

koncentruje się w Zbarażu cały i to znaczny handel zbożowy i innych produktów powiatu, i ztąd dopiero rozchodzą się dalsze transporta w różne strony.

Nadto zakupują tutejsi kupcy rozległe lasy na Wołyniu, graniczące z powiatem Zbaraskim i mając na przeciąg lat 12. dozwolony przewóz przez linię graniczną zaopatrują drzewem opałowem i budulcowem ubogie w lasy powiaty Zbsrazki i Tarnopolski.

Wszelkiemu rozwojowi rolnictwa, handlu i przemysłu stoi jednak na przeszkodzie brak odpowiedniej komunikacyi w powiecie.

Pominąwszy potrzebę dróg poprzecznych do kolei, które ze względu na konfiguracyę powiatu dwóch mil długości nie przenoszą, a zatem raczej jako drogi dojazdowe tylko dla powiatu istotną ważność mieć mogą, jest droga ze Zbaraża do Tarnopola w interesie obu tych powiatów niezbędną.

Bywają bowiem tygodnie, a nawet i miesiące całe, w których żaden transport towarów, a często nawet i przesyłki pocztowe między Zbarażem a Tarnopolem choćby za największym wynagrodzeniem miejsca mieć nie mogą.

Niemniej dotkliwie daje się czuć ludności powiatu Zbaraskiego częsty brak soli z powodu niemożliwości przywozu, przezco cena tego niezbędnego produktu do niezwykłej wysokości się podnosi; dla Tarnopola staje się brak ten komunikacyi przyczyną nadzwyczaj wysokich cen drzewa opałowego.

Ze względu na wykazaną ważność drogi powyższej i na niepodobieństwo zbudowania jej siłami powiatu, winna droga ta być uznaną za drogę krajową, zwłaszcza, iż byłaby ona zarazem uzupełnieniem istniejącej już drogi Brzeżańsko-Podwołoczyskiej od Tarnopola ku granicy rosyjskiej.

I.º W powiatach Skałackim i Husiatyńskim zgodnie z wnioskiem Wydziałów powiatowych proponujemy:

LVIII. Drogę ze Smykowiec i stacyi kolei w Borkach na Chodaczków mały, Kołodziejówkę, Skałat, Grzymałów, Kluwińce i Chorostków do Kopyczyniec około mil 7 i 3.000 sążni.

W propozycyi tej mieści się oraz wniosek uznania za krajową drogi powiatowej Smykowce-Grzymałowską.

Za propozycyą tą jednomyślnie przez oba Wydziały powiatowe i Izbę handlową popartą, przemawiają następujące powody:

a) Co do powiatu Skałackiego:

Powiat ten ważnym jest tak z powodu wielkiej obfitości ziemiopłodów i znacznych lasów, tudzież chowu bydła, jakoteż z powodu odbywającego się w nim niezwykłego ruchu handlowego.

Ruch ten utrzymują odznaczające się tygodniowemi bardzo uczęszczanemi jarmarkami miasteczka: Skałat, Grzymałów, Chorostków, Kopyczyńce i Husiatyn, również wzbudzają go rozległe stosunki handlowe powiatu spowodowane wywozem drzewa materyałowego i budulcowego w powiat Tarnopolski, tudzież zboża i innych produktów w ubogie powiaty górskie, zkąd znowu sól w wielkiej ilości tak dla ludności jak i dla bydła sprowadzaną bywa.

Niemniej odznacza się powiat ten przemysłem, mając młyn parowy i olejarnię w Grzymałowie i około 20 gorzelń. Uwzględniając równocześnie przyległy powiat Husiatyński, wykazujący równą obfitość ziemiopłodów i przemysł, jak to świadczą istniejące tu fabryki oleju w Czarnokońcach i Kopeczyńcach, tudzież mnoga ilość gorzelń, oraz zważywszy nadzwyczaj ożywione stosunki handlowe powiatów tych z przyległem Podolem rosyjskiem i Wołoszczyzną, zkąd cały ruch na Husiatyn się odbywa, wypada oba te powiaty pod względem ekonomicznym i przemysłowym zaliczyć do najważniejszych w kraju.

Gdy zaś cała waga pomyślnego rozwoju tych rozlicznych stosunków handlowych w powiecie Skałackim wyłącznie na drodze Smykowiecko-Grzymałowskiej jako jedynej komunikacyi polega, a droga ta w przedłużeniu do Kopyczyniec zarazem jedyną komunikacyę powiatu Husiatyńskiego ku północy stanowi, dla obu powiatów zaś z wy-

budowaniem koleą Tarnopolskiej tem ważniejszą się staje, ponieważ najdogodniejszą wprost do stacyi w Borkach wielkich wiodącą przecznicę tworzy, przeto droga ta ze wszech miar dla ruchu krajowego ważna, powinna być za drogę krajową uznana.

b) Co do powiatu Husiatyńskiego:

Powiat ten mając gościniec Złoczowsko-Zaleszczycki i drogę krajową Husiatyn-Kopyczyniecką, a więc drogi łączące najważniejsze miejscowości i skierowane ku północnemu i południowemu zachodowi, tudzież ku wschodowi, zaopatrzony jest dostatecznie w środki komunikacyjne.

Pożądanem jest jedynie uzupełnienie tychże w kierunku północnym na Grzymałów do Tarnopola, której to drogi potrzebę w poglądzie na powiat Skałacki uzasadniono.

K.[2] W powiecie Trembowelskim Wydział krajowy pomimo wniosku Wydziału powiatowego względem budowy drogi z Trembowli na Ławcze do Skałatu i z Trembowli na Podhajczyki do Mogielnicy, tudzież z Janowa do gościńca rządowego koło Mszańca, nie proponuje żadnej drogi.

Powiat Trembowelski zaledwie 8 mil □ obejmujący, przecięty od północy ku południowi w połowie wschodniej gościńcem Złoczowsko-Zaleszczyckim, a w połowie zachodniej drogą krajową Strusowsko-Buczacką, ma zabezpieczone komunikacye na północ z koleją w Tarnopolu, na zachód za pomocą drogi Czortków-Manasterzyskiej z koleją Czerniowiecką, na wschód z powiatem Husiatyńskim i Podolem rosyjskiem, a na południe pośrednio dwoma traktami z Bukowiną i Węgrami, tak, że w interesie ruchu i handlu krajowego przynajmniej nie zachodzi potrzeba nowych komunikacyi w tymże powiecie.

Proponowane przez Wydział powiatowy drogi, mianowicie z Trembowli do Mogielnicy i z Janowa do Mszańca, pierwsza długości $1^1/_2$, druga jednej mili, nie wychodzące przytem po za granicę powiatu, są czysto miejscowemi drogami, mającemi nawet w interesie samego powiatu podrzędne znaczenie.

Droga nareszcie z Trembowli do Skałata, której wyłącznym celem mogłoby być tylko połączenie tych dwóch miejscowości, ma raczej cechę drogi powiatowej i odpowiada wyłącznie interesowi samego powiatu Trembowelskiego, gdyż Wydział powiatowy Skałacki o potrzebie tej drogi wcale nie wspomina. Z tych więc powodów żadna z powyższych dróg za drogę krajową uznaną być nie może.

L[2]. W powiatach Czortkowskim, Zaleszczyckim i Borszczowskim zgodnie z wnioskiem Wydziałów powiatowych proponuje się:

LIX. Drogę z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany, Łanowce i Borszczów do Krzywcza około mil 5 i 3.000 sążni.

Prócz tej drogi proponuje Wydział powiatowy Czortkowski także drogę od gościńca Złoczów-Zaleszczyckiego pod Kobyłowłokami w powiecie Trembowelskim na Budzanów, Wierzbowiec, Kosów, Romaszówkę, Słobudkę, Dzuryn, Połowce, Bazar i dalej na Świerzkowce do Dniestru, i drogę z Czortkowa do Budzanowa, — a Wydział powiatowy Zaleszczycki drogę z Tłustego na Jezierzany do Borszczowa i drogę z Uścieczka na Szutromińce, Drohiczówkę do Głębokiej.

W propozycyi powyższej miał Wydział krajowy następujące stosunki na względzie:

a) Co do powiatu Czortkowskiego:

W powiecie Czortkowskim, zamykającym niejako przystęp do położonych w samym południowo-wschodnim zakącie kraju powiatów Zaleszczyckiego i Borszczowskiego, zamkniętych z jednej strony Dniestrem, z drugiej strony Zbruczem, leży właściwy węzeł komunikacyi pomienionych powiatów z resztą kraju.

Pod tym względem odpowiadają wszakże istniejące komunikacye powiatu Czortkowskiego w części tylko swemu przeznaczeniu.

Przechodzący przez powiat ten od północy na południe gościniec rządowy Złoczowsko-Zaleszczycki ułatwia komunikacyę rzeczonych powiatów z północą, a nadewszystko z koleją Tarnopolską; droga zaś krajowa Czortkowsko-Manasterzyska idąca od wschodu na zachód wraz z dotykającą część tylko powiatu drogą Tłuste-Buczacką stanowią znów komunikacyę z zachodem i koleją Czerniowiecką.

Wszakże przez to zapewnioną jest tej części kraju komunikacya tylko na zewnątrz, związek zaś powiatu Czortkowskiego z powiatem Borszczowskim, któryby ułatwiał komunikacyę tych powiatów między sobą nie jest dostateczny.

Główny bowiem trakt handlowy tej części kraju, którym wyłącznie tak przewóz zagranicznych jak wywóz krajowych płodów odbywać się może, jest droga od Kozaczówki, ostatecznego punktu granicznego z Podolem rosyjskiem, wzdłuż powiatu Borszczowskiego na Okopy, Mielnicę, Krzywcze, Borszczów, Jezierzany i Ułaszkowce do Jagielnicy, gdzie się z gościńcem rządowym Złoczów-Zaleszczyckim łączy.

Droga ta w części od Kozaczówki na Okopy do Borszczowa za krajową uznana, jest jednak tylko do Krzywcza zbudowaną i będzie wykończoną jeszcze do Borszczowa, ztąd zaś do Jagielnicy nie jest ona nawet za drogę krajową uznana. Przerwa tak ważnego traktu tamuje komunikacyę z resztą kraju i oddziaływa bardzo szkodliwie na ogólny ruch i handel krajowy. Tędy bowiem przechodzą główne transporta wszelkich produktów zagranicznych z komory w Okopach do kraju i dalej na zachód. Istniejące w Uściu biskupim zakłady, jako to: młyn parowy z fabryką oleju i fabryką cukru, tudzież kilkanaście gorzelni powiatu tym tylko traktem wywozić mogą wyroby swe w głąb kraju i do kolei żelaznej. Z niem łączy się w Uściu biskupim Bukowińska krajowa droga od Mosorówki do Czerniowiec, wiodąca z Podola i Bessarabii, tędy odbywa się corocznie dostawa tytoniu do magazynu w Jagielnicy, dokąd tysiące fur ładownych w porze jesiennej i zimowej zdążają, a kilka tygodni trwający jarmark w Ułaszkowcach ściąga liczne transporty towarów i nieustanny napływ kupców krajowych i zagranicznych.

Uwydatnić również musimy, że przez powiat Borszczowski, w którym się 3 zakłady kontumacyjne w Skale, Okopach i Horożowy znajdują, przychodzą do nas z Podola i z Bessarabii liczne stada przeznaczonych do wypasu, jakoteż wypasionych i roboczych wołów.

Z tych więc powodów droga z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany do Borszczowa powinna być przedewszystkiem za drogę krajową uznana i wraz z budową tejże część dalsza do Krzywcza jak najrychlej wykończona.

Proponowanym przez Wydział powiatowy Czortkowski drogom z Czortkowa do Budzanowa i z Kobyłowłok do gościńca Zaleszczyckiego na Budzanów, Wierzbowiec, Romaszówkę, Dzuryn, Bazar, Świerzkowce do Dniestru nie można przyznać znaczenia dróg krajowych, celem bowiem ich mogłoby być tylko ułatwienie komunikacyi wewnątrz powiatu, a wyż poszczególnione gościńce z przyjęciem jeszcze projektowanej drogi z Kopyczyniec do Skałata są w interesie ruchu i handlu krajowego zupełnie dostateczne.

b) Co do powiatu Zaleszczyckiego:

Gdy proponowana przez Wydział powiatowy droga z Tłustego na Jezierzany do Borszczowa odpowiada w części wnioskom Czortkowskiego i Borszczowskiego Wydziału powiatowego, przemawiającym za drogą z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany do Borszczowa, gdy dalej droga z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany ważniejszą jest, jak z Tłustego, przeto nie może wniosek Wydziału powiatowego Zaleszczyckiego co do tej drogi być uwzględnionym. Droga z Uścieczka do Głębokiej zaś byłaby tylko sprostowaniem gościńca Kołomyja-Uścieczko, a zatem komunikacyą odpowiednią miejscowym potrzebom powiatu.

c) Co do powiatu Borszczowskiego:

Stosunki powiatu tego wyłuszczone są w poglądzie na komunikacye powiatu Czortkowskiego — przytoczone więc tamże powody przemawiające za ważnością i potrzebą drogi w propozycyi umieszczonej odnoszą się w zupełności do tego powiatu.

Rozróżniając wyż projektowane drogi na dwie kategorye to jest, po 1.) na gotowe już drogi powiatowe, które tylko odpowiedniego przebudowania potrzebują, i po 2.) na drogi zupełnie nowe, które z fundamentu budowane być muszą, okazuje się według załączonego tu zestawienia potrzeba

1. przebudowania dróg powiatowych w długości przeszło . . . . . 62 mil
2. wybudowanie zaś całkiem nowych dróg przeszło . . . . . 266 „

Ogółem około 328 mil.

Przyjąwszy koszta budowy jednej mili zupełnie nowej drogi w przecięciu na 56.000 złr., koszta zaś przebudowania jednej mili drogi powiatowej na 15 000 złr, wynosiłyby koszta wybudowania powyższych 328 mil co do pierwszej kategoryi przeszło 900.000 złr., co do drugiej kategoryi zaś około 15,000.000 złr., czyli razem wziąwszy mniej więcej 16,000.000 złr.

Budowa wszystkich wyż wykazanych dróg nie może już ze względu na nadzwyczajne koszta, któreby kraj nad możność obciążały, od razu być rozpoczętą, musi ona być rozłożoną na kilka po sobie następujących epok. Gdy atoli w przebiegu tego czasu prawdopodobnie nowe koleje żelazne powstaną, które na zmianę powyższego projektu sieci w ten sposób wpłynąć muszą, iż budowa niektórych teraz projektowanych dróg z czasem stanie się zbyteczną, przeto Wydział krajowy nie przedstawia już teraz Wysokiemu Sejmowi wniosków względem uznania wszystkich powyższych dróg za drogi krajowe, lecz uważa odpowiedniejszem wyszczególnić te drogi, dla których nie ma widoków, aby tak rychło kolejami mogły być zastąpione, a które jednak nie tylko ze względu na zupełny brak i naglącą potrzebę komunikacyi w niektórych częściach kraju, lecz zarazem ze względu na interes krajowego handlu i przemysłu w ogóle przed innemi zbudowane być winny.

Drogi te wyliczając od zachodu ku wschodowi są:

1) Droga łącząca Krynicę i Szczawnicę w kierunku prostopadłym z koleją żelazną Tarnowsko-Preszowską. W razie, gdyby kolej doliną Popradu na Sącz poprowadzoną była, wypadałoby tej drodze nadać kierunek na Muszynę, Żegestów, do Piwnicznej. Długość jej wynosiłaby w przybliżeniu 4 mil;

2) droga ze Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa 4 mile i 3000 sążni;

3) droga z Nadbrzezia na Nisko, Sokołów do Rzeszowa mil 12;

4) droga ze Sokala na Krystynopol, Bełz, Uhnów do Lubyczy mil 8 i 3000 sążni;

5) droga z Wyszkowa na Wełdzirz do Hoszowa mil 6 i 2000 sążni;

6) droga ze Zboisk na Kamionkę strumiłową do Stojanowa mil 10 i 3000 sążni;

7) droga z Tarnopola do Zbaraża mil 2 i 2000 sążni;

8) Droga ze Smykowiec na Skałat, Grzymałów, Chorostków do Kopyczyniec mil 7 i 3000 sążni;

9) droga z Kołomyi a raczej z Ceniawy na Ohertyn, Łukę, Potok do Buczacza mil 8 i 3000 sążni;

10) droga z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany, Borszczów do Krzywcza mil 5 i 3000 sążni;

11) przedłużenie drogi krajowej: Śniatyn-Horodeńskiej ze Śniatyna do stacyi kolei w Załuczu około 3000 sążni.

Razem wynosiłaby długość tych dróg około 72 mil. Po odliczeniu zaś 2 mil drogi Wełdzirskiej zbudowanych w zupełności i nie wymagających zmian, oraz jednej mili tejże drogi, którą skarb Wełdzirski własnym kosztem budować jest obowiązany, zmniejszy się cyfra ta do 70 mil, a między temi znajdują się jeszcze 3 mile drogi powiatowej Smykowiecko-Grzymałowskiej, które tylko przebudowania wymagać będą.

Według powyższej wskazówki rachunkowej wynosiłyby koszta budowy tych dróg około 3,750.000 złr., a uwzględniając prócz tego budowę kilku znaczniejszych mostów, jako to: na Prucie, pod Śniatynem, na Serecie w Ułaszkowcach, na Bugu w Kamionce strumiłowej, oraz urządzenie przewozu w Sokalu przyjąć je można w okrągłej liczbie na 4,000.000 złr. w. a.

Podany w przybliżeniu koszt budowy jednej mili drogi na 56.000 złr., czyli jednego sążnia na 4 do 15 złr. nie jest wcale przesadny; stosunki bowiem terenu i możności dostania materyałów do budowy, układają się w kraju naszym w ten sposób, iż w razie pomyślności jednych, zachodzą trudności co do drugich. — O ile bowiem w południowej przeważnie górzystej połowie kraju większa jest łatwość dostania materyałów do budowy, o tyle trudniejsze są roboty ziemne i większa potrzeba mostów; gdy przeciwnie przy korzystniejszym terenie w płaszczyznach północnej połowy kraju, zachodzą większe trudności w dostarczeniu materyału kamiennego.

Przechodząc do drugiej części uchwały Wysokiego Sejmu względem przedstawienia planu pożyczki przeznaczonej wyłącznie na budowę dróg projektowanych — uważa Wydział krajowy przedstawienie takiego planu teraz za przedwczesne. Z powzięciem bowiem przez Wysoki Sejm decyzyi zezwalającej na budowę powyższych dróg, zachodzi najprzód potrzeba robót przygotowawczych tak technicznych, jak i administracyjnych, mianowicie trasowania, sporządzenia projektów, planów i kosztorysów, rozpraw celem wywłaszczenia gruntów i zapewnienia kamieniołomów i szutrowisk.

Roboty te potrzebują dłuższego czasu, a nie wymagają tak znacznych kosztów, iżby już dla nich potrzeba zaciągać pożyczki.

Nareszcie i to nadmienić nam wypada, iż projekta odnośnych ustaw przedłożone być mogą dopiero po dokładnem zbadaniu i oznaczeniu kierunku pojedyńczych dróg oraz po porozumieniu się z władzami administracyjnemi i wojskowemi.

Z tych zatem względów Wydział krajowy wywiązując się z przytoczonego na wstępie pierwszego polecenia Wysokiego Sejmu co do przedłożenia projektu do sieci dróg przedstawia następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie zarządził roboty przygotowawcze, mianowicie wytknięcie trasy, sporządzenie projektów, planów i kosztorysów, rozprawy wywłaszczenia gruntów i zapewnienia kamieniołomów i szutrowisk w celu budowy następujących dróg:

1) Z Krynicy w prostopadłym kierunku do budować się mającej kolei żelaznej węgiersko-galicyjskiej z Preszowa do Tarnowa;

2) ze Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa;

3) z Nadbrzezia na Nisko, Sokołów do Rzeszowa;

4) z Sokala na Krystynopol, Bełz, Uhnow do Lubyczy;

5) ze Zboisk na Kamionkę strumiłową do Stojanowa;

6) z Tarnopola do Zbaraża;

7) z Ceniawy na Obertyn, Łukę, Potok do Buczacza;

8) z Jagielnicy na Ułaszkowce, Jezierzany, Borszczów do Krzywcza;

tudzież w celu przebudowania i przedłużenia gotowych już w części dróg;

9) ze Smykowiec na Skałat, Grzymałów, Chorostków do Kopyczyniec, i

10) z Wyszkowa na Weldzirz do Hoszowa;

nareszcie w celu wybudowania dojazdu ze Śniatyna do dworca kolei Czerniowieckiej w Załuczu.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przybrania czasowo nadetatowej służby technicznej i do pokrycia z funduszu krajowego wszelkich kosztów, jakich wymagać będą powyższe roboty przygotowawcze.

III. Na podstawie wypracowanych projektów i planów przedłoży Wydział krajowy na najbliższem zebraniu projekta do ustaw względem uznania powyższych dróg za drogi krajowe, oraz plan pożyczki celem budowy tych dróg zaciągnąć się mającej.

IV. Co do dojazdu w Śniatynie, jako też co do drogi Wełdzirskiej, upoważnia Sejm Wydział krajowy po ukończeniu robót przygotowawczych do podjęcia samejże budowy, o ile na to zezwolone budżetem fundusze wystarczą.

Ad B.

Drugie polecenie Wysokiego Sejmu, ażeby Wydział krajowy wygotował i przedłożył Rządowi projekt potrzebnych w Galicyi dróg państwowych i domagał się ich budowy, miał Wydział krajowy przy układaniu sieci dróg szczególnie na uwadze.

Atoli ścisłe odróżnienie dróg kosztem Państwa w kraju budować się mających od dróg, których budowę fundusz krajowy ponosić winien, jest tak trudne, a określenie pierwszej kategoryi dróg tak względne, iż Wydział krajowy opierając się na wyraźnie objawionem życzeniu Rządu względem budowy pewnych dróg ważnych głównie ze względów strategicznych, niektóre z nich tylko wykazać może.

Drogi te wskazane już we wnioskach specyalnych dzielą się również na drogi już istniejące rządowe i powiatowe, które należytego przebudowania lub wykończenia potrzebują i na drogi zupełnie nowe, któreby wybudować należało.

Drogi te są:

1) Gościniec rządowy Soll-Żywiecki, także Zywiecko-Węgierski zwany, potrzebujący w części od Radziechowa do Kamesznicy w długości około 2 mil przebudowania takiego, iżby rzeczona część zgodnie z przyjętym przez Rząd lecz dotąd nie wykonanym projektem zaniechaną, nowa zaś droga po prawym brzegu Soły na Cięcinę i Milówkę do Krzywej przeprowadzoną była.

2) W ścisłym związku z kwestyą przebudowania powyższego gościńca pozostaje wykazana przez Żywiecki Wydział powiatowy potrzeba przebudowania drogi powiatowej Pietrasińskiej, wynoszącej tylko 2.200 sążni, która do końca r. 1863. była częścią powyższego Soll-Żywieckiego gościńca rządowego, lecz z polecenia Rządu exkamerowaną i na drogę powiatową zamienioną została.

Droga ta jest ważną jako jedyna i najkrótsza komunikacya ze Szląskiem austryackim przesmykiem na Jabłonków. Z powodu jednak, iż droga ta przez same strome góry wiedzie, a nadto od czasu exkamerowania zupełnie zaniedbaną została, koniecznem okazuje się odbudowanie jej jako nieodłącznej części wyż pomienionego gościńca rządowego, wszelako w kierunku dogodniejszym z Krzywej doliną Kamesznicy po lewym boku tejże do Pietrasiny.

3) Droga gminna z Podgórza na Ludwinów, Kapelankę do Kobierzyna. Budowy i utrzymania drogi tej domaga się komenda wojskowa Krakowska dla umożliwienia artyleryi obozującej w Krakowie stałego dojazdu na miejsce ćwiczeń strzelniczych w Pychowicach.

W skutek tego zamieniono ją też z nakazu władz rządowych kosztem gmin i obszarów dworskich na drogę bitą.

Gdy wszakże niepodobna ciężaru takiego na gminy nakładać, a droga ta istotnie potrzebną jest nie tylko w celach wojskowych, lecz także wedle relacyi Krakowskiej Izby handlowej dla ruchu handlowego, zaś gościniec rządowy Izdebnicko-Podgórsko-Wielicki z powodu przykrej góry w Mogilanach przebudowania potrzebuje, przeto przedstawia się budowa powyższej mało co więcej nad 3000 sążni długiej i w oddaleniu zaledwie 500 sążni równolegle z go-

ścińcem Podgórskim bieżącej drogi jako kwestya zmiany kierunku pomienionego gościńca w części od Podgórza do Kobierzyna i dalej w Mogilanach. Z tego powodu powinna droga ta być uważaną jako gościniec rządowy i kosztem Państwa przebudowaną.

4) Gościniec rządowy Myślenicko-Spytkowicki stanowiący szczególnie ważną komunikacyę z Węgrami, dotąd jeszcze w przerwach między Myślenicami a Skomielną nie jest wykończony. Należy zatem Rząd do rychłego wykonania potrzebnych robót zawezwać.

5) Gościniec rządowy ze Sambora na Rudki do Gródka nie jest ukończony w części z Hoszan do Gródka.

Potrzebę wykończenia tego uznało też c. k. Namiestnictwo i zażądało już opinii Wydziału krajowego co do kierunku, w którym gościniec do Gródka poprowadzonym być ma. Należy się więc spodziewać, że budowa tej drogi jak najrychlej do skutku przyjdzie.

6) Droga Nadwiślańska wzdłuż Wisły po prawym brzegu tejże jako ciąg dalszy gościńca rządowego Niepołomicko-Proszowskiego od Mikłaszowic na Ujście solne, Zaborów, Zabno, Szczucin, Otałęż, Baranów, Tarnobrzeg, Gorzyce, tudzież wzdłuż Sanu na Rozwadów do Leżajska długości 30 mil.

Ponieważ droga ta jako trakt wojskowy ze względów strategicznych jest nadzwyczaj ważną, również jednak przez wszystkie powiaty Nadwiślańskie jako nader potrzebna dla ruchu handlowego wykazaną została, przeto gdy w jednej części budowa tej drogi kosztem funduszu krajowego już jest zarządzona, mianowicie od Mielca do Nadbrzezia, a inne jej części przyjęte zostały do projektu sieci dróg krajowych, wypada domagać się od Rządu, ażeby ze swej strony również przynajmniej w części do budowy tej drogi się przyczynił, szczególnie zaś aby do uzupełnienia tejże w przerwach z Ujścia solnego na Szczurową do Zaborowa i z Ujścia jezuickiego do Szczucina razem około mil 5, przystąpił.

Drogi, których budowę lub utrzymanie w stanie należytym Rząd sam jako konieczną potrzebę wykazuje, są następujące:

7) droga dotąd komunikacyjna z Rymanowa na Bukowsko do Szczawnego około mil 4;

8) droga powiatowa Baligrodzka długości 6 mil.

Do odpowiedniego celom strategicznym, przytem nadzwyczaj kosztownego urządzenia tych dróg zawezwali w skutek polecenia ministeryalnego Starostowie Sanocki i Liski dotyczące Wydziały powiatowe.

9) Droga powiatowa Jarosławsko-Pruchnicka z Jarosławia do Dubiecka około mil 4, której budowę Namiestnictwo ze względów na fortyfikacye Przemyśla i Jarosławia jako bardzo pożądaną wykazuje. Nakoniec

10) droga Wełdzirska, której ważność c. k. Namiestnictwo również z tych samych powodów podnosi.

Ze względu, iż c. k. Rząd rozpoczętą kosztem Państwa budowę niektórych z wyż wymienionych dróg albo wcale nie ukończył, albo ją w taki sposób wykonał, iż później zmiana duktu lub ich przebudowanie koniecznemi się okazały — budowy zaś reszty tychże dróg w interesie Państwa od kraju się domaga, słusznem jest orzec, iż obowiązek budowania wszystkich tego rodzaju dróg na Państwie ciąży i wezwać c. k. Rząd do wypełnienia tego obowiązku.

Wezwanie takie jest tem bardziej wskazanem, ileże Rząd w ogóle pod względem budowy dróg w Galicyi kosztem Państwa nie wiele dotąd zdziałał.

Wszystkich bowiem zbudowanych gościńców rządowych mamy obecnie do 380 mil.

Najważniejsze i najdłuższe gościńce zbudowano jeszcze za czasów panowania cesarza Józefa II. (1780 do 1790), a to według ustawy szarwarkowej z r. 1778. — mianowicie gościniec główny wiedeński mil 54, gościniec węgierski

z Przemyśla do Dukli mil 16, Warszawski ze Lwowa na Żółkiew, Rawę mil 10, gościniec z Pilzna do Dukli przeszło mil 9 i inne krótsze, razem przeszło mil 100.

Następnie od r. 1790. do 1815. zbudowano gościńce:

z Andrychowa do granicy Węgier;

z Kęt na Oświęcim do granicy Szląska pruskiego;

z Radymna na Jaworów do Lwowa;

z Przemyśla do Starejsoli;

z Sambora na Turkę do Węgier;

ze Lwowa do Brodów;

ze Stryja na Bolechów do Stanisławowa i ztąd na Nadwórnę do Kołomyi;

ze Stanisławowa do Manasterzysk';

i drogi salinarne:

z Bochni do Sierosławic;

z Wieliczki do Niepołomic;

z Drohobycza do Stebnika;

z Kołomyi do Młodiatyna i do Kut — razem również około mil 100.

Dopiero od czasów zniesienia szarwarków w r. 1824. (guber. rozporz. z 11. Października i 24. Grudnia 1824.) budowano i utrzymywano gościńce rządowe wyłącznie kosztem Skarbu Państwa.

W r. 1830. było już ogółem gościńców tych do 320 mil.

Od roku 1830. mniej już budowano gościńców rządowych, natomiast więcej dróg obwodowych i krajowych za pomocą konkurencyi według odnośnych przepisów ustanowionej (okólnik namiest. z 21. stycznia 1851.: dz. pr. kr. i rząd. Część II. Nr. 2./1851. i rozporz. namiest. z 13. marca 1855. l. 9001).

Prócz tego nałożono na kraj obowiązek do kończenia budowy niektórych kosztem Państwa rozpoczętych gościńców lub też przeniesiono przez tak zwane exkamerowanie utrzymanie ukończonych gościńców na konkurencyę krajową lub powiatową.

Do tych exkamerowanych dróg należą drogi krajowe, Barańska, Lubelska i Prusko-Szląska i drogi powiatowe: Pietrasińska, Wielicko-Gdowska, Rzeszów-Głogowska, Werbiąż-Peczyniżyn-Łanczyńska i kilka dróg salinarnych.

Nadto od roku 1856. budowano także w drodze odrębnej konkurencyi tak zwane gościńce wojskowe paralelne.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 11. grudnia 1855. l. 10.848 pokrywano koszta budowy tych gościńców w ten sposób, iż gminy wedle zarządzenia władz politycznych do konkurencyi powołane, obowiązane były do wszelkich robót ziemnych, do wydobywania, dowozu i rozsypywania kamienia za pewnem stale oznaczonem wynagrodzeniem ze Skarbu Państwa; koszta zaś budowy mostów, przepustów, murów, poręczy itd., jako też koszta zarządu ponosił wyłącznie Skarb Państwa.

Co do utrzymywania tych gościńców ponosi Skarb Państwa z mocy najwyższ. rozporz. z dnia 23. Lipca 1855. koszta zarządu i jedną trzecią część kosztów konserwacyi z funduszu drogowego, dalszą trzecią część pokrywa dochód z myt, ostatnią trzecią nareszcie ponosić mają stale gminy konkurencyjne wedle repartycyi władz politycznych.

Takie gościńce wojskowe są w Galicyi zachodniej:

a) gościniec z Białej do Oświęcima i z Oświęcima do Podgórza, czyli Nadwiślański;

b) z Niepołomic do Bochni (Proszówki);

c) Gdów-Gorlicki;

d) z Gorlic do Żmigrodu —

w Galicyi wschodniej zaś zaliczano do kategoryi tej w początkach budowy teraźniejsze drogi krajowe

Lwowsko-Rohatyńską,

Sielec-Zaleszczycką,

Czortków-Manasterzyską, i

Tłuste-Buczacką oraz zaniechaną drogę krajową Siwka-Halicką.

W skutek zastrzeżenia umieszczonego w najwyższem postanowieniu z d. 18. Sierpnia 1866. o sankcyonowaniu ustawy drogowej obowiązują powyższe przepisy konkurencyjne o gościńcach wojskowych także i nadal.

W ostatnich latach nie budował Rząd wcale żadnych dróg, owszem ściągano jak wiadomo dotacyę na budowę dróg dla Galicyi przez Radę Państwa wyznaczaną na rzecz Skarbu Państwa tytułem oszczędności, pomimo, iż tak znaczne obszary kraju z wszelkich środków komunikacyjnych są ogołocone.

Najodpowiedniejszym środkiem do usunięcia podobnego dalszą budowę dróg w kraju hamującego postępowania byłoby, aby Rząd w myśl rezolucyi powziętej przy uchwale budżetowej Rady Państwa dnia 22. marca 1870. zarząd dróg państwowych za umówionem ryczałtowem wynagrodzeniem zdał na Reprezentacyę krajową. Zanim to jednak nastąpi, stawia Wydział krajowy odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu przytoczonej na wstępie pod B. następujący wniosek: .

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd do zarządzenia:

I. aby tak zwane wojskowe równoległe gościńce z wykluczeniem wszelkiej konkurencyi utrzymywane były nadal z funduszów państwowych.

II. Aby również kosztem tegoż funduszu wykonane były w Galicyi budowy wszystkich ze względów strategicznych ważnych dla państwa dróg, mianowicie, aby przystąpiono:

1) do przebudowania gościńca rządowego Zywiecko-Węgierskiego w części od Radziechowa po prawym brzegu Soły na Cięcinę i Milówką do Krzywej, tudzież odbudowania w dalszym ciągu drogi Pietrasińskiej z Krzywej po lewym brzegu Kameśnicy do Pietrasiny.

2) do przebudowania gościńca Izdebnik-Wielickiego w części z Podgórza na Ludwinów, Kapelankę do Kobierzyna i dalej w celu wyminięcia góry w Mogilanach;

3) do wykończenia gościńca rządowego Myślenice-Spytkowickiego w przerwach między Myślenicami a Skomielną;

4) do wykończenia gościńca rządowego Sambor-Grodeckiego w części z Hoszan do Gródka,

5) do budowy drogi Nadwiślańskiej w częściach z Ujścia solnego na Szczurową do Zaborowa i z Ujścia jezuickiego do Szczucina;

6) do budowy drogi z Rymanowa na Bukowsko do Szczawnego;

7) do rekonstrukcyi i wykończenia drogi Baligrodzkiej;

8) do budowy drogi Jarosławsko-Pruchnickiej.

Lwów dnia 3. Sierpnia 1871.

Marszałek krajowy
Leon książe Sapieha w. r.

Piotr Gross w. r.
sprawozdawca:

Zestawienie

projektowanych do sieci dróg krajowych według kategoryi, o ile w sieć tę wchodzą gotowe już drogi powiatowe, a o ile zupełnie nowe budowane być mają.

Powiat	Trakt projektowany	Ogółem		W tem gotowej drogi powiatowej		W tem zupełnie nowej drogi	
		mil	sążni	mil	sążni	mil	sążni
Biała Żywiec	droga z Czańca na Żywiec do granicy Węgier (cały trakt składa się z dróg powiatowych)	5	2200	5	2200	—	—
Chrzanów Wadowice	droga z Lgoty na Chrzanów, Zator, Wadowice do Suchej	8	2000	4	2000	4	—
	„ z Zembrzy do Biertowic	2	3000	—	—	2	3000
Kraków	„ z Krakowa do Szyc	1	—	—	—	1	—
Wieliczka Limanowa	„ z Wieliczki na Dobczyce, Skrzydlną do Dobrej i z Tymbarku do Zabrzezia	7	2000	3	2000	4	—
Myślenice	„ z Wieliczki do Gdowa (cała powiatowa)	1	3150	1	3150	—	—
	„ z Myślenic do Głogoczowa (cała powiatowa) . .	1	500	1	500	—	—
Nowytarg	„ z Nowego Targu do Piekielnik (cała powiatowa) .	2	2500	2	2500	—	—
Bochnia Limanowa	„ z Uścia solnego na Bochnię, Wiśnicz do Limanowej (Sowlin)	6	2900	4	1900	2	1000
Brzesko	„ ze Słotwiny do Ujścia jezuickiego	4	1000	—	—	4	1000
Nowy Sącz	„ z Nowego Sącza na Krynicę do Muszynki . . .	6	—	4	—	2	—
	„ z Krynicy do Muszyny	1	2000	—	—	1	2000
	„ ze Starego Sącza na Piwniczną do Leluchowa . .	5	3000	2	2000	3	1000
	„ ze Szczawnicy do Piwnicznej	2	2000	—	—	2	2000
Grybów	„ ze Zborowic do Krzyżówki	5	—	—	—	5	—
Dąbrowa Mielec Tarnów	„ z Ujścia jezuickiego na Żabno do Tarnowa . . .	4	2000	—	—	4	2000
	„ ze Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa	4	3000	—	—	4	3000
	„ z Lisiej góry na Radomyśl do Mielca	5	—	—	—	5	—
	„ ze Zgórska do Szczucina	3	—	—	—	3	—
	„ z Tarnowa do Gromnika (na Tuchów)	4	—	4	—	—	—

Powiat	Trakt projektowany	Ogółem		W tem			
				gotowej drogi powiatowej		zupełnie nowej drogi	
		mil	sążni	mil	sążni	mil	sążni
Pilzno	droga z Pilzna do Żarówki	2	3000	—	—	2	3000
Tarnów	„ z Bielów do Tuchowa	3	2000	—	2000	3	—
Tarnobrzeg	„ z Machowa na Majdan, Kolbuszowę do Sędziszowa	7	2000	—	—	7	2000
Nisko	„ z Nadbrzezia na Nisko, Sokołów do Rzeszowa . .	12	—	1	—	11	—
Kolbuszowa							
Ropczyce	„ z Czekaja na Ropczyce do Wiśniowej	4	—	—	—	4	—
	„ z Rzeszowa na Tyczyn do Dynowa	4	—	1	—	3	—
Rzeszów	„ z Rzeszowa na Strzyżów, Frysztak do Turaszówki,						
Jasło	i z Frysztaku do Warzyc	9	3000	8	—	1	3000
	„ ze Siepietnicy do Jonin	2	1000	—	—	2	1000
Krosno	„ ze Żmigrodu do Węgier	3	3000	3	—	—	3000
Brzozów	„ ze Strzyżowa na Domaradz, Brzozów do Grabownicy	4	1500	2	—	2	1500
Sanok	„ z Krzemiennej do Olszanicy	4	1000	—	—	4	1000
Lisko	„ z Ustrzyk na Lutowiska, Turkę, Borynię, Wysocko						
Turka	do Tuchołki	12	—	3	—	9	—
Birczа	„ z Hubic na Rybotycze, Birczę do Dubiecka . . .	5	3000	—	—	5	3000
Łańcut	„ z Łańcuta do Leżajska	4	—	—	—	4	—
	„ ze Szklar na Kańczugę, Przeworsk do Sieniawy .	6	—	—	—	6	—
Jarosław	„ z Jarosławia na Sieniawę do granicy Królestwa .	4	2000	—	—	4	2000
Cieszanów	„ z Oleszyc do Niemirowa	4	1000	—	—	4	1000
Rawa	„ z Bełza na Uhnów, Rawę, Niemirów, Jaworów do						
	Sądowej-Wiszni	12	2000	—	—	12	2000
Jaworów	„ z Uhnowa do Lubyczy	2	1000	—	—	2	1000
	„ z Krystynopola na Sokal do Uhrynowa	4	—	—	—	4	—
Sokal	„ z Krystynopola do Bełza i						
	„ z Krystynopola na Witków do Pawłowa	6	—	—	—	6	—
Żółkiew							
Gródek	„ z Żółkwi na Janów do Gródka	3	3000	—	—	3	3000
Mościska	„ ze Sądowej-Wiszni na Rudki, Koniuszki do Oziminy	4	3000	—	—	4	3000
Rudki	„ z Rudek na Komarno do Mikołajowa	5	—	—	—	5	—
Sambor	„ ze Sambora na Podbuż, Kropiwnik do Synowudzka	9	—	—	—	9	—
Drohobycz	„ z Kropiwnik na Drohobycz, Kołodruby do Drobo-						
	wyża (Mikołajowa)	7	3000	—	—	7	3000

Powiat	Trakt projektowany	Ogółem		W tem			
				gotowej drogi powiatowej		zupełnie nowej drogi	
		mil	sążni	mil	sążni	mil	sążni
Lwów Kamionka strumiłowa	droga ze Zboisk na Kamionkę strumiłową, Radziechów do Stojanowa	10	3000	—	—	10	3000
	„ z Chołojowa na Busk, Krasne do Podhajczyk . .	7	2000	—	—	7	2000
Żydaczów Bóbrka Rohatyn Brzeżany	„ z Rozwadowa na Chodorów, Rohatyn do Brzeżan	11	—	—	—	11	—
Dolina	„ z Wyszkowa na Wełdzirz do Hoszowa	6	2000	2	—	4	2000
Nadwórna Tłumacz	„ z Nadwórny na Otynię do Tłumacza	6	2000	—	—	6	2000
Kosów Śniatyn	„ od granicy Węgier doliną Czeremoszu na Żabie, Kosów, Rożniów, Tuczapy do Śniatyna	15	—	4	—	11	—
Kołomyja Horodenka Buczacz	„ z Ceniawy (Kołomyi) na Obertyn, Potok do Buczacza	8	3000	—	—	8	3000
	„ z Czyżowa do Złoczowa	2	—	—	—	2	—
Złoczów	„ z Płuchowa na Wołczkowce, Olejów, Trościaniec do Załoziec	4	2000	—	—	4	2000
Brody Tarnopol	„ z Radziechowa na Łopatyn, Stanisławczyk, Brody, Nakwaszę, Załoźce, Mszaniec do Tarnopola . . .	6	2000	—	2000	6	—
Zbaraż	„ z Tarnopola do Zbaraża	2	2000	—	—	2	2000
Skałat Husiatyn	„ ze Smykowiec na Skałat, Grzymałów, Chorostków do Kopyczyniec	7	3000	3	—	4	3000
Czortków Borszczów	„ z Jagielnicy na Jezierzany, Borzczów do Krzywcza .	5	3000	—	—	5	3000
	Suma . .	328	1750	62	250	266	1500

Alegat XL.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia Inspektora szpitali.

Wysoki Sejmie!

Podczas uchwalania etatu Wydziału krajowego, szpitale jeszcze objętemi nie były; dla tego też nie uwzględniono podówczas odpowiednio wymagalności tej gałęzi administracyi.

Kilkoletnie doświadczenie przekonało jednak, że często potrzeba przekonać się naocznie o stanie zarządu szpitali, a oględziny tylko wówczas celowi swemu odpowiedzieć zdołają, jeżeli odbywa je lekarz, w sprawach szpitalnych fachowo wykształcony.

W takich razach na uproszonej jedynie pomocy Wydział krajowy polegać nie może, niema bowiem pełnej rękojmii, że uproszona osoba właśnie w tej gałęzi, fachowe wykształcenie posiada. Głównie zaś, nie daje się w ten sposób osiągnąć jednolity pogląd na wszystkie sprawy szpitalne, gdy niepodobnem byłoby we wszystkich wypadkach, i co do wszystkich 24 powszechnych szpitali, po całym kraju rozrzuconych, udawać się do jednej i tej samej osoby. Nadto i tej okoliczności pominąć nie należy, że remuneracye w pojedyńczych wypadkach udzielane, najprawdopodobniej wiele więcej wyniosą aniżeli stała płaca, jednemu ustanowić się mającemu Inspektorowi szpitali, któryby podlegał Wydziałowi krajowemu i udzielał mu także swego fachowego zdania we wszystkich innych wypadkach, w których takowe Wydziałowi krajowemu potrzebnem było, i w ogóle pracował w biórze Wydziału.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia za wypowiedzialnym kontraktem posady Inspektora szpitali z obowiązkiem zwiedzania stosownie do poleceń Wydziału krajowego szpitali powszechnych w kraju a pracowania w chwilach niezajętych podróżami służbowemi w biórze Wydziału za rocznym dodatkiem w kwocie 280 złr. w. a. na pomieszkanie, jakoteż dyetami i zwrotem kosztów podróży odpowiadających emolumentom urzędników Wydziału krajowego, drugiej klasy.

We Lwowie dnia 20. Września 1871.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha w. r.

P. Skwarczyński w. r.

Sprawozdawca.

L. 233.
S.

Alegat XLI.

Sprawozdanie komisyi szkolnej

z wniosku posła Czerkawskiego o zaprowadzeniu języka polskiego jako wykładowego w akademii technicznej lwowskiej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 19. września b. r. odesłany został do Komisyi szkolnej wniosek posła Czerkawskiego, żądający wprowadzenia języka polskiego jako wykładowego do akademii technicznej lwowskiej.

Rzecz ta wprawdzie już jest rozstrzygnięta rozporządzeniem Cesarskiem z dnia 26. sierpnia b. r., które stanowi, iż począwszy od najbliższego kursu szkolnego te nauki do których znajdują się profesorowie dostatecznie polskim językiem władający, a następnie wszystkie w pomienionej akademii wykładane być mają po polsku.

Chodzi więc dziś o to tylko, ażeby Wysoki Sejm, odpowiednią uchwałę swoją, zmianie tej dla zakładu samego i dla kraju pożądanej, nadał moc prawa. Tłómaczyć potrzebę i korzyść takowego zmiany tej ubezpieczenia, byłyby rzeczą zbyteczną. Komisya szkolna zatem, nierozwodząc się nad jasnymi i zrozumiałymi powodami, dla których wniosek posła Czerkawskiego bez zmiany przyjęła i tak go Wysokiej Izbie przedstawia, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony wniosek.

Przewodniczący
Majer.

Sprawozdawca
St. Tarnowski.

Ustawa

względem języka wykładowego w akademii technicznej lwowskiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi łącznie z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art I.

Językiem wykładowym w akademii technicznej lwowskiej ma być odtąd język polski.

Tylko nauczycielom innych języków, wolno będzie używać do wykładu tego języka, którego uczą, o ile tego wymagać będzie dobro udzielanej przez nich nauki, i dozwoli postęp ich uczniów.

Inne wyjątki od powyższej zasady zaprowadzone być mogą jedynie za zezwoleniem władzy ustawodawczej.

Art II.

W miarę, jak się praktyczna tego okaże potrzeba, profesorowie, nauczyciele i docenci obznajamiać będą uczniów z terminologią ruską w przedmiotach nauki. którą wykładać będą.

Art. III.

Polecam Mojemu ministrowi oświecenia wykonanie niniejszych postanowień, które już z rokiem szkolnym 1872. mają wejść w życie.

z drukarni Instytutu Stauropigianskiego 1871.

Alegat XLII.

SUMARYCZNY PRELIMINARZ

funduszu indemnizacyjnego

DLA GALICYI WSCHODNIEJ

NA ROK SŁONECZNY 1872.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wpłata kapitałów	85.595	66.651	56.732	
2/2	„ rent	24.215	13.198	10.271	
3/3	Odsetki, zwłoki i inne dochody .	38.849	19.504	16.960	
	II. Od kraju.				
4/4	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca	2,061.830	2,085.057	2,102.442	
5	Opłata od zboża i soli	.	.	.	
	III. Ze Skarbu Państwa.				
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od ulokowanych nadzwyżek funduszowych	.	.	.	
8	Zwrot kapitałów ze Skarbu Państwa	.	.	.	
9	Subwencye ze Skarbu Państwa .	2,435.349	1,490.773	1,520.102	
	razem . . .	4,645.838	3,675.183	3,706.507	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	4,645.838	3,675.183	3,706.507	
	Pozostaje do lokowania	.	.	.	

B. Potrzeby

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal austr.			
1/5	Koszta zarządu	84.931	102.806	96.409	
2/6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	821.877	929.250	991.200	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
3/7	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	1.233	678	1.340	
4/8	„ „ w rentach .	476	360	480	
5/9	Renty dla uprawnionych . . .	3,094.662	2,642.089	2,594.078	
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Zwroty zaliczek Skarbowi Państwa	619.652	.	.	
8/10	Nadzwyczajne wydatki	23.007	.	23.000	
	razem . .	4,645.838	3,675.183	3,706.507	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłaty kapitałów.**				
	Z końcem roku 1870. pozostało nie spłaconych jeszcze kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsza emfiteutyczne w kwocie . . . . . 413.471 złr.				Znaczna różnica między wnioskiem na rok 1872. i wynikiem z roku 1870. pochodzi ztąd, że w roku 1870. w skutek przeprowadzonej egzekucyi znaczna część zaległości spłaconą została.
	do tego przybędzie prawdopodobnie w r. 1871. kwota . . . 16.098 złr.				
	razem . . . 429.569 złr.				
	w roku 1871 . . spłacona kwota . . 63.650 złr.				
	przeto pozostanie z końcem roku 1871. kwota . . . . . 365.919 złr.				
	z której preliminuje się do spłaty na rok 1872. kwota . . . 56.732 złr.	85.595	66.651	56.732	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłata rent.** Podług załącznika 1. pokrycia wykazano do wypłaty kapitał w kwocie . . . . . 365.919 złr. Część z tego kapitału ma być spłacona w ratach wraz z procentami, przeto na te procenta preliminuje się na rok 1872. kwota . . . . . 10.271 złr.	24.215	13.198	10.271	Różnica między wnioskiem na rok 1872. i wynikiem z roku 1870. polega na tem, że w roku 1870. zaległości z dawniejszych lat spłacone zostały.

A. Załącznik 3. do pokrycia.

1	**Wpłata odsetek zwłoki i inne dochody.** Na odsetki zwłoki od rat, kapitałów i procentów w terminie nie spłaconych, tudzież na cenę kupna i czynsza dzierżawne z pustek, na dochód z sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot kosztów podróży i nienależnie wypłaconych odsetek, na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów na taksy przepisania i na inne zwroty nie należnie wypłaconych kwot wnosi się na rok 1872 kwota . 16.960 złr.	38.849	19.504	16.960	Wynik z roku 1870. jest dlatego tak wielki, ponieważ w tym roku zaległe koszta podróży, jakoteż zaległe odsetki zwłoki w drodze egzekucyjnej ściągnięte zostały

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal. austr..			
1	**Trzecia część przez kraj pokryć się mająca.**				
	Podług wykazów urzędów podatkowych w Galicyi wschodniej wynosiła sprawdzona należytość dodatków indemnizacyjnych w roku 1870. kwotę . 2,102.442 złr. Gdy sprawdzona należytość dodatków za rok 1871. dopiero w roku 1872. zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy preliminuje się powyższa kwota na rok 1872.. .	2,061.830	2,085.057	2,102.442	Dodatek indemnizacyjny na rok 1871. ustanowiony został dekretem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1870. l. 18.868 po 51 ct od jednego reńskiego podatku.

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, pokryć się mających

na rok słoneczny 1872.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	A. C. k. Namiestnictwo.				Podział kosztu dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundacye indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. października 1867. r. do l. 15 871, podług którego fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej ponosi $^{29}/_{35}$ części wszystkich wydatków.
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie służby	15.966	20.630	19.977	
2	Dodatki lokalne	800	754	943	
3	Dyurny	3.286	3.751	3.681	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	2.480	2.514	2.514	
5	Potrzeby kancelaryjne	1.716	2.092	2.096	
6	Czynsz za mieszkanie	516	516	516	
7	Koszta podróży i dyety	26	880	880	
8	Rozmaite wydatki	4	904	904	
	razem . .	24.794	32.041	31.511	
	Do tego wydatki dla komisyj miejscowych dla spraw wykupu i regulacyi ciężarów gruntowych	60.137	70.765	64.898	
	Suma ogólna . .	84.931	102.806	96.409	

Numer załącznika	B. C. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	B. Komisye miejscowe.				
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie służby	24.566	29.000	25.700	
10	Dodatki na mieszkanie	158	450	360	
11	Dyurny	7.317	6.935	6.588	
	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyj miejscowych jest pod poz. 4. przy c. k. Namiestnictwie preliminowana.
12	Potrzeby kancelaryjne	1.368	2.500	2.500	
13	Czynsz za mieszkanie	820	1.180	1.350	
14	Koszta podróży i dyety	25.720	30.400	28.100	
15	Rozmaite wydatki	188	300	300	
	razem . .	60.137	70.765	64.898	

B. Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.**				Wniosek na rok 1872. jest w porównaniu z wynikiem z roku 1870. dla tego większy, ponieważ urzędnicy oddziału rachunkowego płace swoje w r. 1870. z etatu politycznego pobierali, a dla zastępcy prezesa wyższa płaca dopiero od 1. listopada 1870. r. asygnowana została.
	dla zastępcy prezesa roczną płacę . . . . . 2.700 złr. i dodatek . . . . 400 złr.				
	dla 1 radcy Namiestnictwa roczną płacę . 2.500 złr.				
	dla 1 starosty roczną płacę . . . . . 2.000 złr.				
	dla 3 starostów po 1.600 złr. . . . . 4.800 złr.				
	dla referującego sekretarza roczną płacę . 1.300 złr. i dodatek . . . . 250 złr.				
	dla 3 komisarzy powiatowych roczną płacę po 900 złr. . . . 2.700 złr.				
	dla 2 komisarzy powiatowych po 800 złr. 1.600 złr.				
	dla 3 koncepistów roczną płacę po 800 złr. 2.400 złr.				
	dla 5 konceptowych adjunktów roczną płacę po 400 złr. . . 2.000 złr.				
	dla 3 konceptowych adjunktów remuneracyę po 300 złr. . . . 900 złr.				
	Oddział rachunkowy.				
	dla 1 oficyała I. klasy roczną płacę . . . 1.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	dla 2 oficyałów I. klasy roczną płacę po 900 złr. . . . . 1.800 złr.				
	dla 1 oficyała II. klasy roczną płacę . . . 700 złr.				
	Oddział manipulacyjny.				
	dla 1 oficyała roczną płacę . . . . . 700 złr.				
	dla 2 oficyałów roczną płacę po 600 złr. . 1.200 złr.				
	Służba.				
	dla jednego woźnego płacę . . . . . 400 złr.				
	dla 2 stróżów wynagrodzenie . . . . 432 złr.				
	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	razem . . 31.782 złr.				
	z tego wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	15.966	20.630	19.977	

B. Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa.	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Dodatki lokalne.**				
	Dla zastępcy prezesa i dla 4 starostów po 300 złr. rocznie czyli razem . . . . . 1.500 złr. z tego wypada $^{22}/_{35}$ części na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej w kwocie	800	754	943	Wniosek na rok 1872. stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników, którym należy się dodatek lokalny.

B. Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Dyurny.**				
	Dla 3 dyurnistów po 1 złr. 20 ct. . . . . 1.317 złr. 60 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 15 ct. 420 złr. 90 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 5 ct. 384 złr. 30 ct. dla 7 dyurnistów po 1 złr. . . 2.562 złr. dla 4 dyurnistów po 80 ct. . . 1.171 złr. 20 ct. razem . 5.856 złr. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	3.286	3.751	3.681	Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu i podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.

B. Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawi się podług potwierdzonego budżetu na r. 1870. i podług budżetu na rok 1871.
	Dla c. k. Namiestnictwa i komisyj miejscowych . . . 4.000 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ w kwocie	2.480	2.514	2.514	

B. Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Potrzeby kancelaryjne.**				
a.	na opał lokalu . . . 600 złr.				Podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.
b.	na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 „				
c.	na druki, litografie i effekta kredytowe . 800 „				Wynik z r. 1870. jest dlatego mniejszy jak wniosek na rok 1872., ponieważ koszta na effekta kredytowe z r. 1870. dopiero w roku 1871 zarachowane zostały.
d.	na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	na czyszczenie lokalu . 250 „				
f.	na sprzęty kancelaryjne 100 „				
g.	na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h.	na inne potrzeby i koszta losowania . . . . 700 „				
i.	na przybory do pisania ryczałtowo . . . . 134 „				
	razem . . 3334 złr.				
	z tego wypada $^{22}/_{35}$ części na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej w kwocie	1.716	2.092	2.096	

B. Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.**				Wniosek stawia się podług faktycznie opłaconego czynszu w r 1871. i podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.
	Czynsz za lokal c k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i krajowej komisyi serwitutowej wynosi 820złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	516	516	516	

B. Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Koszta podróży i dyety.**				
a.	na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . . . . 600 złr.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w r. 1872 Wynik z roku 1870. jest dla tego tak mały, ponieważ wynagrodzenie należące się zastępcom obowiązanych po koniec roku 1870. dopiero w roku 1871. wypłacone zostało.
b.	na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych przy komisyi krajowej . . . . . 800 złr.				
	razem . . 1400 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie . . .	26	880	880	

B. Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb

1	**Rozmaite wydatki.**				Kwota do tego działu nie da się dokładnie obliczyć. Wynik z roku 1870. jest wprawdzie bardzo mały, gdy atoli takie wydatki w roku 1872. w większej kwocie nastąpić mogą, przeto stawia się niniejszy wniosek.
a.	1.200 złr. dla c. k. Namiestnictwa, z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie		754	754	
b.	na koszta insercyjne za edykta sądowe, tyczące się pertraktacyi o przyznanie kapitałów . . .	4	150	150	
	razem . .	4	904	904	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Płace i dodatki dla komisyj miejscowych:**				Podług teraźniejszego stanu urzędników użytych przy komisyach miejscowych.
	Dla 2 starostów roczną płacę po 1.600 złr. . . 3.200 złr. i dodatek po 600 złr. 1.200 złr.				
	dla 4 komisarzy I. klasy roczną płacę po 1.100 złr. . . . . 4.400 złr. i dodatek dla 2 po 600 złr. . . . . 1.200 złr. a dla 2 po 500 złr. . 1.000 złr.				
	dla 5 komisarzy II. klasy roczną płacę po 900 złr. . . . . 4.500 złr. i dodatek po 500 złr. 2.500 złr.				
	dla 1 komisarza roczną płacę . . . . 800 złr. i dodatek . . . . . 500 złr.				
	dla 2 koncepistów roczną płacę po 800 złr. 1.600 złr. i dodatek po 500 złr. 1.000 złr.				
	dla 2 adjunktów konceptowych roczną płacę po 400 złr. . . 800 złr. i dodatek po 500 złr. 1.000 złr.				
	nareszcie na możliwe pomnożenie urzędników i podwyżkę płac 2.000 złr				
	razem . . 25.700 złr.	24.566	29.000	25.700	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Dodatki na mieszkanie.** Dla naczelnika komisyi lokalnej we Lwowie . . . . 210 złr. dla naczelnika komisyi lokalnej w Brzeżanach 150 złr. razem . . 360 złr.	158	450	360	Dodatek na mieszkanie należy się tym naczelnikom jako c. k. Starostom.

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Dyurny.** Dla 18 dyurnistów po 1 złr. dziennie, razem . . . . 6.588 złr.	7.317	6.935	6.588	Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu. Wynik za rok 1870. jest dlatego większy, ponieważ dyurny za 2. półrocza 1868. i za rok 1869. przez c. k urząd podatkowy w Stanisławowie dopiero w roku 1870. ostatecznie zarachowane zostały.

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Potrzeby kancelaryjne.** Dla 10 komisyj miejscowych na potrzeby kancelaryjne, na opał, na wynagrodzenie sług, na utrzymanie i czyszczenie lokalów, na posłańców, na wynagrodzenia świadków i na inne potrzeby urzędowe po 250 złr.	1.368	2.500	2.500	Wniosek na rok 1872. stawi się podług wniosku na rok 1871. i ze względu że i w roku 1872. 10 komisyj istnieć będą. Wynik za rok 1872. jest dlatego tak mały, ponieważ wydatki niektórych komisyj za 4. kwartał 1870 dopiero w roku 1871. przez kasę funduszów indemnizacyjnych ostatecznie zarachowane zostały.

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.** Dla komisyi miejscowej we Lwowie za lokal . . . 450 złr. dla 9 komisyj miejscowych po 100 złr. . . 900 złr. razem . . 1350 złr.	820	1.180	1.350	Wniosek stawi się na większą kwotę, ponieważ niektóre komisye umieszczone są w lokalach starostw, a w roku 1872. prawdopodobnie zajęte lokale będą musiały być opuszczone lub za takowe czynsza płacić się będą.

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Koszta podróży.** Dla 18 komisarzy milowe i dla 17 dyurnistów strawne, tudzież dla znawców i inżynierów milowe i dyety	25.720	30.400	28.100	Wniosek stawi się z uwzględnieniem wniosku na rok 1871. tudzież ze względu na okoliczność, że w roku 1872. odbędzie się znaczna ilość komisyj z powodu oddania ekwiwalentów. Z tych kosztów znaczna część zwróconą zostanie od stron funduszowi indemnizacyjnemu.

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Rozmaite wydatki.** Na rozmaite wydatki, które przy innych rubrykach nie zostały uwzględnione, dla 10 komisyj po 30 złr.	188	300	300	Ponieważ kwota na ten dział nie da się dokładnie oznaczyć, przeto wnosi się większa kwota jak jest wynik z roku 1870.

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Spłata kapitałów.** Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. grudnia 1857. do l. 11.881 ma być wylosowaną z długu funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej w kwocie . . . . 58,674.000 złr. w obligacyach, w II. półroczu 1871. r. kwota . . . . 472.000 złr. a w I. półroczu 1872. r. kwota . . . . 472.000 złr. razem kwota . . 944.000 złr. m. k, czyli . . . 991.200 złr. w a., która 1. maja i 1. Listopada 1872. wypłaconą być winna. Na pokrycie tego wydatku wnosi się kwota . . . 991.200 złr.	821.877	929.250	991.200	Wniosek na rok 1872. jest dla tego większy od wyniku z roku 1870. i od wniosku na rok 1871., ponieważ podług planu na rok 1872. większa kwota do wylosowania przypada.

B. Załącznik 7. do potrzeb.

1	**Kwota wyrównawcza w kapitale.** Z końcem roku 1870. pozostał kapitał niewypłacony w kwocie . . . . . 1,010.951 złr. do tego prawdopodobnie przybędzie w roku 1871. kwota 25.400 złr. razem . . 1.036.351 złr. z tego zostanie w roku 1871. wypłacona kwota . . 158.000 złr. pozostanie zatem z końcem r. 1871. do wypłaty . . . 878.351 złr. z której to kwoty w roku 1872. tak jak w latach 1868., 1869. i 1870. prawdopodobnie także kwota . . . . 158.000 złr. wypłacona zostanie, dla tego też na kwotę wyrównawczą przy wypłacie powyższego kapitału preliminuje się na rok 1872. kwota . . . . . 1.340 złr.	1.233	678	1.340	Wniosek na rok 1872. stawia się z uwzględnieniem wyniku z roku 1870., tudzież prawdopodobnej wypłaty kapitałów w roku 1872.

B. Załącznik 8. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Kwota wyrównawcza w rentach.** Prawdopodobnie nie będą w roku 1871. wszystkie obrachunki rent skończone, przeto z uwzględnieniem wyniku z roku 1870. preliminuje się na rok 1872. na kwotę wyrównawczą. 480 złr.	476	360	480	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

1	**Renty dla uprawnionych.** Podług planu amortyzacyjnego wynosić będzie z początkiem listopada 1871. dług w obligacyach . . 49,647.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1872. płatne . . . . . 1,241.175 złr. zaś z początkiem maja 1872. wynosić będzie dług . . . . 49,175.000 złr. a 5% odsetki płatne 1. listopada 1872. . . . 1,229.375 złr. dla tego też wnosi się na pokrycie odsetek od obligacyj indemnizacyjnych na rok 1872. kwota 2,470.550 złr. m. k., czyli . . 2,594.078 złr. w. a.	3,094.662	2,642.089	2,594.078	Wynik z roku 1870. jest dla tego znacznie większy od wniosku na rok 1872., ponieważ w roku 1870. Bank narodowy w Wiedniu zażądał zwrotu za wymieniane 1 listopada 1870. płatne kupony w grudniu zamiast w styczniu jak w latach poprzednich, przez co odsetki prawie na 3 półrocza w roku 1870. wypłacone zostały.

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Nadzwyczajne wydatki.** Na zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, tudzież na zwrot nadpłaconych kapitałów i rent, nareszcie na zwrot innych nienależnie pobranych kwot wnosi się na r. 1872. kwota 23.000 złr.	23.007	.	23.000	Wniosek stawia się na podstawie wyniku w roku 1870., gdyż innej podstawy niema i kwota potrzeby nawet w przybliżeniu oznaczyć się nie da.

SUMARYCZNY PRELIMINARZ

funduszu indemnizacyjnego

DLA GALICYI ZACHODNIEJ

NA ROK SŁONECZNY 1872.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wypłata kapitałów	108.393	91.200	100.540	
2/2	„ rent	28.497	26.800	18.930	
3/3	Odsetki zwłoki i inne dochody	15.352	9.250	9.400	
	II. Od kraju.				
4/4	Trzecia część przez kraj spłacić się mająca	825.951	821.417	898.941	
5	Daniny od zboża i soli	.	.	.	
	III. Ze Skarbu Państwa.				
6	Wynagrodzenia laudemialne . .	.	.	.	
7	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	.	.	.	
8	Zwrot kapitałów ze Skarbu Państwa	.	.	.	
9	Subwencya ze Skarbu Państwa .	1,459.099	1,134.227	1,104.898	
	razem . .	2,437.292	2,082.894	2,132.709	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	2,437.292	2,082.894	2,132.709	
	Pozostaje do ulokowania . . .	.	.	.	

Liczba porządk. i załączników	B. Potrzeby Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1/5	Koszta zarządu	36.881	50.384	45.681	
2/6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	485.961	499.800	571.200	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
3/7	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	795	600	800	
4/8	„ „ w rentach .	1.151	1.000	1.000	
5/9	Renty dla uprawnionych . . .	1,769.591	1,531.110	1,505.228	
6	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
7	Zwrot zaliczek Skarbowi Państwa	134.121	.	.	
8/10	Nadzwyczajne wydatki	8.792	.	8.800	
	razem . .	2,437.292	2,082.894	2,132.709	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłata kapitałów.** Z końcem roku 1870. pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsze emfiteutyczne w kwocie . . . . . 782.546 złr. do tego przybędzie prawdopodobnie w roku 1871. kwota 3.784 złr. razem . . 786.330 złr. w roku 1871. zostanie spłacona kwota . . . . . 104.256 złr. przeto pozostanie z końcem roku 1871. kwota . . . . 682.074 złr. z której preliminuje się do spłaty na rok 1872. kwota 100 540 złr.	108.393	91.200	100.540	Różnica między wnioskiem na rok 1872 i wynikiem z roku 1870. pochodzi z tąd, że w roku 1870. w skutek przeprowadzonej egzekucyi znaczna część zaległości spłacona została.

A. Załącznik 2. do pokrycia.

1	**Wpłata rent.** Podług załącznika 1. pokrycia wykazano do wpłaty kapitał w kwocie . . . . . 682.074 złr. Część tego kapitału ma być spłacona w ratach wraz z procentami, przeto na te procenta preliminuje się na rok 1872. kwota . . . . . 18.930 złr.	28.497	26.800	18.930	Różnica między wnioskiem na r. 1872 i wynikiem z r. 1870. polega na tem, że w roku 1870. zaległości z dawniejszych rat spłacone zostały.

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłata odsetek zwłoki i inne dochody.** Na odsetki zwłoki od rat kapitałów i procentów w terminie spłaconych, tudzież na cenę kupna i czynsze dzierżawne z pustek, na dochód z sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot kosztów podróży i nienależnie wypłaconych odsetek na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów, na taksy przepisania i na inne zwroty nienależnie wypłaconych kwot wnosi się na rok 1872. kwota . . . 9.400 złr.	15.352	9.250	9.400	Wynik z roku 1870. jest dlatego tak wielki, ponieważ w tym roku zaległe koszta podróży jakoteż zaległe odsetki zwłoki w drodze egzekucyjnej ściągnięte zostały.

A. Załącznik 4 do pokrycia.

1	**Trzecia część przez kraj spłacić się mająca.** Podług wykazów urzędów podatkowych w Galicyi zachodniej wynosiła sprawdzona należytość dodatków indemnizacyjnych w roku 1870. kwotę 898.941 złr. Gdy sprawdzona należytość dodatków na rok 1871. dopiero w r. 1872. zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy preliminuje się powyższa kwota na rok 1872.	825.951	821.417	898.941	Dodatek indemnizacyjny na rok 1871. ustanowiony został dekretem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1870 do l 18 868 po 51 ct. od jednego reńskiego podatku.

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1872.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	A. C. k. Namiestnictwo.				
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie służby	8.854	11 254	10.897	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. Października 1867. do l. 15.871, podług którego fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej ponosi $^{12}/_{35}$ części wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	411	412	514	
3	Dyurny	1.787	2.046	2.008	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	1.353	1.372	1.372	
5	Potrzeby kancelaryjne	1.113	1.141	1.143	
6	Czynsz za mieszkanie	347	281	281	
7	Koszta podróży i dyety . . .	14	480	480	
8	Rozmaite wydatki	2	512	512	
	razem . .	13.881	17.498	17.207	
	Do tego wydatki dla komisyi miejscowych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych .	23.000	32.886	28.474	
	Suma ogólna . . .	36.881	50.384	45.681	

Numer załącznika	B. C. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	B. Komisye miejscowe.				
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie służby	8.504	10.973	9.573	
	Dodatki na mieszkanie	.	.	.	
10	Dyurny	1.634	2 489	2.129	
	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowych jest pod pozycyą 4. przy c k. namiestnictwie preliminowaną
11	Potrzeby kancelaryjne	336	1.157	1 205	
12	Czynsza za mieszkania	132	423	423	
13	Koszta podróży i dyety	12 194	17.700	15.000	
14	Rozmaite wydatki	200	144	144	
	razem	23.000	32.886	28.474	

B. Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871	Wniosek na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal austr.			
1	**Place, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.**				Wniosek na rok 1872. jest w porównaniu z wynikiem z roku 1870. dla tego większy, ponieważ urzędnicy oddziału rachunkowego swoje płace w r. 1870. z etatu politycznego pobierali, a dla zastępcy prezesa wyższa płaca etatowa dopiero od 1. listopada 1870 asygnowaną została
	dla zastępcy prezesa roczną płacę w kwocie . . . 2.700 złr. i dodatek . . . . 400 złr.				
	dla 1 radcy Namiestnictwa roczną płacę . 2.500 złr.				
	dla 1 starosty roczną płacę . . . . . 2.000 złr.				
	dla 3 starostów roczną płacę po 1.600 złr. . 4.800 złr.				
	dla referującego sekretarza roczną płacę . 1.300 złr. i dodatek . . . . 250 złr.				
	dla 3 komisarzy powiatowych roczną płacę po 900 złr. . . . 2.700 złr.				
	dla 2 komisarzy powiatowych roczną płacę po 800 złr. 1.600 złr.				
	dla 3 koncepistów roczną płacę po 800 złr. 2.400 złr.				
	dla 5 konceptowych adjunktów roczną płacę po 400 złr. . . 2.000 złr.				
	dla 3 konceptowych adjunktów remuneracya po 300 złr. . . . 900 złr.				
	Oddział rachunkowy.				
	dla 1 oficyała I klasy roczna płaca . . . 1.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	dla 2 oficyałów I. klasy roczną płacę po 900 złr. . . . . 1.800 złr.				
	dla 1 oficyała II. klasy roczną płacę . . . 700 złr.				
	Oddział manipulacyjny.				
	dla 1 oficyała roczną płacę . . . . . 700 złr.				
	dla 2 oficyałów roczną płacę po 600 złr. . 1.200 złr.				
	Służba.				
	dla jednego woźnego płacę . . . . . 400 złr.				
	dla 2 stróżów wynagrodzenie . . . . 432 złr				
	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	razem . 31.782 złr.				
	z tego wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	8.854	11.254	10.897	

B. Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Dodatki lokalne.**				
	Dla zastępcy prezesa i dla 4 starostów po 300 złr. rocznie czyli razem . . . . 1.500 złr. z tego wypada $^{12}/_{35}$ na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej w kwocie	40	412	514	Wniosek na rok 1872. stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników, którym dodatek lokalny się należy.

B. Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Dyurny.**				
	Dla 3 dyurnistów po 1 złr. 20 ct. 1.317 złr. 60 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 15 ct. . . 420 złr. 90 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 5 ct. . . 384 złr. 30 ct. dla 7 dyurnistów po 1 złr. . . . 2.562 złr. — dla 4 dyurnistów po 80 ct. . . 1.171 złr. 20 ct. razem . . 5.856 złr. — z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	1.787	2.046	2.008	Wniosnk stawia się podług teraźniejszego stanu i podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1872

B. Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawia się podług potwierdzonego budżetu na rok 1870. i według budżetu na rok 1871.
	Dla c. k Namiestnictwa i komisyj miejscowych . . 4.000 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	1.353	1.372	1.372	

B. Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Potrzeby kancelaryjne.**				
a.	Na opał lokalu . . . 600 złr.				Podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1872.
b.	Na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 złr.				
c.	Na druki, litografie i efekta kredytowe . . 800 „				
d.	na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	na czyszczenie lokalu . 250 „				
f.	na sprzęty kancelaryjne 100 „				
g	na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h.	na inne potrzeby i koszta losowania . . . . 700 „				
i.	na ryczałtową kwotę na przybory do pisania . 134 „				
	razem 3.334 złr.				
	z tego wypada $^{12}/_{35}$ części na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej w kwocie	1.113	1.141	1.143	

B. Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Czynsza za lokal.**				Wniosek stawia się według faktycznie opłacanego czynszu w r. 1871. i podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872. Wynik z roku 1870. jest dla tego większy, ponieważ reszta czynszu w kwocie 65 złr. należąca się jeszcze za lokal c. k. Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych w Krakowie dopiero w roku 1870. wypłaconą zostkła.
	Czynsz za lokal c. k Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i krajowej komisyi serwitutowej wynosi 820 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	347	281	281	

B. Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Koszta podróży i dyety.**				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1872. Wynik z roku 1870 jest dla tego tak mały, ponieważ wynagrodzenie należące się zastępcom po koniec roku 1870. dopiero w roku 1871. wypłacone zostało.
a.	Na koszta podróży urzędników c. k Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . . . . 600 złr.				
b.	Na koszta podróży i dyety zastępców obowiązanych i uprawnionych przy komisyi krajowej . . . 800 „				
	razem 1.400 „				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . . .	14	480	480	

B. Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Rozmaite wydatki.**				Kwota do tego działu nie da się dokładnie obliczyć. Wynik z roku 1870. jest wprawdzie bardzo mały, gdy atoli takie wydatki w roku 1872. w większej kwocie nastąpić mogą, przeto stawia się niniejszy wniosek.
a.	1 200 złr. dla c k. Namiestnictwa, z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie		412	412	
b.	za koszta insercyi, za edykta sądowe tyczące się pertraktacyi o przyznanie kapitałów	2	100	100	
	razem	2	512	512	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Płace i dodatki dla komisyj miejscowych:**				Podług teraźniejszego stanu urzędników użytych przy komisyach miejscowych
	dla 1 komisarza I. klasy roczną płacę . . . . . 1 100 złr. i dodatek . . . . . 600 złr				
	dla 2 komisarzy II. klasy roczną płacę po 900 złr. . . . . 1 800 złr i dodatek po 500 złr. . 1 000 złr.				
	dla 1 komisarza II. klasy roczną płacę . . 800 złr. i dodatek . . . . . 500 złr				
	dla 1 koncepisty roczną płacę . . . . . 800 złr				
	nareszcie na możliwe pomnożenie urzędników i podwyżkę płac 1 000 złr.				
	razem . . 8.100 złr		9.500	8.100	
	do tego wydatki komisyi miejscowej w Krakowie . . 1.800 złr				
	z których wypada na fundusz Galicyi zachodniej $^{9}/_{11}$ części w kwocie		1.473	1.473	
	razem . .	8.504	10.973	9.573	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Dyurny.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu.
1	Dla 5 dyurnistów po 1 złr. dziennie . . 1.830 złr.	.	2 190	1.830	Wynik za rok 1870. jest dla tego mniejszy od wniosku na rok 1872, ponieważ dyurny za 9 miesięcy dla 2 komisyj wypłacone przez c. k. urząd podatkowy w Nowym Sączu dopiero w roku 1871. ostatecznie zarachowane zostały.
2	dla dyurnisty komisyi lokalnej w Krakowie po 1 złr. dziennie . 366 złr.				
	z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^9/_{11}$ części w kwocie	.	299	299	
	razem . .	1.634	2.489	2.129	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				Wniosek na rok 1872. stawia się według potrzeby dla 5 komisyj miejscowych, które i w roku 1872. istnieć będą.
1	Dla 4 miejscowych komisyj na potrzeby kancelaryjne, na opał, na wynagrodzenie sług, na utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenia świadków i na inne wydatki urzędowe po . . . 250 złr	.	960	1.000	Wynik za rok 1870. jest dla tego tak mały, ponieważ wydatki za 9 miesięcy dla 2 komisyj w Nowym Sączu dopiero w roku 1871 przez c. k. urząd podatkowy ostatecznie zarachowane zostały.
2	Do tego na wydatki komisyi miejscowej w Krakowie . 250 złr. z których wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^9/_{11}$ części w kwocie	.	197	205	
	razem . .	336	1.157	1.205	

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	Czynsza za lokal.				
1	Dla 2 komisyj po 100 złr. rocznie . . . . . 200 złr. a dla 2 po 50 złr. . . 100 złr razem . . 300 złr.	.	300	300	Wniosek na rok 1872. stawia się według prawdopodobnej potrzeby. Wynik z roku 1870. jest dla tego tak mały, ponieważ jedna komisya umieszczoną była w lokalu starostwa, a wydatki dla 2 komisyj w Sączu za 9 miesięcy dopiero w roku 1871. przez c. k. kasę funduszów indemnizacyjnych ostatecznie zarachowane zostały.
2	do tego dla komisyj w Krakowie . . . . . 150 złr. z których na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej wypada $^9/_{11}$ części w kwocie . . .	.	123	123	
	razem . .	133	423	423	

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Koszta podróży.** Dla 5 komisarzy milowe, dla 5 dyurnistów strawne, tudzież dyety i milowe dla znawców i inżynierów	12.194	17.700	15.000	Wniosek stawia się z uwzględnieniem wniosku na rok 1871. tudzież ze względu na okoliczność, że w roku 1872. odbędzie się znaczna ilość komisyi z powodu oddania ekwiwalentów. Z tych kosztów znaczna część zostanie zwróconą od stron, funduszowi indemnizacyjnemu.

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				
1	Na różne wydatki, które przy innych rubrykach nie zostały uwzględnione dla 4 komisyi po . . . 30 złr	.	120	120	Wynik z roku 1870. jest dla tego tak wielki, bo niektóre przez urzęda podatkowe wypłacone zwroty przez c. k. kasę funduszów indemnizacyjnych zamiast w dzienniku głównym, zarachowane zostały w dzienniku kosztów zarządu.
2	do tego dla komisyj miejscowej w Krakowie . . . . . 30 złr z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^9/_{11}$ części w kwocie . . .	.	24	24	
	razem . .	200	144	144	

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Spłata kapitałów.** Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. grudnia 1857. do l. 11.881 ma być wylosowana z długu funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej w kwocie . . . . 33,669 000 złr. w obligacyach, w II. półroczu 1871. kwota . . . . 272.000 złr. a w I. półroczu 1872. kwota . . . . . 272.000 złr. razem kwota . . 544 000 złr. m. k, czyli . . . 571.200 złr. w. a, która 1 maja i 1. Listopada 1872 wypłaconą być winna. Na pokrycie tego wydatku wnosi się zatem kwota . 571.200 złr.	485.961	499.800	571.200	Wniosek na rok 1872 jest dla tego większy od wyniku z roku 1870. i od wniosku na rok 1871., ponieważ na rok 1872. podług planu większa kwota przypada

B. Załącznik 7. do potrzeb

1	**Kwota wyrównawcza w kapitale.** Z końcem roku 1870 pozostał kapitał niewypłacony w kwocie . . . . 74 512 złr. do tego prawdopodobnie przybędzie w roku 1871. kwota 5.945 złr. razem . . 80.457 złr z tego zostanie w roku 1871. wypłacona kwota . . 16.800 złr. pozostanie zatem z końcem r 1871. do wypłaty kwota 63.657 złr z której to kwoty w roku 1872. tak jak w latach 1868., 1869. i 1870. prawdopodobnie także kwota . . . . 15.300 złr. wypłacona zostanie, dla tego też na kwotę wyrównawczą przy wypłacie powyższego kapitału preliminuje się na rok 1872. kwota . . . . . 800 złr.	795	600	800	Wniosek na rok 1872 stawia się z uwzględnieniem wyniku z roku 1870, tudzież prawdopodobnej wypłaty kapitałów w roku 1872.

B. Załącznik 8. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Kwota wyrównawcza w rentach.** Prawdopodobnie nie będą w roku 1871. wszystkie obrachunki rent skończone, przeto z uwzględnieniem wyniku z roku 1870 preliminuje się na rok 1872. na kwotę wyrównawczą ilość . 1 000 złr.	1.151	1.000	1.000	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

1	**Renty dla uprawnionych.** Podług planu amortyzacyjnego wynosić będą z początkiem listopada 1871 dług w obligacyach . . 28,807.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1872. płatne . . . . . 720.175 złr. zaś z początkiem maja 1872. wynosić będą dług . . . . 28,535.000 złr. a 5% odsetki płatne 1. listopada 1872. . . . 713.375 złr. dla tego też wnosi się na pokrycie odsetek od obligacyj indemnizacyjnych na rok 1872. kwota 1,433.550 złr. m. k., czyli . . 1,505.228 złr. w. a.	1,769.391	1,531.110	1,505.228	Wynik z roku 1870. jest dla tego tak znacznie większy od wniosku na rok 1872, ponieważ w roku 1870. Bank narodowy w Wiedniu zażądał zwrotu za wymieniane 1 listopada 1870. płatne kupony w grudniu zamiast w styczniu jak w latach poprzednich, przez co odsetki prawie na 3 półrocza w r. 1870. spłacone zostały.

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Nadzwyczajne wydatki.** Na zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, tudzież na zwrot nadpłaconych kapitałów i rent, nareszcie na zwrot innych nienależnie pobranych kwot wnosi się na r. 1872. kwota 8.800 złr.	8.792	.	8.800	Wniosek stawia się na podstawie wyniku w roku 1870., gdyż innej podstawy niema, a kwota nawet w przybliżeniu nie da się oznaczyć.

SUMARYCZNY PRELIMINARZ

funduszu indemnizacyjnego

DLA WIELKIEGO KSIĘSTWA KRAKOWSKIEGO

NA ROK SŁONECZNY 1872.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1/1	Wpłata kapitałów	56.597	52.338	53.270	
2/2	„ rent	3.711	3.800	2.180	
3/3	Odsetki zwłoki i inne dochody .	4.525	2.000	2.100	
	II. Własne dochody.				
4/4	Odsetki od zakupionych obligacyi	4.253	4.299	6.524	
	III. Od kraju.				
5/5	Trzecia część przez kraj pokryć się mająca	162.195	148.146	195.696	
6	Opłata od zboża i soli	.	.	.	
	IV. Ze Skarbu Państwa.				
7	Wynagrodzenie laudemialne . .	.	.	.	
8	Odsetki od ulokowanych nadzwyżek funduszowych	.	.	.	
9	Zwrot kapitałów ze Skarbu Państwa	.	.	.	
10	Zaliczki ze Skarbu Państwa:				
	a) nieoprocentowane	.	.	.	
	b) oprocentowane	.	.	.	
	razem . . .	231.281	210.583	259.770	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	.	.	210.049	
	Pozostaje do ulokowania . . .	.	.	49.721	

Liczba porządk. i załączników	B. Potrzeby Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1/6	Koszta zarządu	1.932	2.138	2.116	
2/7	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie	43.774	52.500	55.650	
	b) przez wykupno obligacyi . .	.	.	.	
3/8	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	155	100	.	
4/9	„ „ w rentach .	.	100	.	
5/10	Renty dla uprawnionych . . .	189.345	154.534	151.883	
6/11	Nadzwyczajne wydatki	341	.	400	
	razem . .	235.547	209.372	210.049	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłata kapitałów.**				
	Z końcem roku 1870. pozostało nie spłaconych jeszcze kapitałów wykupna za zniesioną dziesięcinę i za czynsze emfiteutyczne w kwocie . . . . . 294.445 złr.				Różnica między wynikiem w roku 1870. a wnioskiem na rok 1872. polega na tem, że w roku 1870 zaległości z dawniejszych lat w skutek zarządzeń władz administracyjnych spłacone zostały.
	gdy w roku 1871. nic nie przybędzie, a w tym roku prawdopodobnie spłaconą zostanie kwota 53 170 złr.				
	przeto pozostanie z końcem roku 1871. do spłacenia kwota 241.275 złr.				
	z której w roku 1872. prawdopodobnie spłacona zostanie kwota . . . . . 53.270 złr.				
	która też na ten rok preliminuje się	56.597	52.338	53.270	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Wpłata rent.** Podług załącznika 1. pokrycia wykazano do wypłaty kapitał w kwocie . . . . . 241.275 złr. Część z tego kapitału ma być spłacona w ratach wraz z procentami, przeto na te procenta preliminuje się na rok 1872. kwota . . . . . 2.180 złr.	3.711	3.800	2.180	Różnica między wnioskiem na rok 1870. i wynikiem z roku 1872. polega na tem, że w roku 1870. zaległości z dawniejszych lat spłacone zostały.

A. Załącznik 3. do pokrycia.

1	**Wpłata odsetek zwłoki i inne dochody.** Na odsetki zwłoki od rat, kapitałów i procentów w terminie nie spłaconych, tudzież na cenę kupna i czynszu dzierżawnego z pustek, na dochód z sprzedaży książeczek płatniczych, na zwrot kosztów podróży i nienależnie wypłaconych odsetek, na wpłatę kwot w celu wyrównania kapitałów, na taksy za przepisanie i na inne zwroty nie należnie wypłaconych kwot, preliminuje się na rok 1872. kwota 2.100 złr.	4.525	2.000	2.100	Wynik z roku 1870. dla tego jest tak znaczny, ponieważ w roku tym zaległe koszta podróży, jakoteż zaległe odsetki zwłoki w drodze egzekucyjnej w znacznej kwocie ściągnięte zostały.

A Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Odsetki od własnych kapitałów.** Podług najwyższego postanowienia Jego ces. król. apost Mości z dnia 13. października 1857 i dekretu ministeryalnego z dnia 22. października 1857. do l 9.809 mogą nadwyżki przy funduszach indemnizacyjnych obrócone być na zakupno obligacyi indemnizacyjnych. Na podstawie tego postanowienia i za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zakupiono do końca grudnia 1870. obligacyi indemnizacyjnych w nominalnej wartości . . . . 93.940 złr. w miesiącu lutym 1871. r. . . . . 40.000 złr a w miesiącu maju 1871. r. . . . . 4.150 złr. razem . . 138.090 złr. Od tych obligacyi należeć się będą odsetki płatne 1. maja i 1. listopada 1872. wynoszące po odtrąceniu podatku dochodowego . . . . . 6.524 złr. która kwota na rok 1872. preliminuje się.	4.253	4.299	6.524	

A. Załącznik 5. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Trzecia część przez kraj pokryć się mająca.**				
	Podług wykazów urzędów podatkowych w Wielkim Księstwie Krakowskim wynosiła sprawdzona należytość dodatków indemnizacyjnych w 1870. r. kwotę 195.696 złr. Gdy sprawdzona należytość dodatków za rok 1871. dopiero w roku 1872. zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy preliminuje się powyższa kwota na rok 1872.. .	162.195	148.146	195.696	Dodatek indemnizacyjny na rok 1871. ustanowiony został dekretem ministeryalnym z dnia 30. grudnia 1870. l. 18.868 po 51 ct. od jednego reńskiego podatku.

Preliminarz

wydatków c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyi lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego, pokryć się mających

na rok słoneczny 1872.

Numer załącznika	A. C. k. Namiestnictwo				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek c. k. rządu na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	A. C. k. Namiestnictwo.				Podział kosztów dla c k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1. października 1867. r. do l 15 871, podług którego fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego ponosi $^1/_{35}$ część wszystkich kosztów.
1	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby	751	938	908	
2	Dodatki lokalne	31	34	43	
3	Dyurny	149	171	167	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	113	114	114	
5	Potrzeby kancelaryjne	96	95	95	
6	Czynsze za mieszkania	34	23	23	
7	Koszta podróży i dyety	1	40	40	
8	Rozmaite wydatki	.	54	54	
	razem . .	1.175	1.469	1.444	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych	757	669	672	
	Suma ogólna . .	1.932	2.138	2.116	

Numer załącznika	B. C. k. lokalne komisye				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	B. Komisye miejscowe.				
9	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby	254	327	327	
	Dodatki na mieszkania	.	.	.	
10	Dyurny	66	66	67	
	Remuneracye i zapomogi . . .	.	.	.	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowej jest pod poz. 4. przy c. k. Namiestnictwie preliminowana.
11	Potrzeby kancelaryjne	15	43	45	
12	Czynsze za mieszkania	.	27	27	
13	Koszta podróży i dyety	193	200	200	
14	Rozmaite wydatki	229	6	6	
	razem . .	757	669	672	

B. Alegat 1. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.**				Wniosek na rok 1872. jest w porównaniu z wynikiem z roku 1870. dla tego większy, ponieważ urzędnicy oddziału rachunkowego płace swoje w r. 1870. z etatu politycznego pobierali, a dla zastępcy prezesa wyższa płaca etatowa dopiero od 1. listopada 1870. r. asygnowana została.
	dla zastępcy prezesa roczną płacę . . . . . 2.700 złr. i dodatek . . . . 400 złr.				
	dla 1 radcy Namiestnictwa roczną płacę . 2.500 złr.				
	dla 1 starosty roczną płacę . . . . . 2.000 złr.				
	dla 3 starostów roczną płacę po 1.600 złr. 4.800 złr.				
	dla referującego sekretarza roczną płacę . 1.300 złr. i dodatek . . . . 250 złr.				
	dla 3 komisarzy powiatowych roczną płacę po 900 złr. . . . 2.700 złr.				
	dla 2 komisarzy powiatowych po 800 złr. 1 600 złr.				
	dla 3 koncepistów roczną płacę po 800 złr. 2.400 złr.				
	dla 5 konceptowych adjunktów roczną płacę po 400 złr. . . 2 000 złr.				
	dla 3 konceptowych adjunktów remuneracya po 300 złr. . . . 900 złr.				
	Oddział rachunkowy.				
	dla 1 oficyała I. klasy roczną płacę . . . 1.000 złr.				

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
	dla 2 oficyałów I. klasy roczną płacę po 900 złr. . . . . 1.800 złr.				
	dla 1 oficyała II. klasy roczną płacę . . . 700 złr.				
	Oddział manipulacyjny.				
	dla 1 oficyała roczną płacę . . . . . 700 złr.				
	dla 2 oficyałów roczną płacę po 600 złr. . 1.200 złr.				
	Służba.				
	dla jednego woźnego płacę . . . . . 400 złr.				
	dla 2 stróżów wynagrodzenie . . . . 432 złr				
	Nareszcie na możliwe podwyżki płac . . 2.000 złr.				
	razem . 31.782 złr.				
	z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{1}/_{35}$ część w kwocie	751	938	908	

B. Alegat 2. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Dodatki lokalne.**				
	Dla zastępcy prezesa i dla 4 starostów po 300 złr. rocznie czyli razem . . . . . 1.500 złr. z tego wypada $^1/_{35}$ część na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego w kwocie .	31	34	43	Wniosek na rok 1872. stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników, którym dodatek lokalny się należy.

B. Alegat 3. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Dyurny.**				
	Dla 3 dyurnistów po 1 złr. 20 ct. . . . . 1.317 złr. 60 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 15 ct. 420 złr. 90 ct. dla 1 dyurnisty po 1 złr. 5 ct. 384 złr. 30 ct. dla 7 dyurnistów po 1 złr. . . 2.562 złr. dla 4 dyurnistów po 80 ct. . . 1.171 złr. 20 ct. razem . 5.856 złr. Z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	149	171	167	Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu i podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.

B. Alegat 4. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawia się podług potwierdzonego budżetu na r. 1870. i podług budżetu na rok 1871.
	Dla c. k. Namiestnictwa i komisyj miejscowych . . . 4.000 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	113	114	114	

B. Alegat 5. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Potrzeby kancelaryjne.**				Podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.
a.	Na opał lokalu . . . 600 złr.				
b.	Na papier i potrzeby do pisania . . . . . 600 „				
c.	Na druki, litografie i effekta kredytowe . 800 „				
d.	Na roboty introligatorskie . . . . . 100 „				
e.	Na czyszczenie lokalu . 250 „				
f.	Na sprzęty kancelaryjne 100 „				
g.	Na oświetlenie lokalu i schodów . . . . . 50 „				
h	Na inne potrzeby i koszta losowania . . . . 700 „				
i.	Na przybory do pisania ryczałtowo . . . . 134 „				
	razem . . 3.334 złr.				
	z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	96	95	95	

B. Alegat 6. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.**				Wniosek stawia się podług faktycznie opłacanego czynszu w r. 1871. i podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1872.
	Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i krajowej komisyi serwitutowej wynosi 820złr.				Wynik za rok 1870. jest dla tego większy, ponieważ reszta czynszu w kwocie 10 złr 91 ct. należąca się jeszcze za lokal c. k. Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych w Krakowie, dopiero w r. 1870. wypłacona została
	z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	34	23	23	

B. Alegat 7. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Koszta podróży i dyety.**				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w r. 1872.
a.	Koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . . . . 600 złr.				Wynik z roku 1870. jest dla tego tak mały, ponieważ wynagrodzenia należące się zastępcom obowiązanych po koniec roku 1870. dopiero w roku 1871. wypłacone zostały.
b.	Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych przy komisyi krajowej . . . . . 800 złr.				
	razem . . 1400 złr.				
	z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	1	40	40	

B. Alegat 8. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Rozmaite wydatki.**				Kwota do tego działu nie da się dokładnie obliczyć.
a.	1.200 złr. dla c. k. Namiestnictwa, z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	.	34	34	Wynik z roku 1870. nie wykazuje wprawdzie takiego wydatku, gdy atoli takie wydatki w roku 1872. nastąpić mogą, przeto stawia się niniejszy wniosek.
b.	Na koszta insercyjne za edykta sądowe, tyczące się pertraktacyi o przyznanie kapitałów . . .	.	20	20	
	razem . .	.	54	54	

B. Alegat 9. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Płace i dodatki dla komisyi miejscowej.**				Ta komisya ustanowioną jest dla byłych obwodów: Bocheńskiego, Krakowskiego, Wadowickiego i Tarnowskiego, dla tego też i koszta dzielą się na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego i Galicyi zachodniej podług ilości w tych obwodach istniejących starostw.
	Dla 1 komisarza I. klasy płaca roczna . . . . . 1 100 złr. dodatek . . . . . 500 złr. tudzież na możliwe podwyżki płacy . . . 200 złr.				
	razem . . 1 800 złr.				
	z tego wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^2/_{11}$ części w kwocie	254	327	327	

B. Alegat 10. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Dyurny.**				Wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby.
	Dla 1 dyurnisty po 1 złr. dziennie . . . . . 366 złr.				
	z tego wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^{2}/_{11}$ części w kwocie	66	66	67	

B. Alegat 11. do załącznika 6. do potrzeb.

	Potrzeby kancelaryjne.				Wynik z r. 1870. jest dla tego tak mały, ponieważ w tym roku tylko kwota ryczałtowa na potrzeby kancelaryjne zaasygnowaną była zaś koszta na opał dopiero w r. 1871. zarachowane zostały.
1	Dla jednej komisyi na potrzeby kancelaryjne, na opał, na usługę, na utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenie dla świadków, i na inne wydatki urzędowe 250 złr				
	z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego .	15	43	45	

B. Alegat 12. do załącznika 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal** Za 2 pokoje na umieszczenie komisyi . . . . . 150 złr. z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^2/_{11}$ części	.	27	27	Wynik w r. 1870. nie wykazuje żadnego wydatku, ponieważ komisya w tym roku umieszczona była w lokalu c. k. Starostwa.

B. Alegat 13. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Koszta podróży.** Na milowe dla jednego komisarza tudzież strawne dla jednego dyurnisty, nareszcie dyety i koszta podróży dla rzeczoznawców .	193	200	200	Wniosek stawia się podług wyniku z r. 1870. i w przypuszczeniu że także w r. 1872. odbędą się komisye z powodu oddania ekwiwalentów. Znaczna część tych kosztów od stron funduszowi zwrócona będzie.

B. Alegat 14. do załącznika 6. do potrzeb.

1	**Rozmaite wydatki.** Na różne wydatki komisyi lokalnej które przy innych rubrykach nie zostały uwzględnione 30 złr. z tych wypada na fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego $^2/_{11}$ części w kwocie	229	6		Wynik z r. 1870 jest dla tego tak znaczny, ponieważ kasa funduszów indemnizacyjnych w tym roku przez c. k. urząd podatkowy i zbiorowy w Krakowie zarachowaną kwotę 228 złr. 51½ ct. zamiast w dzienniku kosztów zarządu na rozchód umieściła.

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Spłata kapitałów.** Podług planu amortyzacyjnego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29. grudnia 1857. do l. 11.881 ma być wylosowana z długu funduszu indemnizacyjnego W. Księstwa Krakowskiego w kwocie . . 3,398.000 złr. w obligacyach, w II. półroczu 1871. kwota . . . . 26.000 złr. a w I półroczu 1872. kwota . . . . . 27.000 złr. razem kwota . . 53.000 złr. m k, czyli . . . 55.650 złr. w a, która 1 maja i 1. listopada 1872. wypłaconą być winna. Na pokrycie tego wydatku wnosi się zatem kwota . 55.650 złr.	43.774	52.500	55.650	Wniosek na rok 1872 jest dla tego większy od wyniku z roku 1870. i od wniosku na rok 1871., ponieważ podług planu przypada na r. 1872. większa kwota do wylosowania

B. Załącznik 8. do potrzeb

1	**Kwota wyrównawcza w kapitale.** Z końcem roku 1870 pozostał kapitał niewypłacony w kwocie . . . . . 74.512 złr. Gdy ten kapitał prawdopodobnie wroku 1871. wypłaconym zostanie, a dalsze kapitały wynagrodzenia nikomu przyznane nie będą, przeto na kwoty wyrównawcze nic nie preliminuje się	155	100	.	Wynik w roku 1870. jest większy od wniosku na rok 1871. ponieważ wypłacone kapitały były tak małe, że obligacyami spłacone być nie mogły.

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Kwota wyrównawcza w rentach.** Prawdopodobnie zostaną w roku 1871. ukończone wszelkie obrachunki rent zaległych, przeto na rok 1872. nie stawia się żadnego wniosku na pokrycie powyższego wydatku	.	100	.	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

1	**Renty dla uprawnionych.**				
	Podług planu amortyzacyjnego wynosić będą z początkiem listopada 1871. dług w obligacyach . . 2,906.000 złr. a 5% odsetki od tegoż długu 1. maja 1872. płatne . . . . . 72.650 złr. zaś z początkiem maja 1872. wynosić będą dług . . . . 2,880.000 złr. a 5% odsetki płatne 1. listopada 1872. . . . 72.000 złr. dla tego też wnosi się na pokrycie odsetek od obligacyj indemnizacyjnych na rok 1872. kwota 144.650 złr. m. k., czyli . . 151.883 złr. w. a.	189.345	154.534	151.883	Wynik z roku 1870. jest dla tego tak znacznie większy od wniosku na rok 1872., ponieważ w roku 1870. Bank narodowy w Wiedniu zażądał zwrotu za wymieniane 1. listopada 1870. płatne kupony w grudniu zamiast w styczniu jak w latach poprzednich, przez co odsetki prawie na 3 półrocza w r. 1870. spłacone zostały.

B. Załącznik 11. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1870.	Preliminowano na rok 1871.	Wniosek na rok 1872.	Uwagi
		Złr. wal. austr.			
1	**Nadzwyczajne wydatki.** Na zwrot przez mylną manipulacyę kas nienależnie w funduszu indemnizacyjnym w perceptę wziętych kwot, tudzież na zwrot nadpłaconych kapitałów i rent, nareszcie na zwrot innych nienależnie pobranych kwot wnosi się na r. 1872. kwota 400 złr.	341	.	400	Wniosek stawia się na podstawie wyniku w roku 1870., gdyż innej podstawy niema, a dotyczącą kwotę nawet w przybliżeniu oznaczyć nie można.

L. 291

Alegat XLIII.

Sprawozdanie

komisyi drogowej na wniosek Wydziału krajowego do ustawy o udzielenie funduszowi krajowemu prawa poboru myta na wszystkich drogach krajowych.

Wysoki Sejmie!

Komisya drogowa w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego L. 10.185 wnosi:

Wysoki Sejm raczy załączony projekt do ustawy o omyceniu dróg krajowych uchwalić.

Lwów 23. Września 1871.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Jaworski.

Ustawa

o udzieleniu funduszowi krajowemu prawa do poboru myta na wszystkich drogach krajowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustauawiam co następuje:

§. 1.

Na wszystkich drogach krajowych pobieraną będzie opłata myta według postanowień określonych następnemi paragrafami.

§. 2.

Myto drogowe opłaca się tylko za przestrzenie dróg, których budowa przynajmniej w nieprzerwanej długości jednej całej mili jest ukończoną.

§. 3.

Opłatę myta drogowego oblicza się całemi milami, Nadwyżkę $^3/_4$ mili i więcej przyjmuje się za całą milę. a $^1/_4$ i mniej wcale się nie liczy. Ułamek od $^1/_4$ do $^3/_4$ mili wlicza się do najbliższej linii mytniczej, jeżeli zaś linia ta nie ma żadnego ułamka do uzupełnienia, natenczas opuszcza go się całkiem.

§. 4

Myta mostowe mają być pobierane od mostów długości 10 sążni i wyżej, a to według następujących klas

I. od mostów do 20 sążni długości włącznie, będzie pobieraną należytość, równająca się należytości myta drogowegoza jedną milę.

II. od mostów do 40 sążni długości włącznie pobiera-

ną będzie należytość równająca się należytości myta drogowego za dwie mile.

III. od mostów nad 40 sążni nareszcie, należytość równająca się należytości myta drogowego za trzy mile.

Przy wymiarze myta mostowego uwzględnia się również wszystkie pomiędzy dwiema stacyami mytniczemi położone mosty, które mają wyżej pięciu sążni długości, jeżeli łączna długość wszystkich takich mostów najmniej 20 sążni wynosi i natenczas wymierza się należytość według tej łącznej długości.

Należytość mostowa na jednej stacyi dla wszystkich mostów razem nie może przekraczać taryfy jednego mostu najwyższej klasy.

§. 5.

Myta przewozowe dzielą się również na trzy klasy wedle szerokości rzek i wedle tych samych stopniowań jak myta mostowe, z tą różnicą, iż od przewozów przez rzeki mniejszej niż 10 sążni szerokości, również należytość ma być opłaconą według najniższego wymiaru.

§. 6.

Myta drogowe i mostowe pobierane będą tylko od bydła, myto przewozowe zaś, także i od osób, bez różnicy, czyli takowe pieszo idą lub wozem się przeprawiają.

§. 7.

Jeśli most, od którego opłaca się myto, musi być tymczasowo zastąpiony przewozem, pobieranem będzie od takiego przewozu myto nieprzewozowe ale mostowe, wedle taryfy mostu, zastąpionego przewozem.

§ 8.

Jako pojedynczy wymiar taryfy dla dróg krajowych stanowi się za milę, za most i przewóz I. klasy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych . . . . . 1 ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_4$ ct.

W szczególności przy przewozach:

od jednej osoby . . . . . 1 ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy, i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadna należytość.

§. 9.

Wszystkie na drogach eraryalnych ustanowione zniżenia myta, jakoteż uwolnienia od opłaty myta, niemniej wszystkie względem dróg eraryalnych obecnie obowiązujące przepisy o wzajemnych obowiązkach publiczności i poborców myta, stosują się także do myt na drogach krajowych.

§. 10.

Wydział krajowy jest upoważnionym do nakładania i pobierania myta na drogach krajowych stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

Wydział krajowy po poprzedniem porozumieniu z Władzami politycznemi oznaczy miejsca dla stacyi mytniczych.

§. 11.

Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych polecam wykonanie niniejszej ustawy.

Allegat XLIV.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie.

Wydział krajowy chcąc przystąpić do budowy domu obłąkanych w Kulparkowie, a mając na ten cel tylko 289.020 złr., gdy koszt budowy w przybliżeniu na 500.000 złr. był obliczony, postawił w r. 1868. wniosek, ażeby Wysoki Sejm zechciał wyznaczyć po 30.000 złr. z funduszu krajowego rocznie na tak długo, dopóki koszta tej budowy pokryte nie będą.

Komisya budżetowa składając Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu dnia 7. października 1868 r. sprawozdanie, nie zgodziła się z wnioskiem Wydziału krajowego, nie sądząc aby było „drogą odpowiedną ani właściwą obciążać budżet krajowy w latach aż na zbyt ciężkich, — dla widoków oszczędności na przyszłość.“

Komisya sądziła, iż „po zużyciu 300.000 złr., które wtedy na budowę zakładu były złożone, roboty wykonane będą stanowiły dostateczną hypotekę, aby na nią zaciągnąć można pożyczkę amortyzacyjną, zwłaszcza przy takich rękojmiach jakie daje każdemu instytutowi bankowemu, traktowanie z Wydziałem krajowym.

Komisya budżetowa wychodząc z przekonania, że droga ta daleko prędzej i skuteczniej doprowadzi do celu, a zarazem mniej obciąży budżet krajowy postawiła wniosek, ażeby Wysoki Sejm raczył:

1. Wykreślić sumę 30.000 złr. preliminowaną w rub. VI. budżetu krajowego na r. 1868.
2. Zalecić Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie bezzwłocznie budowy gmachu w Kulparkowie funduszami już na ten cel istniejącemi, a następnie — przedłożenie Sejmowi Krajowemu plan operacyi finansowej do pokrycia kosztów przenoszących wysokość tych funduszów.

Gdy wnioski komisyi budżetowej zostały przez Wysoki Sejm przyjęte, Wydział krajowy wypełniając zawarte w nich polecenie, zajął się więc budową i prowadzi takową ile być może pospiesznie.

Do 31. sierpnia r. b. wydano na ten cel kwotę 206.945 złr. 61 ct., a że cały fundusz z narosłemi procentami wynosił 366.548 złr. 40 ct., zostaje przeto do dyspozycyi 160.602 złr. 79 ct. Koszta budowy obliczone były pierwiastkowo na 500.000 złr., lecz Wydział krajowy wyraził na posiedzeniu sejmowem z d. 7. października 1868 r. przez usta ówczesnego referenta spraw szpitalnych zdanie, iż koszta te będą wyższe. — Rzeczywiście będą one o wiele znaczniejsze tak z powodu zmian jakie w planach uczynić musiano ze względu na rosnącą liczbę chorych, i na dzisiejsze potrzeby takich zakładów, jakoteż z powodu znacznego podrożenia materyałów budowlanych i robocizny, a nakoniec z powodu, iż przy pierwiastkowem obliczeniu, miano na względzie tylko budowę gmachu, do której musiano dodać niezbędne oparkanienie, brukowanie, urządzenie ogrodu, wewnętrzne urządzenie zakładu i t. p.

Według kosztorysów szczegółowych potrzeba na te wszystkie roboty 885.234 złr. 52. ct., z których mamy nadzieję cośkolwiek oszczędzić, wyrachowanie bowiem zrobione zostało w taki sposób, ażeby dodatkowe kosztorysy i kredyta, nie były potrzebne.

Na częściowe pokrycie tego niedoboru posiada fundusz lwowskiego zakładu obłąkanych $56\frac{1}{3}/200$ części gmachu tutejszego szpitalu powszechnego, których wartość w rachunkach wykazywana jest, według ceny kosztu, na 39.271 złr., w rzeczywistości jednak jest o wiele wyższa, i może być przyjęta najmniej na 84.293 złr. w. a., a zatem po potrąceniu niespłaconej jeszcze reszty ceny kupna w kwocie 28.161 złr. posiada zakład obłąkanych w realności najmniej 56.132 złr. — ct.
oprócz tego w papierach publicznych, według kursu . . . . . 8.329 „ 68 „

razem . 64.461 zł. 68 ct.

Fundusz ten może być użyty na częściowe pokrycie kosztów budowy, po czem brakowałoby jeszcze do ogólnej sumy kosztorysowej 453.000 złr. w. a.

W takim stanie rzeczy widzi się Wydział krajowy zmuszony do proszenia, ażeby Wysoka Izba raczyła pozwolić na spieniężenie posiadanej przez lwowski zakład obłąkanych części budynku szpitalnego (popijarskiego) i na zaciągnięcie pożyczki, w jednym z instytutów kredytowych bądź krajowych, bądź zagranicznych, według tego gdzie dadzą się uzyskać najkorzystniejsze warunki.

Dla tego prosimy: raczy Wysoka Izba uchwalić:

Uchwała.

z dnia . . . . . .

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. do odstąpienia części gmachu lwowskiego szpitalu powszechnego, należącej do zakładu obłąkanych na rzecz zakładu chorych po należytem oszacowaniu tej realności, i do spłacenia funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego resztującej ceny kupna, dotąd na tej części gmachu szpitalnego ciężącej;

2. do użycia na częściowe pokrycie kosztów budowy domu obłąkanych na Kulparkowie, tak sumy uzyskanej w sposób powyższy, jakoteż kapitału do zakładu chorych należącego, a w papierach publicznych lokowanego;

3. do zaciągnięcia za poręczeniem kraju pożyczki amortyzującej się do wysokości 450.000 złr. w. a. na dalsze pokrycie tej budowy;

4. do przeprowadzenia tej uchwały w myśl §. 20. Statutu krajowego.

Lwów dnia 26. Września 1871.

Marszałek krajowy
Leon książe Sapieha

Sprawozdawca
Cezar Haller
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego

L. W. 11.723.

Aktgat XLV.

Sprawozdanie Wydziału krajowego,

względem budowy mostu na rzece Dunajcu na granicy galicyjsko-węgierskiej pod Niedzicą.

Wysoki Sejmie!

Rozporządzeniem z dnia 13. czerwca 1856 L. 12.356, wystosowanem do byłego c. k. rządu krajowego w Krakowie przyzwoliło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych na wybudowanie mostu na rzece Dunajcu na granicy galicyjsko-węgierskiej pod Niedzicą, wspólnym kosztem tak węgierskiego jak też i galicyjskiego funduszu krajowego, z tém wyraźnem poleceniem, aby wszelkie zarządzenia tak co do zabezpieczenia, jako też co do wykonania tej budowy władzom węgierskim pozostawione były.

Następnego roku zawiadomił były oddział królewskiego Namiestnictwa w Koszycach c. k. Rząd krajowy w Krakowie, odezwą swą z dnia 14. listopada 1857 L. 20.155, że budowa rzeczonego mostu, której koszta na 17.248 złr. 41 kr. m. konw. preliminowane były, oddaną została w drodze licytacyi, budowniczemu Jędrzejowi Rothowi, za wynagrodzeniem w kwocie 13.800 złr. m. k. prosząc zarazem o zaasygnowanie z galicyjskiego funduszu krajowego połowy tych kosztów w kwocie 6900 złr. m. k.

W skutek tego pisma wypłacono powyższą kwotę, z kasy głównej krakowskiej do art. 584. na mocy rozporządzenia c. k. rządu krajowego z dnia 5. marca 1858 L. 11.868.

Gdy się tymczasem potrzeba zmiany projektu tej budowy okazała, zezwoliło byłe c. k. Ministerstwo stanu, rozporządzeniem z dnia 6. listopada 1860 L. 30.645 na dodatkowe roboty przytym moście wyrachowane na 7460 złr. w. a., który to koszt fundusze krajowe Galicyi i Węgier w równych częściach ponosić miały.

Na prośbę król. Namiestnictwa w Peszcie z dnia 2. maja 1862 L. 23.488, asygnowano z c. k. głównej kasy krajowej lwowskiej, na rachunek pomienionej nadwyżki kwotę 3000 złr. w. a., która jednak przez Władze węgierskie z tego powodu nie była odebraną, że według pisma król. węg. Namiestnictwa z dnia 23. maja 1863 L. 40.160, na przedstawienie byłej nadwornej kancelaryi węgierskiej, c. k. Ministerstwo stanu, rozporządzeniem z dnia 31. grudnia 1863 L. 15.573 zarządziło

rokowania względem przeniesienia rzeczonego mostu na własność węgierskiego funduszu krajowego, i zwrócenia galicyjskiemu funduszowi krajowemu kosztów, na tę budowę poniesionych.

Po oświadczeniu c. k. Namiestnictwa z dnia 5. grudnia 1864 L. 60.473, iż się na to odstąpienie pod wyż wzmiankowanym warunkiem zgadza, zezwoliło byłe c. k. Ministerstwo stanu rozporządzeniem z dnia 5. kwietnia 1865 L. 25.179 oddanie mostu tego na własność węgierskiego funduszu krajowego i poleciło c. k. Namiestnictwu porozumieć się co do formalnego odbioru z władzami węgierskiemi.

Porozumienie to, również jak i formalne oddanie mostu nienastąpiło jednak li z tej przyczyny, że zarząd jego w skutek powyższych rozporządzeń ministeryalnych pozostawał i tak faktycznie w rękach władz węgierskich, — a gdy most ten w krótce potem t. j. dnia 22. lipca 1865 został spalony, ograniczył się c. k. rząd krajowy w Krakowie tylko na zawezwaniu król. Namiestnictwa w Peszcie do zarządzenia jego odbudowania.

Na to zawezwanie nadeszła do c. k. rządu krajowego, odpowiedź król. Namiestnictwa w Peszcie z dnia 20. października 1865 L. 76.329, że przerwaną w skutek spalenia mostu, komunikacyę, za pomocą przewozu dla publiczności urządzono, i że prawo poboru przewozowego na rzecz funduszu krajowego węgierskiego, wydzierżawione zostało, dalej, że rozprawa względem odbudowania mostu jest w toku, że o jej rezultacie c. k. rząd krajowy w Krakowie swego czasu zawiadomionym będzie.

Pomimo skreślonych okoliczności, żądało jednak król. Namiestnictwo w Peszcie pismem z dnia 1. września 1866 L. 64.490 od rządu krajowego w Krakowie, zwrotu reszty kosztów budowy spalonego mostu w kwocie 4.571 zł. 41 c. w. a.

C. k. rząd krajowy w Krakowie odparł to żądanie, powołując się na przebieg tej sprawy, i zażądał od kr. Namiestnictwa w Peszcie, zwrotu zapłaconej kwoty 6900 złr. m. konw. czyli 7245 złr. w. a. — na co jednak żadnej nie otrzymał odpowiedzi. — Po odebraniu funduszów krajowych we własną administracyę, odniósł się Wydział krajowy pismem swem z dnia 22. Marca 1867 L. 883 bezpośrednio do kr. ministerstwa handlu i robót publicznych w Peszcie, i zażądał zwrotu pomienionej kwoty, zawiadamiając jednocześnie o tém c. k. Namiestnictwo we Lwowie, lecz chociaż i c. k. Namiestnictwo sprawę tą w przedstawieniu swojem z dnia 22. sierpnia 1867 L. 36.522 do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych popierało, nie nadaszła pomimo to przez dwa lata od władz węgierskich na te pisma żadna odpowiedź.

Odezwę z dnia 3. kwietnia 1869 L. 8205 otrzymaliśmy nareszcie od c. k. Namiestnictwa w odpisie odpowiedź król. węgierskiego Ministerstwa robót publicznych i komunikacyi do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych dnia 4. lutego 1869 L. 8924/67 na odezwę z dnia 5. września 1867 L. 14.825 popierającą żądanie Wydziału krajowego względem zwrotu pomienionych kosztów.

W odpowiedzi tej odmówiło kr. węg. Ministerstwo, zwrotu tych kosztów i domagało się nawet uiszczenia resztującej zaległości kosztów budowy tegoż mostu w kwocie 4571 złr. 41 ct. w. a. zbijając twierdzenia ministerstwa spraw wewnętrznych, jakoby most rzeczony miał być wyłączną własnością funduszu krajowego węgierskiego tem, że formalny odbiór tego mostu przez władze węgierskie nigdy nie nastąpił, a zarządzenie ministerstwa — ażeby władze węgierskie trudniły się wyłącznie zarządem tego mostu, było tylko formalnością, która w tej sprawie nie może być decedującą.

Jeszcze i przeciw tej odpowiedzi wystosowało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, dnia 10. lutego 1869 do L. 2044/270 ponowne przedstawienie do kr. węgierskiego Ministerstwa, popierając raz jeszcze nasze żądanie i dowodząc słuszność naszego żądania, gdyż most rzeczony był własnością funduszu krajowego węgierskiego, i znajdował się faktycznie w posiadaniu władz węgierskich.

Zanim jednak nadeszła odpowiedź na tę ostatnią reklamacyę, udzieliło nam c. k. Namiestnictwo w skutek rozporządzenia c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 19. lutego 1869 L. 6462 pismem z dnia 3. Kwietnia 1869 L. 9898, nadesłane przez król. węg. Ministerstwo robót

publicznych i komunikacyi, plany i kosztorysy na odbudowanie spalonego mostu w Niedzicy, z zawezwaniem abyśmy się oświadczyli, czyli czujemy się być upoważnionemi przyjąć imieniem reprezentacyi kraju propozycyę kr. węg. ministerstwa na ponoszenie połowy preliminowanych kosztów nowej budowy mostu, wynoszących 13.358 złr. 46 ct. w. a. lub też czyli się poczuwamy do obowiązku zasiągnąć w tym względzie uchwały Wysokiego Sejmu.

Pismem z dnia 21. marca 1871 L. 4252 odpowiedział Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu przy zwrocie planów i kosztorysów, że żądanie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprzeciwia się postanowieniu byłego c. k. Ministerstwa stanu z dnia 31. grudnia 1863 L. 15.573, mocą którego most ten zupełnie na własność funduszu Królestwa węgierskiego przeszedł, a nawet funduszowi naszego kraju zaliczone przez niego koszta na budowę tego mostu w kwocie 7245 zł. w. a. zwrócone być miały, a to tem więcej ile że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, jeszcze w najnowszym czasie, w odezwie swojej do Jego Excellencyi p. ministra węgierskiego Hr. Festetitsa z dnia 10. lutego 1869 L. 2044, a zatem już po wejściu w życie nowej ustawy drogowej najwyraźniej oświadczyło, że fundusz krajowy galicyjski nietylko że niemoże być obowiązanym, do wspólnego utrzymywania rzeczonego mostu, ale nadto od funduszu krajowego węgierskiego zwrotu kwoty 7245 zł. w. a. domagać się ma prawo.

Wydział krajowy oświadczył dalej, że w obec takiego stanu rzeczy, nie może przyjąć żadnego na siebie zobowiązania, a to tem mniej, ile że od Wysokiego Sejmu na posiedzeniu dnia 30. października 1869 wyraźnie otrzymał polecenie, dopominania się zwrotu powyższej kwoty.

Pismem c. k. Namiestnictwa z dnia 15. sierpnia 1871 L. 32.452 otrzymaliśmy nareszcie w odpisie, odpowiedź kr. węg. Ministersterstwa z dnia 3. lipca 1871 L. 10.573, wystosowaną do c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych.

Król. węgierskie Ministeryum odwołuje się w tej odpowiedzi do swego oświadczenia z dnia 4. lutego 1869 L. 8924 i twierdzi ponownie, że nie widzi się być obowiązanem do zwrotu wzmiankowanej kwoty funduszowi krajowemu galicyjskiemu, ale nadto żąda od tego funduszu zwrotu reszty kosztów w kwocie 4571 złr. 41 ct. dowodząc, że tak spalony most, jak też i przewóz, był zawsze wspólną własnością obu funduszów krajowych, że zatem i most nowo budujący się, jako wspólną własność tych funduszów uważać należy, c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych przychylając się do tego oświadczenia król. węgierskiego Ministerstwa robót publicznych i komunikacyi, żąda teraz od nas stanowczego oświadczenia, w sprawie wspólnego ponoszenia kosztów, nowej budowy mostu tego, wynoszących 13.358 złr. 46 ct. w. a., ponieważ spiesznego ukończenia rozpoczętej już budowy, również i c. k. wojenne ministerstwo państwa ze względów wojskowych się domaga.

Zważywszy, że według przedstawionego stanu tej sprawy okazuje się niemożliwość ściągnienia, od władz węgierskich kwoty 7245 złr. w. a., o którę się Wysokie Sejm na posiedzeniu 30. października 1869 upominać kazał i że zaległość 4571 złr. 41 c., jeżeli nie w całości to chociaż w znacznej części pokrytą być może połową dochodu, który dotąd przez władzę węgierską z uznanego za wspólną własność przewozu wyłącznie był pobierany.

Zważywszy, że prawy brzeg rzeki Dunajca do Galicyi należy a według przyjętych dotąd zasad, połączenie brzegów wspólnym kosztem obu właścicieli uskutecznionem być powinno,

zważywszy, że most pod Niedzicą, łączący drogi krajowe Tarnów Sącz — Niedzica i Zabornia — Czorsztyn z traktami węgierskiemi — wielkiej jest wagi dla komunikacyi krajowych, a wydatek na budowę tego mostu połową zyskanego dochodu z myta w niedługim czasie może być umorzony.

Wydział Krajowej wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

1) Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznaje, iż fundusz Krajowy w połowie do budowy mostu pogranicznego na rzece Dunajcu pod Niedzicę przyczynić się winien.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do traktowania z władzami węgierskiemi, tak co do cofnięcia żądanego zwrotu kwoty 7245 Złr., jak też co do umorzenia zaległości w kwocie 4571 Zł. 41. c. w. a., oraz co do budowy mostu nowego.

Lwów dnia 24. Września 1871.

Marszałek krojowy
Leon Książe Sapiecha w. r.

Sprawozdawca
Piotr Gross w. r.
Członek Wydziały krajowego.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, we Lwowie, 1871.

Alegat XLVI.

Sprawozdanie

komisyi adresowej.

Komisya wybrana na wniosek posła Smolki do ułożenia adresu, w dopełnieniu swojego zadania przedkłada Wysokiemu Sejmowi załączony projekt adresu do uchwalenia.

Przewodniczący
Zyblikiewicz.

Sprawozdawca
Ludwik Wodzicki.

Najjaśniejszy Panie, Najmiłościwszy Cesarzu i Królu.

W chwili dla spraw wewnętrznych Monarchii i dla kraju naszego tak ważnej, Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem sądzi, że dopełni tylko swego obowiązku, jeżeli pospieszy złożyć u stóp Tronu Waszej cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości wyraz swych wiernych uczuć i rzetelnych przekonań.

Przedewszystkiem pozwól Najjaśniejszy Panie, abyśmy Ci najszczersze zanieśli dzięki za liczne dowody łaski Twej Monarszej i życzliwości dla naszego kraju.

Wspaniałomyślne postanowienia Waszej cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości o utworzeniu Akademii Umiejętności w Krakowie i zaprowadzeniu języków krajowych w wyższych naukowych zakładach, przejęły żywą radością mieszkańców tej ziemi.

W powołaniu jednego z ziomków naszych, zaufanie kraju posiadającego do Rady korony, dla straży i opieki spraw naszych, radzibyśmy witali zapowiedź jednej z instytucyi dla samorządu naszego niezbędnych.

Rząd Twój, Najjaśniejszy Panie, w myśl przyrzeczenia zawartego w Najwyższem piśmie z 15 sierpnia 1870 r. przedłożył Radzie Państwa wnioski dotyczące konstytucyjnego stanowiska kraju naszego w Państwie. Cenimy wysoko pierwszy ten krok do zaspokojenia żądań kraju, i czynem okazaną gotowość Rządu do wejścia na drogę porozumienia. Cenimy mianowicie uznanie, że nałożone Galicyi ustawami zasadniczemi z r. 1867. warunki politycznego bytu, nie odpowiadają narodowym naszym potrzebom i odrębnym stosunkom, ani też względom należnym historycznej przeszłości naszej.

Wszelako Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poczytuje za swój obowiązek wypowiedzieć z głębi swojego sumiennego przekonania, że pomienione wnioski rządowe nie wystarczają, i że objęty niemi wymiar samorządu nie mógłby zaspokoić istotnych potrzeb i uprawnionych żądań naszych.

Nie wątpimy też, że zakreślone pod naciskiem nieprzyjaźnych okoliczności ciasne tych wniosków granice rozszerzone będą do właściwej miary w obec wypowiedzianej przez teraźniejszy Rząd dążności do pogodzenia interesów poszczególnych części Państwa z dobrem jego całości.

Co do naszego kraju, uchwała sejmowa z 24. września 1868. r. zawiera główne warunki i podstawę istotną do zaprowadzenia skutecznego i niezbędnego nam samorządu bez nadwerężenia całości i sił Monarchii.

Raczyłeś Najjaśniejszy Panie, objawić Swą Najwyższą wolę, ażeby stosunki krajów i narodów w skład Państwa Twego wchodzących, urządzone zostały w duchu zgody i wszechstronnego zadośćuczynienia słusznym Twych ludów żądaniom: a Rząd do steru przez Ciebie powołany, urzeczywistnienie tej wzniosłej myśli wziął sobie za pierwsze i za najważniejsze zadanie.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poczytywał zawsze uznanie praw indywidualności historyczno-politycznych i onych samorząd za niezbędny warunek powodzenia i potęgi

Monarchii. W spełnieniu zadania swego w tym kierunku, Rząd Waszej cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości liczyć może na szczere i zupełne poparcie nasze. Spodziewamy się zaś i ufamy, że przeobrażenie takie przyczyni się do utrwalenia swobód konstytucyjnych i obywatelskich, i do ubezpieczenia prawdziwej wolności.

Przekonani o Twojej, Najmiłościwszy Panie, dla nas łaskawości i opiece Monarszej, oczekujemy dalszych wypadków z dobrą otuchą, prosząc Boga, aby Waszą cesarską i królewską Apostolską Mość strzedz i ochraniać raczył.

Aktgat XLVII.

Sprawozdanie komisyi szpitalnej

o wniosku Wydziału krajowego w sprawie zarządu zakładu chorych w głównym szpitalu Lwowskim.

Wysoki Sejmie!

Szpital powszechny we Lwowie, także głównym zwany, założonym został przez Cesarza Józefa II. podczas pobytu jego we Lwowie w r. 1783. Od samego początku istniały w nim trzy osobne oddziały: chorych, położnic i obłąkanych; w roku 1785 przybył czwarty, t. j. zakład kliniczny. Szpital ten pomieszczonym został w gmachu fundacyi wychowawczej Głowińskiego.

Wszelkie miejscowe fundusze, dla chorych przeznaczone, głównie zaś rozmaite zakordonowe fundacye, przekazanemi zostały temu szpitalowi, który otrzymywał nadto zasiłki ze Skarbu Państwa, i od Stanów.

Główną dążnością Rządu było jednak utworzenie osobnego funduszu szpitalnego i przekazanie miastu obowiązku utrzymywania szpitalu.

Po długoletnich rokowaniach w tej mierze rozporządziła kancelarya Nadworna dekretem z dnia 19. sierpnia 1816 do l. 16.129 z mocy Najwyższego postanowienia z dnia 13. sierpnia 1816, że dla pokrycia ówczesnego rocznego niedoboru podwyższa się od dnia 1. listopada 1816 taryfa myt na rogatkach miejskich o $^{25}/_{100}$ na rzecz szpitalu, i zaprowadza się legata przymusowe, natomiast zaś ustaje roczny zasiłek ze Skarbu Państwa w kwocie 4.200 złr. uiszczany, jak tylko przeznaczone dochody wystarczą na pokrycie wydatków szpitalnych.

W skutek najwyższego postanowienia z dnia 1. grudnia 1817 rozporządziła kancelarya Nadworna, dekretem z dnia 4. grudnia 1817 do l 28.919 podział wszystkich pod zarządem władz politycznych zostających, a własne fundusze posiadających, zakładów dobroczynnych na cztery klasy, o ile ich cele:

a) z ogólnem celem państwowem w bezpośrednim i koniecznym związku zostają, — lub

b) na korzyść pewnej prowincyi, albo też

c) pojedyńczych miast czyli miejscowości przeznaczone są, lub nakoniec

d) tylko jako prywatne zakłady, stosownie do woli fundatorów administrowane są pod opieką rządu.

W razie niedostateczności własnych zosobów przyznano pierwszym trzem klasom takich zakładów prawo do pomocy, a to: zakładom państwowym ze skarbu Państwa, zakładom prowincyonal-

nym z dochodów prowincyi, zakładom gminnym zaś z zasobów dotyczącej gminy. W sprawozdaniach z dnia 16. stycznia 1818 do l. 68.424 i z dnia 2. maja 1818 do l. 8846 przedstawiło Gubernium wprawdzie, że powszechny szpital Lwowski za zakład prowincyonalny uznać należy. Kancelarya Nadworna nieprzychyliła się jednak do tego wniosku, i uznała w dekretach z dnia 22. października 1818 do l. 22.981 i z dnia 11. lutego 1819 do l. 2675 zakłady położnic i obłąkanych za państwowe, a zakład chorych, czyli właściwy szpital po wyłączeniu powyższych oddziałów, za zakład lokalny, nie oznaczywszy jednak bliżej, czy tem wyrażeniem zamierzała uznać go za zakład prowincyonalny, czyli też za gminny miasta Lwowa.

To nadanie odmiennych charakterów oddziałom powszechnego szpitalu Lwowskiego wywołało potrzebę podzielenia majątku szpitalnego pomiędzy rzeczone trzy oddziały. Podział ten dekretami kancelaryi Nadwornej z dnia 14. grudnia 1820 do l. 35.381 i z dnia 22. lutego 1821 do l. 3721 w ten sposób przeprowadzonym został, że właściwy majątek szpitalu przyznano w $^{125}/_{195}$ częściach zakładowi chorych, w $^{56}/_{195}$ częściach zakładowi obłąkanych, a w $^{14}/_{195}$ częściach zakładowi położnic, dochody zaś z myta i z przymusowych legatów, jako czysto lokalne, wyłącznie zakładowi chorych.

Co do zarządu rozporządziła kancelarya Nadworna dekretem z dnia 9. września 1824 do l. 26.903, że magistrat nie ma mieć wpływu ani na dyscyplinarne, ani na ekonomiczne sprawy powszechnego szpitalu i połączonych z nim zakładów, jedynie ze względu na obowiązek pokrywania możliwego niedoboru zakładu chorych z funduszów gminnych miasta Lwowa, udzielić należy magistratowi preliminarze tego zakładu do przejrzenia i poczynienia uwag.

Powyżej przytoczone postanowienia ponowionemi zostały w reskrypcie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 19. stycznia 1854 do l. 15.236. Reskrypt ten stanowi następujące zasady:

1) Zakład chorych we Lwowie jest zakładem lokalnym, pozostaje jednak pod bezpośredniem kierownictwem Guberninm.

2) Majątek i dochód dla tego zakładu przeznaczony, nie może być ani uszczuplonym, ani zakładowi odjętym; piąta część myta i legata przymusowe pozostają i nadal wyłącznie dla zakładu chorych przeznaczonemi.

3) Wszelkie koszta za chorych z prowincyi do zakładu oddawanych zwracać będą chorzy lub osoby do tego legalnie obowiązane, a w razie niemożności konkurencye obwodowe. Chorzy Lwowianie nie będący w stanie ponoszenia kosztów, bezpłatnie leczeni być mają, o ileby inne osoby lub korporacye nie były obowiązane do ponoszenia tych kosztów.

4) Jeżeliby własne dochody zakładu chorych na pokrycie wydatków nie wystarczały, obowiązaną jest gmina miasta Lwowa do pokrycia niedoboru; dla tego ma prawo przejrzenia rocznego preliminarza zakładu i czynienia uwag.

Konkurencye obwodowe pokrywały koszta pielęgnowania ubogich chorych w publicznych powszechnych szpitalach; miasto Lwów jednak, równie jak inne miasta posiadające lokalne szpitale, nie było wciągniętem do konkurencyi obwodowej, miało owszem prawo leczenia bezpłatnie swoich ubogich w powszechnym szpitalu Lwowskim, a płaciło z własnych funduszów za swoich ubogich leczonych w zamiejscowych szpitalach powszechnych. Gdy Ministerstwo spraw wewnętrznych dekretem z dnia 6. marca 1855 do l. 6382 rozporządziło, że obowiązek pokrywania kosztów pielęgnowania ubogich chorych, leczonych na publicznych powszechnych szpitalach przejść ma od 1. listopada 1855 z konkurencyi obwodowej na fundusz krajowy, mniemała Rada miasta Lwowa, że fundusz krajowy również obowiązanym jest do ponoszenia od 1. listopada 1855 kosztów pielęgnowania ubogich chorych Lwowian leczonych w Lwowskim zakładzie chorych. Obowiązek tego zakładu do bezpłatnego leczenia ubogich chorych Lwowian nie opierał się bowiem, wedle przytoczeń Rady miejskiej, na fundacyi, lecz wypływał z natury jego, jako lokalnego zakładu. Nadto uznawała Rada miejska wyraźnie i dobitnie obowiązek miasta do pokrywania z własnych funduszów miejskich, możliwych niedoborów będących wynikiem zarządu tego zakładu. Na tych podstawach żądała Rada miejska, ażeby fundusz krajowy wypłacił zakładowi chorych

w powszechnym szpitalu Lwowskim koszta pielęgnowania ubogich chorych Lwowian od dnia 1. Listopada 1855. Ministerstwo stanu orzekło jednak dekretem z dnia 12. czerwca 1864 do l. 7782, że fundusz krajowy dopiero od dnia 1. listopada 1861 i to tylko tę nadwyżkę kosztów pielęgnowania ubogich chorych Lwowian w rzeczonym zakładzie ponosić winien, która pokrytą nie zostanie miejscowemi dochodami, t. j. piątą częścią myta i legatami przymusowemi.

Dekretem z dnia 20. czerwca 1864 do l. 10.067 odrzuciło Ministerstwo Stanu rekurs miasta Lwowa przeciw zawezwaniu Namiestnictwa z dnia 8. stycznia 1864 do l. 45.146 do pokrycia niedoboru spowodowanego przebudowaniami w powszechnym szpitalu Lwowskim, bez porozumienia się i bez udziału reprezentantów gminy za potrzebne uznanemi.

Gdy na podstawie dekretu Ministerstwa Stanu z dnia 25. września 1862 do l. 4160 powszechny szpital Lwowski i zakład chorych, część jego stanowiący, w wyłączny zarząd Wydziału krajowego oddanym być miał; widziało się Prezydyum Namiestnictwa spowodowanym streścić w jednym akcie wszelkie postanowienia określające stosunek miasta Lwowa do rzeczonego zakładu, i wydało reskrypt z dnia 22. sierpnia 1866 do l. 6997, który przytacza, iż ten stosunek wyżej powołanemi dekretami ministeryalnemi z dnia 12. i 20. czerwca 1864 do l. 7782 i 10.067 w ten sposób uregulowanym został, że fundusz krajowy ponosić ma koszta pielęgnowania ubogich chorych Lwowian, niepokryte własnemi dochodami zakładu, gmina miasta Lwowa zaś resztę niedoborów wynikających z zarządu tego zakładu, — następnie, że wspólny zarząd i ścisły związek tego zakładu z innemi oddziałami powszechnego szpitalu Lwowskiego, które w międzyczasie z państwowych, krajowemi stały się, równie jak wysokość kosztów pielęgnowania ubogich chorych w tym zakładzie, z funduszu krajowego wypłacanych były powodami, dla których wymieniony zakład zostawał poprzednio pod zarządem władz rządowych, a dla których równocześnie przechodzi pod wyłączny zarząd Wydziału krajowego, — że roczne prelimiuarze zakładu równie jak dotąd miastu do przejrzenia i przedkładania uwag udzielonemi będą, nakoniec, że w obec stanu rzeczy w ten sposób ustalonego, odpada potrzeba przeprowadzenia komisyjnych rozpraw w tym kierunku. Ten reskrypt gminie miasta Lwowa do rąk Przełożonego magistratu doręczonym został, a gmina nic wniosła przeciw niemu rekursu.

Po wydaniu tego reskryptu przystąpił Rząd krajowy do ukończenia rokowań z Wydziałem krajowym o oddanie Reprezentacyi krajowej, a odnośnie Wydziałowi krajowemu, jako zawiadowczemu i wykonawczemu organowi Wysokiego Sejmu, między innemi także zarządu powszechnego szpitalu Lwowskiego. Przy tem zawarowano wyraźnie, prócz wyżej określonego stosunku do gminy, — między innemi także, iż Wydział krajowy zachowa cele i przeznaczenie zakładów, będących oddziałami szpitalu, aktem fundacyjnym lub ustawami oznaczone, niemniej statuta, dyrektywy i normowane urządzenia, a to tak długo, pokąd w drodze konstytucyjnej nie zostaną zmienione. Mianowicie w normowanych urządzeniach właściwego zakładu dla chorych, który nie należy do kategoryi zakładów krajowych, żadna zmiana nastąpić nie może bez peprzedniego porozumienia się z władzą krajową.

Pod tymi warunkami objął dnia 1. października r. 1866. Wydział krajowy zarząd zakładu chorych będącego przedmiotem niniejszego sprawozdania, i zdał o tem sprawę Wysokiemu Sejmowi; co Wysoki Sejm przedewszystkiem przekazał komisyi wybranej do zbadania czynności Wydziału krajowego, a następnie wraz ze sprawozdaniem tej komisyi na posiedzeniu dnia 27. grudnia 1856. odbytem do wiadomości przyjął.

Tym sposobem objęła Reprezentacya krajowa zarząd zakładu, wprawdzie własny majątek posiadającego i znaczne dochody pobierającego, którego niedobory jednak gmina miasta Lwowa pokrywać jest obowiązaną. Komisya szpitalna podziela w tej mierze zupełnie zapatrywanie Wydziału krajowego, że taki stosunek jest nienaturalnym i nieodpowiednim, i że dobro zakładu wymaga, ażeby go jak najspieszniej usunąć.

Rokowania czy to o oddanie miastu zarządu tego zakładu, czyli też o uznanie go za zakład krajowy, będą musiały być nietylko z miastem ale także z rządem przeprowadzonemi.

Komisya szpitalna wnosi przeto w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 12. września 1871. do l. 12.635.

Wysoki Sejm raczy powziąść uchwałę pod A|. dołączoną. A|.

We Lwowie dnia 29. września 1871.

Horodyski,
przewodniczący.

Paweł Skwarczyński,
sprawozdawca

A|.

Uchwała

Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem

z dnia . . . . . .

w sprawie zarządu zakładu chorych w powszechnym szpitalu Lwowskim:

Wydział krajowy przeprowadzi rokowania z Rządem i z miastem Lwowem o oddanie zakładu chorych w powszechnym (głównym) szpitalu lwowskim w zarząd gminy miasta Lwowa, lub też o uznanie go za zakład krajowy, i przedłoży Sejmowi wynik tych rokowań do zatwierdzenia.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego

L 377/S.

Alegat XLVIII.

Sprawozdanie

komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowgo względem przyzwolenia z funduszu św. Ducha w Krakowie

a) sumy 10.000 złr. na zupełne zaspokojenie pretensyi gminy miasta Krakowa z tytułu czynszu z realności pod L. 407 Dz. I w Krakowie za czas przed 1. Kwietnia 1870. tudzież

b) sumy 9.000 złr. za ugodzony czynsz za czas trzech lat od 1 Kwietnia 1870 do tegoż 1873.

Wysoki Sejmie!

Komisya rozpoznawszy, iż pretensye gminy miasta Krakowa co do czynszu od szpitala Św. Ducha tak za czas bieżący jak i za czas dawniejszy, licząc od r. 1846. są niezaprzeczone i słuszne; zważywszy, iż czynsz roczny w kwocie 3.000 złr. bynajmniej nie jest wygórowany, opiera się bowiem na komisyonalnem oszacowaniu wydelegowanej w tym celu komisyi, przytem odpowiada zupełnie stosunkom lokalnym, gdyż czynsze w Krakowie stoją mniej więcej na równi z czynszem we Lwowie.

I tak opłaca fundusz szpitalny za najem realności Hoffmana we Lwowie, na filię powszechnego szpitala, kwotę 6.000 złr. w. a. Znajdują się wprawdzie 194 łóżek, a w razie potrzeby możnaby podwyższyć liczbę takowych nawet aż do 300, w budynku szpitala Św. Ducha zaś bywają pomieszczeni tylko 100 do 120 chorych, lecz zato należy uwzględnić, iż w budynku tym znajdują się mieszkania dla Sióstr miłosierdzia, kaplica, kancelarya zarządu, kancelarya Dyrekcyi i magazyny, które w realności Hoffmana się nie znajdują.

(Akt Namiestnictwa 8820/864).

Zważywszy dalej, w razie odmownej ze strony gminy odpowiedzi, gdyby gmina tym budynkiem w inny sposób dysponować zechciała, szpital znalazłby się w największym kłopocie względem pomieszczenia chorych, zwłaszcza oddziału obłąkanych. Pominąwszy bowiem, że w Krakowie nie tak łatwo wystarać się o większy i na szpital zupełnie odpowiedny budynek, trzebaby celem stosownego urządzenia cel dla obłąkanych przedsiębrać adoptacye bez wątpienia z znacznym kosztem połączone.

Nakoniec zważywszy, że przy rokowaniach o najem tego budynku z gminą miasta Krakowa taką korzyść uzyskano, iż powyższy czynsz roczny 3.000 złr w. a. zamiast od 12. Maja 1867 ustanowiono dopiero od dnia 1. Kwietnia 1870, a na pokrycie zupełne pretensyi gminy z tytułu czynszu za czas przed 1. Kwietnia 1870. ryczałtową sumę 10.000 w. a. oznaczono, umarzając przytem pretensye funduszu krajowego do gminy z tytułu kosztów za reparacye i utrzymanie budynku wyłożonych;

Komisya z wyż przytoczonych powodów wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć przedłożoną przez Wydział krajowy uchwałę, ażeby za najem realności pod L. 407 Dz. I. w Krakowie, a to:

a) tytułem całkowitego czynszu za czas przed 1. Kwietnia 1870 . . . . 10.000 złr.

b) tytułem trzechletniego czynszu za czas od 1. Kwietnia 1870 do tegoż 1873 . . 9.000 złr.

w budżecie szpitalu Św. Ducha na rok 1872. umieścić polecił.

Przewodniczący
Horodyski.

Sprawozdawca
Dąbrowski.

Alegat XLIX.

Sprawozdanie Komisyi szpitalnej

o wniosku Wydziału krajowego co do potrzeby powiększenia i pokrycia nowym dachem gmachu powszechnego szpitalu we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Wedle ksiąg tabuli miejskiej są właścicielami gmachu popijarskiego we Lwowie, pod L 349¼ położonego, w którym mieści się powszechny szpital lwowski, trzy oddziały tego szpitalu, mianowicie:

Zakład chorych w $\frac{125}{195}$ częściach, zakład obłąkanych w $\frac{56}{195}$ częściach, a zakład położnic w $\frac{14}{195}$ częściach.

W stanie biernym tej realności intabulowanemi są z tytułu resztującej ceny kupna na rzecz funduszu stypendyjnego:

a) kwota 6.705 złr. 5 kr. m. k.

obecnie 7.040 złr. 30 ct. w. a. wynosząca, należna od funduszu zakładu położnic, tudzież:

b) kwota 26.820 złr. 11 kr. m. k., obecnie 28.161 złr. w. a. wynosząca, należna od funduszu zakładu obłąkanych.

Wydział krajowy wykazuje w sprawozdaniu swem z dnia 25. Sierpnia 1871 do L. 11.687 potrzebę wystawienia nowego dachu na rzeczonej realności, niemniej podwyższenia drugiego piętra, następnie wybudowania brakującej części prawego skrzydła, jakoteż wystawienia nowej pralni, trupiarni, szopy, tudzież kanału i wychodków.

Komisya przekonała się o bardzo złym stanie dachu, jakoteż o naglącej i nieodzownej potrzebie pokrycia gmachu nowym dachem.

Komisya mniema, że zbytecznem byłoby dowodzić obszernie, iż nie tylko ze względów bezpieczeństwa od pożaru, lecz oraz ze względu na większą trwałość dachu, daleko odpowiedniejszem będzie pokryć gmach ogniotrwałym dachem aniżeli gontowym.

Również przekonała się Komisya naocznie, że drugie piętro w rzeczonym gmachu, niestosunkowo niskiem jest, a zatem podwyższenie murów nietylko przysporzy powietrza, tego pierwszego warunku hygieny szpitalnej salom dla chorych na drugiem piętrze umieszczonym, lecz oraz pozwoli pomieścić w nich większą ilość chorych, a tem samem przyczyni się do uchylenia wydatku na najmowanie filij.

Potrzeba wykończenia gmachu przez dobudowanie prawego skrzydła, już przed laty uznaną została i jeszcze dekretem z dnia 19. Stycznia 1854 do L. 15.236 poleciło Ministerstwo

spraw wewnętrznych Gubernium, ażeby z wszelką energią popierało wykończenie budowy prawego skrzydła. Przez wybudowanie tego skrzydła odpadnie potrzeba najmywania filij szpitalnych, a wydatek w ten sposób zaoszczędzony obecnie 7.900 złr. a. w. rocznie wynoszący, sam przez się wystarczy co najmniej na oprocentowanie wkładu.

Również nie podpada wątpliwości, że wystawienie nowej pralni po za gmachem szpitalnym, niemniej nowej trupiarni, jakoteż odbudowanie kanału i urządzenie wychodków względami hygienicznemi, zaś wystawienie szopy na pomieszczenie sikawki, składu drzewa, i innych przedmiotów względami gospodarczemi wskazanem jest.

Komisya przekonała się również o potrzebie postawienia nowych schodów w gmachu szpitalnym i przejrzała plany i kosztorysy przez Wydział krajowy sobie udzielone.

Na tej podstawie podziela Komisya zapatrywanie Wydziału krajowego o nieodzownej potrzebie i stosowności przekształceń, restauracyj i nowych budowli w gmachu szpitalnym przez Wydział krajowy projektowanych.

Gdy jednak w akcie objęcia powszechnego szpitalu lwowskiego pod zarząd Wydziału krajowego tylko zakłady położnic i obłąkanych jako zakłady krajowe uznanemi zostały, a co do zakładu chorych wyraźnie zastrzeżono, że takowy nie jest zakładem krajowym, gdyż nie jest wyposażonym z funduszu krajowego, przeto zastanawiała się Komisya przed dalszym rozbiorem wniosków Wydziału krajowego nad tem, czyli, i o ile Reprezentacya krajowa może mieć prawo, dysponowania własnością zakładu chorych, który nie jest zakładem krajowym, — zaciągania pożyczek na hypotekę nieruchomości, bedących własnością tego zakładu, czynienia tak znacznych wkładów na rachunek jego, i obciążania go obowiązkiem spłacania zaciągnąć się mającej pożyczki, jakoteż prowizyi od niej.

Tabula miejska świadczy, że nie jakakolwiek inna osoba lub korporacya lecz sam zakład chorych jako osoba moralna jest intabulowanym właścicielem części tej realności do niego należnej. Ten zakład zatem nie jest czyjąkolwiek własnością, lecz sam przez się i sam dla siebie moralną osobą, nie przedmiotem, lecz podmiotem prawnym, słowem: fundacyą. Ten zakład jako osoba moralna, jako podmiot prawny, posiada prócz rzeczonej nieruchomości, także jeszcze inny majątek, składający się z papierów wartościowych w imiennej kwocie 63863 złr. 62 ct. w. a i z prawa poboru piątej części myta i legatów przymusowych, przynoszącego rocznie przeciętnie około 23.000 złr. w. a. Ten zakład jest zatem fundacyą wcale znaczny majątek posiadającą, a jakkolwiek dekretami nadwornemi z dnia 22. Października 1818 do L. 22.987 i z dnia 11. Lutego 1819 do L. 2.675 do rzędu zakładów lokalnych zaliczonym został i włożono na gminę miasta Lwowa obowiązek pokrywania niedoborów tego zakładu; to jednakże nie pozbawiała ta okoliczność wedle wyraźnego postanowienia dekretu nadwornego z dnia 4. Grudnia 1817 do L. 28.919 rzeczonego zakładu swojej samodzielności i osobistości, tylko zapewniała mu w razie niedostateczności własnych funduszów pomoc z zasobów miasta Lwowa, ponieważ przeważnie dla jego korzyści ten zakład utworzonym został. Bezpośredni zarząd tego zakładu i owszem wyraźnie Gubernium zastrzeżonym został, co niemożliwem byłoby, gdyby ten zakład przez powyższe orzeczenie utracił był swoję indywidualność, swój charakter fundacyi i stał się był własnością gminy.

Dalszą cechą tej indywidualności czyli osobowości tego zakładu jest wyraźne zawarowanie przy oddaniu go pod zarząd Wydziału krajowego, że Wydział krajowy zachowa cele i przeznaczenie jego, aktem fundacyjnym lub ustawą oznaczone, niemnej statuta, dyrektywy i normowane urządzenia; przyczem jednak wyraźnie wyrzeczono, iż zakres działania Wydziału krajowego co do ekonomicznego zarządu rzeczonego zakładu pod żadnym względem ograniczonym nie jest.

Historya w mowie będącego zakładu chorych, jakoteż liczne postanowienia gubernialne i nadworne, a między niemi ostatnie dekreta Namiestnictwa z dnia 8. Stycznia 1864 do L. 45.146 i Ministerstwa stanu z dnia 20. Czerwca 1864 do L. 10.067 świadczą, że władze rządowe, zarządzające podówczas rzeczonym zakładem na tej samej podstawie, na jakiej nim obecnie Wydział krajowy zarządza, kupowały, budowały, i przekształcały gmach szpitalny bez odniesienia się do

gminy miasta Lwowa, i bez uzyskania przyzwolenia jej, a zatem wykonywały w całej pełni taki sam nieograniczony zarząd rzeczonego zakładu, jaki przelały w akcie oddania na Wydział krajowy.

Zakład chorych w powszechnym szpitalu Lwowskim nie jest w prawdzie z funduszu krajowego wyposażonym, a tem samem nie należy do zakładów w ustępie I. §. 18. stat. kraj. wymienionych. Ten zakład jednak, na podstawie wyraźnego upoważnienia Ministerstwa stanu z dnia 25. Września 1862 do L. 4160 Wydziałowi krajowemu, jako organowi zarządzającemu i wykonawczemu Wysokiego Sejmu w nieograniczony ekonomiczny zarząd oddanym, więc osobnem postanowieniem Reprezentacyi krajowej przekazanym został. Nie podpada przeto wątpliwości, że wszelkie postanowienia w sprawach ekonomicznych tego zakładu należą w myśl ustępu III. §. 18. stat. kraj. do spraw krajowych, a zatem Wysoki Sejm uprawnionym jest do powzięcia postanowień przez Wydział krajowy projektowanych.

W skutek rokowań o zaciągnienie pożyczki, łatwo zajść może potrzeba przeniesienia własności całego gmachu na jeden zakład. Dla tego dodaje komisya odpowiedni ustęp do wniosku Wydziału krajowego.

Komisya szpitalna wnosi przeto w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 25. Sierpnia 1871 do L. 11.687:

Wysoki Sejm raczy powziąść uchwałę pod A. dołączoną. A.

We Lwowie dnia 29. Września 1871.

Horodyski,
przewodniczący.

Paweł Skwarczyński,
sprawozdawca.

A|.

Uchwała

Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem

z dnia . . . . . .

w sprawie powiększenia i pokrycia nowym dachem gmachu powszechnego szpitalu we Lwowie.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1) do użycia kapitałów będących własnością zakładu położnic i zakładu obłąkanych w powszechnym szpitalu lwowskim na częściowe zaspokojenie dotąd jeszcze nie spłaconej resztującej ceny kupna części gmachu szpitalnego we Lwowie pod L. 349¼ położonego, od tych zakładów funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego należącej się.

2) Do sprzedania — jeżeli tego potrzeba zajdzie — części gmachu szpitalnego we Lwowie pod L. 349¼ położonego, będących własnością zakładu położnic i zakładu obłąkanych zakładowi chorych w powszechnym szpitalu lwowskim, i kupienia tych części od zakładu chorych i zakładu obłąkanych na rzecz zakładu chorych w powszechnym szpitalu lwowskim za cenę kupna oznaczyć się mającą w drodze ocenienia przez biegłych, jakoteż do użycia kapitałów będących własnością zakładu chorych na całkowite lub częściowe zaspokojenie ceny kupna części gmachu szpitalnego, będących własnością zakładu położnic i zakładu obłąkanych.

3) Do zaciągnienia na niepodzielną hypotekę całego gmachu szpitalnego we Lwowie pod L. 349¼ położonego, w razie potrzeby za poręką kraju, — pożyczki stopniowo umarzającej się w rocznych spłatach, do wysokości 150.000 złr. w. a. i do użycia sumy w ten sposób otrzymanej:

a) na przybudowanie brakującej części prawego skrzydła gmachu szpitalnego we Lwowie, na pokrycie całego gmachu nowym ogniotrwałym dachem i podniesienie drugiego piętra, na budowę nowej pralni, trupiarni i szopy, tudzież na potrzebne większe reparacye w gmachu szpitalnym, niemniej

b) na spłacenie funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego reszty ceny kupna na gmachu ciężącej, równie jak w razie przyjścia do skutku sprzedaży części tego gmachu, będącej własnością zakładu położnic i zakładu obłąkanych zakładowi chorych na zupełne lub częściowe spłacenie zakładowi położnic i zakładowi obłąkanych ceny kupna z tego powodu rzeczonym zakładom od zakładu chorych zachodzącej, — jeżeli to potrzebnem się okaże,

4) do zakupienia lub zamienienia gruntów i placów potrzebnych pod zamierzone budowy, równie jak do zaokrąglenia całego obejścia gmachu szpitalnego,— nakoniec

5) do wyjednania w myśl §. 20. statutu krajowego Najwyższego zezwolenia Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości na wykonanie niniejszej uchwały.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego

Alegat L.

L. 15/S.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o projekcie ustawy zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: a) ptaków dziko żyjących, użytecznych w gospodarstwie, b) niedoperzy i jeżów.

W wykonaniu otrzymanego na posiedzeniu dnia 23. września b. r. polecenia przedkłada komisya administracyjna projekt ustawy zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: a) ptaków dziko żyjących, użytecznych w gospodarstwie, b) niedoperzy i jeżów, z wnioskiem

Wysoki Sejm raczy projekt ten w uchwałę zamienić.

J. Paszkowski
Przewodniczący.

Gniewosz
Sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o projekcie ustawy zakazującej chwytania, zabijania i przedawania: a) ptaków dziko żyjących, użytecznych w gospodarstwie, b) niedoperzy i jeżów.

Dodatek A. do §. 3.

Spis ptaków,

których chwytania, zabijania i przedawania zabrania się bezwzględnie.

Kos (Turdus merula K. Amsel, Szwarzdrossel);
Drozd spiewak (Tardus musicus L., Singdrossel);
Opoczniki, czyli podkamionki (Saxicolat, Steinschmätzer);
Płochacze (Accentor L., Heckenbranndle);
Pokrzywki (Lusciola, L. Erdsänger), do których należy: słowik rdzawy (Lusciola luscinia Lath., Nachtigall), i słowik szary (Lusciola philomela Becht. Sprosser);
Rudogonki (Ruticilla L., Rötling);
Gajówki (Silvia Kod., Grasmücke);
Trzciniczki (Salicaria M. et B., Rohrsänger);
Mucharki (Ficedula Kod., Laubvogel, Spotter);
Strzyżyk, czyli mysikról (Troglodytes parvulus L., Zaunkönig);
Świergotki (Anthus L., Pieper);
Pliszki (Motacilla L., Bachstelze);
Jaskółki (Hirundo L., Schwalbe);
Muchołówki (Muscicapa L., Fliegenschnapper);
Dzierzby mniejsze (Lanius L., Dorndreher, Würger);
Pomurnik, czyli mentel (Tichodroma muraria L, rothflügeliger Mauerläufer);
Pełzacz, czyli zaskórnik (Certia familiaris L., Baumläufer);
Barget, czyli kowalik (Sitta europaea L., Spächtmeise);
Króliki (Regulus L, Goldhännchen);
Sikory (Parus L, Meise);
Łuszczaki (Fringilla L., Fink), mianowicie: pestkogryz, czyli grubodziób (Fr. cociothraustes Temm., Kernbeisser); jer (Fr. montifringilla L., Bergfink); zięba (Fr. coelebs L., Buchfink); dzwoniec (Fr. chloris L, Grünhänfling); makolągwa (Fr. cannabina L., Bluthänfling); czeczotka (Fr. linaria L., Leinfink); czyż (Fr spinus L., Zeisig); szczygieł (Fr. carduelis L., Stiglitz); mazurek (Fr. montana L., Feldsperling); kulczyk (Fr. serinus L. Girlitz) i gil (Fr. pyrrhula Gm., Gimpel).
Krzywodzióby (Loxia L. et Bechst., Kreuzschnabel);
Poświerki (Emberiza L., Ammer);
Skowronki (Alauda L., Lerche);
Szpak (sturnus vulgaris L.. Staar);

Kawka (Corvus monedula L., Dohle);
Wilga (Oriolus galbula L, Pirol);
Krzykacze (Clamatores L.,) mianowicie: kozodój (Caprimulgus europaeus L, Ziegenmelker, Nachtschwalbe); gerzyk (Cypselus apus Gm., Mauersegler); dudek (Upupa epops L., Wiedehopf); krasnowronka (Coracias garrula Brünn., Mandelkrähe);
Z łażących (Scansores L., Klettervögel); kukułka (Cuculus canorus L, Kuckuk); wągłów (Yunx torguilla L, Wendehals), i dzięcioły (Picus L., Specht);
Sowy (Strix L., Eule), z wyjątkiem puchacza;
Sokół pustułka (Falco tineaculus L, Turmfalke);
„ pustułeczka (F. cenchris Frisd., Rötelfalke);
„ kobczyk (F. rufipes Beseke, Abendfalke);
„ myszołów (F. buteo L., Mäusebussard);
„ włochacz (F. lagopus L., rauhfüssiger Bussard);
„ pszczolarz (F. apivorus L, Wespenbussard).

Ustawa

z dnia ,

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

obejmująca zakaz chwytania, zabijania i przedawania: *a)* ptaków dziko żyjących, użytecznych w gospodarstwie, *b)* nietoperzy i jeżów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zakazuje się wybierania i psucia jaj i gniazd wszystkich ptaków dziko żyjących, a nieszkodliwych.

Szkodliwemi są:

Z orłów: przedni (Aquila fulva L., Steinadler);
zys (Aquila chrysaetos L., Goldadler);
bielik (Aquila albicilla L., weissschwänziger Seeadler);
rybitw (Aquila haliaetos L., Flussadler);
Kania wielka (Falco milons L., rother Milan, Gabelweihe);
„ czarna (F. ater Gm.,. schwarzbrauner Milan);
Sokół raróg (F. laniarius L., Wurgfalke, Blaufuss);
„ wędrowiec (F. peregrinus L., Wanderfalke);
„ drzemlik (F. desalon L., Zwergfalke, Merlin);
„ kobuz czyli kobiec (F. subbuteo L., Baum- oder Lerchenfalke);
„ jastrząb (F. palumbarius L, Habicht, Hühnergeier);
„ krogulec (F. nisno L., Sperber);
„ błotnik (F rufus Gm., Rohr- oder Sumpfweihe);
Puhacz (Strix., bubo, Uhu);
Srokosz (Lanio excubitor L, grosser Würger);
Kruk (Corvus corax L, Kohlrabe).
Sroka (Corvus pica L)

§. 2.

A. Zakazuje się chwytania i zabijania niemniej przedawania ptaków wymienionych w dodatku *A)*. Wyjątkowo w celach naukowych władza polityczna upoważnić może do chwytania pomienionych ptaków w niewielu okazach, wydając potrzebną do tego legitymacyę, do czego wszakże jest jeszcze potrzebnem pismienne zezwolenie właściciela gruntu poprzednio lub następnie uzyskane, w obu razach wyrażone, przez zwierzchność miejscową na karcie legitymacyjnej, wydanej przez władzę polityczną.

Pozwolenia tego nie mogą otrzymać obcokrajowi, z krajowców zaś z niego korzystać mogą tylko osoby, zajmujące się naukami przyrodniczemi. Ta karta obejmować powinna imię i stan osoby, dla której ją wydano, czas, na jaki służy, i miejsce, na którem łów dozwolono.

§. 3.

Zarówno zabrania się chwytania i zabijania nietoperzy i jéżów, tudzież przedawania tychże.

§. 4.

Przekroczenia powyższych przepisów karane będą grzywnami od 1 do 15 złr. w. a., a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem od 1 do 7 dni.

Nadto mają być zniszczone przyrządy do chwytania ptaków wraz z klatkami, ptaki zaś zabrane, a gdyby były żywe, natychmiast puszczone na wolność.

Kary pieniężne użyte będą w sposób ustawą gminną przepisany.

§. 5

Przestrzeganie przepisów tej ustawy należy do własnego zakresu działania gmin i obszarów dworskich (§ 27. ustawy gminnej, § 13. ustawy o O. d).

§. 6.

Na c. k. żandarmeryę, zaprzysiężone straże leśne i polowe, i na wszystkie inne straże publiczne, wkłada się obowiązek czuwania nad przestrzeganiem niniejszej ustawy, i podawania wszelkich spostrzeżonych przekroczeń do wiadomości właściwego naczelnika gminy, lub właściwego przełożonego obszaru dworskiego, albo też do Wydziału powiatowego.

§. 7.

Nauczyciele szkół ludowych winni są uczniom, tak zwyczajnym jak niedzielnym, wyjaśniać szkodliwość wybierania gniazd, chwytania i zabijania ptactwa pożytecznego, mianowicie winni są szczegóły niniejszej ustawy przedstawić uczniom corocznie przed rozpoczęciem lęgu ptasząt.

§. 8.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia takowej.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i rolnictwa.

Alegat LI.

L. 87/S.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku p. Br. Bauma względem zmiany prawa o należytości pośmiertnej.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 21. Września b. r. polecił Wysoki Sejm komisyi administracyjnej zbadanie powyżej wymienionego wniosku; — wywiązując się z tego polecenia, przedkłada komisya następujące sprawozdanie:

Sprawa zmiany ustawy o należytościach prawnych, a szczególnie postanowień tejże o wymierzeniu opłaty pośmiertnej, nie pierwszy raz teraz została poruszoną w Izbie, albowiem jeszcze w roku 1867, Wysoki Sejm uwzględniając petycyę gminy Smagorzów polecił Wydziałowi krajowemu uchwałą z dnia 28. Lutego: ażeby przedmiot ten wziął pod swoją rozwagę i przedłożył odpowiedni wniosek.

W sprawozdaniu z swych czynności za czas od 2. Marca 1867. do 10. Lipca 1868. przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi: „że dowiedziawszy się, iż Ministeryum Skarbu wezwało komitet galic. Towarzystwa gospodarczego, do oświadczenia się nad pytaniem, „jakieby zmiany wypadało poczynić w ustawie odnoszącej się do należytości spadkowej ze względu na stosunki rolnictwa," co wskazywało, że Rząd zamyśla wnieść do Rady Państwa wnioski o zmianę tej ustawy — osądził, iż nie wypada ociągać się z tą sprawą aż do zebrania Wysokiego Sejmu, — dla tego Wydział krajowy wypracował szczegółowy w tym przedmiocie memoryał i przedłożył takowy bezpośrednio Ministeryum Skarbu na dniu 12. Marca 1868. r."

Wysoki Sejm wziął to postępowanie Wydziału krajowego do wiadomości, i polecił na posiedzeniu dnia 5 Września 1868 z powodu petycyi Rady powiatowej Grodeckiej o zniesienie należytości spadkowej, a przynajmniej zmienienia podstaw jej wymierzenia, aby w myśl powyższego memoryału przedstawił Ministeryum Skarbu, konieczność jak najspieszniejszego załatwienia tej piekącej sprawy.

Jak świadczy sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od zamknięcia sesyi sejmowej roku 1868 do końca Sierpnia 1869., Wydział krajowy w wykonaniu powyższego polecenia, wystosował do c. k. Ministeryum Skarbu prośbę o jak najspieszniejsze załatwienie poruszonej sprawy wedle myśli memoryału w roku 1868. przedłożonego.

Od tego czasu sprawa reformy ustawy o należytościach prawnych pozostała w zapomnieniu, aż ją teraz wznawia wniosek p. Br. Bauma,

W obec pomienionego memoryału, który w sposób wyczerpujący przedstawia wadliwość i szkodliwość dla naszego kraju ustawy o należytościach prawnych; a który powyższą uchwałą z dnia 5. Września 1868. przez Wysoki Sejm stwierdzonym został, komisya administracyjna nie ma już przedmiotu dla wniosków, których przedłożenia p. Br. Baum w swym wniosku żąda, a zważywszy, że przedmiot ten nie należy obecnie do zakresu Wysokiej Izby, komisya przedkłada następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu, aby ponownie przedstawił c. k. Ministeryum Skarbu konieczność szpiesznego załatwienia sprawy tyczącej się reformy ustaw o należytościach prawnych.

Paszkowski
Przewodniczący.

Gniewosz
Sprawozdawca.

Alegat LIII.

Sprawozdanie komisyi budżetowej

z przeglądu zamknięcia rachunkowego funduszów krajowych za rok 1869 i 1870.

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa mając sobie uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 15. września b. r. przekazane do strutynowania zamknięcie rachunkowe funduszów krajowych za rok 1869 i 1870, następujące pod względem formy i rzeczy ma zaszczyt przedłożyć sprawozdanie:

1. Co do formy.

Gdy celem zamknięcia rachunkowego jest wykazanie, jaki w obec zapreliminowania dochodów i wydatków, budżetem objętych, okazuje się z końcem roku rzeczywisty wynik w oszczędnościach lub nadwyżce wydatków, i na czem polega jego uzasadnienie, lub usprawiedliwienie w poszczególnych działach, przeto i w przedłożeniu do Wysokiego Sejmu należy — porządkiem w układaniu budżetu przyjętym — dział wedle działu tak zestawiać, iżby zrozumiały obraz z obrotu poszczególnymi funduszami krajowymi ułatwił pogląd na cały okres zarządu, zamknięciem objęty. — Atoli gdy oddział rachunkowy a z nim i Wydział krajowy, stosując się do odmiennych częstokroć uwag referentów, którym się zamknięcie rachunkowe co roku do zbadania dostawało, w każdym niemal roku, w miarę tych uwag i chęci dogodzenia odmiennym zapatrywaniom, coraz to inne sposoby zestawienia rachunkowego przyjmował, „a nawet w jednem i tem samem przedłożeniu co do rachunkowości częściowo kameralistycznych używał wzorów, częściowo do podwójnej, jako prostszej uciekał się buchalteryi“, taka skutkiem tego wkradła się z czasem niejednostajność, rozrzucenie przedmiotu i niezrozumiałość zestawienia w wielu onegoż działach i ustępach, że potrzeba ujednostajenia tych wykazów bardzo uczuwać się daje.

Tem powodowana Komisya budżetowa, pragnąc ułatwić przegląd rachunków, szybsze z nim obeznanie się, i oszczędzić Wydziałowi krajowemu zarówno jak oddziałowi rachunkowemu corocznych zmian w układaniu zamknięcia tychże, przedstawia następującą pod względem formy rezolucyę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy: poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na przyszłość zamknięcie rachunkowe układane było porządkiem budżetu, wedle wzoru, przyjętego w zamknięciu rachunkowem, jakie przez władze rządowe corocznie dla Rady Państwa sporządzane bywa.

2. Co do rzeczy.

Sprawdzenie rachunków w poszczególnych funduszach i zbilansowanie kasowe okazało, że przedłożone Wysokiemu Sejmowi zamknięcie ogólne z rachunków roku 1869 i 1870 zgodne jest

z szczegółowemi wykazami i rachunkami, jakie Wydział krajowy dla przekonania się komisyi w biórze sejmowem za te lata pokładał. Równie zgadza się, w jednym i drugiem roku, wykazany w zamknięciu rachunkowym remanent kasowy z dziennikiem kasowym, który na miejscu porównywano i sprawdzono.

Wydaniu absolutoryum rachunkowego nic przeto nie stoi na przeszkodzie.

Przekonano się również, że Wydział krajowy w sumiennem obracaniu powierzonymi mu funduszami co miesiąc li tyle zachowuje gotówki w zapasach kasy, ile wedle doświadczenia wymagają bieżące wypłaty w dniu 1. i następnych, tudzież około 20. każdego miesiąca, reszta uowocnioną bywa przez chwilową lokacyę, zkąd przybywający pożytek rozkładany jest na poszczególne fundusze i wchodzi w ich bilans kasowy.

Z porównania preliminarza i kwot rzeczywiście wydatkowanych okazała się jednak w roku 1869 nadwyżka w r o z c h o d z i e wynosząca 337.818 złr. w. a., którą Wydział krajowy nadwyżką w dochodach wprawdzie zrównoważył i pokrył; jednak zdaniem komisyi winien to był usprawiedliwić wyraźniej i bardziej wyczerpująco, niż to w sprawozdaniu z zamknięcia rachunkowego — pobieżnie tylko — uczynił.

Usprawiedliwienia tego dopełnił wszakże Wydział krajowy w krótkiej drodze, dostarczywszy — na żądanie komisyi - poszczególnych wyjaśnień, z których się okazało, że właściwe przekroczenia zaszły tylko:

a) przy rub. IV. i V. funduszu krajowego, to jest przy kosztach szczepienia i sanitarnych w kwocie . . . . . 41.704 złr.
które Wysoki Sejm uchwałą z dnia 9. października 1868 (pag. 875) z budżetu wykreślił, uznając że koszta tego rodzaju winien ponosić Skarb Państwa. — C. k. Rząd jednakże stanowczo odmówił przyjęcia tych kosztów, ponieważ wedle dotychczasowych przepisów, fundusz krajowy jest obowiązanym ponosić podobne wydatki;

b) przy szpitalu głównym we Lwowie w kwocie . . . . . 29.895 złr.
z powodu, iż gmina Lwowska przypadającego na nią zwrotu w kwocie powyższej nie zwróciła;

c) przy szpitalach prowincyonalnych o . . . . . 3.631 złr.
z powodu zwiększonych potrzeb szpitalnych;

d) przy kwaterunkowem żandarmeryi o . . . . . 1.347 złr.
z powodu pomnożenia stacyj;
zaś reszta nadwyżki wydatków w kwocie . . . . . 261.245 złr.
znalazła pokrycie w dochodach opędzanych już to z własnych źródeł każdej rubryki, już też z zaoszczędzeń przeniesionych z rubryki do rubryki, — co w specyalnych na stół sejmowy złożonych rachunkach a nadto w sporządzonym i do rąk komisyi złożonym rachunku przy każdej pozycyi usprawiedliwione zostało.

Po którem to uzasadnieniu k o n i e c z n o ś c i wydatków i wyjaśnieniu osiągniętej w powyższym okresie nadwyżki w dochodach, komisya czynność swoją uważa za załatwioną, i wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy: wydaje się Wydziałowi krajowemu z rachunków za rok 1869 i 1870 absolutoryum rachunkowe.

Lwów dnia października 1871.

Przewodniczący komisyi
H. Wodzicki.

Sprawozdawca
Dr. Weigel.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego, we Lwowie, 1871.

Alegat LIV

L. 473/S.

Sprawozdanie komisyi szkolnej

z wniosku posła Hallera o wprowadzenie języka polskiego jako wykładowego do II. Gimnazyum we Lwowie i do niższego Gimnazyum realnego w Brodach

oraz

z wniosków Wice-Marszałka Ławrowskiego i posła ks. Pawlikowa, o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego do czterech wyższych klas Gimnazyum akademickiego we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 23 września b r. odesłany został do komisyi szkolnej wniosek posła Hallera, żądający zniesienia przepisu Artykułu V. ustawy z dnia 22 czerwca 1867. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich (lit d), (który to przepis zatrzymywał język niemiecki jako wykładowy w II. Gimnazyum lwowskiem i w niższem Gimnazyum realnem brodzkiem), a zaprowadzenia natomiast języka polskiego jako wykładowego w pomienionych szkołach.

Równocześnie przekazanym został komisyi szkolnej wniosek Vice-Marszałka Ławrowskiego, żądający stopniowego wprowadzenia języka ruskiego jako wykładowego do czterech wyższych klas Gimnazyum akademickiego we Lwowie, a to zaczynając od klasy piątej w górę, co roku o jednę klasę wyżej;

i wniosek posła ks Pawlikowa, żądający doraźnego wprowadzenia języka ruskiego jako wykładowego do wszystkich czterech wyższych klas tegoż Gimnazyum akademickiego lwowskiego.

Komisya szkolna, wziąwszy pod ścisłą rozwagę każdy z tych wniosków z osobna, doszła do następującego przekonania, które ma zaszczyt przed Wys. Sejmem objawić:

Zważywszy, że ludność niemiecka i w kraju i w samemże mieście Lwowie jest bardzo nieliczna, a i ta jaka jest w znacznej części nie stała, komisya rzeczywiście nie widzi, dla kogo język niemiecki zatrzymany został jako wykładowy w II. Gimnazyum lwowskiem i w niższem Gimnazyum realnem brodzkiem? Wyjątek ten od ogólnej reguły, postanowionym mógł być ustawą z dnia 22. czerwca 1867. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, chyba tylko dla użytku i potrzeby rodzin urzędników niemieckich w naszym kraju. Gdy jednak liczba tych rodzin z każdym dniem się zmniejsza, a inni stali mieszkańcy niemieckiej narodowości są tylko sporadycznemi wyjątkami, zapytać istotnie można, czy jest potrzebne Gimnazyum niemieckie tam, gdzie nie ma niemieckiej ludności? Komisya szkolna nie tylko nie widzi tej konieczności, ale co więcej, upatruje w wyjątku tym rzeczywiste szkody. Przy szczupłej bowiem i w stosunku do liczby uczącej się młodzieży niedostatecznej liczbie Gimnazyów w naszym kraju, jest rzeczą naturalną, że uczniowie niektórzy, choćby dla samego przepełnienia Gimnazyów polskich, iść muszą do niemieckiego. O ile zaś energiczne i surowe pilnowanie młodzieży w nauce języka niemieckiego uważa komisya za konieczne, o tyle całe wychowanie, wszystkie nauki w tym języku pobierane, ma ona za szkodliwe i niebezpieczne, gdyż tym trybem młodzież

krajowa może albo się wynarodowić znacznie, albo przynajmniej stać się mniej sposobną do życia i pracowania w kraju w jakimkolwiek zawodzie. Nadto, w r. 1866, kiedy Wys. Sejm uchwalał nstawę o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, język niemiecki był językiem administracyjnym. Wzgląd ten mógł być słusznym powodem do zachowania wykładów niemieckich w niektórych szkołach. Dziś, gdy językiem administracyjnym jest język polski, odpada ten wzgląd, który ze wszystkich najsilniej za pożytecznością szkół niemieckich przemawiał.

Pozostawione więc dotąd dwa Gimnazya niemieckie nie są potrzebne dla młodzieży ludności niemieckiej, dla polskiej co najmniej niepożyteczne, jeżeli nie szkodliwe. Do tego jeszcze przystępuje wzgląd jeden nie małej wagi:

Liczba uczniów garnących się do szkół średnich wzrasta z każdym rokiem w sposób uderzający. Rzadko jest które Gimnazyum, któreby nie potrzebowało zaprowadzać klas równoległych, tak że najczęściej każde z nich jest podwójnem, jakoby dwa Gimnazya pod jednym tytułem z jedną dyrekcyą. Żeby nastarczyć potrzebom tak wzmagającej się liczby uczniów, należałoby ustanawiać nowe Gimnazya, w których ona pomieścić by się mogła Przyjdzie niezawodnie czas, że Wys Sejm coś w tym względzie postanowić, a kraj koszt takich nowych szkół ponieść będzie musiał. Dziś wszakże nastręcza się sposobność uczynienia zadość tej potrzebie uczącej się młodzieży, a to bez najmniejszego dodatku nakładów. Dwa Gimnazya istniejące, położone na etacie dotychczasowych wydatków, przeznaczone dla ludności niemieckiej nie dość licznej żeby młodzież jej osobne Gimnazyum zapełnić mogła, zamienić na Gimnazya z językiem wykładowym polskim. Zmiana ta jest tem potrzebniejsza, że z całego kraju w najniekorzystniejszem pod tym względem położeniu, znajdnje się właśnie młodzież miasta Lwowa i okolic, która w mieście stołecznem i tak ludnem ma dotąd dla siebie jedno tylko Gimnazyum zupełne, i cztery klasy w drugiem.

Z tych wszystkich powodów komisya szkolna oświadcza się stanowczo za wnioskiem posła Hallera tyczącym się zamiany drugiego Gimnazyum Lwowskiego na polskie. Z tych samych powodów oświaczyłaby się komisya równie stanowczo za drugiem żądaniem tego wniosku, to jest, za zamianą niższego Gimnazyum realnego w Brodach na polskie. Gdy jednak ustawa o języku wykładowym (art. VH.) stanowi, że zmiany w tej mierze uchwala Sejm po wysłuchaniu Rad powiatowych, a Rada powiatowa brodzka wezwana do tego przez Wydział krajowy dotąd zdania swojego w tym przedmiocie nie objawiła: — a gdy dłuższa zwłoka mogłaby Gimnazyum lwowskie narazić na pozostanie w dzisiejszym status quo, komisya postanowiła sprawę niższego Gimnazyum realnego w Brodach z wniosku swego na teraz wyłączyć, a załatwić tylko sprawę Gimnazyum lwowskiego.

Za to, nie może ona przystać na wniosek posła ks. Pawlikowa.

Wniosek ten żąda zaprowadzenia języka ruskiego jako wykładowego w czterech wyższych klasach Gimnazyum akademickiego we Lwowie, a to, we wszystkich czterech klasach odrazu, z początkiem drugiego półrocza szkolnego roku 1871/2.

Wniosek taki, nawet gdyby go Wysoki Sejm uchwalił, nie dałby się wykonać w praktyce dla samych tylko materyalnych trudności, jakiemi są niepodobieństwo dostarczenia w tak krótkim przeciągu czasu potrzebnych dla czterech klas książek szkolnych, i trudności znalezienia odrazu potrzebnego kompletu uzdolnionych nauczycieli.

Z tego powodu komisya do wniosku ks. Pawlikowa przychylić się nie mogła.

Znalazła zaś istotę żądań jego zawartą we wniosku Wice-Marszałka Ławrowskiego.

Przedewszystkiem sądziła komisya, że skoro językowi ruskiemu przyznane jest prawo kształcenia się, to nie należy odmawiać mu wstępu do wyższych klas tego Gimnazyum, w którego klasach niższych już jest używanym do wykładów, bo to daje mu sposobność i kształcenia się i zarazem pokazania jak dalece jest wyrobionym. Miara i dowód w tym względzie, są zdaniem komisyi potrzebne tak dla tego języka jak nawet dla samego Wys. Sejmu.

We wniosku zaś p. Ławrowskiego wzgląd ten połączony jest z możnością praktycznego wykonania. Wniosek p. Ławrowskiego bowiem także do tego zmierza, iżby Gimnazyum akademickie lwowskie stało się całkowicie

ruskiem, tylko, chce aby język ruski wprowadzony tam był jako wykładowy stopniowo, to jest, żeby co roku postępował o jedną klasę wyżej.

W takim sposobie postępowania nie widzi komisya szkolna tych przeszkód materyalnych, które kazały jej oświadczyć się przeciw wnioskowi ks Pawlikowa. Dostarczyć ruskich książek szkolnych i wynaleźć profesorów dla jednej klasy przez rok czasu jest rzeczą możliwą. Nadto, gdyby się okazało, że język ruski pod względem szczególnych wyrażeń lub zwrotów nie ze wszystkiem jeszcze odpowiada potrzebom nauk wykładanych w wyższych klasach gimnazyalnych, tedy postępując zwolna, przez samą praktykę profesorów i uczniów może się w ciągu lat czterech o tyle wyrobić, iż nauczanie i uczenie się w tym języku stanie się łatwiejszem: wyrażenia lub formy dziś może nie używane będą miały czas utrzeć się i przyswoić, tak, że po trzech latach w klasie ósmej, już, przypuścić można, nie będzie pomiędzy profesorami a uczniami żadnych co do języka niepewności lub wątpliwości, przez praktykę i zwyczaj wprawią się w wyrażenia i zwroty, któremi i sami posługiwać się będą mogli wygodnie, i do wyrobienia języka przyczynić. Następująca zaś warstwa uczniów, zastanie już język do potrzeb nauki znacznie nagięty i przysposobiony.

Ze względu więc na potrzebę nauki i na pożytek młodzieży komisya szkolna sądzi, że ten sposób zaprowadzenia wykładów ruskich w wyższem Gimnazyum akademickiem lwowskiem byłby właściwy. Co do zasady, to jest, czyli język ruski ma w ogóle być wprowadzonym do wyższych klas rzeczonego Gimnazyum, komisya nie widzi słusznego powodu, dla którego temu żądaniu sprzeciwićby się należało. Wprawdzie młodzież ruska z samego miasta Lwowa nie zdołałaby zapewne zapełnić osobnego Gimnazyum, ale Gimnazya są już temi szkołami, które ściągają do siebie młodzież nie z jednej tylko gminy lub parafii, ale z szerszych okręgów, z odleglejszych okolic. Gdy zaś zupełnego Gimnazyum ruskiego dotąd w naszym kraju nie ma, słuszna jest żeby młodzież, która się chce uczyć w języku ruskim, znalazła możność po temu. Młodzieży uczącej się w języku polskim uszczerbku to nie przyniesie, jeżeli w zamian za cztery klasy oddane stopniowo wykładom ruskim, znajdzie wykłady polskie w dotychczasowem Gimnazyum niemieckiem.

Wątpliwość niejaką mogłoby budzić pytanie, czy język ruski wystarczy już dziś w zupełności potrzebom nauk udzielanych w wyższych klasach gimnazyalnych? na to odpowiadają biegli, że język, który odpowiada potrzebom nauki w klasie czwartej, może bez trudności użytym być do wykładów w klasie piątej, i tak stopniowo dalej. A nadto, kiedy język ruski ma przyznaną sobie prawem możność kształcenia się i rozwijania, kiedy dotąd używany jest jako wykładowy w niższych klasach Gimnazyum akademickiego i w niektórych wykładach uniwersyteckich, zdaje się rzeczą słuszną i logiczną, ażeby pomiędzy temi dwoma stopniami nauczania w języku ruskim nie zostawiać przerwy, ale je połączyć, wprowadzając ten język i na ten szczebel pośredni pomiędzy wychowaniem gimnazyalnem niższem, a uniwersyteckiem, którem jest Gimnazyum wyższe.

Gdy ani więc względy pedagogiczne i naukowe ani względy prawne nie stoją na przeszkodzie, a względy słuszności przemawiają owszem za tem, komisya szkolna uznała za potrzebne, zgodzić się na wniosek posła Ławrowskiego, a Wysoki Sejm o przyjęcie onego upraszać.

Ze wszystkich zaś wyżej wymienionych trzech wniosków komisya szkolna musiała Wys. Sejmowi zdać sprawę razem, dla tego, że tak używanie języka niemieckiego w II. Gimnazyum lwowskiem, jak używanie języka polskiego w czterech wyższych klasach Gimnazyum akademickiego lwowskiego, postanowione jest jedną i tą samą ustawą, owszem, jednym i tym samym artykułem (V) ustawy z dnia 22. czerwca 1867 o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich. Mając zatem Wys. Sejmowi polecić do przyjęcia wniosek posła Hallera i wniosek posła Ławrowskiego, nie mogła komisya uczynić tego w innej formie, jak przez odpowiednią zmianę w rzeczonym artykule pomienionej ustawy.

Komisya szkolna zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną zmianę artykułu Vgo w ustawie z dnia 22. czerwca 1867. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich.

Dr. Majer,
Przewodniczący.

St. Tarnowski,
Sprawozdawca.

Ustawa

zmieniająca artykuł V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867., ogłoszonej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dnia 28. sierpnia 1867, Część V. N. 13., o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu królestwa Galicyi i Lodomeryi postanawiam co następuje:

Artykuł V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867, o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem ma brzmieć jak następuje:

Artykuł V.

W szkołach średnich, w części lub w całości utrzymywanych z funduszów publicznych, językiem wykładowym jest język polski, z następującemi zastrzeżeniami:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego. Nadto, w całem Gimnazyum akademickiem we Lwowie ma być zaprowadzony język ruski jako wykładowy. Zmiana ta ma się uskutecznić w ten sposób, iż z pierwszym kursem szkolnym po ogłoszeniu niniejszej ustawy, język ruski wprowadzonym będzie jako wykładowy do klasy piątej, a z każdym następującym rokiem szkolnym o jedną klasę wyżej, aż obejmie całe wyżej wymienione Gimnazyum.

Co do języka wykładowego w nauce religii obowiązują istniejące przepisy.

Język polski będzie obowiązkowym przedmiotem nauki we wszystkich klasach tego Gimnazyum.

b) O czasowej potrzebie i możności zaprowadzenia równoległych wykładów ruskich obok polskich w poszczególnych przedmiotach nauki, orzeka w każdym danym przypadku władza szkolna krajowa na żądanie rodziców przynajmniej dwudziestu pięciu uczniów.

c) W Gimnazyum II. lwowskiem, w którem dotąd język niemiecki był wykładowym, zaprowadza się stopniowo język polski. W niższem Gimnazyum realnem brodzkiem, pozostaje język niemiecki wykładowym aż do dalszego postanowienia Sejmu.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi oświecenia.

L. 500/S.

Alegat LV.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o budżetach funduszów krajowych na rok 1871.

Wysoki Sejmie!

Według preliminarza przez Wydział krajowy Wysokiej Izbie przedłożonego wydatki na potrzeby krajowe roku 1871 wynoszą . . . . . 1,484.495 zł.

Na wysokość tej sumy wpływają głównie:

a) zamierzona budowa gmachu Sejmowego, na który to cel w bieżącym już roku kwota 60.000 zł. jest preliminowana,

b) drogi krajowe, a w szczególności szkody przez wypadki elementarne na drogach krajowych w tym roku zrządzone,

c) wydatki na szpitale i w ogóle na cele sanitarne, które z każdym rokiem się zwiększają.

Preliminowaną przez Wydział krajowy sumę 1,484.495 zł. komisya budżetowa nie mogła zmniejszyć niżej jak do sumy 1,454.496 zł., a to z powodu, że rok bieżący jest już na schyłku, że przeto znaczniejsza część tych funduszów jest już wydaną, albo też w skutek przyjętych przez Wydział krajowy zobowiązań wydaną być musi. — Jedynie koszta reprezentacyi (Rubr. I.) uległy zmniejszeniu z 152.700 zł. na 128.200 zł. i koszta zarządu (Rubr. II.) ze 114.429 zł. na 102.530 zł. Szczegółowe sprawozdanie z tych dwóch rubryk uzasadnia w mowie będące zmiany.

Na pokrycie owych wydatków dostarczają nam własne nasze źródła sumę 330.263 zł., reszta pokryta być winna jak zwykle dodatkami do podatków, które w tym roku $18^1/_2$ centów wynosić będą.

Z uwagi, że komisya budżetowa wyjąwszy kilka pozycyj przystępuje do preliminarza Wydziału krajowego, komisya zarządziła przedrukowanie tych tylko części, w których zmienia wnioski Wydziału, gdyż w innych częściach rozdany przez Wydział krajowy preliminarz, służyć może za podstawę do rozpraw szczegółowych.

Lwów dnia 8. października 1871.

Przewodniczący
H. Wodzicki.

Sprawozdawca
Dr. Zyblikiewicz.

Dział I.

Fundusze i zakłady pobierające dotacye z funduszu krajowego.

Preliminarz funduszu krajowego.

Dochody.

(Stronica 10. Referent p. Dr. Zyblikiewicz).

poz. 1.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 zł.
„ 2.	Odsetki od chwilowo lokowanych kapitałów	14.000 „
„ 3.	Dochód z myt na drogach krajowych	114.000 „
„ 4.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych z fund. kraj. a to:	
	a. Szpital św. Łazarza oddział chorych	9.207 „
	(patrz str. 72. budżetu).	
	b. Fundusz policyi krajowej	1.550 „
	(patrz str. 110).	
„ 5.	Zapas kasowy:	
	a. z roku 1869.	61.872 „
	b. z roku 1870.	128.438 „
	Suma dochodów	330.267 „

Rub. 3 Koszta Reprezentacyi krajowej.

(Str. 11. Referent p. Br. Baum.)

A. Sejm krajowy.

Wydział krajowy oparł preliminarz na przypuszczeniu, iż sesya sejmowa potrwa trzy miesiące.
Komisya budżetowa po rozpoznaniu i sprawdzeniu szczegółowych pozycyj wnosi, ażeby umieścić w budżecie:

1.	Czynsz najmu sali i lokalności sejmowych	4.000 zł.
2.	Koszta podróży posłów	6.400 „
3.	Dyety posłów	20.000 „
4.	Koszta druków	6.000 „
5.	Spisywanie sprawozdań	3.400 „
6.	Urządzenie sali i służba	3.000 „
	Suma	42.800 „

B. Wydział krajowy.

7. *a.* Marszałek krajowy		4.200 zł.
b. Sześciu wydziałowych		18.000 „
c. Dla zastępców		3 200 „
	Suma	25.400 „
8. Zakupno placu		60.000 „
	Suma	85.400 „
Suma kosztów reprezentacyi		128.200 „

Rub. II. Koszta Zarządu.

Koszta Zarządu preliminował Wydział krajowy w sumie 114 429 zł.

Komisya budżetowa biorąc za podstawę wydatki ubiegłych ośmiu miesięcy, w których kilka posad urzędników wakowały — i ze względu iż wakujące miejsca jeszcze w ciągu bieżącego roku obsadzone być mają,— dalej ze względu na uchwały Sejmu z dnia 28. Września i 5. paźdz. r. b., któremi przyznano:

a. Józefowi Tarczyńskiemu
b. Wojciechowi Madejskiemu

podwyższone pensye po 1 200 zł.

c. Michałowi Rudnickiemu

dar z łaski o rocznych 150 zł.

wnosi przyjęcie cyfr następujących:

9. Płace urzędników:		
A. konceptowych		18 000 zł.
B. rachunkowych		16.000 „
C. kasowych		5 000 „
D. technicznych		6 500 „
E. manipulacyjnych		11 140 „
F. dyurnistów		18 133 „
10. Zasługi stróżów i frotera		1.158 „
11. Emolumenta		640 „
12. Najem pomieszkania		6.600 „
13. Remuneracye stałe		1.440 „
niestałe		2 000 „
14. Potrzeby kancelaryjne		8 800 „
15. Koszta podróży i dyety		2 500 „
16. Pensye emerytalne		3.853 „
17. Dary z łaski		766 „
	Suma	102.530 „

Komisya budżetowa wnosi: Wysoka Izba raczy przyjąć koszta zarządu w sumie 102.530 zł. preliminowane.

Rub. III. Koszta leczenia ubogich chorych.

(Pag. 17. budżetu. Ref. p. Dr. Weigel).

Preliminowane przez Wydział krajowy koszta leczenia dla szpitali powszechn. w kwocie . 124.000 złr.
i na zapłacenie zaległych kosztów leczenia szpitalom krajowym i zagranicznym kwotę . . 20.000 złr.
razem . . 144.000 złr.

zaleca komisya budżetowa do przyjęcia.

Rub. IV. Koszta szczepienia.
(Pag. 18. Ref. Dr. Weigel).

Preliminowane w tej rubryce kwotę . . . . . 21.726 złr.
jakoteż w

Rub. V. Wydatki sanitarne

w kwocie . . . . . 30.000 złr.
proponuje komisya Wysokiej Izbie do przyjęcia.

Rub. VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.
(Pag. 18. Ref. p. Dr. Zyblikiewicz).

Preliminowany przez Wydział krajowy wydatek w kwocie . . . . . 6.422 zł.
zaleca komisya do przyjęcia bez zmiany, zaś w

Rub. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego

zmniejszono w pozycyi 30. zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach o 1.000 zł. i przeniesiono tę kwotę na budżet funduszu kultury krajowej (str. 129. Rub. II. poz. 2), któren dostateczny ma dochód na pokrycie tego wydatku.

Tym sposobem zmniejsza się suma tej rubryki z 50.610 zł. na sprawdzoną kwotę 49.610 zł., którą komisya Wysokiej Izbie do przyjęcia zaleca.

Co do teatru krakowskiego, komisya budżetowa wnosi: aby subwencya 5.000 zł. wypłacaną mu była w całości bez względu na subwencyę rządową.

Rub. VIII Utrzymanie pomników historycznych (na str. 20.)

prelimi nuje się wedle projektu Wydziału krajowego bez zmiany w kwocie . . . . . 8.000 zł.

Rub. IX. Kwaterunkowe Żandarmeryi.
(Str. 20. Referent p. Br. Baum).

Komisya budżetowa zgadza się na pozycye 47 do 60 w budżecie zamieszczone, i przyjmuje preliminowaną kwotę 33.687 zł.

Ze względu jednak, iż koszta najmu lokalności podniosły się w tym roku już po wydrukowaniu preliminarza o 53 zł. i ponieważ świeżo urządzony został nowy posterunek żandarmeryi w Kozłowie, który powiększa koszta o 340 zł.,

komisya budżetowa wnosi: Wysoka Izba raczy oprócz preliminowanej budżetem sumy 33.687 zł. przyjąć wykazane dwie pozycye i uchwalić na rubr IX. ogólny wydatek w sumie 34.080 zł.

Rub. X. Drogi krajowe.
(Str. 22. Referent p. L. Skrzyński).

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce:

A.	na koszta zarządu	73.000 zł.
B.	„ nowe budowy dróg	168.000
C.	„ przebudowanie „	142.200
D.	„ utrzymanie „	242.800
E.	„ zasiłki na budowę dróg powiatowych	15.000
F.	„ „ na budowę dróg gminnych	30.000
	Ogółem	672.500 zł.

Przekonawszy się, iż koszta zarządu obliczone są wedle rzeczywistej potrzeby; że koszta budowy, przebudowania i utrzymania, preliminowane są na podstawie kontraktów prawnie obowiązujących, a należytości przypadające z powodu nagłości robót i szkód zrządzonych powodziami tegorocznemi po największej części już zaasygnowano; że naostatek zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych prawie całkowicie już wydano,

komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy zatwierdzić potrzeb tej rubryki w ogólnej kwocie 672 500 zł.

Rub. XI. Dotacye i zasiłki dla zakładów.

(Str. 23 Referent p. Dr. Zyblikiewicz.)

Preliminowaną przez Wydział krajowy w tej rubryce kwotę ogólną . . . . 220.166 zł. zaleca komisya budżetowa Wysokiej Izbie do przyjęcia, zbadawszy poprzednio specyalne preliminarze poszczególnionych w tej rubryce funduszów i zakładów (patrz stronice: 28, 42, 54, 64, 72, 84, 94, 102, 110).

Do preliminarza szpitalu głównego we Lwowie, komisya zaleca Wysokiej Izbie następującą rezolucyę:

W zamknięciu rachunków za rok 1870. znajdujemy na str. 2. poz. 20 pomiędzy „Zaliczkami zwrotnemi“ kwotę 373.880 zł. 62 cnt., w której zawarte są wydane w zastępstwie miasta Lwowa zaliczki na lwowski szpital powszechny chorych, a to w latach od r. 1862. po rok 1870. incl. w ogólnej kwocie 95.866 zł. 92 ct.

Powtórnemi uchwałami sejmowemi poleconem było Wydziałowi krajowemu energiczne postępowanie drogą egzekucyi, wszelkich zalegających należytości funduszu krajowego.

W obec zapadłej uchwały Sejmu na posiedzeniu dnia 4. b. m., polecającej Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem i z miastem Lwowem o uregulowanie stosunku szpitala lwowskiego pod względem oddania go pod zarząd miasta, lub też uznania go za zakład krajowy, komisya wnosi:

Wysoki Sejm zechce polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby — w razie jeżeliby gmina lwowska od rokowań o uregulowanie stosunku miasta Lwowa do powszechnego szpitalu lwowskiego uchylała się, lub też takowe zwlekała — poczynił stosowne kroki ku ściągnięciu w drodze egzekucyjnej w moc dotychczasowych ustaw i rozporządzeń od gminy miasta Lwowa należącego się funduszowi krajowemu zwrotu z czasu od r. 1862. do roku 1870. włącznie — udzielonych szpitalowi lwowskiemu zaliczek.

Co do zakładu podrzutków komisya wnosi:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby każdorocznie umniejszał w miarę możności wydatki na zakłady podrzutków we Lwowie i w Krakowie, i stopniowo przygotował zupełne zwinięcie tych zakładów, o ile to nastąpić może bez naruszenia praw wypływających z dotychczasowych aktów fundacyjnych.

Rub. XII. Rozmaite.

(Str. 25. Referent p. Dr. Zyblikiewicz).

Poz. 109.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30 000 zł.
„ 110.	Na utrzymanie słupów granicznych	300 zł.
	zaleca komisya do przyjęcia bez zmiany; nadto proponuje jeszcze następujące nowe pozycye:	
„ 111.	Na różne potrzeby nie przewidziane	300 zł.
„ 112.	Dla pogorzelców miasta Dobromila, stosownie do uchwały sejmowej z dnia 5. października 1871 wsparcie	6 000 zł.
„ 113.	Dla Anny Bortnikowej, byłej praczki szpitalu głównego we Lwowie, wedle uchwały sejmowej z dnia 28. września r. b. datek jednorazowy	100 zł.
	Suma Rub. XII. . . .	36.700 zł.

Pozycya 111. ma na widoku wydatki na szupaśników, i spowodowana została procesem w trybunale państwowym w sprawie szupaśników przegranym. Z uwagi zaś, że szupaśnictwo w kraju naszym nie jest uregulowane, komisya wnosi: Sejm wzywa c. k. Namiestnictwo, aby odpowiedni projekt do ustawy na następnej sejmowej przedłożyło.

Zebranie sumaryczne.

D o c h o d y.

1. Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 zł.
2. Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy	14.000 zł.
3. Dochód z myt na drogach krajowych	114.000 zł.
4. Nadwyżka dochodów od zakładów dotowanych z funduszu krajowego (patrz stronice 72 i 110 budżetu)	10 766 zł.
5. Zapasy kasowe z lat 1869 i 1870	190.310 zł.
Suma dochodów	330 276 zł.

W y d a t k i.

1. Koszta Reprezentacyi kraju	128.100 zł
2. „ zarządu	102 530 zł.
3. „ leczenia ubogich	144.000 zł.
4 „ szczepienia	21.726 zł.
5 „ sanitarne	30.000 zł.
6. Zasiłki dla zakładów dobroczynności	6.422 zł.
7. „ „ „ naukowych i publicznego wychowania	50.610 zł.
8. „ na utrzymanie pomników historycznych	8 000 zł.
9. Kwaterunkowe Żandarmeryi	33.687 zł.
10. Drogi krajowe	672 500 zł.
11. Dotacye dla zakładów krajowych	220.121 zł.
12. Rozmaite	36.700 zł.
Suma wydatków	1,454.496 zł.
W porównaniu że suma dochodów	330.276 zł.
okazuje się niedobór	1,124.220 zł.

Niedobór ten należy pokryć dodatkami do podatków wynoszących wraz z podatkami dochodowemi od kolei żelaznych 6,143 216 zł. czyli w zaokrągleniu . . . . . 6,100.000 zł.

Jeden cent podatku przynosi 61 000 zł;—komisya zatem przedkłada Wysokiej Izbie do uchwalenia następujące wnioski:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1870.“

I. Na pokrycie niedoborów funduszu krajowego na rok administracyjny 1871. uchwala Sejm dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po $18^1/_2$ centów od każdego złotego austryackiego.

II. Różnica w kwocie 2 centów wynikła z powodu podwyższenia dotychczasowego dodatku, ma być uiszczona przez podatkujących w ostatnim kwartale 1871 roku.

III. Upoważnia się Wydział krajowy na rok 1871, przenoszenia oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.“

W skutek tej uchwały dochód z dodatków do podatków przyniósłby	1,128.500 zł.
i z porównania tej sumy z wyżwykazaną kwotą niedoboru	1.124.220 „
pozostałaby przewyżka dochodów w kwocie	4.280 zł.

Dział II.

Fundusze samoistne niepobierające dotacyi z funduszu krajowego.

(Str. 118 do 148. Referent p. L. hr. Wodzicki.)

Dział ten składa się z funduszów domestykalnego, kultury krajowej, stanowego sierót, zapomogi, Aleks. hr. Stadnickiego i szkoły kucia koni.

Z wyjątkiem funduszu kultury krajowej, w którym na podstawie uchwały sejmowej z 30. Sierpnia 1869. podwyższono wydatki o 1000 złr. tytułem dotacyi dla szkoły rolniczej w Dublanach, — pozostają wszystkie inne przez Wydział krajowy preliminowane kwoty bez zmiany.

Sumaryusz przedstawia następne wynikłości:

	Dochody	Wydatki	Nadwyżka
1. Fundusz domestykalny	3.302 zł.	1.210 zł.	2.092 zł.
2. kultury krajowej	5.442 „	5.024 „	418 „
3. stanowy sierót	1.450 „	1.360 „	90 „
4. zapomogi	660.707 „	671.265 „	brak 10.558 „
5. A. hr. Stadnickiego	1.275 „	1.223 „	nadwyżka 52 „
6. szkoły kucia koni	—	—	—

Komisya wnosi: Wysoka Izba raczy przyjąć preliminowane kwoty powyższych funduszów.

Alegat LVI.

L. 467/S.

Sprawozdanie

Komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia posady Inspektora szpitali.

Komisya uznaje z przyczyn przez Wydział krajowy przytoczonych, naglącą potrzebę ustanowienia posady Inspektora szpitali, którenby zarazem w Wydziale krajowym w biórze referenta spraw szpitalnych pracował.

Nie widzi jednak powodu, aby od zwykłego sposobu obsadzania posad w drodze konkursu, na ten raz odstąpiono.

Również nie znajduje przyczyny, dla którejby urzędnik Wydziału krajowego, mający pracę niepoślednią, był niżej postawiony, niż sekretarz przynajmniej drugiej klasy, zwłaszcza, że ma być doktorem medycyny i posiadać wyczerpującą znajomość spraw szpitalnych i zdrowotnych z własnego wieloletniego doświadczenia.

Dla tego komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy do utworzenia posady Inspektora szpitali z płacą i emolumentami sekretarza drugiej klasy, t. j. 1.600 zł. a. rocznie i dodatek na mieszkanie 300 zł. a.

Na dyety i koszta podróży wyznacza się 400 zł. a., które Wydział krajowy w miarę odbytych podróży wypłacać będzie.

Posadę tę ma zajmować doktor medycyny, a obsadzona być winna w drodze konkursu i za wypowiedzialnym kontraktem.

Lwów dnia 5. października 1871.

Przewodniczący:
Horodyski.

Sprawozdawca:
Hoszard.

Allegat LVII.

L. 607.
S.

Sprawozdanie komisyi szpitalnej

w przedmiocie budowy nowego szpitalu w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy wniósł był do Wysokiego Sejmu projekt do uchwały względem przyzwolenia funduszów na budowę nowego szpitalu w Krakowie.

Wniosek ten został przekazany komisyi szpitalnej, sprawozdanie zaś tejże zwrócone komisyi szpitalnej uchwałą Wysokiego Sejmu zapadłą na posiedzeniu z dnia 11. Października 1871, które brzmi:

„Zwraca się komisyi, by wyczerpującem sprawozdaniem wyjaśniła stosunek zakładu szpitala św. Łazarza w Krakowie do fundacyi stanowiących część majątku szpitala, dalej stosunek zakładu tego do kraju, mianowicie co do obowiązku funduszu krajowego względnie ponoszenia kosztów budowy gmachu szpitalnego.“

Temu poleceniu w zupełności zadosyć uczynić komisya nie mogła przy krótkości czasu, jaki jej pozostawał, jeżeli rzecz ta miała jeszcze w tej kadencyi przyjść przed Wysoką Izbę, a komisya uznała za konieczne potrzebie budowania nowego szpitalu w Krakowie jak najrychlej zadosyć uczynić, by uniknąć niedogodności i kosztów, jakie z umieszczenia chorych dotąd w szpitalu św. Ducha się znajdujących w najętym gmachu powstać by musiały.

Fundacye, z których powstał majątek szpitali Krakowskich, pochodzą przeważnie z czasów dawniejszych, bo najdawniejsze sięgają początku 13. stulecia i są w części na zupełnie specyalne cele przeznaczone, z drugiej zaś strony udzielał fundusz krajowy w ostatnich latach zaliczki na restauracye i dobudowania w szpitalu św. Łazarza. Wyświecenie tak zawiłych stosunków wymaga dłuższego czasu i sił, jakiemi nie komisya lecz tylko Wydział krajowy rozrządza.

Nie mogąc jednak czekać na wspomniane wyjaśnienia, a mając dostateczne fundusze szpitalne pod ręką, nie widzi komisya szpitalna potrzeby odraczania budowy, mianowicie, że możliwe nadwerężenia poszczególnych fundacyj przez refundowanie takowych i następnie uchylone być mogą.

Komisya szpitalna nie mogąc w inny sposób zadosyć uczynić poleceniu Wysokiego Sejmu wnosi:

1) Wysoki Sejm zechce powziąść zmodyfikowaną uchwałę, którą zawiera załącznik 1.

2) Z powodów w przeszłem sprawozdaniu wyłuszczonych powziąść rezolucyę, którą zawiera załącznik 2.

Horodyski
przewodniczący.

Piotrowski
sprawozdawca.

Uchwała

Załącznik I.

z dnia . . . . . względem przyzwolenia funduszów na budowę nowego szpitalu w Krakowie.

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. do wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Krakowie, tudzież do zakupienia na ten cel potrzebnych gruntów, z realnością szpitalu św. Łazarza w Krakowie graniczących.
2. do użycia ku temu kapitałów będących własnością szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie do wysokości 300.000 złr. w. a.
3. do przeprowadzenia niniejszej uchwały w myśl §. 20. statutu krajowego.
4. równocześnie poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby gruntownie zbadał charakter poszczególnych fundacyj, z których składa się majątek szpitali Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie, wyświecił stosunek funduszu krajowego do majątku tychże szpitali, i przedstawił na najbliższej kadencyi wnioski względem uregulowania tych stosunków majątkowych, tudzież wskrzeszenia fundacyi specyalne cele mających.

Załącznik 2. Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem poleca Wydziałowi krajowemu, by teuże jak najspieszniej udał się do Wysokiego c. k Rządu celem wyjednania u Najjaśniejszego Pana oznaczenia stosownie do Jego przyrzeczenia z dnia 31. Grudnia dochodu jednej z najbliższych loteryj państwowych na budowę domu obłąkanych w Krakowie.

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego.

Alegat L. III.

L. 534/S..

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzach indemnizacyjnych na rok 1871., tudzież na rok 1872.

Wysoki Sejmie!

Na potrzeby funduszów indemnizacyjnych preliminuje Rząd

na rok 1871.

A) dla Galicyi wschodniej . . . . . 3,675.183 zł

B) dla Galicyi zachodniej . . . . . 2,082.894 zł.

Takie same sumy preliminuje Rząd także i tytułem pokrycia.

Komisya budżetowa nie ma nic przeciw powyższym sumom do nadmienienia, przeto wnosi, aby Wysoki Sejm wszystkie pozycye podług przedłożenia rządowego przyjąć raczył.

C) dla funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego są preliminowane

potrzeby czyli wydatki w sumie . . . . . 209 372 zł.

pokrycie w sumie . . . . . 210.583 zł.

Potrzeby w sumie 209.372 zł. zgadzają się z planem amortyzacyi również jak i z innemi wymaganiami funduszu indemnizacyjnego krakowskiego, komisya więc wnosi, aby Wysoki Sejm potrzeby te we wszystkich pozycyach podług przedłożenia rządowego przyjąć raczył — lecz pokrycie w sumie 210.583 zł. wykazane wymaga sprostowania.

Krakowski fundusz indemnizacyjny zasila się 1) wpłatami ze strony obowiązanych, 2) dodatkami do podatków, 3) własnymi dochodami, a w szczególności wynosić będą w roku 1871. podług preliminarza rządowego

I.

wpłaty od obowiązanych

wpłaty kapitałów	52 338 zł.
„ rent	3 800 „
odsetki zwłoki i inne dochody	2 000 „

II.

dodatki do podatków czyli wpłata ze strony kraju	148.146 „

III.

własne dochody	4 299 „
czyli razem .	210.583 zł.

Otóż rubryka III. (własne dochody) jest za nisko preliminowana. Fundusz indemnizacyjny krakowski posiada swój własny kapitał, który powstał i wzrasta z corocznych oszczędności, a lokowany jest w obligach indemnizacyjnych. Aż do chwili, kiedy Rząd układał preliminarz na rok 1871, kapitał ten wynosił 90.900 zł. w obligach indemnizacyjnych, lecz od tego czasu, to jest od jesieni roku zeszłego kapitał ten znacznie się powiększył, z końcem bowiem roku 1870. wynosił już 93 940 zł., w lutym 1871. roku dokupiono jak się z preliminarza na rok 1872. pokazuje, 40.000 zł., w maju dokupiono 4.150 zł., obecnie zaś posiada fundusz krakowski już 140.000 zł. w obligach indemnizacyjnych Kupony od tych obligów stanowią dochód własny w Rubr. III. wykazany, a ponieważ Rząd zamieścił go w budżecie tylko w wysokości 4 299 zł. (jako procent od kapitału 90.900 zł.), podczas gdy dochód ten jako procent od kapitału 150 000 zł. po strąceniu podatków 6.550 zł. wynosić będzie, przeto komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy w rubr. III. zamiast 4 299 zł. kwotę 6.550 zł. zamieścić.

Również należałoby podwyższyć rubr. II, w której dodatki do podatków (51 centów od każdego złotego austryackiego) są w sumie 148.146 zł. preliminowane, dochód ten bowiem ze względu na wynikłości lat poprzednich, a osobliwie też roku 1870., będzie o 40 000 do 45.000 zł. większym — z uwagi jednak że rok bieżący jest na schyłku, że przeto za późno już zmieniać rozpisane a nadto w znaczniejszej części spłacone już dodatki do podatków, dla tego komisya pozostawia tę rubrykę w sumie 148 146 zł.

Co do rubryki I. komisya nie mając nic do nadmienienia, wnosi przyjęcie jej podług preliminarza rządowego.

Dodatki do podatków na pokrycie potrzeb funduszów indemnizacyjnych muszą w obec przedstawionego stanu rzeczy pozostać w dotychczasowej wysokości, dla tego komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na pokrycie potrzeb funduszów indemnizacyjnych, Galicyi wschodniej, zachodniej i Wielkiego Ks. Krakowskiego na rok 1871., Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części, po 51 centów od każdego złotego austryackiego

---

Na rok 1872.

preliminuje Rząd tak na potrzeby jak i na pokrycie funduszów indemnizacyjnych

A) Dla Galicyi wschodniej	3,706 507 zł.
B) Dla Galicyi zachodniej	2,132 709 „

W porównaniu z rokiem 1871. potrzeby te okazują się wyższe, co ztąd pochodzi, że wedle planu amortyzacyi długu indemnizacyjnego w roku 1872. większa suma obligów do losowynia przypada. Zresztą przystępuje komisya do przedłożenid rządowego, i wnosi, aby Wysoki Sejm wszystkie pozycye potrzeb i pokrycia podług projektu rządowego na budżecie zamieścił.

C) Co do funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego preliminuje rząd

na potrzeby	210 049 zł.
na pokrycie	259 770 „
a zatem na pokrycie o	49.721 „

więcej, aniżeli wydatki w roku 1872. wynosić będą. Nadwyżkę tę zamierza Rząd lokować w obligach indemnizacyjnych Atoli fundusz indemnizacyjny krakowski posiada jak już wyżej przedstawiono, kapitał 140.000 zł. w obligach, który to kapitał z oszczędności do końca 1870 roku poczynionych pochodzi. W przeciągu roku 1871. okażą się nowe oszczędności w przybliżeniu 45 000 zł. gotowizną wynoszące, których Rząd z początkiem 1872. roku na dalsze zakupno obligów użyje, a tak kapitał ów wzrośnie wkrótce do 200.000 zł. w obligach indemnizacyjnych, przez co dochody własne funduszu indemnizacyjnego podniosą się blizko do 10.000 zł. Gdybyśmy przystąpili do wniosków rządowych i uchwalili na rok 1872. o 49.721 zł. pokrycia więcej, jak rzeczywiste potrzeby wymagają, i tak w latach następnych dalej, to kapitał funduszu krakowskiego wzrastałby nad wszelką potrzebę. Komisya budżetowa nie przychyla się do takiej operacyi. Zamiast powiększać kapitały funduszu indemnizacyjnego, postanowiła komisya przychody roku 1872. zniżyć do sumy rzeczywistym potrzebom

odpowiedniej, i w tym celu zniżyć dodatki do podatków, które W. Księstwo Krakowskie na indemnizacyę dotąd płaci.

Dodatki te po 51 centów od każdego złotego austryackiego płacone, wyniosłyby w roku 1872. podług preliminarza rządowego 195.696 zł., przez co uzyskałby fundusz indemnizacyjny jak już powiedziano o 49.721 zł. więcej aniżeli potrzebuje. Chcąc więc dochód z dodatków do podatków zmniejszyć o tę sumę, to z uwagi, że w W. Księstwie Krakowskiem jeden cent od każdego złotego podatku 3.823 zł. przynosi, należałoby zmniejszyć dodatki o 13 centów, to jest zniżyć je z 51 centów na 38 centów. Komisya budżetowa nie zamierza jednak pójść tak daleko, i ogranicza się do zniżenia dodatków do podatków o 10 centów, przez co preliminowany z dodatków dochód . . . . . 195 696 zł.

zmniejszy się o . . . . . 38.230 „

i wynosić będzie . . . . . 157 466 „

Tym sposobem ogólny dochód funduszu indemnizacyjnego na 259.770 zł. preliminowany zmniejszy się do . . . . . 221.540 zł.

a ponieważ potrzeby . . . . . 210.049 „

wynoszą, więc zawsze jeszcze pozostanie . . . . . 11 491 „

jako nadwyżka dochodów, która na powiększeniu własnych funduszu indemnizacyjnego kapitałów użytą będzie.

Ściśle rzecz biorąc należałoby w obec takiego stanu dochodów zniżyć dodatki do podatków nie o 10 lecz jak już wyżej powiedziano, o 13 centów; z uwagi zaś, że Rząd tytułem własnych dochodów w rubr. III. preliminuje procentu tylko od kapitału 138.000 zł., podczas gdy fundusz indemnizacyjny z początkiem roku 1872. posiadać będzie około 200.000 zł. w obligach, z uwagi więc, że dochód rubryki III. będzie znacznie większy jak przez Rząd w kwocie 6 524 zł. preliminowany, należałoby dodatki do podatków zniżyć nawet o więcej jak 13 centów, wszelako komisya tego nie czyni z powodu następującego:

Fundusz indemnizacyjny krakowski zasila się jak wyżej przedstawiono, trzema rubrykami dochodów, a pierwsza z nich (wpłaty od obowiązanych) preliminowana jest na rok 1872. w trzech pozycyach na 57.000 zł. Od roku 1875. te źródła dochodów zaczną ubywać i ubędą zupełnie po kilku latach następnych, aby więc ubytek ten było czem zastąpić, fundusz krakowski potrzebuje w korzystniejszych obecnie latach gromadzić zapasy, i dla tego to komisya nie posuwa się w zniżeniu dodatków do podatków tak daleko, jakby ścisły rachunek budżetowy jednego roku pozwalał.

Z tych powodów komisya wnosi, aby Wysoki Sejm p o t r z e b y funduszu indemnizacyjnego krakowskiego we wszystkich pozycyach podług preliminarza rządowego przyjąć raczył, zaś co do p o k r y c i a raczy Wysoki Sejm rubryki I. i II. podług przedłożenia rządowego, zaś w rubryce III. (dodatki do podatków) zamiast 195 696 zł. tylko 157 466 zł. na budżecie zamieścić, przez co ogólna suma pokrycia zamiast 259 770 zł. tylko 221 540 zł. wynosić będzie.

Co do wysokości dodatków do podatków na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne płacić się mających, komisya przedstawia następujące wnioski:

Wysoki Sejm uchwali:

1) Na pokrycie potrzeb funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i Galicyi zachodniej na rok 1872. Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 51 centów od każdego złotego austryackiego.

2) Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego na rok 1872. Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 41 centów od każdego złotego austryackiego.

Zarząd naszych funduszów indemnizacyjnych pozostał dotąd jak dawniej w rękach Rządu. Również nie jest jeszcze załatwiona sporna między krajem a Rządem kwestya, o ile skarb Państwa na dotacyę naszych

funduszów indemnizacyjnych łożyć winien Sejm na każdej prawie sesyi zajmował się temi dla kraju żywotnemi sprawami; w szczególności zaś Sejm z roku 1869. uchwalił szczegółowe podstawy do ugody z Rządem co do dotacyi funduszów indemnizacyjnych ze skarbu Państwa, tudzież wskazał warunki pod jakiemi Wydział krajowy objąć ma w mowie będące fundusze w zarząd reprezentacyi kraju. Ostatnie sprawozdanie Wydziału krajowego o jego czynnościach wzmiankuje, że rokowania w tej mierze z Rządem są już ze strony Wydziału ukończone, że jednak sprawa sama w zupełności załatwiona nie jest. Komisya budżetowa pragnąc przedstawić Wysokiej Izbie szczegółowy stan sprawy, zasięgała informacyi w aktach Wydziału krajowego, i przyszła do wiadomości, że rokowania z Rządem, które Sejm w roku 1869. Wydziałowi krajowemu polecił, zostały 28. listopada 1870. rozpoczęte a dnia 25. lutego 1871. skończone.

Rezultat tych rokowań z jednej strony na podstawie dawniejszych oświadczeń Rządu, a z drugiej strony na podstawie uchwały Sejmu z dnia 12. listopada 1869. prowadzonych, jest następujący:

1. Udzielono Wydziałowi krajowemu wszystkie rachunki funduszów indemnizacyjnych od 1853. aż do 1870 r. dla sporządzenia oblikwidacyi.

2. Udzielana dotąd zaliczka ze Skarbu Państwa w kwocie 2,500.000 zł. m. k. czyli 2,625.000 zł. w. a. wypłaconą będzie funduszom indemnizacyjnym od 1. Stycznia 1868. tytułem bezzwrotnej subwencyi aż po koniec roku 1897. w całości, zaś w roku 1898. tylko w połowie kwoty powyższej, bo spłata obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich kończy się w r. 1897. zaś zachodnio galicyjskich w r. 1898.

3. Żądanie Wydziału — udzielania tej subwencyi w ratach kwartalnych z góry, przedłożyło c. k. Namiestnictwo do Ministeryum — z poparciem przychylnem.

4. Dodatki do podatków wynosić mają nadal maximum 51 ct. od wszelkich przedmiotów opodatkowania, — a w miarę podwyższenia stopy procentowej podatków, zniżane będą dodatki stosunkowo, — aby kraj nie ponosił większych jak dotąd ciężarów.

Żądanie Wydziału — aby:

5. W miarę potrzeby—i w granicach budżetu, udzielane będą ze strony c. k. Rządu zaliczki 5% zwrotne na każdoczesne wezwanie Wydziału krajowego, a to oprócz stałej w §. 2. wspomnianej subwencyi. Na żądanie jednak, aby zaliczki te zwracane były rządowi dopiero po ukończeniu amortyzacyi długu indemnizacyjnego, delegaci rządowi nie przystali, lecz zastrzegali sobie wcześniejszy zwrot tych zaliczek, na co Wydział krajowy ostatecznie się zgodził.

Żądanie Wydziału krajowego aby:

6. Udzielane od r. 1853. aż do końca 1867. zaliczki i subwencye wraz z procentami — mają być odpisane, po uprzednim przedłożeniu sprawy za inicyatywą c. k. Rządu przed forum delegacyj wspólnych, —

przedłożyło c. k. Namiestnictwo do Ministeryum, z poparciem przychylnem.

7. Ściąganie wszelkich należytości funduszów indemnizacyjnych, c. k. Rząd uskuteczniać będzie wedle odnośnych przepisów z odpowiednią precyzyą.

8. Unormowano podział czynności i tok sposobu załatwień spraw bieżących funduszów indemnizacyjnych w ogóle i w szczególności, w gałęzi judykatury i administracyi.

9. C. k. prokuratorya zastępywać będzie fundusze indemnizacyjne aż do czasu ostatecznego załatwienia sprawy tej, — w toku będącej. Żądanie Wydziału aby to zastępstwo odbywało się bezpłatnie przedłożyło c. k. Namiestnictwo do Ministerstwa.

Zastępstwo funduszów przy pertraktacyach sądowych co do przyznawania kapitałów, zarządzi sam Wydział krajowy po odebraniu funduszów.

10. Unormowanie sposób załatwiania czynności kasowych i rachunkowych na sposób praktykowany przy funduszach zostających już pod zarządem Wydziału krajowego i określono stosunek c. k. kas poborowych do Wydziału krajowego, kasy i buchhalteryi krajowej. Kontrola rachunkowa sprawowana przez c. k. Departamenta rachunkowe i c. k. główną buchalteryę kameralną w Wiedniu, przechodzi na Oddział rachunkowy Wydziału Oddanie aktów i ksiąg funduszów, nastąpi zaraz po zatwierdzeniu rokowań przez Ministerstwo.

11. Przepisy o uwolnienie spraw funduszów indemnizacyjnych od opłaty stemplowej i pocztowej, pozostają nadal prawomocne, również i przepisy o amortyzacyi, zastawach, depozytach.

12. Wzorów obligacyj indemnizacyjnych (blankiety) dostarczać będzie Wydziałowi krajowemu za opłatą kosztów c. k. Dyrekcya długu Państwa — na podstawie rozp. byłej c. k. Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych dtto 26. Czerwca 1865.

13. Wydział krajowy udzielać będzie pozwolenie do odpisywania dodatków indemnizacyjnych w razach odnośnych w sposób praktykowany przy dodatkach krajowych.

14. Delegat Wydziału krajowego zasiada już obecnie przy naradach c. k. Namiestnictwa w sprawach judykatury z prawem, jakie przysłuża zastępcy Skarbu Państwa wedle dekretu c. k. Ministerstwa Skarbu dtto 29. maja i 8. czerwca 1853. l. 8.243 i 14.732. — Zażalenia delegata Wydziału krajowego wnoszone być mają do Wydziału krajowego a ztąd w drodze rekursu do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Z tego przebiegu rokowań pokazuje się, iż delegowani Rządu przyjmowali podstawy ugody w Sejmie z roku 1869. uchwalone z wyjątkiem jedynie terminu zwrotu zaliczek, któreby fundusze indemnizacyjne oprócz stałej subwencyi 2,625.000 zł. ze skarbu Państwa pobierać miały. Punkt ten jednak zbyt małej jest wagi, i słusznie też i roztropnie postąpili delegowani Wydziału krajowego, że przy nim nie obstawali, lecz na termina przez delegowanych Rządu proponowane przystali.

Komisyi wiadomo, że powyższy rezultat rokowań c. k. Namiestnictwo przedłożyło c. k. Ministerstwu do przyjęcia, lecz Ministeryum nie dało dotąd żadnej odpowiedzi, nie oświadczyło także czyli i kiedy zamierza powyższą ugodę przedłożyć Radzie Państwa do zatwierdzenia.

Zdaniem komisyi należy domagać się od Rządu ostatecznej odpowiedzi, i w tym celu komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwali:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynić u Rządu odpowiednie kroki, aby sprawa dotacyi funduszów indemnizacyjnych ze skarbu Państwa, i oddanie funduszów w zarząd reprezentacyi kraju ostatecznie była załatwiona.

Zważywszy jednak, iż niepodobna przewidzieć, jak długo fundusze indemnizacyjne zostaną w administracyi rządu, zważywszy także, że Sejm ma prawo i obowiązek kontrolowania obrotu funduszów indemnizacyjnych, zważywszy nareszcie że kontrola ta odbywać się może skutecznie tylko na podstawie rachunków z lat ubiegłych, komisya wnosi:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Sejm wzywa c. k. namiestnictwo, aby zamknięcia rachunków każdego roku Sejmowi przedkładało.

Lwów dnia 10. października 1871.

Przewodniczący:
H. Wodzicki

Sprawozdawca:
Dr. Zyblikiewicz.

Aktgat LIX.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku posła Krzeczunowicza względem uchwalenia dodatku do krajowej Ordynacyi wyborczej.

Wysoki Sejmie!

Krajowa Ordynacya wyborcza z dnia 26. lutego 1861 w §. 52. wymagała do uchwały Sejmu, odnoszącej się do zmian tej Ordynacyi, w ciągu pierwszego peryodu sejmowego prostej większości głosów na posiedzeniu obecnych; — zaś po upływie tego peryodu zmiana ta uchwaloną być mogła tylko w obecności najmniej $^3/_4$ części wszystkich, w skład Sejmu wchodzących członków i większością najmniej $^2/_3$ części obecnych.

Ponieważ Sejm w ciągu pierwszego peryodu zmian w Ordynacyi wyborczej krajowej nie uczynił, przeto chcąc zastrzedz powyższe ułatwienie na czas dalszy, uchwalił w roku 1866 ustawę, sankcyonowaną dnia 20. września 1866 (Dz. ust kraj. l 26), wedle której Sejmowi także w ciągu następujących po pierwszym peryodzie sześciu sesyi wolno jest, uchwalić zmiany Ordynacyi wyborczej krajowej prostą większością głosów obecnych.

Z tych sześciu sesyi upływa już sesya piąta, a z żadnej strony nie jest postawiony wniosek o zmianę tej Ordynacyi.

Zostałaby jeszcze tylko jedna sesya, w której by te zmiany prostą większością głosów uchwalone być mogły; — po czem ułatwienie to ustaje.

Wniosek posła Krzeczunowicza dąży do tego, aby ponownie na czas dalszy zawarować Sejmowi prawo uchwalania prostą większością głosów obecnych zmiany w krajowej Ordynacyi wyborczej.

Komisya prawnicza, — odnosząc się do motywów wnioskodawcy, na posiedzeniu 6. dnia 21. września r. b. przedstawionych, zgodziła się z tym wnioskiem, z tą jednak w Art. II. ustępie 2. poprawką, że po upływie sześciu sesyi sejmowych, zmiany w krajowej Ordynacyi wyborczej uchwalone być mogą w obecności przynajmniej 90 członków Sejmu; a nie, jak wniosek opiewa, w obec najmniej $^3/_4$ części członków. Poprawkę tę usprawiedliwi uwaga, że przy często się wydarzającej nieobecności wielu posłów na posiedzeniach Sejmu, uchwalenie tych zmian napotykałoby na trudności, jeźliby wymagano koniecznie obecności $^3/_4$ części wszystkich posłów, liczba zaś 90 członków zwykły komplet znacznie przewyższa; powtóre, że $^3/_4$ części całej liczby posłów (151) zawierają ułamek, a przeto ściśle uzyskać się nie dadzą; nakoniec, że nawet w Radzie Państwa, w Izbie niższej do uchwalenia zmian w konstytucyi dostateczną jest obecność 100 członków, zatem mniej niż połowy wszystkich 203; z których 100 członków stanowią 67 wymaganą do zmian konstytucyi większość $^2/_3$ głosów.

Komisya przeto wnosi następujący projekt do ustawy, którą Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Lwów 6. października 1871.

Przewodniczący:
Kabat.

Sprawozdawca:
Czajkowski.

Ustawa

zawierająca dodatek do krajowej Ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi, i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia ustawy z dnia 20. września 1866, Dz. ust. kraj. l. 26, znoszą się. W ich miejsce wchodzą postanowienia Artykułu następującego.

Art. II.

W ciągu bieżącego peryodu sejmowego, jakoteż w ciągu następujących po tym peryodzie sześcin sesyi sejmowych, potrzebną jest do powzięcia uchwał, odnoszących się do zmian krajowej Ordynacyi wyborczej, obecność więcej niż połowy całej liczby członków Sejmu, a zmiany te mogą być uchwalone bezwzględną większością głosów obecnych.

Po upływie tych sześciu sesyi sejmowych zmiany wspomniane mogą być uchwalone tylko w obecności przynajmniej dziewięćdziesięciu członków Sejmu i za przyzwoleniem przynajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministerstwu.

Sprawozdanie komisyi podatkowej

o wniosku Wydziału krajowego względem zmiany dotychczasowego trybu postępowania przy rozkładzie dodatków gminnych, powiatowych i krajowych.

Wysoki Sejmie!

C. k. Rząd objawił Wydziałowi krajowemu życzenie, aby dla uproszczenia czynności urzędów podatkowych w przyszłości przy obliczaniu, rozkładzie i ściąganiu dodatków krajowych brano za podstawę podatek bezpośredni **wraz z dodatkiem nadzwyczajnym (wojennym)**, którytoż dodatek nadzwyczajny nie wliczano dotąd do tej jednostki podatkowej, która służyła za podstawę przy rozkładzie dodatków gminnych, powiatowych i krajowych.

Ze względów więc **przeważnie** manipulacyjnych proponuje c. k. Rząd, a za nim Wydział krajowy, ażeby za podstawę do obliczenia, rozkładu i ściągania owych dodatków przyjęto na przyszłość **cały** rzeczywiście dotąd uiszczany podatek bezpośredni.

Zdawałoby się, że dodatek ten nadzwyczajny (wojenny) wymierzonym jest według **jednakowej** stopy podatkowej, że dotyka w **równym** stopniu wszystkich rodzajów stałych podatków, gdyż w takim tylko wypadku wliczanie dodatku nadzwyczajnego (wojennego) do stałej jednostki podatkowej byłoby uproszczeniem manipulacyjnych urzędów podatkowych.

Tymczasem tak nie jest.

Dodatek nadzwyczajny (wojenny) wymierzonym jest według **rozmaitej** stopy podatkowej i dotyka w **różnym** stopniu wszystkich rodzajów stałych podatków.

Oto dodatek ten nadzwyczajny (wojenny) do podatków bezpośrednich nałożonym został rozporządzeniem cesarskiem z dnia 13. maja 1859 (L. 88 Dz. Pr. Państ.) na czas trwania stosunków wypadkami wojennemi wywołanych, a to:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego	1/6	(16 1/3 %)
„ „ domowo-klasowego	1/2	(50 %)
„ „ zarobkowego i dochodowego	1/5	(20 %)

od zwyczajnej należytości. — Ustawą z dnia 28. października 1863 (L. 91. Dz. Pr. Pańs.) podwyższono tenże dodatek nadzwyczajny o połowę.

Wypada zatem:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego	2/6	(33 1/3 %)
„ „ domowo-klasowego	2/2	(100 %)
„ „ zarobkowego i dochodowego	2/5	(40 %)

Ustawą z dnia 26. czerwca 1868 (L. 72. Dz. Pr. Państ.) podwyższono po raz trzeci dodatek nadzwyczajny

do podatku gruntowego o . . . . . $^{1}|_{12}$ przeto na $^{5}|_{12}$ ($41^{2}|_{3}{}^{0}|_{0}$)
„ „ domowo-klasowego o . . . . . $^{1}|_{4}$ „ „ $^{5}|_{4}$ ($125^{0}|_{0}$)
„ „ zarobkowego i dochodowego o . . . . $^{1}|_{3}$ „ „ $^{5}|_{5}$ ($100^{0}|_{0}$)

zaś dla dwóch klas najniższych podatku zarobkowego i dochodowego opłacających niżej 30 złr. w. a. podwyższono o . . . . $^{3}|_{10}$ przeto na $^{7}|_{10}$ ($70^{0}|_{0}$)

Nareszcie ustawami z dnia 23. marca 1869 (L. 34 Dz. Pr. Państ.) ustanowiono do podatku gruntowego i domowo-czynszowego dodatek nadzwyczajny wynoszący jednę trzecią część zwyczajnej kwoty podatkowej . . . . . $^{1}|_{3}$ ($33^{1}|_{3}{}^{0}|_{0}$)
do podatku domowo-klasowego nadzwyczajny dodatek równy zwyczajnej kwocie podatkowej . . . . . $^{100}|_{100}$ ($100^{0}|_{0}$)
przy podatku dochodowym i zarobkowym dodatek nadzwyczajny również w wysokości zwyczajnej kwoty podatkowej . . . . . $^{100}|_{100}$ ($100^{0}|_{0}$)

Tylko od tych podatkujących, których całkowita kwota podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy w stanie zwykłym nieprzewyższa 30 złr. w. a., ma być pobierany dodatek nadzwyczajny w wysokości siedmiu dziesiątych części zwyczajnej kwoty podatkowej . $^{7}|_{10}$ ($70^{0}|_{0}$)

Z tego zestawienia widno, iż dodatek ten nadzwyczajny opłacają **podatkujący różnych kategoryj w różnych odsetkach od podatku zwyczajnego.**

Streszczając powyższe wyłuszczenie opłaca się **teraz** podatek nadzwyczajny (wojenny) do podatków bezpośrednich, jak następuje:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego . . . . $33^{1}|_{3}$ odsetków
„ „ domowo-klasowego . . . . . 100 „
„ „ zarobkowego i dochodowego . . . . . 100 „
a względnie . . . . . 70 „

od zwyczajnej kwoty podatkowej to jest od tej kwoty, która dotąd służyła za podstawę do rozkładu dodatków na potrzeby gminne, powiatowe i krajowe.

Już z tego liczebnego zestawienia okazuje się rażąca niestosunkowość rozkładu tego dodatku nadzwyczajnego na różne kategorye podatków. Podczas gdy dodatek ten do podatku gruntowego i domowo-czynszowego wynosi $33^{1}|_{3}$ procentu od zwyczajnej kwoty podatkowej, to przy podatku domowo-klasowym, dochodowym i zarobkowym wynosi sto procent to jest drugie tyle, co zwyczajna kwota podatkowa.

Z uwagi, iż dodatek ten nadzwyczajny zaciężyłby najwięcej na **najuboższych** posiadaczach realności podlegających podatkowi domowo-klasowemu, niemniej na przemysłowcach, rękodzielnikach i rzemieślnikach; z uwagi, iż wszelkie gałęzie przemysłowości, zaledwie budzące się u nas z uspienia, potrzebują do wzrostu zachęty i ulgi w ciężarach publicznych, aby — już nie mówię — sprostać, lecz tylko podążyć zdołały za postępem w dziedzinie przemysłowej, w której inne przodują narody; z uwagi, że przeszło trzy czwarte części dodatków na wydatki krajowe wynoszą dodatki na fundusz indemnizacyjny, do którego znaczna klasa obywateli według nowej modły w dwójnasób przyczyniać by się musiała, ta klasa, która z małym wyjątkiem ani do uprawnionych, ani do obowiązanych nie należała; z uwagi, iż według rokowań Wydziału krajowego z c. k. Rządem o oddanie funduszów indemnizacyjnych pod zarząd Reprezentacyi krajowej, dodatki do podatków na fundusz indemnizacyjny nie mogą przekraczać dotychczasowego wymiaru to jest $51^{1}|_{2}$ centa od jednego złr. w. a. zwyczajnej kwoty podatkowej — to jest od tej kwoty, która dotychczas służyła za podstawę do rozkładu dodatków na potrzeby gminne, powiatowe i krajowe; z uwagi, iż wliczając dodatek nadzwyczajny do dotychczasowej kwoty podatkowej i tworząc niejako ze wszystkich dodatków jedną jednostkę podatkową, przy powiększeniu tejże podatkowej jednostki owe $51^{1}|_{2}$ centa od jednego złr. wal. austr. na fundusz indemnizacyjny o cały dodatek nadzwyczajny (wojenny) powiększyć by się musiały, jak załączona tabela pod *A.* wykazuje; z uwagi na-

reszcie, iż nawet polityczne i fiskalne powody przemawiają za tem, aby **nie zacierano** cechy pierwotnej tego dodatku nadzwyczajnego jako dodatku wojennego, nałożonego tylko na czas trwania wyjątkowych stosunków wypadkami wojennemi wywołanych, i aby nie dawać pochopu do uwiecznienia tego ciężaru, który miał być tylko czasowym ówczesnemi wypadkami usprawiedliwionym, a którego zniesienia przy lepszem gospodarstwie finansowym państwa spodziewać się należy; z uwagi nakoniec, że względy na uproszczenie czynności urzędów podatkowych nie mogą żadną miarą zmiany takiej doniosłości usprawiedliwić;

Komisya podatkowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi nad wnioskiem Wydziału krajowego do porządku dziennego.

Lwów dnia 4. października 1871.

Krzeczunowicz,
przewodniczący.

Dr. Ignacy Kamiński,
sprawozdawca.

Allegat A.

Wykaz porównawczy

przypadających dodatków krajowych i indemnizacyjnych

wedle dawnego — i nowego sposobu obliczania.

	Wedle dawnego systemu											
	Podatki bez nadzwyczajnych dodatków	Dodatki z roku 1870						Dodatki na rok 1872				
		krajowe po $16^1/_2$ ct.		indemnizacyjne po 51 ct.		Razem po $67^1/_2$ ct.		krajowe po 22 ct.		indemnizacyjne po 51 ct.		Razem po 73 ct.	
Gruntowy i czynszowy	4,487.068	740.366	22	2,288.404	68	3,028.770	90	987.154	96	2,288.404	68	3,275.559	64
domowo-klasowy	757.741	125.027	$26^1/_2$	386.447	91	511.475	$17^1/_2$	166.703	2	386.447	91	553.150	93
zarobkowy i dochodowy klas wyższych	669.880	110.530	20	341.638	80	452.169	—	147.373	60	341.638	80	489.012	40
zarobkowy i dochodowy klas niższych	228.527	37.706	$95^1/_2$	116.548	77	154.255	$72^1/_2$	50.275	94	116.548	77	166.824	71
Suma .	6,143.216	1,013.630	64	3,133.040	16	4,146.670	80	1,351.507	52	3,133.040	16	4,484.547	68

Wedle nowego systemu								W porównaniu nowego systemu z dawnym a to:	
Podatki z nadzwyczajnym dodatkiem		Dodatki projektowane.						dodatków płaconych po $67^{1}/_{2}$	dodatków płaconych po 73 ct.
		krajowe po $15^{6}/_{10}$ ct.		indemnizacyjne po $36^{1}/_{8}$ ct.		Razem po $51\,^{7}/_{100}$ ct.		okazuje się obecnie opłata stosunkowo w procentach	
5,608.835	—	874.978	26	2,026.191	68	2,901.169	94	miejszą o $4\,\frac{21}{100}$	mniej o $11\,\frac{42}{100}$
1,326.052	—	206.864	11	479.036	28	685.890	39	więcej o $34\,\frac{1}{100}$	więcej o 24
1,339.760	—	209.002	56	483.988	30	692.990	86	więcej o $50\,\frac{25}{100}$	więcej o $41\,\frac{71}{100}$
388.495	90	60.605	1	140.344	18	200.949	19	więcej o $30\,\frac{27}{100}$	więcej o $20\,\frac{45}{100}$
8,663.142	90	1,351.449	94	3,129.560	44	4,481.010	38		

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego

L. 13936.

Aleget LXI.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie pokrycia nowym dachem szpitalu powszechnego Lwowskiego i podniesienia w nim drugiego piętra.

Komisya szpitalna cofając na posiedzeniu sejmowem z dnia 5. b. m. wniosek o pożyczce na różne budowy w lwowskim szpitalu powszechnym pozostawiła Wydziałowi krajowemu przedłożenie odpowiednich wniosków, ażeby tej nagłej potrzebie zadość się stać mogło.

Wywiązując się z tego zadania przedstawiamy Wysokiej Izbie wniosek o częściowe pokrycie kosztów najpilniejszych robót przez użycie na ten cel papierów publicznych, będących własnością trzech zakładów, które się mieszczą w gmachu szpitalnym.

Już dawniej zastanawiał się Wydział krajowy nad tem, czy nie należałoby użyć tych kapitałów w celu zmniejszenia pożyczki, sądził jednakże, iż kapitału należącego do zakładu obłąkanych naruszać nie można, jako potrzebnego, do pomnożenia funduszów budowy domu obłąkanych na Kulparkowie, dalej, iż kapitał stanowiący własność zakładu położnic winien być zachowany na częściowe spłacenie funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego resztującej ceny kupna budynku szpitalnego, i że kapitał, jaki zakład chorych posiada, potrzebny będzie, gdy wypadnie na rzecz tego zakładu kupić części budynku szpitalnego, które do dwóch innych zakładów należą.

Z tych powodów nie chciał Wydział krajowy naruszać tych kapitałów i uważał za odpowiedniejsze zaciągnięcie pożyczki na pokrycie kosztów budowy, zwłaszcza że kapitały, o których mowa, nie są wystarczające.

Wydział krajowy przekonany o konieczności zaprowadzenia w tutejszym szpitalu powszechnym reform radykalnych i o naglącej potrzebie wykonania wiele robót, bez których nie tylko dobre urządzenie szpitalu byłoby niemożebne, lecz nadto gmach szpitalny byłby narażony na coraz większe zniszczenie, przekonany dalej, iż częściowe roboty i zmiany nie prowadzą do celu, powiększają wydatki i stają się przyczyną zmarnowania grosza publicznego, niechcąc nadto zajmować Wysokiej Izby corocznie jednym i tym samym przedmiotem, sądził iż należy przedstawić jej od razu całą potrzebę wraz z środkami, którymiby takowej w zupełności zadość uczynić można.

Dlatego nie wahał się prosić Wysoką Izbę o upoważnienie do zaciągnięcia pożyczki, bez której w żadnym razie obejść się nie będzie można i która później będzie musiała być zaciągniętą.

Zmuszony teraz do wyszukania innego sposobu pokrycia choć w części najpilniejszych wydatków znajduje Wydział krajowy jedyne źródło do tego służyć mogące w kapitałach zarodowych, w których posiadają według załączonego wykazu:

a) Zakład chorych 63.863 zł. i 62 cnt. w. a. imiennej wartości, czyli według kursu 37.502 zł. 2 cnt.

b) zakład obłąkanych 8.627 zł. 86 cnt. im. wart., czyli według kursu 5244 zł 65 cnt.

c) zakład położnic 1.881 zł. 40 cnt. im. wart., czyli kursowej 1.104 zł. 10 cnt.

Razem 43.850 zł. 77 ct.

Pomijając wszelkie inne roboty i ograniczając się na najpilniejszej i najkonieczniejszej t j. na pokrycie gmachu szpitalnego nowym dachem i na podniesienie drugiego piętra, jako ściśle z robotą dachu złączonego, nie znajdujemy przecież w powyższych kapitałach dostatecznego funduszu na pokrycie całego kosztu obliczonego na 48.183 zł. 55 ct. w. a.

Kapitały te wystarczą jednak na pokrycie kosztów tych robót, jakie się w jednym roku wykonać dadzą; cała robota musi bowiem w każdym razie na kilka lat być rozłożoną, już dlatego samego, ażeby nie usuwać chorych z całego drugiego piętra.

Do pokrycia całego wydatku 48.183 zł. 55. ct. powinnyby się przyczynić, według stosunku, w jakim zakłady są właścicielami gmachu:

a) zakład chorych kwotą . . . . . 30 886 zł. 88 ct.

b) zakład obłąkanych . . . . . 13.836 „ 75 „

c) zakład położnic . . . . . 3459 „ 92 „

Powyżej wykazane kapitały nie odpowiadają temu stosunkowi, muszą jednak być w całości użyte i dopiero po ukończeniu roboty będzie mogło nastąpić rozrachowanie. Inaczej bowiem należałoby z funduszu krajowego dodać kwoty, jakich zakładom obłąkanych i położnic brakuje, czego w obec i tak już wielkiego obciążenia przyszłorocznego budżetu zalecać nie możemy, dlatego prosimy, ażeby Wysoka Izba raczyła uchwalić:

Uchwała z dnia . . . . . .

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem

zważywszy, iż podniesienie drugiego piętra gmachu lwowskiego szpitalu powszechnego i pokrycie tegoż gmachu nowym dachem jest potrzebą naglącą,

upoważnia Wydział krajowy do rozpoczęcia tych robót i do użycia na ten cel kapitałów należących do lwowskich zakładów: chorych, obłąkanych i położnic pod warunkiem późniejszego rozrachowania kosztów w właściwym stosunku na te trzy zakłady,

i poleca mu, ażeby później postawił wnioski, zmierzające do uzupełnienia kwoty potrzebnej do pokrycia całych kosztów tej budowy.

We Lwowie dnia 9. Października 1871.

Leon książe Sapieha,
Marszałek krajowy.

Cezary Haller,
sprawozdawca.

Fundusz szpitalu głównego we Lwowie.

Wartość efektów podług kursu z dnia 5. października 1871.

		Wartość imienna zł.	ct.	kursowa zł.	ct.
	Oddział chorych.				
1	Obligacye indemnizacyjne po 74.75/100	1.200	—	897	—
2	Galicyjskie listy zastawne 4% po 74	200	—	148	—
3	dtto dtto 5% po 83.75/100	900	—	753	75
4	Renty państwowe 5% po 67/100	1.500	—	1.005	—
5	dtto dtto nabyć się mające za wydane do zamiany zapisy długu Państwa po 57.75/100	60.036	34	34.670	99
6	Książeczki kasy oszczędności	27	28	27	28
	Suma	63.863	62	37.502	02
	Oddział położnic.				
1	Obligacye indemnizacyjne po 74.75/100	100	—	74	75
2	Renty państwowe nabyć się mające za wydane do zamiany zapisy długu Państwa po 57.75/100	1.780	—	1.027	95
3	Książeczki kasy oszczędności	1	40	1	40
	Suma	1.881	40	1.104	10
	Oddział obłąkanych.				
1	Galicyjskie listy zastawne 4% po 74/100	400	—	296	—
2	dtto dtto 5% po 83 75/100	300	—	251	25
3	Renty państwowe 5% po 67/100	1.000	—	670	—
4	dtto dtto nabyć się mające za wydane do zamiany zapisy długu Państwa po 57.75/100	6.865	—	3.964	54
5	Książeczki kasy oszczędności	62	86	62	86
	Suma	8.627	86	5.244	65
	Rekapitulacya.				
1	Oddział chorych	63.863	62	37.502	02
2	„ położnic	1.881	40	1.104	10
3	„ obłąkanych	8.627	86	5.244	65
	Razem	74.372	88	43.850	77

Akegat LXII

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wnioskach Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu krajowego.

Wysoki Sejmie!

W skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 14 października 1869. zajął się Wydział krajowy wyszukaniem miejsca pod budowę gmachu krajowego, i jako rezultat swych usiłowań wnosi: zakupienie części ogrodu Ossolińskich. Komisya administracyjna zgadza się z Wydziałem krajowym tak co do powodów w sprawozdaniu wyłuszczonych, jako też co do planu Wys. Izbie zaleconego.

Wprawdzie już po ogłoszeniu sprawozdania Wydziału krajowego wniesione zostały do W. Sejmu w tym przedmiocie dwie oferty, t. j. jedna Towarzystwa budowlanego galic. a druga Banku hypotecznego.

Pierwsze obiecuje wystarać się o grunt bez porównania odpowiedniejszy, a zarazem przeprowadzić całą budowę w stosunkowo krótkim czasie za pomocą operacyi finansowej, do której gotowość swoją Bank hypoteczny w drugiem podaniu oświadcza.

Co do obietnicy wystarania się o miejsce stosowniejsze, komisya nie mając żadnych bliższych wskazówek, coby to był za grunt, nie mogła też na takiem nieokreślonem przyrzeczeniu żadnych opierać wniosków.

Co do przedsiębiorstwa budowy i operacyi finansowej, rzecz ta w obecnym stanie sprawy nie może być jeszcze przedmiotem rozprawy i decyzyi w tej Wys. Izbie.

Komisya zatem wnosi: Wys. Sejm raczy następujące powziąść uchwały:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zakupienia na rzecz królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem odpowiednej części ogrodu należącego do zakładu narod. im. Ossolińskich.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpisać konkurs na plan budowy przedsięwziąść się mającej i projekta w skutek konkursu nadesłane ze swojemi wnioskami i opinią przynajmniej trzech znakomitych znawców na przyszłej sesyi Sejmowi do orzeczenia podać.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia kroków celem uzyskania środków pieniężnych i przedłożenia w tej mierze Sejmowi odpowiednich wniosków.

4. Podania Towarzystwa budowlanego i Banku hypotecznego przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do użytku przy przedsięwzięciu budowy i operacyi finansowej.

Paszkowski,
przewodniczący.

Dunajewski,
sprawozdawca.

Alegat LXIII

Sprawozdanie

Komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego, wnioskach i petycyach, w przedmiocie sieci dróg krajowych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Sejmu z dnia 9. Października 1868. Wydział krajowy otrzymał polecenie przedłożenia projektu do sieci najpotrzebniejszych dróg krajowych, oraz planu pożyczki krajowej, przeznaczonej wyłącznie na budowę tychże dróg.

Polecenie to ponowionem zostało uchwałą Sejmu z dnia 7. Października 1869, w którym to dniu zapadła także następna uchwała polecająca Wydziałowi krajowemu, aby wygotował i przedłożył Rządowi projekt dróg państwowych w Galicyi potrzebnych, i domagał się ich budowy.

W wykonaniu powyższych poleceń, Wydział krajowy zasiągnąwszy zdań wszystkich wydziałów powiatowych, Izb handlowych, i Towarzystw rolniczych, i rozpoznawszy mnogie petycye w przedmiocie budowy dróg bądź do Sejmu bądź do Wydziału krajowego wnoszone, przedłożył 25. Września b. r. projekt A. do sieci najpotrzebniejszych dróg w kraju, B. projekt dróg, których budowy od Państwa domagać by się należało.

Uchwałami W. Izby powziętemi na obecnej, sesyi przekazane zostały komisyi następujące przedmioty:

1. Sprawozdanie Wydziału kraj. dopiero co wspomniane.

2. Wniosek posła Bauma o uznanie drogi z Suchej przez Wadowice do Zatora za drogę krajową, i o przystąpienie do budowy jej w r. 1872.

3. Wniosek posła Dunajewskiego o uznanie za drogi krajowe od 1. Stycznia 1872. dwóch dróg powiatowych z Starego Sącza do granicy węgierskiej, i z Nowego Sącza na Krynicę do Muszyny.

4. Wniosek posła Polanowskiego o uznanie drogi Lubycza, Bełz, Sokal za drogę krajową, i drugi wniosek tegoż posła o uznanie potrzeby, aby droga z Krystynopola do Dołhobyczowa, za drogę Państwową uznaną została.

5. Wniosek posła Torosiewicza o uznanie drogi z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa za drogę krajową i zarządzenie budowy jej w r. 1872.

6. Wniosek posła Jaworskiego o uznanie drogi z Załoziec do Zborowa za krajową, a jej budowę za nagłą, nareszcie:

7. Wniosek posła Wolańskiego o połączenie Husiatyna z drogą krajową Skalsko-Czortkowską.

8. Następujące petycye w przedmiocie sieci dróg:

a) L. 227. Wydziału powiatowego Sandeckiego, w przedmiocie dróg, wnioskiem posła Dunajewskiego pod 3. objętych:

b) L. 48. Wydziału powiatowego Dąbrowskiego o drogę z Tarnowa do Szczucina;

c) L. 186, 187. 189, 188. Rady powiatowej Kolbuszowskiej, gminy miasta Kolbuszowy, gminy Kolbuszowy górnej i gminy Kupna, o drogę z Rzeszowa, na Głogów, Kolbuszowę do Tarnobrzega;

d) L. 335. Wydziału powiatowego Żółkiewskiego, o drogę z Żółkwi do Szkła;

e) L. 108. Wydziału powiatowego w Kamionce strumiłłowej, o drogi ze Lwowa do Stojanowa i z Krasnego do Sokala;

f) L. 196 i 198. Wydziału powiatowego w Rohatynie i miasta Rohatyna o drogę z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa;

g) L. 133. Wydziału powiatowego w Lesku, o drogę z Leska na Baligród do granicy węgierskiej;

h) L. 284. Wydziału powiatowego w Horodence, o drogę z Kołomyi do Buczacza, wreszcie

i) L. 173. Rady powiatowej w Śniatynie, o dobudowanie drogi krajowej Horodeńsko-Śniatyńskiej do stacyi kolei w Załuczu 3.000 sążni.

Komisya po rozpatrzeniu i zbadaniu nader obszernego i licznego materyału, znajdującego się w przedłożeniu Wydziału krajowego, w korespondencyach tegoż z Wydziałami powiatow., Izbami handlowemi i Towarzystwami rolniczemi, dalej we wnioskach i petycyach powyżej wyszczególnionych, przez Wysoki Sejm jej przekazanych, przyszła do przekonania, że:

po 1.) gdy sieć dróg przez Wydział krajowy wypracowana, obejmuje 59 różnych dróg wyłącznej długości około 330 mil, a drogi te po największej części rzeczywiście przedstawiają potrzebę kraju i w przeważnej części posiadają ważność kwalifikującą je do uznania za drogi krajowe,

gdy koszt tych dróg uwzględniając nawet, że około piąta ich część dziś już mniej lub więcej dokładnie kosztem powiatów i gmin jest zbudowaną, co najmniej 16 milionów złr. by wynosił, gdy nakład na jedną gałęź gospodarstwa krajowego jakkolwiek ważnego w tej wysokości zbyt wielkie ciężary naraz na kraj nakładając, siły jego nad możność by obciążył, nie pozostaje nic innego jak rozłożyć budowę dróg, których część przeważna słusznie siecią przez Wydział krajowy wypracowaną objętą została, na cztery po sobie następujące okresy, z których każdy kilkoletniego czasu wymagać będzie.

Komisya pragnęła przystąpić równocześnie do wypracowania projektu wszystkich czterech okresów, i zaproponowania Wys. Izbie porządku w którym wszystkie drogi zdaniem jej ważność krajową mające miałyby być budowane.

Już jednak sam wzgląd, że prawdopodobny bliski termin końca sesyi sejmowej, stanąłby na przeszkodzie tak wykończeniu dzieła tego nie cierpiącego dalszej zwłoki w komisyi, jak wyczerpnięciu rozległej dyskusyi, jakąby ocenienie wszystkich tych dróg, w Izbie wywołać musiało, spowodował komisyę do przedłożenia Wysokiej Izbie na teraz, tylko projektu dotyczącego okresu pierwszego.

Ocenienie reszty dróg nadto dziś już, zatem na lat kilka naprzód, nie miałoby praktycznego skutku, a mogłoby stracić wartość swą po przebiegu tych kilku lat, przez zmianę stosunków miejscowych, możliwe budowy kolei żelaznych i t. p.

W pierwszym okresie umieściła komisya drogi takie, które zdawały się jej być przed wszystkiemi innemi potrzebne, a konieczność niezwłocznego wybudowania onych nagląca, z powodów przy wyliczeniu każdej z tych dróg poniżej poszczególnionych.

po 2. że drogi przez Wysoki Sejm za najnaglejsze uznać się mające, powinny być w roku 1872 trasowane, kosztorysy ich sporządzone, rokowania do ekspropryacyi potrzebnych gruntów przeprowadzone, szutrowiska zabezpieczone i wymagane ustawą przyzwolenie władz politycznych i wojskowych uzyskane.

po 3. że koszt budowy tych dróg wyniesie prawdopodobnie podług przybliżonego obliczenia sumę około czterech milionów zlr., którą to sumę w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 7. Października 1869. pożyczką krajową pokryć wypadnie,

że zatem należy zarządzić, ażeby Wydział krajowy w ciągu roku 1872. przeprowadził rokowania co do zaciągnienia tej pożyczki i co do warunków, pod jakiemi takowa z najmniejszem o ile być obciążeniem funduszu krajowego do skutku doprowadzoną być może, i ażeby wyniki tych rokowań Sejmowi na najbliższej sesyi do zatwierdzenia przedłożone zostały.

po 4. że z pomiędzy dróg tych, najpotrzebniejszych i najnaglejszych, niektóre są takie, iż spieszne wybudowanie ich leży nie tylko w interesie kraju, lecz w interesie całego Państwa, że zatem takowe winny być budowane kosztem skarbu Państwa, a to tem więcej, że te właśnie drogi z powodu odległości szutrowisk stosunkowo większych wymagać będą kosztów i wysileń, a tym samym nie mogłyby być budowane z pospiechem takim, jakiego interesa państwowe zdaniem komisyi niezbędnie wymagają, że zatem Wysoki Sejm niezwłocznej budowy i utrzymywania tych dróg kosztem skarbu Państwa domagać się winien:

Za takie drogi uznała komisya:

a) Drogę z Tarnowa do Szczucina;

b) Drogę ze Zboisk do Stojanowa;

c) Drogę z Krystynopola do Dołhobyczowa.

po 5. że prócz dróg przez komisyę do okresu pierwszego zaliczonych, istnieją jeszcze w kraju inne drogi pożyteczne które przeważnie ze względów strategicznych i wojskowych są potrzebne, a których budowę c. k. Rząd bądź kosztem skarbu Państwa już rozpoczął, bądź też o budowę ich sam z własnej inicyatywy w różnych czasach wyraźnie objawiał życzenia, że co do dróg tych po największej części już w budowie będących, należałoby, aby Wydział krajowy rozpoczął rokowania z c. k. Rządem celem przyspieszenia ich budowy lub wykończenia.

Komisya uznała potrzebę domagania się następujących robót przy takich drogach rządowych:

a) przebudowania gościńca rządowego żywiecko-węgierskiego, z odnogą do Pietrasiny;

b) przebudowania gościńca eraryalnego z Izdebnika do Wieliczki, w części z Podgórza do Kobierzyna i dalej, w celu wyminięcia góry w Mogilanach;

c) wykończenia gościńca eraryalnego z Myślenic do Spytkowic, w przerwach między Myślenicami a Skomielną;

d) wybudowania drogi Nadwiślańskiej z Ujścia solnego do Zaborowa, i z Ujścia Jezuickiego do Szczucina;

e) wybudowania drogi z Rymanowa na Bukowsko do Szczawnego;

f) przebudowania i wykończenia drogi Baligrodzkiej;

g) przedłużenia drogi Jarosławsko-Pruchnickiej do Nienadowy.

po 6. że z pomiędzy dróg tych strategicznych cztery, tak zwane gościńce wojskowe równoległe w zachodniej części kraju z polecenia c. k. Rządu budowane, dotąd utrzymywane bywają w pewnej części, na podstawie nie publikowanego w Dzienniku ustaw krajowych Najwyższego postanowienia z 18. Sierpnia 1866., kosztem graniczących właścicieli gruntów, że zatem uwolnienia konkurencji od przyczyniania się do utrzymywania dróg tych państwowych w myśl obowiązującej Ustawy drogowej, domagać się należy,

Drogi te są:

a) gościniec z Białej na Oświęcim do Podgórza;

b) gościniec z Niepołomic do Bochni;

c) gościniec z Gdowa do Gorlic;

d) gościniec z Gorlic do Zmigrodu.

po 7. że po wybudowaniu kilku kolei żelaznych przeżynających kraj, których stacye nie dotykają dróg bitych, bądź krajowych bądź nawet eraryalnych, interes nietylko krajowy ale przeważnie państwowy, wymaga niezwłocznego wybudowania dojazdów od najbliższych punktów dróg bitych do stacyi kolei żelaznych, celem połączenia wzajemnego środków tych komunikacyjnych, że zatem niezwłocznego wybudowania takich dojazdów kosztem skarbu Państwa domagać się należy.

Dwanaście dróg, które komisya Wysokiemu Sejmowi przedstawia, do uznania za najnaglejsze, to jest za takie, które mają być przed wszystkiemi innemi budowane mają łącznej długości mil $72^1/_2$, z których około 13 mil dziś już mniej lub więcej dokładnie są zbudowane.

Po wyłączeniu zaś trzech dróg, któreby kosztem skarbu Państwa zbudowane być winne, pozostałoby 9 dróg kosztem kraju budować się mających w ogólnej długości 53 mil i ćwierć.

Te dwanaście dróg, wyliczając takowe od zachodu ku wschodowi są następujące:

I. Droga z Suchej na Wadowice do Zatora mil 4 i pół.

Okolica którą by droga ta miała przechodzić, przerznięta jest od granicy Szlązka i Prus, zatem w kierunku od zachodu ku wschodowi trzema drogami państwowemi, mniej więcej równolegle bieżącemi, a mianowicie gościńcem wojskowym nadwiślańskim, pierwszym gościńcem rządowym i gościńcem karpackim. Drogi te rządowe w kierunku północno-południowym nie mają między sobą połączenia.

Droga proponowana nietylko zaradziłaby dotkliwemu temu brakowi, dotykając zarazem miejscowowości w całej tej okolicy najważniejszych, lecz połączyłaby równocześnie górne Węgry najbliższą linią z Prusami na Oświęcim i skierowałaby niewątpliwie cały ruch płodami surowemi i fabrycznemi ku kolei żelaznej w Oświęcimie.

Posiada ona zatem wszelkie warunki drogi krajowej. Nagłą potrzebę tej drogi najlepiej dowodzi ta okoliczność, że część jej w długości dwóch mil z Suchy do Zatora zbudowana jako droga powiatowa, i omycona, nietylko że się dochodem z myta utrzymuje, ale nawet nadwyżka dochodu zysk przynosi. Po przyjęciu tego kawałka drogi powiatowej na kraj, koszta przebudowania nie będą znaczne — a niema wątpliwości, że po całkowitem wykończeniu całej tej $4^1/_2$ milowej drogi, kraj żadnych na jej utrzymanie kosztów ponosić nie będzie, bo te docbód z myt pokryje.

W okolicy znaczne są zakłady fabryczne, mianowicie huty żelazne w Górce węgierskiej, w Obszarze, w Rayczy i w Suchej, huta szkla i tartak parowy w Ujsołach, sławne stawarnie i inne zakłady hutnicze i tartaki, tak że projektowana ta droga dla przemysłu krajowego i zagranicznego niepośledni przedstawia interes; komisya zatem zalicza drogę tę między drogi nagłe.

II. Droga z Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa, 4 mile 3.000 sążni.

Droga ta przeżyna najżyźniejszą okolicę Powiśla i łączy Tarnów jedno z pierwszorzędnych miast naszego kraju z komorą graniczną do Królestwa Polskiego pod Szczucinem, za którą znajduje się komora Rataje w Królestwie Polskim, na drodze do Kielc wiodącej.

Sejm krajowy już uchwałami poprzedniemi, a to z dnia 3. Października 1868 i z 9. Października 1869, zwrócił uwagę Wydziału krajowego na ważność tej drogi, i polecił mu uwzględnienie jej przy sporządzeniu sieci dróg krajowych.

Droga proponowana uznaną także została tak przez Wydziały powiatowe w Dąbrowie i Tarnowie jak przez Izbę handlową i Towarzystwo rolnicze Krakowskie, za niezbędnie potrzebną dla znacznej przestrzeni kraju przeszło 24 mil kwadratowych obejmującej, która zamknięta Wisłą od północy, Dunajcem od zachodu a Wisłoką od wschodu, nie posiada na całym tym rozległym obszarze ani jednej drogi bitej, która by ją z koleją żelazną a nawet z resztą kraju łączyła.

Gdy jednak okolica ta odznacza się nietylko znaczną produkcyą rolniczą, ale też wielkim ruchem handlowym tak wewnętrznym jak zewnętrznym, gdy szlakiem tym ciągną się już dziś mimo najgor-

szej drogi nieustannie transporta zboża, machin rolniczych, win i innych produktów, przeto komisya i tę drogę za nader ważną i nagłą Wysokiemu Sejmowi przedstawia.

A ponieważ c. k. Rząd krajowy oddawna już zwracał uwagę na potrzebę drogi tej ze względów państwowych, komisya tuszy, że takowa mając wszelkie warunki drogi państwowej, kosztem Skarbu Państwa niezwłocznie zbudowaną zostanie, a odpowiedni wniosek przedkłada komisya do uchwały Wysokiej Izby.

III. Droga z Nadbrzezia na Zalesie, Nisko, Sokołów do Rzeszowa, mil 12.

Cała okolica Nadwiślańska między powyż wzmiankowaną drogą Tarnowsko-Szczucińską a koleją żelazną, w kierunku ku wschodowi położona nad Wisłą i Sanem zwłaszcza, licząca się do żyźniejszych w kraju, ogołocona jest z wszelkich środków komunikacyjnych.

Wzgląd już ten, równie jak wzgląd na nagłą potrzebą połączenia kolei żelaznej galicyjskiej ze znaną w Polsce z urodzajności ziemią Sandomierską i nadzieja handlu, jaki by się po wybudowaniu tej drogi z Królestwem Polskim rozwinął, spowodowały komisyę do uznania jej nagłości.

Pod względem kierunku tej drogi, zdania reprezentacyi powiatów, przez które droga miałaby przechodzić różnią się, i mimo kilkakrotnych usiłowań dążących do wzajemnego porozumienia, takowe nie nastąpiło.

Powiaty bowiem Tarnobrzeski i Kolbuszowski stanowczo wskazują na kierunek drogi z Rzeszowa przez Głogów, Kolbuszowę, Majdan, Machów do Nadbrzezia.

Za kierunkiem takim podnoszą okoliczności: że kierunek ten właśnie połączyłby Rzeszów najprostszą — zatem najkrótszą linią z samym Sandomierzem, dalej, że droga przechodziłaby nie przez same lasy, lecz przez stosunkowo ludniejsze okolice, nareszcie, że część tej drogi z Rzeszowa do Głogowa to jest $1^1/_2$ mili, już jest wybudowaną, że zatem połączenie Rzeszowa z Królestwem Polskiem w tym kierunku przy całkowitej odległości około siedmiu mil z użyciem nadto drogi Głogowskiej już wybudowanej, prawdopodobnie połową tego kosztu dałoby się uskutecznić, jakiego wymagać będzie kierunek drogi na Sokołów, Nisko i Rozwadów.

Powiaty przeciwnie Rzeszowski i Niski obstają przy kierunku na Sokołów, Nisko i Rozwadów przytaczając: że miasteczka Sokołów, Rudnik, Ulanów i Rozwadów prowadzą już znakomity handel produktami surowemi, zbożem, skurami, terpentyną i bydłem, także handel drzewem do Gdańska, że linia ta przez Rząd jeszcze przed kilkunastu laty uznana za niezbędnie potrzebną, zdaje się być ze względów strategicznych najodpowiedniejszą, dalej że Zalesie najbliższym jest punktem od Chwałowic, zkąd w Królestwie Polskiem dwa gościńce się rozchodzą, jeden na Zawichost w Sandomierskie, drugi w Lubelskie, nareszcie że w Nisku należy się spodziewać założenia znacznych przedsiębiorstw fabrycznych.

Komisya ze względu przeważnie na urodzajną dolinę Sanu między Niskiem a Zalesiem, którą by droga ta przechodziła, oświadczyła się w większości swej za ostatnim tym kierunkiem, który też Wysokiemu sejmowi proponuje.

IV. Droga z Lubyczy, na Uhnów, Bełz do Sokala z połączeniem tej drogi z Krystynopolem.

Północno-wschodnia część kraju, tak zwana ziemia Bełzka, znana z urodzajności swej i rozległych łanów, pod względem środków komunikacyjnych w najopłakańszym znajduje się stanie. Od Rawy i Tomaszowa aż po Złoczow i Brody zatem na przestrzeni około 90 mil kwadratowych nie masz dotąd, prócz kawałka mającej się budować drogi do Krystynopola, ani jednej bitej drogi.

Komisya zatem na większej troskliwości godną tę okolicę, szczególną swą, i jak mniema słuszną zwróciła uwagę, a obecnie proponowana, równie jak trzy następne drogi zdaniem komisyi najpilniejsze potrzeby kraju i okolicy tej na teraz zaspokoją.

Że handel z Bełzkiego odbywa się przeważnie w kierunku zachodnim ku Jarosławowi, już kilkakrotnie w tej Izbie zostało podniesionem. Okoliczność tę poświadczają nietylko reprezentacye powiatów Sokalskiego i Rawskiego, lecz także i Izba handlowa lwowska.

Droga zatem z Lubyczy na Uhnów. Bełz do Sokala, wraz z połączeniem jej z Krystynopolem ile być może najkrótszem, łącząc ziemię Bełzką z Jarosławiem, odpowiadałaby żywotnym interesom rolniczym i handlowym tej okolicy.

Droga ta od lat kilku stałym jest corocznym przedmiotem obrad w Sejmie krajowym, który uchwałą z dnia 9. Listopada 1869 polecił Wydziałowi krajowemu uwzględnienie jej przy sporządzeniu sieci dróg krajowych.

Komisya mniema, iż w myśl uchwały tej postępuje, zaliczając potrzebną i ważną tę drogę do okresu pierwszego.

V. Droga z Krystynopola do granicy Królestwa Polskiego pod Dołhobyczowem, mil 4.

Komunikacya stołecznego miasta Lwowa z graniczącem królestwem Polskiem, w kierunku ku północy, drogą bitą, obecnie tylko do Krystynopola jest zapewniona. Droga krajowa z Zółkwi na Bojaniec do Krystynopola, do roku 1874 zostanie wybudowaną.

Jakkolwiek dla ustalenia handlu między dwoma graniczącemi krajami w tej okolicy, doprowadzenie drogi krajowej Krystynopolskiej do granicy kraju pod Dołhobyczowem, musiałoby z natury rzeczy być w interesie krajowym bardzo pożądanem, to jednak komisya jest zdania, że względy państwowe bardziej jeszcze aniżeli względy krajowe, za dobudowaniem tego szlaku przemawiają.

Koszta wybudowania tej drogi, będą stosunkowo znaczniejsze, z powodu zupełnego braku kamienia i szutru nad granicą, który to materyał zatem z odległych miejsc prowadzonym być musi. Ten to zapewne wzgląd kosztów powodował Wydział krajowy, iż drogi tej ważnej w szereg najpilniejszysh dróg krajowych nie umieścił.

Wniosek posła Polanowskiego, przez licznych posłów poparty, uchwałą Wysokiej Izby z dnia 28. Września b. r. komisyi drogowej przekazany, żąda uznania przez Wysoki Sejm potrzeby wybudowania tej drogi, kosztem skarbu Państwa.

Komisya uznając ten wniosek za zupełnie uzasadniony, a zarazem kierując się przekonaniem, iż w chwili w której kraj do tak znacznych gotów jest wysileń, by podnieść się ze smutnego położenia w którem się dotąd znajduje, z powodu tyloletniego zaniedbania najpotrzebniejszych środków komunikacyjnych, skarb Państwa do budowy takich przynajmniej dróg ważność państwową mających, przyczynić się zechce, których wybudowaniu siły kraju żadną miarą sprostać nie mogą, uchwaliła przedstawić Wysokiej Izbie nagłość także drogi z Krystynopola do Dołhobyczowa.

VI. Droga ze Zboisk na Kamionkę strumiłłową do Stojanowa, mil 10 i 3.000 sążni.

Droga ta mająca położyć koniec tyloletniemu osieroceniu i opuszczeniu ogromnéj przestrzeni kraju, dotąd niestety zupełnie zapomnianej, położonej między stołecznem miastem Lwowem a granicą kraju w północno-wschodnim kierunku, zdaniem komisyi, tęż samą co i poprzednia ma ważność państwową.

Komisya wstrzymuje się od bliższego uzasadnienia niezbędnej potrzeby i szczególnej nagłości drogi, której brak na pierwszy rzut oka tak w oczy jest bijący, iż nieledwo na najpierwszem miejscu postawić by ją wypadało.

Koszta budowy tej drogi będą stosunkowo wyższe z powodu, iż materyał twardy po większej części z odleglejszych miejsc sprowadzać wypadnie.

Komisya wychodząc z przekonania, iż c. k. Rządowi nie tajną jest konieczność baczenia na nieprzeciążenie sił opodatkowanych, w chwili tak znacznego wysilenia się kraju, zarazem w przeświadczeniu o ważności tej drogi ze względów tak strategicznych jak państwowych, proponuje Wysokiej Izbie uznanie bezwzględnej jej nagłości, zarazem przedstawia poniżej wniosek o uznanie potrzeby wybudowania jej, kosztem skarbu Państwa.

VII. Droga z Mierówki pod Chołojowem, na Busk do stacyi kolei w Krasnem, około 4 mil.

W uzupełnieniu powyższej drogi Zboisko-Stojanowskiej, komisya przedstawia Wysokiej Izbie nagłą potrzebę połączenia jej z koleją żelazną Lwowsko-Brodzką.

Kolej ta szczególne i jedyne w swoim rodzaju przedstawia zjawisko, od początkowego bowiem jej punktu do końcowego, czy to z prawego jej brzegu czy też z lewego, ani jedna droga bita do niej nie przytyka.

Komisya uznała nagłą potrzebę, aby w środkowym punkcie tej kolei jedna bita przecznica, i to na teraz w północnym przynajmniej kierunku prostopadle na nią wpadała.

Do uznania nagłości tej drogi, znalazła komisya dalszy powód w okoliczności, że droga ta w kierunku prostopadłym od kolei oddzielić się mająca, przechodząc przez miasteczko Busk, już w odległości mil czterech dobieży do drogi bitej Lwowsko-Stojanowskiej, i nietylko tę drogę ożywi a nią nawzajem zostanie ożywioną, ale nadto po wybudowaniu drogi przez Wydział krajowy na drogę krajową przedstawionej, między Chołojowem a Krystynopolem, stworzy nieprzerwaną arteryę dróg, przerzynającą kraj cały od północy ku południowi w środku wschodniej zatem najdłuższej części kraju, i w nieprzerwanym kierunku, a mianowicie od granicy pod Dołhobyczowem przez Krystynopol, Chołojów, Krasne, Złoczów, Brzeżany, Manasterzyska do Stanisławowa i do Zaleszczyk.

Komisya sądzi, iż brak 4milowej przestrzeni w całej tej arterji, już teraz do Chołojowa mającej być zapewnioną, usprawiedliwić by się nie dał, a to tem mniej, że ze strony Dyrekcji kolei żelaznej, Rady powiatowej Kamioneckiej, niemniej Rady miasta Buska i obszaru dworskiego tamże, częścią wniesione już zostały, częścią spodziewane są deklaracye na ofiary dobrowolne, celem przyłożenia się do budowy tej drogi.

Droga ta dostarczy z nadzwyczaj obszernych i dorodnych lasów, znaczną część powiatu Kamioneckiego obejmujących, Podolowi drzewa materjałowego i opałowego, którego brak tam dziś już tak dotkliwie czuć się daje.

VIII. Droga z Załoziec na Młynowce do Zborowa w długości 4 mil.

Na przestrzeni kolei żelaznej Lwowsko-Podwołoczyskiej, między Złoczowem a Tarnopolem świeżo wybudowanej, nie masz w tej chwili ani jednej przecznicy, któraby czy to w kierunku północnym czy też południowym ułatwiła komunikację w obszernym trójkącie między Brodami, Brzeżanami i Tarnopolem z jednej, a granicą kraju z drugiej strony.

Wydział krajowy uwzględniając ten brak, umieścił w sieci dróg krajowych szlak z Załoziec jako najważniejszego miasteczka tej okolicy, do stacyi kolei w Płuchowie.

Komisya jednak mniema, że szlak ten odpowiedniej będzie prowadzony, jeżeli droga z Załoziec ciągnąć się będzie w kierunku, któryby w przedłużeniu wpadał wprost na miasto Brzeżany, który przecinałby zatem trójkąt ten przez środek.

Kierunek taki za najodpowiedniejszy uznany, znalazła komisya w linii prostej z Załoziec na Młynowce do stacyi kolei w Zborowie, pomijając kierunek proponowany przez Wydział krajowy, skręcający na zachód do Płuchowa.

Tenże sam kierunek wytknięty jest we wniosku licznemi podpisami opatrzonym, uchwałą Wys. Izby z dnia 28. Września b. r., komisyi przekazanym.

Jakkolwiek komisya umieszczonej przez Wydział krajowy w sieci dróg krajowych linii z Tarnopola do Brodów za nagłą nie uznała, to jednak nie podlega wątpliwości, że linia ta ma ważność krajową i w swoim czasie kosztem kraju zbudowaną zostanie. Ze wówczas dziś już za nagłe przez komisyę uznane połączenie środkowego punktu tej linii, to jest Załoziec z koleją żelazną Tarnopolską, jak najtrafniej odpowie potrzebom kraju i właściwych powiatów, nie potrzebuje za świadectwem mapy bliższego dowodzenia.

Z uwagi zatem na wszystkie powyższe okoliczności, komisya przedstawia potrzebę uznania nagłości drogi z Załoziec do Zborowa.

IX. Droga ze Smykowiec na Skałat, Grzymałów, Chorostków do Kopyczyniec, mil 7 i 3.000 sążni.

Część wschodnia żyznego Podola między Tarnopolem i Kopyczyńcami z jednej, a granicą kraju od Wołoczysk do Husiatyna z drugiej strony, w całej swej przestrzeni ogołocona jest z wszelkich dróg bitych.

Droga krajowa Tarnopolsko-Wołoczyska położona na krańcu urodzajnej tej przestrzeni kraju od północy, po zbudowaniu kolei Tarnopolsko-Wołoczyskiej straciła dotychczasową swą ważność, i nie może być więcej liczoną do dróg przynoszących korzyść krajowi lub okolicy. Zbudowanie tej kolei jednak wskazuje zarazem na nagłą potrzebę przerznięcia przestronej ściany z nią graniczącej, w kierunku ku południowi, drogą bitą stykającą się z drogami tak rządową jak krajowemi poniżej już istniejącemi. Cel do jakiego komisya proponując obecną drogę zmierzała, da się osiągnąć skromnemi stosunkowo środkami. Część bowiem tej drogi od Smykowiec do Grzymałowa, na przestrzeni 4 mil 2560 sążni, i inna jeszcze część z Chorostkowa do Kopyczyniec na przestrzeni 2 mil, już kosztem powiatów, przez które przechodzi, została zbudowaną. Prócz tego kilku właścicieli obszarów dworskich nad drogą położonych, oświadczyło już gotowość swą przyczynienia się do kosztów budowy ofiarami w materjałach i gotówce. Komisya wyraża nadzieję i przekonanie, że wielokrotne oświadczenia ustnie czynione, niezwłocznie obowiązującemi deklaracyami zastąpione zostaną. Pospiech w wniesieniu obowiązujących tych deklaracyi, będzie zarazem dla Wydziału krajow. miarą nagłości, z jaką do rozpoczęcia robót przygotowawczych przystąpić mu wypadnie.

Komisya uwzględniając wszystkie powyższe okoliczności, proponuje Wysokiej Izbie uznanie drogi z Smykowiec do Kopyczyniec za nagłą.

X. Droga z Borszczowa na Jezierzany, Kolędziany, Krzyweńkie do Husiatyna, w długości około 5 i pół mil.

Uchwałą Wysokiej Izby z dnia 28. Września b. r. przekazanym został komisyi i uznanym za nagły, wniosek posła Wolańskiego 27. podpisami opatrzony, o uznanie drogi z Husiatyna na Krzyweńkie do Kolędzian celem połączenia dróg krajowych Husiatyńsko - Kopyczynieckiej z Skalsko - Czortkowską, za drogę krajową.

Przedłożenie Wydziału krajowego nadto, przedstawia nagłą potrzebę przedłużenia drogi krajowej od granicy kraju pod Okopami, na Mielnicę, Krzywcze do Borszczowa już istniejącej, do drogi państwowej w Jagielnicy.

Droga ta atoli mająca przechodzić przez Jezierzany, zbliżyłaby się w tym ostatnim punkcie w odległości tylko trzech ćwierci mili do wsi Kolędziany w pośrodku drogi Skalsko-Czortkowskiej położonej, zkąd sama nasuwa się myśl zaoszczędzenia reszty drogi od Jezierzan do Jagielnicy budować się mającej, przez połączenie Jezierzan z Kolędzianami.

Komisja zważywszy, że obszerne przestrzenie kraju między Kopyczyńcami a Zaleszczykami z jednej, a granicą kraju między Husiatynem a Okopami z drugiej strony, jakkolwiek w kierunku od wschodu na zachód dwoma przecznicami opatrzone, w kierunku od południa ku północy dotąd drogą bitą nie są połączone.

zważywszy, że ruch handlowy odbywający się z Mułtan, Wołoszczyzny i Podola rosyjskiego przez Okopy do Galicyi, mimo tak dotkliwego utrudnienia komunikacyi, dziś już przez wybudowanie kolei Czerniowieckiej znaczne przybrał rozmiary, a po zaprowadzeniu odpowiednich środków komunikacyjnych w głąb kraju, niewątpliwie o wiele się jeszcze wzmoże,

zważywszy nadto, że droga gminna z Husiatyna do Krzyweńkiego obecnie już jest wybudowaną i kamienną powłoką dokrytą, postanowiła przedstawić Wysokiej Izbie nagłość połączenia całej tej części najżyźniejszego Podola w kierunku południowo-północnym, z użyciem dwóch przestrzeni dróg bitych dziś już między Okopami a Borszczowem, i między Krzyweńkiem a Husiatynem istniejących, drogą z Borszczowa na Jezierzany, Kolędziany, Krzyweńkie do Husiatyna.

Długość tej drogi wyniesie $5^1/_2$ mil, z których jednak przestrzeń $1^1/_2$milowa posiada już pokład kamienny.

Komisya mniema, że przez przyjęcie tego projektu osiągnęłaby się nadto ta korzyść, iż proponowana przez Wydział krajowy droga z Jezierzan do Jagielnicy, połączeniem Jezierzan z Kolędzianami stałaby się zbyteczną.

XI Droga z Wyszkowa na Wełdzirz do Hoszowa mil 6 i 2.000 sążni.

Droga ta dla kraju a szczególniej podkarpackiej jego części bardzo ważna, — której potrzebę Rząd król. węgierski uznał, i znaczną sumę przeznaczył na jej jak najspieszniejsze wykończenie po stronie węgierskiej aż do granicy naszej, co też prawdopodobnie już w roku przyszłym uskutecznionem zostanie.

Droga ta łączy dwa kraje i dwie koleje, gdyż u nas dotknie bezpośrednio prawie linię kolei Stryj-Stanisławów, będzie oraz najkrótszem i najłatwiejszem przejściem Karpat.

Cała jej długość wyniesie $6^1/_2$ mili, — buduje się podług planu przez Wydział krajowy zatwierdzonego w szerokości i sposobem dróg krajowych, jako droga gminna za pomocą dawanych od roku 1866. przez Wydział krajowy subwencyj; naczelne kierownictwo budowy powierzył Wydział krajowy Prezesowi Rady powiatowej Dolińskiej posłowi Hóppen, który je prowadzi w sposób zasługujący na uznanie umiejętnej troskliwości. Koszt budowy tej drogi jest tak mały, jak żadnej innej w kraju, bo w przecięciu mila kosztuje 12.000 złr. wraz z mostami. Inżynier Wydziału krajowego w bieżącym roku objeżdżał drogę tę aż do granicy, i znalazł kawałki drogi przed 5 laty zbudowane, mimo braku wszelkiej konserwacyi w bardzo dobrym stanie, z powodu bardzo dobrej roboty, — a most przez Swicę 56° długi doskonale podług planu wykonany. — Na budowę tej drogi dał już Wydział krajowy różnemi czasy 34.000 złr. i temi pieniądzmi wybudowano $2^1/_2$ mili drogi i rzeczony most przez Swicę, — zostają do zrobienia jeszcze 4 mile, z których 1 całą milę zobowiązało się państwo Wełdzirz własnym kosztem wybudować, jeżeli reszta jako droga krajowa funduszem krajowym wybudowaną będzie; po odliczeniu tej mili, zostaje jeszcze 3 mile do zrobienia.

Ze względu na ważność tej drogi, — na niewielki fundusz potrzebny do wykończenia jej, — na znaczne fundusze krajowe na tę drogę już wydane, i potrzebę wykończenia jak najspieszniej już dla

samego spożytkowania i utrzymania wybudowanych części, i przez ustanowienie myt uzyskania na jej konserwację funduszu, – ze względu nareszcie, że plany, kosztorysy, niwelacye są gotowe, cały dukt drogi wytyczony, wywłaszczenia w największej części uskutecznione, szutrowiska, a nawet materjał drzewny już zapewnione, — komisya uznała budowę drogi tej za naglą, i ażeby umożliwić budowę jej szybką i jak najtańszą, uznała komisya zarazem w porozumieniu z referentem Wydziału krajowego, potrzebę prowadzenia dalszego tej budowy, w sposób dotychczasowy, i pozostawienia naczelnego kierownictwa budowy w rękach dotychczasowego kierownika.

Na pokrycie zaś kosztów budowy w roku 1872, proponuje komisya przeznaczenie sumy 18.000 złr. w. a. z funduszów krajowych.

XII. Przedłużenie drogi krajowej Horodenka-Śniatyn, ze Śniatyna do stacyi kolei żelaznej w Załuczu, w długości 3 tysięcy sążni.

Wykończenie drogi krajowej Sniatyn-Horodeńskiej do stacyi kolei żelaznej w Załuczu jest kwestyą żywotną nietylko dla nadzwyczaj ożywionego ruchu handlowego Sniatyna i okolicy, lecz zarazem w interesie handlu krajowego. Drogą krajową już istniejącą ze Sniatyna do Horodenki, — dalej z Horodenki gościńcem eraryalnym na Czortków do Tarnopola uskutecznione jest prawie połączenie kolei Czerniowieckiej z Tarnopolską w prostej linii, — do uzupełnienia tego połączenia brakuje jeszcze około 3000 sążni już istniejącej drogi krajowej Horodeńskiej do stacyi kolejowej w Załuczu, — komisya uważa to wykończenie za jedną z najnaglejszych robót, i stosowny wniosek Wysokiemu Sejmowi przedkłada.

Powyżej wymienione zostały te 12 dróg, których nagłość komisya uznała, i których budowę w pierwszym zaraz okresie proponuje. Następujące zaś drogi, których nagłość bądź w przedłożeniu Wydziału krajowego, bądź też we wnioskach i petycjach do Wysokiego Sejmu wniesionych była podniesioną, komisya nie uznała za takie, których budowę w pierwszym zaraz okresie zarządzićby należało, o to:

I. Droga mająca połączyć Krynicę i Szczawnicę w kierunku prostopadłym

bliżej nieoznaczonym z koleją żelazną Tarnowsko-Preszowską, mil 4, dalej droga dotąd powiatowa Stary-Sącz Piwniczna-Mniszek do granicy węgierskiej i droga powiatowa Nowy-Sącz, Tylicz do Muszynki, z ramieniem Krynica-Muszyna.

W obwodzie dawniej Sandeckim istnieje droga krajowa w dwóch ramionach, z których jedno stanowi drogę powiatową pod Czorsztynem i pod Szczawnicą granicy Węgier dotykająca, łącząca się z ramieniem drogi powiatowej w Krościenku, i bieżąca dalej na Łącko, Stary Sącz do Nowego Sącza.

Prócz tego istnieją dwie drogi powiatowe, z których jedna od granicy Węgierskiej pod Piwniczną poczynająca kończy się w Nowym Sączu, druga zaś w dwóch ramionach pod Muszyną i pod Muszynką z Węgier do Galicji wkracza i dąży przez Krynicę, Lubawę do Nowego Sącza. Obydwie te drogi powiatowe w dosyć dobrym znajdują się stanie, a przy bliskości kamienia we wszystkich punktach, i przy obfitych lasach, łatwo i stosunkowo tanim kosztem utrzymane być mogą.

Komunikacje te ze stanowiska krajowego zdawały się komisyi dla tej okolicy w stanie, w jakim się znajdują, na teraz dostateczne. Co do drogi mającej przerzynać kolej żelazną Tarnowsko-Preszowską,

to jakkolwiek połączenie uczęszczanych zdrojowisk krajowych spodziewaną koleją byłoby bardzo pożądane, to jednak droga taka wtedy dopiero wytyczoną być może, kiedy kierunek kolei żelaznej, i punkta stacyi kolejowych stale będą oznaczone; rzecz bowiem jasna, że kierunek właśnie kolei, niemniej jak punkta, w których znajdować się będą stacye kolejowe, przeważnie o kierunku drogi stanowić muszą. Nieuwzględnienie linii i stacyj kolejowych przy wytyczeniu drogi, może zdaniem komisyi po zbudowaniu kolei, pociągnąć za sobą zupełną bezużyteczność drogi.

Wniosek zaś, aby obydwie drogi powiatowe tej okolicy, przeszły z dniem 1. Stycznia 1872 roku na koszt kraju, mógłby wprawdzie odpowiadać interesom powiatów Sandeckiego i Nowotargskiego, lecz ze stanowiska krajowego, zdaniem komisyi, względnej nagłości nie przedstawia, a to tem mniej, że Wydział krajowy udzielił już w bieżącym roku na utrzymanie tych dróg powiatowych i naprawę elementarnych ich uszkodzeń, subwencję w kwocie 5.000 złr., zatem w wysokości trzeciej części całej sumy przez Wysoki Sejm na wsparcie wszystkich dróg powiatowych w kraju przeznaczonej.

II. Droga do z Tarnopola do Żbaraża, mil 2 i 2 tysiące sążni.

Komisya nie zapoznawała bynajmniej ważności tej drogi, sądziła jednak, że po wybudowaniu kolei Tarnopolsko-Podwołoczyskiej, ważniejszem i naglejszem dla tej okolicy będzie połączenie Zbaraża ze stacyą kolei w Maxymówce 1 milę od Zbaraża odległą, aniżeli połączenie tego miasta ze znacznie odleglejszem Tarnopolem.

III. Droga z Kołomyi a raczej z Ceniawy na Obertyn, Łąkę, Potok do Buczacza, mil 8 i 3 tys. sążni.

Gdy komisya uważała za obowiązek swój, uwzględniać przedewszystkiem owe przestrzenie kraju, które dotąd żadnych lub stosunkowo najmniej mają środków komunikacyjnych, przeto za bezpośrednią nagłością tej drogi oświadczyć się nie mogła.

W Kołomyi bowiem łączą się dziś już *a*) droga eraryalna na Horodenkę-Czortków do Tarnopola, *b*) takaż droga eraryalna do Kutt. *c*) droga eraryalna do Peczeniżyna. *d*) droga eraryalna do Nadwórny i Stryja, *e*) droga krajowa do Tyśmienicy. Nadto jest w Kołomyi stacya kolei żelaznej.

IV. Droga z Jagielnicy na Waszkowce, Jezierzany do Borszczowa mil 5 i 3 tys. sążni.

Zbyteczność tej drogi wykazaną już została powyżej w ustępie, traktującym o drodze z Borszczowa do Husiatyna.

Tu nadmienić jeszcze należy, że z Jagielnicy ciągnie się gościniec rządowy, cały kraj przerzynający, i że w pobliżu Jagielnicy, mianowicie od Czortkowa i od Thustego prowadzą na Zachód dwa gościńce krajowe.

W bliskości Jagielnicy leży wprawdzie znane z jarmarków miasteczko Ułaszkowce, komisya jednak mniema, że połączenie Ułaszkowiec z Jagielnicą drogą bitą, odpowiadałoby bardziej jeszcze interesowi tych, którzy rokrocznie z jarmarków znaczne ciągną korzyści, aniżeli interesowi krajowemu.

V. Droga z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa.

Komisya nie uznała pierwszorzędnej nagłości tej drogi z powodu, iż miasto Brzeżany posiada już: na wschód gościniec krajowy do Tarnopola, na północ gościniec krajowy do Złoczowa, na zachód gościniec rządowy do Przemyślan, i na południe gościniec rządowy do Manasterzysk. Miasteczko Rohatyn zaś posiada gościniec rządowy do Lwowa, drugi gościniec krajowy w innym kierunku także do Lwowa dążący, nareszcie drogę eraryalną do stacyi kolei w Bursztynie.

VI. Droga ze Żółkwi do Szkła.

O drogę tę petycyonuje Wydział powiatowy Żółkiewski. Gdy jednak c. k. Rząd wniósł już do Rady państwa przedłożenie o upoważnienie do nadania koncesyi na kolej ze Lwowa na Żółkiew do Tomaszowa, istnieje na dziś prawdopodobieństwo połączenia Żółkwi ze Lwowem koleją żelazną.

W takim wypadku komunikacya Żółkwi z Jarosławiem stosowniej odbywać się będzie koleją żelazną na Lwów, aniżeli projektowaną drogą na Szkło. Innej zaś ważności krajowej projektowana droga zdaniem komisyi nie ma.

VII Droga z Leska na Baligród do granicy Węgierskiej.

Droga ta w kierunku równoległym z właśnie budującą się koleją Łupkowską, i w niewielkiej od kolei tej odległości wraz z nią do granicy Węgierskiej bieżąca, obecnie jest drogą powiatową i buduje się równocześnie z drogą z Ustrzyk do Lutowisk kosztem powiatu.

Fundusz krajowy przyszedł jednak już w pomoc dwom tym drogom powiatowym w powiecie Leskim budującym się, zaliczką w kwocie 10.000 złr., z której to zaliczki suma 3108 złr. 34 ct. funduszowi krajowemu zwróconą została.

Prócz tego udzielił Wydział krajowy dla dróg tych dwukrotnej subwencyi w łącznej kwocie 4000 złr.

Obecnie budująca się kolej żelazna Przemysko-Łupkowska, zdaniem komisyi usuwa nagłość potrzeby przejęcia drogi Lesko-Baligrodzkiej na fundusz krajowy.

W myśl powyższych wywodów komisya stawia następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A. I. Sejm królestwa Galicyi uznaje następujące drogi za nagłe, to jest za takie, które przed wszystkiemi innemi budowane być winne:

1. Drogę z Suchej na Wadowice do Zatora, mil $4^1/_2$.

2. Drogę ze Szczucina na Dąbrowę do Tarnowa, 4 mile 3000 sążni.

3. Drogę z Nadbrzezia na Zalesie, Nisko, Sokołów do Rzeszowa, mil 12.

4. Drogę z Lubyczy na Uhnów, Bełz do Sokala, wraz z połączeniem jej z Krystynopolem, o ile być może najkrótszem, mil 8.

5. Drogę z Krystynopola do granicy królestwa Polskiego pod Dołhobyczewem, mil 4.

6. Drogę ze Zboisk na Kamionkę Strumiłową do Stojanowa, 10 mil 3000 sążni.

7. Drogę z Mierówki pod Chołojowem na Busk do stacyi kolei w Krasnem, około 4 mil.

8. Drogę z Załoziec na Młynowce do Zborowa w długości czterech mil.

9. Drogę ze Smykowiec na Skałat, Grzymałów, Chorostków do Kopyczyniec, 7 mil 3000 sążni.

10. Drogę z Borszczowa na Jezierzany, Kołędziany, Krzyweńkie do Husiatyna, w długości około $5^1/_2$mil.

11. Drogę z Wyszkowa na Wełdzirz do Hoszowa, 6 mil 2000 sążni.

12. Przedłużenie drogi krajowej Śniatyn-Horodeńskiej — ze Śniatyna do stacyi kolei żelaznej w Załuczu, w długości 3000 sążni.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby droga Wełdzizka w sposób dotychczasowy i pod dotychczasowem kierownictwem nieprzerwanie była budowaną, i przeznacza na ten cel w roku 1872 sumę 18.000 złr. z funduszów krajowych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby budowa drogi i mostu między Śniatynem a Załuczem w roku 1872 została rozpoczętą, i przeznacza na ten cel 15.000 złr. z funduszów krajowych.

IV. *a*) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najspieszniej wypracował projekta, plany i kosztorysy dróg ad I. wymienionych, przeprowadził rokowania co do ekspropriacyi potrzebnych gruntów, zabezpieczył szutrowiska i przedsięwziął kroki potrzebne do uzyskania, wymaganego ustawą do zakładania nowych dróg krajowych, przyzwolenia władz politycznych i wojskowych.

b) Zarazem poleca, aby Wydział krajowy na podstawie kosztorysów przeprowadził rokowania celem zaciągnienia pożyczki krajowej, a wyniki tych rokowań Sejmowi na najbliższej sesyi do zatwierdzenia przedłożył.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przybrania czasowo nadetatowej służby technicznej.

VI. Sejm wyznacza na pokrycie kosztów robót przygotowawczych, w roku 1871 i 1872 ryczałtową sumę 15.000 złr. z funduszów krajowych.

VII. Sejm wyraża przekonanie, że drogi:

a) ze Zboisk na Chołojów do Stojanowa,

b) z Tarnowa na Dąbrowę do Szczucina,

c) z Krystynopola do Dołhobyczowa,

powinne być budowane i utrzymywane kosztem skarbu Państwa.

Sejm przeto wzywa c. k. Rząd, aby uznanie tych dróg jako państwowe w drodze właściwej wyjednał.

B. I. Sejm uznaje potrzebę dróg w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 3. Sierpnia b. r. L. 9316, pod B. II. wymienionych, i wyraża przekonanie, iż drogi te kosztem funduszów Państwa zbudowane lub przebudowane i utrzymane być winne.

II. Sejm wyraża przekonanie, że obowiązek prestacyi konkurencyjnych do budowy i utrzymywania dróg równoległo wojskowych, mianowicie: z Białej na Oświęcim do Podgórza, z Niepołomic do Bochni, z Gdowa do Gorlic i z Gorlic do Żmigrodu, powinien być zniesiony.

III. Sejm wyraża przekonanie, że dojazdy, to jest drogi, łączące stacye kolei żelaznych, z najbliższemi drogami bitemi, powinne być budowane i utrzymywane kosztem skarbu Państwa.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rokowania z c. k. Rządem w myśl powyższych uchwał niezwłocznie rozpoczął, i Sejmowi na najbliższej sesyi zdał sprawę.

C. I. Sejm przechodzi do porządku dziennego nad następującemi wnioskami:

a) nad wnioskiem posła Dunajewskiego o uznanie za drogi krajowe od 1. stycznia 1872 dwóch dróg powiatowych ze Starego Sącza do granicy Węgierskiej, i z Nowego Sącza na Krynicę do Muszyny.

b) nad wnioskiem posła Torosiewicza o uznanie drogi z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa za drogę krajową, i zarządzenie budowy jej w roku 1872.

II. Sejm przechodzi do porządku dziennego:

a) nad petycją Wydziału powiatowego Żółkiewskiego do L. 335, o budowę drogi z Żółkwi do Szkła.

b) nad petycyą Wydziału powiatowego w Horodence, do L. 284, o drogę z Kołomyi do Buczacza.

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości, że powyższemi uchwałami załatwione zostały także

1. następujące wnioski:

a) Wniosek posła Bauma o uznanie drogi z Suchej do Zatora za drogę krajową,

b) Wniosek posła Polanowskiego o uznanie drogi z Sokala do Lubyczy za drogę krajową, i wniosek tegoż posła, aby droga z Krystynopola do Dolhobyczowa za drogę państwową uznaną została.

c) Wniosek posła Jaworskiego, o uznanie drogi z Załoziec do Zborowa za krajową, i

d) Wniosek posła Wolańskiego, o połączenie Husiatyna z drogą krajową Skalsko-Czortkowską.

2. i następujące petycye:

a) L. 227. Petycya Wydziału powiatowego Sandeckiego, w przedmiocie dróg powyższym wnioskiem posła Dunajewskiego objętych.

b) L. 48. Petycya Wydziału powiatowego Dąbrowskiego, o drogę z Tarnowa do Szczucina,

c) L. 186. 187, 188 i 189. Petycye Rady powiatowej i Rad gminnych w powiecie Kolbuszowskim, o drogę z Rzeszowa na Głogów, Kolbuszowę do Tarnobrzega,

d) L. 108. Petycya Wydziału powiatowego w Kamionce, o drogi ze Lwowa do Stojanowa i z Krasnego do Sokala.

e) L. 196 i 198. Petycye Wydziału powiatowego i Rady gminnej w Rohatynie o drogę z Brzeżan na Rohatyn do Chodorowa,

f) L. 133. Petycya Wydziału powiatowego w Lesku, o drogę z Leska na Baligród do granicy Węgierskiej,

Lwow dnia 29. września 1871.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Badeni.

Z drukarni J. Dobrzańskiego & K. Gromana.

Alegat LXIV

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu funduszów krajowych na rok 1872.

Wysoki Sejmie!

Preliminarz Wydziału krajowego na rok 1872. obliczył wydatki na potrzeby krajowe na 1,557.934 zł. w. a. Preliminarz ten znacznym uległ zmianom Przedewszystkiem odpada w skutek uchwały Wysokiej Izby z dnia 13. października wydatek 120.000 zł. — na budowę gmachu sejmowego natomiast niektóre rubryki preliminarza Wydziału krajowego musiały być w skutek uchwał Wysokiego Sejmu podwyższone, jak mianowicie: rubr. II. z powodu ustanowienia inspektora szpitalnego i rozszerzenia lokalności Wydziału krajowego o 3215 zł,. a rub. XI. (dotacya szpitali) o 15.125 zł Komisya budżetowa z własnej także inicyatywy podwyższa wydatki na drogi rub. X.) o 18.000 zł., również należało powiększyć wydatki na żandarmeryę o 584 zł. i rub. XII. rozmaite przypadkowe o 300 zł. po nad preliminarz Wydziału krajowego.

Suma więc wydatków podług projektu komisyi wynosi	1,482.178 zł.
suma dochodów	271.822 «
pozostanie przeto do pokrycia	1,210.356 «

na które potrzeba dodatków do podatków po 20 ct. od każdego reńskiego.

Lwów dnia 13. października 1871.

Przewodniczący
Henryk hr. Wodzicki.

Sprawozdawca
Dr. Zyblikiewicz.

Dział I.

Fundusze i zakłady pobierające dotacye z funduszu krajowego.

1. Preliminarz funduszu krajowego.

Dochody.

(Str. 8. Referent p. Dr. Zyblikiewicz).

Poz. 1. 2. 3. a mianowicie:

Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 zł.
Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy	14.000 „
Dochody z myt na drogach krajowych	114.400 „

proponuje komisya bez zmiany do przyjęcia; zaś

poz. 4. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych z funduszu krajowego uległa zmianie z powodu uchwalonego na posiedzeniu z dnia 4. Października 1871. pomnożenia etatu i podwyższenia płacy urzędników, lekarzy i sług, i wynosić będzie obecnie:

a. Od szpitala Św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych (str. 68. budżetu) .	5.541 zł.	
b. Od funduszu policyi krajowej	1.681 „	
		7.222 zł

poz. 5. Domniemywany zapas kasowy z końcem 1871. roku z doliczeniem kwoty 60.000 zł. preliminowanej na budowę gmachu krajowego z roku 1871. . . . . 135.000 „

Suma dochodów . . 271.822 „

Tę kwotę przedstawia komisya Wysokiej Izbie do przyjęcia.

Wydatki.

Rub. I. Koszta Reprezentacyi kraju.

(Str. 9. Referent p. Br. Baum).

A. Sejm krajowy.

Budżetowa komisya przejrzawszy dokładnie wszystkie pozycye tej rubryki, i przyjmując za podstawę trzymiesięczne trwanie Sejmu, proponuje do przyjęcia bez zmiany poz. 1. do 7. w kwocie . . . . 89.600 zł. z opuszczeniem pozycyi 8. na rozpoczęcie budowy gmachu krajowego.

W rubryce II. Koszta zarządu

na str. 13. poz. 12. Najem pomieszkania dla Wydziału krajowego, z powodu rozszerzenia kancelaryi Departamentu drogowego i Oddziału rachunkowego, tudzież z powodu dodania pomieszkania dla portyera, podwyższono potrzeb o 1.200 zł.; zaś w następnej pozycyi 13. wykreślono dodatki do płac protokolisty Madejskiego i archiwisty Tarczyńskiego po 120 zł. z powodu ich pensyonowania;— na str. 14. liczba porządkowa 14. poz. 7. dodano na opał nowo najętych ubikacyj 200 zł.; dalej przy liczbie porządkowej 16. „Pensye i zaopatrzenia“ dodano tymże samym pensyonistom po 200 zł. na mocy uchwały sejmowej z dnia 28 Września r. b.; przy pozycyi 17. „Dary z łaski“ dodano wedle uchwały sejmowej z d. 5. Paźdz. r. b. należytość Michała Rudnickiego w kwocie 150 zł.; wreszcie, na mocy uchwały sejmowej z d. 11. Października t. r. dodano dla inspektora szpitali, płacę 1.600 zł., dodatek na pomieszkanie 300 zł. na koszta podróży w miarę potrzeby 400 zł., a odtrącono płacę dzienną w kwocie 795 zł. lekarza pełniącego dotychczas obowiązki tego nadzoru.

W skutek tych zmian wynosić będą odnośne pozycye:

str. 10. poz 9.	Płace urzędników, sług i dyurnistów od lit. A. aż do lit. F. na str. 12. razem . .	88.205 zł.
poz. 10.	Zasługi stróżów i frotera	1.120 „
„ 11.	Emolumenta	698 „
„ 12.	Najem pomieszkania dla Wydziału krajowego	7.200 „
„ 13.	Remuneracye stałe	1.320 „
	„ niestałe	2.000 „
„ 14.	Potrzeby kancelaryjne	12.100 „
„ 15.	Koszta podroży i dycty	4.400 „
„ 16.	Pensye i zaopatrzenia	5.053 „
„ 17.	Dary z łaski	860 „
	Suma Rub. II.	122.956 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoka Izba raczy przyjąć preliminowaną kwotę 122 756 zł. na koszta zarządu.

Rub. III. Koszta leczenia ubogich.

(Str. 15. Referent p. Dr. Weigel.)

Preliminowaną przez Wydział krajowy sumę . . . . . 170.000 zł.
podaje komisya budżetowa bez zmiany do przyjęcia.

Również przedstawia komisya do przyjęcia:

Rub. IV.	**Koszta szczepienia** w kwocie	21.126 zł.
„ V.	„ **sanitarne** „	18.000 zł.

Rub. VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

(Str. 16. Referent p. dr. Zyblikiewicz.)

Preliminowaną potrzeb tej rubryki w kwocie . . . . . 6.422 zł.
Komisya zaleca Wysokiej Izbie do przyjęcia bez zmiany.

Rub. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

Dział lit. A. poz. 27. 28. i 29 w kwocie . . . . . 3.460 zł.
komisya proponuje bez zmiany do przyjęcia; zaś w *dziale B. Zasiłki* poz. 30. *Szkole rolniczej w Dublanach*, zmniejszono o 1000 zł. i przeniesiono takowe do budżetu funduszu kultury krajowej na str. 116. „*Wydatki poz. 2.*“ Tym sposobem będzie wynosić dział *Zasiłków* od poz. 30. do inc. 33 . . . 12.050 „
do przeniesienia . 15.510 „

z przeniesienia . 15.510 zł

Dział lit. C. Na cele naukowe i wykształcenia, poz. 34 do 45 proponuje komisya bez zmiany do przyjęcia w kwocie . . . . . 32.900 „

Suma Rub. VII. . . 48.410 zł.

Do tej rubryki czyni komisya uwagi następujące:

a. do poz. 39. Wszystkie z funduszu krajowego subwencyonowane instytucye, składają Wydziałowi krajowemu sprawozdania i zamknięcia rachunkowe, — tylko Towarzystwo *Sokół* nie przedłożyło dotąd żadnego zamknięcia rachunkowego Dla nabycia przekonania, czyli udzielona subwencya używaną bywa istotnie na cele właściwe, poleca się Wydziałowi krajowemu aby zawezwał dyrekcyę Towarzystwa *Sokoła* do przedłożenia rzeczonych rachunków, — aby takowy scenzurował przez Oddział rachunkowy, — a w razie dostrzeżenia niestosownej gospodarki pieniężnej, lub w razie nieprzedłożenia żądanych rachunków, aby dalszą wypłatę subwencyi powstrzymał.

b. Do poz. 41 Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na mocy przysługującego mu prawa, czuwał ściślej nad sceną polską we Lwowie.

c. Komisyi budżetowej przydzielony został do rozpoznania wniosek posła Spławińskiego tej treści:

Nauczycielom szkół ludowych udziela się począwszy od 1. Stycznia 1872. z funduszu krajowego tymczasowy dodatek do ich płacy a to: nauczycielom pobierającym płacy do 315 zł włącznie 20% pobierającym zaś nad 315 zł. 15% pobieranej przez nich płacy.

Z uwagi, że do załatwienia tego wniosku potrzeba wielu dat statystycznych tak co do liczby nauczycieli, jak co do wysokości ich płacy dotychczasowej, z uwagi także, że uwzględniając wniosek posła Spławińskiego należałoby Wysokiej Izbie wykazać, ile projektowane podwyższenie płacy rocznie kosztowaćby mogło, komisya zaś w tak krótkim przeciągu czasu o informacye niezbędne postarać się nie była w stanie, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwali:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby powyższy wniosek rozpoznał, i Sejmowi na następnej sesyi zdał sprawę.

Rub. VIII. Utrzymanie pomników dziejowych.

Str. 18.

Preliminowaną przez Wydział krajowy kwotę . . . . . 8.000 zł.
przedstawia komisya Wysokiej Izbie do przyjęcia.

Rub. IX. Kwaterunkowe Żandarmeryi.

(Str. 19. Referent p. Br. Baum.)

Komisya zgadza się z wnioskami Wydziału krajowego poz. 48 do 67 w ogólnej sumie . . 33.763 zł.
Po wydrukowaniu preliminarza jednak, — koszta najmu lokalności podniosły się o . . . 384 „
zaś koszta utrzymania nowej stacyi w Kozłowie wynosić będą . . . . . 200 „

Komisya przeto wnosi:

Wysoka Izba raczy oprócz wyżpreliminowanej sumy 33 763 zł, przyjąć wskazane dwie pozycye i uchwalić w rub. IX. na pokrycie kwaterunkowego Zandarmeryi, — ogólny wydatek w kwocie . . 34.347 zł

Rub. X. Drogi krajowe.

(Str. 21—22. Referent p. L. Skrzyński)

A. Koszta zarządu.

Obejmują:

a) Płace urzędników i sług;

b) Koszta podróży ryczałtowo obliczone;

c) Remuneracye;

d) Wydatki na instrumenta, wzory i naczynia potrzebne dla oddziału technicznego i dla nadzorców drogowych;

e) Nadzwyczajne wydatki administracyjne.

Wydział krajowy preliminuje na te koszta zarządu w ogólnej sumie . . . 73.800 zł.

Zważywszy, iż sprawienie niezbędnie potrzebnych rekwizytów przyczyni się do większej przy budowie dróg oszczędności, która o wiele przewyższy wydatki na te rekwizyta poniesione; — Komisya więc przekonawszy się, iż preliminowana na ten cel kwota wystarczającą nie jest, wnosi aby z 4.000 zł. podwyższona była do 8.000 złr.

Z uwagi zaś iż niezbędnym dobrej administracyi i skutecznej kontroli, jest dokładna administrowanego przedmiotu znajomość, a tu mianowicie znajomość pewnych danych, j. t. profilów podłużnych i planów sytuacyjnych poszczególnych dróg, — grubości i peryodycznego zużycia pokładów kamiennych na tychże drogach, co wszystko znacznych wymaga robót, które jednak w 4 latach dokonać będzie można za pomocą wyłącznie do tego użytych organów, Komisya wnosi aby z tego powodu i na ten cel podnieść preliminowaną w poz. 75. kwotę z 3.004 zł. do 7.004 zł.

Komisya przeto wnosi, aby ogólna suma na Zarząd z 73.800 zł. podniesioną była w r. 1872. do 81.800 zł.

B. Nowe budowy dróg.

Na nowe budowy 4 dróg krajowych preliminuje Wydział krajowy 173.000 zł. mianowicie:

1. Na drogę Dębicko-Nadbrzeżniańską $1\frac{1}{4}$ mili . . . . . 100.000 zł.
2. Na drogę Tarnów-Niedziecką $\frac{3}{4}$ mili na przestrzeni między Zakluczynem a Paleśnicą 33.000 „
3. Na drogę Żółkiew-Krystynopolską na ukończenie $1\frac{1}{4}$ mili z Bojaniec do W. Mostów 20.000 „
4. Na drogę Iwanie-Mosorowską $\frac{3}{4}$ mili . . . . . 18.000 „

Komisya wnosi aby pozycye te jako konieczne w budżecie zamieścić, wnosi jednak zastrzeżenie aby postanowiona kwota na budowę drogi Dębicko-Nadbrzeżniańskiej użytą została w całości na ukończenie przestrzeni z Dębicy do Tarnobrzegu, dalszej zaś drogi z Tarnobrzegu do Nadbrzezia budowa i wszelka koło niej robota powstrzymane były aż do czasu, w którym potrzebny na nie fundusz przez Sejm wyznaczony zostanie.

Na budowę dróg komisya wnosi zamieścić w budżecie ogólną sumę . . . . . 173.000 zł.

C. Przebudowanie dróg.

Na drogę Tarnow-Niedziecką preliminowana kwota 30.000 jest z powodu niezbędnie potrzebnej budowy mostu w Kadczy i obejścia góry Czorsztyńskiej za miłą, komisya wnosi przeto aby ją podnieść do 40.000 zł.

Na drogi zaś Gorlice-Konieczna 30.000 zł., Sanok-Przemyską 10.000 zł., Horodeńsko-Śniatyńską 15.000 i Zaleszczyki-Sielecką 30.000 zł. preliminowane przez Wydział krajowy kwoty przyjąć potrzeba, komisya przeto wnosi aby na przebudowanie dróg zamieścić w budżecie ogólną sumę . . . 125.000 zł.

D. Utrzymanie dróg.

Na utrzymanie 24 dróg w preliminarzu wymienionych wniesioną sumę ogólną 253.200 jako uzasadnioną, — wnosi komisya aby w budżecie zamieścić . . . . . 253.200 zł.

Zasiłki dla dróg powiatowych.

Komisya wnosi aby preliminowaną ogólną sumę 15.000 jako uzasadnioną w budżecie zamieścić . 15.000 zł.

Zasiłki dla dróg gminnych.

Zważywszy iż przez subwencyonowanie dróg gminnych w wypadkach i w sposób ustawą drogową oznaczonej,—a której to normy ścisłe zachowywanie, uchwałą Sejmu z r. 1869 Wydziałowi krajowemu polecone zostało, — iż subwencyonowanie takie przyczynić się może skutecznie i to stosunkowo małym kosztem do rozszerzenia i ułatwienia środków komunikacyjnych w kraju, komisya wnosi aby na ten cel preliminowaną kwotę 30.000 podnieść do . . . . . 40.000 zł.

Budżet zatem drogowy na rok 1872 przez komisyę budżetową przyjęty, byłby:

1. Koszta zarządu	81.800 zł.
2. Budowa dróg	173.000 zł.
3. Przebudowanie dróg	125.000 zł.
4. Utrzymanie dróg	253.200 zł.
5. Zasiłki dla dróg powiatowych	15.000 zł.
6. Zasiłki dla dróg gminnych	40.000 zł.
Ogółem .	688.000 zł.

Komisya wnosi aby na drogi, — wydatek w r. 1872 w budżecie był zamieszczony w ogólnej sumie . 688.000 zł.

Komisya wnosi zarazem: Wys. Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu, aby do lat czterech najdalej, wszystkie dane potrzebne dla zarządu centralnego krajowego do skutecznego kierownictwa i kontroli dróg uzyskane były przez odpowiednie organa, których ustanowienie pozostawia się Wydziałowi krajowemu.

Rub. XI. Dotacye dla zakładów krajowych.

(Str. 23. Referent Dr. Weigel).

Rubryka ta uległa zmianie z powodu uchwalonego na posiedzeniu z dnia 4. Paźdz. 1871. pomnożenia etatu szpitali, i podwyższenia płac urzędników, lekarzy i służby szpitalnej, a poszczególnienie nowo obliczonych rubryk tego działu, znajduje się na stronicy 8/17 obecnego sprawozdania.

Wedle tej zmiany będzie wynosić:

pozycya 109. Dotacya dla szpitala głównego we Lwowie:			
a) Oddział chorych:			
1. Dotacya zwrotna od gminy lwowskiej:		42.941 zł.	
2. „ z funduszu krajowego		11.700 zł.	54.641 zł.
b) Oddział położnic . . . dotacya			12.695 „
c) „ obłąkanych . . . „			54.405 „
poz. 110. Fundusz podrzutków we Lwowie „			55.829 „
„ 111. Szpital Ś. Łazarza w Krakowie:			
Oddział położnic i podrzutków „			35.401 „
„ 112. Szpital Św. Ducha w Krakowie:			
a) Oddział obłąkanych . . . „			12.785 „
b) „ syfilitycznych . . . „			18.961 „
Suma Rub. XI.			244.717 zł.

Komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić na potrzeb rubryki XI. kwotę 244.717 zł.

Rub. XII. Rozmaite.

(Str. 24. Referent p. Dr. Zyblikiewicz.)

poz. 113 i 114 w kwocie . . . . . 30.300 zł.
zaleca komisya bez zmiany do przyjęcia, — a domieszcza oprócz tego na potrzeby nieprzewidziane 300 „
przeto suma tej rubryki wynosić będzie . 30.600 zł.

Wysoka Izba raczy na Rubr. XII. przyjąć kwotę 30.600 zł.

2. Szpital główny we Lwowie.

a. Oddział chorych.

(Str. 30—40. Referent p. Dr. Weigel).

Dochody tego funduszu, obliczone częściowo wedle wyników stałych, a częściowo na podstawie przecięcia trzyletnich zamknięć rachunkowych, proponuje komisya Wysokiej Izbie bez zmiany do przyjęcia, w kwocie 67.488 zł.

Zaś etat urzędników, lekarzy i sług, ułożono wedle uchwały sejmowej z dnia 4. Października 1871. i wedle obowiązującego dzielnika stałego następnie:

Rub. I. Płace:

poz. 1.	Dyrektorowi z rocznych 1.600 zł.	(83⁴⁰/₁₀₀)	1.334 zł.
« 2.	Zarządcy « 1.000 «	dtto	834 «
« 3.	Kasyerowi « 800 «	dtto	667 «
« 4.	Rachmistrzowi « 600 «	dtto	500 «
« 5.	Pisarzom dwom po 500 zł. 1.000 «	dtto	834 «
« 6.	Woźnemu z rocznych 300 «	dtto	250 «
« 7.	Odźwiernemu « 250 «	(89⁵⁶/₁₀₀)	225 «
« 8.	Maszyniście „ 480 «	(83⁴⁰/₁₀₀)	400 «
« 9.	29. siostrom miłosierdzia po 80 zł. 2.320 «	dtto	1.935 «
« 10.	2m kapelanom (r. l. i r. g.) po 600 zł. 1.200 «	dtto	1.000 «
« 11.	*a.* 5ciom prymaryuszom po 1200 zł.	całkowicie	6.000 «
	b. 2m dtto profesorom po 630 zł.	„	1.260 «
« 12.	Prosektorowi z rocznych 1.200 zł.	(83⁴⁰/₁₀₀)	1.000 «
« 13.	Chemikowi patologicznemu « 800 «	dtto	667 «
« 14.	Posługaczom i służbie domu wraz z żywnością		7.900 «
		Suma rubr. I.	24.806 «
« 15.	Rub. II. Odstawne, bez zmiany		58 zł.
	« III. Adjuta.		
« 16.	5m sekundaryuszom po 600 zł.	3.000 zł.	
« 17.	2m dtto asystentom po 300 zł.	600 «	3.600 zł.
« 18.	Rub. IV. Substytucye nic.		
	« V. Dyurny:		
« 19.	3m pisarzom po 1 zł. 1.096 zł.	(83⁴⁰/₁₀₀%)	912 zł.
		do przeniesienia	29.376 zł.

z przeniesienia 29.376 zł.

Rub. VI. Pensye:

poz. 20—24. Bez zmiany . . . . . 666 zł.
« 25—28. Rub. VII. Zaopatrzenia i dary z łaski, bez zmiany . . . . . 259 «
« 29. Rub. VIII. Odprawy bez zmiany . . . . . 100 „

Rub. IX. Emolumenta:

« 30. Ubior dla woźnego i odźwiernego po 60 zł. . . 120 zł. . (83⁴⁰/₁₀₀%) 101 zł.
« 31. Żywność dla 29 sióstr miłosierdzia po 120 zł. . 3.480 « . dtto 2.902 «
« 32. Opał dla rządcy 12 sągów drzewa po 11 zł. 10 c. 133 „ . dtto 86 «
« 33. Opał dla maszynisty 3 sągów drzewa po 11 zł. 10 ct. 33 « 30 ct dtto 28 «
« 34. Relutum na pomieszkanie:
a. Dyrektorowi zakładu z rocznych 300 zł. . . . . dtto 250 zł.
b. Kasyerowi z rocznych 200 zł. . . . . dtto 167 «
c. Rachmistrzowi « 120 « . . . . . dtto 100 «
d. Rządcy i maszyniście (in natura).
« 35. Relutum na mieszkanie, opał i światło dla asystenta kliniki . . dtto 150 «

Suma Rub. IX. . . 3.784 zł.

« 36. Rub. X Wydatki kapliczne, bez zmiany . . . . . 15 «

Rub. XI. Najem pomieszkań:

« 37—42. Hofmanowi czynsz za filię rocznie . . . . . 6.000 «
Höflichowi dtto z rocznych 1.900 zł. część . . . . . 449 «
« 43—44. Rub. XII. Potrzeby kancelaryjne, bez zmiany . . . . . 576 «
« 45—46. Rub. XIII. Remuneracye i zapomogi, za sprawdzanie recept i inne zmienne . . 1.000 «
« 47—56. Rub. XIV. Koszta gospodarcze . . . . . 74.580 «
« 57. Rub. XV. Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu . . . . . 1.600 «
« 58—59. Rub. XVI. Utrzymanie budynków . . . . . 3.224 «
« 60. Rub. XVII. Rozmaite . . . . . 500 «

Suma wydatków . . 122.129 «

W porównaniu ze sumą dochodów . . . . . 67.488 „
okazuje się niedobór w kwocie . . . . . 54.641 „

Z tego przypada:

a. na fundusz krajowy w myśl §. VI. uchwały Sejmu z d. 4. Paźdz. 1871. . . . . 11.700 «
b. na gminę lwowską . . . . . 42.941 „

3. Szpital główny we Lwowie.

b. Oddział położnic.

(Str. 42—49. Referent p. Dr. Weigel).

W tym oddziale pozostaje bez odmiany preliminowany przez Wydział krajowy dochód w kwocie 925 zł.
Zaś wydatki stosownie do powyżwymienionej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. Paźdz. r. b. wynosić będą:

Rub. I. Płace:

poz.	1. Dyrektor z rocznych 1.600 zł.	(wedle dzielnika $5^{96}/_{100}$)		96 zł.
„	2. Zarządca « 1 000 „	dtto		60 «
„	3. Kasyer « 800 «	dtto		48 «
„	4. Rachmistrz « 600 «	dtto		36 «
„	5. dwóch pisarzy po 500 zł. od 1.000 zł.	dtto		60 «
„	6. Maszynista z rocznych 480 zł.	dtto		29 «
„	7. Woźny « 300 «	dtto		18 «
„	8. Odźwierny « 250 «	dtto		25 «
„	9. Profesor akuszeryi całe			210 «
„	10. Akuszerka całe			400 «
„	11. 29 sióstr miłosierdzia po 80 zł. razem 2.320 zł.	dtto		138 «
„	12. dwóch kapelanów po 600 zł. razem 1.200 zł.	dtto		72 «
„	13. Służba domu w całości			450 «
„	14. *a.* Prosektor z rocznych 1.200 zł.	dtto		72 «
	b. Chemik patologiczny z rocznych 800 zł.	dtto		48 «
		Suma rub. I.		2.687 «

Rub. II. Odstawne:

„	15. bez zmiany w kwocie		4 «

Rub. III. Adjuta:

poz.	16. Sekundaryusz		600 zł.

Rub. IV. Substytucye nic.

Rub. V. Dyurna

poz.	17. Trzech pisarzy dziennych po 1 zł. wedle dzielnika $5^{96}/_{100}$ %		66 zł.

Rub. VI. Pensye:

„	18/23. Bez zmiany wedle preliminarza Wydziału krajowego		215 zł.
„	24/28. Rub. VII. Zaopatrzenia w kwocie		66 zł.
	Rub. VIII. Odprawy w kwocie		30 zł.

również bez zmiany.

Rub. IX. Emolumenta:

„	29/32. Ubior dla odźwiernego i dla woźnego po 60 zł. od 120 zł.	($5^{96}/_{100}$ %)	7 zł.	
	Żywność dla 29 sióstr miłosierdzia z rocznych 3.480 zł.	dtto	208 „	
	Relutum za opał dla rządcy z 133 zł.	dtto	8 „	
	« dla maszynisty z 33 zł.	dtto	2 „	
	« za mieszkanie dla dyrektora z 300 zł.	dtto	18 „	
	« « « kasyera z 200 zł.	dtto	12 „	
	« « « rachmistrza z 120 zł.	dtto	7 „	
				262 zł.
„	33. Rub. X. Wydatki kapliczne w całości			60 „

Rub. XI. Najem pomieszkań:

„	34/38. Czynsz za filię Höflicha z 1900 zł.		1451 „
„	39/40. Rub. XII. Potrzeby kancelaryjne bez zmiany		60 „

Rub. XIII. Remuneracye i zapomogi:

„	41/42. Sprawdzenie recept		3 „
	Zmienne i inne		70 „

Rub. XIV. Koszta gospodarcze:

poz. 43/52	wedle preliminarza Wydziału krajowego bez zmiany	7.249 zł.
„ 53/4.	Rub. XV. Utrzymanie budynków w kwocie	375 „
„ 55.	Rub. XVI. Odsetki od kapitałów dłużnych w kwocie	352 „
„ 56.	Rub. XVII. Rozmaite w kwocie	70 „
	również bez zmiany.	
	Ogółem wydatki	13.620 zł.
	Preliminowana kwota dochodów wynosi	925 „
niedobór wynoszący		12.695 „

pokrywa w całości fundusz krajowy dotacyą.

4. Szpital główny we Lwowie.

c). Oddział obłąkanych.

(Str. 52 — 59. Referent p. Dr. Weigel.)

W tym oddziale pozostaje bez odmiany preliminowany przez Wydział krajowy dochód w kwocie . 8.746 zł.
zaś wydatki stosownie do powyż wymienionej Uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. października 1871 wynosić będą:

Rub. I. Płace.

poz. 1.	Dyrektor z rocznych 1600 zł. wedle dzielnika	$10^{61}/_{100}$	170 zł.
„ 2.	Zarządca „ 1000 zł. „ „	dtto	106 „
„ 3.	Kasyer „ 800 zł. „ „	dtto	85 „
„ 4.	Rachmistrz „ 600 zł. „ „	dtto	64 „
„ 5. i 6.	Dwóch pisarzy po 500 zł. od 1000 zł.	dtto	106 „
„ 7.	Maszynista „ 480 zł.	dtto	51 „
„ 8.	Dozorca posługaczy „ 300 zł. w całości		300 „
„ 9.	Woźny 300 zł.	dtto	32 „
„ 10.	Odźwierny 250 zł. w całości		250 „
„ 11/12.	Dwóch prymaryuszów po 1.200 zł. w całości		2.400 „
„ 13.	29 sióstr miłosierdzia po 80 złr. razem od 2.320 zł.	dtto	128 „
„ 13. *a*)	Dwoch kapelanów po 600 zł. razem 1.200 zł.	dtto	128 „
„ 13. *b*)	Prosektor od 1.200 zł.	dtto	247 „
„ 13. *c*)	Chemik patologiczny 800 zł.		85 „
„ 14.	Służba domu z żywnością		5.400 „
		Suma rubr. I.	9.552 „

Rubr. II. Odstawne.

„ 16.	Bez zmiany w kwocie	8 „

Rubr. III. Adjuta.

„ 17.	Dwoch sekundaryuszów po 600 zł. w całości	1.200 „
„ 19.	Rub. IV Substytucye.	

Rubr. V. Dyurny.

„ 20.	Trzech pisarzy dziennych po 1 zł. od 1.096 zł.	118 „

Rubr. VI. Pensye.

„ 21—24,	Bez zmiany w kwocie	98 „

Rubr. VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.

poz. 25—29. Bez zmiany w kwocie . . . . . 111 zł.

Rubr. VIII. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.

„ 30. Bez zmiany w kwocie . . . . . 40 „

Rubr. IX. Emolumenta.

„ 31/2. *a*) Ubior dla woźnego i odźwiernego po 60 zł. od 120 zł. . 12 zł. . . .

b) dla osobnego odźwiernego . . . . . 60 zł. . . 72 „

„ 35. Żywność dla 29 sióstr miłosierdzia po 120 zł. razem od 3.480 zł. ($10^{64}/_{100}$) . . 370 „

„ 34. Relutum na opał dla rządcy z rocznych 133 zł. . . . dtto . . . 39 „

„ *a*) « dla maszynisty od 33 zł. 30 ct. . . . . dtto . . . 3 „

„ *b*) « na pomieszkanie dla Dyrektora z rocznych 300 zł. . dtto . . . 32 „

„ *c*) « « « Kasyera « 200 zł. . dtto . . . 21 „

„ *d*) « « « Rachmistrza « 120 zł. . dtto . . . 13 „

Suma rubr. IX. . . 550 „

Rub. X. Wydatki kapliczne.

„ 36. Bez zmiany w kwocie . . . . . 6 „

Rubr. XI. poz. 37/40. odpada.

Rubr. XII. Potrzeby kancelaryjne.

poz. 41/42. bez zmiany w kwocie . . . . . 89 zł.

Rubr. XIII. Remuneracye i zapomogi.

„ 43/44. *a*) Za sprawdzenie recept . . 60 zł.

b) Rozmaite inne . . . 70 zł. . . . . 130 „

Rubr. XIV. Koszta gospodarcze.

„ 45—54. bez zmiany w kwocie . . . . . 48.260 „

Rubr. XV. Utrzymanie budynków.

„ 55/6. bez zmiany w kwocie . . . . . 1.501 „

Rub. XVI. Odsetki od kapitałów dłużnych.

„ 57. bez zmiany w kwocie . . . . . 1.408 „

Rubr. XVII. Rozmaite.

„ 58. bez zmiany w kwocie . . . . . 80 «

Ogółem . . 63.151 «

w porównaniu z preliminowaną sumą dochodów . . . . . 8.746 «

okazuje się niedobór w kwocie . . 54.405 «

który w całości fundusz krajowy pokrywa dotacyą.

Fundusz podrzutków.

(Str. 62. Ref. p. Dr. Weigel.)

Preliminowaną przez Wydział krajowy kwotę ogólną *a*) dochodów . . . . . 500 zł.

b) wydatków . . . . . 56.329 „

c) niedoboru z funduszu krajowego pokryć się mającego w kwocie . . . . . 55.829 „

przedstawia komisya Wysokiej Izbie do przyjęcia. Przypomina się tu jednak wniosek, przy tym funduszu na rok 1871 postawiony w sprawie stopniowego zniesienia zakładu podrzutków.

Szpital św. Łazarza w Krakowie.

a) Oddział chorych sporadycznych.

(Str. 68 do 80. Referent p. Dr. Weigel).

Dochody tego funduszu obliczone częściowo wedle wyników stałych, a częściowo na podstawie przecięcia trzyletnich zamknięć rachunkowych, proponuje komisya Wysokiej Izbie bez zmiany do przyjęcia, w kwocie 45.152 zł.

Zaś etat urzędników, lekarzy i sług ułożono wedle uchwały sejmowej z dnia 4. Października 1871. i wedle obowiązującego dzielnika stałego następnie:

Rub. I. Płace.

poz. 1.	Dyrektorowi szpitalu z rocznych 1.600 złr. $^2/_3$ części . . . , z których przypada na oddział położnic i podrzutków $^1/_3$ a na oddział chorych $^2/_3$.	1.067 zł.		711 zł.
« 2.	Zarządcy szpitalu z rocznych	1.000 «		667 «
« 3.	Kontrolorowi szpitalu z rocznych	800 «		534 «
« 4.	Kanceliście « «	600 «		400 «
« 5.	Kapelanowi z rocznych 600 zł. $^2/_3$	400 «		267 «
« 6.	Woźnemu szpitalu z rocznych	300 «		200 «
« 7.	Dwom ordynaryuszom po 1.200 zł. rocznie			2.400 «
« 8.	Dwom asystentom po 600 zł. rocznie			1.200 «
« 9.	Dwom praktykantom po 400 zł. rocznie			800 «
« 10.	1 Siostrze Miłosierdzia 100 zł., 10ciu po 75 zł.			850 «
			Suma Rubr. I.	8.029 zł.
« 11.	Rubr. II. Zasługi bez zmiany w kwocie			50 zł.
	Rubr. III. Dodatki na mieszkanie.			
« 12.	Kapelanowi z rocznych 200 zł. $^2/_3$ części . . .	133 zł.		
	z których przypada na oddział położnic i podrzutków $^1/_3$ a na oddział chorych $^2/_3$	89 «		
« 13.	Kontrolorowi z rocznych	200 zł.	133 «	
« 14.	Kanceliście «	120 «	80 «	
« 15.	Woźnemu «	60 «	40 «	
		Suma Rubr. III.		342 zł.
	Rubr. IV. Wynagrodzenie za emolumenta.			
« 16.	Zarządcy szpitalu na światło i opał z rocznych 100 zł. $^2/_3$			67 zł.
	Woźnemu na ubior z rocznych 60 zł. «			40 «
« 17. 18.	Rubr. V. Zapisy bez zmiany			76 zł.
« 19.	Rubr. VI. Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe bez zmiany . . .			100 zł.
« 20.	Rubr. VII. Potrzeby kancelaryjne bez zmiany			200 zł.

Rubr. VIII. Remuneracye i zapomogi.
A. Stałe.

poz. 21.	Aptekarzowi szpitalu z rocznych 525 zł.	350 zł.		
« 22.	Urzędnikom c. k. Urzędu podatkowo-zbiorowego w Krakowie za czynności kasowe z rocznych 100 zł.	67 «		
	B. Niestałe.			
« 23.	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa	340 «		
		Suma rubr. VIII.	757	zł.
« 24/26.	Rubr. IX. Utrzymanie budynków bez zmiany		2.113	zł.
« 27/38.	Rubr. X. Podatki i daniny bez zmiany		2.197	«
« 39.	Rubr. XI. Dyety i koszta podróży bez zmiany		100	«
« 40.	Rubr. XII. Koszta gospodarcze bez zmiany		24.000	«
» 41.	Rubr. XIII. Odsetki od kapitałów dłużnych bez zmiany		20	«
« 42.	Rubr. XIV. Potrzeby kościelne, odpada,			
« 43/44.	natomiast Rubr. XIV. Rozmaite wydatki, bez zmiany		1.520	«
		Suma wszystkich wydatków . . .	39.611	zł.
		w porównaniu z dochodami w kwocie . . .	45.152	«
		okazuje się nadwyżka dochodów . . .	5.541	«

Szpital św. Łazarza w Krakowie.

b) Oddział położnic i podrzutków.

(Str. 82—90. Referent p. Dr. Weigel).

Dochody tego funduszu obliczone częściowo na podstawie wyników stałych, częściowo na podstawie przecięcia trzyletnich zamknięć rachunkowych, proponuje komisya Wysokiej Izbie bez zmiany do przyjęcia, w kwocie 8.783 zł.

Zaś etat urzędników, lekarzy i sług ułożono wedle uchwały sejmowej z dnia 4. Października 1871. i wedle obowiązującego dzielnika stałego następnie:

Rubr. I. Płace:

poz. 1.	Dyrektorowi szpitalu rocznie 1600 zł., ... z których przypada na oddział podrzutków i położnic $^1/_3$, a na oddział chorych $^2/_3$.	1067 zł. . . .	356	zł.
« 2.	Zarządcy rocznie	1000 « . . .	333	«
» 3.	Kontrolorowi rocznie	800 « . . .	266	«
« 4.	Kancelliście «	600 « . . .	200	«
« 5.	Kapelanowi «	400 « . . .	133	«
« 6.	Woźnemu «	300 « . . .	100	«
» 7.	Ordynaryuszowi profesorowi położnic rocznie	200 « . . .	200	«
« 8.	Asystentowi rocznie	600 « . . .	600	«
« 9.	Akuszerce «	400 « . . .	400	»
« 10.	Czterem Siostrom Miłosierdzia po 75 zł.	. . .	300	«
		Suma rubr. I.	2888	zł.

z przeniesienia 2.888 zł.

Rubr. II. Dodatki na mieszkanie, odpada.

Rubr. III. Wynagrodzenie za emolumenta.

poz. 11. Kapelanowi z rocznych 200 zł. . . . . 135 zł. 44 zł.
z których przypada na oddział podrzutków i położnic $^1/_3$ a na oddział chorych $^2/_3$.

« 12. Kontrolorowi z rocznych . . . . . 200 « 67 «

« 13. Kanceliście « . . . . . 120 « 40 «

« 14. Woźnemu « . . . . . 60 » 20 «

./. 171 zł

« 15. Zarządcy szpitalu na światło i opał z rocznych . . . . 100 « 33 zł.

« 16. Nauczycielowi w Krowodrzy za nieużywanie gruntu do szkoły należącego rocznie . . . . . 9 « 42 «

Suma rubr. III. ./. 213 zł.

« 17. Rubr. IV. Potrzeby kancelaryjne bez zmiany . . . . . 40 zł.

Rubr. V. Remuneracye i zapomogi.

A. Stałe:

« 18. Aptekarzowi szpitalu rocznie 525 zł. . . . . 175 złr.

« 19. Urzędnikom krakowskiego c. k. Urzędu padatkowo-zbiorowego za załatwianie spraw kasowych 100 złr. . . . . 33 «

B. Niestałe:

« 20. Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa . . . . . 150 «

Suma rubr. V. 358 zł.

« 21, 22, 23, Rubr. VI. Utrzymanie budynków, bez zmiany . . . . . 456 zł.

» 24—28, Rubr. VII. Podatki i daniny, » » . . . . . 174 «

» 29. Rubr. VIII. Koszta gospodarcze, » » . . . . . 14.000 «

« 30. Rubr. IX. Odsetki od kapitałów dłużnych, » » . . . . . 5 «

« 31. Rubr. X. Koszta zaopatrzenia podrzutków, » » . . . . . 26 000 »

« 32. Rubr. XI. Rozmaite wydatki, » » . . . . . 50 «

Suma wszystkich wydatków 44.184 zł.

w porównaniu z dochodami w kwocie 8.783 zł.

okazuje się niedobór w kwocie 35.401 zł.

Szpital Św. Ducha w Krakowie.

a) Oddział syfilitycznych.

(Str. 92—98. Referent p. Dr. Weigel.)

Dochody tego funduszu obliczone częściowo wedle wyników stałych, częściowo na podstawie przecięcia trzyletnich zamknięć rachunkowych, proponuje komisya Wysokiej Izbie bez zmiany do przyjęcia, w kwocie 12.629 zł., zaś etat urzędników, lekarzy i sług ułożono wedle uchwały sejmowej z dnia 4 Października 1871 r. i wedle obowiązującego dzielnika stałego następnie:

Rubr. I. Płace:

poz. 1.	Dyrektorowi szpitalu z rocznych 1600 zł.		533 zł.	355 zł.
	z których $^2/_3$ części przypada na oddział syfilitycznych, a $^1/_3$ na oddział obłąkanych.			
« 2.	Rządcy szpitalu rocznych		800 «	534 «
« 3.	Pisarzowi Dyrekcyi «		800 «	534 «
« 4.	Woźnemu rocznych		300 «	200 «
« 5.	Prymaryuszowi «		1.200 «	1200 «
« 6.	Kapelanowi szpitalnemu z rocznych 600 zł. $^1/_3$		200 «	133 »
			Suma rubr. I.	2856 zł.
	Rubr. II. Adjuta. Sekundaryusz 600 złr.			600 zł.
	Rubr. III. odpada.			
	Rubr. IV. Emolumenta:			
poz. 8.	Zarządcy szpitalu na mieszkanie, opał i światło z rocznych	200 zł.	133 zł.	
« 9.	Woźnemu na ubiór	60 «	40 «	
« 10.	Kapelanowi na mieszkanie	200 « $^1/_3$	67 zł. 45 «	
			Suma rubr. IV	218 zł
» 11.	Rubr. V. Potrzeby kancelaryjne bez zmiany			100 »
« 12.	Rubr. VI. Remuneracye i zapomogi.			
« 13.	Na wsparcia przypadkowe i zastępstwa, bez zmiany w kwocie			150 «
poz. 14—16.	Rub. VII. Utrzymanie budynków bez zmiany			510 zł.
„ 17—18.	Rub. VIII. koszta gospodarcze „ „			14.200 „
„ 19—20.	Rub. IX. Podatki i daniny „ „			16 „
„ 21.	Rub. X. Zaopatrzenia „ „			73 „
„ 22—23.	Rub. XI. Czynsz za najem pomieszkań bez zmiany			12.667 „
„ 24.	Rub. XII. Rozmaite wydatki „ „			100 „
			Suma wszystkich wydatków	31.590 zł.
w porównaniu z dochodami w kwocie				12.629 „
okazuje się niedobór „ „				18.961 „

Szpital św. Ducha w Krakowie.

b. Oddział obłąkanych.

(Str. 100—105, Referent p. Dr. Weigel.)

Dochody tego funduszu obliczone częściowo wedle wyników stałych, a częściowo na podstawie przecięcia trzyletnich zamknięć rachunkowych, proponuje komisya Wysokiej Izbie bez zmiany do przyjęcia w kwocie . 7.014 zł.

Zaś etat urzędników, lekarzy i sług ułożono wedle uchwały sejmowej z dnia 4. Października 1871. i wedle obowiązującego dzielnika stałego, następnie:

Rubr. I. Płace:

poz. 1.	Dyrektorowi szpitalu z 1.600 zł. z któ-	533 zł.		178 zł
	rych $^2/_3$ części przypada na oddział syfilitycznych, a $^1/_3$ na oddział obłąkanych.			
„ 2.	Rządcy szpitalu z	800 „		266 „
„ 3.	Pisarzowi dyrekcyi „	800 „		266 „

„ 4. Woźnemu Dyrekcyi z	300 „		100 „
„ 5. Prymaryuszowi „ „	1.200 „		1.200 „
„ 6. Kapelanowi „ „ 600 zł. 1/3	200 „		67 „
		Suma rubr. I.	2.077 „
Rub. II. Adjuta. Sekundaryusz 600 zł.			600 zł.
Rub. III. Dyurna — odpada.			
Rub. IV. Emolumenta.			
poz. 8. Zarządcy szpitalu na mieszkanie, opał i światło rocznie 200 zł.		67 zł.	
„ 9. Woźnemu na ubior	60 „	20 „	
„ 10. Kapelanowi szp. na mieszkanie 200 zł. 1/3	67 „	22 „	
		Suma rub. IV.	109 zł.
poz. 11. Rub. V. Potrzeby kancelaryjne bez zmiany			30 zł.
„ 12. Rub. VI. Remuneracye i zapomogi			
poz. 13. Na remuneracye zmienne, zapomogi i zastępstwa			70 zł.
„ 14—16. Rubr. VII. Utrzymanie budynków, bez zmiany			295 „
„ 17—19. Rubr. VIII. Koszta gospodarcze, bez zmiany			10.220 „
„ 20—21. Rubr. IX. Podatki i daniny, bez zmiany			15 „
„ 22—23. Rubr. X. Czynsz za najem pomieszkań, bez zmiany			6.333 „
„ 24. Rubr. XI. Rozmaite wydatki, bez zmiany			50 „
		Suma wszystkich wydatków	19.799 zł.
w porównaniu z dochodami w kwocie			7.014 „
		Okazuje się niedobór	12.785 zł.

Fundusz policyjny.

(Str. 108—112. Referent p. Dr. Zyblikiewicz).

Preliminowane przez Wydział krajowy dochody w kwocie	5.505 zł.
wydatki „	3.824 „
nadwyżka w dochodach „	1.681 „

komisya budżetowa bez zmiany zaleca Wysokiej Izbie do przyjęcia.

Zebranie sumaryczne.

1. Fundusz krajowy.

Dochody.

1. Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 zł.	
2. Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy	14.000 „	
3. Dochód z myt na drogach krajowych	114.400 „	
4. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	7.222 „	
5. Zapas kasowy z r. 1871	135.000 „	
Suma dochodów		271.822 zł.

Wydatki.

1. Koszta reprezentacyi kraju	89.600 zł.
2. « zarządu	122.956 „
3. « leczenia ubogich	170.000 „
4. « szczepienia	21.126 „
5. « sanitarne	18.000 „
6. Zasiłki dla zakładów dobroczynności	6.422 „
7. « « « naukowych i wychowania	48.410 „
8. Utrzymanie pomników dziejowych	8.000 „
9. Kwaterunkowe Żandarmeryi	34.347 „
10. Drogi krajowe	688.000 „
11. Dotacye dla zakładów krajowych	244.717 „
12. Rozmaite	30.600 „
Suma wydatków	1,482.178 zł.
W porównaniu dochodów	271.822 „
z wydatkami okazuje się niedobór w kwocie	1,210.356 zł.

W tym zebraniu skoncentrowane są w pozycyi 4. i 11. także nadwyżki i niedobory funduszów: szpitalnych, podrzutków i policyi krajowej; zaś sumy dochodów i wydatków tych zakładów, uchwalone zostały poszczególnie, przeto tutaj takowych się niepowtarza.

Wykazany niedobór w kwocie . . . . . 1,210.356 zł.

pokryć należy dodatkami do podatków wynoszących w zaokrągleniu 6,100.000 zł. w. a.

Jeden cent dodatków przynosi 61.000 zł., komisya zatem przedkłada Wysokiej Izbie do uchwalenia następujące wnioski:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1872“.

I. Na pokrycie niedoborów funduszu krajowego na rok administracyjny 1872. uchwala Sejm dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 20 centów od każdego złotego austryackiego;

II. Upoważnia się Wydział krajowy na rok 1872. przenoszenia oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych“.

W skutek tej uchwały dochód z dodatków do podatków przyniósłby . . . . . 1,220.000 „

a z porównania tej sumy z kwotą niedoborów, okazuje się nadwyżka dochodów . . . . . 9.644 „

Dział II.

Fundusze samoistne, niedotowane z funduszu krajowego.

(Str. 114 — 118. Referent p. Ludwik hr. Wodzicki).

1. Fundusz domestykalny. Dochody	3.543 zł.
Wydatki	1.210 «
Nadwyżka do skapitalizowania	2.345 zł.
2. Fundusz kultury krajowej. Dochody	5.903 zł.

W wydatkach dodano 1.000 zł. do preliminowanej dla szkoły w Dublanach dotacyi, analogicznie z wnioskiem uczynionym przez komisyę budżetową przy Rub. VII. Lit B. poz. 30. funduszu krajowego na str. 17., gdzie subwencyę o taką samą kwotę zmniejszono.

Tym sposobem wydatek funduszu kultury krajowej wynosić będzie	5.528 zł.
a nadwyżka dochodów	375 «

Komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć preliminarze powyższe w kwotach wskazanych.

3. Fundusz szkoły kucia koni. Dochody . . . . . 2.334 zł.
Wydatków niema żadnych, a zatem nadwyżka — równa dochodom w kwocie . . . . . 2.334 „
Zalecając Wysokiej Izbie preliminowane kwoty bez zmiany do przyjęcia, komisya budżetowa stawia jeszcze następujący wniosek:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem postarał się o założenie szkoły weterynaryi na koszt c. k. Skarbu państwa.“

4. Fundusz A. hr. Stadnickiego.

Dochody	1.275 zł.
Wydatki	1.223 „
Nadwyżka dochodów	52 „

Komisya wnosi: Wysoka Izba raczy przyjąć preliminowane kwoty tego funduszu.

Do tego działu dołączony jest wykaz obrotów pieniężnych wszystkich funduszów stypendyjnych, tudzież funduszów: pomnika Kościuszki, — posagowego Komarnickich, — stanowego sierocińskiego, — galicyjskich inwalidów, — i inwalidów Niżankowieckich. Komisya budżetowa zbadawszy dokładność wyników obrotu — stawia wniosek następujący:

Wysoki Sejm raczy przedstawiony stan rzeczy przyjąć do wiadomości — a zarazem polecić Wydziałowi krajowemu, aby się postarał o korzystniejszą fruktyfikacyę kapitałów będących własnością funduszów samoistnych.

Alegat LXV

Sprawozdanie komisyi budżetowej

w sprawie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z d. 30. września 1871 przekazanem zostało komisyi budżetowej sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie domu obłąkanych w Kulparkowie, zarazem odstąpiono tejże komisyi podanie towarzystwa galicyjskiego wyrobu cegieł maszynowych i przedsiębiorstwa budowli z d. 29. września r. b. L. 366/S. 210/P., tego samego przedmiotu dotyczące.

Wydział krajowy w sprawozdaniu swoim, podaje cyfrę ogólną kosztów budowy w Kulparkowie na zł. 885.234 ct. 52. Na to wydano dotychczas 206.945 zł. 61 ct., a że pierwotna suma 289.020zł. przekazana Wydziałowi krajowemu na budowę domu obłąkanych, przez procentowanie się wzrosła do wysokości zł. 366.548 ct. 40., przeto pozostaje obecnie do rozrządzenia suma 160.602 zł. 79 ct.

Prócz tego preliminuje Wydział krajowy zł. 56.132 jako wartość 56½200 części tutejszego szpitalu powszechnego na rzecz zakładu obłąkanych spieniężyć się mogąca i 8.329 zł. 68 ct. stanowiące własność tego funduszu w papierach publicznych, oraz wnosi o zezwolenie na zrealizowanie i użycie obydwóch tych sum na rzecz budowy w Kulparkowie.

Nie wchodząc już w trudności, jakie stanąć mogą na przeszkodzie zpieniężeniu na razie owych 56½200 części szpitalu powszechnego we Lwowie, okazuje zestawienie liczb:

Wydano dotychczas . . .	zł. 206.945	ct. 61
Pozostaje w gotowiznie . .	„ 160.602	„ 79
Za wartości do funduszn domu obłąkanych należące . . .	„ 64.451	„ 68
razem	„ 432 000	„ 08

czyli w porównaniu z preliminowaną sumą 885.234 zł. 52 ct., niedobór w kwocie 453.234 zł 44 ct. Niedobór ten wyrównywa Wydział krajowy do sumy okrągłej 450.000 zł. i żąda od Wys. Sejmu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki tej wysokości, za poręczeniem kraju.

Przy cyfrach tak znacznych poczytała komisya budżetowa za swój obowiązek wejść szczegółowo w samą istotę rzeczy i dokładnie zastanowić się i zbadać, czy Wydział kraj. dostatecznie usprawiedliwił wnioski, mające na celu niepomierne obciążenie funduszów i kredytu krajowego.

Zasadniczo, Wydział kraj. był niewątpliwie w prawie swoim, licząc na pożyczkę do pokrycia pewnej części kosztów budowy w Kulparkowie, gdyż ustęp II. uchwały sejmowej z r. 1868 brzmi dosłownie: „poleca się Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie bezzwłoczne budowy gmachu w Kulparkowie funduszami już na ten cel istniejącemi, a następnie przedłożenie Sejmowi krajowemu planu operacyi finansowej do pokrycia kosztów przenoszących wysokość tych funduszów.“

Przedewszystkiem jednakże uderza tu podniesienie pierwotnego preliminarza z 500 000 zł. na 885.234 zł. 52 ct. czyli o 385.234 zł. 52 ct. Wydział kraj. podaje jako usprawiedliwienie, względy na rosnącą liczbę chorych, podrożenie ceny materyałów i robocizny, uzupełnienie pierwotnych planów, kosztorysem oparkanienia, brukowania, założenia ogrodu, a wreszcie doliczeniem kosztów zewnętrznego urządzenia zakładu.

Zaprzeczyć się nie da, że przytoczone tu okoliczności po części usprawiedliwiają różnicę między pierwotnym a obecnie przedłożonym preliminarzem wydatków a mianowicie uzasadnione są powołanie się na rosnącą liczbę chorych obłąkanych i na znaczne podniesienie się cen robocizny i materyałów budowlanych.

Jednakże inne względy przytoczone w obronie ostatniego preliminarza, komisya budżetowa za właściwe poczytywać nie może, przeciwnie uważa za błąd nieusprawiedliwiony sprawozdaniem Wydziału kraj., że do budowy przystąpiono bez kosztorysów dokładnie opracowanych i obejmujących całość stworzyć się mającego zakładu a tem samem reprezentacyę kraju narażono na konieczność albo przyzwolenia na wydatki daleko znaczniejsze niż pierwotnie zamierzone, albo też na zmarnowanie znacznej części wydanych już funduszów przez odstąpienie od planów i kosztorysów, na podstawie których roboty dotychczas prowadzone były.

W takiem położeniu wzięła sobie komisya budżetowa za zadanie zbadać i obliczyć, jakie oszczędności zaprowadzić się dadzą bez odstąpienia od ogólnego planu, a tem samem bez uszczerbku wykonanych już robót przy zamierzonych budowlach. Oszczędności te przeprowadzić się dadzą w dwojakim kierunku: przez rozdzielenie zamierzonych budowli i ich urządzenia na to co jest niezbędnem, aby zakład wszedł w życie i odpowiedział przeznaczeniu swojemu i na dalsze jego powiększenie i rozwinięcie, skoro pomyślniejszy stan funduszów krajowych na to dozwoli, lub skoro znaczne pomnożenie liczby chorych obłąkanych, wykaże nieuchronną tego konieczność, powtóre przez ścisłe zbadanie kosztorysów tych części budowli, które zaraz wykonane być mają, i obliczenie, o ile preliminarze poszczególne zmniejszone być mogą bez narażenia bezpieczeństwa i trwałości budowy, oraz bez uszczerbku względów sanitarnych i humanitarnych, nieszczęśliwym chorym przynależnych.

Co do pierwszego: kosztorysa wykazują następujący rozkład wydatków całego zakładu:

Budynek główny	złr.	214.234	ct. 47
Skrzydła	„	156.918	„ 95
Budynek ekonomiczny . .	„	123.468	„ 11
Łazienki	„	37.835	„ 28
Kanały	„	21.231	„ 31
Kurytarze	„	26.253	„ 99
Domy furyatów . . .	„	61.353	„ 12
Budynek administracyjny . .	„	63.463	„ 32
Zabudowania gospodarskie .	„	29.000	„ —
Urządzenia	„	88.582	„ 33½
Urządzenia wewnętrzne . .	„	30.000	„ —

Do tego doliczywszy koszta prowadzenia budowy w stosunku 4% ogólnego preliminarza, czyli złr. 32.893 ct ½ otrzymuje się sumę w sprawozdaniu Wydziału kr. położonej złr 885.234 c. 52.

Komisya budżetowa sądzi, że budynek główny ze skrzydłami o dwie trzecie części mniejszemi, niżeli w przedłożonych planach zamierzone, odpowiedzą zupełnie i to na bardzo długo,

wszelkim potrzebom zakładu, i według tej zasady zestawia ogólne cyfry kosztorysów. Wyjątek stanowią jedynie dom ekonomiczny, domy dla furyatów i budowa kanałów, gdyż te części zakładu zdaniem komisyi, w całości jak są zamierzone, bezzwłocznie wykonane być powinny. Budynek administracyjny przeciwny wcale nie jest naglący; administracya zakładu dostatecznie pomieszczoną być może w budynku mieszkalnym na folwarku Kulparkowskim położonym, a który wciągnięty będzie w obręb miejsca przeznaczonego na ogród zakładu.

Komisya budżetowa stawia tedy jako preliminarz wydatków:

Na budynek główny . .	zł.	214.234	ct. 47
Na $^1/_3$ część skrzydeł . .	„	52.000	„ —
Na budynek ekonomiczny .	„	123.468	„ —
Na łazienki	„	19.000	„ —
Na kanały	„	21.231	„ 31
Na kurytarze	„	10.551	„ 92
Na domy furyatów . . .	„	61.353	„ 12
Na budynek administracyjny .	„	—	—
Na zabudowanie gospodarskie .	„	7.000	„ —
Na urządzenia . . .	„	54.832	„ —
Na urządzenia wewnętrzne .	„	24.000	„ —
Czyli razem .	„	587.670	„ 93

a doliczywszy do tego koszta prowadzenia budowy w stosunku 4 % od powyższej sumy, czyli zł. 22.546 ct. 80, łącznie suma zł. 610.217 ct. 73. Przechodząc do drugiej strony zadania t. j. do oszczędności na budowlach teraz już wykonać się mających, komisya budżetowa napotkała na wielkie trudności z powodu tak znacznie zwiększonych i bezustannie podnoszących się cen robocizny i materyałów budowlanych. Jednakowoż po zestawieniu cyfr pomiędzy preliminarzem a pieniędzmi istotnie wydanemi na części budowli obecnie już wykonane, i po uwzględnieniu możliwego ograniczenia wydatków przy pojedynczych szczegółach, a mianowicie przy ornamentyce budowli, komisya uważa za pewne i nieulegające wątpliwości, że na całym preliminarzu robót wykonać się mających, z wyjątkiem jednakże kosztów urządzenia zakładu, zaoszczędzić można 8 % lub też zł. 45.093 ct. 73 czyli że cała suma potrzebna do ukończenia i oddania do użytku publicznego zakładu w Kulparkowie w rozmiarach powyżej wskazanych, wynosi podług obliczenia komisyi łącznie zł. 565.124 ct. 73.

Że zaś podług sprawozdania Wydziału krajowego:

Wydano dotąd	zł.	206.945	ct. 61
Zapasu pozostaje	„	160.602	„ 79
Wartości do zrealizowania wynoszą . .	„	64.461	„ 68
Razem więc	„	432.010	„ 8

przeto suma niedoboru wynosić będzie zł. 133.114 c. 65.

Zważywszy jednakże, że pożyczka taka zwykle pociąga za sobą pewne straty na różnicy kursów, że uwzględnić należy koszta intabulacyjne i inne, a że przy stawianiu cyfr preliminarza komisya postępowała z wielką ścisłością nic nie odliczając na nieprzewidziane wydatki, sumę tę zł. 133.114 ct. 65 należy zaokrąglić na 150.000 zł.

Komisya budżetowa uprasza: Wysoki Sejm załączone ½. wnioski jak obok w uchwałę zamienić raczy. ½

Następnie uważała komisya budżetowa za swój obowiązek zastanowić się nad podaniem towarzystwa galicyjskiego wyrobu cegieł maszynowych i przedsiębiorstwa budowli w sprawie podjęcia się wszystkich do wykonania pozostałych robót przy budowie domu obłąkanych w Kulparkowie, a to tem bardziej, że w opinij publicznej krążą pogłoski o nie odpowiedniem i fundusz publiczny na straty narażającem prowadzeniu dotychczasowem budowli w Kulparkowie.

Po rozpatrzeniu się na miejscu i zbadaniu szczegółowem części budowy dotychczas już wykonanych oraz zakładu wyrobu cegły i kontraktów o dostawę materyałów budowlanych, przyszła komisya budżetowa do przekonania, że zarzuty i oskarzenia jakie słyszeć się dają, są jeżeli nie we wszystkiem to przynajmniej w wielkiej części nieuzasadnione. Budowle obecnie są już dosyć posunięte, budynek ekonomiczny prawie na ukończeniu, mury i zrąb dachu gotowe, a pokrycie dachu blachą żelazną może być i z pewnością będzie przed zimą wykończone. Budynek główny wyprowadzony pod gzyms pierwszego piętra i przysposobione są tarcice do prowizorycznego pokrycia murów na czas przerwy zimowej w robotach. Budowa kanałów rozpoczęta, uparkanienie tymczasowe placu budowy wykończone, zapasy w materyałach budowlanych z drzewa, w wapnie, kamieniu, ciosie i blasze żelaznej dostateczne i w porównaniu z cenami okolicznemi nie zbyt drogo zakupione.

Główne zarzuty wymierzone na dotychczasowy zarząd budowy dotyczą wyrobu cegły; utrzymują powszechnie, że wyrób ten jest nieodpowiedni, że cegła wyprodukowana na własny rachunek drogą jest a zarazem w niedobrym gatunku. Dla tego też komisya starała się jak najdokładniej zdać sobie sprawę tak z kosztów wyrobu jak i z wartości wyrobionej cegły, i doszła do następujących rezultatów.

Zakład w Kulparkowie wyrobił w latach 1869, 1870 i do 30. września 1871 cegły sztuk 2.850.767, która w przecięciu, wraz z dostawą na miejsce budowy, kosztuje za 1000 sztuk 17 zł. 06 ct. Cegła ta jest w rozmaitym gatunku tak co do części składowych jak i co do stopnia wypalenia; nierówność ta przedewszystkiem uderza jako główny błąd wyrobu. Podczas chwili słotnych przeszłej jesieni i tej wiosny pewna część wyrobionej już cegły uległa zepsuciu, zauważyć przytem należy, że podczas słoty tak wyjątkowej wszystkie niemal cegielnie dotkliwe straty poniosły.

Zważywszy jednakże, że nabycie 2,800.000 cegły drogą kupna było, albo zupełnym niepodobieństwem albo też środkiem wypędzenia cen produktu tego do ogromnej wysokości, zważywszy dalej że do budowy użytą jest tylko cegła istotnie dobra, a brak sprzedaje się z łatwością od 17·00 do 17.20 c. za 1000 t. j. po cenie przeciętnej kosztów wyrobu, doszła komisya do przekonania że nawet przy wadliwościach jakie istnieją, opłaca się sowicie wyrób cegły w cegielni Kulparkowskiej.

Co do samego podania towarzystwa galicyjskiego wyrobu cegieł maszynowych i przedsiębiorstwa budowli, uznaje komisya budżetowa w zasadzie, że prowadzenie budowli z funduszów publicznych za pośrednictwem przedsiębiorstwa prywatnego, jest drogą właściwą i najbardziej odpowiednią, i gdyby budowy w Kulparkowie dopiero rozpocząć się miały, nie wahałaby się polecić Wydziałowi krajowemu rokowań na podstawie powyżej wspomnianego podania, gdy jednakże roboty są już więcej niż w jednej trzeciej części wykończone, a nadto zakupione znaczne zapasy materyałów budowlanych wszelkiego rodzaju jak n. p. tarcice do roboty stolarskiej, cios i wapno, gdy kontrakta szczegółowych robót są pozawierane, kaucye pobrane a zadatki wypłacone, w takich warunkach komisya ma przekonanie, że oddanie dalszego prowadzenia budowy przedsiębiorstwu prywatnemu jest nie na czasie i wnosi:

Wysoki Sejm przechodzi nad petycyą L. 366|S. i L. 210|P. do porządku dziennego.

H. Wodzicki,
przewodniczący.

L. Wodzicki,
sprawozdawca.

1.

Uchwała

z dnia . . . . .

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. do odstąpienia części gmachu Lwowskiego szpitalu powszechnego, należącej do zakładu obłąkanych na rzecz zakładu chorych, i do spłacenia funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego resztującej ceny kupna, dotąd na tej części gmachu szpitalnego ciążącej.
2. Do użycia na częściowe pokrycie kosztów budowy domu obłąkanych w Kulparkowie, tak sumy uzyskanej w sposób powyższy, jakoteż kapitału do zakładu obłąkanych należącego, w papierach publicznych lokowanego.
3. Do zaciągnięcia pożyczki amortyzującej się do wysokości 150.000 zł. w. a, na dalsze pokrycia tej budowy za poręczeniem kraju.
4. Do przeprowadzenia tej uchwały w myśl §. 20. statutu krajowego.

Lwów . . . . .

Z drukarni Instytutu Stauropigiańskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego

L. 485.
S.

Alegat LXVI

Sprawozdanie komisyi hipotecznej

w przedmiocie zaprowadzenia ksiąg gruntowych w kraju naszym.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 15. września b. r. przekazał Wysoki Sejm projekt Wydziału krajowego do ustawy o księgach gruntowych, o tabulach miejskich i tabuli krajowej do zdania sprawy komisyi ad hoc ustanowionej.

Komisya ta składa Wysokiemu Sejmowi owoc swej pracy w załączonym tu nowym projekcie do ustawy o zaprowadzeniu ksiąg gruntowych w naszym kraju. Musiała ona wypracować projekt nowy, albowiem projekt Wydziału krajowego datuje się z tej jeszcze epoki, kiedy nie była jeszcze uchwalona w Radzie państwa ustawa powszechna z d. 25. lipca 1871. N. 95 D. P.P. o księgach gruntowych dla wszystkich krajów w Radzie państwa reprezentowanych, ustawa, mająca na celu uregulowanie prawa hipotecznego materyalnego — tudzież ustawa z tej samej daty N. 96. D. P. P. o postępowaniu sądowem w razie założenia, uzupełnienia, restytuowania lub przeistoczenia ksiąg gruntowych lub górniczych w celu sprawdzenia wpisów hipotecznych.

Obiedwie te ustawy ogłoszono na dniu 15. sierpnia b. r. i obowiązywać one będą dopiero od 15. lutego 1872. Jeżeli ani Wydział krajowy nie mógł uwzględniać ustaw, które nie istniały jeszcze wcale wtedy kiedy swój projekt układał — to komisyi było obowiązkiem trzymać się tych przepisów i ram jakie one wskazywały, a skutkiem tego okazała się potrzeba wypracowania projektu innego.

Ustawa o postępowaniu sądowem w razie założenia nowych lub przemiany dawnych ksiąg publicznych na nowe, a mianowicie §. 7. tejże opiera się na przypuszczeniu, że przy zakładaniu ksiąg nowych w miejsce dawnych na podstawie ustawy krajowej, odbędzie się zarazem regulacya ciężarów przestarzałych w dawnych księgach nienależnie już figurujących — czyli innemi słowy, że z zakładaniem ksiąg nowych połączona będzie zarazem reforma stanu biernego ksiąg dawnych.

Gdy jednak projekt Wydziału i o tem nic nie wspomina, lecz przeciwnie zamierza tylko uzupełnić tabulę krajową lwowską, przydając jej księgom Dział I. przez opisanie nieruchomości i wyszczególnienie jej składowych części, a stan bierny pozostawia nietkniętym, przeto i z tego powodu komisya nie mogła iść za jego projektem.

Kwestya komasacyi gruntów, gdzieindziej już załatwiona, a u nas ciągle jeszcze nietknięta, jest dla ekonomii kraju niezmiernie ważna, a wolność dzielenia gruntów tak mniejszych jak większych posiadłości jest pierwszym i wielkim do tego celu krokiem.

Komisya mając tę kwestyę na oku nie mogła układać projektu, któryby w przeprowadzeniu komasacyi zamiast być ułatwieniem był jej utrudnieniem; nie mogła przeto uświęcać księgami hipotecznemi nadal różnicy między gruntami dominikalnemi a rustykalnemi — której już nie ma i tworzyć księgi gruntowe tylko dla posiadłości miejskich i wiejskich, a pozostawić nadal tabulę krajową lwowską, jako urząd hipoteczny dla wszystkich posiadłości większych, niegdyś dominikalnemi zwanych.

Komisya była zdania, że przy każdym sądzie kolegialnym należy utworzyć księgi hipoteczne jednej kategoryi, któreby obejmowały wszystkie nieruchomości w obrębie każdego w szczególności sądu kolegialnego położone bez względu, czy te nieruchomości są posiadłością większą czy też mniejszą.

W ten tylko bowiem sposób nietylko przydzielanie i wydzielanie gruntów z jednej posiadłości do drugiej stanie się pod względem hipotecznym rzeczą łatwą, lecz co więcej umożliwi przeprowadzenie komasacyi, bo nad wszystkiemi bez różnicy gruntami w pewnym obrębie jedna tylko stać będzie zwierzchność hipoteczna.

Komisya jest wreszcie za założeniem ksiąg gruntowych w siedzibach sądów kolegialnych pod dozorem i zarządem zwierzchności hipotecznych przy tychże sądach, i miała przytem to na względzie, aby księgi w razie pomnożenia sądów kolegialnych z łatwością rozdzielone i przeniesione być mogły do nowych sądów.

Nie mogła ona pogodzić się z myślą tak Rządu jak Wydziału krajowego, aby księgi założyć się mające zostawały pod dozorem i zarządem sądów powiatowych pojedyńczych, bo siły jednego człowieka nie wydołają tej pracy olbrzymiej, jakaby wówczas spadła na sędziego powiatowego, gdyby do czynności dzisiejszych przybyły mu czynności w sprawach hipotecznych, które będą bardzo liczne z powodu mnogości ciał hipotecznych dla mniejszych posiadłości. Tam zaś gdzie siły nie wydołają z powodu fizycznej niemożliwości — o odpowiedzialności mowy być nie może. Księgi gruntowe muszą zostawać pod zarządem takich organów, któreby dawały dostateczną gwarancyę pod względem ich wiarogodności.

Takim organem jest projektowana przez komisyę zwierzchność hipoteczna przy sądzie kolegialnym, a zwierzchność ta może być albo oddzielnym urzędem hipotecznym albo też wydziałem sądu kolegialnego zajmującym się wyłącznie sprawami hipotecznemi.

Wytknąwszy zasadnicze różnice między obydwoma projektami, komisya wskazała temsamem zasady, na których zbudowała swój projekt.

Pomimo jednak zasadniczych różnic w zapatrywaniu się na instytucyę ksiąg publicznych, komisya przyswoiła sobie z projektu Wydziału krajowego wiele cennych przepisów.

W projekcie Wydziału krajowego jest postanowienie, że koszta założenia ksiąg gruntowych ponosi państwo; w projekcie komisyi nie ma o tem żadnej wzmianki. Zdawało się bowiem komisyi być rzeczą niewłaściwą wciągać w ustawę krajową przepis, który się sam przez się rozumie, a mogłoby to dać powód do wniosku, że Sejm nasz wdziera się w zakres finansów państwa i nakłada państwu ciężar, któryby kraj ponieść powinien. Obowiązek państwa do ponoszenia tych kosztów wypływa niewątpliwie z obowiązku, jaki ma każde państwo, co do zaprowadzenia u siebie takich instytucyj, któreby umożliwiły obywatelom dochodzenie i ubezpieczenie praw prywatnych. Obowiązkiem więc jego jako państwa jest, zorganizować sądy, notaryat, adwokaturę i t. d. a więc i urzędy hipoteczne, które wchodzą u nas dotąd w skład sądownictwa.

To też kosztem państwa a nie krajów szczególnych pozaprowadzano księgi hipoteczne w innych krajach koronnych, a u nas w wieku zeszłym tabulę krajową, a nie kraju naszego jest winą, że księgi gruntowe dla wszystkich posiadłości dotychczas u nas zaprowadzone nie zostały, pomimo że państwo, dbałe zawsze o dochody skarbowe, wybierało i wybiera ciągle zbyt uciążliwe opłaty od przeniesienia własności tak z powodu aktów między żyjącemi jak w skutek śmierci obywateli.

Państwo pobierając te dochody od wszelkich aktów — ważnych czy nieważnych — powinno było już dawno podać opłacającym owe należytości, sposobność ustalenia tej opłaconej wła-

sności za pomocą instytucyi ksiąg gruntowych w naszym kraju, bo w jego tylko ręku spoczywała i spoczywa dotąd administracya sądownicza, która się rozciąga na wszystkie bez różnicy kraje.

Ustawy zasadnicze nie zmieniły rzeczy. Ustawa zasadnicza z d. 21. grudnia 1867 zmieniająca ustawę o reprezentacyi Państwa z d. 26. lutego 1861 stanowi w §. 11. wyraźnie, iż do zakresu Rady państwa należą wszystkie te sprawy, które się odnoszą do praw, obowiązków i interesów wszystkim w Radzie państwa reprezentowanym królestwom i krajom wspólnych, a z tego wynika, że wszelkie koszta z temi wspólnemi połączone sprawami są przedmiotem budżetu państwa. Do tych tedy spraw wspólnych zalicza ten paragraf pod lit. k. ustawodawstwo karne, policyjno-karne i cywilne, z wyjątkiem jedynie ustawodawstwa co do wewnętrznego urządzenia ksiąg publicznych i co do tych przedmiotów, które na mocy statutów krajowych i ustawy zasadniczej do zakresu Sejmów krajowych należą — dalej ustawodawstwo co do prawa handlowego i wexlowego, prawa morskiego, górniczego i lennego.

Wyjątek co do wewnętrznego urządzenia ksiąg publicznych w ustępie powyższym uczyniony nietyka bynajmniej ustawodawstwa co do materyalnego prawa o księgach gruntowych, lecz odnosi się tylko do formy, jak te księgi ten lub ów kraj urządzone mieć chce. To znaczy: państwo chcąc zaprowadzać z obowiązku swego w którymkolwiek kraju księgi publiczne, nie może pominąć jego Sejmu by go nie zapytać, jak te księgi wewnątrz wyglądać mają, a dowiedziawszy się o tem powinno, zakładając księgi, trzymać się ustawy sejmowej w tej mierze wydanej, nie może jednak kosztów ich założenia spychać na kraj, bo księgi te zostawać będą pod zarządem władz sądowniczych, które organizuje państwo a nie kraj, stanowić będą instytucją wchodzącą w skład organizmu ogólnego sądownictwa cywilnego, w czem kraj nasz żadnego jak dotąd nie ma udziału, i będą nowem a obfitem źródłem dochodów stemplowych i innych należytości, które do kasy państwa a nie kasy kraju wpływać będą.

Wyjątek przeto w ustawodawstwie co do wewnętrznego urządzenia ksiąg publicznych na rzecz krajowych Sejmów uczyniony nie może mieć tego znaczenia, iżby kraj musiał je sam zakładać lub ponosić koszta ich założenia; inaczej przypuścićby należało, że państwu wolno jest zwolnić się nawet od obowiązku zaprowadzenia tej koniecznej instytucyi sądowniczej, w razie gdyby kraj tych kosztów ponieść nie mógł. Kraj nasz nie byłby obowiązany do ponoszenia tych kosztów nawet w tenczas, gdyby miał władzę organizowania całego sądownictwa, bo i w tenczas wyręczałby on tylko w tej mierze państwo, a państwo musiałoby mu albo wydzielić na to odpowiednią kwotę z funduszów ogólnych swoich, albo też kraj ściągając podatki na swój fundusz, wypłacałby państwu na resztę ogólnych potrzeb taką kwotę, jakąby opłacać się zobowiązał po uwzględnieniu potrzeb sądownictwa.

Rezolucyą domagamy się pewnej odrębności dla naszego kraju, a przecież rząd sam nigdy nie mógłby twierdzić, że uzyskawszy tę odrębność kraj nasz będzie musiał i podatkować na ogólny fundusz państwa i oprócz tego utrzymywać odrębność administracyjną własnym kosztem bez żadnego z skarbu państwa uposażenia.

Tak samo ma się rzecz z zaprowadzeniem ksiąg publicznych. Ustawodawstwo co do wewnętrznej ich formy byłoby w razie, gdyby koszta ich założenia miały spaść na kraj, nie zwolnieniem z więzów, w które zakuła nas Rada państwa, ale jednym ciężarem więcej i to tak wielkim, iżby go niezrównoważyła wolność nam zostawiona wypowiedzenia zdania, z ilu rubryk składać się mają księgi gruntowe w naszym kraju.

Spodziewać się więc należy, że z tego powodu między rządem a krajem naszym żadnego nie będzie nieporozumienia Gdyby jednak mimo to rząd uchylał się w jakimkolwiek względzie od ponoszenia rzeczonych kosztów, to w każdym razie niepowinien się ociągać z przedłożeniem ustawy naszej do sankcyi Najjaśniejszego Pana właśnie z tego powodu, że ustawa w tej mierze nic nie stanowi.

I to był powód, dla którego komisya w ustawie samej o kosztach założenia ksiąg gruntowych żadnej nie uczyniła wzmianki.

Komisya hipoteczna wnosi:

Wysoki Sejm raczy według przedłożonego sobie tu projektu uchwalić ustawę zaprowadzającą księgi gruntowe w królestwach Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 6. października 1871.

Eust. Rylski,
przewodniczący.

Dr. Andrzej Rydzowski,
sprawozdawca.

Ustawa

z dnia . . . . .

zaprowadzająca księgi gruntowe w królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Tytuł pierwszy.

O księgach gruntowych w ogólności.

§. 1.

W królestwach Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem założone być mają księgi gruntowe pod dozorem i zarządem zwierzchności hipotecznych przy sądach kolegialnych pierwszej instancyi.

§. 2.

Przedmiotem ksiąg gruntowych są wszystkie nieruchomości i prawa do własności tychże przywiązane lub przez ustawę krajową za nieruchomości poczytane (§. 298 ks. U. C.), jak niemniej odnoszące się do tychże nieruchomości prawa rzeczowe.

Przedmiotem ksiąg gruntowych będą przeto, tak nieruchomości i prawa rzeczowe do królewskiej tabuli krajowej we Lwowie, do c. k. urzędu hipotecznego w Krakowie, do ksiąg gruntowych miejskich, do tabel czynszowych lub innych tego rodzaju publicznych ksiąg już wciągnięte, jakoteż i te nieruchomości i prawa rzeczowe, które w żadnych takich księgach publicznych dotąd nie były zapisane.

§. 3.

Niniejsza ustawa nie narusza w niczem ksiąg górniczych.

Tytuł drugi.

O księgach gruntowych w szczególności i wewnętrznem ich urządzeniu.

§. 4.

Księgi gruntowe składają się:

1. z ksiąg wykazów hipotecznych,
2. ze zbioru dokumentów.

Księgi wykazów hipotecznych.

§. 5.

Księgi wykazów hipotecznych oznaczone być mają na grzbiecie mianem miejscowości i rzymską liczbą bieżącą i składać się będą z odpowiedniej ilości arkuszy in folio szematów według ustanowionego wzoru, na papierze trwałym wydrukowanych.

Wszystkie arkusze będą parafowane, bieżącą liczbą stronnic oznaczone i przy wyrażeniu ilości stronnic na końcu księgi podpisem komisyi hipotecznej i jej pieczęcią zaopatrzone.

§. 6.

Księgi wykazów hipotecznych prowadzone być mają według miejscowości katastralnych, w miastach według przedmieść, dzielnic lub tym podobnych części.

Każda księga zawierać w sobie będzie pod bieżącą liczbą arabską szczegółowe wykazy hipoteczne wszystkich nieruchomości w jednej i tej samej miejscowości położonych i kartę tabulową wraz z spisem zawartych w niej wykazów hipotecznych (Wzór N. 1.)

§. 7.

Każda nieruchomość stanowiąca katastralną parcelę budowlaną lub gruntową, lub dokładnie wymierzoną i oznaczoną część tejże, może stanowić oddzielne ciało hipoteczne z oddzielnym wykazem hipotecznym.

Ciało hipoteczne może jednak składać się z dwóch lub więcej w tejże samej katastralnej miejscowości położonych parcel budowlanych lub gruntowych — jak długo wszystkie te parcele do jednego właściciela t. j. do jednej osoby lub niepodzielnie (idealnie) do więcej osób razem (współwłasność) należą, i albó wcale nie są obciążone albo też jedne i te same ciężary i długi na wszystkich razem ciężą parcelach.

§. 8.

W szczegółowych wykazach hipotecznych zamieszczone być ma: wymienienie i opisanie nieruchomości jako ciała hipotecznego i skrócona treść do tejże nieruchomości odnoszących się praw i obowiązków hipotecznych.

W tym celu wykaz hipoteczny składać się będzie z trzech działów:

Dział I. „Stan i części składowe nieruchomości.“

Diał II. „własność i jej ograniczenia.“

Dział III. Ciężary hipoteczne.“

W nagłówku każdego działu wyrazić należy liczbę wykazu hipotecznego, którego jest częścią, tudzież liczbę konskrypcyjną i miano nieruchomości, dla której jest przeznaczony.

§. 9.

DZIAŁ I.

Dział I. mieć będzie trzy rubryki z następującemi napisami:

Rubryka 1. „Numer bieżący pozycyi.“

Rubryka 2. „Wyszczególnienie stanu i części składowych nieruchomości“.

Rubryka 3. „Wskazanie odnośnych pozycyj i uwagi“.

§. 10.

Przeznaczeniem działu I. jest wymienić i opisać nieruchomość tudzież prawa do niej przywiązane.

§. 11.

Rubryka pierwsza działu I. służyć ma do oznaczenia porządku pozycyj, w jakiej jedna po drugiej w tym dziale po sobie następują.

§. 12.

Na początku rubryki 2. umieścić należy przedewszystkiem zezwolenie komisyi hipotecznej na utworzenie ciała hipotecznego z wyrażeniem numeru bieżącego hipotecznego wykazu, pod którym ciało to do pewnej miejscowości utworzonem zostaje. Dalej jeżeli nieruchomość ma jakie miano powszechnie znane, takowe przytoczyć, jak nie mniej uwidocznić należy, jeżeli nieruchomość zapisaną już była poprzednio jako ciało hipoteczne w księgach tabuli

krajowej lub w innych publicznych przez sąd prowadzonych księgach. Również uwidocznione być ma, jeżeli nieruchomość należy do fideikomisu albo obciążona jest służebnością rzeczową, albo też znajduje się w stosunku niezupełnej własności.

§. 13.

W skutek więc tego wyszczególnić należy części składowe nieruchomości a mianowicie:

a) Parcele budowlane.
b) Parcele gruntowe.
c) Prawa z nieruchomością nierozdzielnie połączone.
d) Służebności rzeczowe na niej ciążące i stosunek niezupełnej własności.

§. 14.

Do a. Parcele budowlane wciągnięte być winny według numerów mapy katastralnej i protokołu parcel z oznaczeniem powierzchni każdej parceli z odwołaniem się do wymienionej mapy i protokołu, które do zbioru dokumentów złożone będą.

Gdyby od czasu sporządzenia pomiaru katastralnego, część jaka parceli budowlanej stała się własnością osoby trzeciej, natenczas część tę, bacząc jednak na przepis w §. 50. zawarty, przez przysięgłego geometrę odmierzyć, na sporządzonym przezeń planie sytuacyjnym uwidocznić i osobnym numerem bieżącym pod numerem katastralnym parceli budowlanej położyć się mającym oznaczyć należy.

Plan ten sytuacyjny złożony będzie do zbioru dokumentów.

Jeżeli na parcelach budowlanych znajdują się budynki numerami konskrypcyjnemi oznaczone, to takowe także do tej rubryki wpisane będą.

Do b. Podobnie jak z parcelami budowlanemi postąpić należy z parcelami gruntowemi, nierozróżniając jednak rodzaju uprawy w pomiarze katastralnym wyszczególnionej

Do c. Tu wciągnąć należy prawa rzeczowe z własnością ciała hipotecznego nierozdzielnie połączone, np. prawo propinacyi, patronatu, prawo służebności i inne.

Do d. Tu uwidocznić należy ścieśnienia, np. stosunek fideikomisu, obowiązek służebności rzeczowej i inne stosunki niezupełnej własności.

Do rubryki tej wciągane będą następnie wszystkie te wpisy hipoteczne, które mają na celu zmianę faktycznego stanu nieruchomości, jej składowych części lub części tychże, jak: dopisywania, odpisy-

wania, wykreślenia i inne adnotacye w myśl ustaw z d. 6. Lutego 1869 N. 18. z d. 25. Lipca 1871 N. 95 i N. 96. D.P.P., wreszcie wartość szacunkowa, jeżeli strona tego zażąda.

§. 15.

Rubryka 3. służyć ma do wyszukania odnośnych pozycyj i umieszczania uwag do ich zmian się odnoszących. (Wzór N. 2.)

§. 16.

DZIAŁ II.

Dział ten mieć będzie 3. rubryki z następującemi napisami:

Rubryka 1. Numer bieżący pozycyi.

Rubryka 2. Tytuł własności i jej ograniczeń, tudzież imię i nazwisko właściciela.

Rubryka 3. Wskazanie odnośnych pozycyj i uwagi.

§. 17.

Przeznaczeniem tego działu jest wskazać właściciela ciała hipotecznego i ograniczeń praw własności.

§. 18.

Przeznaczenie rubryki 1. i 3. jest takie same jak rubryk podobnych w §§. 11. i 15. opisanych.

§. 19.

W rubrykę 2. wciągnąć należy przedewszystkiem wpis prawa własności. Wpis taki obejmować będzie:

a) Polecenie wpisu z wyrażeniem liczby i dnia podania, uchwały i uskutecznienia wpisu.
b) Tytuł nabycia własności.
c) Oznaczenie czy własność rozciąga się do całości lub jej części (np. $^1/_3$ $^1/_{10}$).
d) Imię i nazwisko byłego właściciela.
e) Imię i nazwisko nowonabywcy.

Do rubryki tej zaciągać także należy ograniczenia osobistej zdolności właściciela w swobodnem rozrządzaniu i zarządzaniu nieruchomością, np. ustanowienie kurateli sądowej, otwarcie upadłości: dalej zastrzeżenia osób trzecich co do całości lub niepodzielnej (idealnej) części nieruchomości, np. warunek od-

kupu, prawo pierwokupna, zastrzeżenie niepozbywania lub nieobciążania, zanotowanie sporu o własność całej nieruchomości lub niepodzielnej (idealnej) jej części na podstawie zasiedzenia; dalej zanotowanie zamierzonej sprzedaży, sporu o wykreślenie pozycyi w tej rubryce wpisanej, względnie o przywrócenie do pierwotnego stanu, sekwestracyi, rozpisanej i dokonanej licytacyi i otwarcia pertraktacyi spadkowej (Ust. z d. 25. Lipca 1871 N. 95).

(Wzór N. 3.)

§. 20.

DZIAŁ III.

Dział ten składa się z dwóch części z następującemi rubrykami:

Część 1. Ciężary hipoteczne.

Część 2. Nadciężary hipoteczne.

§. 21.

Część 1. składa się z pięciu rubryk z następującemi napisami:

Rubryka 1. Numer bieżący pozycyi.

Rubryka 2. Tytuły ciężarów.

Rubryka 3. Wymienienie ciężaru lub długu.

Rubryka 4. Wskazanie odnośnych pozycyj i uwagi.

Rubryka 5. Wskazanie nadciężarów.

§. 22.

Część 1. mieścić w sobie będzie z wyjątkiem służebności (§. 14. lit. a) wszelkie prawa rzeczowe nieruchomości obciążające, długi i inne obowiązki.

W rubryce 1. zamieścić należy numer bieżący pozycyi.

Do rubryki 2. wpisać należy:

1. Polecenie wpisu z wyrażeniem liczby i dnia podania uchwały i uskutecznienia wpisu.

2. Tytuł prawa rzeczowego.

3. Rozciągłość tego prawa.

4. Imię i nazwisko dłużnika hipotecznego.

5. Imię i nazwisko uprawnionego.

Do rubryki tej wpisywane będą także ograniczenia osobistej zdolności uprawnionego w swobodnem rozrządzaniu i zarządzaniu temi rzeczowemi prawami, tudzież zastrzeżenia osób trzecich co do całości lub części zahipotekowanego prawa i wykreślenia wpisów w tej rubryce umieszczonych, dalej zanotowania zamierzonej pożyczki lub odstąpienia prawa hipotecznego,

wypowiedzenia wierzytelności, wytoczonego sporu o prawa w tej rubryce zapisane, otwarcia pertraktacyi spadkowej po uprawnionym, wreszcie zanotowanie rozpisanej i dokonanej licytacyi.

§. 23.

W rubryce 3. wymienić należy powtórnie dług lub ciężar w rubryce 2. zapisany dla łatwiejszego przeglądu ciężarów hipotecznych.

Rubryka 4. służy do uwidocznienia związku pomiędzy odnośnemi pozycyami tego i innych wykazów hipotecznych z odpowiednią uwagą.

Rubryka 5. wskazać ma istnienie nadciężarów i miejsce, gdzie się takowe w części drugiej znajdują.

(Wzór N. 4.)

§. 24.

Część 2. mieści w sobie pod napisem „nadciężary hipoteczne," nadciężary we wszystkich dalszych stopniach w ten sposób, iż dla każdego prawa rzeczowego, będącego przedmiotem dalszego obciążenia, nowa oddzielna karta otwartą będzie.

Pod napisem „nadciężary hipoteczne" wyrażone być ma prawo dalszemu obciążeniu podlegające z powołaniem odpowiedniej pozycyi działu III. części I.

Część druga składać się będzie z wyjątkiem rubryki nadciężarów hipotecznych z takich samych rubryk, jak część 1. z tą jedynie różnicą, iż w napisach zamiast wyrazu „ciężar" użyć należy wyrazu „nadciężar."

Przeznaczenie tych rubryk jest takie same jak rubryk części 1. tego działu.

Nadciężary na nadciężarach zamieszczać należy w rubryce 2. bez otwierania oddzielnej dla nich karty.

(Wzór N. 5.)

§. 25.

Dla szybszego przeglądu wpisów w księgach wykazów hipotecznych uskutecznionych, prowadzony będzie spis wykazów hipotecznych według katastralnych miejscowości, tudzież ogólny spis osób, na rzecz których prawa są zabezpieczone.

Zbiór dokumentów.

§. 26.

Dla każdej księgi wykazów hipotecznych zaprowadzony będzie zbiór dokumentów, w którym składać się będą odpisy aktów stanowiących podstawę wpisów w wykazie hipotecznym. Odpisy mają być oznaczone liczbą bieżącą ze wskazaniem wpisów do których się odnoszą, a nadto wszystkie odpisy w księgę złożone, bieżącą liczbą stronic opatrzone będą.

§. 27.

Akta tyczące się zaprowadzenia ksiąg gruntowych w urzędzie hipotecznym oddzielnie przechowane i zarejestrowane być mają.

§. 28.

Przepisy co do prowadzenia dziennika podawczego w urzędzie hipotecznym, zaznaczania podań wniesionych w wykazie hipotecznym, wydawania wyciągów hipotecznych zupełnych, sumarycznych i częściowych, tudzież świadectw hipotecznych i wszelkich odpisów objęte będą oddzielną instrukcyą.

Tytuł III.

O komisyach hipotecznych i ich zakresie działania w ogólności.

§. 29.

Zaprowadzeniem ksiąg gruntowych zająć się mają pod naczelnem kierownictwem prezydenta Sądu wyższego a pod bezpośrednim nadzorem prezesa Sądu kolegialnego oddzielne komisye hipoteczne, w siedzibie każdego Sądu kolegialnego pierwszej instancyi ustanowić się mające.

Komisye hipoteczne ustanowione będą tylko na czas założenia ksiąg gruntowych. Po ukończeniu tego dzieła ustaje ich działalność i rozpocznie się urzędowanie zwierzchności hipotecznych.

§. 30.

Każda komisya hipoteczna składać się ma z radcy Sądu krajowego, jako przewodniczącego, dwóch członków komisyi i tyluż zastępców. Tak członkowie komisyi jako też ich zastępcy muszą być egzaminowanymi sędziami.

Zastępcy członków komisyi urzędujący w razie przeszkody tych ostatnich mają w obradach głos stanowczy.

Uchwały komisyi zapadają większością głosów.

§. 31.

Każdej komisyi hipotecznej przydzieloną będzie odpowiednia liczba urzędników pomocniczych i zaprzysiężonych geometrów.

Wszystkie osoby w skład komisvi wchodzące, mianowane będą przez Wydział krajowy w porozumieniu z prezydentem Sądu wyższego.

§. 32.

Do zakresu działania komisyi hipotecznej należy:

a. Urządzenie i utrzymanie biegu czynności założenia ksiąg.

b. Roztrząsanie i zatwierdzenie lub odwówienie zatwierdzenia wpisów hipotecznych.

c. Dozór bezpośredni nad księgami i aktami hipotecznemi.

§. 33.

Zamianowana komisya hipoteczna rozpocznie swoją czynność w dniu przez Wydział krajowy w porozumieniu z prezydentem Sądu wyższego oznaczonym i do wiadomości publicznej podanym.

§. 34.

Do czynności przygotowawczych komisyi hipotecznych należy zaopatrzenie się w kopije map pomiaru katastralnego, w protokoły parcelowe, w wykazy opłacających w gminie podatek gruntowy i domowy, w akta indemnizacyjne i serwitutowe, a wedle możności także w akta prowizorycznego pomiaru z r. 1820; wreszcie w odpowiedną ilość druków do wykazów hipotecznych według wyż wymienionych wzorów sporządzonych i potrzebnych formularzy dla komisarzy, których komisya do pojedynczych katastralnych miejscowości z grona swego wysełać będzie.

§. 35.

Komisya hipoteczna oznaczy edyktem dla każdej katastralnej miejscowości dzień, w którym komisya delegowana czynność swą rozpocznie. Edykt ten ogłoszony być winien przynajmniej 30 dni naprzód w dzienniku urzędowym i doręczony będzie naczelni-

kom gmin w celu obwieszczenia go na miejscu i zawiadomienia wszystkich posiadaczy gruntowych w gminie, tudzież posiadaczom większych posiadłości do rąk zastępców obszarów dworskich.

§. 36.

Komisya wezwie edyktem powyższym wszystkich interesowanych, aby się stawili w wyznaczonem miejscu osobiście lub przez prawnych zastępców, albo też przez pełnomocników do tej czynności szczegółowo ustanowionych.

W edykcie przeto wezwać należy:

1. Właściciela nieruchomości.

2. Tych, którzy mają wierzytelność jaką lub prawo rzeczowe (hipoteczne), odnoszące się do nieruchomości.

3. Tych, którzy mają jaką wierzytelność, lub jakie prawo rzeczowe, odnoszące się do wierzytelności lub praw hipotecznych.

W edykcie wyrazić należy, że każdy zgłaszający się powinien przedłożyć dokumenta, na których opiera się jego prawo, i że w razie niezgłoszenia się nikogo z prawem własności, zapisanym będzie za właściciela ten, kogo wskaże wierzyciel, prawo zastawu na nieruchomości mający, lub w braku tegoż, przełożony gminy.

Nareszcie edykt oznajmić winien, że każdy zgłaszający się powinien sobie obrać zamieszkanie w kraju. Zamieszkanie to wolno jest zmienić, lecz zarazem obrać i wskazać należy zamieszkanie inne.

Wszelkie pisma i uwiadomienia odnoszące się do założenia ksiąg hipotecznych, doręczane będą stronie w obranem przez nią zamieszkaniu.

Tytuł IV.

O czynności delegowanych komisarzy.

§. 37.

Na dniu w edykcie oznaczonym rozpocznie delegowany komisarz z przydanym pisarzem i geometrą w miejscu wskazauem czynność, przy której jako świadkowie sądowi obecnymi być mają: przełożony lub zastępca większego obszaru i gminy miejscowej; dalej wybrani przez Wydział Rady powiatowej dwaj mężowie zaufania lub tychże zastępcy.

Wszystkie osoby interesowane mogą być obecne przy komisyi i czynić swe uwagi tak co do objaśnienia stanu rzeczy; jak dopilnowania praw swoich.

§. 38.

Delegowany komisarz zaopatrzy się w potrzebne akta w §. 34 wymienione, zażąda w razie potrzeby i innych urzędowych wykazów i rozpatrzywszy stan i rozmiary zadania swego, podzieli pracę swoję na pewne części, wyznaczy porządek tejże i objawi go interesentom zaraz na pierwszym terminie lub w ciągu rozprawy z wezwaniem stawienia się przed komisyą w czasie przezeń oznaczonym.

§. 39.

Czynność delegowanego komisarza odbywa się protokolarnie, a wszystkie wyjaśnienia i wnioski, odnoszące się do jednej i tej samej nieruchomości, objęte będą jednym i tym samym dla tejże nieruchomości oddzielnie prowadzonym protokołem.

Protokoły podpisane być mają przez obecnych członków komisyi.

Strony podpisują wnioski do protokołu uczynione, a odmówienie podpisu zanotowane być powinno.

Pisemne wywody stron tylko w tenczas przyjęte i do protokołu przyłączone być mogą, jeżeli są zaopatrzone podpisem adwokata lub notaryusza.

§. 40.

Głównem zadaniem delegowanego komisarza jest, zbadać i wyjaśnić za pomocą dokumentów w §. 37. wymienionych, tudzież uzasadnionych wniosków zgłaszających się i przesłuchanych interesentów stan rzeczy w ten sposób, aby na tej podstawie według zasad niżej przytoczonych wpisy do szczególnych wykazów hipotecznych i wypełnienia trzech działów uskutecznione być mogły.

W tym jednak względzie różni się dochodzenie co do nieruchomości, które dotychczas w żadne publiczne księgi nie były zaciągnięte, od owego co do nieruchomości, które obecnie w takich księgach już są zapisane.

Komisya hipoteczna przed rozpoczęciem czynności delegowanych komisarzy orzeknie: które z dotychczasowych ksiąg publicznych za takie uważane być mają; do których w myśl postanowienia minist. sprawiedl. z dnia 29. kwietnia 1858 r. l. 5297 skuteczność prawną przywiązywać należy.

§. 41.

a. Postępowanie co do nieruchomości, które dotąd w żadne publiczne księgi nie były wciągnięte.

Gdy przeznaczeniem Działu I., noszącego napis: „stan i części składowe nieruchomości“, jest wymienienie i opisanie nieruchomości, przeto delegowany komisarz, mając na oku przepisy w §§. 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. zawarte, zbadać winien przez przesłuchanie zgłaszającego się lub zgłaszających się właścicieli, dokładnie: pod jakiem mianem nieruchomość mająca stanowić oddzielnie hipoteczne ciało jest znaną; czy już w księgach publicznych i gdzie jako hipoteczne ciało jest zapisaną; czy nie należy do fideikomisu; czy nie zachodzi jaki stosunek niezupełnej własności; z jakich składa się katastralnych parcel budowlanych i gruntowych; jakie numera konskrypcyjne mają budynki; nareszcie jakie prawa z własnością nieruchomości niepodzielnie są połączone, i jakie służebności na niej ciążą.

Dokumenta, na których podstawie zgłaszający się prawa swe opiera, winny być w protokole wyszczególnione i za poświadczeniem odbioru do protokołu przyłączone.

Gdyby między wnioskami stron a przedłożonemi dokumentami, lub dokumentami, o których mówi §. 38., zachodziła jaka sprzeczność, wątpliwość lub niedokładność, takowa w odpowiedni sposób zbadaną i wyjaśnioną, a czynione w tym względzie przez obecnych interesentów wnioski, w protokole zamieszczone być powinny.

Gdyby od ostatniego pomiaru katastralnego zaszła jaka zmiana co do stanu parcel budowlanych i gruntowych, o której to zmianie w §. 14. jest mowa, uskutecznić należy pomiar i sporządzić plan sytuacyjny.

§. 42.

Odnośnie do Działu II., którego przeznaczeniem jest wskazać właściciela, stósownie do przepisów §§. 16. i 17. zbadać należy: na jakich prawnych tytułach i dokumentach zgłaszający się opiera swoje prawo własności; czy prawo to rozciąga się do całości lub pewnej tylko części; kto jest we fizycznem posiadaniu; czy i jakie zachodzą ograniczenia pod względem osobistej zdolności właściciela, lub inne zastrzeżenia pod względem rozrządzania całością lub częścią.

Ktokolwiek by mniemał mieć lepsze lub równe prawo do własności, ma się również zgłosić i złożyć dowody na poparcie swego prawa.

Co do złożenia dokumentów i co do wyjaśnień zachodzących sprzeczności, wątpliwości, lub co do

uzupełnienia niedokładności, przestrzegać należy to samo, co w tym względzie w §. 41. postanowiono.

§. 43.

Po przesłuchaniu wszystkich interesowanych osób co do własności, przystąpi delegowany komisarz mając na oku przepisy §§. 19., 20. i 21. do zbadania stanu ciężarów hipotecznych.

Przedewszystkiem wezwie więc zgłaszającego się lub zgłaszających się właścicieli, aby podali, jakiemu obciążeniu podlega nieruchomość. Następnie spisze komisarz, przy załączeniu przedłożonych dokumentów, wnioski zgłaszających się wierzycieli, tak co do rozciągłości prawa hipotecznego, jako też co do prawa pierwszeństwa, tudzież wnioski i oświadczenia się w tej mierze tak zgłaszających się właścicieli jako i innych wierzycieli.

Jeżeli między stawającymi zachodzi jaka sprzeczność co do prawa hipotecznego lub pierwszeństwa, takową przez odpowiednie przesłuchanie interesentów należycie zbadać i wyjaśnić należy.

Podobnie postąpi komisarz względem nadciężarów hipotecznych.

§. 44.

Po ukończeniu dochodzenia stosownie do przepisów w poprzedzających §§. zawartych przystąpi delegowany komisarz na tej podstawie do ułożenia projektu wpisów do wszystkich trzech działów.

W tym względzie następujących zasad trzymać się winien:

Jeżeli prawo własności zgłaszającego się lub zgłaszających się przez nikogo nie jest zaprzeczone i żądanie tychże zgodne jest z przedłożonemi dokumentami, komisarz przygotuje projekt wpisu praw własności do rubryki „własności“ w Dziale II.

W razie zachodzącego między zgłaszającymi się sporu co do własności, delegowany komisarz nie wdając się wcale w rozpoznanie i roztrzygnienie spornych punktów, zamiast wpisu praw własności zapisze w tej rubryce faktycznego posiadacza, zanotuje, że zgłoszenia co do prawa własności są sprzeczne między osobami, które wymieni.

§. 45.

Jeśli prawa własności zgłaszającej się strony, według projektu komisarza stosownie do poprzedniego §. jako niewątpliwe w Dziale II. zapisane być mają, delegowany komisarz przystąpi do przygotowania pozycyi Działu III. Części Iej, to jest, doza-

projektowania wpisu niezaprzeczonych ciężarów hipotecznych, trzymając się zasady w 2. ustępie §. 44. wypowiedzianej.

Spór między zgłaszającym się właścicielem nieruchomości, a zgłaszającym się wierzycielem lub zgłaszającymi się wierzycielami między sobą nie co do samego prawa hipotecznego lecz co do prawa pierwszeństwa hipotecznego, nie może tamować przygotowania wpisów w odpowiedniej pozycyi. W tym razie wpisy ciężarów przygotowane być winny w porządku według daty dokumentów, przy każdej jednak takiej pozycyi zanotować należy spór o pierwszeństwo hipoteczne.

Spór taki tylko w drodze prawa rozpoznany być może.

Jeżeli wpis praw własności zgłaszającego się właściciela z powodu zachodzącego sporu nastąpić nie może, natenczas i prawa wierzycieli jego przedmiotem wpisu być nie mogą.

§. 46.

Wszystko, co w poprzednim paragrafie postanowiono co do ciężarów hipotecznych, stosuje się także do ciężarów hipotecznych w dalszych stopniach, czyli nadciężarów, które do Działu III. Części II. należą.

§. 47.

W projekcie komisyi hipotecznej przedłożyć się mającym, nic skrobanego ani też w inny sposób nieczytelnem uczynionego być nie może.

§. 48.

Po wygotowaniu projektu wpisów dla szczegółowej nieruchomości, zawezwie delegowany komisarz na termin oznaczony wszystkich interesentów, którzy się co do tej nieruchomości zgłaszali i przedłoży im w mowie będący projekt w celu ostatecznego wysłuchania ich oświadczeń. Każdy interesent oświadczyć się ma, czy się zgadza z projektem lub nie, w ostatnim razie, jakie zarzuty ma do uczynienia; nie wolno jednak przy tem powtarzać wywodów poprzednio już wniesionych.

b. Postępowanie co do nieruchomości, które w księgach publicznych już są zaciągnięte.

§. 49.

Przy nieruchomościach, dla których publiczne księgi z prawnym skutkiem już istnieją, delegowany

komisarz tę przedewszystkiem zasadę na oku mieć winien, że wpisy własności i innych praw rzeczowych nienaruszone w swej mocy pozostać, i tylko z ksiąg dotychczasowych w odpowiedniej formie do Działu II. i Działu III. nowych ksiąg hipotecznych przeniesione być mają, że zatem tylko dla uskutecznienia wpisów do I. Działu należących, zarządzić ma dochodzenie co do stanu i części składowych nieruchomości stosownie do przepisów w §. 40. zawartych.

§. 50.

Gdy nieruchomości, które w dotychczasowych księgach publicznych jako ciała hipoteczne są zapisane, stanowią całość, której bez zezwolenia Sądu rozdzielać nie wolno, przeto delegowany komisarz dochodzić winien stanu i składowych części tychże z największą ścisłością, a to za pomocą przesłuchania nietylko zgłaszających się właścicieli lub interesowanych wierzycieli hipotecznych, lecz i innych z miejscowością i stosunkami obeznanych osób, tudzież za pomocą wszelkiego rodzaju dokumentów i pism, któreby należności do pewnego ciała hipotecznego dowodziły.

Jeżeli okaże się z dochodzenia, że pewne części składowe, mianowicie: katastralne parcele gruntowe lub budowlane oddzielone zostały fizycznie od głównej nieruchomości, dla której ciało hipoteczne jako jedna całość istniało, natenczas utworzenie nowego osobnego ciała hipotecznego dla tych oddzielnych części nastąpić może na podstawie przepisu §. 1. ustawy z dnia 6. lutego 1869. (Dz. P. P. Nr. 18.) w ten tylko sposób, iż wszystkie do całości odnoszące się hipoteczne ciężary — przeniesione będą także na nowe ciało hipoteczne z odwołaniem się do wykazu nieruchomości pierwotnej jako wykazu głównego (§. 106. Ust. z d. 25. lipca 1871. N. 95. D. P. P.)

§. 51.

Po przeprowadzeniu dochodzenia w myśl poprzedzających §§. 49 i 50 delegowany komisarz sporządzi projekt wpisów odnoszących się do Działu I., który stosownie do przepisów §. 48. interesowanym stronom dla ostatecznego oświadczenia się, przedłożony będzie.

§. 52.

Po ukończeniu powyższej czynności co do Działu I. przygotuje projekt wpisów do Działu II. i III. dele-

gowany komisarz, który w miejscu, gdzie dotychczasowe publiczne księgi są prowadzone, urzędować będzie.

Wygotowanie tego projektu nastąpi na podstawie uskutecznionych w dotychczasowych księgach publicznych wpisów własności i innych praw rzeczowych z przestrzeganiem co do Działu II. tej zasady, iż pozycye zawierające wpisy poprzednich właścicieli pomijać, a te tylko pozycye w nowe księgi przez wypełnienie odpowiednich rubryk przenieść należy, które ostatniego właściciela lub ostatnich właścicieli wykazują.

Od zasady tej wtenczas tylko odstąpić należy, jeżeli do dokładnego zrozumienia pozycyi stanu biernego wykazanie poprzednich właścicieli potrzebnem by było.

Pozycye przeniesione nową bieżącą liczbą oznaczone być mają, jednak zanotować należy w jakiej księdze, na której stronicy, i pod jakim bieżącym numerem własności pozycya przeniesiona zapisana jest w dawniejszych księgach publicznych.

§. 53.

Do Działu III. części 1. przenieść należy z ksiąg dawnych wszystkie dotychczasowe pozycye stanu biernego przez wypełnienie odpowiednich rubryk w nowych księgach, z wyjątkiem pozycyj już wyekstabulowanych, tudzież takich przestarzałych wpisów, których wykreślenia domagać by się można drogą amortyzacyi (§. 118 Ust. z d. 25. lipca 1871. N. 95. D. P. P.)

Co do zaprowadzenia nowych bieżących liczb i powołania wpisów w dotychczasowych księgach istniejących zachować należy przepis ustępu 2. poprzedzającego §. 52.

§. 54.

Przepis poprzedzającego §. stosuje się również do wszystkich nadciężarów.

§. 55.

Po wygotowaniu na tej podstawie projektu do nowych ksiąg, Sąd prowadzący dawne księgi, jako instancya hipoteczna zawiadamiać będzie komisye hipoteczne o każdym swojemu urzędowi ksiąg wydanym nakazie, aby dozwolone nowe wpisy odnoszące się do jakiegokolwiekbądź działu w sporządzonym projekcie do ksiąg nowych wciągnięte być mogły.

Tytuł piąty.

O czynności komisyi hipotecznej w szczególności.

§. 56.

Projekt do nowych ksiąg gruntowych dla całej katastralnej miejscowości przez delegowanego komisarza zupełnie ukończony, przedłożony będzie komisyi hipotecznej.

Komisya winna przedewszystkiem zbadać, czy przy dochodzeniu, projektowi za podstawę służącemu, zachowane były wszystkie formalności i czy nie zachodzą takie sprzeczności, wątpliwości lub niedokładności, któreby zatwierdzeniu przedłożonego projektu stały na przeszkodzie.

W osatnim razie komisya hipoteczna zarządzi, gdyby tego konieczna była potrzeba, uzupełnienie w wskazanym przez siebie kierunku przez komisarza na miejscu, lub też w siedzibie komisyi hipotecznej.

Po uzupełnieniu dochodzenia delegowany komisarz sporządzi nowy odpowiedni projekt wpisu i przedłoży takowy komisyi hipotecznej.

§. 57.

Jeżeli komisya hipoteczna przedłożony sobie projekt co do formy za odpowiedni uzna i żadna strona przeciwko takowemu zarzutów nie czyniła, komisya projekt zatwierdzi i do ksiąg hipotecznych zaciągnąć każe. O zatwierdzeniu takich wpisów zawiadomienie stron nie jest potrzebnem.

Jeżeli przeciw projektowi wpisu ktokolwiek z interesowanych stron czynił zarzuty, komisya hipoteczna zarzuty te rozstrzygnie i według swojej decyzyi wpisanie do ksiąg poleci. O tej decyzyi wszystkie interesowane strony zawiadomione będą.

Decyzya komisyi hipotecznej jest stanowcza, od której niema odwołania do żadnej wyższej instancyi.

§. 58.

Skoro na podstawie zatwierdzenia komisyi hipotecznej — wpisy do ksiąg gruntowych w całym lub w części okręgu Sądu kolegialnego ukończone będą, Sąd wyższy na wniosek komisyi hipotecznej wyznaczy dzień, od którego nowe księgi do powszechnego użytku otwarte, a wpisy do dawniejszych ksiąg zaniechane być mają, i zakreśli termin do zgłaszania się interesowanych w celu sprawdzenia stanu hipotecznego w drodze sądowej, a postępowanie w tym wzglę-

dzie określa ustawa z d. 25. lipca 1871. N. 96. D. P. P.

Tytuł szósty.

Przepisy ogólne.

§. 59.

Gminy i obszary dworskie są obowiązane dostarczyć lokal potrzebny na kancelaryę komisyi, takowy w przyzwoitym stanie utrzymywać i starać się o pomoc do przeprowadzenia urzędowej czynności potrzebną.

Wszelkie prośby i pisma odnoszące się do zaprowadzenia ksiąg hipotecznych wolne są od stępla, a wszelkie wpisy, od opłaty należytości urzędowych. (§. 28. Ust. z d. 25. lipca 1871. N. 96. D. P. P.)

§. 60.

Przepisy niniejszej ustawy stosowane być mają analogicznie i w tym razie, gdy będzie chodziło o nowe zaprowadzenie ksiąg hipotecznych lub ich części z powodu, że takowe zaginęły, zniszczały lub z powodów innych do użytku niezdolnemi się stały.

§. 61

Ustawa niniejsza ma moc obowiązującą od dnia jej ogłoszenia.

§. 62.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi sprawiedliwości.

(Wzór N. I.)

I.

KSIĘGA

wykazów hipotecznych.

Gmina: Lublany.

Tom I.

Spis wykazów hipotecznych w tomie tym zawartych.

Numer wykazu hipotecznego	Numer konskrypcyjny nieruchomości, w braku tego numer parceli katastralnej	Stronica	Numer wykazu hipotecznego	Numer konskrypcyjny nieruchomości, w braku tego numer parceli katastralnej	Stronica
25	36	3	44		
26	37	31	45		
27	38	63	46		
28	N. parcel katastralnych 1041 – 1043	95			
29	39	127			
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					

Numer wykazu hipotecznego 25.
Realność wiejska pod Nr. konskrypcyjnym 36 w górnej części Dublan zwanej „Wola“.

(Realnośc miejska pod Nr. w dzielnicy . . . na przedmieściu . w ulicy . . .)

Dział I.

Stan i części składowe nieruchomości.

Numer bieżący pozycyj	Wyszczególnienie stanu, części składowych, zmian i ścieśnień nieruchomości.	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj
	W skutek polecenia komisyi hipotecznej Lwowskiej z dnia 2. października 1870. L. 250 utworzone zostaje w księdze wykazów hipotecznych gminy Dublany pod numerem bieżącym 25 ciało hipoteczne:	
	Realność wiejska pod konskr. N. 36. w górnej części Dublan „Wola“ zwanej, położona (w dawnych księgach gruntowych wsi Dublan tom II. pag. 68. wpisana).	
	Części składowe tej realności są:	
1	Katastralne parcele budowlane:	
	1. Nr. 527. przestrzeni . . . . . 649□ sążni	
	Na tej parceli znajduje się dom murowany gontami kryty.	
	2. Nr. 528. przestrzeni . . . . . 450□ sążni	
	Na tej parceli znajdują się: a) stajnia z drzewa budowana słomianym dachem kryta. b) stodoła na słupach drewnianych z ścianami z chrustu plecionemi słomianym dachem kryta.	
2	Katastralne parcele gruntowe:	
	1. Nr. 529. zwana „w ogrodach“ przestrzeni . . 1245□ sążni	
	2. Nr. 861. zwana „w zagumienkach“ przestrzeni 3 morgi 80□ sążni	wyłączono poz. 5. niżej.
	3. Nr. 1031. w niwie „Jaworniki“ zwanej przestrzeni 4 mor. 500□ sążni	
	4. Nr. 1268 przestrzeni . . . 3 morgi 420□ sążni	
	5. Nr. 1748. zwana „pod dębiną“ przestrzeni 1 morg 1400□ sążni	obciążona służebnictwem poz. 4. niżej.
	Obacz mapę katastralną i protokół parcel w zbiorze dokumentów gminy Dublan księga I. nr. 1. i 2.	
3	Prawo służebności przejazdu przez grunta „Zagumienki“ parcele kat. Nr. 862 i 863 realności wiejskiej pod kons. Nr. 37., które to prawo w wykazie hipotecznym N. 26. w dziale I. pod poz. 4. (księga I. wykazów hipotecznych gminy „Dublany“ tom. II. str. 46) intabulowane jest.	
	Zbiór dokumentów gminy Dublan ks. I. nr. 48.	

Numer bieżący pozycyi	**Wyszczególnienie** stanu, części składowych, zmian i ścieśnień nieruchomości	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj
4	Na realności tej ciąży służebność odprowadzania wody przez parcelę katastralną Nr. 1748 z parceli katastralnej Nr. 1749 na rzecz realności pod konskr. Nr. 37. w wykazie hipotecznym Nr. 26 w Dziale I. poz. 3. (księga I. wykazów hipotecznych gminy Dublan tom II. str. 45.) jako prawo rzeczowe wpisana. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 49.	
5	L. 2047. Pod. 27. listopada 1871. Wpisano 6. grudnia 1871. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 1. grudnia 1871. L. 2047 na podstawie kontraktu kupna i sprzedaży we Lwowie dnia 15. listopada 1871 między NN. i NN. zawartego, parcela gruntowa Nr. 861 przestrzeni 3 morgi 80□ sążni wyżej pod pozycyą 2. wpisana, z realności pod konskr. Nr. 36 i wykazu hipotecznego Nr. 25 wyłączoną zostaje i stanowi na przyszłość oddzielne ciało hipoteczne w gminie Dublany pod Nr. 120 wykazu hipotecznego utworzone. Zbiór dokumentów księga I. Nr. 240.	

Numer wykazu hipotecznego 25.
Realność wiejska pod konskr. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola.“

(Realność miejska pod Nr. . . w dzielnicy . . na przedmieściu . w ulicy . . . .)

Dział II.

własność i jej ograniczenia.

Numer bieżący pozycyi	Tytuł własności i jej ograniczeń tudzież imię i nazwisko właściciela	U w a g i i wskazanie odnośnych pozycyj
1	W skutek polecenia komisyi hipotecznej we Lwowie z dnia 2. października 1870 l. 250. na podstawie dekretu przyznania spadku po Pawle Bilińskim przez c. k. miejsko-deleg. sąd powiatowy sekcyi II. we Lwowie dnia 30. września 1866 do l. 8114 wydanego, synowie tegoż Jan i Michał Biliński za właścicieli realności wiejskiej pod kons. Nr. 36 w górnej części Dublan zwanej „Wola“ pod Nr. 25. wykazu hipotecznego wpisanej w równych częściach intabulowani zostają. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 50.	
2	L. 2400. Pod. 15. grudnia 1871. Wpisano 28. grudnia 1871. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 20. grudnia 1871. l 2400., na podstawie kontraktu kupna i sprzedaży w Dublanach dnia 13. grudnia 1871 między Janem Bilińskim a Piotrem Kowalem zawartego, Piotr Kowal za właściciela połowy realności pod kons. Nr. 36 w górnej części Dublan zwanej Wola położonej pod Nr. 25. wykazu hipotecznego na imię Jana Bilińskiego dotąd wpisanej, zaintabulowany zostaje. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 245.	spór wytoczony poz. 3. niżej.
3	Do pozycyi L. 51. Podano 13. stycznia 1872. Wpisano 21. stycznia 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 16. stycznia 1872. do l. 51. uwidocznia się, że Jan Biliński przeciw Piotrowi Kowalowi o unieważnienie kontraktu kupna sprzedaży z dnia 13. grudnia 1871 pozew dnia 13. stycznia 1872. do l. 50. wytoczył. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 249.	Zanotowanie sporu do poz. 2.

Numer bieżący pozycyi	**Tytuł własności i jej ograniczeń** tudzież **imię i nazwisko właściciela**	U w a g i i wskazanie odnośnych pozycyj
4	L. 60. Podano 14. stycznia 1872. Wpisano 21. stycznia 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 16. stycznia 1872 do l. 60. uwidocznia się prawo pierwszeństwa hipotecznego dla zamierzonej sprzedaży przez proszącego Michała Bilińskiego połowy realności pod konskr. Nr. 36. na imię tegoż Michała Bilińskiego wyżej pod poz. 1. zaintabulowanej; to prawo pierwszeństwa gaśnie z dniem 16. marca 1872. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 251.	Wykreślone jak poz. 5. niżej.
5	L. 240. Pod. 14. lutego 1872. Wpisano 20. lutego 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 16. lutego 1872. do l. 240. na podstawie złożonej uchwały z dnia 16. stycznia 1872. do l. 60 zostaje wyżej pod pozycyą 4. uwidocznione prawo pierwszeństwa hipotecznego dla zamierzonej sprzedaży przez Michała Bilińskiego połowy realności pod konskr. Nr. 36. wyekstabulowane. Zbiór dokumentów gminy Dublan ks. I. Nr. 255.	ekstabulacya do poz. 4.

Numer wykazu hipotecznego 25.
Realność wiejska pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola“.

(Realność miejska pod Nr. w dzielnicy / na przedmieściu / w ulicy.)

Dział III.

Część I.

Ciężary hipoteczne.

Numer bieżący pozycyi.	**Tytuły ciężarów hipotecznych** tudzież imię i nazwisko uprawnionych.	Wymienienie ciężaru lub długu	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj	Wskazanie nadciężarów
	W skutek polecenia komisyi hipotecznej we Lwowie z dnia 2. października 1870 l. 250 zostają zaintabulowane w dziale ciężarów hipotecznych realności wiejskiej pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola“ położonej pod Nr. 25. wykazu hipotecznego wpisanej następujące			
	Dawne ciężary:			
1.	Na podstawie kontraktu kupna i sprzedaży z dnia 2. lutego 1863, między Józefem Krawcem a Pawłem Bilińskim zawartego, prawo hipoteki dla resztującej ceny kupna 250 złr. w. a. z odsetkami $^5/_{100}$ od dnia 1 marca 1863. na rzecz Józefa Krawca z prawem pierwszeństwa hipotecznego od dnia 2. marca 1863. (w dawnych księgach gruntowych wsi Dublan tom II. pag. 69. w skutek podania z dnia 2. marca 1863 l. 541. na dniu 4. kwietnia 1863 wpisane).	250 złr. w. a.	odstąpiona jak niżej poz. 5.	Obciążona jak Dział III. Część 2. Nr. 1. nadciężarów str. 19.
	Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 51			
2.	Na podstawie kontraktu dzierżawy z dnia 4. maja 1864., między Pawłem Bilińskim a Mojżeszem Gruberem zawartego, prawo hipoteki dla sześcioletniej dzierżawy od 1. czerwca 1864 do tegoż dnia 1870 parceli gruntowej Nr. 1268 w niwie Jaworniki na rzecz Mojżesza Grubera z prawem pierwszeństwa hipotecznego od dnia 20. maja 1864. (w dawnych księgach gruntowych gminy Dublan tom II. pag. 69. w skutek podania z dnia 20 maja 1864. l 784. na dnin 4. czerwca 1864 wpisane).	prawo dzierżawy	wykreślone jak niżej poz. 3.	
	Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 52.			

Numer bieżący pozycyi	**Tytuły ciężarów hipotecznych** tudzież imię i nazwisko uprawnionych.	Wymienienie ciężaru lub długu	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj	Wskazanie nadciężarów
3.	Do pozycyi 2. L. 2300. Podano 14. listopada 1871. Wpisano 20. listopada 1871. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 18. listopada 1871 l. 2.300 na podstawie dokumentu przez Mojżesza Grubera zeznanego z dnia 14. października 1871. prawo hipoteki sześcioletniej dzierzawy parceli gruntowej Nr. 1268, wyżej pod pozycyą 2. zaintabulowanej, z działu ciężarów realności pod kons. Nr. 36. a Nr. 25. wykazu hipotecznego wyekstabulowano. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 238.		ekstabulacya do poz. 2.	
4.	L. 240. Podano 14. lutego 1872. Wpisano 20. lutego 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 16. lutego 1872 l. 240, na podstawie skryptu z dnia 13. lutego 1872. przez Michała Bilińskiego zeznanego prawo hipoteki sumy 215 złr. w. a. z procentami 6% od dnia 16. lipca 1872 bieżącemi na rzecz Karola Smiechowskiego zaintabulowano. Zbiór dokumentów gminy Dublan ks. 1. Nr. 256.	215 złr. w. a.		Obciążona jak dział III. część 2. Nr. 2. nadciężarów str. 23.
5.	L. 280. Podano 25. lutego 1872. Wpisano 3. marca 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 1. marca 1872 do l. 280, na podstawie cessyi z dnia 15. lutego 1872 przez Józefa Krawca na rzecz Jana Kawki zeznanej, tegoż Jana Kawkę za właściciela sumy 250 złr. w. a, z procentami wyżej pod pozycyą 1. ciężarów dla Józefa Krawca wpisanej — zaintabulowano. Zbiór dok. gm. Dublan ks. I. Nr. 260.		ustępstwo do poz. 1	obciążona obacz wyżej poz. 1

Numer wykazu hipotecznego 25.
Realność wiejska pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola.“

(Realność miejska pod Nr. w dzielnicy . . . / na przedmieściu . .)

Dział III.

Część 2.

Nr. 1. **Nadciężary hipoteczne** sumy 250 złr. w. a.

Numer bieżący pozycyi	Tytuły nadciężarów hipotecznych.	Wymienienie ciężaru lub długu	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj.
	Ciężary i nadciężary hipoteczne sumy 250 złr w. a. w dziale III. części 1. pod pozycyą 1. na realności wiejskiej pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola“ zaintabulowanej.		
	L. 2341.		
1.	Podano 16. listopada 1871. Wpisano 22. listopada 1871. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 20. listopada 1871 l. 2341, na podstawie skryptu z dnia 1. listopada 1871 przez Józefa Krawca zeznanego, prawo hipoteki sumy 180 złr. w. a. z procentem 6% od dnia 21. listopada 1871. w stanie biernym sumy 250 złr. w. a. na realności pod kons. Nr. 36. w Dublanach w dziale III. części 1. pod pozycyą 1. wykazu hipotecznego Nr. 25 zaintabnlowanej, na rzecz Stanisława Partyki zaintabulowanem zostaje. Zbiór dokumentów gminy Dublan księga I. Nr. 239.	180 złr. w. a.	obciążona jak niżej poz 2.
2.	L. 300. Podano 1. marca 1872. Wpisano 8. marca 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 4. marca 1872. do l. 300, na podstawie skryptu z dnia 28. lutego 1872 przez Stanisława Partykę na rzecz Leona Patli zeznanego, prawo hipoteki sumy 150 złr. w. a. z procentami 6% od dnia 1. marca 1872 w stanie biernym snmy 180 złr. wyżej pod pozycyą 1. w nadciężarach sumy 250 złr. w. a. zahipotekowanej, na rzecz Leona Patli zaintabulowano. Zbiór dokumentów gminy Dublan ks. I. Nr. 262.		nadciężar do poz. 1. odstąpiona jak poz. 3.

Numer bieżący pozycyi	Tytuły nadciężarów hipotecznych	Wymienienie ciężaru lub długu	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj
3.	L. 311. Podano 6 marca 1872. Wpisano 16. marca 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 10. marca 1872 do l. 311, na podstawie cessyi z dnia 2. marca 1872 przez Leona Patlę na rzecz Jana Bilińskiego zeznanej, tegoż Jana Bilińskiego za właściciela 150 złr. w. a. z procentami w stanie biernym sumy 180 złr. w. a. wyżej pod pozycyą 2. nadciężarów sumy 250 złr. w. a. zahipotekowanej, zaintabulowano. Zbiór dok. gm. Dublan ks. 1. N. 263.		Ustępstwo do poz. 2.

BIBLIOTHECA JAGELLONICA

Numer wykazu hipotecznego 25.
Realność wiejska pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej „Wola.“

Dział III.

Część 2.

N. 2. Nadciężary hipoteczne sumy 215. złr. w. a.

Numer bieżący pozycyi	Tytuły nadciężarów hipotecznych	Wymienienie ciężaru lub długu	Uwagi i wskazanie odnośnych pozycyj
	Ciężary i nadciężary hipoteczne sumy 215 złr. w. a. zaintabulowanej w dziale III. części 1. pod pozycyą 4. na połowie realności pod kons. Nr. 36. w górnej części Dublan zwanej “Wola„ położonej na rzecz Michała Bilińskiego wpisanej. L. 400. Podano 20. marca 1872. Wpisano 28. marca 1872. W skutek polecenia zwierzchności hipotecznej z dnia 25. marca 1872 l. 400 na podstawie wyroku c. k. miejsko-deleg. sądu powiatowego sek. II. we Lwowie z dnia 20. grudnia 1871 do l. 8040. i uchwały tegoż sądu z dnia 3. marca 1872 do l. 1015 w drodze egzekucyi przeciw Karolowi Smiechowskiemu prawo zastawu dla sumy 100 złr. w. a. z procentami po 6% od dnia 30. listopada 1871 i z kosztami sporu w ilości 8 złr. 40 kr. w. a. w stanie biernym sumy 215 złr. w. a. na rzecz Karola Smiechowskiego na połowie realności pod kons. Nr. 36 w Dublanach położonej, w wykazie hipotecznym Nr. 25. w dziale III. części I. pozycyi 4. wpisanej, na rzecz Pawła Trusia zaintabulowano. Zbiór dok. gm. Dublan Ks. I. Nr. 264 i 265.	100 złr. w. a. z p.	

Z drukarni Instytutu Stauropigianskiego; Lwów, 1871,
pod zarządem St. Huczkowskiego